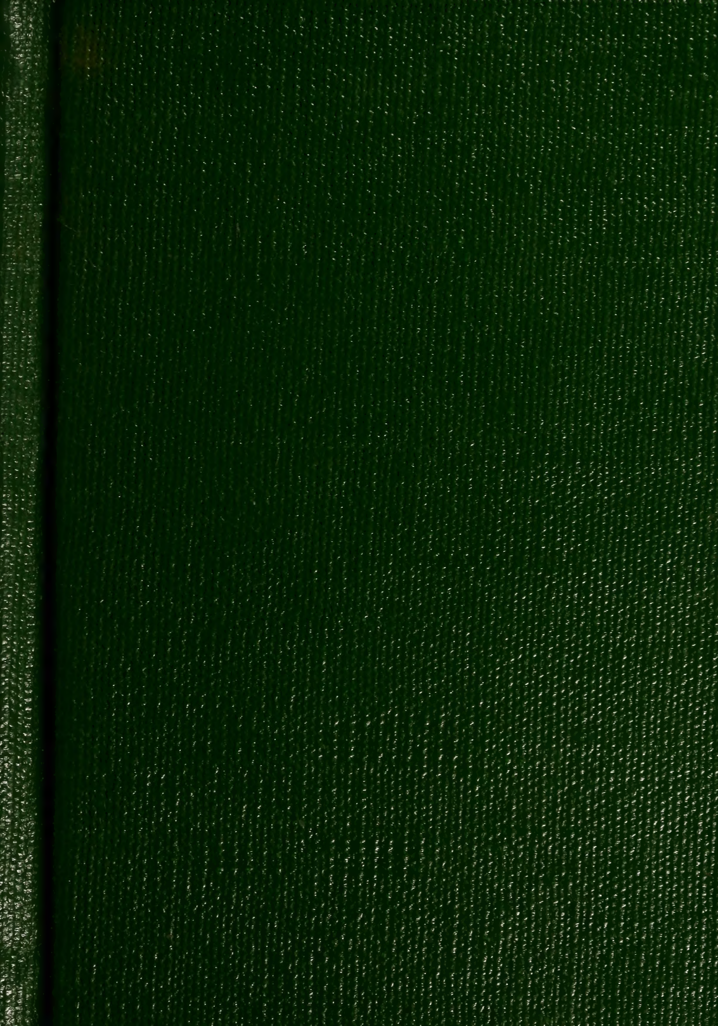

THE LIBRARY OF CONGRESS

Bible. N.T. Greek. 1872

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ.

)VUM TESTAMENTUM

GRAECE.

EDIDIT

CAR. GOD. GUILIELMUS THEILE

PROF. LIPSIENSIS.

EDITIO STEREOTYPA DECIMA.

ACCEDIT

APPENDIX TISCHENDORFII
DE CODICE SINAITICO.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.

LIPSIAE 1872.

Πάντα πρὸς οἰκοδομήν
χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν
ἐν πληροφορίᾳ πίστεως.

1 Cor. 13, 9.
Ebr. 13, 9. 10, 22.

LECTORI S.

Quod propositum erat, „editionem Novi Testamenti exhibere *scholis usuique communi* vere et quammaxime commodam“, ei eventum non plane defuisse, testimonio est libellum nostrum intra *quadriennium* atque intra *biennium* denuo excudendi necessitas. Non igitur improbata sunt, quibus illud efficere studuimus, forma exigua, versuum separatio, argumenta capitum, loci paralleli, annotatio critica atque indices; de quibus singulis haec habemus partim repetenda partim addenda.

In *versuum separatione*, ut incommodis receptae textus sacri distinctionis occurreretur, praefixae sunt ad orationis discrimina et sectiones notandas *majusculae numerorum formae*, quae simul et Knappii literas majusculas typographicis de causis non ferendas compensarent, et *argumenti notationem* quam brevissime factam adjuvarent.

Loci paralleli, tum e Veteri Testamento a scriptoribus allegati, tum idem finitimumve argumentum monstrantes, tum intelligentiae rerum verborumve inservientes, appositi sunt quam diligentissime suo quique loco. Qua in re ita sumus versati, ut numeri soli positi spatioque ab antecedentibus separati ejus sint scriptoris, cujus textum comitantur; ut ad lineam aliquam *omnes* loci referantur, qui non *spatio* vel *semicolo* distincti sint (ita ut, ad quam lineam loci appositi pertineant, nunquam dubium esse possit); ut denique *puncto duplicato* additove *cet.* ii loci notentur, ubi plura ejusdem generis adscripta inveniantur. Ita v. c. commemorationi Titi fere apponitur Tit. 1, 4.. quia ad hunc v. omnes Titi mentionem facientes loci adscripti sunt, locorum autem βίβλον ζωῆς commemorantium inter Phil. 4, 3.. et Ap. 20, 15.. partitio notatur puncti juxta utrumque vs. duplica-

tione; quo contigit plenum, quem ceteroquin plagularum angustia non permisisset, consequi recensum. Delectus faciendi certae firmaeque leges vix scribi tenerique poterant; sufficiat igitur partim commemorare, adscripta quaeque diligenter esse explorata, partim veniam rogare nimiae quae fortasse hic illic videatur ubertatis. E Veteri Testamento pluribus, quae veteres comparaverant, eo minus carere posse videbatur nostrum aevum, quo magis in mythicâ christianorum ex antiquis illis fontibus derivatione sibi placet. Item nostris, inter quos de mutuâ trium Evangeliorum synopticorum necessitudine acrior revixit disceptatio, non ingrata erit opera locos parallelos horum Evangeliorum ita disponendi et repetendi, ut attente perlustrantes miram cum consensionem tum dissensionem plenius facili negotio possint contueri; quae parallela, prout sive omnium sive binorum sunt synopticorum, literis *pp.* et *p.* notantur.

Annotatio critica, quanquam neque lectionis varietatem, neque editionum recentiorum scripturam, neque textus cum recepti tum KNAPPII mutationem plene exhibere poterat, commodior tamen et plenior poscebatur, quam TITTMANNI et LACHMANNI indices lectionum receptarum mutatarum, et ejusdem LACHMANNI, KNAPPII et HAHNII notationes margini plagularum subjectae. Consentaneum visum est eam ad calcem rejicere atque ita adornare, ut editionum RECEPTAE, GRIESBACHII[1]), KNAPPII[2]), SCHOLZII[3]),

---

1) N. T. graece. Textum... recensuit et lectionis varietatem adj. *J. Jac. Griesbach.* Vol. I. (Evv.) ed. III. emendatam et auctam curavit *Dav. Schulz.* Ber. 1827; Vol. II. ed. II. Hal. 1806. Textus in editione Lipsiensi (.. Ex rec. *J. J. Griesb.* c. selecta lectionum varietate, Lips. 1805 [ed. II. 1825]) hic illic mutati ratio habita est, praeeunte HAHNIO, distinctione G^1 et G^2.

2) *Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ* ... Recognovit atque insignioris lectionum varietatis et argumentorum notationes subjunxit *Ge. Ch. Knappius.* Hal. 1797; ed. V. 1840.

3) N. T. gr. Textum .. rec., lectionum familias subjecit.... *J. Mart. Augustin. Scholz.* II Voll. Lips. 1830. 36. 4.

Lachmanni[4]), Tischendorfii[5]), Hahnii[6]) consensus dissensusve uno obtutu pateret, in textu vero ipso, in quantum loci paralleli haud obessent, asteriscis appositis lectores insigniorum varietatum commonefacere. Omissa sunt nonnisi minutiora, quae ad vocabulorum locationem et scriptionem ita spectarent, ut tum momento exegetico carerent nullâque certâ lege regerentur, tum ubique re-

---

4) N. T. gr. Ex rec. *C. Lachmanni.* Ed. stereotypa. Ber. 1831. Accessit editionis majoris [N. T. graece et latine. Carolus Lachmannus recensuit Philippus Buttmannus Ph. f. graecae lectionis auctoritates apposuit] Tom. prior. Ber. 1842. Notavimus mutata in annotatione criticâ distinctione L^1 et L^2.

5) N. T. gr. Textum . . rec., brevem apparatum crit. una c. lectt. Elzevirior. Knapp. Scholz. Lachmanni subjunxit . . . *Aenoth. Fridr. Const. Tischendorf.* Lips. 1841. (Instructa est in fronte plagularum argumentis, in margine locis parallelis praeter synopsin Evangeliorum paucissimis; textus est Lachmanniano castigatior sublato plane uncorum praesidio.) Secuta est retractatio [N. T. gr. ad antiquos testes recensuit lectionesque variantes Elzevirior. Stephani Griesb. notavit *C. T.* Paris 1842], de qua: „Dedimus, ait, strenue operam, ut in evangeliis potissimum constantius paulo quam ante scriberemus ea quae vellemus." Quibus locis ea a Lipsiensi editione differat, notandum curavit *Appendice* exemplaribus nondum divenditis addendâ. In qua quum etiam habeantur quae in editione Parisiensi nondum leguntur, in annotatione critica ad T^1 et T^2 addere debuimus T^3. Plene hanc tertiam lectionem ex editione *Lipsiensi secunda* [Lips. 1849] notare prohibuit, quod hoc pleniorem retractationem poscebat, qua simul editionem *alteram Lachmanni* nondum absolutam complecti satius visum est. Editio vero Parisiensis major archiepiscopo Parisiensi dicata [N. T. graece et latine. In antiquis testibus textum versionis vulg. latinae indagavit lectionesque varr. Steph. et Griesb. notavit V. S. Venerabili *Jager* in consilium adhibito *C. T.* Par. 1842] nonnisi id egit, ut *graecum* textum *latino* convenientem e libris *graecis* efficeret ideoque etiam „multa quae uno tantum et altero teste eoque decem et plus p. Chr. saeculis posteriore nituntur" recipere non dubitavit.

6) **Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ.** Post J. Aug. H. Tittmannum . . . secundis curis recognovit lectionumque varietatem notavit *Aug. Hahn.* Ed. stereotypa. Lips. sumtibus et typis C. Tauchnitii, 1840 et [formâ minore versibusque separatis „ex recensione *Aug. Hahnii* denuo editum" i. e. typis expressum] 1841. (Prodiit evulgatâ jam Tischendorfii recensione, cujus tamen ratio nondum haberi potuit. Desunt argumenta; in margine inferiore habentur numeri locorum e VTo allegatorum et delectus variarum lectionum brevissimo spatio comprehen-

currerent*). Notata vero ut ne in nimium ambitum excurrerent, compendiis potissimum et parentheseos signo effectum est**). In textu *uncis* inclusa sunt quae quamquam e rationibus criticis delenda fuissent, ampliora tamen et graviora erant quam quibus lectores suis locis commode carere potuissent.

Cui lectorum commodo inserviendi quum prima ac summa lex esset operae susceptae, commendatus prae reliquis erat *textus* Knappii, quippe et religiosâ diligentiâ recognitus et quinque editionibus omnium nostro tempore divulgatissimus. Haec igitur textus sacri recognitio typis exscripta est, quanquam pro re *emendata*. Continuâ et repetitâ emendatione egebat *interpunctio*. Sublata sunt

---

sus, ita tamen dispositus, ut conspectus aliquis existat tum Griesbachii editionum et judiciorum quae tulit Schulzius, tum textus Knappii et Scholzii, Lachmanni vero nonnisi „praestantissimae lectiones" notentur; praemissa est in ed. maj. uberior „notitia subsidiorum praestantissimorum quibus ad libros NTi recensendos utendum est.")

*) Exempla sunt λήμψεσθαι, συνζητεῖν cett. et αὐτὸς sublatâ distinctione αὑτ. apud *Lachmannum* et in *Tischendorfii* editione Paris. et Lips. altera; ἔνατος, δοῖ, γνοῖ cett. apud utrumque; omissio articuli in frequentissimis ὁ Ἰησοῦς, ὁ Παῦλος simm.; commutatio formarum πραΰτης et πραότης (quarum v. c. *Lachmannus* Gal. 5, 23. illam, 6, 1. hanc posuit), ηὐδόκησα et εὐδόκ., ἠδύνατο et ἐδύν. al.

**) Eorum ope v. c. annotatio ita comparet: ad Act. 10, 20: "G²LTH: ὅτι" [*Griesb.* in edit. Lips., *Lachm. Tischend.* et *Hahn.* legunt ὅτι (pro eo quod nos cum *Recepta*, Halensi edit. *Griesb.*, *Knappio* et *Scholz.* scripsimus, διότι)]; ad 5, 25: "R[KH] + λέγων" [*Rec. Kn.* et *H.* addunt, et hi quidem uncis inclusum, λέγων (a reliquis omissum)]; ad 1 Tm. 5, 25: "LT (+ δὲ a. κ.) τὰ ἔργα τ. κ. et (• ἐστι) δύνανται" [*L.* et *T.* addito δὲ ante καὶ legunt τὰ ἔργα τὰ καλὰ (pro τὰ καλὰ ἔργα) et omisso ἐστι quod sequitur, δύνανται (pro δύναται)]. Etiam conjecturae notabiliores et hic illic subsidiorum criticorum notatio in annotationem receptae sunt. Subjunctus est p. 530. brevis conspectus Codicum uncialium Versionumque momentum facientium.

innumera fere quae dicuntur *commata*, lectorem haud raro magis impedientia; item perquam multa *parentheseos signa*, lectori fortasse commodiora, interpretationis vero accurationi et sententiae plerumque detrahentia. Noluimus tamen neque haec plane exterminare, neque in illis expungendis eo usque progredi, quo progressi sunt LACHMANNUS, TISCHENDORFIUS, HAHNIUS; haec potius regula tenenda videbatur, distinctionem hanc non tam ad universas quasdam et communes leges esse adstringendam, quam quippe intelligentiae inservituram singulis locis accommodandam, ita ut v. c. Mc. cp. XII. hae virgulae v. 30. locatae v. 33. abesse deberent; quamquam, ut cum HAHNIO loquamur, neque nos subit gloriari, nos ipsos nobis ubique constitisse: fuit certe ubi vel ab hoc servata commata nobis tollenda viderentur. Ceterum cum KNAPPIO *allegandi* signa a reliquis omissa religiose servavimus, quippe intelligentiae perquam utilia; nec satisfecit locos allegatos et orationem directam sive cum LACHMANNO literâ majusculâ sine colo, sive cum HAHNIO colo sine literâ majusculâ notare.

Rarius emendandi erant *accentus*, praeter constantem inconstantiam in oxytonis gravem ante comma servandi, et praeter encliticorum nonnulla genera, de quibus recentiores aliter docent; in quibus quamquam sunt quae e locorum singulatim sententiaeque ratione judicari debeant, ita ut a vulgari regulâ hic illic jure recedatur: in universum tamen nihil novandum erat.

Lectio denique KNAPPII non mutata est nisi consentientibus argumentis externis et internis; nisi fortasse textus receptus non satis idoneis de causis desertus esse videretur. Ubi vero in utramque partem disputari posset, si vel argumenta mutationem suadentia praevalerent, lectionem intactam relinquere maluimus; novae enim conformationis tentandae neque otium concessum erat neque copia jam facta videtur. Uterque enim textus (et africanus,

quem LACHMANNUS et TISCHENDORFIUS fere tenuerunt, et asiaticus, quem RECEPTA, SCHOLZIUS et HAHNIUS tueri solent, KNAPPIO ad hunc, GRIESBACHIO ad illum magis inclinante) habet quo auctoritatem sibi vindicet *externam*; quae vero ratio *internae* utrorumque librorum dignitatis sit, nondum satis accurate explicatum videtur. Nobis certe argumenta *interna* haud raro lectionum asiaticarum favere sunt visa causae, adjutae etiam, ni fallimur, magis quam fere statuunt, Codicis *Ephraemi Syri rescripti* a TISCHENDORFIO editi testimonio. Saepius contra ad KNAPPII textum mutandum eo coacti sumus, quod non potuimus a nobis impetrare, ut textum sacrum *uncis simplicibus et duplicatis* quavis fere paginâ quasi lacerando lectorum oculos et animos offenderemus. Eos igitur, exceptis paucissimis de quibus jam monitum est, sustulimus omnes, lectionibus, quae ita magis minusve addubitatae erant, pro re natâ sive item expunctis sive in integrum restitutis.

Quae singulatim exemplis demonstrare, quum non sit hujus loci, ubi plagulis quammaxime parci par est, nonnisi restat commemorare *indices* cum subjunctos tum praemissos. Subjunximus recensum cum *locorum e Veteri Testamento allegatorum*, tum *pericoparum ecclesiasticarum*, quorum ille, in usum etiam scholarum academicarum, ad *codicis hebraici* ordinem digerendus videbatur; quum vero quae in editione nostra, quippe textum comitantia, dissipata haberentur, uno conspectu contueri interesset, KNAPPII etiam recensum ad ordinem *graeci codicis* digestum servavimus novis curis retractatum. Nec ingratus erit lectoribus, quem tertiae editioni praemisimus, *conspectus* partim *librorum*, partim *historiae* cum *evangelicae* tum *apostolicae*.

Quo magis autem contigerit editione nostra inservire textui sacro latius faciliusque divulgando, eo magis his ipsis temporibus urget Deum T. O. M. pie precari, ut haec nostra utut exigua et manca studia cedere etiam jubeat in libri summi religionisque summae incrementa in dies interiora, liberaliora, salubriora.

CONSPECTUS

LIBRORUM NOVI TESTAMENTI.

pag.			quando?	ubi?	cpp	vss.
1.	Ev. Matthaei .	Mt. 9, 9..	a. Luc.	in Palaest.	28.	1071.
69.	„ Marci . .	Act. 12, 25..	c. 68?	Rom.s.Alex.?	16.	678.
113.	„ Lucae . .	Col. 4, 14..	a. Acta.	Caesareae?	24.	1151.
186.	„ Joa. . . .	Jo. 21, 20..	ex. sec. I.	in Asia min.	21.	879.
241.	„ Acta Apost.	Act. 16, 10. 20,15ss. 21, 1ss.	62.	Romae.	28.	1006.
312.	Ep. ad Rom. .	R. 16, 1. 23.	58.	Corinthi.	16.	433.
339.	„ I. ad Cor. .	1 Co. 16, 8.	56.	Ephesi.	16.	437.
365.	„ II. ad Cor. .	2 Co. 2, 17. 7, 6 ss.	57.	in Maced.	13.	256.
383.	„ ad Gal. . .	Act. 18, 23.	55.	Ephesi.	6.	149.
392.	„ ad Eph. . .	Col. 4, 16.	61.	Romae.	6.	155.
402.	„ ad Phil. . .	Ph. 2, 24.	62.	Romae. .	4.	104.
408.	„ ad Coloss. .	Col. 2, 1.	61.	Romae. .	4.	95.
415.	„ I. ad Thess.	Act. 18, 5. 1 Th	52 s.	Corinthi.	5.	89.
421.	„ II. ad Thess.	3, 6.	52 s.	Corinthi.	3.	47.
424.	„ I. ad Tim. .	1 Tm. 1, 3.	57?	in Maced.	6.	113.
432.	„ II. ad Tim. .		63.	Romae.	4.	83.
437.	„ ad Tit. . .	Tit. 1, 5. 3, 12.	56?	in Maced.	3.	46.
440.	„ ad Philem. .	Ph. 10, 23 s.	61.	Romae.	—	25.
442.	„ ad Ebr. (Barn. Luc. Apollo?)	Ebr. 12, 4. 13, 19. 24.	a. 70.	in Ital.?	13.	303.
462.	„ Jac. (minoris?	fratris Dom.?)	antiquiss.?	Hieros.?	5.	108.
469.	„ I. Petri . .	1 Pt. 5, 13.	65?	Babyl.	5.	105.
476.	„ II. Petri . .	2 Pt. 3, 15 s.	sec. II. in.?	Romae?	3.	61.
482.	„ I. Joa. . .	1 Jo. 5, 21.	a. 70. a. Ev.?	Eph. s. Patm.?	5.	105.
489.	„ II. Joa. . .	Cyriae . .	ὁ πρεσβύτερος (Ephesinus?)		—	13.
491.	„ III. Joa. . .	Cajo . . .	ὁ πρεσβύτερος (Ephesinus?)		—	15.
492.	„ Judae . .	Luc. 6, 16.	a. 2 Petr.?	80? . . .	—	25.
494.	„ Apocal. . .	Ap. 1, 4. 9.	a. 70?	Eph. s. Patm.?	22.	405.

CONSPECTUS

HISTORIAE EVANGELICAE *).

	Joa.	Luc.	Marc.	Matth.
Prooem. de λόγῳ .	1, 1-14.	. . .	. . .	. . .
Praef. ad Theoph.	. . .	1, 1-4.	. . .	. . .
Conceptio Baptist.	. . .	1, 5-25.	. . .	. . .
Conceptio Christi .	. . .	1,26-38.	. . .	. . .
Maria et Elisabeth	. . .	1,39-56.	. . .	. . .
Nativitas Baptistae	. . .	1,57-80.	. . .	. . .
Genealogia Christi	. . .	3,23-38.	. . .	1, 1-17.
Nativitas Christi .	. . .	2, 1-7.	. . .	1,18-25.
Pastores . . .	. . .	2, 8-20.	. . .	. . .
Circumcisio Chr. .	. . .	2, 21.	. . .	. . .
Infans in templo .	. . .	2,22-39.	. . .	. . .
Magi	. . .	. . .	. . .	2, 1-12.
Fuga in Aegypt. .	. . .	. . .	. . .	2,13-23.
Puer in templo .	. . .	2,40-52.	. . .	. . .
Baptista . . .	1, 15-31.	3, 1-18.	1, 1-8.	3, 1-12.
Baptisma Christi .	1, 32-34.	3,21.22.	1, 9-11.	3,13-17.
Tentatio Christi .	. . .	4, 1-13.	1, 12.13.	4, 1-11.
Captivitas Baptist.	3, 24.	3, 19.20.	1, 14. 6, 17.	4, 12. 14, 3.
Praedicatio in Gal.	. . .	4,14.15.	1,14.15.	4, 17.
„ Nazarethi	. . .	4,16-30.	. . .	. . .
Migratio Capern. .	2, 12.	4,31.32.	1,21.22.	4,13-16.
IV. primi Apostoli	1, 35-43.	5,1-11.	1,16-20.	4,18-22.
Philipp. et Nathan.	1, 44-52.	. . .	. . .	. . .
Vinum ex aqua .	2, 1-11.	. . .	. . .	. . .
Purgatio templi .	2, 12-22.	19,45.46.	11,15-17.	21,12.13.
Nicodemus . . .	2,23-3,21.	. . .	. . .	. . .
Christi et Jo. bapt.	3, 22-36.	. . .	. . .	. . .
Mulier Samaritana	4, 1-42.	. . .	. . .	. . .
Reditus in Galil. .	4, 43-45.	. . .	. . .	. . .

*) Minusculis numerorum signis eos locos expressimus, ubi parallelismus uno alterove modo longius recederet.

	Joa.	*Luc.*	*Marc.*	*Matth.*
Dämoniac. Capern.	. . .	4,33-37.	1,23-28.	. . .
Socrus Petri cet. .	. . .	4,38-41.	1,29-34.	8,14-17.
Secessio in desert.	. . .	4,42-44.	1,35-39.	8, 18.
		5,15.16.	1, 45.	. . .
Sequendi impedimenta . . .	. . .	9,57-60.	. . .	8, 19-22.
Piscatura Petri .	. . .	5, 1-11.	. . .	. . .
Leprosus . . .	. . .	5,12-14.	1,40-44.	8, 2-4.
Paralyticus . .	. . .	5,17-26.	2, 1-12.	9, 1-8.
Mt.s. Levi portitor	. . .	5,27-32.	2,13-17.	9, 9-13.
Cur non jejunand.	. . .	5,33-39.	2,18-22.	9, 14-17.
Spicae sabb. vulsae	. . .	6, 1-5.	2,23-28.	12, 1-8.
Manus tabida sabbato sanata . .	. . .	6, 6-11.	3, 1-6.	12, 9-14.
Electio Apostolor.	. . .	6,12-16.	3,13-19.	10, 2-4.
Populi concursus .	. . .	6,17-19.	3, 7-12.	12,15-21.
			3,20.21.	4,23-25.
Oratio montana .	. . .	6,20-49.	3, 13.	5,1-7,27.
Calumnia opis diabolicae . . .	. . .	11,14-23.	3,22-27.	12,22-30.
Peccatum in Sp. S.	. . .	12, 10.	3,28-30.	12,31-37.
Signum Jonae . .	. . .	11,29-32.	. . .	12,38-42.
Daemon redux .	. . .	11,24-26.	. . .	12,43-45.
Mater et fratres .	. . .	8,19-21.	3,31-35.	12,46-50.
Centurio Capern.	4, 46-54.	7,1-10.	. . .	8, 5-13.
Filius viduae Nain.	. . .	7,11-17.	. . .	. . .
Legati Baptistae .	. . .	7,18-35.	. . .	11, 2-19.
Vae urbibus Gal.	. . .	10,13-15.	. . .	11,20-24.
Confessio Christi	. . .	10,21.22.	. . .	11,25-30.
Mulier ungens .	12, 1-11.	7,36-50.	14, 3-9.	26, 6-13.
Foeminae ministrantes . . .	. . .	8, 1-3.	. . .	. . .
P. de satore . .	. . .	8, 4-15.	4,1-20.	13, 1-23.
Vox de candela .	. . .	8,16-18.	4,21-25.	5, 15.
„ de seminatore	. . .	. . .	4,26-29.	. . .
P. de zizaniis . .	. . .	. . .	. . .	13,24-30.
„ de grano sinapis	. . .	13,18.19.	4,30-32.	13,31.32.

	Joa.	*Luc.*	*Marc.*	*Matth.*
P. de fermento .	. . .	13,20.21.	. . .	13, 33.
Conclusio de parr.	. . .	. . .	4,33.34.	13,34.35.
Explicatio de zizan.	. . .	. . .	. . .	13,36-43.
PP. de thesauro, margarita, verric.	. . .	. . .	. . .	13,44-52.
Mater et fratres .	. . .	8,19-21.	3,31-35.	12,46-50.
Tempestas sedata	. . .	8,22-25.	4,35-41.	8,23-27.
Gadareni . . .	. . .	8,26-39.	5, 1-20.	8,28-34.
Filia Jairi et mulier	. . .	8,40-56.	5,21-43.	9,18-26.
Coeci et daemon.	. . .	. . .	. . .	9,27-34.
Rejectio Nazarethi	. . .	. . .	6, 1-6.	13,54-58.
Legatio Apostolor.	. . .	10, 2.	. . .	9,35-38.
		9, 1-6.	6, 7-13.	cp. 10*).
Herodis sententia.	. . .	9, 7-9.	6,14-16.	14, 1. 2.
Baptistae caedes .	. . .	. . .	6,17-29.	14,3-12.
Sanatio ad Bethesd.	5, 1-18.	. . .	. . .	. . .
Or. de resurrectione et testimoniis .	5,19-47.	. . .	. . .	. . .
Miraculum v pan.	6, 1-15.	9,10-17.	6,30-44.	14,13-21.
Incessio maris .	6,16-21.	. . .	6,45-52.	14,22-33.
Oratio dura . .	6,22-66.	. . .	. . .	. . .
Facta in Gennesar.	. . .	. . .	6,53-56.	14,34-36.
De manuum lotione	. . .	. . .	7,1-13.	15, 1-9.
Quid polluat . .	. . .	. . .	7,14-23.	15,10-20.
Mulier Cananaea .	. . .	. . .	7,24-31.	15,21-29.
Sanati multi . .	. . .	. . .	. . .	15,30-31.
Surdus et tardiloq.	. . .	. . .	7,32-37.	. . .
Mirac. vii panum	. . .	. . .	8, 1-10.	15,32-39.
Signum de coelo .	. . .	. . .	8,11-13.	16, 1-4.
Phariss. ferment.	. . .	. . .	8,14-21.	16, 5-12.
Coecus Bethsaidae	. . .	. . .	8,22-26.	. . .
Petri professio .	6,67-71.	9,18-20.	8,27-29.	16,13-19.
Moriendi necessit.	. . .	9,21-27.	8,30-9,1.	16,20-28.
Transfiguratio .	. . .	9,28-36.	9, 2-10.	17, 1-9.
Quid Elias . .	. . .	. . .	9,11-13.	17,10-13.

*) vv. 1. 7. 9-11. 14.

	Joa.	Luc.	Marc.	Matth.
Apostolorum sanandi ἀπιστία .	. . .	9,37-42.	9,14-27. 9,28.29.	17,14-18. 17,19-21.
Praedictio mortis	. . .	9,43-45.	9,30-32.	17,22.23.
Tributum ex pisce	. . .	. . .	. . .	17,24-27.
Infantis exemplum	. . .	9,46-48.	9,33-37.	18, 1-5.
Judaeus exorcista	. . .	9,49.50.	9,38-41.	. . .
Cavenda offensio .	. . .	17, 2.	9,42-48.	18,6-11.
P. de ove perdita .	. . .	15, 4-7.	. . .	18,12-14.
Aliorum injuriae .	. . .	17, 3.	. . .	18,15-17.
Jus ligandi . . .	. . .	. . .	. . .	18,18-20.
Quoties ignoscendum? . . .	. . .	17, 4.	. . .	18,21.22.
P. de servo nequam	. . .	. . .	. . .	18,23-35.
Salitura ignis . .	. . .	. . .	9,49.50.	. . .
Iter Hierosol. . .	7, 1-10.	9, 51[1]).	. . .	. . .
Ignem de coelo .	. . .	9,52-56.	. . .	. . .
Sequi volentes .	. . .	9,57-62.	. . .	8,18-22.
Legatio LXX discip.	. . .	10, 1-16.	. . .	cpp. 9-11[2]).
Disp. festo tabern.	7, 11-52.	. . .	. . .	. . .
Historia adulterae	7,53-8.11.	. . .	. . .	. . .
Disp. cum Phariss.	8, 12-59.	. . .	. . .	. . .
Caecigenus sabbato sanatus . .	9, 1-41.	. . .	. . .	. . .
Christ. verus past.	10, 1-21.	. . .	. . .	. . .
Reditus LXX disc.	. . .	10,17-24.	. . .	11,25-27.
P. de Samaritano misericorde .	. . .	10,25-37.	. . .	. . .
Martha et Maria .	. . .	10,38-42.	. . .	. . .
Oratio dominica .	. . .	11, 1-4.	. . .	6, 9-13.
Precandi confident.	. . .	11, 5-13.	. . .	7, 7-11.
Calumn. opis diab.	. . .	11,14-23.	3,22-27.	12,22-30.
Daemon redux .	. . .	11,24-28.	. . .	12,43-45.
Signum Jonae . .	. . .	11,29-32.	. . .	12,38-42.

1) 9, 51-18, 14: collectio singulatim parabolarum Lucae fere propria, ita narrationi cum Matthaeo parallelae interposita, ut parallelismus *eo ipso loco*, quo interruptus erat, redeat.

2) 9, 37. 38. 10, 16. 12. 13. 10. 15. 11, 20-24.

	Joa.	*Luc.*	*Marc.*	*Matth.*
Lux corporis . .	. . .	11,33-36.	. . .	5,15.6,22s.
Contra Pharisaeos	. . .	11,37-54.	. . .	cp. 23 [1].
Quae cavenda . .	. . .	12, 1-12.	. . .	10,26-33.
Litis arbiter . .	. . .	12,13-15.	. . .	. . .
Contra confident.	. . .	12,16-21.	. . .	. . .
Contra anxietatem	. . .	12,22-31.	. . .	6,25-33.
Contra metum et securitatem . .	. . .	12,32-59.	. . .	[2]
Galilaei occisi . .	. . .	13, 1-9.	. . .	. . .
Mulier sabb. sanata	. . .	13,10-17.	. . .	. . .
P. de grano sinap.	. . .	13,18.19.	4,30-32.	13,31.32.
,, de fermento .	. . .	13,20.21.	. . .	13, 33.
Qui salvi . . .	. . .	13,22-30.	. . .	. [3]
Herodes vulpes .	. . .	13,31-33.	. . .	. . .
Prophetarum interfectrix . . .	. . .	13,34.35.	. . .	23,37-39.
Hydropicus sabbato sanatus .	. . .	14, 1-6.	. . .	. . .
Sermones convivales	. . .	14, 7-15.	. . .	. . .
P. de epulo parato	. . .	14,16-24.	. . .	22, 1-14.
Quomodo animati	. . .	14,25-27.	. . .	10,37.38.
Rite meditandum .	. . .	14,28-35.	. . .	. . .
P. de ove perdita .	. . .	15, 1-7.	. . .	18,12-14.
,, de drachma perd.	. . .	15, 8-10.	. . .	. . .
,, de filio perdito .	. . .	15,11-32.	. . .	. . .
,, de oeconomo injusto	. . .	16, 1-18.	. . .	. . .
,, de divite et Laz.	. . .	16,19-31.	. . .	. . .
Varia de offensione	. . .	17, 1-4.	. . .	18, 6. 15.
,, de fide et merito	. . .	17, 5-10.	. . .	17, 20.
Decem leprosi . .	. . .	17,11-19.	. . .	. . .

1) vv. 25. 26. 23. 24. 6. 7. 27. 28. 4. 29-36. 14.
2) 6, 20. 21. 24, 42-51. 10, 34-36. 16, 3. 5, 25. 26.
3) 7, 13. 21-23 8, 11. 12. 19, 30.

	Joa.	*Luc.*	*Marc.*	*Matth.*
Regnum quale venturum . . .	. . .	17,20-37.	. . .	cp. 24 [1]).
P. de vidua et judice	. . .	18, 1-8.	. . .	. . .
„ de portitore et Pharisaeo . .	. . .	18, 9-14.	. . .	. . .
Resp. de repudio .	. . .	. . .	10, 1-12.	19, 1-12.
Infantes allati . .	. . .	18,15-17.	10,13-16.	19,13-15.
Juvenis dives . .	. . .	18,18-27.	10,17-27.	19,16-26.
Praemia regni . .	. . .	18,28-30.	10,28-31.	19,27-30.
P. de operariis in vinea	. . .	. . .	. . .	20, 1-16.
Praedictio mortis .	. . .	18,31-34.	10,32-34.	20,17-19.
Arrogantia filiorum Zebedaei .	. . .	. . .	10,35-45.	20,20-28.
Coeci sanati . .	. . .	18,35-43.	10,46-52.	20,29-34.
Zachaeus . . .	. . .	19, 1-10.	. . .	. . .
P. de argento concredito . . .	. . .	19,11-28.	. . .	25,14-30.
Encaenia; fil. Dei	10,22-39.	. . .	. . .	. . .
Recept. in Peraeam	10,40-42.	. . .	. . .	. . .
Evocatio Lazari .	11, 1-44.	. . .	. . .	. . .
Synedrii decretum	11,45-53.	. . .	. . .	. . .
Receptus in Ephr.	11,54-57.	. . .	. . .	. . .
Reditus. Unctio Bethaniae . .	12, 1-11.	7,36-50.	14, 3-9.	26, 6-13.
Ingressio urbis .	12,12-19.	19,29-44.	11, 1-10.	21, 1-11.
Purgatio templi .	2,13-22.	19,45-48.	11,15-18.	21,12-16.
Imprecatio ficus .	. . .	. . .	11,11-14. 11,19-23.	21,17-22.
Precandum et condonandum . .	. . .	. . .	11,24-26.	6,14.15.
Qua potestate? .	2, 18.	20, 1-8.	11,27-33.	21,23-27.
P. de duobus filiis	. . .	. . .	. . .	21,28-32.
„ de vinitoribus .	. . .	20, 9-19.	12, 1-12.	21,33-46.
„ de epulo regio .	. . .	14,16-24.	. . .	22, 1-14.

1) vv. 23. 37-39. 17. 18. 40. 41. 28.

	Joa.	*Luc.*	*Marc.*	*Matth.*
Resp. de tributo .	. . .	20,20-26.	12,13-17.	22,15-22.
,, de resurrectione	. . .	20,27-40.	12,18-27.	22,23-33.
,, de praecepto max.	. . .	. . .	12,28-34.	22,34-40.
Mess. Davidis fil.	. . .	20,41-44.	12,35-37.	22,41-46.
Contra Pharisaeos	. . .	20,45-47.	12,38-40.	23, 1-39.
Munuscul. viduae	. . .	21, 1-4.	12,41-44.	. . .
Resp. de fine et reditu	. . .	21, 5-38.	13, 1-37.	24, 1-36.
Subito ventura .	. . .	17,26s.34s.	. . .	24,37-42.
Vigilandum . .	. . .	12,39-46.	. . .	24,43-51.
P. de x virginibus	. . .	. . .	. . .	25, 1-13.
,, de talentis . .	. . .	19,11-28.	. . .	25,14-30.
Messias judex .	. . .	. . .	. . .	25,31-46.
Graeci visuri . .	12,20-27.	. . .	. . .	. . .
Vox de coelo cet. .	12,28-36.	. . .	. . .	. . .
Conclusio Joa. .	12,37-50.	. . .	. . .	. . .
Pascha ultimum .	. . .	22, 1. 2.	14, 1. 2.	26, 1-5.
Judae pactum . .	. . .	22, 3-6.	14,10.11.	26,14-16.
Praeparatio agni .	. . .	22, 7-13.	14,12-16.	26,17-19.
Coena ultima . .	13, 1-35.	22,14-23.	14,17-25.	26,20-29.
Contentio Apostt.	. . .	22,24-30.	. . .	. . .
Praedictio lapsus Petri	13,36-38.	22,31-39.	14,26-31.	26,30-35.
Consolatio locum paraturi . . .	14, 1 ss.	. . .	. . .	. . .
,, vitis palmitum .	15, 1 ss.	. . .	. . .	. . .
,, paracletum missuri	15, 26 ss.	. . .	. . .	. . .
Precatio	17, 1-26.	22,40-46.	14,32-42.	26,36-46.
Captio	18, 1-11.	22,47-53.	14,43-52.	26,47-56.
Abductio secuto Petro	18,12-15.	22, 54.55.	14, 53.54.	26, 57.58.
Jes.coram Synedr.	. . .	22,63-71.	14,55-65.	26,59-68.
Abnegatio Petri .	18,16-27.	22,56-62.	14,66-72.	26,69-75.
Deductio ad Pilat.	18, 28.	23, 1.	15, 1.	27, 1. 2.
SuspendiumJudae	. . .	. . .	. . .	27, 3-10.
Jesus coram Pilato	. . .	23, 2. 3.	15, 2-5.	27,11-14.

	Joa.	*Luc.*	*Marc.*	*Matth.*
Jes. coram Herode	. . .	23, 4-12.	. . .	. . .
Damnatio a Pil. .	18, 29 ss.	23,13-25.	15, 6-15.	27,15-26.
Vexationes milit.	19, 2. 3.	23,36.37.	15,16-20.	27,27-31.
Crucifixio . . .	19,17-24.	23,26-34.	15,21-28.	27,32-38.
Commend. matris	19,25-27.	. . .	. . .	. . .
Probra et ludificat.	. . .	23,35-39.	15,29-32.	27,39-44.
Contradict. malefici	. . .	23,40-43.	. . .	. . .
Portenta . . .	. . .	23,44-45.	15,33-38.	27,45-51.
Mors	19,28-30.	23, 46.	15, 37.	27, 50.
Sepulcra aperta .	. . .	. . .	. . .	27,52.53.
Adstantes cruci .	. . .	23,47-49.	15,39-41.	27,54-56.
Crurifragium et ictus	19,31-37.	. . .	. . .	. . .
Sepultura . . .	19,38-42.	23,50-56.	15,42-47.	27,57-61.
Sepulcri custodia .	. . .	. . .	. . .	27,62-66.
Resurrectio . .	20, 1-18.	24, 1-12.	16, 1-11.	28, 1-10.
Custodes corrupti	. . .	. . .	. . .	28,11-15.
Discipuli Emm. .	. . .	24,13-35.	16,12.13.	. . .
Apparitio in urbe	. . .	24,36-49.	16,14-18.	. . .
	20,19-29.	. . .	. . .	. . .
Apparitio ad lacum Tiberiadis	21, 1-14.	. . .	. . .	. . .
Restitutio Petri .	21,15-23.	. . .	. . .	. . .
Mandata in monte Galilaeae . .	. . .	. . .	. . .	28,16-20.
Discessio in coel.	. . .	24,50-53.	16,19-20.	. . .

CONSPECTUS

HISTORIAE APOSTOLICAE *).

U. C.	A. D.		Act.	Alii libri.	*Pet.*	*Eich.*	*Schr.*
784.	31.	Discessio Ch. in coel.	1, 4ss.				
		Electio Matthiae	1,15ss.		31.	32.	35.
		Effusio Sp. Sancti	2, 1ss.				
		Petri sanatio claudi	3, 1ss.				
		Petrus et Joannes coram Synedrio	4, 1ss.				
		Ananias et Sapphira	5, 1ss.				
		Gamaliel	5,34ss.				
		Electio diaconorum	6, 1ss.				
790. Calig.	37.	Stephanus ejusque oratio et mors	6, 8ss.				
		Sauli persecutio	8, 1ss.	. . .	31.	37.	35.
		Apostoli in Samaria	8, 5ss.				
		Simon Magus	8, 9ss.				
		Aethiops Candaces	8,27ss.				
791.	38.	Sauli conversio	9, 1ss.	2Co.12,2?	33.	37?	39.
		,, iter arabicum	. . .	Gal. 1, 17.			
		,, fuga Damasco	9,23ss.				
794.	41.	,, *I. iter hierosol.*	9,26ss.	Gal. 1, 18.	36.	40?	42.
Claud.		,, iter Caes. et Tars.	9, 30.				
		Petri sanatio Aeneae	9,32ss.				
		,, suscitatio Tabith.	9,36ss.				
		,, ad Corn. evocatio	10, 1ss.				
		,, def. admissionis gentium	11, 1ss.				
796.	43.	Barnabas et Saul. Antiochiae	11,22ss.	. . .	40.	42.	43.
		Nomen *Christianor.*	11, 26.				

*) Exhibuimus computationem *Angeri* („De temporum in Actis Apost. ratione" Lips. 1833); e numero reliquorum, quos Angerus comparavit, adscripsimus annos *Petavii*, *Eichhornii* et *Schraderi*.

U.C.	A.D.		Act.	Alii libri.	Pet.	Eich.	Schr.
		Agabi praedict. famis	11, 28.				
		Sauli *II. iter hieros.*	11, 30.	Gal. 2, 1?	41.	44.	44.
		Caedes Jacobi per Herod. (Agripp. I.)	12, 1 s.	. . .	41.	44.	44.
		Petri vincula et angel.	12, 3 ss.				
		Petri discessio Hier.?	12, 17.				
797.	44.	Herodis mors . .	12,20ss.				
		B. et Sauli reditus Antiochiam cum Marco	12, 25.				
		S. *I. iter ad exteros* cum B. et Marco .	13, 1 ss.	. . .	42.	45-	44
		Barjesus et Sergius Paul.	13, 6 ss.			52.	ss.
		Σαῦλος ὁ καὶ Παῦλος	13, 9.				
		Marci reditus Hieros. .	13, 13.				
		Acta Antiochiae Pisidiae.	13,14ss.				
		„ Iconii	14, 1 ss.				
		„ Lystrae	14, 8 ss.				
		Reditus Antiochiam . .	14, 26.				
804.	51.	P. *III. iter hierosol.* cum Barnaba . .	15, 1 ss.	Gal. 2, 1?	49.	52.	47.
		Decret. concilii apost.	15,22ss.				
		Reditus Antiochiam.	15, 30.				
		Controvers. P. et Petri	. . .	Gal.2,11ss.			
		Barn. et Marcus abeunt Cyprum . .	15, 39.				
		P. *II. iter ad exteros* cum Sila . . .	15,40ss.	. . .	49.	52.	47.
		Circumcisio Timoth.	16, 3.				
		Visio in Macedoniam evocans. . . .	16, 9.				
		Acta Philippis . .	16,12ss.				
		Lydia et ancilla fatidica.	16,14ss.				
		Vincula et dimissio . .	16,23ss.				

U. C.	A. D.		Act.	Alii libri	*Pet.*	*Eich.*	*Schr.*
		Tumultus Thessalon.	17, 1 ss.				
		,, Beroeae . . .	17,10 ss.				
		Acta Athenis . . .	17, 16 ss.				
		Oratio in Areopago . .	17,22 ss.				
		Dionysius Areopagita .	17, 34.				
805.	52.	Acta Corinthi per annum et dimidium.	18, 1 ss.	. . .	50.	54?	49.
		Aquila et Pr. (Roma pulsi)	18, 2.				
		Justus, Crispus, Gallio .	18, 7 ss.				
		Epp. ad Thess. 1)					
807.	54.	P. *IV. iter hieros.* 2)	18,18 ss.		52.	56.	51.
Nero.		Acta Ephesi . . .	18,19 ss.				
		Reditus Antiochiam .	18, 22.				
		P. *III. iter ad exteros*	18,23 ss.	. . .	52.	56.	51.
		Apollo Ephesi et Cor.	18,24 ss.				
807 ss.	54. ss.	Acta Ephesi per biennium et trimestre	19, 1 ss.	. . .	52-54.	57-59.	51-55.
		Ep. ad Gal.					
		Discipuli Baptistae . .	19, 3.				
		P. in schola Tyranni .	19, 9.				
		Judaei exorcistae . .	19,13 ss.				
		Libri magici	19, 19.				
		Iter Cretic. (*Ep. ad Tit.*)?	. . .	Tit. 1, 5.			
		Iter hieros. paratum .	19, 21.				
		Tim. et Er. in Macedoniam praemissi . .	19, 22.				
		Tumultus Demetrii . .	19,23 ss.				
		Ep. I. ad Cor.					
810. 811.	57. 58.	Iter in Macedonia et Achaja . . .	20, 1 ss.				
		Epp. ad Tim.? II. ad Cor., ad Rom. .					

1) Serius scriptas esse fuerunt qui concluderent ex 2 Th. 3, 17. coll. 22.

2) Sunt qui Paulum revera Hierosolyma venisse negent.

U. C.	A. D.		Act.	Alii libri.	Pet	Eich.	Schr.
		P. *V. iter hieros.* Philippis	20,6 ss.	. . .	55.	60.	59.
		Troade Eutychus restit.	20,7 ss.				
		Miletum presbyteri Ephesini evocati	20,17 ss.				
		Caesareae apud Phil. Ev.	21,8 s.				
		Agabi praedictio	21,10 s.				
		Acta Hierosolymis	21,15 ss.				
		Jac. voti Nasiraeor. suasor	21,20 ss.				
		Concursus plebis	21,27 ss.				
		Romanorum intercessio	21,31 ss.				
		P. def. coram populo	22,1 ss.				
		„ „ coram Synedrio	22,30 ss.				
		Judaeorum conjuratio	23,12 ss.				
		Filius sororis Pauli	23, 16.				
		Deductio Caesaream	23,23 ss.				
		Lysiae ad Felicem ep.	23,26 ss.				
		Accusatio Tertulli	24,1 ss.				
		Defensio Pauli	24,10 ss.				
813.	60.	Porcius Festus Felicis successor	24, 27.				
		Def. coram Festo	25,6 ss.				
		Provocatio ad Caesar.	25, 11.				
		Def. coram Agrippa et Bernice	26,1 ss.				
		Iter Romanum	27,1 ss.	. . .	56.	62.	61
		Naufragium ad Melitam	27,41 ss.				
		Vipera de manu excussa	28,3 ss.				
814.	61.	Iter italicum	28,11 ss.	. . .			
815.	62.	Biennium Roman.	28,16 ss.		56	63-	62-
		Disp. cum Judaeis	28,23 ss.		ss.	65.	64.
		Conversio Onesimi	. . .	Philem. 10.			
		Epp. ad Eph. Col. Philem. et Philipp.					

U. C.	A. D.		Act.	Alii libri.	Pet.	Eich.	Schr.
815.	62.	Caedes Jacobi fratris Domini (Justi, inter mortem Festi et advent. Albini)		Jos. Antt. 20, 9, 1. Eus. 2, 23.			
816.	63.	P. liberatio e vinculis?					
		,, iter Hispanicum?		R. 15, 24. Clem. 1 Co. 5?			
		Epp. I. ad Tim. et ad Tit.?					
817.	64.	Neronis vexatio Christianorum.					
		P. secunda captivitas?		2 Tm. 4, 16ss.? Eus. 2, 22.			
		Epp. ad Eph. et II. ad Tim.?					
		Petrus Romae?		1 Pt. 5, 13?			
820?	67?	Martyrium Pauli.					
		,, Petri (cum Paulo)?		Jo. 21, 19. 2 Pt. 1, 14.			
?	?	Joannes Ephesi		Eus. 3, 1. 23.			
848?	95?	,, in Patmo ins.? (a. 14. Domit.?)		Ap. 1, 9. Eus. 3, 18.			
854?	101?	,, mortuus Ephesi (a. 3. s. 7. Traj.?)		Eus. 3, 1. 23. 5, 8. 24.			

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

Cap. I.

Genealogia et generatio Christi.

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ L. 3, 23ss.
Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυῒδ, υἱοῦ
Ἀβραάμ.
2. Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Gen. 21 ss.
Ἰσαάκ· Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰακώβ· Ἰακὼβ δὲ ἐγέν- 1Chr. 2 ss.
νησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτοῦ·
3. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν
Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς
Θάμαρ· Φαρὲς δὲ ἐγέννησε Ruth 4,18
τὸν Ἐσρώμ· Ἐσρὼμ δὲ ἐγέν- ss.
νησε τὸν Ἀράμ·
4. Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδὰβ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ναασσών·
Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν
Σαλμών·
5. Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν
Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοὸζ Jos. 2,1.
δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ
τῆς Ῥούθ· Ὠβὴδ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἰεσσαί·
6. Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν
Δαυῒδ τὸν βασιλέα. Δαυῒδ
δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν
2 Sm. 12,24 Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐ-
1Chr. 3,10 ss. ρίου·
7. Σολομῶν δὲ ἐγέννησε
2Chr. 10 ss. τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοὰμ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιὰ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά·
8. Ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωρὰμ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν·
9. Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἄχαζ· Ἄχαζ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν·
10. Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμὼν
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν·
11. Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς

αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας
Βαβυλῶνος.
12. Μετὰ δὲ τὴν μετοικε-
σίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας
ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ·
Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Esr. 3,2.
Ζοροβάβελ·
13. Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιοὺδ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ· Ἐ-
λιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἀζώρ·
14. Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν
Σαδώκ· Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀχείμ· Ἀχεὶμ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἐλιούδ.
15. Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ματθάν· Ματθὰν
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ·
16. Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας,
ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ 27,17
λεγόμενος Χριστός.
17. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ
ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυῒδ γε-
νεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ
Δαυῒδ ἕως τῆς μετοικεσίας
Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσ-
σαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικε-
σίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ
Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσ-
σαρες.
18. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. *
Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μη- L. 1, 26ss.
τρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰω- 2,1ss.
σήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐ-
τούς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ
ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου.
19. Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,
Nm. 5,30. δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐ-
Dt. 24,1. τὴν παραδειγματίσαι, ἐβου-
λήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐ-
τήν.
20. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυ-
μηθέντος, ἰδού, ἄγγελος
κυρίου κατ᾽ ὄναρ ἐφάνη αὐ-
τῷ, λέγων· Ἰωσήφ, υἱὸς Δα-
υῒδ, μὴ φοβηθῇς παραλα-
L. 2,5. βεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά
σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεν-
L. 1,35. νηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν
ἁγίου·
21. τέξεται δὲ υἱόν, καὶ
καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Act. 4,12. Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει
5,31. τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
ἁμαρτιῶν αὐτῶν.
22. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν,
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
κυρίου διὰ τοῦ προφήτου,
λέγοντος·
Jes. 7,14. 23. „Ἰδού, ἡ παρθένος ἐν
γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν,
καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ Ἐμμανουήλ“, ὅ ἐστι μεθ-
ερμηνευόμενον Μεθ᾽ ἡμῶν
ὁ θεός.
24. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ
ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν
ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγ-
γελος κυρίου, καὶ παρέλαβε
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ·
25. καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐ-
L. 2, 7.21. τὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν

αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

CAP. II.

Magi. Fuga, caedes puerorum, reditus.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέν-
τος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαί- L. 2,4.
ας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ
βασιλέως, ἰδού, μάγοι ἀπὸ
ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Jes. 60,3.
Ἱεροσόλυμα, λέγοντες·
2. Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βα-
σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδο-
μεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα Nm. 24,17
ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν
προσκυνῆσαι αὐτῷ.
3. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς
Ἡρώδης ἐταράχθη καὶ πᾶ-
σα Ἱεροσόλυμα μετ᾽ αὐτοῦ·
4. καὶ συναγαγὼν πάντας
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμ-
ματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθά-
νετο παρ᾽ αὐτῶν, ποῦ ὁ Χρι-
στὸς γεννᾶται.
5. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Jo. 7,42.
Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕ-
τω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ
προφήτου· Mich. 5,1.3
6. „Καὶ σὺ Βηθλεέμ, γῆ
Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη
εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα·
ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγού-
μενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν
λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.“
7. Τότε Ἡρώδης λάθρα
καλέσας τοὺς μάγους, ἠκρί-
βωσε παρ᾽ αὐτῶν τὸν χρόνον
τοῦ φαινομένου ἀστέρος,
8. καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς
Βηθλεὲμ εἶπε· Πορευθέν-
τες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ
τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε,
ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κά-
γὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ.
9. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ
βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ
ἰδού, ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν
τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐ-
* τούς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω
οὗ ἦν τὸ παιδίον.
10. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα
ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην
σφόδρα·
[L. 2,16 11. καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν
οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον με-
τὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐ-
τοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύ-
νησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαν-
τες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν
Jes. 60,6. προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα,
χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ
σμύρναν.
12. Καὶ χρηματισθέντες
κατ᾽ ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι
πρὸς Ἡρώδην, δι᾽ ἄλλης
ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν
χώραν αὐτῶν.
13. Ἀναχωρησάντων δὲ
αὐτῶν, ἰδού, ἄγγελος κυρίου
φαίνεται κατ᾽ ὄναρ τῷ Ἰω-
σήφ, λέγων· Ἐγερθεὶς πα-
ράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν
μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς
Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕ-
ως ἂν εἴπω σοι· μέλλει γὰρ

Ηρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον,
τοῦ ἀπολέσαι αὐτό.
14. *Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε*
τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἀνεχώρη-
σεν εἰς Αἴγυπτον,
15. *καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τε-*
λευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πλη-
ρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου
διὰ τοῦ προφήτου, λέγον- Hos.
τος· „Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα 11,1. [Ex.
τὸν υἱόν μου.“ 4,22
16. *Τότε Ἡρώδης, ἰδὼν*
ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μά-
γων, ἐθυμώθη λίαν· καὶ
ἀποστείλας ἀνεῖλε πάντας
τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθ-
λεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις
αὐτῆς, ἀπὸ διετοῦς καὶ κα-
τωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν
ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων.
17. *Τότε ἐπληρώθη τὸ*
ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προ-
φήτου, λέγοντος·
18. *„Φωνὴ ἐν Ῥαμᾷ ἠκού-* Jer. 31,15
σθη, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς [Gen.
καὶ ὀδυρμὸς πολύς· Ῥαχὴλ 35, 19
κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς·
καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆ-
ναι, ὅτι οὐκ εἰσί.“
19. *Τελευτήσαντος δὲ τοῦ*
Ἡρώδου, ἰδού, ἄγγελος κυ-
ρίου φαίνεται κατ᾽ ὄναρ τῷ
Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ,
20. *λέγων· Ἐγερθεὶς παρά-*
λαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν
μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου
εἰς γῆν Ἰσραήλ· τεθνήκασι
[Ex. 4,19 *γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν*
τοῦ παιδίου.
21. *Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέ-*
λαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μη-
τέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς
γῆν Ἰσραήλ.
22. *Ἀκούσας δέ, ὅτι Ἀρχέ-*
λαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰου-
δαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ
ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ
κατ᾽ ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς
τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας.
[Act. 7,4 23. *Καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν*
εἰς πόλιν λεγομένην Ναζα-
Jes. 11,1. *ρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥη-*
Zach. 6,12. *θὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι*
Jes. 53,2. *Ναζωραῖος κληθήσεται.*
Jo. 1,47; Gen. 49,26

CAP. III.

Joannes Baptista. Immersio Jesu.

L. 3, 1 ss. *Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκεί-*
Mc. 1, 1 ss. *ναις παραγίνεται Ἰωάννης*
Jo. 1, 6 ss. *ὁ βαπτιστής, κηρύσσων ἐν*
τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας
2. *καὶ λέγων· Μετανοεῖτε·*
4,17. *ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν*
Act. 2,38. *οὐρανῶν.*
3. *Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς*
διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου,
Jes. 40,3. *λέγοντος· „Φωνὴ βοῶντος*
[Jo. 1,23 *ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε*
τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας
ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.“
4. *Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε*
2 Rg. 1,8. *τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τρι-*
χῶν καμήλου καὶ ζώνην
L. 1, 15 ss. *δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν*

αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ
ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.
5. Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς
αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα
ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περί-
χωρος τοῦ Ἰορδάνου·
6. καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Act. 19,4.
Ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομο-
λογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.
7. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φα-
ρισαίων καὶ Σαδδουκαίων
ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα
αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Γεν- 23,33
νήματα ἐχιδνῶν· τίς ὑπέδει-
ξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελ-
λούσης ὀργῆς;
8. Ποιήσατε οὖν καρπὸν
ἄξιον τῆς μετανοίας,
9. καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν
ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Jo. 8,39.
Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν,
ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν
λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα
τῷ Ἀβραάμ.
10. Ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖ-
ται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποι- 7,19.
οῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτε-
ται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
11. Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς Jo.1, 26s.
ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ Act.
ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυ- 13,25
ρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ
εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα
βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βα-
πτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ Mal.
πυρί, 3,2.

12. οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ
αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν
13,30 ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει
39ss. τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπο-
θήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατα-
καύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.
L.3, 21s. 13. Τότε παραγίνεται ὁ
Mc.1, Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
9ss. ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν
Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι
ὑπ' αὐτοῦ.
14. Ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώ-
λυεν αὐτόν, λέγων· Ἐγὼ
χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτι-
σθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με;
15. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἄφες ἄρτι·
5,17. 20. οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν
Gal. πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύ-
4,4. νην. Τότε ἀφίησιν αὐτόν.
Jo. 1, 32 ss. 16. Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ
ὕδατος· καὶ ἰδού, ἀνεῴχθη-
σαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ
εἶδε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ
καταβαῖνον ὡσεὶ περιστε-
ρὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐ-
τόν.
17,5. 12,18 17. Καὶ ἰδού, φωνὴ ἐκ τῶν
Jo. οὐρανῶν, λέγουσα· Οὗτός
12,28 s. ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπη-
τός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

CAP. IV.

Tentatio. Sedes Capernaumum translata. Piscatorum vocatio. Peragratio Galilaeae.

L.4, 1ss. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς
Mc.1, 12s. τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύ-

ματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

2. *Καὶ νηστεύσας ἡμέρας* Ex. 34,28
τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε.

3. *Καὶ προσελθὼν ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ· Εἰ υἱὸς* 3,17.
εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται.

4. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε·* Dt. 8,3.
Γέγραπται· „Οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ [Sap. 16, 26
μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ."

5. *Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ,*

6. *καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γάρ· „Ὅτι* Ps. 91,11 s.
τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου."

7. *Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πάλιν γέγραπται· „Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου."* Dt. 6,16. [Ex. 17,7

8. *Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν,*

9. *καὶ λέγει αὐτῷ· Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι.*

10. *Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε ὀπίσω μου,*
Dt. 6,13. *σατανᾶ· γέγραπται γάρ· „Κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις."*

11. *Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ*
Jo. 1,52. *διάβολος· καὶ ἰδού, ἄγγελοι*
[L. 8,3? *προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.*

12. *Ἀκούσας δέ, ὅτι Ἰωάν-*
14,3. L.3, 19s. *νης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.*

L.4, 16ss. 13. *Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ, ἐλθὼν κατῴκησεν*
* *εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ·*

14. *ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος·*

Jes. 8,23. 9,1. 15. *„Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν —*

16. *ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν*
Jes. 60,2. L. 1,79. *σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς."*

Mc.1, 14s. 17. *Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν·*
3,2. 6,33. *Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.*

Mc. 1,16 ss. **18.** *Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι-*

λαίας εἶδε δύο ἀδελφούς, L.5, 1 ss.
Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέ- Jo. 1,35 ss.
τρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμ-
φίβληστρον εἰς τὴν θάλασ-
σαν· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς.
19. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦ-
τε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω
ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων.
20. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες
τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν
αὐτῷ.
21. Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν
εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς,
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ
Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐ-
τῶν καταρτίζοντας τὰ δί-
κτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν
αὐτούς.
22. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες
τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα
αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ.
23. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰη-
σοῦς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν,
διδάσκων ἐν ταῖς συναγω- L.4, 14s.
γαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων
τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, 9,35.
καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον 24,14.
καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ
λαῷ.
24. Καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ
αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν·
καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάν-
τας τοὺς κακῶς ἔχοντας,
ποικίλαις νόσοις καὶ βασά-
νοις συνεχομένους, καὶ δαι- Jo. 10,20
Mc. 5,15. μονιζομένους καὶ σεληνιαζο-
μένους καὶ παραλυτικούς·
καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.
25. Καὶ ἠκολούθησαν αὐ-
L. 6,17. τῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς
Mc. 3,7. Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως
καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰου-
δαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορ-
δάνου.

CAP. V.

Oratio montana (cpp. 5—7). Christianorum praemia et officia. Legis divinae vera ratio. Praecepta de homicidio, reconciliatione, adulterio, divortio, jurejurando, talione, amore mutuo.

Mc. 3,13. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη
εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος
αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ.
L. 6,20-49. 2. Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα
αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτούς,
λέγων·
Jes. 66,2. 3. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ
πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
Ps. 126,5 4. Μακάριοι οἱ πενθοῦν-
τες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθή-
σονται.
5. Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι
Ps. 37,11 αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν
γῆν.
6. Μακάριοι οἱ πεινῶντες
Jo. 4,14. καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύ-
Ps. 42,3. νην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθή-
σονται.
Jac. 2,13. 7. Μακάριοι οἱ ἐλεήμο-
νες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

8. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. Ps. 51,12 s. 1Jo. 3,2s.

9. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. Ebr. 12,14

10. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 1Pt. 3,14.

11. Μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ. 1Pt. 4,14. *

12. Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. 2Cor. 4,17. Jac. 5,10.

13. Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ ἅλας τῆς γῆς. Ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. L. 14, 34s. Mc. 9,50.

14. Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη·

15. οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. L. 8,16. 11,33 Mc. 4,21.

16. Οὕτω λαμψάτω το φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 1Pt. 2,12. Jo. 15,8.

17. Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. R. 3,31.

18. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. L. 16,17 Gal. 3,24 s. R. 10,4.

19. Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

20. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 23,2 s.23.

21. Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη τοῖς ἀρχαίοις· „Οὐ φονεύσεις·" ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. Ex. 20,13 Lev. 24,17

22. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ [εἰκῆ] ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· Ῥακά, ἔνοχος 1Jo. 3,15. Eph. 4,26.

ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν
εἴπῃ· Μωρέ, ἔνοχος ἔσται
εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. 2Rg. 23,10
23. Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ
δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
ριον, κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ
ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ· Mc. 11,25
24. ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου
ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστη-
ρίου, καὶ ὕπαγε πρῶτον,
διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, 6,14.
καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ
δῶρόν σου.
25. Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδί- L.12, 58s.
κῳ σου ταχύ, ἕως ὅτου εἶ μετ'
αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· μήποτέ σε
παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κρι-
τῇ, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ
τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν
βληθήσῃ.
26. Ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ
ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἂν ἀπο- 18,34
δῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην.
27. Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη· Ex. 20,14
„Οὐ μοιχεύσεις.“ Lev.
28. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι 20,10
πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς Job.
τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν, ἤδη 31,1.
ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρ-
δίᾳ αὐτοῦ.
29. Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ 18,9.
δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε [Col. 3,5.
αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· Gal. 5,24
συμφέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπό-
ληται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ
μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ
εἰς γέενναν.
30. Καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ 18,8.
σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐ-
τὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμ-
φέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται
ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ
* ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς
γέενναν.
Dt. 24,1. 31. Ἐῤῥέθη δέ· „Ὃς ἂν ἀ-
πολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
δότω αὐτῇ ἀποστάσιον.“
19,3 32. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι
ss. L. ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα
16,18 1Cor. αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορ-
7,10. νείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶ-
σθαι· καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυ-
μένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.
Lev. 19,12 33. Πάλιν ἠκούσατε ὅτι
Dt. ἐῤῥέθη τοῖς ἀρχαίοις· „Οὐκ
23,24 ἐπιορκήσεις·“ ἀποδώσεις δὲ
τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου.
34. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀ-
μόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρα-
23,16 ss. νῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ θεοῦ·
Jes. 35. μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑπο-
66,1. [Act. πόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐ-
7,49 τοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα,
Ps. ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου
48,3. βασιλέως·
36. μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου
ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν
τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν
ποιῆσαι.
26,64. Jac. 37. Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν·
5,12. Ναὶ ναί, οὒ οὔ· τὸ δὲ πε-
ρισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονη-
ροῦ ἐστίν.
Ex. 21,24 38. Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη·
al. „Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ
καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.“

39. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ
ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ᾽
ὅστις σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δε- L. 6,29.
ξιὰν σιαγόνα σου, στρέψον 1Cor.
αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 6,7.
40. καὶ τῷ θέλοντί σοι κρι-
θῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου
λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ Ex.
ἱμάτιον· 22,26
41. καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει 27,32
μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ᾽ αὐτοῦ
δύο.
42. Τῷ αἰτοῦντί σε δός, καὶ L. 6,30.
τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανεί- Lev.
σασθαι μὴ ἀποστραφῇς. 25,36
43. Ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη· Lev. 19,18
„Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον [34]
σου“ καὶ μισήσεις τὸν ἐχ- Jac. 2,8.
θρόν σου.
44. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγα- *
πᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐ- L. 6, 27ss.
λογεῖτε τοὺς καταρωμένους 23,34
ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μι- Act. 7,59.
σοῦσιν ὑμᾶς, καὶ προσεύχε-
σθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων
ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς·
45. ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ
πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρα-
νοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ
ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ
ἀγαθούς, καὶ βρέχει ἐπὶ δι-
καίους καὶ ἀδίκους.
46. Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε
τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα
μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τε-
λῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι;
47. Καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε
τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον,
τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ
οἱ ἐθνικοὶ οὕτω ποιοῦσιν;
Dt. 18,13 48. Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέ-
[Lev. λειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ
19,2 ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.

CAP. VI.

Pietatis genuinum exercitium, erogatione stipis, precatione (*oratio dominica*), jejunio. Divitiae verae veraque sollicitudo et cura.

Προσέχετε τὴν δικαιοσύ-
νην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπρο-
23,5. σθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς
τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ
μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ
τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς.
R. 12,8. 2. Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημο-
σύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπρο-
σθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ
ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς
καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δο-
ξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ-
έχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.
3. Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεη-
μοσύνην, μὴ γνώτω ἡ ἀρι-
στερά σου, τί ποιεῖ ἡ δεξιά
σου·
4. ὅπως ᾖ σοῦ ἡ ἐλεημοσύνη
L. 14,14 ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ
σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ,
* αὐτὸς ἀποδώσει σοι.
5. Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ
ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί· ὅτι
φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς
καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλα-
τειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι,

ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώ-
ποις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ-
έχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.
6. Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ,
εἴςελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου,
καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, 2Rg. 4,33.
πρόσευξαι τῷ πατρί σου ἐν
τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου
ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀπο-
δώσει σοι.
7. Προσευχόμενοι δὲ μὴ Jes. 1,15.
βαττολογήσητε, ὥςπερ οἱ Sir.
ἐθνικοί· δοκοῦσι γάρ, ὅτι ἐν 7,15. 1Rg.
τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰς- 18,26
ακουσθήσονται.
8. Μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐ-
τοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν,
ὧν χρείαν ἔχετε, πρὸ τοῦ
ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.
9. Οὕτως οὖν προσεύχεσθε L.11, 2-4.
ὑμεῖς· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ Ez. 36,23
ὄνομά σου·
10. ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
11. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν
ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·
12. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφει- Ps.32, 5s.
λήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς
ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις *
ἡμῶν·
13. καὶ μὴ εἰςενέγκῃς ἡμᾶς 26,41 1Cor.
εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι 10,13
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. [Ὅτι
σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ
δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς
αἰῶνας. Ἀμήν.]

14. Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀν-
θρώποις τὰ παραπτώματα
18,21 ss. αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πα-
Mc. τὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος.
11,25 26. 15. Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς
ἀνθρώποις τὰ παραπτώ-
ματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ
ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώ-
ματα ὑμῶν.
Jes. 58,5 16. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ
s. γίνεσθε, ὡς οἱ ὑποκριταί,
σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ
τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως
φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νη-
στεύοντες. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.
2Sm. 12,20 17. Σὺ δὲ νηστεύων ἄλει-
ψαί σου τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ
πρόςωπόν σου νίψαι·
18. ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀν-
θρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ
* πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ·
καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων
ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι.
19. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν
θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου
σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ
ὅπου κλέπται διορύσσουσι
καὶ κλέπτουσι·
L.12, 33s. 20. Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν
1Tm. θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου
6,17 ss. οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφα-
Jac. νίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ
5,1ss. διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτου-
σιν.
21. Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θη-
σαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ
καρδία σου.

22. Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· L. 11, 34ss.

23. ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον.

24. Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. L. 16,13 1Jo. 2,15. Jac. 4,4.

25. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε ἢ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσησθε. Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; L. 12, 22ss. *

26. Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας· καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά. Οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; 10,31

27. Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα;

28. Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει·

29. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων.

Ps. 90,5 s. 30. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς,
8,26 ὀλιγόπιστοι;

31. Μὴ οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες· Τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα;

32. Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ. Οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων.

1Tm. 4,8. 1Rg. 3,13. 33. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

Ex. 16,19 ss. * 34. Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς. Ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

CAP. VII.

Praecepta a judicando et obtrudendo abstinendi, in precatione perseverandi, viam perniciei falsosque doctores cavendi. Verae falsaeque pietatis et sapientiae discrimen.

L. 6, 37ss. Mc. 4,24. Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε.

2. Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν.

3. Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος L.6, 41s.
τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελ-
φοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀ-
φθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς;
4. Ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ
σου· Ἄφες, ἐκβάλω τὸ κάρ-
φος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου·
καὶ ἰδού, ἡ δοκὸς ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ σου;
5. Ὑποκριτά· ἔκβαλε πρῶ- Sir. 18,21
τον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλ-
μοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις
ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ
ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.
6. Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς 10,11 2Pt.
κυσί, μηδὲ βάλητε τοὺς μαρ- 2,21
γαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν s.
τῶν χοίρων· μήποτε κατα-
πατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς
ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέν-
τες ῥήξωσιν ὑμᾶς.
7. Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται L.11, 9ss.
ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· Jo.
κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται 14,13 al.
ὑμῖν.
8. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβά- Prov. 8,17.
νει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ
τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.
9. Ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄν-
θρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς
αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπι-
δώσει αὐτῷ;
10. Καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ,
μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ;
11. Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ
ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγα-
θὰ διδόναι τοῖς τέκνοις
ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ Jac.1, 5.17.
ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει
ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.
L. 6,31. 12. Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέ-
λητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄν-
22,40 θρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποι-
R.13, 8ss. εῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν
Gal. 5,14. ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.
13. Εἰσέλθετε διὰ τῆς στε-
L. 13,24 νῆς πύλης, ὅτι πλατεῖα ἡ
πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς
ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλει-
αν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερ-
χόμενοι δι' αὐτῆς.
* 14. Ὅτι στενὴ ἡ πύλη καὶ
Act. 14,22 τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπά-
γουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ
ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες
αὐτήν.
24,4. 5.24. 15. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν
1Jo. 4,1. ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρ-
χονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύ-
23,14 27s. μασι προβάτων, ἔσωθεν δέ
Act. 20,29 εἰσι λύκοι ἅρπαγες.
16. Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν
Jac. 3,12. ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Μήτι
συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν
σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων
σῦκα;
12,33 ss. 17. Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγα-
L.6, 43s. θὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ·
τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρ-
ποὺς πονηροὺς ποιεῖ.
18. Οὐ δύναται δένδρον
ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς
ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν
καρποὺς καλοὺς ποιεῖν.
3,10. 19. Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν

καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

20. Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρ-
πῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐ-
τούς.

21. Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι· L. 6,46.
Κύριε κύριε, εἰςελεύσεται εἰς
τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν,
ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ R. 2,13.
πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Jac. 1, 22ss.

22. Πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε κύ- L. 13, 25ss.
ριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προ-
εφητεύσαμεν καὶ τῷ σῷ ὀνό-
ματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν 24,24
καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις Act. 19,13
πολλὰς ἐποιήσαμεν;

23. Καὶ τότε ὁμολογήσω
αὐτοῖς· Ὅτι οὐδέποτε ἔγνων
ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ 25,41
οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24. Πᾶς οὖν ὅςτις ἀκούει L. 6, 47ss.
μου τοὺς λόγους τούτους καὶ
ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιώσω αὐ-
τὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅςτις
ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
ἐπὶ τὴν πέτραν. 16,18

25. Καὶ κατέβη ἡ βροχή,
καὶ ἦλθον οἱ ποταμοί, καὶ
ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ
προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ·
καὶ οὐκ ἔπεσε· τεθεμελίωτο
γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.

26. Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου
τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ
ποιῶν αὐτούς, ὁμοιωθήσε-
ται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅςτις ᾠκο-
δόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ
τὴν ἄμμον.

Ez. 13,11 27. Καὶ κατέβη ἡ βροχή,
καὶ ἦλθον οἱ ποταμοί, καὶ
ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ
προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ·
καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτῶσις
αὐτῆς μεγάλη.

Mc. 1,22. 28. Καὶ ἐγένετο, ὅτε συν-
L. 4,32. ετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λό-
γους τούτους, ἐξεπλήσσοντο
οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

Jo. 7,46. 29. Ἦν γὰρ διδάσκων αὐ-
τοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ
οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

CAP. VIII.

Sanantur leprosus, paralyticus centurionis, socrus Petri aliique aegroti. Agitur cum sectari volentibus, sedatur tempestas, mergitur daemonum impetu porcorum grex.

Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ
τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐ-
τῷ ὄχλοι πολλοί.

L. 5, 12ss. 2. Καὶ ἰδού, λεπρὸς ἐλθὼν
Mc. 1, 40ss. προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· Κύ-
ριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με
καθαρίσαι.

3. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα
ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέ-
γων· Θέλω, καθαρίσθητι.
Καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη
αὐτοῦ ἡ λέπρα.

4. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
9,30. al. Ὅρα, μηδενὶ εἴπῃς· ἀλλὰ
L. 17,14 ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ
ἱερεῖ καὶ προσένεγκε τὸ δῶ-

ρον, ὃ προσέταξε Μωϋσῆς Lev. 14,2.
εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
5. Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς L.7, 1-10.
Καπερναούμ, προσῆλθεν *
αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρα- [Jo. 4,46 ss.
καλῶν αὐτὸν
6. καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς
μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ πα-
ραλυτικός, δεινῶς βασανιζό-
μενος.
7. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύ-
σω αὐτόν.
8. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκα-
τόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ
εἰμὶ ἱκανός, ἵνα μοῦ ὑπὸ τὴν
στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μό-
νον εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται
ὁ παῖς μου.
9. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός
εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν ἔχων ὑπ' L.7, 8?
ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέ-
γω τούτῳ· Πορεύθητι, καὶ
πορεύεται, καὶ ἄλλῳ· Ἔρχου,
καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ
μου· Ποίησον τοῦτο, καὶ
ποιεῖ.
10. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς
ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκο-
λουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην
πίστιν εὗρον.
11. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολ- L.13, 28s.
λοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυ- Mal.
σμῶν ἥξουσι καὶ ἀνακλιθή- 1,11.
σονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·

13,38 21,43 12. οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας
ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος
22,13 25,30 τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ
13,42 κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
cet. ὀδόντων.
13. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ
ἑκατοντάρχῃ· Ὕπαγε, καὶ ὡς
9,29. al. ἐπίστευσας γενηθήτω σοι.
Καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν
τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.
L.4, 38ss. 14. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς
Mc.1, τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδε τὴν
29ss. [1Cr. πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημέ-
9,5. νην καὶ πυρέσσουσαν.
15. Καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς
αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ
πυρετός· καὶ ἠγέρθη καὶ
διηκόνει αὐτῷ.
L. 4,40. 16. Ὀψίας δὲ γενομένης,
Mc.1, προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμο-
32.34 νιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέ-
βαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας
ἐθεράπευσεν·
17. ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥη-
Jes. 53,4. θὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφή-
[1Pt. του, λέγοντος· „Αὐτὸς τὰς
2,24 ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε καὶ
τὰς νόσους ἐβάστασεν.“
Mc. 4,35. 18. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολ-
L. λοὺς ὄχλους περὶ αὐτόν,
8,22. ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ
πέραν.
L.9, 57ss. 19. Καὶ προσελθὼν εἷς
γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ· Δι-
δάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι,
ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.
20. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-

σοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς
ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ κατασκηνώσεις· ὁ
δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ 2Cor. 8,9.
ἔχει, ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.
21. Ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε,
ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελ-
θεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα
μου.
22. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἀκολούθει μοι καὶ ἄφες
τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς Eph. 2,1ss.
ἑαυτῶν νεκρούς. Ap. 3,1.
23. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς
τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐ- L. 8, 23ss.
τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Mc. 4, 36ss.
24. Καὶ ἰδού, σεισμὸς μέγας
ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε
τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ Jon. 1,4s.
τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκά-
θευδε.
25. Καὶ προσελθόντες οἱ
μαθηταὶ ἤγειραν αὐτόν, λέ-
γοντες· Κύριε, σῶσον, ἀπολ- *
λύμεθα.
26. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί
δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; Τό- 6,30. al.
τε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τοῖς Mc.
ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ 4,39.
ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.
27. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύ-
μασαν, λέγοντες· Ποταπός
ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι Prov. 30,4.
καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν
αὐτῷ; L. 8,
28. Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς 26s. Mc.
τὸ πέραν, εἰς τὴν χώραν τῶν 5,1s.
* Γαδαρηνῶν, ὑπήντησαν αὐ-
τῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ
τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι,
χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύ-
ειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς
ὁδοῦ ἐκείνης.
Mc. 5,7. 29. Καὶ ἰδού, ἔκραξαν λέ-
L. γοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοί, υἱὲ
8,28. τοῦ θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ
καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς;
Mc. 5, 11ss. 30. Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐ-
L. 8, τῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν
32ss. βοσκομένη.
31. Οἱ δὲ δαίμονες παρεκά-
λουν αὐτόν, λέγοντες· Εἰ
* ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον
ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν
χοίρων.
32. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπ-
άγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες
ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους.
Καὶ ἰδού, ὥρμησε πᾶσα ἡ
ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς
τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθα-
νον ἐν τοῖς ὕδασιν.
33. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον,
καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πό-
λιν ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ
τὰ τῶν δαιμονιζομένων.
Mc. 5, 14.17 34. Καὶ ἰδού, πᾶσα ἡ πό-
L. 8, λις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν
35.37 τῷ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐ-
τὸν παρεκάλεσαν, ὅπως με-
ταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

CAP. IX.

Sanando paralytico condonantur peccata. Vocatur Matthaeus. De jejunio a discipulis Jesu non suscepto. Filia

Jairi rediviva et mulier san-
guine fluens. Duo coeci et
mutus. Messorum paucitas.

Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον Mc. 5,21.
διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν
ἰδίαν πόλιν.

2. *Καὶ ἰδού, προσέφερον* Mc.2, 3.5ss.
αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλί- L.5,
νης βεβλημένον. Καὶ ἰδὼν 18.20 ss.
ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν,
εἶπε τῷ παραλυτικῷ· Θάρ-
σει, τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ Jo. 5,14.
ἁμαρτίαι σου. 9,2.

3. *Καὶ ἰδού, τινὲς τῶν γραμ-*
ματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς·
Οὗτος βλασφημεῖ.

4. *Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς* Jo. 2,24.
ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν·
Ἱνατί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

5. *Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτε-*
ρον, εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι
αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἔγει- *
ραι καὶ περιπάτει;

6. *Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξου-*
σίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁ-
μαρτίας· (τότε λέγει τῷ πα-
ραλυτικῷ·) Ἐγερθεὶς ἆρόν
σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε
εἰς τὸν οἶκόν σου.

7. *Καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν*
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8. *Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐφο-*
βήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν *
θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν
τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9. *Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς*
L.5, 27ss. *ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον*
Mc.2, 13ss. *καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον,*
Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ
λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
αὐτῷ.

10. *Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνα-*
κειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδού,
πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτω-
λοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο
τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ.

11. *Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρι-*
σαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς
L.15, 2.al. *αὐτοῦ· Διατί μετὰ τῶν τε-*
λωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει
ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;

12. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶ-*
πεν αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχου-
σιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ'
οἱ κακῶς ἔχοντες.

12,7. 23,23 13. *Πορευθέντες δὲ μάθε-*
Hos. *τε, τί ἐστιν· „Ἔλεον θέλω*
6,6. 1Sm. *καὶ οὐ θυσίαν.“ Οὐ γὰρ ἦλ-*
15,22 *θον καλέσαι δικαίους, ἀλλ'*
ἁμαρτωλούς.

L.5, 33ss. 14. *Τότε προσέρχονται αὐ-*
Mc.2, *τῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, λέ-*
18ss. *γοντες· Διατί ἡμεῖς καὶ οἱ*
L. 18,12 *Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολ-*
λά, οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νη-
στεύουσι;

15. *Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-*
σοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ
Jo. 3,29. *τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν, ἐφ'*
ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμ-
φίος; Ἐλεύσονται δὲ ἡμέ-
ραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐ-

τῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν.

16. Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται.

17. Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.

18. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδού, ἄρχων εἷς *
ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέ- L.8,
γων· Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου 41ss. Mc.5,
ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλ- 22ss.
θὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται.

19. Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20. Καὶ ἰδού, γυνὴ αἱμοῤ-
ῥοοῦσα δώδεκα ἔτη, προσελ- L. 8,44.
θοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ
κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐ- 23,5.
τοῦ.

21. Ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ· Mc. 5,28.
Ἐὰν μόνον ἅψωμαι τοῦ ἱμα- [3,10
τίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. Mt.14 36.]

22. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστρα- Mc.
φεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπε· 5,34. L.
Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις 8,48.
σου σέσωκέ σε. Καὶ ἐσώθη 17,19
ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Mc.5, 38ss. 23. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς
L.8, τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ
51ss. ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν
ὄχλον θορυβούμενον,

24. λέγει αὐτοῖς· Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ
Jo. 11,11 κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει.
Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ.

25. Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον.

L. 7,17. 26. Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27. Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοί, κράζοντες καὶ
15,22 al. λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ
Δαυΐδ.

28. Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προςῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, κύριε.

29. Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· Κα-
8,13. τὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν.

30. Καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
8,4. Mc.1, λέγων· Ὁρᾶτε, μηδεὶς γι-
44.al. νωσκέτω.

31. Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

32. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων,
ἰδού, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄν-
θρωπον κωφὸν δαιμονιζό- 12,22
μενον.
33. Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ
δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κω-
φός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ
ὄχλοι, λέγοντες· Οὐδέποτε
ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ.
34. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον·
Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονί- 12,24 ss.
ων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.
35. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς 4,23. Act.
τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώ- 10,38
μας, διδάσκων ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων
τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας,
καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον
καὶ πᾶσαν μαλακίαν.
36. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους
ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, Jer.
ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐῤ- 50,6. Num.
ῥιμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ 27,17 1Pt.
ἔχοντα ποιμένα. 2,25.
37. Τότε λέγει τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερισμὸς L.
πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· 10,2.
38. δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου
τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ
ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν
αὐτοῦ.

Cap. X.

Apostolorum constitutio, nomina, legatio ad Judaeos, calamitates, ornamenta.

Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς L. 9,1.
δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδω- Mc
κεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμά- 6,7. 3,15.
των ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλ-
λειν αὐτά, καὶ θεραπεύειν
πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μα-
λακίαν.
Mc.3. 2. Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστό-
16ss. L.6, λων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα·
14ss. Act. πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος
1,13. Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος ὁ τοῦ
Mt.4, Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ
18ss. ἀδελφὸς αὐτοῦ,
Jo.1, 3. Φίλιππος καὶ Βαρθολο-
45s. Mt. μαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖ-
9,9. 27,56 ος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ
Jo. Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος ὁ
19,25 14,22 ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος,
4. Σίμων ὁ κανανίτης καὶ
Jo. 6,71. Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ
cet. παραδοὺς αὐτόν.
5. Τούτους τοὺς δώδεκα
ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παρ-
αγγείλας αὐτοῖς, λέγων· Εἰς
ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε,
καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν
μὴ εἰσέλθητε·
15,24 6. πορεύεσθε δὲ μᾶλλον
Act. 13,46 πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπο-
λωλότα οἴκου Ἰσραήλ.
3,2. 7. Πορευόμενοι δὲ κηρύσ-
16,20 L. σετε, λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν
9,2. 10,9. ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
Mt. 8. Ἀσθενοῦντας θεραπεύ-
11,5. * ετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λε-
Mc. προὺς καθαρίζετε, δαιμόνια
16,17 s. ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε,
δωρεὰν δότε.
Mc.6, 8s. 9. Μὴ κτήσησθε χρυσὸν

μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν L. 9,3.
εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν,
10. μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μη-
δὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδή-
ματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιος 9,38. L.
γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς 10,7.
αὐτοῦ.
11. Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώ- L. 9,4.
μην εἰςέλθητε, ἐξετάσατε, Mc.
τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι· κἀκεῖ 6,10.
μείνατε, ἕως ἂν ἐξέλθητε.
12. Εἰςερχόμενοι δὲ εἰς τὴν L. 10,5.
οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν.
13. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία L. 10,6.
ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν
ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία,
ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς
ἐπιστραφήτω.
14. Καὶ ὃς ἐὰν μὴ δέξηται Mc. 6,11.
ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λό- L. 9,
γους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω 5.10, 10-12
τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκεί- Act. 13,51
νης ἐκτινάξατε τὸν κονιορ- 18,6.
τὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν.
15. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀν- 11,24
εκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων
καὶ Γομόῤῥων ἐν ἡμέρᾳ κρί-
σεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.
16. Ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω L. 10,3.
ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ
λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνι- 7,15.
μοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι R. 16,19
ὡς αἱ περιστεραί. Act.
17. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν 23,6.
ἀνθρώπων· παραδώσουσι 24,9. 23,34
γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ Act.
ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν 22,19 al.
μαστιγώσουσιν ὑμᾶς,
18. καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ
βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν
ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς
καὶ τοῖς ἔθνεσιν.
L. 12,11 19. Ὅταν δὲ παραδιδῶσιν
ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε, πῶς
ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται
γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ,
τί λαλήσετε·
L. 12,12 20. οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λα-
Act. λοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ
4,8. πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν
ὑμῖν.
21. Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς
ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ
πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπανα-
στήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς
καὶ θανατώσουσιν αὐτούς.
22. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι
ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομα
24,13 μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέ-
λος, οὗτος σωθήσεται.
23. Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς
ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε
* εἰς τὴν ἄλλην· ἀμὴν γὰρ λέ-
γω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς
πόλεις τοῦ Ἰσραήλ, ἕως ἂν
ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
L. 6,40. 24. Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ
Jo. τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος
13,16 15,20 ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ.
25. Ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ,
ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος
αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύ-
12,24 ριος αὐτοῦ· εἰ τὸν οἰκοδε-
9,34. Jo. σπότην Βεελζεβοὺλ ἐπεκάλε-
8,48. σαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκι-
2Rg. 1,2 al. ακοὺς αὐτοῦ.

26. Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐ- L.12, 2ss.
τούς· οὐδὲν γάρ ἐστι κεκα- 8,17.
λυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυ- Mc. 4,22.
φθήσεται, καὶ κρυπτόν, ὃ οὐ
γνωσθήσεται.
27. Ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκο-
τίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ
ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύ-
ξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων.
28. Καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ
τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα,
τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων
ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ
μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ
ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι
ἐν γεέννῃ. 5,22.
29. Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσ-
σαρίου πωλεῖται; καὶ ἓν ἐξ
αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν
γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 1Sm.
30. Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες 14,45 Act.
τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμη- 27,34
μέναι εἰσί.
31. Μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολ-
λῶν στρουθίων διαφέρετε
ὑμεῖς.
32. Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολο- L.12, 8.R.
γήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν 10,9
ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀ- s.
γὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ
πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς·
33. ὅστις δ᾽ ἂν ἀρνήσηταί L. 12,9.
με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ- 9,26.
πων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀ- 2Tm. 2,12.
γὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός
μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
34. Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλ- L. 12,51
θον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν
γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρή-
νην, ἀλλὰ μάχαιραν.
L. 12,53 35. Ἦλθον γὰρ διχάσαι
Mich. ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς
7,6. αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ
τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμ-
φην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐ-
τῆς·
36. καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώ-
που οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.
19,29 37. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μη-
L.14, 26s. τέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου
ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ
θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι
μου ἄξιος·
16,24 s. 38. καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολου-
θεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου
ἄξιος.
L. 39. Ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐ-
17,33 Jo. τοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ
12,25 ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν.
L. 10,16 40. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ
Jo. δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμε-
13,20 νος δέχεται τὸν ἀποστεί-
λαντά με.
41. Ὁ δεχόμενος προφήτην
εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν
προφήτου λήψεται· καὶ ὁ
δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα
δικαίου, μισθὸν δικαίου λή-
ψεται.
25,40 42. Καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἕνα
Mc. 9,41. τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον
ψυχροῦ μόνον, εἰς ὄνομα
μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν,

οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

CAP. XI.

Baptistae de Messia legatio. Jesu de Joanne sermo. Urbium castigatio. Patris celebratio, afflictorum invitatio.

Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν
ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώ-
δεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετ-
έβη ἐκεῖθεν, τοῦ διδάσκειν
καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλε-
σιν αὐτῶν.
2. Ὁ δὲ Ἰωάννης, ἀκούσας 4,12. 14,3.
ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα L.7,
τοῦ Χριστοῦ, πέμψας διὰ 18s. *
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
3. εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ ἐρ- Dt. 18,15
χόμενος, ἢ ἕτερον προςδο-
κῶμεν;
4. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη- L.7, 22ss.
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευ-
θέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ
ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε·
5. τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ 15,30
χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ Jes. 35,5.
καθαρίζονται καὶ κωφοὶ 61,1.
ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται
καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται·
6. καὶ μακάριός ἐστιν, ὃς
ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.
7. Τούτων δὲ πορευομένων,
ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς
ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί
ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον
θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ Eph. 4,14.
ἀνέμου σαλευόμενον;
8. Ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν;
ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱμα-
* τίοις ἠμφιεσμένον; Ἰδού, οἱ
τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς
οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν.
9. Ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν;
L. 1,76. προφήτην; Ναί, λέγω ὑμῖν,
καὶ περισσότερον προφήτου.
Mal. 3,1. 10. Οὗτος γάρ ἐστι, περὶ
Mc. 1,2. οὗ γέγραπται· „Ἰδού, ἐγὼ
ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου
πρὸ προσώπου σου, ὃς κατα-
[3,3 σκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμ-
προσθέν σου.“
L. 7,28. 11. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ
ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυ-
ναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ
βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν
13,16 s. μείζων αὐτοῦ ἐστίν.
L. 16,16 12. Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰω-
άννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως
ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ
ἁρπάζουσιν αὐτήν.
13. Πάντες γὰρ οἱ προφῆ-
ται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου
προεφήτευσαν.
17,10 ss. L. 14. Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι,
1,17. αὐτός ἐστιν Ἠλίας ὁ μέλλων
Mal. 3,23. ἔρχεσθαι.
15. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω.
L.7, 31ss. 16. Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γε-
νεὰν ταύτην; Ὁμοία ἐστὶ
* παιδίοις καθημένοις ἐν ἀγο-
ραῖς, ἃ προσφωνοῦντα τοῖς
ἑταίροις αὐτῶν
17. λέγουσιν· Ηὐλήσαμεν

ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε·
ἐθρηνήσαμεν, καὶ οὐκ ἐκό-
ψασθε.
18. Ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μή- 3,4.
τε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέ- Jo. 10,20
γουσι· Δαιμόνιον ἔχει.
19. Ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, 9,10.
καὶ λέγουσιν· Ἰδού, ἄνθρω- Jo. 2,2.
πος φάγος καὶ οἰνοπότης,
τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτω-
λῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σο- 12,27 L.
φία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. 7,35.
20. Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν
τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἐγένοντο
αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ,
ὅτι οὐ μετενόησαν·
21. Οὐαί σοι, Χοραζίν, οὐ- L.10,
αί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν 13s.
Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο
αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν
ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ Jer. 6,26.
σποδῷ μετενόησαν.
22. Πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύ-
ρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον
ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ
ὑμῖν.
23. Καὶ σύ, Καπερναούμ, L. 10,15
ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖ- *
σα, ἕως ᾅδου καταβιβασθή- Jes.
σῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγέ- 14,12
νοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενό-
μεναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέ-
χρι τῆς σήμερον.
24. Πλὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι γῇ 10,15 L.
Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται 10,12
ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοί. 12,47
25. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ L. 10,21
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ,
κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς
5,3. 1Cor. γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα
1,26s. ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ
ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις.
26. Ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕ-
τως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπρο-
σθέν σου.
28,18 L. 27. Πάντα μοι παρεδόθη
10,22 ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ οὐ-
Jo. 17,2. δεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱόν, εἰ
Eph. 1,22 μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πα-
al. τέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ
Jo. 1,18. υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ
υἱὸς ἀποκαλύψαι.
Jes. 55,1. 28. Δεῦτε πρός με πάντες οἱ
κοπιῶντες καὶ πεφορτισμέ-
νοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς.
29. Ἄρατε τὸν ζυγόν μου
ἐφ᾽ ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ᾽
ἐμοῦ, ὅτι πραΰς εἰμι καὶ τα-
πεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ εὑρή-
σετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς
ὑμῶν.
1Jo. 5,3. 30. Ὁ γὰρ ζυγός μου χρη-
στὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλα-
φρόν ἐστιν.

CAP. XII.

Sabbati religio. Sanatur arida manus. Sanatoris modestia et mansuetudo. Adversariorum peccatum *(in Spiritum Sanctum)* inexpiabile. Typus Jonae. Exempla reginae austri et daemoniaci. Matris fratrumque interpellatio.

L.6, 1ss. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπο-
Mc.2, 23ss. ρεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάβ-

βασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ
δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνα-
σαν καὶ ἤρξαντο τίλλειν Dt. 23,25
στάχυας καὶ ἐσθίειν.

2. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες
εἶπον αὐτῷ· Ἰδού, οἱ μαθη-
ταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι Ex. 20,10
ποιεῖν ἐν σαββάτῳ.

3. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ
ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυΐδ, 1Sam. 21,6.
ὅτε ἐπείνασε καὶ οἱ μετ᾽ αὐ-
τοῦ;

4. πῶς εἰςῆλθεν εἰς τὸν οἶ- L. 6,4.
κον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρ- Mc. 2,26.
τους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, Lev. 24,5
οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν ss.
οὐδὲ τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ, εἰ μὴ Ex. 29,33
τοῖς ἱερεῦσι μόνοις;

5. Ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νό- Num. 28,9.
μῳ, ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱε-
ρεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον
βεβηλοῦσι καὶ ἀναίτιοί εἰσι;

6. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τοῦ
ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε. 12,41

7. Εἰ δὲ ἐγνώκειτε, τί ἐστιν· 9,13.
„Ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν“, Hos. 6,6.
οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς
ἀναιτίους·

8. κύριος γάρ ἐστι τοῦ σαβ- L. 6,5.
βάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Mc. 2,28.

9. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν L. 6,6s.
ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν Mc. 3,1s.
αὐτῶν.

10. Καὶ ἰδού, ἄνθρωπος
ἦν τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν.
Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέ-
γοντες· Εἰ ἔξεστι τοῖς σάβ- Jo. 9,16.

L. 13,14 βασι θεραπεύειν; ἵνα κατη-
14,3. γορήσωσιν αὐτοῦ.

11. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τίς
ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃς
ἕξει πρόβατον ἕν, καὶ ἐὰν
ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν
εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει
αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ;

12. Πόσῳ οὖν διαφέρει ἄν-
θρωπος προβάτου; ὥστε
ἔξεστι τοῖς σάββασι καλῶς
ποιεῖν;

L. 6,10. 13. Τότε λέγει τῷ ἀνθρώ-
Mc. 3,5. πῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου.
Καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀπεκατε-
στάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη.

14. Ἐξελθόντες δὲ οἱ Φα-
Mc. 3,6. ρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον
Jo. 5,18. κατ᾽ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπο-
al. λέσωσιν.

15. Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνε-
χώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκο-
λούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολ-
λοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐ-
τοὺς πάντας,

9,30. 16,20 16. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς,
ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποι-
ήσωσιν·

17. ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥη-
Jes. 42, θὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προ-
1-4. φήτου, λέγοντος·

Act.3, 13.26 18. „Ἰδού, ὁ παῖς μου, ὃν
4,27. ᾑρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου,
30. εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου·
Jes. 11,2. θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ᾽ αὐ-
61,1. τόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν
ἀπαγγελεῖ.

19. Οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυ-

γάσει οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν
ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν
αὐτοῦ.
20. Κάλαμον συντετριμμέ- 11,29
νον οὐ κατεάξει καὶ λίνον Ez. 34,16
τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν
ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν.
21. Καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ
ἔθνη ἐλπιοῦσι."
22. Τότε προσηνέχθη αὐ- 9,32s. L.
τῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς 11,14
καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν λα- *
λεῖν καὶ βλέπειν.
23. Καὶ ἐξίσταντο πάντες
οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον· Μήτι
οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαυΐδ;
24. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκού- 9,34. L.
σαντες εἶπον· Οὗτος οὐκ ἐκ- 11,15
βάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν Mc. 3,22.
τῷ Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν
δαιμονίων.
25. Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς 9,4. L.11,
ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐ- 17s.
τοῖς· Πᾶσα βασιλεία μερι- Mc.3, 24ss.
σθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρη-
μοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ
οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυ-
τῆς οὐ σταθήσεται.
26. Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν
σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυ-
τὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν στα-
θήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ;
27. Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζε- L.11, 19s.
βοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια,
οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλ-
λουσι; Διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν
ἔσονται κριταί.

28. Εἰ δὲ ἐν πνεύματι θεοῦ
ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια,
ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βα-
σιλεία τοῦ θεοῦ.
L.11, 21s. 29. Ἢ πῶς δύναταί τις εἰσ-
Mc. ελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
3,27. ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ
Jes. 49,24 διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον
δήσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ τότε
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.
L. 11,23 30. Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ'
Mc. ἐμοῦ ἐστί, καὶ ὁ μὴ συνάγων
9,40. μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.
Mc. 3,28s. 31. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν·
Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφη-
μία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώ-
ποις· ἡ δὲ τοῦ πνεύματος
βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται
τοῖς ἀνθρώποις.
L. 12,10 32. Καὶ ὃς ἂν εἴπῃ λόγον
Ebr. κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
6,4ss. 10,26 που, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς
2Pt. δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύμα-
2,20s. τος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσε-
1Jo. 5,16. ται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ
αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.
7,17. L. 33. Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον
6,43s. καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ
καλόν· ἢ ποιήσατε τὸ δέν-
δρον σαπρόν, καὶ τὸν καρ-
πὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ
τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώ-
σκεται.
3,7. 34. Γεννήματα ἐχιδνῶν,
πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν
πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ
περισσεύματος τῆς καρδίας
τὸ στόμα λαλεῖ.

35. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος L. 6,45.
ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκ-
βάλλει τὰ ἀγαθά, καὶ ὁ πο-
νηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πο-
νηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει 15,19
πονηρά.
36. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν
ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσω-
σιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώ- Eph. 4,29.
σουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν
ἡμέρᾳ κρίσεως.
37. Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου
δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τῶν λό- [Job. 15,6
γων σου καταδικασθήσῃ.
38. Τότε ἀπεκρίθησαν αὐ-
τῷ τινὲς τῶν γραμματέων καὶ
Φαρισαίων, λέγοντες· Διδά- 16,1.
σκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ ση-
μεῖον ἰδεῖν.
39. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 16,4. L.11, 29s.
αὐτοῖς· Γενεὰ πονηρὰ καὶ
μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ·
καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται
αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ
τοῦ προφήτου.
40. Ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν Jon. 2,1.
τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς
ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕ-
τως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς
τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύ-
κτας.
41. Ἄνδρες Νινευῖται ἀνα- L. 11,32
στήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ
τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατα-
κρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετε- Jon. 3,5.
νόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ·
καὶ ἰδού, πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.

L. 11,31 42. Βασίλισσα Νότου ἐγερ-
θήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ
τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κα-
1Rg. 10,1. τακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ
τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦ-
σαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος·
καὶ ἰδού, πλεῖον Σολομῶνος
ὧδε.
L.11. 24ss. 43. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον
πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀν-
θρώπου, διέρχεται δι᾽ ἀνύ-
δρων τόπων, ζητοῦν ἀνά-
παυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει.
44. Τότε λέγει· Ἐπιστρέψω
εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξ-
ῆλθον. Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει
σχολάζοντα, σεσαρωμένον
καὶ κεκοσμημένον.
45. Τότε πορεύεται, καὶ
παραλαμβάνει μεθ᾽ ἑαυτοῦ
ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονη-
ρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελ-
θόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γί-
2Pt. 2,20. νεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώ-
που ἐκείνου χείρονα τῶν
πρώτων. Οὕτως ἔσται καὶ
τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.
Mc.3, 31ss. 46. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦν-
L.8, 19ss. τος τοῖς ὄχλοις, ἰδού, ἡ μή-
τηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
εἱστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες
αὐτῷ λαλῆσαι.
47. Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Ἰδού,
13,55 ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί
σου ἔξω ἑστήκασι, ζητοῦντές
σοι λαλῆσαι.
48. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε
τῷ λέγοντι αὐτῷ· Τίς ἐστιν

ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν
οἱ ἀδελφοί μου;
49. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα
αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ εἶπεν· Ἰδού, ἡ μήτηρ
μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.
50. Ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ 7,21.
τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου Jo. 6,40.
τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου R. 12,2.
ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μή- L.11,
τηρ ἐστίν. 27s.

Cap. XIII.

Parabolicae institutionis causae et exempla. Parabolae de vario agro, adulterato semine, grano sinapis, fermento, thesauro, margarita, verriculo. Propheta domi contemtus.

Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Mc. 4,1ss.
ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς
οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν
θάλασσαν.
2. Καὶ συνήχθησαν πρὸς L. 8,4ss.
αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε
αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα
καθῆσθαι· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος
ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει.
3. Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς
πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέ-
γων· Ἰδού, ἐξῆλθεν ὁ σπεί-
ρων τοῦ σπείρειν.
4. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐ- v.19 ss.
τόν, ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν
ὁδόν· καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ
καὶ κατέφαγεν αὐτά.
5. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ
πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν
πολλήν· καὶ εὐθέως ἐξανέ-
τειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος
γῆς,
6. ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος
ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ
ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη.
7. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς
ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ
ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν
αὐτά.
8. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν
γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδου
καρπόν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ
ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.
v.43. 11,15 9. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω.
L. 8,9s. 10. Καὶ προσελθόντες οἱ
Mc.4, μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ· Διατί
10s. ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐ-
τοῖς;
11. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
20,23 αὐτοῖς· Ὅτι ὑμῖν δέδοται
Jo.6, 65.44 γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βα-
37. σιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκεί-
νοις δὲ οὐ δέδοται.
25,29 12. Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσε-
L. 8,18. ται αὐτῷ καὶ περισσευθή-
σεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ
ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
13. Διὰ τοῦτο ἐν παραβο-
L. 8,10. λαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέ-
Mc. πουτες οὐ βλέπουσι καὶ
4,12. ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν
οὐδὲ συνιοῦσι.
14. Καὶ ἀναπληροῦται αὐ-
Jes. 6,9s. τοῖς ἡ προφητεία Ἠσαΐου,
Jo. ἡ λέγουσα· „Ἀκοῇ ἀκούσετε,
12,40 καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέ-

ποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ Act. 28,26
ἴδητε. [R. 11,8
15. *Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς."*

16. *Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ* L.10, 23s.
ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούουσιν.

17. *Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δί-* 1Pt. 1,10.
καιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ 12.
βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18. *Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείροντος.*

19. *Παντὸς ἀκούοντος τὸν* Mc.4, 13ss.
λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ L.
συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονη- 8,11 ss.
ρὸς καὶ ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς.

20. *Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν·* [Jes. 58,2
21. *οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι· γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται.*

22. *Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται.*

23. *Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν*
Mc. 4,20. *καλὴν σπαρείς, οὗτός ἐστιν*
L. *ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συν-*
8,15. *ιών· ὃς δὴ καρποφορεῖ, καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.*

24. *Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.*

25. *Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρός, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀπῆλθεν.*

26. *Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.*

27. *Προςελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια;*

28. *Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ· Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά;*

29. *Ὁ δὲ ἔφη· Οὔ· μήποτε*

συλλέγοντες τὰ ζιζάνια
ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν
σῖτον.
30. Ἄφετε συναυξάνεσθαι
ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερι-
σμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θε-
ρισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς·
Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζά-
νια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέ- *
σμας, πρὸς τὸ κατακαῦσαι
αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συναγά-
γετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.
31. Ἄλλην παραβολὴν Mc. 4,31s.
παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· L.
Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν 13,19
οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν
λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν
ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ·
32. ὃ μικρότερον μέν ἐστι
πάντων τῶν σπερμάτων,
ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μεῖζον τῶν
λαχάνων ἐστὶ καὶ γίνεται
δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πε-
τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κα-
τασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις
αὐτοῦ.
33. Ἄλλην παραβολὴν ἐλά- L.13, 20s.
λησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύ-
μῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέ-
κρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα
τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.
34. Ταῦτα πάντα ἐλάλη- Mc. 4,33s.
σεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς
τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς πα-
ραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς·
35. ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥη-
θὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέ- Ps. 78,2.
γοντος· „Ἀνοίξω ἐν παρα-
βολαῖς τὸ στόμα μου· ἐρεύ-
ξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ κα-
ταβολῆς κόσμου.“
36. Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχ-
λους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ
Ἰησοῦς. Καὶ προσῆλθον αὐ-
τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγον-
* τες· Φράσον ἡμῖν τὴν πα-
ραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ
ἀγροῦ.
37. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτοῖς· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν
26,64 σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου·
38. ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κό-
1Cor. 3,9. σμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα,
οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασι-
1Jo. 3,8. λείας· τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ
υἱοὶ τοῦ πονηροῦ·
39. ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας
αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ
θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰ-
ῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θερισταὶ
ἄγγελοί εἰσιν.
40. Ὥσπερ οὖν συλλέγεται
τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ καίεται,
οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ
τοῦ αἰῶνος.
24,31 25,32 41. Ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους
αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ
τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα
τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποι-
οῦντας τὴν ἀνομίαν,
42. καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς
εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός·

ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ v.50.
βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
43. Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμ- Dan. 12,3.
ψουσιν ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ
ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. v.9. 11,15
44. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν θη-
σαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ
ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος
ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς
αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα [Phil. 3,7.
ὅσα ἔχει πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει
τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.
45. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀν-
θρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι κα-
λοὺς μαργαρίτας·
46. εὑρὼν δὲ ἕνα πολύτιμον *
μαργαρίτην, ἀπελθὼν πέ- [Prv. 8,11
πρακε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ
ἠγόρασεν αὐτόν.
47. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ
βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν
καὶ ἐκ παντὸς γένους συν- 22,10
αγαγούσῃ,
48. ἣν ὅτε ἐπληρώθη ἀνα- *
βιβάσαντες, καὶ ἐπὶ τὸν αἰ-
γιαλὸν καθίσαντες, συνέ-
λεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα,
τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον.
49. Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συν-
τελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύ-
σονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφο- v.41.
ριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέ-
σου τῶν δικαίων,
50 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς

v.42. 24,51 εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός·
8,12. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
22,13 25,30 βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
* **51.** Συνήκατε ταῦτα πάν-
τα; λέγουσιν αὐτῷ· Ναί.
52. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ
τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μα-
* θητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν, ὅμοιός ἐστιν ἀν-
θρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις
ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ
αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.
53. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλε-
σεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς
Mc. 6,1ss. ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν.
54. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πα-
2,23. τρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐ-
L.4, 16ss. τοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν,
ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς
καὶ λέγειν· Πόθεν τούτῳ ἡ
σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις;
55. Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ
τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ
12,46 οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος
* καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ
Ἰούδας;
56. καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ
οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσί;
πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα
πάντα;
57. Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν
Mc. 6,4. αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
L. 4,24. αὐτοῖς· Οὐκ ἔστι προφήτης
Jo. 4,44. ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι
6,42. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.
58. Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ

δυνάμεις πολλάς, διὰ τὴν Mc. 6,5.
ἀπιστίαν αὐτῶν.

CAP. XIV.

Caedes Baptistae. Quinque millium cibatio marisque galilaei incessio. Aegroti tactu sanati.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκου- Mc. 6, 14ss.
σεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης L.
τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, 9,7-9
2. καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐ-
τοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ 16,14
βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη
ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦ-
το αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν
ἐν αὐτῷ.
3. Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατή- Mc. 6, 17s.
σας τὸν Ἰωάννην, ἔδησεν αὐ- L. 3,
τὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ, διὰ 19s.
Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φι-
λίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.
4. Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάν-
νης· Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν Lev. 18,16
αὐτήν.
5. Καὶ θέλων αὐτὸν ἀπο- Mc. 6, 19ss.
κτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον,
ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶ- 21,26
χον.
6. Γενεσίων δὲ γενομένων *
τοῦ Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ
θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν
τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσε τῷ Ἡρώ-
δῃ·
7. ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμο-
λόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν
αἰτήσηται.
8. Ἡ δὲ προβιβασθεῖσα
ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς· Δός
μοι, φησίν, ὧδε ἐπὶ πίνακι
τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ
βαπτιστοῦ.
9. Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς·
διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς
συνανακειμένους ἐκέλευσε
δοθῆναι.
10. Καὶ πέμψας ἀπεκεφά-
λισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυ-
λακῇ.
11. Καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ
αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη
τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκε τῇ
μητρὶ αὐτῆς.
12. Καὶ προσελθόντες οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶ-
* μα καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ
Mc. 6, 30. L. ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰη-
9,10. σοῦ.
13. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς
Mc. 6, 32ss. ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν
L. πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον
9,11. Jo. κατ' ἰδίαν. Καὶ ἀκούσαντες
6,1ss. οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ
πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων.
14. Καὶ ἐξελθὼν εἶδε πολὺν
9,36. 15,32 ss. ὄχλον· καὶ ἐσπλαγχνίσθη
ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσε
τοὺς ἀῤῥώστους αὐτῶν.
Mc. 6, 35ss. 15. Ὀψίας δὲ γενομένης,
L. 9, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθη-
12ss. Jo. ταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ἔρη-
6,5ss. μός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα
ἤδη παρῆλθεν· ἀπόλυσον
τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόν-
τες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσω-
σιν ἑαυτοῖς βρώματα.
16. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-

τοῖς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.
17. Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας.
18. Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε.
19. Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχ- 15,35 ss.
λους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς
χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε *
ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε· καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις.
20. Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις.
21. Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.
22. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν Mc.6, 45ss.
τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς Jo.6,
τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐ- 14ss.
τὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.
23. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχ-
λους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' [L. 6,12
ἰδίαν προσεύξασθαι. Ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ.
24. Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος.
25. Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐ-
* τούς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.
26. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ
* μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα ἐταράχθη-
L. 24,37 σαν, λέγοντες· Ὅτι φάντασμά ἐστι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.
Mc. 6,50. 27. Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐ-
Jo. 6,20. τοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρ-
σεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.
28. Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρός σε ἐπὶ τὰ ὕδατα.
29. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
30. Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξε, λέγων· Κύριε, σῶσόν με.
31. Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβε-
6,30. Jac. 1,6. το αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ·
Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;
32. Καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
33. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλ-
Mc. 6,51. θόντες προσεκύνησαν αὐτῷ,
Jo. 6,21. λέγοντες· Ἀληθῶς θεοῦ
υἱὸς εἶ.
Mc.6, 53ss. 34. Καὶ διαπεράσαντες ἦλ-
θον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

35. *Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν
οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου
ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν πε-
ρίχωρον ἐκείνην, καὶ προς-
ήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς
κακῶς ἔχοντας,*
36. *καὶ παρεκάλουν αὐτόν,
ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρα-
σπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·* 23,5.
καὶ ὅσοι ἥψαντο, διεσώθη- [9,21 L.
σαν. 6,19

CAP. XV.

De manuum lotione traditionisque abusu veraque ciborum contaminatione. Sanantur mulieris Cananaeae filia aliique aegroti. Satiantur quatuor millia.

Τότε προσέρχονται τῷ Mc. 7,1.
*Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων
γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
λέγοντες·*
2. *Διατί οἱ μαθηταί σου* Mc. 7,5.
*παραβαίνουσι τὴν παράδο-
σιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ
γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας
αὐτῶν, ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν.*
3. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν* Mc. 7,9ss.
*αὐτοῖς· Διατί καὶ ὑμεῖς πα-
ραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ
θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν
ὑμῶν;*
4. *Ὁ γὰρ θεὸς εἶπε· „Τίμα* *
τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα“ Ex. 20,12
καί· „Ὁ κακολογῶν πατέρα 21,17
*ἢ μητέρα θανάτῳ τελευ-
τάτω.“*
5. *Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὃς ἂν εἴ-
πῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· Δῶ-
ρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς·*
* *καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα*
Prov. 28,24 *αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.*
* 6. *Καὶ ἠκυρώσατε τὸν λό-
γον τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παρά-
δοσιν ὑμῶν.*
Mc. 7,6s. 7. *Ὑποκριταί, καλῶς προ-
εφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας,
λέγων·*
* 8. *„Ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χεί-*
Jes. 29,13 *λεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐ-
τῶν πόῤῥω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ·*
9. *μάτην δὲ σέβονταί με,
διδάσκοντες διδασκαλίας ἐν-
τάλματα ἀνθρώπων.“*
Mc. 7,14s. 10. *Καὶ προσκαλεσάμενος
τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς·
Ἀκούετε καὶ συνίετε.*
R. 14,14 11. *Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς*
Tit. *τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρω-*
1,15. *πον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον
ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοι-
νοῖ τὸν ἄνθρωπον.*
12. *Τότε προσελθόντες οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐ-
τῷ· Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι
ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκαν-
δαλίσθησαν;*
13. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε·*
Act. 5,38. *Πᾶσα φυτεία, ἣν οὐκ ἐφύ-
τευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐρά-
νιος, ἐκριζωθήσεται.*
23,16 14. *Ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοί*
L. 6,39. *εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς*
R. 2,19. *δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφό-
τεροι εἰς βόθυνον πεσοῦν-
ται.*
Mc. 7,17ss. 15. *Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος*

*εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν
τὴν παραβολὴν ταύτην.
16. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἀκμὴν καὶ
ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε;* 16,9.
17. Οὐ νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ *
*εἰςπορευόμενον εἰς τὸ στό-
μα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ
καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλε-
ται;
18. Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ
τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας
ἐξέρχεται, κἀκεῖνα κοινοῖ
τὸν ἄνθρωπον.
19. Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας* Jac. 1,14s.
ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πο- R.7,
νηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορ- 14ss. Gal.
νεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυ- 5,17. Gen.
ρίαι, βλασφημίαι. 6,5.
*20. Ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦν-
τα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ
ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν οὐ
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.*
21. *Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ* Mc.7, 24ss.
*Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ
μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος.
22. Καὶ ἰδού, γυνὴ Χανα-
ναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων
ἐξελθοῦσα ἐκραύγασεν αὐ-
τῷ, λέγουσα· Ἐλέησόν με,* 20,30
*κύριε, υἱὲ Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ
μου κακῶς δαιμονίζεται.
23. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐ-
τῇ λόγον. Καὶ προσελθόν-
τες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώ-
των αὐτόν, λέγοντες· Ἀπό-
λυσον αὐτήν, ὅτι κράζει
ὄπισθεν ἡμῶν.
24. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·*
9,36. 10,6. *Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ
πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴ-
κου Ἰσραήλ.
25. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προς-
εκύνει αὐτῷ, λέγουσα· Κύ-
ριε, βοήθει μοι.
26. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
Οὐκ ἔστι καλόν, λαβεῖν τὸν
ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν
τοῖς κυναρίοις.
27. Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, κύριε·
καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει
ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόν-
των ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν
κυρίων αὐτῶν.
28. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ὦ γύναι,*
8,10. 13. *μεγάλη σου ἡ πίστις· γενη-
θήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ
ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ
τῆς ὥρας ἐκείνης.*
Mc. 7,31. **29.** *Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν
ὁ Ἰησοῦς ἦλθε παρὰ τὴν
θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας·
καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκά-
θητο ἐκεῖ.
30. Καὶ προςῆλθον αὐτῷ
ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ'
ἑαυτῶν χωλούς, τυφλούς, κω-
φούς, κυλλούς, καὶ ἑτέρους
πολλούς, καὶ ἔῤῥιψαν αὐτοὺς
παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ*
11,5. cet. *ἐθεράπευσεν αὐτούς,
31. ὥςτε τοὺς ὄχλους θαυ-
μάσαι, βλέποντας κωφοὺς
λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς,
χωλοὺς περιπατοῦντας καὶ*

τυφλοὺς βλέποντας· καὶ
ἐδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραήλ.
32. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκα- Mc. 8,1ss.
λεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ εἶπε· Σπλαγχνίζομαι
ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέ-
ραι τρεῖς προσμένουσί μοι, *
καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ
ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ 14,15 cet.
θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν
τῇ ὁδῷ.
33. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν
ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦ-
τοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον
τοσοῦτον;
34. Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Πόσους ἄρτους ἔχετε;
Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτά, καὶ ὀλί-
γα ἰχθύδια.
35. Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις *
ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν.
36. Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ
ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐ-
χαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκε *
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ
μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ.
37. Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ
ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ
περισσεῦον τῶν κλασμάτων,
ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις.
38. Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν
τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς
γυναικῶν καὶ παιδίων.
39. Καὶ ἀπολύσας τοὺς
ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον,
καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγ-
δαλά.

CAP. XVI.

Signa temporum. Fermentum Pharisaeorum. Varia de Jesu judicia. Petri claves et malum consilium. Sectatorum verae vitae adeptio.

Mc.8, 11s. Καὶ προσελθόντες οἱ Φα-
ρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι,
πειράζοντες ἐπηρώτησαν
αὐτόν, σημεῖον ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς.
2. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
L.12, 54ss. αὐτοῖς· Ὀψίας γενομένης
λέγετε· Εὐδία, πυῤῥάζει
γὰρ ὁ οὐρανός·
3. καὶ πρωΐ· Σήμερον χει-
μών, πυῤῥάζει γὰρ στυγνά-
* ζων ὁ οὐρανός. Ὑποκριταί,
τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρα-
νοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ
11,4. cll.1. δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ
δύνασθε;
12,39 cet. 4. Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοι-
χαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ
σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ
εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ
Mc.8, 13ss. προφήτου. Καὶ καταλιπὼν
αὐτοὺς ἀπῆλθε.
5. Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθη-
ταὶ εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθον-
το ἄρτους λαβεῖν.
6. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
L. 12,1. τοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε
Gal. 5,9. ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρι-
1Cor. 5,6. σαίων καὶ Σαδδουκαίων.
7. Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν
ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ὅτι ἄρ-
τους οὐκ ἐλάβομεν.
8. Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·

*Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς,
ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ* 6,30.
ἐλάβετε; al.
9. *Οὔπω νοεῖτε οὐδὲ μνη-
μονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους* 14,19
τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πό- ss.
σους κοφίνους ἐλάβετε,
10. *οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους* 15,36
τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πό- ss.
σας σπυρίδας ἐλάβετε;
11. *Πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ* Mc.
περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν προσ- 8,21. *
*έχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φα-
ρισαίων καὶ Σαδδουκαίων;*
12. *Τότε συνῆκαν, ὅτι οὐκ
εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύ-
μης τοῦ ἄρτου, ἀλλ᾽ ἀπὸ
τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων.*
13. *Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς* Mc. 8,27s.
τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φι- L.
λίππου ἠρώτα τοὺς μαθη- 9,18s.
τὰς αὐτοῦ, λέγων· Τίνα λέ- *
*γουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;* 26,64
14. *Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν Ἰω-* 14,2.
άννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι 17,10
δὲ Ἡλίαν, ἕτεροι δὲ Ἱερεμίαν 2Mcc. 2,4ss.
ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. 15,14
15. *Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ
τίνα με λέγετε εἶναι;*
16. *Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων* Mc. 8,29.
Πέτρος εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χρι- L.
στός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ 9,20. Jo.
ζῶντος. 6,69.
17. *Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-* 1,50.
*σοῦς εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος
εἶ, Σίμων βὰρ Ἰωνᾶ· ὅτι*
Gal. 1,16. *σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκά-*
1Cor. *λυψέ σοι, ἀλλ᾽ ὁ πατήρ μου*
2,10. 1,18. *ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.*
22ss. 18. *Κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι*
Jo. *σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ*
1,43. *τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου
τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι
ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐ-
τῆς.*
Jes. 22,22 19. *Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς
τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν·*
18,18 *καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς,*
Jo. 20,23 *ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ
τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν
τοῖς οὐρανοῖς.*
Mc. 8,30s. 20. *Τότε διεστείλατο τοῖς*
L. *μαθηταῖς, ἵνα μηδενὶ εἴπω-*
9,21. *σιν, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Χρι-
στός.*
17,22 20,18 **21.** *Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰη-*
11.pp. *σοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς*
L. 9,22. *αὐτοῦ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελ-*
Jo. *θεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ*
10,18 *πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων
καὶ γραμματέων, καὶ ἀπο-
κτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.*
Mc. 8,32s. 22. *Καὶ προσλαβόμενος
αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπι-
τιμᾶν αὐτῷ, λέγων· Ἵλεώς
σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι
τοῦτο.*
2Sm. 23. *Ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ*
19,23 *Πέτρῳ· Ὕπαγε ὀπίσω μου,*
Jo. 6,70. *σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ,*

ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, v.17.
ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.
24. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς Mc. 8,34s.
μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέ- L.
λει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρ- 9,23s.
νησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκο- 10,38 s.
λουθείτω μοι.
25. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέ- L. 17,33
σει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέ- Jo.
σῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν 11,25
ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν.
26. Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄν- Mc. 8,36s.
θρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον L.
ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν 9,25.
αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει Ps.
ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς 49,9.
ψυχῆς αὐτοῦ;
27. Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ
δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ με-
τὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ 25,34 ss. R.
τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ 2,6.
τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. Jo. 5,29.
28. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσί
τινες τῶν ὧδε ἑστώτων, οἵτι- Mc. 9,1.
νες οὐ μὴ γεύσωνται θανά- L.
του, ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν 9,27.
τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον
ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Cap. XVII.

Transfiguratio in monte. Joannes alter Elias. Sanatio lunatici Apostolorumque diffidentia. Tributum ex pisce.

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ πα-
ραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν
26,37 cet. Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐ-
Mc. 9, 2s. L. τοῦ· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς
9,28s. εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν.
2Pt. 1,16 2. Καὶ μετεμορφώθη ἔμ-
ss. προσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε
Ex. 34,29 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ
28,3. ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ
ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς.
Mc. 9,4. 3. Καὶ ἰδού, ὤφθησαν αὐ-
L. τοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας μετ'
9,30. αὐτοῦ συλλαλοῦντες.
L. 9,33. 4. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος
Mc. εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, κα-
9,5. λόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ
* θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς
σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋ-
σῇ μίαν καὶ μίαν Ἠλίᾳ.
Mc. 9,7. 5. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,
L. ἰδού, νεφέλη φωτεινὴ ἐπε-
9,34s. σκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδού,
φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγου-
3,17. σα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου
ll. pp. 2Pt. ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα·
1,17. αὐτοῦ ἀκούετε.
6. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μα-
θηταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον
αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν
σφόδρα.
7. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰη-
σοῦς ἥψατο αὐτῶν καὶ εἶ-
πεν· Ἐγέρθητε καὶ μὴ φο-
βεῖσθε.
Mc. 9,8. 8. Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀ-
L. φθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶ-
9,36. δον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.
Mc. 9,9. 9. Καὶ καταβαινόντων αὐ-
τῶν ἐκ τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο

αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα, 16,20
ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. *
10. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐ- Mc.9,
τὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέ- 11ss.
γοντες· Τί οὖν οἱ γραμμα- 16,14
τεῖς λέγουσιν, ὅτι Ἠλίαν δεῖ 11,14 Jo.
ἐλθεῖν πρῶτον; 1,21.
11. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Mal. 3,1.
Ἠλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον 23. 2Rg.
καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· 2,11.
12. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἠλίας
ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν 14,10 Jo.
αὐτόν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐ- 5,35.
τῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει 16,21
πάσχειν ὑπ' αὐτῶν.
13. Τότε συνῆκαν οἱ μαθη-
ταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ 11,10 14.
βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.
14. Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν Mc.9,
πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν 14ss. L.9,
αὐτῷ ἄνθρωπος, γονυπετῶν 37ss.
αὐτὸν
15. καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέ-
ησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σελη-
νιάζεται καὶ κακῶς πάσχει·
πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ
πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ
ὕδωρ,
16. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν
τοῖς μαθηταῖς σου καὶ οὐκ
ἠδυνήθησαν αὐτὸν θερα-
πεῦσαι.
17. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη- Mc. 9,19.
σοῦς εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπι- L. 9,41.

Ph. 2,15. στος καὶ διεστραμμένη, ἕως
πότε μεθ' ὑμῶν ἔσομαι; ἕως
πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρε-
τέ μοι αὐτὸν ὧδε.
L. 9,42. 18. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ
Mc. ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ'
9,25s. αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ
ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ
τῆς ὥρας ἐκείνης.
Mc. 9,28. 19. Τότε προσελθόντες οἱ
μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ'
ἰδίαν εἶπον· Διατί ἡμεῖς οὐκ
ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;
20. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
* τοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν.
21,21 13,31 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν
L. 17,6. ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σι-
νάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τού-
1Cor. 13,2. τῷ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν
ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ
οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.
Mc. 9,29. 21. Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ
ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσ-
ευχῇ καὶ νηστείᾳ.
16,21 cet. 22. Ἀναστρεφομένων δὲ
Mc. αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν
9,30s. L. αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ
9,44. υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώ-
πων,
23. καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐ-
τόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
ἐγερθήσεται. Καὶ ἐλυπή-
θησαν σφόδρα.
24. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς
* Καπερναούμ, προσῆλθον οἱ
Ex. 30,13 τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες
τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον· Ὁ δι-

δάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ
δίδραχμα;
25. Λέγει· Ναί. Καὶ ὅτε
εἰςῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προ-
έφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέ-
γων· Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ
βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων
λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον;
ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ
τῶν ἀλλοτρίων;
26. Λέγει αὐτῷ· Ἀπὸ τῶν *
ἀλλοτρίων. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν
οἱ υἱοί.
27. Ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσω- 3,15. L.
μεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς 23,2.
θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον,
καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον
ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοίξας τὸ
στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στα-
τῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν δὸς
αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

CAP. XVIII.

Cavenda ambitio et offensio. Parabola de ove perdita. Placabilitatis commendatio. Jus ligandi et solvendi. Quoties ignoscendum? Parabola de rege rationes reposcente.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προς- L.9, 46ss.
ῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, Mc.9,
λέγοντες· Τίς ἄρα μείζων 33ss.
ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐ-
ρανῶν;
2. Καὶ προσκαλεσάμενος ὁ
Ἰησοῦς παιδίον, ἔστησεν αὐ- L. 9,47.
τὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν Mc.
3. καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω 9,36.
ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ
19,14 II.pp. γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ
1Cor. μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασι-
14,20 λείαν τῶν οὐρανῶν.
23,12 1Pt. 4. Ὅστις οὖν ταπεινώσει
5,6. ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο,
οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.
10,40 Lc. 5. Καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παι-
9,48. δίον τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνό-
Mc. 9,37. ματί μου, ἐμὲ δέχεται·
9,42. 6. ὃς δ᾽ ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα
10,42 τῶν μικρῶν τούτων τῶν πι-
L. 17,2. στευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει
R. αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος
14,13 ὀνικὸς εἰς τὸν τράχηλον αὐ-
τοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν
τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης.
7. Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν
L. 17,1. σκανδάλων. Ἀνάγκη γάρ
ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα·
πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ
* ἐκείνῳ, δι᾽ οὗ τὸ σκάνδαλον
ἔρχεται.
5,30. Mc.9, 8. Εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς
43.45 σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον
αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· κα-
λόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς
τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλόν, ἢ
δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχον-
τα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ
αἰώνιον.
5,29. Mc. 9. Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου
9,47. σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν
καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί
ἐστι μονόφθαλμον εἰς τὴν
ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλ-
μοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς
τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

10. Ὁρᾶτε, μὴ καταφρονή-
σητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τού-
των· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ Act. 12,15
ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς Ebr.
διαπαντὸς βλέπουσι τὸ 1,14.
πρόσωπον τοῦ πατρός μου L. 1,19.
τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
11. Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ * 9,13.
ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπο- L.
λωλός. 19,10 cet.
12. Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γέ- L.15,
νηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν 4ss.
πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἓν Ez. 34,11
ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ
ἐνενηκονταεννέα ἐπὶ τὰ ὄρη,
πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώ-
μενον;
13. Καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν
αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι L.15, 22ss.
χαίρει ἐπ᾽ αὐτῷ μᾶλλον ἢ
ἐπὶ τοῖς ἐνενηκονταεννέα
τοῖς μὴ πεπλανημένοις.
14. Οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα 2Pt. 3,9.
ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν
τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόλη-
ται εἷς τῶν μικρῶν τούτων. *
15. Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς L. 17,3.
σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, Lev.
ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ 19,17 Gal.
καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἐάν σου 6,1.
ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελ- Jac. 5,20.
φόν σου·
16. ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παρά- Dt. 19,15
λαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, Jo.
ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρ- 8,17. 2Cor.
τύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν 13,1. 1Tm.
ῥῆμα. 5,19.
17. Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐ-
1Tm. 5,20. τῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν
δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρ-
5,46s. 2Th. ἀκούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ
3,14. ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης.
18. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα
16,19 Jo. ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς,
20,23 ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρα-
νῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ
τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν
τῷ οὐρανῷ.
19. Πάλιν λέγω ὑμῖν, ὅτι
ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ
ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παν-
τὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτή-
7,7. cet. σωνται, γενήσεται αὐτοῖς
παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ
ἐν οὐρανοῖς.
20. Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς
συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνο-
28,20 μα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν.
21. Τότε προσελθὼν αὐτῷ
ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, πο-
σάκις ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ
6,14. L. ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐ-
17,4. τῷ; ἕως ἑπτάκις;
22. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις,
ἀλλ᾽ ἕως ἑβδομηκοντάκις
ἑπτά.
23. Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀν-
θρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε
25,19 συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν
δούλων αὐτοῦ.
24. Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ
* συναίρειν, προσηνέχθη αὐ-
τῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων τα-
λάντων.

25. *Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ
ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν
ὁ κύριος πραθῆναι, καὶ τὴν* 2Rg. 4,1.
*γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα
καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀπο-
δοθῆναι.*
26. *Πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος
προσεκύνει αὐτῷ, λέγων·
Κύριε, μακροθύμησον ἐπ'* Jes. 48,9.
ἐμοί, καὶ πάντα σοι ἀπο- Jac. 5,7.
δώσω.
27. *Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύ-
ριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέ-
λυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον
ἀφῆκεν αὐτῷ.*
28. *Ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος
ἐκεῖνος εὗρεν ἕνα τῶν συν-
δούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν
αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ
κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε, λέ-
γων· Ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις.* *
29. *Πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος
αὐτοῦ παρεκάλει αὐτόν, λέ-* *
*γων· Μακροθύμησον ἐπ'
ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι.*
30. *Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ
ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς
φυλακήν, ἕως οὗ ἀποδῷ τὸ
ὀφειλόμενον.*
31. *Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι
αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπή-
θησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόν-
τες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ
αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα.*
32. *Τότε προσκαλεσάμενος
αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει
αὐτῷ· Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν
τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆ-
κά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με·*
Jac. 2,13. 33. *οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι
τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ
ἐγώ σε ἠλέησα;*
34. *Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος*
5,25s. *αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς
βασανισταῖς, ἕως οὗ ἀποδῷ
πᾶν τὸ ὀφειλόμενον.*
35. *Οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου*
6,15. *ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν
μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελ-*
Eph. 6,6. *φῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν*
* *ὑμῶν.*

CAP. XIX.

Responsio de repudio et coelibatu. Manus infantibus impositae. Juvenis divitis castigatio, divitiarum pericula. Petri praemiorum rogatio.

*Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν
ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τού-*
Mc. 10,1. *τους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια
τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ
Ἰορδάνου.*
2. *Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ
ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθερά-
πευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.*
3. *Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ*
14,3 ss. *Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐ-*
5,31s *τὸν καὶ λέγοντες· Εἰ ἔξεστιν*
Mc. 10,2 *ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυ-*
ss. *ναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν
αἰτίαν;*
4. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·*
Gen. 1,27. *Οὐκ ἀνέγνωτε, ὅτι ὁ ποιήσας*
Mc. *ἀπ' ἀρχῆς „ἄρσεν καὶ θῆλυ*
10,6 ss. *ἐποίησεν αὐτούς“*
5. *καὶ εἶπεν· „Ἕνεκεν του-*

του καταλείψει ἄνθρωπος Gen. 2,24.
τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, Eph.
καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ 5,31. *
αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς 1Cor.
σάρκα μίαν“; 6,16.
6. Ὥςτε οὐκέτι εἰσὶ δύο,
ἀλλὰ σὰρξ μία· ὃ οὖν ὁ
θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος 1Cor. 7,10.
μὴ χωριζέτω.
7. Λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν Mc. 10,3
Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι ss.
βιβλίον ἀποστασίου καὶ Dt. 24,1.
ἀπολῦσαι αὐτήν;
8. Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι Μωϋ-
σῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν Dt. 9,27.
ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπο-
λῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν·
ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν
οὕτω.
9. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν 5,32. Mc.
ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ 10,11
μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμή- s. L.
σῃ ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ 16,18
ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας
μοιχᾶται.
10. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ· Εἰ οὕτως ἐστὶν
ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ
τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει
γαμῆσαι.
11. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ 1Cor. 7,7ss.
πάντες χωροῦσι τὸν λόγον
τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται. 13,11 al.
12. Εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι, οἵτι-
νες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεν-
νήθησαν οὕτω· καί εἰσιν
εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνουχί-
σθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων·
καὶ εἰσιν εὐνοῦχοι, οἵτινες
1Cor. 7,26 εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν
ss. βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὁ
δυνάμενος χωρεῖν, χωρείτω.
Mc. 10,13 13. Τότε προςηνέχθη αὐ-
14,16 τῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας
L. 18, ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξη-
15s. ται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετί-
μησαν αὐτοῖς.
14. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·
Ἄφετε τὰ παιδία, καὶ μὴ
κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός
18,3. με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
15. Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς
χεῖρας, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.
Mc. 10,17 16. Καὶ ἰδού, εἷς προσελ-
ss. θὼν εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε
L. 18, 18ss. ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω,
10,25 ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;
ss. 17. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί με
*** λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγα-
θός, εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. Εἰ δὲ
θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰςελ-
15,3. θεῖν, τήρησον τὰς ἐντολάς.
18. Λέγει αὐτῷ· Ποίας; Ὁ
Ex. 20,13 δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Τὸ „οὐ φο-
ss. νεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ
Dt. 5, 17ss. κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρή-
σεις·“
15,4. Ex. 19. „Τίμα τὸν πατέρα καὶ
20,12 τὴν μητέρα“, καί· „Ἀγα-
5,43. πήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
Lev 19,18 σεαυτόν.“
20. Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος·
* Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ
νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ;
21. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·

Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπα-
γε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρ-
χοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ
ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· 6,20. L.
καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. 16,9.
22. *Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος*
τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπού-
μενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήμα-
τα πολλά.
23. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς* Mc. 10,23
μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέ- 25ss.
γω ὑμῖν, ὅτι δυςκόλως πλού- L.18, 24ss.
σιος εἰςελεύσεται εἰς τὴν βα-
σιλείαν τῶν οὐρανῶν.
24. *Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν,*
εὐκοπώτερόν ἐστι, κάμηλον 23,24
διὰ τρυπήματος ῥαφίδος
εἰςελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς 13,22
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰς-
ελθεῖν.
25. *Ἀκούσαντες δὲ οἱ μα-*
θηταὶ ἐξεπλήσσοντο σφό-
δρα, λέγοντες· Τίς ἄρα δύ-
ναται σωθῆναι;
26. *Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς*
εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώ-
ποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι·
παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατά. L. 1,37.
27. *Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέ-*
τρος εἶπεν αὐτῷ· Ἰδού, ἡμεῖς Mc. 10,28
ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκο- L.
λουθήσαμέν σοι· τί ἄρα 18,28
ἔσται ἡμῖν;
28. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-*
τοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές
μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, Act. 3,21.
ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
20,22 *θρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης*
L. 22,30 *αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς*
[Sap. *ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνον-*
3,8. 1Cor. *τες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ*
6,2. *Ἰσραήλ.*
Mc. 10,29 29. *Καὶ πᾶς ὅςτις ἀφῆκεν*
s. *οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς*
L.18, 29s. *ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖ-*
κα ἢ τέκνα ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν
τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατον-
ταπλασίονα λήψεται, καὶ
ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει.
Mc. 10,31 30. *Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶ-*
L. *τοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι*
13,30 *πρῶτοι.*

CAP. XX.

Parabola de mercede operariorum in vinea. Mors et resurrectio denuo denunciatae. Arrogantia filiorum Zebedaei proxime sedendi. Coeci Hierichuntini.

Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
οἰκοδεσπότῃ, ὅςτις ἐξῆλθεν
ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐρ-
21,33 *γάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐ-*
τοῦ.
2. *Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν*
Tob. 5,14. *ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν*
ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς
εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.
Jo. 11,9. 3. *Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην*
ὥραν εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας
Act. 17,5. *ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς·*
4. *κἀκείνοις εἶπεν· Ὑπάγετε*
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα,
καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, δώσω
ὑμῖν.

5. Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν δὲ
ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐννά-
την ὥραν ἐποίησεν ὡςαύτως.
6. Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην
ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἑστῶ-
τας καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε *
ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν
ἀργοί;
7. Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐ-
δεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. Λέ-
γει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ
ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ *
ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, λήψεσθε.
8. Ὀψίας δὲ γενομένης, λέ-
γει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος
τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλε-
σον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπό-
δος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρ- L.
ξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων 23,5. 24,27
ἕως τῶν πρώτων. Act.1,22. Jo.8,9.
9. Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν
ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ
δηνάριον.
10. Καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι
ἐνόμισαν, ὅτι πλεῖον λήψον-
ται, καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ
ἀνὰ δηνάριον.
11. Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον
κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου,
12. λέγοντες· Ὅτι οὗτοι οἱ
ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίη-
σαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς
ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ
βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν
καύσωνα;
13. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
ἑνὶ αὐτῶν· Ἑταῖρε, οὐκ ἀδι- 26,50
κῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συν-
εφώνησάς μοι;
14. Ἆρον τὸ σόν, καὶ ὕπαγε.
Θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ
δοῦναι ὡς καὶ σοί·
R. 9,21s. 15. ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ὃ θέλω
Prov. ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς; εἰ ὁ
23,6. 22,9. ὀφθαλμός σου πονηρός
ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι;
19,30 16. Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχα-
τοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι
22,14 ἔσχατοι· πολλοὶ γάρ εἰσι
κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.
Mc. 10,32 17. Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰη-
ss. σοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέ-
L.18, 31ss. λαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς
κατ᾿ ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶ-
πεν αὐτοῖς·
16,21 18. Ἰδού, ἀναβαίνομεν εἰς
cet. Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδοθήσεται
τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμμα-
τεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐ-
τὸν θανάτῳ,
21,39 27,2. 19. καὶ παραδώσουσιν αὐ-
[Act. τὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμ-
4,27 παῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ
σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.
27,56 20. Τότε προςῆλθεν αὐτῷ
Mc. 15,40 ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαί-
10,35 ss. ου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς,
προςκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι
παρ᾿ αὐτοῦ.
21. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί
θέλεις; Λέγει αὐτῷ· Εἰπὲ
Ps. ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο
110,1 45,10 υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν σου

καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν 1Rg. 2,19.
τῇ βασιλείᾳ σου.
22. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν· Οὐκ οἴδατε τί
αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ 26,39
ποτήριον, ὃ ἐγὼ μέλλω πί- Jo.18 11.al.
νειν; [ἢ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ Ps. 11,6.
βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι;] 16,5.
Λέγουσιν αὐτῷ· Δυνάμεθα. Jes. 51,17
23. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ Jer. 25,15
μὲν ποτήριόν μου πίεσθε Ap. 14,10
[καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βα-
πτίζομαι, βαπτισθήσεσθε]·
τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου
καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν
ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοί- 13,11 cet.
μασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. 25,34
24. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα 18,1.
ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο Mc. 10,41
ἀδελφῶν. ss. L. 22,24
25. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλε-
σάμενος αὐτοὺς εἶπεν· Οἴ- L. 22, 25-27
δατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν
ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐ-
τῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξου-
σιάζουσιν αὐτῶν·
26. οὐχ οὕτως ἔσται ἐν
ὑμῖν, ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν 18,4. 23,11
ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔστω
ὑμῶν διάκονος,
27. καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν Mc. 9,35.
εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν
δοῦλος·
28. ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν- Jo. 13,14
θρώπου οὐκ ἦλθε διακονη- Ph. 2,7.
θῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ 18,11
δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Gal. 1, 4. cet.
λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Mc. 10,46 ss. L. 18, 35ss. 29. Καὶ ἐκπορευομένων αὐ-
τῶν ἀπὸ Ἱεριχώ, ἠκολούθη-
σεν αὐτῷ ὄχλος πολύς.
30. Καὶ ἰδού, δύο τυφλοὶ
καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν,
ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παρ-
άγει, ἔκραξαν λέγοντες· Ἐ-
λέησον ἡμᾶς, κύριε, υἱὸς
Δαυΐδ.
31. Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν
αὐτοῖς, ἵνα σιωπήσωσιν. Οἱ
δὲ μεῖζον ἔκραζον, λέγοντες·
Ἐλέησον ἡμᾶς, κύριε, υἱὸς
Δαυΐδ.
32. Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώ-
νησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε· Τί
θέλετε ποιήσω ὑμῖν;
33. Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε,
* ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ
ὀφθαλμοί.
34. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ
* Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτῶν· καὶ εὐθέως ἀνέ-
* βλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί,
καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Cap. XXI.

Ingressus asino. Purgatio templi. Pueri acclamantes. Imprecatio ficus. Unde Joannes? Parabolae de fratribus in vineam missis et de colonis filii occisoribus. Lapis angularis reprobatus.

Mc. 11,1 ss. L. 19, 29ss. Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱε-
ροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς
Βηθφαγῆ, πρὸς τὸ ὄρος τῶν
ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέ-
στειλε δύο μαθητάς,
2. λέγων αὐτοῖς· Πορεύ-

εσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατ-
έναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως
εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην
καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύ-
σαντες ἀγάγετέ μοι.
3. Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, Mc. 11,3.
ἐρεῖτε· Ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν L.
χρείαν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀπο- 19,31 *
στελεῖ αὐτούς.
4. Τοῦτο δὲ γέγονεν, ἵνα Jo. 12,14
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ ss.
προφήτου, λέγοντος·
5. „Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Zach. 9,9.
Σιών· Ἰδού, ὁ βασιλεύς σου [Jes.
ἔρχεταί σοι, πραῢς καὶ ἐπι- 62,11
βεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον
υἱὸν ὑποζυγίου."
6. Πορευθέντες δὲ οἱ μα- Mc. 11,4.
θηταὶ καὶ ποιήσαντες, κα- L.
θὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰη- 19,32 *
σοῦς,
7. ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν Mc. 11,7
πῶλον· καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ss.
αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ L.19, 35ss.
ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. *
8. Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος
ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια 2Rg. 9,13.
ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον
κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων
καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ.
9. Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγον- Jo. 12,12
τες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες s.
ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαννὰ
τῷ υἱῷ Δαυΐδ, εὐλογημένος Mc. 11,10
ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυ- L.19,
ρίου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψί- 38Ps. 118,
στοις. 25s.
10. Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ
εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶ-
σα ἡ πόλις, λέγουσα· Τίς
ἐστιν οὗτος;
11. Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Οὗ-
τός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφή-
Jo. 1,46. της ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γα-
λιλαίας.
Mc. 11,15 12. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς
L. εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ· καὶ
19,45 ἐξέβαλε πάντας τοὺς πω-
Jo.2, 14ss. λοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν
τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας
τῶν κολλυβιστῶν κατέστρε-
ψε καὶ τὰς καθέδρας τῶν
πωλούντων τὰς περιστεράς.
Mc.11 17.L. 13. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέ-
19,46 γραπται· „Ὁ οἶκός μου οἶ-
Jes. κος προσευχῆς κληθήσεται·
56,7. ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε
Jer. 7,11. σπήλαιον λῃστῶν."
14. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ
Jes. τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ,
35,5s. καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.
15. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυ-
μάσια, ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς
παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱε-
ρῷ καὶ λέγοντας· Ὡσαννὰ
τῷ υἱῷ Δαυΐδ, ἠγανάκτησαν
16. καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκού-
εις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ
Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί·
Ps. οὐδέποτε ἀνέγνωτε· „Ὅτι ἐκ
8,3. στόματος νηπίων καὶ θη-
λαζόντων κατηρτίσω αἶνον";
17. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς
Mc. ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς
11,11 19. Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ.

18. Πρωΐας δὲ ἐπανάγων Mc. 11,12
εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασε. s.
19. Καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν
ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ᾽ αὐ-
τήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐ- L.13,
τῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον· καὶ 6ss.]
λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ Mc.
καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰ- 11,14
ῶνα. Καὶ ἐξηράνθη παρα-
χρῆμα ἡ συκῆ.
20. Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ Mc. 11,20
ἐθαύμασαν, λέγοντες· Πῶς ss.
παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ
συκῆ.
21. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν 14,31
καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον Jac. 1,6.
τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ
κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε· 17,20
Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν cet.
θάλασσαν, γενήσεται.
22. Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰ- 7,7.
τήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πι- 18,19 Mc.
στεύοντες, λήψεσθε. 11,24
23. Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς Mc. 11,27
τὸ ἱερόν, προσῆλθον αὐτῷ ss.
διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ L.20,
οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέ- 1ss.
γοντες· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ Jo.
ταῦτα ποιεῖς, καὶ τίς σοι ἔδω- 2,18.
κε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;
24. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτή-
σω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν
ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν
ἐρῶ, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιῶ·

25. Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου
πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ
ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διελο-
γίζοντο παρ᾽ ἑαυτοῖς, λέγον-
τες· Ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ οὐ-
ρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· Διατί οὖν
οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;
26. ἐὰν δὲ εἴπωμεν· Ἐξ ἀν-
θρώπων, φοβούμεθα τὸν
14,5. ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι
τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην.
Mc. 27. Καὶ ἀποκριθέντες τῷ
11,33, L.20, Ἰησοῦ εἶπον· Οὐκ οἴδαμεν.
7s. Ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· Οὐδὲ
ἐγὼ λέγω ὑμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξου-
σίᾳ ταῦτα ποιῶ.
28. Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄν-
θρωπος εἶχε τέκνα δύο, καὶ
προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπε·
Τέκνον, ὕπαγε σήμερον, ἐρ-
γάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου.
29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
* Οὐ θέλω· ὕστερον δὲ μετα-
μεληθεὶς ἀπῆλθε.
* 30. Καὶ προσελθὼν τῷ ἑτέ-
ρῳ εἶπεν ὡσαύτως. Ὁ δὲ
Act. 9,10. ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἐγώ, κύ-
1Sm. ριε· καὶ οὐκ ἀπῆλθε.
3,8. Gen. 31. Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε
31,35 τὸ θέλημα τοῦ πατρός; Λέ-
* γουσιν· Ὁ πρῶτος. Λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέ-
γω ὑμῖν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ
αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
3,1ss. 32. Ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς
Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύ-

*νης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ* L. 3,12.
*πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ,
ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμε-* *
*λήθητε ὕστερον, τοῦ πι-
στεῦσαι αὐτῷ.*

33. *Ἄλλην παραβολὴν ἀ-
κούσατε. Ἄνθρωπος ἦν οἰ-* L.20, 9ss.
κοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν Mc.
ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐ- 12,1 ss.
τῷ περιέθηκε, καὶ ὤρυξεν ἐν Jes.
αὐτῷ ληνόν, καὶ ᾠκοδόμησε 5,1ss.
*πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν
γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν.*

34. *Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς
τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς
δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γε-
ωργούς, λαβεῖν τοὺς καρ-
ποὺς αὐτοῦ.*

35. *Καὶ λαβόντες οἱ γεωρ-* Act. 7,52.
γοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν cet.
*μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτει-
ναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν.*

36. *Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλ-* L. 20,11
λους δούλους πλείονας τῶν Mc.
πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐ- 12,4.
τοῖς ὡσαύτως.

37. *Ὕστερον δὲ ἀπέστειλε* L.20, 13ss.
πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Mc.
λέγων· Ἐντραπήσονται τὸν 12,6 ss.
υἱόν μου.

38. *Οἱ δὲ γεωργοί, ἰδόντες
τὸν υἱόν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς·
Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος·
δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν* 26,66 27,23
*καὶ σχῶμεν τὴν κληρονομίαν
αὐτοῦ.*

39. *Καὶ λαβόντες αὐτὸν*
27,2. 32. *ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶ-
νος καὶ ἀπέκτειναν.*

40. *Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος
τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει
τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις;*

41. *Λέγουσιν αὐτῷ· Κα-
κοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς,
καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσε-
ται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες
ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρ-*
L. 20,17 *ποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.*

Mc.12 42. *Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·*
10s. Ps. *Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς*
118, *γραφαῖς· „Λίθον ὃν ἀπε-*
22s. Act. *δοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,*
4,11. *οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν*
Jes. 28,16 *γωνίας· παρὰ κυρίου ἐγένε-*
1Pt. 2,6. *το αὕτη καὶ ἔστι θαυμαστὴ*
Eph. 2,20. *ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν“;*

43. *Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἀρθήσεται ἀφ᾽ ὑμῶν ἡ*
8,11s. 22,9. *βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δο-*
Act. 13,46 *θήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς
καρποὺς αὐτῆς.*

*L. 20,18 44. *Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λί-*
Jes. 8,14. *θον τοῦτον συνθλασθήσε-*
R. *ται· ἐφ᾽ ὃν δ᾽ ἂν πέσῃ, λικ-*
9,33. *μήσει αὐτόν.*

45. *Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρ-
χιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς*
Mc. 12,12 *παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν*
L.20, *ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει.*

19. 46. *Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν
κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς*
L. 7,16. *ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς προφή-*
* *την αὐτὸν εἶχον.*

Cap. XXII.

Parabola de epulo regio. Responsio de censu solvendo, de resurrectione, de praecepto primario. Messias cujus filius?

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παρα- 13,3.
βολαῖς, λέγων·
2. *Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία* L.14, 16ss.
τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βα-
σιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους 9,15. 25,10
τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ap. 19,7.
3. *Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δού-*
λους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς
κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους·
καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν.
4. *Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλ-* 21,36
λους δούλους, λέγων· Εἴπατε
τοῖς κεκλημένοις· Ἰδού, τὸ
ἄριστόν μου ἡτοίμακα· οἱ *
ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ
τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα·
δεῦτε εἰς τοὺς γάμους.
5. *Οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλ-*
θον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον *
ἀγρόν, ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπο-
ρίαν αὐτοῦ.
6. *Οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαν-*
τες τοὺς δούλους αὐτοῦ
ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν.
7. *Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκεῖνος* *
ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ
στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλε-
σε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ
τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε.
8. *Τότε λέγει τοῖς δούλοις*
αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός
21,43 *ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ*
ἦσαν ἄξιοι.
9. *Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς*
διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ
13,47 *ὅσους ἂν εὕρητε, καλέσατε*
εἰς τοὺς γάμους.
10. *Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦ-*
λοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδούς, συν-
ήγαγον πάντας ὅσους εὗ-
ρον, πονηρούς τε καὶ ἀγα-
θούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος
ἀνακειμένων.
11. *Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς*
θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμέ-
νους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον
Col. 3,12. *οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γά-*
Eph. *μου.*
4,22s. cet. 12. *Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἑταῖρε,*
πῶς εἰσῆλθες ὧδε, μὴ ἔχων
ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφι-
μώθη.
13. *Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς*
τοῖς διακόνοις· Δήσαντες αὐ-
τοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε
* *αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ*
8,12. 13,50 *σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ*
cet. *ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ*
βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
20,16 14. *Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί,*
ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.
Mc. 12,13 **15.** *Τότε πορευθέντες οἱ*
ss. *Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλα-*
L.20, 20ss. *βον, ὅπως αὐτὸν παγιδεύ-*
σωσιν ἐν λόγῳ.
16. *Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐ-*
τῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν με-
Mc. *τὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγον-*
3,6. 12,13 *τες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι*

ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Act. 18,26
θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις,
καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός·
οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον Dt.1, 17cll.
ἀνθρώπων. 10,17
17. Εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι
δοκεῖ; ἔξεστι δοῦναι κῆνσον Dt. 17,15
Καίσαρι, ἢ οὔ;
18. Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
πονηρίαν αὐτῶν εἶπε· Τί
με πειράζετε, ὑποκριταί;
19. Ἐπιδείξατέ μοι τὸ νό-
μισμα τοῦ κήνσου. Οἱ δὲ
προςήνεγκαν αὐτῷ δηνά-
ριον.
20. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί-
νος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπι-
γραφή;
21. Λέγουσιν αὐτῷ· Καί-
σαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς·
Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος R. 13,7.
Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ
τῷ θεῷ.
22. Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύ-
μασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν Mc. 12,12
ἀπῆλθον.
23. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ Mc.12 18ss.
προςῆλθον αὐτῷ Σαδδου- L.20,
καῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι 27ss. Act.
ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν 23,8.
αὐτόν,
24. λέγοντες· Διδάσκαλε,
Μωϋσῆς εἶπεν· „Ἐάν τις Dt. 25,5.
ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα,
ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ.“

25. Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ
ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γα-
μήσας ἐτελεύτησε, καὶ μὴ
ἔχων σπέρμα ἀφῆκε τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐ-
τοῦ.
26. Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος,
καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά.
27. Ὕστερον δὲ πάντων ἀπ-
έθανε καὶ ἡ γυνή.
28. Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει,
τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή;
πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν.
29. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πλανᾶ-
σθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς
μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ.
Mc. 12,25 30. Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει
L. οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζον-
20,35 * ται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ἐν οὐ-
ρανῷ εἰσί.
L.20, 37s. 31. Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως
Mc. τῶν νεκρῶν, οὐκ ἀνέγνωτε τὸ
12,26 s. ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
λέγοντος·
Ex. 3,6. 32. „Ἐγώ εἰμι ὁ θεος Ἀ-
βραάμ, καὶ ὁ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ
Ebr. 11,16 ὁ θεὸς Ἰακώβ“; Οὐκ ἔστιν
ὁ θεος θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ
ζώντων.
33. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι
ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ.
34. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκού-
σαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδ-
δουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ
τὸ αὐτό·
Mc. 12,28 35. καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ

αὐτῶν νομικός, πειράζων [L. 10,25 ss.
αὐτὸν καὶ λέγων·
36. Διδάσκαλε, ποία ἐντο-
λὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;
37. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ·
„Ἀγαπήσεις κύριον τὸν Mc.12 30s.
θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ Dt.
σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, 6,5.
καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου.“
38. Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ *
μεγάλη ἐντολή.
39. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· 5,43. 7,12.
„Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον Lev. 19,18
σου ὡς σεαυτόν.“ 1Jo.4,20.
40. Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν R.13, 8.10.
ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ Gal.
προφῆται κρέμανται. 5,14.
41. Συνηγμένων δὲ τῶν Φα- Mc.12 35ss.
ρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς L.20,
ὁ Ἰησοῦς, 41ss.
42. λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ
περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱός
ἐστι; Λέγουσιν αὐτῷ· Τοῦ Jo. 7,42.
Δαυΐδ.
43. Λέγει αὐτοῖς· Πῶς οὖν Act.
Δαυῒδ ἐν πνεύματι κύριον 1,16. Ps.
αὐτὸν καλεῖ, λέγων· 110,1
44. „Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ Act. 2,34s.
μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, 1Cor. 15,25
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου Ebr.
ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου“; 1,13.
45. Εἰ οὖν Δαυῒδ καλεῖ αὐτὸν Mc.12
κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστί; 37.L. 20,44
46. Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐ- L. 14,6.
τῷ ἀποκριθῆναι λόγον, οὐδὲ
ἐτόλμησέ τις ἀπ᾽ ἐκείνης τῆς
ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν
οὐκέτι.

Cap. XXIII.

Castigantur Pharisaeorum ostentatio, simulatio legumque perversa interpretatio et multiplex abusus. Hierosolyma prophetarum interfectrix.

Mc. 12,38 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε
L. τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθη-
20,45 ταῖς αὐτοῦ,
2. λέγων· Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως
καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.
v.23. 5,17. 3. Πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπω-
20* σιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ
Mal. ποιεῖτε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐ-
2,7. τῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι γάρ,
καὶ οὐ ποιοῦσι.
L. 11,46 4. Δεσμεύουσι δὲ φορτία
[Act. βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ
15,10 ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους
τῶν ἀνθρώπων· τῷ δὲ δα-
κτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κι-
νῆσαι αὐτά.
5. Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν
6,1ss. ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι
Dt.6, 8.cll. τοῖς ἀνθρώποις. Πλατύνου-
Ex. 13,9; σι γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐ-
Num. τῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κρά-
15,38 ss. σπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν.
Mc.12 6. Φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτο-
38s. L. κλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ
20,46 τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
συναγωγαῖς,
L. 11,43 7. καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν
ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι
ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββί,
ῥαββί.
8. Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε
ῥαββί· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ

καθηγητής, πάντες δὲ ὑμεῖς *
ἀδελφοί ἐστε.
9. Καὶ πατέρα μὴ καλέσητε
ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ Mal. 1,6.
ἐστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν 2,10.
τοῖς οὐρανοῖς.
10. Μηδὲ κληθῆτε καθη-
γηταί, ὅτι καθηγητὴς ὑμῶν *
ἐστὶν εἷς ὁ Χριστός.
11. Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται 20,26
ὑμῶν διάκονος.
12. Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτόν, L.14, 11...
ταπεινωθήσεται· καὶ ὅστις 18, 4
ταπεινώσει ἑαυτόν, ὑψωθή- 1Pt. 5,6.
σεται. Prov.
13. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς 29,23
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί,
ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν
τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ L. 11,52
εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερ-
χομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.
[14. Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμ- Mc. 12,40
ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑπο- L.
κριταί, ὅτι κατεσθίετε τὰς 20,47
οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προ-
φάσει μακρὰ προσευχόμενοι·
διὰ τοῦτο λήψεσθε περισ-
σότερον κρίμα.]
15. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμμα-
τεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκρι-
ταί, ὅτι περιάγετε τὴν θά-
λασσαν καὶ τὴν ξηράν, ποι-
ῆσαι ἕνα προσήλυτον· καὶ
ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐ-
τὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον
ὑμῶν.
16. Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυ- 15,14
5,33 ss. φλοί, οἱ λέγοντες· Ὃς ἂν
ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν·
ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ
τοῦ ναοῦ, ὀφείλει.
17. Μωροὶ καὶ τυφλοί· τίς
γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσός,
ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν
χρυσόν;
18. Καί· Ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν
τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν·
ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ
τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει.
19. Μωροὶ καὶ τυφλοί· τί
γὰρ μεῖζον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ
θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ
δῶρον;
20. Ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυ-
σιαστηρίῳ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ
καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐ-
τοῦ·
21. καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ,
ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατ-
οικήσαντι αὐτόν·
22. καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ, ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ
τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ
ἐπάνω αὐτοῦ.
L. 11,42 23. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί,
Lev. 27,30 ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύ-
οσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ
κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βα-
Mich. 6,8. ρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρί-
σιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν
R. 14,23 πίστιν· ταῦτα δὲ ἔδει ποι-
ῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι.
24. Ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διϋ-

λίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ
κάμηλον καταπίνοντες. 19,24
25. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί,
ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν L.11, 39ss.
τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παρ- [Mc.
οψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν 7,4.
ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. *
26. Φαρισαῖε τυφλέ, κα-
θάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς Tit. 1,15.
τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παρ-
οψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ
ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.
27. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί,
ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κε- L. 11,44
κονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν Act.
μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσω- 23,3.
θεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νε-
κρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας.
28. Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν
μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώ-
ποις δίκαιοι, ἔσωθεν δέ ἐστε
μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνο-
μίας.
29. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς L.11, 47s.
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί,
ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους
τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε
τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων,
30. καὶ λέγετε· Εἰ ἤμεθα
ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων
ἡμῶν, οὐκ ἂν ἤμεθα αὐτῶν
κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν
προφητῶν.
31. Ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυ-
τοῖς, ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευ- 21,35
σάντων τοὺς προφήτας.

1Th. 2,16. 32. Καὶ ὑμεῖς, πληρώσα-
τε τὸ μέτρον τῶν πατέρων
ὑμῶν.
3,7. 33. Ὄφεις, γεννήματα ἐχιδ-
νῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς
κρίσεως τῆς γεέννης;
L.11, 49-51 34. Διὰ τοῦτο, ἰδού, ἐγὼ
ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προ-
φήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμ-
Jo. 16,2. ματεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπο-
κτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ
10,17 cet. ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς
συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξε-
τε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν·
35. ὅπως ἔλθῃ ἐφ᾽ ὑμᾶς πᾶν
αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον
Gen. 4,8ss. ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵμα-
τος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως
2Chr. 24,20 ss. τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ
Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε
μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ
θυσιαστηρίου.
36. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει
ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν
ταύτην.
L.13, 34s. 37. Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσα-
λήμ, ἡ ἀποκτένουσα τοὺς
προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα
τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς
αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπι-
συναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν
Dt. 32,11 τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ
νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέ-
ρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε.
L.19, 44? 38. Ἰδού, ἀφίεται ὑμῖν ὁ
1Rg. 9,7. οἶκος ὑμῶν ἔρημος.
39. Λέγω γὰρ ὑμῖν· Οὐ μή
με ἴδητε ἀπάρτι, ἕως ἂν εἴ-

πητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχό- 21,9 cet.
μενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

Cap. XXIV.

Responsio (*cpp.* 24. 25.) de fine civitatis, saeculi et reditu. Exempla aequalium Noae et servi fidelis et male fidi.

Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς Mc. 13,1
ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· ss.
καὶ προςῆλθον οἱ μαθηταὶ L.21,
αὐτοῦ, ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς 5ss.
οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.
2. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν* *
αὐτοῖς· Ου βλέπετε πάντα *
ταῦτα· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ
μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λί-
θον, ὃς οὐ καταλυθήσεται.
3. *Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ*
τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προς-
ῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ᾿
ἰδίαν, λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν,
πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ
σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας v.36 ss.
καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰ-
ῶνος;
4. *Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-* v.11. 24.7,
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε, 15.22
μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Eph.5,6. Jo.5,43.
5. *Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται* 1Jo. 4,1.
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγον- 2Pt.
τες· Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός· 2,1. Act.
καὶ πολλοὺς πλανήσουσι. 5,36s.
6. *Μελλήσετε δὲ ἀκούειν*
πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέ-
μων· ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε·
δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ᾿ οὔπω *
ἐστὶ τὸ τέλος.
7. *Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος*
ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ
Act. 11,28 *βασιλείαν· καὶ ἔσονται λιμοὶ*
καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ
τόπους.
Mc.13 9.L. 8. *Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ*
21,12 *ὠδίνων.*
Jo. 9. *Τότε παραδώσουσιν*
16,2. *ὑμᾶς εἰς θλῖψιν, καὶ ἀπο-*
10,22 *κτενοῦσιν ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθε*
Mc.13 13.L. *μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν*
21,17 *ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου.*
11,6. 10. *Καὶ τότε σκανδαλισθή-*
σονται πολλοί· καὶ ἀλλήλους
παραδώσουσι, καὶ μισήσου-
σιν ἀλλήλους.
11. *Καὶ πολλοὶ ψευδοπρο-*
v.4. *φῆται ἐγερθήσονται καὶ*
πλανήσουσι πολλούς.
2Tm. 3,1ss. 12. *Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆ-*
Act. *ναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται*
21,38 *ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν.*
10,22 Mc.13 13. *Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέ-*
13.L. *λος, οὗτος σωθήσεται.*
21,19 Jac. 14. *Καὶ κηρυχθήσεται τοῦ-*
1,12. *το τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασι-*
Ap. 2,10; *λείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς*
Mc.13 10.R. *μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι·*
10,18 *καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος.*
Mc.13 14ss. 15. *Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέ-*
L.21, *λυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ*
20ss. Dan. *ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προ-*
9,27. *φήτου, ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ*
25. 11,31 *(ὁ ἀναγινώσκων νοείτω)·*
16. *τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ*
φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη·
L. 17,31 17. *ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ*
* *καταβάτω ἆραι τὰ ἐκ τῆς*
οἰκίας αὐτοῦ,

18. καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ
ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι τὸ *
ἱμάτιον αὐτοῦ.
19. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ Mc. 13,17
ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζού- L.21,
σαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 23.
20. Προσεύχεσθε δέ, ἵνα μὴ Mc.13 18ss.
γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶ- Ex. 16,29
νος μηδὲ σαββάτῳ. Act.1,12.
21. Ἔσται γὰρ τότε θλῖψις
μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' Joel 2,2.
ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν,
οὐδ' οὐ μὴ γένηται.
22. Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθη- Mc.13 20ss.
σαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ
ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ Gen. 18,23
δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθή- ss.
σονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.
23. Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ·
Ἰδού, ὧδε ὁ Χριστός, ἢ ὧδε·
μὴ πιστεύσητε.
24. Ἐγερθήσονται γὰρ v.4.
ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπρο-
φῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα 7,22.
μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε 2Th. 2,9.
πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ
τοὺς ἐκλεκτούς.
25. Ἰδού, προείρηκα ὑμῖν. Mc. 13,23
26. Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· L.17,
Ἰδού, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστί· μὴ 23s. 21,8.
ἐξέλθητε· Ἰδού, ἐν τοῖς τα-
μείοις· μὴ πιστεύσητε.
27. Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ
ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ
φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως
ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου.
28. Ὅπου ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, L. 17,37
Job. 39,30 ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.
Mc.13 29. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν
24s. θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων
L.21, 25s. ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ
Jes. 13,10 ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος
Ez. αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πε-
32,7s. Ap.6, σοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,
12ss. καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρα-
νῶν σαλευθήσονται.
30. Καὶ τότε φανήσεται τὸ
16,1. 26,64 σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
Dan. που ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε
7,13. κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς
25,31 γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν
Mc. 13,26 τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον
L. 21,27 ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρα-
2Th. νοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δό-
1,7. ξης πολλῆς.
Mc. 13,27 31. Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγ-
1Cor. γέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγ-
15,52 1Th. γος φωνῆς μεγάλης· καὶ ἐπι-
4,16. συνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς
Ez. 37,9. αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέ-
μων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως
ἄκρων αὐτῶν.
Mc.13 28ss. 32. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μά-
L.21, θετε τὴν παραβολήν. Ὅταν
29ss. ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται
* ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ,
γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέ-
ρος·
33. οὕτω καὶ ὑμεῖς ὅταν
ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώ-
Jac. 5,9. σκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ
θύραις.
34. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ
10,23 16,28 μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη,
ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται.

35. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ Mc.13
παρελεύσεται· οἱ δὲ λόγοι 31.L. 21,33
μου οὐ μὴ παρέλθωσι. 2Pt. 3,7ss.
36. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας
ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, Mc. 13,32
οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, *
εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος.
37. Ὥςπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Gen. 6,11
Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἡ ss.
παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν- L.17, 26s.
θρώπου. 1Pt.
38. Ὥςπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς 3,20.
ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατα-
κλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πί-
νοντες, γαμοῦντες καὶ ἐκγα-
μίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας
εἰςῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν,
39. καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἕως ἦλ- Gen.
θεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν 7,6ss.
ἅπαντας· οὕτως ἔσται καὶ ἡ
παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν-
θρώπου.
40. Τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ L.17,
ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνε- 34ss.
ται καὶ ὁ εἷς ἀφίεται.
41. Δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ Ex.
μύλωνι, μία παραλαμβάνε- 11,5.
ται καὶ μία ἀφίεται.
42. Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ 25,13 Mc.13
οἴδατε, ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κύριος 33.35
ὑμῶν ἔρχεται.
43. Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι L.12,
εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης, ποίᾳ 39s.
φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται,
ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν
εἴασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ.
44. Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γί-
1Th. νεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ οὐ δοκεῖ-
5,2. cet. τε ὥρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἔρχεται.
L.12, 45. Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς
42-46 δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατ-
έστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς
* θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ δοῦ-
ναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν
καιρῷ;
46. Μακάριος ὁ δοῦλος
ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος
αὐτοῦ εὑρήσει οὕτω ποι-
οῦντα.
47. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
25,21 ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν
αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν.
48. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς
δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ· Χρονίζει μου ὁ κύ-
* ριος ἐλθεῖν,
49. καὶ ἄρξηται τύπτειν
τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐ-
σθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν
μεθυόντων·
50. ἥξει ὁ κύριος τοῦ δού-
λου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ
προςδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ
γινώσκει,
Dan. 2,5? 51. καὶ διχοτομήσει αὐτόν,
Sus. 55.59 καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν
L.12, ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται
47. ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
8,12. cet. τῶν ὀδόντων.

CAP. XXV.

Parabolae de decem virginibus et de talentis. Judicium extremum.

Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ

*βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα
παρθένοις, αἵτινες λαβοῦ-
σαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν
ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ
νυμφίου.* 22,2.

*2. Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν
φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραί.* *

*3. Αἵτινες μωραί, λαβοῦσαι
τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ
ἔλαβον μεθ᾽ ἑαυτῶν ἔλαιον·*

*4. αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον
ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐ-
τῶν μετὰ τῶν λαμπάδων
αὐτῶν.*

*5. Χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμ-
φίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ
ἐκάθευδον.*

*6. Μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ
γέγονεν· Ἰδού, ὁ νυμφίος,* *
*ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐ-
τοῦ.*

*7. Τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι
αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ
ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας
αὐτῶν.*

*8. Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονί-
μοις εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ
ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπά-
δες ἡμῶν σβέννυνται.*

*9. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρό-
νιμοι, λέγουσαι· Μήποτε οὐ
μὴ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν·* *
*πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς
πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε
ἑαυταῖς.*

*10. Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν
ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος·
καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰςῆλθον μετ᾽
αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ
ἐκλείσθη ἡ θύρα.*

*11. Ὕστερον δὲ ἔρχονται
καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέ-*
L. 13,25 *γουσαι· Κύριε, κύριε, ἄνοι-
ξον ἡμῖν.*

12. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
7,23. *Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα
ὑμᾶς.*

24,42 *13. Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ
οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν*
* *ὥραν.*

L.19, 12-27 *14. Ὥςπερ γὰρ ἄνθρωπος*
[Mc. *ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδί-*
13,34 *ους δούλους καὶ παρέδωκεν
αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ·*

*15. καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε
τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἕν,
ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύνα-
μιν· καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως.*

* *16. Πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέν-
τε τάλαντα λαβών, εἰργά-*
* *σατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν
ἄλλα πέντε τάλαντα.*

*17. Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο
ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.*

*18. Ὁ δὲ τὸ ἓν λαβών, ἀπ-
ελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ
ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ
κυρίου αὐτοῦ.*

*19. Μετὰ δὲ πολὺν χρόνον
ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων*
18,23 *ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον
μετ᾽ αὐτῶν.*

*20. Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ
πέντε τάλαντα λαβὼν προς-
ήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαν-*

τα, λέγων· Κύριε, πέντε τά-
λαντά μοι παρέδωκας· ἴδε,
ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρ-
δησα ἐπ' αὐτοῖς. *
21. Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐ-
τοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ v.23. 24,45
πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός,
ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·
εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ 2Cor. 1,7..
κυρίου σου.
22. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ
δύο τάλαντα λαβὼν εἶπε·
Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρ-
έδωκας· ἴδε, ἄλλα δύο τά-
λαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. *
23. Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐ-
τοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ v.21.
πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός,
ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·
εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ
κυρίου σου.
24. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ
ἓν τάλαντον εἰληφὼς εἶπε·
Κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς
εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου
οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων
ὅθεν οὐ διεσκόρπισας,
25. καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν
ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν
τῇ γῇ· ἴδε, ἔχεις τὸ σόν.
26. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος
αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὲ
δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ᾔδεις ὅτι
θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα
καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρ-
πισα;
27. Ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ
ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζί-
ταις· καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομι-
σάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.
28. Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ
τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ
ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα.
13,12 29. Τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ
Mc.4, 25.L. δοθήσεται, καὶ περισσευθή-
8,18. * σεται· τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος, καὶ
ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
30. Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον
8,12. 22,13 ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ
13,42 ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθ-
cet. μὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
των.
16,27 19,28 31. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ
24,30 ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ,
1Th. 4,16. καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ'
αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρό-
νου δόξης αὐτοῦ·
R. 14,10 32. καὶ συναχθήσονται ἔμ-
2Cor. προσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ
5,10. Act. ἔθνη· καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς
10,42 ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποι-
17,31 13,49 μὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα
Ez. ἀπὸ τῶν ἐρίφων·
34,17 33. καὶ στήσει τὰ μὲν πρό-
βατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ
ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων.
16,27 Jo.5, 34. Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς
29.R. τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε,
2,6. Ps. οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός
37,22 μου, κληρονομήσατε τὴν
20,23 ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασι-
λείαν ἀπὸ καταβολῆς κό-
σμου.
Jes. 58,7. 35. Ἐπείνασα γάρ, καὶ ἐδώ-
Ez. 18,7. κατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα,

καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην,
καὶ συνηγάγετέ με· Jud. 19,18
36. γυμνός, καὶ περιεβάλετέ
με· ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψα-
σθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ
ἤλθετε πρός με.
37. Τότε ἀποκριθήσονται
αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέγοντες·
Κύριε, πότε σε εἴδομεν πει-
νῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ δι-
ψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν;
38. πότε δέ σε εἴδομεν ξένον,
καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνόν,
καὶ περιεβάλομεν;
39. πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθε-
νῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν
πρός σε;
40. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βα-
σιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν λέ-
γω ὑμῖν, ἐφ᾽ ὅσον ἐποιήσατε 10,40 Prov.
ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου 19,17
τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιή- Ebr. 6,10.
σατε.
41. Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ
εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ᾽ 7,23. L.13,
ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ 27.
πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμα- Ap.
σμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς 20,15 cll.10
ἀγγέλοις αὐτοῦ.
42. Ἐπείνασα γάρ, καὶ οὐκ
ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψη-
σα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με·
43. ξένος ἤμην, καὶ οὐ συν-
ηγάγετέ με· γυμνός, καὶ οὐ
περιεβάλετέ με· ἀσθενὴς
καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπ-
εσκέψασθέ με.
44. Τότε ἀποκριθήσονται
καὶ αὐτοί, λέγοντες· Κύριε,
πότε σε εἴδομεν πεινῶντα ἢ
διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ
ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ
διηκονήσαμέν σοι;
45. Τότε ἀποκριθήσεται
αὐτοῖς, λέγων· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐφ᾽ ὅσον οὐκ ἐποιήσατε
ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων,
οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε.
46. Καὶ ἀπελεύσονται οὗ-
Dan. 12,2. τοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ
Jo.5, 29.. δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

CAP. XXVI.

Fata Jesu extrema (*cyp.* 26. 27.). Unctio. Pactio Judae. Coena ultima - *sacra*. Jesu anxietas in horto, captio, damnatio. Petri lapsus.

Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν
ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λό-
γους τούτους, εἶπε τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ·
L.22, 1s. 2. Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέ-
Mc. ρας τὸ πάσχα γίνεται· καὶ ὁ
14,1s. υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί-
16,21 δοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.
21,23 al. 3. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρ-
Jo.11 χιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
47ss. τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου
Καϊάφα,
4. καὶ συνεβουλεύσαντο, ἵνα
τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσι
καὶ ἀποκτείνωσιν.
5. Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ
ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γέ-
νηται ἐν τῷ λαῷ.

6. *Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου* Mc.14 3ss.
ἐν Βηθανίᾳ, ἐν οἰκίᾳ Σίμω- Jo.12
νος τοῦ λεπροῦ, [L.7, 36ss.
7. *προςῆλθεν αὐτῷ γυνὴ* Jo.
ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου 12,3.
βαρυτίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακει-
μένου.
8. *Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ* Jo. 12,4.
ἠγανάκτησαν, λέγοντες· Εἰς
τί ἡ ἀπώλεια αὕτη;
9. *ἠδύνατο γὰρ τοῦτο πρα-* *
θῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι
τοῖς πτωχοῖς.
10. *Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν*
αὐτοῖς· Τί κόπους παρέχετε
τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν
εἰργάσατο εἰς ἐμέ.
11. *Πάντοτε γὰρ τοὺς πτω-* Dt. 15,11
χοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· ἐμὲ
δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.
12. *Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ*
μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώμα-
τος μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι
με ἐποίησεν.
13. *Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου*
ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον
τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λα- 24,14
ληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν
αὕτη, εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.
14. *Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν* Mc.14 10s.
δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας L.22,
Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρ- 4ss.
χιερεῖς
15. *εἶπε· Τί θέλετέ μοι δοῦ-*
ναι; κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω
αὐτόν. Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ 27,9. Ex.
τριάκοντα ἀργύρια. 21,32

16. *Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐ-*
καιρίαν, ἵνα αὐτὸν παραδῷ.
Mc. 14,12 17. *Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύ-*
L.22, *μων προςῆλθον οἱ μαθηταὶ*
7.9. Ex.12 *τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· Ποῦ*
1ss. *θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φα-*
γεῖν τὸ πάσχα;
Mc.14 13ss. 18. *Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑπάγετε*
L.22, *εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα*
10ss. *καὶ εἴπατε αὐτῷ· Ὁ διδά-*
σκαλος λέγει· Ὁ καιρός μου
ἐγγύς ἐστι· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ
πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν
μου.
Mc.14 16s. 19. *Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθη-*
L.22, *ταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ*
13s. *Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ*
πάσχα.
20. *Ὀψίας δὲ γενομένης,*
ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα.
Mc.14 18s. 21. *Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν*
L.22, *εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι*
21.23 Jo.13 *εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.*
21ss. 22. *Καὶ λυπούμενοι σφόδρα*
ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εἷς ἕκα-
* *στος· Μήτι ἐγώ εἰμι, κύριε;*
Mc. 23. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·*
14,20. *Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ*
τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός με
παραδώσει.
Mc.14 21. L. 24. *Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-*
22,22 *που ὑπάγει, καθὼς γέγρα-*
v.54. *πται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ*
ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδο-
Job. 3,3ss. *ται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ*
ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖ-
νος.

25. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας,
ὁ παραδιδοὺς αὐτόν, εἶπε·
Μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί; Λέγει Jo. 13,26
αὐτῷ· Σὺ εἶπας.
26. Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, Mc.14 22ss.
λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον L.22,
καὶ εὐλογήσας ἔκλασε, καὶ 19s. *
ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, καὶ 1Cor.
εἶπε· Λάβετε, φάγετε· τοῦτό 11,23
ἐστι τὸ σῶμά μου. ss.
27. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον
καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐ-
τοῖς, λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ
πάντες·
28. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά Ex. 24,8.
μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, Dt.
τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον 32,14
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 20,28
29. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ Mc. 14,25
πίω ἀπάρτι ἐκ τούτου τοῦ L.22,
γεννήματος τῆς ἀμπέλου, 18.
ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν
αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν και- 8,11.
νὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πα- L. 14,15
τρός μου.
30. Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλ- Jo. 18,1.
θον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. L.
31. Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη- 22,39 Mc.14
σοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδα- 26ss.
λισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυ-
κτὶ ταύτῃ. Γέγραπται γάρ· Zach.
„Πατάξω τὸν ποιμένα καὶ 13,7.
διασκορπισθήσεται τὰ πρό-
βατα τῆς ποίμνης.“
32. Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί
με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν 28,7.
Γαλιλαίαν.
33. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέ-
Mc.14 29ss. τρος εἶπεν αὐτῷ· Εἰ πάντες
L.22, σκανδαλισθήσονται ἐν σοί,
33s. Jo.13 ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθή-
37s. σομαι.
34. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ
τῇ νυκτί, πρὶν ἀλέκτορα φω-
v.75. νῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με.
35. Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος·
Κἂν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθα-
νεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι.
Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μα-
θηταὶ εἶπον.
Mc.14 32ss. 36. Τότε ἔρχεται μετ' αὐ-
Jo. τῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λε-
18,1. * γόμενον Γεθσημανῆ, καὶ λέ-
γει τοῖς μαθηταῖς· Καθί-
σατε αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀπελθὼν
προσεύξωμαι ἐκεῖ.
17,1. Mc. 37. Καὶ παραλαβὼν τὸν
5,37. Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς
13,3. 11.pp. Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖ-
σθαι καὶ ἀδημονεῖν.
Jo. 12,27 38. Τότε λέγει αὐτοῖς· Πε-
ρίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου
ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε
καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ.
Mc.14 35s. 39. Καὶ προελθὼν μικρόν,
L.22, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ,
41s. προσευχόμενος καὶ λέγων·
Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι,
20,22 cet. παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ πο-
τήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς
ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.
Mc.14 37s. 40. Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς
L.22, μαθητάς, καὶ εὑρίσκει αὐ-
45s. τοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει
τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύ-

σατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι
μετ' ἐμοῦ;

41. Γρηγορεῖτε καὶ προς-
εύχεσθε, ἵνα μὴ εἰςέλθητε 6,13..
εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦ-
μα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ
ἀσθενής.

42. Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπ- Mc.14 39ss.
ελθὼν προςηύξατο, λέγων·
Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται
τοῦτο τὸ ποτήριον παρελ- *
θεῖν ἀπ' ἐμοῦ, ἐὰν μὴ αὐτὸ
πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά
σου.

43. Καὶ ἐλθὼν εὑρίσκει αὐ- *
τοὺς πάλιν καθεύδοντας·
ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλ-
μοὶ βεβαρημένοι.

44. Καὶ ἀφεὶς αὐτούς, πά-
λιν ἀπελθὼν προςηύξατο ἐκ
τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰ- *
πών.

45. Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ καὶ λέγει
αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοι-
πὸν καὶ ἀναπαύεσθε; ἰδού,
ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται
εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν.

46. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· Jo. 14,31
ἰδού, ἤγγικεν ὁ παραδιδοὺς
με.

47. Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦν- Mc. 14,43
τος, ἰδού, Ἰούδας εἷς τῶν δώ- L. 22,47
δεκα ἦλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ Jo. 18 3ss.
ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν ἀρχιε-
ρέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ
λαοῦ.

Mc. 14,44 48. Ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν
ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέ-
γων· Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός
ἐστι· κρατήσατε αὐτόν.

Mc. 14,45 49. Καὶ εὐθέως προςελθὼν
L. 22, 47s. τῷ Ἰησοῦ εἶπε· Χαῖρε, ῥαβ-
βί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἑταῖρε, ἐφ' ὃ πάρει,
Mc. 14,46 Τότε προςελθόντες ἐπέβα-
λον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰη-
σοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.

Mc. 14,47, 51. Καὶ ἰδού, εἷς τῶν μετὰ
L. 22,50 Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
Jo. 18,10 ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐ-
τοῦ, καὶ πατάξας τὸν δοῦ-
λον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν
αὐτοῦ τὸ ὠτίον.

52. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
Jo. 18,11 σοῦς· Ἀπόστρεψόν σου τὴν
μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐ-
τῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόν-
Gen. 9,6. τες μάχαιραν, ἐν μαχαίρᾳ
ἀπολοῦνται.

53. Ἢ δοκεῖς, ὅτι οὐ δύνα-
μαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν
πατέρα μου καὶ παραστήσει
Dan. 7,10. μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγε-
ῶνας ἀγγέλων;

L. 24, 44s. 54. Πῶς οὖν πληρωθῶσιν
αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω δεῖ γε-
νέσθαι;

Mc. 14 48s. 55. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν
L. 22, 52s. ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς
ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ
μαχαιρῶν καὶ ξύλων, συλλα-

βεῖν με· καθ' ἡμέραν πρὸς
ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων
ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατή-
σατέ με.
56. *Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν,*
ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ
τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μα- v.31. Mc.
θηταὶ πάντες ἀφέντες αὐ- 14,50
τὸν ἔφυγον.
57. *Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν* Mc.14 53s.
Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς L.
Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, 22,54 55.66
ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Jo.18 12ss.
πρεσβύτεροι συνήχθησαν. 24.
58. *Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει*
αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς
αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ
εἰςελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ
τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος.
59. *Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ* Mc.14 55-64
πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέ- *
δριον ὅλον ἐζήτουν ψευδο-
μαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ,
ὅπως θανατώσωσιν αὐτόν·
60. *καὶ οὐχ εὗρον. Καὶ πολ-* *
λῶν ψευδομαρτύρων προς-
ελθόντων οὐχ εὗρον. Ὕστε- Dt.
ρον δὲ προςελθόντες δύο 19,15
ψευδομάρτυρες
61. *εἶπον· Οὗτος ἔφη· Δύ-* 27,40
ναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν p.63. Jo.2,
τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμε- 19.21 Act.
ρῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. 6,13s.
62. *Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιε-*
ρεὺς εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν ἀπο-
κρίνῃ, τί οὗτοί σου κατα-
μαρτυροῦσιν;
63. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα.*
Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς
εἶπεν αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κα-
τὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα
L. 22,67 *ἡμῖν εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χρι-*
70.69 *στός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.*
64. *Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·*
5,37. *Σὺ εἶπας. Πλὴν λέγω ὑμῖν,*
16,28 13.20 *ἀπάρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ*
Ps. *ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δε-*
110,1 Dan. *ξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχό-*
7,13. *μενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ*
οὐρανοῦ.
Lev. 21,10 65. *Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέῤ-*
1Mcc. *ῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων·*
11,71 *Ἐβλασφήμησε· τί ἔτι χρείαν*
Mc. 14,64 *ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε, νῦν*
ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν
αὐτοῦ.
Jo. 19,7. 66. *Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ*
Lev. *ἀποκριθέντες εἶπον· Ἔνοχος*
24,16 *θανάτου ἐστί.*
Mc. 14,65 67. *Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ*
L.22, *πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκο-*
63s. Jes. *λάφισαν αὐτόν· οἱ δὲ ἐῤῥά-*
50,6. *πισαν,*
68. *λέγοντες· Προφήτευ-*
σον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν
ὁ παίσας σε;
Mc.14 66-72 69. *Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο*
L.22, *ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ. Καὶ προς-*
56-62 Jo.18 *ἦλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη,*
17s. *λέγουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ*
25-27 *Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.*
70. *Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπρο-*
* *σθεν πάντων, λέγων· Οὐκ*
οἶδα τί λέγεις.
71. *Ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς*
τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλ-

λη, καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ· Καὶ *
οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ
Ναζωραίου.
72. *Καὶ πάλιν ἠρνήσατο*
μεθ' ὅρκου· Ὅτι οὐκ οἶδα
τὸν ἄνθρωπον.
73. *Μετὰ μικρὸν δὲ προσ-*
ελθόντες οἱ ἑστῶτες εἶπον
τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς καὶ σὺ
ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά
σου δῆλόν σε ποιεῖ.
74. *Τότε ἤρξατο καταθε-* Ap. 22,3.
ματίζειν καὶ ὀμνύειν· Ὅτι *
οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Καὶ
εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε.
75. *Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος*
τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκό-
τος· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φω- v.34.
νῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με.
Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσε
πικρῶς.

CAP. XXVII.

Interitus Judae. Jesus coram Pilato. Irrisiones et crucifixio. Mors cum portentis. Sepultura sepulcrique custodia.

Πρωΐας δὲ γενομένης, Mc. 15,1.
συμβούλιον ἔλαβον πάντες
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰη-
σοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν.
2. *Καὶ δήσαντες αὐτὸν* L. 23,1.
ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Jo. 18,28
αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ
ἡγεμόνι.
3. *Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ πα-* *
ραδιδοὺς αὐτόν, ὅτι κατ-
εκρίθη, μεταμεληθεὶς ἀπέ-
στρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύ-
ρια τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς
πρεσβυτέροις,
4. *λέγων· Ἥμαρτον, παρα-*
23,35 *δοὺς αἷμα ἀθῷον. Οἱ δὲ εἶ-*
v.24. *πον· Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει.*
5. *Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια*
ἐν τῷ ναῷ ἀνεχώρησε· καὶ
Act. 1,18. *ἀπελθὼν ἀπήγξατο.*
6. *Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς, λαβόντες*
τὰ ἀργύρια, εἶπον· Οὐκ ἔξε-
Mc. 12,41 *στι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορ-*
7,11. *βανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός*
ἐστι.
7. *Συμβούλιον δὲ λαβόν-*
τες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν
ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, εἰς τα-
φὴν τοῖς ξένοις.
Act. 1,19. 8. *Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖ-*
νος ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς
σήμερον.
9. *Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥη-*
* *θὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προ-*
Zach. 11,13 *φήτου, λέγοντος· „Καὶ ἔλα-*
[Jer. *βον τὰ τριάκοντα ἀργύρια,*
32,6 ss.18, *τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου,*
2ss. *ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν*
Ἰσραήλ,
10. *καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν*
ἀγρὸν τοῦ κεραμέως· καθὰ
συνέταξέ μοι κύριος.“
* 11. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμ-*
Mc.15 2.L. *προσθεν τοῦ ἡγεμόνος. Καὶ*
23,2s. *ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμών,*
Jo.18 33ss. *λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν*
Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη
αὐτῷ· Σὺ λέγεις.
Mc.15 3ss. 12. *Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖ-*

σθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιε-
ρέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων,
οὐδὲν ἀπεκρίνατο.
13. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πι-
λάτος· Οὐκ ἀκούεις, πόσα
σου καταμαρτυροῦσι;
14. Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐ-
τῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε
θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα
λίαν.
15. Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει Mc.15 6-8.
ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ L.23,
ὄχλῳ δέσμιον, ὃν ἤθελον. 17.19 Jo.18
16. Εἶχον δὲ τότε δέσμιον 39s.
ἐπίσημον λεγόμενον Βαρ- *
αββᾶν.
17. Συνηγμένων οὖν αὐτῶν,
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τί- Mc. 15,9s.
να θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν,
Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λε- *
γόμενον Χριστόν;
18. Ἤιδει γάρ, ὅτι διὰ
φθόνον παρέδωκαν αὐτόν.
19. Καθημένου δὲ αὐτοῦ Jo. 19,13
ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε
πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ,
λέγουσα· Μηδέν σοι καὶ τῷ 8,29. Jo.
δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ 2,4.
ἔπαθον σήμερον κατ᾽ ὄναρ
δι᾽ αὐτόν.
20. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Mc. 15,11
πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς Jo.
ὄχλους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν 19,4 ss.
Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν
ἀπολέσωσιν.
21. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγε-
μὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέ-
λετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω
ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον· Βαραβ-
βᾶν.
Mc. 15,12 22. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος·
Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν
Mc.15 13s. λεγόμενον Χριστόν; Λέγου-
L.23, σι πάντες· Σταυρωθήτω.
18.22 23. 23. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη· Τί
γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ
περισσῶς ἔκραζον, λέγοντες·
Σταυρωθήτω.
24. Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος, ὅτι
οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον
θόρυβος γίνεται, λαβὼν
Dt. 21,6s. ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας
ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων·
Ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵμα-
* τος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς
ὄψεσθε.
25. Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ
23,35 λαὸς εἶπε· Τὸ αἷμα αὐτοῦ
ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα
ἡμῶν.
Mc. 15,15 26. Τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς
L.23, τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰη-
24s. σοῦν φραγελλώσας παρέδω-
κεν, ἵνα σταυρωθῇ.
Mc.15 16ss. 27. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ
Jo. ἡγεμόνος, παραλαβόντες
19,2s. τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώ-
ριον, συνήγαγον ἐπ᾽ αὐτὸν
ὅλην τὴν σπεῖραν.
28. Καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν,
χλαμύδα κοκκίνην περιέθη-
καν αὐτῷ·
29. καὶ πλέξαντες στέφανον
ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κά-
λαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ·

καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ, λέγοντες· Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

30. Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτόν, ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 26,67 Jes. 50,6.

31. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.

32. Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. Ebr. 13,12 Mc.15 21. L. 23,26 Jo. 19,17

33. Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅ ἐστι λεγόμενος κρανίου τόπος, Mc. 15,22 L.23, 33.

34. ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελε πιεῖν. Mc. 15,23 [Jo. 19,28 Ps.69 22.]

35. Σταυρώσαντες δὲ αὐτόν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον· [ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου· „Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον."] Mc.15 24. L. 23,34 Ps. 22,19 eJo. 19,24

36. Καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ.

37. Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· Mc. 15,26 Jo.19 18ss. L.23, 38.

Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

Mc. 15,27 L.23, 32. 38. Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων.

Mc.15 29s. Ps. 22,8. 39. Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν

26,61 40. καὶ λέγοντες· Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

Mc.15 31s. L.23, 35. 41. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον·

* 42. Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· εἰ βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτῷ.

Ps. 22,9. Sap. 2,18. 43. Πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεόν· ῥυσάσθω νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε γάρ· Ὅτι θεοῦ εἰμὶ υἱός.

Mc. 15,32 L.23, 39. 44. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

Mc. 15,33 L.23, 44. 45. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης.

Mc. 15,34 s. Ps. 22,2. 46. Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· „Ἠλί, ἠλί, λαμὰ σαβαχθανί;" τοῦτ' ἔστι· Θεέ μου, θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες;

47. Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστώ-
των ἀκούσαντες ἔλεγον· Ὅτι 17,10
Ἡλίαν φωνεῖ οὗτος.
48. Καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς Mc.15 36. L.
ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγ- 23,36
γον, πλήσας τε ὄξους καὶ Jo.19 28ss.
περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν
αὐτόν.
49. Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον·
Ἄφες, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται
Ἡλίας σώσων αὐτόν.
50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν Mc. 15,37
κράξας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε L.23, 46.
τὸ πνεῦμα.
51. Καὶ ἰδού, τὸ καταπέ- Mc.15 38. L.
τασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς 23,45
δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· Ex. 26,31
καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέ- 2Chr. 3,14.
τραι ἐσχίσθησαν·
52. καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴ-
χθησαν, καὶ πολλὰ σώματα
τῶν κεκοιμημένων ἁγίων
ἠγέρθη,
53. καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν
μνημείων, μετὰ τὴν ἔγερσιν
αὐτοῦ, εἰςῆλθον εἰς τὴν *
ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανί-
σθησαν πολλοῖς.
54. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ Mc. 15,39
οἱ μετ᾽ αὐτοῦ τηροῦντες τὸν L.23, 47.
Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν
καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθη-
σαν σφόδρα, λέγοντες· Ἀλη-
θῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.
55. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες Mc.15 40s.
πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεω- L.
ροῦσαι· αἵτινες ἠκολούθη- 23,49 8,2s.
σαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γα-
λιλαίας, διακονοῦσαι αὐτῷ·
56. ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ
15,39 Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ
* τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ μή-
τηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν
Ζεβεδαίου.
Mc.15 42-46. 57. Ὀψίας δὲ γενομένης,
L.23, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος
50-53. ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοὔνομα
Jo.19 38ss. Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθή-
τευσε τῷ Ἰησοῦ.
58. Οὗτος προσελθὼν τῷ
Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος
Jo. 19,31 ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ
Dt. 21,23 σῶμα.
59. Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ
Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σιν-
δόνι καθαρᾷ,
60. καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ
Jes. 53,9. καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλα-
τόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ
Jo. 11,39 προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ
θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλ-
θεν.
Mc. 15,47 61. Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ
L.23, Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη
55. Μαρία, καθήμεναι ἀπέναν-
τι τοῦ τάφου.
62. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις
ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευήν,
συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πι-
λάτον,
63. λέγοντες· Κύριε, ἐμνή-
σθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλά-
26,61 νος εἶπεν ἔτι ζῶν· Μετὰ τρεῖς
16,21 cet. ἡμέρας ἐγείρομαι.

64. *Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ* *
κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ· Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη 12,45
πλάνη χείρων τῆς πρώτης.

65. *Ἔφη αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε.*

66. *Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον,* Dan. 6,18.
μετὰ τῆς κουστωδίας.

CAP. XXVIII.

Resurrectio. Custodes sepulcri mercede corrupti. Ultima ad discipulos mandata.

Ὀψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπι- Jo. 20 1ss.
φωσκούσῃ εἰς μίαν σαββά- Mc. 16 1s. L.
των, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδα- 24,1.
ληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, 27,56
θεωρῆσαι τὸν τάφον.

2. *Καὶ ἰδού, σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου, καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.*

3. *Ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐ-* 17,2.
τοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών.

4. *Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί.* Mc.
5. *Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος* 16,6. L.
εἶπε ταῖς γυναιξί· Μὴ φο- 24,5s.
βεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γάρ, ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε.

6. *Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη*
12,40 16,21 *γάρ, καθὼς εἶπε. Δεῦτε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ κύριος·*

Mc. 16,7. 7. *καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν.*
26,32 *Καὶ ἰδού, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. Ἰδού, εἶπον ὑμῖν.*

Mc. 16,8. L. 24,9. 8. *Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.*

* 9. *Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγ-*
Mc. 16,9. *γεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,*
Jo. 20 14ss. *καὶ ἰδού, ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς, λέγων· Χαίρετε. Αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ.*

10. *Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγε-*
Jo. 20,17 *τε, ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· κἀκεῖ με*
v.17. *ὄψονται.*

11. *Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδού, τινὲς τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα.*

12. *Καὶ συναχθέντες μετὰ*

τῶν πρεσβυτέρων, συμβού-
λιόν τε λαβόντες, ἀργύρια
ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώ-
ταις,
13. λέγοντες· Εἴπατε ὅτι
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς
ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτόν,
ἡμῶν κοιμωμένων.
14. Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο
ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πεί-
σομεν αὐτόν, καὶ ὑμᾶς ἀμε-
ρίμνους ποιήσομεν.
15. Οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀρ-
γύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδά-
χθησαν· καὶ διεφημίσθη ὁ
λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις
μέχρι τῆς σήμερον.
16. Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ
ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλι- 26,32
λαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς.
17. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν
L. 24,11 προσεκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ
Jo. 20 ἐδίστασαν.
25? 18. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰη-
11,27 σοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων·
Jo. 13 Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν
3. Ph. 2,9ss. οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.
Mc. 19. Πορευθέντες μαθητεύ-
16,15 σατε πάντα τὰ ἔθνη, βα-
πτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνο-
μα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ
καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος,
20. διδάσκοντες αὐτοὺς τη-
ρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην
ὑμῖν. Καὶ ἰδού, ἐγὼ μεθ᾽
18,20 ὑμῶν εἰμὶ πάσας τὰς ἡμέρας
24,3. ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰ-
* ὥνος.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

CAP. I.

Joannes Baptista. Jesus baptizatur, tentatur, docet, quatuor vocat piscatores, sanatque cum plausu daemoniacum, socrum Petri, leprosum.

Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ θεοῦ·
2. ὡς γέγραπται ἐν Ἡσαΐᾳ * Mal.
τῷ προφήτῃ· „Ἰδού, ἐγὼ 3,1.
Mt. 11 10. L. ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου
7,27. πρὸ προσώπου σου, ὃς κατα-
* σκευάσει τὴν ὁδόν σου“.
Jes. 40,3. 3. „Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
Mt. 3,3. ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν
L. 3, 4. κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς
Jo. 1,23. τρίβους αὐτοῦ“.
Mt. 3,1s. 4. Ἐγένετο Ἰωάννης, βα-
πτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κη-

ρύσσων βάπτισμα μετανοίας L. 3,2s.
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Jo.1,6.19ss. Act.19,4.
5. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς Mt. 3,5.
αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώ-
ρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται
πάντες· καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν *
τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ'
αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς
ἁμαρτίας αὐτῶν.
6. Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυ- Mt. 3,4..
μένος τρίχας καμήλου καὶ
ζώνην δερματίνην περὶ τὴν
ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων
ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.
7. Καὶ ἐκήρυσσε λέγων·
Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου Mt.3,11.L.
ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκα- 3,16.
νὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα Jo.1,26s.
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Act. 13,25
8. Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς
ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει
ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
9. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις Mt. 3,13.
ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς
ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλι-
λαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ
Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.
10. Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων Mt.3,16s.
ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχιζο- L.3,
μένους τοὺς οὐρανούς, καὶ 21s. Jo.
τὸ πνεῦμα ὡς περιστερὰν 1,32.
καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν.
11. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ Mt.3,17..
τῶν οὐρανῶν: Σὺ εἶ ὁ υἱός
μου ὁ ἀγαπητός· ἐν σοὶ εὐ- *
δόκησα.
12. Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα Mt. 4,1.

L. 4,1s. αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρη-
μον.
13. Καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέ-
ρας τεσσαράκοντα, πειραζό-
μενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· καὶ
Mt.4, ἦν μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ
11.. ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.
6,17.. 14. Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆ-
Mt. 4,12. ναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ
17.L. Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
4,14s. κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς
βασιλείας τοῦ θεοῦ
Gal. 4,4. 15. καὶ λέγων· Ὅτι πεπλή-
ρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετα-
νοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ.
Mt.4, 18-22 16. Καὶ παράγων παρὰ
[L.5, τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι-
1ss. Jo.1, λαίας, εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀν-
35ss. δρέαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Σί-
* μωνος ἀμφιβάλλοντας ἀμ-
φίβληστρον ἐν τῇ θαλάσσῃ·
ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς.
17. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ
ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς
ἀνθρώπων.
18. Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ
δίκτυα αὐτῶν ἠκολούθησαν
αὐτῷ.
19. Καὶ προβὰς ὀλίγον,
εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζε-
βεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς
ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας
τὰ δίκτυα.
20. Καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν

αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

21. Καὶ εἰςπορεύονται εἰς Καπερναούμ· καὶ εὐθέως *
τοῖς σάββασιν εἰςελθὼν εἰς L.4, 31-37
τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε.

22. Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ Mt.7, 28s.
τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων Jo.
αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν 7,46.
ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

23. Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε

24. λέγων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ 5,7..
σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ.

25. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώθητι
καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. 9,25.

26. Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κρᾶξαν φωνῇ μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.

27. Καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς ἑαυτούς, λέγοντας· Τί ἐστι
τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ *
αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28. Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐ- Mt. 4,24.
τοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

29. Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συν-
* ἀγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον
L.4, 38-41 εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ
Mt.8, 14-16 Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ
Ἰωάννου.

30. Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα· καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς.

31. Καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ
Jo. 12,2. πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

32. Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους.

33. Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν.

34. Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις· καὶ δαιμόνια
v.24. 5,43.. πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε
Act. 16,17 λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν.

* 35. Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν
L.4, 42-44 ἀναστὰς ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον· κἀκεῖ προσηύχετο.

36. Καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.

37. Καὶ εὑρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι πάντες ζητοῦσί σε.

38. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἄγω-

μεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμο-
πόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω·
εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελήλυθα.
39. Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς
συναγωγὰς αὐτῶν, εἰς ὅλην
τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαι-
μόνια ἐκβάλλων.
40. Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐ- Mt.8, 2-4.
τὸν λεπρός, παρακαλῶν αὐ- L.5, 12-14
τὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν
καὶ λέγων αὐτῷ· Ὅτι ἐὰν
θέλῃς, δύνασαί με καθα-
ρίσαι.
41. Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνι-
σθείς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα
ἥψατο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐ-
τῷ· Θέλω, καθαρίσθητι.
42. Καὶ εἰπόντος αὐτοῦ
εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ
ἡ λέπρα καὶ ἐκαθαρίσθη.
43. Καὶ ἐμβριμησάμενος v.25. 3,12.
αὐτῷ εὐθέως ἐξέβαλεν αὐ-
τόν,
44. καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅρα,
μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς· ἀλλ᾽ 5,43..
ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ
ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ
τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ Lev. 14,2.
προσέταξε Μωϋσῆς εἰς μαρ-
τύριον αὐτοῖς.
45. Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο L. 5,15.
κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφη-
μίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι
αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς
πόλιν εἰςελθεῖν· ἀλλ᾽ ἔξω ἐν
ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρ-
χοντο πρὸς αὐτὸν πάντο- *
θεν.

CAP. II.

Paralytico peccata condonantur. Levi; convivium cum portitoribus. Omissio jejunii. Spicae sabbato vulsae.

Mt. 9,1. Καὶ εἰςῆλθε πάλιν εἰς
* Καπερναοὺμ δι᾽ ἡμερῶν·
καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν
ἐστι.
2. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν
πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν
μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν·
καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον.
Mt. 9,2. 3. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐ-
L. 5,18. τὸν παραλυτικὸν φέροντες
αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων.
L. 5,19. 4. Καὶ μὴ δυνάμενοι προς-
εγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον,
ἀπεστέγασαν τὴν στέγην
ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες
* χαλῶσι τὸν κράββατον, ὅπου
ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο.
L.5, 20-26 5. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
Mt.9, 2-8. πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ πα-
ραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφέων-
Jo. 5,14. 9,2. ταί σοι αἱ ἁμαρτίαι.
6. Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμ-
ματέων ἐκεῖ, καθήμενοι καὶ
διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρ-
δίαις αὐτῶν·
7. Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ
βλασφημίας; τίς δύναται
ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς
ὁ θεός;
Jo.2, 25.. 8. Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ
Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ,
ὅτι οὕτω διαλογίζονται ἐν
ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί

ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν;
9. Τί ἐστιν εὐκοπώτερον
εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀ-
φέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ
εἰπεῖν· Ἔγειρε, ἆρον τὸν *
κράββατόν σου καὶ περιπά-
τει;
10. Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξου-
σίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι
ἁμαρτίας· (λέγει τῷ παρα-
λυτικῷ·)
11. Σοὶ λέγω· Ἔγειρε, ἆρον
τὸν κράββατόν σου καὶ ὕπ-
αγε εἰς τὸν οἶκόν σου.
12. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως,
καὶ ἄρας τὸν κράββατον
ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων,
ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ
δοξάζειν τὸν θεόν, λέγοντας·
Ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.
13. Καὶ ἐξῆλθε πάλιν πα-
ρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς
ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν,
καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.
14. Καὶ παράγων εἶδε Λευῒν Mt.9, 9-13.
τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμε- L.5,
νον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέ- 27-32
γει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
αὐτῷ.
15. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατα-
κεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ
αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι
καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο
τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ
ἠκολούθησαν αὐτῷ.
16. Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ
οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτὸν
ἐσθίοντα μετὰ τῶν ἁμαρτω-
λῶν καὶ τελωνῶν, ἔλεγον τοῖς
L.15, 2.al. μαθηταῖς αὐτοῦ· Τί ὅτι με-
τὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τελω-
νῶν ἐσθίει καὶ πίνει;
17. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς
λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρείαν
ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ,
ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ
ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλ-
* λὰ ἁμαρτωλούς.
18. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ
Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι
Mt.9, 14-17 νηστεύοντες. Καὶ ἔρχονται
L.5, 33-38 καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ
μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν
L.18, 12. Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ
δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύ-
ουσι;
19. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ
Jo. 3,29. τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος
μετ' αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν;
Ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν
ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύ-
νανται νηστεύειν·
20. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι,
ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
Jo. 16,20 νυμφίος, καὶ τότε νηστεύ-
σουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
21. Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥά-
κους ἀγνάφου ἐπιῤῥάπτει
ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μή,
αἴρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ,

τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ
χεῖρον σχίσμα γίνεται.
22. *Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον*
νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ
δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος *
τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἐκ-
χεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦν-
ται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς
ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον.

23. *Καὶ ἐγένετο παραπο-* Mt.12 1-4.
ρεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάβ- L.6,
βασι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ 1-4.
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο
ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς Dt. 23,25
στάχυας.
24. *Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλε-*
γον αὐτῷ· Ἴδε, τί ποιοῦσι
τοῖς σάββασιν, ὃ οὐκ ἔξεστι; Ex. 20,10
25. *Καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐ-*
τοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε, 1Sam. 21,6.
τί ἐποίησε Δαυΐδ, ὅτε χρείαν
ἔσχε καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ;

26. *πῶς εἰςῆλθεν εἰς τὸν*
οἶκον τοῦ θεοῦ, ἐπὶ Ἀβιά- 1Sam. 22,20
θαρ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς s.cll.
ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφα- 21,1.
γεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ Lev. 24,5
μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ ss.Ex. 29,33
τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσι;
27. *Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ*
σάββατον διὰ τὸν ἄνθρω- Dt. 5,14.
πον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρω-
πος διὰ τὸ σάββατον·
28. *ὥστε κύριός ἐστιν ὁ* L. 6,5.
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Mt. 12,8.
σαββάτου.

CAP. III.

Arida manus sabbato sanatur. Confluxus. Duodecim Apostoli. Adversariorum criminatio in *Spiritum Sanctum* peccans. Mater et fratres.

Mt. 12,9s. *Καὶ εἰςῆλθε πάλιν εἰς τὴν*
L. *συναγωγήν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄν-*
6,6s. *θρωπος ἐξηραμμένην ἔχων*
τὴν χεῖρα.
2. *Καὶ παρετήρουν αὐτόν,*
Jo. 9,16. *εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύσει*
L. 13,14 *αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν*
14,3. *αὐτοῦ.*
3. *Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ*
L. 6,8. *τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν*
χεῖρα· Ἔγειρε εἰς τὸ μέσον.
L. 6,9. 4. *Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἔξεστι*
Mt. *τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆ-*
12,12 *σαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν*
σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ
ἐσιώπων.
L. 6,10. 5. *Καὶ περιβλεψάμενος*
αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυ-
πούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει
Mt. 12,13 *τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ*
ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινον τὴν
χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε· καὶ
* *ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ.*
Mt. 12,14 6. *Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρι-*
L. *σαῖοι εὐθέως μετὰ τῶν Ἡρω-*
6,11. *διανῶν συμβούλιον ἐποίουν*
κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπο-
Jo.5, 18. *λέσωσι.*
7. *Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν*
L. *μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν*
6,17. *εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ*
Mt. 12,15 *πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας*

ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ
τῆς Ἰουδαίας,
8. καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων,
καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ οἱ
περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα·
πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες
ὅσα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐ-
τόν.
9. Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ, ἵνα πλοιάριον προς-
καρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον,
ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν.
10. Πολλοὺς γὰρ ἐθερά- L. 6, 18s.
πευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐ- Mt.
τῷ, ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται ὅσοι 12,15 14,36
εἶχον μάστιγας.
11. Καὶ τὰ πνεύματα τὰ
ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν
ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐ- *
τῷ καὶ ἔκραζον, λέγοντα· Ὅτι 1,24. L.
σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 4,41.
12. Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐ- 5,43..
τοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν Mt. 12 16..
ποιήσωσι.
13. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ Mt. 5,1.
ὄρος· καὶ προσκαλεῖται οὓς L.
ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον 6,12.
πρὸς αὐτόν.
14. Καὶ ἐποίησε δώδεκα, L. 6,13.
ἵνα ὦσι μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀ-
ποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν
15. καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θε- Mt. 10,1.
ραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκ-
βάλλειν τὰ δαιμόνια·
16. καὶ ἐπέθηκε τῷ Σίμωνι Jo. 1,43;
ὄνομα Πέτρον· L. 6,
17. καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ 14-16

Mt. 10 2-4.. Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν
Act. ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ
1,13. ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα
L. 9, 54s. Βοανεργές, ὅ ἐστιν υἱοὶ
βροντῆς·
Jo. 1, 41.45 18. καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φί-
λιππον, καὶ Βαρθολομαῖον,
Jo. 11,16 καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν
καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλ-
Jo. 14,22 φαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ
Σίμωνα τὸν κανανίτην·
Jo. 6, 71.. 19. καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώ-
την, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.
20. Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον.
Καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχ-
λος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐ-
6,31. τοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν.
21. Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ᾽
αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι
v. 30. αὐτόν· ἔλεγον γάρ· Ὅτι ἐξέ-
στη.
Mt. 12,24 22. Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ
9,34. ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάν-
L. 11,15 τες ἔλεγον· Ὅτι Βεελζεβοὺλ
ἔχει, καί· Ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι
τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ
δαιμόνια.
23. Καὶ προσκαλεσάμενος
αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλε-
γεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται
σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν;
Mt. 12 25s. 24. Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ᾽
L. 11, ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται
17s. σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη.
25. Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ᾽ ἑαυ-
τὴν μερισθῇ, οὐ δύναται
σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη.
26. Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέ-

στη ἐφ᾽ ἑαυτὸν καὶ μεμέρι-
σται, οὐ δύναται σταθῆναι,
ἀλλὰ τέλος ἔχει.
27. Οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη *
τοῦ ἰσχυροῦ εἰςελθὼν εἰς τὴν Mt. 12,29
οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν L.11, 21s.
μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δή-
σῃ· καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐ-
τοῦ διαρπάσει.
28. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι Mt.12 31s..
πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς L.12, 10.
τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτή-
ματα, καὶ αἱ βλασφημίαι
ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν·
29. ὃς δ᾽ ἂν βλασφημήσῃ
εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ Mt.12 32..
ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα,
ἀλλ᾽ ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου
κρίσεως. *
30. Ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα v.21. Jo. 10,20
ἀκάθαρτον ἔχει.
31. Ἔρχονται οὖν ἡ μήτηρ L.8, 19s.
αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Mt.12 46ss.
καὶ ἔξω ἑστῶτες ἀπέστειλαν
πρὸς αὐτόν, φωνοῦντες αὐ- *
τόν.
32. Καὶ ἐκάθητο περὶ αὐ-
τὸν ὄχλος. Καὶ λέγουσιν αὐ-
τῷ· Ἰδού, ἡ μήτηρ σου καὶ Mt. 13,55
οἱ ἀδελφοί σου καὶ αἱ ἀδελ- *
φαί σου ἔξω ζητοῦσί σε.
33. Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς,
λέγων· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ
μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου; *
34. Καὶ περιβλεψάμενος
τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ καθ-
ημένους λέγει· Ἴδε, ἡ μή-
τηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου

L. 8,21. 35. Ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ
Mt. 12,50 θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος
ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή καὶ
L.11, 27s. μήτηρ ἐστί.

CAP. IV.

Parabola de vario agro. Imagines lucernae, mensurae, seminatoris ac messoris, grani sinapis. Sedatur tempestas.

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδά-
σκειν παρὰ τὴν θάλασσαν·
Mt.13 1ss. καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν
ὄχλος πολύς, ὥςτε αὐτὸν ἐμ-
L. 8,4ss. βάντα εἰς τὸ πλοῖον καθ-
ῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θά-
λασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν.
2. Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν
παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλε-
γεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐ-
τοῦ·
L.8, 5-8. 3. Ἀκούετε· Ἰδού, ἐξῆλθεν
Mt.13 3-9. ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι.
4. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεί-
v.15 ss. ρειν ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν
ὁδόν· καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ
καὶ κατέφαγεν αὐτό.
5. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ
πετρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν
πολλήν· καὶ εὐθέως ἐξανέ-
τειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος
γῆς,
* 6. καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος,
ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ
ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη.
7. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς
ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ

ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν
αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε.
8. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν
γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδου
καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ
αὐξανόμενον καὶ ἔφερεν ἓν *
τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα
καὶ ἓν ἑκατόν.
9. Καὶ ἔλεγεν· Ὁ ἔχων ὦτα
ἀκούειν, ἀκουέτω.
10. Καὶ ὅτε ἐγένετο κατα- L. 8,9.
μόνας, ἠρώτων αὐτὸν οἱ περὶ
αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν
παραβολήν.
11. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑ- *
μῖν δέδοται γνῶναι τὸ μυ- L. 8,10.
στήριον τῆς βασιλείας τοῦ Mt. 13
θεοῦ, ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν 11.. 11,25
παραβολαῖς τὰ πάντα γί-
νεται·
12. „ἵνα βλέποντες βλέπωσι L. 8,10.
καὶ μὴ ἴδωσι, καὶ ἀκούοντες Mt. 13
ἀκούωσι καὶ μὴ συνιῶσι, μή- 13ss.. Jes.
ποτε ἐπιστρέψωσι καὶ ἀφεθῇ 6,10.
αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα.“ *
13. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ
οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύ-
την, καὶ πῶς πάσας τὰς πα-
ραβολὰς γνώσεσθε;
14. Ὁ σπείρων, τὸν λόγον L. 8, 11-15
σπείρει. Mt. 13
15. Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ 19-23
τὴν ὁδόν, ὅπου σπείρεται ὁ
λόγος καὶ ὅταν ἀκούσωσιν,
εὐθέως ἔρχεται ὁ σατανᾶς
καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν
ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν.

16. Καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως
οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρό-
μενοι, οἳ ὅταν ἀκούσωσι τὸν
λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς
λαμβάνουσιν αὐτόν,
17. καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν
ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί
εἰσιν· εἶτα, γενομένης θλί-
ψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λό-
γον, εὐθέως σκανδαλίζονται.
* 18. Καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰς
τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι·
οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον
ἀκούσαντες,
19. καὶ αἱ μέριμναι τοῦ
10,23 αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ
πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοι-
πὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμε-
ναι συμπνίγουσι τὸν λόγον,
καὶ ἄκαρπος γίνεται.
Mt. 13,23 20. Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ
L. τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέν-
8,15. τες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λό-
γον καὶ παραδέχονται, καὶ
καρποφοροῦσιν ἓν τριάκοντα
καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν.
L. 8, 16s. 21. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
11,33 Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος, ἵνα
Mt. 5,15. ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ
τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν
* λυχνίαν ἐπιτεθῇ;
L. 12,2. 22. Οὐ γάρ ἐστί τι κρυπτόν,
Mt. ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ, οὐδὲ
10,26 ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα
εἰς φανερὸν ἔλθῃ.
23. Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω.
24. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·

Βλέπετε, τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ Mt. 7,2.
μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσε- L.
ται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται 6,38.
ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. *
25. Ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθή- L. 8,18.
σεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, Mt.
καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' 13,12 25,29
αὐτοῦ.
26. Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως
ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ,
ὡς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν
σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς,
27. καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρη-
ται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ
σπόρος βλαστάνῃ καὶ μηκύ-
νηται, ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός·
28. αὐτομάτη ἡ γῆ καρπο-
φορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα
στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν *
τῷ στάχυϊ.
29. Ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρ- *
πός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ
δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ
θερισμός.
30. Καὶ ἔλεγε· Τίνι ὁμοιώ- L.13, 18s.
σωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Mt.13
θεοῦ, ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ 31s. *
παραβάλωμεν αὐτήν;
31. Ὡς κόκκον σινάπεως,
ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς,
μικρότερος πάντων τῶν
σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς
γῆς·
32. καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀνα-
βαίνει καὶ γίνεται πάντων
τῶν λαχάνων μείζων καὶ
ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥσ-
τε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν
αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρα-
νοῦ κατασκηνοῦν.
33. Καὶ τοιαύταις παρα-
βολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐ-
τοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύ-
Mt. 13,34 ναντο ἀκούειν·
34. χωρὶς δὲ παραβολῆς
οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς. Κατ' ἰδίαν
δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέ-
λυε πάντα.
Mt. 8,18. **35.** Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν
L. 8,22. ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας γενο-
μένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέ-
ραν.
Mt. 8,23. 36. Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον
παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς
ἦν ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ
πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ.
Mt.8, 24-27 37. Καὶ γίνεται λαῖλαψ
L.8, 23-25 ἀνέμου μεγάλη· τὰ δὲ κύμα-
τα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον,
ὥστε αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι.
38. Καὶ ἦν αὐτὸς ἐν τῇ
πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφά-
λαιον καθεύδων. Καὶ διε-
γείρουσιν αὐτὸν· καὶ λέγου-
σιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ
μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;
39. Καὶ διεγερθεὶς ἐπετί-
μησε τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπε τῇ
θαλάσσῃ· Σιώπα, πεφίμω-
σο. Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος
καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.
40. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί
* δειλοί ἐστε οὕτω; πῶς οὐκ
ἔχετε πίστιν;
41. Καὶ ἐφοβήθησαν φό-

βον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς
ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός Ps.
ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ 107,
ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν 24ss. Prov.
αὐτῷ; 30,4.

CAP. V.

Daemones Legionis et sues. Jairi filia et mulier a sanguinis profluvio liberata.

Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν Mt.8, 28.L.
τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν 8,26. 27.29
τῶν Γαδαρηνῶν. *

2. Καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ,

3. ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασι· καὶ οὔτε *
ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι,

4. διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι· καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι·

5. καὶ διαπαντός, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐν τοῖς μνήμασι καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις.

6. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ L.8, 28-31
μακρόθεν ἔδραμε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ·

7. καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ Mt. 8,29.
λέγει· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃς.

8. Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ· Ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου.

9. Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί
* ὄνομά σοι; Καὶ λέγει αὐτῷ· Λεγιων ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν.

10. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλά, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας.

Mt.8, 30-34 L.8, 32-34 11. Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη.

12. Καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν οἱ δαίμονες, λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.

13. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν
* θάλασσαν· ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ.

14. Οἱ δὲ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν, τί ἐστι τὸ γεγονός.

15. Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν
L.8, 35ss. Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρο-

νοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν
λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν.
16. Καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς
οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ
δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν
χοίρων.
17. Καὶ ἤρξαντο παρακα- Mt. 8,34.
λεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ L.8,
τῶν ὁρίων αὐτῶν. 37.
18. Καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ *
εἰς το πλοῖον, παρεκάλει αὐ- L.8,
τὸν ὁ δαιμονισθείς, ἵνα ᾖ 38s.
μετ᾽ αὐτοῦ.
19. Καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν,
ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὕπαγε εἰς
τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς,
καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα
σοι ὁ κύριος πεποίηκε καὶ
ἠλέησέ σε.
20. Καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξα-
το κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπό-
λει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.
21. Καὶ διαπεράσαντος Mt. 9,1.
τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πά- L.
λιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη 8,40.
ὄχλος πολὺς ἐπ᾽ αὐτόν· καὶ
ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.
22. Καὶ ἰδού, ἔρχεται εἷς L.8, 41s.
τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόμα- Mt.9,
τι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν 18s.
πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐ-
τοῦ,
23. καὶ παρεκάλει αὐτὸν
πολλά, λέγων· Ὅτι τὸ θυ-
γάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει·
ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς
χεῖρας, ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. *

24. Καὶ ἀπῆλθε μετ᾽ αὐ-
τοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ
ὄχλος πολὺς καὶ συνέθλιβον
αὐτόν.
Mt. 9,20. 25. Καὶ γυνή τις, οὖσα ἐν
L. ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα,
8,43. Lev. 26. καὶ πολλὰ παθοῦσα
15,25 ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δα-
πανήσασα τὰ παρ᾽ αὐτῆς
πάντα, καὶ μηδὲν ὠφελη-
θεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ
χεῖρον ἐλθοῦσα,
L. 8,44. 27. ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰη-
Mt. σοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ
9,20. ὄπισθεν ἥψατο τοῦ ἱματίου
αὐτοῦ.
6,56.. 28. Ἔλεγε γάρ· Ὅτι κἂν
Mt. 9,21.. τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἅψωμαι,
σωθήσομαι.
L. 8,44. 29. Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη
ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς·
καὶ ἔγνω τῷ σώματι, ὅτι
ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος.
30. Καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς
ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ
L. 6,19. αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν,
ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ
L.8, 45-47 ἔλεγε· Τίς μου ἥψατο τῶν
ἱματίων;
31. Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν
ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ
λέγεις· Τίς μου ἥψατο;
32. Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν
τὴν τοῦτο ποιήσασαν.
33. Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα
καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγο-
* νεν αὐτῇ, ἦλθε καὶ προς-

ἔπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.
34. *Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.* L. 8,48. Mt. 9, 22..
35. *Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες· Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον;* L. 8, 49-51
36. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως, ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον, λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.*
37. *Καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.*
38. *Καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά.* Mt. 9, 23-25 L. 8, 52-55 [Jer. 9,16s.
39. *Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.* Jo. 11,11
40. *Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐκβαλὼν πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον.* *
41. *Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ· Ταλιθὰ κοῦμι, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον· Τὸ κοράσιον, (σοὶ λέγω·) ἔγειρε.* [L. 7, 14.
42. *Καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα. Καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ.*
1,34. 44. 43. *Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς*
3,12. *πολλά, ἵνα μηδεὶς γνῷ τοῦ-*
7,36. 8,26. *το· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ*
30.9, *φαγεῖν.*
9.30. L. 8,56.

CAP. VI.

Nazarethi spernitur. Mittit Apostolos. Herodes et Herodias. Cibatio quinque millium. Incessio maris. Aegroti tactu sanati.

Mt. 13 54-58 [L. 4, 16ss. *Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.*
2. *Καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες· Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ; Καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται;* *
3,31.. 3. *Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων,*
L. 4,22. *ὁ υἱὸς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ*
Jo. 6,42. *Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.*
Mt. 13,57 4. *Ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·*

Ὅτι οὐκ ἔστι προφήτης ἄτι- L. 4,24.
μος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐ- Jo.
τοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ 4,44.
ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.
5. Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ Mt. 13,58
οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι,
εἰ μὴ ὀλίγοις ἀῤῥώστοις ἐπι-
θεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσε.
6. Καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν
ἀπιστίαν αὐτῶν· καὶ περιῆγε
τὰς κώμας κύκλῳ, διδάσκων. Mt. 9,35.
7. Καὶ προσκαλεῖται τοὺς L.
δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς 9,1s.
ἀποστέλλειν δύο δύο· καὶ Mt. 10,1.
ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν
πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.
8. Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς, L. 9,3s.
ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, Mt. 10
εἰ μὴ ῥάβδον μόνον· μὴ πή- 9-11.
ραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν
ζώνην χαλκόν·
9. ἀλλ' ὑποδεδεμένους σαν-
δάλια· καὶ μὴ ἐνδύσησθε *
δύο χιτῶνας.
10. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰ-
κίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλ-
θητε ἐκεῖθεν.
11. Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξων- Mt. 10,14
ται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν L. 9,
ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖ- 5.10, 10-12
θεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν Act.
ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν 13,51 18,6.
εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. [Ἀμὴν cMt.
λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται 10,15
Σοδόμοις ἢ Γομόῤῥοις ἐν
ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει
ἐκείνῃ.]

L. 9,6. 12. Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσ-
σον, ἵνα μετανοήσωσι·
13. καὶ δαιμόνια πολλὰ
Jac. 5,14. ἐξέβαλλον· καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ
πολλοὺς ἀῤῥώστους καὶ ἐθε-
ράπευον.
L. 9,7. 14. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς
Mt. Ἡρώδης· φανερὸν γὰρ ἐγέ-
14,1s. νετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ
* ἔλεγεν· Ὅτι Ἰωάννης ὁ βα-
πτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη,
καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ
δυνάμεις ἐν αὐτῷ.
8,28. 15. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Ὅτι
L. 9, 8.19. Ἠλίας ἐστίν. Ἄλλοι δὲ ἔλε-
Mt. 16,14 γον· Ὅτι προφήτης ἐστὶν
ὡς εἷς τῶν προφητῶν.
L. 9,9. 16. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης
εἶπεν· Ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφά-
λισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν·
αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν.
Mt. 14 3-12. 17. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης
[L. 3, ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν
19s. Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν
ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα
τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν
ἐγάμησεν.
18. Ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης
Lev. 18,16 τῷ Ἡρώδῃ· Ὅτι οὐκ ἔξεστί
σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ
ἀδελφοῦ σου.
19. Ἡ δὲ Ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν
αὐτῷ καὶ ἤθελεν αὐτὸν
ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο.
20. Ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖ-
το τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν
ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον,

καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἐποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουε.

21. Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς *
γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας,

22. καὶ εἰςελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ὀρχησαμένης καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς *
συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι.

23. Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ· Ὅτι ὃ ἐάν με αἰτήσῃς, δώσω σοι ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου.

24. Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσωμαι; Ἡ δὲ εἶπε· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ.

25. Καὶ εἰςελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ᾐτήσατο λέγουσα· Θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ.

26. Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεύς, διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι.

27. Καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

28. Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς.

Mt. 29. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μα-
14,12 θηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ
ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ
ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

L. 30. Καὶ συνάγονται οἱ
9,10. ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.

31. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ᾽ ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον. Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν ηὐκαίρουν.

L. 9,10. 32. Καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρη-
Mt. μον τόπον τῷ πλοίῳ κατ᾽
14,13 Jo. ἰδίαν.
6,1s. 33. Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπά-
* L.9 γοντας καὶ ἐπέγνωσαν πολ-
11. λοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν
Mt. 14,13 τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ
καὶ προῆλθον αὐτούς, καὶ
συνῆλθον πρὸς αὐτόν.

34. Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ
8,1ss. Mt.14 Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον καὶ
14-21 ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽ αὐτούς,
15,32 9,36.. ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ

ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο L.9, 11-17
διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. [ss.v. Mc.8,
35. Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς 27ss]
γενομένης, προσελθόντες Jo.6, 5-13.
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέ-
γουσιν· Ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ
τόπος καὶ ἤδη ὥρα πολλή·

36. ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα
ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ
ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγορά-
σωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· τί *
γὰρ φάγωσιν, οὐκ ἔχουσιν.

37. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτοῖς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς
φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ·
Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν
δηναρίων διακοσίων ἄρτους Jo. 6,7.
καὶ δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν;

38. Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Πό-
σους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε
καὶ ἴδετε. Καὶ γνόντες λέγου-
σι· Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας.

39. Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς
ἀνακλῖναι πάντας, συμπό-
σια συμπόσια, ἐπὶ τῷ χλωρῷ
χόρτῳ.

40. Καὶ ἀνέπεσον πρασιαὶ
πρασιαί, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ
ἀνὰ πεντήκοντα.

41. Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε
ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας,
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν
εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε
τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παρα-
θῶσιν αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο
ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι.

42. Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ
ἐχορτάσθησαν.

43. Καὶ ἦραν κλασμάτων
* δώδεκα κοφίνους πλήρεις,
καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων.

44. Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες
τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι
ἄνδρες.

Mt.14 22ss. 45. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε
Jo.6, τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆ-
14ss. ναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προά-
γειν εἰς τὸ πέραν, πρὸς Βηθ-
* σαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ
τὸν ὄχλον.

46. Καὶ ἀποταξάμενος αὐ-
[L.6, 12. τοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος
προσεύξασθαι.

47. Καὶ ὀψίας γενομένης
ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς
θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος
ἐπὶ τῆς γῆς.

48. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βα-
σανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν·
ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος
αὐτοῖς. Καὶ περὶ τετάρτην
φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται
πρὸς αὐτούς, περιπατῶν ἐπὶ
τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε
παρελθεῖν αὐτούς.

49. Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν
περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θα-
[L. 24,37 λάσσης, ἔδοξαν φάντασμα
εἶναι καὶ ἀνέκραξαν·

50. πάντες γὰρ αὐτὸν εἶ-
Mt. δον καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ
14,27 εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν
Jo. 6,20. καὶ λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε·
ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.

51. *Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς* 4,39. Mt. 14
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν 32s.
ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ πε- Jo. 6,21.
ρισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο
καὶ ἐθαύμαζον.
52. *Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ*
τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ αὐτῶν
ἡ καρδία πεπωρωμένη. 8,17.
53. *Καὶ διαπεράσαντες* Mt. 14 34ss.
ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννη-
σαρέτ· καὶ προςωρμίσθησαν.
54. *Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν*
ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἐπι-
γνόντες αὐτόν,
55. *περιδραμόντες ὅλην*
τὴν περίχωρον ἐκείνην, ἤρ-
ξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις
τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέ-
ρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ
ἐστί.
56. *Καὶ ὅπου ἂν εἰςπορεύ-*
ετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ
ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτί-
θουν τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ
παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα κἂν 5,28.. Mt.
τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου 14,36
αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ ὅσοι ἂν [L. 6,19.
ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο. *

CAP. VII.

De lotione manuum et traditione. Quae hominem polluant. Syrophoenissa. Sanatio surdi tardiloqui.

Καὶ συνάγονται πρὸς Mt. 15,1.
αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καί τι-
νες τῶν γραμματέων, ἐλ-
θόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων
2. *καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μα-*
θητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί,
τοῦτ᾽ ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίον-
* *τας ἄρτους.*
3. *Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ*
πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ
πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας,
οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες
τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυ-
τέρων·
4. *καὶ ἀπ᾽ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ*
[L. 11,38 *βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι·*
καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρ-
έλαβον κρατεῖν, βαπτι-
[Mt. 23,25 *σμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν*
καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν.
* 5. *Ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐ-*
τὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ
Mt. 15,2. *γραμματεῖς· Διατί οἱ μα-*
θηταί σου οὐ περιπατοῦσι
κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν
* *πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖς*
χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον;
Mt. 15 7-9. 6. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν*
αὐτοῖς· Ὅτι καλῶς προεφή-
τευσεν Ἠσαΐας περὶ ὑμῶν
τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγρα-
Jes. 29,13 *πται· „Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς*
χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία
αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει ἀπ᾽
ἐμοῦ·
7. *μάτην δὲ σέβονταί με,*
διδάσκοντες διδασκαλίας ἐν-
τάλματα ἀνθρώπων.“
8. *Ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντο-*
λὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν
παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων,
* *βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ πο-*

τηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

9. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Κα- Mt.15 3-6.
λῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε.

10. Μωϋσῆς γὰρ εἶπε· „Τί- Ex. 20,12
μα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου·“ καί· „Ὁ κα- Ex. 21,17
κολογῶν πατέρα ἢ μητέρα [Pr. 28,24
θανάτῳ τελευτάτω.“

11. Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· Κορβᾶν (ὅ ἐστι δῶρον) ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς·

12. καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ,

13. ἀκυροῦντες τὸν λόγον Mt. 15,6.
τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

14. Καὶ προσκαλεσάμενος Mt. 15,10
πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐ- *
τοῖς· Ἀκούετέ μου πάντες καὶ συνίετε.

15. Οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ Mt. 15,11
ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον R.
εἰς αὐτόν, ὃ δύναται αὐτὸν 14,14 Tit.
κοινῶσαι, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευό- 1,15.
μενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον.

16. Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

17. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπη-
Mt.15 15-20 ρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
16,9. αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς.

18. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὐ νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι;

19. Ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, κα-
* θαρίζον πάντα τὰ βρώματα.

20. Ἔλεγε δέ· Ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

Jac.1, 14s. 21. Ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρ-
R.7, δίας τῶν ἀνθρώπων οἱ δια-
14ss. Gal. λογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύ-
5,17. Gen. ονται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι,
6,5. φόνοι,

22. κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη·

Mt. 15,20 23. πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

Mt. 15,21 24. Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελε γνῶναι· καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν.

25. Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκά-

θαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε Mt. 15,22
πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ.
26. Ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς,
Συροφοινίκισσα τῷ γένει·
καὶ ἠρώτα αὐτόν, ἵνα τὸ
δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυ-
γατρὸς αὐτῆς.
27. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ- Mt.15 26-28
τῇ· Ἄφες πρῶτον χορτα-
σθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γάρ
καλόν ἐστι λαβεῖν τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς
κυναρίοις.
28. Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέ-
γει αὐτῷ· Ναί, κύριε· καὶ
γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω
τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ
τῶν ψιχίων τῶν παιδίων.
29. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ [Mt. 15,28
τοῦτον τὸν λόγον, ὕπαγε,
ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ
τῆς θυγατρός σου.
30. Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν
οἶκον αὐτῆς, εὗρε τὸ δαιμό-
νιον ἐξεληλυθὸς καὶ τὴν θυ-
γατέρα βεβλημένην ἐπὶ τὴν
κλίνην.
31. Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ Mt. 15,29
τῶν ὁρίων Τύρου ἦλθε διὰ *
Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν
τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον
τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως.
32. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κω- [Mt. 9,32.
φὸν μογιλάλον, καὶ παρα- L.11,
καλοῦσιν αὐτόν, ἵνα ἐπιθῇ 14.
αὐτῷ τὴν χεῖρα.
33. Καὶ ἀπολαβόμενος αὐ-
τὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ'
ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους
αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ
8,23. πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης
αὐτοῦ,
34. καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν
οὐρανὸν ἐστέναξε καὶ λέγει
αὐτῷ· Ἐφφαθά, ὅ ἐστι δια-
νοίχθητι.
* 35. Καὶ εὐθέως διηνοίχθη-
σαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ ἐλύ-
θη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης
αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.
36. Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς,
5,43. ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν· ὅσον δὲ
* αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο,
μᾶλλον περισσότερον ἐκή-
ρυσσον.
37. Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξε-
πλήσσοντο, λέγοντες· Κα-
λῶς πάντα πεποίηκε· καὶ
τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν
καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

CAP. VIII.

Satiantur quatuor millia. Ostentum coeleste recusatur. Fermentum Pharisaeorum. Coecus Bethsaidae. Judicia de Christo. Calamitatum Christi et sectatorum necessitas.

Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις,
* παμπόλλου ὄχλου ὄντος καὶ
6,34 μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσ-
ss.. καλεσάμενος τοὺς μαθητὰς
Mt.15 32-38 αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς·
14,15 2. Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν
ss. * ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς
προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ
ἔχουσι τί φάγωσι.
3. Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς

νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκ-
λυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς *
γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἥκουσι.
4. Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν
τούτους δυνήσεταί τις ὧδε
χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας;
5. Καὶ ἐπηρώτα αὐτούς·
Πόσους ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ
εἶπον· Ἑπτά.
6. Καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ
ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ
λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους,
εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδί-
δου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
ἵνα παραθῶσι· καὶ παρέ-
θηκαν τῷ ὄχλῳ.
7. Καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλί-
γα· καὶ εὐλογήσας εἶπε πα-
ρατιθέναι καὶ αὐτά.
8. Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορ- 2Rg. 4,44.
τάσθησαν· καὶ ἦραν περισ-
σεύματα κλασμάτων, ἑπτὰ
σπυρίδας.
9. Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς
τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν Mt. 15,39
αὐτούς.
10. Καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς
τὸ πλοῖον, μετὰ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέ-
ρη Δαλμανουθά. *
11. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρι- Mt. 16,1.
σαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν 12,38
αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ
σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,
πειράζοντες αὐτόν.
12. Καὶ ἀναστενάξας τῷ
πνεύματι αὐτοῦ λέγει· Τί ἡ

Mt. 16,4. γενεὰ αὕτη ζητεῖ σημεῖον;
12,39 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσε-
L. 11,29 ται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον.
13. Καὶ ἀφεὶς αὐτούς, πά-
λιν ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ἀπ-
ῆλθεν εἰς τὸ πέραν.
Mt. 16 5-11. 14. Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν
ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον
οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ
πλοίῳ.
L. 12,1. 15. Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς,
Gal. 5,9. λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ
1Cor. τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων
5,6. καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου.
16. Καὶ διελογίζοντο πρὸς
ἀλλήλους, λέγοντες· Ὅτι ἄρ-
τους οὐκ ἔχομεν.
17. Καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς
λέγει αὐτοῖς· Τί διαλογίζε-
σθε, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε;
Οὔπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε;
* ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν
6,52. 4,12.. καρδίαν ὑμῶν;
[L. 24,25 18. Ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ
βλέπετε, καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ
ἀκούετε, καὶ οὐ μνημονεύετε;
19. Ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους
ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχι-
6,43.. λίους, πόσους κοφίνους πλή-
ρεις κλασμάτων ἤρατε; Λέ-
γουσιν αὐτῷ· Δώδεκα.
20. Ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς
v.8.. τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων
σπυρίδων πληρώματα κλα-
σμάτων ἤρατε; Οἱ δὲ εἶπον·
Ἑπτά.
Mt. 16,11 21. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς
* οὐ συνίετε;

22. Καὶ ἔρχονται εἰς Βηθ-
σαϊδάν. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ
τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν
αὐτόν, ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. 6,56..
23. Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς
χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήγαγεν
αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ
πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, 7,33.
ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, Jo. 9,6.
ἐπηρώτα αὐτόν, εἴ τι βλέπει.
24. Καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε·
Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι
ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦν- *
τας.
25. Εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς
χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν
ἀναβλέψαι· καὶ ἀποκατε- *
στάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυ-
γῶς ἅπαντα. *
26. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν
εἰς οἶκον αὐτοῦ, λέγων· Μη-
δὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς, *
μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. 5,43..
27. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς Mt.16 13s..
καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς L.9,
τὰς κώμας Καισαρείας τῆς 18s.
Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ
ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ, λέγων αὐτοῖς· Τίνα με
λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;
28. Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· [Mt. 14,2.
Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, καὶ 17,10
ἄλλοι Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ ἕνα *
τῶν προφητῶν.
29. Καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς· Mt.16 15s.
Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; L.
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέ- 9,20.
γει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός.
5,43.. L.9, 30. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς,
21s. ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐ-
Mt.16 20s.. τοῦ.
31. Καὶ ἤρξατο διδάσκειν
αὐτούς, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν,
καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ
τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν
ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμμα-
τέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ
μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆ-
ναι.
32. Καὶ παῤῥησίᾳ τὸν λό-
Mt.16 22s. γον ἐλάλει. Καὶ προσλαβό-
[Jo. μενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξα-
11,8. το ἐπιτιμᾶν αὐτῷ.
33. Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ
ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ, λέγων·
2Sam. 19,22 Ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ·
ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ,
ἀλλὰ τα τῶν ἀνθρώπων.
L.9, 34. Καὶ προσκαλεσάμενος
23s. Mt.16 τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς
24s. αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Ὅστις
10,38 s. θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ
ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ,
καὶ ἀκολουθείτω μοι.
Jo. 12,25 35. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν
11,25 ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέ-
σει αὐτήν· ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ
τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν
ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου,
L. σώσει αὐτήν.
9,25. 36. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄν-
Mt. 16,26 θρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν

κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;
37. Ἢ τί δώσει ἄνθρωπος Mt.16 26..
ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐ-
τοῦ;
38. Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ L. 9,26.
με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν [Mt.
τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι 10,33
καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθή-
σεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν Mt. 16,27
τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.
1. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν Mt. 16,28
λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσί τινες τῶν L.
ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ 9,27.
γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν 14,62
ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Mt. 26,64
θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

CAP. IX.

Transfiguratio; Elias. Sanatur daemoniacus patris increduli. Messiae moriendum. Discipulorum et invicem et contra non discipulum ambitio. Offensionis pericula; *salitura ignis.*

Καὶ μεθ᾽ ἡμέρας ἓξ πα- Mt. 17,1s.
ραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν L.9,
Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ 28s. 2Pt.1
Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐ- 16ss.
τοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ᾽
ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορ- Ex. 34,29
φώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν,
3. καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγέ-
νετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν
ὡς χιών, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς
γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι.
4. Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας Mt. 17,3.
L. 9,30. σὺν Μωϋσεῖ· καὶ ἦσαν συλ-
λαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ.
Mt. 17,4. 5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέ-
L. τρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ῥαβ-
9,33. βί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε
εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκη-
νὰς τρεῖς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋ-
σεῖ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν.
* 6. Οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσει·
ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο.
Mt. 17,5.. 7. Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπι-
L. 9, σκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἦλθε
34s. φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης· Οὗτός
ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπη-
τός, αὐτοῦ ἀκούετε.
Mt. 17,8. 8. Καὶ ἐξάπινα περιβλεψά-
L. μενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον,
9,36. ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ᾽
ἑαυτῶν.
Mt. 17,9. 9. Καταβαινόντων δὲ αὐ-
16,20 τῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστεί-
λατο αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ ἃ
5,43.. εἶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ
ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.
L. 9,36. 10. Καὶ τὸν λόγον ἐκράτη-
σαν πρὸς ἑαυτούς, συζητοῦν-
Mt.17 10-12 τες τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀνα-
cet. στῆναι.
11. Καὶ ἐπηρώτων αὐτόν,
λέγοντες· Ὅτι λέγουσιν οἱ
γραμματεῖς, ὅτι Ἠλίαν δεῖ
ἐλθεῖν πρῶτον;
12. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
πεν αὐτοῖς· Ἠλίας μὲν ἐλ-
* θὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει
πάντα· καὶ πῶς γέγραπται
ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδε-
νωθῇ.
13. Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι
καὶ Ἠλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποί-
ησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν,
καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.
14. Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς Mt. 17,14
μαθητάς, εἶδεν ὄχλον πολὺν L.
περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς 9,37.
συζητοῦντας αὐτοῖς.
15. Καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος
ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη,
καὶ προστρέχοντες ἠσπάζον-
το αὐτόν.
16. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐ- *
τούς· Τί συζητεῖτε πρὸς αὐ-
τούς;
17. Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τοῦ
ὄχλου· Διδάσκαλε, ἤνεγκα Mt. 17 15s.
τὸν υἱόν μου πρός σε, ἔχοντα L. 9,
πνεῦμα ἄλαλον· 38-40
18. καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν κα-
ταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ
ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόν-
τας, καὶ ξηραίνεται. Καὶ
εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου,
ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ
ἴσχυσαν.
19. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς Mt. 17,17
λέγει· Ὦ γενεὰ ἄπιστος, L.
ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; 9,41.
ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;
Φέρετε αὐτὸν πρός με.
20. Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν
πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐ-
τόν, εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπά- L. 9,42.
ραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ
τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων.

21. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πα-
τέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος
ἐστίν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐ-
* τῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παιδιόθεν·
Mt. 17,15 22. καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ
εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα,
ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ
τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν,
σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς.
23. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
* τῷ· Τό, εἰ δύνασαι πιστεῦ-
Mt. 17,20 σαι· πάντα δυνατὰ τῷ πι-
21,21 στεύοντι.
s. 24. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ
πατὴρ τοῦ παιδίου, μετὰ
δακρύων ἔλεγε· Πιστεύω·
[L. 17,5. βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.
25. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι
L. 9,42. ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετί-
Mt. μησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκα-
17,18 θάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ
ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα,
ἐγώ σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ
αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς
εἰς αὐτόν.
* 26. Καὶ κρᾶξαν καὶ πολ-
λὰ σπαράξαν αὐτὸν ἐξῆλθε·
καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός,
ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέ-
θανεν.
L. 9,42. 27. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας
Mt. αὐτὸν τῆς χειρός, ἤγειρεν
17,18 αὐτόν· καὶ ἀνέστη.
Mt. 17,19 28. Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν
εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν·
* Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν
ἐκβαλεῖν αὐτό;

29. *Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦ-* Mt.
το τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύνα- 17,21
ται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προς-
ευχῇ καὶ νηστείᾳ.
30. *Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόν-*
τες παρεπορεύοντο διὰ τῆς
Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἤθελεν
ἵνα τις γνῷ.
31. *Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μα-* Mt.17
θητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐ- 22s.. L.9,
τοῖς· Ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ- 43s.
που παραδίδοται εἰς χεῖρας
ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦ-
σιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς
μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστή- *
σεται.
32. *Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα,* L. 9,45.
καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπε-
ρωτῆσαι.
33. *Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερ-*
ναούμ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενό-
μενος ἐπηρώτα αὐτούς· Τί
ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διε- L. 9,46.
λογίζεσθε; Mt.
34. *Οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς* 18,1.
ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν
ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων.
35. *Καὶ καθίσας ἐφώνησε*
τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐ-
τοῖς· Εἴ τις θέλει πρῶτος 10,43 Mt.
εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος 20,26
καὶ πάντων διάκονος.
36. *Καὶ λαβὼν παιδίον* L. 9,47.
ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, Mt.
καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ 18,2.
εἶπεν αὐτοῖς·
37. *Ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων*
παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνό- L. 9,48.

Mt. 18,5. *ματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ*
10,40 *ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ*
Jo. 13,20 *δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστεί-*
λαντά με.
L. 9,49. 38. *Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ Ἰω-*
άννης, λέγων· Διδάσκαλε,
εἴδομέν τινα τῷ ὀνόματί σου
ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ
ἀκολουθεῖ ἡμῖν· καὶ ἐκωλύ-
σαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκο-
λουθεῖ ἡμῖν.
L. 9,50. 39. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Μὴ*
[1Co. *κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ*
12,3. Num. *ἐστιν, ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ*
11,29 *τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσε-*
ται ταχὺ κακολογῆσαί με.
L. 9,50. 40. *Ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ'*
Mt. *ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστίν.*
12,30 Mt. 41. *Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς*
10,42 *ποτήριον ὕδατος, ἐν ὀνόματι*
ὅτι Χριστοῦ ἐστέ, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν
μισθὸν αὐτοῦ.
Mt. 18,6. **42.** *Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ*
L. *ἕνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευ-*
17,2. R. *όντων εἰς ἐμέ, καλόν ἐστιν*
14,13 *αὐτῷ μᾶλλον, εἰ περίκειται*
* *λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τρά-*
χηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται
εἰς τὴν θάλασσαν.
Mt. 18,8. 43. *Καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε*
5,30. *ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν·*
καλόν σοί ἐστι κυλλὸν εἰσελ-
θεῖν εἰς τὴν ζωήν, ἢ τὰς δύο
χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς
τὴν γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ
ἄσβεστον,
* 44. *ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν*

οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ Jes. 66,24
σβέννυται.
45. *Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου*
σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον
αὐτόν· καλόν ἐστί σοι εἰς-
ελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν,
ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα
βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον,
46. ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν
οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ
σβέννυται.
47. *Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός* Mt. 18,9. 5,29.
σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε
αὐτόν· καλόν σοί ἐστι μονό-
φθαλμον εἰςελθεῖν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ δύο
ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆ-
ναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυ-
ρός,
48. ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν
οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ
σβέννυται.
49. *Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθή-*
σεται, καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ Lev. 2,13.
ἁλισθήσεται.
50. *Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ* L. 14,34
τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν Mt. 5,13.
τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; Ἔχετε
ἐν ἑαυτοῖς ἅλας καὶ εἰρη-
νεύετε ἐν ἀλλήλοις. R. 12,18 Col. 4,6.

CAP. X.

Responsio de repudio. Infantes admissi. Juvenis dives divitiarumque pericula. Discipulorum praemia. Messiae mors. Sessio ad ejus dextram. Bartimaeus coecus.

Κἀκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχε- Mt. 19,1s.
ται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας,
* διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου·
καὶ συμπορεύονται πάλιν
ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς
εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐ-
τούς.
Mt. 19,3.. 2. *Καὶ προσελθόντες Φα-*
ρισαῖοι ἐπηρώτησαν αὐτόν,
εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα
ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐ-
τόν.
Mt. 19,7s. 3. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν*
5,31. αὐτοῖς· *Τί ὑμῖν ἐνετείλατο*
Μωϋσῆς;
Dt. 24,1. 4. *Οἱ δὲ εἶπον· Ἐπέτρεψε*
Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστα-
σίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι.
5. *Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-*
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· *Πρὸς τὴν*
Dt. 9,27. *σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγρα-*
ψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύ-
την.
Mt. 19,4s. 6. *Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως*
Gen. 1,27. *ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν*
αὐτοὺς ὁ θεός.
Gen. 2,24. 7. „*Ἕνεκεν τούτου καταλεί-*
Eph. 5,31. *ψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα*
αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ
προςκολληθήσεται πρὸς τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ,
[1Co. 6,16. 8. *καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς*
σάρκα μίαν.“ Ὥςτε οὐκέτι
Mt. 19,6. *εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σάρξ.*
1Cor. 7,10. 9. *Ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν,*
ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.
10. *Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πά-*
λιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ

τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐ-
τόν.
11. *Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὃς* Mt. 19,9.
ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα 5,32.
αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, L. 16,18
μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν·
12. *καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ* *
τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ γα-
μήσῃ ἄλλον, μοιχᾶται.
13. *Καὶ προσέφερον αὐτῷ* Mt. 19 13s.
παιδία, ἵνα ἅψηται αὐτῶν· L. 18,
οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς 15s.
προσφέρουσιν.
14. *Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγα-*
νάκτησε καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι
πρός με, μὴ κωλύετε αὐτά·
τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Mt. 18,3.
βασιλεία τοῦ θεοῦ.
15. *Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν* L. 18,17
μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ
εἰςέλθῃ εἰς αὐτήν.
16. *Καὶ ἐναγκαλισάμενος* 9,36. Mt.
αὐτά, τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' 19,15
αὐτά, ηὐλόγει αὐτά.
17. *Καὶ ἐκπορευομένου αὐ-*
τοῦ εἰς ὁδόν, προσδραμὼν
εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν
ἐπηρώτα αὐτόν· Διδάσκαλε Mt. 19 16ss.
ἀγαθέ, τί ποιήσω, ἵνα ζωὴν L. 18,
αἰώνιον κληρονομήσω; 18ss. 10,25
18. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-* ss.
τῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν;
οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς ὁ
θεός.
19. *Τὰς ἐντολὰς οἶδας·* Ex. 20
„Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύ- 13ss.
σῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδο-
μαρτυρήσῃς, μὴ ἀποστερή-
7,10. *σῃς“· „Τίμα τὸν πατέρα*
Ex. 20,12 *σου καὶ τὴν μητέρα“.*
20. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν*
αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα
πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεό-
τητός μου.
21. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας*
αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Ἕν σοι ὑστερεῖ·
ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον
Mt. 6, 20. L. *καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ*
12,33 *ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ·*
16,9. *καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι,*
8,34. *ἄρας τὸν σταυρόν.*
* 22. *Ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ*
λόγῳ ἀπῆλθε λυπούμενος·
ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.
23. *Καὶ περιβλεψάμενος ὁ*
L. 18,24 *Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς*
Mt. *αὐτοῦ· Πῶς δυςκόλως οἱ τὰ*
19,23 13,22 *χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βα-*
σιλείαν τοῦ θεοῦ εἰςελεύ-
σονται.
24. *Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμ-*
βοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐ-
τοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν
ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς·
Τέκνα, πῶς δύςκολόν ἐστι,
1Tm. 6,17. *τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρή-*
μασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ εἰςελθεῖν.
L. 18, 25. *Εὐκοπώτερόν ἐστι, κά-*
25-27 *μηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς*
Mt. 19 24-26 *τῆς ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ*
πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ εἰςελθεῖν.

26. Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσ-
σοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυ-
τούς· Καὶ τίς δύναται σω-
θῆναι;

27. Ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς λέγει· Παρὰ ἀνθρώ-
ποις ἀδύνατον, ἀλλʼ οὐ πα-
ρὰ τῷ θεῷ· πάντα γὰρ δυ- L. 1,37..
νατά ἐστι παρὰ τῷ θεῷ.

28. Ἤρξατο ὁ Πέτρος λέ- L. 18,28
γειν αὐτῷ· Ἰδού, ἡμεῖς ἀφή- Mt.
καμεν πάντα καὶ ἠκολουθή- 19,27
σαμέν σοι.

29. Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς L. 18, 29s.
εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ- Mt.
δείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν 19,29
ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πα-
τέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ *
τέκνα ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν ἐμοῦ
καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου,

30. ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατοντα-
πλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ
τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς
καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας
καὶ τέκνα καὶ ἀγρούς, μετὰ
διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ
ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

31. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶ- Mt. 19,30
τοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι 20,16
πρῶτοι. L. 13,30

32. Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ Mt. 20,17
ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυ-
μα· καὶ ἦν προάγων αὐ-
τοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμ-
βοῦντο καὶ ἀκολουθοῦντες
ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλα- L. 18, 31-33
βὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρ-
ξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλ-
λοντα αὐτῷ συμβαίνειν·

Mt. 20,18 33. Ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν
s.. εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς
16,21 cet. τοῦ ἀνθρώπου παραδοθή-
σεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ
τοῖς γραμματεῦσι, καὶ κατα-
κρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ,
καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν
τοῖς ἔθνεσι,

34. καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ,
καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν,
καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ
ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ με-
τὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσε-
ται.

Mt. 20 20-28 35. Καὶ προσπορεύονται
αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης,
οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες·
Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ
ἐὰν αἰτήσωμέν σε, ποιήσῃς
ἡμῖν.

36. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί
* θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν;

37. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς
Ps. 110,1 ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου
καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου
καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.

38. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τοῖς· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε.
Mt. 20,22 Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον
cet. ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα
L. 12,50 ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτι-
σθῆναι;

39. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δυ-
νάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον ὃ
Act. 12,2. ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βά-

πτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι
βαπτισθήσεσθε·
40. *τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν*
μου ἢ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν
ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοί- Mt. 20,23
μασται. cet.
41. *Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα*
ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ
Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.
42. *Καὶ προσκαλεσάμενος*
αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐ- L.22, 25-27
τοῖς· Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦν- Mt.20
τες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατα- 25ss.
κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ
μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιά-
ζουσιν αὐτῶν.
43. *Οὐχ οὕτω δέ ἐστιν ἐν* *
ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ γε-
νέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται
ὑμῶν διάκονος· 9,35. Mt.
44. *καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν* 23,11
γενέσθαι πρῶτος, ἔσται 18,4. [1Pt.
πάντων δοῦλος. 5,3.
45. *Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-*
θρώπου οὐκ ἦλθε διακονη- Mt. 20,28
θῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ cet.
δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
λύτρον ἀντὶ πολλῶν.
46. *Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερι-* Mt.20 29ss.
χώ· καὶ ἐκπορευομένου αὐ- L.18,
τοῦ ἀπὸ Ἱεριχώ, καὶ τῶν μα- 35ss.
θητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκα-
νοῦ, ὁ υἱὸς Τιμαίου, Βαρτί-
μαιος ὁ τυφλός, ἐκάθητο *
παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν.
47. *Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰη-*
σοῦς ὁ Ναζαρηνός ἐστιν,
ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν·
Ὁ υἱὸς Δαυΐδ, Ἰησοῦ, ἐλέη-
σόν με.
48. *Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ*
πολλοί, ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ
πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ
Δαυΐδ, ἐλέησόν με.
Mt. 20,32 49. *Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶ-*
L. *πεν αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ*
18,40 *φωνοῦσι τὸν τυφλόν, λέγον-*
τες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειρε·
φωνεῖ σε.
50. *Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμά-*
* *τιον αὐτοῦ, ἀναστὰς ἦλθε*
πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
51. *Καὶ ἀποκριθεὶς λέγει*
Mt.20 32-34 *αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί θέλεις*
L.18, *ποιήσω σοι; Ὁ δὲ τυφλὸς*
41-43 *εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββουνί, ἵνα*
ἀναβλέψω.
52. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-*
τῷ· Ὕπαγε, ἡ πίστις σου
σέσωκέ σε. Καὶ εὐθέως ἀνέ-
βλεψε καὶ ἠκολούθει αὐτῷ
ἐν τῇ ὁδῷ.

CAP. XI.

Ingressus pullo. Imprecatio ficus. Purgatio templi. De fide, precibus et placabilitate. Unde baptisma Joannis?

Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς
* *Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθφαγὴ*
L.19, 29s. *καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος*
Mt. *τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο*
21,1s. *τῶν μαθητῶν αὐτοῦ*
2. *καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπά-*
γετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατ-
έναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως
εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐ-

ρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ᾽
ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκά-
θικε· λύσαντες αὐτὸν ἀγά- *
γετε.

3. Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· L. 19,31
Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε· Mt.
Ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν 21,3.
ἔχει, καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀπο-
στέλλει ὧδε.

4. Ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον L. 19,32
πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν Mt.
θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου· 21,6.
καὶ λύουσιν αὐτόν.

5. Καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστη- L. 19, 33s.
κότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποι-
εῖτε λύοντες τὸν πῶλον;

6. Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς
εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν
αὐτούς.

7. Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον L. 19, 35ss.
πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἐπι- Mt. 21
βάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια 7ss. Jo.
αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ᾽ αὐ- 12,14
τόν.

8. Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐ- Jo. 12,13
τῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· 2Rg.
ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον 9,13. *
ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἐστρών-
νυον εἰς τὴν ὁδόν.

9. Καὶ οἱ προάγοντες καὶ
οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον,
λέγοντες· Ὡσαννά· εὐλογη- Ps. 118,
μένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό- 25s.
ματι κυρίου, L. 19,38

10. εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη Mt.
βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν 21,9. *
Δαυΐδ· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψί-
στοις.

11. Καὶ εἰςῆλθεν εἰς Ἱε-
ροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς καὶ εἰς
τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμε-
νος πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης
τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βη-
θανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12. Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἐξελ-
θόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθα-
Mt. 21,18 νίας, ἐπείνασε.

s. 13. Καὶ ἰδὼν συκῆν ἀπὸ
μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα,
ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὑρήσει ἐν
αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ᾽ αὐτήν,
οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· οὐ
γὰρ ἦν καιρὸς σύκων.

14. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτῇ· Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα
ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι.
Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ.

Jo. 2, 14ss. 15. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερο-
Mt. σόλυμα. Καὶ εἰςελθὼν εἰς
21,12 L. τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν
19,45 τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς
ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ
τὰς τραπέζας τῶν κολλυβι-
στῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν
πωλούντων τὰς περιστερὰς
κατέστρεψε·

16. καὶ οὐκ ἤφιεν, ἵνα τις
διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱε-
ροῦ.

Mt. 21,13 17. Καὶ ἐδίδασκε λέγων
L. αὐτοῖς· Οὐ γέγραπται· „Ὅτι
19,46 Jes. ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς
56,7. κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνε-
Jer. 7,11. σιν“; „ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε
αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν.“

18. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιε- L.19, 47s.
ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ
ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέ-
σουσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐ- *
τόν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξε-
πλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐ-
τοῦ.
19. Καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, Mt. 21,17
ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.
20. Καὶ παραπορευόμενοι Mt. 21,18
πρωῒ εἶδον τὴν συκῆν ἐξη- 20ss.
ραμμένην ἐκ ῥιζῶν.
21. Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέ-
τρος λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, ἴδε,
ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξή-
ρανται.
22. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πί-
στιν θεοῦ.
23. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, [Mt. 17,20
ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· L.
Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς 17,6. 1Cor.
τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ δια- 13,2.
κριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Jac. 1,6.
ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει
γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν *
εἴπῃ.
24. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν,
πάντα ὅσα ἂν προσευχόμε- *
νοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι Mt. 21,22
λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. 18,19
25. Καὶ ὅταν στήκητε προσ- 7,7.. Mt.
ευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε 6,14s.
κατά τινος· ἵνα καὶ ὁ πα- 5,23 ss.
τὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα
ὑμῶν.
26. Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, *
οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παρα-
πτώματα ὑμῶν.
Mt.21 23-27. 27. Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς
L.20, Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐν τῷ ἱερῷ
1-8. περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρ-
χονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ
οἱ πρεσβύτεροι,
28. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἐν
ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς,
καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύ-
Jo. τὴν ἔδωκεν, ἵνα ταῦτα ποιῇς;
2,18. 29. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω
ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ
ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ
ὑμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιῶ.
* 30. Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάν-
νου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀν-
θρώπων; ἀποκρίθητέ μοι.
* 31. Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς
ἑαυτούς, λέγοντες· Ἐὰν εἴ-
πωμεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ·
Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ;
32. Ἀλλ᾽ εἴπωμεν· Ἐξ ἀν-
θρώπων; Ἐφοβοῦντο τὸν
[Mt. λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον
14,5. τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως
προφήτης ἦν.
Mt. 33. Καὶ ἀποκριθέντες λέ-
21,27 γουσι τῷ Ἰησοῦ· Οὐκ οἴδα-
L. μεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκρι-
20,8. θεὶς λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ
λέγω ὑμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ.

CAP. XII.

Parabola de vinitoribus filii occisoribus; lapis repudiatus. Agitur de censu, resurrectione, principali praecepto, Davidis filio, eruditorum ambitione et avaritia. Munusculum viduae.

Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν L.20, 9ss.
παραβολαῖς λέγειν· Ἀμπε- Mt.21
λῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, 33ss. [Jes.
καὶ περιέθηκε φραγμόν, καὶ 5,1ss.
ὤρυξεν ὑπολήνιον, καὶ ᾠκο- Ps. 80,9.
δόμησε πύργον· καὶ ἐξέδοτο
αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδή-
μησε.
2. *Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς*
γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον,
ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ
ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπε-
λῶνος.
3. *Οἱ δὲ λαβόντες αὐτόν*
ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κε-
νόν.
4. *Καὶ πάλιν ἀπέστειλε* Mt.21 36.L.
πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· 20,11
κἀκεῖνον λιθοβολήσαντες ἐ- Act. 7,52.
κεφαλαίωσαν καὶ ἀπέστει-
λαν ἠτιμωμένον.
5. *Καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέ-* L. 20,12
στειλε· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν·
καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς
μὲν δέροντες, τοὺς δὲ ἀπο-
κτένοντες.
6. *Ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων* *
ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε L.20, 13-16
καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχα- Mt.21
τον, λέγων· Ὅτι ἐντραπήσον- 37-41
ται τὸν υἱόν μου.

7. *Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶ-*
πον πρὸς ἑαυτούς· Ὅτι οὗ-
τός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦ-
τε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ
ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.
Mt.21 39.. 8. *Καὶ λαβόντες αὐτὸν*
ἀπέκτειναν, καὶ ἐξέβαλον
αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος.
9. *Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος*
τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται
καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς,
καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλ-
λοις.
L. 20,17 10. *Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύ-*
Mt. *την ἀνέγνωτε· „Λίθον ὃν*
21,42 cet. *ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-*
Ps. 118, *μοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς*
22s. *κεφαλὴν γωνίας·*
11. *παρὰ κυρίου ἐγένετο*
αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν
ὀφθαλμοῖς ἡμῶν“;
L. 20,19 12. *Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρα-*
Mt. *τῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν*
21,45 s. *ὄχλον· ἔγνωσαν γάρ, ὅτι*
πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν
εἶπε. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν
ἀπῆλθον.
L.20, 20ss. 13. *Καὶ ἀποστέλλουσι πρός*
Mt. *αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων*
22,15 ss.. *καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, ἵνα*
αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ.
14. *Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν*
αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἴδαμεν
ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει
Dt.1, 17.cll. *σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ*
10,17 *βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀν-*
Act. *θρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας*
18,26 cet. *τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις.*

Ἔξεστι κῆνσον Καίσαρι δοῦ- Dt. 17,15
ναι, ἢ οὔ; δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν;
15. Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν
ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς· Τί
με πειράζετε; φέρετέ μοι δη-
νάριον, ἵνα ἴδω.
16. Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέ-
γει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν
αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ
εἶπον αὐτῷ· Καίσαρος.
17. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη- L. 20,25
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε R. 13,7.
τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ
τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. Καὶ Mt. 22,22
ἐθαύμασαν ἐπ᾽ αὐτῷ.
18. Καὶ ἔρχονται Σαδδου- Mt. 22 23-33
καῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες L. 20, 27-40
λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι· Act.
καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέγον- 23,8.
τες·
19. Διδάσκαλε, Μωϋσῆς
ἔγραψεν ἡμῖν, „ὅτι ἐάν τινος Dt. 25,5.
ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ κατα-
λίπῃ γυναῖκα καὶ τέκνα μὴ
ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ."
20. Ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν·
καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα
καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκε
σπέρμα.
21. Καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν
αὐτήν, καὶ ἀπέθανε καὶ
οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα·
καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. *
22. Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ
ἑπτά, καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρ-
* μα. Ἐσχάτη πάντων καὶ ἡ
γυνὴ ἀπέθανεν.
23. Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει
ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν
ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ
ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.
24. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ διὰ
τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες
τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύνα-
μιν τοῦ θεοῦ;
25. Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν
ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν
οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ᾽ εἰσὶν
ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
26. Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι
ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν
τῇ βίβλῳ Μωϋσέως, ἐπὶ τοῦ
Ex. 3,6. βάτου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός,
Ebr. 11,16 λέγων· „Ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβρα-
άμ, καὶ ὁ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ
θεὸς Ἰακώβ";
L. 20,38 27. Οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νε-
Mt. 22,32 κρῶν, ἀλλὰ ζώντων· ὑμεῖς
οὖν πολὺ πλανᾶσθε.
L. 20,39 28. Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν
[10, 25ss. γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν
* συζητούντων, εἰδὼς ὅτι κα-
Mt. 22,35 s. λῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπη-
ρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶ
πρώτη πάντων ἐντολή;
29. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη
* αὐτῷ· Ὅτι πρώτη πάντων
Dt. 6,4.5. ἐντολή· „Ἄκουε Ἰσραήλ, κύ-
ριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς
ἐστί·
Mt. 22,37 30. καὶ ἀγαπήσεις κύριον
τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς

καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ἰσχύος σου.“ Αὕτη πρώτη
ἐντολή.
31. Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕ- Mt.22
τη· „Ἀγαπήσεις τὸν πλη- 39.. Lev.
σίον σου ὡς σεαυτόν.“ Μεί- 19,18 Jo.13
ζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ 34.. R.13,
ἔστι. 8ss..
32. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμ-
ματεύς· Καλῶς, διδάσκαλε·
ἐπ᾽ ἀληθείας εἶπας, ὅτι εἷς Dt.
ἐστὶ καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος 4,35.
πλὴν αὐτοῦ· Jes. 45,5s.
33. καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ
ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης
τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν 1Sam.
πλησίον ὡς ἑαυτόν, πλεῖόν 15,22 Ps.
ἐστι πάντων τῶν ὁλοκαυτω- 40,7. Hos.
μάτων καὶ θυσιῶν. 6,6.
34. Καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἰδὼν αὐ- Mt.9, 13..
τὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη,
εἶπεν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἶ
ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ.
Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα L.
αὐτον ἐπερωτῆσαι. 20,40
35. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη- L.20,
σοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ 41ss. Mt.
ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ γραμ- 22,41
ματεῖς, ὅτι ὁ Χριστὸς υἱός ss.
ἐστι Δαυΐδ;
36. Αὐτὸς γὰρ Δαυΐδ εἶπεν
ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ·
„Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ *
μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, Ps. 110,1

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.“
L.20, 37. Αὐτὸς οὖν Δαυΐδ λέγει
44s. Mt. αὐτὸν κύριον· καὶ πόθεν
22,45 23,1. υἱὸς αὐτοῦ ἐστί; Καὶ ὁ πο-
λὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ
ἡδέως.
L. 38. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν
20,46 τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· Βλέπετε
ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν
θελόντων ἐν στολαῖς περι-
Mt. 23,6s. πατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν
L. ταῖς ἀγοραῖς,
11,43 39. καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν
ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρω-
τοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.
L. 20,47 40. Οἱ κατεσθίοντες τὰς
Mt. οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προ-
23,14 φάσει μακρὰ προσευχόμε-
νοι, οὗτοι λήψονται περισ-
σότερον κρίμα.
L.21, 41. Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς
1-4. Jo. κατέναντι τοῦ γαζοφυλα-
8,20. [2Rg. κίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος
12,9. βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζο-
φυλάκιον. Καὶ πολλοὶ πλού-
σιοι ἔβαλλον πολλά.
42. Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα
πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ
ἐστι κοδράντης.
43. Καὶ προσκαλεσάμενος
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν
αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ
* πλεῖον πάντων βέβληκε τῶν
2Cor. βαλόντων εἰς τὸ γαζοφυ-
8,12. λάκιον.
44. Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ πε-

ρισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον,
αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως
αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβα-
λεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

CAP. XIII.

Interitus templi et civitatis. Pseudochristi; pericula et promissiones. Adventus judicis.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐ- L.21, 5ss.
τοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ Mt.
εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Δι- 24,1. ss.
δάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λίθοι
καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί.
2. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκρι-
θεὶς εἶπεν αὐτῷ· Βλέπεις
ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδο-
μάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος [L. 19,44
ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.
3. Καὶ καθημένου αὐτοῦ
εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, κατ-
έναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων
αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος
καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης
καὶ Ἀνδρέας·
4. Εἰπὸν ἡμῖν, πότε ταῦτα *
ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν
μέλλῃ ταῦτα πάντα συντε-
λεῖσθαι;
5. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς
αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν· Βλέ- Mt. 24,4..
πετε, μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ.
6. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγον-
τες· Ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολ-
λοὺς πλανήσουσιν.
7. Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέ-
μους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ
θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι,
ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος.
8. Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος
ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ
βασιλείαν· καὶ ἔσονται σει-
σμοὶ κατὰ τόπους, καὶ ἔσον-
* ται λιμοὶ καὶ ταραχαί.
9. Ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα.
Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς·
Mt. 24,9. παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς
10,17 συνέδρια καὶ εἰς συναγωγάς,
L. 21,12 δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμό-
Jo. 16,2. νων καὶ βασιλέων σταθήσε-
σθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύ-
ριον αὐτοῖς.
Mt. 24,14 cet. 10. Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη
δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ
εὐαγγέλιον.
L.21, 14s. 11. Ὅταν δὲ ἄγωσιν ὑμᾶς
12,11 παραδιδόντες, μὴ προμε-
Mt. 10,19 ριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ
* μελετᾶτε· ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ
ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο
λαλεῖτε· οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς
οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον.
L. 21,16 12. Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς
Mt. ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ
10,21 s. πατὴρ τέκνον· καὶ ἐπανα-
στήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς
καὶ θανατώσουσιν αὐτούς.
L. 21,17 13. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι
Mt. ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά
24,9. 13. μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέ-
λος, οὗτος σωθήσεται.
L.21, 20s. 14. Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέ-
Mt. λυγμα τῆς ἐρημώσεως [τὸ
24,15 s. ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προ-

φήτου] ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ Dan. 9,27.
(ὁ ἀναγινώσκων νοείτω), 25.
τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευ- 11,31
γέτωσαν εἰς τὰ ὄρη·
15. ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος Mt. 24
μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν, 17s. L.
μηδὲ εἰςελθέτω ἆραί τι ἐκ 17,31
τῆς οἰκίας αὐτοῦ·
16. καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὢν
μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπί-
σω, ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.
17. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ Mt. 24,19
ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζού- L.
σαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 21,23
18. Προσεύχεσθε δέ, ἵνα Mt. 24
μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν 20ss.
χειμῶνος.
19. Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι
ἐκεῖναι θλῖψις, οἵα οὐ γέγονε Joel. 2,2.
τοιαύτη ἀπ᾽ ἀρχῆς κτίσεως, Dan.
ἧς ἔκτισεν ὁ θεός, ἕως τοῦ 12,1.
νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται.
20. Καὶ εἰ μὴ κύριος ἐκο-
λόβωσε τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν
ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ
τοὺς ἐκλεκτούς, οὓς ἐξελέξα-
το, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας.
21. Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν
εἴπῃ· Ἰδού, ὧδε ὁ Χριστός, L. 17,23
ἤ· Ἰδού, ἐκεῖ· μὴ πιστεύετε.
22. Ἐγερθήσονται γὰρ
ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπρο-
φῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα Mt. 24,24
καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀπο- 7,15.
πλανᾶν, εἰ δυνατόν, καὶ 22s. 2Th.
τοὺς ἐκλεκτούς. 2,9.
23. Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἰδού,
προείρηκα ὑμῖν πάντα. Mt. 24,25

Mt. 24,29 24. Ἀλλ᾽ ἐν ἐκείναις ταῖς
cet. ἡμέραις, μετὰ τὴν θλῖψιν
L. 21, 25s. ἐκείνην, ὁ ἥλιος σκοτισθή-
σεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει
τὸ φέγγος αὐτῆς,
25. καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐ-
* ρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες,
καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς σαλευθήσονται.
Mt. 24,30 26. Καὶ τότε ὄψονται τὸν
L. υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμε-
21,27 Dan. νον ἐν νεφέλαις, μετὰ δυνά-
7,13. μεως πολλῆς καὶ δόξης.
Mt. 24,31 27. Καὶ τότε ἀποστελεῖ
cet. τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐπισυν-
13,41 άξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ
ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ᾽
ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρα-
νοῦ.
Mt. 24,32 28. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μά-
ss. θετε τὴν παραβολήν· ὅταν
L. 21, 29ss. ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἁπαλὸς
γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα,
* γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέ-
ρος ἐστίν.
29. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν
ταῦτα ἴδητε γινόμενα, γινώ-
Jac. 5,9. σκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ
θύραις.
30. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
9,1. οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕ-
Mt. 16,28 τη, μέχρις οὗ πάντα ταῦτα
γένηται.
Mt. 24,35 31. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
cet. παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι
L. 21,33 μου οὐ μὴ παρέλθωσι.
Mt. 24,36 32. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκεί-
νης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν,

οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ
οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ.
33. Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε Mt.25 13ss.
καὶ προσεύχεσθε· οὐκ οἴδατε
γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν.
34. Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδη- L.19, 12ss.
μος, ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ
τὴν ἐξουσίαν καὶ ἑκάστῳ τὸ *
ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ
ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ.
35. Γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ Mt. 24,42
οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος L.12,
τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὀψὲ ἢ 35s. 21,34
μεσονυκτίου ἢ ἀλεκτοροφω- ss. 1Th.
νίας ἢ πρωΐ· 5,2.6.
36. μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης
εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας.
37. Ἃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι
λέγω· Γρηγορεῖτε.

CAP. XIV.

Insidiae. Unctio. Pactio Judae. Coena ultima - *sacra.* Praedictiones. Anxietas in horto. Captio. Damnatio. Abnegatio.

Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ L. 22,1s.
ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας· Mt.
καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ 26,2. 4.
οἱ γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν ἐν
δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτεί- Jo.11 47ss.
νωσιν.
2. Ἔλεγον γάρ· Μὴ ἐν τῇ Mt. 26,5.
ἑορτῇ, μήποτε ἔσται θόρυ-
βος τοῦ λαοῦ.
3. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βη- Mt.26 6ss.
θανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος Jo.12 1ss.
τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου 11,2.
[L.7, 36ss. αὐτοῦ ἦλθε γυνὴ ἔχουσα
ἀλάβαστρον μύρου νάρδου
Jo. 12,3. πιστικῆς πολυτελοῦς, καὶ
* συντρίψασα τὸν ἀλάβα-
στρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ
τῆς κεφαλῆς.
Mt. 26,8. 4. Ἦσαν δέ τινες ἀγανα-
Jo. κτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς καὶ
12,4. λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια
αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν;
5. ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ
μύρον πραθῆναι ἐπάνω
Jo. 12,5. τριακοσίων δηναρίων καὶ
δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ
ἐνεβριμῶντο αὐτῇ.
6. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφε-
τε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους
παρέχετε; καλὸν ἔργον εἰρ-
γάσατο ἐν ἐμοί.
Dt. 15,11 7. Πάντοτε γὰρ τοὺς πτω-
χοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ
ὅταν θέλητε, δύνασθε αὐ-
τοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ
πάντοτε ἔχετε.
Jo. 12,7. 8. Ὃ ἔσχεν αὕτη, ἐποίησε·
προέλαβε μυρίσαι μου τὸ
σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν.
Mt. 9. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου
26,13 24,14 ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον
τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον,
καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαλη-
θήσεται εἰς μνημόσυνον αὐ-
τῆς.
Mt.26 14-16 10. Καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώ-
L.22, της, εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε
4-6. πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα
παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς.
11. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχά-

ρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο
αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· καὶ
ἐζήτει πῶς αὐτὸν εὐκαίρως
παραδῷ.
12. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ Mt. 26,17
τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα L.22, 7-9.
ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μα- Ex.12
θηταὶ αὐτοῦ· Ποῦ θέλεις 1ss.
ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵ-
να φάγῃς τὸ πάσχα;
13. Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει
αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν L.22, 10-12
πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν Mt.
ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος 26,18
βαστάζων· ἀκολουθήσατε
αὐτῷ·
14. καὶ ὅπου ἐὰν εἰςέλθῃ,
εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ· Ὅτι
ὁ διδάσκαλος λέγει· Ποῦ
ἐστι τὸ κατάλυμά μου, ὅπου
τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθη-
τῶν μου φάγω;
15. Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει
ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον
ἕτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἑτοιμάσατε
ἡμῖν.
16. Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθη- L. 22,13
ταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν Mt.
πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶ- 26,19
πεν αὐτοῖς· καὶ ἡτοίμασαν
τὸ πάσχα.
17. Καὶ ὀψίας γενομένης Mt. 26,20
ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. L.
18. Καὶ ἀνακειμένων αὐ- 22,14
τῶν καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ Mt. 26,21
Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, L.
ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει 22,21
Jo.13 21ss. με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ.
Mt. **19.** Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖ-
26,22 L. σθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς
22,23 καθ' εἷς· Μήτι ἐγώ; καὶ
ἄλλος· Μήτι ἐγώ;
Mt. 26,23 **20.** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Εἷς
Jo. ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτό-
13,18 μενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυ-
βλίον.
Mt. 26,24 **21.** Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
L. που ὑπάγει, καθὼς γέγρα-
22,22 πται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ
τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
Job. 3,3ss. δίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ
οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος.
Mt.26 **22.** Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν,
26ss. L.22, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐ-
19s. 1Cor. λογήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν
11,23 αὐτοῖς καὶ εἶπε· Λάβετε·
ss. * τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου.
23. Καὶ λαβὼν ποτήριον,
εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς·
καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.
Ex. 24,8. **24.** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦ-
** τό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς
καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ
πολλῶν ἐκχυνόμενον.
Mt. 26,29 **25.** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
L. οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γεν-
22,18 νήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως
τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν
αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ θεοῦ.
Mt.26 30.L. **26.** Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλ-
22,39 θον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.
Jo. 18,1. **27.** Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-

σοῦς· Ὅτι πάντες σκανδα- Mt.26 31s.
λισθήσεσθε [ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ
νυκτὶ ταύτῃ] ὅτι γέγραπται·
„Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ Zach. 13,7.
διασκορπισθήσεται τὰ πρό- Jo. 16,32
βατα.“
28. Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆ-
ναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν 16,7..
Γαλιλαίαν.
29. Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· Mt.26 33-35
Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθή- L.22, 33s.
σονται, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ. Jo.13
30. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη- 37s.
σοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι
σὺ σήμερον, ἐν τῇ νυκτὶ ταύ-
τῃ, πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα φω-
νῆσαι, τρίς ἀπαρνήσῃ με. v.72.
31. Ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγε
μᾶλλον· Ἐάν με δέῃ συνα- [Jo. 11,16
ποθανεῖν σοι, οὐ μή σε
ἀπαρνήσομαι. Ὡσαύτως δὲ
καὶ πάντες ἔλεγον.
32. Καὶ ἔρχονται εἰς χω- Mt.26 36-38
ρίον, οὗ τὸ ὄνομα Γεθση- L. 22,39
μανῆ· καὶ λέγει τοῖς μαθη- Jo.
ταῖς αὐτοῦ· Καθίσατε ὧδε, 18,1.
ἕως προσεύξωμαι.
33. Καὶ παραλαμβάνει [Mt. 17,1.
τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ 26,37
Ἰωάννην μεθ᾽ ἑαυτοῦ· καὶ cet.
ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ
ἀδημονεῖν.
34. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Πε- Jo. 12,27
ρίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου
ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε
καὶ γρηγορεῖτε.
35. Καὶ προελθὼν μικρόν, Mt. 26,39
ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ προσ- L.22, 41s.
ηύχετο, ἵνα εἰ δυνατόν ἐστι,
παρέλθῃ ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ ὥρα,
10,27 36. καὶ ἔλεγεν· Ἀββᾶ, ὁ
ll.pp. L. πατήρ, πάντα δυνατά σοι·
1,37. παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ᾽
Mt.20 22.. ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ᾽ οὐ τί ἐγὼ
Jo. 6,38. θέλω, ἀλλὰ τί σύ.
37. Καὶ ἔρχεται καὶ εὑρί-
Mt.26 40s. σκει αὐτοὺς καθεύδοντας·
L.22, 45s. καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων,
καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν
ὥραν γρηγορῆσαι;
38. Γρηγορεῖτε καὶ προσ-
Mt.6, 13.. εύχεσθε, ἵνα μὴ εἰςέλθητε
εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦ-
μα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ
ἀσθενής.
Mt. 26,42 39. Καὶ πάλιν ἀπελθὼν
ss. προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λό-
γον εἰπών.
40. Καὶ ὑποστρέψας εὗρεν
αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας·
ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐ-
* τῶν καταβαρυνόμενοι, καὶ
οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν
αὐτῷ.
41. Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον
καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύ-
* δετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύε-
σθε; ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα·
ἰδού, παραδίδοται ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας
τῶν ἁμαρτωλῶν·
Jo. 14,31 42. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν·
Mt. 26,46 ἰδού, ὁ παραδιδούς με ἤγ-
γικε.
43. Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐ-
τοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται

Ἰούδας, εἷς ὢν τῶν δώδεκα, Mt. 26,47
καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς L.
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, 22,47 Jo.18
παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ 3ss
τῶν γραμματέων καὶ τῶν
πρεσβυτέρων.
44. Δεδώκει δὲ ὁ παραδι- Mt. 26,48
δοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐ-
τοῖς, λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω,
αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐ-
τὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφα-
λῶς.
45. Καὶ ἐλθών, εὐθέως Mt. 26,49
προσελθὼν αὐτῷ λέγει· L.
Ῥαββί, ῥαββί· καὶ κατεφί- 22,47
λησεν αὐτόν.
46. Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐ- Mt. 26,50
τὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ
ἐκράτησαν αὐτόν.
47. Εἷς δέ τις τῶν παρε- Mt. 26,51
στηκότων, σπασάμενος τὴν L.
μάχαιραν, ἔπαισε τὸν δοῦ- 22,50 Jo.
λον τοῦ ἀρχιερέως καὶ 18,10
ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. *
48. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη- Mt. 26,55
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ L.22, 52s.
ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μα-
χαιρῶν καὶ ξύλων, συλλα-
βεῖν με·
49. καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς Jo. 18,20
ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων,
καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' Mt. 26,56
ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. [Ps.
50. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν 69,10 Jes.
πάντες ἔφυγον. 53,12?
51. Καὶ εἷς τις νεανίσκος
ἠκολούθει αὐτῷ, περιβεβλη- *
μένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ·

* καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεα-
νίσκοι.
52. Ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν
σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ'
αὐτῶν.
Mt.26 57s. 53. Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰη-
L.22, σοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα·
54s. Jo. καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάν-
18,13 τες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρε-
ss. σβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.
54. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μα-
κρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ
ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
ἀρχιερέως· καὶ ἦν συγκαθή-
μενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν
καὶ θερμαινόμενος πρὸς το
φῶς.
Mt.26 59ss. 55. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ
[L. ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν
22,66 κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν,
εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν·
καὶ οὐχ εὕρισκον.
56. Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρ-
Dt. 19,15 τύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι
αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν.
57. Καί τινες ἀναστάντες
ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐ-
τοῦ, λέγοντες·
Mt.26 61.. 58. Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν
Jo.2, αὐτοῦ λέγοντος· Ὅτι ἐγὼ
19.21 Act. καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον
6,13s. τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ
τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειρο-
ποίητον οἰκοδομήσω.
59. Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν
ἡ μαρτυρία αὐτῶν.
60. Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιε-
ρεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησε

τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν, τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;
61. *Ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ;* Mt. 26 63ss. [Jes. 53,7. L. 22, 67-71
62. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγώ εἰμι· καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.* Mt. 26 64.. 24,30
63. *Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαῤῥήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων;* Mt. 26 65..
64. *ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου.* Mt. 26 66..
65. *Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ κολαφίζειν αὐτόν, καὶ λέγειν αὐτῷ· Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον.* * Mt. 26 67s. L. 22, 63s.
66. *Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως·* Mt. 26 69ss. L. 22, 56ss. Jo. 18 17s. 25ss.
67. *καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦσθα.*
68. *Ὁ δὲ ἠρνήσατο, λέγων· * Οὐκ οἶδα οὐδὲ ἐπίσταμαι, τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον· καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε.*
69. *Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν· Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν.*
70. *Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· * καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει.*
71. *Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε.*
72. *Καὶ εὐθέως ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε· καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δίς, ἀπαρνήσῃ με τρίς. Καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.* v. 30. Mt. 26 75. 34 L. 22, 61s. 34.

Cap. XV.

Jesus coram Pilato. Irrisiones et crucifixio. Portenta. Sepultura.

Mt. 27,1s. L. 23,1. Jo. 18,28 ss. *Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ.*
L. 23, 3. Mt. 27,11 2. *Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς*

τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· Σὺ λέ-
γεις.
3. Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ L. 23,2.
οἱ ἀρχιερεῖς πολλά.
4. Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπη-
ρώτησεν αὐτόν, λέγων· Οὐκ Mt.27 13s.
ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε, πόσα
σου καταμαρτυροῦσιν. *
5. Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐ- 14,61
δὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυ-
μάζειν τὸν Πιλάτον.
6. Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν Mt.27 15s.
αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὅνπερ L.
ᾐτοῦντο. 23,17 Jo.18
7. Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαρ- 39s.
αββᾶς μετὰ τῶν συστασια- *
στῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ
στάσει φόνον πεποιήκεισαν.
8. Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος *
ἤρξατο αἰτεῖσθαι, καθὼς
ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς.
9. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη Mt.27 17s.
αὐτοῖς, λέγων· Θέλετε ἀπο-
λύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν
Ἰουδαίων;
10. Ἐγίνωσκε γάρ, ὅτι διὰ
φθόνον παραδεδώκεισαν αὐ-
τὸν οἱ ἀρχιερεῖς.
11. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσει- Mt.27 20ss.
σαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον L.23,
τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐ- 18ss. Jo.19
τοῖς. 4ss.
12. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκρι- Act. 3,14.
θεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς·
Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέ- *
γετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

13. Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν·
Σταύρωσον αὐτόν.
14. Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν
αὐτοῖς· Τί γὰρ κακὸν ἐποί-
* ησεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκρα-
ξαν· Σταύρωσον αὐτόν.
Mt. 27,26 15. Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμε-
L. νος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποι-
23,25 ῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν
Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε
τὸν Ἰησοῦν, φραγελλώσας,
ἵνα σταυρωθῇ.
Mt.27 27ss. 16. Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπή-
Jo. γαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς,
19,2s. ὅ ἐστι πραιτώριον· καὶ συγ-
καλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν.
17. Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν
πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν
αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον
στέφανον.
18. Καὶ ἤρξαντο ἀσπάζε-
σθαι αὐτόν· Χαῖρε, βασιλεῦ
τῶν Ἰουδαίων.
19. Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν
κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ ἐνέ-
πτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ
γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ.
Mt. 27,31 20. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐ-
τῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορ-
φύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν
Ebr. τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια. Καὶ ἐξά-
13,12 γουσιν αὐτόν, ἵνα σταυρώ-
σωσιν αὐτόν.
Mt. 27,32 21. Καὶ ἀγγαρεύουσι παρ-
L. άγοντά τινα, Σίμωνα Κυ-
23,26 ρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀ-
γροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάν-

δρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. Jo. 19,17

22. Καὶ φέρουσιν αὐτὸν Mt. 27 33ss. L. 23,33
ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον κρανίου τόπος.

23. Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε.

24. Καὶ σταυρώσαντες αὐ- Mt. 27,35 L. 23,34 Jo. 19 23ss.
τόν, διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ᾽ αὐτά, τίς τί ἄρῃ.

25. Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ Jo. 19,14
ἐσταύρωσαν αὐτόν.

26. Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς Mt. 27,37 L. 23,38 Jo. 19 19ss.
αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

27. Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦ- Mt. 27,38 L. 23, 32s. Jo. 19,18
σι δύο λῃστάς, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ.

28. Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· „Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.“ Jes. 53,12 [L. 22,37

29. Καὶ οἱ παραπορευόμε- Mt. 27 39.. L. 23,35
νοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· Οὐά, ὁ κατα- 14,58 Mt. 27 40s.
λύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν·

30. σῶσον σεαυτὸν καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

31. Ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλεγον· Ἄλλους ἔσωσεν, Mt. 27 42. L. 23,35
ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι.

32. Ὁ Χριστός, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδω-
Mt. 27,44 μεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ
L. 23, 39ss. οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

Mt. 27,45 L. 23, 44s. 33. Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης.

Mt. 27,46 s. Ps. 22,2. 34. Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐννάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· „Ἐλωΐ, ἐλωΐ, λαμὰ σαβαχθανί;“ ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον· Ὁ θεός μου, ὁ θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες;

35. Καί τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον·
Mt. 17,10 Ἰδού, Ἠλίαν φωνεῖ.

cet. 36. Δραμὼν δὲ εἷς καὶ γεμί-
27,48 s. L. 23,36 Jo. 19 28ss. [Ps. 69,22 σας σπόγγον ὄξους, περιθείς τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων· Ἄφετε, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν.

Mt. 27,50 s. L. 23, 46.45 37. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε.

38. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.

Mt. 27,54 L. 23,47 * 39. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, ὅτι οὕτω κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν· Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν θεοῦ.

Mt. 27,55 s. 40. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι·

ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγ- L. 23,49
δαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ
Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰω- *
σῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη,

41. αἳ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γα- L. 8,3.
λιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ
καὶ διηκόνουν αὐτῷ· καὶ ἄλ-
λαι πολλαί, αἱ συναναβᾶσαι
αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

42. Καὶ ἤδη ὀψίας γενο-
μένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, L. 23,54
ὅ ἐστι προσάββατον, Jo. 19,31

43. ἐλθὼν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Mt. 27,57
Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βου- ss.
λευτὴς ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προς- L. 23, 50ss.
δεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Jo.
θεοῦ, τολμήσας εἰςῆλθε 19,38 ss.
πρὸς Πιλάτον καὶ ᾐτήσατο
τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

44. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμα-
σεν, εἰ ἤδη τέθνηκε· καὶ
προσκαλεσάμενος τὸν κεν-
τυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν
εἰ πάλαι ἀπέθανε.

45. Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ
κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ
σῶμα τῷ Ἰωσήφ. *

46. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα
καὶ καθελὼν αὐτόν, ἐνείλησε L. 23,53
τῇ σινδόνι· καὶ κατέθηκεν Mt.
αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λε- 27,60 cet.
λατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ
προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν
θύραν τοῦ μνημείου.

47. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγ- v. 40.
δαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ Mt. 27,61
ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. L. 23,55.

CAP. XVI.

Resurrectio. Quibus apparuerit et quae mandaverit et promiserit. Sublatio in coelum.

Mt. 28,1. L. 24,1. Καὶ διαγενομένου τοῦ
Jo. 20,1. σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγ-
δαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ
15,40 Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγό-
ρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦ-
σαι ἀλείψωσιν αὐτόν.

* 2. Καὶ λίαν πρωῒ τῆς μιᾶς
σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ
μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ
ἡλίου.

3. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς·
Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λί-
θον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνη-
μείου;

Jo. 20,1. 4. Καὶ ἀναβλέψασαι θεω-
L. ροῦσιν, ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ
24,2. λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.

5. Καὶ εἰςελθοῦσαι εἰς τὸ
L. 24,4. μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον
[Jo. καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς,
20,12 Mt. περιβεβλημένον στολὴν λευ-
28,2s. κήν· καὶ ἐξεθαμβήθησαν.

Mt. 28,5s. 6. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ
L. 24, ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζη-
5s. τεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν
ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ
ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος, ὅπου
ἔθηκαν αὐτόν.

Mt. 28,7. 7. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ
14,72 14,28 τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς
cet. εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐ-
τὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν
ὑμῖν.

8. *Καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον* Mt. 28,8.
ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ L.
αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, 24,9.
καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφο-
βοῦντο γάρ.
9. [*Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώ-* Jo. 20,14
τῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον
Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' L. 8,2.
ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια.
10. *Ἐκείνη πορευθεῖσα* Jo. 20,18
ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ Mt.
γενομένοις πενθοῦσι καὶ 28,8.
κλαίουσι.
11. *Κἀκεῖνοι ἀκούσαντες* L.24, 9.11.
ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐ-
τῆς, ἠπίστησαν.
12. *Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν* L.24, 13ss.
ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφα-
νερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ,
πορευομένοις εἰς ἀγρόν.
13. *Κἀκεῖνοι ἀπελθόντες*
ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς·
οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. [L.
14. *Ὕστερον ἀνακειμένοις* 24,41 36ss.
αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώ- 40-44 25-27
θη· καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπι- Jo.
στίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρ- 20,19 ss.
δίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις 27.29

[1Co. 15,5 *αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπί-*
ss. *στευσαν.*
Mt.28 19s. 15. *Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πο-*
Jo.20 *ρευθέντες εἰς τὸν κόσμον*
21-23 *ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγ-*
Col. 1,23. *γέλιον πάσῃ τῇ κτίσει.*
16. *Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτι-*
Jo.3, 36.. *σθεὶς σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπι-*
στήσας κατακριθήσεται.
Mt. 28,20 17. *Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύ-*
σασι ταῦτα παρακολουθή-
Act. 16,18 *σει· Ἐν τῷ ὀνόματί μου δαι-*
2,4ss. *μόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις*
λαλήσουσι καιναῖς·
L. 10,19 18. *ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θα-*
Act. *νάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐ-*
28,3 ss.8. *τοὺς βλάψῃ· ἐπὶ ἀῤῥώστους*
χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ κα-
λῶς ἕξουσιν.
19. *Ὁ μὲν οὖν κύριος, μετὰ*
L. 24,51 *τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελή-*
Act. *φθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ*
1,9ss. *ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ.*
20. *Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες*
Act. *ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ κυ-*
3,16. cet. *ρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν*
14,3. *λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν*
Ebr. 2,4. *ἐπακολουθούντων σημείων.*]

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

Cap. I.

Praefatio. Gabrielis nuntius ad Zachariam et Mariam. Mariae apud Elisabetham canticum. Joannes nascitur. Patris vaticinatio.

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων,

2. καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν 1Jo. 1,1.
οἱ ἀπ᾽ ἀρχῆς αὐτόπται καὶ
ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου·

3. ἔδοξε κἀμοί, παρηκολου- Act. 1,1.
θηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι,
κράτιστε Θεόφιλε, Act. 24,3.

4. ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

5. Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου, τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας, ἐξ ἐφημερίας 1Chr. 24,10
Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ *
τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ.

6. Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφό- Job. 1,1.8.
τεροι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι.

7. Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν
[Gen. 18,11 στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προ-
Num. 8,25. βεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

8. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θεοῦ,

9. κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερα-
Ex. 30,7s. τείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου.

[Lev. 16,17 10. Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν
τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.

11. Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ
Ex. 30,1 ss. θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος.

Jud. 13,6. 12. Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδών, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτόν.

13. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ, Ζα-
[Act. 10,31 χαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.

14. Καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται.

15. Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώ- Num. 6,3.
πιον κυρίου· καὶ οἶνον καὶ Jud.
σίκερα οὐ μὴ πίῃ· καὶ πνεύ- 13,4s. 1Sam.
ματος ἁγίου πλησθήσεται 1,11.
ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Act. 21,24
16. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύ- Mal. 3,1ss.
ριον τὸν θεὸν αὐτῶν. 23.24
17. Καὶ αὐτὸς προελεύσεται Sir. 48,10
ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι Mt.
καὶ δυνάμει Ἠλίου, ἐπιστρέ- 11,14 cet.
ψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ
τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρο-
νήσει δικαίων ἑτοιμάσαι κυ-
ρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. Mal.
18. Καὶ εἶπε Ζαχαρίας 3,17.
πρὸς τὸν ἄγγελον· Κατὰ τί
γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ
εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή v.7.
μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς
ἡμέραις αὐτῆς.
19. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγ-
γελος εἶπεν αὐτῷ· Ἐγώ εἰμι Dan. 8,16.
Γαβριήλ, ὁ παρεστηκὼς ἐνώ- 9,21.
πιον τοῦ θεοῦ· καὶ ἀπεστά- Mt. 18,10
λην λαλῆσαι πρός σε καὶ εὐ- cet.
αγγελίσασθαί σοι ταῦτα.
20. Καὶ ἰδού, ἔσῃ σιωπῶν
καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι,
ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦ-
τα· ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας
τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πλη-
ρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν
αὐτῶν.
21. Καὶ ἦν ὁ λαὸς προς-
δοκῶν τὸν Ζαχαρίαν· καὶ
ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν
αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ.

22. Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνα-
το λαλῆσαι αὐτοῖς· καὶ ἐπέ-
γνωσαν, ὅτι ὀπτασίαν ἑώ-
ρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς
v.62. ἦν διανεύων αὐτοῖς καὶ διέ-
μενε κωφός.
23. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλή-
σθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λει-
τουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν
v.39 s. εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
24. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς
ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ
ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυ-
βεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέ-
γουσα·
25. Ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν
ὁ κύριος ἐν ἡμέραις, αἷς ἐπεῖ-
Gen. 30,23 δεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου
Jes. ἐν ἀνθρώποις.
4,1. 26. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ
v.19. ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβρι-
ὴλ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν
4,16. τῆς Γαλιλαίας, ᾗ ὄνομα Να-
29. ζαρέτ,
2,5. 27. πρὸς παρθένον μεμνη-
Mt.1, 18ss. στευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα
Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυΐδ· καὶ
τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μα-
ριάμ.
28. Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος
πρὸς αὐτὴν εἶπε· Χαῖρε,
κεχαριτωμένη· ὁ κύριος με-
τὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν
γυναιξίν.
29. Ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταρά-
χθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ
διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ
ἀσπασμὸς οὗτος.

30. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐ-
τῇ· Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗ-
ρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ.
31. Καὶ ἰδού, συλλήψῃ ἐν Mt.1,21.23
γαστρί, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ Jes.
καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ 7,14.
Ἰησοῦν.
32. Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ
υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται· v.35..
καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ Jes. 9,6.
θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ 2Sam. 7,16.
πατρὸς αὐτοῦ· Ps.89,4s.
33. καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν Jer. 33,14
οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, ss.
καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ Dan. 7,14.
ἔσται τέλος. Mich.4,7.
34. Εἶπε δὲ Μαριὰμ πρὸς
τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται τοῦ-
το, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω;
35. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγ-
γελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα Mt.1,18.20
ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ [Act.
δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει 1,8.
σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον
ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. *
36. Καὶ ἰδού, Ἐλισάβετ ἡ
συγγενής σου καὶ αὐτὴ συν-
ειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρει αὐ-
τῆς· καὶ οὗτος μὴν ἕκτος
ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ
στείρᾳ.
37. Ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει 18,27 Gen.
παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. 18,14
38. Εἶπε δὲ Μαριάμ· Ἰδού, R. 4,21.
ἡ δούλη κυρίου· γένοιτό μοι Job.
κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπ- 42,2. Ps.
ῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. 135,6
39. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ
ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις,
ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν με-
?Jos. 21,11 τὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα.
15,55 40. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν
οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἠσπά-
σατο τὴν Ἐλισάβετ.
41. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν
ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν
τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ
βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς·
καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁ-
γίου ἡ Ἐλισάβετ,
42. καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ
v.28. μεγάλῃ καὶ εἶπεν· Εὐλογη-
μένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐ-
11,27 λογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοι-
λίας σου.
43. Καὶ πόθεν μοι τοῦτο,
ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου
μου πρός με;
44. Ἰδοὺ γάρ, ὡς ἐγένετο ἡ
φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς
τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησε τὸ
βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ
κοιλίᾳ μου.
Jo. 20,29 45. Καὶ μακαρία ἡ πιστεύ-
σασα· ὅτι ἔσται τελείωσις
τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ πα-
ρὰ κυρίου.
1Sam. 2,1ss. 46. Καὶ εἶπε Μαριάμ· Με-
Hab. γαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύ-
3,18. ριον,
47. καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦ-
μά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σω-
τῆρί μου·
1Sam. 48. ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν
1,11. Ps. ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐ-
113,6 ss. τοῦ. Ἰδοὺ γάρ, ἀπὸ τοῦ νῦν

μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γε- 11,27 Gen.
νεαί, 30,13
49. ὅτι ἐποίησέ μοι μεγα- Ps. 126,3
λεῖα ὁ δυνατός· καὶ ἅγιον
τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
50. καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς Ex. 20,6.
γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβου- 34,6s.
μένοις αὐτόν. Ps. 103,13.17. 100,5
51. Ἐποίησε κράτος ἐν βρα- Jes. 51,9.
χίονι αὐτοῦ· διεσκόρπισεν
ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρ- 1Pt. 5,5..
δίας αὐτῶν. Ps. 147,6.
52. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ Job. 5,11.
θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπει-
νούς.
53. Πεινῶντας ἐνέπλησεν Ps. 34,11
ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας Mt. 5, 3.6.
ἐξαπέστειλε κενούς. Jo. 10,10
54. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ Dt. 7,7s.
παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι Jer. 31,20
ἐλέους, Jes. 41,8s.
55. καθὼς ἐλάλησε πρὸς Ps. 98,3.
τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀ-
βραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐ- Gen. 17,7.
τοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. 18,18
56. Ἔμεινε δὲ Μαριὰμ σὺν 22,17 s.
αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς· καὶ
ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον
αὐτῆς.
57. Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλή-
σθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐ-
τήν· καὶ ἐγέννησεν υἱόν.
58. Καὶ ἤκουσαν οἱ περί-
οικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς,
ὅτι ἐμεγάλυνε κύριος τὸ ἔλεος
αὐτοῦ μετ᾽ αὐτῆς· καὶ συν-
έχαιρον αὐτῇ.
59. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ
Lev. 17,3. ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ
Gen. παιδίον· καὶ ἐκάλουν αὐτὸ
21,3s. ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ Ζαχαρίαν.
60. Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ εἶπεν· Οὐχί, ἀλ-
v.13. λὰ κληθήσεται Ἰωάννης.
61. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν·
* Ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ συγ-
γενείᾳ σου, ὃς καλεῖται τῷ
ὀνόματι τούτῳ.
v.22. 62. Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ
αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖ-
σθαι αὐτόν.
63. Καὶ αἰτήσας πινακί-
διον ἔγραψε λέγων· Ἰωάν-
νης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
καὶ ἐθαύμασαν πάντες.
64. Ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα
v.20. αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἡ
γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει
εὐλογῶν τὸν θεόν.
65. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας
φόβος τοὺς περιοικοῦντας
αὐτούς· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρει-
νῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο
πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα.
66. Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ
ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τῶν, λέγοντες· Τί ἄρα τὸ
* παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ γὰρ
χεὶρ κυρίου ἦν μετ᾽ αὐτοῦ.
67. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ
2Pt. 1,21. αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος
ἁγίου καὶ προεφήτευσε, λέ-
γων·
Ps. 41,14 68. Εὐλογητὸς κύριος ὁ
θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπε-

σκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρω- Ps. 111,9
σιν τῷ λαῷ αὐτοῦ,
69. καὶ ἤγειρε κέρας σωτη- 1Sam. 2,10.
ρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαυῒδ Ps.
τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, 18,3.132,17.
70. καθὼς ἐλάλησε διὰ στό- Act. 3,21..
ματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' Jes.
αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, 35,4. Jer.
71. σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν 23,6. Ps.
ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων 106,
τῶν μισούντων ἡμᾶς, 10.
72. ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν
πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆ- v.55. Gen.
ναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, 22,16 Lev.
73. ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς 26,42
Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, Mich. 7,20.
τοῦ δοῦναι ἡμῖν
74. ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν Tit.2, 12.14
ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας λα- Ebr.
τρεύειν αὐτῷ 9,14.
75. ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιο- Eph. 4,24.
σύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας Jo.
τὰς ἡμέρας ἡμῶν. 4,24.
76. Καὶ σὺ δέ, παιδίον, *
προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ·
προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσ- v.17.. 3,4..
ώπου κυρίου, ἑτοιμάσαι ὁ-
δοὺς αὐτοῦ,
77. τοῦ δοῦναι γνῶσιν σω- Jer. 31,34
τηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν
ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν,
78. διὰ σπλάγχνα ἐλέους Jo. 3,16.
θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψα-
το ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, Num.
79. ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει 24,17 Mal.
καὶ σκιᾷ θανάτου καθημέ- 3,20.
νοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς Mt.4, 15..
πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρή-
νης.
2,40. 52. **80.** Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε
καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι·
καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως
ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ
πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

CAP. II.

Occasione census Jesus Bethlehemi nascitur. Pastores. Circumcisio. Infans sistitur Deo. Symeon et Anna. Puer in templo.

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα
Act. 5,37. παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου,
ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην.
* 2. Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώ-
τη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος
* τῆς Συρίας Κυρηνίου.
3. Καὶ ἐπορεύοντο πάντες
ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς
τὴν ἰδίαν πόλιν.
4. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ
τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως
Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν,
Jo. 7,42. εἰς πόλιν Δαυῒδ ἥτις καλεῖ-
1Sam. ται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι
16,1. Mich. αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς
5,1. Δαυῒδ,
5. ἀπογράψασθαι σὺν Μα-
* ριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐ-
1,27.. τῷ γυναικί, οὔσῃ ἐγκύῳ.
6. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι
αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ
ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν.
Mt. 1,25. 7. Καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐ-

τῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ
ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ
ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτ-
νῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τό-
πος ἐν τῷ καταλύματι.
8. Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ
χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀγραυλοῦν-
τες καὶ φυλάσσοντες φυλα-
κὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποί-
μνην αὐτῶν.
9. Καὶ ἰδού, ἄγγελος κυ-
ρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα 1Tm. 6,16.
κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς· Dan.
καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέ- 7,10.
γαν.
10. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγ-
γελος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ
γάρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χα-
ρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται
παντὶ τῷ λαῷ·
11. ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμε-
ρον σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστὸς
κύριος, ἐν πόλει Δαυΐδ.
12. Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ
σημεῖον· Εὑρήσετε βρέφος v.7.
ἐσπαργανωμένον κείμενον ἐν
φάτνῃ.
13. Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο
σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρα-
τιᾶς οὐρανίου αἰνούντων
τὸν θεὸν καὶ λεγόντων·
14. Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ, 19,38
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀν- Eph. 2,14.
θρώποις εὐδοκία. * 17.
15. Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλ- Jes. 57,19
θον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρα- 49,13
νὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄν- *
θρωποι οἱ ποιμένες εἶπον
πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν
δὴ ἕως Βηθλεέμ, καὶ ἴδωμεν
τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός,
ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν.
16. Καὶ ἦλθον σπεύσαντες,
[Mt. 2,11. καὶ ἀνεῦρον τήν τε Μαριὰμ
καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέ-
φος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.
17. Ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν
v.10s. περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαλη-
θέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παι-
δίου τούτου.
18. Καὶ πάντες οἱ ἀκού-
σαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν
λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποι-
μένων πρὸς αὐτούς·
19. ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα
v.51. [Gen. συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα,
37,11 συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς.
20. Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποι-
μένες, δοξάζοντες καὶ αἰ-
νοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν
οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, κα-
θὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.
21. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν
1,59.. ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν
αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα
1,31. αὐτοῦ Ἰησοῦς τὸ κληθὲν
ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ
συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ
κοιλίᾳ.
22. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν
Lev. 12,4. αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ
αὐτῶν, κατὰ τὸν νόμον Μωϋ-
σέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς
Ἱεροσόλυμα, παραστῆσαι τῷ
κυρίῳ,

23. καθὼς γέγραπται ἐν Ex. 13,2.
νόμῳ κυρίου· „Ὅτι πᾶν ἄρ- 12-15
σεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον Num. 8,16
τῷ κυρίῳ κληθήσεται“, ss.
24. καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν,
κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ
κυρίου, „ζεῦγος τρυγόνων Lev. 12,8.
ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν.“ cll.6.
25. Καὶ ἰδού, ἦν ἄνθρωπος
ἐν Ἱερουσαλήμ, ᾧ ὄνομα Συ-
μεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος
δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσ-
δεχόμενος παράκλησιν τοῦ v.38. 23,51
Ἰσραήλ· καὶ πνεῦμα ἦν Act.
ἅγιον ἐπ᾽ αὐτόν· 28,20
26. καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματ- [Mt. 2,12.
ισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος
τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον
πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν κυ-
ρίου.
27. Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύ-
ματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ
εἰςαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ
παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆ-
σαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμέ-
νον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ,
28. καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ
εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ
εὐλόγησε τὸν θεὸν καὶ εἶπε·
29. Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦ-
λόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ Act. 4,24..
ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· Gen.46,30 Tob.11,9.
30. ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί
μου τὸ σωτήριόν σου, 1,79.
31. ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσ- Jes. 11,10
ωπον πάντων τῶν λαῶν, 49,6.
32. φῶς εἰς ἀποκάλυψιν 42,6. 25,7.
ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου
Ἰσραήλ.
* 33. Καὶ ἦν Ἰωσὴφ καὶ ἡ
μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες
ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ
αὐτοῦ.
34. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς
Συμεών, καὶ εἶπε πρὸς Μα-
ριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ·
Jes. 8,14s. Ἰδού, οὗτος κεῖται εἰς πτῶ-
28,16 σιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν
Mt. 21,42 τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἰς σημεῖον
cet. ἀντιλεγόμενον·
R. 9,33. 35. καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν
1Cor. 1,23s. ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία·
ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν
ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογι-
σμοί.
36. Καὶ ἦν Ἄννα προφῆ-
τις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ
φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβε-
βηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς,
ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς
ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας
αὐτῆς·
* 37. καὶ αὐτὴ χήρα ἕως ἐτῶν
ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ
1Tm. 5,5. ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νη-
στείαις καὶ δεήσεσι λατρεύ-
ουσα νύκτα καὶ ἡμέραν.
* 38. Καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπι-
στᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ
κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ
πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις
v.25.. λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.
39. Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαν-
[Mt.2 τα τὰ κατὰ τὸν νόμον κυ-
21ss. ρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν

Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν
ἑαυτῶν Ναζαρέτ.
40. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε v.52.. 1,80.
καὶ ἐκραταιοῦτο, πληρούμε- *
νον σοφίας· καὶ χάρις θεοῦ
ἦν ἐπ' αὐτό.
41. Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γο- Ex.23 14ss.
νεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱε- 34,23
ρουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πά-
σχα.
42. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν
δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐ- *
τῶν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ
ἔθος τῆς ἑορτῆς,
43. καὶ τελειωσάντων τὰς Ex. 23,15
ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν
αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ
παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ
οὐκ ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ.
44. Νομίσαντες δὲ αὐτὸν
ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἦλθον
ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν
αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ
τοῖς γνωστοῖς.
45. Καὶ μὴ εὑρόντες, ὑπέ-
στρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ζη-
τοῦντες αὐτόν.
46. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέ-
ρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ
ἱερῷ, καθεζόμενον ἐν μέσῳ
τῶν διδασκάλων καὶ ἀκού-
οντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα
αὐτούς.
47. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ
ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συν- [Mt. 7,28s.
έσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν
αὐτοῦ.
48. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξε-
πλάγησαν· καὶ εἶπε πρὸς
αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· Τέ-
κνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕ-
τως; ἰδού, ὁ πατήρ σου κἀ-
γὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε.
49. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδει-
?Jo. 2,16s. τε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός
μου δεῖ εἶναί με;
50. Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν
τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς.
51. Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν.
καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ
ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς.
v.19. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει
πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.
v.40. 1Sam. 52. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε
2,26. σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι
Ebr. 2,9s. παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.
17s.
4,15.

Cap. III.

Joannes Baptista. Herodes.
Jesu immersio et genealogia.

a. 28-29 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκά-
pChr. τῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου
Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος
Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰου-
δαίας, καὶ τετραρχοῦντος
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φι-
λίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
τοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰ-
τουραίας καὶ Τραχωνίτιδος
χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς
Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος,
Jo. 18,13 2. ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ
11,49 Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ

ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου Jo.1,
υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 6.33.
3. *Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν* Mt.
περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, 3,1. Mc.
κηρύσσων βάπτισμα μετα- 1,4. Act.
νοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· 19,4.
4. *ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ* Mt.
λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφή- 3,3. Mc.
του, λέγοντος· „Φωνὴ βοῶν- 1,3. Jo.
τος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε 1,23.
τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας Jes. 40,3-
ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 5.
5. *Πᾶσα φάραγξ πληρω-*
θήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ
βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ
ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν *
καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς
λείας·
6. *καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ*
τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ.“ 2,30.
7. *Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπο-* 1,71.
ρευομένοις ὄχλοις βαπτι-
σθῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ· Γεννή- Mt.3,
ματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν 7-9.
ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελ-
λούσης ὀργῆς;
8. *Ποιήσατε οὖν καρποὺς*
ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ
μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυ-
τοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Jo.
Ἀβραάμ. Λέγω γὰρ ὑμῖν, 8,39.
ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν
λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα
τῷ Ἀβραάμ.
9. *Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς* Mt.3,
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖ- 10..
ται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ
ποιοῦν καρπὸν καλόν, ἐκκό-
πτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
10. *Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν*
οἱ ὄχλοι, λέγοντες· Τί οὖν
ποιήσωμεν;
11. *Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει*
αὐτοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας
1Jo. 3,17. *μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ*
ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως
ποιείτω.
7,19s. Mt. 12. *Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι*
21,32 *βαπτισθῆναι καὶ εἶπον*
πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, τί
ποιήσωμεν;
13. *Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·*
Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ δια-
τεταγμένον ὑμῖν πράσσετε.
14. *Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν*
καὶ στρατευόμενοι, λέγοντες·
Καὶ ἡμεῖς τί ποιήσωμεν;
[Lev. 19,13 *Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μηδένα*
διασείσητε μηδὲ συκοφαν-
19,8. *τήσητε· καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς*
1Cor. 9,7. *ὀψωνίοις ὑμῶν.*
15. *Προσδοκῶντος δὲ τοῦ*
λαοῦ καὶ διαλογιζομένων
πάντων ἐν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
Jo.1, 19ss. *μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός,*
16. *ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης*
Mt. 3,11. *ἅπασι, λέγων· Ἐγὼ μὲν ὕδα-*
Mc.1, 8.7. *τι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται δὲ*
Jo.1, *ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ*
26s. *εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάν-*
Act. 13,25 *τα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·*
αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν
πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί·
Mt.3, 12.. 17. *οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ*
αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν

ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει
τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην
αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατα-
καύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.
18. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτε-
ρα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο
τὸν λαόν.
19. Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρ-
χης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ
περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναι- Mc.6, 17ss.
κὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ Mt.
περὶ πάντων ὧν ἐποίησε πο- 14,3 ss.
νηρῶν ὁ Ἡρώδης, 11,2..
20. προσέθηκε καὶ τοῦτο 4,12..
ἐπὶ πᾶσι καὶ κατέκλεισε τὸν
Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.
21. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτι- Mc.1, 9-11.
σθῆναι ἅπαντα τὸν λαόν, Mt.
καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ 3,13. 16s..
προσευχομένου, ἀνεῳχθῆ- Jo.1, 32ss.
ναι τὸν οὐρανὸν
22. καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει
ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ' αὐτόν,
καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέ-
σθαι λέγουσαν· Σὺ εἶ ὁ υἱός 9,35..
μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ηὐ-
δόκησα.
23. Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς
ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχό-
μενος, ὢν ὡς ἐνομίζετο υἱὸς Mt.1, 16-1.
Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλί,
24. τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευΐ,
τοῦ Μελχί, τοῦ Ἰαννά, τοῦ
Ἰωσήφ,
25. τοῦ Ματταθίου, τοῦ
Ἀμώς, τοῦ Ναούμ, τοῦ Ἐσλί,
τοῦ Ναγγαί,
26. τοῦ Μαάθ, τοῦ Ματ-
ταθίου, τοῦ Σεμεΐ, τοῦ Ἰω-
σήφ, τοῦ Ἰούδα,
27. τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησᾶ,
[Mt. 1,12.. τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλα-
θιήλ, τοῦ Νηρί,
28. τοῦ Μελχί, τοῦ Ἀδδί,
τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ,
τοῦ Ἤρ,
* 29. τοῦ Ἰωσῆ, τοῦ Ἐλιέζερ,
τοῦ Ἰωρείμ, τοῦ Ματθάτ,
τοῦ Λευΐ,
30. τοῦ Συμεών, τοῦ Ἰούδα,
τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνάν, τοῦ
Ἐλιακείμ,
* 31. τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μαϊ-
νάν, τοῦ Ματταθά, τοῦ
2Sam. 5,14. Ναθάν, τοῦ Δαυΐδ,
Mt.1, 6.5.. 32. τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ὠβήδ,
τοῦ Βοόζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ
Ναασσών,
Mt.1, 4.3.. 33. τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ
Ἀράμ, τοῦ Ἐσρώμ, τοῦ Φά-
ρες, τοῦ Ἰούδα,
34. τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ,
Mt. 1,2.. τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ
1Chr. Ναχώρ,
1,26. 25.24 35. τοῦ Σερούχ, τοῦ Ῥα-
4-1. Gen. γαῦ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἔβερ,
11,26 τοῦ Σάλα,
25-10 5,32. 36. τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφα-
31-1. ξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ
Λάμεχ,
37. τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ
Ἐνώχ, τοῦ Ἰάρεδ, τοῦ Μα-
λελεήλ, τοῦ Καϊνάν,
38. τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ,
τοῦ Ἀδάμ, τοῦ θεοῦ.

CAP. IV.

Tentatio. Nazarethi vitae periculum subit. Sanantur Capernaumi daemoniacus, socrus Petri, alii. Discedit docturus.

Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύ-
ματος ἁγίου ὑπέστρεψεν Mt.4, 1-11.
ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἤγε- Mc.1,
το ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν 12s. **
ἔρημον,

2. ἡμέρας τεσσαράκοντα
πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ δια-
βόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐ- Mt.4, 2-4.
δὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· [Ex.
καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν 34,28
ἐπείνασεν.

3. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος·
Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ τῷ
λίθῳ τούτῳ, ἵνα γένηται
ἄρτος.

4. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
πρὸς αὐτόν, λέγων· Γέγρα- Dt. 8,3.
πται· „Ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ [Sap.
μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, 16,26
ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι
θεοῦ.“

5. Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ Mt.4, 8-10.
διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλόν, *
ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βα-
σιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν
στιγμῇ χρόνου.

6. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβο-
λος· Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν
ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δό-
ξαν αὐτῶν· ὅτι ἐμοὶ παρα-
δέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δί-
δωμι αὐτήν·

7. σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς
ἐνώπιόν μου, ἔσται σοῦ πᾶσα.

8. Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ
* εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Γέγραπται·
Dt. 6,13. „Προσκυνήσεις κύριον τὸν
10,12 θεόν σου καὶ αὐτῷ μόνῳ
20. λατρεύσεις.“

Mt.4, 5-7. 9. Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς
Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησεν αὐ-
τὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ
ἱεροῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ
υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυ-
τὸν ἐντεῦθεν κάτω·

Ps.91 11s. 10. γέγραπται γάρ· „Ὅτι
τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖ-
ται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυ-
λάξαι σε,

11. καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν
ἀροῦσί σε, μήποτε προσκό-
ψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα
σου.“

12. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι εἴρη-
Dt. 6,16. ται· „Οὐκ ἐκπειράσεις κύ-
[Ex. ριον τὸν θεόν σου.“
17,7. 13. Καὶ συντελέσας πάντα
[Mt. 4,11. πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπέ-
στη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

Mt.4, 12.24 14. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰη-
Mc. σοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύ-
1,14. ματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν·
καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης
τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ.

15. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν
ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δο-
ξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16. Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Να-
ζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος·
καὶ εἰσῆλθε, κατὰ τὸ εἰωθὸς

αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαβ-
βάτων εἰς τὴν συναγωγήν·
καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι.
17. Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ
βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφή-
του· καὶ ἀναπτύξας τὸ βι- [Neh. 8,5.
βλίον εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν
γεγραμμένον·
18. „Πνεῦμα κυρίου ἐπ' Jes. 61,1.
ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με εὐ-
αγγελίσασθαι πτωχοῖς, ἀπέ-
σταλκέ με [ἰάσασθαι τοὺς *
συντετριμμένους τὴν καρ-
δίαν],
19. κηρῦξαι αἰχμαλώτοις
ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλε-
ψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμέ- Jes. 58,6.
νους ἐν ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνι- 61,2.
αυτὸν κυρίου δεκτόν.“
20. Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον,
ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκά-
θισε· καὶ πάντων ἐν τῇ συν-
αγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν
ἀτενίζοντες αὐτῷ.
21. Ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς
αὐτούς· Ὅτι σήμερον πε- Mc. 1,15.
πλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν
τοῖς ὠσὶν ὑμῶν.
22. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν
αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ
τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς
ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στό-
ματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον·
Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰω- Jo. 6,42.
σήφ; Mt.
23. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· 13,55
Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν πα-
ραβολὴν ταύτην· Ἰατρέ,
θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα
* ἠκούσαμεν γενόμενα εἰς Κα-
Jo. 4,46. περναούμ, ποίησον καὶ ὧδε
Mt. 4,13. ἐν τῇ πατρίδι σου.
8,5ss. 24. Εἶπε δέ· Ἀμὴν λέγω
[Jo. 4,44. ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης
Mt. δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι
13,53 ss. αὐτοῦ.
Mc. 6, 1ss. 25. Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω
ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν
ταῖς ἡμέραις Ἠλίου ἐν τῷ
Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐ-
* ρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆ-
1Rg. 17,9. νας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέ-
18,1. γας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν·
Jac. 5,17. 26. καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐ-
τῶν ἐπέμφθη Ἠλίας, εἰ μὴ
* εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας
πρὸς γυναῖκα χήραν.
27. Καὶ πολλοὶ λεπροὶ
ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἐ-
λισσαίου τοῦ προφήτου· καὶ
2Rg. 5,14. οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη,
εἰ μὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος.
28. Καὶ ἐπλήσθησαν πάν-
τες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ,
ἀκούοντες ταῦτα.
29. Καὶ ἀναστάντες ἐξέβα-
λον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως,
καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀ-
φρύος τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ
πόλις αὐτῶν ᾠκοδόμητο,
* ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν·
[Jo. 8,59. 30. αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ
μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.
[Mt. 4,13. 31. Καὶ κατῆλθεν εἰς Κα-
περναούμ, πόλιν τῆς Γαλι-

λαίας· καὶ ἦν διδάσκων αὐ- Mc.1,
τοὺς ἐν τοῖς σάββασι. 21-28
32. Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ [Mt.
τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ὅτι ἐν ἐξου- 7,28s. 22,33
σίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. Jo. 7,46.
33. Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν
ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαι-
μονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέ-
κραξε φωνῇ μεγάλῃ,
34. λέγων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ 8,28..
σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλ-
θες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε v.41..
τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 1,35.
35. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ Jo. 10,36
ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώθητι
καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ
ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον
εἰς τὸ μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ᾽
αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν.
36. Καὶ ἐγένετο θάμβος
ἐπὶ πάντας· καὶ συνελάλουν
πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες·
Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν
ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσ-
σει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύ-
μασι, καὶ ἐξέρχονται;
37. Καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος [Mt. 4,24.
περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον
τῆς περιχώρου.
38. Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς *
συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Mc.1, 29-31
οἰκίαν Σίμωνος· πενθερὰ δὲ Mt.8,
τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη 14s. [1Co.
πυρετῷ μεγάλῳ· καὶ ἠρώ- 9,5.
τησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς.
39. Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐ-
τῆς ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ,
καὶ ἀφῆκεν αὐτήν. Παρα-
8,3. χρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει
Jo. 12,2. αὐτοῖς.
40. Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου,
Mt. 8,16. πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦν-
Mc.1, τας νόσοις ποικίλαις, ἤγαγον
32.34 αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ
ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖ-
ρας ἐπιθεὶς ἐθεράπευσεν
αὐτούς.
41. Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμό-
* νια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα
καὶ λέγοντα· Ὅτι σὺ εἶ ὁ
υἱὸς τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐπιτι-
8,56.. μῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν,
Mc. 3,11. ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν
Act. 16,17 αὐτὸν εἶναι.
42. Γενομένης δὲ ἡμέρας,
Mc.1, 35-39 ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρη-
μον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι
ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον
ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐ-
τὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ᾽
αὐτῶν.
43. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν
εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν
* βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ὅτι εἰς
τοῦτο ἀπέσταλμαι.
44. Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν
ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλι-
λαίας.

CAP. V.

Piscatus Petri. Leprosus. Paralyticus per tectum illatus; blasphemiae criminatio. Levi ejusque convivium; criminationes de jejunio.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχ-
λον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ, τοῦ

ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,
καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ
τὴν λίμνην Γεννησαρέτ·
2. καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶ-
τα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ
ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ᾽ αὐτῶν
ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα.
3. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν
πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώ-
τησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς
ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ
καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ
πλοίου τοὺς ὄχλους.
4. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν,
εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· Ἐπ-
ανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ
χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς
ἄγραν.
5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων
εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι᾽
ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαν-
τες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ
τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ
δίκτυον.
6. Καὶ τοῦτο ποιήσαντες
συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων
πολύ· διεῤῥήγνυτο δὲ τὸ δί-
κτυον αὐτῶν.
7. Καὶ κατένευσαν τοῖς
μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ
πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλλα-
βέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον
καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ
πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι
αὐτά.
8. Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος
προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ
Ἰησοῦ, λέγων· Ἔξελθε ἀπ᾽
ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός
εἰμι, κύριε.
9. Θάμβος γὰρ περιέσχεν
αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν
αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν
ἰχθύων ᾗ συνέλαβον·
10. ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον
καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβε-
δαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ
Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν
[Mt.4 18-22 Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φο-
Mc.1, βοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώ-
16-20 Jo.1, πους ἔσῃ ζωγρῶν.
35ss. 11. Καὶ καταγαγόντες τὰ
πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες
ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.
12. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι
αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων,
Mc.1, 40-42 καὶ ἰδού, ἀνὴρ πλήρης λέ-
Mt. πρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν,
8,2s. πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη
αὐτοῦ, λέγων· Κύριε, ἐὰν
θέλῃς, δύνασαί με καθαρί-
σαι.
13. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα
ἥψατο αὐτοῦ εἰπών· Θέλω,
καθαρίσθητι. Καὶ εὐθέως
ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ.
14. Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν
8,56.. Mt. αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν· ἀλλὰ
8,4.. ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ
Mc. 1,44. ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ
τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς
Lev. 14,2. προσέταξε Μωϋσῆς, εἰς μαρ-
τύριον αὐτοῖς.
Mc. 1,45. 15. Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ
λόγος περὶ αὐτοῦ· καὶ συν-
ήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀ-

κούειν καὶ θεραπεύεσθαι
ὑπ᾽ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθε- *
νειῶν αὐτῶν.
16. Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν
ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προς- Mc. 1,35.
ευχόμενος.
17. Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν
ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδά-
σκων· καὶ ἦσαν καθήμενοι
Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκα-
λοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ
πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας
καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσα-
λήμ· καὶ δύναμις κυρίου ἦν
εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς.
18. Καὶ ἰδού, ἄνδρες φέ- Mt. 9,2.
ροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον Mc.2,
ὃς ἦν παραλελυμένος· καὶ 3-5.
ἐζήτουν αὐτὸν εἰςενεγκεῖν
καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ.
19. Καὶ μὴ εὑρόντες ποίας 19,4
εἰςενέγκωσιν αὐτόν, διὰ τὸν *
ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶ-
μα διὰ τῶν κεράμων καθῆ-
καν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ
εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ
Ἰησοῦ.
20. Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν
αὐτῶν εἶπεν· Ἄνθρωπε,
ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι 7,48.
σου. Jo. 5,14. 9,2.
21. Καὶ ἤρξαντο διαλογί- Mt.9,
ζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ 3-8.
Φαρισαῖοι, λέγοντες· Τίς Mc.2, 6-12.
ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλας-
φημίας; τίς δύναται ἀφιέ- *
ναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ μόνος ὁ Jes. 43,25
θεός;

22. Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς
6,8.. τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν,
ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐ-
τούς· Τί διαλογίζεσθε ἐν
ταῖς καρδίαις ὑμῶν;
23. Τί ἐστιν εὐκοπώτερον
εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι αἱ
ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν· Ἔ-
γειρε καὶ περιπάτει;
24. Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξου-
σίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι
ἁμαρτίας· (εἶπε τῷ παρα-
λελυμένῳ·) Σοὶ λέγω, ἔγειρε
καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου
πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου.
25. Καὶ παραχρῆμα ἀνα-
στὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας
ἐφ᾽ ὃ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς
τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων
τὸν θεόν.
26. Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν
7,16. ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν
θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φό-
βου, λέγοντες· Ὅτι εἴδομεν
παράδοξα σήμερον.
Mt.9, 9-13. 27. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλ-
Mc.2, θε καὶ ἐθεάσατο τελώνην
13-17 ὀνόματι Λευΐν, καθήμενον
ἐπὶ τὸ τελώνιον· καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
28. Καὶ καταλιπὼν ἅπαν-
τα, ἀναστὰς ἠκολούθει αὐ-
τῷ.
29. Καὶ ἐποίησε δοχὴν με-
γάλην Λευῒς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ
αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος τελω-
νῶν πολὺς καὶ ἄλλων, οἳ

ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακεί-
μενοι.
30. Καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φα- 15,2.. 7,39.
ρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς
αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, λέγοντες· Διατί με-
τὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρ-
τωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε;
31. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· Οὐ
χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνον-
τες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς
ἔχοντες·
32. οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι
δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς
εἰς μετάνοιαν.
33. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν·
Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου * Mt. 9,
νηστεύουσι πυκνὰ καὶ δεή- 14s. Mc. 2,
σεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ 18-20
οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ 18,12
ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν;
34. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ Jo. 3,29.
νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος
μετ' αὐτῶν ἐστί, ποιῆσαι νη-
στεύειν;
35. Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι,
καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν
ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσου- Jo. 16,20
σιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
36. Ἔλεγε δὲ καὶ παραβο-
λὴν πρὸς αὐτούς· Ὅτι οὐδεὶς ** Mt.
ἐπίβλημα ἀπὸ ἱματίου και- 9,16.
νοῦ σχίσας ἐπιβάλλει ἐπὶ Mc. 2,21.
ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή-
γε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ
τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει
τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ
καινοῦ.
Mt. 9,17. 37. Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον
Mc. νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς·
2,22. εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος
τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκ-
χυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπο-
λοῦνται·
38. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς
* ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον, καὶ
ἀμφότεροι συντηροῦνται.
39. Καὶ οὐδεὶς πιὼν πα-
λαιόν, εὐθέως θέλει νέον·
λέγει γάρ· Ὁ παλαιὸς χρη-
στότερός ἐστιν.

CAP. VI.

Sabbato spicae vulsae et sicca manus sanata. Apostolorum electio. *Oratio montana.*

Mc. 2, Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ
23-26 δευτεροπρώτῳ διαπορεύε-
Mt. 12 1-4. σθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων·
Dt. 23,25 καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ τοὺς στάχυας καὶ ἤ-
σθιον ψώχοντες ταῖς χερσί.
2. Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων
Ex. 20,10 εἶπον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε ὃ
* οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς
σάββασι;
3. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐ-
1Sam. 21,6. δὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε
Δαυΐδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐ-
τὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες;
4. ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους
τῆς προθέσεως ἔλαβε καὶ
ἔφαγε καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ'

αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν Ex. 29,33
εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς;
5. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι Mt. 12,8.
κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀν- Mc.
θρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. 2,28.
6. Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ
σαββάτῳ εἰςελθεῖν αὐτὸν Mt. 12,9s.
εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδά- Mc.3,
σκειν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, 1-4.
καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν
ξηρά.
7. Παρετηροῦντο δὲ οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι, εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θε- 13,14 14,3.
ραπεύει· ἵνα εὕρωσι κατη- Jo.
γορίαν αὐτοῦ. 9,16.
8. Αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς δια-
λογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε 5,22..
τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχον- Jo. 2,25.
τι τὴν χεῖρα· Ἔγειρε καὶ
στῆθι εἰς τὸ μέσον. Ὁ δὲ
ἀναστὰς ἔστη.
9. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς *
αὐτούς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς·
Τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, *
ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆ-
σαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπο-
λέσαι;
10. Καὶ περιβλεψάμενος Mc. 3,5s.
πάντας αὐτούς, εἶπεν αὐτῷ· Mt.
Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ 12,13
δὲ ἐποίησεν οὕτω, καὶ ἀπε- s.
κατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς
ἡ ἄλλη.
11. Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν
ἀνοίας καὶ διελάλουν πρὸς
ἀλλήλους, τί ἂν ποιήσειαν *
τῷ Ἰησοῦ.

12. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέ-
Mc.3, 13.14 ραις ταύταις ἐξῆλθεν εἰς τὸ
Mt. ὄρος προσεύξασθαι· καὶ ἦν
5,1. διανυκτερεύων ἐν τῇ προς-
ευχῇ τοῦ θεοῦ.
13. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα,
προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ· καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ᾽
αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀπο-
στόλους ὠνόμασε,
Mc.3, 14. Σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασε
16-19 cet. Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν
Mt.10 ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον
2-4.. Act. καὶ Ἰωάννην καὶ Φίλιππον
1,13. καὶ Βαρθολομαῖον
15. καὶ Ματθαῖον καὶ Θω-
μᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ
Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν
καλούμενον ζηλωτήν,
Jo. 14,22 16. καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου,
Jud. 1? καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην ὃς
καὶ ἐγένετο προδότης,
17. καὶ καταβὰς μετ᾽ αὐτῶν
ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ,
Mc. 3,7s. καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ
Mt. καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ
4,25. ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας
καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς
παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶ-
νος, οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ
καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων
αὐτῶν·
18. καὶ οἱ ὀχλούμενοι ἀπὸ
Mc.3, 10s. πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθε-
[Mt. ραπεύοντο.
9,21. 12,15 19. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει
14,36 ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύνα-

μις παρ᾽ αὐτοῦ ἐξήρχετο·
καὶ ἰᾶτο πάντας.
20. *Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς* Mt.
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς 5-7.
μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε· Μα-
κάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμε- Mt.
τέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ 5,3.
θεοῦ.
21. Μακάριοι οἱ πεινῶντες Mt.5,
νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. 6.4.. Ap.
Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, 7,16. Jes.
ὅτι γελάσετε. 61,3.
22. Μακάριοί ἐστε, ὅταν Mt.
μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρω- 5,11s. 1Pt.
ποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν 4,14.
ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσι καὶ ἐκ- Jo.
βάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς 16,2..
πονηρόν, ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου.
23. Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ
γάρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς 2Cor.
ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ ταὐτὰ 4,17.
γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις Jac.
οἱ πατέρες αὐτῶν. 5,10.
24. Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Jac.
πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν 5,1. Mc.
παράκλησιν ὑμῶν. 10,24 [Mt.
25. Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλη- 6,2.
σμένοι, ὅτι πεινάσετε. Οὐαὶ L.2,
ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι 25.
πενθήσετε καὶ κλαύσετε.
26. Οὐαί, ὅταν καλῶς ὑμᾶς
εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι· *
κατὰ ταὐτὰ γὰρ ἐποίουν
τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πα-
τέρες αὐτῶν.
27. Ἀλλ᾽ ὑμῖν λέγω τοῖς Mt. 5,44.
ἀκούουσιν· Ἀγαπᾶτε τοὺς
ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε
τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς,
23,34 28. εὐλογεῖτε τοὺς καταρω-
Act. 7,59. μένους ὑμῖν, προσεύχεσθε
ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων
ὑμᾶς.
Mt.5, 39s. 29. Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν
1Cor. σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλ-
6,7. λην· καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός
σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χι-
τῶνα μὴ κωλύσῃς.
Mt. 5,42. 30. Παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί
σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴρον-
τος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει.
Mt.7, 12.. 31. Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα
ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι,
καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς
ὁμοίως.
Mt. 5,46. 32. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς
ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν
χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρ-
τωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐ-
τοὺς ἀγαπῶσι.
33. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε
τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς,
ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ
γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ
ποιοῦσι.
34. Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ᾽
* ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία
ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ
ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δα-
νείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ
ἴσα.
35. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς
ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθο-
Mt. 5,42. ποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν

ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ Lev. 25,36
μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσε-
σθε υἱοὶ ὑψίστου· ὅτι αὐτὸς Mt. 5,45.
χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχα-
ρίστους καὶ πονηρούς.
36. *Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμο-* Mt.5, 48..
νες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν Ex.
οἰκτίρμων ἐστί. 34,6.al.
37. *Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ* Mt.
μὴ κριθῆτε· μὴ καταδικά- 7,1. R.
ζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικα- 2,1.
σθῆτε· ἀπολύετε, καὶ ἀπο- 1Cor. 4,5.
λυθήσεσθε.
38. *Δίδοτε, καὶ δοθήσεται*
ὑμῖν· μέτρον καλόν, πεπιε-
σμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ
ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν
εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ Mt.
αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, 7,2. Mc.
ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. 4,24.
39. *Εἶπε δὲ καὶ παραβολὴν*
αὐτοῖς· Μήτι δύναται τυ- Mt. 15,14
φλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ
ἀμφότεροι εἰς βόθυνον ἐμ- *
πεσοῦνται;
40. *Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ* Mt. 10,24
τὸν διδάσκαλον· κατηρτι- Jo.
σμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ 15,20
διδάσκαλος αὐτοῦ.
41. *Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρ-* Mt.7, 3-5.
φος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ Sir.
ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν 18,21
τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ
κατανοεῖς;
42. *ἢ πῶς δύνασαι λέγειν*
τῷ ἀδελφῷ σου· Ἀδελφέ,
ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ
ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς
τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δο-
κὸν οὐ βλέπων; Ὑποκριτά,
ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ
τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε
διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρ-
φος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
ἀδελφοῦ σου.
Mt.7, 16-18 43. *Οὐ γάρ ἐστι δένδρον*
12,33 *καλὸν ποιοῦν καρπὸν σα-*
πρόν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν
ποιοῦν καρπὸν καλόν.
44. *Ἕκαστον γὰρ δένδρον*
ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώ-
Jac. 3,12. *σκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν*
συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ
βάτου τρυγῶσι σταφυλήν.
Mt. 12,35 45. *Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος*
ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ
τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει
τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς
* *ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ*
θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐ-
τοῦ προφέρει τὸ πονηρόν·
ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος
τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα
αὐτοῦ.
Mt.7, 21-23 46. *Τί δέ με καλεῖτε· Κύ-*
ριε, κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ
λέγω;
Mt.7, 24-27 47. *Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός*
με καὶ ἀκούων μου τῶν λό-
γων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑπο-
δείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος.
48. *Ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώ-*
πῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς
ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε καὶ ἔθη-
κε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν·
πλημμύρας δὲ γενομένης

προσέῤῥηξεν ὁ ποταμὸς τῇ
οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε
σαλεῦσαι αὐτήν· τεθεμε- *
λίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.
49. Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ
ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀν-
θρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰ-
κίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θε- Ez. 13,11
μελίου, ᾗ προσέῤῥηξεν ὁ πο-
ταμός, καὶ εὐθέως ἔπεσε, *
καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς
οἰκίας ἐκείνης μέγα.

CAP. VII.

Centurionis servus. Juvenis Naini mortuus. Baptistae legati; Jesu de eo et aequalibus sententia. Peccatrix veniam nacta parabolâ duorum debitorum defensa.

Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα *
τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς Mt. 7,28.
ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰςῆλθεν 8,5. Jo. 4,
εἰς Καπερναούμ. 46ss.
2. Ἑκατοντάρχου δέ τινος
δοῦλος κακῶς ἔχων ἤμελλε
τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντι-
μος.
3. Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰη-
σοῦ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν
πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαί-
ων, ἐρωτῶν αὐτόν, ὅπως ἐλ-
θὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον
αὐτοῦ.
4. Οἱ δὲ παραγενόμενοι
πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκά-
λουν αὐτὸν σπουδαίως, λέ-
γοντες· Ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ
παρέξῃ τοῦτο·
5. ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος
ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν
αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν.
6. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο
σὺν αὐτοῖς. Ἤδη δὲ αὐτοῦ
οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ
τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐ-
τὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους,
λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλ-
Mt. 8,8s. λου· οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα
ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλ-
θῃς·
7. διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα
πρός σε ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ
* λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς
μου.
8. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός
εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμε-
νος, ἔχων ὑπ᾽ ἐμαυτὸν στρα-
τιώτας· καὶ λέγω τούτῳ· Πο-
ρεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ
ἄλλῳ· Ἔρχου, καὶ ἔρχεται·
καὶ τῷ δούλῳ μου· Ποίησον
τοῦτο, καὶ ποιεῖ.
Mt. 8,10. 9. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰη-
σοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν· καὶ
στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι
αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· Λέγω ὑμῖν,
οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην
πίστιν εὗρον.
10. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ
πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον
Mt. 8,13. εὗρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦ-
λον ὑγιαίνοντα.
* 11. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἑξῆς
ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλου-
μένην Ναΐν· καὶ συνεπορεύ-
οντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐ-
* τοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολύς.

12. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ
τῆς πόλεως, καὶ ἰδού, ἐξεκο-
μίζετο τεθνηκώς, υἱὸς μονο- [8,49
γενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ ss.pp. Jo.11
αὕτη χήρα· καὶ ὄχλος τῆς 11ss. [1Rg.
πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. 17,17
13. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ κύ- 2Rg. 4,32.
ριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ ss.
καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε.
14. Καὶ προσελθὼν ἥψατο
τῆς σοροῦ· οἱ δὲ βαστάζον-
τες ἔστησαν· καὶ εἶπε· Νεα-
νίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. [Mc. 5,41.
15. Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νε-
κρός, καὶ ἤρξατο λαλεῖν· καὶ
ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐ-
τοῦ.
16. Ἔλαβε δὲ φόβος ἅπαν-
τας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν,
λέγοντες· Ὅτι προφήτης μέ-
γας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ *
ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν 1,78.
λαὸν αὐτοῦ.
17. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος
οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ
περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ
περιχώρῳ.
18. Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάν-
νῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ 3,20.. Mt.
πάντων τούτων. 11,2s.
19. Καὶ προσκαλεσάμενος
δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψε πρὸς
τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ
ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδο- Dt. 18,15
κῶμεν;
20. Παραγενόμενοι δὲ πρὸς
αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον· Ἰω-
άννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλ-
κεν ἡμᾶς πρός σε, λέγων·
Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον
προςδοκῶμεν;
21. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθε-
ράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων
Mc.5, 29.34 καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων
3,10. πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολ-
* λοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν.
Mt.11 4-11. 22. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευ-
θέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάν-
νῃ ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε· ὅτι
Jes. 35,5. τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ
61,1. περιπατοῦσι, λεπροὶ καθα-
ρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι,
νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ
εὐαγγελίζονται·
23. καὶ μακάριός ἐστιν ὃς
ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.
24. Ἀπελθόντων δὲ τῶν
9,52. Jac. ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο
2,25. λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους
* περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξεληλύ-
θατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσα-
Eph. 4,14. σθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου
σαλευόμενον;
25. Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε
ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλα-
Mt. 3,4. κοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον;
Ἰδού, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ
καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν
τοῖς βασιλείοις εἰσίν.
26. Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε
1,76. 15. ἰδεῖν; προφήτην; Ναί, λέγω
ὑμῖν, καὶ περισσότερον προ-
φήτου.
27. Οὗτός ἐστι, περὶ οὗ γέ-

γραπται· „Ἰδού, ἀποστέλλω *
τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προς- Mal. 3,1.
ώπου σου, ὃς κατασκευάσει [Mc.
τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν 1,2.
σου.“

28. Λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων
ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προ-
φήτης Ἰωάννου τοῦ βαπτι- *
στοῦ οὐδείς ἐστιν, ὁ δὲ μι- Mt. 11,11
κρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ 13,17
θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστί.

29. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκού- 3,10 ss.
σας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίω- Mt.
σαν τὸν θεόν, βαπτισθέντες 21,32
τὸ βάπτισμα Ἰωάννου·

30. οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ
νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ
ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ
βαπτισθέντες ὑπ᾿ αὐτοῦ.

31. Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς * Mt. 11
ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύ- 16-19
της, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι;

32. Ὅμοιοί εἰσι παιδίοις
τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις
καὶ προςφωνοῦσιν ἀλλήλοις
καὶ λέγουσιν· Ηὐλήσαμεν
ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε·
ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ
ἐκλαύσατε.

33. Ἐλήλυθε γὰρ Ἰωάννης
ὁ βαπτιστὴς μήτε ἄρτον Mt 3,4.
ἐσθίων μήτε οἶνον πίνων, *
καὶ λέγετε· Δαιμόνιον ἔχει. Jo.

34. Ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ 10,20
ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πί- 5,29..
νων, καὶ λέγετε· Ἰδού, ἄν- Jo. 2,2.
θρωπος φάγος καὶ οἰνοπό-
της, φίλος τελωνῶν καὶ ἁ-
μαρτωλῶν.

11,19 35. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σο-
Mt. 11,19 φία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς
πάντων.

v.40.. 36. Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν
τῶν Φαρισαίων, ἵνα φάγῃ
μετ᾿ αὐτοῦ· καὶ εἰςελθὼν εἰς
* τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου
ἀνεκλίθη.

* 37. Καὶ ἰδού, γυνὴ ἐν τῇ
πόλει ἥτις ἦν ἁμαρτωλός,
* ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν
τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κο-
[Mt. 26,7.. μίσασα ἀλάβαστρον μύρου

38. καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ
τοὺς πόδας αὐτοῦ, κλαίουσα
ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας
αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς
θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς
ἐξέμασσε καὶ κατεφίλει τοὺς
πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειφε τῷ
μύρῳ.

39. Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ
καλέσας αὐτόν, εἶπεν ἐν ἑαυ-
τῷ λέγων· Οὗτος εἰ ἦν προ-
φήτης, ἐγίνωσκεν ἄν, τίς καὶ
ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἅπτε-
ται αὐτοῦ· ὅτι ἁμαρτωλός
ἐστι.

40. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
[Mt. 26,6.. σοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Σί-
μων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. Ὁ δέ
φησι· Διδάσκαλε, εἰπέ.

41. Δύο χρεωφειλέται ἦσαν
δανειστῇ τινί· ὁ εἷς ὤφειλε
δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ
ἕτερος πεντήκοντα.

42. *Μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν
ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχα-
ρίσατο. Τίς οὖν αὐτῶν, εἰπέ, *
πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει;*
43. *Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων
εἶπεν· Ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ
τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῷ· Ὀρθῶς ἔκρινας.*
44. *Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν
γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη·
Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖ-
κα; Εἰςῆλθόν σου εἰς τὴν
οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας* [Gen. 18,4.
*μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς
δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς
πόδας καὶ ταῖς θριξὶν αὐτῆς *
ἐξέμαξε.*
45. *Φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας·* [R. 16,16
*αὕτη δέ, ἀφ' ἧς εἰςῆλθον, οὐ *
διέλιπε καταφιλοῦσά μου
τοὺς πόδας.*
46. *Ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου
οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ
ἤλειψε τοὺς πόδας μου.*
47. *Οὗ χάριν, λέγω σοι,* 1Pt. 4,8.
ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς Jac.
αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πο- 5,20.
λύ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, 5,31s.
ὀλίγον ἀγαπᾷ.
48. *Εἶπε δὲ αὐτῇ· Ἀφέων-* 5,20s. Mt.
ταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 9,2s..
49. *Καὶ ἤρξαντο οἱ συνα-
νακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς·
Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρ-
τίας ἀφίησιν;*
50. *Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυ-
ναῖκα· Ἡ πίστις σου σέσωκέ* 8,48.
σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. pp. 17,19

CAP. VIII.

Foeminae victum ministrantes. Parabola de satore. Candela non occultanda. Mater et fratres. Tempestas. Daemones Legionis et sues. Jairi filia et mulier sanguine fluens.

*Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθ-
εξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ
πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων
καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βα-
σιλείαν τοῦ θεοῦ· καὶ οἱ δώ-
δεκα σὺν αὐτῷ,*
2. *καὶ γυναῖκές τινες αἳ
ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ
πνευμάτων πονηρῶν καὶ
ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλου-*
Mc. 16,9. *μένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς*
v.30. *δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει,*
11,26 3. *καὶ Ἰωάννα, γυνὴ Χουζᾶ
ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ
Σουσάννα, καὶ ἕτεραι πολ-
λαί, αἵτινες διηκόνουν αὐ-*
* *τοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐ-
ταῖς.*
Mt. 13,2. 4. *Συνιόντος δὲ ὄχλου πολ-*
Mc. 4,1. *λοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπι-
πορευομένων πρὸς αὐτόν,
εἶπε διὰ παραβολῆς·*
Mt.13 3-9. 5. *Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ*
Mc.4, 3-9. *σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ.
Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ*
v.11 ss. *μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν·
καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πε-
τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφα-
γεν αὐτό.*
6. *Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ
τὴν πέτραν· καὶ φυὲν ἐξη-*

ῥάνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν
ἰκμάδα.
7. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέ-
σῳ τῶν ἀκανθῶν· καὶ συμ-
φυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέ-
πνιξαν αὐτό.
8. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς
τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν· καὶ
φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατον- [Gen. 26,12
ταπλασίονα. Ταῦτα λέγων
ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω.
9. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ Mc. 4, 10-12
μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες
τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη.
10. Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέ- Mt. 13,11
δοται γνῶναι τὰ μυστήρια 11,25
τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ,
τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβο-
λαῖς, „ἵνα βλέποντες μὴ βλέ- Mt. 13,13
πωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συν- Jes.
ιῶσιν.“ 6,10.
11. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παρα- Mt. 13 18-23
βολή· Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λό- Mc. 4,
γος τοῦ θεοῦ. 14-20
12. Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν
εἰσὶν οἱ ἀκούοντες· εἶτα ἔρ-
χεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει
τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας
αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες
σωθῶσιν.
13. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας,
οἳ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χα-
ρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ
οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ
πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ
ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφ-
ίστανται.

14. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας
πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκού-
12,22 σαντες καὶ ὑπὸ μεριμνῶν
ss. 18,24 καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ
βίου πορευόμενοι συμπνί-
γονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσι.
15. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ,
οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ
καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες
τὸν λόγον κατέχουσι καὶ
Ebr. 10,36 καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.
16. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας
11,33 Mc. 4, καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ
21s. ὑποκάτω κλίνης τίθησιν·
Mt. 5,15. ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθη-
* σιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι
βλέπωσι τὸ φῶς.
12,2. Mt. 17. Οὐ γάρ ἐστι κρυπτόν,
10,26 ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται·
* οὐδὲ ἀπόκρυφον, ὃ οὐ γνω-
σθήσεται καὶ εἰς φανερὸν
ἔλθῃ.
Mc. 4,24s. 18. Βλέπετε οὖν, πῶς ἀκού-
Mt. ετε· ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθή-
13,12 25,29 σεται αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ
ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθή-
σεται ἀπ' αὐτοῦ.
Mt. 12 46s. 19. Παρεγένοντο δὲ πρὸς
Mc. αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελ-
3,31s. φοὶ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἠδύναν-
το συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν
ὄχλον.
20. Καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ,
* λεγόντων· Ἡ μήτηρ σου καὶ
Mc. 6,3.. οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν
ἔξω, ἰδεῖν σε θέλοντες.
11,28 21. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε
Mt. 12,50 πρὸς αὐτούς· Μήτηρ μου

καὶ ἀδελφοί μου, οὗτοί εἰσιν Mc. 3,35.
οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκού- [Jo.
οντες καὶ ποιοῦντες. 15,14
22. Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν Mt. 8,18.
ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς Mc.
πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ- 4,35.
τοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς
λίμνης· καὶ ἀνήχθησαν.
23. Πλεόντων δὲ αὐτῶν Mc. 4, 37-41
ἀφύπνωσε· καὶ κατέβη λαῖ- Mt. 8,
λαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, 24-27
καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκιν-
δύνευον.
24. Προσελθόντες δὲ διή-
γειραν αὐτόν, λέγοντες· Ἐ-
πιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολ-
λύμεθα. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπε-
τίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύ-
δωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύ-
σαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη.
25. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ποῦ 17,6.
ἔστιν ἡ πίστις ὑμῶν; Φοβη-
θέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέ-
γοντες πρὸς ἀλλήλους· Τίς
ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς Prov. 30,4.
ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ Ps.
ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐ- 107, 24ss.
τῷ;
26. Καὶ κατέπλευσαν εἰς
τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, *
ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γα- *
λιλαίας. Mc. 5,
27. Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ 1-3. Mt.
τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ 8,28.
ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς
εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκα-
νῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδι-
δύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμε-
νεν, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς μνήμασιν.
Mc. 5,6s. 28. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν
Mt. 8,29. καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν
αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε·
Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ
τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέο-
v. 31. μαί σου, μή με βασανίσῃς.
Mc. 5,8. 29. Παρήγγειλε γὰρ τῷ
πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξ-
ελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου·
πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρ-
Mc. 5,4. πάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο
ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασ-
σόμενος, καὶ διαῤῥήσσων τὰ
δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ
δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους.
Mc. 5,9s. 30. Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ
Ἰησοῦς, λέγων· Τί σοί ἐστιν
ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· Λεγεών·
ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰςῆλθεν
εἰς αὐτόν.
* 31. Καὶ παρεκάλει αὐτόν,
ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς
τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν.
Mc. 5, 11-14 32. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων
Mt. 8, ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ
30-34 ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐ-
τόν, ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς
ἐκείνους εἰςελθεῖν· καὶ ἐπέ-
τρεψεν αὐτοῖς.
33. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαι-
μόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου
εἰςῆλθεν εἰς τοὺς χοίρους·
καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ
τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην
καὶ ἀπεπνίγη.
34. Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες

τὸ γεγενημένον ἔφυγον καὶ *
ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν
καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.
35. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ
γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς Mc.5, 15s.
τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗρον καθ-
ήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ'
οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει,
ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦν- [Act. 26,25
τα, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ
Ἰησοῦ· καὶ ἐφοβήθησαν.
36. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς
καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ *
δαιμονισθείς.
37. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν Mc. 5,17.
ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περι- Mt.
χώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπ- 8,34.
ελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ
μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς Mc.5, 18-20
δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέ-
στρεψεν.
38. Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνήρ, *
ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμό-
νια, εἶναι σὺν αὐτῷ. Ἀπέ-
λυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
λέγων·
39. Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶ-
κόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα
ἐποίησέ σοι ὁ θεός. Καὶ ἀπ-
ῆλθε, καθ' ὅλην τὴν πόλιν
κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς.
40. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑπο- Mc. 5,21.
στρέψαι τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέ- Mt.
ξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν 9,1.
γὰρ πάντες προσδοκῶντες
αὐτόν.
41. Καὶ ἰδού, ἦλθεν ἀνὴρ
Mc.5, 22-24 ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς
Mt. ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρ-
9,18s. χε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς
πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει
αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶ-
κον αὐτοῦ,
42. ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς
ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ
* αὕτη ἀπέθνησκεν. Ἐν δὲ τῷ
ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συν-
έπνιγον αὐτόν.
Mc.5, 25.27 43. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύ-
Mt. σει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδε-
9,20. κα, ἥτις ἰατροῖς προσανα-
15,12 21,4. λώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ
ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θερα-
πευθῆναι,
44. προσελθοῦσα ὄπισθεν
ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παρα-
Mc.5, 29-33 χρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵ-
ματος αὐτῆς.
45. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·
Τίς ὁ ἁψάμενός μου; Ἀρ-
νουμένων δὲ πάντων, εἶπεν
ὁ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ·
Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχου-
σί σε καὶ ἀποθλίβουσι· καὶ
λέγεις· Τίς ὁ ἁψάμενός μου;
46. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·
Ἥψατό μού τις· ἐγὼ γὰρ
ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν
ἀπ' ἐμοῦ.
47. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι
οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε
καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι'
ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ, ἀπ-
ήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς

τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα.

48. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. * 7,50. Mc. 5,34. Mt. 9,22.

49. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων αὐτῷ· Ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. Mc.5, 35-37 7,6.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ, λέγων· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται.

51. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. * 9,28. pp.

52. Ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. 7,13s. Mc.5, 38-43 Mt.9, 23-25 Jo.11,11.

53. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν.

54. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησε λέγων· Ἡ παῖς, ἐγείρου. *

55. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα· καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν.

56. Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός. 4,41. 5,14. 9,21. Mc.5,43.

CAP. IX.

Mandata ad Apostolos. Herodes de Jesu. Cibatio quinque millium. Quis dicatur et quales poscat. Transfiguratio. Daemoniacus ab Apostolis non sanatus. Eorum ambitio et iracundia. Sectandi impedimenta.

[9,51—18,14. Collectio singulatim parabolarum Lucae fere propria.]

* 6,13 ss. Mt. 10,1. Mc. 6,7. 3,15. Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν.

Mt. 10,7. 2. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας.

Mc.6, 8-10. Mt. 10,9-11. 3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν.

10,5. 7. 4. Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε.

10,11 cet. Mc. 6,11. Mt. 10,14 cet. 5. Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ᾽ αὐτούς.

Mc.6, 12s. 6. Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

Mc.6, 14s. 7. Ἤκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ

τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ' Mt. 14,1s.
αὐτοῦ πάντα· καὶ διηπόρει, *
διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων,
ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ
νεκρῶν,
8. ὑπό τινων δέ, ὅτι Ἠλίας v.19. Mt.
ἐφάνη, ἄλλων δέ, ὅτι προ- 17,10
φήτης εἷς τῶν ἀρχαίων cet.
ἀνέστη.
9. Καὶ εἶπεν Ἡρώδης· 3,20. Mc.
Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· 6,16.
τίς δέ ἐστιν οὗτος, περὶ οὗ
ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ
ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. 23,8.
10. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ Mc.6, 30-34
ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐ- Mt.14
τῷ ὅσα ἐποίησαν· καὶ παρα- 13s. Jo.
λαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησε 6,1s.
κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον *
πόλεως καλουμένης Βηθ-
σαϊδά.
11. Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες
ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ ἀ- *
ποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει
αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας
τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν
ἔχοντας θεραπείας ἰᾶτο.
12. Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο
κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ
δώδεκα εἶπον αὐτῷ· Ἀπόλυ-
σον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευ- Mc.6, 35-44
θέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας [8,1 ss.]
καὶ τοὺς ἀγρούς, καταλύσωσι Mt.14
καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν· ὅτι 15-21 [15,
ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. 32ss.]
13. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Jo.6, 5-13.
Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.
Οἱ δὲ εἶπον· Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν
πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ
ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευ-
θέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν
εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον
βρώματα;
14. Ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες
πεντακισχίλιοι. Εἶπε δὲ πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Κα-
τακλίνατε αὐτοὺς κλισίας
Mc. 6,40. ἀνὰ πεντήκοντα.
15. Καὶ ἐποίησαν οὕτω
καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας.
16. Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε
ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας,
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν
εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ κατέ-
κλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθη-
ταῖς παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ.
17. Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορ-
2Rg. 4,44. τάσθησαν πάντες· καὶ ἤρθη
τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς, κλα-
σμάτων κόφινοι δώδεκα.
Mt.16 13s. 18. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι
Mc.8, 27s. αὐτὸν προσευχόμενον κατα-
μόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μα-
θηταί· καὶ ἐπηρώτησεν αὐ-
τούς, λέγων· Τίνα με λέγου-
σιν οἱ ὄχλοι εἶναι;
19. Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶ-
v.7s.. πον· Ἰωάννην τὸν βαπτι-
στήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι
δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν
ἀρχαίων ἀνέστη.
Mt.16 15s. 20. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὑμεῖς
Mc. 8,29. δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀπο-
Jo.6, 68s. κριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε·
Τὸν Χριστὸν τοῦ θεοῦ.
8,56.. 21. Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς

παρήγγειλε μηδενὶ λέγειν Mc.8,30s.
τοῦτο, Mt.16,20s..
22. εἰπών· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν v.44.
τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ πα- 18,32 17,25
θεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι 13,33 20,15
ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ 24,26
ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, [Jo. 10,18
καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. *
23. Ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας· Mc.8, 34-37
Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχε- Mt.16
σθαι, ἀρνησάσθω ἑαυτὸν 24-26
καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐ-
τοῦ καθ᾽ ἡμέραν, καὶ ἀκο- 14,27
λουθείτω μοι.
24. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν 17,33 Mt.10
ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέ- 38s.
σει αὐτήν· ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέ- Jo. 12,25
σῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν cl.11,
ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. 25s.
25. Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄν-
θρωπος κερδήσας τὸν κό-
σμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπο-
λέσας ἢ ζημιωθείς;
26. Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ 12,9. Mc.
με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, 8,38.
τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου [Mt. 10,33
ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλ-
θῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ
πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγ-
γέλων.
27. Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, Mc. 9,1..
εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστώτων, Mt.
οἳ οὐ μὴ γεύσωνται θανά- 16,28
του, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασι- 22,18
λείαν τοῦ θεοῦ.
28. Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς
λόγους τούτους, ὡσεὶ ἡμέραι
Mc. 9,2s. ὀκτώ, καὶ παραλαβὼν Πέ-
Mt. τρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰά-
17,1s. 2Pt. κωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος
1,17s. προσεύξασθαι.
29. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προς-
εύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ
προσώπου αὐτοῦ ἕτερον, καὶ
ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς
ἐξαστράπτων.
Mc. 9,4. 30. Καὶ ἰδού, ἄνδρες δύο
Mt. συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες
17,3. ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας·
31. οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ
[2Pt. 1,15. ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν
ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερου-
σαλήμ.
32. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ
σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι
ὕπνῳ· διαγρηγορήσαντες δὲ
εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ
τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνε-
στῶτας αὐτῷ.
33. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δια-
χωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ᾽ αὐ-
Mc.9, 5-7. τοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς
Mt. τὸν Ἰησοῦν· Ἐπιστάτα, κα-
17,4s. λόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι,
καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς,
μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεῖ
καὶ μίαν Ἠλίᾳ· μὴ εἰδὼς ὃ
λέγει.
34. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγον-
τος, ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπε-
σκίασεν αὐτούς· ἐφοβήθη-
σαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνους εἰςελ-
θεῖν εἰς τὴν νεφέλην·
35. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς
3,22. pp. νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός

ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· 2Pt. 1,17.
αὐτοῦ ἀκούετε.
36. Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν Mt. 17,8.
φωνὴν εὑρέθη ὁ Ἰησοῦς μό- Mc.9,
νος. Καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, 8.10.
καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν
ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν
ὧν ἑωράκασιν.
37. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς Mc.9, 14-19
ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν Mt.17
ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν 14-17
αὐτῷ ὄχλος πολύς.
38. Καὶ ἰδού, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ
ὄχλου ἐβόησε, λέγων· Διδά-
σκαλε, δέομαί σου ἐπιβλέ- *
ψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι
μονογενής ἐστί μοι·
39. καὶ ἰδού, πνεῦμα λαμ-
βάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης
κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν
μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀπο-
χωρεῖ ἀπ᾽ αὐτοῦ συντρῖβον
αὐτόν.
40. Καὶ ἐδεήθην τῶν μα-
θητῶν σου, ἵνα ἐκβάλωσιν
αὐτό· καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν.
41. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ
διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσο- Ph. 2,15.
μαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι
ὑμῶν; προσάγαγε τὸν υἱόν
σου ὧδε.
42. Ἔτι δὲ προσερχομένου Mc.9, 20.27
αὐτοῦ, ἔῤῥηξεν αὐτὸν τὸ Mt.
δαιμόνιον καὶ συνεσπάρα- 17,18
ξεν· ἐπετίμησε δὲ ὁ Ἰησοῦς
τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ,
καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα, καὶ
ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ
αὐτοῦ.
43. Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάν-
τες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ
θεοῦ. Πάντων δὲ θαυμα-
ζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει
Mc.9, 31s. ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς
Mt. μαθητὰς αὐτοῦ·
17,22s. 44. Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα
21,14 ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους·
ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
v.22. μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖ-
ρας ἀνθρώπων.
45. Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα
τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμ-
μένον ἀπ᾽ αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴ-
Jo. 21,12 σθωνται αὐτό· καὶ ἐφοβοῦν-
το ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ
ῥήματος τούτου.
22,24 46. Εἰςῆλθε δὲ διαλογισμὸς
Mt. 18,1s. ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μεί-
Mc.9, ζων αὐτῶν.
34.36 47. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν
διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐ-
τῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου
ἔστησεν αὐτὸ παρ᾽ ἑαυτῷ
Mc. 9,37. 48. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς
Mt. ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον
18,5. 10,40 ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέ-
Jo. χεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξη-
13,20 ται, δέχεται τὸν ἀποστεί-
λαντά με. Ὁ γὰρ μικρότερος
ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗ-
* τος ἔσται μέγας.
Mc.9, 38.40 49. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάν-
νης εἶπεν· Ἐπιστάτα, εἴδο-
μέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου
ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ

ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ [Num 11,28
ἀκολουθεῖ μεθ᾽ ἡμῶν.
50. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ [11, 23.
Ἰησοῦς· Μὴ κωλύετε· ὃς Mt.
γὰρ οὐκ ἔστι καθ᾽ ὑμῶν, 12,30 *
ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν.
51. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμ-
πληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς
ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐ- Jo.12 32?
τὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ Act.
ἐστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς 1,11. 22.
Ἱερουσαλήμ.
52. Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέ- 7,24. Jac.
λους πρὸ προσώπου αὐτοῦ· 2,25.
καὶ πορευθέντες εἰςῆλθον
εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὥςτε 4,29.
ἑτοιμάσαι αὐτῷ.
53. Καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐ-
τόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερου-
σαλήμ.
54. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάν-
νης εἶπον· Κύριε, θέλεις
εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ
τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι
αὐτούς, ὡς καὶ Ἠλίας ἐ- * 2Rg.
ποίησε; 1,10.
55. Στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν 12.
αὐτοῖς καὶ εἶπεν· Οὐκ οἴδα- **
τε οἵου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς;
56. ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώ-
πων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. 19,10 Jo.3,
Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν 17..
κώμην.
57. Ἐγένετο δὲ πορευομέ- Mt.8, 19s.
νων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπέ τις
πρὸς αὐτόν· Ἀκολουθήσω
σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ, κύριε.
58. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς
ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ κατασκηνώσεις· ὁ
2Cor. 8,9. δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.
59. Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον·
Mt.8, 21s. Ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπε·
Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶ-
τον ἀπελθόντι θάψαι τὸν
πατέρα μου.
60. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Eph. 2,1ss. Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι
Ap. 3,1. τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ
ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βα-
σιλείαν τοῦ θεοῦ.
61. Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος·
Ἀκολουθήσω σοι, κύριε·
[14, 33? πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι
Act. ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν
18,18 οἶκόν μου.
1Rg. 19,20 62. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ
Ἰησοῦς· Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ᾽ ἄροτρον
Prov. 26,11 καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω,
* εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασι-
λείαν τοῦ θεοῦ.

Cap. X.

Septuaginta discipuli. Solida gaudia. Quid faciendum et quis proximus; parabola de Samaritano misericorde. Martha et Maria.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν
6,13. 9,2. ὁ κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομή-
κοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐ-

*τοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου
αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ
τόπον, οὗ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρ-
χεσθαι.*
2. *Ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς·* * Mt.9,
Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ 37s.
ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν Jo.4,
τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, 35ss.
ὅπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας εἰς *
τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.
3. *Ὑπάγετε· ἰδού, ἐγὼ ἀπο-* Mt.
στέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν 10,16
μέσῳ λύκων. 23,34
4. *Μὴ βαστάζετε βαλάν-
τιον, μὴ πήραν μηδὲ ὑπο-* 9,3.
δήματα· καὶ μηδένα κατὰ 2Rg.
τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. 4,29?
5. *Εἰς ἣν δ᾽ ἂν οἰκίαν εἰς-* Mt.10
έρχησθε, πρῶτον λέγετε· 12s.
Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ.
6. *Καὶ ἐὰν ᾖ ἐκεῖ υἱὸς εἰ-
ρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ᾽
αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ
μήγε, ἐφ᾽ ὑμᾶς ἀνακάμψει.*
7. *Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μέ-* 9,4.
*νετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες
τὰ παρ᾽ αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ* Mt.
ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ 10,10
ἐστί· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰ- 1Cor.
κίας εἰς οἰκίαν. 9,14.
8. *Καὶ εἰς ἣν δ᾽ ἂν πόλιν
εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται
ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέ-
μενα ὑμῖν*
9. *καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν
αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε
αὐτοῖς· Ἤγγικεν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἡ
βασιλεία τοῦ θεοῦ.*

10. *Εἰς ἣν δ᾽ ἂν πόλιν εἰς-*
Mt. 10,14 *έρχησθε καὶ μὴ δέχωνται*
Mc. *ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς*
6,11. *πλατείας αὐτῆς εἴπατε·*
9,5.. 11. *Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν*
Act. 13,51 *κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πό-*
18,6. *λεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας,
ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν
τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν*
* *ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.*
Mt. 12. *Λέγω ὑμῖν, ὅτι Σοδό-*
10,15 11,24 *μοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀν-
εκτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει
ἐκείνῃ.*
Mt.11 21-23 13. *Οὐαί σοι, Χοραζίν,
οὐαί σοι, Βηθσαϊδά, ὅτι εἰ*
* *ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο
αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν*
Jer. 6,26. *ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ
σποδῷ καθήμεναι μετενόη-
σαν.*
14. *Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρί-
σει, ἢ ὑμῖν.*
Mt. 11,23 15. *Καὶ σύ, Καπερναούμ,*
* *ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψω-*
Jes. 14,12 *θεῖσα ἕως ᾅδου καταβιβα-
σθήσῃ.*
Mt. 10,40 16. *Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ*
Jo. *ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς*
13,20 *ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθε-
τῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστεί-
λαντά με.*
17. *Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβ-
δομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέ-
γοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαι-
μόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν
τῷ ὀνόματί σου.*

18. *Εἶπε* δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώ- Zach.
ρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστρα- 9,14?
πὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ?Jes.
19. Ἰδού, δίδωμι ὑμῖν τὴν 14,12 Jo.
ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω 12,31
ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ Ap. 12,8?
πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ Ps.
ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ 91,13
μὴ ἀδικήσει. Mc. 16,18
20. *Πλὴν* ἐν τούτῳ μὴ χαί-
ρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν
ὑποτάσσεται· χαίρετε δέ, ὅτι
τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν Ph. 4,3..
τοῖς οὐρανοῖς. Ap.20,15..
21. *Ἐν* αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλ-
λιάσατο τῷ πνεύματι τῷ Mt.11 25s.
ἁγίῳ ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν·
Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ,
κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς
γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα 1Cor. 1,26s.
ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ Mt.
ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. 5,3.
Ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως
ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν
σου.
22. *Καὶ* στραφεὶς πρὸς τοὺς
μαθητὰς εἶπε· Πάντα μοι *
παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός Mt. 11,27
μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς 28,18
ἐστιν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ, Jo. 17,2;
καὶ τίς ἐστιν ὁ πατήρ, εἰ μὴ 1,18..
ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ 6,44..
υἱὸς ἀποκαλύψαι.
23. *Καὶ* στραφεὶς πρὸς τοὺς
μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπε·
Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ Mt.
βλέποντες ἃ βλέπετε. 13,16 s.
24. *Λέγω* γὰρ ὑμῖν, ὅτι
1Pt. 1,12. πολλοὶ προφῆται καὶ βασι-
λεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς
βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ
ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ
ἤκουσαν.
25. *Καὶ* ἰδού, νομικός τις
[Mt. 22,35 ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν
ss. καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί
Mc. 12,28 ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κλη-
ss. ρονομήσω;
26. *Ὁ* δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν·
Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται;
πῶς ἀναγινώσκεις;
27. *Ὁ* δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
Dt. 6,5. „Ἀγαπήσεις κύριον τὸν
θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρ-
* δίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
Lev. 19,18 διανοίας σου, καὶ τὸν πλη-
σίον σου ὡς σεαυτόν."
28. *Εἶπε* δὲ αὐτῷ· Ὀρθῶς
R. 10,5. ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει,
Lev. καὶ ζήσῃ.
18,5. * 29. *Ὁ* δὲ θέλων δικαιοῦν
ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλη-
σίον;
30. *Ὑπολαβὼν* δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέ-
βαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς
[Jac. 1,2. Ἱεριχώ· καὶ λησταῖς περι-
έπεσεν, οἳ καὶ ἐκδύσαντες
αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες
ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ
* τυγχάνοντα.
31. *Κατὰ* συγκυρίαν δὲ
1,23. ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ

ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν.

32. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης, γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε.

33. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη.

34. Καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ,
* ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· Jac. 5,14.
ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ Jes. 1,6.
ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ.

35. Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξ- *
ελθών, ἐκβαλων δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι.

36. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς;

37. Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου καὶ σύ, ποίει ὁμοίως.

38. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτούς, καὶ αὐτὸς εἰςῆλθεν εἰς κώμην τινά.
Γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα Jo. 11 1ss.
ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν 12,2.
οἶκον αὐτῆς.

39. Καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ
* παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ.

40. Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; εἰπὲ οὖν αὐτῇ, ἵνα μοι συναντιλάβηται.

41. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα,
* Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά·
Ps. 27,4. 42. ἑνὸς δέ ἐστι χρεία. Μα-
Mt. ρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα
6,33. ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

CAP. XI.

Oratio dominica. Precandi assiduitas et fiducia. Criminatio auxilii diabolici. Quis vere beatus. Quales aequales. Sermones convivales adversus Pharisaeos et legis peritos.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προςευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς
5,33. καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὅταν
** προσεύχησθε, λέγετε· Πά-
Mt. 6, 9-13. τερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
Ez. ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
36,23 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γε-

νηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς
ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
3. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπι-
ούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' Ex.
ἡμέραν· 16,19.21.
4. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρ- Ps. 32,5s.
τίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ
ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι *
ἡμῖν· καὶ μὴ εἰςενέγκῃς ἡμᾶς 22,46
εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι 1Cor. 10,13
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
5. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· [18,1 ss.
Τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ
πορεύσεται πρὸς αὐτὸν με-
σονυκτίου, καὶ εἴπῃ αὐτῷ·
Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρ- *
τους,
6. ἐπειδὴ φίλος μου παρε-
γένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με, καὶ
οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ,
7. κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκρι-
θεὶς εἴπῃ· Μή μοι κόπους
πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέ-
κλεισται, καὶ τὰ παιδία μου
μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰ-
σίν, οὐ δύναμαι ἀναστὰς
δοῦναί σοι;
8. Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώ-
σει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶ-
ναι αὐτοῦ φίλον, διάγε τὴν 18,5.
ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς
δώσει αὐτῷ ὅσων χρῄζει.
9. Κἀγὼ ὑμῖν λέγω· Αἰτεῖ- Mt.7, 7-11.
τε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζη- Mc.
τεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, 11,24 Jo.
καὶ ἀνοιχθήσεται ὑμῖν. * 16,24
10. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμ- Prov. 8,17.
βάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει,
* καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιχθή-
σεται.
11. Τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν
πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρ-
τον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐ-
τῷ; ἢ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ
ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ;
12. ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠόν,
μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον;
13. Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ
ὑπάρχοντες, οἴδατε δόματα
ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις
Jac.1, ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ
5.17. ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα
ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;
Mt.9, 32-34 14. Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαι-
12, μόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν.
22-24 Ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου
ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κω-
φός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ
ὄχλοι.
Mc. 3,22. 15. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον·
* Ἐν Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν
δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαι-
μόνια·
Mt. 12,38 16. ἕτεροι δὲ πειράζοντες
16,1. σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτουν
Mc. 10,11 παρ' αὐτοῦ.
17. Αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν
Mt.12 25-30 τὰ διανοήματα εἶπεν αὐ-
Mc.3, τοῖς· Πᾶσα βασιλεία ἐφ'
23-27 ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρη-
μοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον
πίπτει.
18. Εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ'
ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς στα-
θήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ;

ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβοὺλ
ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια.
19. *Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ*
ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ
ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι;
Διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ὑμῶν
ἔσονται.
20. *Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ* 1,51.
ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα Ex. 8,19.
ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία Ps. 8,4.
τοῦ θεοῦ.
21. *Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθω-*
πλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυ-
τοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ
ὑπάρχοντα αὐτοῦ·
22. *ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος*
αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐ-
τόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ
αἴρει, ἐφ' ᾗ ἐπεποίθει, καὶ
τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν.
23. *Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ'* Mt. 12,30
ἐμοῦ ἐστί· καὶ ὁ μὴ συνάγων 6,24.
μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. Mc. 9,40.
24. *Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον* Mt. 12 43-45
πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀν-
θρώπου, διέρχεται δι' ἀνύ-
δρων τόπων, ζητοῦν ἀνά-
παυσιν· καὶ μὴ εὑρίσκον, λέ-
γει· Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶ-
κόν μου ὅθεν ἐξῆλθον.
25. *Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει*
σεσαρωμένον καὶ κεκοσμη-
μένον.
26. *Τότε πορεύεται καὶ*
παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα 8,2. 30.
πνεύματα πονηρότερα ἑαυ-
τοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ 2Pt.
ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα 2,20.

Jo. 5,14. *τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεί-*
ρονα τῶν πρώτων.
27. *Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν*
αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις
φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου
1,42. 45. *εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοι-*
λία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μα-
στοὶ οὓς ἐθήλασας.
28. *Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μενοῦν-*
8,21. Mt. *γε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν*
7,21. *λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσ-*
σοντες.
29. *Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροι-*
Mt. 12 39s. *ζομένων, ἤρξατο λέγειν· Ἡ*
16,4. *γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρά*
ἐστι· σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ
σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ,
εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ.
v. 32? Jon. 30. *Καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰω-*
2,1? *νᾶς σημεῖον τοῖς Νινευΐταις,*
οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ.
Mt. 12,42 31. *Βασίλισσα Νότου ἐγερ-*
θήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ
τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύ-
της καὶ κατακρινεῖ αὐτούς,
1Rg. 10,1. *ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων*
τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν
Σολομῶνος· καὶ ἰδού, πλεῖον
Σολομῶνος ὧδε.
Mt. 12,41 32. *Ἄνδρες Νινευῒ ἀνα-*
στήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ
τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατα-
Jon. 3,5. *κρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετε-*
νόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ·
καὶ ἰδού, πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.
8,16. 33. *Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας*
Mc. 4,21; *εἰς κρυπτὴν τίθησιν οὐδ'*

ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν Mt. 5,15.
λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰςπορευόμε-
νοι τὸ φέγγος βλέπωσιν.
34. Ὁ λύχνος τοῦ σώματός Mt. 6, 22s.
ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου. Ὅταν *
ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ,
καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτει-
νόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς
ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν.
35. Σκόπει οὖν, μὴ τὸ φῶς
τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν.
36. Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον
φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος
σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν
ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ
ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.
37. Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἠρώ-
τα αὐτὸν Φαρισαῖός τις,
ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ. 14,1.
Εἰςελθὼν δὲ ἀνέπεσεν.
38. Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν
ἐθαύμασεν, ὅτι οὐ πρῶτον [Mt. 15,2.
ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. Mc.
39. Εἶπε δὲ ὁ κύριος πρὸς 7,3s.
αὐτόν· Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρι-
σαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτη- Mt. 23 25s.
ρίου καὶ τοῦ πίνακος καθα-
ρίζετε· τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν
γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας.
40. Ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιή- 1Tm. 4,3s.
σας τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸ ἔσωθεν
ἐποίησε;
41. Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε
ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδού, πάν-
τα καθαρὰ ὑμῖν ἐστίν.
42. Ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Mt. 23,23
Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκα-
τοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ 18,12

Lev. 27,30 πήγανον καὶ πᾶν λάχανον,
καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν
καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ.
* Ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα
μὴ ἀφιέναι.
43. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρι-
20,46 σαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν
Mt. 23,6s. πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συν-
αγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπα-
σμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.
* 44. Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ὡς
Mt. 23 27s. τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ
Act. ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες
23,3. ἐπάνω οὐκ οἴδασιν.
45. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν
νομικῶν λέγει αὐτῷ· Διδά-
σκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς
ὑβρίζεις.
46. Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ ὑμῖν
Mt. 23,4. τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορ-
[Act. τίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορ-
15,10 τία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ
ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ
προςψαύετε τοῖς φορτίοις.
13,34 47. Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδο-
Mt. 23,29 μεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προ-
φητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν
ἀπέκτειναν αὐτούς.
Mt. 23,31 48. Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ
συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν
πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν
ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ
* οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνη-
μεῖα.
Mt. 23 34-36 49. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία
τοῦ θεοῦ εἶπεν· Ἀποστελῶ
εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ
Jo. 16,2. ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν

ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώξουσιν·

50. ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα
πάντων τῶν προφητῶν, τὸ
ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς
κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς
ταύτης,

51. ἀπὸ αἵματος Ἄβελ ἕως Gen. 4,8ss.
αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπο- 2Chr. 24,20 ss.
λομένου μεταξὺ τοῦ θυσια-
στηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ναί,
λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται
ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

52. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, Mt. 23,13
ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς
γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλ-
θατε, καὶ τοὺς εἰσερχομέ-
νους ἐκωλύσατε.

53. Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦ- *
τα πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστο-
ματίζειν αὐτὸν περὶ πλειό-
νων,

54. ἐνεδρεύοντες αὐτόν, ζη- [Sap. 2,12.
τοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ *
στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατη-
γορήσωσιν αὐτοῦ.

CAP. XII.

Fermentum Pharisaeorum; quis metuendus (*pecc. in Spiritum Sanctum*). Arbiter litis; parabola de divite vana meditante. Non anxie curandum nec metuendum, sed coelestia sectanda et vigilandum; immissio ignis. Signa temporum.

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν
τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου,
ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους,
ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ· Πρῶτον
Mt. 16,6.. προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς
ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥτις
ἐστὶν ὑπόκρισις.

8,17. 2. Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμέ-
Mc. 4,22. νον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυ-
Mt.10 26s. φθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ
γνωσθήσεται.

3. Ἀνθ᾽ ὧν ὅσα ἐν τῇ σκο-
τίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκου-
σθήσεται· καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς
ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις,
κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δω-
μάτων.

4. Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις
Mt.10 28-31 μου· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν
Jes. ἀποκτενόντων τὸ σῶμα καὶ
8,12s. 51,12 μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων πε-
ρισσότερόν τι ποιῆσαι.

5. Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν, τίνα
φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν
μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἐξουσίαν
Mt.5, 22.29 ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν
γέενναν· ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦ-
τον φοβήθητε.

6. Οὐχὶ πέντε στρουθία
πωλεῖται ἀσσαρίων δύο; καὶ
ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλε-
λησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

21,18 7. Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς
Act. 27,34 κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθ-
1Sam. 14,45 μηνται. Μὴ οὖν φοβεῖσθε·
πολλῶν στρουθίων διαφέ-
v.24. ρετε.

Mt.10 32s. 8. Λέγω δὲ ὑμῖν· Πᾶς ὃς
ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμ-

προσθεν τῶν ἀνθρώπων,
καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπρο-
σθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ·
9. ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐν- 9,26. 2Tm.
ώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπ- 2,12.
αρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν Ap. 3,5.
ἀγγέλων τοῦ θεοῦ.
10. Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον Mt.12 31s..
εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, Mc.3,
ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς 28s.
τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημή-
σαντι οὐκ ἀφεθήσεται.
11. Ὅταν δὲ προσφέρωσιν * Mt.10
ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ 19s.
τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, Mc. 13,11
μὴ μεριμνᾶτε, πῶς ἢ τί ἀπο-
λογήσησθε ἢ τί εἴπητε·
12. τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα
διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ,
ἃ δεῖ εἰπεῖν.
13. Εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ
ὄχλου· Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ
ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ'
ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.
14. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄν-
θρωπε, τίς με κατέστησε δι-
καστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; *
15. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς·
Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ Col. 3,5..
τῆς πλεονεξίας· ὅτι οὐκ ἐν 1Tm.
τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ 6,9s. 17-19
αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρ- [Mt. 4,4?
χόντων αὐτοῦ.
16. Εἶπε δὲ παραβολὴν
πρὸς αὐτούς, λέγων· Ἀν-
θρώπου τινὸς πλουσίου εὐ-
φόρησεν ἡ χώρα.
17. Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυ-
τῷ, λέγων· Τί ποιήσω, ὅτι
οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς
καρπούς μου;
18. Καὶ εἶπε· Τοῦτο ποιή-
σω· καθελῶ μου τὰς ἀπο-
θήκας, καὶ μείζονας οἰκοδο-
μήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάν-
* τα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ
ἀγαθά μου,
19. καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου·
Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ
κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀνα-
παύου, φάγε, πίε, εὐφραί-
νου.
20. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεός·
Ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν
ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ
Sir. 11,19 σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι
ἔσται;
v.33.. 21. Οὕτως ὁ θησαυρίζων
Mt. 6,20. ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν
πλουτῶν.
Mt.6, 25s. 22. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μα-
[Ph. 4,6. θητὰς αὐτοῦ· Διὰ τοῦτο
Ebr. ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ
13,5. ψυχῇ, τί φάγητε· μηδὲ τῷ
σώματι, τί ἐνδύσησθε.
* 23. Ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι
τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ
ἐνδύματος.
Job. 38,41 24. Κατανοήσατε τοὺς κό-
Ps. ρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν
147,9 οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι
ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη· καὶ
ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς. Πό-
v.7.. σῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε
τῶν πετεινῶν

25. *Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν* Mt.
δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν 6,27.
ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; *
26. *Εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον*
δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν
μεριμνᾶτε;
27. *Κατανοήσατε τὰ κρίνα,* * Mt.6,
πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ 28ss.
νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ
Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ
αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν
τούτων.
28. *Εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ* *
ἀγρῷ σήμερον ὄντα καὶ αὔ- Ps. 90,5s.
ριον εἰς κλίβανον βαλλόμε-
νον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, *
πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγό-
πιστοι.
29. *Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε*
τί φάγητε ἢ τί πίητε, καὶ
μὴ μετεωρίζεσθε. Jo. 10,24
30. *Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ*
ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ·
ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν, ὅτι
χρῄζετε τούτων.
31. *Πλὴν ζητεῖτε τὴν βα-* Mt. 6,33.
σιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ ταῦτα 1Tm.
πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 4,8. 1Rg.
32. *Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν* 3,13.
ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ
πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν 22,29
τὴν βασιλείαν.
33. *Πωλήσατε τὰ ὑπάρ-* 18,22
χοντα ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεη-
μοσύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς
βαλάντια μὴ παλαιούμενα, Mt.6, 20s.
θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν 1Tm.
τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης 6,17 ss.

Jac. 5,1ss. *οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς δια-*
φθείρει.
34. *Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θη-*
σαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρ-
δία ὑμῶν ἔσται.
1Pt. 1,13. 35. *Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀ-*
σφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ
[Mt. 25,7. *λύχνοι καιόμενοι,*
36. *καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀν-*
θρώποις προσδεχομένοις τὸν
κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀνα-
λύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλ-
θόντος καὶ κρούσαντος, εὐ-
θέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ.
37. *Μακάριοι οἱ δοῦλοι*
ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος
εὑρήσει γρηγοροῦντας· ἀ-
17,7s. *μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι περιζώ-*
[?Mt. 25,21 *σεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς,*
Jo. *καὶ παρελθὼν διακονήσει*
13,4. *αὐτοῖς.*
* 38. *Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευ-*
Mc. 13,35 *τέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρί-*
τῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὕρῃ
οὕτω· μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦ-
λοι ἐκεῖνοι.
Mt. 24,43 39. *Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι*
εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης, ποίᾳ
ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρη-
γόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν ἀφῆ-
κε διορυγῆναι τον οἶκον αὐ-
τοῦ.
21,35 40. *Καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε*
Mt. 24,44 *ἕτοιμοι· ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖ-*
1Th. 5,2.6. *τε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρ-*
2Pt. 3,10. *χεται.*
Ap. 41. *Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος·*
3,3. *Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν πα-*

ραβολὴν ταύτην λέγεις, ἢ
καὶ πρὸς πάντας;
42. Εἶπε δὲ ὁ κύριος· Τίς Mt. 24,45
ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονό- s.
μος, ὁ φρόνιμος, ὃν κατα- *
στήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θε-
ραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι
ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον;
43. Μακάριος ὁ δοῦλος
ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος
αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕ-
τως.
44. Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι
ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν Mt. 24,47
αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 25,21
45. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος Mt. 24,48
ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· s.
Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχε-
σθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν
τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδί-
σκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν
καὶ μεθύσκεσθαι·
46. ἥξει ὁ κύριος τοῦ δού- Mt. 24,50
λου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ s.
προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ
γινώσκει· καὶ διχοτομήσει Dan. 2,5?
αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ Sus.
μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. 55.59
47. Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ
γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου Jac. 4,17.
ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἑτοιμάσας *
μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλη-
μα αὐτοῦ, δαρήσεται πολ-
λάς·
48. ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας
δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται
ὀλίγας. Παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη
πολύ, πολὺ ζητηθήσεται
παρ᾽ αὐτοῦ· καὶ ᾧ παρέθεν-
το πολύ, περισσότερον αἰ-
τήσουσιν αὐτόν.
49. Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς
τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη
ἀνήφθη.
Mc. 10,38 50. Βάπτισμα δὲ ἔχω βα-
πτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχο-
μαι ἕως οὗ τελεσθῇ.
Mt. 10,34 51. Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην
παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ
γῇ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ᾽
ἢ διαμερισμόν.
52. Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ
νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διαμε-
μερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ
καὶ δύο ἐπὶ τρισί.
* 53. Διαμερισθήσεται πα-
Mt. 10,35 τὴρ ἐφ᾽ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πα-
Mich. τρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ
7,6. θυγάτηρ ἐπὶ μητρί, πενθε-
ρὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς
καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθε-
ρὰν αὐτῆς.
54. Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις·
Mt. 16,2s. Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην
ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν,
εὐθέως λέγετε· Ὄμβρος ἔρ-
χεται· καὶ γίνεται οὕτω.
55. Καὶ ὅταν Νότον πνέ-
οντα, λέγετε· Ὅτι καύσων
ἔσται· καὶ γίνεται.
Mt. 16,3. 56. Ὑποκριταί, τὸ πρόσ-
ωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρα-
Mt. 11,4. νοῦ οἴδατε δοκιμάζειν· τὸν
cll.2. δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ
12,28 δοκιμάζετε;

57. *Τί δὲ καὶ ἀφ᾽ ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον;*

58. *Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ* Mt. 5, 25 s.
τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ᾽ ἄρ- Prov.
χοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργα- 25, 8.
σίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ᾽ αὐτοῦ· μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ πράκτορι, *
καὶ ὁ πράκτωρ σε βάλῃ εἰς φυλακήν.

59. *Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλ-*
θῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ καὶ τὸ Mt. 18, 34
ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς. Mc. 12, 42.

CAP. XIII.

Galilaei occisi; parabola de ficu. Mulier sabbato sanata. Granum sinapis et fermentum. Porta angusta. Herodes vulpes; Hierosolyma prophetarum interfectrix.

Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες
αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, Act. 5, 37?
ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν.

2. *Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Δοκεῖτε,*
ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρ- 5, 20..
τωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Jo. 9, 2 s..
Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν;

3. *Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ᾽*
ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες *
ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. Jo. 8, 24.

4. *Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτώ, ἐφ᾽ οὓς ἔπεσεν ὁ πύρ-*
γος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέ- Jo. 9, 7..
κτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε, ὅτι
* *αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ;*

5. *Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ᾽ ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε.*

6. *Ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολήν· Συκῆν εἶχέ τις*
[Dt. 22, 9? *ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ καὶ οὐχ εὗρεν.*

7. *Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἰδού, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω·*
Mt. 3, 10.. *ἔκκοψον αὐτήν· ἱνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ;*

8. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλω*
* *κόπρια·*

9. *κἂν μὲν ποιήσῃ καρπόν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.*

10. *Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι.*

11. *Καὶ ἰδού, γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές.*

12. *Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν*

αὐτῇ· Γύναι, ἀπολέλυσαι v.16.
τῆς ἀσθενείας σου,
13. *καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς* Mc. 7,32.
χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀν- Act.
ωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν 9,12.
θεόν.
14. *Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχι-*
συνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι
τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ 6,7..
Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ᵃ*Ἓξ* Dt. 5,13.
ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐρ-
γάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν *
ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ
μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
15. *Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ*
κύριος καὶ εἶπεν· Ὑποκριτά, *
ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ 14,5. Mt.
οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ 12,11 s.
τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης
καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει;
16. *Ταύτην δὲ θυγατέρα* 19,9.
Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ Act. 10,38
σατανᾶς, ἰδού, δέκα καὶ ὀκτὼ
ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ
τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ
τοῦ σαββάτου;
17. *Καὶ ταῦτα λέγοντος*
αὐτοῦ κατῃσχύνοντο πάντες
οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶ-
σι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομέ-
νοις ὑπ' αὐτοῦ.
18. *Ἔλεγε δέ· Τίνι ὁμοία*
ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ,
καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; Mc.4, 30-32
19. *Ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σι-* Mt.
νάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρω- 13,31
πος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυ- s.
τοῦ· καὶ ηὔξησε καὶ ἐγένετο
εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πε-
τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκή-
νωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.
20. *Καὶ πάλιν εἶπε· Τίνι*
ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ;
Mt. 13,33 21. *Ὁμοία ἐστὶ ζύμῃ, ἣν*
λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς
ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ
ἐζυμώθη ὅλον.
22. *Καὶ διεπορεύετο κατὰ*
πόλεις καὶ κώμας, διδάσκων
καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς
Ἱερουσαλήμ.
23. *Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύ-*
ριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;
Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Mt.7, 13s. 24. *Ἀγωνίζεσθε εἰςελθεῖν*
* *διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι*
πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσου-
σιν εἰςελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύ-
σουσιν.
25. *Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ*
Mt.25 10-12 *οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ*
τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω
ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύ-
ραν λέγοντες· Κύριε, κύριε,
ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκρι-
θεὶς ἐρεῖ ὑμῖν·
26. *Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν*
Mt.7, 22s. *ἐστέ· τότε ἄρξεσθε λέγειν·*
Ἐφάγομεν ἐνώπιον σοῦ καὶ
Act. 10,41 *ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλα-*
τείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.
27. *Καὶ ἐρεῖ· Λέγω ὑμῖν,*
οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ·

ἀπόστητε ἀπ᾽ ἐμοῦ πάντες Ps. 6,9.
οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. Mt. 25,41
28. Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς 8,12..
καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων,
ὅταν ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ πάν-
τας τοὺς προφήτας ἐν τῇ
βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ
ἐκβαλλομένους ἔξω.
29. Καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνα- Mt. 8,11..
τολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ
Βοῤῥᾶ καὶ Νότου· καὶ ἀνα-
κλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ θεοῦ.
30. Καὶ ἰδού, εἰσὶν ἔσχατοι Mt. 19,30
οἳ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶ 20,16
πρῶτοι οἳ ἔσονται ἔσχατοι.
31. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ *
προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι,
λέγοντες αὐτῷ· Ἔξελθε καὶ
πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώ-
δης θέλει σε ἀποκτεῖναι.
32. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πο-
ρευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι
ταύτῃ· Ἰδού, ἐκβάλλω δαι-
μόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σή-
μερον καὶ αὔριον καὶ τῇ * Hos.
τρίτῃ τελειοῦμαι. 6,2?
33. Πλὴν δεῖ με σήμερον
καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ
πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέ- [17,1
χεται προφήτην ἀπολέσθαι
ἔξω Ἱερουσαλήμ.
34. Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσα- Mt. 23 37-39
λήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς
προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα
τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς
αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα
ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν
Dt. 32,11 τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς
νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας,
καὶ οὐκ ἠθελήσατε.
35. Ἰδού, ἀφίεται ὑμῖν ὁ
Ps. 69 26? οἶκος ὑμῶν. Λέγω δὲ ὑμῖν,
1Rg. 9,7. ὅτι οὐ μή με ἴδητε, ἕως ἂν
19,38 ἥξῃ ὅτε εἴπητε· Εὐλογημέ-
pp. νος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
Ps. 118,26. κυρίου.

CAP. XIV.

Hydropicus sabbato sanatus.
11,37 Sermones convivales; parabo-
ss. la de spreto epulo. Quales po-
scat; crux suscipienda, turrim
aedificaturus, rex bellum in-
choaturus, sal putidum.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν
αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν
ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων
11,37 σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ
6,7.. 20,20 αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμε-
νοι αὐτόν.
2. Καὶ ἰδού, ἄνθρωπός τις
ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν
αὐτοῦ.
3. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ
* Mt. 12 Φαρισαίους, λέγων· Εἰ ἔξεστι
10.. τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν;
4. Οἱ δὲ ἡσύχασαν. Καὶ
ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν
καὶ ἀπέλυσε.
5. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτοὺς εἶπε· Τίνος ὑμῶν
* 13,15 υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπε-
cet. σεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνα-
σπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τοῦ σαββάτου;

6. Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀντ-
αποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς
ταῦτα.
7. Ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κε-
κλημένους παραβολήν, ἐπέ-
χων πῶς τὰς πρωτοκλισίας 20,46 11,43
ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐ-
τούς·
8. Ὅταν κληθῇς ὑπό τινος
εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς
εἰς τὴν πρωτοκλισίαν· μή-
ποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κε-
κλημένος ὑπ᾽ αὐτοῦ,
9. καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν
καλέσας ἐρεῖ σοι· Δὸς τούτῳ
τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετ᾽
αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον
κατέχειν.
10. Ἀλλ᾽ ὅταν κληθῇς, πο-
ρευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν *
ἔσχατον τόπον· ἵνα ὅταν ἔλ-
θῃ ὁ κεκληκώς σε, εἴπῃ σοι· *
Φίλε, προσανάβηθι ἀνώ-
τερον. Τότε ἔσται σοι δόξα
ἐνώπιον τῶν συνανακειμέ-
νων σοι·
11. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν Mt. 23,12
ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ τα- cet.
πεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Job. 22,29
12. Ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκλη- Ez. 17,24
κότι αὐτόν· Ὅταν ποιῇς ἄρι-
στον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει
τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς
ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγ-
γενεῖς σου μηδὲ γείτονας
πλουσίους· μήποτε καὶ αὐ-
τοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γέ- 6,33.
νηταί σοι ἀνταπόδομα.

13. Ἀλλ᾽ ὅταν ποιῇς δοχήν,
Sir. 4,1ss. κάλει πτωχούς, ἀναπήρους,
Tob. 4,7ss. χωλούς, τυφλούς·
14. καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι
οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί
σοι· ἀνταποδοθήσεται γάρ
Ap. 20,5? σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δι-
Jo. 5, 21ss. καίων.
15. Ἀκούσας δέ τις τῶν συν-
ανακειμένων ταῦτα εἶπεν
13,29 22,16 18.. αὐτῷ· Μακάριος ὃς φάγε-
ται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ θεοῦ.
16. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄν-
Mt. 22 2ss. θρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον
[Prv. 9,2ss. μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς.
17. Καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦ-
λον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεί-
πνου, εἰπεῖν τοῖς κεκλημέ-
νοις· Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη
ἕτοιμά ἐστι πάντα.
18. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς
παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ
πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· Ἀγρὸν
ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην
* ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν·
ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτη-
μένον.
19. Καὶ ἕτερος εἶπε· Ζεύγη
βοῶν ἠγόρασα πέντε καὶ
πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά·
ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτη-
μένον.
20. Καὶ ἕτερος εἶπε· Γυ-
ναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο
οὐ δύναμαι ἐλθεῖν.
21. Καὶ παραγενόμενος ὁ
* δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ

κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε.

22. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί.

23. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰςελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος.

24. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου.

25. Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς·

26. Εἴ τις ἔρχεται πρός με Mt. 10,37
καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυ- [Dt.
τοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν 33,9.
γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, οὐ δύναταί μου μαθητὴς εἶναι.

27. Καὶ ὅςτις οὐ βαστάζει 9,23.. Mt.
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρ- 10,38
χεται ὀπίσω μου, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής.

28. Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν

* δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν;

29. ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται ἐμπαίζειν αὐτῷ,

30. λέγοντες· Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι.

31. Ἤ τίς βασιλεύς, πορευόμενος ἑτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον, οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύεται, εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν;

32. Εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόῤῥω ὄντος, πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην.

33. Οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν,
9,61. ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής.

* 34. Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ
Mt. 5,13. τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι
Mc. 9,50. ἀρτυθήσεται;

35. Οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων
8,8. al. ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω

CAP. XV.

Parabolae de ove et drachma perdita, deque filio degenere.

Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐ-

τῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ
ἁμαρτωλοί, ἀκούειν αὐτοῦ.
2. *Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φα-*
ρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς,
λέγοντες· Ὅτι οὗτος ἁμαρ- 5,30 s..
τωλοὺς προσδέχεται καὶ 19,7.
συνεσθίει αὐτοῖς. 7,39.
3. *Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν*
παραβολὴν ταύτην, λέγων·
4. *Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν* Mt.18 12-14
ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ
ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ Ez. 34,11
καταλείπει τὰ ἐννενηκον-
ταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ
πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός,
ἕως εὕρῃ αὐτό;
5. *Καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν*
ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυτοῦ χαί-
ρων·
6. *καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον*
συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ
τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς·
Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον
τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπο-
λωλός.
7. *Λέγω ὑμῖν, ὅτι οὕτω χα-*
ρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ v.10.
ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι,
ἢ ἐπὶ ἐννενηκονταεννέα δι- v.22 ss.
καίοις, οἵτινες οὐ χρείαν 5,31s.
ἔχουσι μετανοίας.
8. *Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς*
ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ
δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει
λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν
καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου
εὕρῃ;
9. *Καὶ εὑροῦσα συγκαλεῖ-*
ται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτο-
νας, λέγουσα· Συγχάρητέ
μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν
ἣν ἀπώλεσα.
10. *Οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ*
γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέ-
λων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρ-
τωλῷ μετανοοῦντι.
11. *Εἶπε δέ· Ἄνθρωπός*
τις εἶχε δύο υἱούς.
12. *Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος*
αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ,
δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος
τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐ-
21,4. 8,43. *τοῖς τὸν βίον.*
13. *Καὶ μετ᾽ οὐ πολλὰς*
ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα
ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν
εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ
διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐ-
v.30. *τοῦ, ζῶν ἀσώτως.*
14. *Δαπανήσαντος δὲ αὐ-*
τοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς
ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν
ἐκείνην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο
ὑστερεῖσθαι.
15. *Καὶ πορευθεὶς ἐκολλή-*
θη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώ-
ρας ἐκείνης· καὶ ἔπεμψεν
αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐ-
τοῦ βόσκειν χοίρους.
16. *Καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι*
τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖ-
ροι· καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ.
17. *Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθών,*
εἶπε· Πόσοι μίσθιοι τοῦ
πατρός μου περισσεύουσιν

ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλ-
λυμαι.
18. Ἀναστὰς πορεύσομαι
πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ
ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἥμαρτον
εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιον 1Sam. 20,1.
σοῦ,
19. οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κλη-
θῆναι υἱός σου· ποίησόν με
ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου.
20. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε
πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ.
Ετι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπ-
έχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πα-
τὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνί-
σθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν
ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ
καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.
21. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός·
Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν καὶ ἐνώπιον σοῦ, καὶ *
οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι
υἱός σου.
22. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς
τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ταχὺ *
ἐξενέγκατε στολὴν τὴν πρώ- Mc. 12,38
την καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ
δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖ- Gen. 41,42
ρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα
εἰς τοὺς πόδας,
23. καὶ ἐνέγκαντες τὸν μό-
σχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, Mt. 22,4.
καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν.
24. Ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου
νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ Eph. 2,5?
ἦν ἀπολωλώς, καὶ εὑρέθη.
Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι.
25. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ
πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ
ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ,
ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν.
26. Καὶ προσκαλεσάμενος
ἕνα τῶν παίδων, ἐπυνθάνε-
το τί εἴη ταῦτα.
27. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι
ὁ ἀδελφός σου ἥκει· καὶ ἔθυ-
σεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον
τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα
αὐτὸν ἀπέλαβεν.
28. Ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ
ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πα-
τὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρε-
κάλει αὐτόν.
29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε
τῷ πατρὶ αὐτοῦ· Ἰδού, το-
σαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ
οὐδέποτε ἐντολήν σου παρ-
ῆλθον· καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε
ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν
φίλων μου εὐφρανθῶ.
30. Ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος
Prov. 29,3. ὁ καταφαγών σου τὸν βίον
μετὰ πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας
* αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον.
31. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέ-
κνον, σὺ πάντοτε μετ᾽ ἐμοῦ εἶ,
καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν.
32. Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ
χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός
v.24. σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ
ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλώς, καὶ
εὑρέθη.

CAP. XVI.

Parabolae de oeconomo injuste callido deque divite et La-

zaro. Interposita sunt nonnulla de Pharisaeis, Joanne, lege, divortio.

Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

2. Καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δυνήσῃ ἔτι οἰκονομεῖν.

3. Εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; Σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι.

4. Ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.

5. Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγε τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;

6. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα *
καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα.

7. Ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπε· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν κόρους σίτου. Καὶ λέγει αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.

8. Καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς
[1Th. 5,5.. υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσί.

18,22 12,33 pp. 9. Κἀγὼ ὑμῖν λέγω· Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ
1Tm. 6,19. μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα
Tob. 4,9ss. ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

19,17 10. Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι· καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν.

11. Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μα-
Mt. 13,22 μωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει;

12. καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει;

Mt.6, 24.. 13. Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται
[Jes. 56,10 s. δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

14. Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάρ-
Mt. 23,14 25. γυροι ὑπάρχοντες· καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν.

15. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑ-
18,9 μεῖς ἐστὲ οἱ δικαιοῦντες ἑαυ-

τοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώ- Mt. 23,28
πων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς
καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀν-
θρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
16. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆ- Mt. 11,12
ται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε s.
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγ-
γελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν
βιάζεται.
17. Εὐκοπώτερον δέ ἐστι 21,33 Mt. 5,
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν 18.
παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου
μίαν κεραίαν πεσεῖν.
18. Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν Mc. 10,11
γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν Mt.
ἑτέραν, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὁ 5,32. 19,9.
ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς 1Cor. 7,10.
γαμῶν, μοιχεύει.
19. Ἄνθρωπος δέ τις ἦν
πλούσιος καὶ ἐνεδιδύσκετο *
πορφύραν καὶ βύσσον, εὐ-
φραινόμενος καθ' ἡμέραν
λαμπρῶς.
20. Πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνό- *
ματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο
πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλ-
κωμένος
21. καὶ ἐπιθυμῶν χορτα-
σθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν *
πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέ-
ζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ
οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον *
τὰ ἕλκη αὐτοῦ.
22. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν
τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆ- Mt.
ναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων 8,11.
εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· Jo. 13,23
ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος
καὶ ἐτάφη.
23. Καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπ-
άρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ
τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν
καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις
αὐτοῦ.
24. Καὶ αὐτὸς φωνήσας
εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέ-
ησόν με καὶ πέμψον Λάζα-
ρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ
δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ
καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου·
Jes. 66,24 ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ
Mc. 9,44. ταύτῃ.
25. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέ-
κνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλα-
βες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ
ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως
* τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρα-
καλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι.
26. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις
μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα
μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέ-
* λοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς
ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ
ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπε-
ρῶσιν.
27. Εἶπε δέ· Ἐρωτῶ οὖν σε,
πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν
εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου·
28. ἔχω γὰρ πέντε ἀδελ-
φούς· ὅπως διαμαρτύρηται
αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλ-
θωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον
τῆς βασάνου.
29. Λέγει δὲ αὐτῷ Ἀβραάμ·

Ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.

30. *Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν.*

31. *Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωϋ-* Jo. 5, 39.47
σέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.

CAP. XVII.

Cavenda offensio; placabilitas sectanda. Vis fidei; servi labore defuncti. Decem leprosi. Regnum quando et quomodo venturum.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ· Ἀνένδεκτόν Mt. 18,7.
ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάν- *
δαλα· οὐαὶ δέ, δι' οὗ ἔρχεται.

2. *Λυσιτελεῖ αὐτῷ, εἰ μύλος* *
ὀνικὸς περίκειται περὶ τὸν Mt. 18,6.
τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔῤῥι- Mc. 9,42.
πται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων.

3. *Προσέχετε ἑαυτοῖς. Ἐὰν* *
ἁμάρτῃ ὁ ἀδελφός σου, ἐπι- Mt. 18,15
τίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν με- cet.
τανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ.

4. *Καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέ-* Mt. 18,21
ρας ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ καὶ *
ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ πρός σε, λέγων· Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.

5. *Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι*
[Mc. 9,24. *τῷ κυρίῳ· Πρόσθες ἡμῖν πίστιν.*

Mt. 17,20 6. *Εἶπε δὲ ὁ κύριος· Εἰ εἴ-*
cet. *χετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ· Ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.*

7. *Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ· Εὐθέως παρελ-*
* *θὼν ἀνάπεσε;*

8. *ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· Ἑτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι*
12,37 *ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ;*

* 9. *Μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ, ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα; Οὐ δοκῶ.*

10. *Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε· Ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν· ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν.*

11. *Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερου-*
Jo. 4,4. *σαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.*

12. *Καὶ εἰσερχομένου αὐ-*
[Mt. 8,2ss. *τοῦ εἴς τινα κώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄν-*
Lev. 13,46 *δρες, οἳ ἔστησαν πόῤῥωθεν·*

13. *καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνήν,*

λέγοντες· Ἰησοῦ, ἐπιστάτα,
ἐλέησον ἡμᾶς.
14. Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς·
Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑ- Lev. 14,2.
αυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτούς,
ἐκαθαρίσθησαν.
15. Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν
ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ
φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν
θεόν·
16. καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσ-
ωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐ-
τοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ
αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης.
17. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθα-
ρίσθησαν, οἱ δὲ ἐννέα ποῦ;
18. Οὐχ εὑρέθησαν ὑπο-
στρέψαντες δοῦναι δόξαν
τῷ θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς
οὗτος;
19. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνα-
στὰς πορεύου· ἡ πίστις σου 8,48 al.
σέσωκέ σε.
20. Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ
τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχε-
ται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ,
ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν·
Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ
θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως·
21. οὐδὲ ἐροῦσιν· Ἰδού, ὧδε,
ἤ· Ἰδού, ἐκεῖ· ἰδοὺ γάρ, ἡ Jo. 18,36
βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντός R.
ὑμῶν ἐστιν. 14,17 1Cor.
22. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μα- 4,20?
θητάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι,
ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν
ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
που ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε.
* 21,8. 23. Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· Ἰδού,
Mt. ὧδε, ἰδού, ἐκεῖ· μὴ ἀπέλθητε
24,23 26.. μηδὲ διώξητε.
24. Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ
Mt. 24,27 ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ'
οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρα-
* νὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ
ἡμέρᾳ αὐτοῦ.
Mt. 16,21 25. Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν
cet. πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκι-
μασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς
ταύτης.
Mt.24 37-39 26. Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν
Gen. ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως
6,11 ss. ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
27. Ἤσθιον, ἔπινον, ἐγά-
* μουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς
Gen. ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν
7,7. κιβωτόν· καὶ ἦλθεν ὁ κα-
τακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν
ἅπαντας.
Gen. 18,20 28. Ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο
ss. ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθιον,
ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν,
ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν·
29. ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λὼτ
Gen. 19,24 ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ
καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ
ἀπώλεσεν ἅπαντας·
30. κατὰ ταῦτα ἔσται ᾗ
ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἀποκαλύπτεται.
Mt. 24,17 s. 31. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὃς
ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ

τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά· καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω.

32. Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. Gen. 19,26

33. Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, ζωογονήσει αὐτήν. 9,24.. Mt. 10,39 *

34. Λέγω ὑμῖν· Ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς· εἷς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.

35. Δύο ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό· ἡ μία παραληφθήσεται καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται. Mt. 24,41

36. [Δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.] Mt. 24,40

37. Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· Ποῦ, κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί. Mt. 24,28 Job. 39,30 Hab. 1,8.

CAP. XVIII.

Parabolae de judice expugnato deque Pharisaeo et portitore. Juvenis dives; divitiarum pericula. Christianorum praemia, Christi mors et reditus. Coecus Hierichuntinus.

Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς, πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι καὶ μὴ ἐκκακεῖν, * 1Th. 5,17. Col. 4,2..

2. λέγων· Κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει, τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος.

3. Χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτόν, λέγουσα· Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου.

* 4. Καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἄνθρωπον ἐντρέπομαι,

11,8. 5. διάγε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με.

6. Εἶπε δὲ ὁ κύριος· Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει·

11,13 7. ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός,
* καὶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς;

8. Λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

9. Εἶπε δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς, ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην·

10. Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης.

11. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς
πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσ-
ηύχετο· Ὁ θεός, εὐχαριστῶ
σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοι-
ποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπα-
γες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς
οὗτος ὁ τελώνης·
12. νηστεύω δὶς τοῦ σαβ- 5,33.. Mt. 6,
βάτου, ἀποδεκατῶ πάντα 16..
ὅσα κτῶμαι. 11,42.p.
13. Καὶ ὁ τελώνης μακρό-
θεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ
τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν ἐπᾶραι, ἀλλ' ἔτυπτεν
εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ, λέγων· *
Ὁ θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ Ps. 15,3.
ἁμαρτωλῷ. 19.
14. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗ-
τος δεδικαιωμένος εἰς τὸν
οἶκον αὐτοῦ, ἢ γὰρ ἐκεῖνος· *
ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν τα- 14,11 Mt.
πεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπει- 23,12
νῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. cet.
15. Προσέφερον δὲ αὐτῷ Mt. 19 13s.
καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν Mc.
ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μα- 10,13 s.
θηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς.
16. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλε-
σάμενος αὐτά, εἶπεν· Ἄφε-
τε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός
με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά·
τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Mt. 18,3..
βασιλεία τοῦ θεοῦ.
17. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν Mc. 10,15
μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ
εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.
18. Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐ- 10,25

Mc. 10,17 τὸν ἄρχων, λέγων· Διδά-
-23. σκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας
Mt. 19,16 ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;
-23. 19. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς
ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς ὁ θεός.
20. Τὰς ἐντολὰς οἶδας·
Ex. 20,12 „Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύ-
ss. σῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδο-
Mt. 15,4.. μαρτυρήσῃς·“ „τίμα τὸν
πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.“
21. Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάν-
* τα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός
μου.
22. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἔτι ἕν
σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις
* πώλησον καὶ διάδος πτω-
16,9.. χοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν
οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο, ἀκο-
λούθει μοι.
23. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα
περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ
πλούσιος σφόδρα.
24. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς
περίλυπον γενόμενον εἶπε·
8,14.. Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήμα-
τα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
Mc. 10,25 25. Εὐκοπώτερον γάρ ἐστι,
-27. κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥα-
Mt. 19,24 φίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον
-26. εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
εἰσελθεῖν.
26. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαν-
τες· Καὶ τίς δύναται σω-
θῆναι;
1,37.. 27. Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύνα-

τα παρὰ ἀνθρώποις δυνα- Zach. 8,6.
τά ἐστι παρὰ τῷ θεῷ. Jer. 32,27
28. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἰδού, Mc. 10,28
ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ Mt. 19,27
ἠκολουθήσαμέν σοι.
29. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδείς Mt. 19,29
ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γο- Mc. 10,29 s.
νεῖς ἢ ἀδελφοὺς ἢ γυναῖκα
ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας
τοῦ θεοῦ,
30. ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολ- * Job. 42,12
λαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ
τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ
ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.
31. Παραλαβὼν δὲ τοὺς 9,22.. Mc. 10
δώδεκα εἶπε πρὸς αὐτούς· 32-34
Ἰδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱε- Mt. 20 17-19
ροσόλυμα, καὶ τελεσθήσεται
πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ
τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ
ἀνθρώπου.
32. Παραδοθήσεται γὰρ
τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαιχθή-
σεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ
ἐμπτυσθήσεται,
33. καὶ μαστιγώσαντες ἀ-
ποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ
ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται.
34. Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τού- 9,45.
των συνῆκαν· καὶ ἦν τὸ ῥῆ-
μα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ᾽
αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον
τὰ λεγόμενα.
35. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγ- Mc. 10,46
γίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχώ, τυ- Mt. 20,29 ss.
φλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν
ὁδὸν προσαιτῶν.

36. Ἀκούσας δὲ ὄχλου δια-
πορευομένου, ἐπυνθάνετο τί
εἴη τοῦτο.
37. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ,
ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος
παρέρχεται.
38. Καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰη-
σοῦ, υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.
39. Καὶ οἱ προάγοντες
* ἐπετίμων αὐτῷ, ἵνα σιγήσῃ·
αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔ-
κραζεν· Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέη-
σόν με.
Mt. 20,32 40. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
Mc. 10,49 ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι
πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ
αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτόν,
Mc. 10 51 s. 41. λέγων· Τί σοι θέλεις
Mt. 20,33 s. ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε,
ἵνα ἀναβλέψω.
42. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις
17,19 σου σέσωκέ σε.
43. Καὶ παραχρῆμα ἀνέ-
βλεψε καὶ ἠκολούθει αὐτῷ
δοξάζων τὸν θεόν· καὶ πᾶς
Ps. 146,8 ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ
θεῷ.

CAP. XIX.

Zacchaeus. Parabola de regnum capessituro servis argentum committente. Pullo adducto Jesus intrat solenni salutatione, refutat Pharisaeos, deplorat urbem, purgat templum.

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο
τὴν Ἱεριχώ.
2. Καὶ ἰδού, ἀνὴρ ὀνόματι

καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης· καὶ οὗτος ἦν πλούσιος. *

3. *Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰη-* [Jo. 12,21
σοῦν, τίς ἐστι· καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν.

4. *Καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν,* 17,6.
ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι ἐκείνης * 5,19.
ἤμελλε διέρχεσθαι.

5. *Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι.*

6. *Καὶ σπεύσας κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων.*

7. *Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες· Ὅτι παρα ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰς-* 15,2..
ῆλθε καταλῦσαι.

8. *Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν κύριον· Ἰδού, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων* *
μου, κύριε, δίδωμι τοῖς πτω- Jes. 58,7.
χοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκο- 3,14.
φάντησα, ἀποδίδωμι τετρα- Num. 5,7.
πλοῦν. Ex.21,37.22,3.

9. *Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο,*
καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀ- 13,16
βραάμ ἐστιν·

10. *ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ* Mt. 18,11
ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶ- 1Tm.
σαι τὸ ἀπολωλός. 1,15.

11. *Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα, προσθεὶς εἶπε παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν*
17,20 *εἶναι Ἱερουσαλὴμ καὶ δοκεῖν*
Act. 1,6. *αὐτούς, ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι.*

[Mt. 25,14-30. 12. *Εἶπεν οὖν· Ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς*
Mc. 13,34 *χώραν μακράν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι.*

13. *Καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πραγματεύσασθε ἕως*
* *ἔρχομαι.*

Jo. 1,11. 14. *Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ, λέγοντες· Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ᾽ ἡμᾶς.*

15. *Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτόν, λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τού-*
* *τους, οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον· ἵνα γνῷ, τίς τί διεπραγματεύσατο.*

16. *Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς.*

17. *Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εὖ,*
16,10 12,44 *ἀγαθὲ δοῦλε· ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων.*

18. *Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος,*

λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς.

19. Εἶπε δὲ καὶ τούτῳ· Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων.

20. Καὶ ἕτερος ἦλθε λέγων· * Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ·

21. ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας.

22. Λέγει δὲ αὐτῷ· Ἐκ τοῦ Mt. 12,37
στόματός σου κρινῶ σε, πο- 2Sam.
νηρὲ δοῦλε· ᾔδεις ὅτι ἐγὼ 1,16.
ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα;

23. καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό;

24. Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι.

25. (Καὶ εἶπον αὐτῷ· Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.) *

26. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι * 8,18..
παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, Mt.
ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ 13,12
ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

27. Πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου. *

28. Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

Mc.11 29. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν
1-3. Mt.21 εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν,
1-3. πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

30. εἰπών· Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην· ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶ-
[Dt. 21,3 λον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς
s.al. πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε.

31. Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· Διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ· Ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει.

Mt. 21,6. 32. Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπε-
Mc. σταλμένοι εὗρον καθὼς εἶ-
11,4. πεν αὐτοῖς.

Mc. 11,5s. 33. Λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· Τί λύετε τὸν πῶλον;

Mc. 11,7. 34. Οἱ δὲ εἶπον· Ὁ κύριος
Mt. αὐτοῦ χρείαν ἔχει.
21,7. [Jo. 35. Καὶ ἤγαγον αὐτὸν
12,14 πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἐπιῤῥίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν.

Mt. 21,8. 36. Πορευομένου δὲ αὐτοῦ,
Mc. ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια
11,8. 2Rg. αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ.
9,13. 37. Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ἤρξαντο

ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μα- Mt. 21,9.
θητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Mc.
θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πα- 11,9s. Jo.
σῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, 12,13
38. λέγοντες· Εὐλογημένος Ps. 118,
ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνό- 26.
ματι κυρίου, εἰρήνη ἐν οὐ- 2,14..
ρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

39. Καί τινες τῶν Φαρι-
σαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον
πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, ἐπι-
τίμησον τοῖς μαθηταῖς σου.

40. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτοῖς· Λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν
οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι *
κεκράξονται. Hab. 2,11.

41. Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν
τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐ- Jo. 11,35
τήν, 2Rg.
42. λέγων· Ὅτι εἰ ἔγνως 8,11.
καὶ σύ, καίγε ἐν τῇ ἡμέρᾳ *
σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην Dt. 32,29
σου· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ
ὀφθαλμῶν σου.

43. Ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ
σέ, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ 21,20
ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ pp. Jes.
περικυκλώσουσί σε καὶ συν- 29,3.
έξουσί σε πάντοθεν,

44. καὶ ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ
τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ
ἀφήσουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ 21,6..
λίθῳ· ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως
τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς
σου.

45. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ Mt.
ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς 21,12
Mc. 11,15 πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀ-
Jo. 2, γοράζοντας,
14-16 46. λέγων αὐτοῖς· Γέγρα-
Mc. 11,17 πται· „Ὁ οἶκός μου οἶκος
Mt. προσευχῆς ἐστίν· ὑμεῖς δὲ
21,13 Jes. αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον
56,7; λῃστῶν."
Jer. 7,11. 47. Καὶ ἦν διδάσκων τὸ
καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ
Mc. 11,18 δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
τεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέ-
20,1. σαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ.

48. Καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ
τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ
20,19 ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀ-
κούων.

CAP. XX.

Unde baptisma Joannis? Parabola de vinitoribus filii occisoribus. Quaestiones captiosae de censu solvendo, de resurrectione, de Messia Davidis filio. Eruditorum fastus et avaritia.

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν
* ἡμερῶν, διδάσκοντος αὐτοῦ
Mt. 21 23-27 τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐ-
Mc. 11 27-33 αγγελιζομένου, ἐπέστησαν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
τεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις,
2. καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν,
Jo. 2,18. λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν, ἐν ποίᾳ
Act. ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς
4,7. ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν
ταύτην;

3. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς
αὐτούς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀ-
γὼ ἕνα λόγον, καὶ εἴπατέ μοι·
4. Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου

ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώ-
πων;
5. Οἱ δὲ συνελογίσαντο
πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες·
Ὅτι ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ οὐρα-
νοῦ, ἐρεῖ· Διατί οὖν οὐκ ἐπι-
στεύσατε αὐτῷ;
6. ἐὰν δὲ εἴπωμεν· Ἐξ ἀν-
θρώπων, πᾶς ὁ λαὸς κατα-
λιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος
γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφή- [Mt. 14,5..
την εἶναι.
7. Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ
εἰδέναι πόθεν.
8. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν,
ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
9. Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν Mc.12 1-12.
λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν Mt.
ταύτην· Ἄνθρωπος ἐφύτευ- 21,33 -46.
σεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδοτο [Jes.
αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδή- 5,1ss. Ps.
μησε χρόνους ἱκανούς. 80,9.
10. Καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλε
πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον,
ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ
ἀμπελῶνος δῶσιν αὐτῷ· οἱ *
δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν Act. 7,52..
ἐξαπέστειλαν κενόν. 2Chr.36,15s.
11. Καὶ προσέθετο ἕτερον Mt. 21,36
πέμψαι δοῦλον· οἱ δὲ κἀκεῖ- Mc.
νον δείραντες καὶ ἀτιμάσαν- 12,4.
τες ἐξαπέστειλαν κενόν.
12. Καὶ προσέθετο τρίτον Mc. 12,5.
πέμψαι· οἱ δὲ καὶ τοῦτον
τραυματίσαντες ἐξέβαλον.
13. Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος· Τί ποιήσω;

Mc.12 6ss. πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν
Mt. ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον ἰδόν-
21,37 ss. τες ἐντραπήσονται.
14. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ
γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς
ἑαυτούς, λέγοντες· Οὗτός
* ἐστιν ὁ κληρονόμος· ἀπο-
κτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν
γένηται ἡ κληρονομία.
15. Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν
ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτει-
ναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς
ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος;
16. Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει
τοὺς γεωργοὺς τούτους καὶ
δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.
Ἀκούσαντες δὲ εἶπον· Μὴ
γένοιτο.
17. Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς
Ps. 118, εἶπε· Τί οὖν ἐστὶ τὸ γεγραμ-
22s. μένον τοῦτο· „Λίθον ὃν
Mt.21 42.. ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-
μοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς
κεφαλὴν γωνίας“;
Jes. 18. Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖ-
8,14. Mt.21 νον τὸν λίθον συνθλασθή-
44.. σεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ,
λικμήσει αὐτόν.
Mc. 12,12 19. Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιε-
Mt. ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπι-
21,46 45. βαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας
ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβή-
19,48 θησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν
γάρ, ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν
παραβολὴν ταύτην εἶπε.
Mc.12 13-17 20. Καὶ παρατηρήσαντες
Mt. ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑ-
22,15 -22. ποκρινομένους ἑαυτοὺς δι-

καίους εἶναι· ἵνα ἐπιλάβων-
ται αὐτοῦ λόγου, ὥςτε πα- *
ραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ [4,29
τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος.
21. *Καὶ ἐπηρώτησαν αὐ-*
τόν, λέγοντες· Διδάσκαλε,
οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις
καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβά- Dt. 10,17
νεις πρόςωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀλη-
θείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ δι-
δάσκεις·
22. *ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι* Dt. 17,15
φόρον δοῦναι, ἢ οὔ;
23. *Κατανοήσας δὲ αὐτῶν*
τὴν πανουργίαν εἶπε πρὸς
αὐτούς· Τί με πειράζετε; *
24. *Δείξατέ μοι δηνάριον·* *
τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπι-
γραφήν; Ἀποκριθέντες δὲ
εἶπον· Καίσαρος.
25. *Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀ-*
πόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος R. 13,7.
Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ
τῷ θεῷ.
26. *Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπι-*
λαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος
ἐναντίον τοῦ λαοῦ· καὶ θαυ-
μάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει
αὐτοῦ ἐσίγησαν.
27. *Προςελθόντες δέ τινες* Mc.12 18-27
τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντι- Mt.22 23-32
λέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, Act.
ἐπηρώτησαν αὐτόν, 23,8.
28. *λέγοντες· Διδάσκαλε,*
Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, „ἐάν Dt. 25,5.
τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ
ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτε-
κνος ἀποθάνῃ, ἵνα λάβῃ ὁ *
ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα
καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ.“
29. *Ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ*
ἦσαν. Καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν
γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος.
* 30. *Καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος*
τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέ-
θανεν ἄτεκνος.
31. *Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν*
αὐτήν, ὡςαύτως δὲ καὶ οἱ
ἑπτά· οὐ κατέλιπον τέκνα,
καὶ ἀπέθανον.
* 32. *Ὕστερον ἀπέθανε καὶ*
ἡ γυνή.
Mc. 12,23 33. *Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει,*
Mt. *τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή;*
22,28 *οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν*
γυναῖκα.
34. *Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-*
σοῦς· Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος
τούτου γαμοῦσι καὶ ἐκγαμί-
σκονται,
Mc. 12,25 35. *οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ*
Mt. *αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς*
22,30 *ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν,*
οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμί-
σκονται·
* 36. *οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν*
Ap. 21,4. *ἔτι δύνανται· ἰσάγγελοι γάρ*
1Jo. 3,2. *εἰσι καὶ υἱοί εἰσι τοῦ θεοῦ,*
τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες.
Mc. 12,26 37. *Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ*
Mt. *νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν*
22,31 Ex. *ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει κύ-*
3,6. *ριον τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ*
Ebr. 11,16 *τὸν θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν*
θεὸν Ἰακώβ.

38. *Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν,* Mc. 12,27
ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ Mt.
αὐτῷ ζῶσιν. 22,32
39. *Ἀποκριθέντες δέ τινες*
τῶν γραμματέων εἶπον· Δι-
δάσκαλε, καλῶς εἶπας.
40. *Οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπε-* * Mt.22
ρωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. 33.46
41. *Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς·* Mc.12 35-37
Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν Mt.22
υἱὸν Δαυῒδ εἶναι, 41-45
42. *καὶ αὐτὸς Δαυῒδ λέγει*
ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· „Εἶπεν ὁ Ps.
κύριος τῷ κυρίῳ μου· Κάθου 110,1 Mt.
ἐκ δεξιῶν μου, 22,44..
43. *ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς*
σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
σου";
44. *Δαυῒδ οὖν αὐτὸν κύριον*
καλεῖ· καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ
ἐστίν;
45. *Ἀκούοντος δὲ παντὸς* Mc.12 38s.
τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς Mt.
αὐτοῦ· 23,1.6s.
46. *Προσέχετε ἀπὸ τῶν*
γραμματέων, τῶν θελόντων
περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ
φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν 11,43
ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκα-
θεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς
καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
δείπνοις·
47. *οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰ-* Mc. 12,40
κίας τῶν χηρῶν καὶ προφά- Mt.
σει μακρὰ προσεύχονται· 23,14
οὗτοι λήψονται περισσότε-
ρον κρίμα.

CAP. XXI.

Munusculum viduae. Finis templi, civitatis, saeculi; reditus Messiae inopinatus.

Mc.12 41-44 *Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς*
βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν
Jo. 8,20. *εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλου-*
[2Rg. 12,9. *σίους.*
2. *Εἶδε δὲ καί τινα χήραν*
πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ
δύο λεπτά·
3. *καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω*
ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ
2Cor. 8,12. *αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν.*
4. *Ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ*
τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς
ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ
θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστε-
ρήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν
15,12 8,43. *βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε.*
5. *Καί τινων λεγόντων περὶ*
Mt.24 Mc.13 *τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς*
καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται,
εἶπε·
6. *Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύ-*
19,44 Jer. *σονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ*
26,18 *ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ,*
ὃς οὐ καταλυθήσεται.
Mc.13 3ss. 7. *Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτόν,*
Mt. *λέγοντες· Διδάσκαλε, πότε*
24,3 ss. *οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ*
σημεῖον, ὅταν μέλλῃ ταῦτα
γίνεσθαι;
8. *Ὁ δὲ εἶπε· Βλέπετε, μὴ*
Mt. 24,4.. *πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ*
ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγώ εἰ-
μι καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε. Μὴ

οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐ-
τῶν.
9. Ὅταν δὲ ἀκούσητε πο-
λέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ
πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα
γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ
εὐθέως τὸ τέλος.
10. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς·
Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθ- Mc. 13,8.
νος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασι- Mt.
λείαν· 24,7.
11. σεισμοί τε μεγάλοι κατὰ
τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ Act. 11,28
ἔσονται· φόβητρά τε καὶ ση-
μεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα
ἔσται.
12. Πρὸ δὲ τούτων ἁπάν-
των ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς
τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώ-
ξουσι παραδιδόντες εἰς συν- Mt. 24,9.
αγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀγο- Mc.
μένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγε- 13,9.
μόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός
μου.
13. Ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς
μαρτύριον.
14. Θέσθε οὖν εἰς τὰς καρ- * 9,44.
δίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν 12,11
ἀπολογηθῆναι· Mc.13,11.
15. ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στό- Mt. 10,19
μα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνή-
σονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντι-
στῆναι πάντες οἱ ἀντικείμε- Act. 6,10.
νοι ὑμῖν. Mc.13,12.
16. Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ Mt. 10,21
ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ Jo. 16,2.
συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θα- Act.
νατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 7,58.

Mc. 13,13 17. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι
Mt. ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά
24,9.. μου.
12,7.. Mt. 18. Καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφα-
10,30 λῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται·
Mt. 24,13 19. ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν
Mc. κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.
13,13 20. Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλου-
Mc. μένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν
13,14s. Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι
Mt. 24,15 s. ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς.
21. Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ
οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτω-
σαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις
μὴ εἰςερχέσθωσαν εἰς αὐτήν·
22. ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως
αὗταί εἰσι, τοῦ πλησθῆναι
πάντα τὰ γεγραμμένα.
Mc. 13,17 23. Οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ
Mt. ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζού-
24,19 σαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις
ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη
ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ
λαῷ τούτῳ·
[Ebr. 11,34 24. καὶ πεσοῦνται στόματι
μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτι-
σθήσονται εἰς πάντα τὰ
ἔθνη, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται
Jes. 10,5? πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι
R. πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν.
11,25 Mc.13 25. Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν
24s. ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις,
Mt.24 29s.. καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθ-
* Ps. νῶν ἐν ἀπορίᾳ ἠχούσης θα-
46,3s. λάσσης καὶ σάλου,
26. ἀποψυχόντων ἀνθρώ-
πων ἀπὸ φόβου καὶ προς-

δοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ
οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις
τῶν οὐρανῶν σαλευθήσον-
ται.
27. *Καὶ τότε ὄψονται τὸν* Mc. 13,26
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμε- Mt.
νον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνά- 24,30 26,64
μεως καὶ δόξης πολλῆς. Dan.7,13.
28. *Ἀρχομένων δὲ τούτων* 2Th. 1,7.
γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ
ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν,
διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις R.8, 21.23
ὑμῶν.
29. *Καὶ εἶπε παραβολὴν*
αὐτοῖς· Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ Mc.13 28ss.
παντα τὰ δένδρα· Mt.24
30. *ὅταν προβάλωσιν ἤδη,* 32ss.
βλέποντες ἀφ᾽ ἑαυτῶν γινώ-
σκετε, ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέ-
ρος ἐστίν.
31. *Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν*
ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώ-
σκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βα-
σιλεία τοῦ θεοῦ.
32. *Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ* 9,27..
μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη,
ἕως ἂν πάντα γένηται.
33. *Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ* 16,17 Mc.
παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι 13,31 Mt.
μου οὐ μὴ παρελεύσονται. 24,35
34. *Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς,* Jes. 51,6.
μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ 40,8.
καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ R. 13,13
μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτι-
καῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ᾽ ὑμᾶς 1Th. 5,3.
ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη·
35. *ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύ-* *
σεται ἐπὶ πάντας τοὺς R. 11,9..
καθημένους ἐπὶ πρόσωπον
πάσης τῆς γῆς.
36. *Ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν*
παντὶ καιρῷ δεόμενοι, ἵνα
καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν ταῦ-
τα πάντα τὰ μέλλοντα γί-
R. 14,4. *νεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμ-*
προσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν-
θρώπου.
37. *Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν*
τῷ ἱερῷ διδάσκων· τὰς δὲ
Mt. 21,17 *νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζε-*
Jo. 8,1. *το εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμε-*
νον ἐλαιῶν.
Jo. 8,2. 38. *Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρ-*
θριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ
ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

Cap. XXII.

Pactio proditoris. Coena ultima - *sacra*. Petrus lapsurus; instans periculum. Captio. Abnegatio. Illusio. Damnatio coram Synedrio.

Mt.26 2.4. *Ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν*
Mc. *ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα.*
14,1. 2. *Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς*
Jo.11 47ss. *καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς*
ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦν-
το γὰρ τὸν λαόν.
Jo. 13,2. 3. *Εἰςῆλθε δὲ σατανᾶς εἰς*
27. *Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον*
Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ
Mt.26 *ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα.*
14ss. 4. *Καὶ ἀπελθὼν συνελά-*
Mc.14 10s. *λησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς*
v.52.. *στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτὸν*
παραδῷ αὐτοῖς.
5. *Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συν-*

ἔθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· Mt. 27,9.

6. καὶ ἐξωμολόγησε καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς.

7. Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα· Ex. 12 1ss.

8. καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπών· Πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα, ἵνα φάγωμεν. Mc. 14,13

9. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν; Mt. 26,17s. Mc. 14 12-15

10. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδού, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται. *

11. Καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος· Ποῦ ἔστι τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;

12. Κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον· * ἐκεῖ ἑτοιμάσατε.

13. Ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Mt. 26,19 Mc. 14,16

14. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. Mt. 26,20 Mc. 14,17

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ᾿ ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν·

16. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. * 14,15

17. Καὶ δεξάμενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπε· Λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς·

Mt. 26,29 Mc. 14,25 18. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ.

Mt. 26 26ss. Mc. 14,22 ss. 1Cor. 11,23 ss. 19. Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

20. Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. Ex. 24,8. Mt. 20,28

Mc. 14,18 Mt. 26,21 Jo. 13 21ss. 21. Πλὴν ἰδού, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ᾿ ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης·

Mc. 14,21 Mt. 26,24 22. καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὡρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι᾿ οὗ παραδίδοται.

Mc. 14,19 Mt. 26,22 23. Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς

ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο
μέλλων πράσσειν.
24. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλο- 9,46.
νεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐ- pp.
τῶν δοκεῖ εἶναι μείζων.
25. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ [Mt.20 25s.
βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύ- Mc.
ουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξου- 10,42 s.
σιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται
καλοῦνται.
26. Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως·
ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέ- [Mt. 23,11
σθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ 1Pt.
ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. 5,3ss.
27. Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνα-
κείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ Jo. 13,16
ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δέ εἰμι Mt.
ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. 20,28 Ph.
28. Ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμε- 2,7.
μενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς 18,28
πειρασμοῖς μου·
29. κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν,
καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ 12,32
μου βασιλείαν,
30. ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε 13,29 22,18
ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ pp.
βασιλείᾳ μου, καὶ καθίσεσθε Mt. 19,28
ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς cet.
δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.
31. Εἶπε δὲ ὁ κύριος· Σί-
μων, Σίμων, ἰδού, ὁ σατανᾶς v.3.
ἐξῃτήσατο ὑμᾶς, τοῦ σινιά- Jo. 13,2..
σαι ὡς τὸν σῖτον· 2Cor.2,11.1Pt.5,8.
32. ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ Jo. 17,15
σοῦ, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις
σου, καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας Ps. 51,15
στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. Jo. 21,15
33. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύ-
Mt.26 33-35 ριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι
Mc.14 καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θά-
29-31 Jo.13 νατον πορεύεσθαι.
37s. 34. Ὁ δὲ εἶπε· Λέγω σοι,
Πέτρε, οὐ μὴ φωνήσει σήμε-
* ρον ἀλέκτωρ, πρὶν ἢ τρὶς
v.61. ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με.
35. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτε
10,4.. 9,3.. ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαν-
τίου καὶ πήρας καὶ ὑποδη-
[Ps. 23,1. μάτων, μή τινος ὑστερήσατε;
34,10 Οἱ δὲ εἶπον· Οὐδενός.
al. 36. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς· Ἀλ-
λὰ νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον
ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν,
καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ
ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορα-
σάτω μάχαιραν.
37. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἔτι
τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ
Jes. 53,12 τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό· „Καὶ
[Mc. μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.“
15,28 Καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος
ἔχει.
38. Οἱ δὲ εἶπον· Κύριε,
ἰδού, μάχαιραι ὧδε δύο. Ὁ
δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἱκανόν ἐστι.
21,37 Mt. **39.** Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη
26,30 κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος
Mc. 14,26 τῶν ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν
Jo. 18,1. δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ.
Mc.14 40. Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ
34s. Mt.26 τόπου εἶπεν αὐτοῖς· Προς-
38s.; 6,13. εὔχεσθε μὴ εἰςελθεῖν εἰς
πειρασμόν.
[Act. 21,1. 41. Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη
ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθον βο-

λήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα
προσηύχετο,
42. λέγων· Πάτερ, εἰ βού- Mt. 26,39
λει παρενεγκεῖν τοῦτο τὸ Mc. 14,36
ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν Mt. 20,22
μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ cet.
σὸν γενέσθω. Jo. 6,38.
43. Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ** ?Jo.
ἀπ' οὐρανοῦ, ἐνισχύων αὐ- 12,29
τόν.
44. Καὶ γενόμενος ἐν ἀγω- **
νίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχε-
το. Ἐγένετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐ-
τοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος
καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.
45. Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς
προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς Mt. 26 40s.
μαθητάς, εὗρεν αὐτοὺς κοι- Mc.
μωμένους ἀπὸ τῆς λύπης 14,37 s.
46. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί κα-
θεύδετε; ἀναστάντες προσ-
εύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε 11,4..
εἰς πειρασμόν.
47. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, Mt. 26 47ss.
ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Mc.
Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα, προ- 14,43 ss.
ήρχετο αὐτούς, καὶ ἤγγισε Jo.
τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. 18,3 ss.
48. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν 2Sm. 20,9.
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δίδως;
49. Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐ-
τὸν τὸ ἐσόμενον εἶπον αὐτῷ·
Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μα-
χαίρᾳ; Jo.
50. Καὶ ἐπάταξεν εἷς τις 18,10
ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ Mt. 26,51

Mc. 14,47 ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐ-
τοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν.
51. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν· Ἐᾶτε, ἕως τού-
του. Καὶ ἁψάμενος τοῦ
ὠτίου αὐτοῦ ἰάσατο αὐτόν.
Mt. 26 55s. 52. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς
Mc. 14,48 s. τοὺς παραγενομένους ἐπ'
αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρα-
v.4. τηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρε-
Act. 4,1. σβυτέρους· Ὡς ἐπὶ λῃστὴν
* ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ξύλων·
Jo. 18,20 53. καθ' ἡμέραν ὄντος μου
μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ
Jo. 7,30. 44 ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ'
8,20. ἐμέ. Ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν
ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ
σκότους.
Mt. 26 57s. 54. Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν
Mc. ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον εἰς
14,53 s. τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως.
Jo. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μα-
18,13 ss. κρόθεν.
55. Ἁψάντων δὲ πῦρ ἐν μέ-
σῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθι-
σάντων αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ
Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν.
Mt. 26,69 56. Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παι-
ss. δίσκη τις καθήμενον πρὸς
Mc. 14,66 τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ
ss. εἶπε· Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν.
Jo. 18 17s. 57. Ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτόν,
25ss. λέγων· Γύναι, οὐκ οἶδα αὐ-
τόν.
58. Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος
ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· Καὶ σὺ ἐξ

αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί.
59. Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις διισχυρίζετο λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν.
60. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ·
61. καὶ στραφεὶς ὁ κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ κυρίου, ὡς εἶπεν v.34.
αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήσῃ με τρίς.
62. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυ- Mt. 26,75
σε πικρῶς. Mc. 14,72
63. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συν- Mt. 26 67s.
έχοντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέ- Mc. 14,65
παιζον αὐτῷ δέροντες·
64. καὶ περικαλύψαντες αὐτόν, ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες· Προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;
65. Καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.
66. Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, Mt. 26
67. λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ 63ss.
Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν. Εἶπε δὲ Mc. 14 61ss.
αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε·
68. ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ
* μὴ ἀποκριθῆτέ μοι ἢ ἀπολύσητε.
69. Ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ.
70. Εἶπον δὲ πάντες· Σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη· Ὑμεῖς λέγετε· ὅτι ἐγώ εἰμι.
Mt. 26,65 71. Οἱ δὲ εἶπον· Τί ἔτι
Mc. χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας;
14,63 αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

CAP. XXIII.

Cognitio coram Pilato et *Herode*. Damnatio. Crucifixio. Irrisiones; latro *poenitens*. Portenta et mors. Josephus; sepultura.

Mt. 27,1s. Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ
Mc. πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐ-
15,1. τὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον.
Jo. 18,28 2. Ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν
ss. αὐτοῦ, λέγοντες· Τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ
20,25 ἔθνος καὶ κωλύοντα Καίσα-
pp. Mt. ρι φόρους διδόναι, λέγοντα
17,27 ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι.
Mc. 15,2s. 3. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπηρώτη-
Mt. σεν αὐτόν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ
27,11 βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· Σὺ λέγεις.

4. Ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς
ὄχλους· Οὐδὲν εὑρίσκω αἴ-
τιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.
5. Οἱ δὲ ἐπίσχυον, λέγον-
τες· Ὅτι ἀνασείει τὸν λαόν,
διδάσκων καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰου-
δαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας ἕως ὧδε.
6. Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γα-
λιλαίαν, ἐπηρώτησεν εἰ ὁ
ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι·
7. καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς
ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέ- 3,1.
πεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώ-
δην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱε-
ροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς
ἡμέραις.
8. Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν
Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ
θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτόν, 9,9.
διὰ τὸ ἀκούειν πολλα περὶ
αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον
ἰδεῖν ὑπ᾽ αὐτοῦ γινόμενον.
9. Ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν
λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐ-
δὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ.
10. Εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, εὐ-
τόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ.
11. Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν
ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύ-
μασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας,
περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα
λαμπράν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν
τῷ Πιλάτῳ.
12. Ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε
Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐν
αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ᾽ ἀλλή-
λων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν
ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς.
13. Πιλάτος δὲ συγκαλεσά-
μενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν,
14. εἶπε πρὸς αὐτούς·
Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄν-
θρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέ-
φοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδού,
ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρί-
νας οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ ἀν-
θρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν
κατηγορεῖτε κατ᾽ αὐτοῦ·
15. ἀλλ᾽ οὐδὲ Ἡρώδης·
ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς προς
αὐτόν, καὶ ἰδού, οὐδὲν ἄξιον
θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον
αὐτῷ.
16. Παιδεύσας οὖν αὐτὸν
ἀπολύσω.
Mt. 27,15 17. Ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπο-
Mc. λύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν
15,6. Jo. ἕνα.
18,39 18. Ἀνέκραξαν δὲ παμπλη-
Mt. 27 20.16 θεί, λέγοντες· Αἶρε τοῦτον,
Mc. ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαρ-
15,11 7. αββᾶν·
Jo. 18,40 19. ὅστις ἦν διὰ στάσιν τι-
Act. νὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ
3,14. φόνον βεβλημένος εἰς φυ-
λακήν.
Mc.15 12ss. 20. Πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος
Mt. προσεφώνησε, θέλων ἀπο-
27,21 ss. λῦσαι τὸν Ἰησοῦν.
Jo. 19,4 21. Οἱ δὲ ἐπεφώνουν, λέ-
ss. γοντες· Σταύρωσον, σταύ-
ρωσον αὐτόν.

22. Ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς
αὐτούς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίη-
σεν οὗτος; οὐδὲν αἴτιον θα-
νάτου εὗρον ἐν αὐτῷ· παι-
δεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.
23. Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς
μεγάλαις, αἰτούμενοι αὐ-
τὸν σταυρωθῆναι· καὶ κατ- Mc.15 14s.
ίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ Mt.
τῶν ἀρχιερέων. 27,23 24.26
24. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπέκρινε Jo.
γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. 19,16
25. Ἀπέλυσε δὲ τὸν διὰ
στάσιν καὶ φόνον βεβλημέ-
νον εἰς τὴν φυλακήν, ὃν
ᾐτοῦντο· τὸν δὲ Ἰησοῦν παρ-
έδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν.
26. Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐ- Mt.
τόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός 27,32 Mc.
τινος Κυρηναίου ἐρχομένου 15,21 Jo.
ἀπ᾽ ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ 19,17
τὸν σταυρόν, φέρειν ὄπισθεν
τοῦ Ἰησοῦ.
27. Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ
πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ
γυναικῶν αἳ ἐκόπτοντο καὶ
ἐθρήνουν αὐτόν.
28. Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς
ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Θυγατέρες
Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ᾽
ἐμέ· πλὴν ἐφ᾽ ἑαυτὰς κλαίετε
καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν.
29. Ὅτι ἰδού, ἔρχονται
ἡμέραι, ἐν αἷς ἐροῦσι· Μα-
κάριαι αἱ στεῖραι, καὶ κοιλίαι 21,23
αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ pp. *
οἳ οὐκ ἐθήλασαν.
30. Τότε ἄρξονται λέγειν Hos. 10,8.
Ap. 6,16. τοῖς ὄρεσι· Πέσετε ἐφ᾽ ἡμᾶς,
9,6. καὶ τοῖς βουνοῖς· Καλύψατε
ἡμᾶς.
Ez. 20,47 31. Ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ
21,3. ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ
1Pt. 4,17. τί γένηται;
32. Ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι
Mt.27 38.33 δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀν-
Mc.15 αιρεθῆναι.
27.22 Jo. 33. Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ
19,17 τὸν τόπον τὸν καλούμενον
s. κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν
22,37 αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους,
ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ
ἀριστερῶν.
6,28. Act. 34. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε·
7,60. Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ
3,17. οἴδασι τί ποιοῦσι. Διαμερι-
Mt. 27,35 ζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
Mc. ἔβαλον κλῆρον.
15,24 Jo. 35. Καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς
19,23 θεωρῶν· ἐξεμυκτήριζον δὲ
s. καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς,
Mt. 27,42 λέγοντες· Ἄλλους ἔσωσε, σω-
Mc. σάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν
15,31 s. ὁ Χριστός, ὁ τοῦ θεοῦ ἐκλε-
κτός.
36. Ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ
οἱ στρατιῶται, προσερχόμε-
Mt. 27,34 νοι καὶ ὄξος προσφέροντες
48. αὐτῷ
Mc. 15,23 37. καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ
36. ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων,
Jo. 19,28 σῶσον σεαυτόν.
s. 38. Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ
Mt. γεγραμμένη ἐπ᾽ αὐτῷ γράμ-
27,37 μασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥω-
Mc. 15,26 μαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς· Οὗ-

τός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Jo.
Ἰουδαίων. 19,19ss.
39. Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέν- Mt. 27,44
των κακούργων ἐβλασφήμει Mc
αὐτόν, λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ 15,32
Χριστός, σῶσον σεαυτὸν καὶ
ἡμᾶς.
40. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος
ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ
φοβῇ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ
αὐτῷ κρίματι εἶ;
41. καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως·
ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπο-
λαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν
ἄτοπον ἔπραξε.
42. Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ·
Μνήσθητί μου, κύριε, ὅταν
ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. [Mt. 16,28
43. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, σήμε-
ρον μετ᾽ ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ πα-
ραδείσῳ.
44. Ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη· Mt. 27,45
καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ᾽ ὅλην Mc.
τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης, 15,33
45. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, Mt.27 51..
καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα Mc.
τοῦ ναοῦ μέσον. 15,38
46. Καὶ φωνήσας φωνῇ με- Mt.
γάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Πάτερ, 27,50 Mc.
εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι 15,37
τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα Jo. 19,30
εἰπὼν ἐξέπνευσεν. Ps.31,6. Act.7,59.
47. Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος Mt. 27,54
τὸ γενόμενον, ἐδόξασε τὸν Mc.
θεόν, λέγων· Ὄντως ὁ ἄν- 15,39
θρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.
48. Καὶ πάντες οἱ συμπα-
ραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν
* θεωρίαν ταύτην, θεωροῦν-
τες τὰ γενόμενα, τύπτοντες
ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρε-
φον.
49. Εἱστήκεισαν δὲ πάντες
οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν,
8,2s. 24,10 καὶ γυναῖκες αἱ συνακολου-
Mt. θήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γα-
27,55 Mc. λιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.
15,40 **50.** Καὶ ἰδού, ἀνὴρ ὀνόμα-
Mt.27 57ss. τι Ἰωσήφ, βουλευτὴς ὑπάρ-
Mc.15 43ss. χων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δί-
Jo. καιος
19,38 ss. 51. (οὗτος οὐκ ἦν συγκατα-
τεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ
πράξει αὐτῶν), ἀπὸ Ἀριμα-
θαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων,
* ὃς καὶ προσεδέχετο καὶ αὐ-
2,25. 38. τὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ·
52. οὗτος προσελθὼν τῷ
Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ.
53. Καὶ καθελὼν ἐνετύλιξεν
αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐ-
τὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ
οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κεί-
μενος.
Mc. 15,42 54. Καὶ ἡμέρα ἦν παρα-
σκευή, καὶ σάββατον ἐπέ-
φωσκε.
v.49. 24,10 **55.** Κατακολουθήσασαι δὲ
Mt. αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν
27,61 Mc. συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς
15,47 Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ
μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ
σῶμα αὐτοῦ.
56. Ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοί-

*μασαν ἀρώματα καὶ μύρα·
καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχα-
σαν κατὰ τὴν ἐντολήν.* Ex.20,10.

CAP. XXIV.

Resurrectio. *Viatores Emmauntini.* Jesus discipulis persuadet et mandata dat. Discessio in coelum.

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββά- Mt. 28,1.
των, ὄρθρου βαθέος, ἦλθον Mc.
ἐπὶ τὸ μνῆμα, φέρουσαι ἃ 16,1s. Jo.
ἡτοίμασαν ἀρώματα, καί τι- 20,1.
νες σὺν αὐταῖς.

2. *Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀπο-* Jo. 20,1.
κεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνη- Mc.
μείου, 16,4.

3. *καὶ εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗ-* * Mc.
ρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου Ἰη- 16,5.
σοῦ.

4. *Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δια-* *
πορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τού- v.23. [Jo.
του, καὶ ἰδού, ἄνδρες δύο 20,12 Mt.
ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθή- 28,2s;
σεσιν ἀστραπτούσαις. Act.1,10.

5. *Ἐμφόβων δὲ γενομένων* Mc. 16,6.
αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ Mt.
πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον 28,5s.
*πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν
ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;*

6. *Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρ-
θη. Μνήσθητε ὡς ἐλάλη-
σεν ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ,*

7. *λέγων· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν* 9,22..
*τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆ-
ναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων
ἁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆ-
ναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνα-
στῆναι.*

8. *Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν
ῥημάτων αὐτοῦ·*

Mt. 28,8. 9. *καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ*
Mc. *τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν*
16,8. 10. *ταῦτα πάντα τοῖς ἕνδεκα
καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς.*

23,49 10. *Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ
Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μα-
ρία ἡ Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ
σὺν αὐταῖς, αἳ ἔλεγον πρὸς
τοὺς ἀποστόλους ταῦτα.*

11. *Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον
αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήμα-*
Mc. 16,11 *τα αὐτῶν, καὶ ἠπίστουν αὐ-
ταῖς.*

v.24. 12. *Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς*
Jo. 20,6s. *ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον,*
10. *καὶ παρακύψας βλέπει τὰ
ὀθόνια κείμενα μόνα· καὶ
ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτόν, θαυ-
μάζων τὸ γεγονός.*

v.18. 13. *Καὶ ἰδού, δύο ἐξ αὐτῶν*
Mc. 16,12 *ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ*
s. *τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχου-
σαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ
Ἱερουσαλήμ, ᾗ ὄνομα Ἐμ-
μαούς·*

14. *καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς
ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν
συμβεβηκότων τούτων.*

15. *Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμι-
λεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν,
καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας
συνεπορεύετο αὐτοῖς·*

16. *οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν*

ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶ- Jo. 20,14
ναι αὐτόν. 21,4.

17. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καί ἐστε σκυθρωποί;

18. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ᾧ
ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς ?Jo. 19,25
αὐτόν· Σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;

19. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προ- 7,16.
φήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ Mt. 21,11
λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ 46.
παντὸς τοῦ λαοῦ·

20. ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.

21. Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν,
ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυ- Act.
τροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλ- 1,6.
λάγε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο.

22. Ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς,
γενόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ τὸ *
μνημεῖον·

23. καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἳ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν.

24. Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον.

25. Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς
[Gal. 3,1. αὐτούς· Ὦ ἀνόητοι καὶ βρα-
Mc. δεῖς τῇ καρδίᾳ, τοῦ πιστεύειν
8,17. ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ
προφῆται.

Jes. 52.53 26. Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν
Ps.22 τὸν Χριστὸν καὶ εἰςελθεῖν
8,6. εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;
[Ebr. 2,7.] 27. Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ
16,10 [Act. Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων
2,27] Gen. τῶν προφητῶν διηρμήνευεν
3,15. αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γρα-
Hos. 6,1s. φαῖς τὰ περὶ αὐτοῦ.
Job. 19,25 28. Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν
* κώμην, οὗ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προςεποιεῖτο πορρώτέρω πορεύεσθαι.

29. Καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν, λέγοντες· Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰςῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς.

30. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐ-
22,19 pp.? τῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς.

31. Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέ-

γνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν.

32. Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;

33. Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς,

34. λέγοντας· Ὅτι ἠγέρθη ὁ κύριος ὄντως καὶ ὤφθη Σίμωνι. 1Cor. 15,5.

35. Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Jo. 20,19 ss. Mc. 16,14

37. Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν.

38. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

39. Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε· ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. Jo. 20,20 27.

40. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. *

41. Ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς· Ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; Jo. 21,5. 9.

42. Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. *

43. Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ λόγοι μου, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. Act. 3,24.

v.26s. 45. Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς·

46. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι οὕτω γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, *

47. καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. *

Act. 1,21s. 48. Ὑμεῖς δέ ἐστε μάρτυρες τούτων. 1Jo. 1,1.

49. Καὶ ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους. Jo. 14,16 26.. Act. 1,4. 2,1ss.

50. Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω Act. 1,3.
ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ἐπά- 12.
ρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλό-
γησεν αὐτούς.
51. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐ- Act. 1,9ss.
λογεῖν αὐτὸν αὐτούς, διέστη Mc.
ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο 16,19
εἰς τὸν οὐρανόν.

52. Καὶ αὐτοὶ προσκυνή-
σαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν
εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς
μεγάλης·
Act. 53. καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν
1,14. 2,46. τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλο-
* γοῦντες τὸν θεόν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

CAP. I.

Logos caro factus. Testimonium Baptistae; immersio Jesu. Andreas, (Joannes,) Petrus, Philippus, Nathanael.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ 1Jo. 1,1s.
ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, Gen.
καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. 1,1.
2. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς 17,5. Prov.
τὸν θεόν. 8,22.
3. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, v.10. Col.
καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐ- 1,16.
δὲ ἓν ὃ γέγονεν. Ebr. 1,2. Ps. 33,6.
4. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ 5,26.
ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώ- 12,46
πων·
5. καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ 8,12. 9,5.
φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ
κατέλαβεν. ?v.11. 3,19; 12,35.
6. Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπε- Mt. 3,1..
σταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνο- 11,10
μα αὐτῷ Ἰωάννης·
7. οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυ- v.19 ss.
31.34 5,33s. ρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ
10,41 τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πι-
στεύσωσι δι' αὐτοῦ.
5,35. 8. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς,
ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ
φωτός.
12,46 9. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν,
3,19. ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον,
6,14.. ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.
10. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ
v.3.. κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ
ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.
11. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ
Sir. 24,13 ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.
12. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν,
R. 8,15. ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα
Gal. θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύ-
3,26. ουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
3,5. 13. οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ
1Jo. 5,1.4. ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ
3,9. ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ'
Jac. 1,18. ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.
1Pt. 1,23. 14. Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγέ-

νετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν 1Jo. 4,2..
(καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν 1Tm.
αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς 3,16.
παρὰ πατρός) πλήρης χά- 2,11..
ριτος καὶ ἀληθείας. Mt.17,2..3,17.
15. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ
αὐτοῦ καὶ κέκραγε, λέγων·
Οὗτος ἦν ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω v.27.. Mt.
μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν 3,11..
μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός 8,58.
μου ἦν.
16. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος 3,34. Col.
αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβο- 1,19.
μεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος, 2,9.
17. ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋ- Ex.20 1ss.
σέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ R. 6,14s.
ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ 7,14.
ἐγένετο. Gal.3,13s.24.
18. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώ- 6,46.. 1Tm.
ποτε· ὁ μονογενὴς υἱός, ὁ 6,16.
ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πα- Ex. 33,20
τρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. Mt.11,27.
19. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρ-
τυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέ- 5,33.
στειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱερο-
σολύμων ἱερεῖς καὶ Λευΐτας,
ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· Σὺ
τίς εἶ;
20. Καὶ ὡμολόγησε καὶ
οὐκ ἠρνήσατο· καὶ ὡμολό-
γησεν· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ 3,28.
Χριστός. v.42.50.
21. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν·
Τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; Καὶ Mt. 11,14
λέγει· Οὐκ εἰμί. Ὁ προφή- 16,14
της εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρίθη· 17,10 cet.
Οὔ. L.1,17.
22. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τίς
εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς
πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις
περὶ σεαυτοῦ;
Jes. 40,3. 23. Ἔφη· Ἐγὼ „φωνὴ
Mt. βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐ-
3,3. Mc. θύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου“,
1,3. L. καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προ-
3,4. φήτης.
24. Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι
ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων·
25. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν
καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί οὖν βα-
πτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χρι-
* στὸς οὐδὲ Ἠλίας οὐδὲ ὁ
προφήτης;
26. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
Ἰωάννης, λέγων· Ἐγὼ βα-
v.33. Mt. πτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ
3,11. pp. ὑμῶν ἕστηκεν, ὃν ὑμεῖς οὐκ
οἴδατε·
* 27. αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου
v.15. 30. ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν
μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ
ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν
ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.
* 10,40 28. Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγέ-
νετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.
29. Τῇ ἐπαύριον βλέπει
v.36.. 1Jo. τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς
3,5. αὐτόν, καὶ λέγει· Ἴδε, ὁ
1,7. 2,2. ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων
Ap. 5,6ss. τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.
30. Οὗτός ἐστι, περὶ οὗ ἐγὼ
εἶπον· Ὀπίσω μου ἔρχεται
v.15. 27. ἀνήρ, ὃς ἔμπροσθέν μου γέ-
γονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.
31. Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν·

ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσρα- v.7. [7,4.
ήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν 1Pt.
τῷ ὕδατι βαπτίζων. 1,20.

32. *Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰω-*
άννης λέγων· Ὅτι τεθέαμαι Mt. 3,16.
τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡς pp.
περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ L. 3,22.
ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.

33. *Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν·*
ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν
ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν·
Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα
καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' Mt.
αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτί- 3,11.
ζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ. pp. Act.1,5.

34. *Κἀγὼ ἑώρακα, καὶ με-*
μαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.

35. *Τῇ ἐπαύριον πάλιν*
εἱστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. v.41.

36. *Καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰη-* v.29..
σοῦ περιπατοῦντι λέγει· Ἴδε, 1Pt. 1,18s.
ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ. Jes.53,7.11.

37. *Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ*
δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ
ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ.

38. *Στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς*
καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκο-
λουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς·

39. *Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον*
αὐτῷ· Ῥαββί (ὃ λέγεται
ἑρμηνευόμενον διδάσκαλε), *
ποῦ μένεις;

40. *Λέγει αὐτοῖς· Ἔρχεσθε* [v.47 11,34
καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶδον
ποῦ μένει· καὶ παρ' αὐτῷ
ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην.
Ὥρα ἦν ὡς δεκάτη.

6,8. 12,22. 41. *Ἦν Ἀνδρέας, ὁ ἀδελφὸς*
Mt.4, *Σίμωνος Πέτρου, εἷς ἐκ τῶν*
18ss. pp. *δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ*
Mc. 13,3. *Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάν-*
των αὐτῷ.

42. *Εὑρίσκει οὗτος πρῶτος*
τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σί-
v.50. *μωνα καὶ λέγει αὐτῷ· Εὑ-*
4,25. *ρήκαμεν τὸν Μεσσίαν (ὅ*
ἐστι μεθερμηνευόμενον Χρι-
στός).

43. *Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς*
2,25. *τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας αὐ-*
21,15 *τῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Σὺ εἶ Σί-*
Mt. 16,18 *μων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ; σὺ κλη-*
Gal. *θήσῃ Κηφᾶς (ὃ ἑρμηνεύεται*
2,9.. *Πέτρος).*

44. *Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν*
ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν·
καὶ εὑρίσκει Φίλιππον καὶ
λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀκο-
λούθει μοι.

45. *Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ*
12,21 Mt.10 *Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως*
3.pp. *Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.*

46. *Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν*
21,2. *Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ·*
5,46. L.24, *Ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ*
27.. *νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑ-*
Jes. 7,14. *ρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν*
Jer. *τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Να-*
23,5s. *ζαρέτ.*

47. *Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθα-*
7,41. *ναήλ· Ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί*
52. *τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐ-*
τῷ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε.

48. *Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν
Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς
αὐτόν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ·
Ἴδε, ἀληθῶς Ἰσραηλίτης,* [R. 9,6.
ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. 1Pt. 2,22.

49. *Λέγει αὐτῷ Ναθανα-
ήλ· Πόθεν με γινώσκεις;
Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιπ-
πον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν* Zach. 3,10.
συκῆν, εἶδόν σε.

50. *Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ
καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ
εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, σὺ εἶ ὁ* 4,29; 6,69..
βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 10,36 18,37

51. *Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι·
Εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς,
πιστεύεις; μείζω τούτων* 5,20. 14,12
ὄψει.

52. *Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπάρτι
ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳ-* v.48. Gen.
γότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ 28,12
θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ κα- 32,28
*ταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου.*

CAP. II.

Vinum ex aqua. Mercatores templo pulsi; templum triduo restituendum. Jesus fidem habentibus non confidens.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ 1,44.
γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾶ τῆς 21,2.
Γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ v.12.
τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

2. *Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς
καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς
τὸν γάμον.*

3. *Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου,
λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ
πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ
ἔχουσι.*

4. *Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·*
19,26 20,15 *Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔ-*
v.11. *πω ἥκει ἡ ὥρα μου.*

Mt.15, 24.28. 5. *Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ
τοῖς διακόνοις· Ὅ τι ἂν λέ-
γῃ ὑμῖν, ποιήσατε.*

4,28. 6. *Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λί-
θιναι ἓξ κείμεναι κατὰ τὸν*
Mc. 7,3s. *καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων,
χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο
ἢ τρεῖς.*

7. *Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδα-
τος. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς
ἕως ἄνω.*

8. *Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀν-
τλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ
ἀρχιτρικλίνῳ. Καὶ ἤνεγκαν.*

9. *Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχι-
τρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γε-*
4,46. *γενημένον (καὶ οὐκ ᾔδει πό-
θεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι
ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ
ὕδωρ), φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ
ἀρχιτρίκλινος,*

10. *καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς
ἄνθρωπος πρῶτον τὸν κα-
λὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν
μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσ-
σω· σὺ τετήρηκας τὸν κα-
λὸν οἶνον ἕως ἄρτι.*

11. *Ταύτην ἐποίησε τὴν*

ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς 4,46. 54.
ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ
ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, 1,14. 11,40
καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ.

12. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς
Καπερναούμ, αὐτὸς καὶ ἡ
μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ 7,3ss.
αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ- 20,17 Mt.
τοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ 12,46 13,55
πολλὰς ἡμέρας. pp.

13. Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα
τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς L.2, 41..
Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

14. Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ
τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ Mt.
πρόβατα καὶ περιστεράς, 21,12 Mc.
καὶ τοὺς κερματιστὰς καθη- 11,15 L.
μένους. 19,45

15. Καὶ ποιήσας φραγέλ-
λιον ἐκ σχοινίων πάντας
ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε
πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ
τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ
κέρμα καὶ τὰς τραπέζας
ἀνέστρεψε·

16. καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς Lev. 12,8.
πωλοῦσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦ- L.
τα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν 2,24.
οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον
ἐμπορίου.

17. Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, ὅτι γεγραμ- v.22.
μένον ἐστίν· „Ὁ ζῆλος τοῦ Ps. 69,10
οἴκου σου καταφάγεταί με.“ *

18. Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ·
6,30. Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν,
Mt. 12,38 ὅτι ταῦτα ποιεῖς;

Mc. 14,58 19. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς
Mt. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε
26,61 27,40 τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρι-
63. σὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.

Act. 6,13s. 20. Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι·
Τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν
ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος,
καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις
ἐγερεῖς αὐτόν;

21. Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ
Col. 2,9. τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

2Cor. 22. Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νε-
5,1. κρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο ἔλεγε·
v.17? καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ
20,9.. L. τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

24,8.. **23.** Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱερο-
σολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ
ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες
αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.

24. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ
ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ
4,19. 29. τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας,
21,17 25. καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν,
Mc. 2,8. ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ
Mt. ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγί-
12,25 L. νωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
6,8.

CAP. III.

Nicodemus; regeneratio; serpens aeneus. Baptista de se et incrementis Jesu.

Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν
7,50. 19,39 Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνο-
μα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰου-
δαίων·

2. οὗτος ἦλθε πρὸς αὐτὸν
νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· 12,42
Ῥαββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ
θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος·
οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα 7,31. 9,33;
δύναται ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, 5,36..
ἐὰν μὴ ᾖ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ.
3. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέ-
γω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ v.5. 1,12s.
ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν 1Jo. 3,9..
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 1Pt.1,23.
4. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νι- 2Cor. 5,17..
κόδημος· Πῶς δύναται ἄν-
θρωπος γεννηθῆναι γέρων
ὤν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοι-
λίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύ-
τερον εἰσελθεῖν καὶ γεννη-
θῆναι;
5. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἀ- 1Jo. 5,6.
μὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή Tit.
τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ 3,5.. Ebr.
πνεύματος, οὐ δύναται εἰς- 10,22
ελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Ez. 36,25
θεοῦ. ss.
6. Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς Gen. 5,3.
σαρκὸς σάρξ ἐστι, καὶ τὸ γε- R.
γεννημένον ἐκ τοῦ πνεύμα- 3,23.
τος πνεῦμά ἐστι.
7. Μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶ-
πόν σοι· Δεῖ ὑμᾶς γεννη-
θῆναι ἄνωθεν.
8. Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει
πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ
ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πό- Coh.
θεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· 11,5.
οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννη-
μένος ἐκ τοῦ πνεύματος.

9. Ἀπεκρίθη Νικόδημος
καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς δύνα-
ται ταῦτα γενέσθαι;
10. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδά-
Ez. 36,26 σκαλος τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ταῦ-
τα οὐ γινώσκεις;
11. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι,
v.32. 8,28. ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν, καὶ
ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν·
8,43. 5,40. καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ
λαμβάνετε.
v.3. 12. Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον
ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· πῶς,
v.16. Sap. ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια,
9,16. πιστεύσετε;
6,38. 62.46 13. Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν
Eph. εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ
4.9s.. τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ
1,18. υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν
τῷ οὐρανῷ.
Num. 21,9. 14. Καὶ καθὼς Μωϋσῆς
Sap. 16,6. ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
8,28. οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν
12,33 υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου·
R. 3,25.. 15. ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς
Mc. αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ'
16,16 ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.
1Jo. 4,9. 16. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ
3,16. θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν
R. 8,32.. υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ
ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων
εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ'
5,24.. ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.
17. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ
θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν
12,47 5,45. κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κό-

σμον, ἀλλ᾽ ἵνα σωθῇ ὁ κό- 9,39. Mt.
σμος δι᾽ αὐτοῦ. 18,11
18. Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν 12,20
οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων 5,24.
ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπί-
στευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ.
19. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις,
ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν 1,9ss.
κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ 9,39 ss.
ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος 15,22
ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ αὐτῶν
πονηρὰ τὰ ἔργα.
20. Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσ-
σων μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ Eph.
ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα 5,12s.
μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ·
21. ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλή-
θειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, Mt.
ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ 5,16.
ἔργα, ὅτι ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργα-
σμένα.
22. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ
Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν·
καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ᾽ αὐτῶν
καὶ ἐβάπτιζεν. 4,2.
23. Ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βα-
πτίζων ἐν Αἰνὼν, ἐγγὺς τοῦ Jos.
Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ 15,32
ἦν ἐκεῖ· καὶ παρεγίνοντο
καὶ ἐβαπτίζοντο.
24. Οὔπω γὰρ ἦν βεβλη- Mt.
μένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ 4,12. 14,3..
Ἰωάννης.
25. Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ
τῶν μαθητῶν Ἰωάννου με-
* τὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρι-
σμοῦ.
26. Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν
Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ·
Mt.3, 13.11 Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέ-
ραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ με-
1,26 ss. μαρτύρηκας, ἴδε, οὗτος βα-
πτίζει καὶ πάντες ἔρχονται
πρὸς αὐτόν.
27. Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ
εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρω-
Ebr. 5,4. πος λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν
μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ.
28. Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρ-
τυρεῖτε, ὅτι εἶπον· Οὐκ εἰμὶ
1,23. 31. ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ᾽ ὅτι
Mt. ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπρο-
11,10 cet. σθεν ἐκείνου.
29. Ὁ ἔχων τὴν νύμφην
νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος
τοῦ νυμφίου, ὁ ἑστηκὼς καὶ
Mt. 9,15. ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει
διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου.
16,24 al. Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ
πεπλήρωται.
2Sam. 3,1. 30. Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν,
ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.
8,23. 31. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος
ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν
ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶ
καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. Ὁ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπά-
νω πάντων ἐστὶ
v.11. 32. καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκου-
σε, τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν
1,11s. μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς
λαμβάνει.

33. Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν
μαρτυρίαν, ἐσφράγισεν ὅτι 5,23s. 12,44
ὁ θεὸς ἀληθής ἐστιν. L.10,16.
34. Ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ
θεός, τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ
λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δί- Col. 1,19.
δωσιν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα. 2,9.
35. Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν
υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν 13,3. 17,2.
τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Mt.11,27.
36. Ὁ πιστεύων εἰς τὸν cet.
υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ
ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται
ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ R.2, 5.8.
μένει ἐπ' αὐτόν. Eph.5,6.

Cap. IV.

Mulier Samaritana; aqua viva; cultus verus; Sichemitae. Filius ministri regii Capernaumi absens sanatur.

Ὡς οὖν ἔγνω ὁ κύριος, ὅτι
ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι, ὅτι
Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς
ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάν- 3,22. 26.
νης·
2. (καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς
οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μα- 1Cor. 1,17.
θηταὶ αὐτοῦ·)
3. ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν καὶ
ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γα- 1,44. 2,12s.
λιλαίαν.
4. Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι L. 17,11
διὰ τῆς Σαμαρείας.
5. Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν
τῆς Σαμαρείας λεγομένην
Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ?Gen. 33,19
ὃ ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ 48,22
υἱῷ αὐτοῦ. Jos. 24,32

v.12. 6. Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰα-
κώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκο-
πιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας,
ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πη-
* γῇ· ὥρα ἦν ὡς ἕκτη.
7. Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σα-
μαρείας, ἀντλῆσαι ὕδωρ.
Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός
μοι πιεῖν.
8. Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πό-
λιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι.
9. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ
ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σύ, Ἰου-
δαῖος ὤν, παρ' ἐμοῦ πιεῖν
αἰτεῖς, γυναικὸς Σαμαρείτι-
Sir. 50,28 δος οὔσης; (Οὐ γὰρ συγ-
Esr. 4,2ss. χρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεί-
Neh. 13,23 ss. ταις.)
10. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν
δωρεὰν τοῦ θεοῦ, καὶ τίς
ἐστιν ὁ λέγων σοι· Δός μοι
πιεῖν· σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν,
v.14. 24. καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν.
11. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή·
Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις,
καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ·
πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ
ζῶν;
12. Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ
πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς
v.5. ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ
αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ
υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμμα-
τα αὐτοῦ;
13. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ

τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει
πάλιν·
14. ὃς δ᾽ ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδα- 7,38.
τος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ 6,27 ss.
μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα· Mt. 5,6.
ἀλλὰ τὸ ὕδωρ, ὃ δώσω αὐτῷ, Ps. 42,3.
γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ
ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν
αἰώνιον.
15. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ
γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο
τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ
ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.
16. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα
σου, καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε.
17. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ
εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέ-
γει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς
εἶπας· Ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω·
18. πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, ?2Rg. 17,30
καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἔστι s.24.
σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς
εἴρηκας.
19. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή·
Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης 2,24s.
εἶ σύ. Gen.12,6s.
20. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ 33,20 Dt.
ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· 11,29
καὶ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐν Ἱε- 27,4.
ροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος Lev. 17,4s.
ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Dt.12,1ss.
21. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι
ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ
ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσο-
λύμοις προσκυνήσετε τῷ πα-
τρί.

2Rg. 17,27 ss. 22. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ
οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυ-
νοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σω-
?Gen. 49,10 τηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.
23. Ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα, καὶ
νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ
προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι
Ebr. 10,22 τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ
R. ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ
12,1.. τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσ-
κυνοῦντας αὐτόν.
1Rg. 8,27. 24. Πνεῦμα ὁ θεός, καὶ
Act. τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν
7,48.. 2Cor. ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ
3,17? προσκυνεῖν.
25. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή·
1,42; ?Gen. Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται,
49,10 ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν
Dt. 18,15 ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν
πάντα.
26. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
9,37. Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.
[Mc. 5,43.. 27. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον
Mt. 9,30.. οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύ-
μαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς
ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε·
Τί ζητεῖς, ἤ· Τί λαλεῖς μετ᾽
αὐτῆς;
28. Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν
αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν
εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς
ἀνθρώποις·
29. Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον,
v.18. ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποί-
ησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ
Χριστός;
30. Ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως
καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταί, λέγοντες· Ῥαββί, φάγε.
32. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς v.34.
οὐκ οἴδατε. Ps.19,8.11.
33. Ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μήτις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν;
34. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ 5,30.
τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός 17,4. Ps.
με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ 40,9.
ἔργον.
35. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδού, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί
εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. v.30. Mt.9,37..
36. Ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων.
37. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων.
38. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς
θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκο- 1Cor. 3,6ss.
πιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, 2Cor.
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐ- 10,16
τῶν εἰσεληλύθατε.
39. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν, διὰ
τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρ-
v.29. τυρούσης· Ὅτι εἶπέ μοι πάν-
τα ὅσα ἐποίησα.
40. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.
41. Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ·
42. τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον·
Ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λα-
v.48. λιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ
17,8. ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι
οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ
* τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.
43. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέ-
* ρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ
ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
44. Αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς
Mt. 13,57 ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης
pp. ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ
ἔχει.
45. Ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσο-
2,23. λύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐ-
τοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.
46. Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς
2,9. τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας,
11. ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον.
Καὶ ἦν τις βασιλικός, οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει, ἐν Καπερναούμ.
47. Οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰη-

σοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας
εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε
πρὸς αὐτόν, καὶ ἠρώτα αὐ- Mt. 8,5ss.
τὸν ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσηται L.
αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἤμελλε γὰρ 7,1ss.
ἀποθνήσκειν.
48. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς
πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ ση- v.42. 2,18.
μεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ Mt. 16,4..
μὴ πιστεύσητε. 1Cor.1,22.
49. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ
βασιλικός· Κύριε, κατάβηθι
πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον
μου.
50. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Πορεύου, ὁ υἱός σου ζῇ. Καὶ [1Rg. 17,23
ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ
λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ Ἰησοῦς,
καὶ ἐπορεύετο·
51. ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαί-
νοντος, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπ-
ήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπήγ-
γειλαν λέγοντες· Ὅτι ὁ παῖς
σου ζῇ. *
52. Ἐπύθετο οὖν παρ' αὐ-
τῶν τὴν ὥραν, ἐν ᾗ κομψό-
τερον ἔσχε. Καὶ εἶπον αὐ-
τῷ· Ὅτι χθὲς ὥραν ἑβδόμην
ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός.
53. Ἔγνω οὖν ὁ πατήρ, ὅτι
ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ εἶπεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ὁ υἱός
σου ζῇ. Καὶ ἐπίστευσεν αὐ-
τὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.
54. Τοῦτο πάλιν δεύτερον
σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, 2,11.
ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς
τὴν Γαλιλαίαν.

CAP. V.

Aegrotus ad piscinam Bethesda; de sabbato, duplici resurrectione, Baptistae, Dei, Scripturae Sacrae testimoniis, Judaeorum incredulitate.

2,13. 6,4; Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ
4,35. τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ
?Esth 9,21. Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.
Lev.23. 2. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσο-
* Neh. λύμοις, ἐπὶ τῇ προβατικῇ,
3,1. al. κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγομένη
Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε
στοὰς ἔχουσα.
3. Ἐν ταύταις κατέκειτο
πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούν-
Mt. 12,10 των, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν
[ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδα-
τος κίνησιν.
4. Ἄγγελος γὰρ κατὰ και-
ρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμ-
βήθρᾳ καὶ ἐτάρασσε τὸ
ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς
μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδα-
τος, ὑγιὴς ἐγίνετο ᾧ δήποτε
κατείχετο νοσήματι].
5. Ἦν δέ τις ἄνθρωπος
ἐκεῖ, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη
11,17 ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ.
6. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς
κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι
πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει
αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γενέ-
σθαι;
7. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθε-
νῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ
ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ
ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμ-

βήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ,
ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.
8. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἔγειρε, ἆρον τὸν κράββα- * [Mt.
τόν σου καὶ περιπάτει. 9,2ss..
9. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς
ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν
κράββατον αὐτοῦ καὶ περιε-
πάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν 9,14.
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
10. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι
τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββα-
τόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστί σοι ἆραι Ex. 20,10
τὸν κράββατον. Mt. 12,2.10.
11. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ cet.
ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι
εἶπεν· Ἆρον τὸν κράββατόν
σου καὶ περιπάτει.
12. Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν·
Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰ-
πών σοι· Ἆρον τὸν κράβ-
βατόν σου καὶ περιπάτει;
13. Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς
ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευ- 6,15; 7,59.
σεν, ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.
14. Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ,
καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε, ὑγιὴς
γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, 8,11. 9,2..
ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται. Mt.
15. Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος 9,2..
καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαί-
οις, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιή-
σας αὐτὸν ὑγιῆ.
16. Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον
τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, ὅτι *
ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. 7,22s. 9,16.
17. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνα-

9,4; το αὐτοῖς· Ὁ πατήρ μου ἕως
Gen. 2,2s. ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργά-
Ex. 20,11 ζομαι.
18. Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον
7,30. ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι
ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον
ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ
πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν θεόν,
10,33 ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ.
19. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰη-
σοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται
v. 30. 3,11.. ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ
οὐδέν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν
πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν
ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ
υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.
20. Ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν
υἱόν, καὶ πάντα δείκνυσιν
αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ
1,51. 14,12 μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ
ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε.
21. Ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ
ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωο-
Ap. 20,5.. ποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὓς
θέλει ζωοποιεῖ.
Mt. 25,32 22. Οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρί-
Act. νει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν
17,31 2Cor. πᾶσαν δέδωκε τῷ υἱῷ·
5,10.. 23. ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν
Ex. υἱόν, καθὼς τιμῶσι τὸν πα-
20,3. τέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν
1Jo. 2,23. οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν
πέμψαντα αὐτόν.
24. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων
καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί
με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ

εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ 3,18.
μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου 8,51. 1Jo.
εἰς τὴν ζωήν. 3,14.
25. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν 11,43 al.?
ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσον- ?Eph.
ται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ 2,1.
θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες 5,14.
ζήσονται.
26. Ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ
ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως
ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν 1Jo.
ἐν ἑαυτῷ. 3,15.
27. Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν
αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι v.22..
υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. Ebr.
28. Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· 2,17s.
ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ᾗ πάντες Ap. 20,11
οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσον- ss..
ται τῆς φωνῆς αὐτοῦ,
29. καὶ ἐκπορεύσονται οἱ R.
τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς 2,7s.
ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ 2Cor. 5,10.
φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνά- Mt. 25,46
στασιν κρίσεως. Dan.12,2.
30. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν
ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν. Καθὼς v.19.
ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρίσις
ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ 8,16.
ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, 7,18.
ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμ- 6,38.
ψαντός με. *
31. Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ
ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου
οὐκ ἔστιν ἀληθής. 8,13s.
32. Ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυ- v.36.
ρῶν περὶ ἐμοῦ· καὶ οἶδα, ὅτι 8,18.
ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία
ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.
1,19 33. Ὑμεῖς ἀπεστάλκατε
ss. πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρ-
τύρηκε τῇ ἀληθείᾳ.
34. Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώ-
που τὴν μαρτυρίαν λαμβά-
νω· ἀλλὰ ταῦτα λέγω, ἵνα
10,42 ὑμεῖς σωθῆτε.
1,8. Sir. 35. Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ
48,1. καιόμενος καὶ φαίνων· ὑμεῖς
[Ap. 4,5. δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆ-
ναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ
αὐτοῦ.
1,33; 1Jo. 36. Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυ-
5,9. ρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ
γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πα-
10,25 11,42 τὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐ-
14,11 τὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρ-
3,2.. τυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ
με ἀπέσταλκε·
37. καὶ ὁ πέμψας με πατήρ,
v.42. αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ
?1,32. Mt. ἐμοῦ. Οὔτε φωνὴν αὐτοῦ
3,16s. ἀκηκόατε πώποτε οὔτε εἶ-
pp. δος αὐτοῦ ἑωράκατε,
?1Jo. 1,10. 38. καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν,
ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος,
τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.
7,52; Jes. 39. Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς,
34,16 ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς
1Tm. 4,13. ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖ-
v.46.. ναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι
1,46.. 2Tm. περὶ ἐμοῦ,
3,15. 40. καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν
6,35. πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε.
Ebr. 41. Δόξαν παρὰ ἀνθρώ-
5,5. πων οὐ λαμβάνω·

42. ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.
43. Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε. Mt. 24,5.. 24..
44. Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖτε; 12,43 R.2, 28s. 17,3?
45. Μὴ δοκεῖτε, ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν, Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. Sir. 45,1ss. 24,32ss.
46. Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. Gen. 3,15. 22,18 49,10
47. Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε; Dt. 18,15 L.24, 27..

CAP. VI.

Cibatio. Periculum regni; incessio maris. Oratio de pane coelesti, carne, sanguine. Multi offenduntur; Apostolorum professio.

Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος· Mt. 14,13
2. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ἑώρων τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. *
3. Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
11,55 2,13.. 4. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.
5. Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς Mt. 14,14 ss.pp. 15,32 ss.p. τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον· Πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν οὗτοι;
6. Τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν.
7. Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· Mc. 6,37. Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ.
8. Λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν 1,41.. 12,22 μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου·
9. Ἔστι παιδάριον ἓν ὧδε, * ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους;
10. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους v.4. ἀναπεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι.
11. Ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας * διέδωκε τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων * ὅσον ἤθελον.

12. Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν,
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
Συναγάγετε τὰ περισσεύ-
σαντα κλάσματα, ἵνα μή τι
ἀπόληται.
13. Συνήγαγον οὖν καὶ
ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους
κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρ-
των τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσ- *
σευσε τοῖς βεβρωκόσιν.
14. Οἱ οὖν ἄνθρωποι, ἰδόν-
τες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰη-
σοῦς, ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν
ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχό- 18,37 Dt.
μενος εἰς τὸν κόσμον. 18,15
15. Ἰησοῦς οὖν, γνοὺς ὅτι
μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἁρ-
πάζειν αὐτόν, ἵνα ποιήσωσιν
αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε [Act. 1,6.
πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς Mt.
μόνος. 14,22 ss.p.
16. Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατ-
έβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἐπὶ τὴν θάλασσαν·
17. καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ
πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς
θαλάσσης εἰς Καπερναούμ.
Καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει,
καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐ-
τοὺς ὁ Ἰησοῦς·
18. ἥ τε θάλασσα, ἀνέμου
μεγάλου πνέοντος, διηγεί-
ρετο.
19. Ἐληλακότες οὖν ὡς στα-
δίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκον-
τα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν ?21,1. cll.4.
περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θα- 2Rg.
λάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου 2,14. 6,6.
Ex.14 16ss. γινόμενον· καὶ ἐφοβήθησαν.
Job. 20. Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Ἐγώ
9,8. εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.
?Mt. 14,32 21. Ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐ-
τὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ εὐ-
θέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ
τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑπῆγον.
22. Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος
ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσ-
σης, ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο
* οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἕν, καὶ ὅτι
οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ
πλοῖον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον·
23. (ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια
ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τό-
που, ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρ-
v.11. τον εὐχαριστήσαντος τοῦ
κυρίου·)
24. ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος,
ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ
οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέ-
βησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα
καὶ ἦλθον εἰς Καπερναούμ,
ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.
25. Καὶ εὑρόντες αὐτὸν
v.59. πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον
αὐτῷ· Ῥαββί, πότε ὧδε γέ-
γονας;
26. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με,
4,48. 2,23. οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ'
ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων
καὶ ἐχορτάσθητε.
27. Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶ-
v.35. σιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ

τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν 4,14..
εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς 32. Prov.
τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· 9,5.
τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφρά- 10,36
γισεν, ὁ θεός. 5,37. [3,33
28. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν·
Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργαζώμε-
θα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ;
29. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι
τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πι- Ph.1,
στεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν 6.
ἐκεῖνος.
30. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί
οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα 2,18.. Mt.
ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; 16,1.
τί ἐργάζῃ;
31. Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ
μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καθώς ἐστι γεγραμμένον· Ps.78 24.cl.
„Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδω- Ex. 16,4.
κεν αὐτοῖς φαγεῖν.“ Neh.9,15.
32. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη- Sap. 16,20
σοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν
ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' Ap.2,
ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν 17.7.
τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
τὸν ἀληθινόν·
33. ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ
ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ v.58.
κόσμῳ.
34. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν·
Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν 4,15.
ἄρτον τοῦτον.
35. Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς v.51. 63.

4,14. 7,37. ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρός με
Jes. οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πι-
55,1. στεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ
πώποτε.
v.26; 5,36 36. Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν, ὅτι
ss. καὶ ἑωράκατέ με καὶ οὐ πι-
στεύετε.
v.44.. 17,2 37. Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πα-
ss. τήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ τὸν
ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ
ἐκβάλω ἔξω,
38. ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ
5,30. 4,34. θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ
θέλημα τοῦ πέμψαντός με.
39. Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλη-
* μα τοῦ πέμψαντός με πα-
10,28 17,12 τρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι,
μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ
5,29. ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχά-
τῃ ἡμέρᾳ.
40. Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ θέ-
* λημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα
3,16. 36. πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ
πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν
αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐ-
τὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
41. Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰου-
δαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν·
Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·
Mt. 13,55 42. καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός
p. ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ,
οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα
7,27. Ebr. καὶ τὴν μητέρα; πῶς οὖν
7,3. λέγει οὗτος· Ὅτι ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ καταβέβηκα;
43. Ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς

καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ γογ-
γύζετε μετ᾽ ἀλλήλων.
44. Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν v.65..
πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ c 37.39 8,43.
πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν· 12,32
καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν Jer. 31,3.
τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 1Cor.2,14.
45. Ἔστι γεγραμμένον ἐν Jes. 54,13
τοῖς προφήταις· „Καὶ ἔσον- [Jer.
ται πάντες διδακτοὶ θεοῦ.“ 31,33 ss.
Πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ Joel
πατρὸς καὶ μαθών, ἔρχεται 3,1ss. 1Th.
πρός με. 4,9.
46. Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις 1,18. 3,13.
ἑώρακεν· εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ 1Jo.
τοῦ θεοῦ, οὗτος ἑώρακε τὸν 4,12. 3Jo.
πατέρα. 11.Sir.43,35.
47. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, R.11, 34.
ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν v.40..
αἰώνιον.
48. Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς v.35..
ζωῆς.
49. Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφα- v.31..
γον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ Num. 11,7s.
καὶ ἀπέθανον· 1Cor.10,5.
50. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων,
ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ v.33.
μὴ ἀποθάνῃ.
51. Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν
ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· 3,13.
ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ
ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶ-
να. Καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ
δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστὶν ἣν * 12,24
ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κό- Col. 1,22.
σμου ζωῆς. Ebr.10,5.10.
52. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς
ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέ-
γοντες· Πῶς δύναται οὗτος
ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φα-
γεῖν;
53. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
v.40. 56s. ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα
Gal. τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ
3,27. ?Mt. πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ
26,26 ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.
pp. 54. Ὁ τρώγων μου τὴν σάρ-
κα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα,
ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐγὼ
ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ
ἡμέρᾳ.
55. Ἡ γὰρ σάρξ μου ἀλη-
* θῶς ἐστὶ βρῶσις, καὶ τὸ αἷ-
μά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις.
56. Ὁ τρώγων μου τὴν σάρ-
15,4. 1Jo. κα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα,
3,24. ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ.
4,13. 57. Καθὼς ἀπέστειλέ με
5,26. ὁ ζῶν πατὴρ κἀγὼ ζῶ διὰ
τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων
με, κἀκεῖνος ζήσεται δι᾽ ἐμέ.
v.33. 49. 58. Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ
καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες
* ὑμῶν τὸ μάννα καὶ ἀπέθα-
νον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν
ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.
59. Ταῦτα εἶπεν ἐν συνα-
γωγῇ διδάσκων ἐν Καπερ-
ναούμ.
60. Πολλοὶ οὖν ἀκούσαν-
τες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
εἶπον· Σκληρός ἐστιν οὗτος

ὁ λόγος, τίς δύναται αὐτοῦ
ἀκούειν;
61. Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν 2,25.
ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ
τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς
σκανδαλίζει;
62. Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν 3,13. Mc.
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀνα- 16,19
βαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρό- cet. Eph.
τερον; 4,8-10.
63. Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ 2Cor. 3,6.
ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφε-
λεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ
ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν, πνεῦμά *
ἐστι καὶ ζωή ἐστιν.
64. Ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τι-
νὲς οἳ οὐ πιστεύουσιν. Ἤι-
δει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, 2,24s.
τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύον-
τες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώ- v.70.
σων αὐτόν. 13,11.26.
65. Καὶ ἔλεγε· Διὰ τοῦτο
εἴρηκα ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς δύ- v.44.. Mt.
ναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν 20,23
μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ 13,11 al.
πατρός μου.
66. Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπ-
ῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ'
αὐτοῦ περιεπάτουν.
67. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς
δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέ-
λετε ὑπάγειν;
68. Ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Mt. 16,16
Πέτρος· Κύριε, πρὸς τί- pp.
να ἀπελευσόμεθα; ῥήματα v.63.
ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· Act.5,20.

69. καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκα-
11,27 μεν καὶ ἐγνώκαμεν, ὅτι σὺ εἶ
* ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.
70. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
L.6, 13.p. σοῦς· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς
v.64.. δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ
13,2.. ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν.
Mt. 16,23 71. Ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν
* Σίμωνος Ἰσκαριώτην· οὗ-
Jos. 15,25 τος γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν πα-
ραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν
δώδεκα.

CAP. VII.

Fratres increduli; profectio ad festum tabernaculorum. Legatio non humana. Varia judicia. Synedrii apparitores et Nicodemus.

Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς
6,1. μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ·
οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰου-
δαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζή-
5,18. τουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι
ἀποκτεῖναι.
2. Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν
Lev. 23,34 Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία.
3. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν
2,12.. οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετά-
βηθι ἐντεῦθεν καὶ ὕπαγε
εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ
μαθηταί σου θεωρήσωσι τὰ
ἔργα σου ἃ ποιεῖς.
4. Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ
τι ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν
11,54 παῤῥησίᾳ εἶναι. Εἰ ταῦτα
ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν
τῷ κόσμῳ.
6,64. 5. Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
[Ps. 69,9. τοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.

6. Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω v.4.8. 18,20
πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέ-
τερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος.
7. Οὐ δύναται ὁ κόσμος μι-
σεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι 15,18 s.
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ,
ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά
ἐστιν.
8. Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν
ἑορτήν· ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω *
εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ
καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλή- v.6..
ρωται.
9. Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς
ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.
10. Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς
ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν, οὐ φα-
νερῶς, ἀλλ᾽ ὡς ἐν κρυπτῷ.
11. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζή- v.1.
τουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ
ἔλεγον· Ποῦ ἔστιν ἐκεῖνος;
12. Καὶ γογγυσμὸς πολὺς v.40 ss.
περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις. 9,16.
Οἱ μὲν ἔλεγον· Ὅτι ἀγαθός 10,19
ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον· Οὔ,
ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. Mt. 27,63
13. Οὐδεὶς μέντοι παῤῥη-
σίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ
τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. 9,22..
14. Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς με-
σούσης, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκε.
15. Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰου-
δαῖοι, λέγοντες· Πῶς οὗτος
γράμματα οἶδε, μὴ μεμα- Mt. 13,54
θηκώς; [Act.4,13.

16. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ
14,24 διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή, ἀλλὰ
τοῦ πέμψαντός με·
8,31s. 42.47 17. ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα
5,44.. αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ
τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ
θεοῦ ἐστίν, ἢ ἐγὼ ἀπ᾽ ἐμαυ-
τοῦ λαλῶ.
18. Ὁ ἀφ᾽ ἑαυτοῦ λαλῶν
5,41 ss. τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ·
ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ
πέμψαντος αὐτόν, οὗτος
[5,31 ἀληθής ἐστι καὶ ἀδικία ἐν
αὐτῷ οὐκ ἔστιν.
Ex. 24,3s. 19. Οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν
ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς
ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον·
τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;
20. Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ
8,48. 10,20 εἶπε· Δαιμόνιον ἔχεις· τίς
σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι;
21. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Ἓν ἔργον
5,8s. ἐποίησα, καὶ πάντες θαυ-
μάζετε
Lev. 12,3. 22. διὰ τοῦτο. Μωϋσῆς δέ-
δωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν
(οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως
Gen. 17,10 ἐστίν, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν πατέρων),
καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε
ἄνθρωπον.
23. Εἰ περιτομὴν λαμβά-
νει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ,
ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋ-
σέως· ἐμοὶ χολᾶτε, ὅτι ὅλον
ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν
σαββάτῳ;

24. Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, Dt. 1,17.
ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν
κρίνατε. *
25. Ἔλεγον οὖν τινὲς ἐκ τῶν
Ἱεροσολυμιτῶν· Οὐχ οὗτός
ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖ- 5,18.
ναι;
26. καὶ ἴδε, παῤῥησίᾳ λα-
λεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι·
μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ
ἄρχοντες, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
Χριστός;
27. ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν
πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς 6,42.
ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώ- Ebr.
σκει πόθεν ἐστίν. 7,3.
28. Ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ
διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέ-
γων· Κἀμὲ οἴδατε καὶ οἴδατε 8,14.
πόθεν εἰμί; καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ
οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν
ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν 17,3; 8,42.
ὑμεῖς οὐκ οἴδατε.
29. Ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι 8,55. 6,46.
παρ' αὐτοῦ εἰμί, κἀκεῖνός με
ἀπέστειλεν.
30. Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν
πιάσαι· καὶ οὐδεὶς ἐπέβα- v.32.
λεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι 8,20. L.
οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 22,53
31. Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου
ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ 8,30.
ἔλεγον· Ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν *
ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα 3,2.
τούτων ποιήσει ὧν οὗτος
ἐποίησεν;
32. Ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι
τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ
αὐτοῦ ταῦτα· καὶ ἀπέστει-
λαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, ἵνα
πιάσωσιν αὐτόν.
33. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς·
16,16 Ἔτι μικρὸν χρόνον μεθ'
ὑμῶν εἰμί, καὶ ὑπάγω πρὸς
τὸν πέμψαντά με.
13,33 8,21. 34. Ζητήσετέ με καὶ οὐχ
12,26 εὑρήσετε· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ,
14,3. ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.
35. Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι
[8,22 πρὸς ἑαυτούς· Ποῦ οὗτος
μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς
οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ
Jac. 1,1. εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλ-
1Pt. λήνων μέλλει πορεύεσθαι
1,1. καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας;
36. Τίς ἐστιν οὗτος ὁ λόγος
ὃν εἶπε· Ζητήσετέ με καὶ
οὐχ εὑρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ
ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλ-
θεῖν;
Lev. 23,36 37. Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ
τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἱστή-
κει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε, λέ-
4,7ss. γων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω
πρός με καὶ πινέτω.
38. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ,
Jes. 58,11 καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, πο-
Zach. ταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ
14,8. ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος.
39. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ
Jes. 44,3. πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμ-
Joel 3,1. βάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς
Act. αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν πνεῦ-
19,2. μα ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐ-
17,1. * δέπω ἐδοξάσθη.

40. *Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης.* * 1,21..

41. *Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;* [1,47

42. *οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυίδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται;* Mt. 22,42 pp. L. 2,4. Mich. 5,1. Jer. 23,5.

43. *Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι᾽ αὐτόν.* 10,19

44. *Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ᾽ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας.* v. 30.

45. *Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν;*

46. *Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.* Mt. 7, 28s.. *

47. *Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε;*

48. *μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων;*

49. *ἀλλ᾽ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον· ἐπικατάρατοί εἰσι.* 9,22?

50. *Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν·* 3,1..

51. *Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ᾽ αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῷ τί ποιεῖ;* Dt. 19 15ss. *

52. *Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται.* [1 Rg. 17,1. 2 Rg. 14,25 *

** [53. *Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.*

Cap. VIII.

Adultera. Christus de se testis. Frustra quaeretur. Vera libertas Deique et diaboli progenies; Christus Abrahamo prior.

[Mt. 21,17 *Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.*

[L. 21,38 2. *Ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.* 24,1. 11,50

3. *Ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ* *

4. *λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατειλήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη.*

Lev. 20,10 5. *Ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωϋσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις;* ?Dt. 22,24 Ez. 16 38.40

6. Τοῦτο δὲ ἔλεγον πειρά-
ζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχωσι κατ-
ηγορεῖν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύ-
λῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.
7. Ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶν-
τες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε
πρὸς αὐτούς· Ὁ ἀναμάρ- R.2,
τητος ὑμῶν πρῶτος τὸν λί- 1.22.
θον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω. Dt.17,7.
8. Καὶ πάλιν κάτω κύψας
ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.
9. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐξήρ- *
χοντο εἷς καθ' εἷς, ἀρξάμενοι
ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ *
κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς
καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἑστῶσα.
10. Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτῇ· Ἡ γυνή, ποῦ *
εἰσὶν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί
σου; οὐδείς σε κατέκρινεν;
11. Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐδείς, κύ-
ριε. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· L.9,
Οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω. Πο- 56..
ρεύου καὶ μηκέτι ἁμάρτανε.] 12,14
5,14.
12. Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς
αὐτοῖς ἐλάλησε, λέγων· Ἐγώ v.2?
εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ 7,37?
ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περι- 12,35
πατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' Zach.
ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. 14,7. 16.
1,4s.9,5.
13. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φα- 12,46
ρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ Jes.
μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου 9,1.
οὐκ ἔστιν ἀληθής. 5,31ss.
14. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Κἂν ἐγὼ μαρ-
τυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής

ἐστιν ἡ μαρτυρία μου· ὅτι
οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ
7,28. ὑπάγω, ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδα-
* τε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ
ὑπάγω.
7,24. 41. 15. Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα
3,17. κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα.
16. Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ,
* ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν·
v.29. 16,32 ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ
καὶ ὁ πέμψας με πατήρ.
Dt. 19,15 17. Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ
Mt. 18,16 ὑμετέρῳ γέγραπται· „Ὅτι
cet. δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία
Ebr. 10,28 ἀληθής ἐστιν."
18. Ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν
περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ
περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πα-
τήρ.
19. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Ποῦ
ἐστιν ὁ πατήρ σου; Ἀπε-
16,3. κρίθη Ἰησοῦς· Οὔτε ἐμὲ οἴ-
14,9. δατε οὔτε τὸν πατέρα μου·
εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέ-
ρα μου ᾔδειτε ἄν.
20. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλά-
L.21, λησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ,
1.p. διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ
7,30. οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι
12,23 οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
13,1. v.14. 21. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ
v.24. ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρ-
16,8s. τίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε·
ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ
δύνασθε ἐλθεῖν.
[7,35 22. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι·
Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι

λέγει· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;
23. *Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ* 3,13. 31.
τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ 1Jo.
κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ 4,5s.
εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.
24. *Εἶπον οὖν ὑμῖν, ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πι-* Mc. 16,16
στεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.
25. *Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν.*
26. *Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστι, κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ,*
ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον. v.21. *
27. *Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν.*
28. *Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψώσητε τὸν* 3,14. 12,32
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ.
29. *Καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέ με*
μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ v.16.. *
αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.
30. *Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς* 7,31.
αὐτόν. 6,60.66.

31. *Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς*
15,4. 10,14 *μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστέ·*
32. *καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλή-*
v.36. *θειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.*
33. *Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις· Ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε;*
34. *Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ*
R.6, 16ss. *Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω*
2Pt. *ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν*
2,19. *ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας.*
Gen. 21,10 35. *Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν*
Gal. *τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ*
4,30. *υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα·*
1Cor. 7,22. 36. *ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς*
Gal. *ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθε-*
5,1. *ροι ἔσεσθε.*
37. *Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.*
* 38. *Ἐγὼ ὃ ἑώρακα παρὰ τῷ*
3,32.. *πατρί μου, λαλῶ· καὶ ὑμεῖς*
* *οὖν ὃ ἑωράκατε παρὰ τῷ*
v.44. *πατρὶ ὑμῶν, ποιεῖτε.*
39. *Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον*
Mt. 3,9. *αὐτῷ· Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀ-*
p. *βραάμ ἐστι. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀ-*
* R.9, *βραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ*
7s. *Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε ἄν.*

40. *Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀπο-
κτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν
ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα,
ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ·
τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποί-
ησεν.*
41. *Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα* v.44.
*τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπον
οὖν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορ-
νείας οὐ γεγεννήμεθα· ἕνα* *
πατέρα ἔχομεν, τὸν θεόν. Jes. 63,16
42. *Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη-* Eph. 4,6.
*σοῦς· Εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν
ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ
γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον καὶ
ἥκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ
ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με
ἀπέστειλε.*
43. *Διατί τὴν λαλιὰν τὴν
ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ
δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον* v.47.
τὸν ἐμόν.
44. *Ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς* 1Jo. 3,7ss.
*τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς
ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν* v.40.
θέλετε ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἀν- 1Jo. 3,12?
θρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, 15?R.
καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστη- 5,12.
κεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια 1Jo. 3,8?
ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦ- Jud.6
δος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· ὅτι 2Pt. 2,4.
ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ πατὴρ Gen. 3,4.
αὐτοῦ. 1Rg.22,22.
45. *Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλή-
θειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι.*
46. *Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με* 1Jo. 3,5..
*περὶ ἁμαρτίας; εἰ δὲ ἀλή-
θειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ
πιστεύετέ μοι;*
47. *Ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ*
18,37 *ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει·*
v.23. 5,37. *διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε,*
1Jo. 4,6. *ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.*
48. *Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ·
Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι*
[4,9; 7,20.. *Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαι-*
Mt. 10,25 cet. *μόνιον ἔχεις;*
49. *Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς·
Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλ-*
5,30. 41. *λὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου,
καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με.*
50. *Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν
δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν
καὶ κρίνων.*
51. *Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν*
5,24. 11,25 *τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ
θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.*
52. *Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι
δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ*
Zach. 1,5. *ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται,
καὶ σὺ λέγεις· Ἐάν τις τὸν
λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ*
[Mt. 16,28 *γεύσηται θανάτου εἰς τὸν
αἰῶνα;*
53. *Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ*
[4,12 *πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅσ-
τις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆ-
ται ἀπέθανον· τίνα σεαυ-
τὸν ποιεῖς;*
54. *Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς·
Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν,
ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν·*

ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων
με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς
ὑμῶν ἐστί, *
55. καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· 7,28.
ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, καὶ ἐὰν
εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν,
ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύ-
στης· ἀλλ᾿ οἶδα αὐτὸν καὶ
τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ.
56. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν
ἠγαλλιάσατο, ἵνα ἴδῃ τὴν
ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε Gen. 18,17
καὶ ἐχάρη. Ebr. 11,13.
57. Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι
πρὸς αὐτόν· Πεντήκοντα
ἔτη οὔπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ
ἑώρακας;
58. Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν 1,1.. 17,5.
Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγώ εἰμι. v. 24s;
59. Ἦραν οὖν λίθους, ἵνα 10,31
βάλωσιν ἐπ᾿ αὐτόν· Ἰησοῦς
δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ 12,36
τοῦ ἱεροῦ διελθὼν διὰ μέσου *
αὐτῶν, καὶ παρῆγεν οὕτως. L. 4,30.

CAP. IX.

Sanatio caecigeni in suspicionem vocata; sanati professio et fides; Pharisaeorum caecitas.

Καὶ παράγων εἶδεν ἄν-
θρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς.
2. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· 5,14.
Ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος Mt. 9,2..
ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυ- L. 13,2ss.
φλὸς γεννηθῇ; 1 Cor. 11,30.
3. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὔ-
[Ex. 20,5. τε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ
γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλ᾿ ἵνα φα-
11,4; 5,36. νερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ
ἐν αὐτῷ.
4. Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ
ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως
ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νύξ,
ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργά-
ζεσθαι.
1,9. 8,12. 12,35 5. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ,
φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.
[Mc. 7,33. 8,23. 6. Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσε χα-
μαί, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ
τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε
τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς τοῦ τυφλοῦ,
7. καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε,
νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν
Neh. 3,15. τοῦ Σιλωάμ (ὃ ἑρμηνεύεται
Jes. 8,6. ἀπεσταλμένος). Ἀπῆλθεν
L. 13,4. οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε
βλέπων.
8. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ
θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρό-
τερον, ὅτι προσαίτης ἦν,
[Act. 3,10. ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ
καθήμενος καὶ προσαιτῶν;
9. Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι οὗ-
* τός ἐστιν. Ἄλλοι δέ· Ὅτι
ὅμοιος αὐτῷ ἐστίν. Ἐκεῖνος
ἔλεγεν· Ὅτι ἐγώ εἰμι.
10. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς
ἀνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλ-
μοί;
11. Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ
εἶπεν· Ἄνθρωπος λεγόμενος
Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε καὶ
ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλ-

μούς, καὶ εἶπέ μοι· Ὕπαγε
εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ *
Σιλωάμ καὶ νίψαι. Ἀπελ-
θὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέ-
βλεψα.
12. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ
ἔστιν ἐκεῖνος; Λέγει· Οὐκ
οἶδα.
13. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς
τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε
τυφλόν.
14. Ἦν δὲ σάββατον, ὅτε
τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰη-
σοῦς καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς
ὀφθαλμούς.
15. Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐ-
τὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς
ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκέ μου
ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ
ἐνιψάμην, καὶ βλέπω.
16. Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φα-
ρισαίων τινές· Οὗτος ὁ ἄν- v.14. 5,8ss.
θρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ 7,23.
θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τη- L. 13,14
ρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύ- 14,4.
ναται ἄνθρωπος ἁμαρτω- 6,7..
λὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; v.31.
Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς.
17. Λέγουσι τῷ τυφλῷ πά-
λιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐ-
τοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς
ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν·
Ὅτι προφήτης ἐστίν. L.7,16.
18. Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι
τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν,
ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γο-
νεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαν-
τος.
19. Καὶ ἠρώτησαν αὐτούς,
λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι
τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν
ἄρτι βλέπει;
20. Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς
οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον·
Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς
ἐγεννήθη·
21. πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ
οἴδαμεν· ἢ τίς ἤνοιξεν αὐ-
τοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς
* οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν
ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐ-
τὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει.
22. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς
7,13. 19,38. αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς
Ἰουδαίους. Ἤδη γὰρ συν-
ετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα
ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ
12,42 16,2. Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γέ-
L. 6,22. νηται.
23. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς
αὐτοῦ εἶπον· Ὅτι ἡλικίαν
ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.
24. Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευ-
τέρου τὸν ἄνθρωπον, ὃς ἦν
τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ·
[Jos. 7,19. Δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς
οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος
οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν.
25. Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος
καὶ εἶπεν· Εἰ ἁμαρτωλός
ἐστιν, οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι
τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω.

26. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς;

27. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;

28. Ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· Σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί.

29. Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωϋσῇ λελάληκεν ὁ θεός· Ex. 3,4ss.
τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. 20,1 ss.al.

30. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέῳξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. *

31. Οἴδαμεν δέ, ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει· Job. 27,9. 35,12
ἀλλ᾽ ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ καὶ Prov. 15,29
τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. 29,9. Ps. 66,18. Jes.

32. Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠ- 1,15.
κούσθη, ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου.

33. Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ v.16.
θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν.

34. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεν- v.2.
νήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον
v.22? αὐτὸν ἔξω.

35. Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω· καὶ εὑρὼν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ;

36. Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ
* εἶπε· Καὶ τίς ἐστι, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;

37. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐτόν, καὶ ὁ
4,26. λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν.

38. Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

39. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·
3,19. Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον
12,40 τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέ-
Mt. 13,13 ποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέ-
pp. ποντες τυφλοὶ γένωνται.

40. Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ·
Mt. 23,16 Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν;

41. Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε· Ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν ἁμαρ-
8,21. 15,24 τία ὑμῶν μένει.

CAP. X.

Pastor et janua ovium; fures et latrones; grex unus. Dissidium. Vindiciae appellationis filii Dei. Fides ex recordatione Baptistae.

[Jer. 23,2s. Ez.34 Ps.23 80,2. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύ-

ρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προ- Mich. 2,12.
βάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλ- al.
λαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης
ἐστὶ καὶ λῃστής·

2. ὁ δὲ εἰςερχόμενος διὰ
τῆς θύρας, ποιμήν ἐστι τῶν
προβάτων.

3. Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοί-
γει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς
φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει· καὶ τὰ
ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' * Jes.
ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. 43,1.

4. Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρό- *
βατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν [Mt.
αὐτῶν πορεύεται· καὶ τὰ 9,38.
πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ,
ὅτι οἴδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

5. Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκο-
λουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξον-
ται ἀπ' αὐτοῦ· ὅτι οὐκ οἴ-
δασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν
φωνήν.

6. Ταύτην τὴν παροιμίαν [16,
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖ- 25.29
νοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν
ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

7. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα
τῶν προβάτων.

8. Πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ *
ἐμοῦ, κλέπται εἰσὶ καὶ λῃ- Mt.
σταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐ- 7,15. 9,36.
τῶν τὰ πρόβατα. 23,13ss.

9. Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι'
ἐμοῦ ἐάν τις εἰςέλθῃ, σωθή- 14,6?
σεται, καὶ εἰςελεύσεται καὶ Num. 27,17
ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὑ-
ρήσει.

10. Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται,
εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ
Ez. 37,24 καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον,
Jes. ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν
40,11 1Pt. ἔχωσιν.
2,25. 11. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ
καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς
15,13 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν
ὑπὲρ τῶν προβάτων·

12. ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ
ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ
πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν
λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησι
τὰ πρόβατα καὶ φεύγει· καὶ
ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτά, καὶ
σκορπίζει τὰ πρόβατα.

* 13. Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει,
ὅτι μισθωτός ἐστι καὶ οὐ μέ-
λει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.

14. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ
v.3s. καλός· καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ
* καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν
ἐμῶν,

Mt. 11,27 15. καθὼς γινώσκει με ὁ
πατὴρ κἀγὼ γινώσκω τὸν
πατέρα· καὶ τὴν ψυχήν μου
τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων.

11,52 16. Καὶ ἄλλα πρόβατα
Mt. 8,11.. ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐ-
Eph. 2,14 λῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ
ss.. ἀγαγεῖν· καὶ τῆς φωνῆς μου
Jes. 49,6. ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται
μία ποίμνη, εἷς ποιμήν.

17. Διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με
12,24 ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν

ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω
αὐτήν.
18. Οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ᾽
ἐμοῦ, ἀλλ᾽ ἐγὼ τίθημι αὐτὴν
ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω
θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν
ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· 2,19.
ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον Mt. 16,21
παρὰ τοῦ πατρός μου. cet.
19. Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγέ- 7,43. 9,16.
νετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ
τοὺς λόγους τούτους.
20. Ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ
αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει καὶ 7,20.. Mc.3,
μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; 30.21
21. Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα
τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμο-
νιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύ-
ναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς 9,32.
ἀνοίγειν;
22. Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια 1Mc. 4,52
ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ ss.
χειμὼν ἦν, 2Mc.10,6 ss.
23. καὶ περιεπάτει ὁ Ἰη- Act.
σοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ 3,11. 5,12.
Σολομῶνος. 1Rg.6,3.
24. Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν
οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐ-
τῷ· Ἕως πότε τὴν ψυχὴν
ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χρι-
στός, εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ. 16,29
25. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πι-
στεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ 5,36..
ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός
μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ
ἐμοῦ.
26. Ἀλλ᾽ ὑμεῖς οὐ πιστεύ- 8,45.
ετε· οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν προ-
v.3s. 8,47. βάτων τῶν ἐμῶν. Καθὼς
εἶπον ὑμῖν,
27. τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς
φωνῆς μου ἀκούει, κἀγὼ γι-
νώσκω αὐτά· καὶ ἀκολου-
θοῦσί μοι,
8,51. 28. κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δί-
5,24.. δωμι αὐτοῖς· καὶ οὐ μὴ ἀπό-
λωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ
οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς
χειρός μου.
29. Ὁ πατήρ μου, ὃς δέδω-
14,28 1Cor. κέ μοι, μείζων πάντων ἐστί,
15,24 καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν
ss. ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός
μου.
17,10 11.21 30. Ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν
ἐσμεν.
8,59. 31. Ἐβάστασαν οὖν πάλιν
λίθους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λι-
θάσωσιν αὐτόν.
32. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδει-
v.25. ξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός μου·
διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λι-
θάζετέ με;
33. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ
Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Περὶ
καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν
σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας
καὶ ὅτι σύ, ἄνθρωπος ὤν,
5,18. Lev. ποιεῖς σεαυτὸν θεόν.
24,14 34. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Οὐκ ἔστι γεγραμμέ-
Ps. 82,6. νον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν· „Ἐγὼ
εἶπα, θεοί ἐστε“;
35. Εἰ ἐκείνους εἶπε θεούς,

πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή·
36. ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε καὶ 6,27.. 5,36.
ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε· Ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον· Υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμί;
37. Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι·
38. εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ
πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πι- 14,11 10.
στεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πι- 17,21
στεύσητε, ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγὼ ἐν αὐτῷ.
39. Ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐ- 7,30.
τὸν πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ 8,59..
τῆς χειρὸς αὐτῶν.
40. Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ
πρῶτον βαπτίζων· καὶ ἔμει- 1,28.
νεν ἐκεῖ.
41. Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον· Ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν
οὐδέν· πάντα δὲ ὅσα εἶπεν 1,26 ss.
Ἰωάννης περὶ τούτου, ἀλη- 3,27 ss.
θῆ ἦν.
42. Καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

CAP. XI.

Lazarus. Cajaphae de uno pro multis occidendo sententia prophetica. Christi secessio.

Ἦν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς
L.10, 38ss. κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.
12,3. Mt. 26,7. p. 2. Ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει.
3. Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν, λέγουσαι· Κύριε, ἴδε, ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ.
4. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς
v.14. εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθένεια
[2Rg. 20,1. οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ᾽
1Jo. 5,16. ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ,
v.15. ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ
42. 9,3. δι᾽ αὐτῆς.
5. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.
6. Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν
v.17. 10,42 ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας·
7. ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.
8. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μα-
10,31 8,59. θηταί· Ῥαββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;
9. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐ-
9,4? χὶ δώδεκά εἰσιν ὧραι τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ
12,35 ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει·
10. ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν

τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ
φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.
11. Ταῦτα εἶπε· καὶ μετὰ
τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζα-
ρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμη- v.14. Mt.
ται· ἀλλὰ πορεύομαι, ἵνα 9,24.
ἐξυπνίσω αὐτόν. pp. 1Cor.15,20.
12. Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ 1Th. 4,13.
αὐτοῦ· Κύριε, εἰ κεκοίμη-
ται, σωθήσεται.
13. Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς
περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ·
ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν, ὅτι περὶ
τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου
λέγει.
14. Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς παῤῥησίᾳ· Λάζα-
ρος ἀπέθανε·
15. καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα
πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην v.42.
ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐ-
τόν.
16. Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λε- 20,24 21,2.
γόμενος Δίδυμος, τοῖς συμ-
μαθηταῖς· Ἄγωμεν καὶ ἡ-
μεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ'
αὐτοῦ.
17. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς
εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέ- v.6.
ρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνη- [5,5.
μείῳ.
18. Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγ-
γὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς
ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε· [12,1
19. καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς *
περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν,
ἵνα παραμυθήσωνται αὐ-
τὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.
20. Ἡ οὖν Μάρθα, ὡς
ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται,
ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ
ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο.
21. Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα
πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ
ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ
* ἂν ἐτεθνήκει.
22. Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα, ὅτι
v.42. 9,31. ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεόν,
33. δώσει σοι ὁ θεός.
23. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.
24. Λέγει αὐτῷ Μάρθα·
5,29.. 6,40. Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν
L. τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ
14,14 ἡμέρᾳ.
25. Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
5,21 Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ
ss. ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν
8,51. ἀποθάνῃ, ζήσεται·
6,50. 3,36. 26. καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πι-
12,25 στεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ ἀπο-
θάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πι-
στεύεις τοῦτο;
27. Λέγει αὐτῷ· Ναί, κύ-
6,69. ριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ
εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ,
ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.
28. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα
ἀπῆλθε, καὶ ἐφώνησε Μα-
ρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λά-
θρα, εἰποῦσα· Ὁ διδάσκα-
λος πάρεστι καὶ φωνεῖ σε.
29. Ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγεί-
ρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς
αὐτόν.

30. Οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ
Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ᾽
ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήν- v.20.
τησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα.
31. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄν-
τες μετ᾽ αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ
καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν,
ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι τα-
χέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν,
ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγον- *
τες· Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνη-
μεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ.
32. Ἡ οὖν Μαρία, ὡς ἦλ-
θεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦ-
σα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ εἰς
τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ·
Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν
ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός.
33. Ἰησοῦς οὖν, ὡς εἶδεν
αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς
συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαί-
ους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο v.38. 13,21
τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν Mc.
ἑαυτόν, 8,12.
34. καὶ εἶπε· Ποῦ τεθείκα-
τε αὐτόν; Λέγουσιν αὐτῷ·
Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε.
35. Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. L. 19,41
36. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι·
Ἴδε, πῶς ἐφίλει αὐτόν.
37. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶ-
πον· Οὐκ ἠδύνατο οὗτος ὁ
ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς 9,6ss. 32s.
τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι, ἵνα 10,21
καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;
38. Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμ-
βριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχε-
ται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ
20,1. σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκει-
Mt. 27,60 το ἐπ᾽ αὐτῷ.
pp. 39. Λέγει ὁ Ἰησοῦς· Ἄρατε
τὸν λίθον. Λέγει αὐτῷ ἡ
* ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος
Μάρθα· Κύριε, ἤδη ὄζει·
v.17. τεταρταῖος γάρ ἐστι.
40. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
v.25s. cll.4. Οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι ἐὰν πι-
στεύσῃς, ὄψει τὴν δόξαν
τοῦ θεοῦ;
41. Ἦραν οὖν τὸν λίθον·
* ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ἄνω καὶ εἶπε· Πάτερ,
εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς
μου.
42. Ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάν-
12,30 τοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ
τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα
v.4. 15. εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι
σύ με ἀπέστειλας.
43. Καὶ ταῦτα εἰπών, φω-
νῇ μεγάλῃ ἐκραύγασε· Λά-
ζαρε, δεῦρο ἔξω.
[L.8, 49.pp. 44. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνη-
7,11. κώς, δεδεμένος τοὺς πόδας
20,6s. καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ
ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ πε-
ριεδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Λύσατε αὐτὸν καὶ
ἄφετε ὑπάγειν.
45. Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν
Μαρίαν καὶ θεασάμενοι ἃ
ἐποίησεν, ἐπίστευσαν εἰς αὐ-
τόν.
46. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπ-
ῆλθον πρὸς τοὺς Φαρι-

σαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ
ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς.
47. Συνήγαγον οὖν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
συνέδριον καὶ ἔλεγον· Τί 12,19 Mt.
ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄν- 26,3.
θρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ; pp.
48. Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕ-
τω, πάντες πιστεύσουσιν εἰς
αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ
Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν
καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος.
49. Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν,
Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ
ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐ- [7,50 ss.
δέν,
50. οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι *
συμφέρει ἡμῖν, ἵνα εἷς ἄν- 18,14
θρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ
λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος
ἀπόληται.
51. Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ
οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς Ex. 4,15.
ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου Num.
προεφήτευσεν, ὅτι ἔμελλεν 27,19 ss.
ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ
τοῦ ἔθνους,
52. καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους
μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα 10,16 cet.
τοῦ θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα 12,32
συναγάγῃ εἰς ἕν.
53. Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς 12,42
ἡμέρας συνεβουλεύσαντο, ἵ-
να ἀποκτείνωσιν αὐτόν.
54. Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παῤ-
ῥησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς
Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν
ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς
τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λε-
γομένην πόλιν· κἀκεῖ διέ-
τριβε μετὰ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ.
55. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα
τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέβη-
σαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα
2Chr. 30,17 ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πά-
Ex. 19,10 σχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς.
7,11. 56. Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰη-
σοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλή-
λων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες·
Τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλ-
θῃ εἰς τὴν ἑορτήν;
57. Δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
ἐντολήν, ἵνα ἐάν τις γνῷ
ποῦ ἐστι μηνύσῃ, ὅπως πιά-
σωσιν αὐτόν.

CAP. XII.

Unctio. Lazari rumor. Ingressus ovantium comitatu. Graeci visuri, mors instans, vox de coelo, Messias moriturus. Epilogus de contumacia Judaeorum.

[11,18. Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμε-
Mt.26 6-13. ρῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς
p. Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζα-
ρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν
11,43 ἐκ νεκρῶν.
2. Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖ-
L. 10,40 πνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα
διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἷς
ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν
αὐτῷ.
3. Ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα
Mc. 14,3. λίτραν μύρου νάρδου πιστι-

κῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς [L.7, 37ss.
πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέ-
μαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς
πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐ-
πληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ
μύρου.
4. Λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σί-
μωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων 6,64..
αὐτὸν παραδιδόναι·
5. Διατί τοῦτο τὸ μύρον
οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δη- v.7. Mc.
ναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 14,5.
6. Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι
περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐ-
τῷ, ἀλλ᾽ ὅτι κλέπτης ἦν καὶ
τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ 13,29
βαλλόμενα ἐβάσταζεν. [L.8,3.
7. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Mc. 6,3.
Ἄφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν *
τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετή- 19,40
ρηκεν αὐτό. Mc.14,8.
8. Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάν- Dt.
τοτε ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν, ἐμὲ 15,11
δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.
9. Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς
ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ
ἐστί· καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν
Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ᾽ ἵνα καὶ
τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγει- 11,43
ρεν ἐκ νεκρῶν.
10. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ
ἀρχιερεῖς, ἵνα καὶ τὸν Λάζα- 11,53
ρον ἀποκτείνωσιν·
11. ὅτι πολλοὶ δι᾽ αὐτὸν
ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ
ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.
12. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πο-
λὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν,
ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ
Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,
Mt. 21,8s. 13. ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν
pp. φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς
* ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκρα-
Ps. 118, ζον· Ὡσαννά, εὐλογημένος
25s. ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυ-
Mt. 23,39 ρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.
14. Εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνά-
Mt. 21,7. ριον ἐκάθισεν ἐπ᾽ αὐτό, κα-
pp. θώς ἐστι γεγραμμένον·
Zach. 9,9. 15. „Μὴ φοβοῦ, θύγατερ
Mt. Σιών· ἰδού, ὁ βασιλεύς σου
21,5. [Jes. ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶ-
62,11 λον ὄνου.“
16. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶ-
7,39. 2,22.. τον, ἀλλ᾽ ὅτε ἐδοξάσθη ὁ
Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν
ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ᾽ αὐτῷ γε-
γραμμένα. Καὶ ταῦτα ἐποί-
ησαν αὐτῷ.
17. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος
ὁ ὢν μετ᾽ αὐτοῦ, ὅτι τὸν
11,43 Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ
μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν
ἐκ νεκρῶν·
18. διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντη-
σεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκου-
σαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέ-
ναι τὸ σημεῖον.
19. Οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶ-
11,47 ss. πον πρὸς ἑαυτούς· Θεωρεῖ-
L. τε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν·
19,48 ἴδε, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ
ἀπῆλθεν.
7,35. 20. Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες

ἐκ τῶν ἀναβαινόντων, ἵνα Act. 17,4.
προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. [1Rg. 8,42.
21. Οὗτοι οὖν προσῆλθον
Φιλίππῳ, τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ 1,45.
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων
αὐτόν, λέγοντες· Κύριε, θέ- [L. 19,3.
λομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν.
22. Ἔρχεται Φίλιππος καὶ
λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, καὶ πάλιν 1,45.
Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέ-
γουσι τῷ Ἰησοῦ.
23. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνα-
το αὐτοῖς, λέγων· Ἐλήλυθεν
ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς 7,39. 17,1.
τοῦ ἀνθρώπου. Ph. 2,6ss.
24. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου [1Cor 15,36
πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ,
αὐτὸς μόνος μένει, ἐὰν δὲ
ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν v.32.
φέρει.
25. Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν 11,25 Mt.
αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν· καὶ 10,39
ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν 16,25 cet.
τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν
αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.
26. Ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις,
ἐμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπου
εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος 14,3. 17,24
ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐάν τις ἐμοὶ
διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ 1Sam. 2,30.
πατήρ.
27. Νῦν ἡ ψυχή μου τετά- ?Mt. 26,38
ρακται, καὶ τί εἴπω; Πάτερ, ss.pp.
σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύ-
της; Ἀλλὰ (διὰ τοῦτο ἦλθον
εἰς τὴν ὥραν ταύτην)·
28. Πάτερ, δόξασόν σου τὸ Mt. 26,42

[Mt. 3,17. ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ
17,5. τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα
pp. καὶ πάλιν δοξάσω.
29. Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς
καὶ ἀκούσας ἔλεγε βροντὴν
γεγονέναι. Ἄλλοι ἔλεγον·
?L. 22,43 Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν.
30. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν· Οὐ δι' ἐμὲ αὕτη
11,42 ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι'
ὑμᾶς.
16,11 14,30 31. Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ
2Cor. κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων
4,4.. L.10, τοῦ κόσμου τούτου ἐκβλη-
18. θήσεται ἔξω,
3,14.. 14,2s. 32. κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς
γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς
ἐμαυτόν.
33. Τοῦτο δὲ ἔλεγε, σημαί-
νων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν
ἀποθνήσκειν.
34. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ
ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ
Ps. 110,4 τοῦ νόμου, ὅτι ὁ Χριστὸς
Dan. μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς
7,14. al. σὺ λέγεις, ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;
τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου;
35. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ
φῶς ἐν ὑμῖν ἐστι. Περιπα-
v.46. 8,12.. τεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα
μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ·
11,10 καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ
οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει.
36. Ἕως τὸ φῶς ἔχετε, πι-
L. 16,8. στεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ

φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλά- Eph. 5,8.
λησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελ-
θὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. 8,59.

37. Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ ση-
μεῖα πεποιηκότος ἔμπρο-
σθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον
εἰς αὐτόν·

38. ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου Jes. 53,1.
τοῦ προφήτου πληρωθῇ, ὃν R.
εἶπε· „Κύριε, τίς ἐπίστευσε 10,16
τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βρα-
χίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύ-
φθη;“

39. Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναν-
το πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν
Ἡσαΐας· Jes. 6,9s.

40. „Τετύφλωκεν αὐτῶν Mt.
τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώ- 13,14 pp.
ρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, Act.
ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς 28,26
καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ καὶ
ἐπιστραφῶσι καὶ ἰάσωμαι *
αὐτούς.“

41. Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας
ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, Jes. 6,1.
καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.

42. Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν
ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευ- 7,13.
σαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ 9,22; 3,2.
τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμο- 19,38
λόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγω-
γοι γένωνται·

43. ἠγάπησαν γὰρ τὴν δό-
ξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον,
ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. 5,44.

44. Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ 7,16..
εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ 5,23. 36ss.

1Pt. 1,21. οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλ' εἰς
τὸν πέμψαντά με,

14,9. 8,19. 45. καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεω-
ρεῖ τὸν πέμψαντά με.

v.35.. 1,9.. 46. Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον
3,19.. ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων
εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ.

47. Καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ
τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πι-
* στεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν·
3,17.. οὐ γὰρ ἦλθον, ἵνα κρίνω τὸν
κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν
κόσμον.

48. Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ
λαμβάνων τὰ ῥήματά μου
15,22 s. ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ
5,45. λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος
1Th. 4,8. κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ
ἡμέρᾳ·

8,26. 49. ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ
14,10 ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με
10,18 πατήρ, αὐτός μοι ἐντολὴν
ἔδωκε τί εἴπω καὶ τί λαλήσω.

50. Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ
6,63. αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν.
Ἃ οὖν λαλῶ ἐγώ, καθὼς εἴ-
ρηκέ μοι ὁ πατήρ, οὕτω λαλῶ.

CAP. XIII.

Coena ultima; lavatio pedum. Notatio proditoris; praeceptum novum; Petrus magistrum negaturus.

Mt. Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ
26,17 pp. πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι
ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα, ἵνα
μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τού-
του πρὸς τὸν πατέρα, ἀγα-
πήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν

τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπη-
σεν αὐτούς·
2. καὶ δείπνου γενομένου, Mt.26
τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκό- 20.pp.
τος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα v.27.
Σίμωνος Ἰσκαριώτου, ἵνα 6,70.
αὐτὸν παραδῷ, L.22, 3.31..
3. εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάν- 18,4;
τα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ 3,35..
εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ 10,18
θεοῦ ἐξῆλθε καὶ πρὸς τὸν
θεὸν ὑπάγει·
4. ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου
καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λα-
βὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν·
5. εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν
νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν
τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν
καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ
ἦν διεζωσμένος.
6. Ἔρχεται οὖν πρὸς Σί-
μωνα Πέτρον, καὶ λέγει αὐ-
τῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σύ μου
νίπτεις τοὺς πόδας;
7. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Ὃ ἐγὼ ποιῶ,
σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ
μετὰ ταῦτα.
8. Λέγει αὐτῷ Πέτρος·
Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου
εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ νί-
ψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ'
ἐμοῦ.
9. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέ-
τρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας
μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖ-
ρας καὶ τὴν κεφαλήν.

10. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει
* ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι,
ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ
15,3. ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ' οὐ-
χὶ πάντες.
6,64. 70. 11. Ἤδει γὰρ τὸν παρα-
διδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο
εἶπεν· Οὐχὶ πάντες καθα-
ροί ἐστε.
12. Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πό-
δας αὐτῶν καὶ ἔλαβε τὰ ἱμά-
τια αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν
εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί
πεποίηκα ὑμῖν;
13. Ὑμεῖς φωνεῖτέ με ὁ δι-
δάσκαλος καὶ ὁ κύριος, καὶ
καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ.
Mt. 20,26 14. Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν
ss.. τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ
L.22, 26s. διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφεί-
1Tm. λετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς
5,10. πόδας·
1Pt. 2,21. 15. ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα
1Jo. ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα
2,6. ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.
16. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
15,20 Mt. οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ
10,24 κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστο-
L.22, 24ss. λος μείζων τοῦ πέμψαντος
αὐτόν.
17. Εἰ ταῦτα οἴδατε, μα-
κάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά.
18. Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν
v.11. λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξά-
17,12 μην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πλη-
ρωθῇ· „Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ

τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ Ps. 41,10
τὴν πτέρναν αὐτοῦ.“ Act.1,16.
19. Ἀπάρτι λέγω ὑμῖν πρὸ 16,1..
τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γέ-
νηται, πιστεύσητε ὅτι ἐγώ
εἰμι.
20. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, Mt. 10,40
ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμ- L. 9,48.
βάνων λαμβάνει τὸν πέμ- 10,16
ψαντά με.
21. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς
ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ
ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν· Ἀμὴν v.11.. Mt.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ 26,21
ὑμῶν παραδώσει με. ss.pp.
22. Ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλή-
λους οἱ μαθηταί, ἀπορού-
μενοι περὶ τίνος λέγει.
23. Ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς 21,20
ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν
τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν
ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. 19,26..
24. Νεύει οὖν τούτῳ Σίμων
Πέτρος, πυθέσθαι τίς ἂν *
εἴη, περὶ οὗ λέγει.
25. Ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος
ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ
λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν; v.28.
26. Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς·
Ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψας Mt. 26,23
τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. Καὶ p.
ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν
Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ.
27. Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον,
τότε εἰςῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ v.2.
σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ L. 22,3.
ὁ Ἰησοῦς· Ὃ ποιεῖς, ποίη-
σον τάχιον.
28. Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω
τῶν ἀνακειμένων, πρὸς τί
εἶπεν αὐτῷ.
29. Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ
12,6. τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰού-
δας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀγόρασον ὧν χρείαν
ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν· ἢ
12,5.. τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ.
30. Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον
ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν
δὲ νύξ. Ὅτε οὖν ἐξῆλθε,
31. λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν
12,23 ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
17,1 ss. που, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν
αὐτῷ.
32. Εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν
αὐτῷ, καὶ ὁ θεὸς δοξάσει
αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς
δοξάσει αὐτόν.
33. Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ'
ὑμῶν εἰμί. Ζητήσετέ με, καὶ
7,34. καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις·
8,21. Ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγώ, ὑμεῖς
οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν
v.37. λέγω ἄρτι.
15,12 17. 34. Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι
1Jo. ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους,
2,7s. 3,11. καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα
4,20s. καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλή-
Mt. 7,12.. λους.
R.13, 8ss. 35. Ἐν τούτῳ γνώσονται
πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταί
ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν
ἀλλήλοις.
36. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέ-

τρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅπου ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. 21,18

37. Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. Mt. 26,35 pp.

38. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσει, ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς. Mt. 26,34 pp.

CAP. XIV.

Mansiones apud Patrem, Christus via Patrisque repraesentatio, Paracletus, unio cum fidelibus, pax.

Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. v. 27.

2. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν. Πορεύομαι ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· Jes. 63,15 Ebr. 13,14 2Cor. 5,1.

3. καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν· ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. Ebr. 6,20. v. 18; Ph. 1,23. 12,26 17,24

4. Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε. * 13,36

5. Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; *

11,25 6,51. Eph. 3,12. Ebr. 10,20 2,10. Act. 3,15. 6. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι᾽ ἐμοῦ.

8,19 * 7. Εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν· καὶ ἀπάρτι γινώσκετε αὐτόν, καὶ ἑωράκατε αὐτόν.

8. Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.

9. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τοσοῦτον χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμί, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, 12,45 1,18. Col. 1,15. Ebr. 1,3. Φίλιππε; Ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις· Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα;

10. Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ 10,38 ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; Τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ 12,49 λαλῶ ὑμῖν, ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ 10,25 μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα.

11. Πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι.

12. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 5,20. ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος ποιή-4,37; σει, καὶ μείζονα τούτων ποιή-Mt. 21,21 σει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέ-cet. 16,7s. ρα μου πορεύομαι·

13. καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν 16,23 ss. τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιή-

σω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν 15,7.
τῷ υἱῷ. Mt.21,22. 7,7ss.
14. Ἐάν τι αἰτήσητέ ἐν τῷ Mc.
ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. 11,24
15. Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς v.21.. 15,10
ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε· 1Jo.
16. καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν 2,5..
πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλη- v.26. 15,26
τον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ 16,7.
μεθ᾽ ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα· L.24, 49..
17. τὸ πνεῦμα τῆς ἀλη-
θείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται
λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ Sap. 1,4s.
οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς 1Cor.
δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ᾽ 2,14.
ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται.
18. Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφα-
νούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. v.21.23.
19. Ἔτι μικρόν, καὶ ὁ κό- Act. 10,40
σμος με οὐκέτι θεωρεῖ· ὑμεῖς s.
δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ 16,16 20,22
καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. 10,28
20. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
γνώσεσθε ὑμεῖς, ὅτι ἐγὼ ἐν v.10..
τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν 17,21
ἐμοὶ κἀγὼ ἐν ὑμῖν. 23.
21. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου
καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός v.15..
ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ Sir. 2,18.
ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται
ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ v.23.
ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ
ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.
22. Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, Jud.1.
οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης· Κύριε, τί L. 6,16.
γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις Act. 1,13.
ἐμφανίζειν σεαυτόν, καὶ οὐχὶ
τῷ κόσμῳ; 7,4.

23. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
v.15.. 13,34 εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ
με, τὸν λόγον μου τηρήσει,
17,23 12,26 καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει
Prov. αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευ-
8,17. σόμεθα καὶ μονὴν παρ᾽ αὐ-
Ap. 21,3.. τῷ ποιήσομεν.
Eph. 3,17. 24. Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς
λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ
λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν
7,16. ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός
με πατρός.
25. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν
παρ᾽ ὑμῖν μένων·
26. ὁ δὲ παράκλητος, τὸ
v.16.. πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ πέμψει
ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου,
16,12 ss. ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα,
καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα
ἃ εἶπον ὑμῖν.
16,33 27. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν,
R. 14,17 εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι
Ph. 4,7. ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος
δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν.
Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ
καρδία μηδὲ δειλιάτω.
28. Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶ-
v.3s. πον ὑμῖν· Ὑπάγω καὶ ἔρχο-
μαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπᾶτέ
με, ἐχάρητε ἂν ὅτι πορεύο-
μαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ
10,29 πατήρ μου μείζων μού ἐστι.
29. Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν
16,1.. πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γέ-
νηται, πιστεύσητε.
13,33 16,16 30. Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω
μεθ᾽ ὑμῶν. Ἔρχεται γὰρ ὁ

τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν 12,31 cet.
ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν· L.22,53.
31. ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος,
ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα καὶ
καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πα- 10,18
τήρ, οὕτω ποιῶ· Ἐγείρεσθε, Mt. 26,46
ἄγωμεν ἐντεῦθεν. p.

CAP. XV.

Vitis et palmites, amor summus, amici electi, odium et culpa mundi.

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ
ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου Jes. 5,1ss.
ὁ γεωργός ἐστι. Ps.80,9.al.
2. Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ Mt. 21,33
φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό· pp.
καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον,
καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα
καρπὸν φέρῃ.
3. Ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε 13,10
διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα 17,8.
ὑμῖν·
4. μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν
ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ
δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ'
ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ
ἀμπέλῳ· οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς,
ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. [Col. 1,18.
5. Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος,
ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων
ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος
φέρει καρπὸν πολύν· ὅτι
χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε 2Cor. 3,5.
ποιεῖν οὐδέν.
6. Ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοί,
ἐβλήθη ἔξω, ὡς τὸ κλῆμα,
καὶ ἐξηράνθη· καὶ συνάγου-
Mt. 13,40 σιν αὐτὰ καὶ εἰς πῦρ βάλ-
ss. λουσι, καὶ καίεται.
3,10. 7. Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ
τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μεί-
* 14,13 νῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσεσθε,
cet. καὶ γενήσεται ὑμῖν.
8. Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ
πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πο-
13,35 λὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε
ἐμοὶ μαθηταί.
9. Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ
πατήρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς·
μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ.
10. Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου
14,15 cet. τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγά-
πῃ μου· καθὼς ἐγὼ τὰς ἐν-
τολὰς τοῦ πατρός μου τετή-
ρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ
ἀγάπῃ.
16,33 11. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν,
ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν
17,13 μείνῃ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πλη-
ρωθῇ.
13,34 cet. 12. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ
ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους
καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς.
3,16. 10,11 13. Μείζονα ταύτης ἀγά-
1Jo. πην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν
3,16. ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν
φίλων αὐτοῦ.
14. Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ,
8,31s. ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλο-
μαι ὑμῖν.
15. Οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δού-
R. 8,15. λους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε
τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος·
ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι

πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ 17,8.
πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν.
16. Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξα-
σθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην 6,70. 1Jo.
ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα 4,19.
ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν Mt. 28,19
φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν
μένῃ· ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε 14,13 cet.
τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί
μου, δῷ ὑμῖν.
17. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν,
ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 13,34 cet.
18. Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ,
γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον 7,7. 17,14
ὑμῶν μεμίσηκεν. 1Jo.4,5.
19. Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ Mt.5, 11s.
κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· 1Pt. 4,12
ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ss.
ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην
ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ
τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.
20. Μνημονεύετε τοῦ λόγου
οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστι 13,16 cet.
δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου
αὐτοῦ. Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ
ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λό-
γον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν
ὑμέτερον τηρήσουσιν.
21. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα
ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνο-
μά μου, ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν 16,3. 5,37s.
πέμψαντά με. 1Cor.
22. Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλά- 2,8.
λησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ
εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ 9,41. Mt.
ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας 11,20
αὐτῶν. ss.p.

23. Ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν
πατέρα μου μισεῖ.
24. Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα
7,31. 9,32. ἐν αὐτοῖς, ἃ οὐδεὶς ἄλλος
10,38 πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ
14,11 εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἑωράκασι
καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ
τὸν πατέρα μου.
25. Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ
Ps. λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ
69,5. 35,19 νόμῳ αὐτῶν· „Ὅτι ἐμίση-
σάν με δωρεάν.“
26. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παρά-
14,16 cet. κλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν
παρὰ τοῦ πατρός, τὸ πνεῦ-
μα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ
τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται,
16,8. ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ
ἐμοῦ·
Act.1, 8.22. 27. καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε,
5,32. ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ.

CAP. XVI.

Periculorum praedictio, Paracleti victoria et institutio, luctus in gaudium cedens, preces Christi nomine ratae.

v.4. 13,19 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν,
14,29 ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε.
9,22. 2. Ἀποσυναγώγους ποιή-
Mt. 10,17 σουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται
cet. ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας
Act. 7,58. ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσ-
8,1.3. φέρειν τῷ θεῷ.
al. 3. Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν,
ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα
15,21 οὐδὲ ἐμέ.
4. Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα
v.1. ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα,

μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ
εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν
ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ'
ὑμῶν ἤμην.
5. Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν
πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ 13,36 14,5;
ὑμῶν ἐρωτᾷ με· Ποῦ ὑπά- 28.
γεις;
6. ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα
ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν
ὑμῶν τὴν καρδίαν.
7. Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν
λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν,
ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐὰν γὰρ
μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος 7,39.. 14,16
οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· cet.
ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐ-
τὸν πρὸς ὑμᾶς.
8. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγ-
ξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρ-
τίας καὶ περὶ δικαιοσύνης
καὶ περὶ κρίσεως.
9. Περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι 8,24. 15,22
οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ·
10. περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι 1Jo. 2,1.
πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπά- Act.
γω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· 3,14.
11. περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ
ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου 12,31 cet.
κέκριται.
12. Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν 14,4. 8.22.
ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βα- 16,29
στάζειν ἄρτι· [1Cor.3,1s.
13. ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, v.7..
τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, 1Jo. 2,27.
ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν 1Cor.
τὴν ἀλήθειαν. Οὐ γὰρ λα- 2,10.
λήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα
7,16 ss. ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ
ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
14. Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει,
ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ
ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
15. Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πα-
17,10 τήρ, ἐμά ἐστι· διὰ τοῦτο εἶ-
πον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβά-
νει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
13,33 14,19 16. Μικρόν, καὶ οὐ θεωρεῖ-
τέ με· καὶ πάλιν μικρόν, καὶ
* ὄψεσθέ με, ὅτι ὑπάγω πρὸς
τὸν πατέρα.
17. Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλή-
λους· Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει
ἡμῖν· Μικρὸν καὶ οὐ θεω-
ρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν
καὶ ὄψεσθέ με; καί· Ὅτι ἐγω
ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα;
18. Ἔλεγον οὖν· Τοῦτο τί
ἐστιν ὃ λέγει, τὸ μικρόν;
οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ.
19. Ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι
ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Περὶ τούτου
ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι
εἶπον· Μικρὸν καὶ οὐ θεω-
ρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν
καὶ ὄψεσθέ με;
20. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε
ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσε-
ται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε,
Ps. 30,12 ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν
[Jes. γενήσεται.
21,3. 21. Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύ-
26,17 al. πην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα

αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ
παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει
τῆς θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν
ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς
τὸν κόσμον.
22. Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην
μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψο-
μαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται [Jes. 35,10
ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χα-
ρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ'
ὑμῶν,
23. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ v.26. 14,20
ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. 1Jo.
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι 2,20. *
ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα 14,13
ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει cet.
ὑμῖν.
24. Ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε
οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου·
αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ
χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη. 15,11
25. Ταῦτα ἐν παροιμίαις [10,6
λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχε- *
ται ὥρα, ὅτε οὐκέτι ἐν παρ-
οιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ
παῤῥησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς
ἀναγγελῶ ὑμῖν.
26. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν v.23. 14,20
τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε,
καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ
ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ
ὑμῶν·
27. αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φι-
λεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πε- 14,21
φιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε
ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐξ-
ῆλθον.
28. Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πα- 8,42..
τρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν
κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν
6,62. κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς
τὸν πατέρα.
29. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε, νῦν παῤ-
ῥησίᾳ λαλεῖς καὶ παροιμίαν
οὐδεμίαν λέγεις.
30. Νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας
21,17 2,25. πάντα, καὶ οὐ χρείαν ἔχεις
ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ
πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ
ἐξῆλθες.
31. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἄρτι πιστεύετε;
32. ἰδού, ἔρχεται ὥρα καὶ
Mt. 26,31 νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπι-
56. σθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια
pp. καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ
8,16. 29. οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ
μετ' ἐμοῦ ἐστί.
33. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν,
15,7; 14,27 ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε.
R.5, Ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε·
1.. ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκη-
16,11 14,30 κα τὸν κόσμον.

CAP. XVII.

Christi precatio sacerdotalis
pro se, Apostolis, suis omnibus.

Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰη-
11,41 σοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν
12,23 13,1. καὶ εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν
31s.. ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν
υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δο-
ξάσῃ σέ·
Mt. 2. καθὼς ἔδωκας αὐτῷ
11,27 cet. ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα

πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ 6,39.. 10,28
αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον.
3. *Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος*
ζωή, ἵνα γινώσκωσι σὲ τὸν 1Jo. 5,20.
μόνον ἀληθινὸν θεόν, καὶ 1Cor. 8,6.
ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χρι-
στόν.
4. *Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς*
γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὃ v.6. 4,34.
δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω·
5. *καὶ νῦν δόξασόν με σύ,*
πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ 1,1. 8,58.
ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον 10,30
εἶναι παρὰ σοί. Ebr. 2,9s.
6. *Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνο-*
μα τοῖς ἀνθρώποις, οὓς δέ- 6,37.. 44..
δωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου.
Σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς 8,47.
δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου
τετηρήκασι.
7. *Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάν-*
τα, ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ
σοῦ ἐστιν·
8. *ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδω-*
κάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, καὶ
αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν
ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλ-
θον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ 16,30
με ἀπέστειλας.
9. *Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ·* 14,16
οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, [v.21
ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι,
ὅτι σοί εἰσι·
10. *καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά* 16,15
ἐστι καὶ τὰ σὰ ἐμά· καὶ δε-
δόξασμαι ἐν αὐτοῖς.
11. *Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ*
κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κό-
σμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρός σε
v.17. 14,26 *ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρη-*
σον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί
v.6.8. *σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν*
v.21.. 10,30 *ἓν καθὼς ἡμεῖς.*
12. *Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν*
ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν
αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου·
οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα,
v.3.. *καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλε-*
[2Th. 2,3. *το, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπω-*
13,18 *λείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρω-*
cet. *θῇ.*
13. *Νῦν δὲ πρός σε ἔρχο-*
μαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ
κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν
15,11 *τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν*
αὐτοῖς.
v.8. 14. *Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν*
λόγον σου· καὶ ὁ κόσμος ἐμί-
15,18 ss. *σησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν*
ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ
οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.
15. *Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς*
αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ'
1Jo. 3,12. *ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ*
2,13? *πονηροῦ.*
Mt.6, 13.p. 16. *Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσί,*
2Th. 3,3. *καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου*
οὐκ εἰμί.
17. *Ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ*
ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς
8,40. *ἀλήθειά ἐστι.*
20,21 18. *Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας*
Mt. 10,5. *εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέ-*
28,19 *στειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κό-*
σμον.
19. *Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ*

ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα καὶ αὐ- Ebr. 2,11.
τοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀλη- 7,27..
θείᾳ. 1Cor. 1,30.
20. Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρω-
τῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν
πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου 20,31
αὐτῶν εἰς ἐμέ·
21. ἵνα πάντες ἓν ὦσι, κα-
θὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ
ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν 15,4s.
ἓν ὦσιν· ἵνα ὁ κόσμος πι- Act. 2,47.
στεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 4,32.
22. Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν, ἣν R.8, 15ss.
δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς,
ἵνα ὦσιν ἕν, καθὼς ἡμεῖς ἕν Gal. 3,28.
ἐσμεν, Eph.4,3.
23. ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν 13–16 Ph.
ἐμοί, ἵνα ὦσι τετελειωμένοι 1,27. 1Cor.
εἰς ἕν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κό- 6,17.
σμος, ὅτι σύ με ἀπέστει-
λας καὶ ἠγάπησας αὐτούς, *
καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας.
24. Πάτερ, οὓς δέδωκάς
μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, 12,26
κἀκεῖνοι ὦσι μετ᾿ ἐμοῦ· ἵνα 14,3. 1Jo.
θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν 3,2. Ph.
ἐμήν, ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι 1,23.
ἠγάπησάς με πρὸ καταβο- v.5.
λῆς κόσμου.
25. Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κό- 12,31
σμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ 15,21 16,3.
σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνω- 8,19.
σαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας· v.8.
26. καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ v.6s.
ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω· ἵνα
ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με, 15,9.
ἐν αὐτοῖς ᾖ κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

CAP. XVIII.

Terror militum et vulneratio. Captio; cognitio apud Pontificem; Petri lapsus. Pilatus; regnum veritatis.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς
Mt. 26,36 pp. ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάῤῥου
* τοῦ Κεδρών, ὅπου ἦν κῆπος,
[2Sm 15,23 εἰς ὃν εἰςῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ.
2. Ἤιδει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ
παραδιδοὺς αὐτόν, τὸν τό-
L. 21,37 πον· ὅτι πολλάκις συνήχθη
ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ.
Mt. 26,47 pp. 3. Ὁ οὖν Ἰούδας, λαβὼν
τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρ-
χιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπη-
ρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φα-
νῶν καὶ λαμπάδων κα
ὅπλων.
19,28 6,64. 4. Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα
2,25. τὰ ἐρχόμενα ἐπ᾿ αὐτόν, ἐξ-
ελθὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα
ζητεῖτε;
5. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰη-
σοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι.
Εἱστήκει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ
παραδιδοὺς αὐτόν, μετ᾿ αὐ-
τῶν.
6. Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς·
Ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς
τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί.
7. Πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπη-
ρώτησε· Τίνα ζητεῖτε; Οἱ

δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Να-
ζωραῖον.
8. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς·
Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι· εἰ
οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τού-
τους ὑπάγειν.
9. Ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος
ὃν εἶπεν· Ὅτι οὓς δέδωκάς 17,12
μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν
οὐδένα.
10. Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων
μάχαιραν, εἵλκυσεν αὐτήν, Mt. 26,51
καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιε- s.pp.
ρέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν
αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν·
ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλ-
χος.
11. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ
Πέτρῳ· Βάλε τὴν μάχαιραν
εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον 10,18
ὃ δέδωκέ μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ Mt. 26,42
πίω αὐτό; 20,22 cet.
12. Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ
χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται
τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Mt. 26,57
Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν, pp.
13. καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν
πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν v.24.
γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα,
ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυ-
τοῦ ἐκείνου.
14. Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμ-
βουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις,
ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον 11,50
ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. *
15. Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰη- Mt. 26 58 pp.
σοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ὁ ἄλ- *
λος μαθητής· ὁ δὲ μαθη- 20,2.
τὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ
ἀρχιερεῖ καὶ συνεισῆλθε τῷ
Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
v.24. ἀρχιερέως·
16. ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει
πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. Ἐξῆλ-
θεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος,
ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ,
[Act. 12,13 καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ καὶ εἰς-
ήγαγε τὸν Πέτρον.
Mt. 26,69 17. Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη
s.pp. ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ· Μὴ
καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ
ἀνθρώπου τούτου; Λέγει
ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμί.
18. Εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦ-
λοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρα-
κιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος
ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ
μετ᾽ αὐτῶν ὁ Πέτρος ἑστὼς
v.25. καὶ θερμαινόμενος.
19. Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώ-
τησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ
τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.
20. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰη-
7,26. σοῦς· Ἐγὼ παῤῥησίᾳ ἐλά-
* λησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάν-
Mt. 26,55 τοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ
pp. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες
οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ
ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν·
21. τί με ἐπερωτᾷς; ἐπερώ-
τησον τοὺς ἀκηκοότας, τί
ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε, οὗτοι
οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ.
22. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόν-
τος, εἷς τῶν ὑπηρετῶν παρ-

εστηκὼς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ [Act. 23,2s.
Ἰησοῦ, εἰπών· Οὕτως ἀπο- 1Rg. 22,24
κρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ;
23. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰη- 1Pt. 2,23.
σοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα,
μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ·
εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;
24. Ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ *
Ἄννας δεδεμένον πρὸς
Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.
25. Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος
ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. v.18.
Εἶπον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ Mt. 26,71
ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ss.pp.
Ἠρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶ-
πεν· Οὐκ εἰμί.
26. Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων
τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν
οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον· v.10.
Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κή-
πῳ μετ' αὐτοῦ;
27. Πάλιν οὖν ἠρνήσατο ὁ
Πέτρος· καὶ εὐθέως ἀλέ-
κτωρ ἐφώνησεν.
28. Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰη- Mt. 27,2. pp.
σοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ
πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐα. *
Καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς
τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιαν- 19,14
θῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ
πάσχα.
29. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος
πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπε· Τί-
να κατηγορίαν φέρετε κατὰ
τοῦ ἀνθρώπου τούτου;
30. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον
αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος κα- L. 23,2.
κοποιός, οὐκ ἂν σοι παρεδώ-
καμεν αὐτόν.

31. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πι-
19,6. λάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς,
[Act. 18,15 καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν
κρίνατε αὐτόν. Εἶπον οὖν
αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν οὐκ
ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα.
12,32 cet. 32. Ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ
Mt. πληρωθῇ, ὃν εἶπε σημαίνων
20,19 ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀπο-
pp.al. θνήσκειν.
33. Εἰςῆλθεν οὖν εἰς τὸ
πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλά-
τος, καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν
L.23, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βα-
3.pp. σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;
[1Tm. 6,13. 34. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο
λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον
περὶ ἐμοῦ;
35. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος·
Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ
ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς
παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποί-
ησας;
6,15. 36. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἡ
Mt. 20,28 βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ
p. τοῦ κόσμου τούτου. Εἰ ἐκ τοῦ
κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία
ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ
ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδο-
θῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ
βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν
ἐντεῦθεν.
37. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πι-
λάτος· Οὐκοῦν βασιλεὺς ει
σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς·
[1Co. 15,25 Σὺ λέγεις· ὅτι βασιλεύς εἰμι
ἐγώ. Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέν-
νημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυ-

θα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρ-
τυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. Πᾶς ὁ 8,47..
ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει
μου τῆς φωνῆς.
38. Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος·
Τί ἐστιν ἀλήθεια; Καὶ τοῦ-
το εἰπών, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς
τοὺς Ἰουδαίους καὶ λέγει 19,4.
αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰ- 6. L.
τίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. 23,4.
39. Ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν, L.
ἵνα ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ 23,17
πάσχα· βούλεσθε οὖν ὑμῖν ss. Mt.
ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν 27,15
Ἰουδαίων; ss. Mc. 15,6ss.
40. Ἐκραύγασαν οὖν πά-
λιν πάντες, λέγοντες· Μὴ 19,6.
τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραβ-
βᾶν. Ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς
λῃστής.

CAP. XIX.

Ecce homo; damnatio, crucifixio. Mater. Mors. Percussio lateris. Sepultura.

Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλά- L. 23,16
τος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστί- [Mt.
γωσε. 27,26.p.
2. Καὶ οἱ στρατιῶται πλέ- Mt.
ξαντες στέφανον ἐξ ἀκαν- 27,28 s.p.
θῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ
κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυ-
ροῦν περιέβαλον αὐτόν,
3. καὶ ἔλεγον· Χαῖρε, ὁ βα-
σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ
ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. 18,22
4. Ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω 18,29*
ὁ Πιλάτος καὶ λέγει αὐτοῖς·
Ἴδε, ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω,
ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐ-
18,38 δεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω.
5. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς
ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον
στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν
ἱμάτιον. Καὶ λέγει αὐτοῖς·
Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.
6. Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται,
Mt. 27 ἐκραύγασαν λέγοντες· Σταύ-
23.pp. * ρωσον, σταύρωσον αὐτόν.
Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος·
18,31 Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ
σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ
εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.
7. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ
Lev. 24,16 Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχο-
μεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον
ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν,
10,33 cet. ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν θεοῦ ἐποίη-
Mt. σεν.
26,63 ss.pp. 8. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πι-
λάτος τοῦτον τὸν λόγον,
μᾶλλον ἐφοβήθη·
9. καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὸ πραι-
18,33 τώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ
7,27. Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σύ; Ὁ δὲ
Mt. 27,12 Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδω-
ss. κεν αὐτῷ.
Mc. 15,4s. 10. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πι-
λάτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ
οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυ-
ρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω
18,39 ἀπολῦσαί σε;
11. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς·
Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν
κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδο-
[3,31 μένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ
18,35 παραδιδούς μέ σοι μείζονα
Act. 4,27. ἁμαρτίαν ἔχει.

12. Ἐκ τούτου ἐζήτει ὁ Πι-
λάτος ἀπολῦσαι αὐτόν. Οἱ
δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον, λέγον-
τες· Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς,
οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· [Act. 5,29.
πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν
ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.
13. Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκού-
σας τοῦτον τὸν λόγον ἤγα-
γεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκά-
θισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς [Mt. 27,24
τόπον λεγόμενον Λιθό-
στρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαβ-
βαθᾶ.
14. Ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ v.31. 18,28
πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη. *
Καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· Mc. 15,25 33.
Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν.
15. Οἱ δὲ ἐκραύγασαν·
Ἆρον, ἆρον, σταύρωσον v.6.
αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πι-
λάτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν
σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ
ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν βα-
σιλέα εἰ μὴ Καίσαρα.
16. Τότε οὖν παρέδωκεν Mt. 27,26
αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρω- pp.
θῇ· παρέλαβον δὲ τὸν Ἰη- *
σοῦν καὶ ἤγαγον.
17. Καὶ βαστάζων τὸν [Jes. 53,4.
σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς Mt. 27,33
τὸν λεγόμενον κρανίου τό- pp.
πον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ
Γολγοθᾶ·
18. ὅπου αὐτὸν ἐσταύρω-
σαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους Mt. 27,38
δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, pp.
μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.
19. Ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον
Mt. 27,37 pp. ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ
τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμ-
μένον· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος
ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.
20. Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον
πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰου-
δαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος
* τῆς πόλεως, ὅπου ἐσταυρώ-
θη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γε-
γραμμένον Ἑβραϊστί, Ἑλλη-
νιστί, Ῥωμαϊστί.
21. Ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ
οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων·
Μὴ γράφε· Ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος
εἶπε· Βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰου-
δαίων.
22. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος·
Ὃ γέγραφα, γέγραφα.
23. Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε
ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔ-
Mt. 27,35 λαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ
pp. ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκά-
στῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ
τὸν χιτῶνα. Ἦν δὲ ὁ χιτὼν
ἄῤῥαφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν
ὑφαντὸς δι' ὅλου.
24. Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλή-
λους· Μὴ σχίσωμεν αὐτόν,
ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ,
τίνος ἔσται. Ἵνα ἡ γραφὴ
Ps. 22,19 πληρωθῇ ἡ λέγουσα· „Διε-
μερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου
ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματι-
σμόν μου ἔβαλον κλῆρον.“
Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦ-
τα ἐποίησαν.
25. Εἱστήκεισαν δὲ παρὰ
τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μή-

τηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ Mt. 27,55
τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ s. p.
τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ L.8,2
Μαγδαληνή.
26. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν
μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν
παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα, λέ- 13,23 20,2.
γει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι, 21,7.
ἰδοὺ ὁ υἱός σου. 20.
27. Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ·
Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ᾽
ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ
μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.
28. Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ 13,1. 3.
Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τε-
τέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ Ps. 69,22
γραφή, λέγει· Διψῶ. 22,16
29. Σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους
μεστόν· οἱ δὲ πλήσαντες * Mt.27
σπόγγον ὄξους καὶ ὑσσώπῳ 34. p.
περιθέντες προςήνεγκαν 48pp.
αὐτοῦ τῷ στόματι.
30. Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος
ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Τετέλεσται,
καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν
παρέδωκε τὸ πνεῦμα. L.23,46 pp.
31. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα
μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ Dt. 21,23
σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ
παρασκευὴ ἦν (ἦν γὰρ μεγά- v.14.
λη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαβ- 7,37. Mc.
βάτου), ἠρώτησαν τὸν Πι- 15,42
λάτον, ἵνα κατεαγῶσιν αὐ-
τῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν.
32. Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶ-
ται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου
κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ
ἄλλου τοῦ συσταυρωθέν-
τος αὐτῷ.

33. Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλ-
θόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη
τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐ-
τοῦ τὰ σκέλη·
34. ἀλλ᾽ εἷς τῶν στρατιω-
τῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευ-
ρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλ-
θεν αἷμα καὶ ὕδωρ.
35. Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρ-
21,24 τύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ
ἐστὶν ἡ μαρτυρία, κἀκεῖνος
οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα
καὶ ὑμεῖς πιστεύσητε.
Ex. 36. Ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ἵνα
12,46 [Ps. ἡ γραφὴ πληρωθῇ· „Ὀστοῦν
34,21 1Cor. οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ.“
5,7. 37. Καὶ πάλιν ἑτέρα γρα-
Zach. 12,10 φὴ λέγει· „Ὄψονται εἰς ὃν
Ap.1, ἐξεκέντησαν.“
7. 38. Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώ-
Mt. τησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσὴφ
27,57 ss.pp. ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μα-
θητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμέ-
12,42 νος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν
9,22.. Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ
Πιλάτος. Ἦλθεν οὖν καὶ
ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
39. Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδη-
μος, ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰη-
3,2. σοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον,
φέρων μίγμα σμύρνης καὶ
12,3. ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν.
40. Ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ
20,5. 11,44 ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμά-
των, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς
Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν.
41. Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ,

ὅπου ἐσταυρώθη, κῆπος, καὶ
ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν,
ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη.
42. Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν πα- v.14.
ρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι
ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθη- Mt. 27,60
καν τὸν Ἰησοῦν. pp.

CAP. XX.

Resurrectio; Petrus et Johannes; Maria. Afflatus. Thomas. Conclusio.

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Mt. 28,1.
Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχε- L.
ται πρωῒ σκοτίας ἔτι οὔσης 24,1s. Mc.
εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ βλέπει 15,2.
τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ 4.
μνημείου.
2. Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται
πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ
πρὸς τὸν ἄλλον μαθητήν,
ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει 19,26 cet.
αὐτοῖς· Ἦραν τὸν κύριον
ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴ-
δαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.
3. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος L.24, 12.24
καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ
ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.
4. Ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ·
καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέ-
δραμε τάχιον τοῦ Πέτρου
καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνη-
μεῖον.
5. Καὶ παρακύψας βλέπει
κείμενα τὰ ὀθόνια· οὐ μέν- 19,40
τοι εἰσῆλθεν.
6. Ἔρχεται οὖν Σίμων Πέ-
τρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ
εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ
θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα,

11,44 7. καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ
μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον,
ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον
εἰς ἕνα τόπον.
8. Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ
ἄλλος μαθητής, ὁ ἐλθὼν
πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ
2,22. L.24, εἶδε καὶ ἐπίστευσεν·
27.46 9. οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν
γραφήν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νε-
κρῶν ἀναστῆναι.
10. Ἀπῆλθον οὖν πάλιν
19,27 πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.
11. Μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς
* τῷ μνημείῳ κλαίουσα ἔξω.
Ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν
εἰς τὸ μνημεῖον
[Mc. 16,5 12. καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέ-
ss. λους ἐν λευκοῖς καθεζομέ-
L.24, 4ss. νους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ
Mt. 28,2 ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου
ss. ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
13. Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖ-
νοι· Γύναι, τί κλαίεις; Λέ-
γει αὐτοῖς· Ὅτι ἦραν τὸν
κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ
ἔθηκαν αὐτόν.
[Mt. 28,9. 14. Ταῦτα εἰποῦσα ἐστρά-
Mc. φη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ θεωρεῖ
16,9. τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα· καὶ οὐκ
21,4. L. ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστί.
24,16 15. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζη-
τεῖς; Ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ
κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ·
Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐ-
τόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας
αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ.

16. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Μαρία. Στραφεῖσα ἐκείνη *
λέγει αὐτῷ· Ῥαββουνὶ (ὃ Mc. 10,51
λέγεται διδάσκαλε).
17. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Μή μου ἅπτου· οὔπω γὰρ *
ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα
μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς
ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ αὐ- Mt. 28,10
τοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Ebr.
πατέρα μου καὶ πατέρα 2,11s.
ὑμῶν, καὶ θεόν μου καὶ θεὸν
ὑμῶν.
18. Ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγ- Mc. 16,10
δαληνὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς [L.
μαθηταῖς, ὅτι ἑώρακε τὸν 24,8.
κύριον καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.
19. Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαβ-
βάτων, καὶ τῶν θυρῶν κε-
κλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μα-
θηταὶ συνηγμένοι, διὰ τὸν
φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν L. 24,36
ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέ- Mc.
σον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρή- 16,14
νη ὑμῖν.
20. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδει-
ξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ v.27. 19,34
τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχά- L.
ρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόν- 24,40 1Jo.
τες τὸν κύριον. 1,1.
21. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· 14,27
καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πα- 17,18
τήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. Jes. 61,1.
22. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνε-
φύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς·
Λάβετε πνεῦμα ἅγιον· [L. 24
23. ἄν τινων ἀφῆτε τὰς 49..

Mt. 16,19 ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς,
18,18 ἄν τινων κρατῆτε, κεκρά-
τηνται.
24. Θωμᾶς δέ, εἷς ἐκ τῶν
11,16 δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυ-
14,5. μος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν, ὅτε
ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς.
25. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ
ἄλλοι μαθηταί· Ἑωράκαμεν
τὸν κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς
χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν
ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυ-
* λόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν
ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά
v.20.. μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ,
οὐ μὴ πιστεύσω.
26. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ
πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐ-
τῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν
v.19. θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ
ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν·
Εἰρήνη ὑμῖν.
27. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ·
Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε
v.20.. καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ
φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε
εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ
μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πι-
στός.
28. Ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ
[1Rg. 18,39 εἶπεν αὐτῷ· Ὁ κύριός μου
καὶ ὁ θεός μου.
29. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευ-
1Pt. 1,8. κας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόν-
Ebr. τες, καὶ πιστεύσαντες.
11,1. 30. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλ-

λα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰη- 21,25 Act.
σοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν 1,3?.
αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμέ-
να ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ·
31. ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα
πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν [L.
ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, 1,4. 5,24..
καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν 1Jo.
ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 5,13.

Cap. XXI.

Appendix: Tertia redivivi manifestatio. Petri restitutio; Joannes non moriturus. Conclusio.

Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν
ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς v.14..
μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης v.4.
τῆς Τιβεριάδος. Ἐφανέρω-
σε δὲ οὕτως.
2. Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέ- 1,43.
τρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμε- 20,24
νος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ 1,46.
ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας,
καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ
ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ δύο.
3. Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέ-
τρος· Ὑπάγω ἁλιεύειν. Λέ-
γουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ
ἡμεῖς σὺν σοί. Ἐξῆλθον καὶ
ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐ-
θύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ L.
ἐπίασαν οὐδέν. 5,5.
4. Πρωΐας δὲ ἤδη γενομέ-
νης, ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν
αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ᾔδεισαν 20,14
οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστί.
5. Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη- 13,33
σοῦς· Παιδία, μή τι προσ- 1Jo. 2,18..
φάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθη-
σαν αὐτῷ· Οὔ.
6. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Βά-
λετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ
πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρή-
σετε. Ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι
L. 5,6. αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ
τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.
7. Λέγει οὖν ὁ μαθητὴς
19,26 cet. ἐκεῖνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς,
τῷ Πέτρῳ· Ὁ κύριός ἐστι.
Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας
ὅτι ὁ κύριός ἐστι, τὸν ἐπεν-
δύτην διεζώσατο (ἦν γὰρ
Mt. 14,28 ss. γυμνός) καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν
εἰς τὴν θάλασσαν.
8. Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ
πλοιαρίῳ ἦλθον (οὐ γὰρ
ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς,
11,18 ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακο-
σίων), σύροντες τὸ δίκτυον
τῶν ἰχθύων.
9. Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς
18,18 τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρα-
κιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον
ἐπικείμενον καὶ ἄρτον.
10. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων
ὧν ἐπιάσατε νῦν.
11. Ἀνέβη Σίμων Πέτρος
καὶ εἵλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ
τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων με-
γάλων ἑκατὸν πεντηκοντα-
τριῶν· καὶ τοσούτων ὄντων
οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον.
12. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
L. Δεῦτε, ἀριστήσατε. Οὐδεὶς
9,45. δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξε-
Mc. 9,32. τάσαι αὐτόν· Σὺ τίς εἶ;

εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν.
13. *Ἔρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς* *
καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ
δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψά- 6,11.
ριον ὁμοίως. Act.10,41.
14. *Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφα-* 20,19 26.
νερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ
νεκρῶν.
15. *Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέ-*
γει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰη-
σοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς v. 17.
με πλεῖον τούτων; Λέγει αὐ- 13,37 Mt.
τῷ· Ναί, κύριε, σὺ οἶδας 26,33
ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· 10,11
Βόσκε τὰ ἀρνία μου. Act. 20,28.
16. *Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύ-* 1Pt. 5,2.4.
τερον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγα-
πᾷς με; Λέγει αὐτῷ· Ναί,
κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε.
Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε τὰ
πρόβατά μου.
17. *Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον·*
Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυ- 1,43.
πήθη ὁ Πέτρος, ὅτι εἶπεν Mt. 16,17
αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς με;
καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ
πάντα οἶδας, σὺ γινώσκεις 16,30 2,25.
ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Βόσκε τὰ πρόβα-
τά μου.
18. *Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι,*
ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες
σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅ-
που ἤθελες· ὅταν δὲ γηρά-
σῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, [Act.
καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει 21,11 Mc.
ὅπου οὐ θέλεις. 15,22

19. *Τοῦτο δὲ εἶπε σημαί-*
13,36 2Pt. *νων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει*
1,14. *τὸν θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν*
λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
20. *Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέ-*
τρος βλέπει τὸν μαθητήν,
19,26 cet. *ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ἀκολου-*
θοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν
13,23 *τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος*
αὐτοῦ καὶ εἶπε· Κύριε, τίς
ἐστιν ὁ παραδιδούς σε;
21. *τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος*
λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗ-
τος δὲ τί;
22. *Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·*
14,3. *Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως*
Ap. 22,12 *ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκο-*
cet. *λούθει μοι.*
23. *Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος*
οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι
ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀπο-
1Cor. 15,52 *θνήσκει. Καὶ οὐκ εἶπεν αὐ-*
1Th. *τῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι οὐκ ἀπο-*
4,17. *θνήσκει, ἀλλ'· Ἐὰν αὐτὸν*
θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί
πρὸς σέ;
24. *Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς*
15,27 *ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ*
γράψας ταῦτα· καὶ οἴδαμεν
19,35 3Jo. *ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυ-*
12. *ρία αὐτοῦ.*
20,30 25. *Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολ-*
λὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς,
ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ'
ἕν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κό-
σμον χωρῆσαι τὰ γραφόμε-
* *να βιβλία.*

ΠΡΑΞΕΙΣ
ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

Cap. I.

Redivivi mandata et in coelum reditus. Apostoli. Judas eique suffectus Matthias.

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον
ἐποιησάμην περὶ πάντων,
ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰη- L. 1,3.
σοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, L.
2. *ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλά-* 24,49
μενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Mt. 28,19
πνεύματος ἁγίου, οὓς ἐξελέ- Jo. 20,21
ξατο, ἀνελήφθη· L.24,51.
3. *οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυ-* L. 24,13
τὸν ζῶντα, μετὰ τὸ παθεῖν ss.p.
αὐτόν, ἐν πολλοῖς τεκμη- 36ss. pp.
ρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαρά- Jo. 20,30
κοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς 21,14
καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βα- cet.
σιλείας τοῦ θεοῦ. Jo.20,22. L.17,
4. *Καὶ συναλιζόμενος παρ-* 21..
ήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱε-
ροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι,
ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγ- L. 24,49
γελίαν τοῦ πατρός, ἣν ἠκού- Jo.
σατέ μου· 14,16.cet.
5. *ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτι-* 19,4.. L.3,
σεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτι- 16..
σθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ, 2,1ss.
οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας
ἡμέρας.
6. *Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες*
ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες·
Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ

L. 24,21 *ἀποκαθιστάνεις τὴν βασι-*
λείαν τῷ Ἰσραήλ;
7. *Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς·*
Mt. 24,36 *Οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρό-*
p. *νους ἢ καιρούς, οὓς ὁ πατὴρ*
ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ·
L.24, 48s. 8. *ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν*
ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύ-
ματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ
* v.22.. *μοι μάρτυρες ἔν τε Ἱερουσα-*
λὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ
R.10, 18.. *καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχά-*
του τῆς γῆς.
9. *Καὶ ταῦτα εἰπών, βλε-*
L. 24,51 *πόντων αὐτῶν ἐπήρθη· καὶ*
Mc. *νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ*
16,19 *τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.*
10. *Καὶ ὡς ἀτενίζοντες*
ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πο-
ρευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδού,
[L. 24,4.. *ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν*
Jo. *αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ,*
20,12 11. *οἳ καὶ εἶπον· Ἄνδρες*
Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμ-
βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν;
οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλη-
φθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐ-
L.21, 27.. *ρανόν, οὕτως ἐλεύσεται, ὃν*
1Th. 4,16.. *τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν*
Ebr. 9,28. *πορευόμενον εἰς τὸν οὐρα-*
νόν.
L.24, 52.50. 12. *Τότε ὑπέστρεψαν εἰς*
19,29 *Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ*

καλουμένου ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν
ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ, σαββά- Mt.
του ἔχον ὁδόν. 24,20..
13. Καὶ ὅτε εἰςῆλθον, ἀνέ-
βησαν εἰς τὸ ὑπερῷον, οὗ 9,37..
ἦσαν καταμένοντες, ὅ τε Πέ- L.6, 14-16
τρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάν- pp.
νης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος Jo.
καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος 1,45s.
καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος
Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλω-
τὴς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. Jo. 14,22
14. Οὗτοι πάντες ἦσαν
προσκαρτεροῦντες ὁμοθυ- 2,42. 4,24.
μαδὸν τῇ προσευχῇ, σὺν γυ- *
ναιξὶ καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ L.24, 10..
τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς
ἀδελφοῖς αὐτοῦ. L.8,19s.pp. Jo.2,
15. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις 12..
ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν
μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν *
(ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ
τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν)·
16. Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει
πληρωθῆναι τὴν γραφὴν v.20. [Ps.
ταύτην, ἣν προεῖπε τὸ πνεῦ- 41,10
μα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Jo. 13,18
Δαυΐδ, περὶ Ἰούδα τοῦ γε-
νομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλα- L.22, 47pp.
βοῦσι τὸν Ἰησοῦν·
17. ὅτι κατηριθμημένος ἦν L. 6,16
ἐν ἡμῖν καὶ ἔλαχε τὸν κλῆ- pp.
ρον τῆς διακονίας ταύτης.
18. Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσα- Mt. 27,7.
το χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς
ἀδικίας· καὶ πρηνὴς γενό- Mt. 27,5.
μενος ἐλάκησε μέσος, καὶ
ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγ-
χνα αὐτοῦ·
19. καὶ γνωστὸν ἐγένετο
πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱε-
ρουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι
τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ
* διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμά,
Mt. 27,8. τοῦτ᾽ ἔστι χωρίον αἵματος.
20. Γέγραπται γὰρ ἐν βί-
Ps. 69,26 βλῳ ψαλμῶν· „Γενηθήτω ἡ
ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ
μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐ-
Ps. 109,8 τῇ“, καί· „Τὴν ἐπισκοπὴν
* αὐτοῦ λάβοι ἕτερος.“
21. Δεῖ οὖν τῶν συνελθόν-
των ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ
χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰςῆλθε καὶ
Jo.1, 32-52, ἐξῆλθεν ἐφ᾽ ἡμᾶς ὁ κύριος
L. Ἰησοῦς,
3,21. pp. 22. ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ
βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως
τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη
v.8. L. ἀφ᾽ ἡμῶν, μάρτυρα τῆς
24,48 ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι
Jo. 15,27 σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων.
23. Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰω-
σὴφ τὸν καλούμενον Βαρ-
σαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦ-
στος, καὶ Ματθίαν.
24. Καὶ προσευξάμενοι εἶ-
15,8. πον· Σύ, κύριε, καρδιογνῶ-
Jer. 17,10 στα πάντων, ἀνάδειξον ὃν
ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο
ἕνα,
* 25. λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς
διακονίας ταύτης καὶ ἀπο-
στολῆς, ἐξ ἧς παρέβη Ἰού-

δας πορευθῆναι εἰς τον τό-
πον τὸν ἴδιον.
26. Καὶ ἔδωκαν κλήρους
αὐτῶν· καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος [Prov 16,33
ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατ-
εψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα
ἀποστόλων.

CAP. II.

Effusio Spiritus; novae linguae. Vaticinia Joelis et Davidis. Credentibus omnia communia.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦ- Dt. 16,9s.
σθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεν- Tob.
τηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες 2,1.
ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. 1,14..
2. Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ 16,26 4,31.
οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερο-
μένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐ-
πλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον, οὗ 1,13?
ἦσαν καθήμενοι.
3. Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς
διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ
πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ᾽ ἕνα
ἕκαστον αὐτῶν,
4. καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαν-
τες πνεύματος ἁγίου, καὶ 1,5..
ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις v. 8.11
γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα 10,46
ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγε- 19,6. 1Cor.
σθαι. 12-14
5. Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ Mc. 16,17
κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄν- (1Sm.
δρες εὐλαβεῖς, ἀπὸ παντὸς 1,12s.
ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρα-
νόν.
6. Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς v.2.
ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος·
v.7. καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον
εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ
λαλούντων αὐτῶν.
* 7. Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ
ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς
ἀλλήλους· Οὐκ ἰδοὺ πάν-
τες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες
Mc. 14,70 Γαλιλαῖοι;
8. καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν
ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ
ἡμῶν, ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν,
9. Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ
Ἐλαμῖται καὶ οἱ κατοικοῦν-
τες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰου-
δαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν,
Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν,
10. Φρυγίαν τε καὶ Παμ-
φυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ
μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ
Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦν-
τες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε
καὶ προσήλυτοι,
11. Κρῆτες καὶ Ἄραβες,
ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν
ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ
μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ;
v.6s. 12. Ἐξίσταντο δὲ πάντες
καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς
ἄλλον λέγοντες· Τί ἂν θέ-
λοι τοῦτο εἶναι;
* 13. Ἕτεροι δὲ διαχλευάζον-
τες ἔλεγον· Ὅτι γλεύκους
v.15. μεμεστωμένοι εἰσί.
[L. 19,8. 14. Σταθεὶς δὲ Πέτρος
σὺν τοῖς ἕνδεκα, ἐπῆρε τὴν
φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγ-
ξατο αὐτοῖς· Ἄνδρες Ἰου-
v.5. δαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες

Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο
ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνω-
τίσασθε τὰ ῥήματά μου.
15. Οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπο-
λαμβάνετε, οὗτοι μεθύου-
σιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς
ἡμέρας·
16. ἀλλὰ τοῦτό ἐστι τὸ εἰ-
ρημένον διὰ τοῦ προφήτου
Ἰωήλ· Joel 3,1-5
17. „Καὶ ἔσται ἐν ταῖς (2,28
ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ ss.)
θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύ-
ματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· 10,45
καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ
ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, 21,9.
καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁρά-
σεις ὄψονται, καὶ οἱ πρε-
σβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις *
ἐνυπνιασθήσονται·
18. καίγε ἐπὶ τοὺς δούλους
μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκ-
χεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,
καὶ προφητεύσουσι.
19. Καὶ δώσω τέρατα ἐν
τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα
ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ
πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ.
20. Ὁ ἥλιος μεταστραφή- [Mt. 24,29
σεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελή- pp.
νη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν
τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν με-
γάλην καὶ ἐπιφανῆ.
21. Καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν
ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυ- R. 10,13
ρίου, σωθήσεται."
22. Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,
ἀκούσατε τοὺς λόγους τού-
τους· Ἰησοῦν τὸν Ναζω-
10,38 ραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ
ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς
δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ ση-
μείοις, οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ
ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς
καὶ αὐτοὶ οἴδατε,
4,28. 3,18. 23. τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ
L.22, βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ
22pp. 1Cor. θεοῦ ἔκδοτον λαβόντες, διὰ
9,21. χειρῶν ἀνόμων προσπήξαν-
7,52. τες ἀνείλατε·
3,15.. 24. ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησε,
Ps. λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θα-
18,5s. 116,3 νάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνα-
τὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ'
αὐτοῦ.
25. Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐ-
Ps.16 8-11. τόν· „Προωρώμην τὸν κύ-
ριον ἐνώπιόν μου διαπαν-
τός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν,
ἵνα μὴ σαλευθῶ.
26. Διὰ τοῦτο εὐφράνθη
ἡ καρδία μου καὶ ἠγαλλιά-
σατο ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ
καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει
ἐπ' ἐλπίδι,
1Pt. 3,18s. 27. ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις
* τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδου, οὐ-
13,35 δὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν
διαφθοράν.
28. Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς
ζωῆς· πληρώσεις με εὐφρο-
σύνης μετὰ τοῦ προσώπου
σου."
29. Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν
εἰπεῖν μετὰ παῤῥησίας πρὸς

ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου
Δαυΐδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε 13,36 1Rg.
καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα 2,10.
αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι Neh. 3,16.
τῆς ἡμέρας ταύτης.
30. Προφήτης οὖν ὑπάρ-
χων καὶ εἰδώς, ὅτι ὅρκῳ ὤμο- *
σεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ Ps. 89,4s.
τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καθίσαι 2Sam
ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 7,12.
31. προϊδὼν ἐλάλησε περὶ
τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χρι-
στοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη εἰς
ᾅδου οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ *
εἶδε διαφθοράν.
32. Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν v.24.
ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗ πάντες 3,15.. 1,22.
ἡμεῖς ἐσμὲν μάρτυρες. 4,10.33.
33. Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ 5,31.
ὑψωθείς, τήν τε ἐπαγγελίαν 1,4..
τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβὼν
παρὰ τοῦ πατρός, ἐξέχεε
τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε
καὶ ἀκούετε.
34. Οὐ γὰρ Δαυῒδ ἀνέβη
εἰς τοὺς οὐρανούς· λέγει δὲ Ps. 110,1
αὐτός· „Εἶπεν ὁ κύριος τῷ L.20,
κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν 42pp. Mt.
μου, 22,44..
35. ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
σου.“
36. Ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέ-
τω πᾶς οἶκος Ἰσραήλ, ὅτι
καὶ κύριον αὐτὸν καὶ Χρι-
στὸν ὁ θεὸς ἐποίησε τοῦτον
τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσταυ-
ρώσατε.

37. Ἀκούσαντες δὲ κατε-
Sir. 14,1. νύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν
τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς
λοιποὺς ἀποστόλους· Τί
16,30 ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί;
* v.40. 38. Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς
3,19. αὐτούς· Μετανοήσατε καὶ
L.24, 47. βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν
Mt. 3,2.. ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,
8,15s. 19,5s. καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν
τοῦ ἁγίου πνεύματος.
2,17 ss. 39. Ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγ-
Eph. γελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν,
2,13. καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακράν,
10,47 ὅσους ἂν προσκαλέσηται κύ-
Joel 3,5. ριος ὁ θεὸς ἡμῶν.
40. Ἑτέροις τε λόγοις πλείο-
σι διεμαρτύρατο καὶ παρε-
κάλει, λέγων· Σώθητε ἀπὸ
Ph. 2,15. τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύ-
L.9, της.
41.. * 41. Οἱ μὲν οὖν ἀσμένως
ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐ-
τοῦ ἐβαπτίσθησαν· καὶ
v.47. προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί-
νῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι·
1,14. 42. ἦσαν δὲ προσκαρτε-
R.15, ροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀπο-
26? στόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ
* v.46.. τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ
ταῖς προσευχαῖς.
43. Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ
φόβος, πολλά τε τέρατα καὶ
σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων
ἐγίνετο.
44. Πάντες δὲ οἱ πιστεύον-

τες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ 2,1.
εἶχον ἅπαντα κοινά, 4,32 ss.
45. καὶ τὰ κτήματα καὶ 5,1s.
τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον
καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι, Dt. 15,11
καθότι ἄν τις χρείαν εἶχε. Jes.
46. Καθ' ἡμέραν τε προς- 58,7.
καρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν
ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ'
οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον v.42. 20,7.
τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ
ἀφελότητι καρδίας,
47. αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ
ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον 5,13.
τὸν λαόν. Ὁ δὲ κύριος προς- v.41.
ετίθει τοὺς σωζομένους καθ' 4,4. 5,14.
ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ. 11,21. 14,1. *

CAP. III.

Petri sanatio claudi et cohortatio populi ad poenitentiam.

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος
καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς
τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς 2,15.
προσευχῆς τὴν ἐννάτην.
2. Καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ 14,8. 8,7.
κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρ-
χων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν
καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύ-
ραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομέ- [1Rg. 7,19.
νην ὡραίαν, τοῦ αἰτεῖν ἐλεη-
μοσύνην παρὰ τῶν εἰςπο-
ρευομένων εἰς τὸ ἱερόν·
3. ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰω-
άννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς
τὸ ἱερόν, ἠρώτα ἐλεημοσύ-
νην λαβεῖν.
4. Ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς
αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπε·
Βλέψον εἰς ἡμᾶς.
5. Ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς,
προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν
λαβεῖν.
6. Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀργύ-
ριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρ-
χει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι
4,10. 9,34. δίδωμι· Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,
14,10 ἔγειραι καὶ περιπάτει.
7. Καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς
[Mt. 8,15. δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· παρα-
al. χρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐ-
τοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά,
8. καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη
καὶ περιεπάτει· καὶ εἰςῆλθε
σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν, πε-
Jes. 35,6. ριπατῶν καὶ ἁλλόμενος καὶ
αἰνῶν τὸν θεόν.
9. Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ
λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰ-
νοῦντα τὸν θεόν·
10. ἐπεγίνωσκόν τε αὐτον,
ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν
[Jo. 9,8. ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ
τῇ ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ,
καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους
καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμ-
βεβηκότι αὐτῷ.
11. Κρατοῦντος δὲ αὐτου
τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην,
συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς
5,12. Jo. ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ κα-
10,23 λουμένῃ Σολομῶνος ἔκθαμ-
1Rg. 6,3. βοι.
12. Ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπε-
κρίνατο πρὸς τὸν λαόν·

Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυ-
μάζετε ἐπὶ τούτῳ; ἢ ἡμῖν τί
ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ
εὐσεβείᾳ πεποιηκόσι τοῦ [Jo. 9,31..
περιπατεῖν αὐτόν;
13. Ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ 5,30. Ex.
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ θεὸς 3,6. L.20,
τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε 37pp.
τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, v.26. 4,27.
ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε, 30..
καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ
πρόσωπον Πιλάτου, κρίναν- L.23,
τος ἐκείνου ἀπολύειν. 16.18 pp.
14. Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ
δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ᾐτή- 7,52..
σασθε ἄνδρα φονέα χαρι-
σθῆναι ὑμῖν· 5,31.Ebr.2,10.12,2.
15. τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς Jo. 10,10
ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ θεὸς
ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς 2,32.. 10,40
μάρτυρές ἐσμεν. 13,30ss.
16. Καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ 17,31 1Cor.
ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον, ὃν 15,15
θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστε- cet.
ρέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ
ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν Mt.8, 13.al.
αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύ- v.7.
την ἀπέναντι πάντων ὑμῶν.
17. Καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα L. 23,34
ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, 1Cor. 2,8.
ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν.
18. Ὁ δὲ θεὸς ἃ προκατήγ- v.24..
γειλε διὰ στόματος πάντων
τῶν προφητῶν αὐτοῦ, πα- *
θεῖν τὸν Χριστόν, ἐπλήρω- 2,23..
σεν οὕτω.
19. Μετανοήσατε οὖν καὶ 2,38.. Col.
ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλει- 2,14..
φθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας,
Jes. 35,10 20. ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ
Dn.7, ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου
22.27 R.8, τοῦ κυρίου καὶ ἀποστείλῃ
18. τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν
* Ἰησοῦν Χριστόν,
1,6. 21. ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέ-
Mt. 17,11 ξασθαι ἄχρι χρόνων ἀπο-
19,28 καταστάσεως πάντων, ὧν
Ebr. 9,10. ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόμα-
* τος τῶν ἁγίων αὐτοῦ προ-
φητῶν ἀπ' αἰῶνος.
* 22. Μωϋσῆς μὲν πρὸς τοὺς
7,37. Dt. πατέρας εἶπεν· „Ὅτι προ-
18,18 φήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύ-
s. ριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν
ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐ-
τοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα
ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς.
23. Ἔσται δέ, πᾶσα ψυχή,
Jo. 3,18. ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προ-
φήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευ-
θήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.“
v.18. L.24, 24. Καὶ πάντες δὲ οἱ προ-
26s.. φῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν
καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ
v.20s. κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας
ταύτας.
25. Ὑμεῖς ἐστὲ οἱ υἱοὶ τῶν
R. 3,2. προφητῶν καὶ τῆς διαθή-
κης, ἧς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς
τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων
Gen. 22,18 πρὸς Ἀβραάμ· „Καὶ ἐν τῷ
al. σπέρματί σου ἐνευλογηθή-
Gal. 3,8.. σονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ
τῆς γῆς.“
13,46 26. Ὑμῖν πρῶτον ὁ θεός,
v.13.. ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐ-

τοῦ, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐ-
λογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀπο-
στρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν
πονηριῶν ὑμῶν.

CAP. IV.

Petrus cum Joanne coram Synedrio. Interdictio. Supplicatio. Communio bonorum; Barnabas.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν
πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν
αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρα- 5,24.
τηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδ- L.22,52.
δουκαῖοι, 2Mc.3,4.
2. διαπονούμενοι διὰ τὸ
διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν
καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰη- 5,17.
σοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ 23,6 ss.
νεκρῶν. 17,31
3. Καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς
τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς
τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν
γὰρ ἑσπέρα ἤδη.
4. Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάν-
των τὸν λόγον ἐπίστευσαν· 2,47..
καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν
ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε.
5. Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔ-
ριον συναχθῆναι αὐτῶν 5,21.
τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσβυ-
τέρους καὶ γραμματεῖς εἰς *
Ἱερουσαλήμ,
6. καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιερέα 5,17.
καὶ Καϊάφαν καὶ Ἰωάννην L. 3,2..
καὶ Ἀλέξανδρον καὶ ὅσοι
ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατι-
κοῦ.
7. Καὶ στήσαντες αὐτοὺς
ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο·
[L. 20,2. Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ
pp. ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο
ὑμεῖς;
[L. 12,11 8. Τότε Πέτρος πλησθεὶς
s.pp. πνεύματος ἁγίου εἶπε πρὸς
αὐτούς· Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ
καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραήλ,
9. εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνα-
[Jo. 10,32 κρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ
ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν
τίνι οὗτος σέσωσται·
10. γνωστὸν ἔστω πᾶσιν
ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσρα-
3,6.. ήλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,
ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ
3,15.. θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν
τούτῳ οὗτος παρέστηκεν
ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.
Ps. 118, 11. Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ
22. ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν
Mt. 21,42 οἰκοδομούντων ὁ γενόμενος
cet. εἰς κεφαλὴν γωνίας.
12. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ
οὐδενὶ ἡ σωτηρία· οὔτε γὰρ
Mt. 1,21. ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν
Jo. οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν
3,16. ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆ-
ναι ἡμᾶς.
13. Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ
Πέτρου παῤῥησίαν καὶ Ἰω-
άννου, καὶ καταλαβόμενοι
ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί
[Jo. 7,15. εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον
(ἐπεγίνωσκόν τε αὐτούς, ὅτι
σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν)·
14. τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέ-

ποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα
τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν 3,7ss.
εἶχον ἀντειπεῖν.
15. Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς
ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν,
συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους,
16. λέγοντες· Τί ποιήσομεν 5,38s.
τοῖς ἀνθρώποις τούτοις;
ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον
γέγονε δι' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς
κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φα-
νερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρ-
νήσασθαι·
17. ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον
διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν,
ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα αὐ-
τοῖς, μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ 5,28. 40.
ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀν-
θρώπων.
18. Καὶ καλέσαντες αὐ-
τούς, παρήγγειλαν αὐτοῖς
τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι
μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματι τοῦ Ἰησοῦ.
19. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάν-
νης ἀποκριθέντες πρὸς αὐ-
τοὺς εἶπον· Εἰ δίκαιόν ἐστιν
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὑμῶν 5,29.
ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, [Dn. 6,11.
κρίνατε· R.13,1ss.
20. οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς,
ἃ εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν,
μὴ λαλεῖν.
21. Οἱ δὲ προσαπειλησάμε-
νοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν
εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολά-
σωνται αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, 5,26.
ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν
θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι·
22. ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων
Jo.5,7? τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος,
ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον
τοῦτο τῆς ἰάσεως.
23. Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον
v.31s. 1,13s. πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγ-
12,12 γειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
εἶπον.
24. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμο-
θυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς
L. 2,29. τὸν θεὸν καὶ εἶπον· Δέσπο-
Ap. 6,10; τα, σὺ ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν
Jes. οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
37,16 τὴν θάλασσαν καὶ πάντα
τὰ ἐν αὐτοῖς,
* L.1, 25. ὁ διὰ στόματος Δαυὶδ
69; παιδός σου εἰπών· „Ἱνατί
Ps. 2,1s. ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ
ἐμελέτησαν κενά;
26. παρέστησαν οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συν-
ήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, κα-
τὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ
Χριστοῦ αὐτοῦ.“
27. Συνήχθησαν γὰρ ἐπ'
* ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ
3,13.. ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου
10,38 Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης
L.23, 6ss. τε καὶ Πόντιος Πιλάτος σὺν
ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραήλ,
28. ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου
2,23.. καὶ ἡ βουλή σου προώρισε
Mt. 26,24 γενέσθαι.
29. Καὶ τανῦν, κύριε, ἔπιδε
v.17. ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ
δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ

παῤῥησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου,

30. *ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ* Mc. 16,17
σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι ss..
διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου 3,13..
παιδός σου Ἰησοῦ. Mt.12,18.

31. *Καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἦσαν* 2,2ss.
συνηγμένοι· καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος v.8.
ἁγίου καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παῤῥησίας.

32. *Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐ-* 2,44 s.
τῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά.

33. *Καὶ μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ* 3,15.. 1,22.
ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου Ἰησοῦ· χάρις τε 2,47?
μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς.

34. *Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον* [L. 12,33
τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων

35. *καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς* v.37. 5,2.
πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδοτο δὲ ἑκάστῳ, καθότι ἄν 2,45..
τις χρείαν εἶχεν.

36. *Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς* * 9,27.
Βαρνάβας ὑπὸ τῶν ἀπο- 11-15
1Cor. 9,6. *στόλων, ὅ ἐστι μεθερμηνευό-*
Gal.2. *μενον υἱὸς παρακλήσεως,*
Col. 4,10. *Λευΐτης, Κύπριος τῷ γένει,*

37. *ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.*

CAP. V.

Ananias et Sapphira; Apostolorum miracula. Capti primum ab angelo, deinde Gamalielis judicio liberantur.

[Dn. 1,6. *Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε κτῆμα,*

2. *καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας*
4,35.. *μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν.*

v.4. 3. *Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀνα-*
13,10 *νία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σα-*
L.22, 3.31.. *τανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύ-*
Jo. 13,2. *σασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ*
27. *ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ*
8,44. *τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου;*

4. *Οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενε καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ.*

5. *Ἀκούων δὲ Ἀνανίας τοὺς*
13,11 8,20 *λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέ-*
ss. *ψυξε. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα·*

6. *ἀναστάντες δὲ οἱ νεώ-*

τεροι συνέστειλαν αὐτὸν [Lev.
καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. 10,4s.
7. Ἐγένετο δέ, ὡς ὡρῶν [L.
τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ 9,28.
αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς
εἰςῆλθεν.
8. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέ-
τρος· Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου
τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ
εἶπε· Ναί, τοσούτου.
9. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς
αὐτήν· Τί ὅτι συνεφωνήθη
ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα v.3s.
κυρίου; Ἰδού, οἱ πόδες τῶν 15,28
θαψάντων τὸν ἄνδρα σου v.6.
ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσί σε.
10. Ἔπεσε δὲ παραχρῆμα
παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ
ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ
νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νε-
κρὰν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθα-
ψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς.
11. Καὶ ἐγένετο φόβος μέ-
γας ἐφ᾽ ὅλην τὴν ἐκκλησίαν
καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούον-
τας ταῦτα.
12. Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν
ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα v.15. 4,30.
καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολ- 6,8.
λά· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν 19,11
ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολο- 3,11.
μῶνος·
13. τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς
ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς,
ἀλλ᾽ ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ 2,47.
λαός·
14. μᾶλλον δὲ προσετίθεν- 2,47.. 11,24
το πιστεύοντες τῷ κυρίῳ,
πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυ-
ναικῶν·
* 15. ὥστε κατὰ τὰς πλατείας
19,12 ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ
τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραβ-
βάτων, ἵνα ἐρχομένου Πέ-
[L.6,19.. τρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ
τινὶ αὐτῶν.
16. Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ
πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων
εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες
ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους
8,7. ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρ-
των· οἵτινες ἐθεραπεύοντο
ἅπαντες.
4,1.6. 17. Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιε-
ρεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ,
ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδου-
καίων, ἐπλήσθησαν ζήλου
18. καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖ-
ρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστό-
λους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν
τηρήσει δημοσίᾳ.
12,7. 27,23 19. Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ
τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας
τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγών τε
αὐτοὺς εἶπε·
20. Πορεύεσθε καὶ στα-
θέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ
Jo. 12,50 τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα
6,63. τῆς ζωῆς ταύτης.
21. Ἀκούσαντες δὲ εἰςῆλ-
θον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ
ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον. Πα-
ραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς
4,5. καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλε-
σαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν
2Mc. 4,44. τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν

Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς
τὸ δεσμωτήριον, ἀχθῆναι
αὐτούς.
22. Οἱ δὲ ὑπηρέται παρα-
γενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς
ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαν-
τες δὲ ἀπήγγειλαν,
23. λέγοντες· Ὅτι τὸ μὲν
δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλει-
σμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ
καὶ τοὺς φύλακας ἑστῶτας *
πρὸ τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες
δὲ ἔσω οὐδένα εὕρομεν.
24. Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λό-
γους τούτους ὅ τε ἱερεὺς καὶ *
ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ 4,1.
οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ
αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. 2,12.
25. Παραγενόμενος δέ τις
ἀπήγγειλεν αὐτοῖς· Ὅτι *
ἰδού, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε
ἐν τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ
ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδάσκον-
τες τὸν λαόν.
26. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρα-
τηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις,
ἤγαγεν αὐτούς, οὐ μετὰ
βίας· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν 4,21.
λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.
27. Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς
ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ
ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχι-
ερεύς,
28. λέγων· Οὐ παραγγε- *
λίᾳ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ 4,17s.
διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τούτῳ; καὶ ἰδού, πεπληρώ-
κατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς
διδαχῆς ὑμῶν καὶ βούλεσθε
2,23.. ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα
Mt. 27,25 τοῦ ἀνθρώπου τούτου;
29. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέ-
τρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον·
4,19.. Πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον
ἢ ἀνθρώποις.
3,13.. 30. Ὁ θεὸς τῶν πατέρων
15.. ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν
10,39 ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμά-
Gal. 3,13.. σαντες ἐπὶ ξύλου·
3,15.. 31. τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν
2,33. καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ
38. αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν τῷ
Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν.
* 32. Καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν αὐτοῦ
μάρτυρες τῶν ῥημάτων τού-
1,8. 22.. των, καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ
2,4. ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς
Jo. 7,39. πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.
[7,54 33. Οἱ δὲ ἀκούσαντες διε-
* πρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο
ἀνελεῖν αὐτούς.
34. Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ
συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνό-
22,3. [Nm. ματι Γαμαλιήλ, νομοδιδά-
1,10. σκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ,
ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ τι τοὺς
* ἀποστόλους ποιῆσαι·
35. εἶπέ τε πρὸς αὐτούς·
Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσ-
έχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀν-
θρώποις τούτοις, τί μέλλετε
πράσσειν.
21,38 36. Πρὸ γὰρ τούτων τῶν
8,9. ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέ-
Gal. 2,6. γων εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ

προςεκλίθη ἀριθμὸς ἀν- *
δρῶν ὡςεὶ τετρακοσίων· ὃς
ἀνῃρέθη, καὶ πάντες ὅσοι
ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθη-
σαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν.
37. Μετὰ τοῦτον ἀνέστη
Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς
ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ L. 2,2.
ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω
αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο,
καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο
αὐτῷ διεσκορπίσθησαν.
38. Καὶ τανῦν λέγω ὑμῖν,
ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων τούτων καὶ ἐάσατε αὐ- *
τούς· ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώ- Mt. 15,13
πων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔρ-
γον τοῦτο, καταλυθήσεται·
39. εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστίν, οὐ
δύνασθε καταλῦσαι αὐτό· *
μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρε- 9,5. Ps.2,
θῆτε. 1ss.
40. Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ·
καὶ προςκαλεσάμενοι τοὺς ἀ-
ποστόλους, δείραντες παρ- 22,19
ήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ 4,18.
ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέ-
λυσαν αὐτούς.
41. Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο
χαίροντες ἀπὸ προςώπου Mt.5, 10.12
τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ 1Pt.
ὀνόματος κατηξιώθησαν ἀ- 4,13. 2Cor.
τιμασθῆναι· 4,8ss.
42. πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ
ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐ- 2,46.
παύοντο διδάσκοντες καὶ
εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν
Χριστόν.

CAP. VI.

Septem diaconi. Stephanus impietatis accusatus.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύ-
ταις, πληθυνόντων τῶν μα-
θητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς
9,29. τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς
Ἑβραίους, ὅτι παρεθεω-
ροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ
καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν.
2. Προςκαλεσάμενοι δὲ οἱ
δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μα-
θητῶν εἶπον· Οὐκ ἀρεστόν
ἐστιν, ἡμᾶς καταλείψαντας
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακο-
νεῖν τραπέζαις.
3. Ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελ-
1Tm. 3,8ss. φοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυ-
ρουμένους ἑπτά, πλήρεις
πνεύματος ἁγίου καὶ σο-
φίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ
τῆς χρείας ταύτης·
4. ἡμεῖς δὲ τῇ προςευχῇ
καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου
προςκαρτερήσομεν.
5. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώ-
πιον παντὸς τοῦ πλήθους·
καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον,
ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ
πνεύματος ἁγίου, καὶ Φί-
8,5ss. 21,8. λιππον καὶ Πρόχορον καὶ
Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ
Ap. 2,6? Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον
προςήλυτον Ἀντιοχέα·
6. οὓς ἔστησαν ἐνώπιον
13,3. τῶν ἀποστόλων· καὶ προς-
8,17. Mt. εὐξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς
19,13 τὰς χεῖρας.

7. Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
ηὔξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ 19,20 2,47..
ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν
Ἱερουσαλὴμ σφόδρα· πολύς
τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπή- *
κουον τῇ πίστει.
8. Στέφανος δὲ πλήρης
χάριτος καὶ δυνάμεως ἐποίει * 4,33;
τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα 5,12..
ἐν τῷ λαῷ.
9. Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν
ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγο-
μένης Λιβερτίνων καὶ Κυ-
ρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων
καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ
Ἀσίας, συζητοῦντες τῷ Στε-
φάνῳ·
10. καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντι- L. 21,15
στῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ
πνεύματι ᾧ ἐλάλει.
11. Τότε ὑπέβαλον ἄνδρας
λέγοντας· Ὅτι ἀκηκόαμεν
αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα
βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ v.13.
τὸν θεόν.
12. Συνεκίνησάν τε τὸν
λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους
καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ
ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐ-
τὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συν-
έδριον.
13. Ἔστησάν τε μάρτυρας
ψευδεῖς λέγοντας· Ὁ ἄν- [1Rg. 21,13
θρωπος οὗτος οὐ παύεται
ῥήματα λαλῶν κατὰ τοῦ τό- *
που τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· 7,53.
14. ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ
λέγοντος· Ὅτι Ἰησοῦς ὁ
Mt. 26,61 Ναζωραῖος οὗτος καταλύ-
cet. σει τὸν τόπον τοῦτον καὶ
ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν
ἡμῖν Μωϋσῆς.
15. Καὶ ἀτενίσαντες εἰς
αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζό-
μενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον
Mt. 13,43 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ
[2Sm 14,17 πρόσωπον ἀγγέλου.

CAP. VII.

Oratio Stephani historiam gentis contumacis perlustrans. Interpellatus lapidatur.

Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεύς· Εἰ
ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει;
22,1. 2. Ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες ἀδελ-
φοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε.
13,16 Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ
ss. πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι
Neh. 9,7ss. ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν ἢ
κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαῤ-
ῥάν,
3. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν·
Gen. 12,1. „Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ
ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ
* δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι
δείξω.“
4. Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς
Χαλδαίων κατῴκησεν ἐν
Χαῤῥάν· κἀκεῖθεν, μετὰ τὸ
ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐ-
Gen. 12,5. τοῦ, μετῴκισεν αὐτὸν εἰς
τὴν γῆν ταύτην, εἰς ἣν ὑμεῖς
[Mt. 2,23. νῦν κατοικεῖτε·
5. καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ
κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ
βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγεί-
λατο αὐτῷ δοῦναι εἰς κατά-

σχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρ- Gen. 12,7.
ματι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτόν, οὐκ 13,15 al.
ὄντος αὐτῷ τέκνου.
6. Ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ θεός,
ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ Gen. 15,13
πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, s.
καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ
κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· Ex. 12,40
7. „καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἐὰν Gal.
δουλεύσωσι, κρινῶ ἐγώ (εἶπεν 3,17.
ὁ θεός), καὶ μετὰ ταῦτα
ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσου- Ex. 3,12.
σί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ."
8. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δια- Gen. 17,10
θήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως
ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, καὶ Gen.
περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ 21,2. 4.
τῇ ὀγδόῃ, καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν 25,26
Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακὼβ τοὺς 29,31 ss.
δώδεκα πατριάρχας. 30,5ss.
9. Καὶ οἱ πατριάρχαι ζη-
λώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἀπέ- Gen. 37,11
δοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν 28;
ὁ θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ, 39,2.
10. καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ
πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ Gen. 41,37
σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βα- ss.
σιλέως Αἰγύπτου· καὶ κατ-
έστησεν αὐτὸν ἡγούμενον
ἐπ᾽ Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν
οἶκον αὐτοῦ.
11. Ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ᾽ ὅλην Gen. 41,54
τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χα- ss.
ναάν, καὶ θλῖψις μεγάλη,
καὶ οὐχ εὕρισκον χορτάσμα-
τα οἱ πατέρες ἡμῶν.
12. Ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα
* σιτία εἰς Αἴγυπτον ἐξαπέ-
Gen. 42,1s; στειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν
45,4. 16. πρῶτον·
13. καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνε-
γνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελ-
φοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν
ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος
τοῦ Ἰωσήφ.
14. Ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ
Gen. 45,9s; μετεκαλέσατο τὸν πατέρα
46,27 αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν
Ex. 1,5. τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, ἐν
Lxx. ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε.
Gen. 46,1; 15. Κατέβη δὲ Ἰακὼβ εἰς
49,33 Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν
αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν,
Jos. 24,32 16. καὶ μετετέθησαν εἰς Συ-
Gen. χέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνή-
50,25 49,30 ματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ
23,17 τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν
33,19 υἱῶν Ἐμμὼρ τοῦ Συχέμ.
17. Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ
v.7. χρόνος τῆς ἐπαγγελίας, ἧς
* ὤμοσεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ,
Ex. 1,7s. ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπλη-
θύνθη ἐν Αἰγύπτῳ,
18. ἄχρις οὗ ἀνέστη βασι-
λεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν
Ἰωσήφ.
Ex. 1,10; 19. Οὗτος κατασοφισάμε-
15ss.; νος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσε
2,3. τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ
ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη αὐ-
[L. 17,33 τῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι.
Ex. 2,2. 20. Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη
Ebr. Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ
11,23 θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας
Ex. 6,20. τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός.

21. Ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν Ex. 2,3ss.
ἀνείλατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ
Φαραώ, καὶ ἀνεθρέψατο
αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν.
22. Καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋ-
σῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων·
ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ [Ex. 4,10.
ἐν ἔργοις αὐτοῦ.
23. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ
τεσσαρακονταετὴς χρόνος,
ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ [L. 24,38
ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς Ex. 2,
αὐτοῦ, τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 11s.
24. Καὶ ἰδών τινα ἀδικού-
μενον ἠμύνατο, καὶ ἐποίησεν
ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμέ-
νῳ, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον.
25. Ἐνόμιζε δὲ συνιέναι
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ὅτι ὁ
θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δί-
δωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ
δὲ οὐ συνῆκαν·
26. τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ *
ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, Ex. 2,13.
καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς *
εἰρήνην, εἰπών· Ἄνδρες ἀ-
δελφοί ἐστε ὑμεῖς· ἱνατί
ἀδικεῖτε ἀλλήλους;
27. Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλη-
σίον ἀπώσατο αὐτόν, εἰπών·
„Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα Ex. 2,14.
καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς;
28. Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέ-
λεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς
τὸν Αἰγύπτιον;“
29. Ἔφυγε δὲ Μωϋσῆς ἐν Ex. 2,15.
τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο
πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ
Ex. 2,22. ἐγέννησεν υἱοὺς δύο.
18,3s. 30. Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν
τεσσαράκοντα, ὤφθη αὐτῷ
[Gal. 4,24. ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ
ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ πυ-
Ex. 3,2s. ρὸς βάτου.
31. Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν
* ἐθαύμασε τὸ ὅραμα· προς-
ερχομένου δὲ αὐτοῦ κατα-
νοῆσαι, ἐγένετο φωνὴ κυρίου
πρὸς αὐτόν·
Ex. 3,6. 32. „Ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πα-
Mt. 22,32 τέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ
pp. καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς
Ἰακώβ.“ Ἔντρομος δὲ γενό-
μενος Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα
κατανοῆσαι.
33. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ κύριος·
Ex. 3,5. „Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν
Jos. 5,15. ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος, ἐν
ᾧ ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν.“
Ex. 3,7s. 34. „Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν
τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύ-
πτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐ-
τῶν ἤκουσα καὶ κατέβην ἐξε-
Ex. 3,10. λέσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦ-
* ρο, ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυ-
πτον.“
35. Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν,
v.27. ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες·
„Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα
καὶ δικαστήν;“ τοῦτον ὁ
θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν
ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου
τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ
βάτῳ.
36. Οὗτος ἐξήγαγεν αὐ-

τούς, ποιήσας τέρατα καὶ Ex.7,10ss.;
σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ 14,21
ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ καὶ ἐν ss.; 15,25
τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. 16,4
37. Οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ss.
ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· 3,22.
„Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Dt. 18,15
κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν
ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ· αὐ-
τοῦ ἀκούσεσθε."
38. Οὗτός ἐστιν ὁ γενόμε-
νος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρή-
μῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ
λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Ex. 19,2s.
Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, 16ss.
ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦ- Ebr. 4,12.
ναι ἡμῖν, Jo.6,63,
39. ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπή- R. 7,12.
κοοι γενέσθαι οἱ πατέρες
ἡμῶν, ἀλλ᾽ ἀπώσαντο καὶ
ἐστράφησαν ταῖς καρδίαις Ex. 16,3.
αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον,
40. εἰπόντες τῷ Ἀαρών·
„Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ Ex. 32,1.
προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ
γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξή-
γαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύ-
πτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν
αὐτῷ." Neh.9,18.
41. Καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν Ez. 20,7s.
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ
ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, Ex.
καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔρ- 32,6.
γοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.
42. Ἔστρεψε δὲ ὁ θεὸς καὶ
παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν R.1, 24s.;
τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ· Jer.
καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ 19,13

Am. 5,25- τῶν προφητῶν· „Μὴ σφά-
27. για καὶ θυσίας προςηνέγκα-
τέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν
τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ;
43. Καὶ ἀνελάβετε τὴν
Lev. 18,21 σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ
2Rg. 23,10 ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμ-
φάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιή-
σατε προςκυνεῖν αὐτοῖς, καὶ
μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βα-
βυλῶνος."
44. Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου
ἦν ἐν τοῖς πατράσιν ἡμῶν
Ex. 25,8 ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετά-
ss. ξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ
ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν
τύπον ὃν ἑωράκει·
Jos.3, 14ss. 45. ἣν καὶ εἰςήγαγον δια-
δεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν
[v.5. μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει
τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῶσεν ὁ θεὸς
Ex. 34,24 ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων
ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δα-
υίδ·
2Sm. 7,2. 46. ὃς εὗρε χάριν ἐνώπιον
Ps. τοῦ θεοῦ καὶ ᾐτήσατο εὑρεῖν
132,5 * σκήνωμα τῷ θεῷ Ἰακώβ.
1Rg. 6,1. 47. Σολομῶν δὲ ᾠκοδόμη-
σεν αὐτῷ οἶκον.
48. Ἀλλ᾽ οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν
17,24 * χειροποιήτοις κατοικεῖ, κα-
1Rg. 8,27. θὼς ὁ προφήτης λέγει·
49. „Ὁ οὐρανός μοι θρό-
Jes. 66,1s. νος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν
Mt. 5,34. ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰ-
κοδομήσετέ μοι, λέγει κύριος,
ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύ-
σεώς μου;

50. Οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίη-
σε ταῦτα πάντα;“
51. Σκληροτράχηλοι καὶ Ex. 32,9;
ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ Dt.
τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ 10,16 R.
πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπί- 2,29.
πτετε· ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν,
καὶ ὑμεῖς.
52. Τίνα τῶν προφητῶν 2Ch. 36,16
οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; Mt.
καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προ- 23,31 Ebr.
καταγγείλαντας περὶ τῆς 11,37
ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν 3,14. 22,14
ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς 1Jo.
γεγένησθε· 2,1..
53. οἵτινες ἐλάβετε τὸν νό- Ex. 20,1;
μον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, Gal. 3,19.
καὶ οὐκ ἐφυλάξατε... Ebr.2,2.[Dt.
54. Ἀκούοντες δὲ ταῦτα 33,2.
διεπρίοντο ταῖς καρδίαις 5,33.
αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς
ὀδόντας ἐπ᾽ αὐτόν.
55. Ὑπάρχων δὲ πλήρης
πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας
εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδε δόξαν
θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ
δεξιῶν τοῦ θεοῦ, Mt.
56. καὶ εἶπεν· Ἰδού, θεω- 26,64 cet.
ρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμέ-
νους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα
τοῦ θεοῦ.
57. Κράξαντες δὲ φωνῇ με-
γάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐ-
τῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυ-
μαδὸν ἐπ᾽ αὐτόν·
58. καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς Lev. 24,14
πόλεως ἐλιθοβόλουν. Καὶ
6,13. οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ
ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς
22,20 πόδας νεανίου καλουμένου
Σαύλου,
Dt. 17,7. 59. καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν
Στέφανον ἐπικαλούμενον
L.23, 46. καὶ λέγοντα· Κύριε Ἰησοῦ,
Ps. δέξαι τὸ πνεῦμά μου.
31,6. 60. Θεὶς δὲ τὰ γόνατα
ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε,
L.6, 27s.p. μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρ-
23,34 τίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο
εἰπὼν ἐκοιμήθη.
1. Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν
τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ.

CAP. VIII.

Saulus. Philippus in Samaria; Simon Magus. Aethiops Candaces.

Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες τε διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας πλὴν τῶν ἀποστόλων.
5,6. 2. Συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέ-
2,5 φανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ
ἐποιήσαντο κοπετὸν μέγαν
ἐπ᾽ αὐτῷ.
7,58. 9,1ss. 3. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο
22,4. τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴ-
Gal. 1,13. κους εἰσπορευόμενος, σύρων
τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας
παρεδίδου εἰς φυλακήν.
4. Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες
11,19 διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι
τὸν λόγον·

5. Φίλιππος δὲ κατελθὼν 6,5..
εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας
ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χρι-
στόν.
6. Προσεῖχόν τε οἱ ὄχλοι
τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φι-
λίππου ὁμοθυμαδόν, ἐν τῷ
ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν
τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. Mc.16,17s.
7. Πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόν- *
των πνεύματα ἀκάθαρτα, 5,16. 16,18
βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρ-
χετο· πολλοὶ δὲ παραλελυ-
μένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύ- 3,7. 14,8.
θησαν.
8. Καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγά- *
λη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Jo.4,40 ss.
9. Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σί-
μων προϋπῆρχεν ἐν τῇ πό-
λει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ 13,6. 19,19
ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων
εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν· 5,36..
10. ᾧ προσεῖχον πάντες
ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου,
λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ἡ δύ-
ναμις τοῦ θεοῦ ἡ καλουμένη *
μεγάλη.
11. Προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ
τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μα-
γείαις ἐξεστακέναι αὐτούς.
12. Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ
Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ
τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ
θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο v.16.
ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.
13. Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς
ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς
ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίπ-
* πῳ· θεωρῶν τε σημεῖα καὶ
δυνάμεις μεγάλας γινομέ-
νας ἐξίστατο.
14. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱε-
ροσολύμοις ἀπόστολοι, ὅτι
δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν
λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν
πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον
καὶ Ἰωάννην·
15. οἵτινες καταβάντες
προσηύξαντο περὶ αὐτῶν,
ὅπως λάβωσι πνεῦμα ἅγιον.
* v.12. 16. Οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐ-
δενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός,
μόνον δὲ βεβαπτισμένοι
ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
κυρίου Ἰησοῦ.
6,6.. 1Tm. 17. Τότε ἐπετίθουν τὰς
4,14.. χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμ-
Num. 27,18 βανον πνεῦμα ἅγιον.
* 18. Θεασάμενος δὲ ὁ Σίμων,
ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν
χειρῶν τῶν ἀποστόλων δί-
δοται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
προσήνεγκεν αὐτοῖς χρή-
ματα,
19. λέγων· Δότε κἀμοὶ τὴν
ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν
ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ
πνεῦμα ἅγιον.
20. Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς
αὐτόν· Τὸ ἀργύριόν σου
σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν,
ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ
Mt. 10,8. ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶ-
σθαι.
[Col. 1,12. 21. Οὐκ ἔστι σοι μερὶς οὐδὲ

κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ·
ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν
εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
22. Μετανόησον οὖν ἀπὸ
τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ
δεήθητι τοῦ θεοῦ, εἰ ἄρα
ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια
τῆς καρδίας σου.
23. Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας Dt. 29,18
καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ [Col.
σε ὄντα. 3,14. Jac.
24. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων 3,6?
εἶπε· Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ
ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον, ὅπως
μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν
εἰρήκατε.
25. Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυ-
ράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν
λόγον τοῦ κυρίου ὑπέστρε-
ψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, πολ- *
λάς τε κώμας τῶν Σαμαρει-
τῶν εὐηγγελίσαντο.
26. Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλά- v.29.
λησε πρὸς Φίλιππον, λέγων·
Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κα-
τὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν v.5.
τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱε-
ρουσαλὴμ εἰς Γάζαν. Αὕτη Gen. 10,19
ἐστὶν ἔρημος.
27. Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύ-
θη· καὶ ἰδού, ἀνὴρ Αἰθίοψ, Zeph. 3,10;
εὐνοῦχος, δυνάστης Κανδά- Dt.
κης τῆς βασιλίσσης Αἰθιό- 23,1?
πων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς
γάζης αὐτῆς· ὃς ἐληλύθει
προσκυνήσων εἰς Ἱερουσα- Jo. 12,20
λήμ,
28. ἦν τε ὑποστρέφων καὶ
καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος
αὐτοῦ καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν
προφήτην Ἡσαΐαν.
29. Εἶπε δὲ τὸ πνεῦμα τῷ
Φιλίππῳ· Πρόσελθε καὶ
κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ.
30. Προσδραμὼν δὲ ὁ Φί-
λιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀνα-
γινώσκοντος τὸν προφήτην
Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν· Ἆρά γε
γινώσκεις, ἃ ἀναγινώσκεις;
31. Ὁ δὲ εἶπε· Πῶς γὰρ ἂν
δυναίμην, ἐὰν μή τις ὁδη-
γήσῃ με; Παρεκάλεσέ τε τὸν
Φίλιππον, ἀναβάντα καθί-
σαι σὺν αὐτῷ.
[1Pt. 2,6. 32. Ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γρα-
φῆς, ἣν ἀνεγίνωσκεν, ἦν αὕ-
Jes. 53,7s. τη· „Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφα-
γὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς
ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐ-
[1Pt. 2,23. τὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοί-
γει τὸ στόμα αὐτοῦ.
33. Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ
ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν
δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγή-
σεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς
γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.“
34. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦ-
χος τῷ Φιλίππῳ εἶπε· Δέο-
μαί σου, περὶ τίνος ὁ προ-
φήτης λέγει τοῦτο; περὶ ἑαυ-
τοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός;
35. Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος
τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξά-
μενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύ-
της, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν
Ἰησοῦν.

36. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ
τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ·
καί φησιν ὁ εὐνοῦχος· Ἰδού,
ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτι- 10,47
σθῆναι;
37. [Εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος·
Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρ-
δίας, ἔξεστιν. Ἀποκριθεὶς
δὲ εἶπε· Πιστεύω τὸν υἱὸν 9,20.
τοῦ θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Jo.6,69..
Χριστόν.] 11,27.9,38.
1Jo.
38. Καὶ ἐκέλευσε στῆναι τὸ 4,15.
ἅρμα, καὶ κατέβησαν ἀμφό-
τεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ τε Φί-
λιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος· καὶ
ἐβάπτισεν αὐτόν.
39. Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ
ὕδατος, πνεῦμα κυρίου ἥρ- 1Rg.18,12
πασε τὸν Φίλιππον, καὶ
οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐ-
νοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν
ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων.
40. Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς
Ἄζωτον· καὶ διερχόμενος Jos.13,3.
εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πά-
σας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν
εἰς Καισάρειαν. 21,8.

Cap. IX.

Saulus convertitur. Insidiae Damasci et Hierosolymis. Petri miracula Aeneae et Tabithae.

Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων 8,3.26,11
ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς
μαθητὰς τοῦ κυρίου, προς- 22,4ss.
ελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ 26,9ss.
2. ᾐτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπι- ?2Co.12,2s.
στολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς
τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν
18,25 19,9. τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας,
23. ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δε-
22,4. 24,14 δεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερου-
22. σαλήμ.
3. Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι
ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ
Δαμασκῷ· καὶ ἐξαίφνης πε-
26,13 ριήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ
τοῦ οὐρανοῦ·
4. καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν
ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐ-
τῷ· Σαούλ, Σαούλ, τί με
διώκεις;
5. Εἶπε δέ· Τίς εἶ, κύριε;
* 1Cor. Ὁ δὲ κύριος εἶπεν· Ἐγώ εἰμι
15,8. Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις· [σκλη-
26,14 5,39. ρόν σοι πρὸς κέντρα λακτί-
ζειν.
6. Τρέμων τε καὶ θαμβῶν
εἶπε· Κύριε, τί με θέλεις
ποιῆσαι; Καὶ ὁ κύριος πρὸς
αὐτόν·] Ἀνάστηθι καὶ εἴς-
ελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λα-
ληθήσεταί σοι, τί σε δεῖ
ποιεῖν.
7. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύ-
26,14 οντες αὐτῷ εἱστήκεισαν ἐν-
22,9. νεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φω-
νῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες.
8. Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος
ἀπὸ τῆς γῆς· ἀνεῳγμένων
δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ,
* οὐδένα ἔβλεπε· χειραγω-
γοῦντες δὲ αὐτὸν εἰςήγαγον
εἰς Δαμασκόν.
9. Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ

βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ
ἔπιεν.
10. Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν
Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας,
καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος v.17.; 10,3s.
ἐν ὁράματι· Ἀνανία. Ὁ δὲ
εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε.
11. Ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν·
Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν
ῥύμην τὴν καλουμένην εὐ-
θεῖαν, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ
Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι,
Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύ- 21,39
χεται
12. καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι *
ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν εἰς-
ελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ
χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. v.18..
13. Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας·
Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν
περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα
κακὰ ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου v.1..
ἐν Ἱερουσαλήμ·
14. καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν v.2. 26,12
παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι
πάντας τοὺς ἐπικαλουμέ-
νους τὸ ὄνομά σου.
15. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ
κύριος· Πορεύου, ὅτι σκεῦος R.9, 21ss..
ἐκλογῆς μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ 26,17
βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώ- 22,21 Eph.
πιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, 3,8..
υἱῶν τε Ἰσραήλ. 25,24
16. Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐ- 2Cor. 11,23
τῷ, ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ss.
ὀνόματός μου παθεῖν. Mt. 5,11s.
17. Ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας
καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν·
28,8. καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς
χεῖρας εἶπε· Σαοὺλ ἀδελφέ,
ὁ κύριος ἀπέσταλκέ με, Ἰη-
σοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ
ᾗ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ
πλησθῇς πνεύματος ἁγίου.
18. Καὶ εὐθέως ἀπέπεσον
ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ
22,13 ὡςεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε
* παραχρῆμα καὶ ἀναστὰς
ἐβαπτίσθη,
19. καὶ λαβὼν τροφὴν ἐν-
ίσχυσεν. Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν
ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέ-
ρας τινάς·
Gal. 1,17. 20. καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συν-
* αγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Ἰη-
8,37. σοῦν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ.
21. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ
ἀκούοντες καὶ ἔλεγον· Οὐχ
v. 1,14. οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν
8,1. Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλου-
26,10 Gal. μένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ
1,13. ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα
δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ
ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς;
22. Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνε-
2,6. δυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε
τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμ-
βιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
Χριστός.
23. Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέ-
ραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο
2Cor. 11,32 οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν.
24. Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ
ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. Παρε-

τηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας *
ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως
αὐτὸν ἀνέλωσι.
25. Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ *
μαθηταὶ νυκτός, καθῆκαν 2Cor. 11,33
διὰ τοῦ τείχους, χαλάσαν-
τες ἐν σπυρίδι.
26. Παραγενόμενος δὲ εἰς
Ἱερουσαλὴμ ἐπειρᾶτο κολ- Gal. 1,18s.
λᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ
πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν,
μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μα-
θητής.
27. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβό- 4,36..
μενος αὐτὸν ἤγαγε πρὸς
τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγή-
σατο αὐτοῖς, πῶς ἐν τῇ ὁδῷ
εἶδε τὸν κύριον, καὶ ὅτι ἐλά-
λησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δα- v.20. 26,20
μασκῷ ἐπαῤῥησιάσατο ἐν 22s.
τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ.
28. Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰς-
πορευόμενος καὶ ἐκπορευό-
μενος ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ *
παῤῥησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνό-
ματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.
29. Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει
πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ
ἐπεχείρουν αὐτὸν ἀνελεῖν.
30. Ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελ-
φοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς
Καισάρειαν καὶ ἐξαπέστει- 11,25 Gal.
λαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. 1,21.
31. Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία *
καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ
Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας 1Cor.
εἶχεν εἰρήνην, οἰκοδομου- 3,10..
μένη καὶ πορευομένη τῷ φό-
13,15 Jo. βῳ τοῦ κυρίου, καὶ τῇ παρα-
14,16 κλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος
12,24 ἐπληθύνετο.
6,1.7. 7,17. 32. Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερ-
χόμενον διὰ πάντων κατελ-
θεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους
τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν.
33. Εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν
τινα Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν
ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβ-
βάτῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος.
34. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέ-
τρος· Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰη-
3,6. σοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι
καὶ στρῶσον σεαυτῷ. Καὶ
εὐθέως ἀνέστη.
35. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάν-
v.38. τες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν
Jes. 35,2. καὶ τὸν Σαρῶνα, οἵτινες
ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.
Jon.1, 3.al. 36. Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν
μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά,
ἣ διερμηνευομένη λέγεται
v.39. 10,2. Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης
Jac. 3,17. ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημο-
συνῶν ὧν ἐποίει.
37. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέ-
[Ps. 41,4. ραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν
αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαν-
1,13. 20,8. τες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑ-
1Rg. περῴῳ.
17,19 al. 38. Ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης
τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκού-
σαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν
αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄν-
δρας πρὸς αὐτόν, παρακα-
* λοῦντες μὴ ὀκνῆσαι διελθεῖν
ἕως αὐτῶν.

39. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος
συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παρα-
γενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ
ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν
αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίου-
σαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶ-
νας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει
μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς.
40. Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας Mt. 9,25.
ὁ Πέτρος, θεὶς τὰ γόνατα
προσηύξατο· καὶ ἐπιστρέψας Jo. 11,41
πρὸς τὸ σῶμα εἶπε· Ταβιθά,
ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς Mc. 5,41.
ὀφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ ἰδοῦ-
σα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε. L.7, 14s.
41. Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέ-
στησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ
τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας,
παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν.
42. Γνωστὸν δὲ ἐγένετο
καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης· καὶ
πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν 16,31 [Jo.
κύριον. 10,42
43. Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκα-
νὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ
παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ. 10,6.

CAP. X.

Cornelius. Petri visio. Caesaream arcessitur ibique docet. Pagani Spiritu Sancto imbuti.

Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισα- * 8,40.
ρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος,
ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς Mt.8, 5.10.
καλουμένης Ἰταλικῆς,
2. εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος v.22. 28.
τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ
αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύ- 9,36. Dan.
νας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεό- 4,24.
μενος τοῦ θεοῦ διαπαντός.
v.10. 3. Εἶδεν ἐν ὁράματι φανε-
ρῶς, ὡσεὶ ὥραν ἐννάτην τῆς
ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ θεοῦ
εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ
εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε.
4. Ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ
ἔμφοβος γενόμενος εἶπε·
Τί ἐστι, κύριε; Εἶπε δὲ αὐ-
Ex. 2,23. τῷ· Αἱ προσευχαί σου καὶ
Ap. αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβη-
8,4. * σαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ.
5. Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόπ-
πην ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι
Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέ-
τρος·
9,43. 6. οὗτος ξενίζεται παρά
τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστὶν
* οἰκία παρὰ θάλασσαν.
7. Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγε-
λος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας
δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ καὶ
στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν
προσκαρτερούντων αὐτῷ,
8. καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς
ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς
εἰς τὴν Ἰόππην.
v.24. 9. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὁδοιπο-
ρούντων ἐκείνων καὶ τῇ πό-
λει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέ-
τρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξα-
3,1. σθαι, περὶ ὥραν ἕκτην.
10. Ἐγένετο δὲ πρόσπεινος
καὶ ἤθελε γεύσασθαι· πα-
2Cor. ρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν
12,2s. ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις,
Ap. 1,10. 11. καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν

ἀνεῳγμένον καὶ καταβαῖνον * 11,5 ss.
σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγά-
λην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδε-
μένον καὶ καθιέμενον ἐπὶ
τῆς γῆς,
12. ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ
τετράποδα καὶ τὰ ἑρπετὰ *
τῆς γῆς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ·
13. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς
αὐτόν· Ἀναστάς, Πέτρε,
θῦσον καὶ φάγε.
14. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· Μη-
δαμῶς, κύριε· ὅτι οὐδέποτε Ez. 4,14.
ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκά- Lev. 11.
θαρτον.
15. Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ
δευτέρου πρὸς αὐτόν· Ἃ ὁ 1Tm. 4,4s.
θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοί- Tit. 1,15.
νου. R.14,14.
16. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ Mt.15 11p.
τρίς· καὶ εὐθὺς ἀνελήφθη *
τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.
17. Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπό- v.28. 34s.
ρει ὁ Πέτρος, τί ἂν εἴη τὸ
ὅραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδού, οἱ
ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ 11,11 ss.
τοῦ Κορνηλίου, διερωτή-
σαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος,
ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα 12,13
18. καὶ φωνήσαντες ἐπυν-
θάνοντο, εἰ Σίμων ὁ ἐπικα-
λούμενος Πέτρος ἐνθάδε
ξενίζεται.
19. Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυ-
μουμένου περὶ τοῦ ὁράμα-
τος, εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα· 8,29.
v.7. Ἰδού, ἄνδρες τρεῖς ζητοῦ-
σί σε·
20. ἀλλὰ ἀναστὰς κατά-
βηθι καὶ πορεύου σὺν αὐ-
τοῖς μηδὲν διακρινόμενος,
διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς.
21. Καταβὰς δὲ Πέτρος
* πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν·
Ἰδού, ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε·
τίς ἡ αἰτία, δι' ἣν πάρεστε;
22. Οἱ δὲ εἶπον· Κορνήλιος
ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος
καὶ φοβούμενος τὸν θεόν,
μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου
τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων,
v.5. ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου
ἁγίου, μεταπέμψασθαί σε
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦ-
σαι ῥήματα παρὰ σοῦ.
23. Εἰςκαλεσάμενος οὖν
αὐτοὺς ἐξένισε. Τῇ δὲ ἐπαύ-
ριον ἀναστὰς ἐξῆλθε σὺν
αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελ-
11,12 9,42. φῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συν-
ῆλθον αὐτῷ.
v.9. 24. Καὶ τῇ ἐπαύριον εἰςῆλ-
θον εἰς τὴν Καισάρειαν·
ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προςδο-
κῶν αὐτούς, συγκαλεσάμενος
τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ
τοὺς ἀναγκαίους φίλους.
* 25. Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰς-
ελθεῖν τὸν Πέτρον, συναν-
τήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος
πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προς-
εκύνησεν.
26. Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν

ἤγειρε, λέγων· Ἀνάστηθι·
κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. 14,15 Ap.
27. Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ 19,10
εἰςῆλθε, καὶ εὑρίσκει συνεληλυθότας πολλούς.
28. Ἔφη τε πρὸς αὐτούς·
Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ
κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι Jo. 4,9.
ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ θεὸς
ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκά- v.15.
θαρτον λέγειν ἄνθρωπον.
29. Διὸ καὶ ἀναντιῤῥήτως
ἦλθον μεταπεμφθείς. Πυν-
θάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετ- [1Cr. 15,2.
επέμψασθέ με;
30. Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη·
Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι v.8s. 23s.
ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νη-
στεύων καὶ τὴν ἐννάτην * v.2ss.
προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ
μου, καὶ ἰδού, ἀνὴρ ἔστη
ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμ- 1,10..
πρᾷ,
31. καί φησι· Κορνήλιε,
εἰςηκούσθη σου ἡ προσευχή,
καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
32. Πέμψον οὖν εἰς Ἰόπ- 11,13
πην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος·
οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θά-
λασσαν· ὃς παραγενόμενος 11,14
λαλήσει σοι.
33. Ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα
πρός σε· σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. Νῦν
οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ πάρεσμεν, ἀκοῦσαι
πάντα τὰ προστεταγμένα
* σοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ.
Dt. 10,17 34. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ
1Sm. στόμα εἶπεν· Ἐπ' ἀληθείας
16,7. 2Chr. καταλαμβάνομαι, ὅτι οὐκ
19,7. ἔστι προσωπολήπτης ὁ θεός·
R. 2,11. 35. ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ
Gal. φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐρ-
2,6. Eph. γαζόμενος δικαιοσύνην δε-
6,9. 1Pt. κτὸς αὐτῷ ἐστί.
1,17; 36. Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε
Jes. 56,6s. τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, εὐαγγε-
λιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ
Eph. 2,14. Χριστοῦ (οὗτός ἐστι πάντων
17; κύριος)
Mt.28 18.. 37. ὑμεῖς οἴδατε, τὸ γενό-
μενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς
Mt.4, 14.17 Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ
τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βά-
πτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης,
2,22. 38. Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζα-
4,27. Jes. ρέτ· ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ
61,1. θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυ-
Ps. 45,8; νάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργε-
Mt. τῶν καὶ ἰώμενος πάντας τους
9,35.. L. καταδυναστευομένους ὑπὸ
13,16 τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν
μετ' αὐτοῦ
1,8.. 2,22. 39. (καὶ ἡμεῖς μάρτυρες
πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε
τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ
ἐν Ἱερουσαλήμ), ὃν καὶ ἀνεῖ-
5,30. λον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου.
3,15.. 40. Τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρε
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· καὶ ἔδωκεν
αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι,

41. οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ 1,22.. 2,32..
μάρτυσι τοῖς προκεχειροτο- Jo.
νημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν 21,14 Mt.28
οἵτινες συνεφάγομεν καὶ L.24.
συνεπίομεν αὐτῷ, μετὰ τὸ L. 24,43
ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν·
42. καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν 1,8..
κηρῦξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρ- 2Tm. 4,1.
τύρασθαι, ὅτι αὐτός ἐστιν Mt.
ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ 25,31 ss..
κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν.
43. Τούτῳ πάντες οἱ προ- 3,24..
φῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν Jes. 53,5s.
ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ Dan.
ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν 9,24. Mich.
πιστεύοντα εἰς αὐτόν. 7,18.al.
44. Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέ-
τρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέ- v.48. 8,12.
πεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον 15ss.;
ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας 4,31.
τὸν λόγον.
45. Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ Jes. 60,5.
περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συν-
ῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ
τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου
πνεύματος ἐκκέχυται·
46. ἤκουον γὰρ αὐτῶν λα-
λούντων γλώσσαις καὶ μεγα- 2,4..
λυνόντων τὸν θεόν. Τότε
ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος·
47. Μήτι τὸ ὕδωρ κωλῦσαι 8,36.
δύναταί τις τοῦ μὴ βαπτι-
σθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον 2,38. 15,8.
καθὼς καὶ ἡμεῖς;
48. Προσέταξέ τε αὐτοὺς
βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόμα-
τι τοῦ κυρίου. Τότε ἠρώτη- [Jo. 4,40.
σαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας
τινάς.

CAP. XI.

Petrus Hierosolymis rem exponit. *Christiani* Antiochiae; Barnabas et Saulus. Agabus.

Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι
καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ
τὴν Ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ
Eph. 3,1. ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ.
2. Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος
εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο
10,45 πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς,
3. λέγοντες· Ὅτι πρὸς ἄν-
10,28 δρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας
εἰσῆλθες καὶ συνέφαγες αὐ-
τοῖς;
4. Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος
ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς,
λέγων·
5. Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόπ-
10,10 ss πῃ προσευχόμενος καὶ εἶδον
ἐν ἐκστάσει ὅραμα, κατα-
βαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην
μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς
καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ·
6. εἰς ἣν ἀτενίσας κατε-
νόουν καὶ εἶδον τὰ τετρά-
ποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία
καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετει-
νὰ τοῦ οὐρανοῦ.
7. Ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγού-
σης μοι· Ἀναστάς, Πέτρε,
θῦσον καὶ φάγε.
8. Εἶπον δέ· Μηδαμῶς,
* κύριε· ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρ-

τον οὐδέποτε εἰςῆλθεν εἰς τὸ 10,14 cet.
στόμα μου.
9. Ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ
ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·
Ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ
κοίνου.
10. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ
τρίς· καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη
ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν.
11. Καὶ ἰδού, ἐξαυτῆς τρεῖς 10,17
ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν
οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμην, ἀπε-
σταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας
πρός με.
12. Εἶπε δέ μοι τὸ πνεῦμα 10,19 s.
συνελθεῖν αὐτοῖς μηδὲν *
διακρινόμενον· ἦλθον δὲ 10,23 25.
σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ
οὗτοι, καὶ εἰςήλθομεν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ ἀνδρός.
13. Ἀπήγγειλέ τε ἡμῖν, πῶς 10,30 32.
εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ
αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα
αὐτῷ· Ἀπόστειλον εἰς Ἰόπ-
πην καὶ μετάπεμψαι Σίμω-
να τὸν ἐπικαλούμενον Πέ-
τρον,
14. ὃς λαλήσει ῥήματα [9,6.
πρός σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ
καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου.
15. Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με
λαλεῖν, ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα 10,44
τὸ ἅγιον ἐπ᾽ αὐτούς, ὥςπερ
καὶ ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ.
16. Ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥή-
ματος κυρίου, ὡς ἔλεγεν· 1,5..
Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδα-
τι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε
ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
17. Εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν
ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ
ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν
κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ
10,47 δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι
τὸν θεόν;
15,2s. cet. 18. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα
ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν
4,21. 21,20 θεὸν λέγοντες· Ἄραγε καὶ
τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν με-
5,31. τάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωήν.
19. Οἱ μὲν οὖν διασπαρέν-
8,1.4. τες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς
γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ δι-
ῆλθον ἕως Φοινίκης καὶ
Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας,
μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον
εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις.
20. Ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν
ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρη-
* ναῖοι, οἵτινες εἰςελθόντες εἰς
Ἀντιόχειαν ἐλάλουν πρὸς
* τοὺς Ἕλληνας, εὐαγγελιζό-
4,28. 13,11 μενοι τὸν κύριον Ἰησοῦν.
21. Καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ᾽
2,47.. αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς
πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ
τὸν κύριον.
22. Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς
τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν
Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν,
4,36.. καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν
διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας·
23. ὃς παραγενόμενος καὶ
ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ
ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάν-

τας τῇ προθέσει τῆς καρδίας
προσμένειν τῷ κυρίῳ· 13,48
24. ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς
καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου 6,5.
καὶ πίστεως. Καὶ προσετέ- v.21.
θη ὄχλος ἱκανὸς τῷ κυρίῳ.
25. Ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν
ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι *
Σαῦλον· καὶ εὑρὼν αὐτὸν 9,30..
ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιό- Gal. 2,11
χειαν. ss.
26. Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνι-
αυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι
ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι
τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς
μαθητὰς Χριστιανούς. 26,28 1Pt.
27. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέ- 4,16.
ραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσο-
λύμων προφῆται εἰς Ἀντιό- 13,1. 15,32
χειαν. 1Cor.
28. Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐ- 14,1..
τῶν, ὀνόματι Ἄγαβος, ἐσή- 21,10
μανε διὰ τοῦ πνεύματος λι- 10,19 13,2.
μὸν μεγάλην μέλλειν ἔσε- 15,28
σθαι ἐφ᾽ ὅλην τὴν οἰκουμέ-
νην· ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυ-
δίου.
29. Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς
ηὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκα- R. 15,26
στος αὐτῶν εἰς διακονίαν 1Cor.
πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν 16,1. 2Cor.
τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· 8,3s. 9,12.
30. ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀπο-
στείλαντες πρὸς τοὺς πρε- 20,17 28..
σβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρ- 12,25
νάβα καὶ Σαύλου.

Cap. XII.

Herodes Agrippa Jacobum occidit, Petrum in vincula conjicit (angelus liberator; domus Mariae matris Joannis Marci), Caesareae perit.

Κατ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν και-
[4,3. al. ρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βα-
σιλεὺς τὰς χεῖρας, κακῶσαί
τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.
1,13.. L.5, 2. Ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον τὸν
10.pp ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρᾳ.
8,51p. 9,28. 3. Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν
pp.54 ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις, προς-
Mc. 1,29. έθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον
10,35 (ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύ-
41.p. 13,3. μων),
14,33 p. 4. ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς
16,24 φυλακήν, παραδοὺς τέσ-
σαρσι τετραδίοις στρατιω-
τῶν φυλάσσειν αὐτόν, βου-
λόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀνα-
γαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ.
5. Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτη-
ρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προς-
[L. 22,44 ευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη
ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν
Eph. 6,18s. θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.
6. Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν
προάγειν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυ-
κτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοι-
μώμενος μεταξὺ δύο στρα-
τιωτῶν, δεδεμένος ἁλύσεσι
v.10. δυσί· φύλακές τε πρὸ τῆς
θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν.
5,19. 27,23 7. Καὶ ἰδού, ἄγγελος κυ-
ρίου ἐπέστη καὶ φῶς ἔλαμ-
ψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πατά-
ξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέ-

τρου ἤγειρεν αὐτόν, λέγων·
Ἀνάστα ἐν τάχει. Καὶ ἐξέ-
πεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ 16,26
τῶν χειρῶν.
8. Εἶπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς
αὐτόν· Περίζωσαι καὶ ὑπό- *
δησαι τὰ σανδάλιά σου.
Ἐποίησε δὲ οὕτω. Καὶ λέγει
αὐτῷ· Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν
σου καὶ ἀκολούθει μοι.
9. Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει
αὐτῷ· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀλη-
θές ἐστι τὸ γινόμενον διὰ
τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅρα-
μα βλέπειν.
10. Διελθόντες δὲ πρώτην
φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλ-
θον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σι-
δηρᾶν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν
πόλιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοί- 16,26
χθη αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες
προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ
εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος
ἀπ' αὐτοῦ.
11. Καὶ ὁ Πέτρος γενόμε- v.9.
νος ἐν ἑαυτῷ εἶπε· Νῦν [L. 15,17
οἶδα ἀληθῶς, ὅτι ἐξαπέστει- v.7.
λε κύριος τὸν ἄγγελον αὐ- Ps. 91,11
τοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χει- Gen. 19,15
ρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς
προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν
Ἰουδαίων.
12. Συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ v.25. 15,37
τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μη- 13,5.
τρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλου- 13. Col.
μένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκα- 4,10.
νοὶ συνηθροισμένοι καὶ 2Tm. 4,11.
προσευχόμενοι. Ph.24. 1Pt.5,13.

13. Κρούσαντος δὲ αὐτοῦ
τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος,
[Jo. 18,16 προσῆλθε παιδίσκη ὑπα-
κοῦσαι, ὀνόματι Ῥόδη·
14. καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φω-
νὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς
χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυ-
λῶνα, εἰςδραμοῦσα δὲ ἀπ-
ήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέ-
τρον πρὸ τοῦ πυλῶνος.
15. Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον·
Μαίνῃ. Ἡ δὲ διϊσχυρίζετο
οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον·
Mt. 18,10 Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστιν.
Ebr. 16. Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε
1,14; L.24, κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδον
37. αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν.
17. Κατασείσας δὲ αὐτοῖς
τῇ χειρὶ σιγᾶν, διηγήσατο
αὐτοῖς πῶς ὁ κύριος αὐτὸν
ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς.
15,13 21,18 Εἶπε δέ· Ἀπαγγείλατε Ἰα-
1,13?. κώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦ-
1Cor. 15,7. τα. Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη
Gal. 1,19.. εἰς ἕτερον τόπον.
Mc. 18. Γενομένης δὲ ἡμέρας
6,3.. 15,40 ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν
16,1.. τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ
?Jac. 1,1. Πέτρος ἐγένετο.
Jud.1. 19. Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας
5,22. αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνα-
κρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευ-
σεν ἀπαχθῆναι· καὶ κατελ-
θὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς
10,1. 21,8. τὴν Καισάρειαν διέτριβεν.
23,23 20. Ἦν δὲ θυμομαχῶν
al. Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμο-
θυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς

αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλά-
στον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος 8,27.
τοῦ βασιλέως, ᾐτοῦντο εἰρή- Ez. 27,17
νην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐ- 1Rg. 5,23. 25.
τῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βα-
σιλικῆς. (9.11.)
21. Τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώ-
δης, ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα Sir. 11,4.
βασιλικὴν καὶ καθίσας ἐπὶ
τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει
πρὸς αὐτούς·
22. ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει·
Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώ- Ez. 28,2.
που.
23. Παραχρῆμα δὲ ἐπάτα- 2Sm. 24,17
ξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου, 2Mc.
ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν 9,5.9 *
τῷ θεῷ, καὶ γενόμενος σκω-
ληκόβρωτος ἐξέψυξεν.
24. Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ
ηὔξανε καὶ ἐπληθύνετο. 6,7..
25. Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦ-
λος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερου-
σαλήμ, πληρώσαντες τὴν 11,29 s.
διακονίαν, συμπαραλαβόν-
τες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπι- v.12..
κληθέντα Μάρκον.

CAP. XIII.

Barnabae et Sauli iter ad exteros. Barjesus Magus, Sergius *Paulus* Proconsul. Oratio *Pauli* Antiochiae Pisidiae in synagogâ. Judaeorum invidiâ urbe ejecti.

Ἦσαν δέ τινες ἐν Ἀντιο- 11,20 27.
χείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλη- 1Cor.
σίαν προφῆται καὶ διδάσκα- 12,28
λοι, ὅ τε Βαρνάβας καὶ Συ- 4,36..
μεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ,
R.16, 21? καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος,
Μαναήν τε Ἡρώδου τοῦ
τετράρχου σύντροφος, καὶ
Σαῦλος.
Ebr. 10,11 2. Λειτουργούντων δὲ αὐ-
13,15 R.15, τῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόν-
16. των, εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ
15,28 ἅγιον· Ἀφορίσατε δή μοι
τὸν Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον
9,15. εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλη-
μαι αὐτούς.
14,23 3. Τότε νηστεύσαντες καὶ
προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέν-
6,6.. τες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέ-
λυσαν.
4. Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμ-
φθέντες ὑπὸ τοῦ πνεύματος
τοῦ ἁγίου κατῆλθον εἰς τὴν
Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε ἀπ-
4,36. 21,3.. έπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον.
5. Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλα-
μῖνι κατήγγελλον τὸν λό-
γον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον
12,12 cet. δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην.
6. Διελθόντες δὲ ὅλην τὴν
νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρον
8,9. ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδο-
19,19 προφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνο-
μα Βαριησοῦς,
7. ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ
Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνε-
τῷ. Οὗτος προσκαλεσάμε-
νος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον
ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λό-
γον τοῦ θεοῦ.
2Tm. 3,8. 8. Ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς
Ἐλύμας ὁ μάγος (οὕτω γὰρ

μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα
αὐτοῦ), ζητῶν διαστρέψαι
τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς
πίστεως.
9. Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος,
πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου,
ἀτενίσας εἰς αὐτὸν
10. εἶπεν· Ὦ πλήρης παν-
τὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδι-
ουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ Mt. 13,38
πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύ- Dt. 13,13
σῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς
κυρίου τὰς εὐθείας;
11. καὶ νῦν ἰδού, χεὶρ κυ- 11,21
ρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλός,
μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι
καιροῦ. Παραχρῆμα δὲ ἐπέ- 5,10.
πεσεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἀχλὺς καὶ
σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει
χειραγωγούς.
12. Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπα-
τος τὸ γεγονός, ἐπίστευσεν
ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδα-
χῇ τοῦ κυρίου.
13. Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς
Πάφου οἱ περὶ Παῦλον ἦλ- [Jo. 11,19
θον εἰς Πέργην τῆς Παμφυ- 27,5..
λίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρή- v.5.. 15,38
σας ἀπ᾽ αὐτῶν ὑπέστρεψεν
εἰς Ἱεροσόλυμα.
14. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες
ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγέ-
νοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς
Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες 17,2..
εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. L.4, 16ss.
15. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ?Dt.1
τοῦ νόμου καὶ τῶν προφη- Jes.1
τῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυν-
άγωγοι πρὸς αὐτούς, λέγον-
* τες· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τίς
15,31 4,36. ἐστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλή-
σεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε.
16. Ἀναστὰς δὲ Παῦλος
12,17 al. καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ
εἶπεν· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται
καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν,
ἀκούσατε.
7,2ss. 17. Ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τού-
Dt. 4,37. του Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς
πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν
7,17.. 6. ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν
Ex.6, 1.6. γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βρα-
χίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐ-
τοὺς ἐξ αὐτῆς,
7,36.. Dt. 18. καὶ ὡς τεσσαρακονταε-
1,31. τῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν
* αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ,
Num. 14,34 19. καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ
ἐν γῇ Χαναὰν κατεκληρονό-
Dt. 7,1; μησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν.
Jos. 14,2. 20. Καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσι
[1Rg. τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα
6,1.] Jud. ἔδωκε κριτάς, ἕως Σαμουὴλ
2,16. τοῦ προφήτου·
1Sm. 8,5ss. 21. κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βα-
10,21 σιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ
θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς,
ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν,
ἔτη τεσσαράκοντα·
1Sm. 16,1 22. καὶ μεταστήσας αὐτὸν
ss. ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαυὶδ εἰς
Ps. βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυ-
89,21 ρήσας· „Εὗρον Δαυὶδ τὸν
1Sm. 13,14 τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν

καρδίαν μου, ὃς ποιήσει
πάντα τὰ θελήματά μου."
23. Τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ 2,30..
τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγ-
γελίαν ἤγαγε τῷ Ἰσραὴλ *
σωτῆρα Ἰησοῦν, L.1,27.
24. προκηρύξαντος Ἰωάν- L.3, 3ss..
νου πρὸ προσώπου τῆς εἰς-
όδου αὐτοῦ βάπτισμα με- 19,4..
τανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσ-
ραήλ.
25. Ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάν- [20, 24..
νης τὸν δρόμον, ἔλεγε· Τίνα
με ὑπονοεῖτε εἶναι, οὐκ εἰμὶ L.3, 15s..
ἐγώ· ἀλλ' ἰδού, ἔρχεται μετ'
ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπό-
δημα τῶν ποδῶν λῦσαι.
26. Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ
γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν
ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν,
ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας 5,20. R.
ταύτης ἀπεστάλη. 1,16.
27. Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν
Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες
αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες 3,17.. Jo.
καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφη- 16,3.
τῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββα-
τον ἀναγινωσκομένας, κρί- 15,21
ναντες ἐπλήρωσαν, 2,23.. 4,25ss.
28. καὶ μηδεμίαν αἰτίαν
θανάτου εὑρόντες ᾐτήσαν- L.23, 23..
το Πιλάτον ἀναιρεθῆναι
αὐτόν·
29. ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα L.22, 37..
τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα,
καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου L.23, 53..
ἔθηκαν εἰς μνημεῖον.

3,15.. 30. Ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐ-
τὸν ἐκ νεκρῶν,
1,3.. 31. ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας
πλείους τοῖς συναναβᾶσιν
αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς
* Ἱερουσαλήμ, οἵτινες νῦν εἰσὶ
1,22.. 10,41 μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν
λαόν.
26,6. 32. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγ-
2,39. R.4, γελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς
13ss. Gal.3, πατέρας ἐπαγγελίαν γενο-
14ss. μένην,
Gen. 12,3. 33. ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκ-
3,15. πεπλήρωκε τοῖς τέκνοις αὐ-
3,22? τῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰη-
* σοῦν· ὡς καὶ ἐν τῷ πρώτῳ
Ps. ψαλμῷ γέγραπται· „Υἱός
2,7. Ebr. μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γε-
1,5. γέννηκά σε."
34. Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐ-
τὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλ-
λοντα ὑποστρέφειν εἰς δια-
Jes. 55,3. φθοράν, οὕτως εἴρηκεν·
„Ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια
Δαυὶδ τὰ πιστά."
2,27. Ps. 35. Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει·
16,10. „Οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου
ἰδεῖν διαφθοράν."
36. Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γε-
νεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ
2,29.. [Jud. βουλῇ ἐκοιμήθη, καὶ προσ-
2,10. ετέθη πρὸς τοὺς πατέρας
αὐτοῦ καὶ εἶδε διαφθοράν·
37. ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν,
1,11. 3,21. οὐκ εἶδε διαφθοράν.
5,31.. 38. Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν,
ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τού-

του ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν L.24,47.
καταγγέλλεται·

39. *καὶ ἀπὸ πάντων ὧν*
οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ R.8,3.6,7.
Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ἐν Gal.
τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δι- 3,21s. Jes.
καιοῦται. 53,11

40. *Βλέπετε οὖν, μὴ ἐπέλ-*
θῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν
τοῖς προφήταις·

41. *„Ἴδετε, οἱ καταφρονη-* Hab. 1,5.
ταί, καὶ θαυμάσατε καὶ [Jes.
ἀφανίσθητε· ὅτι ἔργον ἐγὼ 28,14
ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις
ὑμῶν, ἔργον ὃ οὐ μὴ πιστεύ-
σητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται
ὑμῖν.“

42. *Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν,*
παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ v.44.
σάββατον λαληθῆναι αὐ-
τοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα.

43. *Λυθείσης δὲ τῆς συνα-*
γωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ
τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβο-
μένων προσηλύτων τῷ Παύ-
λῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ· οἵτινες
προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπει- 28,20
θον αὐτοὺς προσμένειν τῇ 11,23 14,22
χάριτι τοῦ θεοῦ.

44. *Τῷ τε ἐχομένῳ σαββά-*
τῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συν-
ήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ.

45. *Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι*
τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν v.50. 5,17.
ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς 14,2.
ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις *
ἀντιλέγοντες καὶ βλασφη-
μοῦντες.

46. *Παῤῥησιασάμενοί τε ὁ*
Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶ-
Mt. 10,6. *πον· Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον*
πρῶτον λαληθῆναι τὸν λό-
γον τοῦ θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ
L. 7,30. *ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ*
ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς
28,28 Mt. *αἰωνίου ζωῆς, ἰδού, στρεφό-*
21,43 cet. *μεθα εἰς τὰ ἔθνη.*

47. *Οὕτω γὰρ ἐντέταλται*
Jes. 49,6. *ἡμῖν ὁ κύριος· „Τέθεικά σε*
42,6. *εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε*
L. 2,32. *εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου*
τῆς γῆς.“

48. *Ἀκούοντα δὲ τα ἔθνη*
ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν
λόγον τοῦ κυρίου, καὶ ἐπί-
R. 8,29. *στευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμέ-*
νοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

49. *Διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ*
κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας.

v.45; 17,12 50. *Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώ-*
cet. *τρυναν τὰς σεβομένας γυ-*
[Mc. 15,43 *ναῖκας τὰς εὐσχήμονας καὶ*
τοὺς πρώτους τῆς πόλεως,
2Tm. 3,11. *καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ*
τὸν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν,
καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ
τῶν ὁρίων αὐτῶν.

18,6. 51. *Οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν*
L.9, 5.10, *κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν*
10s.. *ἐπ' αὐτούς, ἦλθον εἰς Ἰκό-*
νιον.

52. *Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπλη-*
5,41. *ροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος*
ἁγίου.

CAP. XIV.

Iconio pulsi. Lystrae primum divino honore, deinde lapidibus petiti. Redeunt Antiochiam Syriae.

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ, κα-
τὰ τὸ αὐτὸ εἰςελθεῖν αὐτοὺς
εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰου- 17,4. 18,4.
δαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως, 19,10
ὥςτε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε 20,21 Jo.
καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. 12,20
2. Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰου-
δαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκω- 2Tm. 3,11.
σαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν
κατὰ τῶν ἀδελφῶν.
3. Ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον
διέτριψαν παῤῥησιαζόμενοι
ἐπὶ τῷ κυρίῳ, τῷ μαρτυροῦν- 20,32 4,29s.
τι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐ- Ebr.
τοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέ- 2,4.; Mc.
ρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χει- 16,20
ρῶν αὐτῶν. 5,12..
4. Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος
τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν
σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν
τοῖς ἀποστόλοις.
5. Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν
ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν v.2. 19..
τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρί-
σαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς,
6. συνιδόντες κατέφυγον εἰς 11,19
τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Mt. 10,23
Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ 16,4.
τὴν περίχωρον·
7. κἀκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζό- 11,20
μενοι.
8. Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύ-
στροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν

3,2. 8,7. ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας
* μητρὸς αὐτοῦ, ὃς οὐδέποτε
περιπεπατήκει.
9. Οὗτος ἤκουε τοῦ Παύ-
λου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας
Mt.9, 28s. αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν
ἔχει τοῦ σωθῆναι,
* 10. εἶπε μεγάλῃ τῇ φωνῇ·
Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας
3,8. Jes. σου ὀρθός. Καὶ ἥλατο καὶ
35,6. περιεπάτει.
11. Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ
ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆραν
τὴν φωνὴν αὐτῶν, Λυκαονι-
στὶ λέγοντες· Οἱ θεοὶ ὁμοιω-
28,6. θέντες ἀνθρώποις κατέβη-
σαν πρὸς ἡμᾶς.
12. Ἐκάλουν τε τὸν μὲν
v.13. Ov. Βαρνάβαν Δία, τὸν δὲ Παῦ-
Met. λον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν
8,626 s. ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου.
13. Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς
τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως,
ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ
τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν
τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν.
14. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπό-
στολοι Βαρνάβας καὶ Παῦ-
Mt. 26,65 λος, διαῤῥήξαντες τὰ ἱμάτια
Num. αὐτῶν ἐξεπήδησαν εἰς τὸν
14,6. ὄχλον, κράζοντες
10,26 15. καὶ λέγοντες· Ἄνδρες,
Ap. 19,10 τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς
[Jac. 5,17. ὁμοιοπαθεῖς ἐσμὲν ὑμῖν ἄν-
θρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑ-
Jer. μᾶς ἀπὸ τούτων τῶν μα-
10,8 ss. ταίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ θεὸν
* ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐ-

ρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν 4,24.
θάλασσαν καὶ πάντα τὰ Ap. 14,7.
ἐν αὐτοῖς· Ps. 146,6
16. ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέ-
ναις γενεαῖς εἴασε πάντα τὰ 17,30
ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς [Ps. 81,13
αὐτῶν·
17. καίτοιγε οὐκ ἀμάρτυ- 17,27
ρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν, ἀγα- R.1, 19s..
θουργῶν, οὐρανόθεν ὑετοὺς * Jer.
διδοὺς καὶ καιροὺς καρπο- 5,24.
φόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς Ps. 147,8
καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας
ἡμῶν.
18. *Καὶ ταῦτα λέγοντες*
μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄ-
χλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.
19. *Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀν-* v.2. 13,14
τιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰου- 50.
δαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς
ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν 2Tm. 3,11.
Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πό- 2Cor.
λεως, νομίσαντες αὐτὸν 11,25
τεθνάναι.
20. Κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν
τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς εἰς-
ῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ
τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ
Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην.
21. Εὐαγγελισάμενοί τε
τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μα-
θητεύσαντες ἱκανούς, ὑπέ-
στρεψαν εἰς τὴν Λύστραν v.6. 13,51
καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, 14.
22. ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυ-
χὰς τῶν μαθητῶν, παρακα-
λοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, L.14,
καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων 27..
δεῖ ἡμᾶς εἰςελθεῖν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
10,41 Tit. 23. Χειροτονήσαντες δὲ
1,5. αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ᾽
6,6.. ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι
13,3. μετὰ νηστειῶν παρέθεντο
αὐτοὺς τῷ κυρίῳ, εἰς ὃν πε-
πιστεύκεισαν.
24. Καὶ διελθόντες τὴν
13,14 27,5.. Πισιδίαν ἦλθον εἰς Παμ-
φυλίαν·
13,13 25. καὶ λαλήσαντες ἐν Πέρ-
γῃ τὸν λόγον κατέβησαν εἰς
Ἀττάλειαν·
11,20 26. κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν
cet.; 13,1s. εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν
15,40 παραδεδομένοι τῇ χάριτι
τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ
ἐπλήρωσαν.
27. *Παραγενόμενοι δὲ καὶ*
συναγαγόντες τὴν ἐκκλη-
15,4.. σίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίη-
σεν ὁ θεὸς μετ᾽ αὐτῶν, καὶ
1Cor. 16,9.. ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύ-
ραν πίστεως.
28. *Διέτριβον δὲ χρόνον*
οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθη-
ταῖς.

CAP. XV.

De paganorum circumcisione contentio, consultatio, decretum. Alterum Pauli ad exteros iter.

v.5. Gal. 2,12. **Καί** τινες κατελθόντες
ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδα-
σκον τοὺς ἀδελφούς· Ὅτι
ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ

ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε
σωθῆναι.
2. Γενομένης οὖν στάσεως
καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Gal. 5,2s.
Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ
πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀνα-
βαίνειν Παῦλον καὶ Βαρ- 11,30 Gal.
νάβαν καί τινας ἄλλους ἐξ 2,1.
αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστό-
λους καὶ πρεσβυτέρους εἰς v.6.
Ἱερουσαλήμ, περὶ τοῦ ζητή-
ματος τούτου.
3. Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέν-
τες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρ-
χοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σα- 21,2.
μάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν
ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ
ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶ-
σι τοῖς ἀδελφοῖς.
4. Παραγενόμενοι δὲ εἰς
Ἱερουσαλὴμ ἀπεδέχθησαν *
ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν 18,27
ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυ-
τέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ v.12. 14,27
θεὸς ἐποίησε μετ' αὐτῶν. 21,19
5. Ἐξανέστησαν δέ τινες
τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν
Φαρισαίων πεπιστευκότες,
λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέ- v. 1.24.
μνειν αὐτούς, παραγγέλλειν 21,21
τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋ-
σέως.
6. Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπό-
στολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι, v.22. 25.
ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου.
7. Πολλῆς δὲ συζητήσεως
γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος
εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες
ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε,
v.14? 18?; ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ
10,9 θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ
ss. 11,18 τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι
τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐ-
αγγελίου καὶ πιστεῦσαι.
1,24.. Ps. 8. Καὶ ὁ καρδιογνώστης
7,10. θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς,
δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ
10,44 11,15 ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν·
ss.; 9. καὶ οὐδὲν διέκρινε μετα-
10,34 ξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πί-
στει καθαρίσας τὰς καρδίας
αὐτῶν.
Ex. 17,2. 10. Νῦν οὖν τί πειράζετε
Mt. τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν
23,4. Gal. ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθη-
5,1. τῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν
Gal. 2,16. οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βα-
στάσαι,
Eph. 2,8.. 11. ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ πιστεύο-
μεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρό-
πον κἀκεῖνοι;
11,18 12. Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆ-
θος, καὶ ἤκουον Βαρνάβα
καὶ Παύλου ἐξηγουμένων
v.4.. ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα
καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι'
αὐτῶν.
13. Μετὰ δὲ το σιγῆσαι
12,17 cet. αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος
λέγων· Ἄνδρες ἀδελφοί,
ἀκούσατέ μου.
2Pt. 1,1. 14. Συμεὼν ἐξηγήσατο, κα-
v.7s.. θὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέ-
ψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν
v.17. τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

15. *Καὶ τούτῳ συμφωνοῦ-
σιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν,
καθὼς γέγραπται·*
16. „*Μετὰ ταῦτα ἀναστρέ-* Am.
ψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν 9,11s.
*σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτω-
κυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμμένα
αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ
ἀνορθώσω αὐτήν·*
17. *ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν
οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώ-
πων τὸν κύριον, καὶ πάντα
τὰ ἔθνη, ἐφ᾽ οὓς ἐπικέκληται* [Dt.
τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτούς· 28,10 Jac.
λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα.“ 2,7.
18. (*Γνωστὸν ἀπ᾽ αἰῶνος* **
τῷ κυρίῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ.)
19. *Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρ-* v.10..
ενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθ- 28s. 16,4.
νῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν 21,25
θεόν,
20. *ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς
τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν* v.29..
*ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων
καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ* 1Th.
πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. 4,3.. Lev.17,
21. *Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν* 13s. Gen.
ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς 9,4.
*κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν
ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν
σάββατον ἀναγινωσκόμε-* 13,15
νος.
22. *Τότε ἔδοξε τοῖς ἀπο-
στόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέ-
ροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ,
ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐ-
τῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν* 11,20
σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, cet.

* *Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον*
1,23; *Βαρσαβᾶν καὶ Σίλαν, ἄν-*
17,4.. 1Pt. *δρας ἡγουμένους ἐν τοῖς*
5,12.. *ἀδελφοῖς·*
23. *γράψαντες διὰ χειρὸς*
* *αὐτῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι
καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ
ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀν-*
v.41.. *τιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κι-*
27,5. al. *λικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθ-*
Jac. *νῶν χαίρειν.*
1,1. 24. *Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν, ὅτι*
v.1.. *τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες*
Gal. *ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνα-*
1,7. 5,10. *σκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν*
* v.5.. *λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ
τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διε-
στειλάμεθα·*
25. *ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις*
1,14. * *ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους
ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς
σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν
Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ,*
26. *ἀνθρώποις παραδεδω-*
13,50 14,19 *κόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ*
5,41. *τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου*
Jo. 10,11 *ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.*
27. *Ἀπεστάλκαμεν οὖν
Ἰούδαν καὶ Σίλαν καὶ αὐ-
τοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλον-
τας τὰ αὐτά.*
5,32. 11,28 28. *Ἔδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ
πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν*
v.10.. 19s.. *πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βά-
ρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες
τούτων,*
1Cor. 8,1ss. 29. *ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύ-*
* *των καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ*

καὶ πορνείας, ἐξ ὧν διατη- [Jo. 17,15
ροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε.
Ἔῤῥωσθε. — 23,30
30. Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέν-
τες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν, *
καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆ-
θος ἐπέδωκαν την ἐπιστο-
λήν.
31. Ἀναγνόντες δὲ ἐχάρη- 13,15
σαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 9,31. 4,36.
32. Ἰούδας τε καὶ Σίλας, 13,1..
καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες,
διὰ λόγου πολλοῦ παρεκά-
λεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ
ἐπεστήριξαν.
33. Ποιήσαντες δὲ χρόνον 18,23 20,3;
ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης 16,36
ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς
ἀποστείλαντας αὐτούς. *
34. [Ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπι-
μεῖναι αὐτοῦ.]
35. Παῦλος δὲ καὶ Βαρνά-
βας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ,
διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζό-
μενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολ-
λῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου. 8,25. al.
36. Μετὰ δέ τινας ἡμέρας
εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνά-
βαν· Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπι-
σκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς
κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς
κατηγγείλαμεν τὸν λόγον
τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσι.
37. Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύ-
σατο συμπαραλαβεῖν τὸν *
Ἰωάννην τὸν καλούμενον 12,12 cet.
Μάρκον· Col. 4,10.
38. Παῦλος δὲ ἠξίου τὸν
13,13 ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ
27,5.. Παμφυλίας καὶ μὴ συνελ-
θόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον
μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον.
Gal. 2,13. 39. Ἐγένετο οὖν παροξυ-
σμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι
αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τόν τε
Βαρνάβαν παραλαβόντα
τὸν Μάρκον ἐκπλεῦσαι εἰς
21,3. Κύπρον·
40. Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος
v. 22. Σίλαν ἐξῆλθε, παραδοθεὶς
14,26 τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ ὑπὸ τῶν
ἀδελφῶν.
v. 23. 18,18 41. Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν
20,3. καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων
21,3. Gal. 1,21. τὰς ἐκκλησίας.

CAP. XVI.

Timotheus. Visio in Macedoniam evocans. Lydia. Ancilla fatidica. Vincula cum Sila; miraculum; honesta dimissio.

14,6. Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην
17,14 19,22 καὶ Λύστραν· καὶ ἰδού, μα-
20,4. θητής τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι
2Tm. 1,5; Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς
1Cor. Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ
4,17. Ἕλληνος·
10,22 2. ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν
ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελ-
φῶν.
3. Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ
Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν,
1Cor. 9,19s. καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν
[Gal. 2,3. διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄν-
τας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις·
ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν

πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἕλλην *
ὑπῆρχεν.
4. *Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς*
πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς [Mc.
φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ 7,4.
κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστό- 15,20
λων καὶ τῶν πρεσβυτέρων 29.
τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ.
5. *Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι*
ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ
ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ'
ἡμέραν.
6. *Διελθόντες δὲ τὴν Φρυ-* *
γίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν χώ- 18,23
ραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ 2,10.
ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι v.9s.
τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, 11,28 al.
7. *ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυ-*
σίαν ἐπείραζον εἰς τὴν Βι- *
θυνίαν πορεύεσθαι· καὶ
οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦ-
μα Ἰησοῦ.
8. *Παρελθόντες δὲ τὴν Μυ-*
σίαν κατέβησαν εἰς Τρῳάδα. 20,5s.
9. *Καὶ ὅραμα διὰ τῆς νυ-* 2Cor. 2,12.
κτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· ἀνήρ 2Tm.
τις ἦν Μακεδὼν ἑστώς, πα- 4,13.
ρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων·
Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοή-
θησον ἡμῖν.
10. *Ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν,* 20,23 27,23
εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν
εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβι- [9,22
βάζοντες ὅτι προσκέκληται
ἡμᾶς ὁ κύριος εὐαγγελίσα-
σθαι αὐτούς.
11. *Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ*
τῆς Τρῳάδος εὐθυδρομή-
σαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ
τε ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν·
20,6. 12. *ἐκεῖθέν τε εἰς Φιλίπ-*
1Th. 2,2. *πους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς*
Ph. 1,1. *μερίδος τῆς Μακεδονίας πό-*
λις, κολωνία. Ἦμεν δὲ ἐν
ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες
ἡμέρας τινάς.
13. *Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαβ-*
βάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς
πόλεως, παρὰ ποταμόν, οὗ
v.16. 13,14 *ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι,*
καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν
17,12 cet. *ταῖς συνελθούσαις γυναιξί.*
14. *Καί τις γυνὴ ὀνόματι*
Λυδία, πορφυρόπωλις πό-
13,16 *λεως Θυατείρων, σεβομένη*
τὸν θεόν, ἤκουεν· ἧς ὁ κύ-
[L. 24,45 *ριος διήνοιξε τὴν καρδίαν,*
8,6. *προσέχειν τοῖς λαλουμένοις*
ὑπὸ τοῦ Παύλου.
15. *Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ*
v.33. 18,8.. *ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε*
λέγουσα· Εἰ κεκρίκατέ με
πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσ-
ελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου
[L. 24,29 *μείνατε· καὶ παρεβιάσατο*
ἡμᾶς.
16. *Ἐγένετο δὲ πορευομέ-*
* *νων ἡμῶν εἰς προσευχήν,*
L. 4,33. *παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν*
1Cor. *πνεῦμα πύθωνος ἀπαντῆ-*
10,20 *σαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολ-*
19,24 *λὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐ-*
τῆς μαντευομένη.
L.4, 17. *Αὕτη κατακολουθήσα-*
34s.p. *σα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκρα-*
8,28. pp. *ζε λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρω-*

ποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ
ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγ-
γέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτη- *
ρίας.
18. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολ-
λὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς
δὲ ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας
τῷ πνεύματι εἶπε· Παραγ- 5,16. 8,7.
γέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰη- Mc.
σοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ' 16,17
αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ
τῇ ὥρᾳ.
19. Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι
αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς 19,27
τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλα-
βόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν
Σίλαν εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγο- 17,4..
ρὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας,
20. καὶ προσαγαγόντες αὐ-
τοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπον·
Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσ- 17,6. 24,5.
σουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰου- [1Rg.
δαῖοι ὑπάρχοντες, 18,17
21. καὶ καταγγέλλουσιν
ἔθη, ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν πα- 6,14. 21,21
ραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν,
Ῥωμαίοις οὖσι.
22. Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος
κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατη-
γοὶ περιῤῥήξαντες αὐτῶν τὰ
ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν· 1Th. 2,2.
23. πολλάς τε ἐπιθέντες 2Cor.
αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς 11,25 Ph.
φυλακήν, παραγγείλαντες 1,30.
τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς
τηρεῖν αὐτούς·
24. ὃς παραγγελίαν τοιαύ-
την εἰληφὼς ἔβαλεν αὐτοὺς
εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακήν,
Job. 13,27 καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφα-
33,11 λίσατο εἰς τὸ ξύλον.
25. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύ-
κτιον Παῦλος καὶ Σίλας
4,31. 5,41. προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν
θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν
οἱ δέσμιοι.
26. Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγέ-
νετο μέγας, ὥστε σαλευθῆ-
ναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμω-
* τηρίου· ἀνεῴχθησάν τε πα-
ραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι,
καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη.
27. Ἔξυπνος δὲ γενόμε-
νος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν
ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς
φυλακῆς, σπασάμενος μά-
χαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναι-
ρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι
τοὺς δεσμίους.
28. Ἐφώνησε δὲ φωνῇ με-
γάλῃ ὁ Παῦλος, λέγων· Μη-
δὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν·
ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε.
29. Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰς-
επήδησε, καὶ ἔντρομος γενό-
10,25 μενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ
καὶ τῷ Σίλᾳ,
30. καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς
2,37. L.3, ἔξω ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ
10ss. ποιεῖν, ἵνα σωθῶ;
31. Οἱ δὲ εἶπον· Πίστευ-
15,11 Jo.3, σον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν
16.36 Χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ
20,31 Mc. καὶ ὁ οἶκός σου.
16,16 32. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ

τὸν λόγον τοῦ κυρίου, σὺν *
πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.
33. Καὶ παραλαβὼν αὐ-
τοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς
νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πλη-
γῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς
καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παρα-
χρῆμα·
34. ἀναγαγών τε αὐτοὺς [L.
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρέ- 4,39.
θηκε τράπεζαν, καὶ ἠγαλ- 5,29.
λιάσατο πανοικὶ πεπιστευ- 18,8?
κὼς τῷ θεῷ. 27,25
35. Ἡμέρας δὲ γενομένης
ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ
τοὺς ῥαβδούχους, λέγοντες·
Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους
ἐκείνους.
36. Ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμο-
φύλαξ τοὺς λόγους τούτους
πρὸς τὸν Παῦλον· Ὅτι ἀπε-
στάλκασιν οἱ στρατηγοί, ἵνα
ἀπολυθῆτε· νῦν οὖν ἐξελ-
θόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. Jac. 2,16.
37. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς L.
αὐτούς· Δείραντες ἡμᾶς δη- 8,48.
μοσίᾳ ἀκατακρίτους, ἀν-
θρώπους Ῥωμαίους ὑπάρ- 22,25 28.
χοντας, ἔβαλον εἰς φυλακήν,
καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλ- 9,40.
λουσιν; οὐ γάρ· ἀλλὰ ἐλ-
θόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγα-
γέτωσαν.
38. Ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς
στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ
ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφοβή-
θησαν, ἀκούσαντες ὅτι Ῥω-
μαῖοί εἰσι.
39. Καὶ ἐλθόντες παρεκά-
λεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόν-
[Mt. 8,34. τες ἠρώτων ἐξελθεῖν τῆς πό-
λεως.
40. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς
* φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν
v.14. Λυδίαν· καὶ ἰδόντες τοὺς
ἀδελφοὺς παρεκάλεσαν αὐ-
τούς, καὶ ἐξῆλθον.

CAP. XVII.

Tumultus Thessalonicae et Beroeae. Oratio in Areopago; Dionysius Areopagita.

Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμ-
φίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν
1Th. 2,1s. ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην,
Ph. ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν
4,16. 2Tm. Ἰουδαίων.
4,10. 2. Κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ
13,14 18,4. Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐ-
L. τούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία
4,16. διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν
v.17. γραφῶν,
3. διανοίγων καὶ παρατι-
4,18.. L.24, θέμενος, ὅτι τὸν Χριστὸν
26s.. ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι
ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός
9,22. ἐστιν ὁ Χριστός, Ἰησοῦς ὃν
ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.
14,1.. 28,24 4. Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπεί-
σθησαν καὶ προσεκληρώθη-
15,22 16,19 σαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ,
18,5. τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων
1Pt. 5,12.. πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε
v.12.. τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι.
** 5. Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰου-
δαῖοι καὶ προσλαβόμενοι
τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας

πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαν-
τες ἐθορύβουν τὴν πόλιν·
ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰά- v.7.
σονος ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγα-
γεῖν εἰς τὸν δῆμον.
6. Μὴ εὑρόντες δὲ αὐτούς,
ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καί τινας
ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρ-
χας, βοῶντες· Ὅτι οἱ τὴν
οἰκουμένην ἀναστατώσαν- 21,38
τες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρ- 16,20 cet.
εισιν,
7. οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων·
καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι Jo. 19,12
τῶν δογμάτων Καίσαρος 15.L.
πράττουσι, βασιλέα λέγον- 23,2. 1Th.
τες ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν. 2,12.
8. Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον 1,10.
καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκού-
οντας ταῦτα·
9. καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν [Mc.
παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν 15,15
λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.
10. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως
διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν
τόν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν
εἰς Βέροιαν· οἵτινες παρα-
γενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν
τῶν Ἰουδαίων ἀπῄεσαν.
11. Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέ-
στεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ,
οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον
μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ
καθ᾽ ἡμέραν ἀνακρίνοντες Jes. 34,16
τὰς γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα L. 16,29
οὕτως. Jo.5,39.
12. Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐ-
τῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν

v.4. 13,50 Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν
16,13 εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ
ὀλίγοι·
13. ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ
τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι,
ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγ-
γέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λό-
γος τοῦ θεοῦ, ἦλθον κἀκεῖ
* σαλεύοντες τοὺς ὄχλους.
14. Εὐθέως δὲ τότε τὸν
Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ
* ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ
τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον
16,1.. δὲ ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος
1Cor. 4,17.. ἐκεῖ.
15. Οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν
Παῦλον ἤγαγον αὐτὸν ἕως
Ἀθηνῶν· καὶ λαβόντες ἐν-
τολὴν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ
18,5. Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα
ἔλθωσι πρὸς αὐτόν, ἐξῄεσαν.
1Th. 3,1. 16. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις
ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ
Παύλου, παρωξύνετο τὸ
πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεω-
* ροῦντι κατείδωλον οὖσαν
τὴν πόλιν.
v.2. 17. Διελέγετο μὲν οὖν ἐν
v.4. τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις
καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν
τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέ-
ραν πρὸς τοὺς παρατυγχά-
νοντας.
18. Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικου-
ρείων καὶ τῶν Στωϊκῶν φι-
λοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ·
καί τινες ἔλεγον· Τί ἂν θέλοι
1Cor. 4,12. ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν;

οἱ δέ· Ξένων δαιμονίων δοκεῖ
καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν
Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν
αὐτοῖς εὐηγγελίζετο.
19. *Ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ*
ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγα-
γον, λέγοντες· Δυνάμεθα Mc.
γνῶναι, τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ 1,27.
ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή;
20. *Ξενίζοντα γάρ τινα εἰς-* [1Pt. 4,4.
φέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· 12.
βουλόμεθα οὖν γνῶναι, τί
ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι. 2,12.
21. *Ἀθηναῖοι δὲ πάντες*
καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι
εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν,
ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν και- *
νότερον.
22. *Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος*
ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου
ἔφη· Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κα-
τὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονε- 25,19
στέρους ὑμᾶς θεωρῶ.
23. *Διερχόμενος γὰρ καὶ*
ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα
ὑμῶν εὗρον καὶ βωμόν, ἐν
ᾧ ἐπεγέγραπτο· Ἀγνώστῳ
θεῷ. Ὃν οὖν ἀγνοοῦντες *
εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγ-
γέλλω ὑμῖν.
24. *Ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν* 14,15
κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐ-
τῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς
κύριος ὑπάρχων οὐκ ἐν χει- 7,48s. cet.
ροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, Jo.
25. *οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώ-* 4,24.
πων θεραπεύεται, προσδεό- Ps.50
μενός τινος, αὐτὸς διδοὺς 8ss.
πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ
πάντα·
Gen. 1,27. 26. *ἐποίησέ τε ἐξ ἑνὸς αἵμα-*
τος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων
* *κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρός-*
Dt. 32,8. *ωπον τῆς γῆς, ὁρίσας προσ-*
τεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς
ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐ-
τῶν·
14,17 27. *ζητεῖν τὸν κύριον, εἰ*
Jes. 55,6. *ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν*
Sap. 13,9; *καὶ εὕροιεν, καίτοιγε οὐ μα-*
R.1, *κρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν*
19s. *ὑπάρχοντα.*
28. *Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ*
κινούμεθα καὶ ἐσμέν· ὡς καί
τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν
Arat. Cle.; *εἰρήκασι· „Τοῦ γὰρ καὶ γέ-*
1Cor. *νος ἐσμέν."*
15,33 Tit. 29. *Γένος οὖν ὑπάρχοντες*
1,12. *τοῦ θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νο-*
Jes. *μίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ*
46,5 ss. *λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ*
Ps. *ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ*
115,4 *θεῖον εἶναι ὅμοιον.*
30. *Τοὺς μὲν οὖν χρόνους*
14,16 *τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ*
θεός, τανῦν παραγγέλλει
L. 24,47 *τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι παν-*
ταχοῦ μετανοεῖν.
10,42 2Cor. 31. *Διότι ἔστησεν ἡμέραν,*
5,10.. *ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκου-*
μένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀν-
δρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν παρα-
3,15.. *σχὼν πᾶσιν ἀναστήσας αὐ-*
τὸν ἐκ νεκρῶν...
23,6.. 26,23 32. *Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστα-*
σιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον,

οἱ δὲ εἶπον· Ἀκουσόμεθά 21,25
σου πάλιν περὶ τούτου. *
33. Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος [7,8.
ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. 27,44 28,14
34. Τινὲς δὲ ἄνδρες κολλη-
θέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν
οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεο-
παγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι
Δάμαρις καὶ ἕτεροι σὺν αὐ-
τοῖς.

Cap. XVIII.

Acta Corinthi: Aquila et Priscilla; Justus, Crispus; Gallio. Iter hierosolymitanum. Apollos.

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς
ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν
ἦλθεν εἰς Κόρινθον.
2. Καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον 18,26
ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν R. 16,3.
τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυ- 1Cor. 16,19
θότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ 2Tm.
Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, 4,19.
διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύ-
διον χωρίζεσθαι πάντας
τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώ- *
μης, προσῆλθεν αὐτοῖς·
3. καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶ- 20,34
ναι ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ 1Cor. 4,12.
εἰργάζετο· ἦσαν γὰρ σκη- 9,14s.
νοποιοὶ τὴν τέχνην. 2Cor. 11,8.
4. Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συνα- 1Th. 2,9.
γωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, 17,2..
ἔπειθέ τε Ἰουδαίους καὶ
Ἕλληνας. 14,1..
5. Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ 17,15
τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σίλας 17,4..
16,1.. καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο
* τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος, διαμαρ-
τυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις
τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.
6. Ἀντιτασσομένων δὲ αὐ-
13,45 51.. τῶν καὶ βλασφημούντων,
ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια
20,26 Mt. εἶπε πρὸς αὐτούς· Τὸ αἷμα
23,35 ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν·
Ez. 33 4.6. καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν
εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι.
7. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν
ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνό-
[1,23 Col. ματι Ἰούστου, σεβομένου
4,11. τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συν-
ομοροῦσα τῇ συναγωγῇ.
1Cor. 1,14. 8. Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνά-
γωγος ἐπίστευσε τῷ κυρίῳ
16,15 33. σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ
1Cor. πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀ-
1,16. κούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβα-
πτίζοντο.
16,9. 23,11 9. Εἶπε δὲ ὁ κύριος δι' ὁρά-
1Cor. ματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ·
2,3; Jes. Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ
41,10 Jer. μὴ σιωπήσῃς,
1,17s. 10. διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ·
καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι
Hos. 2,23. τοῦ κακῶσαί σε, διότι λαός
Jo. 10,16 ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει
ταύτῃ.
[L. 24,49 11. Ἐκάθισέ τε ἐνιαυτὸν
καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν
αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.
[13,7 12. Γαλλίωνος δὲ ἀνθυ-
* πατεύοντος τῆς Ἀχαΐας,
κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν

οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ
ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα,
13. λέγοντες· Ὅτι παρὰ
τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει v.15.
τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι
τὸν θεόν.
14. Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύ-
λου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν
ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰου-
δαίους· Εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδί-
κημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πο- 25,11
νηρόν, ὦ Ἰουδαῖοι, κατὰ λό-
γον ἂν ἠνεσχόμην ὑμῶν·
15. εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ *
λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νό- v.5.
μου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε Mt. 27,24
αὐτοί· κριτὴς γὰρ ἐγὼ τού- Jo.
των οὐ βούλομαι εἶναι. 18,31
16. Καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς
ἀπὸ τοῦ βήματος.
17. Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάν-
τες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην 1Cor. 1,1?
τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον v.8.
ἔμπροσθεν τοῦ βήματος, καὶ
οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι
ἔμελεν.
18. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προς-
μείνας ἡμέρας ἱκανάς, τοῖς
ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέ-
πλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν 15,41
αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύ- v.2..
λας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν 21,24
ἐν Κεγχρεαῖς· εἶχε γὰρ εὐ- Num.
χήν. 6,1ss?
19. Κατήντησε δὲ εἰς Ἔφε-
σον, κἀκείνους κατέλιπεν αὐ-
τοῦ· αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς
* τὴν συναγωγὴν διελέχθη
τοῖς Ἰουδαίοις.
20. Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν
ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι
παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν·
** 21. ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς,
εἰπών· Δεῖ με πάντως τὴν
20,16 22. ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆ-
19,21 σαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν
δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς,
Jac. 4,15.. τοῦ θεοῦ θέλοντος. Καὶ
ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου.
12,19 cet. 22. Καὶ κατελθὼν εἰς Και-
σάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπα-
σάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατ-
11,20 cet. έβη εἰς Ἀντιόχειαν.
23. Καὶ ποιήσας χρόνον
τινὰ ἐξῆλθε, διερχόμενος
16,6.. καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώ-
ραν καὶ Φρυγίαν, ἐπιστηρί-
ζων πάντας τοὺς μαθητάς.
19,1. 1Cor. 24. Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολ-
3,5.. λὼς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς
τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατ-
L. 24,19 ήντησεν εἰς Ἔφεσον, δυνατὸς
27.32 ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς.
25. Οὗτος ἦν κατηχημένος
v.26. τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου· καὶ
9,2.. ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει
καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ
περὶ τοῦ κυρίου, ἐπιστάμε-
19,3s. νος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰω-
Jo.3, 25s. άννου.
26. Οὗτός τε ἤρξατο παῤ-
ῥησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγω-
γῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ
v.2.. Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα
προσελάβοντο αὐτὸν καὶ

ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο v.25.
τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν.
27. *Βουλομένου δὲ αὐτοῦ*
διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν,
προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ
ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς
ἀποδέξασθαι αὐτόν· ὃς
παραγενόμενος συνεβάλετο [17, 18?
πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι διὰ
τῆς χάριτος.
28. *Εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰου-* [L. 23,10
δαίοις διακατηλέγχετο δη-
μοσίᾳ, ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν
γραφῶν, εἶναι τὸν Χριστὸν 9,22.
Ἰησοῦν.

CAP. XIX.

Acta Ephesi: Discipuli Baptistae; schola Tyranni, miracula; exorcistae, libri magici; iter hierosolymitanum paratum; seditio Demetrii.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν 18,24 1Cor.
Ἀπολλὼ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, 3,5..
Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνω- 18,23
τερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφε- 18,21
σον. Καὶ εὑρών τινας μα- *
θητὰς
2. *εἶπε πρὸς αὐτούς· Εἰ*
πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πι- 10,44 8,16.
στεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον
πρὸς αὐτόν· Ἀλλ' οὐδὲ εἰ
πνεῦμα ἅγιόν ἐστιν, ἠκού- Jo. 7,39?
σαμεν.
3. *Εἶπέ τε πρὸς αὐτούς·*
Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; Οἱ Mt. 3,11.
δὲ εἶπον· Εἰς τὸ Ἰωάννου R.6,
βάπτισμα. 3.al.
4. *Εἶπε δὲ Παῦλος· Ἰωάν-* 1,5. 11,16
νης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα 13,24

L.3, 16.. *μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων,*
εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν
ἵνα πιστεύσωσι, τοῦτ' ἔστιν
εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.
5. *Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτί-*
Mt. 28,19 *σθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ*
κυρίου Ἰησοῦ·
v.2. 6. *καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ*
8,17. 11,15 *Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθε*
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐ-
10,46 *τούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις*
2,4.. *καὶ προεφήτευον.*
7. *Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄν-*
δρες ὡσεὶ δεκαδύο.
8. *Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συν-*
14,3. 18,4. *αγωγὴν ἐπαῤῥησιάζετο, ἐπὶ*
8,12. *μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος*
al. *καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βα-*
σιλείας τοῦ θεοῦ.
2Tm. 1,15. 9. *Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο*
καὶ ἠπείθουν, κακολογοῦν-
9,2.. *τες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ*
18,7. *πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐ-*
τῶν ἀφώρισε τοὺς μαθητάς,
καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος
ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τινός.
10. *Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ*
v.8. 20,31 *ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς*
κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν
ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυ-
14,1.. *ρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλ-*
ληνας.
5,12.. 14,3. 11. *Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυ-*
χούσας ἐποίει ὁ θεὸς διὰ
τῶν χειρῶν Παύλου,
5,15. L.8, 12. *ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθε-*
44pp. *νοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ*
τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια

ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι. *

13. Ἐπεχείρησαν δέ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων Ἰου- *
δαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν L.11,19..
ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύ- 9,49..
ματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα Mt.7,22..
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες·
Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν [Mc.5,7.
ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. 1Th.5,27.

14. Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ *
Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ οἱ τοῦτο ποιοῦντες.

15. Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε· Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ;

16. Καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν,
κατακυριεύσας ἀμφοτέρων *
ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.

17. Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι τοῖς κατοικοῦσι
τὴν Ἔφεσον· καὶ ἐπέπεσε 5,5.11.13
φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

18. Πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν.

19. Ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ πε-
8,9.13,6. ρίεργα πραξάντων, συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε.

20. Οὕτω κατὰ κράτος ὁ
6,7..12,24 λόγος τοῦ κυρίου ηὔξανε καὶ ἴσχυεν.

21. Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ
1Cor.16,5. πνεύματι, διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαίαν, πο-
18,21 20,22 ρεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰπών· Ὅτι μετὰ τὸ γενέ-
23,11 R.15,23ss. σθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν.

22. Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακο-
16,1.. νούντων αὐτῷ, Τιμόθεον
R.16,23.. καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

23. Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν
v.29. καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ
9,2.. ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ.

[3Jo.12. 24. Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος,
16,16 παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην·

25. οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν· Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργα-
* σίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστί,

26. καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ 17,29
χειρῶν γινόμενοι.
27. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς 16,19
ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθ- * 23,24
αιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.
28. Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων.
29. Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις 2Cor. 1,8s.
ὅλη συγχύσεως· ὥρμησάν *
τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον R.16, 23..
καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδό- 27,2..
νας, συνεκδήμους Παύλου.
30. Τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου εἰςελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί·
31. τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον.
32. Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν, τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν.
2Tm. 4,14. 33. Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προε-
1Tm. 1,20. βίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κα-
[21, 40.al. τασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ.
[20,3 * 34. Ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων.
35. Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν· Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν
v.27. νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγά-
* λης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ διοπετοῦς;
36. Ἀναντιῤῥήτων οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετὲς πράττειν.
37. Ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας
* τὴν θεὸν ὑμῶν.
38. Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσι πρός τινα λόγον,
[17,5 ἀγόραιοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοι εἰσίν· ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις.
39. Εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων

ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκ-
κλησίᾳ ἐπιλυθήσεται.
40. Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν
ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ
τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου
ὑπάρχοντος, περὶ οὗ δυνη-
σόμεθα ἀποδοῦναι λόγον
τῆς συστροφῆς ταύτης. Καὶ
ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσε τὴν
ἐκκλησίαν.

CAP. XX.

Paulus in itinere; Troade Eutychus restitutus, Mileti presbyteris Ephesinis valedictum.

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι
τὸν θόρυβον, προσκαλεσά-
μενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθη-
τὰς καὶ ἀσπασάμενος ἐξ-
ῆλθε πορευθῆναι εἰς τὴν 1Tm. 1,3.
Μακεδονίαν.
2. Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖ-
να καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς
λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν
Ἑλλάδα· 19,21
3. ποιήσας τε μῆνας τρεῖς,
γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς
ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, μέλλοντι
ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν 15,41 cet.
ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέ-
φειν διὰ Μακεδονίας.
4. Συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι
τῆς Ἀσίας Σώπατρος Πύῤ- *
ῥου Βεροιαῖος, Θεσσαλονι- 17,10
κέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σε- 27,2..
κοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερ- R.16,23..
βαῖος καὶ Τιμόθεος, Ἀσια- 16,1..
νοὶ δὲ Τύχικος καὶ Τρόφι- Eph. 6,21..
μος. 21,29..

5. Οὗτοι προελθόντες ἔμε-
16,8.. νον ἡμᾶς ἐν Τρῳάδι·
16,40 6. ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν
μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων
16,12 cet. ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν
πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρῳάδα
ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὗ
διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά.
7. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαβ-
* βάτων, συνηγμένων ἡμῶν
2,42. 46. κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διε-
λέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέ-
ναι τῇ ἐπαύριον· παρέτεινέ
τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυ-
κτίου.
8. Ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκα-
9,37.. * ναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ, οὗ ἦμεν
συνηγμένοι.
* 9. Καθήμενος δέ τις νεα-
νίας ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ
τῆς θυρίδος, καταφερόμενος
ὕπνῳ βαθεῖ, διαλεγομένου
τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον,
κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου
ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου
κάτω καὶ ἤρθη νεκρός.
10. Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος
1Rg. 17,21 ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμπε-
ριλαβὼν εἶπε· Μὴ θορυβεῖ-
σθε· ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν
αὐτῷ ἐστίν.
11. Ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας
ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ'
ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρις
αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν.
12. Ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα
ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν
οὐ μετρίως.

13. Ἡμεῖς δὲ προελθόντες
ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν
εἰς τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλ- *
λοντες ἀναλαμβάνειν τὸν
Παῦλον· οὕτω γὰρ ἦν δια-
τεταγμένος, μέλλων αὐτὸς
πεζεύειν.
14. Ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν
εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόν-
τες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μι-
τυλήνην·
15. κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαν-
τες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσα-
μεν ἀντικρὺ Χίου. Τῇ δὲ
ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σά-
μον· καὶ μείναντες ἐν Τρω- *
γυλλίῳ τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν
εἰς Μίλητον. 2Tm. 4,20.
16. Ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦλος *
παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον, 18,19 19,1.
ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρο-
νοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ·
ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν
αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς πεν-
τηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱε- 18,21 cet.
ροσόλυμα.
17. Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου
πέμψας εἰς Ἔφεσον μετεκα-
λέσατο τοὺς πρεσβυτέρους v.28. Tit.
τῆς ἐκκλησίας. 1,5.7.
18. Ὡς δὲ παρεγένοντο 1Pt. 5,1s.
πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς·
Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώ-
της ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην 19,10
εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ'
ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγε-
νόμην,
19. δουλεύων τῷ κυρίῳ με-
τὰ πάσης ταπεινοφροσύνης
* καὶ δακρύων καὶ πειρασμῶν,
τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς
ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων·
20. ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην
τῶν συμφερόντων, τοῦ μὴ
ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι
ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴ-
κους,
21. διαμαρτυρόμενος Ἰου-
14,1.. δαίοις τε καὶ Ἕλλησι τὴν εἰς
3,19. 8,22. τὸν θεὸν μετάνοιαν, καὶ πί-
Ebr. στιν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν
6,1. Mc. Ἰησοῦν Χριστόν.
1,15. 22. Καὶ νῦν ἰδού, ἐγὼ δεδε-
18,21 μένος τῷ πνεύματι πορεύο-
19,21 μαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν
αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ
εἰδώς,
23. πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρ-
9,16. τύρεταί μοι, λέγον ὅτι δεσμά
21,4. 11.33 με καὶ θλίψεις μένουσιν.
24. Ἀλλ' οὐδενὸς λόγον
21,13 ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυ-
Ph. 2,17. χήν μου τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς
2Tm. 4,6s. τελειῶσαι τὸν δρόμον μου
μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακο-
νίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ
2Cor. 5,20. κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρα-
σθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χά-
ριτος τοῦ θεοῦ.
25. Καὶ νῦν ἰδού, ἐγὼ οἶδα
ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσ-
ωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν
οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν
* βασιλείαν.
26. Διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν

ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι
καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵμα- 18,6.
τος πάντων·
27. οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην
τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶ-
σαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ.
28. Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς 1Pt.
καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ 5,2. 2,25.
ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Jo.
ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαί- 21,15 10,11
νειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ, **
ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ Tit. 2,14.
αἵματος τοῦ ἰδίου. 1Pt.2,9.
29. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο,
ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν
ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς Mt. 7,15..
ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ Jo.
ποιμνίου· 10,8. 10.
30. καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀνα-
στήσονται ἄνδρες λαλοῦν- 1Tm. 4,1ss.
τες διεστραμμένα, τοῦ ἀπο- 1Jo.
σπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω 2,19.
αὐτῶν.
31. Διὸ γρηγορεῖτε, μνη- Ebr. 13,7..
μονεύοντες ὅτι τριετίαν νύ- 19,10
κτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσά- 8.
μην μετὰ δακρύων νουθετῶν
ἕνα ἕκαστον.
32. Καὶ τανῦν παρατίθε-
μαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ θεῷ
καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐ- 14,3.
τοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐποικοδο- R.16, 25?
μῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κλη-
ρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμέ- 26,18 Col.
νοις πᾶσιν. 1,12..
33. Ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ
ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύ-
μησα·

* 34. αὐτοὶ γινώσκετε, ὅτι
ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς
18,3.. οὖσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν
αἱ χεῖρες αὗται.
2Th. 3,7ss. 35. Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν,
1Cor. ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀν-
9,12. 22. τιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθε-
νούντων, μνημονεύειν τε τῶν
λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
ὅτι αὐτὸς εἶπε· Μακάριόν
ἐστι μᾶλλον διδόναι, ἢ λαμ-
βάνειν.
36. Καὶ ταῦτα εἰπών, θεὶς
21,5. τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν
αὐτοῖς προσηύξατο.
37. Ἱκανὸς δὲ ἐγένετο
κλαυθμὸς πάντων· καὶ ἐπι-
πεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον
τοῦ Παύλου κατεφίλουν
αὐτόν,
38. ὀδυνώμενοι μάλιστα
v.25. ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι
οὐκέτι μέλλουσι τὸ πρόσ-
ωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. Προέ-
πεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ
πλοῖον.

CAP. XXI.

Dissuasio Hierosolymorum; Agabus. Hierosolymis Jacobus voti Nasiraeorum suasor; concursus plebis; Romanorum intercessio.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι
[L. 22,41 ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ'
αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες
* ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ
ἑξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κἀκεῖ-
θεν εἰς Πάταρα.
2. Καὶ εὑρόντες πλοῖον

διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπι- 11,19 27,4.
βάντες ἀνήχθημεν· 12.
3. ἀναφανέντες δὲ τὴν Κύ- 15,3. 39.
προν καὶ καταλιπόντες αὐ- 13,4.
τὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς
Συρίαν καὶ κατήχθημεν εἰς 15,41 cet.
Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ Mt.
πλοῖον ἀποφορτιζόμενον 15,21
τὸν γόμον.
4. Καὶ ἀνευρόντες τοὺς μα- 11,19 15,3.
θητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ *
ἡμέρας ἑπτά· οἵτινες τῷ
Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύ- v.11s.
ματος, μὴ ἀναβαίνειν εἰς 20,23
Ἱερουσαλήμ.
5. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς
ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελ-
θόντες ἐπορευόμεθα, προ-
πεμπόντων ἡμᾶς πάντων
σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἕως
ἔξω τῆς πόλεως· καὶ θέντες 20,36
τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν
προσηυξάμεθα, *
6. καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλή-
λους ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον·
ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ [Jo. 16,32
ἴδια. 19,27
7. Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν δια-
νύσαντες ἀπὸ Τύρου κατ-
ηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα·
καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελ-
φοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν
παρ᾽ αὐτοῖς.
8. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόν- *
τες ἤλθομεν εἰς Καισά- 12,19
ρειαν· καὶ εἰσελθόντες εἰς cet.
τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐ- 6,5.
αγγελιστοῦ, ὄντος ἐκ τῶν 8,5s. 39s.;

Eph. 4,11. ἑπτά, ἐμείναμεν παρ᾽ αὐτῷ.
2Tm. 4,5. 9. Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέ-
ρες παρθένοι τέσσαρες προ-
2,17.. φητεύουσαι.
10. Ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν
ἡμέρας πλείους, κατῆλθέ τις
ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης
11,28 ὀνόματι Ἄγαβος·
11. καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς
καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ
[1Rg. 22,11 Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ
τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας,
20,23 s. εἶπε· Τάδε λέγει τὸ πνεῦμα
9,16. τὸ ἅγιον· Τὸν ἄνδρα, οὗ
ἐστὶν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δή-
v.33. σουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ
Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν
25,21 εἰς χεῖρας ἐθνῶν.
12. Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦ-
τα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε
καὶ οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀνα-
[Mt. 16,22 βαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσα-
λήμ.
* 13. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦ-
20,37 λος· Τί ποιεῖτε κλαίοντες
καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν
καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον
20,24 cet. R. δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθα-
8,36. νεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἑτοίμως
[2Co. 12,14 ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ
1Pt. 4,5. κυρίου Ἰησοῦ.
14. Μὴ πειθομένου δὲ αὐ-
τοῦ, ἡσυχάσαμεν εἰπόντες·
L.22, 42pp. Τὸ θέλημα τοῦ κυρίου γενέ-
σθω.
15. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύ-
* τας ἐπισκευασάμενοι ἀνε-
βαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ.

16. *Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν
μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας* v.8.
*σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ᾽ ᾧ
ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι
Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ.*
17. *Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς
Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐδέ-* *
ξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί.
18. *Τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰςῄει ὁ
Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰά-* 12,17 cet.
*κωβον· πάντες τε παρεγέ-
νοντο οἱ πρεσβύτεροι.*
19. *Καὶ ἀσπασάμενος αὐ-
τοὺς ἐξηγεῖτο καθ᾽ ἓν ἕκα-
στον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν
τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακο-* 20,24
νίας αὐτοῦ.
20. *Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδό-
ξαζον τὸν κύριον· εἰπόν τε* *
*αὐτῷ· Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πό-
σαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων
τῶν πεπιστευκότων· καὶ
πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου
ὑπάρχουσι.*
21. *Κατηχήθησαν δὲ περὶ
σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδά-* 18,13 1Cor.
σκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς 7,18.
*κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰου-
δαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν
αὐτοὺς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς
ἔθεσι περιπατεῖν.*
22. *Τί οὖν ἐστί; πάντως δεῖ* [1Co. 14,15
πλῆθος συνελθεῖν· ἀκού- 26.
σονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας.
23. *Τοῦτο οὖν ποίησον, ὅ
σοι λέγομεν. Εἰσὶν ἡμῖν ἄν-
δρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες* 18,18 Num.
ἐφ᾽ ἑαυτῶν· 6,1ss. L.1,15..

24. *τούτους παραλαβών,
ἁγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ*
Num. 6,21. *δαπάνησον ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἵνα
ξυρήσωνται τὴν κεφαλήν·*
* *καὶ γνώσονται πάντες, ὅτι
ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐ-
δέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ
αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων.*
25. *Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκό-*
15,19 ss.. *των ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλα-*
* *μεν, κρίναντες μηδὲν τοιοῦ-
τον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυ-
λάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε εἰ-
δωλόθυτον καὶ τὸ αἷμα καὶ
πνικτὸν καὶ πορνείαν.*
26. *Τότε ὁ Παῦλος παρα-
λαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχο-
μένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἁγνι-*
1Cor. 9,19 *σθεὶς εἰςῄει εἰς τὸ ἱερόν,*
ss. *διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν
τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ,*
Num. 6,14s. *ἕως οὗ προςηνέχθη ὑπὲρ
ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προς-
φορά.*
Num. 6,5.9. 27. *Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ
ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ*
24,18 *τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, θεα-
σάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ,
συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον
καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ᾽
αὐτόν,*
28. *κράζοντες· Ἄνδρες Ἰσ-
ραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτός*
24,5. 19,26 *ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ
τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ
τοῦ τόπου τούτου πάντας*
24,6. *πανταχῇ διδάσκων· ἔτι τε*
Dt. 23,3. *καὶ Ἕλληνας εἰςήγαγεν εἰς*

τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκε τὸν Ez. 44,7.
ἅγιον τόπον τοῦτον.
29. Ἦσαν γὰρ προεωρακό-
τες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον 20,4.
ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν 2Tm. 4,20.
ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰς-
ήγαγεν ὁ Παῦλος.
30. Ἐκινήθη τε ἡ πόλις
ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ
τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπιλαβόμενοι
τοῦ Παύλου εἷλκον αὐτὸν
ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως
ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.
31. Ζητούντων δὲ αὐτὸν
ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ 26,21
χιλιάρχῳ τῆς σπείρης, ὅτι 23,26
ὅλη συγκέχυται Ἱερουσα- *
λήμ·
32. ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν 23,27 24,7.
στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρ-
χους κατέδραμεν ἐπ᾽ αὐτούς.
Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον
καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύ-
σαντο τύπτοντες τὸν Παῦ-
λον.
33. Τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρ-
χος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ
ἐκέλευσε δεθῆναι ἁλύσεσι v.11.; 22,29
δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς
ἂν εἴη καὶ τί ἐστι πεποιηκώς. *
34. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων
ἐν τῷ ὄχλῳ. Μὴ δυνάμενος *
δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ
τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγε-
σθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμ- 23,10
βολήν.
35. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς
ἀναβαθμούς, συνέβη βα-
στάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν
στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν
τοῦ ὄχλου·
36. ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆ-
22,22 L.23, θος τοῦ λαοῦ κρᾶζον· Αἶρε
18pp. αὐτόν.
37. Μέλλων τε εἰσάγεσθαι
εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦ-
λος λέγει τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ
ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι πρός σε;
Ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώ-
σκεις;
38. οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύ-
5,36s. πτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν
ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ
ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον
τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας
τῶν σικαρίων;
39. Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ
ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰου-
9,11. 22,3; δαῖος, Ταρσεύς, τῆς Κιλι-
9,30. κίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πο-
11,25 λίτης· δέομαι δέ σου, ἐπί-
τρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς
τὸν λαόν.
40. Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐ-
τοῦ, ὁ Παῦλος ἑστὼς ἐπὶ
12,17 τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε
τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ
σιγῆς γενομένης, προσεφώ-
νησε τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ,
λέγων·

CAP. XXII.

Pauli defensio: narratio conversionis et legationis. Interpellatus civitatis Romanae professione verbera evadit. Sistitur Synedrio.

7,2. Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πα-

τέρες, ἀκούσατέ μου τῆς
πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας.
2. Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ
Ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώ- 21,40 37.
νει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον
ἡσυχίαν. Καί φησιν·
3. Ἐγώ μέν εἰμι ἀνὴρ Ἰου- *
δαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρ- 21,39 cet.
σῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατε-
θραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει
ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γα- 5,34.
μαλιὴλ πεπαιδευμένος κατὰ
ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νό- 24,14
μου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ Gal. 1,14.
θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς
ἐστὲ σήμερον·
4. ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίω- 9,2.. 8,3..
ξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων 26,10
καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς s. 1Tm.
ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας· 1,13.
5. ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρ- 9,1s. 26,12
τυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρε-
σβυτέριον, παρ' ὧν καὶ ἐπι-
στολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς
ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν
ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς
ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς
Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρη-
θῶσιν.
6. Ἐγένετο δέ μοι πορευο- 9,3ss. 26,13
μένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμα- ss.
σκῷ, περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφ- 1Cor. 15,8.
νης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περια-
στράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ
ἐμέ· 9,4.
7. ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος *
καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης 26,14
μοι· Σαοὺλ, Σαούλ, τί με
διώκεις;
9,5. 26,15 8. Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς
εἶ, κύριε; Εἶπέ τε πρός με·
Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζω-
ραῖος, ὃν σὺ διώκεις.
9,7. 9. Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ
μὲν φῶς ἐθεάσαντο καὶ ἔμ-
* φοβοι ἐγένοντο, τὴν δὲ φω-
νὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λα-
λοῦντός μοι.
10. Εἶπον δέ· Τί ποιήσω,
κύριε; Ὁ δὲ κύριος εἶπε
9,6. 26,16 πρός με· Ἀναστὰς πορεύου
εἰς Δαμασκόν· κἀκεῖ σοι λα-
ληθήσεται περὶ πάντων ὧν
τέτακταί σοι ποιῆσαι.
9,8. 11. Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον
ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς
ἐκείνου, χειραγωγούμενος
ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλ-
θον εἰς Δαμασκόν.
9,10. 12. Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ
* εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον,
10,22 μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων
τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων,
9,17s. 13. ἐλθὼν πρός με καὶ ἐπι-
στὰς εἶπέ μοι· Σαοὺλ ἀδελ-
φέ, ἀνάβλεψον. Κἀγὼ αὐ-
[Mc. 6,41. τῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς
αὐτόν.
14. Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ θεὸς
9,15. 26,16 τῶν πατέρων ἡμῶν προεχει-
ρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα
3,14.. 1Jo. αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον,
3,3.. καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ·
15. ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ

πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν v.21.
ἑώρακας καὶ ἤκουσας.
16. Καὶ νῦν τί μέλλεις;
ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπό- 2,38. 1Cor.
λουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, 6,11.
ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα Tit. 3,5.
αὐτοῦ. Eph.5,26s.Jo.3,5.
17. Ἐγένετο δέ μοι ὑπο-
στρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ, 9,26. 30.
καὶ προσευχομένου μου ἐν
τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκ- 10,10 2Cor.
στάσει 12,2?
18. καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγον-
τά μοι· Σπεῦσον καὶ ἔξελθε
ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ,
διότι οὐ παραδέξονταί σου
τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ.
19. Κἀγὼ εἶπον· Κύριε,
αὐτοὶ ἐπίστανται, ὅτι ἐγὼ 9,13. 1s..
ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων
κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς
πιστεύοντας ἐπὶ σέ·
20. καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷ-
μα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός 7,57s. 8,1.
σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς
καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσ- *
σων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναι-
ρούντων αὐτόν.
21. Καὶ εἶπε πρός με· Πο-
ρεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μα- v.15. 9,15.
κρὰν ἐξαποστελῶ σε... 26,18
22. Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι 13,2. Gal.
τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆ- 1,16.
ραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέ-
γοντες· Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς 21,36
τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆ- 25,24
κεν αὐτὸν ζῆν.
23. Κραυγαζόντων δὲ αὐ-
7,58 s? τῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμά-
τια καὶ κονιορτὸν βαλλόν-
των εἰς τὸν ἀέρα,
24. ἐκέλευσεν ὁ χιλίαρχος
* εἰςάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν
παρεμβολήν, εἰπὼν μάστι-
[Sap. 2,19. ξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα
6,6. ἐπιγνῷ, δι' ἣν αἰτίαν οὕτως
ἐπεφώνουν αὐτῷ.
* 25. Ὡς δὲ προέτειναν αὐ-
τὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπε πρὸς
τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ
16,37 23,27 Παῦλος· Εἰ ἄνθρωπον Ῥω-
μαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξε-
στιν ὑμῖν μαστίζειν;
26. Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόν-
ταρχος, προσελθὼν ἀπήγ-
γειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων·
* Τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ
ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός
ἐστι.
27. Προσελθὼν δὲ ὁ χιλί-
αρχος εἶπεν αὐτῷ· Λέγε μοι,
* σὺ Ῥωμαῖος εἶ; Ὁ δὲ ἔφη·
Ναί.
28. Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρ-
χος· Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου
τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτη-
σάμην. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη·
Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι.
29. Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν
ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐ-
τὸν ἀνετάζειν· καὶ ὁ χιλίαρ-
χος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς
ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι καὶ ὅτι
21,33 ἦν αὐτὸν δεδεκώς.
30. Τῇ δὲ ἐπαύριον, βου-
λόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές,

τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ
τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν, 23,18
καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρ- *
χιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον
αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν τὸν
Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

Cap. XXIII.

Judicum dissidium. Reus visione erectus Judaeorum conjurationi eripitur Caesaream deductus; Lysiae ad Felicem epistola.

Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος
τῷ συνεδρίῳ εἶπεν· Ἄνδρες 28,17
ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδή- 24,16 cet.;
σει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Ph.
θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέ- 1,27.
ρας...
2. *Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας* 24,1.
ἐπέταξε τοῖς παρεστῶσιν αὐ-
τῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. [Jo. 18,22
3. *Τότε ὁ Παῦλος πρὸς* 1Rg.
αὐτὸν εἶπε· Τύπτειν σὲ μέλ- 22,24
λει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· Mt.
καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ 23,27
τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν Lev.
κελεύεις με τύπτεσθαι; 19,15
4. *Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον·*
Τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοι-
δορεῖς;
5. *Ἔφη τε ὁ Παῦλος· Οὐκ*
ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρ-
χιερεύς· γέγραπται γάρ· Ex. 22,28
„Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ?Jud.
ἐρεῖς κακῶς.“ v.8..
6. *Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι*
τὸ ἓν μέρος ἐστὶ Σαδδου-
καίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρι-
σαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνε-
δρίῳ· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ
26,5. *Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρι-*
21,28 24,21 *σαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ*
26,23 *ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρί-*
17,32 1Cor. *νομαι.*
15,12 7. *Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλή-*
2Tm. 2,18. *σαντος, ἐγένετο στάσις τῶν*
Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδου-
καίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆ-
θος.
8. *Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέ-*
Mt. 22,23 *γουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν*
pp. *μηδὲ ἄγγελον μήτε πνεῦμα·*
Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι
τὰ ἀμφότερα.
9. *Ἐγένετο δὲ κραυγὴ με-*
γάλη· καὶ ἀναστάντες οἱ
* *γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν*
Φαρισαίων διεμάχοντο, λέ-
v.29.. *γοντες· Οὐδὲν κακὸν εὑρί-*
σκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τού-
22,7? *τῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν*
5,39. *αὐτῷ ἢ ἄγγελος;*
* 10. *Πολλῆς δὲ γενομένης*
στάσεως, εὐλαβηθεὶς ὁ χι-
λίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ
Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε
τὸ στράτευμα καταβὰν ἁρ-
πάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐ-
τῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμ-
βολήν.
11. *Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ*
18,9.. *ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπε·*
* *Θάρσει· ὡς γὰρ διεμαρτύ-*
ρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερου-
σαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς
19,21 cet. *Ῥώμην μαρτυρῆσαι.*

12. Γενομένης δὲ ἡμέρας,
ποιήσαντες συστροφὴν οἱ *
Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυ-
τούς, λέγοντες μήτε φαγεῖν
μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτεί- 21,27 ss.
νωσι τὸν Παῦλον·
13. ἦσαν δὲ πλείους τεσ-
σαράκοντα οἱ ταύτην τὴν
συνωμοσίαν ποιησάμενοι, *
14. οἵτινες προσελθόντες
τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς
πρεσβυτέροις εἶπον· Ἀ-
ναθέματι ἀνεθεματίσαμεν
ἑαυτούς, μηδενὸς γεύσα-
σθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν
τὸν Παῦλον.
15. Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφα-
νίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ
συνεδρίῳ, ὅπως καταγάγῃ *
αὐτὸν εἰς ὑμᾶς ὡς μέλλον-
τας διαγινώσκειν ἀκριβέστε-
ρον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς
δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν
ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν 25,3.
αὐτόν.
16. Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς
ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέ- *
δραν, παραγενόμενος καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβο-
λὴν ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ.
17. Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ
Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρ-
χων ἔφη· Τὸν νεανίαν τοῦ-
τον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χι-
λίαρχον· ἔχει γάρ τι ἀπαγ-
γεῖλαι αὐτῷ.
18. Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν
αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χι-
λίαρχον, καί φησιν· Ὁ δέ-
σμιος Παῦλος προσκαλεσά-
μενός με ἠρώτησε τοῦτον
* τὸν νεανίσκον ἀγαγεῖν πρός
σε, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι.
19. Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς
χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος
καὶ ἀναχωρήσας κατ᾽ ἰδίαν,
ἐπυνθάνετο· Τί ἐστιν ὃ
ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι;
20. Εἶπε δέ· Ὅτι οἱ Ἰου-
δαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆ-
σαί σε, ὅπως αὔριον εἰς τὸ
συνέδριον καταγάγῃς τὸν
* Παῦλον, ὡς μέλλοντές τι
ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι
περὶ αὐτοῦ.
21. Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐ-
τοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν
ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους
τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνε-
θεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φα-
γεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέ-
λωσιν αὐτόν· καὶ νῦν ἕτοιμοί
εἰσι, προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ
σοῦ ἐπαγγελίαν.
22. Ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος
* ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον, παρ-
αγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆ-
σαι, ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας
πρός με.
23. Καὶ προσκαλεσάμενος
[19, 14. L. δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων
7,19. εἶπεν· Ἑτοιμάσατε στρα-
τιώτας διακοσίους, ὅπως πο-
12,19 cet. ρευθῶσιν ἕως Καισαρείας,
καὶ ἱππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ

δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ *
τρίτης ὥρας τῆς νυκτός·
24. κτήνη τε παραστῆσαι,
ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦ-
λον διασώσωσι πρὸς Φήλικα
τὸν ἡγεμόνα·
25. γράψας ἐπιστολὴν πε-
ριέχουσαν τὸν τύπον τοῦ- *
τον·
26. Κλαύδιος Λυσίας τῷ
κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι 24,3..
χαίρειν. [Jac.1,1..
27. Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλ-
ληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων
καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι
ὑπ᾽ αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν τῷ 21,32 24,7.
στρατεύματι ἐξειλόμην αὐ-
τόν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός 22,25 cet.
ἐστι.
28. Βουλόμενος δὲ γνῶναι
τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν ἐνεκάλουν
αὐτῷ, κατήγαγον αὐτὸν εἰς 22,30
τὸ συνέδριον αὐτῶν·
29. ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον
περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου v.6.
αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θα- v.9. 25,11
νάτου ἢ δεσμῶν ἔγκλημα 25.
ἔχοντα. 26,31
30. Μηνυθείσης δέ μοι v.20s.
ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα
μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν **
Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα
πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ
τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ 24,8.
πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. Ἔρ- 15,29
ρωσο.
31. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται
κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐ-
τοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦ-
λον ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς
εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.
32. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἐάσαν-
* τες τοὺς ἱππεῖς πορεύεσθαι
v.23? σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς
τὴν παρεμβολήν.
33. Οἵτινες εἰσελθόντες εἰς
v.23. τὴν Καισάρειαν καὶ ἀνα-
δόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ
Mt. 10,18 ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ
τὸν Παῦλον αὐτῷ.
* 34. Ἀναγνοὺς δὲ καὶ ἐπε-
ρωτήσας, ἐκ ποίας ἐπαρχίας
ἐστί, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ
Κιλικίας·
35. Διακούσομαί σου, ἔφη,
24,1. ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου
* παραγένωνται. Ἐκέλευσέ τε
αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ
28,16 Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

Cap. XXIV.

Adventus accusatorum; Tertullus. Pauli defensio, etiam coram Drusilla.

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας
23,2. κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας
* μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ
ῥήτορος Τερτύλλου τινός,
οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγε-
μόνι κατὰ τοῦ Παύλου.
2. Κληθέντος δὲ αὐτοῦ
ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρ-
τυλλος λέγων·
3. Πολλῆς εἰρήνης τυγχά-
* νοντες διὰ σοῦ καὶ κατορ-
θωμάτων γινομένων τῷ ἔθ-
νει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προ-

νοίας πάντῃ τε καὶ παντα-
χοῦ, ἀποδεχόμεθα, κράτιστε 23,26 26,25
Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαρι- L.1,3
στίας.
4. Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε
ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦ-
σαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ
ἐπιεικείᾳ.
5. Εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα
τοῦτον λοιμὸν καὶ κινοῦν-
τα στάσιν πᾶσι τοῖς Ἰου- [1Rg. 18,17
δαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκου-
μένην, πρωτοστάτην τε τῆς
τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως, v.14.
6. ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασε 21,28
βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατή-
σαμεν [καὶ κατὰ τὸν ἡμέτε-
ρον νόμον ἠθελήσαμεν κρί-
νειν.
7. Παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ 23,27 21,32
χιλίαρχος μετὰ πολλῆς βίας s.
ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπή-
γαγε,
8. κελεύσας τοὺς κατηγό- 23,30
ρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ],
παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνα-
κρίνας περὶ πάντων τούτων
ἐπιγνῶναι, ὧν ἡμεῖς κατη-
γοροῦμεν αὐτοῦ.
9. Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ *
Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα
οὕτως ἔχειν.
10. Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦ-
λος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ
ἡγεμόνος λέγειν· Ἐκ πολ-
λῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ
ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος,
26,2. εὐθυμότερον τὰ περὶ ἐμαυ-
τοῦ ἀπολογοῦμαι,
11. δυναμένου σου γνῶναι,
21,15 18.26 ὅτι οὐ πλείους εἰσί μοι ἡμέ-
27. ραι δεκαδύο, ἀφ' ἧς ἀνέβην
22,30 23,12 προσκυνήσων ἐν Ἱερουσα-
23.32 24,1. λήμ.
12. Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗ-
v.5s. ρόν με πρός τινα διαλεγό-
25,8. μενον ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦν-
28,17 τα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συν-
αγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν
πόλιν·
* 13. οὔτε παραστῆσαι δύ-
νανται, περὶ ὧν νῦν κατη-
γοροῦσί μου.
14. Ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι,
v.5. 9,2.; ὅτι κατὰ τὴν ὁδόν, ἣν λέγου-
28,22 σιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω
23,3. 28,17 τῷ πατρῴῳ θεῷ, πιστεύων
πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον
26,22 * καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις
γεγραμμένοις·
v.21. 15. ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν
23,6.. θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι
Jo.5, 28s.. προσδέχονται, ἀνάστασιν
Dn. μέλλειν ἔσεσθαι δικαίων τε
12,2. καὶ ἀδίκων.
16. Ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς
23,1. 1Pt. ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδη-
3,16. σιν ἔχειν πρὸς τὸν θεὸν καὶ
Job 27,6. τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός.
17. Δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων
21,17 11,29 παρεγενόμην ἐλεημοσύνας
Gal. ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου
2,10.. καὶ προσφοράς·
* 18. ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνι-
21,26 s. σμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ

ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι,

19. οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν, εἴ τι ἔχοιεν πρός με.

20. Ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, τί εὗρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα, στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, *

21. ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἧς ἔκραξα ἑστὼς ἐν v.15. 23,6..
αὐτοῖς· Ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ᾽ ὑμῶν. *

22. Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς
τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπών· v.14. 9,2..
Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος 23,26
καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ᾽ ὑμᾶς·

23. διαταξάμενός τε τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐ-
τόν, ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μη- 27,3. 28,16
δένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. *

24. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ γυναικί, οὔσῃ Ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. *

25. Διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρα-
τείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ Ebr. 4,12.
μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος 10,27
γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· Τὸ νῦν ἔχον πορεύου,
17,33 καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε·

26. ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ
* ὑπὸ τοῦ Παύλου· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὡμίλει αὐτῷ.

27. Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ
25,14 Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε
25,9. χάριτας καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε
v.23. τὸν Παῦλον δεδεμένον.

CAP. XXV.

Paulus coram Festo provocat ad Caesarem. Procurator Agrippam consulit.

Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ
23,23 Καισαρείας.

* 2. Ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ οἱ
v.15. 24,1. ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν
v.15s. 3. αἰτούμενοι χάριν κατ᾽ αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἐνέ-
23,15 ss. δραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν.

4. Ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπε-
24,23 κρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦ-
* λον εἰς Καισάρειαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι·

5. Οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, φησί, συγκαταβάντες, εἴ τι

ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, *
κατηγορείτωσαν αὐτοῦ.
6. Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς
ἡμέρας οὐ πλείους ὀκτὼ ἢ *
δέκα, καταβὰς εἰς Καισά- v.1.
ρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας 12,19 cet.
ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσε Jo.
τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 19,13
7. Παραγενομένου δὲ αὐ-
τοῦ, περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱε- v.18.
ροσολύμων καταβεβηκότες
Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα 24,5s. 13.cl.
αἰτιώματα φέροντες κατὰ 21,28
τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον
ἀποδεῖξαι
8. ἀπολογουμένου αὐτοῦ· *
Ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν 24,12
Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν 28,17
οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρ-
τον.
9. Ὁ Φῆστος δὲ τοῖς Ἰου-
δαίοις θέλων χάριν καταθέ- 24,27
σθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύ-
λῳ εἶπε· Θέλεις εἰς Ἱεροσό-
λυμα ἀναβάς, ἐκεῖ περὶ τού-
των κρίνεσθαι ἐπ’ ἐμοῦ; [Mt. 28,14
10. Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος·
Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσα-
ρος ἑστώς εἰμι, οὗ με δεῖ
κρίνεσθαι· Ἰουδαίους οὐδὲν
ἠδίκησα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον
ἐπιγινώσκεις.
11. Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ 18,14
ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, v.25. 23,9..
οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθα-
νεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν
οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐ-
δείς με δύναται αὐτοῖς χα- v.9.
28,19 ρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικα-
λοῦμαι.
12. Τότε ὁ Φῆστος συλλα-
λήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου
ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπι-
19,21 23,11 κέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πο-
ρεύσῃ.
13. Ἡμερῶν δὲ διαγενομέ-
νων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βα-
σιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντη-
v.6. σαν εἰς Καισάρειαν, ἀσπα-
σόμενοι τὸν Φῆστον.
14. Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας
διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ
βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ
τὸν Παῦλον, λέγων· Ἀνήρ
24,27 τίς ἐστι καταλελειμμένος ὑπὸ
Φήλικος δέσμιος·
15. περὶ οὗ, γενομένου μου
v.1s. εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτού-
28,4.. μενοι κατ’ αὐτοῦ δίκην.
* 16. Πρὸς οὓς ἀπεκρίθην,
ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις
χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον,
* πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος
v.4s. Dt. κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς
17,4. κατηγόρους, τόπον τε ἀπο-
λογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγ-
κλήματος.
17. Συνελθόντων οὖν αὐ-
[24, 22. τῶν ἐνθάδε, ἀναβολὴν μη-
δεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἑξῆς
καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος
ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄν-
δρα·
18. περὶ οὗ σταθέντες οἱ

κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν
ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν ἐγώ, *
19. ζητήματα δέ τινα περὶ 23,29 26,3;
τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας 17,22
εἶχον πρὸς αὐτόν, καὶ περί
τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος ὃν
ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. L.24,23.
20. Ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ
εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, *
ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύε- v.9.
σθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ κἀκεῖ
κρίνεσθαι περὶ τούτων.
21. Τοῦ δὲ Παύλου ἐπικα-
λεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν
εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διά-
γνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι
αὐτὸν ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν 27,1.
πρὸς Καίσαρα.
22. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν
Φῆστον ἔφη· Ἐβουλόμην [R. 9,3.
καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἀκοῦσαι. Ὁ δέ· Αὔριον, φη-
σίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. v.26.
23. Τῇ οὖν ἐπαύριον, ἐλ-
θόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ
τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς
φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων
εἰς τὸ ἀκροατήριον σύν τε
τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι
τοῖς κατ' ἐξοχὴν οὖσι τῆς *
πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ
Φήστου, ἤχθη ὁ Παῦλος.
24. Καί φησιν ὁ Φῆστος·
Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ πάν- 9,15.
τες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν
ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον,
περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν v.15.
Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε
Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε,
22,22 ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐ-
τὸν μηκέτι.
* 25. Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος
v.11. 23,9. μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν
29. 26,31 πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ
v.11. τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν
* Σεβαστόν, ἔκρινα πέμπειν.
26. Περὶ οὗ ἀσφαλές τι
γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω·
διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ'
ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ,
βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως
τῆς ἀνακρίσεως γενομένης
* σχῶ τί γράψω·
27. ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ,
πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ
τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας ση-
μᾶναι.

CAP. XXVI.

Pauli coram Agrippa defensio. Regis testimonium.

Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν
Παῦλον ἔφη· Ἐπιτρέπεταί
σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν.
Mt. 10,18 Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο
ἐκτείνας τὴν χεῖρα·
2. Περὶ πάντων ὧν ἐγκα-
λοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βα-
σιλεῦ Ἀγρίππα, ἥγημαι
ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ
μέλλων σήμερον ἀπολογεῖ-
σθαι,
3. μάλιστα γνώστην ὄντα
σε πάντων τῶν κατὰ Ἰου-
25,19 28,17 δαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημά-
των· διὸ δέομαί σου μακρο-
θύμως ἀκοῦσαί μου.

4. Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου
τὴν ἐκ νεότητος, τὴν ἀπ'
ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει
μου ἔν τε Ἱεροσολύμοις, ἴσα- *
σι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι,
5. προγινώσκοντές με ἄνω-
θεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν·
ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην 22,3. 23,6.
αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρη- Ph.
σκείας ἔζησα Φαρισαῖος. 3,5.
6. Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς 23,6. 13,32
εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγ- ss.
γελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ 28,20
θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος,
7. εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον [Jac. 1,1.
ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ
ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει 24,15
καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπί-
δος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ
Ἀγρίππα, ὑπὸ Ἰουδαίων. *
8. Τί; ἄπιστον κρίνεται 23,8. 25,19
παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς
ἐγείρει;
9. Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυ-
τῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ 22,4.. 8,3..
τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ
ἐναντία πρᾶξαι·
10. ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱερο-
σολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν
ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέ- *
κλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρ-
χιερέων ἐξουσίαν λαβών, 22,5.
ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατ-
ήνεγκα ψῆφον,
11. καὶ κατὰ πάσας τὰς
συναγωγὰς πολλάκις τιμω-
ρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασ-
φημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαι-
νόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον ἕως
καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις.
22,5 ss. 12. Ἐν οἷς καὶ πορευόμενος
9,1ss. εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξου-
* σίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς πα-
ρὰ τῶν ἀρχιερέων,
22,6. 13. ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν
ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρα-
9,3. νόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα
τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με
φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πο-
ρευομένους.
14. Πάντων τε καταπεσόν-
των ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκου-
9,4. 22,7. σα φωνὴν λαλοῦσαν πρός με
καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραΐδι
διαλέκτῳ· Σαούλ, Σαούλ,
τί με διώκεις; σκληρόν σοι
πρὸς κέντρα λακτίζειν.
9,5. 22,8. 15. Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς εἶ,
κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγώ εἰμι
Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις.
9,6. 22,10 16. Ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ
στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου·
εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι,
22,14 s. προχειρίσασθαί σε ὑπηρέ-
την καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶ-
δες ὧν τε ὀφθήσομαί σοι,
17. ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ
9,15; 22,21 cet. λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς
ἐγώ σε ἀποστέλλω,
17,30 Jes. 35,5. 18. ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐ-
τῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ
Eph. 1,18; σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξου-
2,2.. σίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν
θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς
20,32 cet. ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλῆρον

ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ.

19. *Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς* Gal. 1,16.
τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ·

20. *ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ* 9,20. 26-29
πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, v.18.
ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας.

21. *Ἕνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν* 21,27 ss.
τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο διαχει- [5,30
ρίσασθαι.

22. *Ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, ἕστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλη-* 24,14
σαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ L.24, 27..
Μωϋσῆς·

23. *εἰ παθητὸς ὁ Χριστός,* L.24, 26;.
εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως 1Cor. 15,20
νεκρῶν φῶς μέλλει καταγ- Col.
γέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς 1,18.
ἔθνεσι. Ap. 1,5.

24. *Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπο-* L.2, 32..
λογουμένου, ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη· Μαίνῃ, 1Cor. 1,23.
Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει.

25. *Ὁ δέ· Οὐ μαίνομαι,* *
φησί, κράτιστε Φῆστε, ἀλλ' 21,3..
ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι.

26. *Ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παῤῥησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐ-*
Jo. 18,20 *δέν· οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο.*

27. *Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις.*

28. *Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐν ὀλίγῳ*
11,26 * *με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι.*

29. *Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν· Εὐξαίμην ἂν τῷ θεῷ, καὶ ἐν*
* *ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ, οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους, ὁποῖος κἀγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.*

* 30. *Ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμών, ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς·*

31. *καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέ-*
23,9. 29. *γοντες· Ὅτι οὐδὲν θανάτου*
25,25 *ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος.*

32. *Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη· Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗ-*
25,11 *τος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.*

Cap. XXVII.

Navigatio Romana. Naufragium ad Melitam insulam.

Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀπο- 25,12 21.
πλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν,
παρεδίδουν τόν τε Παῦλον
καί τινας ἑτέρους δεσμώτας
ἑκατοντάρχῃ, ὀνόματι Ἰου-
λίῳ, σπείρης Σεβαστῆς. ?10,1
2. Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ
Ἀδραμυττηνῷ, μέλλοντες *
πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν
τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος
σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μα- 19,29 20,4.
κεδόνος Θεσσαλονικέως. Col.4,10.
3. Τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν Ph.24
εἰς Σιδῶνα· φιλανθρώπως
τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρη-
σάμενος ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς 24,23 28,16
φίλους πορευθέντα ἐπιμε- *
λείας τυχεῖν.
4. Κἀκεῖθεν ἀναχθέντες
ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, 21,3..
διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι
ἐναντίους.
5. Τό τε πέλαγος τὸ κατὰ
τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυ- 15,23 ss.
λίαν διαπλεύσαντες κατήλ- 13,13
θομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. 14,24
6. Κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατόν-
ταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρῖ- 28,11
νον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, [18,2 Ebr.
ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. 13,24
7. Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις
βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις
γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον,
μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ
ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν
[Tit. 1,5. Κρήτην κατὰ Σαλμώνην·
8. μόλις τε παραλεγόμενοι
αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον
v.12. τινὰ καλούμενον Καλοὺς
λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις
* Λασαία.
9. Ἱκανοῦ δὲ χρόνου δια-
2Cor. 11,26 γενομένου καὶ ὄντος ἤδη
ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοός, διὰ
Lev. 23,27 τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη
ss. παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ
Παῦλος
10. λέγων αὐτοῖς· Ἄνδρες,
θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ
πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ
* φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλ-
v.24. λὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλ-
λειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν.
11. Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ
κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ
ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ
τοῦ Παύλου λεγομένοις.
12. Ἀνευθέτου δὲ τοῦ λι-
μένος ὑπάρχοντος πρὸς πα-
28,11 ραχειμασίαν, οἱ πλείους
ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι
* κἀκεῖθεν, εἴπως δύναιντο
21,2.. καταντήσαντες εἰς Φοίνικα
παραχειμάσαι, λιμένα τῆς
Κρήτης βλέποντα κατὰ Λί-
βα καὶ κατὰ Χῶρον.
13. Ὑποπνεύσαντος δὲ Νό-
του, δόξαντες τῆς προθέ-
σεως κεκρατηκέναι, ἄραντες
* ἆσσον παρελέγοντο τὴν
20,13 Κρήτην.
14. Μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε

κατ᾽ αὐτῆς ἄνεμος τυφωνι-
κός, ὁ καλούμενος Εὐροκλύ- *
δων.
15. Συναρπασθέντος δὲ
τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμέ-
νου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέ- [Sap. 12,14
μῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα.
16. Νησίον δέ τι ὑποδρα-
μόντες καλούμενον Κλαύ- *
δην, μόλις ἰσχύσαμεν περι-
κρατεῖς γενέσθαι τῆς σκά-
φης·
17. ἣν ἄραντες βοηθείαις v.30
ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ
πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ
εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσι, χα- v.26 29.
λάσαντες τὸ σκεῦος οὕτως
ἐφέροντο.
18. Σφοδρῶς δὲ χειμαζομέ-
νων ἡμῶν, τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν Jon. 1,5.
ἐποιοῦντο·
19. καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες
τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐῤ-
ῥίψαμεν. *
20. Μήτε δὲ ἡλίου μήτε
ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ
πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός
τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου,
λοιπὸν περιῃρεῖτο πᾶσα
ἐλπὶς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς.
21. Πολλῆς τε ἀσιτίας *
ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς
ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν
εἶπεν· Ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες,
πειθαρχήσαντάς μοι μὴ v.10.
ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρή-
της, κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν
ταύτην καὶ τὴν ζημίαν.

22. Καὶ τανῦν παραινῶ
ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ
γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ
ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου.
5,19. 8,26. 23. Παρέστη γάρ μοι τῇ
10,3. νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ
12,7. 23. θεοῦ, οὗ εἰμί, ᾧ καὶ λατρεύω,
18,9.; 24. λέγων· Μὴ φοβοῦ,
23,11 Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ πα-
ραστῆναι, καὶ ἰδού, κεχάρι-
σταί σοι ὁ θεὸς πάντας
τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ.
25. Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες·
πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ, ὅτι
οὕτως ἔσται καθ᾽ ὃν τρόπον
λελάληταί μοι.
26. Εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ
v.17; 28,1. ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.
27. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδε-
* κάτη νὺξ ἐγένετο διαφερομέ-
νων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ
μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν
* οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ
αὐτοῖς χώραν·
28. καὶ βολίσαντες εὗρον
ὀργυιὰς εἴκοσι· βραχὺ δὲ
διαστήσαντες καὶ πάλιν βο-
λίσαντες εὗρον ὀργυιὰς
δεκαπέντε·
* 29. φοβούμενοί τε μήπως
v.17. κατὰ τραχεῖς τόπους ἐκπέ-
σωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες
ἀγκύρας τέσσαρας ηὔχοντο
ἡμέραν γενέσθαι.
30. Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούν-
των φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου
v.17. καὶ χαλασάντων τὴν σκά-
φην εἰς τὴν θάλασσαν, προ-

φάσει ὡς ἐκ πρώρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν,

31. *εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.* v.22.

32. *Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν.*

33. *Ἄχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς, λέγων· Τεσσαρεςκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηδὲν προςλαβόμενοι.* v.27. 18s.

34. *Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται.* * Mt. 10,30 L.21,18. 1Sm. 14,45

35. *Εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησε τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν.* Jo. 6,11. 1Tm. 4,4.

36. *Εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς.*

37. *Ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ.* * [2,41 7,14.

38. *Κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν.* v.18.

39. *Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον· κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δύναιντο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον.* *

40. *Καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων· καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν.*

41. *Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν· καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων.* * 2Cor. 11,25

42. *Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο, ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ.* *

43. *Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος, βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀποῤῥίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι,*

44. *καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.* v.22. 34.

Cap. XXVIII.

Vipera de manu excussa; aegroti sanati. Iter italicum. Biennium Romanum.

Καὶ διασωθέντες, τότε
ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ
νῆσος καλεῖται. 27,26 39.
2. Οἵ τε βάρβαροι παρεῖχον *
οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρω-
πίαν ἡμῖν· ἀνάψαντες γὰρ
πυρὰν προσελάβοντο πάν-
τας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν
ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. 2Cor. 11,27
3. Συστρέψαντος δὲ τοῦ
Παύλου φρυγάνων τι πλῆ- *
θος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν
πυράν, ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης
ἐξελθοῦσα καθῆψε τῆς χει-
ρὸς αὐτοῦ.
4. Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι
κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς
χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς
ἀλλήλους· Πάντως φονεύς L. 13,2..
ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν
διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσ-
σης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. 25,15
5. Ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας 2Th. 1,9.
τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπα- Mc. 16,18
θεν οὐδὲν κακόν· Dan.
6. οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν 6,23?
μέλλειν πίμπρασθαι ἢ κατα-
πίπτειν ἄφνω νεκρόν. Ἐπὶ
πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκών-
των καὶ θεωρούντων μηδὲν
ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον,
μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεὸν 14,11
αὐτὸν εἶναι.
7. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τό-
πον ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία
τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, ὀνό-
ματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξά-
v.10. μενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φι-
λοφρόνως ἐξένισεν.
8. Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα
[Mt. 8,14. τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ
* δυσεντερίᾳ συνεχόμενον κα-
τακεῖσθαι· πρὸς ὃν ὁ Παῦ-
λος εἰσελθὼν καὶ προσευξά-
Mc. 16,18 μενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας
Jac. αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν.
5,14s. 9. Τούτου οὖν γενομένου,
καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες
ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ προς-
ήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο·
1Tm. 5,17? 10. οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς
Mt. ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγο-
10,8. μένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς
τὴν χρείαν.
11. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας
ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρα-
κεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλε-
27,6. ξανδρίνῳ, παρασήμῳ Διος-
κούροις.
12. Καὶ καταχθέντες εἰς
Συρακούσας ἐπεμείναμεν
* ἡμέρας τρεῖς,
13. ὅθεν περιελθόντες κατ-
ηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον· καὶ
μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενο-
[Jo. 11,39 μένου Νότου δευτεραῖοι
ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους,
14. οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς
* παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς
19,21 ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά· καὶ
23,11 οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλ-
2Tm. 1,17. θομεν.

15. *Κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ*
ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν
ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν *
ἄχρις Ἀππίου φόρου καὶ
Τριῶν ταβερνῶν· οὓς ἰδὼν
ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ
θεῷ ἔλαβε θάρσος.
16. *Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς*
Ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος *
παρέδωκε τοὺς δεσμίους τῷ
στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ Παύ- v.30? 24,23
λῳ ἐπετράπη μένειν καθ' 27,3.
ἑαυτὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι v.20.
αὐτὸν στρατιώτῃ.
17. *Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέ-*
ρας τρεῖς συγκαλέσασθαι
αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰου- *
δαίων πρώτους· συνελθόν-
των δὲ αὐτῶν, ἔλεγε πρὸς
αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί, 23,1.
ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας 24,12 25,8;
τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς 26,3.
πατρῴοις, δέσμιος ἐξ Ἱερο-
σολύμων παρεδόθην εἰς τὰς
χεῖρας τῶν Ῥωμαίων·
18. *οἵτινες ἀνακρίναντές με*
ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ 25,9. 25.
μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου
ὑπάρχειν ἐν ἐμοί.
19. *Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν*
Ἰουδαίων, ἠναγκάσθην ἐπι- 25,11
καλέσασθαι Καίσαρα· οὐχ
ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι
κατηγορῆσαι. *
20. *Διὰ ταύτην οὖν τὴν*
αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς
ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· ἕνε-
κεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ 26,6s. cet.
L. 2,25. *Ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην*
[Ebr. *περίκειμαι.*
5,2. 21. *Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον·*
Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ
σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰου-
δαίας, οὔτε παραγενόμενός
τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν
ἢ ἐλάλησέ τι περὶ σοῦ πο-
νηρόν.
22. *Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ*
ἀκοῦσαι, ἃ φρονεῖς· περὶ
24,14 *μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύ-*
της γνωστόν ἐστιν ἡμῖν ὅτι
L. 2,34. *πανταχοῦ ἀντιλέγεται.*
23. *Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέ-*
* *ραν ἧκον πρὸς αὐτὸν εἰς*
v.30? *τὴν ξενίαν πλείονες· οἷς*
ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πεί-
19,8. *θων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ*
24,14 26,22 *Ἰησοῦ ἀπό τε τοῦ νόμου*
Μωϋσέως καὶ τῶν προφη-
τῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας.
17,4s. 24. *Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο*
τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπί-
στουν.
25. *Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες*
πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο,
εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα
1,16. *ἕν· Ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ*
2Pt. 1,21. *ἅγιον ἐλάλησε διὰ Ἡσαΐου*
Mt. 15,7. *τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς*
Jes. *πατέρας ἡμῶν,*
6,9s. Mt. 26. *λέγον· „Πορεύθητι*
13,14 *πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ*
pp. Jo. *εἰπόν· Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ*
12,40 *οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέπον-*
[R. 11,8. *τες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε.*

27. Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρ-
δία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ
τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν,
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν
ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι
τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς
ὠσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρ-
δίᾳ συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι
καὶ ἰάσωμαι αὐτούς."
28. Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, 13,38 46.48
ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη L.2,
τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· αὐ- 30ss.
τοὶ καὶ ἀκούσονται.
29. Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόν- **
τος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι,
πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς
συζήτησιν.
* 30. Ἔμεινε δὲ ὁ Παῦλος
v.16. 23ss. διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώ-
ματι· καὶ ἀπεδέχετο πάν-
τας τοὺς εἰσπορευομένους
πρὸς αὐτόν,
31. κηρύσσων τὴν βασι-
λείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων
τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ μετὰ πάσης παῤ-
ῥησίας ἀκωλύτως.

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

Cap. I.

Inscriptio. Romanos visendi desiderium. Evangelii vis. Lux naturae; *paganorum* errores et flagitia.

Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ
Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστο- Gal.
λος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγ- 1,15. Act.
γέλιον θεοῦ, 9,4ss.13,2.
2. ὃ προεπηγγείλατο διὰ Tit.
τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν 1,2. Act.
γραφαῖς ἁγίαις, 13,32.3,24..
3. περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ 9,5.
2Tm. 2,8. γενομένου ἐκ σπέρματος
Ap. 22,16 Δαυῒδ κατὰ σάρκα,
Act. 4. τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ
2,22. θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦ-
10,38 13,33 μα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστά-
17,31 σεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ
Jo. 10,36 τοῦ κυρίου ἡμῶν,
Ebr. 9,14. 5. δι᾽ οὗ ἐλάβομεν χάριν
v.13. καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν
15,15 πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν
ss. Gal. ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ,
1,16.. 6. ἐν οἷς ἐστὲ καὶ ὑμεῖς
κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

7. πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ
ἀγαπητοῖς θεοῦ κλητοῖς 1Cor.
ἁγίοις. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρή- 1,2s.
νη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν
καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8. Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ 1Cor.
τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χρι- 1,4s. 1Th.
στοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, 1,2.8.
ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλ-
λεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ.

9. Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν Ph.
ὁ θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ 1,8; 3,3.
πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγ- Act.
γελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς 20,19
ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν Eph.
ποιοῦμαι, 1,16.

10. πάντοτε ἐπὶ τῶν προσ-
ευχῶν μου δεόμενος, εἴπως
ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν 15,32
τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλ- Act. 19,21
θεῖν πρὸς ὑμᾶς. cet.

11. Ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν v.15.
ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρι- 15,23
σμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς
τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, 1Th. 3,2.

12. τοῦτο δέ ἐστι συμπα-
ρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς
ἐν ἀλλήλοις πίστεως, ὑμῶν 2Pt.
τε καὶ ἐμοῦ. 1,1.

13. Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀ-
γνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλά- [1Th.
κις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς 2,18.
ὑμᾶς (καὶ ἐκωλύθην ἄχρι 15,22 †Act.
τοῦ δεῦρο), ἵνα τινὰ καρπὸν 16,6s.
σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθὼς καὶ
ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν.

14. Ἕλλησί τε καὶ βαρβά-
ροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις
v.5. 1Cor. ὀφειλέτης εἰμί·
9,16. 15. οὕτω τὸ κατ᾽ ἐμὲ πρό-
v.11. θυμον, καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν
Act. 28,31 Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.
1Cor. 16. Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι
1,23s. Ph. τὸ εὐαγγέλιον· δύναμις γὰρ
3,7s. θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν
Ebr. 4,12; παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰου-
Act. 13,46 δαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι.

17. Δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ
3,21 ss. ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ
πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς
Hab. 2,4. γέγραπται· „Ὁ δὲ δίκαιος
Gal. ἐκ πίστεως ζήσεται."
3,11.. 18. Ἀποκαλύπτεται γὰρ
2,5. ὀργὴ θεοῦ ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἐπὶ
πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν
ἀνθρώπων, τῶν τὴν ἀλή-
v.21 ss. θειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων.

19. Διότι τὸ γνωστὸν τοῦ
θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐ-
Act. 14,17 τοῖς· ὁ θεὸς γὰρ αὐτοῖς
17,27 ἐφανέρωσε.

20. Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ
Ps. 8,2ss. ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς
19,2 ss. ποιήμασι νοούμενα καθο-
Jes. ρᾶται, ἥ τε ἀΐδιος αὐτοῦ
40,26 δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ
v.32. 2,14s. εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογή-
τους.

v.19. 21. Διότι γνόντες τὸν θεὸν
1Tm. 4,4. οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ
2Cor. ηὐχαρίστησαν, ἀλλ᾽ ἐμα-
9,11; 1Cor. ταιώθησαν ἐν τοῖς διαλογι-
3,20; σμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτί-
Eph. 4,18. σθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρ-
δία.

22. *Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ* 1Cor. 1,20ss.
ἐμωράνθησαν, Jer. 10,14.
23. *καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν*
τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν v.25. Dt. 4,
ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ 15ss.
ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ Ez. 8,10.
τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν. Sap. 11,15 12,24
24. *Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐ-* Sir.
τοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυ- 4,22. Ps.
μίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν 81,13
εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμά- v.26s.
ζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν
ἑαυτοῖς·
25. *οἵτινες μετήλλαξαν τὴν* Ps. 106,
ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ 20.
ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν
καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει
παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν 9,5. 11,36
εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, 16,27
ἀμήν. cet. 2Cor.
26. *Διὰ τοῦτο παρέδωκεν* 11,31
αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη Lev. 18,22
ἀτιμίας· αἵ τε γὰρ θήλειαι s.
αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυ-
σικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ
φύσιν·
27. *ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄῤῥενες* *
ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν
τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν
ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλή-
λους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν 1Cor. 6,9.
ἀσχημοσύνην κατεργαζόμε-
νοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν, [2Co. 6,13.
ἣν ἔδει, τῆς πλάνης αὐτῶν
ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες.
28. *Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκί-*
μασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπι-
γνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ
Sap. 4,12. *θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν,*
14,21 *ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα·*
ss. 29. *πεπληρωμένους πάσῃ*
1Cor. 6,9s. *ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ,*
Eph. *πλεονεξίᾳ, κακίᾳ· μεστοὺς*
5,3ss. Gal. *φθόνου, φόνου, ἔριδος, δό-*
5,19 *λου, κακοηθείας·*
ss. 2Cor. 30. *ψιθυριστάς, καταλά-*
12,20 *λους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς,*
2Tm 3,2ss. *ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας,*
ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν
ἀπειθεῖς,
31. *ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους,*
* *ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνε-*
λεήμονας·
v.28. 2,14s. 32. *οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ*
θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ τὰ
τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι
θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐ-
τὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συν-
ευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι.

CAP. II.

Judicium imminens justum; *Judaei* legis scriptae rei.

Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ
14,10 Mt. *ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων. Ἐν*
7,1p. *ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον,*
Jo. 8,7. *σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ*
αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων.
Eph. 5,6. 2. *Οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα*
Gal. *τοῦ θεοῦ ἐστὶ κατὰ ἀλή-*
5,21. *θειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα*
πράσσοντας.
3. *Λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄν-*
θρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ
τοιαῦτα πράσσοντας καὶ
ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ
τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ;

4. ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρη- 9,23. Eph.
στότητος αὐτοῦ καὶ τῆς 1,7.al.
ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυ- 3,26..
μίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν
ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς 2Pt. 3,15.
μετάνοιάν σε ἄγει; L.13,2ss.
5. Κατὰ δὲ τὴν σκληρότη-
τά σου καὶ ἀμετανόητον
καρδίαν θησαυρίζεις σεαυ-
τῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς v.16.
καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρι- Act. 17,31
σίας τοῦ θεοῦ, 1Th.1,10.4,15..
6. ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ κα- 2Cor. 5,10..
τὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· Jer.17,10.
7. τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν Ps. 62,13
ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τι-
μὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦ- v.10.
σι, ζωὴν αἰώνιον·
8. τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ Ph. 1,16s.
ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, 2Th.
πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, 1,8s.
θυμὸς καὶ ὀργή. *
9. Θλῖψις καὶ στενοχωρία [2Co. 4,8.
ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώ-
που τοῦ κατεργαζομένου τὸ
κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον v.12. Mt.
καὶ Ἕλληνος· 11,22
10. δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ v.7. 1Pt.
εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομέ- 1,7.
νῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε 1,16.
πρῶτον καὶ Ἕλληνι.
11. Οὐ γάρ ἐστι προσωπο- Eph. 6,9p.
ληψία παρὰ τῷ θεῷ. Gal.2,6.Act.
12. Ὅσοι γὰρ ἀνόμως 10,34 cet.
ἥμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπο- v.15.
λοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ 7,9. 1Cor.
ἥμαρτον, διὰ νόμου κριθή- 9,21. L.12,
σονται. 47s.Jo.5,45.

Jac. 1,22. 13. Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ
τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ
Mt. 7,21. θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ
1Jo. νόμου δικαιωθήσονται.
3,7. 14. (ὅταν γὰρ ἔθνη, τὰ μὴ
Eph. 2,3. νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ
1Cor. νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ
11,14 ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶ νόμος,
15. οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ
1,19. Ebr. ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν
8,10.. ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν,
9,1. συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς
2Cor. 1,12. συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλ-
λήλων τῶν λογισμῶν κατη-
γορούντων ἢ καὶ ἀπολογου-
μένων),
v.5; 1Cor. 16. ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ
4,5.. θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώ-
16,25 Gal.1, πων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν
6ss.. μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Jo. 5,22.. 17. Εἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπο-
Ap. νομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ
2,9. Mich. νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ,
3,11. 18. καὶ γινώσκεις τὸ θέλη-
12,2. Ph. μα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέ-
1,10. ροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ
νόμου,
Mt. 15,14 19. πέποιθάς τε σεαυτὸν
ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς
L.2, 32.. τῶν ἐν σκότει,
20. παιδευτὴν ἀφρόνων,
1Cor. 3,1; διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα
Gal. τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως
4,19. καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ
νόμῳ·
Mt. 23,3s. 21. ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον
σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κη-
ρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις;

22. ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν
μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος
τὰ εἴδωλα ἱεροσυλεῖς;
23. ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, v.17.
διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ 9,4.
νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις;
24. „Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Jes. 52,5.
θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται Lxx
ἐν τοῖς ἔθνεσι", καθὼς γέ- Ez. 36,20
γραπται. 1Tm.6,1..
25. *Περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφε-* 1Cor.
λεῖ, ἐὰν νόμον πράσσῃς· 7,19; Ph.
ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, 3,3.
ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία Col. 2,11.
γέγονεν. Act.7,51.Dt.10,16.30,6.Jer.4,4.
26. Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία 9,25s.
τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου v.14.
φυλάσσῃ, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία
αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογι-
σθήσεται
27. καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως Ebr. 11,7..
ἀκροβυστία τὸν νόμον τε- Jac.
λοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος 2,8.
καὶ περιτομῆς παραβάτην
νόμου;
28. *Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ*
Ἰουδαῖός ἐστιν οὐδὲ ἡ ἐν τῷ
φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή, Eph. 2,11.
29. *ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ*
Ἰουδαῖος καὶ περιτομὴ καρ- v.25..
δίας, ἐν πνεύματι, οὐ γράμ-
ματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ 1Cor. 4,5.
ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ. 1Pt. 2,14.

CAP. III.

Universi sontes communi praesidio fidei per Christum servandi.

Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ
Ἰουδαίου ἢ τίς ἡ ὠφέλεια
τῆς περιτομῆς;
2. *Πολύ, κατὰ πάντα τρό-*
9,4. *πον. Πρῶτον μὲν γάρ, ὅτι*
Act. 7,38. *ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ*
Ps. 147, *θεοῦ.*
19s. 3. *Τί γάρ;* εἰ ἠπίστησάν
9,6. τινες, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν
11,19 ss. τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταρ-
2Tm. 2,13; γήσει;
Jo. 3,33. 4. *Μὴ γένοιτο·* γινέσθω δὲ
Tit. ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄν-
1,2. Num. θρωπος ψεύστης· καθὼς γέ-
23,19 γραπται· „Ὅπως ἂν δικαιω-
Ps. θῇς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ
51,6. νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε."
v.7s. 5. *Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ*
δικαιοσύνην συνίστησι, τί
ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ θεὸς
6,19. Gal. *ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; (κα-*
3,15. *τὰ ἄνθρωπον λέγω.)*
6. *Μὴ γένοιτο·* ἐπεὶ πῶς
Gen. 18,25 κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον;
[1Co. 6,2. 7. *Εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ*
v.5. *θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι*
5,20. *ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν*
11,32 *αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρ-*
τωλὸς κρίνομαι;
8. καὶ μή, καθὼς βλασφη-
μούμεθα καὶ καθώς φασί
τινες ἡμᾶς λέγειν, ὅτι ποιή-
6,1s. σωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ
ἀγαθά; ὧν τὸ κρίμα ἔνδι-
κόν ἐστι.
9. *Τί οὖν;* προεχόμεθα;
11,32 *Οὐ πάντως·* προῃτιασάμε-
Gal. 3,22. θα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ

Ἕλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρ-
τίαν εἶναι·
10. καθὼς γέγραπται·
„Ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδὲ Ps. 14,1-
εἷς, 3.
11. οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν,
οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν
θεόν·
12. πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα
ἠχρειώθησαν· οὐκ ἔστι ποι-
ῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν
ἕως ἑνός.“ v.10.
13. „Τάφος ἀνεῳγμένος ὁ Ps. 5,10.
λάρυγξ αὐτῶν· ταῖς γλώσ-
σαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν“·
„ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη Ps. 140,4
αὐτῶν“,
14. „ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ Ps. 10,7.
πικρίας γέμει.“
15. „Ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν Jes. 59,7s.
ἐκχέαι αἷμα· (Pr.
16. σύντριμμα καὶ ταλαι- 1,16.
πωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,
17. καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ
ἔγνωσαν.“
18. „Οὐκ ἔστι φόβος θεοῦ Ps. 36,2.
ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτῶν.“
19. Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ
νόμος λέγει, τοῖς ἐν τῷ νόμῳ Gal. 4,21.
λαλεῖ· ἵνα πᾶν στόμα φρα- v.4.
γῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς Gal. 3,22.
ὁ κόσμος τῷ θεῷ. Ps.
20. Διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ 143,2
δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ Gal.
ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γὰρ 2,16..
νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. 7,7.
21. Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου

1,17. 4,2ss; δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρω-
Act. ται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ
10,43 νόμου καὶ τῶν προφητῶν,
10,3. 22. δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ
Gal. 2,20. πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς
πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς
10,12 Gal. πιστεύοντας. Οὐ γάρ ἐστι
3,28. διαστολή.
v.9ss. 23. Πάντες γὰρ ἥμαρτον
1Rg. 8,46. καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης
τοῦ θεοῦ,
Eph. 2,8. 24. δικαιούμενοι δωρεάν,
1,7. τῇ αὐτοῦ χάριτι, διὰ τῆς
ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ·
?Ebr. 9,5.. 25. ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἱ-
1Jo. λαστήριον διὰ τῆς πίστεως
2,2.. ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔν-
v.5. δειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐ-
Act. 17,30 τοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν
Ebr. προγεγονότων ἁμαρτημά-
9,15. των,
2,4. Sap. 26. ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ,
11,23 πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύ-
Ebr. νης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ,
1,1.. εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον
1Jo. 1,9. καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πί-
στεως Ἰησοῦ.
2,17. 23. 27. Ποῦ οὖν ἡ καύχησις;
4,2.. ἐξεκλείσθη. Διὰ ποίου νό-
μου; τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλ-
λὰ διὰ νόμου πίστεως.
v.20. Gal. 28. Λογιζόμεθα οὖν πίστει
2,16.. δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον χω-
ρὶς ἔργων νόμου.
10,12 Eph. 29. Ἢ Ἰουδαίων ὁ θεὸς
4,6. Mal. μόνον, οὐχὶ καὶ ἐθνῶν; Ναὶ
2,10. καὶ ἐθνῶν,

30. ἐπείπερ εἷς ὁ θεός, ὃς *
δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πί-
στεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ Gal. 3,8.
τῆς πίστεως.
31. Νόμον οὖν καταργοῦ- 6,15.
μεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ 7,7. 12.
γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ἱστά- v.27.
νομεν. Mt.5,17.

CAP. IV.

Fide etiam Abrahamus probatus adhuc praeputiatus.

Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραὰμ
τὸν πατέρα ἡμῶν εὑρηκέναι *
κατὰ σάρκα; 3,20. 27.
2. Εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων 1Cor.
ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, 1,29. 31.
ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν θεόν· Eph.
3. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; 2,9.
„Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Gen. 15,6.
θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς Gal. 3,6.
δικαιοσύνην." Jac.2,23.
4. Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μι-
σθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χά- 11,6. Mt.20
ριν, ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· 7.14.
5. τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, 3,28; 26.
πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δι-
καιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζε-
ται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δι- v.6s. 13.
καιοσύνην.
6. Καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέ-
γει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀν-
θρώπου, ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται
δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων·
7. „Μακάριοι, ὧν ἀφέθη- Ps. 32,1s.
σαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπε-
καλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι·
8. μακάριος ἀνήρ, ᾧ οὐ μὴ
λογίσηται κύριος ἁμαρτίαν."

9. Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗ-
τος, ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ
καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν;
v.3. Gen. 15,6. Λέγομεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη
τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δι-
καιοσύνην.
10. Πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν
περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυ-
στίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ'
ἐν ἀκροβυστίᾳ·
Gen. 17,10 s. 11. καὶ σημεῖον ἔλαβε πε-
ριτομῆς σφραγῖδα τῆς δι-
καιοσύνης τῆς πίστεως τῆς
ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ· εἰς τὸ
Gal. 3,7ss. εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων
τῶν πιστευόντων δι' ἀκρο-
βυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι
καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην,
12. καὶ πατέρα περιτομῆς,
τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μό-
νον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι
* τοῖς ἴχνεσι τῆς ἐν ἀκροβυ-
στίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς
ἡμῶν Ἀβραάμ.
Gen. 17,1s. 13. Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ
22,16 ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ
ss.; 12,7. τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κλη-
Mt. 5,5; ρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου,
Ps. ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πί-
2,8. στεως.
Gal. 14. Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κλη-
3,10; 17s. ρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις
καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία·
3,20. 15. ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατ-
5,13. 7,7ss. εργάζεται· οὗ γὰρ οὐκ ἔστι
νόμος, οὐδὲ παράβασις.
16. Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως,
ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι

βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν
παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ
ἐκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ Gal.3, 9.14.
καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ·
ὅς ἐστι πατὴρ πάντων ἡμῶν, v.11s.
17. καθὼς γέγραπται·
„Ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν Gen. 17,5.
τέθεικά σε“, κατέναντι οὗ
ἐπίστευσε θεοῦ, τοῦ ζωο- v.19. Ebr.
ποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ 11,12
καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς 19.3.
ὄντα·
18. ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ'
ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γε-
νέσθαι αὐτὸν πατέρα πολ-
λῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρη-
μένον· „Οὕτως ἔσται τὸ Gen. 15,5.
σπέρμα σου“,
19. καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ v.20. 14,1.
πίστει οὐ κατενόησε τὸ *
ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρω-
μένον, ἑκατονταέτης που Gen. 17,17
ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν Ebr.
τῆς μήτρας Σάῤῥας, 11,11 s.
20. εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν
τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ 14,23 Jac.
ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη 1,6;
τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Jo.9, 24..
θεῷ
21. καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι 14,5..
ὃ ἐπήγγελται, δυνατός ἐστι Ps. 115,3
καὶ ποιῆσαι. Jes.59,1.
22. Διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ L.1, 37..
εἰς δικαιοσύνην.
23. Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐ- Gen. 15,6.
τὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη
αὐτῷ,
24. ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς 15,4..
μέλλει λογίζεσθαι τοῖς πι-
1Cor. 15,15 cet. στεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραν-
τα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν
Act. 3,15.. ἐκ νεκρῶν,
8,32. 34. 25. ὃς παρεδόθη διὰ τὰ
παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠ-
6,4. 2Cor. γέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν
5,15. 21. ἡμῶν.
1Pt.1,3.

CAP. V.

Fide tranquillatorum beatitas, communis per Christum ut per Adamum culpa et poena.

3,22ss. Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πί-
14,17 στεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς
Jes. 32,17 τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου
Jo. 16,33 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
2. δι' οὗ καὶ τὴν προσαγω-
Eph. 3,12.. γὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς
1Pt. 5,12. τὴν χάριν ταύτην, ἐν ᾗ ἑστή-
καμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ'
1Pt. 4,13. ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ.
3. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ
Act. 5,41.. καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψε-
Jac. σιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλῖψις
1,2-4. 1Pt. ὑπομονὴν κατεργάζεται,
1,6s. 4. ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν,
ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα·
9,33; 5. ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύ-
Ebr. 6,18s. νει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ
Act. 2,17. ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου
8,15. τοῦ δοθέντος ἡμῖν.
7,5. 15. 6. Ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄντων
Ebr. ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν
4,15s. Gal. ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε.
4,4. 7. Μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου
τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ

τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ Jo. 15,13
τολμᾷ ἀποθανεῖν. Mt.20,15.
8. *Συνίστησι* δὲ τὴν ἑαυτοῦ 3,5;
ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεός, Jo.3,16..
ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων
ἡμῶν **Χριστὸς** ὑπὲρ ἡμῶν 4,25..
ἀπέθανε.
9. *Πολλῷ* οὖν μᾶλλον, δι- v.1;
καιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι 3,25.
αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι' αὐ-
τοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς· 1,18.2,5.
10. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες v.8. 8,7.
κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ Jac.
τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐ- 4,4. Col.
τοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλ- 1,21.
λαγέντες σωθησόμεθα ἐν
τῇ ζωῇ αὐτοῦ. v.17.21.
11. *Οὐ* μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ 6,4.
καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ v.2.
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Ps.5,12s.
Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν
καταλλαγὴν ἐλάβομεν. 2Cor. 5,18s..
12. *Διὰ* τοῦτο ὥσπερ δι' Gen.
ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία 3,6.
εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ 1Tm. 2,14.
διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνα- 6,23..
τος, καὶ οὕτως εἰς πάντας 8,10s.
ἀνθρώπους ὁ θάνατος δι- 1Cor. 15,21
ῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρ- v.21.
τον. 14 8,6.13.
13. *Ἄχρι* γὰρ νόμου ἁμαρ-
τία ἦν ἐν κόσμῳ· ἁμαρτία δὲ
οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος 4,15.
νόμου·
14. ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ
θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι
Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ 2,12.
ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοι- Gen. 2,17.

1Cor. ὡματι τῆς παραβάσεως
15,45 Ἀδάμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ
ss.; 10,6. μέλλοντος.
Ebr. 9,24. 15. *Ἀλλ'* οὐχ ὡς τὸ παρά-
10,1.. πτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρι-
v.2. 16.18 σμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς
1Cor. παραπτώματι οἱ πολλοὶ
15,21 ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ
2Cor. 5,17. χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ
ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀν-
θρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
Jo. 1,16. τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσε.
16. *Καὶ* οὐχ ὡς δι' ἑνὸς
* ἁμαρτήσαντος, τὸ δώρημα·
[1Co. 11,32 τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς
κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα
ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων
v.18. εἰς δικαίωμα.
* 17. *Εἰ* γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς
παραπτώματι ὁ θάνατος
v.14. ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἑνός,
πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισ-
v.15. σείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς
δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης
v.21. 6,4s. λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασι-
12. λεύσουσι διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰη-
1Cor. 4,8.; σοῦ **Χριστοῦ**.
2Tm. 18. *Ἄρα* οὖν ὡς δι' ἑνὸς
2,12.. παραπτώματος εἰς πάντας
ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα,
οὕτω καὶ δι' ἑνὸς δικαιώμα-
τος εἰς πάντας ἀνθρώπους
1Cor. 15,22 εἰς δικαίωσιν ζωῆς·
19. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς
παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώ-
v.12. που ἁμαρτωλοὶ κατεστάθη-
Ebr. σαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ
5,8.. τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δι-

καιοι κατασταθήσονται οἱ 3,24s. Jes.
πολλοί. 53,11
20. *Νόμος* δὲ παρεισῆλθεν, 4,15.. 7,13.
ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτω- Gal.3
μα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ 17.19
ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν v.15. 3,7.
ἡ χάρις, 1Tm.1,14.
21. ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν v.12.
ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, 6,12; 23.
οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ 1s.
διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν 17.
αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ κυρίου ἡμῶν.

CAP. VI.

Non idcirco peccandum; baptizatis novitate vitae Deo serviendum.

Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμε- 3,5.8.
νοῦμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ Gal. 2,17.
χάρις πλεονάσῃ; 1Pt.2,16.
2. Μὴ γένοιτο. Οἵτινες
ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, v.6.. Gal.
πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; 2,19.
3. Ἢ ἀγνοεῖτε, ὅτι ὅσοι 1Pt. 2,24.
ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν
Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον v.6. Gal.
αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; 3,27.
4. Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ Col. 2,12s.
διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν
θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη
Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς
δόξης τοῦ πατρός, οὕτω καὶ 8,10. 2Cor.
ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς 5,15.. 17..
περιπατήσωμεν.
5. Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγό- Ph.3, 10.21
ναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θα- v.8..
νάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς
ἀναστάσεως ἐσόμεθα·

6. τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι
Eph. 4,22p ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος
Gal. συνεσταυρώθη, ἵνα καταρ-
6,14s. 5,24. γηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρ-
τίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν
v.12. 16ss. ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ.
7. Ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδι-
3,19. 7,14. καίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας.
8. Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν
Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ
2Tm. 2,11. συζήσομεν αὐτῷ,
9. εἰδότες ὅτι Χριστὸς
ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι
Ap. 1,18. ἀποθνήσκει· θάνατος αὐ-
τοῦ οὐκέτι κυριεύει.
10. Ὃ γὰρ ἀπέθανε, τῇ
Ebr. 9,28; ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ,
Jes. ὃ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ θεῷ.
53,10 11. Οὕτω καὶ ὑμεῖς λογί-
2Cor. ζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν
5,15. Gal. τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ
2,20. * θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
12. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ
5,21. ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν
12; Gen. σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν
4,7. * ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ,
13. μηδὲ παριστάνετε τὰ
v.23. μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ
ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστή-
σατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡς ἐκ
νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη
Eph. 6,11 ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ
ss. θεῷ.
v.12.. 14. Ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ
7,4s. 8,2s.; κυριεύσει· οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ
5,20s. νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.
3,20. * 15. Τί οὖν; ἁμαρτήσομεν,

ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλ' 3,8..
ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο. -31. 1Cor.
16. Οὐκ οἴδατε, ὅτι ᾧ παρι- 9,21.
στάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς
ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ
ὑπακούετε, ἤτοι ἁμαρτίας Jo. 8,34..
εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς
δικαιοσύνην;
17. Χάρις δὲ τῷ θεῷ, ὅτι
ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας,
ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας
εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον Eph. 4,20s.
διδαχῆς.
18. Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ Jo. 8,32.
τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε 1Cor.
τῇ δικαιοσύνῃ· 7,22.
19. (ἀνθρώπινον λέγω διὰ 3,5.
τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς 1Cor. 3,1s.
ὑμῶν·) ὥσπερ γὰρ παρεστή-
σατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ v.13.
ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ
εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω νῦν
παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν
δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς
ἁγιασμόν.
20. Ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε v.16..
τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι
ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ.
21. Τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε Ez.
τότε; ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύ- 16,61
νεσθε· τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων 63.
θάνατος. 8,6. Ph. 3,19.
22. Νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέν-
τες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δου-
λωθέντες δὲ τῷ θεῷ, ἔχετε
τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγια-
σμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν 1Pt. 1,9.
αἰώνιον.

5,12.. 23. Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς
Gen. 2,17. ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ
3,19. Sir. χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώ-
25,32 νιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
Sap. 2,24. κυρίῳ ἡμῶν.

CAP. VII.

Novo spiritu serviendum. Lex sancta; carnis adversus rationem pugna.

Ἢ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί,
(γινώσκουσι γὰρ νόμον λα-
6,14. λῶ) ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ
ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρό-
νον ζῇ;
2. Ἡ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ
1Cor. 7,39. τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νό-
μῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ,
v.6. [Gal. κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου
5,4. τοῦ ἀνδρός.
3. Ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀν-
Mt. 5,32. δρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει,
ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ·
ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ,
ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νό-
μου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν
μοιχαλίδα, γενομένην ἀνδρὶ
ἑτέρῳ.
4. Ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ
Eph. 2,15s. ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ
Col. 1,22. διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χρι-
στοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς
2Cor. 11,2.. ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερ-
θέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν
6,22. Col. τῷ θεῷ.
1,6. 5. Ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρ-
Gal. 5,24. κί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρ-
v.8; τιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου
23. ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν

ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι 6,21.
τῷ θανάτῳ·
6. νυνὶ δὲ κατηργήθημεν 8,2ss.
ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόν-
τες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε *
δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι 6,4ss.
πνεύματος καὶ οὐ παλαιό- 2Cor. 3,6.
τητι γράμματος. Ebr.8,10.
7. Τί οὖν ἐροῦμεν; ὁ νόμος v.5. 12.
ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο· ἀλ-
λὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων, 3,20.
εἰ μὴ διὰ νόμου· τήν τε γὰρ
ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν, εἰ μὴ
ὁ νόμος ἔλεγεν· „Οὐκ ἐπι- Ex. 20,17
θυμήσεις.“
8. Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ [Gal. 5,13.
ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς,
κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν Prov. 9,17.
ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νό- 4,15.
μου ἁμαρτία νεκρά. Jo.15,22.
9. Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νό- [Jac. 2,17.
μου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς
ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν,
10. ἐγὼ δὲ ἀπέθανον· καὶ Ap.
εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς 3,1; Dt.
ζωήν, αὕτη εἰς θάνατον. 5,32s.
11. Ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορ- Gal. 3,12.
μὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντο-
λῆς, ἐξηπάτησέ με καὶ δι' v.8.
αὐτῆς ἀπέκτεινεν.
12. Ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος v.14.
καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία 16.
καὶ ἀγαθή.
13. Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ
γέγονε θάνατος; Μὴ γένοι- *
το· ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα
φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγα- 5,20.
θοῦ μοι κατεργαζομένη θά-
νατον, ἵνα γένηται καθ'
ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ
ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.
14. Οἴδαμεν γάρ, ὅτι ὁ νό-
v.12; μος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ
8,3. * δὲ σάρκινός εἰμι, πεπραμέ-
v.23. [1Rg. νος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.
21,20 15. Ὃ γὰρ κατεργάζομαι,
Dt. 32,30 οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω,
v.19. τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὃ μισῶ,
τοῦτο ποιῶ.
16. Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω, τοῦτο
v.22; 12. ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι
1Tm. καλός.
1,8. 17. Νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ
v.20. κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ' ἡ
οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.
Gen. 6,5.3. 18. Οἶδα γάρ, ὅτι οὐκ οἰκεῖ
8,21. ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ
Ps. 51,7. σαρκί μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ
θέλειν παράκειταί μοι, τὸ
δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν
* οὐχ εὑρίσκω.
v.15. 19. Οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ
☞ ἀγαθόν, ἀλλ' ὃ οὐ θέλω κα-
κόν, τοῦτο πράσσω.
v.17. * 20. Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω ἐγώ,
τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατ-
εργάζομαι αὐτό, ἀλλ' ἡ οἰ-
κοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.
21. Εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον
τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ
καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν
v.18. παράκειται.
v.16. 22. Συνήδομαι γὰρ τῷ
2,15. 2Cor. νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω
4,16. ἄνθρωπον·
23. βλέπω δὲ ἕτερον νόμον

ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρα- 8,2. Gal.
τευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός 5,17.
μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με
τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ v.25.
ὄντι ἐν τοῖς μέλεσί μου.
24. Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄν-
θρωπος, τίς με ῥύσεται ἐκ
τοῦ σώματος τοῦ θανάτου 6,12. 6.
τούτου; 8,10s.
25. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ διὰ Eph. 2,4ss.
Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου 1Cor.
ἡμῶν. Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ 15,57
τῷ μὲν νοῒ δουλεύω νόμῳ
θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ
ἁμαρτίας.

CAP. VIII.

Per Christum innovati impunes, sancti, etiam in calamitatibus (*creatura gemente, spiritu intercedente*) idque aeternum cum Christo beati.

Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκρι- v.3. 34.
μα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
[μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦ-
σιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα].
2. Ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύ- 3,27.
ματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέ με ἀπὸ 7,23s.
τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ 10.5.
τοῦ θανάτου. Ebr.7,18.
3. Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ Gal. 3,21..
νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς 7,14.
σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ 18..
υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι Ph. 2,7.
σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ 4,25..
ἁμαρτίας κατέκρινε τὴν ἁ-
μαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, Col.1,22.
4. ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νό- 1,32.
2,15. μου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς
μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦ-
σιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.
5. Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄν-
1Cor. τες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦ-
2,14. 3,3. σιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ
τοῦ πνεύματος.
v.13. 6. Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς
Gal. 6,8. σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρό-
νημα τοῦ πνεύματος ζωὴ
καὶ εἰρήνη.
5,10. 7. Διότι τὸ φρόνημα τῆς
Col. 1,21. σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν· τῷ
Jac. 4,4. γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπο-
1Cor. τάσσεται· οὐδὲ γὰρ δύναται·
2,14. Jo. 8. οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ
6,43s. ἀρέσαι οὐ δύνανται.
9. Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν
σαρκὶ ἀλλ' ἐν πνεύματι,
1Cor. εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν
3,16.. Eph. ὑμῖν. Εἰ δέ τις πνεῦμα Χρι-
3,17. Jo. στοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ
14,23 ἔστιν αὐτοῦ.
17,10 10. Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν,
5,12; 21. τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρ-
4,25. τίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ
δικαιοσύνην.
11. Εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ
1Cor. 6,14. ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν
2Cor. οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν
5,5. Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιή-
σει καὶ τὰ θνητὰ σώματα
** ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος
αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν.
12. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί,
6,18. ὀφειλέται ἐσμὲν οὐ τῇ σαρκί,
τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν.
13. Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα

ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· v.6.. 7,10s.
εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις
τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζή- Col. 3,9.
σεσθε. Gal.5,24.
14. Ὅσοι γὰρ πνεύματι Gal. 5,18;
θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν 2Tm. 1,7.
υἱοὶ θεοῦ. Jo.1,12.
15. Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα
δουλείας πάλιν εἰς φόβον,
ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθε-
σίας, ἐν ᾧ κράζομεν· Ἀββᾶ, Gal. 4,5s.
ὁ πατήρ. [Mc.14,36.
16. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμ- 2Cor. 1,22.
μαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν,
ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ.
17. Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρο- Gal. 4,7.
νόμοι· κληρονόμοι μὲν θεοῦ,
συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, v.29.
εἴπερ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ 2Tm. 2,11.
συνδοξασθῶμεν. Jo.17,22.
18. Λογίζομαι γάρ, ὅτι οὐκ 2Cor.
ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν 4,17.
καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν
δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς Col. 3,3s.
ἡμᾶς. 1Jo.3,2.1Pt.1,5s.
19. Ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία
τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν Gal. 6,15..
τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέ-
χεται.
20. Τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ
κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα Gen. 3,19.
ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, 17.
ἐπ' ἐλπίδι
21. ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις
ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς
δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν v.23. 2Pt.
ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν 3,13..
τέκνων τοῦ θεοῦ.

22. Οἴδαμεν γάρ, ὅτι πᾶσα
ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συν-
ωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν.
23. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ
v.11. Eph. αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ
1,14.. πνεύματος ἔχοντες καὶ ἡμεῖς
* αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν,
v.15. υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι,
7,24. τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώμα-
2Cor. 5,2. τος ἡμῶν.
2Cor. 24. Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθη-
5,7. Col. μεν. Ἐλπὶς δὲ βλεπομένη
1,5. οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὃ γὰρ βλέ-
πει τις, τί καὶ ἐλπίζει;
2Cor. 25. Εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν,
4,18. ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπ-
εκδεχόμεθα.
26. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ
πνεῦμα συναντιλαμβάνεται
* ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν. Τὸ
Mt. 20,22 γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ
δεῖ, οὐκ οἴδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ
v.34.. τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει
ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλα-
λήτοις,
Ps. 7,10. 27. ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρ-
1Cor. δίας οἶδε, τί τὸ φρόνημα τοῦ
2,10. Act. πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν
1,24.. ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων.
28. Οἴδαμεν δέ, ὅτι τοῖς
v.18. 5,3ss. ἀγαπῶσι τὸν θεὸν πάντα
συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς
Eph. 1,11.. κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖ-
σιν.
11,2. 29. Ὅτι οὓς προέγνω, καὶ
Ph. προώρισε συμμόρφους τῆς
3,10. 21.. εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς

τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον Ebr. 1,6..
ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· 2,10s.
30. *οὓς δὲ προώρισε, τού-*
τους καὶ ἐκάλεσε· καὶ οὓς 2Tm. 1,9..
ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίω- 3,23.
σεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τού-
τους καὶ ἐδόξασε. 2Tm. 2,10.
31. *Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς*
ταῦτα; Εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ Num. 14,9.
ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν;
32. *ὅςγε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ* Gen. 22,16
ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν
πάντων παρέδωκεν αὐτόν, Jo. 3,16.
πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ
πάντα ἡμῖν χαρίσεται;
33. *Τίς ἐγκαλέσει κατὰ* v.1.
ἐκλεκτῶν θεοῦ; θεὸς ὁ δι- Jes. 50,8s.
καιῶν; Job. 34,29
34. *Τίς ὁ κατακρίνων; Χρι-*
στὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον 4,25..
δὲ καὶ ἐγερθείς, ὃς καὶ ἔστιν 1Pt. 3,22..
ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, ὃς καὶ v.26.
ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν; Ebr. 7,25..
35. *Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ* 1Jo. 2,1.
τῆς ἀγάπης τοῦ Χρι- v.39.
στοῦ; θλῖψις ἢ στενοχωρία
ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνό-
της ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα;
36. *καθὼς γέγραπται· „Ὅτι* Ps. 44,23
ἕνεκα σοῦ θανατούμεθα 1Cor.
ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθη- 4,9ss. 2Cor.
μεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.“ 4,11.
37. *Ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν* 6,4ss. 11,23 ss.
ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγα-
πήσαντος ἡμᾶς. 1Cor. 15,57.
38. *Πέπεισμαι γάρ, ὅτι* Ph. 4, 13.
οὔτε θάνατος οὔτε ζωή, οὔτε Mt. 10,28
ἄγγελοι οὔτε ἀρχαί, οὔτε
Eph. 6,12; *ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα,*
1Cor. 15,24 *οὔτε δυνάμεις,*
39. *οὔτε ὕψωμα οὔτε βά-*
θος, οὔτε τις κτίσις ἑτέρα
Jo. 10,28 *δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι*
ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
κυρίῳ ἡμῶν.

CAP. IX.

Pro Judaeis. Dei fides et arbitrium; Moses et Pharao; imago figuli. Electi pagani, Judaei offensi.

1Tm. 2,7. *Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χρι-*
στῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρ-
1,9. 2,15. *τυρούσης μοι τῆς συνειδή-*
2Cor. *σεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ,*
1,23. 2. *ὅτι λύπη μοί ἐστι με-*
γάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύ-
νη τῇ καρδίᾳ μου.
3. *Ηὐχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ*
Gal. 1,8.. *ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χρι-*
2Cor. *στοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου*
12,15 Ex. *τῶν συγγενῶν μου κατὰ*
32,32 *σάρκα,*
4. *οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται,*
Ex. 4,22. *ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα*
40,34 *καὶ αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ νομο-*
20,1ss Eph. *θεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ*
2,12.. *ἐπαγγελίαι,*
11,28 5. *ὧν οἱ πατέρες καὶ ἐξ ὧν*
1,3.. *ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα*
?Ebr. 1,9.. *ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλο-*
1,25.. *γητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας,*
ἀμήν.
Num. 23,19 6. *Οὐχ οἷον δέ, ὅτι ἐκπέ-*
πτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ.

Οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραήλ, 2,28. 4,12.
οὗτοι Ἰσραήλ· Gal.3,7.
7. οὐδ᾽ ὅτι εἰσὶ σπέρμα Jo. 8,39.
Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ᾽
„ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι Gen. 21,12
σπέρμα“, Ebr.
8. τοῦτ᾽ ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα 11,18
τῆς σαρκός, ταῦτα τέκνα τοῦ
θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς Gal. 4,28.
ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς
σπέρμα.
9. Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λό-
γος οὗτος· „Κατὰ τὸν και- Gen. 18,10
ρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ
ἔσται τῇ Σάῤῥᾳ υἱός.“
10. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ
Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην Gen. 25,21
ἔχουσα Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς
ἡμῶν·
11. μήπω γὰρ γεννηθέντων
μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν
ἢ κακόν, ἵνα ἡ κατ᾽ ἐκλογὴν 8,28 ss.
πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένῃ, *
οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ κα- v.16.
λοῦντος,
12. ἐῤῥήθη αὐτῇ „ὅτι ὁ Gen. 25,23
μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσ- 2Sm. 8,14.
σονι“,
13. καθὼς γέγραπται·
„Τὸν Ἰακὼβ ἠγάπησα, τὸν Mal. 1,2s.
δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα.“
14. Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ 3,5. Dt.
ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; Μὴ 32,4.
γένοιτο.
15. Τῷ γὰρ Μωϋσῇ λέγει·
„Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ Ex. 33,19
οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω.“
16. Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέ- v.11.

[Ph. 2,16.. λοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος,
3,12 ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος θεοῦ.
ss. 17. Λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ
Ex. 9,16. Φαραώ· „Ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦ-
το ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδεί-
ξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν
μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ
ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.“
18. Ἄρα οὖν ὃν θέλει, ἐλεεῖ,
Ex. 7,3. ὃν δὲ θέλει, σκληρύνει.
8,15. **19.** Ἐρεῖς οὖν μοι· Τί ἔτι
* μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι
αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε;
Job. 9,12. 20. Μενοῦνγε, ὦ ἄνθρωπε,
Sap. σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος
12,12 τῷ θεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα
Jes. 45,9. τῷ πλάσαντι· Τί με ἐποίη-
29,16 σας οὕτως;
Jer. 18,6. 21. Ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ
Sap. 15,7. κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ
αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ
2Tm. 2,20. μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς
ἀτιμίαν;
22. Εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς
v.17; 1,18. ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ
γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ,
2,4. ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυ-
1Pt. 2,8.. μίᾳ σκεύη ὀργῆς κατηρτι-
2Pt. σμένα εἰς ἀπώλειαν;
2,9. Mt. 23. καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν
25,41 πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ
v.18. ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἃ προητοί-
Act. 13,48 μασεν εἰς δόξαν;
Mt. 24. οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς
25,34 οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ
καὶ ἐξ ἐθνῶν,
25. ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει·
Hos. 2,25. „Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου

λαόν μου, καὶ τὴν οὐκ ἠγα- (2,23
πημένην ἠγαπημένην",
26. „*καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ,* Hos. 2,1.
οὗ ἐῤῥήθη αὐτοῖς· Οὐ λαός (1,10
μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται 1Pt. 2,10.
υἱοὶ θεοῦ ζῶντος"; Jes.65,1.
27. *Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ*
τοῦ Ἰσραήλ· „Ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθ- Jes. 10,22
μὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ s.
ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ 11,5.
κατάλειμμα σωθήσεται· *
28. *λόγον γὰρ συντελῶν*
καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, *
ὅτι λόγον συντετμημένον
ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς",
29. *καὶ (καθὼς προείρηκεν*
Ἡσαΐας) „εἰ μὴ κύριος Jes. 1,9.
σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν
σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγε- Gen. 19,24
νήθημεν καὶ ὡς Γόμοῤῥα ἂν
ὡμοιώθημεν."
30. *Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὅτι*
ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιο- 10,20
σύνην κατέλαβε δικαιοσύ-
νην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ 1,17. 3,21
πίστεως, ss.
31. *Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον* 10,2
δικαιοσύνης εἰς νόμον [δι- s.. 11,7.
καιοσύνης] οὐκ ἔφθασε.
32. *Διατί; Ὅτι οὐκ ἐκ πί-* Ph. 3,9.
στεως ἀλλ᾽ ὡς ἐξ ἔργων· προσ- *
έκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσ- Lc.
κόμματος, 2,34.
33. *καθὼς γέγραπται·* Jes. 28,16
„*Ἰδού, τίθημι ἐν Σιὼν* 8,14;
λίθον προσκόμματος καὶ Mt. 21,42
πέτραν σκανδάλου, καὶ cet.
* *ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ*
καταισχυνθήσεται."

CAP. X.

Circa duplicem justitiam Judaeorum fervor errans, Mosis descriptio; paganorum admittendi praedictio.

Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία
τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέη-
9,3. * *σις πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐ-*
τῶν εἰς σωτηρίαν.
2. *Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς,*
Act. 21,20 *ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ᾽*
Gal. 1,14; *οὐ κατ᾽ ἐπίγνωσιν.*
Jo. 3. *Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ*
16,2s. *θεοῦ δικαιοσύνην καὶ τὴν*
Ph. 3,9; *ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες*
Ps. *στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ*
69,28 *θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν.*
Gal. 3,12s 4. *Τέλος γὰρ νόμου Χρι-*
24s. *στὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ*
Eph.2 15.p. *τῷ πιστεύοντι.*
Mt. **5.** *Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν*
5,17s. *δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νό-*
Lev. 18,5. *μου· „Ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ*
L. *ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐ-*
10,28 *τοῖς.*"
6. *Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιο-*
Dt. 30,12 *σύνη οὕτω λέγει· „Μὴ εἴπῃς*
Jo. *ἐν τῇ καρδίᾳ σου· Τίς ἀνα-*
3,13. 1,18. *βήσεται εἰς τὸν οὐρανόν*"
(τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν καταγα-
γεῖν)
Dt. 30,13 7. „*ἢ τίς καταβήσεται εἰς*
τὴν ἄβυσσον" *(τοῦτ᾽ ἔστι*
Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγα-
γεῖν);
Dt. 30,14 8. *Ἀλλὰ τί λέγει; „Ἐγγύς*

σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ στό-
ματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ 3,27.
σου" (τοῦτ' ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς 1Tm.
πίστεως ὃ κηρύσσομεν). 4,6. Gal.3,25.
9. Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν Mt.
τῷ στόματί σου κύριον Ἰη- 10,32
σοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ
καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν 1,4..
ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ·
10. καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται
εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ 1Cor. 12,3.
ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. 1Jo.4,2.
11. Λέγει γὰρ ἡ γραφή· 9,33.
„Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ Jes. 28,16
οὐ καταισχυνθήσεται." Ps.25,3.
12. Οὐ γάρ ἐστι διαστολὴ 3,22..
Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνος· 29. Act.
ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων 10,34
πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς Eph.
ἐπικαλουμένους αὐτόν. 1,7..
13. „Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικα- Joel 3,5.
λέσηται τὸ ὄνομα κυρίου, Act.
σωθήσεται." 2,21.
14. Πῶς οὖν ἐπικαλέσων- *
ται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν;
πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὗ οὐκ
ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσουσι
χωρὶς κηρύσσοντος;
15. πῶς δὲ κηρύξουσιν, ἐὰν
μὴ ἀποσταλῶσι; καθὼς γέ-
γραπται· „Ὡς ὡραῖοι οἱ πό- Jes. 52,7.
δες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰ- *
ρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων
τὰ ἀγαθά."
16. Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπή- 2Th. 1,8.
κουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσα- Jes.
ΐας γὰρ λέγει· „Κύριε, τίς 53,1.
ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;" Jo. 12,38

Jo. 17,20 17. Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς,
* ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος θεοῦ.
18. Ἀλλὰ λέγω· Μὴ οὐκ
Ps. 19,5; ἤκουσαν; Μενοῦνγε „εἰς πᾶ-
Jes. σαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ
49,6. Act. φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ
1,8. Col. πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ
1,23. ῥήματα αὐτῶν."
19. Ἀλλὰ λέγω· Μὴ Ἰσ-
ραὴλ οὐκ ἔγνω; Πρῶτος
Dt. 32,21 Μωϋσῆς λέγει· „Ἐγὼ παρα-
ζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει,
ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ
ὑμᾶς."
Jes. 65,1. 20. Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ
καὶ λέγει· „Εὑρέθην τοῖς ἐμὲ
μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἐγε-
νόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερω-
τῶσι."
9,30s. 21. Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ
Jes. 65,2. λέγει· „Ὅλην τὴν ἡμέραν
ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου
πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ
ἀντιλέγοντα."

CAP. XI.

Judaei vicissim per paganos restituendi admirabili omnes comprehensuri Dei sapientia.

Jer. 31,37 Λέγω οὖν· Μὴ ἀπώσατο
ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ
9,1ss; Ph. γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραη-
3,5. λίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος
2Cor. 11,22 Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν.
2. Οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς
8,29s. τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὃν προέγνω.
11,29. Ἢ οὐκ οἴδατε, ἐν Ἠλίᾳ τί
λέγει ἡ γραφή; ὡς ἐντυγχάνει
* τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραήλ·

3. „Κύριε, τοὺς προφήτας 1Rg. 19,10
σου ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυ- 14.
σιαστήριά σου κατέσκαψαν,
κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ
ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου.“ [Mt. 2,20.
4. Ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ
χρηματισμός; „Κατέλιπον 1Rg. 19,18
ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄν-
δρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν
γόνυ τῇ Βαάλ.“ [Tob. 1,5.
5. Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν
καιρῷ λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν 9,27; 11.
χάριτος γέγονεν.
6. Εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔρ-
γων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνε- 4,4. Dt.9,
ται χάρις· εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκ- 4ss.
έτι ἐστὶ χάρις, ἐπεὶ τὸ ἔργον **
οὐκέτι ἐστὶν ἔργον.
7. Τί οὖν; Ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσ- 9,31s.
ραήλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, *
ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ v.5; 2Cor.
λοιποὶ ἐπωρώθησαν, 3,14s.
8. καθὼς γέγραπται· „Ἔδω- Jes. 29,10
κεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα 6,9s.
κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ Jo. 12,40
μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ cet.
ἀκούειν“, ἕως τῆς σήμερον Dt. 29,3s.
ἡμέρας.
9. Καὶ Δαυῒδ λέγει· „Γε- Ps. 69,23
νηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν s.
εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ
εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀντα-
πόδομα αὐτοῖς·
10. σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφ-
θαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέ-
πειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν
διαπαντὸς σύγκαμψον.“
11. Λέγω οὖν· Μὴ ἔπταισαν
ἵνα πέσωσι; Μὴ γένοιτο·
Act. 13,46 ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώ-
ματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνε-
10,19 σιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐ-
τούς.
12. Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα
10,12 αὐτῶν πλοῦτος κόσμου καὶ
v.15. τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος
v.25; ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλή-
13,10 ρωμα αὐτῶν.
13. Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθ-
* νεσιν· ἐφ' ὅσον μέν εἰμι ἐγὼ
15,16 ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν δια-
Gal. 2,7.. κονίαν μου δοξάζω,
v.11. 14. εἴπως παραζηλώσω μου
9,3; 1Tm. τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς
4,16. ἐξ αὐτῶν.
v.12. 15. Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐ-
τῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς
v.30s. 6,13. ἡ πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ
νεκρῶν;
v.28? 8,23. 16. Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία,
καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα
ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι.
Jer. 11,16 17. Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων
ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέ-
λαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν
v.24. αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς
Eph. 2,19. ῥίζης καὶ τῆς πιότητος τῆς
ἐλαίας ἐγένου,
18. μὴ κατακαυχῶ τῶν κλά-
δων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ
σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις, ἀλλ'
ἡ ῥίζα σέ.
* 19. Ἐρεῖς οὖν· Ἐξεκλάσθη-
Act. 13,46 σαν οἱ κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεν-
τρισθῶ.
20. Καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ

ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πί- *
στει ἕστηκας. Μὴ ὑψηλο- v.25. 12,3..
φρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ· Ph.2,2ss. 1Cor.
21. εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν κατὰ 10,12
φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο,
μήπως οὐδὲ σοῦ φείσεται. *
22. Ἴδε οὖν χρηστότητα
καὶ ἀποτομίαν θεοῦ· ἐπὶ μὲν [2Co. 13,10
τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν, *
ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότητα, ἐὰν 1Tm. 2,15.
ἐπιμείνῃς τῇ χρηστότητι· Jo. 15,4.
ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. Ebr.3,14.
23. Καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ 2Cor.
ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγ- 3,16.
κεντρισθήσονται· δυνατὸς 14,4.
γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐγ- Mt. 3,9.
κεντρίσαι αὐτούς.
24. Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ
φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου v.17.
καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρί-
σθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ Jer. 11,16
μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν
ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ
ἐλαίᾳ.
25. Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς
ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστή- [Eph. 3,3..
ριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε παρ'
ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώ- v.7..
ρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ 1Th. 2,15s;
γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ πλή- L. 21,24
ρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, Ap.15,4.
26. καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ Jo. 10,16
σωθήσεται, καθὼς γέγρα-
πται· „Ἥξει ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμε- Jes. 59,20
νος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας s. 27,9;
ἀπὸ Ἰακώβ, Ps.14,7.
27. καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' Jer. 31,33
ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλω-
μαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.“
28. Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέ-
v.11. 5,10; λιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ
9,5. δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ
Dt.4, 31.37 διὰ τοὺς πατέρας·
2Cor. 29. ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ
1,20. Num. χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ
23,19 θεοῦ.
* 30. Ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς
ποτὲ ἠπειθήσατε τῷ θεῷ,
νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων
ἀπειθείᾳ·
31. οὕτω καὶ οὗτοι νῦν
v.11. 14.23 ἠπείθησαν, τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει
26. ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι.
Gal. 3,22. 32. Συνέκλεισε γὰρ ὁ θεὸς
τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν,
Sir. 18,12 ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.
33. Ὦ βάθος πλούτου καὶ
Eph. 3,18s. σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ·
ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα
Job. 11,7s. αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ
Sir. 18,2s; ὁδοὶ αὐτοῦ.
Jes. 34. „Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυ-
40,13 1Cor. ρίου, ἢ τίς σύμβουλος αὐ-
2,16.. τοῦ ἐγένετο;“
Job. 41,3. 35. „ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ,
καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐ-
τῷ;“
1Cor. 36. Ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι'
8,6. Col. αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάν-
1,16. τα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς
1,25.. αἰῶνας, ἀμήν.
16,27.

CAP. XII.

Sancte vivendum officiis, amori, modestiae, mansuetudini studendo.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς,

ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν
τοῦ θεοῦ, παραστῆσαι τὰ 6,13. 1Th.
σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν 4,3;
ἁγίαν εὐάρεστον τῷ θεῷ, Ph. 4,18;
τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· Jo.4, 23s.;
2. καὶ μὴ συσχηματίζεσθε Eph. 4,17;
τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μετα- 22ss.
μορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει Tit.
τοῦ νοὸς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκι- 3,5. Eph.
μάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα 5,10s.
τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ 17.
εὐάρεστον καὶ τέλειον.
3. Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάρι- 1.5..
τος τῆς δοθείσης μοι παντὶ 15,15
τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρο- v.16.
νεῖν παρ᾽ ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλ- 11,20
λὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν,
ἑκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισε 1Cor. 7,17.
μέτρον πίστεως. 12,11 2Cor.10,13. Eph.4,7.
4. Καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώ- 1Cor.
ματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ 12,12
δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ss.
ἔχει πρᾶξιν·
5. οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά 1Cor.
ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ᾽ 12,27 Eph.
εἷς ἀλλήλων μέλη, 4,25.
6. ἔχοντες δὲ χαρίσματα 1Cor.
κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖ- 12,4
σαν ἡμῖν διάφορα· εἴτε προ- ss. 28ss.
φητείαν, κατὰ τὴν ἀναλο- 14,1ss 29ss.
γίαν τῆς πίστεως, Eph.4,11.
7. εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ δια- 11,13
κονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ Act. 6,1ss.
διδασκαλίᾳ, 1Pt.4,10s.
8. εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ Act. 13,15
παρακλήσει, ὁ μεταδιδοὺς, Mt.
ἐν ἁπλότητι, ὁ προϊστάμε- 6,3.

1Tm. 5,17; νος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν
2Cor. ἱλαρότητι.
9,7..; 6,6. 9. Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος·
1Tm. ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν,
1,5; Ps. κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ,
97,10 10. τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλ-
Eph. λήλους φιλόστοργοι, τῇ τι-
4,3; Ph. μῇ ἀλλήλους προηγούμε-
2,3. νοι,
11. τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί
Ap. 3,15.. τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ κυ-
16,18 ρίῳ δουλεύοντες,
14,18 12. τῇ ἐλπίδι χαίροντες,
5,2s. 8,24. τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ
Col. προσευχῇ προσκαρτεροῦν-
4,2.. τες,
Gal. 2,10. 13. ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων
[6,6; κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξε-
Ebr. 13,2.. νίαν διώκοντες·
1Cor. 14. εὐλογεῖτε τοὺς διώκον-
4,12. Mt. τας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ
5,44.. καταρᾶσθε·
1Cor. 13,6; 15. χαίρειν μετὰ χαιρόν-
Mt. των καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόν-
25,35 των·
15,5. 11,20 16. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους
Ph. φρονοῦντες, μὴ τὰ ὑψηλὰ
2,2.. φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς τα-
[Gal. 2,13; πεινοῖς συναπαγόμενοι· μὴ
Jes. γίνεσθε φρόνιμοι παρ᾽ ἑαυ-
5,21. τοῖς·
1Th. 5,15; 17. μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κα-
2Cor. κοῦ ἀποδιδόντες, προνοού-
8,21. * μενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων
ἀνθρώπων,
Mc. 9,50. 18. εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν,
Ebr. μετὰ πάντων ἀνθρώπων
12,14 εἰρηνεύοντες,

19. μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, 1Cor. 6,7..
ἀγαπητοί· ἀλλὰ δότε τό- Mt.
πον τῇ ὀργῇ. Γέγραπται 5,39.
γάρ· „Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ Dt. 32,35
ἀνταποδώσω, λέγει κύριος.“ Ebr.
20. Ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρός 10,30
σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, Prov.
πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ 25,21 s. Mt.
ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σω- 25,35 5,44.
ρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ.
21. Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κα- Sap. 7,30.
κοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ Prov.
τὸ κακόν. 20,22

Cap. XIII.

Magistratui parendum, suum cuique tribuendum, vigilandum.

Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις Tit. 3,1.
ὑπερεχούσαις ὑποτασσέ- 1Pt.
σθω. Οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία 2,13s.
εἰ μὴ ἀπὸ θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι Jo. 19,11
ὑπὸ τοῦ θεοῦ τεταγμέναι 1Tm.
εἰσίν. 2,2.
2. Ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος
τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ δια-
ταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ
ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρί-
μα λήψονται.
3. Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ
εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔρ- *
γων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέ-
λεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν
ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποίει,
καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· 2Chr.
4. θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστι 19,6s. Sap.
σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ 6,4.
τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ Ps. 82,6.
γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φο-
ρεῖ· θεοῦ γὰρ διάκονός
ἐστιν ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ
τὸ κακὸν πράσσοντι.
5. Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσε-
σθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀρ-
1Pt. 2,13. γήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συν-
Eph. εἴδησιν.
6,6s. 6. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φό-
ρους τελεῖτε· λειτουργοὶ
v.4.. 15,16 γὰρ θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦ-
το προσκαρτεροῦντες.
7. Ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς
ὀφειλάς· τῷ τὸν φόρον τὸν
Mt. 22,21 φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος,
p. τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ
τὴν τιμὴν τὴν τιμήν.
v.9.. Jo.13 8. Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε,
34.. εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν·
Mt. 22,36 ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον,
ss.p. νόμον πεπλήρωκε.
Ex. 9. Τὸ γάρ· „Οὐ μοιχεύσεις,
20,13 * οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις,
7,7. οὐκ ἐπιθυμήσεις“, καὶ εἴ τις
ἑτέρα ἐντολή, ἐν τούτῳ τῷ
Gal. 5,14.. λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν
Lev. 19,18 τῷ· „Ἀγαπήσεις τὸν πλη-
Jac. σίον σου ὡς ἑαυτόν.“
2,8.. 10. Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον
1Cor. 13,4s. κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλή-
ρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.
1Th. 5,6ss. 11. Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν
Eph. καιρόν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη
5,14. ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν
2Cor. 6,2. γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σω-
Ebr. τηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν.
10,25 12. Ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ
1Jo. 2,8. ἡμέρα ἤγγικεν· ἀποθώμε-

θα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους Eph. 5,11.
καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα 6,13
τοῦ φωτός. ss.
13. Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημό-
νως περιπατήσωμεν, μὴ κώ- Eph. 5,18.
μοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις L.21, 34;
καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ Jac.
ζήλῳ· 3,14.
14. ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Gal. 3,27.
κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ Eph.
τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ 4,24..
ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας. Gal. 5,16.

CAP. XIV.

In ciborum dierumque usu offensio et damnatio cavenda.

Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ 15,1. 7.
πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ v.23.
εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. Gal. 5,10.
2. Ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν Gen.
πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχα- 9,3. 1,29.
να ἐσθίει.
3. Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίον- Col. 2,16.
τα μὴ ἐξουθενείτω, καὶ ὁ μὴ 1Cor.
ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρι- 8,1ss. 10,23
νέτω· ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν ss.
προσελάβετο. 15,7.
4. Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλό- v.10. 2,1.
τριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυ- Jac.
ρίῳ στήκει ἢ πίπτει· στα- 4,12. Mt.7,
θήσεται δέ, δυνατεῖ γὰρ ὁ 1.pp.
θεὸς στῆσαι αὐτόν. *
5. Ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν Gal. 4,10.
παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει
πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν 4,21. 1Th.
τῷ ἰδίῳ νοῒ πληροφορείσθω. 1,5..
6. Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν
κυρίῳ φρονεῖ [καὶ ὁ μὴ φρο-
νῶν τὴν ἡμέραν, κυρίῳ οὐ
φρονεῖ]. Καὶ ὁ ἐσθίων κυ-
Dt. 8,10. ρίῳ ἐσθίει· εὐχαριστεῖ γὰρ
1Cor. τῷ θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυ-
10,31 ρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαρι-
στεῖ τῷ θεῷ.
1Th. 5,10. 7. Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ
Gal. ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀπο-
2,20. Ph.1, θνήσκει·
21ss. 8. ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ
κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀπο-
θνήσκωμεν, τῷ κυρίῳ ἀπο-
θνήσκομεν. Ἐάν τε οὖν ζῶ-
μεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν,
τοῦ κυρίου ἐσμέν.
6,10. 2Cor. 9. Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς
5,15. ἀπέθανε καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ
Act. 10,42 νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.
1Cor. 10. Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν
4,5. Mt. ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί
7,1s.. ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου;
2Cor. Πάντες γὰρ παραστησό-
5,10.. * μεθα τῷ βήματι τοῦ Χρι-
στοῦ.
Jes. 45,23 11. Γέγραπται γάρ· „Ζῶ
ἐγώ, λέγει κύριος, ὅτι ἐμοὶ
Ph. 2,10. κάμψει πᾶν γόνυ καὶ πᾶσα
γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ
θεῷ."
Mt. 12,36 12. Ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν
Gal. περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ
6,5. θεῷ.
13. Μηκέτι οὖν ἀλλήλους
v.10.. κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρί-
v.15.. Mt. νατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι
18,7. πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ
σκάνδαλον.
v.20. 1Tm. 14. Οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν
4,4s. κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν κοι-

νὸν δι᾽ αὐτοῦ, εἰ μὴ τῷ λογι- Tit. 1,15.
ζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ Act. 10,15
κοινόν. Mt.
15. Εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελ- 15,11
φός σου λυπεῖται, οὐκέτι κα- p.
τὰ ἀγάπην περιπατεῖς· μὴ
τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον
ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς 1Cor. 8,11.
ἀπέθανε. 13.
16. Μὴ βλασφημείσθω οὖν 1Cor. 10,30
ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. Tit. 2,5.
17. Οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασι- 1Cor.
λεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ 8,8.
πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ L.17,21.
εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύ- 15,13
ματι ἁγίῳ·
18. ὁ γὰρ ἐν τούτοις δου- *
λεύων τῷ Χριστῷ, εὐάρεστος
τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀν-
θρώποις.
19. Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρή- 12,18
νης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς 15,2. 1Cor.
οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. 3,9..
20. Μὴ ἕνεκεν βρώματος Ph. 1,6.
κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ· Jo.
πάντα μὲν καθαρά, ἀλλὰ 6,29.
κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ v.14..
προσκόμματος ἐσθίοντι.
21. Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν 1Cor.
κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ 8,13.
ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προς-
κόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ *
ἀσθενεῖ.
22. Σὺ πίστιν ἔχεις· κατὰ *
σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρί- 1Jo.
νων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει· 3,21.
23. ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν v.5.
φάγῃ, κατακέκριται, ὅτι οὐκ
Tit. ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ
1,15. ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν.

CAP. XV.

Sibi invicem inserviendum.
De se suoque itinere.

14,1. Gal. Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυ-
6,1s. νατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν
1Cor. 9,22. ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ
10,24 μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.
33. 2. Ἕκαστος ἡμῶν τῷ πλη-
14,19 1Th. σίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγα-
5,11. θὸν πρὸς οἰκοδομήν·
3. καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ
ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ καθὼς
Ps. 69,10 γέγραπται· „Οἱ ὀνειδισμοὶ
τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπε-
Jo. 15,25 σον ἐπ᾽ ἐμέ.“
4,24. 4. Ὅσα γὰρ προεγράφη,
1Cor. 10,6. εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκα-
11. λίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς
* ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλή-
σεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα
ἔχωμεν.
v.13. 33. 5. Ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς
12,16 καὶ τῆς παρακλήσεως δῴη
Ph. ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλ-
2,2.. λήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰη-
σοῦν,
Act. 1,14. 6. ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ
4,24. στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν
καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ.
14,1. 7. Διὸ προσλαμβάνεσθε
ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χρι-
Ebr. 2,10. στὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς
δόξαν θεοῦ.
8. Λέγω δέ, Ἰησοῦν Χρι-

στὸν διάκονον γεγενῆσθαι Mt. 15,24
περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας 20,28
θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς Act.
ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, 3,25..
9. τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους 11,30
δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς
γέγραπται· „Διὰ τοῦτο ἐξο- 2Sm. 22,50
μολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι, (Ps.
καὶ τῷ ὀνόματί σου ψα- 18,50
λῶ.“
10. Καὶ πάλιν λέγει· „Εὐ- Dt. 32,43
φράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ
λαοῦ αὐτοῦ.“
11. Καὶ πάλιν· „Αἰνεῖτε Ps. 117,1
τὸν κύριον πάντα τὰ ἔθνη,
καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάν-
τες οἱ λαοί.“
12. Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέ- Jes. 11,10
γει· „Ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσ- Ap.
σαὶ καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρ- 5,5.
χειν ἐθνῶν· ἐπ᾿ αὐτῷ ἔθνη Mt. 12,21
ἐλπιοῦσιν.“
13. Ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος
πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χα- 14,17
ρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πι-
στεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν
ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνά-
μει πνεύματος ἁγίου.
14. Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί
μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ
ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί 2Th.
ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπλη- 1,11.
ρωμένοι πάσης γνώσεως, 1Jo. 2,21.
δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους 27.
νουθετεῖν. 2Pt.
15. Τολμηρότερον δὲ ἔγρα- 1,12. *
ψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέ-
ρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων 2Tm. 1,5.
12,3. ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δο-
θεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
16. εἰς τὸ εἶναί με λειτουρ-
v.18. 1,5.. γὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ
11,13 ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐ-
αγγέλιον τοῦ θεοῦ, ἵνα γένη-
[12,1 ται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν
εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν
πνεύματι ἁγίῳ.
17. Ἔχω οὖν καύχησιν ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς
* θεόν·
18. οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν
2Cor. τι ὧν οὐ κατειργάσατο Χρι-
3,5.. στὸς δι᾿ ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν
v.16.. ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ,
16,26 19. ἐν δυνάμει σημείων καὶ
Act. 14,3.. τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύ-
Ebr. 2,4. ματος ἁγίου· ὥστε με ἀπὸ
Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι
τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέ-
Col. ναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χρι-
1,25. στοῦ,
* 20. οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον
2Cor. 10,15 εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου
ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ
1Cor. 3,10 ἐπ᾿ ἀλλότριον θεμέλιον οἰ-
s.. κοδομῶ,
21. ἀλλὰ καθὼς γέγρα-
Jes. 52,15 πται· „Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη
περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἳ
οὐκ ἀκηκόασι, συνήσουσι.“
1,13. 1Th. 22. Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην
2,18. τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς
ὑμᾶς.
23. Νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον
ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τού-
τοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ

ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολ- Act. 19,21
λῶν ἐτῶν, 1Th.
24. *ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς* 3,10.
τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι v.28.
πρὸς ὑμᾶς· ἐλπίζω γὰρ δια- **
πορευόμενος θεάσασθαι
ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμ- 1Cor. 16,6.
φθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶ- Act.
τον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. 15,3.
25. *Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς* Act. 18,21
Ἱερουσαλήμ, διακονῶν τοῖς cet.
ἁγίοις. 21,17
26. *Εὐδόκησαν γὰρ Μακε-* 1Cor.
δονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν 16.
τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς 2Cor. 8.9.
πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Act. 11,29
Ἱερουσαλήμ. Gal. 2,10.
27. *Εὐδόκησαν γάρ, καὶ*
ὀφειλέται αὐτῶν εἰσίν· εἰ
γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐ- 1Cor. 9,11.
τῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη,
ὀφείλουσι καὶ ἐν τοῖς σαρ-
κικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς.
28. *Τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας*
καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς
τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύ-
σομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν Σπα- v.24.
νίαν.
29. *Οἶδα δέ, ὅτι ἐρχόμενος*
πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι 1,11.
εὐλογίας Χριστοῦ ἐλεύσο- *
μαι.
30. *Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,* 2Th. 3,1.
ἀδελφοί, διὰ τοῦ κυρίου 2Cor. 1,11.
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ Ph.
τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος, 1,27. Col.
συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς 4,12.
προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς
τὸν θεόν,
2Th. 3,2; 31. *ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν*
Act. *ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ*
21,11 27. *καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἡ εἰς*
* *Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος*
Act. *γένηται τοῖς ἁγίοις,*
28,14 32. *ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς*
* *ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ*
1,12. *καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν.*
16,20 33. *Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρή-*
1Th. 5,23. *νης μετὰ πάντων ὑμῶν.*
Ἀμήν.

CAP. XVI.

Commendatur Phoebe. Salutationes. Adversus dissidia. Conclusio.

Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοί-
βην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὖ-
σαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας
Act. 18,18 *τῆς ἐν Κεγχρεαῖς,*
2. *ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε*
ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων,
καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ
ἂν ὑμῶν χρῄζῃ πράγματι·
* *καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις*
πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ
ἐμοῦ.
Act. 18,2.. 3. *Ἀσπάσασθε Πρίσκαν*
καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς
μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
?Act. 18,12 4. *οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς*
ss. *μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον*
ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μό-
νος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ
πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν
ἐθνῶν,
1Cor. 16,19 5. *καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν*

ἐκκλησίαν. Ἀσπάσασθε
Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν
μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς 15,16 8,23.
Ἀσίας εἰς Χριστόν. 1Cor.
6. Ἀσπάσασθε Μαριάμ, 16,15
ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς
ἡμᾶς.
7. Ἀσπάσασθε Ἀνδρόνι-
κον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγ-
γενεῖς μου καὶ συναιχμαλώ- [2Co. 6,5.
τους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπί- 11,23
σημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις,
οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν Gal. 1,17.
ἐν Χριστῷ.
8. Ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν
τὸν ἀγαπητόν μου ἐν κυ-
ρίῳ.
9. Ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν
τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χρι-
στῷ, καὶ Στάχυν τὸν ἀγα-
πητόν μου.
10. Ἀσπάσασθε Ἀπελ-
λῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ.
Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν
Ἀριστοβούλου.
11. Ἀσπάσασθε Ἡρω-
δίωνα τὸν συγγενῆ μου.
Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν
Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν Suet. Claud
κυρίῳ. 28?
12. Ἀσπάσασθε Τρύφαι-
ναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κο-
πιώσας ἐν κυρίῳ. Ἀσπά-
σασθε Περσίδα τὴν ἀγα-
πητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπία-
σεν ἐν κυρίῳ.
13. Ἀσπάσασθε Ῥοῦφον ?Mc. 15,21
τὸν ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ.
14. Ἀσπάσασθε Ἀσύγκρι-
τον, Φλέγοντα, Ἑρμῆν, Πα-
τρόβαν, Ἑρμᾶν καὶ τοὺς
σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς.
15. Ἀσπάσασθε Φιλόλο-
γον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ
τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ
Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐ-
τοῖς πάντας ἁγίους.
16. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους
1Cor. 16,20 ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ἀσπά-
2Cor. 13,12 ζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι
1Th. 5,26. πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.
1Pt. 5,14. 17. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς
διχοστασίας καὶ τὰ σκάν-
Mt. 13,41 δαλα παρὰ τὴν διδαχήν, ἣν
7,15.. ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιοῦντας·
Tit. 3,10.. καὶ ἐκκλίνατε ἀπ' αὐτῶν.
1Pt. 3,11. 18. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυ-
ρίῳ ἡμῶν Χριστῷ οὐ δου-
Ph. 3,19; λεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν
Ez. 13,18 κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστο-
Col. 2,4.. λογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπα-
τῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκά-
κων.
1,8. 19. Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ
* εἰς πάντας ἀφίκετο· χαίρω
1Cor. 14,20 οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν, θέλω δὲ ὑμᾶς
Mt. 10,16 σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγα-
θόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ
κακόν.
15,33 20. Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης
2Cor. 11,14 συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ
1Th. 2,18. τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει.
Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

21. Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τι- Act. 16,1..
μόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ
Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σω- ?Act. 13,1;
σίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. 17,5;
22. Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ 20,4.
Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπι- 2Th. 3,17.
στολὴν ἐν κυρίῳ. Act. 19,29.
23. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος 20,4. 1Cor.
ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλη- 1,14.
σίας ὅλης. Ἀσπάζεται ὑμᾶς 3Jo.;
Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς 2Tm.
πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ 4,20. Act.
ἀδελφός. 19,22
24. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου **
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.
25. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς **
στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν
Eph. 6,19; μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ
3,3ss. Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν
Col. μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις
1,26. 2Tm. σεσιγημένου,
1,9s. 26. φανερωθέντος δὲ νῦν,
1,2.. διά τε γραφῶν προφητικῶν
κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου
1,5.. θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως
εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρι-
σθέντος·
1Tm. 27. μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ
1,17. Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δό-
11,36 ξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.
Gal. 1,5. [Πρὸς Ῥωμαίους ἐγράφη
Eph. 3,21. ἀπὸ Κορίνθου διὰ Φοίβης
Ph. 4,20. τῆς διακόνου τῆς ἐν Κεγ-
1Tm. χρεαῖς ἐκκλησίας.]
1,17. 6,16. 2Tm. 4,18. Ebr. 13,21.
1Pt. 4,11.. Ap. 1,6..; R. 1,25..

ΠΑΥΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

Cap. I.

Salutatio. Gratiarum actio. Vitandae factiones et sapientia humana.

Παῦλος, κλητὸς ἀπό- 2Cor. 1,1.
στολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ Gal.
θελήματος θεοῦ, καὶ Σω- 1,1.
σθένης ὁ ἀδελφός, Act. 18,17.
2. τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ
6,11. τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγια-
Jo. 17,19 σμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
κλητοῖς ἁγίοις σὺν πᾶσι τοῖς
Act. 2,21. ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα
2Tm. τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
2,22. al. στοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν
τε καὶ ἡμῶν.

3. *Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη* R.1,7.rell.
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν
καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
4. *Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου* Eph.1,15s.
πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ
χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ
ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
5. *ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτί-* 12,8.
σθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ 2Cor. 8,7.
λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει,
6. *καθὼς τὸ μαρτύριον* 2Tm. 1,8.
τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν Ebr. 2,3.
ὑμῖν, R.1,16.
7. *ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖ-* 12,8.
σθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, Ps. 34,11
ἀπεκδεχομένους τὴν ἀπο- Ph.3,
κάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν 20..
Ἰησοῦ Χριστοῦ,
8. *ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς* 2Cor. 1,21.
ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν 1Th. 3,13.
Ἰησοῦ Χριστοῦ. 5,23;24.
9. *Πιστὸς ὁ θεός, δι᾽ οὗ* 2Th. 3,3.
ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ R.8,
υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ 29.17 Jo.
τοῦ κυρίου ἡμῶν. 15,5. 12,26
10. *Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,*
ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε v.12.
πάντες καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν
σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτι- 2Cor.
σμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ 13,11 Ph.
ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. 2,2. 3,16.
11. *Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ*
ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν
Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν 11,18 s.
εἰσί.

3,4ss.. 12. *Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκα-*
στος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μέν
εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολ-
3,22; 2Cor. *λώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ*
5,16. *Χριστοῦ.*
10,7. 13. *Μεμέρισται ὁ Χριστός;*
* *μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ*
Mt. 28,19 *ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύ-*
λου ἐβαπτίσθητε;
14. *Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ,*
Act. 10,48 *ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα,*
18,8; *εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον·*
R.16, 23.. 15. *ἵνα μή τις εἴπῃ, ὅτι εἰς*
* *τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα.*
16. *Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν*
16,15 17. *Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ*
οἶδα, εἴ τινα ἄλλον ἐβά-
πτισα.
Jo.4,2. 17. *Οὐ γὰρ ἀπέστειλέ με*
Act. 10,48 *Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ᾽*
9,15.. *εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σο-*
2,1ss. *φίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ*
2Pt. 1,16.. *ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.*
18. *Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ*
v.23s. *σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυ-*
2Cor. 4,3. *μένοις μωρία ἐστί, τοῖς δὲ*
2,15; *σωζομένοις ἡμῖν δύναμις*
R.1, 16.. *θεοῦ ἐστί.*
Jes. 29,14 19. *Γέγραπται γάρ· „Ἀπ-*
ολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν,
καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνε-
τῶν ἀθετήσω.“
Job. 12,17 20. *Ποῦ σοφός, ποῦ γραμ-*
Bar. *ματεύς, ποῦ συζητητὴς τοῦ*
3,28. *αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώ-*
ρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ
* *κόσμου τούτου;*
R.1, 19.22 21. *Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ*

τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος Mt. 11,19
διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, 25.p.
εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς
μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶ- v.18.
σαι τοὺς πιστεύοντας,
22. ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι Mt. 12,38
σημεῖον αἰτοῦσι καὶ Ἕλλη- Jo.4,
νες σοφίαν ζητοῦσιν, 48..; Bar.
23. ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν 3,23.
Χριστὸν ἐσταυρωμένον, 2,2; 14.
Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, R.9,
ἔθνεσι δὲ μωρίαν, 32.. Jo.12,34
24. αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Act.
Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι, 26,23 17,32
Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ v.18..
θεοῦ σοφίαν 30. Col.2,3.
25. ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ
σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων
ἐστί, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ
θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀν-
θρώπων ἐστί.
26. Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆ-
σιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ
πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, Mt. 11,25
οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολ- Jo.
λοὶ εὐγενεῖς· 7,48. Jac.
27. ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κό- 2,5.
σμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα
τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ,
καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου
ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καται-
σχύνῃ τὰ ἰσχυρά,
28. καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κό-
σμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα
ἐξελέξατο ὁ θεὸς καὶ τὰ μὴ *
ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταρ-
γήσῃ·
29. ὅπως μὴ καυχήσηται R.3, 27..

Eph. 2,9. πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ
* θεοῦ.
30. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστὲ
2,7ss. ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενή-
Jer. 23,5s. θη σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ,
2Cor. 5,21.. δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς
R.3, καὶ ἀπολύτρωσις·
24.Jo. 17,19 31. ἵνα καθὼς γέγραπται·
Jer. „Ὁ καυχώμενος ἐν κυρίῳ
9,23. καυχάσθω.“
2Cor. 10,17.

CAP. II.

Sapientia divina spiritualiter judicanda.

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς,
ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ᾽
v.4.. ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας
1,17.. καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρ-
τύριον τοῦ θεοῦ.
* 2. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέ-
1,23. ναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν
Gal. 6,14. Χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυ-
ρωμένον.
Gal.4, 13s..; 3. Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ
Act. καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ
18,9. [2Co. πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς,
7,15.. 4. καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ
v.1. 13. κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς
* σοφίας λόγοις, ἀλλ᾽ ἐν ἀπο-
v.10. δείξει πνεύματος καὶ δυνά-
5. μεως·
Eph. 1,17. 5. ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ
19. ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων,
1Th. 1,5. ἀλλ᾽ ἐν δυνάμει θεοῦ.
2Cor. 4,7. 6. Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν
?3,1s. τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ
1,20. τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ
τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος

τούτου τῶν καταργουμέ- 1,18.
νων,
7. ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σο-
φίαν ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀπο- Eph. 3,5s..
κεκρυμμένην ἣν προώρισεν Col.
ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς 2,2s. R.
δόξαν ἡμῶν, 16,25
8. ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων
τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν Act.3 17.15
(εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν Jac.
τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύ- 2,1. Ps.
ρωσαν), 24,8s.
9. ἀλλά, καθὼς γέγραπται,
ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ Jes. 64,4.
οὖς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρ- 65,17
δίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,
ἃ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς R.8, 18.28
ἀγαπῶσιν αὐτόν.
10. Ἡμῖν δὲ ἀπεκάλυψεν Mt. 13,11
ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος 16,17
αὐτοῦ. Τὸ γὰρ πνεῦμα πάν- Sap. 7,23;
τα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ Ps.
θεοῦ. 92,6.
11. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώ-
πων τα τοῦ ἀνθρώπου, εἰ
μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώ-
που τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτω καὶ
τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν, Mt. 11,27
εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ.
12. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα Eph. 2,2..
τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ
τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ,
ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ v.9.
χαρισθέντα ἡμῖν· R.8,24.30. 6,23.
13. ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν
διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σο- v.1.. 4.
φίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδα-
κτοῖς πνεύματος, πνευμα- *
[2Co. 10,12 τικοῖς πνευματικὰ συγκρί-
νοντες.
1,23. 14. Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος
Jo. 14,17 οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος
2Cor. 4,4. τοῦ θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ
R. 8,7. ἐστί, καὶ οὐ δύναται γνῶναι,
ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνε-
ται.
Prov. 28,5. 15. Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνα-
* κρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ
ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.
Jes. 40,13 16. „Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυ-
R.11, ρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν;"
34; 8,9ss. ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχο-
Ph. 2,5. μεν.

CAP. III.

Corinthii imbecilliores. Carni indulgent dissidiis. Fundamentum Christus, Christiani templum. Sapientia mundi.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ
Jo. 16,12 ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς
[R. πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρ-
7,14] Ebr. κίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χρι-
5,12s. στῷ.
6,1s. 1Pt. 2. Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, καὶ
2,2. οὐ βρῶμα· οὔπω γὰρ ἐδύνα-
σθε. Ἀλλ' οὐδὲ ἔτι νῦν δύ-
νασθε·
3. ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε.
1,11s. 11,18 Ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος
Jac. καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι,
3,16. 4,1; οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ
R. 8,4. ἄνθρωπον περιπατεῖτε;
4. Ὅταν γὰρ λέγῃ τις· Ἐγὼ
μέν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ·
* Ἐγὼ Ἀπολλῶ, οὐχὶ σαρκικοί
ἐστε;

5. Τίς οὖν ἐστιν Ἀπολλώς, 1,12.
τίς δὲ Παῦλος; διάκονοι, δι' 4,6. 16,12
ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστῳ Tit. 3,13.
ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. Act.
6. Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλὼς 19,1.. 18,1.
ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ θεὸς ηὔξα- 24ss; Ph.
νεν· 2,13.
7. ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστί
τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐ-
ξάνων θεός.
8. Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ πο-
τίζων ἕν εἰσιν, ἕκαστος δὲ R. 2,6..
τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται
κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.
9. Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνερ- 2Cor. 6,1.
γοί· θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰ- v.16s.
κοδομή ἐστε. Eph.2,21s.
10. Κατὰ τὴν χάριν τοῦ 15,10
θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς R.12,
σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον 3..
τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδο- *
μεῖ· ἕκαστος δὲ βλεπέτω,
πῶς ἐποικοδομεῖ.
11. Θεμέλιον γὰρ ἄλλον 16,22 Gal.1,
οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ 6ss.; Eph.
τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰη- 2,20.
σοῦς Χριστός. Mt.21,42 cet.
12. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ
ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον *
χρυσόν, ἄργυρον, λίθους
τιμίους, ξύλα, χόρτον, κα-
λάμην,
13. ἑκάστου τὸ ἔργον φα-
νερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ 4,5.
ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ Ebr.
ἀποκαλύπτεται, καὶ ἑκάστου 10,25 2Pt.
τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι, τὸ πῦρ 3,10; Jes.
δοκιμάσει. 48,10

14. Εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ
ὃ ἐπῳκοδόμησε, μισθὸν λή-
ψεται·
15. εἴ τινος τὸ ἔργον κατα-
καήσεται, ζημιωθήσεται,
αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτω
Jud. 23. δὲ ὡς διὰ πυρός.
6,19.. 2Cor. 16. Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς
6,16. θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα
Eph. 2,21s. τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;
1Pt. 2,5. 17. Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ
Ebr. θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦ-
3,6; R.8, τον ὁ θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ
9.. θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές
ἐστε ὑμεῖς.
Jac.1, 22.26 18. Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπα-
Prov. τάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς
3,7. Jes. εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι
5,21. τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα
γένηται σοφός.
19. Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κό-
1,25.. σμου τούτου μωρία παρὰ τῷ
θεῷ ἐστί. Γέγραπται γάρ·
Job. „Ὁ δρασσόμενος τοὺς σο-
5,13. φοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐ-
τῶν.“
Ps. 94,11 20. Καὶ πάλιν· „Κύριος
γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς
τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μά-
ταιοι.“
1,31. 29. 21. Ὥστε μηδεὶς καυχάσθω
ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ
ὑμῶν ἐστίν,
22. εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολ-
1,12. λὼς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος
9,5.. 15,5. εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε

ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα·
πάντα ὑμῶν ἐστιν, R.8,28.38s. *
23. ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χρι-
στὸς δὲ θεοῦ. 11,3.15,28 Jo.14,28 17,3.

Cap. IV.

Doctores ministri Christi; discipuli temere inflati. Generatis a se misit Timotheum ipse venturus.

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω
ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας 3,5.
Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυ- Col. 1,25.
στηρίων θεοῦ. 1Pt.4,10. Mt.
2. Ὃ δὲ λοιπόν, ζητεῖται 16,19
ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πι- 13,52
στός τις εὑρεθῇ. L.12,42.p.
3. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν
ἐστιν, ἵνα ὑφ᾽ ὑμῶν ἀνακρι-
θῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέ-
ρας· ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνα-
κρίνω·
4. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύν- Ps.
οιδα, ἀλλ᾽ οὐκ ἐν τούτῳ δε- 19,13
δικαίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων Ex.
με κύριός ἐστιν. 34,7.
5. Ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι
κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος,
ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ R.
τοῦ σκότους καὶ φανερώσει 2,16..
τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ
τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται R.
ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. 2,29.
6. Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετ-
εσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν 3,4s..
καὶ Ἀπολλὼ δι᾽ ὑμᾶς, ἵνα ἐν
ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ 3,18..
γέγραπται [φρονεῖν], ἵνα μὴ R.12,3.

[Gal. 4,17. εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε
κατὰ τοῦ ἑτέρου.
7. Τίς γάρ σε διακρίνει; τί
Jo. 3,27. δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ
R. 12,6. καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς
Jac. 1,17. μὴ λαβών;
8. Ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ,
Ap. 3,17. ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς
2Cor. 8,9. ἡμῶν ἐβασιλεύσατε; καὶ ὄ-
φελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα
[2Tm 2,12. καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύ-
σωμεν.
* 9. Δοκῶ γάρ, ὅτι ὁ θεὸς
ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐ-
R. 8,36;. σχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπι-
Ebr. 10,33 θανατίους, ὅτι θέατρον ἐγε-
νήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγ-
γέλοις καὶ ἀνθρώποις.
3,18.. 10. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χρι-
στόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν
Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς,
ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδο-
ξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.
11. Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ
2Cor. 11,27 πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ
γυμνητεύομεν καὶ κολαφιζό-
9,12.. μεθα καὶ ἀστατοῦμεν
Act. 18,3.. 12. καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμε-
νοι ταῖς ἰδίαις χερσί· λοιδο-
R.12, 14.. ρούμενοι εὐλογοῦμεν, διω-
Mt. 5,44. κόμενοι ἀνεχόμεθα,
* 13. βλασφημούμενοι πα-
ρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρ-
ματα τοῦ κόσμου ἐγενήθη-
μεν, πάντων περίψημα ἕως
ἄρτι.
14. Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς

γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα 1Th. 2,11.
μου ἀγαπητὰ νουθετῶ.
15. Ἐὰν γὰρ μυρίους παι- [Gal. 3,24.
δαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, 4,1s.
ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας·
ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ
τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς 3,6.. Gal.
ἐγέννησα. 4,19..
16. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, 11,1.
μιμηταί μου γίνεσθε. Gal.4,12.
17. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν
Τιμόθεον, ὅς ἐστι τέκνον 16,10 2Cor.
μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν 1,1..
ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνή- R.16, 21.Ph.
σει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν 2,19.
Χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ 1Th. 3,2.
ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ebr. 13,23
18. Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ Act.
μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθη- 16,1..
σάν τινες·
19. ἐλεύσομαι δὲ ταχέως 16,7.
πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θε- Jac.
λήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν 4,15..
λόγον τῶν πεφυσιωμένων,
ἀλλὰ τὴν δύναμιν·
20. οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βα- 2,4.
σιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυ- 1Th. 1,5.
νάμει. L.17,21..
21. Τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ
ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγά-
πῃ πνεύματί τε πραότητος; 2Cor. 13,10

CAP. V.

Contra conjugii privigni cum noverca fermentum.

Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν 6,15s.
πορνεία, καὶ τοιαύτη πορ- 10,8.
νεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνε- 2Cor. 12,21
Lev. 18,7s. σιν, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ
2Cor. πατρὸς ἔχειν.
7,12. 2. Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι
ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπεν-
* θήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ μέσου
ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιή-
σας;
Col. 3. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν
2,5. τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ
2Cor. 10,1. πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς
παρὼν τὸν οὕτω τοῦτο κατ-
εργασάμενον,
4. ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου
Mt. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ συν-
18,20 18. αχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ
16,19 ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυ-
νάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ,
v.13. 5. παραδοῦναι τὸν τοιοῦ-
1Tm. 1,20; τον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον
2Cor. τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα
12,7 ss. σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου
Eph. 6,11 Ἰησοῦ.
s.. 6. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα
Gal. 5,9. ὑμῶν. Οὐκ οἴδατε, ὅτι μι-
Mt. κρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα
16,6.. ζυμοῖ;
Ex 12,15 7. Ἐκκαθάρατε τὴν πα-
Col. λαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον
3,10.. φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι·
Jo. 19,36 καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν
14.. 1,29.. ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός.
1Pt. 8. Ὥστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν
1,19.. ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν ζύμῃ
Ex. κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ'
12,19 ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ
2Cor. 1,12. ἀληθείας.

9. Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπι- 4,17? 16,10
στολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι 2Cor.
πόρνοις, 7,8.
10. καὶ οὐ πάντως τοῖς
πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου
ἢ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἅρ- *
παξιν ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ
ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου
ἐξελθεῖν.
11. Νυνὶ δὲ ἔγραψα ὑμῖν
μὴ συναναμίγνυσθαι, ἐάν 2Th. 3,14.
τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος 6s.
ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰ- 10,14 1Jo.
δωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ 5,21.
μέθυσος ἢ ἅρπαξ, τῷ τοι- Tit.
ούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. 3,10. 2Jo.10.
12. Τί γάρ μοι καὶ τοὺς
ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω [1Th.
ὑμεῖς κρίνετε, 4,12..
13. τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς
κρινεῖ; Καὶ ἐξάρατε τὸν πο- Dt.
νηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 17,7.

CAP. VI.

Contra lites, singulatim coram exteris. Etiam corpora sacra.

Τολμᾷ τις ὑμῶν πρᾶγμα
ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνε- Mt.
σθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐ- 5,40.
χὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων;
2. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι Dan.
τὸν κόσμον κρινοῦσι; καὶ εἰ 7,22.
ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, Sap. 3,8.
ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλα- Mt.19 28.p.
χίστων; Ap.2,26s.
3. Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέ- 20,4.
λους κρινοῦμεν; μήτιγε βιω- Ebr.
τικά; 1,14.

4. Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια
ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενη-
μένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τού-
τους καθίζετε;
15,34 5. Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέ-
2Th. 3,14. γω· οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν
* σοφὸς οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται
διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ;
6. ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελ-
φοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ
ἀπίστων;
7. Ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἥτ-
τημα ὑμῖν ἐστιν, ὅτι κρίματα
ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν. Διατί
Mt. 5,39p οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; δια-
R. τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖ-
12,19 1Th. σθε;
5,15. 8. Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ
1Pt. 3,9. ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα
Prov. ἀδελφούς.
20,22 9. Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι
Gal. θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονο-
5,21. 19s. μήσουσι; Μὴ πλανᾶσθε·
R.1, 26ss. οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολά-
τραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλα-
κοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται
10. οὔτε κλέπται οὔτε πλεο-
νέκται οὔτε μέθυσοι, οὐ
λοίδοροι, οὐχ ἅρπαγες βα-
* σιλείαν θεοῦ οὐ κληρονο-
μήσουσι.
Tit. 11. Καὶ ταῦτά τινες ἦτε·
3,3. ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ
1,30. Tit. ἡγιάσθητε, ἀλλ᾽ ἐδικαιώ-
3,5. Ebr. θητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυ-
10,22 ρίου Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύ-
9,14. ματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

12. Πάντα μοι ἔξεστιν, 10,23
ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει·
πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ
ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό
τινος.
13. Τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, Mt.
καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν, 15,17
ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ
ταῦτα καταργήσει· τὸ δὲ
σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ 1Th.
τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ 4,3.
σώματι,
14. ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύ- 2Cor.
ριον ἤγειρε καὶ ἡμᾶς ἐξεγε- 4,14. 5,5.
ρεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐ- R. 8,11.
τοῦ.
15. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώ- 12,27
ματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ R.
ἐστίν; ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ 12,5. Eph.
Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέ- 4,12. 15s.
λη; Μὴ γένοιτο. 5,30.
16. Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ
κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἓν σῶ-
μά ἐστιν; „Ἔσονται γάρ, Gen. 2,24.
φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα Mt.
μίαν." 19,5..
17. Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Dt.
κυρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστι. 10,20 ?Eph.
18. Φεύγετε τὴν πορνείαν. 5,31s.
Πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ
ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ σώμα-
τός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς
τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει.
19. Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ
σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν 3,16.. R.
ἁγίου πνεύματός ἐστιν, οὗ 8,11.
ἔχετε ἀπὸ θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ
ἑαυτῶν;

7,23 1Pt. 20. Ἠγοράσθητε γὰρ τι-
1,18s. μῆς· δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν
10,31 ἐν τῷ σώματι ὑμῶν [καὶ ἐν
Ph. 1,20. τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά
ἐστι τοῦ θεοῦ].

CAP. VII.

De matrimonio et coelibatu. Contra divortia statusque mutationem. Pro virginitate.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι,
v.26 ss. καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς
μὴ ἅπτεσθαι,
v.5. 9. 2. διὰ δὲ τὰς πορνείας
ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον
ἄνδρα ἐχέτω.
3. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν
* ὀφειλὴν ἀποδιδότω, ὁμοίως
δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί.
4. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώ-
ματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ'
ὁ ἀνήρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ
τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξου-
σιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή.
5. Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλή-
Ex. λους, εἰ μήτι ἂν ἐκ συμφώ-
19,15 νου πρὸς καιρόν, ἵνα σχο-
* λάσητε τῇ προσευχῇ καὶ
πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε, ἵνα
μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατα-
νᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.
6. Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ
v.25? 2. συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιτα-
Mt. 19,8. γήν·
* 7. Θέλω γὰρ πάντας ἀν-
θρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυ-
Mt. 19,12 τόν, ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον ἔχει

*χάρισμα ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕ-
τως, ὃς δὲ οὕτως.*
8. *Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις
καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐ-
τοῖς, ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ·*
9. *εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύον-* 1Tm. 5,14.
*ται, γαμησάτωσαν· κρεῖσ-
σον γάρ ἐστι γαμῆσαι ἢ
πυροῦσθαι.*
10. *Τοῖς δὲ γεγαμηκόσι
παραγγέλλω, οὐκ ἐγὼ ἀλλ'* 1Th. 4,15;
ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀν- Mt. 19,9..
δρὸς μὴ χωρισθῆναι 5,32.
11. *(ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ,
μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ
καταλλαγήτω) καὶ ἄνδρα
γυναῖκα μὴ ἀφιέναι.*
12. *Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέ-* v.40.
γω, οὐχ ὁ κύριος, εἴ τις ἀδελ- Jo. 16,14
*φὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον
καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν* *
μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν·
13. *καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα
ἄπιστον καὶ οὗτος συνευ-
δοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ
ἀφιέτω τὸν ἄνδρα.*
14. *Ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ
ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ
ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος
ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ* *
*τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστι,
νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν.* R.11,16
15. *Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρί-
ζεται, χωριζέσθω· οὐ δεδού-
λωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ
ἐν τοῖς τοιούτοις. Ἐν δὲ εἰ-
ρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός.* Eph. 2,14.
16. *Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ* 17.
1Pt. 3,1s. *τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας,
ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;*
3,5. R.12, 3.. 17. *Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς ἐμέ-
ρισεν ὁ κύριος, ἕκαστον ὡς*
v.20. *κέκληκεν ὁ θεός, οὕτω περι-*
24. *πατείτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς
ἐκκλησίαις πάσαις διατάσ-
σομαι.*
18. *Περιτετμημένος τις ἐ-*
1Macc. 1,15. *κλήθη, μὴ ἐπισπάσθω· ἐν*
* *ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη, μὴ
περιτεμνέσθω.*
Gal. 5,6. 19. *Ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστι,*
6,15. *καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν*
R.2, *ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν*
25ss. *θεοῦ.*
20. *Ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει*
v.17. 24. *ᾗ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω.*
21. *Δοῦλος ἐκλήθης, μή
σοι μελέτω, ἀλλ' εἰ καὶ δύ-
νασαι ἐλεύθερος γενέσθαι,
μᾶλλον χρῆσαι.*
Jo. 8,36. 22. *Ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κλη-*
R. *θεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος*
6,18. Eph. *κυρίου ἐστίν· ὁμοίως καὶ ὁ*
6,6. *ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός
ἐστι Χριστοῦ.*
6,20.. 23. *Τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ*
Gal. *γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων.*
5,1. 24. *Ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη,*
v.17. 20. *ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω
παρὰ θεῷ.*
25. *Περὶ δὲ τῶν παρθένων
ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω,
γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημέ-
νος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι.*
Jer. 16,2. 26. *Νομίζω οὖν τοῦτο κα-*
ss. *λὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνε-*

στῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν Mt. 24,8
ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. ss.
27. Δέδεσαι γυναικί, μὴ v.39; 10..
ζήτει λύσιν· λέλυσαι ἀπὸ
γυναικός, μὴ ζήτει γυναῖκα.
28. Ἐὰν δὲ καὶ γαμήσῃς, οὐχ *
ἥμαρτες, καὶ ἐὰν γήμῃ ἡ
παρθένος, οὐχ ἥμαρτε· θλῖ-
ψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἕξουσιν οἱ
τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φεί- v.32.
δομαι.
29. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί,
ὅτι ὁ καιρὸς συνεσταλμένος R.13, 11..
ἐστὶ τὸ λοιπόν· ἵνα καὶ οἱ
ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχον-
τες ὦσι,
30. καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ
κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες
ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγο-
ράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες,
31. καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κό- *
σμον ὡς μὴ καταχρώμενοι·
παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ 1Jo. 2,17.
κόσμου τούτου. Ap.21,1.
32. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερί- v.28.
μνους εἶναι. Ὁ ἄγαμος με-
ριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς
ἀρέσει τῷ κυρίῳ· *
33. ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ
τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει Eph. 5,29.
τῇ γυναικί,
34. καὶ μεμέρισται. Καὶ ἡ **
γυνὴ καὶ ἡ παρθένος ἡ ἄγα-
μος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, 1Tm. 5,5.
ἵνα ᾖ ἁγία καὶ σώματι καὶ
πνεύματι, ἡ δὲ γαμήσασα
μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς
ἀρέσει τῷ ἀνδρί.

v.26s. 35. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν
αὐτῶν συμφέρον λέγω· οὐχ
ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω,
14,40 ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ
13,5. R. εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ ἀπε-
13,13 ρισπάστως.
36. Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν
ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νο-
μίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος, καὶ
οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι· ὃ
θέλει ποιείτω, οὐχ ἁμαρ-
τάνει· γαμείτωσαν.
15,58 37. Ὃς δὲ ἕστηκεν ἑδραῖος
Col. 1,23. ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγ-
κην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ
τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ
τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ
* αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυ-
τοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ.
* 38. Ὥστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων
καλῶς ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ γαμίζων
κρεῖσσον ποιεῖ.
* R. 39. Γυνὴ δέδεται, ἐφ' ὅσον
7,2. χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν
δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,
ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γα-
v.12s. μηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ.
v.26? 40. Μακαριωτέρα δέ ἐστιν,
32s. ἐὰν οὕτω μείνῃ, κατὰ τὴν
ἐμὴν γνώμην· δοκῶ δὲ κἀγὼ
Gal. 2,8. πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

CAP. VIII.

Carnes diis immolatae nonnisi in dubitatione aliorumque offensione non edendae.

v. Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων
4.10. 10,25 οἴδαμεν, ὅτι πάντες γνῶσιν
27s. ἔχομεν (ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ

δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ· 10,23s. R. 14,15.
2. εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, Gal. 6,3.
οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκε καθὼς 1Tm.
δεῖ γνῶναι· 6,4.
3. εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, 1Jo. 4,19s;
οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ).. Gal.
4. περὶ τῆς βρώσεως οὖν 4,9.
τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν,
ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ, 10,20
καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος *
εἰ μὴ εἷς.
5. Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ λε- ?Eph.
γόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῷ 6,12;
εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς, ὥςπερ εἰσὶ Jo. 10,34
θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολ-
λοί, Dt. 10,17.
6. ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πα- Mal. 2,10;
τήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ R.
ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς κύ- 11,36 Col. 1,
ριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ 16s.
τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐ- Jo. 1,3..
τοῦ. Eph. 2,10.
7. Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶ- v.1. 10,25
σις· τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει ss.
ἕως ἄρτι τοῦ εἰδώλου ὡς εἰ- *
δωλόθυτον ἐσθίουσι, καὶ ἡ
συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς R. 14, 14.23
οὖσα μολύνεται.
8. Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρ- R. 14, 17..
ίστησι τῷ θεῷ· οὔτε γὰρ *
ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν, 10,31
οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑστε-
ρούμεθα.
9. Βλέπετε δέ, μήπως ἡ
ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρός- 7,37.
κομμα γένηται τοῖς ἀσθε- R. 14, 13.20
νέσιν Gal. 5,13.
10. Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σὲ τὸν
ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ
10,14 21. κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνεί-
δησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄν-
τος οἰκοδομηθήσεται εἰς
τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν,
* 11. καὶ ἀπόλλυται ὁ ἀσθε-
νῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώ-
R. 14,15 σει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθα-
νεν;
12. Οὕτω δὲ ἁμαρτάνον-
τες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τύ-
πτοντες αὐτῶν τὴν συνείδη-
σιν ἀσθενοῦσαν, εἰς Χρι-
στὸν ἁμαρτάνετε.
13. Διόπερ εἰ βρῶμα σκαν-
δαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ
R. 14,21 μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα,
ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου
σκανδαλίσω.

CAP. IX.

Non ubique jure utendum.
Pauli aliis inservientis
exemplum.

* Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐκ
v.19. εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐχὶ Ἰησοῦν
15,8. Χριστὸν τὸν κύριον ἡμῶν
Act. 9,5..; ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου
18,9. 22,18 ὑμεῖς ἐστὲ ἐν κυρίῳ;
2Cor. 2. Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπό-
12,1; ?5,16 στολος, ἀλλάγε ὑμῖν εἰμί·
ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀπο-
4,15. στολῆς ὑμεῖς ἐστὲ ἐν κυρίῳ.
3. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς
ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστί.
4. Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν
L. 10, 7s. p. φαγεῖν καὶ πιεῖν;
5. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν
ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν,

ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι
καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου Gal. 1,19..
καὶ Κηφᾶς; 3,22..Jo.1,43;Mt.8,14..

6. Ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρ- Act. 4,36..
νάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν
τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; v.12..

7. Τίς στρατεύεται ἰδίοις L.3, 14.
ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει
ἀμπελῶνα καὶ τὸν καρπὸν *
αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἢ τίς ποι-
μαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ
γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ
ἐσθίει;

8. Μὴ κατα ἄνθρωπον [R. 3,5..
ταῦτα λαλῶ, ἢ καὶ ὁ νόμος *
ταῦτα οὐ λέγει;

9. Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νό- Dt. 25,4.
μῳ γέγραπται· „Οὐ φιμώ- 1Tm. 5,18.
σεις βοῦν ἀλοῶντα.“ Μὴ
τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ,

10. ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέ-
γει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη,
ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀρο- Jac. 5,7.
τριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν
τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν *
ἐπ' ἐλπίδι.

11. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευ-
ματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ R. 15,27
ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θε- Gal. 6,6.
ρίσομεν;

12. Εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξου-
σίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον
ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησά- 4,12.
μεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, 2Cor. 11,9.
ἀλλὰ πάντα στέγομεν, ἵνα 2Th. 3,8.
μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ Act. 18,3..
εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. 20,35

13. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱε-
Dt. 18,1 ss. ρὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ
ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστη-
Num. 18,8. 31. ρίῳ προσεδρεύοντες τῷ θυ-
σιαστηρίῳ συμμερίζονται;

14. Οὕτω καὶ ὁ κύριος διέ-
L.10, 7.p. ταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον κατ-
αγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγε-
λίου ζῆν·

v.12.. * 15. ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐ-
δενὶ τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ
ταῦτα, ἵνα οὕτω γένηται ἐν
ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον
ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά
* μου ἵνα τις κενώσῃ.

16. Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζω-
μαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα·
ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται·
οὐαὶ γάρ μοί ἐστιν, ἐὰν μὴ
εὐαγγελίζωμαι.

17. Εἰ γὰρ ἑκὼν τοῦτο
πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ
4,1; L.17, 10. ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευ-
μαι.

18. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μι-
σθός; Ἵνα εὐαγγελιζόμενος
ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέ-
v.12. 7,31. λιον, εἰς τὸ μὴ καταχρήσα-
σθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ.

v.1. 19. Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ
Mt. 20,27 s. πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐ-
δούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας
κερδήσω·

20. καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰου-
Act. 21,26 16,3. δαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰου-
δαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νό-
* μον ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ ὢν

αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς
ὑπὸ νόμον κερδήσω·
Act. 11,3.
21. τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος,
1 7,22 Gal. 2,3.
μὴ ὢν ἄνομος θεοῦ ἀλλ' ἔν-
νομος Χριστοῦ, ἵνα κερδάνω
ἀνόμους.
R. 5, 6.
22. Ἐγενόμην τοῖς ἀσθε-
νέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς
ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶ-
σι γέγονα πάντα, ἵνα πάν- *
τως τινὰς σώσω. R. 11,14.
23. Πάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ *
εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινω-
νὸς αὐτοῦ γένωμαι.
24. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν
σταδίῳ τρέχοντες πάντες [R. 9,16.
μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμ-
βάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτω 1Tm. 6,12.
τρέχετε, ἵνα καταλάβητε.
25. Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμε- Eph. 6,12 ss.
νος πάντα ἐγκρατεύεται·
ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν
στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ 2Tm. 4,8.
ἄφθαρτον. Jac. 1,12.
26. Ἐγὼ τοίνυν οὕτω τρέχω 1Pt. 1,4; Ph. 2,16.
ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτω πυ-
κτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων·
27. ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ R. 8,13. 13,12
σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή-
πως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς
ἀδόκιμος γένωμαι.

CAP. X.

At mala cavenda profanorumque singulatim epulae, *sacrae* mensae participi. Cautio carne immolatâ vescendi.

Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀ-
γνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πα-
Ex. 13,21 τέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν
νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες
Ex. 14,22 διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον,
2. καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋ-
* σῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νε-
φέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ,
Ex. 16,15 3. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ
Ps. 78,24 βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον,
4. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα
Ex. 17,6. πνευματικὸν ἔπιον (ἔπινον
Num. 20,11 γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολου-
θούσης πέτρας, ἡ δὲ πέτρα
Sap. 10,11 ἦν ὁ Χριστός)·
Num. 14,30 5. ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν
Ebr. 3,17. αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός·
Jo. 6,49. κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ
ἐρήμῳ.
R. 4,24. 15,4. 6. Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν
ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι
ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν,
Num. 11,4. καθὼς κἀκεῖνοι ἐπεθύμη-
σαν.
Ex. 20,3. 7. Μηδὲ εἰδωλολάτραι γί-
νεσθε, καθώς τινες αὐτῶν,
Ex. 32,6. ὡς γέγραπται· „Ἐκάθισεν
ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ
ἀνέστησαν παίζειν.“
8. Μηδὲ πορνεύωμεν, κα-
Num. 25,1. 9. θώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευ-
σαν καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ
εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες.
Mt. 4,7.; 9. Μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν
Num. 21,5s. Χριστόν, καθὼς καί τινες
Sap. 16,5s. αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ
τῶν ὄφεων ἀπώλοντο.
10. Μηδὲ γογγύζετε, κα-
Num. 14,2? θὼς καί τινες αὐτῶν ἐγόγ-

γυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ Num. 17,6.
τοῦ ὀλοθρευτοῦ. 14.(16,41.49.
11. Ταῦτα δὲ πάντα τύποι v.6.
συνέβαινον ἐκείνοις, ἐγράφη *
δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς
οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατ- Eph. 1,10.
ήντησεν· Ebr. 9,26.
12. ὥςτε ὁ δοκῶν ἑστάναι R. 11,20
βλεπέτω, μὴ πέσῃ. 14,4.
13. Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴ- Ebr. 12,4.
ληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πι-
στὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει 1,9.
ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ
δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν
τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβα-
σιν, τοῦ δύνασθαι ὑπενεγ- *
κεῖν.
14. Διόπερ, ἀγαπητοί μου,
φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολα- v.20. 1Jo.
τρείας. 5,21.
15. Ὡς φρονίμοις λέγω·
κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. 2,15.
16. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλο- 11,24
γίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοι- ss..
νωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χρι-
στοῦ ἐστί; τὸν ἄρτον ὃν Act. 2,42.
κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ
σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν;
17. Ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα 12,12 27..
οἱ πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάν- R. 12,
τες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέ- 5.
χομεν.
18. Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ [Gal. 6,16.
κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίον-
τες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ Lev.
θυσιαστηρίου εἰσί; 7,6.14.
19. Τί οὖν φημί; ὅτι εἴδω- 8,4.
* λόν τι ἔστιν, ἢ ὅτι εἰδωλό-
θυτόν τι ἔστιν;
Bar. 4,7. 20. Ἀλλ᾽ ὅτι ἃ θύουσι, δαι-
Dt. μονίοις θύουσι καὶ οὐ θεῷ·
32,17 Lxx. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς
Ap. τῶν δαιμονίων γίνεσθαι.
9,20.. 21. Οὐ δύνασθε ποτήριον
κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον
2Cor. δαιμονίων, οὐ δύνασθε τρα-
6,15. πέζης κυρίου μετέχειν καὶ
τραπέζης δαιμονίων.
Dt. 32,21 22. Ἢ παραζηλοῦμεν τὸν
Job. κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐ-
9,19. τοῦ ἐσμέν;
6,12. 23. Πάντα ἔξεστιν, ἀλλ᾽
Sir. 37,31 οὐ πάντα συμφέρει· πάντα
3,9.. ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα οἰ-
κοδομεῖ.
v.33. 24. Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζη-
R. 15,2. τείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου.
8,8. 25. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πω-
1Tm. 4,4.. λούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀ-
νακρίνοντες διὰ τὴν συνεί-
δησιν·
Ps. 26. „τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ
24,1. 50,12 καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.“
27. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν
ἀπίστων καὶ θέλετε πορεύε-
σθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμε-
L. 10,7. νον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνα-
κρίνοντες διὰ τὴν συνείδη-
σιν.
28. Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ·
* Τοῦτο ἱερόθυτόν ἐστι· μὴ
ἐσθίετε, δι᾽ ἐκεῖνον τὸν μη-
* νύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν.
29. Συνείδησιν δὲ λέγω οὐ-
χὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν

τοῦ ἑτέρου· ἱνατί γὰρ ἡ ἐλευ- 8,7ss.
θερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλ-
λης συνειδήσεως;

30. Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, 1Tm. 4,4.
τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ R.14, 6.
ἐγὼ εὐχαριστῶ;

31. Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε 6,20.
πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα Col. 3,17.
εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. Mt.5,16.

32. Ἀπρόσκοποι γίνεσθε
καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἕλλησι R.14, 13..
καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ·

33. καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶ- 9,19.
σιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ v.24.
ἐμαυτοῦ συμφέρον ἀλλὰ τὸ *
τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι.

1. Μιμηταί μου γίνεσθε, 4,16..
καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ.

Cap. XI.

Adversus abusus in conventibus; de capite velando et coena sacra.

Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
ὅτι πάντα μου μέμνησθε
καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν,
τὰς παραδόσεις κατέχετε. 2Th. 2,15..

3. Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι,
ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ
ὁ Χριστός ἐστι, κεφαλὴ δὲ Eph.
γυναικὸς ὁ ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ 5,23.
Χριστοῦ ὁ θεός. 3,23..

4. Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμε-
νος ἢ προφητεύων, κατὰ κε- 12,10
φαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν 14,1 ss.
κεφαλὴν αὐτοῦ. v.3?

5. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευ-
χομένη ἢ προφητεύουσα 14,34
ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ,
v.7? καταισχύνει τὴν κεφαλὴν
ἑαυτῆς· ἓν γάρ ἐστι καὶ τὸ
αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ.

6. Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτε-
ται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ
Dt. 21,12 δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρα-
σθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακα-
λυπτέσθω.

7. Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει
κατακαλύπτεσθαι τὴν κε-
Gen. 1,27. φαλήν, εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ
Ps. 8,6. ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀν-
δρός ἐστιν·

8. οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυ-
ναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός·

9. καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ
διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ
Gen. 2,18. 23. διὰ τὸν ἄνδρα.

10. Διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ
γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς
?Tob. 12,12 κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους.

Ps. 138,1 Lxx. 11. Πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς
ἀνδρὸς οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυ-
ναικὸς ἐν κυρίῳ·

12. ὥςπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ
ἀνδρός, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ
τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ
τοῦ θεοῦ.

10,15 13. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε·
Act. 4,19. πρέπον ἐστὶ γυναῖκα ἀκα-
τακάλυπτον τῷ θεῷ προς-
εύχεσθαι;

* 14. ἢ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις δι-
δάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν
2Sm. 14,26 κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστί,

15. γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα

αὐτῇ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ
περιβολαίου δέδοται αὐτῇ.
16. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνει- 1Tm.
κος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην 6,4.
συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ
αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.
17. Τοῦτο δὲ παραγγέλλων *
οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ v.22.
κρεῖττον ἀλλ' εἰς τὸ ἧττον
συνέρχεσθε.
18. Πρῶτον μὲν γὰρ συνερ-
χομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ,
ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν 1,11s.
ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πι- 3,3.
στεύω· Mt.10,34.
19. δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν 18,7s.
ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φα- 1Jo. 2,19.
νεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. L.2,35.
20. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν Dt. 13,3.
ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστι κυρια- 10,21
κὸν δεῖπνον φαγεῖν· Jud.12.
21. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον
δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ v.33.
φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς
δὲ μεθύει.
22. Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε
εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ
τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ κα-
ταφρονεῖτε καὶ καταισχύ- Jac.
νετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί 2,6.
ὑμῖν εἴπω; ἐπαινέσω ὑμᾶς; *
Ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ.
23. Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον
ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὃ καὶ παρέ- 15,3.
δωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰη-
σοῦς ἐν τῇ νυκτί, ᾗ παρεδί-
δοτο, ἔλαβεν ἄρτον

L.22, 19s. 24. καὶ εὐχαριστήσας ἔ-
Mt. κλασε καὶ εἶπε· [Λάβετε,
26,16 Mc. φάγετε·] τοῦτό μου ἐστὶ τὸ
14,22 σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμε-
* νον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν
ἐμὴν ἀνάμνησιν.
25. Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτή-
ριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι,
λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον
Ex. ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ
24,8. ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε,
ὁσάκις ἂν πίνητε, εἰς τὴν
ἐμὴν ἀνάμνησιν.
26. Ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε
τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ πο-
* τήριον πίνητε, τὸν θάνα-
τον τοῦ κυρίου καταγγέλ-
Mt. 26,64 λετε, ἄχρις οὗ ἔλθῃ.
24,42 27. Ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν
Jo. 14,3. ἄρτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον
τοῦ κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος
10,16 ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵ-
Ebr. 6,6. ματος τοῦ κυρίου.
2Cor. 28. Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρω-
13,5. πος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ
Gal. 6,4. ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ
ποτηρίου πινέτω·
29. ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων
v.32. ἀναξίως, κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει
v.31. καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ
σῶμα τοῦ κυρίου.
30. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολ-
λοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄῤῥωστοι,
καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.
Ps. 32,5. 31. Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρί-
Sap. νομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα·
12,22 32. κρινόμενοι δὲ ὑπὸ κυ-
Ebr. 12,5s. ρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ

σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶ-
μεν.
33. Ὥστε, ἀδελφοί μου, συν-
ερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλ-
λήλους ἐκδέχεσθε· v.21.
34. εἴ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ v.22.
ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα
συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπά,
ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.

CAP. XII.

De *donis Spiritus Sancti* (cpp. 12—14). Varietas in unitate ut membrorum in corpore.

Περὶ δὲ τῶν πνευματι- 14,1.
κῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς
ἀγνοεῖν.
2. Οἴδατε ὅτι ἔθνη ἦτε, 6,11.
πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα, Eph. 2,11s
ὡς ἂν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι·
3. διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι 1Jo. 4,2s.
οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λα-
λῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν, Mc. 9,39.
καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν *
κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν πνεύ- 2,14.
ματι ἁγίῳ. Mt.16,17.
4. Διαιρέσεις δὲ χαρισμά- R.12, 6.Eph
των εἰσί, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· 4,4.
5. καὶ διαιρέσεις διακονιῶν v.28.
εἰσί, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος· Eph.4,11s.
6. καὶ διαιρέσεις ἐνεργη-
μάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτὸς θεὸς Ebr. 2,4.
ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶ- Eph. 1,23.
σιν.
7. Ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φα-
νέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς 14,26
τὸ συμφέρον·
8. ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύ-
ματος δίδοται λόγος σοφίας, 2,6.
13,2. Col. ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ
2,3. τὸ αὐτὸ πνεῦμα,
13,2. 9. ἑτέρῳ δὲ πίστις ἐν τῷ
αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χα-
Mc. 16,17 ρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ ἑνὶ
s.. πνεύματι,
Act. 4,30. 10. ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα
δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφη-
14,3. 1Jo. τεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις
4,1. πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη
Act. 2,4.. γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία
γλωσσῶν·
11. πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ
7,7. τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα,
Eph. 4,7. διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς
R. βούλεται.
12,3. 12. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα
v.27.. ἕν ἐστι καὶ μέλη ἔχει πολλά,
6,15.. 10,17 πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώ-
R. 12,4s. ματος τοῦ ἑνὸς πολλὰ ὄντα
Col. ἕν ἐστι σῶμα· οὕτω καὶ ὁ
1,24. Χριστός.
13. Καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύ-
ματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶ-
Tit. 3,5; μα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰου-
Gal. δαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦ-
3,28. λοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάν-
Jo. 7,37. τες εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτίσθη-
39. μεν.
14. Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ
ἔστιν ἓν μέλος, ἀλλὰ πολλά.
v.20. 15. Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· Ὅτι
Liv. 2,32. οὐκ εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ
σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ
ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος.
16. Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς·
Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ
εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ

τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος.
17. Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις;
18. Νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν.
19. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν v.14.
μέλος, ποῦ τὸ σῶμα;
20. Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα.
21. Οὐ δύναται ὁ ὀφθαλμὸς *
εἰπεῖν τῇ χειρί· Χρείαν σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσί· Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω.
22. Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστι,
23. καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει,
24. τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει. Ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν
δοὺς τιμήν, v.23.
25. ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ v.21.
σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη.
26. Καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέ- *
λος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη.
v.12.. 6,15.. 27. Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα
R.12, Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους.
4ss. 28. Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ
v.5. Eph. θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον
4,11. ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους,
v.10. ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χαρί-
v.9. σματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη
v.10. γλωσσῶν.
29. Μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάν-
Act. 8,10? τες δυνάμεις;
30. μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάν-
v.10. τες διερμηνεύουσι;
31. Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρί-
14,1. σματα τὰ κρείττονα· καὶ
[2Co. 4,17. ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

CAP. XIII.

Caritas fide et spe major.

v.8. Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν
4,9. ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν
R.13, 8ss. ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.
14,3 ss.; 2. Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν
Mt. καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα
7,22. καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ
Mt. 17,20 ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν
cet. ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγά-
* πην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι.

3. Καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα R.12, 20.8.
τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν
παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα 1Jo. 3,16s;
καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ 2Mac.
ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. 7,2ss.
4. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, Prov. 10,12
χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ *
ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπε-
ρεύεται, οὐ φυσιοῦται, 8,1.
5. οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ 10,33
τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, Ph.2, 4.21.
οὐ λογίζεται τὸ κακόν,
6. οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, [R. 1,18.
συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ,
7. πάντα στέγει, πάντα 9,12.
πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, R.15, 1.
πάντα ὑπομένει.
8. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε
ἐκπίπτει· εἴτε δὲ προφη- v.13.
τεῖαι, καταργηθήσονται· R. 9,6?
εἴτε γλῶσσαι, παύσονται·
εἴτε γνῶσις, καταργηθήσε-
ται.
9. Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκο- v.12.
μεν καὶ ἐκ μέρους προφη-
τεύομεν·
10. ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέ- Eph. 4,13.
λειον, τότε τὸ ἐκ μέρους κατ- *
αργηθήσεται.
11. Ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς
νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος
ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλογι-
ζόμην· ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ,
κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. 14,20
12. Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι'
ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε 2Cor. 3,18.
δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσ- Num.
ωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέ- 12,8.
ρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι
8,3. καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.
2Cor. 5,7; 13. Νυνὶ δὲ μένει πίστις,
R. ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦ-
8,24. τα· μείζων δὲ τούτων ἡ
14,5. ἀγάπη.

CAP. XIV.

Donum linguarum prophetico inferius; ejus usus et abusus. Mulieribus tacendum.

Διώκετε τὴν ἀγάπην·
12,31 ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά,
v.3. 22ss. μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε.
13,2. 2. Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ
v.4. 13s. οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ
16. τῷ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει,
v.15. πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστή-
R.8, 16.26 ρια·
3. ὁ δὲ προφητεύων ἀν-
θρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν
καὶ παράκλησιν καὶ παρα-
μυθίαν.
4. Ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἑαυ-
τὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφη-
τεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.
Num. 11,29 5. Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς
λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ
ἵνα προφητεύητε· μείζων
γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λα-
λῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ
v.13. 27s. διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία
12,10 οἰκοδομὴν λάβῃ.
6. Νυνὶ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν
ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις
λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω,
ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν
12,8. ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ
ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδαχῇ;

7. Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν
διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε
κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς
φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς γνω-
σθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ
τὸ κιθαριζόμενον;
8. καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φω-
νὴν σάλπιγξ δῷ, τίς παρα- Num. 10,9.
σκευάσεται εἰς πόλεμον;
9. Οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς
γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον
λόγον δῶτε, πῶς γνωσθή-
σεται τὸ λαλούμενον; ἔσε-
σθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦν- [9,26
τες.
10. Τοσαῦτα, εἰ τύχοι, γέ-
νη φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμῳ, *
καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον·
11. ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν
δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι
τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ
ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος.
12. Οὕτω καὶ ὑμεῖς· ἐπεὶ
ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, v.1. 12,31
πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκ- 10.
κλησίας ζητεῖτε ἵνα περισ-
σεύητε.
13. Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσ- *
σῃ προσευχέσθω ἵνα διερ- v.5..
μηνεύῃ.
14. Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι
γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου
προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου
ἄκαρπός ἐστι.
15. Τί οὖν ἐστί; Προσ-
εύξομαι τῷ πνεύματι, προσ-
εύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ· ψαλῶ
v.26. Eph. 5,19. τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ
τῷ νοΐ.
* 16. Ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσῃς
τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν
v.23.. τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς
Neh. 8,6. ἐρεῖ τὸ ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐ-
χαριστίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγεις
οὐκ οἶδε;
17. Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐ-
χαριστεῖς, ἀλλ᾽ ὁ ἕτερος
οὐκ οἰκοδομεῖται.
18. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ,
* πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσ-
σαις λαλῶν·
19. ἀλλ᾽ ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω
v.15. * πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός
μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλ-
λους κατηχήσω, ἢ μυρίους
λόγους ἐν γλώσσῃ.
Eph. 4,14. 20. Ἀδελφοί, μὴ παιδία
γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ
Mt. 18,3. τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ
R. 16,19 φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε.
21. Ἐν τῷ νόμῳ γέγρα-
Jes. 28,11 s. πται· „Ὅτι ἐν ἑτερογλώσ-
σοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέροις
λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ
οὐδ᾽ οὕτως εἰσακούσονταί
μου, λέγει κύριος.“
22. Ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς
σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πι-
στεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπί-
στοις· ἡ δὲ προφητεία οὐ
τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς
πιστεύουσιν.
23. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ
ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ
καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶ-

σιν, εἰςέλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ v.16.
ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι Act. 4,13;
μαίνεσθε; 2,13.
24. Ἐὰν δὲ πάντες προφη- 1 Sm. 1,12s.
τεύωσιν, εἰςέλθῃ δέ τις ἄπι-
στος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται Jo. 3,20.
ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται
ὑπὸ πάντων,
25. τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας *
αὐτοῦ φανερὰ γίνεται· καὶ
οὕτω πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον
προςκυνήσει τῷ θεῷ, ἀπαγ- v. 3.
γέλλων ὅτι ὁ θεὸς ὄντως ἐν
ὑμῖν ἐστί.
26. Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί;
Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος 11,18
ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν v.15; 6.
ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκά-
λυψιν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει· v.5.
πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γι- Eph. 4,12.
νέσθω.
27. Εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ,
κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον
τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς
διερμηνευέτω· v.5..
28. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερμηνευ- *
τής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ,
ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. v.2.
29. Προφῆται δὲ δύο ἢ
τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ
ἄλλοι διακρινέτωσαν· 12,10
30. ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυ- 1Jo. 4,1..
φθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος
σιγάτω.
31. Δύνασθε γὰρ καθ'
ἕνα πάντες προφητεύειν,
ἵνα πάντες μανθάνωσι καὶ
πάντες παρακαλῶνται.

v.29.. 32. Καὶ πνεύματα προφη-
τῶν προφήταις ὑποτάσσε-
ται·
33. οὐ γάρ ἐστιν ἀκατα-
R.15, 33.. στασίας ὁ θεός, ἀλλ' εἰρή-
4,17. νης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκ-
7,17. κλησίαις τῶν ἁγίων.
11,16 **34.** Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν
1Tm. 2,11s. ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν·
οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς
11,3.. λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,
Gen. 3,16. καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει.
35. Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλου-
σιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄν-
δρας ἐπερωτάτωσαν· αἰ-
11,6. * σχρὸν γάρ ἐστι γυναιξὶν ἐν
ἐκκλησίᾳ λαλεῖν.
36. Ἢ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος
τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν, ἢ εἰς
ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;
37. Εἴ τις δοκεῖ προφήτης
εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγι-
1Jo. 4,6. νωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι
* κυρίου εἰσὶν ἐντολαί·
38. εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνο-
* είτω.
v.1ss. 39. Ὥστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε
τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λα-
λεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε·
v.26s; 7,35.. 40. πάντα δὲ εὐσχημόνως
Col. 2,5. καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

Cap. XV.

Christi mortuorumque resurrectio. Ultimus hostis; baptisma pro mortuis; nova corpora; mutatio superstitum.

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελ-
Gal. 1,11s. φοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγ-

γελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρε-
λάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἑστήκατε,
2. δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι 1,21;
λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, Gal. 1,8s.
εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ Gal. 3,4.
ἐπιστεύσατε. 4,11.
3. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν
πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, 11,23
ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ R.3, 25s..
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ L.24, 26s..
τὰς γραφάς, Jes.
4. καὶ ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι 53,8; 9;10.
ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ Ps. 16,10
κατὰ τὰς γραφάς, Jon.2,1.
5. καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ, εἶ- L.24,
τα τοῖς δώδεκα. 34;36..
6. Ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω
πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφά-
παξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένου- [Jo. 21,22
σιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ 11,11
ἐκοιμήθησαν. [Act.12,17..
7. Ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ,
εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶ- ?Mt. 28,16
σιν· L.24,50.
8. ἔσχατον δὲ πάντων ὡσ-
περεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη Act. 9,4s.
κἀμοί.
9. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχι- Eph. 3,8.
στος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ
εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπό-
στολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκ- Gal. 1,23..
κλησίαν τοῦ θεοῦ· Act.9,1ss.
10. χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὅ
εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς 1Tm. 1,13s.
ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ 2Cor.
περισσότερον αὐτῶν πάν- 11,23
των ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δέ, Gal. 4,11.
ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ
σὺν ἐμοί.
11. Εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖ-
v.3ss. νοι, οὕτω κηρύσσομεν καὶ
οὕτως ἐπιστεύσατε.
12. Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσ-
σεται, ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερ-
v.32. 2Tm. ται, πῶς λέγουσί τινες ἐν
2,18. ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν
Act. 23,6.. οὐκ ἔστιν;
17,18 13. Εἰ δὲ ἀνάστασις νε-
κρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χρι-
v.20 ss. στὸς ἐγήγερται·
14. εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγή-
* γερται, κενὸν ἄρα τὸ κή-
v.17.. ρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ
πίστις ὑμῶν.
v.6. 15. Εὑρισκόμεθα δὲ καὶ
6,14. 2Cor. ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ,
4,14. R. ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ
4,24. τοῦ θεοῦ, ὅτι ἤγειρε τὸν
8,11. Act. Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν,
3,15.. εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγεί-
ρονται.
16. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγεί-
v.13. ρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγή-
γερται·
17. εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγή-
v.14. R. γερται, ματαία ἡ πίστις
4,25 ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρ-
1Th. 4,14. τίαις ὑμῶν·
18. ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέν-
11,30 τες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο.
19. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ
* ἠλπικότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ
μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων
ἀνθρώπων ἐσμέν.
20. Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγή-

γερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ Col. 1,18.
τῶν κεκοιμημένων. Act. 26,23.
21. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώ- Ap. 1,5.
που ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀν-
θρώπου ἀνάστασις νεκρῶν.
22. Ὥςπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ R. 5, 12..
πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕ- Gen.
τω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες 3,19. 22.
ζωοποιηθήσονται. R. 8,11. 5,21.
23. Ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ Jo. 5, 28s..
τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός,
ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ 1Th. 4,16.
παρουσίᾳ αὐτοῦ, Ap. 20,5ss.. 21,8.
24. εἶτα τὸ τέλος, ὅταν *
παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ
θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταρ-
γήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶ-
σαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν·
25. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασι-
λεύειν „ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάν- Ps. 110,1
τας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς Mt.
πόδας αὐτοῦ.“ 22,44..
26. Ἔσχατος ἐχθρὸς κατ- Ap. 20,6..
αργεῖται ὁ θάνατος. 14..
27. „Πάντα γὰρ ὑπέταξεν Ps. 8,7.
ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.“
Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα
ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι Ebr. 2,8..
ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐ-
τῷ τὰ πάντα.
28. Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐ-
τῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐ- Mt. 11,27
τὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται
τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ
πάντα, ἵνα ᾖ ὁ θεὸς τὰ R. 11, 32.
πάντα ἐν πᾶσιν. Act. 3,21..
29. Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ
βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νε-
κρῶν; Εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ
ἐγείρονται, τί καὶ βαπτί-
* ζονται ὑπὲρ αὐτῶν;
30. τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύο-
μεν πᾶσαν ὥραν;
R. 8, 36.. 31. Καθ' ἡμέραν ἀποθνή-
σκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύ-
1Th. 2,19. χησιν ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.
2Cor. 1,8. 32. Εἰ κατὰ ἄνθρωπον
?Act. 19,23 ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί
ss. μοι τὸ ὄφελος; Εἰ νεκροὶ
Jes. 22,13 οὐκ ἐγείρονται, „φάγωμεν
Sap. καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ
2,1ss. ἀποθνήσκομεν.“
Menand.; 33. Μὴ πλανᾶσθε· „φθεί-
Eph. 5,6. ρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι
Sap. κακαί.“
4,12. 34. Ἐκνήψατε δικαίως, καὶ
v.12; μὴ ἁμαρτάνετε· ἀγνωσίαν
Mt. 22,29 γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσι· πρὸς
6,5. ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω.
35. Ἀλλ' ἐρεῖ τις· Πῶς
Ez. 37,3. ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ
δὲ σώματι ἔρχονται;
* 36. Ἄφρον, σὺ ὃ σπεί-
ρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ
Jo. 12,24 ἀποθάνῃ,
37. καὶ ὃ σπείρεις, οὐ τὸ
σῶμα τὸ γενησόμενον σπεί-
ρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον,
[14, 10. εἰ τύχοι, σίτου ἤ τινος τῶν
λοιπῶν,
38. ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσι
σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ
Gen. 1,11 ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ
ἴδιον σῶμα.
39. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτή

σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀν- *
θρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτη-
νῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη
δὲ πτηνῶν.
40. Καὶ σώματα ἐπουρά- Mt. 22,30
νια, καὶ σώματα ἐπίγεια·
ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπου- Act. 12,7.
ρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν al.
ἐπιγείων.
41. Ἄλλη δόξα ἡλίου καὶ
ἄλλη δόξα σελήνης καὶ ἄλ-
λη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ
ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ.
42. Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις
τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν v.36; 50.
φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρ-
σίᾳ·
43. σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, 11,23
ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρε- Ph. 3,21.
ται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται
ἐν δυνάμει·
44. σπείρεται σῶμα ψυχι-
κόν, ἐγείρεται σῶμα πνευ-
ματικόν. Ἔστι σῶμα ψυχι- **
κὸν καὶ ἔστι σῶμα πνευμα- [2,14
τικόν.
45. Οὕτω καὶ γέγραπται·
„Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρω- Gen. 2,7.
πος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶ-
σαν“ (ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς v.22. R.5,
πνεῦμα ζωοποιοῦν), 14.
46. ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ
πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυ-
χικόν, ἔπειτα τὸ πνευματι-
κόν.
47. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Gen. 2,7.
ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄν- Eccl. 12,7.
θρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. *

Gen. 3,19. 48. Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι
22. καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ
ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ
ἐπουράνιοι·
49. καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν
* τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φο-
R.8, 29.. ρέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ
ἐπουρανίου.
50. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελ-
Jo. 1,13. φοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βα-
σιλείαν θεοῦ κληρονομῆσαι
6,9s. οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ
Mt. 22,30. τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ.
[R. 11,25 51. Ἰδού, μυστήριον ὑμῖν
λέγω· πάντες μὲν οὐ κοιμη-
6,14. θησόμεθα, πάντες δὲ ἀλ-
** λαγησόμεθα,
52. ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ
1Th. 4,15s. ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ
Mt. σάλπιγγι. Σαλπίσει γάρ,
24,31 cet. καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται
ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλα-
γησόμεθα·
v.50. 53. δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν
2Cor. 5,3s. τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρ-
Eph. σίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο
4,24.. R.13, ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν.
14.. 54. Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν
L.24, 49. τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρ-
σίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο
ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε
γενήσεται ὁ λόγος ὁ γε-
Jes. 25,8. γραμμένος· „Κατεπόθη ὁ
θάνατος εἰς νῖκος.“
Hos. 13,14 55. „Ποῦ σου, θάνατε, τὸ
* κέντρον; ποῦ σου, ᾅδη, τὸ
νῖκος;“
56. Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θα-

νάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύ- R.5, 12.20
ναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος· 7,8ss;
57. τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ 7,24s. 1Jo.
διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ 5,4.
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ.
58. Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀ-
γαπητοί, ἑδραῖοι γίνεσθε, Col. 1,23.
ἀμετακίνητοι, περισσεύον-
τες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου Jo. 6,29.
πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κό-
πος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν 2Chr. 15,7.
κυρίῳ.

CAP. XVI.

Collectio pro sanctis. Timotheus, Apollos, domus Stephanae. Salutationes. 2Cor. 8.9.

Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς R.15, 26..
εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέ-
ταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Gal. 1,2..
Γαλατίας, οὕτω καὶ ὑμεῖς
ποιήσατε.
2. Κατὰ μίαν σαββάτου Act. 20,7.
ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ Ap.
τιθέτω, θησαυρίζων ὅ τι ἂν 1,10?
εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, 4,19. 11,34
τότε λογίαι γίνωνται. 2Cor. 9,4.
3. Ὅταν δὲ παραγένωμαι,
οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι' ἐπι- 2Cor. 8,19.
στολῶν τούτους πέμψω ἀπ-
ενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς
Ἱερουσαλήμ·
4. ἐὰν δὲ ᾖ ἄξιον τοῦ κἀμὲ R. 15,25
πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πο- Act.
ρεύσονται. 24,17
5. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, 2Cor. 1,15
ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· ss.al.
Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι, Act. 19,21

6. πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν πα-
Act. 20,2s. ραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω,
ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὗ
ἐὰν πορεύωμαι.
7. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι
* ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· ἐλπίζω γὰρ
χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς
4,19.. Ebr. ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ.
6,3..; 8. Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ
Act. 19,8; ἕως τῆς πεντηκοστῆς·
2Cor. 9. θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε
2,12. Col. μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ
4,3.. ἀντικείμενοι πολλοί.
4,17.. Act. **10.** Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,
19,22 βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένη-
Ph. ται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον
2,20. κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ.
11. Μή τις οὖν αὐτὸν ἐξου-
1Tm. 4,12. θενήσῃ, προπέμψατε δὲ αὐ-
τὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρός
με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν
μετὰ τῶν ἀδελφῶν.
3,5.. Act. **12.** Περὶ δὲ Ἀπολλὼ τοῦ
19,1.. ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλε-
σα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς
ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ
πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα
νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν
εὐκαιρήσῃ.
15,34 13. Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν
Mt. 24,42 τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κρα-
ταιοῦσθε·
14. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ
γινέσθω.
15. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
1,16. ἀδελφοί· οἴδατε τὴν οἰκίαν
Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ
R. 16,5. τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακο-

νίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυ-
τούς·

16. ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσ-
σησθε τοῖς τοιούτοις καὶ
παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ 3,9. 2Cor.
κοπιῶντι. 1,24.

17. Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρου-
σίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φουρτου-
νάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ 2Cor.
ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνε- 11,9. 9,12.
πλήρωσαν· Ph.2,30.

18. ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν R.1,
πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. Ἐπι- 12.
γινώσκετε οὖν τοὺς τοιού- 1Th.
τους. 5,12.

19. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ
ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀ-
σπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ
πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρί- Act. 18,2..
σκιλλα σὺν τῇ κατ᾽ οἶκον
R. 16,5. αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.

20. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ
ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσα-
R.16, 16.. σθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι
ἁγίῳ.

2Th. 3,17. 21. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ
Col. 4,18. χειρὶ Παύλου·

22. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύ-
Gal. 1,8.. ριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἤτω
* ἀνάθεμα· μαρὰν ἀθά.

R.16, 24. 23. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ᾽ ὑμῶν.

24. Ἡ ἀγάπη μου μετὰ
πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ. Ἀμήν.

[Πρὸς Κορινθίους πρώτη
ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων διὰ
Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου
καὶ Ἀχαϊκοῦ καὶ Τιμοθέου.]

ΠΑΥΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Cap. I.

Pauli calamitates et Corinthios revisendi consilium.

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰη- 1Cor. 1,1..
σοῦ Χριστοῦ διὰ θελήμα- Ph.1,
τος θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ 1.al.;
ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ 1Cor. 4,17..
θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ
σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς
Act. 18,12 οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ.

1Cor. 2. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
1,3.. ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Eph. 1,3.. 3. Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ

πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν
οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης R. 15,5.
παρακλήσεως,
4. ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ
πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς
τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρα-
καλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει
διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς
παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ
τοῦ θεοῦ,
5. ὅτι καθὼς περισσεύει v.7..
τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ 12,9. Col.
εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ τοῦ Χρι- 1,24. Ebr.
στοῦ περισσεύει καὶ ἡ πα- 13,13
ράκλησις ἡμῶν. Ps.34,20.94,19.
6. Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ 4,15. 17.
τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ
σωτηρίας τῆς ἐνεργουμένης **
ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν πα-
θημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πά-
σχομεν, καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν
βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· εἴτε
παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς
ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σω-
τηρίας,
7. εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοι-
νωνοί ἐστε τῶν παθημάτων, Ph. 3,10.
οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως. R.
8. Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς 8,17. 2Th.
ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς 1,7.
θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομέ-
νης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι ?Act. 19,23
καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρήθη- 20,3.
μεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξα-
πορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ
ζῆν·
9. ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς

τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου
ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποι-
1Cor. 15,32 θότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ'
19.17 ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι
R.4, 17.. τοὺς νεκρούς,
10. ὃς ἐκ τηλικούτου θα-
11,23 νάτου ἐῤῥύσατο ἡμᾶς καὶ
* ῥύεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι
2Tm. 4,18. καὶ ἔτι ῥύσεται,
11. συνυπουργούντων καὶ
R. 15,30 ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει,
Ph. ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων
1,19. τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ
πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ
ἡμῶν.
12. Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν
4,2. Ebr. αὕτη ἐστί, τὸ μαρτύριον
13,18 τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι
2,17. * ἐν ἁπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ
1Cor. θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ
5,8. 2,4.. ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνε-
στράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ,
περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς.
13. Οὐ γὰρ ἄλλα γράφο-
μεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώ-
σκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε·
* ἐλπίζω δέ, ὅτι ἕως τέλους
ἐπιγνώσεσθε,
14. καθὼς καὶ ἐπέγνωτε
ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύ-
χημα ὑμῶν ἐσμέν, καθάπερ
5,12. καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
1Cor. 1,8.. τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.
15. Καὶ ταύτῃ τῇ πεποι-
θήσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς
ἐλθεῖν πρότερον, ἵνα δευτέ-
ραν χάριν ἔχητε,
1Cor. 16,5? 16. καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν

εἰς Μακεδονίαν, καὶ πά-
λιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν
πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν
προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰου-
δαίαν.
17. Τοῦτο οὖν βουλευόμε- *
νος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ
ἐχρησάμην; ἢ ἃ βουλεύο- 1Cor. 4,18.
μαι, κατὰ σάρκα βουλεύο-
μαι, ἵνα ᾖ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ Jac. 5,12?
ναὶ καὶ τὸ οὒ οὔ; Mt. 5,37.
18. Πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὅτι 1Cor. 1,9.
ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς
οὐκ ἔστι ναὶ καὶ οὔ. *
19. Ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υἱὸς
Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐν ὑμῖν
δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ
καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμο- 1Pt. 5,12..
θέου, οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ, v.1..
ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν·
20. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι
θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ καὶ ἐν *
αὐτῷ τὸ ἀμήν, τῷ θεῷ πρὸς 4,15. 8,19.
δόξαν δι' ἡμῶν.
21. Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν 1Cor. 1,8;
ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας 1Jo.
ἡμᾶς, θεός, 2,20.
22. ὁ καὶ σφραγισάμενος
ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀῤῥαβῶνα 5,5.
τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρ- Eph. 1,14.
δίαις ἡμῶν. 4,30. R.8, 16.26

CAP. II.

Consilii mutatio. Restitutio proscripti. Successus.

Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν R. 1,9.
θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν
ἐμὴν ψυχήν, ὅτι φειδόμενος 2,3..
ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κό-
ρινθον·
1Pt. 5,3. 24. οὐχ ὅτι κυριεύομεν
ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ
1Cor. 3,9; συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς
Ph. 4,4. ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἑστή-
κατε.
1. Ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο,
τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς
ὑμᾶς ἐλθεῖν.
2. Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς,
καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων
με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ
13,2. ἐμοῦ;
10. 3. Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο
12,20 s. αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην
ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν,
1Cor. 13,7 πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς
ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν
ἐστίν.
4. Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως
καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγρα-
ψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δα-
7,8. κρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε,
ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶ-
τε, ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς
ὑμᾶς.
5. Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ
ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλ' ἀπὸ μέ-
[1Th. 2,9? ρους (ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ) πάν-
τας ὑμᾶς.
6. Ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ
1Cor. 5. ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν
πλειόνων,
* 7. ὥστε τοὐναντίον μᾶλλον
ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ πα-
Gal. 6,1. ρακαλέσαι, μήπως τῇ πε-

ρισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ
ὁ τοιοῦτος.
8. *Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυ-*
ρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην· 1Cor. 16,14
9. *εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγρα-* v.3..
ψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν 9,13.
ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί 7,15.
ἐστε.
10. *Ὧι δέ τι χαρίζεσθε, καὶ*
ἐγώ· καὶ γὰρ ἐγὼ ὃ κεχάρι- *
σμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι'
ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, 1Cor. 5,4.
11. *ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶ-* 4,4.
μεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ 11,3.
γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα L.22, 31..
ἀγνοοῦμεν. 1Pt.5,8.
12. *Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρῳ-* Act. 16,8..
άδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι 1Cor. 16,9.
ἀνεῳγμένης ἐν κυρίῳ, οὐκ Col.
ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί 4,3.
μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον 7,5ss. 8,6ss.
τὸν ἀδελφόν μου, 12,18
13. *ἀλλὰ ἀποταξάμενος* Tit. 1,4..
αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακε-
δονίαν.
14. *Τῷ δὲ θεῷ χάρις, τῷ*
πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς Col. 2,15.
ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὀσμὴν 10,5;
τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανε- Ph.
ροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ 4,18.. R.
τόπῳ· 15,16
15. *ὅτι Χριστοῦ εὐωδία*
ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζο- 1Cor. 1,18.
μένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυ-
μένοις, L.
16. *οἷς μὲν ὀσμὴ θανάτου* 2,34.
εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμὴ Jo.9, 39.al.
ζωῆς εἰς ζωήν. Καὶ πρὸς
3,5s. *ταῦτα τίς ἱκανός;*
17. *Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ*
4,2. *πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν*
λόγον τοῦ θεοῦ· ἀλλ' ὡς ἐξ
εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ,
* *κατενώπιον τοῦ θεοῦ ἐν*
Χριστῷ λαλοῦμεν.

CAP. III.

Tabulae cordis commendatitiae. Velamen mosaicum, revelatio christiana.

5,12. 10,12 *Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυ-*
18.8. *τοὺς συνιστάνειν; εἰ μὴ χρῄ-*
* *ζομεν, ὥς τινες, συστατικῶν*
ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ
* *ὑμῶν συστατικῶν.*
1Cor. 9,2. 2. *Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς*
ἐστέ, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς
7,3.. *καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομέ-*
νη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ
πάντων ἀνθρώπων,
3. *φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ*
ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακο-
8,19s. *νηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγε-*
γραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ
1Cor. 2,4s.; *πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ*
Ex. *ἐν πλαξὶ λιθίναις ἀλλ' ἐν*
31,18 Jer. *πλαξὶ καρδίας σαρκίναις.*
31,33 4. *Πεποίθησιν δὲ τοιαύ-*
Jo. 14,6.. *την ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ*
πρὸς τὸν θεόν·
2,16. 5. *οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ'*
R. *ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς*
15,18 Mt. *ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης*
10,20 *ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ,*
1Cor. 6. *ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς*
15,10 11,25 *διακόνους καινῆς διαθήκης,*

οὐ γράμματος, ἀλλὰ πνεύ- Gal.
ματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀπο- 4,24; 3,10.
κτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωο- R. 7,10;
ποιεῖ. 8,2.
7. *Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θα-* Jo. 6,63.
νάτου ἐν γράμμασιν ἐντε-
τυπωμένη ἐν λίθοις, ἐγενή- *
θη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνα- Ex. 34,29
σθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ss.
Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον
Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ
προσώπου αὐτοῦ τὴν καταρ-
γουμένην·
8. πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ δια- Gal. 3,14.
κονία τοῦ πνεύματος ἔσται
ἐν δόξῃ; v.18..
9. *Εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς* Gal. 3,10.
κατακρίσεως δόξα, πολλῷ R.7,
μᾶλλον περισσεύει ἡ διακο- 9ss.
νία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. 5,18. 21.
10. *Καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται* R.3,
τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ 21ss.
τῷ μέρει, ἕνεκεν τῆς ὑπερ-
βαλλούσης δόξης.
11. *Εἰ γὰρ τὸ καταργού-*
μενον διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλ-
λον τὸ μένον ἐν δόξῃ.
12. *Ἔχοντες οὖν τοιαύτην* v.8ss. 4.;
ἐλπίδα πολλῇ παῤῥησίᾳ v.17.
χρώμεθα, 4,2.
13. καὶ οὐ, καθάπερ Μωϋ-
σῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ Ex. 34,33
πρόσωπον ἑαυτοῦ πρὸς τὸ μὴ
ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργου- R. 10,4?
μένου.
14. *Ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοή-* 4,4.
ματα αὐτῶν· ἄχρι γὰρ τῆς R.11, 7.25.
* σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα
ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς πα-
v.6. λαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ
ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν
Χριστῷ καταργεῖται,
15. ἀλλ' ἕως σήμερον, ἡνί-
* κα ἀναγινώσκεται Μωϋσῆς,
κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν
αὐτῶν κεῖται·
R.11, 23.26 16. ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ
πρὸς κύριον, περιαιρεῖται
τὸ κάλυμμα.
Jo. 4,24? 17. *Ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά*
R. ἐστιν· οὗ δὲ τὸ πνεῦμα κυ-
8,9s; Ga.5, ρίου, ἐλευθερία.
1.13. 18. *Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνα-*
κεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν
4,4.. δόξαν κυρίου κατοπτριζό-
μενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα με-
4,16s. ταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης
R.8, 29.18 εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ
Ph. 3,21. κυρίου πνεύματος.
2Pt.1,4.

CAP. IV.

Fiducia in vasis testaceis. Interni hominis spes aeterna.

Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν
3,6. διακονίαν ταύτην, καθὼς
1Cor. 7,25. ἠλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν,
2. ἀλλ' ἀπειπάμεθα τὰ
1Cor. 4,5. κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ
περιπατοῦντες ἐν πανουρ-
2,17. γίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λό-
γον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φα-
νερώσει τῆς ἀληθείας συνι-
1,12. 1Th. στῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶ-
2,3-5 σαν συνείδησιν ἀνθρώπων
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
3. *Εἰ δὲ καὶ ἔστι κεκαλυμ-*

μένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, 3,14. 1Cor.
ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ 1,18.
κεκαλυμμένον,

4. ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος Eph. 2,2.
τούτου ἐτύφλωσε τὰ νοή- 6,12.
ματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ Jo. 12,31
μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν cet.
τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης
τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν Col. 1,15..
τοῦ θεοῦ. Jo.1,14.

5. Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσ- 1,24. 1Cor.
σομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰη- 1,13;
σοῦν κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δού- 3,5s. 4,1.
λους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν·

6. ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ Gen. 1,3.
σκότους φῶς λάμψαι, ὃς *
ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις 2Pt. 1,19.
ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς Gal.
γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ 1,16. Eph.
ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χρι- 3,8s.
στοῦ.

7. Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυ-
ρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις 5,1.. 12,7..
σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ
τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ θεοῦ 3,5. 1Cor.
καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· 2,5.

8. ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ᾽ 1,5ss. 7,5.
οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπο- 6,4ss.
ρούμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἐξαπο- 11,23 ss.
ρούμενοι, 12,10

9. διωκόμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἐγ- Ps. 37,24
καταλειπόμενοι, καταβαλ- 33.
λόμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἀπολλύ-
μενοι,

10. πάντοτε τὴν νέκρωσιν 1,5. 6,9..
τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι R.8,
περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ 17.11
τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι
ἡμῶν φανερωθῇ.

11. Ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶν-
Ps. 44,23 τες εἰς θάνατον παραδιδό-
μεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ
ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ
ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν.

1Cor. 4,9. 12. Ὥστε ὁ θάνατος ἐν
ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν
ὑμῖν.

13. Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ
πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ
Ps. 116, τὸ γεγραμμένον· „Ἐπίστευ-
10. σα, διὸ ἐλάλησα", καὶ ἡμεῖς
πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦ-
μεν·

1Cor. 6,14. 14. εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας
Col. τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς
3,3s. 1Th. σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παρα-
4,17. στήσει σὺν ὑμῖν.

6,10. 15. Τὰ γὰρ πάντα δι᾽
R.5, ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονά-
15.20 σασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν
1,11. εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς
τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

v.1. * 16. Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν,
ἀλλ᾽ εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄν-
R. 7,22. θρωπος διαφθείρεται, ἀλλ᾽
Eph. ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέ-
3,16. 1Pt. ρᾳ καὶ ἡμέρᾳ.
3,4. 17. Τὸ γὰρ παραυτίκα
4,2. ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν
καθ᾽ ὑπερβολὴν εἰς ὑπερ-
R.8, 18.. βολὴν αἰώνιον βάρος δόξης
5,3ss. κατεργάζεται ἡμῖν,

Ph. 18. μὴ σκοπούντων ἡμῶν
3,19; τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ
R.8, 24s. βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπό-

μενα πρόςκαιρα, τὰ δὲ μὴ
βλεπόμενα αἰώνια.

CAP. V.

Vestis nova terrenae superinduenda. Innovatio et reconciliatio per Christum.

Οἴδαμεν γάρ, ὅτι ἐὰν ἡ Job.
ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ 4,19. 2Pt.
σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδο- 1,13s.
μὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν
ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν Ph.3, 20s.
τοῖς οὐρανοῖς. 1Cor.15,44.48.
2. *Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στε-* Jo. 14,2.
νάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν v.4.
τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσα- R. 8,23;
σθαι ἐπιποθοῦντες, 1Cor.15,52.
3. *εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ* *
γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα.
4. *Καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ*
σκήνει στενάζομεν βαρού- Sap. 9,15.
μενοι, ἐφ᾽ ᾧ οὐ θέλομεν ἐκ-
δύσασθαι ἀλλ᾽ ἐπενδύσα- 1Cor. 15,53
σθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ
θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς.
5. *Ὁ δὲ κατεργασάμενος*
ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ 1,22.
καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀῤῥαβῶ- Eph. 1,13s.
να τοῦ πνεύματος. R.8,16.26.
6. *Θαῤῥοῦντες οὖν πάν-*
τοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδη-
μοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδη- Ph. 3,20.
μοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου Ebr.
7. *(διὰ πίστεως γὰρ περι-* 11,13 13,14
πατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους),
8. *θαῤῥοῦμεν δὲ καὶ εὐδο-* Ph.
κοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι 1,23.
ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆ-
σαι πρὸς τὸν κύριον.

R. 14,8. 9. *Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα,*
Ps. *εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδη-*
39,13 *μοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ*
εἶναι.
Mt.25 10. *Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς*
32ss.. 16,27 *φανερωθῆναι δεῖ ἔμπρο-*
2Tm. 4,1.8. *σθεν τοῦ βήματος τοῦ Χρι-*
Eph. *στοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκα-*
6,8. R.2, *στος τὰ διὰ τοῦ σώματος,*
6ss. *πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγα-*
Jo. 5,29. *θὸν εἴτε κακόν.*
7,1. 11. *Εἰδότες οὖν τὸν φόβον*
τοῦ κυρίου, ἀνθρώπους πεί-
θομεν, θεῷ δὲ πεφανερώμε-
4,2. *θα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς*
συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανε-
ρῶσθαι.
* 12. *Οὐ πάλιν ἑαυτοὺς*
3,1. *συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ*
ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυ-
χήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα
11,18 21s. *ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προς-*
1Th. *ὤπῳ καυχωμένους καὶ οὐ*
2,17. *καρδίᾳ.*
11,16 Act. 13. *Εἴτε γὰρ ἐξέστημεν,*
26,24 Mc. *θεῷ· εἴτε σωφρονοῦμεν,*
3,21. *ὑμῖν.*
14. *Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ*
Ph. 1,23. *Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρί-*
* *ναντας τοῦτο ὅτι εἰ εἷς*
Ebr. 2,9; *ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν,*
R.6, *ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον·*
2ss. Gal. 15. *καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέ-*
2,20. *θανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μη-*
R. 14,7s. *κέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ*
ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι
R. 4,25. *καὶ ἐγερθέντι.*
16. *Ὥςτε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ*

νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ Jo.
σάρκα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν 8,14s. *
κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ
νῦν οὐκέτι γινώσκομεν.
17. Ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, Gal. 6,15.
καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα 3,28.
παρῆλθεν, ἰδού, γέγονε και- Col. 3,10s;
νὰ τὰ πάντα. Jes. 65,17.
18. Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Ap. 21,5;
θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος R. 5,10.
ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χρι- 3,25s.
στοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν
διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, 3,6.
19. ὡς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χρι-
στῷ κόσμον καταλλάσσων
ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐ- R. 4,
τοῖς τὰ παραπτώματα αὐ- 6ss.
τῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν
λόγον τῆς καταλλαγῆς.
20. Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν Eph. 6,20.
πρεσβεύομεν, ὡς τοῦ θεοῦ Act.
παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· 20,24
δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, κατ- Jes. 52,7.
αλλάγητε τῷ θεῷ.
21. Τὸν μὴ γνόντα ἁμαρ- 1Pt. 2,22.
τίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν 24..
ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γινώ- *
μεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν 1 Co. 1,30.
αὐτῷ.

CAP. VI.

Ministrandi Deo discrimina. Christus et Belial; inhabitatio divina.

Συνεργοῦντες δὲ καὶ πα- 5,20.
ρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν 1Cor. 3,9.
χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι
ὑμᾶς·
2. (λέγει γάρ· „Καιρῷ δε- Jes. 49,8.
κτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν
ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά
L. 4, 19.21 σοι“· ἰδού, νῦν καιρὸς εὐ-
πρόσδεκτος, ἰδού, νῦν ἡμέρα
σωτηρίας·)
3. μηδεμίαν ἐν μηδενὶ δι-
1Cor. 10,33 δόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ
32. μωμηθῇ ἡ διακονία,
4,2. 4. ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶν-
τες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκο-
νοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν
4,8.. θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν
11,23 στενοχωρίαις,
27; 5. ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς,
1Cor. ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κό-
4,11. ποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νη-
στείαις,
1Tm. 6. ἐν ἁγνότητι, ἐν γνώσει,
4,12. ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστό-
τητι, ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἐν
R. 12, 9.. ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ,
2,17; 7. ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν
1Cor. 2,4. δυνάμει θεοῦ, διὰ τῶν ὅ-
10,4.. πλων τῆς δικαιοσύνης τῶν
δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν,
8. διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας,
Mt. 5,11.. διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας,
ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς,
1,13s; 9. ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπι-
4,10s. 1Cor. γινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνή-
15,31 σκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς
Ps. 118, παιδευόμενοι καὶ μὴ θανα-
18. τούμενοι,
R. 10. ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ
5,3.. χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολ-
4,15 ss. λοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς
μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα
κατέχοντες.

11. *Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε* Eph. 6,19.
πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ
καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. 7,2s.
12. *Οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν* Jes. 60,5.
ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν
τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν. 7,15. 1Jo.3,17.
13. *Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμι-*
σθίαν (ὡς τέκνοις λέγω) 1Cor. 4,14.
πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς.
14. *Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυ-* Dt. 7,2.
γοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ 1Cor.
μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνο- 10,14 ss.27.
μίᾳ, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ Eph.
πρὸς σκότος; 5,11. 8.
15. *τίς δὲ συμφώνησις Χρι-* *
στῷ πρὸς Βελίαλ, ἢ τίς με- 1Cor.
ρὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; 10,20
16. *τίς δὲ συγκατάθεσις*
ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; *
Ὑμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε 1Cor.
ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεός· 3,16..
„Ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ Lev.
ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι 26,11 s.
αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσον-
ταί μοι λαός.“
17. *„Διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσου* Jes.
αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέ- 52,11 s.Ap.
γει κύριος, καὶ ἀκαθάρτου 18,4.
μὴ ἅπτεσθε· κἀγὼ εἰςδέξο-
μαι ὑμᾶς“,
18. *„καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς* Jer. 31,9.
πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ 33.
μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας,
λέγει κύριος παντοκράτωρ.“
1. *Ταύτας οὖν ἔχοντες*
τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί,
καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ 1Cor.
παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς 6,19s.
καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦν-
R.6, 22s. *τες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ*
11,22 *θεοῦ.*

CAP. VII.

Castigatio in laetitiam salutemque versa; *poenitentia* duplex.

6,13. *Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα*
12,17 *ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθεί-*
Act. 20,33 *ραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτή-*
σαμεν.
3. *Οὐ πρὸς κατάκρισιν λέ-*
6,11s. *γω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν*
ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς
τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν.
3,12. 4. *Πολλή μοι παῤῥησία*
Ph.8. v.14. *πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύ-*
9,2. *χησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλή-*
v.7. *ρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερ-*
v.13. *περισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ*
1,4. *πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.*
5. *Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν*
εἰς Μακεδονίαν, οὐδεμίαν
2,12s. *ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν,*
ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι·
ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φό-
βοι.
1,3s. 6. *Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς*
ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡ-
2,12; *μᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ*
3,12.. *Τίτου·*
7. *οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρ-*
ουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν
τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλή-
θη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων
ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν,
v.11. *τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν*

ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥςτε με
μᾶλλον χαρῆναι. v.13.
8. Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς 2,3s.
ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέ-
λομαι· εἰ καὶ μετεμελόμην
(βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ *
ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν,
ἐλύπησεν ὑμᾶς),
9. νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυ- 2,4.
πήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθη-
τε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπή-
θητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν
μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν.
10. Ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύ-
πη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν Mt. 26,75
ἀμεταμέλητον ἐργάζεται, ἡ *
δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνα- Mt. 27,3
τον κατεργάζεται. ss.
11. Ἰδοὺ γάρ, αὐτὸ τοῦτο
τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι *
πόσην κατειργάσατο ὑμῖν
σπουδήν, ἀλλὰ ἀπολογίαν,
ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ
φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, v.7.
ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν·
ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυ- 2,6. 1Cor.
τοὺς ἁγνοὺς εἶναι ἐν τῷ 5,13.
πράγματι. 7s.
12. Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα
ὑμῖν, οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδι-
κήσαντος, οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ
ἀδικηθέντος, ἀλλ' εἵνεκεν
τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπου- 2,4? 9.
δὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν *
πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
13. Διὰ τοῦτο παρακεκλή-
μεθα· ἐπὶ δὲ τῇ παρακλή- *
σει ἡμῶν περισσοτέρως μᾶλ-

v.7. λον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ
Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ
[1Co. 16,18 πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων
ὑμῶν.
14. Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ
9,2. ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατῃ-
σχύνθην, ἀλλ' ὡς πάντα ἐν
1,18. ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν,
οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν
ἡ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγε-
νήθη·
6,12. 15. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐ-
τοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς
ἐστίν, ἀναμιμνησκομένου
2,9. τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν,
Eph. 6,5. ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου
ἐδέξασθε αὐτόν.
* 16. Χαίρω, ὅτι ἐν παντὶ
θαῤῥῶ ἐν ὑμῖν.

CAP. VIII.

Collectionis pro sanctis commendatio; Macedonum exemplum, Titi ad rem procurandam missio.

9,1s.. Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελ-
v.4. Ph. φοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν
2,13. δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλη-
σίαις τῆς Μακεδονίας·
2. ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ
1Th. 1,6.. θλίψεως ἡ περισσεία τῆς
R. χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ
5,3. βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπε-
ρίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον
9,11. R. τῆς ἁπλότητος αὐτῶν·
12,8. 3. ὅτι κατὰ δύναμιν (μαρ-
* τυρῶ) καὶ παρὰ δύναμιν
αὐθαίρετοι,
4. μετὰ πολλῆς παρακλή-

σεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν
χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν 9,1..
τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς Act.
ἁγίους, 11,29 *
5. καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσα-
μεν ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν
πρῶτον τῷ κυρίῳ καὶ ἡμῖν 1,1.
διὰ θελήματος θεοῦ, R.15,32.
6. εἰς τὸ παρακαλέσαι
ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς v.17. 12,18
προενήρξατο, οὕτω καὶ ἐπι- 3,12..
τελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν
χάριν ταύτην.
7. Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ [7,11
περισσεύετε, πίστει καὶ λό- 1,24; 1Cor.
γῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ 1,5..
σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν 7,11.
ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν
ταύτῃ τῇ χάριτι περισ-
σεύητε.
8. Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, [1Co. 7,6.
ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπου-
δῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας
ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων·
9. γινώσκετε γὰρ τὴν χά-
ριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώ- Mt.8, 20.p.;
χευσε πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς Ph.2,
τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτή- 6ss.
σητε.
10. Καὶ γνώμην ἐν τούτῳ [1Co. 7,25.
δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμ-
φέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ
ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν 9,2.
προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι· 1Cor. 16.
11. νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι
ἐπιτελέσατε, ὅπως καθά-
περ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, Ph. 2,13.
οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ
τοῦ ἔχειν.
9,7. 12. Εἰ γὰρ ἡ προθυμία
L.21, 3s.p. πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχῃ,
Prov. εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ
3,28. ἔχει.
13. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνε-
σις, ὑμῖν δὲ θλῖψις, ἀλλ' ἐξ
Act. 4,34. ἰσότητος· ἐν τῷ νῦν καιρῷ
τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ
9,12. ἐκείνων ὑστέρημα,
14. ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων πε-
ρίσσευμα γένηται εἰς τὸ
ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γέ-
νηται ἰσότης,
Ex. 16,18 15. καθὼς γέγραπται· „Ὁ
τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασε, καὶ
ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἠλαττό-
νησε.“
9,15. 16. Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ
1Cor. 15,57 διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν
al. ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ
v.6. 7,13. Τίτου,
17. ὅτι τὴν μὲν παράκλη-
σιν ἐδέξατο, σπουδαιότε-
ρος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος
ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς.
18. Συνεπέμψαμεν δὲ μετ'
αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν, οὗ ὁ
10,14 ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν
19. (οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ
χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκ-
κλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν
* σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ δια-
Gal. 2,10. κονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς
τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν
* καὶ προθυμίαν ἡμῶν),

20. στελλόμενοι τοῦτο, μή [2Th. 3,6.
τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ 6,3.
ἁδρότητι ταύτῃ τῇ διακο-
νουμένῃ ὑφ᾽ ἡμῶν·
21. προνοοῦμεν γὰρ καλὰ * R.12,
οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου, 17.
ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώ-
πων.
22. Συνεπέμψαμεν δὲ αὐ- v.18.
τοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ?Act.
ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς 16,10 Tit.
πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, 3,13. R.16,
νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον 5.al.
πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς
ὑμᾶς.
23. Εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοι- v.6..
νωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συν-
εργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, v.18.
ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα 22.
Χριστοῦ·
24. τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς
ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυ- 7,14.
χήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐ- 9,2.
τοὺς ἐνδείξασθε εἰς πρόσ- *
ωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

CAP. IX.

Repetita collectionis commendatio. Praemia liberalitatis.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακο- 8,4.
νίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους πε- 20.
ρισσόν μοί ἐστι τὸ γράφειν
ὑμῖν.
2. Οἶδα γὰρ τὴν προθυ- 8,2.
μίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν 24.
καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι
Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ 8,10.
πέρυσι· καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος
ἠρέθισε τοὺς πλείονας.
8,22s. 3. Ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελ-
φούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα
ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ
ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα κα-
θὼς ἔλεγον, παρεσκευασμέ-
νοι ἦτε·
4. μήπως, ἐὰν ἔλθωσι σὺν
[1,16 ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν
ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους,
καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς (ἵνα
μὴ λέγωμεν ὑμεῖς) ἐν τῇ
11,17 Ebr. ὑποστάσει ταύτῃ.
11,1. 5. Ἀναγκαῖον οὖν ἡγη-
8,6.. σάμην παρακαλέσαι τοὺς
ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν
εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσω-
* σι τὴν προεπηγγελμένην εὐ-
λογίαν ὑμῶν ταύτην ἑτοί-
μην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν
καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν.
v.9s. 6. Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων
Gal. 6,7-9 φειδομένως φειδομένως καὶ
θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ᾽
εὐλογίαις ἐπ᾽ εὐλογίαις καὶ
θερίσει·
Ex. 7. ἕκαστος καθὼς προαι-
25,2. ρεῖται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύ-
Prov. 22,8. πης ἢ ἐξ ἀνάγκης· „ἱλαρὸν
Lxx. γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ θεός."
Sir. 35,11 8. Δυνατεῖ δὲ ὁ θεὸς πᾶ-
(32,9 R. σαν χάριν περισσεῦσαι εἰς
12,8. ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε
1Tm. 6,6. πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες
Ph. περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον
4,11. ἀγαθόν,
Ps. 112,9 9. καθὼς γέγραπται· „Ἐ-
σκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένη-

σιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ 1Jo. 2,17.
μένει εἰς τὸν αἰῶνα.“
10. Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρ- [Jes. 55,10
μα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον *
εἰς βρῶσιν χορηγήσει, καὶ
πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν, v.9.
καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα Hos. 10,12
τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. Prov. 11,24.
11. Ἐν παντὶ πλουτιζόμε-
νοι εἰς πᾶσαν ἁπλότητα, 8,2.
ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν 8,19.
εὐχαριστίαν τῷ θεῷ· 1,11. 4,15.
12. ὅτι ἡ διακονία τῆς
λειτουργίας ταύτης οὐ μό- Ph. 2,30..
νον ἐστὶ προσαναπληροῦσα 11,9.
τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων,
ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα
διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ v.11..
θεῷ·
13. διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς 2,9.
διακονίας ταύτης δοξάζον-
τες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποτα- 1Cor. 16,1;
γῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς 1Tm.
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ 6,12s.
καὶ ἁπλότητι τῆς κοινωνίας
εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας,
14. καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ
ὑμῶν, ἐπιποθούντων ὑμᾶς
διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χά- 8,1.
ριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν.
15. Χάρις δὲ τῷ θεῷ ἐπὶ 8,16.. *
τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δω-
ρεᾷ.

CAP. X.

Apostolus non alius praesens quam absens.

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος R.
παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς 12,1.
Mt. 11,29 πραότητος καὶ ἐπιεικείας
τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσ-
ωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν,
v.10. 1Cor. ἀπὼν δὲ θαῤῥῶ εἰς ὑμᾶς·
4,18 2. δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν
ss. θαῤῥῆσαι τῇ πεποιθήσει,
ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπί
τινας τοὺς λογιζομένους
ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα πε-
ριπατοῦντας.
7,5. 3. Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπα-
1Tm. τοῦντες οὐ κατὰ σάρκα
1,18; Eph. στρατευόμεθα
6,13. 4. (τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρα-
1,12.. τείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλ-
λὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς
καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων),
1Cor. 3,20. 5. λογισμοὺς καθαιροῦν-
τες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρό-
2,14. μενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ
θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες
2,11. 11,3. πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν
τοῦ Χριστοῦ,
v.8. 6. καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες
1Cor. ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν,
5,3-5 Act. ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπα-
8,20. κοή.
v.1. 7. Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέ-
5,16.. πετε. Εἴ τις πέποιθεν ἑαυ-
11,13 23? τῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο
1Cor. λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυ-
1,12. τοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χρι-
* στοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς.
8. Ἐάν τε γὰρ καὶ περισ-
12,6. σότερόν τι καυχήσωμαι περὶ
v.6.. 13,10 τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδω-
1Cor. κεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκο-
3,16.. δομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαί-

ρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθή- Ph. 1,20.
σομαι·
9. ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκ-
φοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπι- 1Cor. 5,9.
στολῶν.
10. Ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί,
φησί, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, *
ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος v.1.. 1Cor.
ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξου- 2,3s.
θενημένος.
11. Τοῦτο λογιζέσθω ὁ
τοιοῦτος, ὅτι οἷοί ἐσμεν τῷ 12,20 13,2.
λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόν- 10.
τες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες
τῷ ἔργῳ.
12. Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγ- 1Cor. 6,1?
κρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς
τισι τῶν ἑαυτοὺς συνιστα- 3,1. 5,12.
νόντων, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυ-
τοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ
συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυ-
τοῖς οὐ συνιοῦσιν· *
13. ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ
ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλ-
λὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κα- R. 12,3.
νόνος, οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ
θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι
καὶ ὑμῶν.
14. Οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνού- *
μενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνο-
μεν ἑαυτούς· ἄχρι γὰρ καὶ
ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐ-
αγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ,
15. οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυ-
χώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κό- R. 15,20
ποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐ- 1Cor.
ξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν 3,10. 4,15.
ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ
τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισ-
σείαν,
16. εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν
R.15, 19.23 εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλ-
λοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα
Jer. καυχήσασθαι.
9,23. 1Cor. 17. „Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν
1,31; κυρίῳ καυχάσθω“·
3,7. 15,10 18. οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνι-
v.12. στάνων, ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος,
Prov. 27,2. ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

CAP. XI.

Apostoli adversus calumniatores gloriatio. Aerumnarum enumeratio.

Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου
* v.16. 19. μικρόν τι ἀφροσύνης. Ἀλ-
12,6; λὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου.
[Gal. 4,17. 2. Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζή-
R.10, 2, λῳ· ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς
Eph. ἑνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἁγνὴν
5,26s. παραστῆσαι τῷ Χριστῷ,
R. 7,4; 3. φοβοῦμαι δέ, μήπως ὡς
Gen. 3,4. ὁ ὄφις Εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν
13. τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω
v.15. φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν
* ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς
τὸν Χριστόν.
Gal. 5,10. 4. Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος
ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν
οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα
ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλά-
Gal. 1,6ss. βετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ
* οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνεί-
v.20. χεσθε.
v.13. 12,11 5. Λογίζομαι γὰρ μηδὲν
?1Co. ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν
15,10 ἀποστόλων.

6. Εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λό- 1Cor.
γῳ, ἀλλ᾽ οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ᾽ 2,1ss; Eph.
ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν 3,4.
πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. 12,12
7. Ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα, 12,13
ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς 1Cor.
ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ 9,12. 18..
θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελι- Ph.
σάμην ὑμῖν; 4,12.
8. Ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύ-
λησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς 1Cor.
τὴν ὑμῶν διακονίαν, καὶ 9,7.
παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστε-
ρηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐ- 12,13
δενός·
9. τὸ γὰρ ὑστέρημά μου
προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελ- Ph.
φοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδο- 4,15. Act.
νίας. Καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ 18,5; 1Th.
ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα καὶ 2,9..
τηρήσω·
10. ἔστιν ἀλήθεια Χρι-
στοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις
αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ 1Cor. 9,15;
ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. R.3,
11. Διατί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ 19.
ὑμᾶς; Ὁ θεὸς οἶδεν. 6,11ss.
12. Ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω,
ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν 1Cor. 9,12..
τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἵνα
ἐν ᾧ καυχῶνται εὑρεθῶσι
καθὼς καὶ ἡμεῖς.
13. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδ-
απόστολοι, ἐργάται δό- Ph. 3,2.
λιοι, μετασχηματιζόμενοι
εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. ?Gen.
14. Καὶ οὐ θαῦμα· αὐτὸς 3,1ss.
γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχη- Job. 1,6ss.
1Rg. 22,22 ματίζεται εἰς ἄγγελον φω-
Mt.4. τός·
15. οὐ μέγα οὖν, εἰ καὶ οἱ
διάκονοι αὐτοῦ μετασχη-
Ph. ματίζονται ὡς διάκονοι δι-
3,19. καιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔ-
Ebr. 6,8. σται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
v.1. 16. Πάλιν λέγω, μή τίς με
12,6. δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μή-
γε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ
με, ἵνα μικρόν τι κἀγὼ καυ-
χήσωμαι.
17. Ὃ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ
κύριον, ἀλλ᾽ ὡς ἐν ἀφροσύ-
9,4. νῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει
τῆς καυχήσεως.
v.22. 18. Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶν-
10,13 12,9. ται κατὰ τὴν σάρκα, κἀγὼ
Ph.3, 4ss. καυχήσομαι.
19. Ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε
1Cor. 4,10. τῶν ἀφρόνων, φρόνιμοι ὄν-
τες·
20. ἀνέχεσθε γάρ, εἴ τις
Gal. 2,4; ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατ-
Mt. ἐσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ
23,14 τις ἐπαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς εἰς
πρόσωπον δέρει.
21. Κατὰ ἀτιμίαν λέγω,
13,9. 1Cor. ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν·
2,2. ἐν ᾧ δ᾽ ἄν τις τολμᾷ, (ἐν
v.16; Ph. ἀφροσύνῃ λέγω) τολμῶ κά-
3,4s. γώ.
R. 11,1; 22. Ἑβραῖοί εἰσι; κἀγώ·
9,4.7. Ἰσραηλῖταί εἰσι; κἀγώ·
σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι; κά-
γώ·
v.13. 15. 23. διάκονοι Χριστοῦ εἰσί;
(παραφρονῶν λαλῶ) ὑπὲρ

ἐγώ, ἐν κόποις περισσοτέ- 4,11. 1Cor.
ρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλ- 15,10
λόντως, ἐν φυλακαῖς περισ- *
σοτέρως, ἐν θανάτοις πολ-
λάκις
24. (ὑπὸ Ἰουδαίων πεν-
τάκις τεσσαράκοντα παρὰ Dt. 25,3.
μίαν ἔλαβον,
25. τρὶς ἐῤῥαβδίσθην, ἅ- Act. 16,22
παξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυά- 14,19
γησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυ- 27,41 2Tm.
θῷ πεποίηκα), 3,11.
26. ὁδοιπορίαις πολλάκις,
κινδύνοις ποταμῶν, κιν-
δύνοις λῃστῶν, κινδύνοις ἐκ
γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν,
κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύ-
νοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις
ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν
ψευδαδέλφοις, Gal.2,4.
27. ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν 6,5. 1Cor.
ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λι- 4,11;
μῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις 9,27?
πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυ-
μνότητι·
28. χωρὶς τῶν παρεκτός,
ἡ ἐπισύστασίς μου ἡ καθ' *
ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν Act.
τῶν ἐκκλησιῶν. 20,18ss.
29. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ 1Cor. 9,22.
ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται,
καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;
30. Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ
τῆς ἀσθενείας μου καυχή- 12,5. 9s.
σομαι.
31. Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ *
οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς R.16, 27..

Gal. 1,20. τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδο-
μαι.
32. Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρ-
χης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως
ἐφρούρει τὴν Δαμασκηνῶν
* πόλιν, πιάσαι με θέλων,
Act. 9,24s. 33. καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαρ-
[Jos. 2,15 γάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ
τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς
χεῖρας αὐτοῦ.

Cap. XII.

Raptus in coelum; stimulus in carne. Injuria non sumtae mercedis. Quae venturo metuenda.

11,30 ** Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμ-
v.7. φέρει μοι· ἐλεύσομαι γὰρ εἰς
ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις
κυρίου.
v.7. 2. Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χρι-
Gal. 2,1. στῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων
(εἴτε ἐν σώματι, οὐκ οἶδα, εἴ-
τε ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶ-
?Act. 22,17 δα, ὁ θεὸς οἶδεν) ἁρπαγέντα
9,4s. τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐ-
ρανοῦ.
3. Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον
ἄνθρωπον (εἴτε ἐν σώματι
* εἴτε χωρὶς τοῦ σώματος, οὐκ
11,11 οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν),
L.23, 43. 4. ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν πα-
Ap. 2,7; ράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄῤ-
1Cor. ῥητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀν-
2,9? θρώπῳ λαλῆσαι.
5. Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυ-
χήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ
11,30 οὐ καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς
ἀσθενείαις μου.

6. Ἐὰν γὰρ θελήσω καυ-
χήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄ- v.11. 10,8.
φρων· ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· 11,1.
φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ 16.
λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με 10,10 *
ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.
7. Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν [4,7.
ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπερ-
αίρωμαι, ἐδόθη μοι σκό- v.9s.. [Nm.
λοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σα- 33,55
τᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ Job.
ὑπεραίρωμαι. 2,6.
8. Ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν
κύριον παρεκάλεσα, ἵνα
ἀποστῇ ἀπ᾽ ἐμοῦ,
9. καὶ εἴρηκέ μοι· Ἀρκεῖ σοι
ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμίς 1Cor. 15,10
μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. 2,3.
Ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχή- Gal. 4,13s.
σομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις
μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ᾽ ἐμὲ Jo. 1,32.
ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. 14,23
10. Διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθε-
νείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγ-
καις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενο-
χωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν 4,7ss. 6,9s.
γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός
εἰμι.
11. Γέγονα ἄφρων· ὑμεῖς v.6.. *
με ἠναγκάσατε. Ἐγὼ γὰρ
ὤφειλον ὑφ᾽ ὑμῶν συνίστα-
σθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα
τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, 11,5.
εἰ καὶ οὐδέν εἰμι.
12. Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀπο-
στόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν 1Cor. 9,2.
ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις R.15,
καὶ τέρασι καὶ δυνάμεσι. 18s..

* 13. Τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττή-
θητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκ-
κλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ
11,8s. 1Cor. οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χα-
9,12.. ρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν
ταύτην.
13,1. 14. Ἰδού, τρίτον τοῦτο
1,15. * ἑτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς
11,9s. ὑμᾶς καὶ οὐ καταναρκήσω
Ph. ὑμῶν· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν
4,17. ἀλλ᾽ ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ὀφείλει
6,10. τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θη-
1Cor. σαυρίζειν, ἀλλ᾽ οἱ γονεῖς
4,15. τοῖς τέκνοις.
15. Ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπα-
R.9,3 νήσω καὶ ἐκδαπανηθήσο-
1,6. μαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν,
εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς
ἀγαπῶν ἧττον ἀγαπῶμαι.
v.13. 16. Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατε-
2Th. 3,8. βάρησα ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ὑπάρ-
χων πανοῦργος δόλῳ ὑμᾶς
11,20 ἔλαβον.
17. Μή τινα ὧν ἀπέσταλκα
πρὸς ὑμᾶς, δι᾽ αὐτοῦ ἐπλεο-
νέκτησα ὑμᾶς;
2,12.. 7,6. 18. Παρεκάλεσα Τίτον καὶ
[8,6. συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν·
18. μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς
Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι
περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς
1Pt. 2,21? αὐτοῖς ἴχνεσι;
* 19. Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν
3,1. 5,12, ἀπολογούμεθα· κατενώπι-
2,17. ον τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ λα-
λοῦμεν, τὰ δὲ πάντα, ἀγα-
11,2 6s. πητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκο-
δομῆς.

20. Φοβοῦμαι γάρ, μήπως
ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω 1,23.
ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν
οἷον οὐ θέλετε· μήπως ἔρεις, 10,2; 1Cor.
ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, κα- 3,3..;
ταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυ- 4,6.; 14,33
σιώσεις, ἀκαταστασίαι·
21. μὴ πάλιν ἐλθόντος μου *
ταπεινώσῃ με ὁ θεός μου Ph.
πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω 4,1..
πολλοὺς τῶν προημαρτηκό- 13,2.
των καὶ μὴ μετανοησάντων
ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορ- 1Cor.
νείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ᾗ ἔπρα- 5,1. Eph.
ξαν. 4,19.

Cap. XIII.

Quae a venturo metuenda; minis subjungit hortationem, salutationem, vota.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι 12,14
πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος Dt. 19,15
δύο μαρτύρων καὶ τριῶν Jo.
σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. 8,17..
2. Προείρηκα καὶ προλέ- 12,20 1Cor.
γω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον 4,21.
καὶ ἀπὼν νῦν, τοῖς προημαρ- * v.10.
τηκόσι καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶ- 12,21
σιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πά-
λιν, οὐ φείσομαι· 1,23.
3. ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ 10,9s.
ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ,
ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ,
ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. v.5.
4. Καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη 12,12
ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυ- Ph.2, 7ss..
νάμεως θεοῦ· καὶ γὰρ ἡμεῖς Eph.
ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ 1,20..
v.2. * ζησόμεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυ-
νάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς.
5. Ἑαυτοὺς πειράζετε, εἰ
v.3. 1Cor. ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς
11,28 δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώ-
R.8, σκετε ἑαυτούς, ὅτι Ἰησοῦς
9s.. Gal. Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν; εἰ
2,20. μήτι ἀδόκιμοί ἐστε.
Col. 1,27. 6. Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσε-
σθε, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν
v.3. ἀδόκιμοι.
* 7. Εὔχομαι δὲ πρὸς τὸν
θεόν, μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κα-
3,2s. Ph. κὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δό-
4,1. κιμοι φανῶμεν, ἀλλ᾽ ἵνα
ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς
v.4.. δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν.
8. Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κα-
τὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ᾽ ὑπὲρ
τῆς ἀληθείας.
9. Χαίρομεν γάρ, ὅταν
v.7.4. ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ
* δυνατοὶ ἦτε· τοῦτο δὲ καὶ
v.11. 1Cor. εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατ-
1,10. άρτισιν.
Eph. 4,12. 10. Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν
v.2. γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀπο-
1,23. 2,3; τόμως χρήσωμαι, κατὰ τὴν
10,8. ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ κύ-
ριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ
εἰς καθαίρεσιν.
Ph. 4,4.. **11.** Λοιπόν, ἀδελφοί, χαί-
ρετε, καταρτίζεσθε, παρα-
Ph. 2,2.. καλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε,
εἰρηνεύετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς
R.15, 33.. ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται
μεθ᾽ ὑμῶν.
12. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους

ἐν ἁγίῳ φιλήματι· ἀσπά- R.16,16..
ζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάν-
τες.
13. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγά-
πη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία
τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ
* πάντων ὑμῶν.

[Πρὸς Κορινθίους δευτέ-
ρα ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων
τῆς Μακεδονίας διὰ Τίτου
καὶ Λουκᾶ.]

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ.

Cap. I.

Male deficitur a Pauli evangelio non humano.

Παῦλος, ἀπόστολος οὐκ
ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀν- v.12.
θρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς v.15s.
τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νε- Act. 3,15..
κρῶν, 1Th.1,10.
2. καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες
ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις Act. 16,6..
τῆς Γαλατίας. 1Cor.16,1.
3. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη 2Tm. 4,10.
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυ- 1Pt.
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 1,1.
4. τοῦ δόντος ἑαυτὸν περὶ 2,20. Tit.2,
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως 14..
ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνε- 6,14.
στῶτος αἰῶνος πονηροῦ, 2Th. 2,7s.?
κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ 2Tm. 4,10.
καὶ πατρὸς ἡμῶν, 1Jo.5,19;
5. ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶ- R.16, 27..
νας τῶν αἰώνων, ἀμήν. 1,25..

6. Θαυμάζω ὅτι οὕτω τα-
5,8. χέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ
v.15. καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι
2Cor. 11,4. Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγ-
γέλιον,
7. ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μή
5,10. τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες
Act. 15,24 ὑμᾶς καὶ θέλοντες μετα-
στρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
Χριστοῦ.
8. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ
ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγ-
1Cor. 15,1. γελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐ-
5,10. ηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνά-
R. 9,3. θεμα ἔστω.
1Cor. 16,22 9. Ὡς προειρήκαμεν καὶ
12,3. ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς
1Rg. εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρε-
20,42 λάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.
10. Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους
1Th. 2,4. πείθω, ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ
ἀνθρώποις ἀρέσκειν; Εἰ
* γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρε-

σκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ 2Cor.
ἂν ἤμην. 11,23ss.
11. Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελ-
φοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγ- [R.
γελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ 2,16. 16,25
ἔστι κατὰ ἄνθρωπον· 2Tm.2,8.
12. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀν- v.1.
θρώπου παρέλαβον αὐτὸ
οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ?Act. 9,3ss;
ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χρι- 2Cor. 12,1ss
στοῦ. 1Cor.11,23.
13. Ἠκούσατε γὰρ τὴν
ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν
τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' 2,14.
ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκ- Act. 9,21..
κλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρ- 8,3.
θουν αὐτήν·
14. καὶ προέκοπτον ἐν τῷ
Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς
συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει
μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς Act. 22,3.
ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου 26,5. 21,20
παραδόσεων. Mt.15,2.
15. Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ
θεός, ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοι- R.1,1 Act.
λίας μητρός μου καὶ καλέ- 13,2.
σας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ, Jer. 1,5.
16. ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν R.
αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγε- 1,5..
λίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνε- 11,13 Act.
σιν· εὐθέως οὐ προσανεθέ- 9,15..
μην σαρκὶ καὶ αἵματι, ?Eph.6,12. Mt.16
17. οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱε- 17..
ροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ
ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλ' ἀπ- 2Cor. 11,33
ῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ
πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δα-
μασκόν.

18. Ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία
Act. 9,26 ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα
ss.* ἱστορῆσαι Πέτρον, καὶ ἐπέ-
μεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας
δεκαπέντε·
19. ἕτερον δὲ τῶν ἀποστό-
2,12.. λων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκω-
Mt. 13,55 βον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου.
1Cor. 20. Ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ
9,5; R.1, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὅτι οὐ
9.9,1. ψεύδομαι.
2Cor. 11,31 21. Ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ
Act. κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς
9,30. 15,41 Κιλικίας.
cet. 22. Ἤμην δὲ ἀγνοούμενος
τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλη-
σίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν
Χριστῷ,
23. μόνον δὲ ἀκούοντες
v.13. ἦσαν· Ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς
ποτὲ νῦν εὐαγγελίζεται τὴν
Jud. 20. πίστιν ἥν ποτε ἐπόρθει·
24. καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ
τὸν θεόν.

CAP. II.

Hierosolymis cum reliquis conventum. Petrus Antiochiae reprehendendus; justitia ex fide.

2Cor. 12,2? Ἔπειτα διὰ δεκατεσσά-
ρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς
Act. 4,36.. Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνά-
Tit. βα, συμπαραλαβὼν καὶ Τί-
1,4.. τον·
1,12. 2. ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκά-
Act. 15,2. λυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐ-
11,30 18,22 τοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσ-
σω ἐν τοῖς ἔθνεσι, κατ' ἰδίαν

δὲ τοῖς δοκοῦσι, μήπως εἰς v.6.9.
κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. 4,11. Ph.2,16..
3. Ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν
ἐμοί, Ἕλλην ὤν, ἠναγκά- Act. 16,3.
σθη περιτμηθῆναι.
4. Διὰ δὲ τοὺς παρεισ- Act. 15,24
άκτους ψευδαδέλφους, οἵτι- 2Cor.
νες παρεισῆλθον κατασκο- 11,26
πῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν, 5,1ss.
ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 3,13. R.10,
ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν· 4.. *
5. οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν Act.
εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ 15,1s.
ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου v.14
διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. ss.
6. Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων v.9.
εἶναί τι, ὁποῖοί ποτε ἦσαν
οὐδέν μοι διαφέρει (πρόσ- R.2,
ωπον θεὸς ἀνθρώπου οὐ 11.. Act.
λαμβάνει)· ἐμοὶ γὰρ οἱ 10,34
δοκοῦντες οὐδὲν προσανέ-
θεντο,
7. ἀλλὰ τοὐναντίον, ἰδόν-
τες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐ- R. 11,13
αγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, Act.
καθὼς Πέτρος τῆς περιτο- 9,15.. 13,46
μῆς,
8. (ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ
εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτο-
μῆς ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς 2Cor. 12,12
τὰ ἔθνη) 1Cor.7,40.12,6.
9. καὶ γνόντες τὴν χάριν
τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος 1,19..
καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ Act. 12,17
δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δε- Ap. 3,12..
ξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρ- v.13..
νάβᾳ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς *

v.7.. εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν
περιτομήν·
10. μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα
Act. 11,29 μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπού-
30.. δασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.
24,17 * 11. Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος
Act. 15,35 εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσ-
v.14. ωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι
κατεγνωσμένος ἦν.
12. Πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν
v.9.. τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ
Act. 10,28 τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε
11,3. δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ
* ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμε-
νος τοὺς ἐκ περιτομῆς,
13. καὶ συνυπεκρίθησαν
αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι,
v.9. ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπ-
Act. 4,36.. ήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει.
14. Ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ
v.5. ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλή-
θειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον
1Tm. 5,20. τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάν-
των· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρ-
v.12. 18. χων ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ
* Ἰουδαϊκῶς, πῶς τὰ ἔθνη
ἀναγκάζεις Ἰουδαΐζειν;
Eph.2, 3.12. 15. Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι
1Cor. καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτω-
6,1. 9,21. λοί,
* 16. εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δι-
3,11. καιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔρ-
5,6. Jac. γων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πί-
2,17. στεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ
R.3, ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν
20ss.. 4,5. ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιω-
11,6. θῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ
Eph. 2,8s.. καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου,

διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δι- * Ps.
καιωθήσεται πᾶσα σάρξ. 143,2

17. Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιω-
θῆναι ἐν Χριστῷ, εὑρέθη-
μεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, [R.
ἄρα Χριστὸς ἁμαρτίας διά- 15,8.
κονος. Μὴ γένοιτο. 2Cor.11,15.

18. Εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα, v.12.
ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, πα- Mt. 5,19.
ραβάτην ἐμαυτὸν συνι-
στάνω. *

19. Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου R.3, 27.31
νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα θεῷ 7,4.
ζήσω· Χριστῷ συνεσταύ- 5,24.
ρωμαι. 6,14s.R.6,6.

20. Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ Ph. 3,10;
ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν 2Cor. 13,5.
ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ 5,15.
τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ 17. *
ἀγαπήσαντός με καὶ παρα- 1,4.
δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Eph.5,2.

21. Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν v.16. 3,18.
τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου Ebr.
δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς 7,11. 19.
δωρεὰν ἀπέθανεν.

CAP. III.

Spiritus ex fide; Abrahami fides, filii, promissio. Legis dirae, ad promissum *mediatorem* ratio, educatio ad Christum.

L.24,25.
Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς
ὑμᾶς ἐβάσκανε [τῇ ἀληθείᾳ 5,7.
μὴ πείθεσθαι], οἷς κατ᾽
ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χρι-
στὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν 2Cor. 3,2.
ἐσταυρωμένος; 1Cor.2,2.

2. Τοῦτο μόνον θέλω μα- ?Ebr. 6,6.
θεῖν ἀφ᾽ ὑμῶν· ἐξ ἔργων
v.5.. νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε,
R.10, 17.8. ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;

1Th. 2,13. 3. Οὕτως ἀνόητοί ἐστε;
ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν
4,9s.. σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε;

Ebr. 10,26 4. Τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ;
L.12, 47. εἴγε καὶ εἰκῇ.

5. Ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν
v.2.. 1Cor. τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυ-
12,4 νάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νό-
ss. μου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;

R.4, 3ss.. 6. Καθὼς Ἀβραὰμ „ἐπί-
Gen. στευσε τῷ θεῷ καὶ ἐλογί-
15,6. σθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.“

R. 4,12. 7. Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ
9,6. ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ
Jo. 8,39. Ἀβραάμ.

8. Προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ
ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ
ἔθνη ὁ θεός, προευηγγελί-
v.16. σατο τῷ Ἀβραάμ· „Ὅτι
Gen. 12,3. ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ
18,18 Act. πάντα τὰ ἔθνη.“

3,25.. 9. Ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐ-
v.14. λογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ
R.4, 16. Ἀβραάμ·

10. ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νό-
R.4, 15. μου εἰσίν, ὑπὸ κατάραν
* εἰσί. Γέγραπται γάρ· „Ὅτι
Dt. 27,26 ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ
ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμ-
μένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νό-
R.2, 13; μου, τοῦ ποιῆσαι αὐτά.“

1,17.. 11. Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς
Hab. 2,4. δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ,
Ebr. δῆλον· ὅτι „ὁ δίκαιος ἐκ πί-
10,38 στεως ζήσεται“,

12. ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ
πίστεως, ἀλλ' „ὁ ποιήσας R. 10,5.
αὐτὰ ζήσεται ἐν αὐτοῖς.“ Lev.18,5.
13. Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγό- 4,5..
ρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ R.8,3
νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν 2Pt. 2,1.
κατάρα (ὅτι γέγραπται· *
„Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρε- Dt. 21,23
μάμενος ἐπὶ ξύλου“), Act.5,30..
14. ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλο- v.8..
γία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν R.15, 8s.;
Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπ- Eph.
αγγελίαν τοῦ πνεύματος λά- 1,13. 2,18.
βωμεν διὰ τῆς πίστεως. Act.2,33..
15. Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρω- R.
πον λέγω· ὅμως ἀνθρώπου 3,5. 6,19.
κεκυρωμένην διαθήκην οὐ-
δεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσε- Ebr. 9,17.
ται· 15.
16. τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐῤῥή- v.8.
θησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ R.4, 13..
τῷ σπέρματι αὐτοῦ. Οὐ λέ- Gen.
γει· „Καὶ τοῖς σπέρμασιν“, 13,15 17,8.
ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' 22,18
ἑνός· „Καὶ τῷ σπέρματί v.29.
σου“, ὅς ἐστι Χριστός. ?1Cor.12,12.
17. Τοῦτο δὲ λέγω· διαθή-
κην προκεκυρωμένην ὑπὸ
τοῦ θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ με- * Ex. 12,40
τὰ τετρακόσια καὶ τριάκον- Lxx.
τα ἔτη γεγονὼς νόμος οὐκ Act. 7,6.
ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι
τὴν ἐπαγγελίαν.
18. Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κλη- v.14. 21;
ρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγε- R.4, 13s.
λίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπ-
αγγελίας κεχάρισται ὁ θεός.
19. Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν R.5, 20.13
v.24. 1Cor. παραβάσεων χάριν προς-
15,56 ετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ
v.16. σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται, δια-
Act. 7,53.. ταγεὶς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ
Dt. μεσίτου.
5,5. 20. Ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ
Dt. 4,39. ἔστιν, ὁ δὲ θεὸς εἷς ἐστίν.
6,4; 21. Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν
Job. 33,23 ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ; Μὴ
γένοιτο. Εἰ γὰρ ἐδόθη νό-
v.11. R.8, μος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆ-
2-4. σαι, ὄντως ἂν ἐκ νόμου
2Cor. 3,6. ἦν ἡ δικαιοσύνη·
22. ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ
R. 11,32 γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρ-
3,9ss. τίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πί-
v.14. 26; στεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δο-
9. θῇ τοῖς πιστεύουσι.
23. Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν
v.19. 4,3. πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρου-
1Pt. ρούμεθα συγκεκλεισμένοι
1,5. Ebr. εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν
9,10. ἀποκαλυφθῆναι.
1Cor. 4,15. 24. Ὥστε ὁ νόμος παιδα-
R. γωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς
10,4. Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως
v.21s 2,16.. δικαιωθῶμεν·
25. ἐλθούσης δὲ τῆς πί-
R.7, 4.6. στεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγω-
6,15; γόν ἐσμεν.
8,14s. 26. Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ
4,5.7. Jo. ἐστὲ διὰ τῆς πίστεως ἐν
1,12. Χριστῷ Ἰησοῦ·
27. ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν
R. 6,3s; ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνε-
13,14 δύσασθε.
10,12 28. Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ
Col.3, 9ss.. Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ

ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ
θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς 1Cor. 12,13
ἐστὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Eph.2,14s.
29. Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ,
ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα v.7. 16.
ἐστὲ καὶ κατ᾽ ἐπαγγελίαν *R. 9,7s.
κληρονόμοι. 8,17.

CAP. IV.

Adultis non redeundum.
Pristini amoris recordandum.
Hagar et Sara duo foedera.

Λέγω δέ, ἐφ᾽ ὅσον χρό-
νον ὁ κληρονόμος νήπιός Mt. 21,38
ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δού- 1Cor. 13,11
λου, κύριος πάντων ὤν,
2. ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους 3,24.
ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι
τῆς προθεσμίας τοῦ πα-
τρός.
3. Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε Eph. 4,14.
ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοι-
χεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δε- v.9.. 3,23.
δουλωμένοι· Col.2,8.20.
4. ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα Eph. 1,10.
τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Mc. 1,15;
θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενό- Ph.
μενον ἐκ γυναικός, γενόμε- 2,7; R.1,3
νον ὑπὸ νόμον, Mt.3,15.
5. ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξα- 3,13.
γοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν v.1.
ἀπολάβωμεν. 3,26.
6. Ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέ-
στειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα R.8, 15.9.
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρ-
δίας ἡμῶν, κρᾶζον· Ἀββᾶ Mc. 14,36
ὁ πατήρ.
7. Ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος,
ἀλλ᾽ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ
3,29.. κληρονόμος [θεοῦ διὰ Χρι-
στοῦ].
1Th. 4,5. 8. Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδό-
Eph. 2,12; τες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς
1Cor. φύσει μὴ οὖσι θεοῖς·
12,2. 10,20 9. νῦν δὲ γνόντες θεόν,
8,5;3. μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ
Ph. 3,12. θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πά-
λιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτω-
v.3.. Ebr. χὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνω-
7,18. 5,12. θεν δουλεύειν θέλετε;
Col. 10. Ἡμέρας παρατηρεῖσθε
2,16. R. καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ
14,5. ἐνιαυτούς·
2Cor. 11. φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή-
11,3. 2Jo.8 πως εἰκῆ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.
12. Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι
2,14? 1Cor. κἀγὼ ὡς ὑμεῖς· ἀδελφοί,
9,21; δέομαι ὑμῶν. Οὐδέν με ἠδι-
2Cor. 2,5; κήσατε·
12,7 11,30 13. οἴδατε δὲ ὅτι δι᾽ ἀσθέ-
1Cor. νειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελι-
2,3. ?Act. σάμην ὑμῖν τὸ πρότερον,
14,19 14. καὶ τὸν πειρασμόν μου
20,19 τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξου-
θενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε,
Mal. 2,7; ἀλλ᾽ ὡς ἄγγελον θεοῦ ἐδέξα-
Ebr. σθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.
1,4. 15. Τίς οὖν ὁ μακαρισμὸς
* R.4, ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν
6.9. ὅτι, εἰ δυνατόν, τοὺς ὀφθαλ-
Mt.5, 29al. μοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν
ἐδώκατέ μοι·
Act. 18,23 16. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέ-
Am. γονα ἀληθεύων ὑμῖν;
5,10; Act. 17. Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ κα-
20,30 λῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς

θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζη- 2Cor. 11,2.
λοῦτε. [1Cor.4,6.
18. Καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦ- *
σθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ
μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με
πρὸς ὑμᾶς,
19. τεκνία μου, οὓς πάλιν 1Cor. 4,15..
ὠδίνω, ἄχρις οὗ μορφωθῇ Ph.10
Χριστὸς ἐν ὑμῖν. 2,20.Eph.3,17
20. Ἤθελον δὲ παρεῖναι
πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι
τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦ- [2Co. 4,8.
μαι ἐν ὑμῖν. 7,16.
21. Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νό- v.9s. 3,25;
μον θέλοντες εἶναι, τὸν νό- R.
μον οὐκ ἀκούετε; 3,19.
22. Γέγραπται γὰρ ὅτι
Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, Gen. 16,15
ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ 21,2
ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ss.
23. Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παι-
δίσκης κατὰ σάρκα γεγέν- v.29. R.
νηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας 9,8s. 4,19s.
διὰ τῆς ἐπαγγελίας. Gen.18,14;
24. Ἅτινά ἐστιν ἀλληγο- 1Cor. 10,4.
ρούμενα. Αὗται γάρ εἰσι Eph.
δύο διαθῆκαι· μία μὲν ἀπὸ 5,32. *
ὄρους Σινᾶ εἰς δουλείαν 5,1.
γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ· R. 8,15.
25. τὸ γὰρ [Ἄγαρ] Σινᾶ *
ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ,
συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερου-
σαλήμ· δουλεύει γὰρ μετὰ
τῶν τέκνων αὐτῆς,
26. ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ Ebr. 12,22
ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶ Ap. 3,12;
μήτηρ ἡμῶν. Ph.3,20.
27. Γέγραπται γάρ· „Εὐ-

Jes. 54,1. φράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τί-
κτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον
ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ
Jes. 50,1. τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον
ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα."
* 28. Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, κα-
v.23. 3,29. τὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα
R.9, ἐσμέν.
7s. 29. Ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κα-
Gen. 21,9. τὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε
τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ
νῦν.
30. Ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή;
Gen. 21,10 „Ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ
12. τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ
* κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς
παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ
τῆς ἐλευθέρας."
* 31. Ἄρα, ἀδελφοί, οὐκ
v.28.. ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα, ἀλ-
λὰ τῆς ἐλευθέρας.

CAP. V.

Libertate standum, conspicuâ quippe fide, caritate, virtute.

2,4.* 3,25. Τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χρι-
Jo. 8,32. στὸς ἠλευθέρωσε· στήκετε
4,9. οὖν καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δου-
Act. 15,10 λείας ἐνέχεσθε.
5.1. 2. Ἴδε, ἐγὼ Παῦλος λέγω
ὑμῖν, ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε,
v.4.. 2,21. Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελή-
3.4. σει.
R.2, 25. 3. Μαρτύρομαι δὲ πάλιν
παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνο-
Jo.7, 22.19 μένῳ, ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν
Jac. 2,10s. ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι.
4. Κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ
R. 7,6. Χριστοῦ, οἵτινες ἐν νόμῳ

δικαιοῦσθε· τῆς χάριτος 2,21.
ἐξεπέσατε.
5. Ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ 3,3.
πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύ- 2,16. 2Tm.
νης ἀπεκδεχόμεθα. 4,8.R.8,24s.
6. Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ
οὔτε περιτομή τι ἰσχύει 6,15.. 1Cor.
οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πί- 7,19.
στις δι' ἀγάπης ἐνεργου- 13,2. 1Tm.
μένη. 1,5.Jac.2,14.17.
7. Ἐτρέχετε καλῶς· τίς 3,1s. 4,15.
ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ 1Cor.
μὴ πείθεσθαι; 9,24.
8. Ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ 1,6s.
καλοῦντος ὑμᾶς. 1Th.5,24.
9. Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ 1Cor. 5,6..
φύραμα ζυμοῖ. 2Tm.2,17.
10. Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς 2Cor. 2,3.
ἐν κυρίῳ, ὅτι οὐδὲν ἄλλο
φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσσων v.12. 1,7s;
ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, Mt. 23,14
ὅστις ἂν ᾖ. 2Cor.11,15.
11. Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ
περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί 2Cor. 11,24
ἔτι διώκομαι; ἄρα κατήρ- 6,12.
γηται τὸ σκάνδαλον τοῦ 1Cor.
σταυροῦ. 1,23.
12. Ὄφελον καὶ ἀποκόψον- Ph. 3,2.
ται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. ?Ps.
13. Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθε- 12,4.
ρίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μό- v.16. 1Pt.
νον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς 2,16..
ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ 1Cor. 8,9.
διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε v.6.
ἀλλήλοις. 6,2.1Pt.4,10.
14. Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν R.13, 8s..
ἑνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ· *

Lev. 19,18 „Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον
σου ὡς σεαυτόν."
2Cor. 15. Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε
11,20 Ps. καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ
27,2. ὑπὸ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε.
4,6. R.8, 16. Λέγω δέ, πνεύματι πε-
4.9; ριπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν
Eph. 2,3. σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε.
17. Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ
κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ
* πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός·
R.7, 15.23 ταῦτα δὲ ἀλλήλοις ἀντίκει-
ται, ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε,
ταῦτα ποιῆτε.
3,25. R. 18. Εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε,
8,14. οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον.
6,14; 1Tm. 19. Φανερὰ δέ ἐστι τὰ ἔρ-
5,24. 1,9s. γα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστι
R.1, μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρ-
29ss.. Col.3, σία, ἀσέλγεια,
5ss.. 20. εἰδωλολατρεία, φαρ-
Ap. 9,21.. μακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι,
θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστα-
1Cor. 3,3.. σίαι, αἱρέσεις,
11,19 21. φθόνοι, φόνοι, μέθαι,
R. 13,13 κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τού-
τοις· ἃ προλέγω ὑμῖν, κα-
R. 1,32. θὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ
Eph. τοιαῦτα πράσσοντες βασι-
5,5. 1Cor. λείαν θεοῦ οὐ κληρονομή-
6,9s. σουσιν.
Eph. 5,9; 22. Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύ-
1Th. ματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά,
1,6. R.14, εἰρήνη, μακροθυμία, χρη-
17. στότης, ἀγαθωσύνη, πί-
Ph. 4,8. στις,
23. πραότης, ἐγκράτεια·

κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι v.18. 1Tm.
νόμος. 1,9s.
24. Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν 6,14s. 2,19.
σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς R.6,
παθήμασι καὶ ταῖς ἐπι- 2ss.6. 8,13.
θυμίαις. Eph.4,22.
25. Εἰ ζῶμεν πνεύματι, v.18. 16.R.
πνεύματι καὶ στοιχῶμεν· 7,5s.
26. μὴ γινώμεθα κενόδο- Ph. 2,3;
ξοι, ἀλλήλους προκαλούμε- 1Cor.
νοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες. 1,31. 4,6s.

CAP. VI.

Errantibus mansuete succurrendum. Pro semente metetur. Cruce gloriandum.

Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλη- R. 15,1..
φθῇ ἄνθρωπος ἔν τινι πα- Mt. 18,15
ραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευ- Jac.
ματικοὶ καταρτίζετε τὸν 5,19s;
τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραό- 1Pt. 3,4;
τητος· σκοπῶν σεαυτόν, μὴ 1Cor. 10,12
καὶ σὺ πειρασθῇς. Jac.1,13s.
2. Ἀλλήλων τὰ βάρη βα- *
στάζετε, καὶ οὕτως ἀναπλη- 5,14.. 1Cor.
ρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χρι- 9,21.
στοῦ.
3. Εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί 2,6; R.
τι, μηδὲν ὤν, ἑαυτὸν φρενα- 3,23;
πατᾷ· Jac.1,26.Tit.1,10.
4. τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκι- 1Cor. 11,28
μαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε 4,5s.
εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχη-
μα ἕξει, καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτε-
ρον·
5. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον v.2. R.14,
φορτίον βαστάσει. 10.12;
6. Κοινωνείτω δὲ ὁ κατη- 1Cor. 9,10s.

R.15, 27.. χούμενος τὸν λόγον τῷ κατ-
Jac. ηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς.
1,16;. 7. Μὴ πλανᾶσθε· θεὸς οὐ
Job. 13,9; μυκτηρίζεται. Ὃ γὰρ ἐὰν
2Cor. 9,6. σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο
Prov. καὶ θερίσει·
22,8. Job. 8. ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν
4,8. σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς
2Pt. 2,12. θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπεί-
1,4. ρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ
R.8, 6,13. πνεύματος θερίσει ζωὴν
αἰώνιον.
2Th. 3,13. 9. Τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες
2Cor. 4,16; μὴ ἐκκακῶμεν· καιρῷ γὰρ
Ps. 126,5 ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμε-
νοι.
Jo.9,4. 10. Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν
Eph. 5,16; ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγα-
1Th. 4,9s. θὸν πρὸς πάντας, μάλιστα
1Pt. δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς
1,22. 2Pt. πίστεως.
1,7.. 11. Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν
?1Co. 16,21 γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ
χειρί.
1,10. 12. Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσ-
3,3. 5,2. ωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι
ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περι-
5,11. Ph. τέμνεσθαι, μόνον ἵνα τῷ
3,18. σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ μὴ
?2Co. 1,5. διώκωνται.
* 5,3. 13. Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνό-
Act. μενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσ-
15,10 R. σουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς
2,23. περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ
Mt. 23,3. ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσων-
ται.
Ph.3, 14. Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο
4ss. καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυ-

ρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 1Cor. 2,2.
Χριστοῦ, δι᾽ οὗ ἐμοὶ κόσμος 2,19s.
ἐσταύρωται κἀγὼ τῷ κόσμῳ. R.6,2
15. Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ 5,6..
οὔτε περιτομή τι ἔστιν οὔτε 3,28.
ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ 1Cor. 7,19;
κτίσις. 2Cor.5,17..
16. Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι 5,25. Ph.
τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη 3,16;
ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ ἔλεος καὶ ἐπὶ Ps. 125,5
τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ. 4,28.
Ph.3,3.R.2,29.

17. Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι
μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ
2Cor. 1,5. τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν
4,10. τῷ σώματί μου βαστάζω.
11,23
Col. 1,24.. 18. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
2Tm. 4,22. τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελ-
Ph. 25. φοί. Ἀμήν.

[Πρὸς Γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης.]

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ.

CAP. I. II.
Beneficia in praedestinatos. Christo capite et pagani et Judaei implentur gratiâ servati. Cruce lex separans sublata.

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰη- Col. 1,1..
σοῦ Χριστοῦ διὰ θελήμα- 1Tm.
τος θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς 1,1..
οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς *
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Act.19.
2. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη R.1, 7.rel.
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ 2Pt.
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 1,2.
3. Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ 2Cor. 1,3.
πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη- 1Pt.
σοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας 1,3; Gal.
ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευ- 3,14.

?v.20. Col. ματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις
3,1.. ἐν Χριστῷ,
v.9. 4. καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς
3,11.. ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κό-
5,27. Col. σμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ
1,22. ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ
2,4. ἐν ἀγάπῃ,
v.11; Jo. 5. προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱο-
1,12. θεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
R.8, 15.29 εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδο-
κίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ,
v.12. 6. εἰς ἔπαινον δόξης τῆς
Mt.3, χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρί-
17.. τωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπη-
Col. 1,13; μένῳ,
14. 7. ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύ-
R.3, 24s.. τρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐ-

τοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παρα- Ebr. 9,12.
πτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦ- 2,7.
τον τῆς χάριτος αὐτοῦ, R.9,23.
8. ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς
ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ
φρονήσει, L.1,17.
9. γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυ- 3,3ss. Col.
στήριον τοῦ θελήματος αὐ- 1,26.
τοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐ- v.4.
τοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ 3,11..
10. εἰς οἰκονομίαν τοῦ πλη- 3,2.9; Gal.
ρώματος τῶν καιρῶν, ἀνα- 4,4.
κεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα v.22.
ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐν τοῖς οὐ- 2,14s. Col.
ρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, 1,20..
11. ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκλη- Act. 26,18
ρώθημεν προορισθέντες κα- *
τὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα
ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βου-
λὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ,
12. εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς
ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς * Gal.3,
προηλπικότας ἐν τῷ Χρι- 23.25
στῷ, L.2,38.
13. ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκού- 2,17s.
σαντες τὸν λόγον τῆς ἀλη-
θείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς Act. 13,26
σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πι-
στεύσαντες ἐσφραγίσθητε 4,30. 2Cor.
τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγε- 1,22.
λίας τῷ ἁγίῳ, 5,5. R.8,15s.23.
14. ὅς ἐστιν ἀῤῥαβὼν τῆς *
κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπο- 4,30..
λύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, 1Th. 5,9..
εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.
15. Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκού- Col. 1,9ss;
σας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν 1Th.
ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν 1,2s.; 4,9.

* ἀγάπην τὴν εἰς πάντας
τοὺς ἁγίους,
16. οὐ παύομαι εὐχαρι-
στῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν
R. 1,9s. ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν
προσευχῶν μου,
17. ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου
Act. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ
7,2. R.6,4 πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν
Col. πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκα-
1,9. λύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ,
Act. 26,18 18. πεφωτισμένους τοὺς
1Pt. ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας
1,13. ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς
Col. 1,5. τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλή-
Gal. σεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦ-
5,5. τος τῆς δόξης τῆς κληρονο-
v.14. Col. μίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις,
1,12. 19. καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον
μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐ-
τοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύον-
τας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ
κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,
* 20. ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ
Act. 3,15; Χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ
5,31.. νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν
2,6. δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπου-
3,10. 6,12 ρανίοις,
Col. 21. ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς
2,10. καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως
1,16.. καὶ κυριότητος καὶ παντὸς
3,15. ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ
Ph. 2,9s. μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ,
ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι,
1Cor. 15,27 22. καὶ πάντα ὑπέταξεν
Ebr. ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ
2,8.. Ps. αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ
8,7. πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ,

23. ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐ- 4,15.. Col.
τοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ 1,18.
πάντα ἐν πᾶσι πληρουμέ- 3,19.
νου, 4,12s.?Col.2,9..

II, 1. καὶ ὑμᾶς ὄντας νε- v.11. 17;
κροὺς τοῖς παραπτώμασι Col.
καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, 2,13. R.5,6;
2. ἐν αἷς ποτὲ περιεπατή- Col. 3,7.
σατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ
κόσμου τούτου, κατὰ τὸν 6,11s. Jo.12
ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ 31..
ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ 2Cor. 4,4;
νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς Col. 3,6.
τῆς ἀπειθείας, R.11,32.
3. ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάν- Tit. 3,3.
τες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν
ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς Gal. 5,16s.
ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελή- 24.
ματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν
διανοιῶν, καὶ ἦμεν τέκνα
φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοι- 1Cor. 2,14.
ποί. R.4,15.1Th.1,10.
4. Ὁ δὲ θεός, πλούσιος ὢν 1,7. R.2,4
ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν 10,12
ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπη- 1Jo. 4,19..
σεν ἡμᾶς,
5. καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς v.1.
τοῖς παραπτώμασι συνε- Col. 2,13.
ζωοποίησε τῷ Χριστῷ (χά- R.8,2
ριτί ἐστε σεσωσμένοι) v.8..
6. καὶ συνήγειρε καὶ συνε- 2Tm. 2,12?
κάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανί-
οις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 1,3.20. Ph.
7. ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς 3,20. R.6,
αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τὸν 6ss.
ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς * 3,19.
χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστό-
τητι ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ.
R.3, 24.28 8. Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σε-
σωσμένοι διὰ τῆς πίστεως,
R.9, 16.. καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν (θεοῦ
τὸ δῶρον),
1Cor. 1,29. 9. οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις
καυχήσηται·
2Cor. 5,17.. 10. αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίη-
21. μα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ
Col. 1,10. Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς,
Tit. 2,14. οἷς προητοίμασεν ὁ θεός,
Ebr. 13,21 ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσω-
μεν.
5,8. 11. Διὸ μνημονεύετε ὅτι
1Cor. 12,2; ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί,
R.2, 26.29 οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία
Col. ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτο-
2,11. 13. μῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου,
12. ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ
v.19. R.9, ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ ἀπηλ-
4.25s; λοτριωμένοι τῆς πολιτείας
Ebr. 11,13 τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν
διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας,
4,18. ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι
1Th. 4,13; ἐν τῷ κόσμῳ·
5. 13. νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰη-
Jes. σοῦ ὑμεῖς οἵ ποτε ὄντες μα-
49,1. κρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ
1,7. αἵματι τοῦ Χριστοῦ.
14. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ
v.17. εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ
v.16; ἀμφότερα ἓν καὶ τὸ μεσό-
Gal. 4,3-5 τοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας,
15. τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρ-
Col. 2,14. κὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐν-
τολῶν ἐν δόγμασι καταργή-
σας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν

ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρω- 2Cor. 5,17..
πον, ποιῶν εἰρήνην,
16. καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς v.18. Col.1,
ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι 20.22
τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, 1Tm. 2,5s.
ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν Jo.10 16..
αὐτῷ. Mc.16,15;
17. Καὶ ἐλθὼν εὐηγγελί- Jes. 57,19
σατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μα- al.
κρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, Act. 2,39.
18. ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν 10,36
τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφό- 3,12..
τεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς L. 2,14;
τὸν πατέρα. Gal.4,6..
19. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ
ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλ' v.12. 3,6.
ἐστὲ συμπολῖται τῶν ἁγίων *
καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, Ebr.3,6.12,22.
20. ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ Gal. 6,10.
τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων
καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρο- 3,5. 4,11?
γωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χρι- 1Cor. 3,9ss.
στοῦ, Mt.21,41..
21. ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ *
συναρμολογουμένη αὔξει εἰς 4,16.. 1Cor.
ναὸν ἅγιον ἐν κυρίῳ, 3,16..
22. ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικο- v.13.
δομεῖσθε εἰς κατοικητήριον 1Pt. 2,5.
τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Cap. III.

Vincula pro paganis paganis honori ducenda.

Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦ- 4,1. 6,19s. Ph.1,
λος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ 7.13.
Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν· Act. 22,22
2. εἴγε ἠκούσατε τὴν οἰκο- al.
νομίαν τῆς χάριτος τοῦ v.8.. 1,10.
Act. 9,15. θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς
ὑμᾶς,
Gal. 1,12. 3. ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν
* ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστή-
1,9s. ριον, καθὼς προέγραψα ἐν
ὀλίγῳ,
4. πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγι-
νώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνε-
Col. 4,3. σίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ
R.16, 25.. Χριστοῦ,
v.9. 5. ὃ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ
Col. 1,26. ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν
1Cor. ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκα-
2,7ss. λύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστό-
2,20. 4,11. λοις αὐτοῦ καὶ προφήταις
ἐν πνεύματι·
1,13s. 2,13. 6. εἶναι τὰ ἔθνη συγκλη-
Gal. ρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ
3,28s. συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας
* αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ διὰ τοῦ
εὐαγγελίου,
Col.1, 23.25 7. οὗ ἐγενόμην διάκονος
29. κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάρι-
* τος τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν
μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς
δυνάμεως αὐτοῦ.
1Cor. 15,9s. 8. Ἐμοί, τῷ ἐλαχιστοτέρῳ
πάντων ἁγίων, ἐδόθη ἡ
R.1, 5s. χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν
Col. εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξ-
1,27s. R.11, ιχνίαστον πλοῦτον τοῦ
33. Χριστοῦ,
1,18.. 9. καὶ φωτίσαι πάντας, τίς
* v.2s.. ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου
5.. τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ
τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ
* πάντα κτίσαντι,
1Pt. 1,12. 10. ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς

ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις 1,21. Col.
ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς 1,16;
ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος R. 11,33
σοφία τοῦ θεοῦ,
11. κατὰ πρόθεσιν τῶν 1,10s. 2Tm.
αἰώνων, ἣν ἐποίησεν ἐν 1,9..
Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ
ἡμῶν,
12. ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παῤ- 2,18. R.5,2
ῥησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν 8,15.. 1Pt.
ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πί- 3,18.
στεως αὐτοῦ. Ebr.4,16..10,19.22. Jo. 14,6.
13. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκα- *
κεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου Gal. 6,9;
ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα Col. 1,24.
ὑμῶν. Ph.1,12.14;
14. Τούτου χάριν κάμπτω Act. 20,36
τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν
πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν 1,3.
Ἰησοῦ Χριστοῦ, *
15. ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν
οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνο-
μάζεται,
16. ἵνα δώῃ ὑμῖν κατὰ τὸν 1,17.
πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ * 2,7;
δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ 6,10.
τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν Col. 1,11.
ἔσω ἄνθρωπον, 2Cor.4,16..
17. κατοικῆσαι τὸν Χρι- 1,15; Col.
στὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς 1,27;
καρδίαις ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ, 2,2.7. Jo.
ἐῤῥιζωμένοι καὶ τεθεμελιω- 14,23
μένοι
18. ἵνα ἐξισχύσητε κατα-
λαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς
ἁγίοις, τί τὸ πλάτος καὶ μῆ- Job. 11,8s.
κος καὶ βάθος καὶ ὕψος, R.11,33.
19. γνῶναί τε τὴν ὑπερ-
βάλλουσαν τῆς γνώσεως
5,2. ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα
1,23. 2Pt. πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλή-
1,3s; ρωμα τοῦ θεοῦ.
R. 16,25 20. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ
πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπε-
[1Th. 3,10. ρισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ
νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν
1,19. τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν,
R.16, 27.. 21. αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκ-
1,25.. κλησίᾳ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰη-
* σοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς
τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων,
ἀμήν.

Cap. IV.

Unitati, incremento, vitae novitati opera danda.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ
3,1.. 6,20; ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ, ἀξίως
Col. περιπατῆσαι τῆς κλήσεως
1,10.. ἧς ἐκλήθητε,
v.32. Col.3, 2. μετὰ πάσης ταπεινο-
12-15 φροσύνης καὶ πραότητος,
Ph. μετὰ μακροθυμίας ἀνεχό-
4,5. μενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ,
3. σπουδάζοντες τηρεῖν
R. 12,16 τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος
ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης.
1,23. 2,15. 4. Ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα,
1Cor. καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ
12,27 13.4; ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν·
8,4.6. 5. εἷς κύριος, μία πίστις,
12,5s. 1Tm. ἓν βάπτισμα·
2,5; 6. εἷς θεὸς καὶ πατὴρ πάν-
Dt. 6,4. των, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ
Mal. 2,10. πάντων καὶ ἐν πᾶσιν.
7. Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδό-

θῃ ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον R.12,3..
τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. 1Pt.4,10;
8. Διὸ λέγει· „Ἀναβὰς εἰς Ps. 68,19
ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμα- Col. 2,15,
λωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα Jo.
τοῖς ἀνθρώποις.“ 16,7..Act.2,33.
9. Τὸ δὲ ἀνέβη, τί ἐστιν *
εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον Jo. 3,13;
εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς ?Mt.
γῆς; 12,40.1Pt.3,19.
10. Ὁ καταβάς, αὐτός ἐστι
καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάν- Ebr. 4,14..
των τῶν οὐρανῶν, ἵνα πλη- 1,23.
ρώσῃ τὰ πάντα. Ph.2,10.
11. Καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς 1Cor. 12,28
μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ 3,5..
προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγε- Act. 11,27
λιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ 21,8..
διδασκάλους, 1Pt.5,2..
12. πρὸς τὸν καταρτισμὸν v.4.. 2,20s.
τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον δια- 1Cor.
κονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ 12,7. 14,4.
σώματος τοῦ Χριστοῦ, 1Pt. 2,5.
13. μέχρι καταντήσωμεν
οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα
τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπι- 3,18s.
γνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ,
εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον 1Cor. 13,10
ἡλικίας τοῦ πληρώματος
τοῦ Χριστοῦ, Ph.2,5.
14. ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, 1Cor. 3,1.
κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφε- 14,20
ρόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς Jac. 1,6;
διδασκαλίας, ἐν τῇ κυβείᾳ Col.
τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουρ- 2,8.
γίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς
πλάνης, 3,17.
15. ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγά- 1Cor. 13.
πῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ
1,22. 5,23. πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ
Col. Χριστός,
1,18. 16. ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶ-
2,21. Col. μα συναρμολογούμενον καὶ
2,19. συμβιβαζόμενον διὰ πάσης
Ph. 1,19. ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ᾽
v.7. ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκά-
* στου μέρους τὴν αὔξησιν
v.25. 1,23. τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς
1Cor. οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.
12,27 R.12, 17. Τοῦτο οὖν λέγω καὶ
5. μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, μηκέ-
τι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς
R. 1,21; καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπα-
1Pt. 1,18. τεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς
αὐτῶν,
5,8. 1,18; 18. ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ
2,12. ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς
Col. 1,21; ζωῆς τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν
1Th. 4,5; ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐ-
R.11, τοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς
25.. καρδίας αὐτῶν,
* 19. οἵτινες ἀπηλγηκότες
R. 1,24. ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελ-
2Pt. γείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρ-
2,14. σίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ.
Tit. 2,11s. 20. Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως
ἐμάθετε τὸν Χριστόν,
1,13. 21. εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε
καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε
1Jo. 2,4.. καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν
29.. τῷ Ἰησοῦ·
22. ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ
R.6,6 τὴν προτέραν ἀναστροφὴν
Col. 3,9; τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν
Gal. 5,16. φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπι-
6,8. θυμίας τῆς ἀπάτης,

23. ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ R. 12,2.
πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν
24. καὶ ἐνδύσασθαι τὸν 2,15. Col.
καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ 3,10..
θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιο- 5,1.
σύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀλη- ?Jac. 3,9..
θείας.
25. Διὸ ἀποθέμενοι τὸ Col. 3,9;
ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν Zach.
ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον 8,16.
αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων v.16..
μέλη.
26. Ὀργίζεσθε καὶ μὴ Ps. 4,5.
ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ Jac.
ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργι- 1,19s.
σμῷ ὑμῶν,
27. μήτε δίδοτε τόπον τῷ 1Pt. 2,12?
διαβόλῳ. 5,8s. Jac. 4,7. 1Tm. 3,6s.
28. Ὁ κλέπτων μηκέτι κλε-
πτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω 1Th. 4,11.
ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς 2Th.
χερσίν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι 3,12..
τῷ χρείαν ἔχοντι. L. 19,8s. R. 12,8.
29. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ 5,4. Mt.
τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκ- 12,36
πορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγα- 1Tm. 5,13.
θὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς v.15s;
χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς Col. 4,6.
ἀκούουσι· 3,16.
30. καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦ- Jes. 63,10
μα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ 7,13.
ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν 1,13s;
ἀπολυτρώσεως. R. 8,23.
31. Πᾶσα πικρία καὶ θυ- Col. 3,8.
μὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ
καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ'
ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ· 1Pt. 2,1.
32. γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλή-
v.2. Col. λους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι,
3,12s. χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς
1Pt. 3,8; καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχα-
Mt. 6,14.. ρίσατο ὑμῖν.

CAP. V.

Deus imitandus puritate. Prudenter et pie versandum. Uxores et mariti; mysterium matrimonii.

4,24. L. 6, Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ
36.. θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά,
4,1s. 2. καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγά-
Gal. 2,20. πῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
Ebr. ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέ-
10,5.. δωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν
[Ph. 4,18; προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ
Lev. θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας.
1,9al.; Col. 3. Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα
3,5s. ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μη-
1Cor. 5,1. δὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν,
καθὼς πρέπει ἁγίοις,
4,29.. Col. 4. καὶ αἰσχρότης καὶ μω-
3,8. ρολογία ἢ εὐτραπελία, τὰ
Prov. 26,19 οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον
v.20; εὐχαριστία.
1Cor. 6,9s. 5. Τοῦτο γὰρ ἴστε γινώ-
Gal. σκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ
5,21; Col. ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης,
3,5. ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ
Mt. 6,24. ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βα-
Job. 31,24 σιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ
θεοῦ.
4,14. 2Th. 6. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω
2,3; κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα
Col. 3,6. γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ
R. θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς
1,18. ἀπειθείας.

7. Μὴ οὖν γίνεσθε συμ- v.11.
μέτοχοι αὐτῶν. 3,6.
8. Ἦτε γάρ ποτε σκότος, 4,17s. Ph.
νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὡς 2,15..
τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε 1Th.5,5.
9. (ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φω- Jo. 12,35
τὸς ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ *
καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀλη- 4,15. 24.
θείᾳ), Gal.5,22.
10. δοκιμάζοντες τί ἐστιν R.
εὐάρεστον τῷ κυρίῳ, 12,2.
11. καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε 2Cor.
τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις 6,14; R.
τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ 13,12
ἐλέγχετε. Lev.19,17.
12. Τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμε- R.1,
να ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστι 24ss. Sap.
καὶ λέγειν. 14,23
13. Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχό- 1Cor.
μενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανε- 14,24 4,5.
ροῦται· πᾶν γὰρ τὸ φανε- Jo. 3,20.
ρούμενον φῶς ἐστί.
14. Διὸ λέγει· „Ἔγειραι ὁ c?Jes. 60,1s.
καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ 26,19
τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει 2,5; 1,18.
σοι ὁ Χριστός.“ R.13,11.
15. Βλέπετε οὖν πῶς ἀκρι- Col.
βῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς 4,5; Mt.
ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, 10,16
16. ἐξαγοραζόμενοι τὸν Jac. 3,13;
καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονη- Gal. 6,10.
ραί εἰσι. Sir.4,23.
17. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε 1Cor.
ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί 14,20
τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. v.10.. 1Th.4,3;
18. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε 1Cor.
οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλ- 11,21
λὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, Act. 2,15s.

19. λαλοῦντες ἑαυτοῖς
Col. 3,16. ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ
* ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδον-
Ps. 33,2s. τες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ
καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ,
v.4. Col. 20. εὐχαριστοῦντες πάν-
3,17.. τοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνό-
1Th. 5,18. ματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ
πατρί,
1Pt. 5,5.. 21. ὑποτασσόμενοι ἀλλή-
* λοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ.
Col. 3,18. 22. Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις
1Pt. ἀνδράσιν [ὑποτάσσεσθε]
3,1.. ὡς τῷ κυρίῳ,
1Cor. 11,3. 23. ὅτι ἀνήρ ἐστι κεφαλὴ
τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ Χρι-
1,22s. * στὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας,
1Tm. αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώματος·
4,10. 24. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία
ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ,
1Cor. 14,34 οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς
11,8s. ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί.
Col. 25. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε
3,19. 1Pt. τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς
3,7. καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν
v.2.. ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέ-
δωκεν ὑπὲρ αὐτῆς,
Jo. 17,19; 26. ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ κα-
3,5. θαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ
Tit. 3,5.. ὕδατος ἐν ῥήματι,
27. ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς
2Cor. 11,2. ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλη-
[Ps. σίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ
45,14 ῥυτίδα ἤ τι τῶν τοιούτων,
1,4. Col. ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμω-
1,22. μος.
Tit. 2,14. 28. Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ

ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν *
γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώ- v.23.
ματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυ-
τοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ·
29. *οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν* Prov. 11,17
ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, [6,4.
ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει 1Th.
αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ κύριος 2,7. *
τὴν ἐκκλησίαν,
30. *ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώ-* 4,25.. **
ματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς Gen. 2,23.
αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων 29,14
αὐτοῦ.
31. *„Ἀντὶ τούτου κατα-* Gen. 2,24.
λείψει ἄνθρωπος τὸν πα- 1Cor.
τέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέ- 6,15s. Mt.
ρα, καὶ προςκολληθήσεται 19,5.
πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα
μίαν.“
32. *Τὸ μυστήριον τοῦτο*
μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς
Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλη- 2Cor. 11,2.
σίαν.
33. *Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ'*
ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ
γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς v.28; 22.
ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φο-
βῆται τὸν ἄνδρα.

CAP. VI.

Liberi et parentes. Servi et domini. Armatura Dei. Tychicus. Conclusio.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς Col. 3,20.
γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίῳ· 5,21.
τοῦτο γάρ ἐστι δίκαιον. Ex.
2. *„Τίμα τὸν πατέρα σου* 20,12 Dt.
καὶ τὴν μητέρα“, ἥτις ἐστὶν 5,16.
ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγε-
[Gal. 3,18.. *λίᾳ,*
3. *„ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ*
ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς
γῆς.“
Col. 3,21. 4. *Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παρ-*
Prov. *οργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ'*
19,18 29,17 *ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ*
καὶ νουθεσίᾳ κυρίου.
Col. 5. *Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε*
3,22.. *τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα*
[Ph. 2,12. *μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν*
1Cor. 2,3. *ἁπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν,*
2Cor. *ὡς τῷ Χριστῷ,*
7,15. 6. *μὴ κατ' ὀφθαλμοδου-*
λείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,
1Cor. 7,22. *ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ,*
ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ
Col. 3,23. *θεοῦ ἐκ ψυχῆς,*
R. 7. *μετ' εὐνοίας δουλεύον-*
13,5. * *τες ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀν-*
Col. *θρώποις,*
3,24. 8. *εἰδότες ὅτι ὃ ἐάν τι ἕκα-*
2Cor. 5,10.. *στος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο*
Gal. 6,9; *κομιεῖται παρὰ κυρίου, εἴτε*
3,28; *δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος.*
Col. 4,1. 9. *Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ*
Lev. *ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέν-*
25,43 * *τες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι*
Coh. 5,7. *καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός*
ἐστιν ἐν οὐρανοῖς καὶ προς-
Col. 3,25. *ωποληψία οὐκ ἔστι παρ'*
R.2, 11.. *αὐτῷ.*
* 10. *Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί*
3,16. *μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυ-*
1Cor. 16,13 *ρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς*
1Jo. 2,14. *ἰσχύος αὐτοῦ.*
11. *Ἐνδύσασθε τὴν παν-*

οπλίαν τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ v.13..
δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς 4,27.
τὰς μεθοδείας τοῦ διαβό- 1Pt. 5,8s.
λου, 1Th.2,18.
12. ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ Gal.
πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, 1,16..
ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς 2,2..
τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κο- Col. 2,15.
σμοκράτορας τοῦ σκότους Jo.
τούτου, πρὸς τὰ πνευματι- 12,31 Ap.
κὰ τῆς πονηρίας, ἐν τοῖς 12,7.
ἐπουρανίοις. 1,3?2,2.
13. *Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε*
τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, v.11. 2Cor.
ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι 10,4.
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ R.13, 12.
ἅπαντα κατεργασάμενοι 1Th.
στῆναι. 5,8.
14. Στῆτε οὖν περιζωσά- L. 12,35
μενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν 1Pt.
ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι 1,13.
τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύ- 1Th. 5,8.
νης, Jes.59,17.11,5;
15. καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς 52,7.
πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐ-
αγγελίου τῆς εἰρήνης, 2,17.
16. ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόν- Prov. 30,5.
τες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, Sap.
ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ 5,19. 1Pt.
βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυ- 5,9.
ρωμένα σβέσαι. 1Jo. 5,4.2,14;
17. Καὶ τὴν περικεφα- 1Th. 5,8.
λαίαν τοῦ σωτηρίου δέξα- Jes.
σθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ 59,17
πνεύματος (ὅ ἐστι ῥῆμα 49,2. Ap.
θεοῦ), 1,16. Ebr.4,12.

1Th. 5,17. 18. διὰ πάσης προσευχῆς
καὶ δεήσεως προσευχόμενοι
L. 18,1. ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι,
* καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυ-
πνοῦντες ἐν πάσῃ προσ-
Col. 4,2. καρτερήσει καὶ δεήσει περὶ
πάντων τῶν ἁγίων,
Col. 4,3. 19. καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι
2Th. δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ
3,1; στόματός μου, ἐν παῤῥησίᾳ
2Cor. 6,11. γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ
εὐαγγελίου,
3,1.. 2Cor. 20. ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν
5,20. Col. ἁλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παῤῥη-
4,3;4. σιάσωμαι, ὡς δεῖ με λαλῆ-
Act. 4,29. σαι.
31. 21. Ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς
τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω,
Col. 4,7s. πάντα ὑμῖν γνωρίσει Τύχι-
2Tm. κος ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ
4,12. Tit. πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ,
3,12. Act. 22. ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς
20,4. εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε
τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακα-
λέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.
1,15. 2,17s. 23. Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς
Gal. καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως
6,16. 1,3. ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
24. Ἡ χάρις μετὰ πάντων
τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον
Jac. 2,1? ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν
1Cor. ἀφθαρσίᾳ.
9,25. [Πρὸς Ἐφεσίους ἐγράφη
ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχίκου.]

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ.

CAP. I.

Pauli grata fiducia, vinculorum lucrum, moriendi desiderium. Perseverandum.

Παῦλος καὶ Τιμόθεος, 2Cor. 1,1..
δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶ- 1Cor.
σι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ 16,10
Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπ- Act. 16,12
ποις, σὺν ἐπισκόποις καὶ cet.;
διακόνοις. 1Tm.3,2.12.
2. *Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη* R.1,7 rell.
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
3. *Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου* R.1,8
ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν 1Th.1,2s.
4. *πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει* Eph. 1,15s.
μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, με-
τὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιού-
μενος
5. *ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς* 1Cor. 1,9.
τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης 1Jo.
ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, 1,3.7. Col.
6. *πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο,* 1,6.
ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν 2,13.
ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει 1Cor. 1,8..
ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χρι- 2Tm. 4,8.
στοῦ,
7. *καθώς ἐστι δίκαιον ἐμοὶ*
τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων
ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ 2Cor. 7,3.
καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δε- 6,11s.
σμοῖς μου καὶ τῇ ἀπολογίᾳ *

v.17. Eph. 3,1. 13. *καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγε-*
λίου συγκοινωνούς μου τῆς
χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄν-
τας.
R.1,9 8. *Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν*
2Cor. 5,14. *ὁ θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας*
2,1. *ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ*
Χριστοῦ.
9. *Καὶ τοῦτο προσεύχομαι,*
ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλ-
Eph. 1,8. *λον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ*
ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰ-
σθήσει,
R. 2,18. 10. *εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς*
12,2. *τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλι-*
2,15.. *κρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς*
Act. 24,16 *ἡμέραν Χριστοῦ,*
Eph. 11. *πεπληρωμένοι καρπὸν*
3,19; 5,9; *δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ*
1,12. *Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαι-*
νον θεοῦ.
Eph. 6,21. 12. *Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βού-*
v.7.. *λομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ᾽*
Act. 28,16 *ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν*
30. *τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν,*
13. *ὥςτε τοὺς δεσμούς μου*
φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέ-
4,22. *σθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ*
[Act. 23,35 *καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσι,*
14. *καὶ τοὺς πλείονας τῶν*
Eph. 3,13; *ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ πεποιθό-*
6,19. *τας τοῖς δεσμοῖς μου περισ-*

σοτέρως τολμᾶν ἀφόβως
τὸν λόγον λαλεῖν.
15. Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθό- Act.
νον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' 28,19 R.
εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κη- 16,17
ρύσσουσιν·
17. οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰ- **
δότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ v.7. 13.
εὐαγγελίου κεῖμαι, 2Tm.
16. οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας τὸν 1,8.
Χριστὸν καταγγέλλουσιν
οὐχ ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν Gal. 6,12.
ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου. 2Cor.
18. Τί γάρ; πλὴν παντὶ 2,17. 4,2.
τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε
ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγ-
γέλλεται· καὶ ἐν τούτῳ χαί- 2,17s.
ρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι.
19. Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό
μοι ἀποβήσεται εἰς σωτη-
ρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως 2Cor. 1,11;
καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύ- Eph.
ματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, 4,16.
20. κατὰ τὴν ἀποκαραδο- R.8, 19.25
κίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν 5,5.
οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' 2Cor. 10,8.
ἐν πάσῃ παῤῥησίᾳ ὡς πάν-
τοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσε- 1Cor. 6,20.
ται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί 1Pt.
μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ 4,16. 2Cor.
θανάτου. 8,23. 4,10s.
21. Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χρι- Col. 3,4.
στός, καὶ τὸ ἀποθανεῖν Gal. 2,20.
κέρδος. R.14,7s.
22. Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί,
τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου· καὶ 4,17. R.1,
τί αἱρήσομαι, οὐ γνωρίζω. 13.;
23. Συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν 2Cor. 5,14.
2Cor. 5,8. δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς
2Tm. τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χρι-
4,6. 1Rg. στῷ εἶναι· πολλῷ γὰρ μᾶλ-
19,4. λον κρεῖσσον·
24. τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ
σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι' ὑ-
μᾶς.
v.6. 2,24. 25. Καὶ τοῦτο πεποιθὼς
* οἶδα, ὅτι μενῶ καὶ συμ-
παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς
τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ
2Cor. χαρὰν τῆς πίστεως,
1,24; 1,14. 26. ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν
5,12. περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς
παρουσίας πάλιν πρὸς ὑ-
μᾶς.
Col. 1,10. 27. Μόνον ἀξίως τοῦ εὐ-
Eph. ἀγγελίου τοῦ Χριστοῦ πο-
4,1. λιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν
καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν
2,2. Act. ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι
4,32; στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ
R.15, 30.. ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πί-
Jud.3; στει τοῦ εὐαγγελίου,
1Pt. 3,14. 28. καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν
μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμέ-
* νων (ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς ἔν-
3,19. 2Th. δειξις ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ
1,5s. σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ
R.8, 17.. θεοῦ,
29. ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ
ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ
R.5,3 Act. εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλα
5,41. καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν),
1Th. 30. τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχον-
2,2. τες, οἷον εἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ
Act. 16,22 νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

CAP. II.

Concordi modestiâ Christus imitandus. Salus anxie curanda. Timothei et Epaphroditi laudes.

Εἴ τις οὖν παράκλησις Eph. 4,1-3
ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύ- 2Cor. 5,20;
θιον ἀγάπης, εἴ τις κοινω- 13,13
νία πνεύματος, εἴ τινα * 1,8.
σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, Col. 3,12.
2. πληρώσατέ μου τὴν χα-
ράν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, 3,16. 1,27.
τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, R.12,
σύμψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦντες, 16.. 1Cor.
3. μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ 1,10..
κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπει- Gal. 5,26;
νοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγού- Mt.
μενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, 20,26
4. μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος * v.21.
σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ 1Cor.
ἑτέρων ἕκαστος. 10,24 13,5;
5. Τοῦτο γὰρ φρονείσθω Jo. 13,34
ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ 15..
Ἰησοῦ, Mt.20,28. 1Cor.2,16.
6. ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρ- Col. 1,15;.
χων οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο Ps. 69,5;
τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, Gen.3,5;
7. ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε 2Cor. 8,9..
μορφὴν δούλου λαβών, ἐν Jes.
ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενό- 53,3; R.
μενος, 8,3.
8. καὶ σχήματι εὑρεθεὶς Ebr. 2,14.
ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν 17;
ἑαυτόν, γενόμενος ὑπήκοος 5,7s. 12,2.
μέχρι θανάτου, θανάτου
δὲ σταυροῦ.
9. Διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν Jes. 52,13
ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο Ebr. 2,7s..
Ebr. 1,4. αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν
Eph. ὄνομα,
1,21. 10. ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰη-
R.14, 11.. σοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπου-
Ap. ρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ
5,13. Mt. καταχθονίων,
28,18 11. καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξο-
1Cor. 8,6. μολογήσηται ὅτι κύριος Ἰη-
Act. σοῦς Χριστός, εἰς δόξαν
2,36. 10,36 θεοῦ πατρός.
Jo. 5,23. 12. Ὥςτε, ἀγαπητοί μου,
14,13 καθὼς πάντοτε ὑπηκού-
σατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ
μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ
μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου,
Ps. 2,11. μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν
Eph. ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργά-
6,5. ζεσθε·
2Cor. 3,5.. 13. ὁ θεὸς γάρ ἐστιν ὁ
R. ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέ-
7,18. Jo. λειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ
15,5. τῆς εὐδοκίας.
2Pt. 1,3-5; 14. Πάντα ποιεῖτε χωρὶς
1Pt. 4,9; γογγυσμῶν καὶ διαλογι-
1Tm. σμῶν,
2,8. 15. ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι
1,10. καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ
Act. 2,40. ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς
1Pt. σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης,
2,12; Mt.5, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆ-
14.16 ρες ἐν κόσμῳ,
2Tm. 1,13;. 16. λόγον ζωῆς ἐπέχοντες,
1Th. εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν
2,19.. Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν
Gal. 2,2.. ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκο-
2Tm. πίασα.
4,6s. 17. Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι
R.15, 16. ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ

τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω Act. 20,24
καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν· 2Cor.
18. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς 12,15
χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι. 3,1.
19. Ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ 4,4.
Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως 1,1.. 1Th.
πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐ- 3,2;
ψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. 2Cor. 7,13.
20. Οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσό-
ψυχον, ὅστις γνησίως τὰ 1Cor. 16,10
περὶ ὑμῶν μεριμνήσει·
21. οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυ- v.4.. 2Tm.
τῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Ἰησοῦ 4,10.
Χριστοῦ. 16.
22. Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ
γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέ- 1Tm.
κνον σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν 1,2; 1Cor.
εἰς τὸ εὐαγγέλιον. 16,10 Act.
23. Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω 16,3.
πέμψαι, ὡς ἂν ἀπίδω τὰ
περὶ ἐμέ, ἐξαυτῆς·
24. πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ, 1,25.
ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύ-
σομαι.
25. Ἀναγκαῖον δὲ ἡγη-
σάμην, Ἐπαφρόδιτον τὸν 4,18.
ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ ?Col. 1,7..
συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ Ph.2.
ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν 4,16. ?2Tm
τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς 4,11.
ὑμᾶς,
26. ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν
πάντας ὑμᾶς καὶ ἀδημονῶν,
διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθέ-
νησε.
27. Καὶ γὰρ ἠσθένησε 2Cor. 1,9s.
παραπλήσιον θανάτῳ· ἀλλ' Jes.
ὁ θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν, οὐκ 38,1; 5.
αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ
* ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπην
σχῶ.
28. Σπουδαιοτέρως οὖν
ἔπεμψα αὐτόν, ἵνα ἰδόντες
αὐτὸν πάλιν χαρῆτε κἀγὼ
ἀλυπότερος ὦ.
29. Προσδέχεσθε οὖν αὐ-
R. 16,2; τὸν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης
1Cor. χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους
16,18 ἐντίμους ἔχετε·
1Cor. 30. ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ
16,10 Χριστοῦ μέχρι θανάτου
Act. 20,24 ἤγγισε, παραβολευσάμενος
1Cor. τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ
16,17 τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός
2Cor. 9,12. με λειτουργίας.
R.15,27.

CAP. III.

Deceptoribus haud inferior. Justitia ex fide. Brabeum coeleste.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου,
1,25. 2,18. χαίρετε ἐν κυρίῳ· τὰ αὐτὰ
4,4. γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ
ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.
v.18. 2. Βλέπετε τοὺς κύνας,
2Cor. 11,13 βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργά-
Gal. τας, βλέπετε τὴν κατατο-
5,12. 6,12; μήν.
R.2, 29;. 3. Ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περι-
Jo. τομή, οἱ πνεύματι θεῷ λα-
4,24; Gal. τρεύοντες καὶ καυχώμενοι
6,13s. ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν
R.4,2 σαρκὶ πεποιθότες,
2Cor. 11,18 4. καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποί-
21s. θησιν καὶ ἐν σαρκί. Εἴ τις
δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν
σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον

5. περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ Ex.17,12;
γένους Ἰσραήλ, φυλῆς Βεν- R.11,
ιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραί- 1.
ων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, Act.26,5;.
6. κατὰ ζῆλον διώκων τὴν Gal.1
ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύ- 13s..
νην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος v.9..
ἄμεμπτος.
7. Ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρ-
δη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν L.14,33
Χριστὸν ζημίαν. Mt.13,44.
8. Ἀλλὰ μὲν οὖν καὶ ἡγοῦ- 16,26 *
μαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ
τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Jes.53,11
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου
μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζη-
μιώθην καὶ ἡγοῦμαι σκύβα-
λα εἶναι, ἵνα Χριστὸν κερ-
δήσω
9. καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ
ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν R.10,3ss.
ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πί- 3,21
στεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ ss. Gal.
δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, 2,16.
10. τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ R.6,4s;
τὴν δύναμιν τῆς ἀναστά- Eph.
σεως αὐτοῦ καὶ τὴν κοινω- 1,19s; R.8,
νίαν τῶν παθημάτων αὐ- 17.
τοῦ, συμμορφούμενος τῷ 2Cor.4,10.
θανάτῳ αὐτοῦ Gal.
11. εἴπως καταντήσω εἰς 6,17.
τὴν ἐξανάστασιν τῶν νε- Act.26,7.
κρῶν. 1Th.4,16s.2Tm.2,11.?R.7,24s..
12. Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον 1Tm.6,12;
ἢ ἤδη τετελείωμαι, διώκω δὲ Col.
εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ 4,12; Act.
κατελήφθην ὑπὸ Χριστοῦ. 26,13
13. Ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν Jes.8,11.
οὐ λογίζομαι κατειληφέ-
ναι·
v.4-6 Ebr. 14. ἓν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω
11,26 ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ
ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος,
1Cor.9,24s; κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ
Ebr.3,1. βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως
τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
Ebr.5,14; 15. Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦ-
2Cor. το φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἑτέ-
13,11 R.14, ρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ
1ss. θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει.
16. Πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσα-
2,2.. Gal. μεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κα-
6,15s. νόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν.
4,9. 17. Συμμιμηταί μου γίνε-
Gal.4,12. σθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε
τοὺς οὕτω περιπατοῦντας,
καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς.
18. Πολλοὶ γὰρ περιπα-
2Cor. τοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλε-
2,4; γον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων
Gal.6,12. λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ
1Cor.1,23; σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ,
2Pt. 19. ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια,
2,1; 13. ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ
R.16, 18.. δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν,
οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες.
Ebr. 11,16 20. Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευ-
13,14 μα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ
Act. οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχό-
1,11. Tit. μεθα κύριον Ἰησοῦν Χρι-
2,13. στόν,
1Cor. 15,43 21. ὃς μετασχηματίσει τὸ
49.53 σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν
2Cor.5,1. σύμμορφον τῷ σώματι τῆς
1Jo. δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέρ-
3,2. γειαν τοῦ δύνασθαι αὐ-

τὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ 1Cor. 15,27
τὰ πάντα.

CAP. IV.

Cohortationes. Gratiarum actio pro munificentia. Salutationes.

Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγα- 1,8. 2,16;
πητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χα- 1Th.
ρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω 2,19.
στήκετε ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί. 1,27.
2. Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ 1Cor. 16,13
Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐ-
τὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ· 2,2.
3. ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, σύζυγε Ph.2. *
γνήσιε, συλλαμβάνου αὐ-
ταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγε-
λίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ 1,27.
καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοι-
πῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ Ap.20 15..
ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Ex.32,32.
4. Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάν- Ps.69 29.al.
τοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. 3,1.
5. Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνω- 2Cor. 13,11
σθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. 6,10;
Ὁ κύριος ἐγγύς· 1Cor.10,11.15,52.
6. μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' Jac. 5,8s.;
ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ 1Tm. 2,1.
τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας
τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέ- 1Jo. 5,14s.
σθω πρὸς τὸν θεόν·
7. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ
ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν Eph. 3,20;
φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν Col.
καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν 3,15. R.5,1
Χριστῷ Ἰησοῦ. Jo.14,27.Num.6,26.
8. Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα R.
ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, 12,17
ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα Tit.3, 8.14.
προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ
τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος,
ταῦτα λογίζεσθε·
9. ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρε-
λάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ
3,17. εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσ-
1Th. 5,23. σετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρή-
νης ἔσται μεθ' ὑμῶν.
10. Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ
μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνε-
2Cor. 11,9. θάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρο-
νεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε,
ἠκαιρεῖσθε δέ.
11. Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρη-
σιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον,
Ebr. 13,5. ἐν οἷς εἰμί, αὐτάρκης εἶναι.
1Tm. 12. Οἶδα καὶ ταπεινοῦ-
6,6. Prov. σθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν·
15,16 ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύη-
μαι, καὶ χορτάζεσθαι καὶ
1Cor. 4,11. πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ
2Cor. ὑστερεῖσθαι·
6,10; 12,10 13. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐν-
Mc. δυναμοῦντί με.
9,23. 14. Πλὴν καλῶς ἐποιήσατε
2Cor. 1,7. συγκοινωνήσαντές μου τῇ
θλίψει.
15. Οἴδατε δὲ καὶ ὑμεῖς,
Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ
1Tm. 1,3; τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλ-
2Cor. θον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐ-
11,9. 1Cor. δεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώ-
9,15. νησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ
λήψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι·
[Act. 17,1.. 16. ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονί-
κῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν
χρείαν μοι ἐπέμψατε.
17. Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δό-

μα, ἀλλ᾽ ἐπιζητῶ τὸν καρ- 1,22. 2Cor.
πὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς 9,6.
λόγον ὑμῶν. 12.Tit.3,14.

18. Ἀπέχω δὲ πάντα καὶ [Ph. 15.
περισσεύω, πεπλήρωμαι δε-
ξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου 2,25..
τὰ παρ᾽ ὑμῶν, ὀσμὴν εὐω- Eph.
δίας, θυσίαν δεκτήν, εὐάρε- 5,2. Ebr.
στον τῷ θεῷ. 13,16

19. Ὁ δὲ θεός μου πληρώ- 2Cor.
σει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κα- 9,8; Eph.
τὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν 1,7.
δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

20. Τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ
R.16, ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας
27.. 1,25.. τῶν αἰώνων, ἀμήν.

21. Ἀσπάσασθε πάντα
ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν
Gal. 1,2. ἐμοὶ ἀδελφοί.

22. Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάν-
2Cor. 13,12 τες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ
1,13. ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας.

23. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
* Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ
Gal. 6,18.. πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν.
[Πρὸς Φιλιππησίους ἐγρά-
φη ἀπὸ Ῥώμης δι᾽ Ἐπα-
φροδίτου.]

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ.

CAP. I.

Edoctis ab Epaphra proficiendum; Christus Dei imago omniumque princeps ac redemtor. Paulus ejus minister.

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰη- Eph. 1,1.
σοῦ Χριστοῦ διὰ θελήμα- 2Tm.
τος θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ 1,1; 2Cor.
ἀδελφός, 1,1..

2. τοῖς ἐν Κολασσαῖς ἁγίοις *
καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χρι- 1Th.
στῷ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη 1,1. R.1,
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ 7.al. *
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Eph. 1,16. 3. Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ
Ph. καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν
1,3. R.1,8 Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε
* περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι,

Eph. 4. ἀκούσαντες τὴν πίστιν
1,15. Ph.5. ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ
* τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας
τοὺς ἁγίους,

1Pt. 1,3s. 5. διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀπο-
2Tm. κειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρα-
4,8. νοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ
Eph. 1,13. λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐ-
2Cor. 6,7. αγγελίου,

6. τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς,

καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κό- v.23. 3,11.
σμῳ, καὶ ἔστι καρποφορού- R.
μενον καὶ αὐξανόμενον, κα- 10,18 *
θὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ᾽ ἧς ἡμέ- Ph.
ρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε 1,5.
τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀλη-
θείᾳ·

7. καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ
Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ 4,12. Ph.23
συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι ?Ph.
πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος 2,25.. *
τοῦ Χριστοῦ,

8. ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν 2,1.5
ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

9. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς,
ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν,
οὐ πανόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν Eph. 1,16s.
προσευχόμενοι καὶ αἰτούμε-
νοι, ἵνα πληρωθῆτε τὴν
ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος 2,2. Eph.
αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ 1,8.
συνέσει πνευματικῇ,

10. περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ Eph. 4,1.
κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν, Ph.
ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρ- 1,27; Ebr.
ποφοροῦντες καὶ αὐξανόμε- 13,21
νοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ, Eph. 5,9;

11. ἐν πάσῃ δυνάμει δυνα- 3,16.
μούμενοι κατὰ τὸ κράτος
τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν
ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν Ebr. 6,12.
μετὰ χαρᾶς,

12. εὐχαριστοῦντες τῷ πα- *
τρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς 2Cor. 3,6;
τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν Eph.1 18.11
ἁγίων ἐν τῷ φωτί, Sap.5,5s.1Pt.1,4;

13. ὃς ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἐκ Act. 26,18
τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους

καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βα-
Eph. 1,6.. σιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγά-
πης αὐτοῦ,

Eph. 1,7.. 14. ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπο-
* λύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν
ἁμαρτιῶν·

2,9. 2Cor. 15. ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ
4,4; τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος
Ap. 3,14. πάσης κτίσεως,

Ps. 89,28 16. ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ
* πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρα-
Eph. 1,21. τὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρό-
νοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρ-
Jo.1, 3.10. χαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα
R.11, δι᾽ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτι-
36.. σται,

Jo.1,1 17,5. 17. καὶ αὐτός ἐστι πρὸ
Pr.8, πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν
22ss. Ebr. αὐτῷ συνέστηκε,

1,3. 18. καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κε-
v.24. Eph. φαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκ-
4,15.. κλησίας· ὅς ἐστιν ἀρχή,
Ap. 1,5. πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν,
1Cor. ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς
15,20 Act. πρωτεύων,

26,23 19. ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε
2,9..3 Jo.1, πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆ-
14.16 σαι

Eph. 1,23;. 20. καὶ δι᾽ αὐτοῦ ἀποκατ-
2,14. 16. ἀλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐ-
2Cor. τόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ
5,19. αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐ-
τοῦ, δι᾽ αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ
Eph. 1,10? τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς,

Eph.2 12.1. 21. καὶ ὑμᾶς ποτὲ ὄντας
4,18. ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐ-

χθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔρ- R.8,7
γοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ 5,10. Jac.
ἀποκατήλλαξεν 4,4; Eph.2,13s.16.
22. ἐν τῷ σώματι τῆς σαρ- *
κὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, *
παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους Eph.
καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλή- 1,4. L.
τους κατενώπιον αὐτοῦ, 1,75.
23. εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει 2,7.
τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι, Ebr. 3,14;
καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ 1Cor. 15,58
τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου
οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέν- v.6.
τος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ Mc.
τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην 16,15
ἐγὼ Παῦλος διάκονος. Eph.3,7.
24. Νῦν χαίρω ἐν τοῖς πα- 2Cor.
θήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ 7,4; Eph.
ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερή- 3,13.
ματα τῶν θλίψεων τοῦ Χρι- 1Pt.
στοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ 1,11. Ebr.
τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν 11,26
ἡ ἐκκλησία, v.18.Eph.2,23.
25. ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διά-
κονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν Eph. 3,2.
τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι 1Cor. 9,19s;
εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λό- R.15,
γον τοῦ θεοῦ, 19.
26. τὸ μυστήριον τὸ ἀπο- Eph. 3,3.
κεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώ- 9s.5s.
νων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν,
νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς
ἁγίοις αὐτοῦ,
27. οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς
γνωρίσαι, τίς ὁ πλοῦτος τῆς
δόξης τοῦ μυστηρίου τού- *
του ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι 2Cor. 13,5.

3,4. 1Tm. Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς
1,1. τῆς δόξης,
R. 5,2. 28. ὃν ἡμεῖς καταγγέλλο-
Eph. μεν νουθετοῦντες πάντα
3,9. 4,13. ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες
5,27. πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ
σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν
πάντα ἄνθρωπον τέλειον
2,10. ἐν Χριστῷ·
2Tm. 4,7. 29. εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνι-
Ph. ζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν
2,16; Eph. αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν
3,7. 1Cor. ἐμοὶ ἐν δυνάμει.
15,10

CAP. II.

Sapientiae artes cavendae Christo plenis; baptismatis sepultura; chirographo cruce sublato non ad humana commenta redeundum.

1,29.. Ph. Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι,
1,30. * ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν
4,13. 15s; καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ
Gal. ὅσοι οὐχ ἑωράκασι τὸ πρόσ-
1,22. ωπόν μου ἐν σαρκί,
2. ἵνα παρακληθῶσιν αἱ
3,14. 2,19. καρδίαι αὐτῶν, συμβιβα-
* σθέντες ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς
1Th. 1,5.. πάντα πλοῦτον τῆς πληρο-
Eph. φορίας τῆς συνέσεως, εἰς
4,14s. 3,19. ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου
1,26.. τοῦ θεοῦ πατρὸς τοῦ Χρι-
* στοῦ,
1Cor. 1,24. 3. ἐν ᾧ εἰσὶ πάντες οἱ θη-
2,7. σαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς
R.11, 33. γνώσεως ἀπόκρυφοι.
v.8. 4. Τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα μή
Eph. 5,6. τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν
R.16, πιθανολογίᾳ.
18. 5. Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ

απειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι 1Cor.
σὺν ὑμῖν εἰμί, χαίρων καὶ 5,3.
βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ 1Cor. 14,40
τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χρι- 1Pt.
στὸν πίστεως ὑμῶν. 5,9.
6. Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Eph.
Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, 4,1. 20ss.
ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, Eph.3,17;
7. ἐῤῥιζωμένοι καὶ ἐποικο- 2,22..
δομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βε-
βαιούμενοι ἐν τῇ πίστει, 1,23.
καθὼς ἐδιδάχθητε, περισ- 3,15.
σεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαρι- 17. 1Th.
στίᾳ. 5,18.
8. Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς v.4..
ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς Eph. 4,14.
φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπά- 1Cor.
της κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν 1,17s. v.22;
ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοι- 16. Gal.
χεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κα- 4,9s..
τὰ Χριστόν. 1,15..
9. Ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ 19..
πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότη- Ebr. 1,3.
τος σωματικῶς, Ph.2,6.1Tm.3,16.
10. καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πε- Jo. 14,9.
πληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κε- 1,28;
φαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξου- 16. Eph.
σίας· 1,21.3,10.
11. ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε R.2,
περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν 25..
τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος 3,9.5 *
τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ Eph. 2,11.
τοῦ Χριστοῦ, 5,26s.
12. συνταφέντες αὐτῷ ἐν R. 6,4s.
τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ 3,1;
συνηγέρθητε διὰ τῆς πί- 1,29.
στεως τῆς ἐνεργείας τοῦ 1Cor. 2,5.

1Pt. θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν
1,5. ἐκ τῶν νεκρῶν·
Eph. 1,19s; 13. καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας
2,1. ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ
τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς
Eph. 2,5. ὑμῶν, συνεζωοποίησεν σὺν
3,13. αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν
L.7, 42; πάντα τὰ παραπτώματα,
Eph. 14. ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν
2,15. Jer. χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν,
17,1. ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ
Gal. 3,10. αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου,
13. R.10, προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυ-
4. ρῷ·
1,13. Eph. 15. ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρ-
6,12. χὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγ-
Ebr. 2,14. μάτισεν ἐν παῤῥησίᾳ, θρι-
Jo. αμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.
16,11
v.21. 16. Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρι-
Ebr. νέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει
9,10. R.14, ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμη-
3.14. νίας ἢ σαββάτων,
5.. * 17. ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελ-
Ebr. λόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ
8,5. 10,1. Χριστοῦ.
v.8. Ph. 18. Μηδεὶς ὑμᾶς κατα-
3,14. βραβευέτω θέλων ἐν ταπει-
νοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ
v.23. * τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν
ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιούμε-
1Cor. νος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρ-
8,1. κὸς αὐτοῦ,
19. καὶ οὐ κρατῶν τὴν κε-
Eph. φαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα
4,15 s.. διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων
ἐπιχορηγούμενον καὶ συμ-
βιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔ-
ξησιν τοῦ θεοῦ.

20. Εἰ ἀπεθάνετε σὺν Χρι- v.12. 8.
στῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ R.6,
κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κό- 6ss. Gal.
σμῳ δογματίζεσθε· 4,9s.
21. Μὴ ἅψῃ μηδὲ γεύσῃ v.16. 1Tm.
μηδὲ θίγῃς, 4,3. Lev. 5,2;
22. (ἅ ἐστι πάντα εἰς φθο- ?Mt. 15,17
ρὰν τῇ ἀποχρήσει) κατὰ τὰ
ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας v.8. Mt.
τῶν ἀνθρώπων; 15,9.
23. ἅτινά ἐστι λόγον μὲν
ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελο- v.18.
θρησκείᾳ καὶ ταπεινοφρο-
σύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, R.13, 14.
οὐκ ἐν τιμῇ τινί, πρὸς πλη- 1Tm. 4,8.
σμονὴν τῆς σαρκός. 5,23.

CAP. III.

Per Christum vivis Christi vita sectanda novo homine, amore, gratiarum actione. Officia domestica.

Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ 2,12s.
Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ Ph. 3,20.
ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ Ebr. 12,2.
τοῦ θεοῦ καθήμενος· 22.13,14;
2. τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ Mt. 6, 22.33
ἐπὶ τῆς γῆς.
3. Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ 2,20; 1,27.
ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Gal. 2,19s.
Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ· Ph. 1,21;
4. ὅταν ὁ Χριστὸς φανε- 1Pt. 5,4;
ρωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ Jo.
ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθή- 6,58; R.8,
σεσθε ἐν δόξῃ. 17.2Th.1,7..1Jo.3,2
5. Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη R. 8,13.
ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορ- 6,13;
νείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, Eph. 5,3.5.
ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν
πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδω-
λολατρεία·
Eph. 5,6.. Mt. 18,8s. 6. δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ
θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς
ἀπειθείας,
2,13. Eph. 2,2s. 7. ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιε-
πατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε
* ἐν τούτοις·
Ebr. 12,1; Eph. 4,31; 29. 8. νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ
ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυ-
μόν, κακίαν, βλασφημίαν,
5,4. αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στό-
ματος ὑμῶν·
Eph. 4,25; 22. 9. μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλή-
λους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν
παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν
ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ
Eph. 4,24.. 10. καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν
R.13, 14. νέον, τὸν ἀνακαινούμενον
1,9; εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα
Gen. 1,27; τοῦ κτίσαντος αὐτόν,
Gal. 3,28. 11. ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλ-
R. 10,12 ληνκαὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ
1,14. καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος,
1Cor. 7,21s. Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος,
[2Mc. 4,47. ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι
Χριστός.
Eph. 1,4. 12. Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς
1Th. 1,4.. ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι καὶ
1Pt. 2,9; ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰ-
κτιρμοῦ, χρηστότητα, τα-
Eph. 4,2. πεινοφροσύνην, πραότητα,
μακροθυμίαν,
13. ἀνεχόμενοι ἀλλήλων
Eph. 4,32. καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς,
5,2. ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομ-
Mt. 6,14. φήν (καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς

ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω καὶ
ὑμεῖς),
14. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις Eph. 4,3.
τὴν ἀγάπην, ὅ ἐστι σύνδε- R.13, 8..10.
σμος τῆς τελειότητος. Gal.5,6;
15. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Χρι- Ph. 4,7..
στοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρ-
δίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλή- Eph. 4,4.
θητε ἐν ἑνὶ σώματι. Καὶ
εὐχάριστοι γίνεσθε v.17..2,7.
16. (ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ
ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως) Eph. 3,17;
ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες Ebr.
καὶ νουθετοῦντες ἑαυτούς, 10,25 *
ψαλμοῖς ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς 1Cor. 14,26
πνευματικαῖς ἐν χάριτι ᾄ- Eph.
δοντες ἐν ταῖς καρδίαις 5,19.
ὑμῶν τῷ θεῷ.
17. Καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆ- 1Cor. 10,31
τε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα
ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ,
εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ καὶ 1,12. 2,7.
πατρὶ δι' αὐτοῦ. Eph.5,20..;
18. Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσ- 5,22. 1Pt.
σεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς 3,1..
ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ.
19. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε Eph. 5,25.
τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραί- 1Pt.
νεσθε πρὸς αὐτάς. 3,7.
20. Τὰ τέκνα, ὑπακούετε Eph. 6,1.
τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα·
τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἐστιν *
ἐν κυρίῳ.
21. Οἱ πατέρες, μὴ ἐρε- Eph. 6,4..
θίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα *
μὴ ἀθυμῶσιν. Eph.
22. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε 6,5s.
κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρ- Tit. 2,9.

1Pt. 2,18. κα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμο-
* δουλείαις ὡς ἀνθρωπάρε-
σκοι, ἀλλ' ἐν ἁπλότητι καρ-
δίας, φοβούμενοι τὸν κύριον·
* 23. ὃ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς
Eph. 6,7. ἐργάζεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ καὶ
οὐκ ἀνθρώποις,
Eph. 6,8. 24. εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου
ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπό-
1,12. δοσιν τῆς κληρονομίας· τῷ
κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε·
** 25. ὁ γὰρ ἀδικῶν κομιεῖ-
ται ὃ ἠδίκησε, καὶ οὐκ ἔστι
Eph. 6,9.. προσωποληψία.
1. Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον
Lev. 25,43 καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δού-
53. λοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι
1Cor. 7,22. καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν
Coh. 5,7. οὐρανοῖς.

CAP. IV.

Precandum. Caute versandum. Tychicus et Onesimus. Salutationes. Epistola ex Laodicea.

Eph. 6,18.. Τῇ προσευχῇ προσκαρ-
Ph. 4,6. τερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν
R.12, 12; αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ,
15,30 3. προσευχόμενοι ἅμα καὶ
Eph. 6,19s; περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ
1Cor. 16,9. ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λα-
2Cor. 2,12. λῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ
Act. 14,27 Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι,
4. ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς
δεῖ με λαλῆσαι.
Eph. 5,15s. 5. Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε
1Th. 4,12.. πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν
ἐξαγοραζόμενοι.
Eph. 4,29. 6. Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε

ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, Mc. 9,50.
εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ
ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. 1Pt. 3,15.
7. Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνω-
ρίσει ὑμῖν Τύχικος, ὁ ἀγα- Eph. 6,21..
πητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς
διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν
κυρίῳ,
8. ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς Eph. 6,22.
εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῷ τὰ *
περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ
τὰς καρδίας ὑμῶν,
9. σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ Ph.10
καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς
ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν v.12.
γνωριοῦσι τὰ ὧδε. *
10. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρί- Act. 27,2;
σταρχος ὁ συναιχμάλωτός 12,12
μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς 15,37
Βαρνάβα, περὶ οὗ ἐλάβετε Act. 4,36..
ἐντολάς (ἐὰν ἔλθῃ πρὸς
ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν), R. 16,2.
11. καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμε-
νος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ Gal. 2,12;
περιτομῆς· οὗτοι μόνοι συν- Ph.
εργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ 2,25.
θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν
μοι παρηγορία.
12. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπα- 1,7.. Ph.23
φρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος
Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζό- [1,29
μενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς Ph. 1,27.
προσευχαῖς, ἵνα στῆτε τέ-
* λειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν
παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ.
13. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ,
* ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ
2,1. ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ
Ap. 3,14. καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει.
Ph.24 14. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λου-
2Tm. 4,11; κᾶς, ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητός,
10. καὶ Δημᾶς.
15. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν
Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς καὶ
R.16, 5.. Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ' οἶκον
* αὐτοῦ ἐκκλησίαν.
16. Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ
1Th. 5,27. παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιή-
σατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδι-
κέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ,
καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα
καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε.
Ph.2. 17. Καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ·
Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν
παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα
αὐτὴν πληροῖς.
2Th. 3,17.. 18. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ
v.3. χειρὶ Παύλου. Μνημονεύε-
Ph. 4,14? τέ μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χά-
Ebr. ρις μεθ' ὑμῶν.
13,3. [Πρὸς Κολασσαεῖς ἐγρά-
φη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχίκου
καὶ Ὀνησίμου.]

ΠΑΥΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

CAP. I.

Thessalonicenses exemplar redditi. 2Th. 1,1.

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς 1Pt. 5,12;
καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ 2Cor. 1,1;.
Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πα- Act. 17,1.
τρὶ καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χρι- 10.
στῷ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρή-
νη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν *
καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
2. *Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ* Col. 1,3.
πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν 2Th.
μνείαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ 1,3..
τῶν προσευχῶν ἡμῶν,
3. *ἀδιαλείπτως μνημονεύ-*
οντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς 3,6. 5,8.
πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς Ebr.
ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς 6,10. Jac.
τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν 2,17.
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν 1Cor. 13,13
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν,
4. *εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγα-* 2Th. 2,13..
πημένοι ὑπὸ θεοῦ, τὴν ἐκ- Col.
λογὴν ὑμῶν, 3,12..
5. *ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν* 2,13.. 5;
οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λό- 1Cor.
γῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυ- 4,20. 2,4s.
νάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ
καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, Ebr. 6,11..
2,2.. *καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθη-*
9,14. *μεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς.*
1Cor. 4,16. 6. *Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν*
2Th. *ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου,*
1,4. 3,7-9 *δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλί-*
ψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς πνεύ-
R.14, 17; *ματος ἁγίου,*
1Pt. 5,3. 7. *ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύ-*
* *πους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν*
4,10. *ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ*
Ἀχαΐᾳ.
8. *Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται*
ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον
ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ,
2Th. 1,4. *ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ*
R. *πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν*
1,8. *θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ*
4,9. *χρείαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι·*
9. *αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν*
2,1. *ἀπαγγέλλουσιν, ὁποίαν εἴσ-*
* *οδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς,*
Act. 14,15 *καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς*
1Cor. *τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων,*
12,2. *δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ*
ἀληθινῷ
4,16.. Ph. 10. *καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν*
3,20.. *αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν*
Act. 1,11;. *ἤγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, Ἰη-*
3,15.. *σοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς*

ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομέ- R.5,9 Mt.
νης. 3,7.

CAP. II.

Institutionis sinceritas et invitis popularibus successus. Invisendi consilium.

Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελ- 1,5.9. Act.
φοί, τὴν εἴςοδον ἡμῶν τὴν 17,1.
πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέ-
γονεν,
2. *ἀλλὰ προπαθόντες καὶ* *
ὑβρισθέντες, καθὼς οἴδα-
τε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαῤῥη- Act. 16,12
σιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν 19ss;
λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐ- 17,5.
αγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολ- Ph. 1,30.
λῷ ἀγῶνι. Col.1,29.
3. *Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν*
οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκα- 4,7.
θαρσίας οὔτε ἐν δόλῳ, 2Cor.2,17. 4,2.
4. *ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμά-* 12,14
σμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πι- 1Tm.
στευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, 1,11.
οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀν- Gal.
θρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ 1,10.
τῷ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς 1Chr. 30,17
καρδίας ἡμῶν.
5. *Οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ* v.3..
κολακείας ἐγενήθημεν, κα-
θὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφά-
σει πλεονεξίας (θεὸς μάρ- Ph. 1,8.
τυς), 1Tm.5,21.
6. *οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀν-* Jo.5, 41.44
θρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' 2Th.
ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, δυ- 3,8s. 1Cor.
νάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς 9,14..
Χριστοῦ ἀπόστολοι,
7. *ἀλλ' ἐγενήθημεν ἤπιοι* *
ἐν μέσῳ ὑμῶν. Ὡς ἂν τρο-
Num. 11,12 *φὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα,*
* 8. *οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν*
εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν
R. 1,13. *οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ*
θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν
2Cor. 12,15 *ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν*
γεγένησθε.
9. *Μνημονεύετε γάρ, ἀδελ-*
1Cor. 4,12; *φοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν*
2Th. *μόχθον· νυκτὸς καὶ ἡμέρας*
3,8. Act. *ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ*
18,3.. *ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκη-*
ρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγ-
γέλιον τοῦ θεοῦ.
10. *Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ*
θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως
2Th. 3,7. *καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πι-*
στεύουσιν ἐγενήθημεν,
Act. 20,31 11. *καθάπερ οἴδατε, ὡς*
ἕνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ
1Cor. 4,14s. *τέκνα ἑαυτοῦ, παρακαλοῦν-*
τες ὑμᾶς καὶ παραμυθού-
μενοι
12. *καὶ μαρτυρούμενοι, εἰς*
Eph. 4,1.. *τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως*
5,24. *τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος*
2Th. *ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασι-*
2,14. *λείαν καὶ δόξαν.*
* **13.** *Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς*
1,2. 2Th. *εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀ-*
2,13. *διαλείπτως, ὅτι παραλα-*
1,5s. *βόντες λόγον ἀκοῆς παρ'*
Gal. 1,6ss. *ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ*
11s. *λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ κα-*
Gal. *θώς ἐστιν ἀληθῶς λόγον*
3,5. *θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν*
Eph. 3,20. *ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν.*

14. Ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγε- [1,6.
νήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλη-
σιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ, ὅτι ταὐτὰ ἐπάθετε καὶ *
ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυ- Act. 17,5;
λετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ 8,1.
τῶν Ἰουδαίων, 12,1.

15. τῶν καὶ τὸν κύριον Act. 2,22s.
ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ 3,15.
τοὺς προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκ- 7,52.
διωξάντων, καὶ θεῷ μὴ ἀρε- * 4,1.
σκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις ἐναντίων,

16. κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς Act. 17,13
ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶ- 13,45
σιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι Mt. 23 32.33
αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάν-
τοτε· ἔφθασε δὲ ἐπ' αὐτοὺς * Zeph.
ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. 2,2. Dan. 9,26s.

17. Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί,
ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν
πρὸς καιρὸν ὥρας, προσ- Col.
ώπῳ οὐ καρδίᾳ, περισσοτέ- 2,5.
ρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσ-
ωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ R.
ἐπιθυμίᾳ. 1,11.

18. Διὸ ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν *
πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος,
καὶ ἅπαξ καὶ δίς, καὶ ἐνέ- R. 1,13.
κοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς.

19. Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ
χαρὰ ἢ στέφανος καυχή- Ph.
σεως, ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς, ἔμ- 4,1..
προσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ 3,13..
παρουσίᾳ; 5,10.

3,9. 2Th. 20. Ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα
1,4. ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.

CAP. III.

Missus Timotheus. Laetissima nuntiata.

v.5. Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐ-
δοκήσαμεν καταλειφθῆναι
Act. 17,16 ἐν Ἀθήναις μόνοι,

v.6. 2. καὶ ἐπέμψαμεν Τιμό-
1,1.. θεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ
R. 16,21 διάκονον τοῦ θεοῦ [καὶ συν-
Col. εργὸν ἡμῶν] ἐν τῷ εὐαγγε-
4,11. λίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ
Act. 14,22 στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακα-
* λέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πί-
στεως ὑμῶν,

Eph. 3,13. 3. τῷ μηδένα σαίνεσθαι
Job. ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις·
4,5; Act. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς
9,16.. τοῦτο κείμεθα·
21,11
14,22 4. καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς
2Tm. ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι
3,12. μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς
καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε.

v.1. 5. Διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι
στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶ-
2,18. 2Cor. ναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μήπως
2,11.. ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων
Ph. καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κό-
2,16. πος ἡμῶν.

Act. 18,5. 6. Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τι-
μοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν
καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν
1,3.. 2Th. τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην
1,11. ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν
3,5. ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπι-
ποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, κα-
2,17. θάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς,

7. διὰ τοῦτο παρεκλήθη- 2Cor.
μεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ 7,6s.
πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει 2,2.
ἡμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πί- *
στεως,
8. ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς Gen. 45,27
στήκητε ἐν κυρίῳ. 1Cor.16,13.
9. Τίνα γὰρ εὐχαριστίαν
δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταπο-
δοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ
τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν δι' ὑμᾶς 2,19s.
ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, 3Jo.4
10. νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑ-
περεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς 2,17s.
τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον R.1, 10s.
καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερή-
ματα τῆς πίστεως ὑμῶν;
11. Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ
πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατ- 2,18.
ευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς
ὑμᾶς·
12. ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεο-
νάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ 4,1. 9s;
ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς 5,15.
πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς 2Pt.
εἰς ὑμᾶς, 1,7.
13. εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν
τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν 5,23.
ἁγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ Ph. 1,10.
θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ 1Cor.
παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν 1,7s.
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάν- 2Th.
των τῶν ἁγίων αὐτοῦ. 1,7. 10.

Cap. IV.

Pergendum in castitate, caritate, industria. Solatium e resurrectione mortuorum Christique reditu.

* Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί,
2Th. 3,12. ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρα-
2Cor. καλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ,
5,20. καθὼς παρελάβετε παρ' ἡ-
* 2,12. μῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περι-
Eph. 4,1; πατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ,
1Cor. 15,58 ἵνα περισσεύητε μᾶλλον·
2. οἴδατε γάρ, τίνας παρ-
2Th. 3,6. αγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.
3. Τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα
v.7.. Ebr. τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν,
12,14 ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς
Eph. 5,3; πορνείας,
2Cor. 4. εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ
4,7. 1Sm. ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν
21,5. ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ,
?1Pt. 3,7; 5. μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας,
R. 1,24. καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ
Eph. εἰδότα τὸν θεόν,
2,12. 6. τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ
Lev. 19,11 πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι
Sir. τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· διότι
5,2s. ἔκδικος ὁ κύριος περὶ πάν-
των τούτων, καθὼς καὶ
Gal. 5,21. προείπαμεν ὑμῖν καὶ διε-
μαρτυράμεθα.
v.3. 2Tm. 7. Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ
1,9. θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ'
R. 12,2. ἐν ἁγιασμῷ.
8. Τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν
L.10, 16. οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλ-
Act. 5,4; λὰ τὸν θεόν, τὸν καὶ δόντα
Eph. τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον
4,30.. εἰς ὑμᾶς.
* 9. Περὶ δὲ τῆς φιλαδελ-

φίας οὐ χρείαν ἔχετε γρά- *1,8.
φειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς 5,1, 1Jo.
θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ 2,27. Jo.
ἀγαπᾶν ἀλλήλους· 6,45.
10. καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ
εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς
τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. 1,7.
Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλ- v.1. 3,12.
λον
11. καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡ- 2Th. 3,12..
συχάζειν καὶ πράσσειν τὰ 8.
ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς 2,9.
ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς Eph. 4,28;
ὑμῖν παρηγγείλαμεν, Act.20,35;
12. ἵνα περιπατῆτε εὐσχη- R.13,
μόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μη- 13; Col.
δενὸς χρείαν ἔχητε. 4,5..1Tm.3,7.
13. Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς 1Cor. 10,1;
ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν 15,18
κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆ- 20; Sir.
σθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ 38,18
μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. 22,11 Eph.2,12.
14. Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι 2Th. 2,16.
Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέ-
στη, οὕτω καὶ ὁ θεὸς τοὺς 1Cor.
κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ 6,14. 15,23
ἄξει σὺν αὐτῷ. R.8,11.14,9.
15. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγο- 2,13.
μεν ἐν λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς 1Cor. 15,23
οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι 51s.
εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυ-
ρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς
κοιμηθέντας,
16. ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν Mt. 25,31
κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγ- 2Th.
γέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ 1,7s. 1Cor.
καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, 15,52
1Cor. 15,23 καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ
ἀναστήσονται πρῶτον,
17. ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες
5,10. Ap. οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν
11,12 αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν
νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ
Jo. 14,3.. κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ οὕτω
R.8, πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα.
17. 18. Ὥστε παρακαλεῖτε ἀλ-
5,11. λήλους ἐν τοῖς λόγοις τού-
τοις.

CAP. V.

Dies subito venturus paratos inveniat. Admonitiones circa praesides, mutua officia, Apostolum.

Act.1,7. Mt.24, Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ
3.36. τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ
4,9. χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφε-
σθαι·
2. αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴ-
2Pt. 3,10. δατε, ὅτι ἡ ἡμέρα κυρίου
Ap. ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως
3,3.. L.12, ἔρχεται.
39.p., 3. Ὅταν λέγωσιν· Εἰρήνη
Jer. 6,14; καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνί-
L.21, 34s. διος αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλε-
Jes. θρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν
13,8. γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ
ἐκφύγωσιν.
4. Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ
ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα
Mt. 24,43 ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ·
* 5. πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ
Eph. 5,8. φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας·
4,17s. οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκό-
τους.
R.13, 11ss. 6. Ἄρα οὖν μὴ καθεύδω-

μεν, ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ 1Pt. 5,8.
γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. 4,7.
7. Οἱ γὰρ καθεύδοντες νυ- L.21, 36.
κτὸς καθεύδουσι, καὶ οἱ με-
θυσκόμενοι νυκτὸς μεθύου- Mt. 24,49
σιν· Eph.5,18.
8. ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες v.5.
νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώ- R.13, 12.14
ρακα πίστεως καὶ ἀγάπης Eph.
καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα 6,14.. 17;.
σωτηρίας, L.21,28.
9. ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ R.9,
θεὸς εἰς ὀργήν, ἀλλ' εἰς πε- 22s. 1Tm.
ριποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ 2,4.
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ,
10. τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ 2Cor. 5,15.
ἡμῶν, ἵνα, εἴτε γρηγορῶμεν 9.R.
εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν 14,8s.
αὐτῷ ζήσωμεν. 4,17.
11. Διὸ παρακαλεῖτε ἀλ- 4,18.
λήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς Ebr. 10,24
τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. Jud. 20s.
12. Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κο- 1Cor. 16,18
πιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊ- 1Tm.
σταμένους ὑμῶν ἐν κυρίῳ 5,17. Ebr.
καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, 13,17
13. καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς
ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ *
διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρη- Mc.9, 50..
νεύετε ἐν ἑαυτοῖς. 2Cor.
14. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑ- 13,11
μᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε 2Th. 3,15.
τοὺς ἀτάκτους, παραμυ- 11.6.
θεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, Ebr. 12,12
ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, Gal.
μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. 6,1s.

R.12. 17.9. 15. Ὁρᾶτε, μή τις κακὸν
1Pt. ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῷ, ἀλ-
3,9. λὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώ-
3,12. κετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ
* εἰς πάντας.
Ph. 4,4;. 16. Πάντοτε χαίρετε,
Col. 4,2.. 17. ἀδιαλείπτως προσεύχε-
R.12, 12; σθε,
Eph. 5,20. 18. ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε·
Col. τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν
3,17. 2,7; Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
1Cor. 14,39 19. Τὸ πνεῦμα μὴ σβέν-
32. νυτε,
1Cor. 14,1. 20. προφητείας μὴ ἐξουθε-
νεῖτε·
1Cor. 14,29 21. πάντα δὲ δοκιμάζετε,
1Jo. τὸ καλὸν κατέχετε,
4,1.
Ph. 1,10; 22. ἀπὸ παντὸς εἴδους
R.12, πονηροῦ ἀπέχεσθε.
9.17; 15,33 23. Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς
Ebr. 13,20 εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλο-
τελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν
Ebr. 4,12. τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ
3,13. τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ
παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη.
Ph. 1,6. 24. Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς,
1Cor. 10,13 ὃς καὶ ποιήσει.
2Th. 3,3; 25. Ἀδελφοί, προσεύχεσθε
3,1. περὶ ἡμῶν.
Col. 4,3. 26. Ἀσπάσασθε τοὺς ἀ-
δελφοὺς πάντας ἐν φιλή-
R.16, 16.. ματι ἁγίῳ.
* 27. Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν κύ-

ριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν Col. 4,16.
ἐπιστολὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις 2Th. 2,2.
ἀδελφοῖς. 3,17.
28. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
R. 16,24 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ'
Ph. ὑμῶν. Ἀμήν.
4,23. [Πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώ-
τη ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.]

ΠΑΥΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

CAP. I.

Laudatio; Christus remunerator. Pia vota.

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς 1Th. 1,1..
καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ
Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πα-
τρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ
Χριστῷ.
2. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη R.1,7 rell.
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
3. Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν 2,13. 1Th.
τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, 1,2s.
ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, 3,6; 12.
ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις
ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη
ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν
εἰς ἀλλήλους,
4. ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν 1Th. 2,19s.
καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλη- 1,7s.
σίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς 2Cor. 7,14.
ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως
ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν
1Th. 2,14.. καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέ-
3,3. χεσθε·
Ph. 5. ἔνδειγμα τῆς δικαίας
1,28. R.2,5 κρίσεως τοῦ θεοῦ, εἰς το
8,17s. καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βα-
L.21, 36. σιλείας τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ ἧς
καὶ πάσχετε,
R. 12,19 6. εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ,
Ap. ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβου-
18,6s. σιν ὑμᾶς θλῖψιν
7. καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομέ-
1Th. νοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ
3,13. ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου Ἰη-
4,16.. σοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέ-
1Pt. 4,13. λων δυνάμεως αὐτοῦ,
2Pt. 3,7;. 8. ἐν πυρὶ φλογὸς διδόντος
R. ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι
2,8. 10,16 θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούου-
Mich. σι τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου
5,14. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
Mt. 9. οἵτινες δίκην τίσουσιν
25,41 ὄλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ προς-
46; 7,23. ώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ

τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐ- Jes. 2,10s.
τοῦ,
10. ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆ- Col. 1,27.
ναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ 3,4.
θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς Sap. 5,1s.
πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεύ- 17.
θη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' R. 2,16.
ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

11. *Εἰς ὃ καὶ προσευχόμε-*
θα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα 1Th. 1,2s.;
ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ 2,12.
θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ 4,3.
πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύ-
νης καὶ ἔργον πίστεως ἐν
δυνάμει,

12. ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ 1Pt. 4,11.
ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη- 16.
σοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν καὶ Ph. 1,20;
ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χά- R. 8,17.
ριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

CAP. II.

Adventus demum praegresso Antichristo, sublato qui retinet. Grate perseverandum.

Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελ-
φοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας 1Th. 4,16s.
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγω- Mt. 24,31
γῆς ἐπ' αὐτόν, [Ebr.10,25.

2. εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευ- 1Th. 5,2s.
θῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς Mt.
μήτε θροεῖσθαι, μήτε διὰ 24,6.
πνεύματος μήτε διὰ λόγου *
μήτε δι' ἐπιστολῆς, ὡς δι' v.15.
ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ 3,17.
ἡμέρα τοῦ κυρίου.

3. *Μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ* Eph. 5,6.
Mt. 24,4; κατὰ μηδένα τρόπον, ὅτι
10ss. ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία
1Tm. 4,1;. πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ
1Jo. 2,18; ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας, ὁ
[Jo. υἱὸς τῆς ἀπωλείας,
17,12 4. ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπερ-
Dan. 11,36 αιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγό-
Ez. 28,2. μενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε
Jes. αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ
14,14 καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυ-
* τὸν ὅτι ἔστι θεός.

5. *Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι*
Act. 17,1. ὢν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον
ὑμῖν;

v.7. 6. *Καὶ νῦν τὸ κατέχον*
οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυ-
φθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυ-
τοῦ καιρῷ.

v.3s. 7. *Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη*
Ap. 17,5; ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μό-
1Jo. 4,3. νον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ
2,18. μέσου γένηται.

8. *Καὶ τότε ἀποκαλυφθή-*
σεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ κύριος
Jes. 11,4. Ἰησοῦς ἀναλώσει τῷ πνεύ-
Ap. ματι τοῦ στόματος αὐτοῦ
19,15 καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφα-
20. νείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ·

Mt. 24,24 9. οὗ ἐστιν ἡ παρουσία
Ap. κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ
13,13 ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ ση-
Dt. 13,1s. μείοις καὶ τέρασι ψεύδους,

* 10. καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς
2Cor. 2,15.. ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμέ-
4,3. νοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην
1,8. τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο
εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς.

R.1, 24.21 11. *Καὶ διὰ τοῦτο πέμ-*

πει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν *
πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι 1Tm. 4,1.
αὐτοὺς τῷ ψεύδει, Jo.5,43.
12. ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ 3,19s.
μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀλη-
θείᾳ ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν R.1, 18.32
τῇ ἀδικίᾳ.
13. Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐ- 1,3s..
χαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε
περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγαπη- *
μένοι ὑπὸ κυρίου, ὅτι εἵλατο 1Th. 1,4.
ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς Eph.
σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύ- 1,4.
ματος καὶ πίστει ἀληθείας,
14. εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ 1Th. 1,5..
τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς 2,12.
περιποίησιν δόξης τοῦ κυ- Tit. 2,14.
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
15. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στή-
κετε καὶ κρατεῖτε τὰς παρα- 3,6. 1Cor.
δόσεις ἃς ἐδιδάχθητε, εἴτε 11,2.
διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς 1Th. 4,1s.
ἡμῶν. 2Tm.
16. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν 3,14.
Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ θεὸς *
καὶ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπή- Jo.3, 16..
σας ἡμᾶς καὶ δοὺς παρά-
κλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα Tit. 3,7.
ἀγαθὴν ἐν χάριτι, 1Pt.
17. παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς 1,3.
καρδίας καὶ στηρίξαι ἐν 1Th. 3,13.
παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ. *

CAP. III.

Pro evangelio precandum. Dissoluti et desides cavendi. Signum genuinae epistolae.

Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, 1Th. 5,25.
ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Col. 4,3..
Ps. 147, λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ
15. δοξάζηται, καθὼς καὶ πρὸς
2Tm. 2,9. ὑμᾶς,
2. καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ
Act. 2,40. τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν
ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων
ἡ πίστις.
1Th. 5,24.. 3. Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ κύριος,
2Tm. ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλά-
2,13.. ξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
Gal. 5,10. 4. Πεποίθαμεν δὲ ἐν κυρίῳ
2Cor. ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλ-
7,16. 1Th. λομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ
5,11. ποιήσετε.
1Chr. 30,18 5. Ὁ δὲ κύριος κατευθύναι
ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν
1Th. 1,3. ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς
Ebr. 12,2s. τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.
6. Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν,
1Th. 4,1s. ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
1Cor. 5,11. στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παν-
R.16, 17. τὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περι-
πατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν
v.10. 2,15. παράδοσιν ἣν παρελάβο-
* σαν παρ' ἡμῶν.
1Th. 1,6.. 7. Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, πῶς
2,10. δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ
ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν,
2Cor. 11,7.. 8. οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφά-
1Cor. γομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν
4,12.. κόπῳ καὶ μόχθῳ νύκτα καὶ
1Th. 2,9. ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς
τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν·
1Cor. 9,4ss.; 9. οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξου-
Act. σίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύ-
20,35 1Cor. πον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖ-
4,16. σθαι ἡμᾶς.

10. Καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. Gen. 3,19. Mt. 10,10
11. Ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους. Eph. 4,28. 1Tm. 5,13.
12. Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. Prov. 12,11 v.6. * 1Th. 4,11. 1Tm. 2,2.
13. Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. Gal. 6,9.
14. Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, * 2Cor. 4,16.
v.6. 1Cor. 5,11; μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ·
5. 15. καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. Mt. 18,15 Lev. 19,17
16. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διαπαντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. 1Th. 5,14; 23. R.15, 33. Ph. 4,9.
2,2. 17. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω. 1Cor. 16,21 Col. 4,18.
1Th. 18. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. 5,28. 2Tm. 4,22.

[Πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.]

ΠΑΥΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

Cap. I.

Curanda Ephesi doctrinae sinceritas. Lex et evangelium; exemplum Pauli. Hymenaeus et Alexander.

v.12.. Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, 2Tm. 1,1.. 2,3.. Col. 1,27. 1Pt. 1,3;
2. Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει. Χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. 2Tm. 1,2.. Ph. 2,22. Tit. 1,4.
3. Καθὼς παρεκάλεσά σε

προςμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πο-
ρευόμενος εἰς Μακεδονίαν, Act. 20,1.
ἵνα παραγγείλῃς τισὶ μὴ 6,3.
ἑτεροδιδασκαλεῖν, Act. 20,30.

4. μηδὲ προσέχειν μύθοις 4,7.
καὶ γενεαλογίαις ἀπεράν- Tit. 1,14.
τοις, αἵτινες ζητήσεις παρέ- 3,9.
χουσι μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν 2Tm. 4,4.
θεοῦ τὴν ἐν πίστει.. 2Pt. 1,16.

5. (Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγ- v. 18s. 4,1s..
γελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ κα- R. 13,
θαρᾶς καρδίας καὶ συνει- 9s.. 1Pt.
δήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως 1,22.. 2Tm.
ἀνυποκρίτου, 1,5.

6. ὧν τινὲς ἀστοχήσαντες
ἐξετράπησαν εἰς ματαιολο- 5,15; 6,4.
γίαν, 20. Tit. 1,10.

7. θέλοντες εἶναι νομοδι- R. 2,21.
δάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε Mt. 22
ἃ λέγουσι μήτε περὶ τίνων 29pp. Jo.
διαβεβαιοῦνται· 3,10.

8. οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς R. 7, 12.14
ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομί- [Ex.
μως χρῆται, 20,3ss.

9. εἰδὼς τοῦτο ὅτι δικαίῳ Gal. 5,23.
νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ 3,19.
καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι R. 6, 14.
καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις
καὶ βεβήλοις, πατραλῴαις *
καὶ μητραλῴαις, ἀνδροφό-
νοις,

10. πόρνοις, ἀρσενοκοί- R. 1, 27;.
ταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύ- Ex.
σταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι 21,16
ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδα- 6,3.. R.
σκαλίᾳ ἀντίκειται, 13,9.

11. κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς
6,15s. δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ,
1Th. 2,4. ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ,

* 12. καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυ-
ναμώσαντί με Χριστῷ Ἰη-
σοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πι-
2,7.. Act. στόν με ἡγήσατο, θέμενος
9,15.. εἰς διακονίαν

* Act. 13. τὸν πρότερον ὄντα
8,3.. βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ
1Cor. 15,9. ὑβριστήν· ἀλλ' ἠλεήθην,
Gal. 1,13. ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπι-
Act. στίᾳ,
3,17; 1Cor. 14. ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ
15,10 R. 5, χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν με-
20; τὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς
2Tm. 1,13. ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

4,9. 15. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πά-
σης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι
Mt. Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς
18,11 1,21. τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς
Jo. 3,17. σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ·
R. 3, 25. 16. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεή-
θην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐν-
δείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς
2Pt. 3,15. τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν,
9. πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελ-
λόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ
εἰς ζωὴν αἰώνιον·

6,15s. Jer. 17. τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώ-
10,10 νων, ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ μό-
Jud. 25. νῳ θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς
2Tm. τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
4,18. R. 16, ἀμήν.)
27.. 18. Ταύτην τὴν παραγγε-
1,25.. v. 3. λίαν παρατίθεμαί σοι, τέ-
κνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς
4,14. προαγούσας ἐπὶ σὲ προφη-

τείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐ- 6,12. 2Tm.
ταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, 4,7.
19. ἔχων πίστιν καὶ ἀγα- Jud.3
θὴν συνείδησιν, ἥν τινες v.5.
ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πί- 3,9; 6,10.
στιν ἐναυάγησαν· 21.4,1.
20. ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ 2Tm. 2,17s;
Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα 4,14..
τῷ σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶ- 1Cor.
σι μὴ βλασφημεῖν. 5,5;11,32.

CAP. II.

Preces publicae; unus omnium Deus. Mulier in ecclesia et domi.

Παρακαλῶ οὖν πρῶτον
πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, Ph. 4,6.
προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχα-
ριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀν-
θρώπων,
2. ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάν- Esr. 6,10.
των τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, Jer.
ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον 29,7. Bar.
διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ 1,11s. R.13,
καὶ σεμνότητι. 1ss..
3. Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ
ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σω- 1,1. 4,10.
τῆρος ἡμῶν θεοῦ, Tit.1,3.L.1,47;
4. ὃς πάντας ἀνθρώπους 2Pt. 3,9;
θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπί- 2Tm. 3,7.
γνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. Ebr.10,26;
5. Εἷς γὰρ θεός, εἷς καὶ Jo. 17,3.
μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώ- Ebr.
πων, ἄνθρωπος Χριστὸς 12,24 4,15;
Ἰησοῦς, Ph.2,7.R.5,15;
6. ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυ- Tit. 2,14;
τρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρ- 1Jo. 2,2;
τύριον καιροῖς ἰδίοις, R.16,25s.
7. εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ
1,12.. R. καὶ ἀπόστολος (ἀλήθειαν
9,1; λέγω, οὐ ψεύδομαι), διδά-
11,13 2Tm. σκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ
1,11. ἀληθείᾳ.
8. Βούλομαι οὖν προσεύ-
Jo. 4,21; χεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παν-
Jac. τὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους
4,8.. 1,6.. χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ δια-
20. λογισμοῦ·
Mc. 11,25 9. ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖ-
κας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ
μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύ-
1Pt. 3,3-5 νης κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν
* πλέγμασιν ἢ χρυσῷ ἢ μαρ-
γαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυ-
τελεῖ,
Tit. 2,3. 10. ἀλλ' ὃ πρέπει γυναιξὶν
ἐπαγγελλομέναις θεοσέβει-
5,10. αν, δι' ἔργων ἀγαθῶν.
11. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μαν-
Eph. 5,22.. θανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ·
1Cor. 12. γυναικὶ δὲ διδάσκειν
14,34 οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεν-
Tit. 2,5. τεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν
Gen. ἡσυχίᾳ.
3,16; 2,22. 13. Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος
1Cor. ἐπλάσθη, εἶτα Εὔα.
11,9; 2Cor. 14. Καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπα-
11,3. τήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖ-
Gen. 3,6. σα ἐν παραβάσει γέγονε·
Sir. 25,32 15. σωθήσεται δὲ διὰ τῆς
5,10. τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν
14. 4,3. ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ
Tit. 2,4s. ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.

CAP. III.

Episcopi et diaconi. Veritatis columna.

1,15.. Πιστὸς ὁ λόγος· Εἴ τις

ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ Act. 20,28
ἔργου ἐπιθυμεῖ. Jac.3,1;
2. Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον Tit. 1,6ss.
ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυ- v.12.
ναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, 5,9;
σώφρονα, κόσμιον, φιλόξε- 3Jo.5 2Tm.
νον, διδακτικόν, 2,24.
3. μὴ πάροινον, μὴ πλή- Lev. 10,8;
κτην, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, Tit.
ἀφιλάργυρον, 1,7..
4. τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς v.12.
προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα Tit. 1,6.
ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης 1Sm. 2,12.
σεμνότητος Lev.21,9.
5. (εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου 5,8.
προστῆναι οὐκ οἶδε, πῶς ἐκ-
κλησίας θεοῦ ἐπιμελήσε- Act. 20,28
ται;)
6. μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυ- 1Cor. 8,1.
φωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ
διαβόλου· v.11?
7. δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυ- 5,10.. 3Jo.
ρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν 12.
ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδι-
σμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ 5,14s. 6,9.
διαβόλου. 2Tm.2,26.
8. Διακόνους ὡσαύτως σε- Act. 6,3..
μνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ v.3.
πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰ- Tit.
σχροκερδεῖς, 1,11.
9. ἔχοντας τὸ μυστήριον v.16; 1,19.
τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ Act.
συνειδήσει· 24,16
10. καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέ-
σθωσαν πρῶτον, εἶτα δια- v.13. 5,22.
κονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄν-
τες.
11. Γυναῖκας ὡσαύτως σε- 5,9.

Tit. 2,3. μνάς, μὴ διαβόλους, νηφα-
λίους, πιστὰς ἐν πᾶσι.
12. Διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς
v.2.. γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων κα-
v.4s. λῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν
ἰδίων οἴκων.
v.10. 13. Οἱ γὰρ καλῶς διακονή-
L.19, 17p. σαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς κα-
1Pt. λὸν περιποιοῦνται καὶ πολ-
5,4; 1Jo. λὴν παῤῥησίαν ἐν πίστει τῇ
3,21. ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
14. Ταῦτά σοι γράφω, ἐλ-
4,13. * πίζων ἐλθεῖν πρός σε τά-
χιον·
1Cor. 16,7; 15. ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰ-
Ebr. δῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ
3,2ss. 10,21 ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν
2Tm. ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος, στῦ-
2,20, Gal. λος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀλη-
2,9. θείας.
16. Καὶ ὁμολογουμένως μέ-
v.9; ** γα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας
Jo. 1,14. μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώ-
16,10 θη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν
17,5. Col. πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις,
2,9. ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπι-
1,23. Mc. στεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελή-
16,15 19. φθη ἐν δόξῃ.

CAP. IV.

Falsi doctores. Timotheus juvenis et exemplar.

2Tm. 3,1ss.. Act. 20,30 Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέ-
1Jo. γει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς
2,18. 2Pt. ἀποστήσονταί τινες τῆς πί-
3,3.. στεως, προσέχοντες πνεύ-
2Th. 2,9. μασι πλάνοις καὶ διδασκα-
2Cor. λίαις δαιμονίων,
11,14 2. ἐν ὑποκρίσει ψευδολό-

γων κεκαυτηριασμένων τὴν 1,19. 2Tm.
ἰδίαν συνείδησιν, 3,5.Tit.1,15.

3. κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέ- Col. 2,8.
χεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ θεὸς 16ss;
ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ Gen. 9,3;
εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς 1Cor. 10,30
καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλή-
θειαν,

4. ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ Gen. 1,31;
καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον Tit.
μετὰ εὐχαριστίας λαμβα- 1,15. R.14,
νόμενον· 14..

5. ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Act.
θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. 10,11ss. R.14,

6. Ταῦτα ὑποτιθέμενος 6.
τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διά-
κονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν-
τρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς 2Tm. 1,5.
πίστεως καὶ τῆς καλῆς δι- 3,10.
δασκαλίας ᾗ παρηκολού- 14s.
θηκας·

7. τοὺς δὲ βεβήλους καὶ 6,20.. 1,4.
γραώδεις μύθους παραιτοῦ. 2Tm.
Γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς 4,4. Tit.
εὐσέβειαν. 1,14.

8. Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνα- v.3. Col.
σία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέ- 2,23.
λιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς 6,6. Mt.
πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπ- 6,33.
αγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς Sap. 10,12
νῦν καὶ τῆς μελλούσης. Sir.19,18. 50,30

9. Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πά-
σης ἀποδοχῆς ἄξιος· 1,15. 3,1.

10. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κο-
πιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, * 6,17.
ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶν- 1Th.
τι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων 1,9.
2,3s. Tit. ἀνθρώπων, μάλιστα πι-
2,10s. στῶν.

11. Παράγγελλε ταῦτα καὶ
Tit. 2,15; δίδασκε.

7. 12. Μηδείς σου τῆς νεότη-
1Cor. 16,11 τος καταφρονείτω, ἀλλὰ
Jer. τύπος γίνου τῶν πιστῶν, ἐν
1,6. λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν
2Cor. 6,6. ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πί-
5,2; στει, ἐν ἁγνείᾳ.

3,14; 13. Ἕως ἔρχομαι, πρόσεχε
Act. 17,11 τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλή-
2Tm. 3,16; σει, τῇ διδασκαλίᾳ.

1Cor. 14. Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ
12,7. χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι
1,18; 5,22. διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέ-
2Tm. σεως τῶν χειρῶν τοῦ πρε-
1,6. Act. σβυτερίου.

8,17.. 15. Ταῦτα μελέτα, ἐν τού-
τοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκο-
πὴ φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν.

Act. 20,28 16. Ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ
2Tm. διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε αὐτοῖς·
3,14. 1Cor. τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυ-
9,27. τὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκού-
22.R. 11,14 οντάς σου.
Jo.10,9.

CAP. V.

Ratio aetatis sexûsque habenda. Quae viduae eligendae. Quomodo presbyteri et castigandi tractandi.

Lev. 19,32 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλή-
ξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πα-
Mt. 23,8. τέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελ-
φούς,

R.16, 13.Jo 2. πρεσβυτέρας ὡς μητέ-
19,27 ρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς
4,12.. ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ.

3. Χήρας τίμα, τὰς ὄντως v.5. 9.16.
χήρας.
4. Εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ
ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν
πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐ-
σεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδι- Mt. 15,4
δόναι τοῖς προγόνοις· τοῦ- Sir.
το γάρ ἐστιν ἀπόδεκτον 3,12s. *
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 2,3;
5. Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ με- L. 2,37.
μονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν 1Cor. 7,32.
θεόν, καὶ προσμένει ταῖς Jer.
δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς 49,11
νυκτὸς καὶ ἡμέρας·
6. ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα v.11.
τέθνηκε. R.8,13? Ap.3,1. Mt.8,22.
7. Καὶ ταῦτα παράγγελλε, 4,11.
ἵνα ἀνεπίληπτοι ὦσιν. v.14.
8. Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ v.4. 3,5;
μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προ- Gal.
νοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται καὶ 6,10?
ἔστιν ἀπίστου χείρων. 2Tm.3,5.
9. Χήρα καταλεγέσθω μὴ 3,11. R.
ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα γε- 16,1.
γονυῖα, ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή, 3,2.
10. ἐν ἔργοις καλοῖς μαρ- 3,7.
τυρουμένη· εἰ ἐτεκνοτρό- 2,15.
φησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ Ebr. 13,2;
ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλι- Jo.
βομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παν- 13,14 L.7,
τὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολού- 44.
θησε.
11. Νεωτέρας δὲ χήρας
παραιτοῦ· ὅταν γὰρ κατα- v.6.
στρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ,
γαμεῖν θέλουσιν,
12. ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν v.8. [1Co.
πρώτην πίστιν ἠθέτησαν· 7,34.

13. ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μαν-
2Th. 3.11. θάνουσι περιερχόμεναι τὰς
Ps. οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀρ-
7,11. 10,19 γαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ
περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ
δέοντα.
1Cor. 7,9. 14. Βούλομαι οὖν νεωτέρας
39s. γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδε-
3,7. Tit. σποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν
2,8. διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοι-
1Cor. 7,5. δορίας χάριν·
15. ἤδη γάρ τινες ἐξετρά-
1,6. πησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ.
6,21. * 16. Εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ
v.4s. 8. ἔχει χήρας, ἐπαρκείτω αὐ-
ταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκ-
κλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χή-
ραις ἐπαρκέσῃ.
1Th. 5,12s. 17. Οἱ καλῶς προεστῶτες
Ebr. πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς
13,17 1Pt. ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ
5,1s. κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδα-
σκαλίᾳ.
Dt. 25,4. 18. Λέγει γὰρ ἡ γραφή·
24,15 „Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώ-
1Cor. 9,9. σεις“, καὶ ἄξιος ὁ ἐργάτης
14. τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.
L.10, 7.p. 19. Κατὰ πρεσβυτέρου
Dt. κατηγορίαν μὴ παραδέχου,
19,15 2Cor. ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν
13,1. μαρτύρων.
Gal. 20. Τοὺς ἁμαρτάνοντας
2,14. ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα
Dt. 17,13 καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι.
21. Διαμαρτύρομαι ἐνώ-
6,13. 2Tm. πιον τοῦ θεοῦ καὶ Χριστοῦ
4,1. ?1Co. Ἰησοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγ-
11,10 γέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς

χωρὶς προκρίματος, μηδὲν
ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. *
22. Χεῖρας ταχέως μηδενὶ 3,10.
ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁ- 4,14. Act.
μαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεαυ- 6,6.
τὸν ἁγνὸν τήρει. 2,2..
23. Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ'
οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ, διὰ τὸν στό- Ps. 104,
μαχόν σου καὶ τὰς πυκνάς 15.
σου ἀσθενείας. Sir.31,32.
24. Τινῶν ἀνθρώπων αἱ Col. 2,23.
ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσι, Gal. 5,19.
προάγουσαι εἰς κρίσιν· τισὶ Eph.
δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. 5,13.
25. Ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ *
ἔργα πρόδηλά ἐστι, καὶ τὰ Gal. 5,22;
ἄλλως ἔχοντα κρυβῆναι οὐ Mt.
δύναται. 5,14.

CAP. VI.

De servis, deceptoribus, damno avaritiae, hominis Dei certamine, divitum officiis.

Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν Tit. 2,9s.
δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπό- Eph.
τας πάσης τιμῆς ἀξίους 6,5p.
ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνο-
μα τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκα- Tit. 2,5.
λία βλασφημῆται. Jac.2,7.
2. Οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες R.14, 16.
δεσπότας μὴ καταφρονεί-
τωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, Ph.16
ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν,
ὅτι πιστοί εἰσι καὶ ἀγαπη-
τοί, οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντι-
λαμβανόμενοι. Ταῦτα δί- 4,11.
δασκε καὶ παρακάλει. Tit.3,8.
3. Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ 1,3..
καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαί- Gal. 1,6ss.
2Tm. 1,13. νουσι λόγοις τοῖς τοῦ κυρίου
Tit. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ
1,13. 9.2,1; κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ,
1Cor. 4. τετύφωται, μηδὲν ἐπι-
8,1s. στάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ
v.20. 1,6.4. ζητήσεις καὶ λογομαχίας,
2Tm. ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις,
2,14. βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πο-
νηραί,
* 5. διαπαρατριβαὶ διε-
2Tm. 3,8. φθαρμένων ἀνθρώπων τὸν
7.5. νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς
ἀληθείας, νομιζόντων πορι-
Tit. 1,11; σμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν.
3,10. Ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιού-
* των.
4,8. 6. Ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας
Ph. 4,11s; ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας.
Job. 1,21. 7. Οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν
Coh. εἰς τὸν κόσμον· δῆλον ὅτι
5,14. οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα.
Prov. 30,8. 8. Ἔχοντες δὲ διατροφὰς
Gen. καὶ σκεπάσματα, τούτοις
28,20 ἀρκεσθησόμεθα.
Sir. 27,1. 9. Οἱ δὲ βουλόμενοι πλου-
Prov. τεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρα-
23,4. 28,22 σμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπι-
Mt. θυμίας πολλὰς ἀνοήτους
19,23 καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθί-
Mt. 13,22 ζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς
ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν.
L.12, 15. 10. Ῥίζα γὰρ πάντων τῶν
Prov. κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία·
1,19. ἧς τινὲς ὀρεγόμενοι ἀπε-
v.21. 1,19. πλανήθησαν ἀπὸ τῆς πί-
5,15. στεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπει-
ραν ὀδύναις πολλαῖς.
2Tm. 3,17. 11. Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε τοῦ

θεοῦ, ταῦτα φεῦγε, δίωκε 2Tm. 2,22.
δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, Dt.
πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, 16,20
πραϋπάθειαν· Ebr.12,14. *
12. ἀγωνίζου τὸν καλὸν 1,18..
ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλα- 1Cor. 9,25;.
βοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς Ph.3, 13s;
ἣν ἐκλήθης καὶ ὡμολόγη- Act.
σας τὴν καλὴν ὁμολογίαν 16,2s.
ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. 4,14. 2Tm.
13. Παραγγέλλω σοι ἐν- 2,2.
ώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ ζωογο- 5,21;. R.4,
νοῦντος τὰ πάντα καὶ Χρι- 17.
στοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρή- Ap.1, 5.Jo.
σαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλά- 18,37
του τὴν καλὴν ὁμολογίαν, 19,11 Mt.
14. τηρῆσαί σε τὴν ἐντο- 27,11
λὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον, 1,18.
μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Tit. 2,13.
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ,
15. ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει
ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνά- 1,11. 17.
στης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασι- Sir.
λευόντων καὶ κύριος τῶν κυ- 1,7s. Ap.
ριευόντων, 19,16.Dt.10,17.Ps.136,3.
16. ὁ μόνος ἔχων ἀθανα- Jo. 5,26;
σίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, 1,18.. Ps.
ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων 104,2
Sir.43,35.

2Tm. οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ τιμὴ
4,18. καὶ κράτος αἰώνιον, ἀμήν.
L.12, 20s. 17. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ
Sir. νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ
5,1. Prov. ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ ἠλπι-
27,24 κέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλό-
11,28 * τητι, ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ τῷ ζῶν-
Act. τι τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάν-
14,15 17. τα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν
18. ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν
Tit. 3,8. ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδό-
Ebr. τους εἶναι, κοινωνικούς,
13,16 19. ἀποθησαυρίζοντας
Mt.6, 20.. ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς
L.16, 9. τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται
v.12. τῆς ὄντως ζωῆς.
* 1,18. 20. Ὦ Τιμόθεε, τὴν πα-
2Tm. 1,14.. ραθήκην φύλαξον, ἐκτρε-
4,7.. πόμενος τὰς βεβήλους κενο-
2Tm. 2,16. φωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς
23.14 ψευδωνύμου γνώσεως,
Tit. 3,9. 21. ἥν τινες ἐπαγγελλόμε-
1,6. 19. νοι περὶ τὴν πίστιν ἠστό-
2Tm. χησαν. Ἡ χάρις μετὰ σοῦ.
2,18. [Πρὸς Τιμόθεον πρώτη
ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας,
ἥτις ἐστὶ μητρόπολις Φρυ-
γίας τῆς Πακατιανῆς.]

ΠΑΥΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

CAP. I.

Fides ab avia et matre et a Paulo accepta servanda. Onesiphori domus.

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰη- 2Cor. 1,1..
σοῦ Χριστοῦ διὰ θελήμα-
τος θεοῦ κατ᾽ ἐπαγγελίαν 2,10. 1Jo.
ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 2,25..
2. *Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέ-* 1Tm.
κνῳ. Χάρις, ἔλεος, εἰρήνη 1,2.. Act.
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χρι- 16,1..
στοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου 1Cor. 4,17.
ἡμῶν. 2Cor. 1,1..
3. *Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ* Act. 24,14
λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν 16..
καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀ-
διάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ R. 1,8s.
μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσί μου
νυκτὸς καὶ ἡμέρας,
4. *ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, με-* 4,9. 21;
μνημένος σου τῶν δακρύων, [Act.
ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, 20,37
5. *ὑπόμνησιν λαμβάνων* *
τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πί- Ph. 2,
στεως, ἥτις ἐνῴκησε πρῶ- 20.22
τον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι
καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ, Act. 16,1.
πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί.
6. *Δι᾽ ἣν αἰτίαν ἀναμιμνή-*
σκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χά- 1Th. 5,19;

1Tm. 4,14; *ρισμα τοῦ θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν*
[Act. *σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν*
8,17.. *χειρῶν μου·*
7. *οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ*
R. 8,15. *θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ*
δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ
Sap. 1,5. *σωφρονισμοῦ.*
v.12.. 8. *Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς*
τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου
2,9.. *ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον*
2,3. 4,5; *αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπά-*
R. 1, *θησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ*
16. *δύναμιν θεοῦ,*
Tit. 3,5. 9. *τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ*
Eph. *καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ, οὐ*
1,4s.. 2,8s.. *κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ*
3,7 *κατ᾽ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χά-*
ριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν
1Cor. 2,7. *Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων*
Tit. *αἰωνίων,*
1,2;3. R. 16, 10. *φανερωθεῖσαν δὲ νῦν*
25s. *διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σω-*
τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
Ebr. 2,14s. *καταργήσαντος μὲν τὸν θά-*
1Cor. *νατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν*
15,26 54ss.. *καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐ-*
αγγελίου,
1Tm. 2,7. 11. *εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ*
Gal. *καὶ ἀπόστολος καὶ διδά-*
2,7.. * *σκαλος ἐθνῶν·*

12. δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα v.8. 2,9.
πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύ- Eph.
νομαι· οἶδα γὰρ ᾧ πεπί- 3,1.. 13.
στευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι
δυνατός ἐστι τὴν παραθή- v.14.. 4,8.
κην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην Col.
τὴν ἡμέραν. 1,5. 2Mc.3,15;
13. Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαι- R. 6,17;
νόντων λόγων, ὧν παρ' ἐμοῦ 2Tm.
ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγά- 4,3;. 1Tm.
πῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 1,5.
14. τὴν καλὴν παραθή- v.12.. 2,2.
κην φύλαξον διὰ πνεύματος 1Tm.
ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν 6,20.
ἡμῖν. R.8,11.
15. Οἶδας τοῦτο ὅτι ἀπε- 4,10. 16.
στράφησάν με πάντες οἱ ἐν
τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶ Φύγελλος 1Cor. 16,19
καὶ Ἑρμογένης.
16. Δῴη ἔλεος ὁ κύριος τῷ 4,19; 1Cor.
Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολ- 16,18
λάκις με ἀνέψυξε καὶ τὴν v.8.
ἅλυσίν μου οὐκ ἐπησχύνθη, Eph. 6,20;
17. ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώ- Act. 28,16
μῃ σπουδαιότερον ἐζήτησέ 20.
με καὶ εὗρε.
18. Δῴη αὐτῷ ὁ κύριος εὑ- Ebr. 4,16.
ρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Καὶ ὅσα ἐν 4,8; 1Tm.
Ἐφέσῳ διηκόνησε, βέλτιον 1,3.
σὺ γινώσκεις.

CAP. II.

Militiae corona. Mali bonis mixti; doctores ne sint vaniloqui et litigiosi.

Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐν- 1,2; Eph.
δυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν 6,10. Ebr.
Χριστῷ Ἰησοῦ, 13,9.
1,13. 2. καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ
1Tm. 6,12; διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦ-
3,2. τα παράθου πιστοῖς ἀν-
θρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ
ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι.
1,8. 4,5; * 3. Σὺ οὖν κακοπάθησον
1Tm. ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰη-
1,18. 6,12. σοῦ Χριστοῦ.
4. Οὐδεὶς στρατευόμενος
1Cor. 9,25. ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου
2Cor. πραγματείαις, ἵνα τῷ στρα-
10,3. τολογήσαντι ἀρέσῃ.
5. Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ
4,7s. στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομί-
1Cor. 9,26s; μως ἀθλήσῃ.
7.10. 6. Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν
1Tm. 4,16? δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν με-
ταλαμβάνειν.
* 7. Νόει ἃ λέγω· δώσει γάρ
Prov. 2,6; σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι.
1Cor. 8. Μνημόνευε Ἰησοῦν Χρι-
15,4. 17ss; στὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν,
R. 1,3.. ἐκ σπέρματος Δαυΐδ, κατὰ
τὸ εὐαγγέλιόν μου,
1,8. 11s.. 9. ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι
δεσμῶν ὡς κακοῦργος, ἀλλ'
Act. 28,30 ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται.
Ph.1, 10. Διὰ τοῦτο πάντα ὑπο-
12ss.; 2,17. μένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα
Col. καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι
1,24. 2Cor. τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ
1,6; δόξης αἰωνίου.
1Tm. 4,9; 11. Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ
R.6, συναπεθάνομεν, καὶ συζή-
8.4s; 8,17. σομεν·
Ap. 5,10.. 12. εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμ-
βασιλεύσομεν· εἰ ἀρνούμε-

θα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται Mt. 10,33
ἡμᾶς·
13. εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος R.3, 3ss.
πιστὸς μένει· ἀρνήσασθαι 9,6..
γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται. 1Cor.1,9.. 11,2.
14. Ταῦτα ὑπομίμνησκε,
διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον 4,1. *
τοῦ κυρίου μὴ λογομαχεῖν· 1Tm.
εἰς οὐδὲν χρήσιμον ἐπὶ κα- 6,4. 1Cor.
ταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. 11,16 Tit.
15. Σπούδασον σεαυτὸν 3,9;
δόκιμον παραστῆσαι τῷ 2,7s. 1Tm.
θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυν- 4,6;
τον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λό- 2Cor. 6,7.
γον τῆς ἀληθείας. L.12,42.p.
16. Τὰς δὲ βεβήλους κενο- v.23.. Tit.
φωνίας περιΐστασο· ἐπὶ 3,9.
πλεῖον γὰρ προκόψουσιν 3,13.
ἀσεβείας,
17. καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς
γάγγραινα νομὴν ἕξει· ὧν
ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Φίλη- 1Tm. 1,20.
τος,
18. οἵτινες περὶ τὴν ἀλή- 1Tm. 6,21.
θειαν ἠστόχησαν, λέγοντες 1,6;
τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέ- 1Cor. 15,12
ναι, καὶ ἀνατρέπουσι τήν Eph. 2,5s.
τινων πίστιν. Act.23,6..
19. Ὁ μέντοι στερεὸς θε- 1Cor.
μέλιος τοῦ θεοῦ ἕστηκεν, 3,11. Ap.
ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην· 7,2.
„Ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας Num. 16,5;
αὐτοῦ“, καί· „Ἀποστήτω 21.26
ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομά- Jo. 10,14
ζων τὸ ὄνομα κυρίου.“ Mt.7,23;
20. Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ 13,25 47s.
ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ 1Cor.
ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα 3,12.
R. 9,21. καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς
1Cor. τιμήν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν·
12,23 21. ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ
2Cor. 6,17; ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται
Prov. 25,4. σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμέ-
R. νον καὶ εὔχρηστον τῷ δε-
9,23. σπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγα-
3,17. Eph. θὸν ἡτοιμασμένον.
2,10. 22. Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπι-
1Tm. 6,11. θυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δι-
4,12. καιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην,
1,5. Sir. εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλου-
27,8. μένων τὸν κύριον ἐκ καθα-
ρᾶς καρδίας.
v.16.. 1Tm. 23. Τὰς δὲ μωρὰς καὶ
6,20. ἀπαιδεύτους ζητήσεις παρ-
4,7. 1,4. αιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσι
6,4. μάχας·
24. δοῦλον δὲ κυρίου οὐ
1Tm. 3,3. δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ' ἤπιον
Tit. εἶναι πρὸς πάντας, διδακτι-
1,7;9. κόν, ἀνεξίκακον,
v.3.. R. 25. ἐν πραότητι παιδεύον-
15,1. τα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους·
Act. 11,18 μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ θεὸς
μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν
1Tm. 4,3; ἀληθείας,
1Cor. 15,34 26. καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς
1Tm. τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζω-
3,7; 1Pt. γρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ
4,2. ἐκείνου θέλημα.

CAP. III.

Extremi temporis malitia et calamitas. Utilitas Scripturae Sacrae.

* Τοῦτο δὲ γίνωσκε ὅτι ἐν
1Tm. ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσον-
4,1.. ται καιροὶ χαλεποί.

2. Ἔσονται γὰρ οἱ ἄν-
θρωποι φίλαυτοι, φιλάργυ- L.17, 26ss.
ροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, R.1,
βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπει- 29ss.
θεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι,
3. ἄστοργοι, ἄσπονδοι,
διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμε- 1Tm. 3,11..
ροι, ἀφιλάγαθοι, ?Jo.6,70..
4. προδόται, προπετεῖς,
τετυφωμένοι, φιλήδονοι Ph. 3,19.
μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, 2Pt.2,13;
5. ἔχοντες μόρφωσιν εὐσε- Tit. 1,16.
βείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς 1Tm.
ἠρνημένοι· καὶ τούτους 6,5. Mt.
ἀποτρέπου. 7,15;18,17.
6. Ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ
ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας Tit. 1,11;
καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναι- 2Pt.
κάρια σεσωρευμένα ἁμαρ- 2,14. *
τίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις
ποικίλαις,
7. πάντοτε μανθάνοντα 1Cor. 8,1ss;
καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν 1Tm.
ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. 2,4. 4,3;
8. Ὃν τρόπον δὲ Ἰαννῆς Ex.7, 11.22
καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν
Μωϋσεῖ, οὕτω καὶ οὗτοι Act. 13,8.
ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, 10.
ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι 1Tm. 6,5.
τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν
πίστιν.
9. Ἀλλ᾽ οὐ προκόψουσιν v.13.
ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια 1Tm. 5,24.
αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν,
ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. Ex.7,12.
10. Σὺ δὲ παρηκολούθη- 8,18s. 9,11;
κάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ 1Tm.
ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πί- 4,6.
στει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ
ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ,
11. τοῖς διωγμοῖς, τοῖς πα-
Act. 13,50 θήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν
14,2. Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν
19.22 Λύστροις· οἵους διωγμοὺς
Act. 26,22 ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων με
2Cor. ἐῤῥύσατο ὁ κύριος.
1,10; Mt. 12. Καὶ πάντες δὲ οἱ θέ-
16,24 λοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χρι-
Jo. 15,19 στῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται.
1Pt. 4,12s. 13. Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι
Act. καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ
14,22 2,17. τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ
1Tm. πλανώμενοι.
4,1. 14. Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμα-
2,2.1, 13.12 θες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς
* παρὰ τίνος ἔμαθες,
1,5. 1Tm. 15. καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ
4,6. ἱερὰ γράμματα οἶδας τὰ
δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς
Jo. 5,39. σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
2Pt. 1,19s; 16. Πᾶσα γραφὴ θεόπνευ-
R. στος καὶ ὠφέλιμος πρὸς δι-
15,4. 4,23s. δασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον,
1Cor. πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς
10,11 παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ,
1Tm. 6,11. 17. ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ
2Pt. θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν
1,21. ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.
2,21.Sir.50,31.

CAP. IV.

Insistendum. Mortem praemiumque jam prospiciens varia nuntiat et jubet.

1Tm. 5,21. Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον
* τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ Χρι-
Act. 10,42 στοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν

ζῶντας καὶ νεκροὺς κατὰ 1Pt. 4,5;
τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ Tit. 2,13.
τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· L.23,42;
2. κήρυξον τὸν λόγον, ἐπί- Jes. 58,1;
στηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, Act. 24,25
ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρα- 20,20
κάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυ- 2,24s.
μίᾳ καὶ διδαχῇ.
3. Ἔσται γὰρ καιρός, ὅτε 3,1ss.
τῆς ὑγιαινούσης διδασκα- 1,13. 1Tm.
λίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ 1,10.
κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας 6,3..
ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι δι- Jes. 30,10
δασκάλους, κνηθόμενοι τὴν Jer.
ἀκοήν· 5,31. Mich.2,11.
4. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀλη-
θείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέ- 1Tm.
ψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους 6,10; 4,7..
ἐκτραπήσονται. Tit.1,14.10.
5. Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι, κα- 2,3.
κοπάθησον, ἔργον ποίησον 1Cor. 1,17.
εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακο- Act.
νίαν σου πληροφόρησον. 21,8; 20,24
6. Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδο- Ph.2, 17..
μαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς 1,23.
ἀναλύσεως ἐφέστηκε. [2Pt.1,14.
7. Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν 1Tm. 6,12.
ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τε-
τέλεκα, τὴν πίστιν τετή- Act. 20,24
ρηκα· Ph.3,14.1Cor.9,25.Ebr.12,1.
8. λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ
τῆς δικαιοσύνης στέφανος, 2,5. Ap.
ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν 2,10.
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος Jac. 1,12.
κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοί, 1Pt. 5,4;
ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπη- Tit.
κόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. 2,13..

v.21.. Tit. 9. Σπούδασον ἐλθεῖν πρός
3,12. με ταχέως.
Col. 4,14.. 10. Δημᾶς γάρ με ἐγκατέ-
v.16.. λιπεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν
1Jo. 2,15. αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς
Θεσσαλονίκην, Κρήσκης
Tit. 1,4.. εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς
Δαλματίαν·
Col. 4,14. 11. Λουκᾶς ἐστὶ μόνος μετ'
10.. ἐμοῦ. Μάρκον ἀναλαβὼν
Ph.24 1Pt. ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστι γάρ
5,13. μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν.
Tit. 3,12. 12. Τύχικον δὲ ἀπέστειλα
Eph. εἰς Ἔφεσον.
6,21.. 13. Τὸν φελόνην, ὃν ἀπέ-
Act. 16,8.. λιπον ἐν Τρῳάδι παρὰ
Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε,
καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα
1Tm. τὰς μεμβράνας.
1,20. 14. Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς
Act. 19,33 πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο·
2Cor. ἀποδώῃ αὐτῷ ὁ κύριος κα-
11,15 τὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
Ps. 28,4. 15. Ὃν καὶ σὺ φυλάσσου·
* 3,8. λίαν γὰρ ἀνθέστηκε τοῖς
ἡμετέροις λόγοις.
16. Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπο-
[Jo. 16,32 λογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρε-
γένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγ-
v.10.. 1,15; κατέλιπον (μὴ αὐτοῖς λο-
Act. 7,60.. γισθείη)·
Act. 17. ὁ δὲ κύριός μοι παρέ-
26,22 23,11 στη καὶ ἐνεδυνάμωσέ με,
27,23 ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα
Ph. 1,12s. πληροφορηθῇ καὶ ἀκού-
Act. σωσι πάντα τὰ ἔθνη· καὶ
9,15.. ἐῤῥύσθην ἐκ στόματος λέ-
Dn. 6,23. οντος.

18. Καὶ ῥύσεταί με ὁ κύ- 3,11. Mt.
ριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πο- 6,13.
νηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βα-
σιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουρά- v.1..
νιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς 1Tm. 1,17..
αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. 6,16.
19. Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Act. 18,2..
Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφό- 1,16.
ρου οἶκον.
20. Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κο- R.16, 23;.
ρίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέ- Act.
λιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθε- 21,29 20,4;
νοῦντα. 15.
21. Σπούδασον πρὸ χει- v.9.. 1,4.
μῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεταί
σε Εὔβουλος καὶ Πούδης
καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ
Tit. 3,15. οἱ ἀδελφοὶ πάντες.
22. Ὁ κύριος Ἰησοῦς Χρι-
Ph.25 Ph. στὸς μετὰ τοῦ πνεύματός
4,23. σου. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.
Gal. 6,18. [Πρὸς Τιμόθεον δευτέρα,
τῆς Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶ-
τον ἐπίσκοπον χειροτονη-
θέντα, ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης,
ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη
Παῦλος τῷ Καίσαρι Νέ-
ρωνι.]

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ.

Cap. I.

Cretae agenda; Cretenses mendaces; puris omnia pura.

Παῦλος δοῦλος θεοῦ, R.1,1 2Pt.
ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χρι- 1,1;
στοῦ, κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν R.8, 28.33
θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθεί-
ας τῆς κατ' εὐσέβειαν, 1Tm.4,3. 3,16;
2. ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου 2Tm.
ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς 1,1.9; Ebr.
θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, 6,18.
3. ἐφανέρωσε δὲ καιροῖς R.16, 25s.
ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν 1Tm.
κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην 2,6; 1Th.
ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σω- 2,4..
τῆρος ἡμῶν θεοῦ, 2,10. 1Tm. 2,3..
2Tm. 4,10. 4. Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κα-
2Cor. 2,12. τὰ κοινὴν πίστιν. Χάρις,
7,6ss. ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πα-
8,6ss. τρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χρι-
12,18 Gal. στοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.
2,1.3. * 5. Τούτου χάριν κατέλι-
[Act. πόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ
27,7 ss. λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ
καταστήσῃς κατὰ πόλιν
Act. 14,23 πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι
2Tm. διεταξάμην·
2,2. 6. εἴ τις ἐστὶν ἀνέγκλητος,
1Tm. 3,2; μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα
4s. Dt. ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγο-
21,20 ρίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα.
1Tm. 3,2s.. 7. Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον

ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς θεοῦ 1Cor. 4,1.
οἰκονόμον· μὴ αὐθάδη, μὴ
ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ Lev. 10,9.
πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ,
8. ἀλλὰ φιλόξενον, φιλά- Ebr. 13,2..
γαθον, σώφρονα, δίκαιον,
ὅσιον, ἐγκρατῆ,
9. ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ 2Th. 2,15.
τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, Ph.
ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακα- 2,16.
λεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ 2,1. 2Tm.
ὑγιαινούσῃ καὶ τοὺς ἀντι- 1,13;
λέγοντας ἐλέγχειν. 4,2.
10. Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ *
ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι 1Tm. 1,6.4.
καὶ φρεναπάται, μάλιστα
οἱ ἐκ περιτομῆς, Gal.2,12.
11. οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν· [Mt. 22,34
οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνα- 2Tm.
τρέπουσι, διδάσκοντες ἃ μὴ 3,6.
δεῖ, αἰσχροῦ κέρδους χάριν. 1Pt. 5,2.
12. Εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος Ez.
αὐτῶν προφήτης· „Κρῆτες 13,19 Epi-
ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, menid.
γαστέρες ἀργαί.“ [Act.17,28.
13. Ἡ μαρτυρία αὕτη 1Cor. 15,33
ἐστὶν ἀληθής. Δι' ἣν αἰ-
τίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτό-
μως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ 2,2. v.9.
πίστει, 2Tm.4,2.
14. μὴ προσέχοντες Ἰου- 3,9. 1Tm.
δαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς 1,4..
ἀνθρώπων ἀποστρεφομέ- Mt. 15,9.
νων τὴν ἀλήθειαν. Col.2,20s;
15. Πάντα καθαρὰ τοῖς 1Tm. 4,3s..
καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμια- R.14,
σμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν 14.20 Mt.
καθαρόν, ἀλλὰ μεμίανται 15,11

Sir. 39,32 αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συν-
Hag. εἴδησις.
2,12s. 16. Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰ-
2Tm. δέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦν-
3,5. R.2, ται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ
23. ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔρ-
2Tm. 3,17. γον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

CAP. II.

Praecipienda singulis. Gratia salutaris.

1,9. 1Tm. Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ
6,3; ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ·
5,1s. 3,2.8. 2. πρεσβύτας νηφαλίους
εἶναι, σεμνούς, σώφρονας,
1,13. 2Tm. ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ
1,13. ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ·
1Th. 1,3; 3. πρεσβύτιδας ὡσαύτως
Eph. ἐν καταστήματι ἱεροπρε-
5,3. 1Tm. πεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ
2,9s; πολλῷ δεδουλωμένας, κα-
3,11; 2,12. λοδιδασκάλους,
4. ἵνα σωφρονίζωσι τὰς
1Tm. νέας, φιλάνδρους εἶναι, φι-
5,14. λοτέκνους,
Prov. 5. σώφρονας, ἁγνάς, οἰκου-
7,11s. * ῥούς, ἀγαθάς, ὑποτασσο-
1Pt. 3,1ss; μένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν,
1Tm. ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
6,1.. R. βλασφημῆται.
14,16 6. Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως
παρακάλει σωφρονεῖν,
1Tm. 4,12. 7. περὶ πάντα σεαυτὸν
1Pt. παρεχόμενος τύπον καλῶν
5,3. ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ
* ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα,
v.1.. 8. λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνω-
στον· ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐν-

τραπῇ, μηδὲν ἔχων περὶ 1Tm. 5,14.
ἡμῶν λέγειν φαῦλον. *

9. Δούλους ἰδίοις δεσπό- 1Tm. 6,1.
ταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶ- Eph.
σιν εὐαρέστους εἶναι, μὴ 6,5p. 1Pt.
ἀντιλέγοντας, 2,18.

10. μὴ νοσφιζομένους, ἀλ-
λὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυ-
μένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν δι-
δασκαλίαν τὴν τοῦ σωτῆρος 1,3..
ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶ- 1Pt. 2,12.
σιν. Neh.5,9.

11. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις 3,4. 1Jo.
τοῦ θεοῦ σωτήριος πᾶσιν 4,9;
ἀνθρώποις, 1Tm.2,4.. *

12. παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα
ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν 2Pt.
καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας 1,4.
σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ
εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν Ph. 2,15.
αἰῶνι,

13. προσδεχόμενοι τὴν μα- 1Th.
καρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφά- 1,10. 1Pt.
νειαν τῆς δόξης τοῦ μεγά- 1,7.
λου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν 2Tm. 4,8.
Ἰησοῦ Χριστοῦ, 1Tm.6,14.

14. ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ 1Tm. 2,6.
ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς Mt.
ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ 20,28 1Jo.
καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν πε- 1,9. 1Pt.
ριούσιον, ζηλωτὴν καλῶν 2,9..
ἔργων. 3,1.Eph.2,10..

15. Ταῦτα λάλει καὶ πα- 1Tm. 4,11;
ρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ 5,20;
πάσης ἐπιταγῆς· μηδείς 4,12.
σου περιφρονείτω.

CAP. III.

Facienda per Dei misericordiam regeneratis; vitandi haeretici. Mandata et salutationes.

R.13, 1ss. Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρ-
1Pt. χαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσ-
2,13s. σεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς
v.8. 2,14.. πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους
2Tm. 3,17. εἶναι,
2. μηδένα βλασφημεῖν, ἀ-
2Tm. 2,24s. μάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶ-
Ph. σαν ἐνδεικνυμένους πραό-
4,5. Eph. τητα πρὸς πάντας ἀνθρώ-
4,2.. πους.
Eph. 5,8. 3. Ἦμεν γάρ ποτε καὶ
2,2s. ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς,
1Cor. 6,11. πλανώμενοι, δουλεύοντες
ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποι-
1Pt. 2,1. κίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ
διάγοντες, στυγητοί, μι-
σοῦντες ἀλλήλους.
4. Ὅτε δὲ ἡ χρηστότης
2,11.. 10.. καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφά-
νη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ,
2Tm. 1,9. 5. οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δι-
Eph. καιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν
2,9; 5,26. ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐ-
R.6,4 τοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς δια
Jo. 3,5.. λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ
Ez. 36,26 ἀνακαινώσεως πνεύματος
ἁγίου,
Jo. 7,39. 6. οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλου-
Act. σίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
2,16.. Jes. τοῦ σωτῆρος ἡμῶν,
32,15 7. ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκεί-
R.3, 24;. νου χάριτι κληρονόμοι γε-
8,16s. νώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς
24. αἰωνίου.

8. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ 1Tm. 4,9..
περὶ τούτων βούλομαί σε 2,15.
διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φρον-
τίζωσι καλῶν ἔργων προΐ- v.14.
στασθαι οἱ πεπιστευκότες *
τῷ θεῷ. Ταῦτά ἐστι τὰ κα- 1Tm. 2,3.
λὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώ-
ποις·
9. μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ 1,14. 1Tm.
γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ 4,7.
μάχας νομικὰς περιΐστασο· 6,4. 1,4.
εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μά- Ebr.
ταιοι. 13,9.
10. Αἱρετικὸν ἄνθρωπον 1Tm. 6,3ss.
μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νου- Mt.
θεσίαν παραιτοῦ, 18,15 2Th.3,6..14.
11. εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται 2Jo. 10.
ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει
ὢν αὐτοκατάκριτος. Jo.3,18.
12. Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν
πρὸς σε ἢ Τύχικον, σπού- 2Tm. 4,12. Eph.6,21..

2Tm. 4,9. δασον ἐλθεῖν πρός με εἰς
Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρι-
κα παραχειμάσαι.
13. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ
1Cor. 3,5.. Ἀπολλὼ σπουδαίως πρό-
Act. πεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς
18,24 λείπῃ.
v.8. 14. Μανθανέτωσαν δὲ καὶ
1Tm. 6,18. οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων
Jac. 2,14s. προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγ-
Ph. 4,17; καίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν
Mt. ἄκαρποι.
7,19. 2Pt. 15. Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ'
1,8; ἐμοῦ πάντες· ἄσπασαι τοὺς
Gal. 5,6; φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.
R. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.
16,24 2Th. [Πρὸς Τίτον τῆς Κρητῶν
3,18. ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκο-
πον χειροτονηθέντα ἐγρά-
φη ἀπὸ Νικοπόλεως τῆς
Μακεδονίας.]

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ.

Commendatio servi fugitivi conversi praevia. Salutationes.

Παῦλος, δέσμιος Χρι- v.9..
στοῦ Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος 2Cor. 1,1..
ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ R.16,
ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, 3.al.

* 2. καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ἀγαπητῇ,
Col. 4,17; καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρα-
Ph. τιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶ-
2,25. 2Tm. κόν σου ἐκκλησίᾳ.
2,3. 3. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
B.1,7 rell. ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Eph. 1,16. 4. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου

πάντοτε, μνείαν σου ποιού- R.1,8s..
μενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν
μου,
5. ἀκούων σου τὴν ἀγάπην Eph. 1,15.
καὶ τὴν πίστιν, ἣν ἔχεις Col.
πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ 1,4. 9ss.
εἰς πάντας τοὺς ἁγίους,
6. ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πί- Tit. 1,4;
στεώς σου ἐνεργὴς γένηται Gal.
ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγα- 5,6. Ebr.
θοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστὸν 10,24
Ἰησοῦν. Jo. 15,4.
7. Χαρὰν γὰρ ἔχομεν πολ- * 2Cor.
λὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ 7,4..
ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγ- v.20. 2Tm.
χνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται 1,16.
διὰ σοῦ, ἀδελφέ.
8. Διὸ πολλὴν ἐν Χριστῷ
παῤῥησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν 2Th. 3,6;
σοι τὸ ἀνῆκον, 1Th. 2,6s.
9. διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον 2Cor. 8,8.
παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν ὡς
Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ v.1. Eph.
δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ Χρι- 3,1. 4,1.
στοῦ. 2Tm. 1,8.
10. Παρακαλῶ σε περὶ τοῦ
ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν 1Cor. 4,15;.
τοῖς δεσμοῖς μου, Ὀνήσιμον, Col.
11. τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, 4,9.
νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρη- v.18. 1Tm.
στον, ὃν ἀνέπεμψα. 4,8.
12. Σὺ δὲ αὐτὸν τοῦτ' ἔστι ** v.17.
τὰ ἐμὰ σπλάγχνα προσλα- 1Sam. 18,1.
βοῦ,
13. ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς
ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ Ph. 2,30.
σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δε- 1Cor.
σμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, 16,17..

14. χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώ-
μης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆ-
v.8s. 2Cor. σαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγ-
9,7. κην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλλὰ
κατὰ ἑκούσιον.
15. Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο
ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα
1Tm. 4,8. αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς,
16. οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ'
1Tm. 6,2. ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγα-
Mt. πητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσῳ
23,8; Eph. δὲ μᾶλλον σοί, καὶ ἐν σαρκὶ
6,5. καὶ ἐν κυρίῳ.
1Cor. 7,22. 17. Εἰ οὖν με ἔχεις κοινω-
v.6. νόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς
1.12. ἐμέ.
Tit. 2,10. 18. Εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ
* ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει.
19. Ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα
2Th. 3,17; τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω·
1Cor. ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σε-
9,11. αυτόν μοι προσοφείλεις.
20. Ναί, ἀδελφέ, ἐγώ σου
ὀναίμην ἐν κυρίῳ· ἀνάπαυ-
v.7.. σόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν
Χριστῷ.
2Cor. 7,15s. 21. Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ
σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι
καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω ποιήσεις.
22. Ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ
Ph. 2,24. μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι
1,25. διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν
Ebr. 13,19 χαρισθήσομαι ὑμῖν.
23. Ἀσπάζεταί σε Ἐπα-
Col. 1,7.. φρᾶς, ὁ συναιχμάλωτός μου
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
Act. 12,12. 24. Μάρκος, Ἀρίσταρ-

χος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ Act. 27,2;. συνεργοί μου. 2Tm.4,10s.Col.4,14.
25. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ 2Tm. 4,22.. τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν.
[Πρὸς Φιλήμονα ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Ὀνησίμου οἰκέτου.]

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Cap. I.

Filius ultimus et supremus. Angelis major.

Πολυμερῶς καὶ πολυ- Num. 12,6s.
τρόπως πάλαι ὁ θεὸς λα- R.3,2
λήσας τοῖς πατράσιν ἐν L.1, 70..
τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτου *
τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλη- 9,26; 12,25
σεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, 3,5s.Mt.17,5.
2. ὃν ἔθηκε κληρονόμον 2,7s.
πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς R.8, 17.
αἰῶνας ἐποίησεν· v.10.11,3.Jo.1,3..
3. ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς Sap. 7,26.
δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς Col.
ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων 1,15 2,9;.
τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς Sir.
δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ 43,28 *
καθαρισμὸν ποιησάμενος 9,14. 26;
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθι- 12,2..
σεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύ- 8,1.. Mt.
νης ἐν ὑψηλοῖς, 26,64..
4. τοσούτῳ κρείττων γενό-
μενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ
διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς Ph. 2,9s.
κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Eph.1,21.

5. Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν
5,5. Ps.2,7 ἀγγέλων· „Υἱός μου εἶ σύ,
ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε“;
2Sm. 7,14. καὶ πάλιν· „Ἐγὼ ἔσομαι
Ps.89 αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς
27;28 ἔσται μοι εἰς υἱόν“;
10,5; 2,10s. 6. Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ
R.8, τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰ-
29; Ps. κουμένην, λέγει· „Καὶ προς-
97,7. κυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες
Lxx. ἄγγελοι θεοῦ.“
7. Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγ-
Ps. 104,4 γέλους λέγει· „Ὁ ποιῶν τοὺς
ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ
πυρὸς φλόγα“·
8. πρὸς δὲ τὸν υἱόν· „Ὁ
Ps. 45,7s. θρόνος σου, ὁ θεός, εἰς τὸν
Thr. αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος
5,19. * εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς
βασιλείας σου.
9. Ἠγάπησας δικαιοσύνην
Act. καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ
10,38 τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ θεός, ὁ
Jes. 61,1. θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιά-

σεως παρὰ τοὺς μετόχους
σου.“
10. Καί· „Σὺ κατ᾽ ἀρχάς, Ps. 102,
κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, 26-28
καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰ- Ap. 4,11.
σὶν οἱ οὐρανοί·
11. αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ 2Pt. 3,10.
δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς *
ἱμάτιον παλαιωθήσονται, Jes. 51,6.
12. καὶ ὡςεὶ περιβόλαιον 34,4.
ἑλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγή- Ap. 6,14.
σονται, σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ 13,8.
τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι.“
13. Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγ-
γέλων εἴρηκέ ποτε· „Κάθου 10,13 Ps.
ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ 110,1
τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπό- 1Cor. 15,25
διον τῶν ποδῶν σου“; Mt.22,44.
14. Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λει- v.7.
τουργικὰ πνεύματα εἰς δια- Ps. 34,8.
κονίαν ἀποστελλόμενα διὰ 91,11 L.1,
τοὺς μέλλοντας κληρονο- 19al.
μεῖν σωτηρίαν; 2,3.5.16s.

CAP. II.

Perseverandum. Calamitatibus consummandus qui fratres morte consummaret.

Διὰ τοῦτο δεῖ περισ- 4,1s.
σοτέρως ἡμᾶς προσέχειν
τοῖς ἀκουσθεῖσι, μήποτε
παραῤῥυῶμεν.
2. Εἰ γὰρ ὁ δι᾽ ἀγγέλων Act. 7,53..
λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέ- Gal.
βαιος καὶ πᾶσα παράβασις 3,19.
καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον 10,28
μισθαποδοσίαν·
3. πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα 10,29 12,25
τηλικαύτης ἀμελήσαντες

1,2. Eph. σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λα-
2,17; βοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ
1Jo. 1,1ss. κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάν-
L.1,2 των εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη,
R.15, 4. συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ
19.. Mc. θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι
16,20 καὶ ποικίλαις δυνάμεσι καὶ
1Cor. 12,4. πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς
11. κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν.
v.16. 1,14; 5. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέ-
1,6. ταξε τὴν οἰκουμένην τὴν
6,5. 2Pt. μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦ-
3,13. μεν.
4,4. 6. Διεμαρτύρατο δέ πού
Ps.8, 5-7. τις λέγων· „Τί ἐστιν ἄν-
θρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐ-
τοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι
ἐπισκέπτῃ αὐτόν;
7. Ἠλάττωσας αὐτὸν βρα-
Lxx. L.22, χύ τι παρ᾽ ἀγγέλους, δόξῃ
43. καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐ-
24,26 * τὸν καὶ κατέστησας αὐτὸν
ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου,
1,2. Mt.11 8. πάντα ὑπέταξας ὑποκά-
27.. τω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.“ Ἐν
Eph. 1,22; γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ
1Cor. πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ
15, 27;26 ἀνυπότακτον· νῦν δὲ οὔπω
Col. 3,3s.. ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα
ὑποτεταγμένα,
5,7ss. Ph.2, 9. τὸν δὲ βραχύ τι παρ᾽
6ss.. ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέ-
πομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πά-
θημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ
Jo. 3,16; τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως
11,52 8,52. χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς
2Cor. γεύσηται θανάτου.
5,14s. 10. Ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι᾽

ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ R.11,36..;
πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς 8,29s.
δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχη- 5,8s.
γὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν 12,2. Act.
διὰ παθημάτων τελειῶσαι. 3,15..
11. Ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ 13,12 Jo.
οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάν- 17,19
τες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαι- 11,16
σχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς Mt. 12,49
καλεῖν, 28,10..
12. λέγων· „Ἀπαγγελῶ τὸ Ps.
ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς 22,23 R.8,
μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας 29.
ὑμνήσω σε.“
13. Καὶ πάλιν· „Ἐγὼ ἔσο- Jes. 8,17.
μαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ.“
Καὶ πάλιν· „Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ Jes.
τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ 8,18. Jo.
θεός.“ 6,37.44.65.
14. Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία v.10. 1,14.
κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ *
σαρκός, καὶ αὐτὸς παρα- R. 8,3..
πλησίως μετέσχε τῶν αὐ- Jo.
τῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου 1,14.
καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος 2Tm. 1,10.
ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' 1Cor. 15,26
ἔστι τὸν διάβολον, Jo.8,44.12,31.
15. καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους 9,14.
ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ L.1, 74.
παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν
δουλείας. Gal.4,1ss.
16. Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέ- v.5.
λων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ 8,9.
σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπι- R.4,
λαμβάνεται. 16..
17. Ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάν- v.10. 14.
τα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆ-
ναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται 4,15. 7,26.
3,2. καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ
5,1; 1,3. πρὸς τὸν θεόν, εἰς τὸ ἱλά-
1Jo. 2,2.. σκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ
4,9. λαοῦ.
13,12 18. Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν
4,15s. 5,7ss. αὐτὸς πειρασθείς, δύναται
2. τοῖς πειραζομένοις βοηθῆ-
σαι.

CAP. III.

Mose major. Ne Mosis aequalibus similes.

2,11; 9,15. Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι,
Ph. κλήσεως ἐπουρανίου μέτο-
3,14. χοι, κατανοήσατε τὸν ἀπό-
4,14. Jo. στολον καὶ ἀρχιερέα τῆς
20,21 ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν,
1,2. Act. 2. πιστὸν ὄντα τῷ ποιή-
2,36. σαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋ-
v.5. Num. σῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.
12,7. 3. Πλείονος γὰρ οὗτος δό-
8,6. ξης παρὰ Μωϋσῆν ἠξίωται,
Zach. 6,12s. καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν
ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευά-
σας αὐτόν.
4. Πᾶς γὰρ οἶκος κατα-
* σκευάζεται ὑπό τινός (ὁ
2,10s. δὲ πάντα κατασκευάσας,
Eph. 3,15. θεός),
v.2.. 5. καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς
Num. ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θε-
12,7; Jo. ράπων, εἰς μαρτύριον τῶν
5,46. λαληθησομένων,
1,1ss. 6. Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ
10,21 τὸν οἶκον αὐτοῦ· οὗ οἶκός
2Cor. 6,16.. ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάνπερ τὴν
Eph. παῤῥησίαν καὶ τὸ καύχημα
2,22. τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους
v.14.. βεβαίαν κατάσχωμεν.

7. Διό, καθὼς λέγει τὸ 9,8. 10,15
πνεῦμα τὸ ἅγιον, „σήμερον, Act.
ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκού- 28,25
σητε, 4,7.Ps.95,7-11.
8. μὴ σκληρύνητε τὰς καρ-
δίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παρα- Ex. 17,7.
πικρασμῷ κατὰ τὴν ἡμέραν Num.
τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, 14,22 Dt.
9. οὗ ἐπείρασάν με οἱ πα- 6,16.
τέρες ὑμῶν· ἐδοκίμασάν με, Jes. 63,10
καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσ- **
σαράκοντα ἔτη. Num.14,22.
10. Διὸ προςώχθισα τῇ
γενεᾷ ἐκείνῃ καὶ εἶπον· Ἀεὶ *
πλανῶνται τῇ καρδίᾳ. Αὐ-
τοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς
μου·
11. ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ Num. 14,23
μου· Εἰ εἰςελεύσονται εἰς 28ss.
τὴν κατάπαυσίν μου.“ 4,9.Dt.12,9.
12. Βλέπετε, ἀδελφοί, μή-
ποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρ- 12,15 v.18.
δία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ 4,11;
ἀποστῆναι ἀπὸ θεοῦ ζῶν- 9,14. 10,31
τος, Mt.10,28.
13. ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυ- 10,25 1Th.
τοὺς καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, 5,11;
ἄχρις οὗ τὸ σήμερον καλεῖ- 2Cor. 6,2.
ται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις L.19,
ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἁμαρ- 42.44
τίας. R.7,11.Gen.3,13.
14. Μέτοχοι γὰρ τοῦ Χρι- v.1..
στοῦ γεγόναμεν, ἐάνπερ τὴν v.6. 6,11;
ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέ- [1,3.
χρι τέλους βεβαίαν κατά- 11,1. 2Cor.
σχωμεν, 9,4.11,17.
15. ἐν τῷ λέγεσθαι· „Σή- v.7..
μερον, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ
ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε
τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ
παραπικρασμῷ.“
* 16. Τίνες γὰρ ἀκούσαντες
v.8.. Num. παρεπίκραναν; ἀλλ᾽ οὐ πάν-
14,29 τες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύ-
30.35 πτου διὰ Μωϋσέως;
v.10.. 17. Τίσι δὲ προςώχθισε
τεσσαράκοντα ἔτη; οὐχὶ
Num. 14,22 τοῖς ἁμαρτήσασιν ὧν τὰ
23.29 κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ;
1Cor. 10,5. 18. Τίσι δὲ ὤμοσε μὴ εἰς-
v.11.. ελεύσεσθαι εἰς τὴν κατά-
4,2s. Jud.5 παυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς
R.11, ἀπειθήσασι;
20.31 19. Καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ
10,39 ἠδυνήθησαν εἰςελθεῖν δι᾽
Num. 20,12 ἀπιστίαν.
Dt.1,32.35.

CAP. IV.

Dei quies fide paranda. Verbi divini vis.

v.11. Φοβηθῶμεν οὖν, μήποτε,
v.6. 9. καταλειπομένης ἐπαγγελίας
εἰςελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυ-
σιν αὐτοῦ, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν
12,15 ὑστερηκέναι.
Mt. 5,5; 2. Καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγε-
Ex.6, λισμένοι, καθάπερ κἀκεῖ-
4.3,8. νοι· ἀλλ᾽ οὐκ ὠφέλησεν ὁ
R.10, 18.16 λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ
** συγκεκραμένος τῇ πίστει
τοῖς ἀκούσασιν.
3. Εἰςερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν
10,39 κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαν-
3,11. τες, καθὼς εἴρηκεν· „Ὡς
Ps. 95,11 ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· Εἰ
εἰςελεύσονται εἰς τὴν κατά-
παυσίν μου“, καίτοι τῶν ἔρ-

γων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ?Mt. 25,34
γενηθέντων.
4. Εἴρηκε γάρ που περὶ τῆς
ἑβδόμης οὕτω· „Καὶ κατέ- Gen. 2,2.
παυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ?Jo. 5,17.
ἔργων αὐτοῦ“,
5. καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· „Εἰ
εἰςελεύσονται εἰς τὴν κατά- v.8s.
παυσίν μου.“
6. Ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται v.1.
τινὰς εἰςελθεῖν εἰς αὐτήν,
καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελι-
σθέντες οὐκ εἰςῆλθον δι' 3,19.
ἀπείθειαν,
7. πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέ-
ραν, „σήμερον“ ἐν Δαυὶδ Lxx.
λέγων μετὰ τοσοῦτον χρό-
νον, καθὼς προείρηται, 3,7. *
„σήμερον, ἐὰν τῆς φωνῆς Ps. 95,7s.
αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκλη-
ρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.“
8. Εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς Jos. 22,4.
κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ Dt.
ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα 31,7.
ἡμέρας.
9. Ἄρα ἀπολείπεται σαβ- 2Th. 1,7.
βατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ.
10. Ὁ γὰρ εἰςελθὼν εἰς τὴν
κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐ-
τὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν Ap. 14,13
ἔργων αὐτοῦ, ὥςπερ ἀπὸ
τῶν ἰδίων ὁ θεός. v.4..
11. Σπουδάσωμεν οὖν εἰς- 2Pt. 1,10.
ελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατά-
παυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ 3,17s. 1Cor.
τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς 10,6. 11s.
ἀπειθείας. [Jac.5,10.

Jer. 23,29 12. Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ
1Pt. θεοῦ καὶ ἐνεργής, καὶ τομώ-
1,23; Ap. τερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαι-
1,16. ραν δίστομον, καὶ διικνού-
Eph. 6,17; μενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς
Sap. 7,23. καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε
L.2, καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐν-
38; 1Cor. θυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρ-
14,25 δίας·
Jo. 12,48 13. καὶ οὐκ ἔστι κτίσις
Sir. ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ,
39,25 42,20 πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετρα-
23,28 χηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς
Job. 26,6. αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.
3,1. 14. Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα
8,1; 6,20. μέγαν, διεληλυθότα τοὺς οὐ-
7,26. 9,24; ρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ
10,23 θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολο-
3,1. 1Tm. γίας.
6,12. 15. Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιε-
5,2. ρέα μὴ δυνάμενον συμ-
2,17. παθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις
2,18. ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κα-
10.; 7,26. τὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα,
1Pt. 2,22.. χωρὶς ἁμαρτίας.
10,22 16. Προσερχώμεθα οὖν με-
7,19. τὰ παῤῥησίας τῷ θρόνῳ
1Jo. 3,21. τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν
ἔλεον καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς
2,18. Ps. εὔκαιρον βοήθειαν.
32,5s.

CAP. V.

Aarone major; sacerdos melchisedecianus. Lectorum tarditas.

Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ
ἀνθρώπων λαμβανόμενος
ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίστα-
2,17. ται τὰ πρὸς τὸν θεόν, ἵνα

προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυ- 8,3.
σίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, 9,9.
2. μετριοπαθεῖν δυνάμε- 4,15.
νος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλα-
νωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς [12,1
περίκειται ἀσθένειαν· Act.28,20.
3. καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, *
καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω 7,27.
καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν Lev. 9,7.
ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. 16,6.
4. Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμ-
βάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ ὁ Jo.
καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, 3,27. *
καθάπερ καὶ ὁ Ἀαρών. Ex.28,1.
5. Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς Lev.8
οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γενη- Jo. 8,54.
θῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λα- Jer.
λήσας πρὸς αὐτόν· „Υἱός 30,21 1,5..
μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γε- Ps.
γέννηκά σε“· 2,7.
6. καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέ- 6,20.
γει· „Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶ- 7,1ss. 17.
να κατὰ τὴν τάξιν Μελχι- Ps. 110,4
σεδέκ.“ Zach.6,13.
7. Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς 2,14..
σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τε L.22,
καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν 42pp. 44.
δυνάμενον σώζειν αὐτὸν Mt.27
ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς 46.p. Ps.22
ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προς- 13,15
ενέγκας καὶ εἰσακουσθεὶς
ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, ?11,7.12,28.
8. καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν Ps. 22,22
ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν, Ph.
9. καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο 2,7s.
πᾶσι τοῖς ὑπακούουσιν αὐ- 2,10. 7,28.
τῷ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, 25. 6,20.
10. προσαγορευθεὶς ὑπὸ
τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ
v.6.. τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.
7,1. 11. Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ
λόγος καὶ δυσερμήνευτος
6,12. 1Cor. λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγό-
14,20 νατε ταῖς ἀκοαῖς.
Jo. 16,12 12. Καὶ γὰρ ὀφείλοντες
εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν
χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε
* τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τινὰ τὰ
6,1. 3,14. στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν
Gal. λογίων τοῦ θεοῦ, καὶ γεγό-
4,3; 1Cor. νατε χρείαν ἔχοντες γάλα-
3,2. κτος καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς.
[1Pt. 2,2. 13. Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων
2Cor γάλακτος ἄπειρος λόγου
3,9? 1Cor. δικαιοσύνης· νήπιος γάρ
3,1; ἐστι.
2,6s. Eph. 14. Τελείων δέ ἐστιν ἡ στε-
4,13s. 2Tm. ρεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν
2,19. τὰ αἰσθητήρια γεγυμνα-
σμένα ἐχόντων πρὸς διάκρι-
Jes. 7,15s. σιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.
Gen. 3,5.

CAP. VI.

Ad perfectiora tendendum. Defectio irreparabilis. Perseverandum.

5,12. Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρ-
χῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον, ἐπὶ
τὴν τελειότητα φερώμεθα,
1Cor. 3,10. μὴ πάλιν θεμέλιον κατα-
9,14. βαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ
Act. 20,21 νεκρῶν ἔργων καὶ πίστεως
ἐπὶ θεόν,
9,10. Act. 2. βαπτισμῶν διδαχῆς, ἐπι-
2,38; θέσεώς τε χειρῶν, ἀναστά-
8,17; 24,15 σεώς τε νεκρῶν καὶ κρίματος
25.. αἰωνίου.

3. Καὶ τοῦτο ποιήσομεν,
ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ θεός. Jac.4,15..
4. Ἀδύνατον γάρ, τοὺς v.6..
ἅπαξ φωτισθέντας, γευσα- 10,32
μένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς Jo. 4,10.
ἐπουρανίου καὶ μετόχους γε-
νηθέντας πνεύματος ἁγίου, 1Cor. 12-14
5. καὶ καλὸν γευσαμένους Jes.
θεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλ- 52,7.
λοντος αἰῶνος, 2,5.12,22ss.Eph.1,18s.
6. καὶ παραπεσόντας, πά- 10,26 29.
λιν ἀνακαινίζειν εἰς με- 12,17
τάνοιαν, ἀνασταυροῦντας 2Pt. 2,20s.
ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ Mt.12 31pp.
καὶ παραδειγματίζοντας.
7. Γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν Dt. 32,2.
ἐπ' αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμε- Jes.
νον ὑετὸν καὶ τίκτουσα βο- 55,10 ss.
τάνην εὔθετον ἐκείνοις, δι'
οὓς καὶ γεωργεῖται, μετα- 2Pt. 1,3-8
λαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ
θεοῦ·
8. ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας Jes. 5,6.
καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ Gen.
κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος 3,17s.
εἰς καῦσιν. 10,27.Dt.29,23.
9. Πεπείσμεθα δὲ περὶ
ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείτ- Gal. 5,10.
τονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, 2Cor. 7,16.
εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν.
10. Οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεός,
ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου *10, 32-34
ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης ἧς Ap.
ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα 2,19.
αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς 1Th. 1,3.
ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. Mt.10,42.
11. Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκα-
στον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδεί- 3,6. 14.
10,22 κνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν
Col. 2,2.. πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος
R.4, 21.. ἄχρι τέλους,
5,11. 12. ἵνα μὴ νωθροὶ γένη-
c.11. 13,7; σθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ
6,15.. πίστεως καὶ μακροθυμίας
Gal.3 16.19 κληρονομούντων τὰς ἐπαγ-
Act. 3,25. γελίας.
11,8. 13. Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγ-
Jes. γειλάμενος ὁ θεός, ἐπεὶ κατ'
45,23 οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὀμό-
Gen. 22,16 σαι, ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ,
* Gen. 14. λέγων· „Ἦ μὴν εὐλο-
22,17 γῶν εὐλογήσω σε καὶ πλη-
θύνων πληθυνῶ σε“·
10,36 15. καὶ οὕτω μακροθυμή-
Col. 1,11. σας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας.
Jac. 5,7s. 16. Ἄνθρωποι μὲν γὰρ κα-
τὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι,
καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλο-
Ex. 22,11 γίας πέρας εἰς βεβαίωσιν
ὁ ὅρκος·
17. ἐν ᾧ περισσότερον
βουλόμενος ὁ θεὸς ἐπιδεῖξαι
v.13. 11,9. τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγ-
4,1; γελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς
R.11, 29; βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν
L.1, 73. ὅρκῳ,
18. ἵνα διὰ δύο πραγμάτων
Tit. 1,2. ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνα-
R.3, 4.. τον ψεύσασθαι θεόν, ἰσχυ-
ρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ
3,6. καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς
12,1s. Col. προκειμένης ἐλπίδος,
1,5. 19. ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν
τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ
βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην

εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ κατα- 9,3..
πετάσματος, 24.8,1..
20. ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ 10,20 4,14.
ἡμῶν εἰςῆλθεν Ἰησοῦς, κα- 2,10.
τὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ Jo. 14,2s.
ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν
αἰῶνα. 5,6..7,1ss.16.

CAP. VII.

Sacerdos melchisedecianus perpetuus.

Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, Gen. 14,18
βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ
θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συν- *
αντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέ-
φοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν Gen. 14,15
βασιλέων καὶ εὐλογήσας 9;19.
αὐτόν,
2. ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάν- v.4. Gen.
των ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶ- 14,20
τον μὲν ἑρμηνευόμενος βα- 1,9..
σιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα 11,7.
δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὅ Ps. 76,2;
ἐστι βασιλεὺς εἰρήνης, Jes.9,5s.
3. ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγε- v.6..
νεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν
ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος v.16s. [Jo.
ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ 7,27.
υἱῷ τοῦ θεοῦ, — μένει ἱερεὺς 12,34
εἰς τὸ διηνεκές. 10,12.14.
4. Θεωρεῖτε δέ, πηλίκος οὗ-
τος ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ v.2.. Gen.
ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ 28,22
πατριάρχης. Lev. 27,30
5. Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν
Λευῒ τὴν ἱερατείαν λαμβά-
νοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀπο- Num.
δεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν 18,21 21.28
νόμον, τοῦτ᾽ ἔστι τοὺς ἀδελ-

[Gen. 35,11 φοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξελη-
Act. λυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος
2,30. Ἀβραάμ·
v.3. Esr. 6. ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος
2,62. ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκε τὸν
Ἀβραὰμ καὶ τὸν ἔχοντα
v.1.. 6,13s. τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε.
11,17 7. Χωρὶς δὲ πάσης ἀντι-
λογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ
κρείττονος εὐλογεῖται.
8. Καὶ ὧδε μὲν δεκάτας
v.23. ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι
v.17. λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρ-
24.3.. τυρούμενος ὅτι ζῇ.
R. 6,19? 9. Καί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, δια
Ἀβραὰμ καὶ Λευῒ ὁ δεκά-
τας λαμβάνων δεδεκάτωται·
v.5. 10. ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ
v.1.. πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν
αὐτῷ ὁ Μελχισεδέκ.
v.18s. 8,7. 11. Εἰ μὲν οὖν τελείωσις
9,9. διὰ τῆς Λευϊτικῆς ἱερωσύ-
Gal. 3,21. νης ἦν (ὁ λαὸς γὰρ ἐπ᾽ αὐ-
* 8,6. τῇ νενομοθέτητο), τίς ἔτι
χρεία, κατὰ τὴν τάξιν Μελ-
5,6. χισεδὲκ ἕτερον ἀνίστασθαι
ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν
5,4. Ἀαρὼν λέγεσθαι;
12. Μετατιθεμένης γὰρ τῆς
ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ
v.18. νόμου μετάθεσις γίνεται.
13. Ἐφ᾽ ὃν γὰρ λέγεται
v.17; Num. ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας μετέ-
18,6s. σχηκεν, ἀφ᾽ ἧς οὐδεὶς προς-
8,4. 13,10 έσχηκε τῷ θυσιαστηρίῳ·
Jo. 14. πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ
7,42.. Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος
Ap. 5,5.. ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν περὶ

ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλά- *
λησε.
15. Καὶ περισσότερον ἔτι
κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ
τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδὲκ 5,6..
ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος,
16. ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντο- v.5. 9,10?
λῆς σαρκίνης γέγονεν, ἀλ- *
λὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκα- v.3.
ταλύτου. 25.9,14.
17. Μαρτυρεῖ γάρ· „Ὅτι 10,15 *
σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κα- Ps. 110,4
τὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.“
18. Ἀθέτησις μὲν γὰρ γί- v.11s.
νεται προαγούσης ἐντολῆς
διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ 10,4. 13,9.
ἀνωφελές R.8,3.Gal.4,9.
19. (οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν v.11.
ὁ νόμος), ἐπεισαγωγὴ δὲ Act. 13,39
κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς
ἐγγίζομεν τῷ θεῷ. 10,19.14.Eph. 3,12..
20. Καὶ καθ' ὅσον οὐ χω- Jo.
ρὶς ὁρκωμοσίας 1,17.
21. (οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὁρ-
κωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγο-
νότες, ὁ δὲ μετὰ ὁρκωμοσίας
διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐ-
τόν· „Ὤμοσε κύριος καὶ οὐ Ps.
μεταμεληθήσεται· Σὺ ἱε- 110,4
ρεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν *
τάξιν Μελχισεδέκ“),
22. κατὰ τοσοῦτον κρείτ- 6,17;
τονος διαθήκης γέγονεν ἔγ- 8,6. 9,15.
γυος Ἰησοῦς. 12,24.13,20.
23. Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰ- v.8.
σι γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ Num. 20,24
θανάτῳ κωλύεσθαι παρα-
μένειν·
24. ὁ δέ, διὰ τὸ μένειν αὐ-
v.16s. τὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαρά-
βατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην,
25. ὅθεν καὶ σώζειν εἰς
10,14 τὸ παντελὲς δύναται τοὺς
v.19. Jo. προσερχομένους δι' αὐτοῦ
14,6. τῷ θεῷ, πάντοτε ζῶν, εἰς τὸ
9,24. ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.
1Jo. 2,1R. **26.** Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν
8,34. ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος,
ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρι-
4,15 σμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν
4,14. 8,1.. καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρα-
Eph. νῶν γενόμενος,
4,10. 27. ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν
5,3.. 9,25s. ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιε-
10,11 ρεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν
Lev. 4,3al. ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀνα-
φέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ·
10,14 9,12. τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ,
26. ἑαυτὸν ἀνενέγκας.
28. Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώ-
πους καθίστησιν ἀρχιερεῖς
5,1s. ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος
v.21. δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ
4,7. τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα
5,8s.. τετελειωμένον.

CAP. VIII.

Coelestis sacerdos foederis novi.

5,11. 7,1ss. Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς
λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν
7,26.. ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν
12,2.. 1,3.. δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγα-
λωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
v.5. 9,11s. 2. τῶν ἁγίων λειτουργὸς
καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθι-

νῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος καὶ 9,2s. 9.24.
οὐκ ἄνθρωπος.
3. Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς 5,1. 10,11
τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ
θυσίας καθίσταται· ὅθεν
ἀναγκαῖον, ἔχειν τι καὶ τοῦ- 9,12. 14.
τον ὃ προσενέγκῃ. Eph.5,2.
4. Εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, *
οὐδ᾽ ἂν ἦν ἱερεύς, ὄντων τῶν 9,6s. 13,10
ἱερέων τῶν προσφερόντων 11.
κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα,
5. οἵτινες ὑποδείγματι καὶ 9, 23s. 9
σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπου- 10,1.
ρανίων, καθὼς κεχρημάτι- Col. 2,17.
σται Μωϋσῆς μέλλων ἐπι-
τελεῖν τὴν σκηνήν („Ὅρα Ex. 25,40
γάρ, φησί, ποιήσῃς πάντα Act.
κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέν- 7,44.
τα σοι ἐν τῷ ὄρει“)· Ap.15,5..
6. νυνὶ δὲ διαφορωτέρας
τέτευχε λειτουργίας, ὅσῳ *
καὶ κρείττονός ἐστι διαθή- 7,22.. 2Cor.
κης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείτ- 3,6.
τοσιν ἐπαγγελίαις νενομο- 7,11.
θέτηται. R.3,27.
7. Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη
ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέ- 7,11. 18.
ρας ἐζητεῖτο τόπος. 9,9.
8. Μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς *
λέγει· „Ἰδού, ἡμέραι ἔρχον- 10,16 Jer.
ται, λέγει κύριος, καὶ συντε- 31,
λέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ 31-34
καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα δια-
θήκην καινήν,
9. οὐ κατὰ τὴν διαθήκην, Jer. 31,32
ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν 9,18.
αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβο- Ex.
μένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, 19,4s.
ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰ-
γύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέ-
μειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου,
Jer. 15,1. κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει
Hos. 1,9. κύριος.
Jer. 31,33 10. Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη
ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ
Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας
Ez. ἐκείνας, λέγει κύριος· Διδοὺς
36,26 νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν
Prov. 3,3. αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐ-
2Cor. τῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ
3,3; 6,16.. ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ
αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν.
Jer. 31,34 11. Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν
* ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ
καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, λέγων· Γνῶθι τὸν
κύριον· ὅτι πάντες εἰδή-
Jes. 54,13 σουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν
Jo. ἕως μεγάλου αὐτῶν.
6,45.. 12. Ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς
ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν
Jes. 43,25 ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν
R. 11,27 ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνη-
* σθῶ ἔτι.“
v.8. 13. Ἐν τῷ λέγειν· Καινήν,
πεπαλαίωκε τὴν πρώτην·
τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γη-
10,37 2Cor. ράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.
3,14.

CAP. IX.

Sanctuarium adumbratio coeli hominibus morte Christi aperiendi.

v.17s. * v.10. Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώ-
?v.11 τη δικαιώματα λατρείας, τό
8,5. τε ἅγιον κοσμικόν.
Gal. 4,3. 2. Σκηνὴ γὰρ κατεσκευά-

σθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε λυχ- Ex. 25-27
νία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ 40;
πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις 25,31 23.30
λέγεται ἅγια. *
3. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον Ex. 26,31
καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λε- 33.36
γομένη ἅγια ἁγίων,
4. χρυσοῦν ἔχουσα θυμια- Ex. 30,1?;
τήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς 25,10
διαθήκης περικεκαλυμμέ-
νην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ 1Rg. 8,9?;
στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ Ex. 16,15
μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν Num.
ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλά- 17,10
κες τῆς διαθήκης, Ex. 25,16; 18.22
5. ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χε- Ez.
ρουβὶμ δόξης κατασκιάζον- 1,10. 10,4.
τα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν
οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ
μέρος.
6. Τούτων δὲ οὕτω κατε-
σκευασμένων, εἰς μὲν τὴν Num. 18,7.
πρώτην σκηνὴν διαπαντὸς
εἰςίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λα- 10,11
τρείας ἐπιτελοῦντες,
7. εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ Ex. 30,10
τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιε- Lv.16
ρεύς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ v.22.
προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ 7,27.
τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· 5,3; Num.
8. τοῦτο δηλοῦντος τοῦ 15,25
πνεύματος τοῦ ἁγίου, μή- 3,7..
πω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν v.24s. 10,19
ἁγίων ὁδόν, ἔτι τῆς πρώτης 6,18s
σκηνῆς ἐχούσης στάσιν,
9. ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν 10,1s.
καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ᾽
ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προς- * 5,1.
φέρονται μὴ δυνάμεναι κα-
v.14. 10,4. τὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν
22; λατρεύοντα,
13,9. 6,2. 10. μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ
Lev. 11.al. πόμασι καὶ διαφόροις βα-
* πτισμοῖς, δικαιώματα σαρ-
v.13. 1Pt. κὸς μέχρι καιροῦ διορθώ-
3,21. σεως ἐπικείμενα.
Col. 2,16. 11. Χριστὸς δὲ παραγενό-
3,1. μενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόν-
10,1. των ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζο-
v.24. 8,1s. νος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς,
7,26.. οὐ χειροποιήτου, τοῦτ᾽ ἔστιν
[2Co. 5,1. οὐ ταύτης τῆς κτίσεως,
v.13;. 12. οὐδὲ δι᾽ αἵματος τρά-
v.26. 13,20 γων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ
Act. ἰδίου αἵματος, εἰςῆλθεν ἐφά-
20,28 παξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν
10,14 λύτρωσιν εὑράμενος.
Lev. 16,3. 13. Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων
14s.; καὶ τράγων καὶ σποδὸς δα-
Num. 19,9. μάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κε-
17. κοινωμένους ἁγιάζει πρὸς
τὴν τῆς σαρκὸς καθαρό-
τητα·
7,16. 26.. 14. πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα
1Cor. τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύ-
15,45 1Pt. ματος αἰωνίου ἑαυτὸν προς-
1,19.. ήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ,
10,2. 22, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν
6,1; ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς
3,12. * τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι.
7,22.. 1Tm. 15. Καὶ διὰ τοῦτο διαθή-
2,5. κης καινῆς μεσίτης ἐστίν,
2,14; ὅπως θανάτου γενομένου
R. 3,25. εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ
Act. 13,39 πρώτῃ διαθήκῃ παραβά-
17,30 σεων, τὴν ἐπαγγελίαν λά-

βωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς 3,1. R.
αἰωνίου κληρονομίας. 4,13. 1Pt.
16. Ὅπου γὰρ διαθήκη, 1,4. Act.
θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι 26,18
τοῦ διαθεμένου·
17. διαθήκη γὰρ ἐπὶ νε- Gal. 3,15.
κροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε
ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος.
18. Ὅθεν οὐδ᾽ ἡ πρώτη
χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνι- v.7.
σται.
19. Λαληθείσης γὰρ πά- Ex. 24,3.
σης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ
Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λα-
βὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ Ex. 24,6.
τράγων μετὰ ὕδατος καὶ
ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, Lev. 14,4.
αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάν- Ex.
τα τὸν λαὸν ἐῤῥάντισε, 24,7?
20. λέγων· „Τοῦτο τὸ αἷ- Ex. 24,8;
μα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετεί- Zach.
λατο πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός.“ 9,11. Mt.
21. Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ 26,28
πάντα τὰ σκεύη τῆς λει- Ex. 40
τουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως 29,21 Lev.
ἐῤῥάντισε. 8,15.19.
22. Καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι [Nm. 31,23
πάντα καθαρίζεται κατὰ
τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματ- Lev. 17,11
εκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις. [5,11
23. Ἀνάγκη οὖν, τὰ μὲν
ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς v.9. 8,5.
οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζε- 10,1..
σθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουρά-
νια κρείττοσι θυσίαις παρὰ v.14.
ταύτας. [13,15s.
24. Οὐ γὰρ εἰς χειροποίη- v.11..
τα ἅγια εἰςῆλθεν ὁ Χριστός,

10,1.. R. ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν,
5,14. ἀλλ᾽ εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν,
4,14. νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προς-
7,25.. ώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν,
v.12. 7,27. 25. οὐδ᾽ ἵνα πολλάκις
προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥςπερ ὁ
v.7.. 10,2s. ἀρχιερεὺς εἰςέρχεται εἰς τὰ
ἅγια κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐν αἵ-
v.12. ματι ἀλλοτρίῳ·
26. ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλά-
κις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς
κόσμου, νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ
1,1s. 1Cor. συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς
10,11 ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς
10,5. θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται.
Gen. 3,19. 27. Καὶ καθ᾽ ὅσον ἀπόκει-
Job. ται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ
30,23 ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο
6,2. 2Cor. κρίσις,
5,10.. 28. οὕτω καὶ ὁ Χριστός,
10,12 ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ
R. 6,10. πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρ-
5,6. τίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς
2,14s. ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς
4,15; 10,36 αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς
Jud. 21. σωτηρίαν.
1Th. 1,10.

CAP. X.

Piaculum corporis Christi.
Cavenda defectio et fluctuatio.

8,5.. Col. Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος
2,17. τῶν μελλόντων ἀγαθῶν,
9,11. οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν
23. πραγμάτων, κατ᾽ ἐνιαυτὸν
* 9,9. ταῖς αὐταῖς θυσίαις, ἃς
25. προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνε-
v.4. 7,19. κές, οὐδέποτε δύναται τοὺς
9,9. προσερχομένους τελειῶσαι·
14. * 2. ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο

προσφερόμεναι, διὰ τὸ μη- v.18.
δεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν
ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας
ἅπαξ κεκαθαρμένους; v.22.
3. Ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνη- Lev. 16,21
σις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν· Hos.
4. ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύ- 8,13.
ρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν v.11. 9,12s.
ἁμαρτίας. Ps.50,13.22s.
5. Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν 1,6.
κόσμον λέγει· „Θυσίαν καὶ Ps. 40,7.
προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας,
σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· Lxx; 2,14.
6. ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ
ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας.
7. Τότε εἶπον· Ἰδού, ἥκω Ps. 40,8s;
(ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγρα- Jo.5,
πται περὶ ἐμοῦ) τοῦ ποιῆ- 39;30 4,34.
σαι, ὁ θεός, τὸ θέλημά
σου.“
8. Ἀνώτερον λέγων· „Ὅτι v.5s.
θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ Ps. 50,8s.
ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ Mich.
ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας 6,7. Mt.
οὐδὲ εὐδόκησας“, αἵτινες 9,13..
κατὰ τὸν νόμον προσφέ- 8,4.. 7,11.
ρονται,
9. τότε εἴρηκεν· „Ἰδοὺ v.7..
ἥκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά *
σου“· ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, 8,13.
ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ· 7,12.18.
10. ἐν ᾧ θελήματι ἡγια- Eph. 1,5.9.
σμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσ- v.14..
φορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ 13,12
Χριστοῦ ἐφάπαξ. Col.1,22. 9,14. 1Pt.
11. Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς 2,24. *
ἕστηκε καθ' ἡμέραν λει- 8,3.
τουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς

v.1.. 4. πολλάκις προσφέρων θυ-
σίας, αἵτινες οὐδέποτε δύ-
νανται περιελεῖν ἁμαρτίας·
v.10. 9,26. 12. αὐτὸς δέ, μίαν ὑπὲρ
7,27. ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυ-
1,13. σίαν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθι-
12,2.. Ps. σεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ,
110,1 13. τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος
2,8.. „ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐ-
1Cor. 15,25 τοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
αὐτοῦ.“
14. Μιᾷ γὰρ προσφορᾷ
v.1s. 9,12. τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς
v.10.. τοὺς ἁγιαζομένους.
2,11; 7,17. 15. Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ
9,8. τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Μετὰ
* γὰρ τὸ προειρηκέναι·
8,10.. 16. „Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν
Jer. 31,33 διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς
μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας“,
λέγει κύριος· „Διδοὺς νό-
Jer. 31,33 μους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν,
* καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν
ἐπιγράψω αὐτούς,
8,12.. 17. καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐ-
Jer. τῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν
31,34 * οὐ μὴ μνησθήσομαι ἔτι.“
18. Ὅπου δὲ ἄφεσις τού-
v.2. των, οὐκέτι προσφορὰ περὶ
ἁμαρτίας.
v.22.. Eph. 19. Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί,
3,12.. παῤῥησίαν εἰς τὴν εἴσοδον
9,8. 12. τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰη-
2Pt. σοῦ,
1,11. 20. ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν
6,19s. ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν,
9,3. διὰ τοῦ καταπετάσματος,
Jo. 2,21. τοῦτ' ἔστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,

21. καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν 4,14; 3,6.
οἶκον τοῦ θεοῦ, 1Tm.3,15.
22. προσερχώμεθα μετὰ 4,16;
ἀληθινῆς καρδίας ἐν πλη- 6,11. 1Th.
ροφορίᾳ πίστεως, ἐῤῥαντι- 1,5.
σμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ 9,13s. 12,24
συνειδήσεως πονηρᾶς, 1Pt.1,2;
23. καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα Ez. 36,25
ὕδατι καθαρῷ, κατέχωμεν 1Cor. 6,11.
τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος Eph.
ἀκλινῆ (πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγ- 5,26..
γειλάμενος) 3,6.1..;11,11. 6,17s.
24. καὶ κατανοῶμεν ἀλλή- Col.
λους εἰς παροξυσμὸν ἀγά- 3,16.
πης καὶ καλῶν ἔργων, 13,1ss.
25. μὴ ἐγκαταλείποντες 6,11s?
τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν,
καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ πα- 3,13. 1Th.
ρακαλοῦντες, καὶ τοσούτῳ 5,11.
μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγί- v.37.
ζουσαν τὴν ἡμέραν. Jac.5,8s. 1Cor.
26. Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρ- 10,11
τανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λα- v.32. Tit.
βεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀλη- 1,1.
θείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν 6,4-6
ἀπολείπεται θυσία, 1Jo.5,16s.
27. φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ 9,27.
κρίσεως, καὶ πυρὸς ζῆλος 12,29 Zeph.
ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπε- 1,18.
ναντίους. 3,8.al.
28. Ἀθετήσας τις νόμον
Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν Dt. 17,6.
ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν Num. 35,30
ἀποθνήσκει· 15,30.al.
29. πόσῳ, δοκεῖτε, χείρο- 2,2s.
νος ἀξιωθήσεται τιμωρίας 12,25
ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ κατα- Jo. 13,18
πατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς

6,6. 1Cor. διαθήκης κοινὸν ἡγησάμε-
11,29 νος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ
Mt.12 31pp. πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρί-
σας.
30. Οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰ-
Dt. 32,35 πόντα· „Ἐμοὶ ἐκδίκησις,
R.12, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει κύ-
19.* ριος“· καὶ πάλιν· „Κύριος
Dt. 32,36 κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ.“
v.27. 31. Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν
Dt. 32,41 εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος.
32. Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ
6,4. 2Cor. τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς
4,6; φωτισθέντες πολλὴν ἄθλη-
Ph. 1,29. σιν ὑπεμείνατε παθημά-
1Th. των,
2,14. 33. τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς
τε καὶ θλίψεσι θεατριζό-
1Cor. 4,9; μενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν
Ph. οὕτως ἀναστρεφομένων γε-
4,14. νηθέντες·
* 13,3. 34. καὶ γὰρ τοῖς δεσμίοις
6,10. συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἁρ-
1Cor. 12,26 παγὴν τῶν ὑπαρχόντων
ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέ-
Mt. 6,20. ξασθε, γινώσκοντες ἔχειν
5,11s. ἑαυτοῖς κρείττονα ὕπαρξιν
L.12, 32. ἐν οὐρανοῖς καὶ μένουσαν.
35. Μὴ ἀποβάλητε οὖν
12,2s. τὴν παῤῥησίαν ὑμῶν, ἥτις
11,26 6. ἔχει μισθαποδοσίαν μεγά-
λην.
6,12. 12,1. 36. Ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε
Jac. χρείαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ
1,4.. θεοῦ ποιήσαντες κομίση-
v.23. 10,16 σθε τὴν ἐπαγγελίαν.
11,39 37. „Ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον

ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ Jes. 26,20
οὐ χρονιεῖ· Lxx;Hab.2,3s.
38. ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως 11,4.
ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστεί- 7.R. 1,17..
ληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή
μου ἐν αὐτῷ."
39. Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν Jes. 28,16
ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, Sir.
ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίη- 2,15. 18ss.;
σιν ψυχῆς. 1Pt.1,9.

CAP. XI.

Fidei veterum imitandae exempla. R.4,18.

"Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζο- 8,24; 1Cor.
μένων ὑπόστασις, πραγμά- 2,9.
των ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. 2Cor. 4,18.
2. Ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυ-
ρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. v.4s.39.
3. Πίστει νοοῦμεν κατηρ- 1,2.. Gen.
τίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι 1,3.
θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομέ- Ps. 33,6.
νων τὰ βλεπόμενα γεγονέ- *
ναι. [R.1,20.4,17.2Mc.7,28.
4. Πίστει πλείονα θυσίαν Gen. 4,4s.
Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσή- 1Jo.
νεγκε τῷ θεῷ, δι' ἧς ἐμαρ- 3,12. Mt.
τυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρ- 23,35
τυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις Gen.4 7.9s.
αὐτοῦ τοῦ θεοῦ· καὶ δι' αὐ- *
τῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται. 12,24 *
5. Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη Gen. 5,24.
τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ Sir.
οὐχ ηὑρίσκετο, διότι μετέ- 49,16
θηκεν αὐτὸν ὁ θεός· πρὸ
γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ
μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέ- Sir. 44,16
ναι τῷ θεῷ,
6. χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύ-
νατον εὐαρεστῆσαι· πι-
10,1. στεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσ-
7,19. ερχόμενον τῷ θεῷ, ὅτι ἔστι
Am. 5,4ss. καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν
Sap. μισθαποδότης γίνεται.
1,2; Gen. 7. Πίστει χρηματισθεὶς
6,9ss. Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλε-
5,7; 1Pt. πομένων εὐλαβηθεὶς κατε-
3,20. σκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτη-
ρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς
2Pt. 2,5. κατέκρινε τὸν κόσμον καὶ
Sir. τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύ-
44,17 19.R. νης ἐγένετο κληρονόμος.
4,13. 8. Πίστει καλούμενος Ἀ-
Gen. 12,4. βραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν
Ps. εἰς τὸν τόπον, ὃν ἤμελλε
105,8 Sir. λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν,
44,20 καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος
Act. 7,2ss. ποῦ ἔρχεται.
Gen. 9. Πίστει παρῴκησεν εἰς
12,7. 17,8. τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς
ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατ-
οικήσας, μετὰ Ἰσαὰκ καὶ
6,17. Gen. Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων
26,2s. τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς·
28,23 10. ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς
v.16. 12,22 θεμελίους ἔχουσαν πόλιν,
4,9s. ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς
Ap. 21,10 ὁ θεός.
14. 11. Πίστει καὶ αὐτὴ Σάῤ-
Gen. 18,12 ῥα δύναμιν εἰς καταβολὴν
21,2. σπέρματος ἔλαβε, καὶ παρὰ
6s. * καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν
10,23 ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμε-
νον·
Jes. 51,2. 12. διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγεν-
νήθησαν, καὶ ταῦτα νενε-
R. 4,19. κρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα

τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ Gen. 15,5.
ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖ- 22,17
λος τῆς θαλάσσης ἡ ἀνα-
ρίθμητος.
13. Κατὰ πίστιν ἀπέθα- v.7.
νον οὗτοι πάντες, μὴ λα-
βόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλ- v.39. *
λὰ πόῤῥωθεν αὐτὰς ἰδόντες Num. 24,17
καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμο- ?Jo. 8,56;
λογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ Gen.
παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς 23,4. 47,9.
γῆς. Ps.39,13.
14. Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγον- 1Pt. 1,17..
τες ἐμφανίζουσιν ὅτι πα-
τρίδα ἐπιζητοῦσι.
15. Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνη-
μόνευον, ἀφ' ἧς ἐξῆλθον, εἶ- * Gen.
χον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· 11,31
16. νῦν δὲ κρείττονος ὀρέ-
γονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρα-
νίου. Διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται 2,11.
αὐτοὺς ὁ θεός, θεὸς ἐπικα- Gen. 26,24
λεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασε Ex. 3,6.
γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Mt.22,32.pp.;
17. Πίστει προσενήνοχεν Gen. 22,2s.
Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειρα- 12.
ζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ Jac. 2,21.
προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγε- Sap. 10,5.
λίας ἀναδεξάμενος, Sir.44,21.
18. πρὸς ὃν ἐλαλήθη· 7,6.
„Ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί Gen. 21,12
σοι σπέρμα“, R.9,7
19. λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ R.4, 17.21
νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ ?Mt.
θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν 3,9.
παραβολῇ ἐκομίσατο. v.35.9,9.R. 8,32?
20. Πίστει περὶ μελλόντων v.7.9

Gen. 27,28 εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰα-
39s. κὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ.
Gen. 48,5. 21. Πίστει Ἰακὼβ ἀποθνή-
9ss. σκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰω-
σὴφ εὐλόγησε καὶ προσεκύ-
Gen. 47,31 νησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς
Lxx. ῥάβδου αὐτοῦ.
37,9? 22. Πίστει Ἰωσὴφ τελευ-
Gen. 50,24 τῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε
Gen. 50,25 καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ
ἐνετείλατο.
23. Πίστει Μωϋσῆς γεννη-
Ex. 2,2s. θεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ
τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι
Act. 7,20. εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον,
Sir. καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ
45,1; Ex.1, διάταγμα τοῦ βασιλέως.
22.16 24. Πίστει Μωϋσῆς μέγας
Ex.2, γενόμενος ἠρνήσατο λέγε-
10ss. Act. σθαι υἱὸς θυγατρὸς Φα-
7,21. ss. ραώ,
v.37. 25. μᾶλλον ἑλόμενος συγ-
13,3. κακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ
Ps. 84,11 θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν
ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν,
Mt. 6,19. 26. μείζονα πλοῦτον ἡγη-
5,11. σάμενος τῶν Αἰγύπτου θη-
13,13 ?2Co. σαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ
4,10. Χριστοῦ· ἀπέβλεπε γὰρ
10,35 εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.
Ex. 12,41 27. Πίστει κατέλιπεν Αἴ-
10,28 γυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν
Act. 7,36. θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν
v.1. γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρ-
Ex. 14,13 τέρησε.
Ex. 28. Πίστει πεποίηκε τὸ
12,21 πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν

τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλο- Ps. 78,51
θρεύων τὰ πρωτότοκα θί-
γῃ αὐτῶν.

29. Πίστει διέβησαν τὴν
ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ Ex. 14,13
ξηρᾶς, ἧς πεῖραν λαβόντες ss.
οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. 22;28

30. Πίστει τὰ τείχη Ἱεριχὼ Jos. 6,1ss.
ἔπεσε, κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ 20.
ἡμέρας.

31. Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη Jos. 6,17.
οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπει- 23.25
θήσασι, δεξαμένη τοὺς κα- Jos. 2,1ss.
τασκόπους μετ᾽ εἰρήνης. Jac. 2,25.

32. Καὶ τί ἔτι λέγω; Ἐπι-
λείψει γάρ με διηγούμενον ὁ
χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ Jud. 6,11.
τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, 4,6.
Δαυΐδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ 13,24 11,1;
τῶν προφητῶν, 2Sm.2,4.1Sm.3,20.Act. 3,24;

33. οἳ διὰ πίστεως κατη- 2Sm. 8,1;
γωνίσαντο βασιλείας, εἰρ- 15;
γάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέ- 7,16. 1Sm.
τυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν 12,3s;
στόματα λεόντων, 1Mc.2,59s. Dn.

34. ἔσβεσαν δύναμιν πυ- 6,23;
ρός, ἔφυγον στόματα μα- 3,25s; Jud.
χαίρας, ἐνεδυναμώθησαν 12,2s. 16,28
ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθη- 7,22.
σαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, 1Mc. 3,17s.
παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλο- 4,10. 30.33
τρίων.

35. Ἔλαβον γυναῖκες ἐξ 1Rg. 17,17
ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς 2Rg.
αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπα- 4,32.
νίσθησαν, οὐ προςδεξάμε- 2Mc. 7,1ss.
νοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα 6,18s
κρείττονος ἀναστάσεως τύ-
χωσιν·

2Mo. 7,7ss. 36. ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν
καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλα-
Jer. 20,2. βον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυ-
λακῆς·

Mt. 23,35 37. ἐλιθάσθησαν, ἐπρί-
21,35 σθησαν, ἐπειράσθησαν,
1Rg. 21,13 ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθα-
19,10 νον· περιῆλθον ἐν μηλω-
Jac. 5,10. ταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν,
Act. 7,52. ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι,
58s. κακουχούμενοι,

Sap. 3,4s; 38. ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κό-
2Rg. σμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμε-
1,9. 1Sm. νοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις
23,14 καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς.

22,1. 1Rg. 39. Καὶ οὗτοι πάντες,
19,4. 18,4. μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πί-
στεως, οὐκ ἐκομίσαντο τὴν
10,36 * ἐπαγγελίαν,

40. τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν
7,19. 8,6. κρεῖττόν τι προβλεψαμέ-
12,23 νου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τε-
2,10. λειωθῶσι.

CAP. XII.

Non recusanda calamitatum educatio. Comparatio accessus sinaitici et sionitici.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, το-
σοῦτον ἔχοντες περικείμενον
1Cor. 9,25. ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον
2Cor. ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν
7,1. Eph. εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι᾽
4,22. ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προ-
v.3.. κείμενον ἡμῖν ἀγῶνα,

3,1; 2,10. 2. ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς
5,9s. πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τε-

λειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς Ps.16
προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς Jes. 53,4;
ὑπέμεινε σταυρόν, αἰσχύ- Ph. 2,8.
νης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ
τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ 8,1.. 1,3.
κεκάθικεν. 13,10,12. *
3. Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν Jo.
τοιαύτην ὑπομεμενηκότα 15,18 20.
ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐ- L.
τὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κά- 2,34.
μητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν v.12.
ἐκλυόμενοι. 10,35s.
4. Οὔπω μέχρις αἵματος 10,33
ἀντικατέστητε πρὸς τὴν 1Cor. 10,13
ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι·
5. καὶ ἐκλέλησθε τῆς πα-
ρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς
υἱοῖς διαλέγεται; „Υἱέ μου, Prov. 3,11.
μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυ- Job.
ρίου μηδὲ ἐκλύου ὑπ᾽ αὐτοῦ 5,17.
ἐλεγχόμενος·
6. ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος, Prov. 3,12.
παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάν- Ap.
τα υἱὸν ὃν παραδέχεται.“ 3,19.
7. Εἰς παιδείαν ὑπομένετε. *
Ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρε- 2Sm. 7,14;
ται ὁ θεός· τίς γάρ ἐστιν 1Pt.
υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; 1,6s.
8. εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας,
ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, 1Pt. 5,9;
ἄρα νόθοι ἐστὲ καὶ οὐχ υἱοί. Jo.
9. Εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρ- 8,41.
κὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν
παιδευτὰς καὶ ἐνετρεπόμε-
θα· οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑπο- Num. 16,22
ταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν 27,16
πνευμάτων καὶ ζήσομεν; Jac.1,17; Prov.
10. Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας 10,17

ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐ-
1Cor. 11,32 τοῖς ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ
1Pt. συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν
1,15s. 2Pt. τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ.
1,4. 11. Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς
2Cor. 7,10. μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς
Jac. εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον
1,2; 3,18. δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι᾽
Jes. αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀπο-
32,17 δίδωσι δικαιοσύνης.
12. Διὸ τὰς παρειμένας
Jes. 35,3. χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα
γόνατα ἀνορθώσατε,
Prov. 4,26. 13. καὶ τροχιὰς ὀρθὰς
Jes. ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν,
35,6. 8. ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ,
ἰαθῇ δὲ μᾶλλον.
R.12, 18.. 14. Εἰρήνην διώκετε μετὰ
v.10; πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν,
Mt. 5,8. οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν
1Jo. κύριον·
3,2s. 15. ἐπισκοποῦντες, μή τις
4,1. 2Cor. ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος
6,1; τοῦ θεοῦ, μή τις ῥίζα πι-
Dt. 29,18 κρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ
Act. καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι
8,23. πολλοί,
13,4. 16. μή τις πόρνος ἢ βέβη-
Gen. 25,33 λος ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώ-
σεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρω-
τοτόκια αὐτοῦ.
Gen. 27,30 17. Ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέ-
ss. πειτα θέλων κληρονομῆσαι
6,4.. τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμά-
Sap. σθη· μετανοίας γὰρ τόπον
12,10 οὐχ εὗρε, καίπερ μετὰ δα-
Gen. 27,38 κρύων ἐκζητήσας αὐτήν.
18. Οὐ γὰρ προσεληλύ-

θατε ψηλαφωμένῳ ὄρει καὶ Dt. 4,11s;
κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ Ex. 19,18
καὶ σκότῳ καὶ θυέλλῃ Ps.104,32.
19. καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ Ex. 19.19
φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκού- 16;
σαντες παρῃτήσαντο μὴ 20,19
προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον·
20. (οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ
διαστελλόμενον· „Κἂν θη- Ex. 19,13
ρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθο-
βοληθήσεται“· *
21. καί, οὕτω φοβερὸν ἦν
τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς
εἶπεν· „Ἔκφοβός εἰμι καὶ Dt. 9,19.
ἔντρομος“·) [Ex.19,19. Act.
22. ἀλλὰ προσεληλύθατε 7,32; Ap.
Σιὼν ὄρει καὶ πόλει θεοῦ 14,1..
ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπου- 11,16
ρανίῳ καὶ μυριάσιν, ἀγγέ- Gal. 4,26..
λων Ap.7,11. Dt.33,2. Dan.7,10.
23. πανηγύρει καὶ ἐκκλη- R.
σίᾳ πρωτοτόκων ἀπογε- 8,23.
γραμμένων ἐν οὐρανοῖς, καὶ L.10, 20.
κριτῇ θεῷ πάντων καὶ πνεύ- R.2,6
μασι δικαίων τετελειωμένων, 11,40
24. καὶ διαθήκης νέας με- 7,22.. 9,15;
σίτῃ Ἰησοῦ καὶ αἵματι ῥαν- 14.
τισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι 10,22
παρὰ τὸν Ἄβελ. R.8,15. Jo.1,17. 10,4..
25. Βλέπετε, μὴ παραιτή- v.19.
σησθε τὸν λαλοῦντα· εἰ
γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυγον, τὸν 2,2s.
ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι 3,17. *
χρηματίζοντα, πολλῷ μᾶλ- 10,29
λον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρα- v.24.
νῶν ἀποστρεφόμενοι; 9,24. 8,1.
26. οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσά- Ex. 19,18
λευσε τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελ-

Hag. 2,6. ται λέγων· „Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ
* σείω οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλ-
Mt. 24,29 λὰ καὶ τὸν οὐρανόν.“
27. Τὸ δὲ „ἔτι ἅπαξ“ δη-
7,12. 10,9. λοῖ τῶν σαλευομένων τὴν
Ap. 20,11 μετάθεσιν, ὡς πεποιημένων
21,1; ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα.
Dn.7, 14.18 28. Διὸ βασιλείαν ἀσά-
λευτον παραλαμβάνοντες
13,15 1Th. ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς λα-
5,18.. τρεύωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ,
* μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας·
10,27 Dt. 29. καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν
4,24. πῦρ καταναλίσκον.
Jes.33,14. Cant.8,6.

CAP. XIII.

Admonitiones variae. Christus idem, homines gratiâ firmandi, unde Judaeorum ara et castra missa facienda. Vota et salutationes.

R.12, 10;13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω.
1Pt. 2. Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπι-
4,9; Gen. λανθάνεσθε· διὰ ταύτης
18,3. 19,1s. γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες
ἀγγέλους.
10,34 3. Μιμνήσκεσθε τῶν δε-
1Cor. 12,26 σμίων ὡς συνδεδεμένοι, τῶν
κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ
2Cor. 5,6?; ὄντες ἐν σώματι.
1Th. 4. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶ-
4,3ss. σι καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος·
Eph. 5,5.. πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρι-
νεῖ ὁ θεός.
1Tm. 6,10; 5. Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος,
6. ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν·
Jos. 1,5. αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν· „Οὐ μή
Gen. σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μή σε ἐγκα-
28,15 ταλίπω“,

6. ὥστε θαῤῥοῦντας ἡμᾶς
λέγειν· „Κύριος ἐμοὶ βοη- Ps. 118,6
θός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι· 56,5.
τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;“
7. Μνημονεύετε τῶν ἡγου- v.17. 24.
μένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλη- Act.
σαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ 20,31 1Th.
θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες 2,13;
τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστρο- Jac. 5,11;
φῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. Ph.3,17.
8. Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς 1,11s.
καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς Ap. 1,17s.
τοὺς αἰῶνας. 1Cor.3,11.
9. Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ Eph. 4,14.
ξέναις μὴ παραφέρεσθε· *
καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦ- 10,22 9,9s.
σθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώ- 7,18.
μασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθη- Gal. 5,4.
σαν οἱ περιπατήσαντες. R.14,5.17.
10. Ἔχομεν θυσιαστήριον, 7,27. ?1Co.
ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξ- 10,21
ουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λα- 18?; 9,13.
τρεύοντες.
11. Ὧν γὰρ εἰςφέρεται ζώων 9,12.
τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς
τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως,
τούτων τὰ σώματα κατα- Lev.
καίεται ἔξω τῆς παρεμβο- 16,27 6,30.
λῆς. Ex.29,14.
12. Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα 10,10 2,11.
ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵμα- 9,12.
τος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης Mt.
ἔπαθε. 27,32.21,39.pp.Lev. 24,14
13. Τοίνυν ἐξερχώμεθα
πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμ- Jes. 52,11
βολῆς, τὸν ὀνειδισμὸν αὐ- 12,2.
τοῦ φέροντες· 11,26.1Pt.4,14.
14. οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μέ- 11,10 13-16

12,22 νουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν
μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν.
12,28 1Pt. 15. Δι᾽ αὐτοῦ οὖν ἀνα-
2,5. φέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως
Sir. 35,; διαπαντὸς τῷ θεῷ, τοῦτ᾽
Hos. ἔστι καρπὸν χειλέων ὁμολο-
14,3. γούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
2Cor. 9,12s. 16. Τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ
Sir. κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνε-
40,17 σθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις
Ph. 4,18. εὐαρεστεῖται ὁ θεός.
17. Πείθεσθε τοῖς ἡγου-
v.7.. 1Th. μένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε·
5,12; αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν
Ez. 33,7s. ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς
3,18. λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα
μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι,
καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυ-
σιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.
2Cor. 1,11.. 18. Προςεύχεσθε περὶ ἡ-
* μῶν· πεποίθαμεν γὰρ ὅτι
2Cor. 1,12. καλὴν συνείδησιν ἔχομεν,
Act. ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες
24,16 ἀναστρέφεσθαι·
19. περισσοτέρως δὲ παρα-
καλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα
Ph. 22.. τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑ-
μῖν.
1Th. 5,23.. 20. Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης,
ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν
1Pt. 5,4.. ποιμένα τῶν προβάτων τὸν
9,12. μέγαν, ἐν αἵματι διαθήκης
16. αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν
Jer. 32,40 Ἰησοῦν,
1Th. 21. καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν
5,23. Eph. παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς τὸ
2,10. ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ,

ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρε- Ph. 2,13.
στον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ 2Cor. 3,5.
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα R.16,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, 27..
ἀμήν. 12,5..
22. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λό- *12,5.
γου τῆς παρακλήσεως· καὶ
γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα 1Pt. 5,12.
ὑμῖν. Act.
23. Γινώσκετε τὸν ἀδελ- 16,1..
φὸν Τιμόθεον ἀπολελυμέ- 1Cor. 4,17..
νον, μεθ' οὗ, ἐὰν τάχιον ἔρ-
χηται, ὄψομαι ὑμᾶς.
24. Ἀσπάσασθε πάντας
v.7.. τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ
Ph. 4,21. πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπά-
ζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς
Ἰταλίας.
Col. 4,18. 25. Ἡ χάρις μετὰ πάντων
Eph. ὑμῶν. Ἀμήν.
6,24. [Πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη
ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμο-
θέου.]

ΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

CAP. I.

Calamitatum fructus et fiducia. Peccandi fons. Doctrina et religio factis probanda.

Ἰάκωβος, θεοῦ καὶ κυρίου Act. 12,17
Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ταῖς 1Pt. 1,1..
δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ Act. 26,7;
διασπορᾷ χαίρειν. Act.15,23.23,26;
2. Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσα- 1Pt. 4,13s.
σθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πει- 2Cor. 7,4.
ρασμοῖς περιπέσητε ποικί- Ebr.
λοις, 12,11
3. γινώσκοντες ὅτι τὸ δο- v.12.
κίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως 1Pt. 1,7.
κατεργάζεται ὑπομονήν. R.5,3s.
Ebr. 10,36 4. Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέ-
3,14; λειον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι
1Th. 5,13; καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ
1Cor. λειπόμενοι.
1,7s. 5. Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται
3,17. σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ
Prov. 2,3ss. διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς
Mt.7, καὶ μὴ ὀνειδίζοντος, καὶ δο-
7.11. θήσεται αὐτῷ.
5,15s. Mt.21 6. Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει,
21.p. μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ
R.4, 20s. διακρινόμενος ἔοικε κλύδωνι
Eph. θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ
4,14. ῥιπιζομένῳ.
Sir. 5,11. 7. Μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄν-

θρωπος ἐκεῖνος, ὅτι λήψεταί
τι παρὰ τοῦ κυρίου,
8. ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατά- 4,8.
στατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς Sir. 2,14s
αὐτοῦ.
9. Καυχάσθω δε ὁ ἀδελ- 2,5.
φὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει L.1, 46s.
αὐτοῦ, 48.52.Sir.10,25.
10. ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ 2Sm. 6,22.
ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς 2Cor.
ἄνθος χόρτου παρελεύσε- 12,9.
ται. 1Pt.1,24.Jes.40,6s.
11. Ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος
σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξή- Mt. 20,12
ρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄν- 13,6.
θος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ ἡ L.12, 55.
εὐπρέπεια τοῦ προσώπου
αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτω καὶ ὁ
πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις 4,13.
αὐτοῦ μαρανθήσεται. Ps. 146,4
12. Μακάριος ἀνὴρ ὃς 5,11.
ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι Job. 5,17.
δόκιμος γενόμενος λήψεται Ap. 3,19;
τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν 2,10.
ἐπηγγείλατο ὁ κύριος τοῖς * 2,5.
ἀγαπῶσιν αὐτόν. 2Tm.4,8.
13. Μηδεὶς πειραζόμενος Sir. 15,11
λεγέτω· Ὅτι ἀπὸ θεοῦ πει- 12;
ράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπεί- Dt. 32,4s;
ραστός ἐστι κακῶν, πειράζει 1Cor.
δε αὐτὸς οὐδένα. 10,13
14. Ἕκαστος δὲ πειράζεται
ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας Gal. 5,17..
ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμε- Mt.
νος· 15,19 Ex.20,17.
15. εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλ- Gen.
λαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, 3,6.

R. 6,23. ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖ-
7,24. σα ἀποκύει θάνατον.
13,11 5. 16. Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελ-
φοί μου ἀγαπητοί.
Sir. 38,8. 17. Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ
2Mc. καὶ πᾶν δώρημα τέλειον
1,25. ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον
Job. 38,7; ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων,
1Jo.1 παρ᾽ ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ
5..Ps. 139, ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα.
12;Jo. 18. Βουληθεὶς ἀπεκύησεν
1,13.. ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ
R. 8,23. εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα
Gal. τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.
6,15. * 19. Ὥστε, ἀδελφοί μου
Sir. ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄν-
5,13. Prov. θρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦ-
17,27 σαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι,
Coh. 7,9; βραδὺς εἰς ὀργήν.
Sir. 28,8 20. Ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δι-
Prov. καιοσύνην θεοῦ οὐ κατερ-
29,22 Eph. γάζεται.
4,26; 21. Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν
1Pt. 2,1s. ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν
R.13, 12; κακίας, ἐν πραΰτητι δέξα-
2,15? σθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν
1Cor. 3,6; δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυ-
15,2. χὰς ὑμῶν.
2,14. 22. Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ
R. 2,13. λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροα-
v.26. ταί, παραλογιζόμενοι ἑαυ-
Col. 2,4. τούς.
Mt.7, 23. Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς
21.p. 26.p. λόγου ἐστὶ καὶ οὐ ποιητής,
Ez. 33,31 οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατα-
νοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς
[3,6, 1Cor. γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ·
13,12 24. κατενόησε γὰρ ἑαυτόν,

καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐθέως
ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. 2Pt.1,9.
25. Ὁ δὲ παρακύψας εἰς
νόμον τέλειον, τὸν τῆς ἐλευ- v.21.
θερίας, καὶ παραμείνας, 2,12.. Jo.
οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλη- 8,32. R.8,2
σμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ 1Cor.
ποιητὴς ἔργου, οὗτος μα- 9,21. 2Cor.
κάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ 3,17.
ἔσται. Jo.13,17.Mt.7,24p.
26. Εἴ τις δοκεῖ θρῆ- *
σκος εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν v.19. 3,2.
γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπα- 4,11.
τῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου Ps. 34,14
μάταιος ἡ θρησκεία. 39,2.
27. Θρησκεία καθαρὰ καὶ Jes. 58,6s.
ἀμίαντος παρὰ τῷ θεῷ καὶ 1Cor.
πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέ- 13,1s; Mt.
πτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χή- 25,36 Job.
ρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, 31,16
ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ
τοῦ κόσμου. 1Jo.5,18.1Cor.6,9.. 7,31.

CAP. II.

Adversus partium studium et fidem mortuam.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσ- v.9. Act.
ωποληψίαις ἔχετε τὴν πί- 10,34
στιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 1Cor. 2,8.
Χριστοῦ τῆς δόξης. [Eph.1,17.1Pt.
2. Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν 4,14; 1Cor.
συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυ- 14,23
σοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμ- Gen. 41,42
πρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς
ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, Zach. 3,3.
3. καὶ ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν
φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν
λαμπρὰν καὶ εἴπητε· Σὺ *
κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ Mt.23 6..
πτωχῷ εἴπητε· Σὺ στῆθι
ἐκεῖ ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ
ὑποπόδιόν μου·
1,6. ?Act. 4. καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυ-
15,9; τοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ
L. 18,6? διαλογισμῶν πονηρῶν;
Sir. 10,23 5. Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου
1Cor. ἀγαπητοί· Οὐχ ὁ θεὸς ἐξε-
1,27s. λέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ
*L. 12,21 κόσμου, πλουσίους ἐν πίστει
1,12. καὶ κληρονόμους τῆς βασι-
1Cor. λείας, ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς
2,9. Ex. ἀγαπῶσιν αὐτόν;
20,6. 6. ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν
πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι
5,6.1. καταδυναστεύουσιν ὑμῶν,
?1Co. καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς
6,1ss. κριτήρια;
1Pt. 7. Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι
4,14; ?Act. τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικλη-
11,26 Dan. θὲν ἐφ' ὑμᾶς;
9,19. 8. Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε
v.12.. 1Pt. βασιλικὸν κατὰ τὴν γρα-
2,9; φήν· „Ἀγαπήσεις τὸν πλη-
Lev. 19,18 σίον σου ὡς σεαυτόν“, κα-
Mt. λῶς ποιεῖτε·
22,39 cet.; 9. εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε,
Lev. 19,15 ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγ-
Dt. χόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς
1,17; Gal. παραβάται.
2,18. 10. Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νό-
3,2. * μον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν
Mt. ἑνί, γέγονε πάντων ἔνοχος.
5,19. Dt.27 11. Ὁ γὰρ εἰπών· „Μὴ
26; μοιχεύσῃς“, εἶπε καί· „Μὴ
Ex. 20,13 φονεύσῃς“· εἰ δὲ οὐ μοιχεύ-
14. * σεις, φονεύσεις δέ, γέγονας
παραβάτης νόμου.

12. *Οὕτω λαλεῖτε καὶ οὕτω* 1,13. 19.
ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευ- v.8ss.
θερίας μέλλοντες κρίνε- 1,25.. 4,11.
σθαι.
13. *Ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως* Mt. 25,41
τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· 18,33
κατακαυχᾶται ἔλεος κρί- 34;5, 7.7,2
σεως.
14. *Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί* *
μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις Mt. 7,21.
ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ 1,22..
δύναται ἡ πίστις σῶσαι Tit. 3,8.
αὐτόν; 14.1,16.
15. *Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελ-*
φὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ
λειπόμενοι ὦσι τῆς ἐφημέ- *
ρου τροφῆς,
16. *εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ* 1Jo. 3,17.
ὑμῶν· Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, Prov.
θερμαίνεσθε καὶ χορτάζε- 3,28. L.
σθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ 3,11.
ἐπιτήδεια τοῦ σώματος· τί
τὸ ὄφελος;
17. *Οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν* v.26.
μὴ ἔχῃ ἔργα, νεκρά ἐστι καθ᾽ R.2, 17ss.
ἑαυτήν. 2Tm.3,5.
18. *Ἀλλ᾽ ἐρεῖ τις· Σὺ πί-* 1Cor. 13,2.
στιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω· Gal. 5,6.
δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου
χωρὶς τῶν ἔργων σου, κἀγὼ *
δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου Mt. 7,20.
τὴν πίστιν μου.
19. *Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ θεὸς* 1Cor. 8,4.6
εἷς ἐστί· καλῶς ποιεῖς· καὶ Dt.
τὰ δαιμόνια πιστεύουσι, καὶ 6,4.
φρίσσουσι. Mc.1,34.24.
20. *Θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ*
ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πί-
v.17.. * *στις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά*
ἐστιν;
Gal. 3,6.. 21. *Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν*
Ebr. *οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,*
11,17 Gen. *ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν*
22,9s. *αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;*
22. *Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις*
R.4, 2s.; *συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ,*
Jo. *καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις*
8,39. 2Pt. *ἐτελειώθη,*
1,5ss. 23. *καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ*
Gen. 15,6. *ἡ λέγουσα· „Ἐπίστευσε δὲ*
Gal. *Ἀβραὰμ τῷ θεῷ καὶ ἐλογί-*
3,6.. *σθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην“,*
Jes. 41,8. *καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη.*
2Chr. 24. *Ὁρᾶτε ὅτι ἐξ ἔργων δι-*
20,7. Lxx; *καιοῦται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ*
R. *ἐκ πίστεως μόνον.*
3,28.. 4,2ss. 25. *Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ*
Ebr. *πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώ-*
11,31 Jos. *θη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγ-*
6,25. *γέλους καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβα-*
2,15s. *λοῦσα;*
26. *Ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα*
χωρὶς πνεύματος νεκρόν
ἐστιν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χω-
v.17.. *ρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστι.*

CAP. III.

Adversus docendi, loquendi, altercandi pruritum. Linguae intemperantia.

Mt. 23,8; *Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι*
14.L. 12,48 *γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδό-*
R.2, *τες ὅτι μεῖζον κρίμα ληψό-*
19ss. *μεθα.*
2,10. R.3, 2. *Πολλὰ γὰρ πταίομεν*
23.. *ἅπαντες· εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ*
1,19. 13.26 *πταίει, οὗτος τέλειος ἀνήρ,*

δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ Sir. 19,16
ὅλον τὸ σῶμα. 14,1; 1Cor.9,27.
3. Ἴδε, τῶν ἵππων τοὺς χα- *
λινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλ-
λομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι Ps. 32,9.
αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ
σῶμα αὐτῶν μετάγομεν·
4. ἰδού, καὶ τὰ πλοῖα, τηλι-
καῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ σκλη-
ρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα,
μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου Sap. 14,5.
πηδαλίου, ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ
τοῦ εὐθύνοντος βούληται·
5. οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μι- Ps. 120,2
κρὸν μέλος ἐστὶ καὶ μεγα- 57,5.
λαυχεῖ. Ἰδού, ὀλίγον πῦρ 12,5. *
ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει· Sir.28,10ss.
6. καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ Prov. 26,27
κόσμος τῆς ἀδικίας ἡ γλῶσ- *Ps. 120,4
σα καθίσταται ἐν τοῖς μέ- Mt.
λεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον 15,11
τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα 1,23.
τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως ?Coh. 12,6.
καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς Sir. 33,5.
γεέννης. Mt.5,37?Jo.13,2.
7. *Πᾶσα γὰρ φύσις θη-
ρίων τε καὶ πετεινῶν, ἑρπε-* R. 1,23.
τῶν τε καὶ ἐναλίων, δαμά- Ps. 58,6.
ζεται καὶ δεδάμασται τῇ 104,
φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, 25.
8. τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς
δύναται ἀνθρώπων δαμά-
σαι· ἀκατάσχετον κακόν, *
μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. Ps. 140,4
9. Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν *
θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐ- Mal.
τῇ καταρώμεθα τοὺς ἀν- 2,10.

Gen. 1,27. θρώπους τοὺς καθ' ὁμοίω-
9,6. σιν θεοῦ γεγονότας·
10. ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος
[Ps. 62,5. ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατά-
ρα. Οὐ χρή, ἀδελφοί μου,
ταῦτα οὕτω γίνεσθαι.
11. *Μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς
αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ*
[Ex. 15,23 *καὶ τὸ πικρόν;*
12. *Μὴ δύναται, ἀδελφοί*
Mt. 7,16. *μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ*
** *ἄμπελος σῦκα;* οὔτε ἁλυ-
κὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.
1Cor. 1,19s. **13.** *Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστή-*
3,18. *μων ἐν ὑμῖν;* δειξάτω ἐκ τῆς
1Pt. 2,12. καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα
Eph. αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σοφίας.
5,15. 4,2; 14. Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν
31. ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ
Sap. 6,23. καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυ-
4,16. χᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ
Gal. 6,3s. τῆς ἀληθείας.
1,5. 15. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σο-
17. φία ἄνωθεν κατερχομένη,
v.6. 1Cor. ἀλλ' ἐπίγειος, ψυχική, δαι-
2,5s. μονιώδης.
14. 1Cor. 16. Ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ
3,3. ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία
2Cor. 12,20 καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα.
17. Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία
1,27. 4,8; πρῶτον μὲν ἁγνή ἐστιν,
1,19; 2,13s. ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής,
Ph. εὐπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ
1,11. καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκρι-
?1,6. 2,1.4. τος, ἀνυπόκριτος.
Jes. 18. *Καρπὸς δὲ δικαιοσύ-*
32,17 *νης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς*
Mt. 5,9. *ποιοῦσιν εἰρήνην.*

CAP. IV.

Adversus libidines, obtrectationem, confidentiam. Deo se submittendum.

Πόθεν πόλεμοι καὶ πό- 3,14. *
θεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐν-
τεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν 1Pt. 2,11.
τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς R.6,
μέλεσιν ὑμῶν; 12s.7,23.
2. Ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ Sir. 11,11
ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, ?5,6.
καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν· Gal. 5,15.
μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, οὐκ 1Jo.
ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι 3,15.
ὑμᾶς· 1,5.Mt.7,7.p.
3. αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβά- Ps.
νετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, 66,18 18,42
ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν
δαπανήσητε.
4. Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, *Mt. 12,39
οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ Jer.
κόσμου ἔχθρα τοῦ θεοῦ 3,1. Col.
ἐστίν; Ὃς ἂν οὖν βουληθῇ 3,5p; Mt.
φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, 12,30
ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίστα- 6,24. 1Jo.
ται. 2,15.R.8,7.
5. Ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ Gal.
γραφὴ λέγει· „Πρὸς φθό- 5,17? Dt.
νον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα 5,9s.? ?Gen.
ὃ κατῴκησεν ἐν ἡμῖν“; 6,3.5.1Cor.
6. Μείζονα δὲ δίδωσι χά- 3,16.
ριν· διὸ λέγει· „Ὁ θεὸς Prov. 3,34.
ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, 1Pt.
ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.“ 5,5.
7. Ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ· 1Pt.5
ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ 6;8s. Eph.
φεύξεται ἀφ᾽ ὑμῶν. 6,12s;
8. Ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ Zach. 1,3.
Jes. 1,15s. ἐγγιεῖ ὑμῖν. Καθαρίσατε
χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ
3,17. 1,8. ἁγνίσατε καρδίας, δίψυχοι.
1Pt. 9. Ταλαιπωρήσατε καὶ
1,22. πενθήσατε καὶ κλαύσατε·
5,1. Mt. ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος
5,4. μεταστραφήτω καὶ ἡ χαρὰ
Coh. 2,2. εἰς κατήφειαν.
Job. 10. Ταπεινώθητε ἐνώπιον
30,31 τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσει
Mt. 23,12 ὑμᾶς.
1Pt. 11. Μὴ καταλαλεῖτε ἀλ-
2,1. Ps. λήλων, ἀδελφοί. Ὁ κατα-
15,3. λαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν
Mt. 7,1. ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ
1,25. νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ
2,12; 1,22. δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιη-
2,8. τὴς νόμου ἀλλὰ κριτής.
12. Εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης
* καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶ-
R. 14,4. σαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς
* εἶ, ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;
13. Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες·
L.12, 16-20 Σήμερον ἢ αὔριον πορευ-
* σόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν,
καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν
ἕνα, καὶ ἐμπορευσόμεθα,
καὶ κερδήσομεν,
Prov. 27,1; 14. (οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε
Ps. τὸ τῆς αὔριον· ποία γὰρ ἡ
144,4 Job. ζωὴ ὑμῶν; ἀτμὶς γάρ ἐστιν
7,7. Sap. ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη,
2,4. ἔπειτα δὲ ἀφανιζομένη)
15. ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς·
Act. 18,21 Ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ καὶ
1Cor. ζήσωμεν, καὶ ποιήσομεν
4,19. Ebr. τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.
6,3. 16. Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν

ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. 1Cor. 1,31. 5,2.6

17. Εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν. L. 12,47 Jo. 9,41.

CAP. V.

Divitiarum pericula; tolerandi fiducia. Non jurandum. Precum vis; errantium revocatio.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. 4,9. L. 6,24.. Prov. 11,28 Am. 6,1. v.9. 2,6.

2. Ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν· Job. 13,28

3. ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ· ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Mt. 6,19. v.5. R. 2,5..

4. Ἰδού, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα κυρίου σαβαὼθ εἰσελήλυθασιν. Lev. 19,13 Dt. 24,15 Job. 24,10 ss. R. 9,29.

5. Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. L. 16,19.25 2Pt. 2,12. Jer. 12,3. 46,21.

6. Κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. 2,6. 4,2.. Act. 7,52? Mt. 5,39; Ebr. 10,36

7. Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου. Ἰδού, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἕως ἂν λάβῃ ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον· L. 21,19; Sir. 6,19. Mc. 4,27. * Dt. 11 14. al.;

8. μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικε. 2Chr. 15,7; 2Th. 2,1s.. Ap. 22,10

9. Μὴ στενάζετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἰδού, ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. R. 12,19. Mt. 5,25. 7,1; 24,33

10. Ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι κυρίου. Mt. 5,12. Ebr. 11,36 2Pt. 1,21..

11. Ἰδού, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ κύριος καὶ οἰκτίρμων. 1,12; Job. 1,21s. 2,12; 42,10 ?Ebr. 12,2; Ps. 103,8

12. Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον, ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ ναί, καὶ τὸ οὒ οὔ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε. Mt. 5,34ss.; 23,16 2Cor. 1,17. v.9.

13. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν, προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις, ψαλλέτω. Ps. 50,15 18,7; Col. 3,16..

14. *Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν,*
προσκαλεσάσθω τοὺς πρε- Tit. 1,5..
σβυτέρους τῆς ἐκκλησίας,
καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' Act. 28,8;
αὐτόν, ἀλείψαντες αὐτὸν Mc.
ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ 6,13.
κυρίου.
15. *Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως* 1,6.
σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ Mc. 16,18
ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κἂν Act.
ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκώς, ἀφε- 28,8. Ps.
θήσεται αὐτῷ. 41,4;5.Mt.
16. *Ἐξομολογεῖσθε ἀλλή-* 9,2.. *
λοις τὰ παραπτώματα καὶ
εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων,
ὅπως ἰαθῆτε· πολὺ ἰσχύει Jo. 9,31.
δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. Prov.
17. *Ἠλίας ἄνθρωπος ἦν* 15,29 Ps.
145,18s.

[Act. 14,15 *ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσ-*
1Rg. *εὐχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ*
17,1. *βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ*
18,1. L. *τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ*
4,25. *μῆνας ἕξ·*
1Rg. 18,42 18. *καὶ πάλιν προσηύξατο,*
ss. *καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε,*
καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν
καρπὸν αὐτῆς.
Gal. 19. *Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν*
6,1.. Mt. *ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς*
18,15 *ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ*
τις αὐτόν,
Ps. 51,15 20. *γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπι-*
Tob. *στρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλά-*
4,10. *νης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυ-*
1,15. *χὴν ἐκ θανάτου καὶ καλύψει*
L.15, 24; *πλῆθος ἁμαρτιῶν.*
Prov.10,12.1Pt.4,8.L.7,47.

Π Ε Τ Ρ Ο Υ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

CAP. I.

Vocatio calamitatibus probanda, salutis prophetis indagatae. Sancte vivendum care redemtis et verbo divino regeneratis.

Πέτρος, ἀπόστολος Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρ- 2,11.. 9..;
ἐπιδήμοις διασπορᾶς Πόν- Jac. 1,1.
του, Γαλατίας, Καππαδο- Jo.
κίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας, 7,35.
2. *κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ* R.8,
πατρός, ἐν ἁγιασμῷ πνεύ- 28ss.; 1,4?

v.19. Ebr. *ματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαν-*
10,22 *τισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χρι-*
12,24 9,14. *στοῦ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρή-*
νη πληθυνθείη.
Eph. 1,3..; 3. *Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ*
2,4. *πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-*
Tit. 3,5. *σοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πο-*
v.23; *λὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννή-*
Tit.3, 7.1,2. *σας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν*
1Cor. *δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χρι-*
15,20 *στοῦ ἐκ νεκρῶν,*
4. *εἰς κληρονομίαν ἄφθαρ-*

τον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμά- 5,4.
ραντον, τετηρημένην ἐν οὐ- Col. 1,12.
ρανοῖς εἰς ὑμᾶς, 2Tm.4,8.1,12.
5. τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ Gal. 3,23.
φρουρουμένους διὰ πίστεως Ph.
εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀπο- 4,7. 1,6.
καλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχά-
τῳ· 4,5.5,1.R.8,18..
6. ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον 4,13. 5,10.
ἄρτι, εἰ δέον ἐστί, λυπηθέν- 2Cor.
τες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, 4,17; Jac.
7. ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν 1,2s.
τῆς πίστεως πολυτιμότερον R.5, 3s.
χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου,
διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, Prov. 17,3.
εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τι- Sir.
μὴν καὶ δόξαν ἐν ἀποκαλύ- 2,5.
ψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, 4,13.Tit.2,13.
8. ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶ- *
τε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες, Jo. 20,29
πιστεύοντες δέ, ἀγαλλιᾶσθε 2Cor.
χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδο- 5,7; Jes.
ξασμένῃ, 35,10
9. κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς R. 6,22;
πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν Ebr.
ψυχῶν· 10,39
10. περὶ ἧς σωτηρίας ἐξε-
ζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν Mt. 13,17
προφῆται, οἱ περὶ τῆς εἰς P.
ὑμᾶς χάριτος προφητεύ-
σαντες,
11. ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ Dn.9, 2.23.
ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν 12,8s,
αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ, 2Pt. 1,21.
προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Ap.
Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς 19,10 v.21.
μετὰ ταῦτα δόξας· 5,1.L.24,26..Ph.
12. οἷς ἀπεκαλύφθη, ὅτι 2,7.9.

Act. 2,30s. οὐχ ἑαυτοῖς, ἡμῖν δὲ διηκό-
3,18. νουν αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη
10,43 ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμέ-
Ebr. 2,4. νων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ
ἀποσταλέντι ἀπ᾽ οὐρανοῦ,
Eph. 3,9s; εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι
Jac. παρακύψαι.
1,25; Eph. 13. Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς
6,14.. ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν,
5,8; Ebr. νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε
6,18. ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χά-
2Tm. 1,9s. ριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
14. Ὡς τέκνα ὑπακοῆς,
4,3. R. μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς
12,2. πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν
Eph. 4,17. ἐπιθυμίαις,
15. ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέ-
2,9.. Gal. σαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐ-
1,6; 2Cor. τοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστρο-
7,1. φῇ γενήθητε·
Lev. 11,44 16. διότι γέγραπται· „Ἅ-
19,2. γιοι γένεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός
* εἰμι."
Gal. 4,6; 17. Καὶ εἰ πατέρα ἐπικα-
R.2, λεῖσθε τὸν ἀπροσωπολή-
6.11.. πτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἑκά-
Ebr. 12,28 στου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς
2,11.. παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀνα-
στράφητε,
1Cor. 6,20. 18. εἰδότες ὅτι οὐ φθαρ-
τοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυ-
v.14.. 4,3; τρώθητε ἐκ τῆς ματαίας
Gal. ὑμῶν ἀναστροφῆς πατρο-
1,14. παραδότου,
Ebr. 9,14.. 19. ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς
1Cor. ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου
5,7.. Χριστοῦ,

20. προεγνωσμένου μὲν Ap. 13,8.
πρὸ καταβολῆς κόσμου, Eph.
φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχά- 3,9; 2Tm.
του τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς, 1,9s.
21. τοὺς δι' αὐτοῦ πιστεύ- Ebr. 7,25..
οντας εἰς θεὸν τὸν ἐγείραν- v.11.
τα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δό- Act.
ξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν 3,15.. 13.5,
πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι 30s.
εἰς θεόν. v.5.3.R.4,25.
22. Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνι- v.2. Jac.
κότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀλη- 4,8.
θείας διὰ πνεύματος εἰς φιλ- * 4,8.
αδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ 2Pt. 1,7.
καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους 1Jo. 3,18.
ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, 1Tm.1,5;
23. ἀναγεγεννημένοι οὐκ v.3. Jo.1,
ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ 12s.
ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶν- 3,3.. Jac.
τος θεοῦ καὶ μένοντος. 1,18. Ebr.
24. Διότι „πᾶσα σὰρξ ὡς 4,12; Jes.
χόρτος καὶ πᾶσα δόξα αὐ- 40,6.
τῆς ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξη- * Jes.
ράνθη ὁ χόρτος καὶ τὸ ἄν- 40,8. Jac.
θος αὐτοῦ ἐξέπεσε· 1,10s.
25. τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει Ps. 119,
εἰς τὸν αἰῶνα.“ Τοῦτο δέ 89ss
ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελι- R. 10,8.
σθὲν εἰς ὑμᾶς.

CAP. II.

Lapides vivi, gens Dei; exemplar. Obtemperandum magistratibus et dominis, si vel patiendum; exemplum Christi.

Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν Jac. 1,21.
κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ 4,11.
ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ Eph. 4,22.
πάσας καταλαλιάς, 31.

1,23. Mt. 2. ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη
18,3.. τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα
[Ebr. 5,13; ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ
2Pt. αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν,
3,18; Ebr. 3. εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι
6,4s. Ps. χρηστὸς ὁ κύριος.
34,9. 4. Πρὸς ὃν προσερχόμενοι,
v.6s.. λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώ-
Dan. 2,34. πων μὲν ἀποδεδοκιμασμέ-
44s. νον, παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτὸν
ἔντιμον,
Eph. 2,22; 5. καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι
Ebr. ζῶντες οἰκοδομεῖσθε, οἶκος
3,6. * πνευματικὸς εἰς ἱεράτευμα
R. ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματι-
12,1. Ebr. κὰς θυσίας εὐπροσδέκτους
13,15 Ps. τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ·
51,19 6. διότι περιέχει ἐν τῇ γρα-
* Jes. φῇ· „Ἰδού, τίθημι ἐν Σιὼν
28,16 λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλε-
κτόν, ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων
ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυν-
θῇ.“
7. Ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πι-
στεύουσιν· ἀπειθοῦσι δέ,
Ps. 118, „λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ
22. οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγε-
Mt. 21,42 νήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας“
Jes. 8,14. καὶ λίθος προσκόμματος καὶ
R.9, πέτρα σκανδάλου,
32s.. 1Cor. 8. οἳ προσκόπτουσι τῷ
1,23; λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ
1Th. 5,9.. ἐτέθησαν.
9. Ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν,
1,1s. Ex. βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος
19,5s. ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν,
Ap. 1,6;. ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγεί-
Jes. 3 21 λητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς

καλέσαντος εἰς τὸ θαυμα- 1,14s. 5,10.
στὸν αὐτοῦ φῶς, 2Pt.1,3s.Act.26,18.
10. οἵ ποτε οὐ λαός, νῦν Col. 1,12s;
δὲ λαὸς θεοῦ, οἱ οὐκ ἠλεη- Hos. 2,25.
μένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. R.9,25;
11. Ἀγαπητοί, παρακαλῶ 11,30
ὡς παροίκους καὶ παρεπι- 1,1. 17.
δήμους, ἀπέχεσθε τῶν σαρ- 2Cor.
κικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες 5,6..
στρατεύονται κατὰ τῆς ψυ- R. 7,23.
χῆς, Jac.4,1.Gal.5,17.
12. τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν
ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες κα- 3,16. Ph.
λήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν 2,15.
ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν
καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαν- 3,1. Mt.
τες δοξάσωσι τὸν θεὸν ἐν 5,16.
ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. L.19,44?
13. Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ *
ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν R.13, 1.5.
κύριον, εἴτε βασιλεῖ, ὡς Mt. 22,21
ὑπερέχοντι, Tit.3,1.
14. εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι᾽ αὐ-
τοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκη- R.13, 4.3.
σιν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ
ἀγαθοποιῶν·
15. ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέ-
λημα τοῦ θεοῦ, ἀγαθο- v.12. 3,9.
ποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν Tit.
ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνω- 2,7s.
σίαν·
16. ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ 1Cor. 7,22.
ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς 8,9.
κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ᾽ Gal. 5,13.
ὡς δοῦλοι θεοῦ. 2Pt.2,19.R. 6,22.
17. Πάντας τιμήσατε, τὴν
ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν 4,8. 5,9.
v.13.. R. 13,7. θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασι-
λέα τιμᾶτε.
Eph. 6,5.p. 18. Οἱ οἰκέται, ὑποτασσό-
Tit. 2,9. μενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς
δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς
ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλ-
λὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς·
19. τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ
Mt.5, 10.39 συνείδησιν θεοῦ ὑποφέρει
τις λύπας πάσχων ἀδίκως.
20. Ποῖον γὰρ κλέος, εἰ
L. 12,47 ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφι-
ζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ᾽ εἰ
v.15. 3,14. ἀγαθοποιοῦντες καὶ πά-
17.4, σχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο
14.16 χάρις παρὰ θεῷ.
* 4,1. 3,18. 21. Εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλή-
L.9, θητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπα-
23pp. θεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπο-
Jo. 13,15 λιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα
ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνε-
σιν αὐτοῦ·
Jes. 53,9. 22. ὃς „ἁμαρτίαν οὐκ ἐ-
Jo. ποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος
8,46.. 2Cor. ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ“,
5,21. 23. ὃς λοιδορούμενος οὐκ
Ebr. 4,15; ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ
Jo. 18,23 ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ
Jes. κρίνοντι δικαίως,
53,7; 53,4s. 24. ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν
Col. 1,22. αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώ-
Gal. ματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον,
3,13; 2,20. ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογε-
R. νόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζή-
6,11. * σωμεν, οὗ „τῷ μώλωπι αὐ-
τοῦ ἰάθητε“·
Jes. 53,6. 25. ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα
* πλανώμενα, ἀλλ᾽ ἐπεστρά-

φητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα 5,4.
καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν Ebr. 13,20
ὑμῶν. Jo.10,10s.. Ez.34,11.5s.

CAP. III.

Foeminarum officia et ornatus. Mariti. Caritas et tolerantia; Christus passus et in Orco, vis baptismatis.

Ὁμοίως αἱ γυναῖκες, ὑπο- Eph. 5,22..
τασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀν- 24..
δράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπει- Gen. 3,16.
θοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν Tit.
γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ 2,5.
λόγου κερδηθήσωνται, 1Cor.7,13.
2. ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν 2,12.
φόβῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν 1,17. 2,18.
ὑμῶν·
3. ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν 1Tm. 2,9ss.
ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περι- Jes.
θέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως 3,18. ss.
ἱματίων κόσμος,
4. ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς Eph. 3,16.
καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ [Ps.
ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ 45,14
ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν Eph. 4,2.
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελές.
5. Οὕτω γάρ ποτε καὶ αἱ
ἅγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζου-
σαι ἐπὶ τὸν θεὸν ἐκόσμουν *
ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς Gen. 3,16.
ἰδίοις ἀνδράσιν,
6. ὡς Σάῤῥα ὑπήκουσε τῷ
Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν κα- Gen. 18,12
λοῦσα, ἧς ἐγενήθητε τέκνα, Gal.
ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φο- 4,26s.
βούμεναι μηδεμίαν πτόη- Jes. 51,2;
σιν. Prov.3,25;
7. Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοι- Eph. 5,25p

1Cor. 7,3; κοῦντες κατὰ γνῶσιν ὡς
1Th. 4,4? ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυ-
* ναικείῳ, ἀπονέμοντες τιμὴν
Gal. 3,28; ὡς καὶ συγκληρονόμοι χά-
1Cor. ριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκό-
7,5. Mt.6, πτεσθαι τὰς προσευχὰς
14s. ὑμῶν.
1Tm. 2,8; 8. Τὸ δὲ τέλος, πάντες ὁμό-
Ph. 3,16; φρονες, συμπαθεῖς, φιλά-
Col. 3,12. δελφοι, εὔσπλαγχνοι, τα-
* πεινόφρονες,
2,15. 23. 9. μὴ ἀποδιδόντες κακὸν
R.12, ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ
17.. * λοιδορίας, τοὐναντίον δὲ
Mt.5, 44..; εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο
6,14s. ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κλη-
Gal. 3,14; ρονομήσητε.
Ps. 34,13 10. „Ὁ γὰρ θέλων ζωὴν
14. ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας
ἀγαθάς, παυσάτω τὴν
Prov. 21,23 γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ
Jac.1, καὶ χείλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λα-
13.19 4,11; λῆσαι δόλον,
Ps. 34,15 11. ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ
1Th. καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζη-
5,15. Ebr. τησάτω εἰρήνην καὶ διωξά-
12,14 τω αὐτήν·
1Tm. 6,11; 12. ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου
Ps. 34,16 ἐπὶ δικαίους καὶ ὦτα αὐτοῦ
17. εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον
Sir. 34,16 δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κα-
κά.“
R. 8,33.. 13. Καὶ τίς ὁ κακώσων
28; ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μι-
3Jo. 11. μηταὶ γένησθε;
2,20. 14. Ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε
4,14.. διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι·

„τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φο- Jes. 8,12.
βηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, 51,7.
15. κύριον δὲ τὸν Χριστὸν Jes. 8,13.
ἁγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις *
ὑμῶν", ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς Col. 4,6.
ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰ-
τοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς 1,3.
ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ πραΰ-
τητος καὶ φόβου, 2,18.13.Ph.2,12.
16. συνείδησιν ἔχοντες 2,12. 2Cor.
ἀγαθήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλα- 1,12.
λῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, Act. 24,16
καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεά-
ζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν
ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν.
17. Κρεῖττον γὰρ ἀγαθο-
ποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέ- 1,6.
λημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν ἢ * 2,20.
κακοποιοῦντας. 4,14ss.
18. Ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ 4,1.. *R.
περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δί- 6,10.
καιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς 5,6; Eph.
προσαγάγῃ τῷ θεῷ, θανα- 3,12;.
τωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιη- 2Cor. 13,4.
θεὶς δὲ πνεύματι, 1Tm.3,16.R.9,5.
19. ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ 1,3s. 4,6.
πνεύμασι πορευθεὶς ἐκή- 2Pt. 2,4s.
ρυξεν, ?Eph.4,9.R.10,7.Act.2,27.
20. ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε
ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μα- *
κροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε, Mt.24 37ss..
κατασκευαζομένης κιβωτοῦ,
εἰς ἣν ὀλίγαι τοῦτ' ἔστιν Gen. 7,13.
ὀκτὼ ψυχαὶ διεσώθησαν δι' 2Pt.
ὕδατος· 2,5.3,5s.
21. ὃ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον *
νῦν σώζει βάπτισμα, οὐ Eph. 5,26..
σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου,
Ebr. 10,22 ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς
9,9s; ἐπερώτημα εἰς θεόν, δι' ἀ-
R. 6,4; ναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ,
Ebr. 22. ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ
12,2.. Eph. θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρα-
1,20; νόν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγ-
1,21.. γέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυ-
νάμεων.

CAP. IV.

Deo vivendum et fratribus. Calamitatum probatione gaudendum.

3,18. Χριστοῦ οὖν παθόντος
2,24. 21. ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, καὶ ὑμεῖς
* τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὁπλίσα-
Ebr. 12,10 σθε, ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκὶ
11.R. πέπαυται ἁμαρτίας,
6,6s. 22; 2. εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων
2Cor. ἐπιθυμίαις ἀλλὰ θελήματι
5,15. 7,1. θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρ-
Gal. 2,20. κὶ βιῶσαι χρόνον.
1Jo. 3. Ἀρκετὸς γὰρ ἡμῖν ὁ
2,17. παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ
1,18. Eph. βίου τὸ βούλημα τῶν ἐθνῶν
4,17s. κατεργάσασθαι, πεπορευ-
Tit. 3,3. μένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπι-
R.1, 28ss. θυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώ-
μοις, πότοις καὶ ἀθεμίτοις
εἰδωλολατρείαις·
[v.12 Act. 4. ἐν ᾧ ξενίζονται, μὴ συν-
17,20 τρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐ-
τὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν,
v.14. 3,16. βλασφημοῦντες,
5. οἳ ἀποδώσουσι λόγον
2Tm. 4,1. τῷ ἑτοίμως ἔχοντι κρῖναι
Act. ζῶντας καὶ νεκρούς.
10,42 cet. 6. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νε-
3,19. κροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κρι-

θῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους v.1s.
σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ θεὸν R. 6,11.
πνεύματι. 1Cor.5,5..
7. Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγ- Jac. 5,8s.
γικε. Σωφρονήσατε οὖν καὶ 1Cor.
νήψατε εἰς τὰς προσευ- 10,11 1Jo.
χάς. 2,18.2Pt.3,10s.
8. Πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς 1,22.
ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ Col. 3,14.
ἔχοντες, ὅτι ἡ ἀγάπη κα- Ebr. 13,1;
λύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν, Jac.5,20..
9. φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους 2,13; Ebr.
ἄνευ γογγυσμῶν, 13,2;Ph.2,14;
10. ἕκαστος καθὼς ἔλαβε R.12, 6ss.
χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ 2Cor.
διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰ- 8,14; Mt.25
κονόμοι ποικίλης χάριτος 14ss..
θεοῦ·
11. εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια 2Cor. 2,17;
θεοῦ, εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ 3,5s.
ἰσχύος ἧς χορηγεῖ ὁ θεός,
ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζηται ὁ Col. 3,17.
θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κρά- 5,11. 2Pt.
τος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν 3,18..
αἰώνων, ἀμήν. R.16,27..1,25..
12. Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζε- [v.4.
σθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς Jes. 48,10
πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, Jac.
ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, 1,2s.
13. ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε 2Cor. 1,7.R
τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμα- 8,17.
σι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ 1,6ss;
ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐ- 5,1.
τοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι.
14. Εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνό- 3,14.. Mt.
ματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι 5,10s;
τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ Jes. 11,2.

** πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύε-
Jac. 2,7. ται· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλας-
1Tm. φημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δο-
6,1. ξάζεται.
15. Μὴ γάρ τις ὑμῶν πα-
2,20. σχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης
ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλο-
τριοεπίσκοπος·
Act. 11,26 16. εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ
5,41. αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ
Jo. 21,19 τὸν θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ.
17. Ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξα-
Jer. 25,29 σθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴ-
Ez. 9,6. κου τοῦ θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον
2Th. ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν
1,5; 8. ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ
εὐαγγελίῳ;
L. 23,31 18. καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις
Prov. σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρ-
11,31 Jer. τωλὸς ποῦ φανεῖται;
49,12 19. Ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες
3,17; κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ
Jac. 1,12; ὡς πιστῷ κτιστῇ παρατιθέ-
5,13. σθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν
L.23, 46. ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

CAP. V.

Presbyteri. Se submittendum et vigilandum; leo rugiens. Vota et salutationes.

Tit. 1,5.. Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν
1Tm. 5,17; ὑμῖν παρακαλῶ, ὁ συμπρε-
2Jo. 1..; σβύτερος καὶ μάρτυς τῶν
Jo. τοῦ Χριστοῦ παθημάτων,
15,27 19,35 ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀπο-
4,13. καλύπτεσθαι δόξης κοινω-
R.8, νός·
17s. 2. ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν
Act. 20,28 ποίμνιον τοῦ θεοῦ, ἐπισκο-

ποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς 1Cor. 9,16;
ἀλλ' ἑκουσίως, μηδὲ αἰσχρο- Tit.1,
κερδῶς ἀλλὰ προθύμως, 7.11.
3. μηδ' ὡς κατακυριεύοντες 2Cor. 1,24.
τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γι- L.22,
νόμενοι τοῦ ποιμνίου· 26.2Th.3,9.
4. καὶ φανερωθέντος τοῦ
ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν 2,25..
ἀμαράντινον τῆς δόξης στέ- 1,4. Jac.
φανον. 1,12.1Cor.9,25.Sap.5,16.
5. Ὁμοίως νεώτεροι ὑπο-
τάγητε πρεσβυτέροις· πάν- Eph. 5,21.
τες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσό- Ph.
μενοι τὴν ταπεινοφροσύνην 2,3.
ἐγκομβώσασθε, ὅτι „ὁ θεὸς Prov.
ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, 3,34.
ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.“ Jac. 4,6;
6. Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ 7.10.
τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ
θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν Job. 22,29
καιρῷ, *
7. πᾶσαν τὴν μέριμναν Ps. 37,5.
ὑμῶν ἐπιῤῥίψαντες ἐπ' αὐ- Mt.
τόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ 6,25.
ὑμῶν. Sap.12,13.Ebr.13,5.
8. Νήψατε, γρηγορήσατε· 4,7.
ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος Ap. 12,10
ὡς λέων ὠρυόμενος περιπα- Job. 1,7;
τεῖ, ζητῶν τίνα καταπίῃ, L.22,31.

Jac. 4,7. 9. ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ
Eph. πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν
6,12s. παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ
Ph. ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖ-
1,30. σθαι.
10. Ὁ δὲ θεὸς πάσης χά-
1,15. ριτος, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς
1Th. 2,12.. τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν
1,6. Χριστῷ Ἰησοῦ, ὀλίγον πα-
2Mc. 7,36. θόντας αὐτὸς καταρτίσει
* 2,5. ὑμᾶς, στηρίξει, σθενώσει,
Ebr. θεμελιώσει.
13,21 11. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ
Eph. 3,16s. κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
4,11.. αἰώνων, ἀμήν.
2Cor. 12. Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν
1,19. 1Th. τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λο-
1,1. 2Th. γίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα,
1,1. παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυ-
?Act. 17,4.. ρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ
R. χάριν τοῦ θεοῦ, εἰς ἣν ἑστή-
5,2. κατε.
1,1. 13. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν
?3,7. 1Cor. Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ
9,5; Act. Μάρκος ὁ υἱός μου.
12,12.. 14. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους
R.16, 16.. ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρή-
1,2. νη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν Χρι-
3,11. στῷ Ἰησοῦ.

ΠΕΤΡΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

CAP. I.

Ascendendum per virtutes. Brevi moriturus. Transfiguratio in monte et verbum propheticum. Act.15,14;

Συμεὼν Πέτρος, δοῦλος R.1,1
καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χρι- Tit. 1,1;4.
στοῦ, τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν R.1, 12.
λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιο-
σύνῃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ σω- 2Cor. 5,21.
τῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.
2. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη 1Pt. 1,2..
πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει
τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ κυ- v.8. 2,20.
ρίου ἡμῶν. Jo.17,3. *
3. Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς
θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ
πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν
δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπι-
γνώσεως τοῦ καλέσαντος 1Pt. 2,9.
ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, 1,15;
4. δι᾽ ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν 1Jo. 2,25.
καὶ τίμια ἐπαγγέλματα δε- 1Cor.
δώρηται, ἵνα διὰ τούτων γέ- 7,1; Act.
νησθε θείας κοινωνοὶ φύ- 17,28
σεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν 1Jo. 3,9.
κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς· 2ss.; 2,15s.
5. καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπου-
δὴν πᾶσαν παρεισενέγκαν- Ebr. 6,11.
τες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ 4,11.
Gal. 5,6. πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν
22ss. δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν,
Ph. 4,8s. 6. ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγ-
κράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ
τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπο-
μονῇ τὴν εὐσέβειαν,
7. ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν
1Pt. 1,22. φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλα-
1Th. δελφίᾳ τὴν ἀγάπην.
3,12. 8. Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρ-
* χοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ
Tit. 3,14.. ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους
Jo. καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυ-
15,16 ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
v.2s. ἐπίγνωσιν·
9. ᾧ γὰρ μὴ πάρεστι ταῦ-
1Jo.2 9.11. τα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων,
2,20s. λήθην λαβὼν τοῦ καθαρι-
1Cor. σμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ
6,11. * ἁμαρτιῶν.
10. Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί,
* Ebr. σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν
3,14. 6,7ss. τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποι-
εῖσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦν-
τες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε.
11. Οὕτω γὰρ πλουσίως
ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ
Ebr. 10,19 εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βα-
12,28 σιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ
Mt.7, 13.p. σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

12. *Διὸ οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς* *
ἀεὶ ὑπομιμνήσκειν περὶ 3,1.
τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ 1Pt. 5,12.
ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρού- Jud.5
σῃ ἀληθείᾳ. R.15, 14s.
13. *Δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι,*
ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ 2Cor. 5,1.4
σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς 3,1.
ἐν ὑπομνήσει,
14. εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν 2Tm. 4,6.
ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώμα-
τός μου, καθὼς καὶ ὁ κύριος Jo. 21,19
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδή- 13,36
λωσέ μοι.
15. *Σπουδάσω δὲ καὶ ἑκά-*
στοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν
ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων
μνήμην ποιεῖσθαι. Ebr.13,7.
16. *Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις* 2,3.
μύθοις ἐξακολουθήσαντες Tit. 1,14.
ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ 1Cor. 1,17.
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ δύναμιν καὶ παρου- v.3;
σίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενη- 3,4; L.
θέντες τῆς ἐκείνου μεγα- 1,2. 1Jo.
λειότητος. 1,1.
17. *Λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ*
πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν,
φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ Mt. 17,5..
τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλο-
πρεποῦς δόξης· Οὗτός
ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπη-
τός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα.
18. *Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν*
ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρα- Mt. 17,1..
νοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ
ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ,
19. *καὶ ἔχομεν βεβαιότερον*
τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ
Jo. 5,39; καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες
Ps. 119, ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχ-
105. μηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα
Jes. 8,20. διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος
Ap. ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις
22,16 Eph. ὑμῶν,
5,14. 20. τοῦτο πρῶτον γινώ-
1Cor. 2,11. σκοντες, ὅτι πᾶσα προφη-
2Tm. τεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύ-
3,16. Jes. σεως οὐ γίνεται.
34,16 21. *Οὐ γὰρ θελήματι ἀν-*
θρώπου ἠνέχθη ποτὲ προ-
Zach. 7,12. *φητεία, ἀλλ' ὑπὸ πνεύμα-*
2Sm. *τος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλη-*
23,2. * *σαν ἅγιοι θεοῦ ἄνθρωποι.*
2Tm.3,17.Sap.7,27.

CAP. II.

Venturi pseudoprophetae.
Exempla poenae divinae; pu-
1Rg.22. niendi, quippe pessimi.
Jer.28. *(Cf. ep. Judae.)*
Ez.13. Dt.13; *Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδο-*
Mt. *προφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ*
24,4.. Act. *ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδά-*
20,29 *σκαλοι, οἵτινες παρεισάξου-*
30;. Jud. *σιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ*
19;. 1Pt. *τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς*
1,18. *δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπά-*
Jud.4 *γοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώ-*
λειαν·
Mt. 24,11 2. *καὶ πολλοὶ ἐξακολουθή-*
v.18.. *σουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελ-*
1Tm. *γείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς*
6,1.. R.2, *ἀληθείας βλασφημηθήσε-*
24. *ται,*
1,16. R.16, 3. *καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλα-*
18; *στοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύ-*
Jud.4 *σονται, οἷς τὸ κρίμα ἔκπα-*

λαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώ- Dt. 32,35
λεια αὐτῶν οὐ νυστάζει.
4. Εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων Jud.6 ?1Co.
ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσα- 6,3.
το, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρ- * Sap.
ταρώσας παρέδωκεν εἰς κρί- 17,18 Ap.
σιν τηρουμένους, 20,1.9,1.11.
5. καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ 3,6;
ἐφείσατο, ἀλλ' ὄγδοον Νῶε 1Pt. 3,20..
δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύ- Ebr. 11,7.
λαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ Sap.
ἀσεβῶν ἐπάξας, 10,4.
6. καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Jud.7 Gen.
Γομόῤῥας τεφρώσας κατα- 19,24
στροφῇ κατέκρινεν, ὑπό- [Ebr. 11,7.
δειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν 1Cor.
τεθεικώς, 10,11
7. καὶ δίκαιον Λὼτ κατα- Sap. 10,6.
πονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν Gen.
ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀνα- 19,29
στροφῆς ἐῤῥύσατο·
8. (βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ
ὁ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐ-
τοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυ- Ps. 119,
χὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις 158.
ἐβασάνιζεν·) Ez.9,4.
9. οἶδε κύριος εὐσεβεῖς ἐκ Sir. 33,1.
πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδί- 1Cor.
κους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως 10,13
κολαζομένους τηρεῖν, Job.21,30.
10. μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω Prov. 16,4;
σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μια- Jud.8 cet.;
σμοῦ πορευομένους καὶ κυ- Tit.
ριότητος καταφρονοῦντας. 3,1;. 2.1,7
Τολμηταὶ αὐθάδεις, δόξας Ex.
οὐ τρέμουσι βλασφημοῦντες, 22,28 2Th.
11. ὅπου ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ 2,4.
δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ

Jud.9 φέρουσι κατ' αὐτῶν παρὰ
* κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν·
Jud. 10. 12. οὗτοι δέ, ὡς ἄλογα ζῶα
Ps.* γεγεννημένα φυσικὰ εἰς ἅ-
49,21 Prov. λωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς
7,22. ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες,
Jer. 12,3. ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ
* φθαρήσονται,
v.15. R.1, 13. κομιούμενοι μισθὸν
27; ἀδικίας· ἡδονὴν ἡγούμενοι
Jud. 12s. τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν, σπῖ-
Dt. λοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες
32,5. ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν,
* συνευωχούμενοι ὑμῖν,
Ez. 6,9. 14. ὀφθαλμοὺς ἔχοντες με-
Mt. στοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκα-
5,28. 2Tm. ταπαύστους ἁμαρτίας, δε-
3,6. λεάζοντες ψυχὰς ἀστηρί-
3,16. κτους, καρδίαν γεγυμνασμέ-
* νην πλεονεξίας ἔχοντες,
κατάρας τέκνα,
v.21; Jud. 15. καταλιπόντες εὐθεῖαν
11. ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακο-
Ap. 2,14. λουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ
Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μι-
v.13. Num. σθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν,
22,5. 7.31, 16. ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας
16; παρανομίας· ὑποζύγιον ἄ-
22,28 φωνον ἐν ἀνθρώπου φωνῇ
φθεγξάμενον ἐκώλυσε τὴν
τοῦ προφήτου παραφρο-
νίαν.
Jud. 12s. 17. Οὗτοί εἰσι πηγαὶ ἄνυ-
Jer. 2,13. δροι καὶ ὁμίχλαι ὑπὸ λαίλα-
Prov. πος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζό-
25,14 φος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα
v.3s. τετήρηται.
Jud. 16. 18. Ὑπέρογκα γὰρ ματαιό-

τητος φθεγγόμενοι δελεά-
ζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρ- v.2. 10.13
κός, ἀσελγείαις, τοὺς ὀλίγως *
ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλά-
νῃ ἀναστρεφομένους,
19. ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπ- v.10. 12.
αγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι 1Pt.
ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· 2,16.
ᾧ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ
καὶ δεδούλωται. Jo.8,34. R.6,
20. Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες 16ss.
τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν 1,2.
ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου καὶ 3,18.
σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ph.
τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέν- 3,8. Sap.
τες ἡττῶνται, γέγονεν αὐ- 2,16.
τοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν Mt. 12,45
πρώτων. L.12,47.
21. Κρεῖττον γὰρ ἦν αὐ- Ebr. 10,26
τοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν 6,4ss.
ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ v.15.
ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ Mt. 21,32
τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς Jud.3 *
ἁγίας ἐντολῆς.
22. Συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς
τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας·
Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ Prov. 26,11
ἴδιον ἐξέραμα, καὶ ὗς λου-
σαμένη εἰς κύλισμα βορ-
βόρου.

CAP. III.

Reditus Christi. Mundi incendium et innovatio. Pauli epistolae.

Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, 1Pt. 5,12.
δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπι- 1,13.
στολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν Jud.5
ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ
διάνοιαν,
2. μνησθῆναι τῶν προειρη-
1,21; μένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν
Jud. ἁγίων προφητῶν καὶ τῆς
17. * τῶν ἀποστόλων ἡμῶν ἐντο-
2,21. λῆς τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος,
1,20. 3. τοῦτο πρῶτον γινώσκον-
2,1.. τες, ὅτι ἐλεύσονται ἐπ᾽ ἐσχά-
Jud. 18. του τῶν ἡμερῶν ἐν ἐμπαιγ-
1Tm. μονῇ ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς
4,1. 2,10. ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πο-
ρευόμενοι
4. καὶ λέγοντες· Ποῦ ἐστιν
1,16; ἡ ἐπαγγελία τῆς παρου-
Ez. 12,22 σίας αὐτοῦ; ἀφ᾽ ἧς γὰρ οἱ
Jes. πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάν-
5,19. τα οὕτω διαμένει ἀπ᾽ ἀρχῆς
κτίσεως.
5. Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς
Gen. 1,2.6 τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρα-
Ps. νοὶ ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ
136,6 ὕδατος καὶ δι᾽ ὕδατος συνε-
Ebr. στῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ,
11,3. 6. δι᾽ ὧν ὁ τότε κόσμος
2,5. Gen. ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώ-
7,21. λετο.
Sap. 10,4. 7. Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ
Mt. 24,39 γῆ τῷ αὐτοῦ λόγῳ τεθη-
v.10; σαυρισμένοι εἰσὶ πυρί, τη-
2,9. ρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως
Jud. 15. καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν
Mt. 24,37 ἀνθρώπων.
8. Ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθα-
νέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι
Ps. 90,4. μία ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὡς
χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὡς
ἡμέρα μία.

9. Οὐ βραδύνει κύριος τῆς Ebr. 10,37
ἐπαγγελίας, ὥς τινες βρα- Hab.
δυτῆτα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μα- 2,3s.
κροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βου- v.15. 1Pt.
λόμενός τινας ἀπολέσθαι, 3,20;
ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν 1Tm. 2,4.
χωρῆσαι. Mt.18,14. Ez.33,11. 2Sm.14,14;
10. Ἥξει δὲ ἡ ἡμέρα κυρίου 1Th. 5,2..
ὡς κλέπτης, ἐν ᾗ οἱ οὐρανοὶ Act. 2,20;
ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, Ps.
στοιχεῖα δὲ καυσούμενα 102, 27.
λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ Jes.
τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακα- 34,4. Ap.
ήσεται. 20,11. 2Th.1,8.
11. Τούτων οὖν πάντων
λυομένων ποταποὺς δεῖ L.
ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις 21,36
ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις,
12. προςδοκῶντας καὶ Ph.3,
σπεύδοντας τὴν παρουσίαν 20..
τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν
οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθή-
σονται καὶ στοιχεῖα καυ-
σούμενα τήκεται. *
13. Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς Jes.
καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ 65,17 66,22
ἐπάγγελμα αὐτοῦ προςδο- Ap.
κῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη 21,1s. 27.
κατοικεῖ. ?R.8,19ss.
14. Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα
1,10. προςδοκῶντες σπουδάσατε
1Cor. 1,8. ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐ-
1Th. 3,13. τῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ,
v.9. 15. καὶ τὴν τοῦ κυρίου
1Pt. 3,20. ἡμῶν μακροθυμίαν σωτη-
ρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ
R. 2,4. ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς
1Cor. Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ
1,7. δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν
ὑμῖν,
16. ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς
ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς
* περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστὶ δυς-
νόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς
2,14. καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦ-
1,20. R.16, σιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γρα-
26. φάς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν
ἀπώλειαν.
Jud. 20s. 17. Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί,
1,12; προγινώσκοντες φυλάσσε-
Mt. 25,13 σθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων
24,4; πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκ-
1Cor. 15,58 πέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ,
Col. 1,10s. 18. αὐξάνετε δὲ ἐν χά-
1,8. ριτι καὶ γνώσει τοῦ κυρίου
ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ
Jud. 25.. Χριστοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ
1Pt. νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος,
5,11. ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

CAP. I.

Logos vita. Deus lux, san-
guine Christi fidus et justus. 2,13. Jo.1,
Ὃ ἦν ἀπ᾽ ἀρχῆς, ὃ ἀκη- 1.14;
κόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς 19,35 20,27
ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεα- L.24, 39.
σάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν Act.
ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λό- 17,27
γου τῆς ζωῆς· 5,7.Jo.1,4s.
2. (καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, 4,2. Jo.1,
καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρτυ- 14..
ροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν
ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, 3,5.5, 11.20
ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα Jo.
καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν·) 1,1s.17,3.
3. ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκη- 4,14.
κόαμεν, ἀπαγγέλλομεν καὶ Act. 4,20.
ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινω- v.7.
νίαν ἔχητε μεθ᾽ ἡμῶν· καὶ
ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα με-
τὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
4. Καὶ ταῦτα γράφομεν
ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ 2Jo. 12.
πεπληρωμένη. Jo.15,11.16,24.
5. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγε- *
λία, ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ᾽ αὐ- Jo. 1,18.
τοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν,
ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶ καὶ σκο- Jac. 1,17.
τία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδε- Dan. 2,22.
μία. 1Tm.6,16..Jo.8,12.

2,4.9. Jo.3, 6. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινω-
20s. νίαν ἔχομεν μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ
12,35 ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν,
ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν
τὴν ἀλήθειαν·
Eph. 5,8; 7. ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περι-
9. πατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν
τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν
5,6. 3,5. μετ᾽ ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα
Ap. Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ
1,5. Ebr. αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ
9,14.. πάσης ἁμαρτίας.
22; 1Rg. 8. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρ-
8,46. Prov. τίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς
20,9. πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια
28,13 2Sm. οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.
12,13 9. Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς
Ps. 32,5; ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι
R. 3,26. καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν
1Th. τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρίσῃ
5,24; Act. ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.
15,9. 10. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ
5,10. R.3, ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποι-
4.10. οῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος
2,14. αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.
Jo.5,38.

CAP. II.

Piaculum. Praeceptum vetus
idemque novum. Amor mundi.
Antichristi et unctio.

5,18. Τεκνία μου, ταῦτα γρά-
R. 6,1s. φω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμάρτητε.

Καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παρά- Ebr. 7,25..
κλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πα- Jo.
τέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δί- 14,16
καιον, v.29.3,3..7.Jo.16,10.
2. καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι 4,10.
περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, Jo. 1,29.
οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ R.
μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου 3,25. 2Cor.
τοῦ κόσμου. 5,19.Col.1,20.
3. Καὶ ἐν τούτῳ γινώ- Jo. 11,52
σκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐ-
τόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ 3,6.
τηρῶμεν. Jo.15,10.12. Mt.7,
4. Ὁ λέγων· Ἔγνωκα αὐ- 21..
τόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ *
μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστί, καὶ 4,20.
ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ 1,6. Jac.
ἔστιν· 3,14.
5. ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν
λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ 4,12. 17s.
ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείω- 5,3.
ται. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν Jo. 13,35
ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμέν. 14,21.23.
6. Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν,
ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιε- 3,3. Jo.
πάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτως 13,15
περιπατεῖν. 15,4s.
7. Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν 2Jo. 5s.
καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐν- v.24.
τολὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε 3,11.
ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ πα- Mt.5, 43..
λαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκού- 22,39
σατε. *
8. Πάλιν ἐντολὴν καινὴν Jo. 13,34
γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀλη-
θὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι R.
ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ 13,12

Jo. 1,9. φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει.
9. Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶ-
1,6s. 3,15. ναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
4,20. μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν
2Pt. 1,9. ἕως ἄρτι.
1Cor. 10. Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελ-
13,2. φὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει
Jo. 11,9. καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ
ἔστιν·
3,14s. 11. ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ
καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ,
Jo. 12,35 καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι
Prov. ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς
4,19. Mt. ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.
6,22. 12. Γράφω ὑμῖν, τεκνία,
v.1s. 3,20s; ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρ-
Act. τίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
4,12. 13. Γράφω ὑμῖν, πατέρες,
1,1. ?Dn. ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς·
7,22. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι
5,18. νενικήκατε τὸν πονηρόν·
Eph. 6,11.. γράφω ὑμῖν, παιδία, ὅτι
Gal. ἐγνώκατε τὸν πατέρα.
4,5s. 14. Ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες,
ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς·
ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι
Eph. 6,10. ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ
1,10. θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενι-
Jo. 5,38. κήκατε τὸν πονηρόν.
2Pt. 15. Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κό-
1,4. σμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ.
2Tm. 4,10. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον,
Jac. 4,4. οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πα-
Mt. τρὸς ἐν αὐτῷ,
6,24; 2Pt. 16. ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κό-
2,13; σμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρ-
Prov. 27,20 κὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν

ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία Coh. 5,9.
τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ 4,8.
πατρός, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου Sir. 10,12
ἐστί. Tob. 4,13s.;
17. Καὶ ὁ κόσμος παράγε- Sir. 14,19
ται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, 2Pt. 3,6s.
ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ 1Pt.
θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 1,24s. 1Cor.
18. Παιδία, ἐσχάτη ὥρα 7,31;
ἐστί, καὶ καθὼς ἠκούσατε Mt. 24,4..
ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, v.22..
καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ 2Jo.7
γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκο-
μεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. 1Pt. 4,7..
19. Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ' Act.
οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ 20,30
ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκει- Dt. 13,13
σαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα
φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ 1Cor. 11,19
πάντες ἐξ ἡμῶν.
20. Καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε v.27.. 3,24.
ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε 2Cor.
πάντα. 1,21. Act.
21. Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν, ὅτι 10,38
οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν,
ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ 2Pt. 1,12.
ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀλη- R.15,
θείας οὐκ ἔστι. 14s.
22. Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης,
εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰη- 2Pt. 2,1.
σοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; Jo.
οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ 20,31
ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ v.18. 4,3.
τὸν υἱόν. 2Th.2,3s.
23. Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν 2Jo.9
υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει· Jo. 5,23.
ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱόν, καὶ 15,23 *
τὸν πατέρα ἔχει. 4,15.5,12.

v.7; 2Tm. 24. Ὑμεῖς ὃ ἠκούσατε ἀπ'
3,14. ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω· ἐὰν
ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ' ἀρχῆς
ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ
υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε.
5,11. 2Tm. 25. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπ-
1,1. αγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγεί-
λατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν
αἰώνιον.
26. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν
v.18. περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς.
v.20. 3,24. 27. Καὶ ὑμεῖς τὸ χρῖσμα
ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν
Jer. 31,34 μένει, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε
1Cor. ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς, ἀλλ'
2,15. Prov. ὡς τὸ αὐτὸ χρῖσμα διδάσκει
28,5. ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀλη-
θές ἐστι καὶ οὐκ ἔστι ψεῦ-
Jo. δος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν
14,26 16,13 ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ.
28. Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε
Jo. 21,22 ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν φανερω-
3,21. θῇ, ἔχωμεν παῤῥησίαν καὶ
4,17. μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ
Eph. 3,12.. ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.
29. Ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δί-
v.1. 3,7. καιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι
3..5.. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύ-
3,9s. νην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

CAP. III.

Filii Dei. Non peccant; justi qui justitiam faciunt. De amore et odio. Deus animo major.

4,10s. Jo. 1,12. Ἴδετε, ποταπὴν ἀγάπην
11,52 δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα
Mt. 5,9. * τέκνα θεοῦ κληθῶμεν. Διὰ

τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει Jo. 17,25
ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. 16,2s.
2. Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα 15,18
θεοῦ ἐσμέν, καὶ οὔπω ἐφα- R.8, 18s.
νερώθη τί ἐσόμεθα· οἴδα-
μεν δὲ ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, Col. 3,4.
ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα· ὅτι Ph.
ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστι. 3,21.. ?Mt.
3. Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν 5,8.
ἐλπίδα ταύτην ἐπ᾽ αὐτῷ, Ebr.
ἁγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖ- 12,14
νος ἁγνός ἐστι. v.7.2,1..29.Act. 3,14.
4. Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ- 7,52.
τίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ· 22,14
καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνο- 5,17.
μία.
5. Καὶ οἴδατε, ὅτι ἐκεῖνος v.8. 1,7.
ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρ- 1Pt.
τίας ἡμῶν ἄρῃ· καὶ ἁμαρτία 2,24.
ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι. Jo.8,46.2Cor.5,21. 1Pt.
6. Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων 2,22.
οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁ- Ebr. 4,15.
μαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐ-
τὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. 2,3.3Jo.11.
7. Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω 2,26; 29..
ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιο- Jac.1,
σύνην δίκαιός ἐστι, καθὼς 22.25
ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν·
8. ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν
ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι v.12.
ἀπ᾽ ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρ- Jo. 8,44.
τάνει. Εἰς τοῦτο ἐφανερώ- Gen.3
θη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα 4.15.
λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. v.5; v.6.5,
9. Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ 1.18.
τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, 3Jo. 11.
ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ 2,14.
μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρ-
Jo. 1,13. τάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γε-
1Pt. γέννηται.
1,23. Jac. 10. Ἐν τούτῳ φανερά ἐστι
1,18. τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ
v.8. τέκνα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὁ
Jo.8, 44.47 μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ
ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ
4,8. ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.
2,7s. 11. Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγ-
Jo. 13,34 γελία, ἣν ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρ-
χῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλή-
λους,
12. οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ
2,13; πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν
Gen. 4,8ss. ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν
Jud. 11. τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι
τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν,
Mt. 23,35 τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
δίκαια.
v.1. Jo.15 13. Μὴ θαυμάζετε, ἀδελ-
18s. φοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κό-
Mt. 5,11. σμος.
14. Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι με-
Jo. 5,24. ταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανά-
του εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγα-
πῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ
2,10s. * ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει
ἐν τῷ θανάτῳ.
Mt.5, 21s. 15. Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελ-
Lev. φὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος
19,16 17. ἐστί· καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς
Dt. 19,6. ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει
ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μέ-
νουσαν.
16. Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν
Jo. 15,13 τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος
10,11 18; ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
15,12 ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν

ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυ-
χὰς θεῖναι. *
17. Ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον L.21, 4..;
τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν Jac.
ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχον- 2,15s.
τα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα Dt. 15,7.
αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ [2Co.
ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν 6,12.
αὐτῷ; 4,20.2,15.
18. Τεκνία μου, μὴ ἀγα-
πῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσ- Jac. 2,16;
σῃ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀλη- R.12,
θείᾳ. 9.13.
19. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκο- *
μεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας 1,8.
ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐ- Jo. 18,37
τοῦ πείσομεν τὰς καρδίας 2Jo.
ἡμῶν, 2.4.
20. ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ R. 2,15;
ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων 8,26s
ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας Jo. 21,17
ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. ?Jes.
21. Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρ- 55,7; Sir.
δία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ 14,2.
ἡμῶν, παῤῥησίαν ἔχομεν 4,17. 2,28..
πρὸς τὸν θεόν, Ebr.10,19.
22. καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμ- 5,14s.
βάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι Mt. 21,22
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦ-
μεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον Jo. 9,31.
αὐτοῦ ποιοῦμεν.
23. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐν-
τολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσω- Jo.6, 29.40
μεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς v.11. 4,11.
ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. Mt.22,39.
24. Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντο-

Jo. 14,23 λὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει,
15,4s. καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν
4,13. τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει
R.8,9 ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος
2Cor. 1,21s. οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

CAP. IV.

Spiritus explorandi. Deus amor; pater amore fratrum amandus.

1Tm. 4,1.. Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ
Mt.7, 15;. πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ
1Th.5 δοκιμάζετε τὰ πνεύματα,
19-21 εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν· ὅτι
2,18s. 2Jo.7 πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξε-
2Pt. 2,1. ληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον.
2. Ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ
v.15. πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν
Jo. 1,14. πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν
1Tm. 3,16. Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυ-
Ph.2, 7s.. θότα, ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστί,
3. καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ
* ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν, ἐκ
1Cor. 12,3. τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστι· καὶ τοῦ-
2,22.. τό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου,
2Th. ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ
2,7. νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη.
5,4.2, 4. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστέ,
13.20 τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐ-
2Chr. 32,7s; τούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν
Jo. 12,31 ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ.
2Cor. 5. Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου
4,4. εἰσί· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κό-
Jo. 3,31; σμου λαλοῦσι καὶ ὁ κόσμος
15,19 αὐτῶν ἀκούει.
6. Ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμέν·
Jo. 8,47. ὁ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει
18,37 ἡμῶν· ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
17,14 θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ

τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦ-
μα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ
πνεῦμα τῆς πλάνης.
7. Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν 3,11.
ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ 23.
τοῦ θεοῦ ἐστί, καὶ πᾶς ὁ R.5,5
ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέν- 5,1.
νηται καὶ γινώσκει τὸν
θεόν·
8. ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω
τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη v.16.
ἐστίν.
9. Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη R.5,8
ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν, Jo. 3,16;
ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μο- 1,18.
νογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς Col. 1,15.
εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν
δι' αὐτοῦ.
10. Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγά-
πη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπή-
σαμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι
αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ v.19.
ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν 2,2. R.5,
ἡμῶν. 6-10. 3,25.
11. Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ 2Cor. 5,19.
θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ
ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους Mt. 18,33
ἀγαπᾶν.
12. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε Jo.1, 18.
τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν 1Tm.
ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν 6,16.
μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ v.18. 2,5.
τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. 3,11;
13. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν 3,24. Jo.
ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐ- 14,17
τὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύ-
ματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.

1,1. 14. Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα
Jo. 15,27 καὶ μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ πα-
1,14; τὴρ ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν σω-
4,42. τῆρα τοῦ κόσμου.
v.2. 15. Ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι
5,1.5. Mt. Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
16,16 θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει
καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ.
Jo. 16. Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν
6,69. καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγά-
πην, ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν.
v.8. Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστί, καὶ ὁ
μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ
θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ.
v.12. 17. Ἐν τούτῳ τετελείωται
ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα
2,28. 3,21. παῤῥησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι
2,6. καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ
1Cor. 2,16. ἡμεῖς ἐσμὲν ἐν τῷ κόσμῳ
τούτῳ.
R. 18. Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ
8,15. ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγά-
πη ἔξω βάλλει τὸν φόβον,
ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ
δὲ φοβούμενος οὐ τετελείω-
ται ἐν τῇ ἀγάπῃ.
* 19. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐ-
v.10. 3,1. τόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγά-
πησεν ἡμᾶς.
20. Ἐάν τις εἴπῃ· Ὅτι ἀγα-
πῶ τὸν θεόν, καὶ τὸν ἀδελ-
2,4. φὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης
11. 1,6. ἐστίν. Ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώ-
ρακε, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώ-
3,17. ρακε, πῶς δύναται ἀγαπᾶν;
21. Καὶ ταύτην τὴν ἐντο-

λὴν ἔχομεν ἀπʼ αὐτοῦ, ἵνα 3,23.
ὁ ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ 5,1s. Mt.
καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. 22,39..

CAP. V.

Fratres in patre amandi. Fides victrix; tres uniti testes. Precandi fiducia; peccatum ad mortem; verus Deus.

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰη- 2,23. 4,15s.
σοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός, ἐκ Jo.
τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ 1,12s.
πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννή-
σαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γε- Jo. 8,42.
γεννημένον ἐξ αὐτοῦ.
2. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν 3,19. 22-24
ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ
θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγα-
πῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐ-
τοῦ τηρῶμεν. *
3. Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγά- 2,5. 2Jo.6
πη τοῦ θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντο- Jo.
λὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ 14,15 23s..
ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ
εἰσίν, Mt.11,30.
4. ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημέ- v.1..
νον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν 4,4.
κόσμον, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ 2,14s. Jo.
νίκη ἡ νικήσασα τὸν κό- 16,33
σμον, ἡ πίστις ἡμῶν.
5. Τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν R. 8,37.
κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων 1Cor.
ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ 15,57
θεοῦ; 4,15.
6. Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν διʼ 1,7. Jo.
ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς 3,5. Tit.
ὁ Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι 3,5..
μόνον, ἀλλʼ ἐν τῷ ὕδατι καὶ ?Jo. 19,34
τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά 6,53..
Jo.1, ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ
33s? 15,26 πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια.
1Cor. 7. Ὅτι τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρ-
2,12. ** τυροῦντες [ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ
1,1.. Mt. πατήρ, ὁ λόγος καὶ τὸ ἅγιον
28,19 πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς
Jo. ἕν εἰσι·
10,30 16,15 8. καὶ τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρ-
τυροῦντες ἐν τῇ γῇ], τὸ
v.6.. Act. πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ
10,47 αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν
Ebr. 12,24 εἰσιν.
Jo. 9. Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν
8,17. 5,33; ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ
36s. μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων
Ebr. 2,4. ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ
* μαρτυρία τοῦ θεοῦ, ἣν με-
μαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ.
Jo. 3,33. 10. Ὁ πιστεύων εἰς τὸν
R. υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρ-
8,16. τυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ πι-
1,10. στεύων τῷ θεῷ ψεύστην
πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ
πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυ-
ρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ
θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
11. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρ-
2,25. τυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδω-
4,9. κεν ἡμῖν ὁ θεός, καὶ αὕτη ἡ
Jo. 14,6.. ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν.
1,4; 3,36. 12. Ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει
5,24. τὴν ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν
υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ
ἔχει.
13. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν
** τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνο-
μα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, ἵνα

εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώ- Jo. 20,31
νιον, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς 3,15s
τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ
θεοῦ.
14. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παῤ- 3,21s. Jo.
ῥησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐ- 14,13
τόν, ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα 16,26 *
κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ,
ἀκούει ἡμῶν.
15. Καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι Jo. 9,31.
ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν αἰτώμε- 11,42
θα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ
αἰτήματα ἃ ᾐτήκαμεν παρ᾽
αὐτοῦ.
16. Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα
ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνα- 3,14.
τον, αἰτήσει, καὶ δώσει αὐ- Jac.
τῷ ζωήν, τοῖς ἁμαρτάνουσι 5,15s.
μὴ πρὸς θάνατον. Ἔστιν Mt. 12,31
ἁμαρτία πρὸς θάνατον· 32. R.
οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα 6,23..
ἐρωτήσῃ. Jud. 23.

3,4. 17. Πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία
ἐστί, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ
πρὸς θάνατον.
18. Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γε-
3,9.. γεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ
ἁμαρτάνει, ἀλλ᾽ ὁ γεννη-
Jud. 21. θεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ ἑαυ-
2,13. τόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ
3,12. 2Th. ἅπτεται αὐτοῦ.
3,3. 19. Οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ
4,4s. Gal. θεοῦ ἐσμέν, καὶ ὁ κόσμος
1,4. ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται.
1Cor. 2,12. 20. Οἴδαμεν δέ, ὅτι ὁ υἱὸς
16. τοῦ θεοῦ ἥκει καὶ δέδωκεν
Jo. 17,3. ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκω-
μεν τὸν ἀληθινόν, καὶ ἐσμεν
?Ap. 3,7.. ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ υἱῷ
?Jo. αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ· οὗ-
20,28 R.9,5 τός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς
1,2. καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος.
Jo. 5,26. 21. Τεκνία, φυλάξατε ἑαυ-
1Cor. τοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων.
10,14.20.8,5s.?2Jo.9.Eph.5,5..

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Liberorum Cyriae laudatio et circa amorem falsosque doctores admonitio. 3Jo.1.

Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ 1Pt. 5,13.
Κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐ- *
τῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀλη-
θείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος,
1Tm. 4,3. ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκό-
2,4. τες τὴν ἀλήθειαν,
2. διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν

μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ
μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν
αἰῶνα.
3. Ἔσται μεθ' ὑμῶν χάρις, 1Tm.
ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ θεοῦ 1,2. 2Tm.
πατρὸς καὶ παρὰ κυρίου 1,2. Tit.
Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ 1,4.
τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ Eph.
ἀγάπῃ. 4,15.
4. Ἐχάρην λίαν, ὅτι εὕ- 3Jo.3
ρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου
περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, 1Jo.
καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν 1,6s.
παρὰ τοῦ πατρός.
5. Καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, Κυ- v.1.
ρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γρά- 1Jo.
φων σοι καινήν, ἀλλὰ ἣν 2,7..
εἴχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγα- 1Jo.
πῶμεν ἀλλήλους. 3,11.
6. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγά- 1Jo.
πη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ 5,3.
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. Αὕτη
ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς ἠκού-
σατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐ-
τῇ περιπατῆτε.
7. Ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰς- 1Jo. 2,18s.
ῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ 4,1
ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χρι- ss..
στὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί·
οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ
ἀντίχριστος.
Mc. 13,9; 8. Βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ
Gal. ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμε-
4,11. 1Th. θα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη
3,5. ἀπολάβωμεν.
1Cor. 15,58 9. Πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ
* Jo. μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ
7,16. Χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ
1Jo. 2,23. μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χρι-
5,12. στοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα
1,3. Eph. καὶ τὸν υἱὸν ἔχει.
2,12. 10. Εἴ τις ἔρχεται πρὸς
Tit. 3,10.. ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδα-
2Th. χὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε
3,6.. αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαί-
[Jac. ρειν αὐτῷ μὴ λέγετε·
1,1. 11. ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ
1Tm. 5,22. χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις
αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.
3Jo. 13. 12. Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γρά-
φειν, οὐκ ἠβουλήθην διὰ
3Jo. 14. χάρτου καὶ μέλανος· ἐλπίζω
* γὰρ γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ
Jer. 32,4; στόμα πρὸς στόμα λαλῆ-
1Jo. σαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ
1,4.. πεπληρωμένη.
13. Ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα
v.1. τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλε-
κτῆς.

ΙΩΑΝΝΟΥ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΡΙΤΗ.

Hospitalitatis Caji laudatio. Diotrephes et Demetrius. 2Jo.1. 1Pt.5,1;
Ὁ πρεσβύτερος Γαΐῳ τῷ R.16,23..
ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν
ἀληθείᾳ.
2. Ἀγαπητέ, περὶ πάντων
εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ
ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί Tit.
σου ἡ ψυχή. 1,13..
3. Ἐχάρην γὰρ λίαν, ἐρχο- 2Jo.4
μένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυ-
ρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ,
καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περι- Ps.
πατεῖς. 26,3.
4. Μειζοτέραν τούτων οὐκ 1Th.
ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ 3,9.
ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περι- Ph.10 Gal.
πατοῦντα. 4,19. 1Cor,4,15.
5. Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς Tit.
ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελ- 1,6.
φούς, καὶ τοῦτο ξένους, 1Tm.
5,10.
6. οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ
ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας,
οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμ- Tit.
ψας ἀξίως τοῦ θεοῦ. 3,13. R.15,24..
7. Ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόμα- Act.
τος ἐξῆλθον μηδὲν λαμβά- 5,41; ?Mt.
νοντες ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. 10,8. 1Cor.9,12;
8. Ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν Mt.
ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιού- 10,40 14s.
τους, ἵνα συνεργοὶ γινώμε- R.
θα τῇ ἀληθείᾳ. 16,2. Ebr.13,2s.10,33.

* 9. Ἔγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ·
ἀλλ᾽ ὁ φιλοπρωτεύων αὐ-
τῶν Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχε-
ται ἡμᾶς.
10. Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω,
ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα,
ἃ ποιεῖ λόγοις πονηροῖς
φλυαρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ
ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις, οὔ-
v.5. τε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς
ἀδελφούς, καὶ τοὺς βουλο-
[Mt. 23,13 μένους κωλύει καὶ ἐκ τῆς
ἐκκλησίας ἐκβάλλει.
1Pt.3, 11.13 11. Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ
κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν·
1Jo. 3,10s; ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ
6. ἐστίν, ὁ κακοποιῶν οὐχ
ἑώρακε τὸν θεόν.
[Act. 19,24 12. Δημητρίῳ μεμαρτύ-
1Tm. ρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ᾽
3,7. αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ
ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ
* Jo. οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν
21,14 19,35 ἀληθής ἐστι.
2Jo. **13.** Πολλὰ εἶχον γράφειν,
12. ἀλλ᾽ οὐ θέλω διὰ μέλανος
* καὶ καλάμου σοι γράψαι·
2Jo. 14. ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν
12.. σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα
λαλήσομεν.
1Pt. 5,14. 15. Εἰρήνη σοι. Ἀσπά-
Jo. 20,19 ζονταί σε οἱ φίλοι· ἀσπά-
15,14 ζου τοὺς φίλους κατ᾽ ὄνομα.

ΙΟΥΔΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Adversus licentiae peccandi patronos. Poenae exempla. Praedicta Henochi et Apostolorum. Quomodo deceptis consulendum *(cf. 2 Petr. 2).* Act. 15,22? Mt.13,55.L.6,16

Ἰούδας, Ἰησοῦ Χριστοῦ
δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώ- Jac. 1,1.
βου, τοῖς ἐν θεῷ πατρὶ Act. 12,17
ἡγιασμένοις καὶ Ἰησοῦ Χρι- cet.;
στῷ τετηρημένοις κλη- 1Cor. 1,2.
τοῖς. Jo.17,19.11.15.1Pt.1,5.
2. Ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη
καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. 2Pt.1,2.
3. Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπου-
δὴν ποιούμενος γράφειν
ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτη- Tit. 1,4.
ρίας, ἀνάγκην ἔσχον γρά- 2Pt.
ψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπα- 1,1; Ph.
γωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παρα- 1,27.
δοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. v.20.
4. Παρεισέδυσαν γάρ τινες 2Pt. 2,1ss.
ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προ-
γεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ v.14.
κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Sir. 5,5.
θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατι- Gal.
θέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ 5,13. 1Pt.
τὸν μόνον δεσπότην καὶ 2,16;
κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χρι- Ap. 6,10;
στὸν ἀρνούμενοι. Tit.1,16.
5. Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς 2Pt.
βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς 3,17. *
ἅπαξ τοῦτο, ὅτι ὁ κύριος Ebr. 3,17s.
λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώ- 1Cor.
σας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ 10,5. Num.
πιστεύσαντας ἀπώλεσεν, 14,15

2Pt. 2,4; 6. ἀγγέλους τε τοὺς μὴ
?Eph. τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρ-
6,12; Gen. χήν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ
6,2? ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν
Mal. 3,23. μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς
ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρη-
κεν,
2Pt. 2,6. 7. ὡς Σόδομα καὶ Γόμοῤ-
Dt. ῥα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πό-
29,23 al.; λεις, τὸν ὅμοιον τούτοις
Gen. τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ
19,5. 6,2.4; ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς
R.1, 26s, ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα,
Mt. πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέ-
25,41 χουσαι.
8. Ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι
v.23. 2Pt. ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν
2,10. μιαίνουσι, κυριότητα δὲ
v.4. Act. ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασ-
23,5. φημοῦσιν.
Dan. 12,1. 9. Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγ-
* γελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ δια-
Dt. 34,5s. κρινόμενος διελέγετο περὶ
τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ
2Pt. 2,11. ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν
βλασφημίας, ἀλλ᾿ εἶπεν·
Zach. 3,2; „Ἐπιτιμήσαι σοι κύριος.“
2Pt. 10. Οὗτοι δέ, ὅσα μὲν οὐκ
2,12. οἴδασι, βλασφημοῦσιν, ὅσα
δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα
ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθεί-
ρονται.
11. Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ

ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐπορεύθη- 1Jo. 3,12..
σαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βα- 15;
λαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, 2Pt. 2,15..
καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ Ap. 2,14;
ἀπώλοντο. Num.16,1.31;
12. Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀ- 2Pt.2 17.13
γάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συν- 1Co.
ευωχούμενοι ἀφόβως, ἑαυ- 11,21
τοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι Ez. 34,2;
ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παρα- Prov. 25,14
φερόμεναι, δένδρα φθινο- Eph.
πωρινά, ἄκαρπα, δὶς ἀπο- 4,14.
θανόντα, ἐκριζωθέντα, 2Pt.2,20.
13. κύματα ἄγρια θαλάσ- Jes. 57,20
σης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυ- Ph.
τῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλα- 3,19. 2Pt.
νῆται οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκό- 2,13.
τους εἰς τὸν αἰῶνα τετήρη- v.6.
ται.
14. Προεφήτευσε δὲ καὶ
τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Gen. 5,18.
Ἐνώχ, λέγων· „Ἰδού, ἦλθε 23s.
κύριος ἐν μυριάσιν ἁγίαις Dt. 33,2.
αὐτοῦ, Zach.14,5.
15. ποιῆσαι κρίσιν κατὰ Mt. 25,31
πάντων καὶ ἐξελέγξαι πάν- ss.
τας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ *
πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας
αὐτῶν, ὧν ἠσέβησαν, καὶ Job. 22,16
περὶ πάντων τῶν σκληρῶν, 1Sm.
ὧν ἐλάλησαν κατ᾽ αὐτοῦ 2,3. Mt.
ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.“ 12,36
16. Οὗτοί εἰσι γογγυσταί, 1Cor. 10,10
μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπι-
θυμίας αὐτῶν πορευόμενοι,
καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λα- 2Pt. 2,18.
λεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες Ps. 17,10
πρόσωπα ὠφελείας χάριν. Jac.2,1.9

17. Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί,
2Pt. 3,2. μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν
προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀπο-
στόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ,
2Pt. 3,3.. 18. ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐν
1Tm. 4,1. ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμ-
παῖκται, κατὰ τὰς ἑαυτῶν
2Pt. 2,10. ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν
2Pt. ἀσεβειῶν.
2,1. **19.** Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀπο-
v.10. διορίζοντες ἑαυτούς, ψυχι-
Jac. 3,15; κοί, πνεῦμα μὴ ἔχοντες.
2Pt. 3,17s. 20. Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, τῇ
v.3. ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποι-
Col. 1,23. κοδομοῦντες ἑαυτούς, ἐν
2,7. πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμε-
Act. 9,31. νοι,
21. ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ
Tit. 2,13. τηρήσατε, προσδεχόμενοι
1Cor. τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν
1,7. Ebr. Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ζωὴν
9,28. αἰώνιον.
2Tm. 2,25. 22. Καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε
** διακρινόμενοι,
v.7s; 1Cor. 23. οὓς δὲ ἐν φόβῳ σώζετε
3,15. ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάζοντες,
Am. 4,11; μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς
Ap. 3,4.. σαρκὸς ἐσπιλωμένον χι-
1Jo. τῶνα.
5,16; R.16, **24.** Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλά-
25. ξαι ὑμᾶς ἀπταίστους καὶ
στῆσαι κατενώπιον τῆς δό-
2Pt. 3,14. ξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλ-
λιάσει,
1Tm. 1,17. 25. μόνῳ θεῷ σωτῆρι ἡμῶν
R.16, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυ-
17.. 1,25.. ρίου ἡμῶν δόξα, μεγαλωσύ-

νῃ, κράτος καὶ ἐξουσία πρὸ * 2Pt.
παντὸς τοῦ αἰῶνος καὶ νῦν 3,18.
καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας,
ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
[*ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ*].

CAP. I.

Inscriptio, septem ecclesiis. Visio filii hominis cum septem candelabris et stellis.

Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Mc. 13,32
θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις 22,6.
αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τά- 10,7. Am.
χει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστεί- 3,7.
λας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ 22,16
τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ,
2. *ὃς ἐμαρτύρησε τὸν λό-* 6,9. Jo.
γον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρ- 1,1.
τυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα 21,24
εἶδε. 1Jo.1,1.
3. *Μακάριος ὁ ἀναγινώ-*
σκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς L.11,28..
λόγους τῆς προφητείας καὶ
τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γε- 22,7.
γραμμένα· ὁ γὰρ καιρὸς 22,10 3,11.
ἐγγύς. 1Pt.4,7..R.13,11.
4. *Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκ-*
κλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ.
Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ R.1,7.rel.
ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμε- * v.8.
νος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευ- 4,8..
3,1. Zach. *μάτων, ἅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ*
4,10. *θρόνου αὐτοῦ,*
Jes. 11,2. 5. *καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ,*
3,14;. *ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρω-*
Col. 1,18.. *τότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ*
19,16 *ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς*
Eph. *γῆς· τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ*
5,2;. 1Jo. *λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρ-*
3,8. *τιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐ-*
5,9. 7,14; *τοῦ,*
5,10.. 6. *καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βα-*
Jes. *σιλείαν, ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ*
61,6. 66,21 *πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα*
5,13.. *καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶ-*
7,12. *νας τῶν αἰώνων, ἀμήν.*
Mt. 7. *Ἰδού, ἔρχεται μετὰ τῶν*
24,30 *νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν*
Dan. 7,13; *πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες*
Jo. 19,37 *αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κό-*
Zach. *ψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ*
12,10 *φυλαὶ τῆς γῆς· ναί, ἀμήν.*
22,13 cet. 8. *Ἐγώ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ*
ὦ [ἀρχὴ καὶ τέλος], λέγει
v.4. 4,8;. *κύριος ὁ θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν*
19,6. *καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντο-*
Gen. 17,1. *κράτωρ.*

9. Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελ- 22,8;
φὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς 1Pt. 5,1.
ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ R.8, 17;
καὶ ὑπομονῇ Ἰησοῦ Χρι- 2Th. 3,5.
στοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ
τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ v.2.. 6,9.
τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ.
10. Ἐγενόμην ἐν πνεύματι 4,1s.
ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ Act. 20,7;
ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν 10,10
μεγάλην ὡς σάλπιγγος,
11. λεγούσης· Ὃ βλέπεις, *
γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμ-
ψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, v.4.
εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς Σμύρναν 2,1.8
καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς 2,12.
Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις 3,1.7
καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ εἰς 3,14.
Λαοδίκειαν.
12. Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν
τὴν φωνήν, ἥτις ἐλάλει μετ᾽
ἐμοῦ, καὶ ἐπιστρέψας εἶδον v.20.
ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, Zach.4,2.
13. καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ 2,1.
λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώ- 14,14
που, ἐνδεδυμένον ποδήρη Dan. 7,13.
καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς * 15,6.
μαστοῖς ζώνην χρυσῆν· Dan.10,5.
14. ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ
αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον Dan. 7,9;
λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ 10,6.
ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ 2,18.
πυρός,
15. καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ 2,18. 10,1.
ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν Dan.
καμίνῳ πεπυρωμένοι, καὶ ἡ 10,6.
14,2. φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδά-
Ez. 1,24. των πολλῶν,
43,2. * 16. καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ
v.20; 2,12.. αὐτοῦ χειρὶ ἀστέρας ἑπτά,
Jes. καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
49,2. ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκ-
Dan. 10,6; πορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐ-
Jud. τοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ
5,31. δυνάμει αὐτοῦ.
Dan. 10,9. 17. Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν,
16;19 ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐ-
Jes. 41,10 τοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἔθηκε
* τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ᾽ ἐμέ,
v.8.. 2,8. λέγων· Μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι
Jes. 44,6. ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος
48,12 18. καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην
4,9. νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμὶ εἰς
R.6,9 14,9. τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
20,1.. καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θα-
13.. * νάτου καὶ τοῦ ᾅδου.
v.11. 19. Γράψον οὖν ἃ εἶδες
o.2s. καὶ ἃ εἰσὶ καὶ ἃ μέλλει γί-
v.1. 4,1. νεσθαι μετὰ ταῦτα·
v.16. 20. τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ
* ἀστέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς
δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ
v.12.. λυχνίας τὰς χρυσᾶς· οἱ
Mal. 2,7. ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν
ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσί, καὶ αἱ
v.11. λυχνίαι αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ ἐκκλη-
σίαι εἰσί.

CAP. II.

Epistolae ad ecclesias Ephesi, Smyrnae, Pergami, Thyatiris; Nicolaitae, Bileam, Isebel.

Act. 19s. Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέ-
* 1,20. σῳ ἐκκλησίας γράψον· Τά-
16. δε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ

ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ,
ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν 1,13.
ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· Mt. 18,20
2. Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ 28,20
τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπο- 1Th. 1,3.
μονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ v.6.
βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπεί- 1Jo. 4,1ss.
ρασας τοὺς λέγοντας ἑαυ- Eph.
τοὺς ἀποστόλους καὶ οὐκ 5,11. 1Tm.
εἰσί, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευ- 1,3. 2Cor.
δεῖς, 11,13
3. καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ *
ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά
μου, καὶ οὐ κεκοπίακας. 2Th.3,13..
4. Ἀλλ᾽ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι v.14.
τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώ- 20.
την ἀφῆκας. L.7,44ss.
5. Μνημόνευε οὖν πόθεν
πέπτωκας, καὶ μετανόησον v.16. 22.
καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον· 3,3.
εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ
καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου 1,20.
ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ
μετανοήσῃς.
6. Ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις ὅτι Ps. 139,
μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικο- 21s.
λαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. v.15.14..
7. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω v.11. rell.
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις· Τῷ νικῶντι, δώ- 21,6s.
σω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύ- 22,2..
λου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν τῷ *
παραδείσῳ τοῦ θεοῦ. 2Cor.12,4..
8. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν *
Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον·
Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ 1,17s. 22,13
ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς cet.
καὶ ἔζησεν·

* 9. Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ
Ebr. 10,34 τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτω-
2Cor. 6,10. χείαν (ἀλλὰ πλούσιος εἶ)
8,9. καὶ τὴν βλασφημίαν, ἐκ τῶν
3,9. λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι
R. 2,28. ἑαυτοὺς καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ
Jo.8, 39.44 συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ.
54s, 10. Μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις
Mt. 10,28 πάσχειν. Ἰδού, μέλλει βα-
23,34 λεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς
1Pt. 4,12.. φυλακήν, ἵνα πειρασθῆτε,
* καὶ ἕξετε θλῖψιν ἡμερῶν δέ-
v.25. 3,11. κα· γίνου πιστὸς ἄχρι θα-
Jac. νάτου, καὶ δώσω σοι τὸν
1,12. Mt. στέφανον τῆς ζωῆς.
24,13 11. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω
2Tm. 2,11s. τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις· Ὁ νικῶν οὐ μὴ
20,6. 14. ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου
21,8. τοῦ δευτέρου.
12. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν
Περγάμῳ ἐκκλησίας γρά-
1,16.. Eph. ψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων
6,17. τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον
Ebr. 4,12. τὴν ὀξεῖαν·
* 13. Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ
13,2. 16,10 ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρό-
Ps. νος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρα-
94,20 τεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ
3,8. ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς Ἀντί-
πας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός,
ὃς ἀπεκτάνθη παρ᾽ ὑμῖν,
ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ.
v.4. 20. 14. Ἀλλ᾽ ἔχω κατὰ σοῦ
ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρα-
Num. 31,16 τοῦντας τὴν διδαχὴν Βα-
25,1s. λαάμ, ὃς ἐδίδασκε τῷ Βαλὰκ

βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον 2Pt.
τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, φαγεῖν 2,15..
εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. Act.
15. Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ 15,29
κρατοῦντας τὴν διδαχὴν
Νικολαϊτῶν ὁμοίως. v.6. *
16. Μετανόησον οὖν· εἰ v.5.
δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ 3,3.
πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν v.12.;
τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός 19,15 21.
μου. Num.31,8.
17. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω v.7.
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ- rel.
κλησίαις· Τῷ νικῶντι, δώ- v.7.. *
σω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ Jo.6,
κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐ- 31s. Ebr.
τῷ ψῆφον λευκὴν καὶ ἐπὶ 9,4..
τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γε- 3,12.
γραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν 19,12 14,1.
εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. Jes. 62,2.
18. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν *
Θυατείροις ἐκκλησίας γρά- 1,11.
ψον· Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Act. 16,14
θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλ- 19,12
μοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυ- 1,14; 15.
ρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ
ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ·
19. Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ v.2. rell.;
τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν Ebr.
καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν 6,10. 2Cor.
ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα 9,13.
σου τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν
πρώτων. v.5.
20. Ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι v.4. *
ἀφεῖς τὴν γυναῖκά σου Ἰε- 1Rg.
ζάβελ, ἡ λέγουσα ἑαυτὴν 16,31 2Rg.
προφῆτιν καὶ διδάσκει καὶ 9,22; 1Tm.
πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους 2,14..
v.14. πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν εἰδω-
λόθυτα.
Sap. 12,10 21. Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον
* ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει
μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας
αὐτῆς.
Job. 33,19 22. Ἰδού, βάλλω αὐτὴν εἰς
18,9. κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύον-
17,2. τας μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν
μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοή-
σωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς,
2Rg. 10,7. 23. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς
9s. ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ
γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλη-
Act. 1,24.. σίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐρευνῶν
Ps. νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ
7,10. δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ
20,12 ἔργα ὑμῶν.
Ps. 62,13 24. Ὑμῖν δὲ λέγω, τοῖς λοι-
R.2,6 2Cor. ποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις,
5,10.. ὅσοι οὐκ ἔχουσι τὴν διδαχὴν
ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν
[1Co. 2,10. τὰ βαθέα τοῦ σατανᾶ (ὡς
v.9. λέγουσιν)· Οὐ βάλλω ἐφ'
ὑμᾶς ἄλλο βάρος·
25. πλὴν ὃ ἔχετε, κρατή-
3,11. σατε ἄχρις οὗ ἂν ἥξω.
26. Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τη-
v.10; ρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα
20,4.. Ps. μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν
149,6 ἐπὶ τῶν ἐθνῶν,
2,8. 12,5. 27. καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν
Ps. 2,9 ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη
τὰ κεραμικὰ συντρίβεται,
3,21. L.22, ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ
29. πατρός μου,
22,16 2Pt. 28. καὶ δώσω αὐτῷ τὸν
1,19. ἀστέρα τὸν πρωϊνόν.

29. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω 2,7. rell.
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις.

CAP. III.

Ad ecclesias Sardibus, Philadelphiae, Laodiceae; adversus emortuos et tepidos.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν
Σάρδεσιν ἐκκλησίας γρά-
ψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ 1,4. 5,6.
ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ
καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· 1,16. 2,1;
Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνο- 2,2.
μα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ νεκρὸς rell.
εἶ. 1Tm.5,6 L.15,24.
2. Γίνου γρηγορῶν καὶ
στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελ- Ez. 34,4.
λον ἀποθανεῖν. Οὐ γὰρ 16.
εὕρηκά σου ἔργα πεπληρω- *
μένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μου.
3. Μνημόνευε οὖν πῶς εἴ-
ληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τή- v.11.
ρει καὶ μετανόησον. Ἐὰν 16,15
οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ἐπὶ 1Th.
σὲ ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ 5,2; Mt.
γνῷς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ. 24,42
4. Ἀλλ' ἔχεις ὀλίγα ὀνό- 11,13
ματα ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ 4,4..
ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν· Jud. 23.
καὶ περιπατήσουσι μετ' Jes.
ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί 64,6. 4,4.
εἰσιν. Cant.5,3.
5. Ὁ νικῶν, οὗτος περιβα- Zach.
λεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, 3,4s.
καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς 20,15
ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ cet. *

Mt. 10,32 ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ
L. πατρός μου καὶ ἐνώπιον
12,8. τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.
2,7. rell. 6. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις.
7. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς
* ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας
v.11. 6,10; γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἅγιος,
Jes. ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν
22,22 τοῦ Δαυΐδ, ὁ ἀνοίγων καὶ
Job. 12,14 οὐδεὶς κλείει, καὶ κλείει καὶ
οὐδεὶς ἀνοίγει·
2,2. rell. 8. Οἶδά σου τὰ ἔργα· ἰδού,
2Cor. δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν
2,12. ἀνεῳγμένην, ἣν οὐδεὶς δύ-
ναται κλεῖσαι αὐτήν· ὅτι
μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ
v.10. ἐτήρησάς μου τὸν λόγον
2,13. καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά
μου.
* 9. Ἰδού, δίδωμι ἐκ τῆς συν-
2,9. αγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λε-
γόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους
εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ
ψεύδονται· ἰδού, ποιήσω
Jes. 60,14 αὐτοὺς ἵνα ἥξωσι καὶ προς-
49,23 κυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν πο-
45,14 δῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ
ἠγάπησά σε.
v.8. 10. Ὅτι ἐτήρησας τὸν λό-
1,9. γον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀ-
Mt. 24,21 γώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας
2Th. τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλού-
2,9. σης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκου-
μένης ὅλης, πειράσαι τοὺς
κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.
22,7. 1,3. 11. Ἔρχομαι ταχύ· κράτει

ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν 2,5. 25.10
στέφανόν σου.
12. Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν Gal. 2,9.
στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ 1Tm.
μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ 3,15. Jes.
ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν 22,23
τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου, καὶ 56,5.
τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ 14,1..
θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερου- 21,2. Gal.
σαλήμ, ἡ καταβαίνουσα ἐκ 4,26.
τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ
μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ 2,17.
καινόν. Ph.2,9.
13. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω 2,7. rell.
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις.
14. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν 1,11. Col.
Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γρά- 2,1..
ψον· Τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ 2Cor. 1,20.
μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀλη- 1,5..
θινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως 19,11
τοῦ θεοῦ· Col.1,15..Prov.8,22.
15. Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι 2,2. rell.
οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός.
Ὄφελον ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. *
16. Οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ
καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός,
μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στό- Lev. 18,28
ματός μου.
17. Ὅτι λέγεις· Ὅτι πλού- Hos. 12,9,
σιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα 1Cor.
καὶ οὐδενὸς χρείαν ἔχω, καὶ 4,8.. *
οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαί-
πωρος καὶ ὁ ἐλεεινὸς καὶ
πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυ- Ez. 16,22
μνός, Jes.55,1.Prov.8,10.
18. συμβουλεύω σοι ἀγο- 1Pt. 1,7.
ράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον
πεπυρωμένον ἐκ πυρός, ἵνα
πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευ-
v.4s. κά, ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ
16,15 φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς
γυμνότητός σου, καὶ κολ-
* λούριον, ἐγχρῖσαι τοὺς ὀ-
φθαλμούς σου, ἵνα βλέπῃς.
Ebr. 12,6.. 19. Ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ,
1Cor. ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ζήλευε
11,32 Sir. οὖν καὶ μετανόησον.
2,1. 20. Ἰδού, ἕστηκα ἐπὶ τὴν
Cant. 5,2. θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις
L.12, ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ
36s. ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰςελεύ-
Jo. 14,23 σομαι πρὸς αὐτόν, καὶ δει-
Mt. πνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς
8,11. μετ' ἐμοῦ.
5,5. Ebr. 21. Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ
12,2.. καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ
Mt. 19,28 θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα
20,23 καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πα-
Jo. 17,24 τρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐ-
τοῦ.
2,7. rell. 22. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω
13,9. τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις.

Cap. IV.

Aperitur theatrum coeleste.
Thronus Dei cum presbyteris
et Cherubis.

1,19. Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ
19,11 Ez. ἰδοὺ θύρα ἠνεῳγμένη ἐν τῷ
1,1. οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώ-
1,10. τη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος
* λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων·
1,1. 22,6. Ἀνάβα ὧδε, καὶ δείξω σοι
ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα.
1,10. 17,3. 2. Καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν

πνεύματι· καὶ ἰδού, θρόνος 20,11 Ez.1,
ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ 26ss.
τοῦ θρόνου καθήμενος, 10,1.
3. καὶ ὁ καθήμενος ἦν * 21,11
ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι 20.
καὶ σαρδίῳ, καὶ ἶρις κυκλό- 10,1.
θεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁρά-
σει σμαραγδίνῳ.
4. Καὶ κυκλόθεν τοῦ θρό- 11,16 19,4.
νου θρόνοι εἰκοσιτέσσαρες· Jes.
καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἰκο- 24,23 1Chr.
σιτέσσαρας πρεσβυτέρους 24,18
καθημένους, περιβεβλημέ-
νους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ 3,4s. 7,13s.
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στε- *
φάνους χρυσοῦς.
5. Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκ-
πορεύονται ἀστραπαὶ καὶ 11,19
φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ ἑπτὰ al.; Ex.
λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι 25,37 Zach.
ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἵ εἰσι 4,2.
τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ, 5,6..
6. καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου
ὡς θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία 15,2. 1Rg.
κρυστάλλῳ, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ 7,23. Ex.
θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρό- 24,10
νου τέσσαρα ζῶα γέμοντα 5,6.8 Ez.1,
ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ 5.18.
ὄπισθεν.
7. Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον Ez. 1,10.
ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτε- 10,14
ρον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ Dt. 33,17
τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσ-
ωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ *
τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ
πετομένῳ.
8. Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, ἓν Ez.1, 6.11.
καθ' ἓν αὐτῶν ἔχον ἀνὰ πτέ- *

Jes. 6,2. ρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ ἔσω-
θεν γέμουσιν ὀφθαλμῶν,
καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν
Jes. 6,3. ἡμέρας καὶ νυκτός, λέγοντες·
„Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος κύριος
1,8.. 4.Ex. ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ“, ὁ
3,14. ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.
Ebr. 13,8. 9. Καὶ ὅταν δώσουσι τὰ
ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐ-
v.2. 21,5; χαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ
15,7. τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς
1,18. Dt. τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
32,40 10. πεσοῦνται οἱ εἰκοσι-
τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώ-
πιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
5,14. θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι
τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων, καὶ βαλοῦσι τοὺς
v.4. στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον
τοῦ θρόνου, λέγοντες·
5,12s. * 11. Ἄξιος εἶ, ὁ κύριος καὶ
ὁ θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δό-
ξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν
10,6. Ps. δύναμιν· ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ
148,5 πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά
Neh. 9,6. σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.
Ebr. 11,3.

CAP. V.

Liber septem sigillorum agno traditur aperiendus, acclamantibus coelicolis.

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν
4,2.9 τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρό-
Ez. 2,9s; νου βιβλίον γεγραμμένον
Dt. ἔσωθεν καὶ ὄπισθεν, κατ-
32,34 Jes. εσφραγισμένον σφραγῖσιν
29,11 ἑπτά.
10,1. 2. Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυ-
* ρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ

μεγάλῃ· Τίς ἄξιος ἀνοῖξαι *
τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς
σφραγῖδας αὐτοῦ;
3. Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν
τῷ οὐρανῷ οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς v.13.
οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖ- *
ξαι τὸ βιβλίον, οὐδὲ βλέπειν 1Pt.
αὐτό. 1,12.
4. Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλά,
ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη Dan.
ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε 8,15s *
βλέπειν αὐτό.
5. Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυ- 4,4.
τέρων λέγει μοι· Μὴ κλαῖε· 3,21;
ἰδού, ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ Gen.
τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα 49,9s.
Δαυΐδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον 22,16
καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας Mt. 1,1.
αὐτοῦ. R.1,3..Jes.11,1.10.
6. Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ 4,6. 22,1.
θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων 7,17.
ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρε-
σβυτέρων ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς v.9.
ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα Jo. 1,29;
ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά, Zach. 4,10.
οἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα 4,5.
τοῦ θεοῦ τὰ ἀπεσταλμένα 1,4.
εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.
7. Καὶ ἦλθε καὶ εἴληφε ἐκ *
τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου v.1..
ἐπὶ τοῦ θρόνου.
8. Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βι-
βλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ 4,9s.
οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύ-
τεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ
ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κι- 14,2.
θάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς 8,3s.
γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ 2Chr. 4,22.
εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν
ἁγίων·
14,3. 9. καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν και-
4,11. νήν, λέγοντες· Ἄξιος εἶ λα-
βεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι
v.6; τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι
2Pt. ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ
2,1. 1Pt.1 θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου
18s.. 1Cor. ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσ-
6,20. σης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους,
1,6. 1Pt. 10. καὶ ἐποίησας αὐτοὺς
2,9. τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ
* 20,4.. ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν
22,5. 2Tm. ἐπὶ τῆς γῆς.
2,12. 11. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα
?R. 5,17. φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύ-
κλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων
καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ
9,16. ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριά-
Dan. 7,10. δες μυριάδων καὶ χιλιάδες
χιλιάδων,
12. λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ·
v.6.9. Ἄξιόν ἐστι τὸ ἀρνίον τὸ
4,11. ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύ-
ναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σο-
φίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ
δόξαν καὶ εὐλογίαν.
13. Καὶ πᾶν κτίσμα ὅ ἐστιν
v.3. Ph. ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς
2,10. γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς,
Ex. 20,4. καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἅ
* ἐστι, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάν-
τα, ἤκουσα λέγοντας· Τῷ
v.1.. 7,10. καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου
12. καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ
ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

14. *Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα*
ἔλεγον· Ἀμήν, καὶ οἱ πρε- 19,4.
σβύτεροι ἔπεσαν καὶ προς-
εκύνησαν. *

CAP. VI.

Sex priora sigilla aperiuntur.

Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ
ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ 5,1ss.
σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς
ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέ- 4,6s.
γοντος ὡς φωνὴ βροντῆς· 4,5. 10,3.
Ἔρχου. * 14,2;
2. *Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵπ-* 19,11 Zach.
πος λευκός, καὶ ὁ καθήμε- 6,1ss.
νος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον· 1,8ss.
καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος,
καὶ ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα
νικήσῃ.
3. *Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν*
σφραγῖδα τὴν δευτέραν,
ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου 4,7.
λέγοντος· Ἔρχου. *
4. *Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵπ-*
πος πυῤῥός· καὶ τῷ καθη- Zach. 6,2.
μένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ
λαβεῖν τὴν εἰρήνην τῆς γῆς, *
καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι, Jes. 9,19s
καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα
μεγάλη.
5. *Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν*
σφραγῖδα τὴν τρίτην, ἤκου-
σα τοῦ τρίτου ζώου λέγον- 4,7.
τος· Ἔρχου. Καὶ εἶδον, καὶ *
ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ Zach. 6,2.
καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων
ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Ez. 4,16.
6. *Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν* 5,1.
μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων,
Jes. 3,1. *λέγουσαν· Χοῖνιξ σίτου δη-*
ναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες
* *κριθῶν δηναρίου, καὶ τὸ*
ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδι-
9,4. *κήσῃς.*
7. *Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν*
σφραγῖδα τὴν τετάρτην,
* 4,7. *ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρ-*
του ζώου λέγοντος· Ἔρχου.
8. *Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵπ-*
πος χλωρός, καὶ ὁ καθήμε-
νος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα
20,14 1Cor. *αὐτῷ ὁ θάνατος, καὶ ὁ ᾅδης*
15,55 *ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ· καὶ*
* *ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ*
τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀπο-
Ez. 14,21 *κτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν*
Jer. *λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ*
15,2s. *τῶν θηρίων τῆς γῆς.*
9. *Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμ-*
πτην σφραγῖδα, εἶδον ὑπο-
κάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς
20,4. *ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ*
1,9. 19,10 *τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ*
τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον·
10. *καὶ ἔκραξαν φωνῇ με-*
γάλῃ, λέγοντες· Ἕως πότε,
3,7; 18,24 *ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀλη-*
19,2. *θινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς*
L. 11, 50s.. *τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν*
18,7. *κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;*
Ps. 79,10 11. *Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκά-*
3,5. *στῳ στολὴ λευκή, καὶ ἐῤῥέ-*
7,13s. *θη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσων-*
* 20,3; *ται ἔτι χρόνον, ἕως πληρω-*
Ebr. 11,40 *θῶσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐ-*
τῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν,

οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι 11,7.
ὡς καὶ αὐτοί. 13,7.
12. Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε
τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην,
καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, 16,18
καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς Joel. 2,10.
σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σε- 3,4. Ez.
λήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, 32,7s.
13. καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐ- Jes. 13,10
ρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, 50,3; 34,4.
ὡς συκῆ βάλλει τοὺς ὀλύν- Mt.
θους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου με- 24,29 pp.
γάλου σειομένη,
14. καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχω- Jes. 34,4.
ρίσθη ὡς βιβλίον εἱλισσό- Ebr.
μενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆ- 1,11..
σος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν 16,20 Job.
ἐκινήθησαν. 9,5s.
15. Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Jes. 24,21
γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ
χιλίαρχοι καὶ οἱ πλούσιοι
καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦ- *
λος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν Jes. 2,10.
ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ 19.21
εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων,
16. καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι 9,6.. Hos.
καὶ ταῖς πέτραις· Πέσετε 10,8.
ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς L.23, 30.
ἀπὸ προσώπου τοῦ καθη-
μένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ 7,10. 22,3.
ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου,
17. ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ 11,18 R.
μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, 2,5..
καὶ τίς δύναται σταθῆναι; Ps. 76,8.

CAP. VII. Nah.

Signati e Judaeis. Exterorum 1,6.
caterva in albis.

Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον
τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶ-
τας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γω-
20,8. νίας τῆς γῆς, κρατοῦντας
Zach. 6,5. τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς
Dan. γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ
7,2. τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θα-
* λάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δέν-
δρον.
8,3. 2. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγε-
* λον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνα-
τολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφρα-
γῖδα θεοῦ ζῶντος· καὶ ἔκρα-
ξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσ-
σαρσιν ἀγγέλοις, οἷς ἐδόθη
αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν
καὶ τὴν θάλασσαν,
6,6. 9,4. 3. λέγων· Μὴ ἀδικήσητε
τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν
* 13,16 μήτε τὰ δένδρα, ἄχρι σφρα-
Ez.9, γίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ
4.6. Ex. θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώ-
12,23 πων αὐτῶν.
4. Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθ-
μὸν τῶν ἐσφραγισμένων,
14,1. ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσ-
σαρες χιλιάδες ἐσφραγισμέ-
Ex.1, 1ss. νοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν
Ez. 47,21 Ἰσραήλ·
Gen. 5. ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα
49,8. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ
* φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χι-
λιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ
φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι,
6. ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα
χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ
φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα
χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ

φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι,

7. ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ἰσαχὰρ δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι,

8. ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα Gen. 49,22
χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ Jos.
φυλῆς Βενιαμὶν δώδεκα χι- 14,4.
λιάδες ἐσφραγισμένοι.

9. Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ
ἰδοὺ ὄχλος πολύς, ὃν ἀριθ- *
μῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνα-
το, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ 5,9.
φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσ- Act. 10,35
σῶν, ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ 2,5. Dan.
θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ 5,19.
ἀρνίου, περιβεβλημένους
στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες v.14.. 6,11;
ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· Jo.12,13.

10. καὶ κράζουσι φωνῇ με- 2Mc. 10,7.
γάλῃ, λέγοντες· Ἡ σωτη- 12,10
ρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθη- 19,1.
μένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ
ἀρνίῳ.

11. Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι 5,11.
ἑστήκεσαν κύκλῳ τοῦ θρό- *
νου καὶ τῶν πρεσβυτέρων
καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ
ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ θρόνου 11,16
ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ
προσεκύνησαν τῷ θεῷ,

12. λέγοντες· Ἀμήν· ἡ
5,12. 4,9. εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ
σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ
ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ
ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς
* αἰῶνας τῶν αἰώνων.

13. Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ
τῶν πρεσβυτέρων, λέγων
μοι· Οὗτοι οἱ περιβεβλη-
v.9. μένοι τὰς στολὰς τὰς λευ-
κάς, τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν
ἦλθον;

Jo. 21,15 14. Καὶ εἴρηκα αὐτῷ· Κύ-
* ριε, σὺ οἶδας. Καὶ εἶπέ μοι·
2Cor. 4,17. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ
8.Act. τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης,
14,22 καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐ-
3,4s. Ex. τῶν καὶ ἐλεύκαναν ἐν τῷ αἵ-
19,10 ματι τοῦ ἀρνίου.

1Cor. 6,11.. 15. Διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώ-
πιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ,
22,3. καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέ-
11,19 14,15 ρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ
αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ
21,3. τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ'
αὐτούς.

Jes. 49,10 16. Οὐ πεινάσουσιν ἔτι
25,4. οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ
Ps. 121,6 μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος
οὐδὲ πᾶν καῦμα,

5,6; 17. ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ
21,6. μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ
Ps. 23,2. αὐτοὺς καὶ ὁδηγήσει αὐ-
Jes. 49,10 τοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδά-
21,4. των, καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς
Jes. 25,8. πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτῶν.

CAP. VIII.

Sigillum septimum: septem cum tubis angeli. Quatuor primae calamitatum tubae.

*Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφρα- *
γῖδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο 6,12.
σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώ- 5,1; Hab.
ριον. 2,20.
2. Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγ- 1,4.
γέλους, οἳ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ Tob. 12,15
ἑστήκασι, καὶ ἐδόθησαν L.1, 19;
αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. Mt.24,31.
3. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλ- Jos. 6,4.
θε καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυ- Zach. 9,14.
σιαστήριον, ἔχων λιβανωτὸν
χρυσοῦν· καὶ ἐδόθη αὐτῷ 5,8.
θυμιάματα πολλά, ἵνα δώ- Num. 16,46
σῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν Ps. 141,2
ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυ-
σιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ Num. 4,11.
ἐνώπιον τοῦ θρόνου.
4. Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν
θυμιαμάτων ταῖς προσευ-
χαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ Tob.
ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 12,12
5. Καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος
τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν Lev. 10,1.
αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυ- 16,12
σιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς Ez.
τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο φω- 10,2.
ναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστρα- 4,5.
παὶ καὶ σεισμός. 11,19
6. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ
ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγ-
γας, ἡτοίμασαν ἑαυτοὺς ἵνα
σαλπίσωσι.
7. Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισε, *
καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ Ex.9, 23s.
Ex. 13,13 μεμιγμένα ἐν αἵματι, καὶ
Jes. 28,2. ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ
* τρίτον τῆς γῆς κατεκάη,
καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων
κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος
χλωρὸς κατεκάη.
8. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος
Jer. 51,25 ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα
πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς
τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο
τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης
Ex. 7,20. αἷμα,
9. καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον
τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ
θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυ-
χάς, καὶ τὸ τρίτον τῶν
* πλοίων διεφθάρησαν.
10. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος
9,1. ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ
Jes. 14,12 οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιό-
Dan. 8,10. μενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν
ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν
καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδά-
των.
11. Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
ἀστέρος λέγεται ὁ ἄψινθος·
* καὶ γίνεται τὸ τρίτον τῶν
Dt. 29,18 ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ
πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέ-
θανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι
ἐπικράνθησαν.
12. Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγε-
λος ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη
τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ
τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ
τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα
6,12. σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν,
Am. 8,9. καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ

τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ
ὁμοίως.
13. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα
ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν με- *
σουρανήματι, λέγοντος φω- 14,6.
νῇ μεγάλῃ· Οὐαί, οὐαί, οὐαὶ 9,12.
τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς 11,14 12,12
γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν
τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν 9,1.
ἀγγέλων τῶν μελλόντων 13. 11,15
σαλπίζειν.

CAP. IX.

Quinta et sexta tuba. Locustae ex abysso; quatuor angeli soluti eorumque exercitus hostiles.

Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος
ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ἀστέρα 8,10.
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα
εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐ-
τῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς 20,1.
ἀβύσσου. v.11. 17,8.
2. Καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς
ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς
ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς
καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκο- 8,12. Joel.
τίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ 2,2.
τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. 10.
3. Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλ-
θον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ Ex. 10,4s.
ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία ὡς
ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορ- Sir. 39,36
πίοι τῆς γῆς· Dt.
4. καὶ ἐῤῥέθη αὐταῖς, ἵνα 8,15.
μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον 7,2s. 6,6.
τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν
οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ
τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ *
7,3. ἔχουσι τὴν σφραγῖδα τοῦ
θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐ-
τῶν.
5. Καὶ ἐδόθη αὐταῖς, ἵνα
μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς,
* ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσι μῆ-
νας πέντε· καὶ ὁ βασανι-
σμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς
v.10. σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄν-
θρωπον.
6. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
6,16.. Job. ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄν-
3,21. θρωποι τὸν θάνατον, καὶ
Jer. 8,3. οὐ μὴ εὑρήσουσιν αὐτόν·
* καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀπο-
θανεῖν, καὶ φεύξεται ἀπ'
αὐτῶν ὁ θάνατος.
7. Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν
Joel. 2,4. ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοι-
μασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς
* στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ
τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσ-
ωπα ἀνθρώπων,
8. καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρί-
χας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόν-
Joel. 1,6. τες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν,
9. καὶ εἶχον θώρακας ὡς
θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ
φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν
Joel. 2,5. ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων
Jer. 47,3. πολλῶν τρεχόντων εἰς πό-
λεμον.
10. Καὶ ἔχουσιν οὐρὰς
v.5. ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέν-
* τρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐ-
τῶν ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδική-

σαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας
πέντε.
11. Ἔχουσιν ἐφ᾽ αὐτῶν βα- Prov. 30,27
σιλέα τὸν ἄγγελον τῆς *
ἀβύσσου, ὄνομα αὐτῷ Ἑ- v.1.
βραϊστὶ Ἀβαδδών, καὶ ἐν Job. 28,22
τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει
Ἀπολλύων.
12. Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλ- 11,14
θεν· ἰδού, ἔρχονται ἔτι δύο *
οὐαὶ μετὰ ταῦτα.
13. Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος
ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα φω-
νὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων Ez. 30,2.
κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου 10.
τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ,
14. λέγοντα τῷ ἕκτῳ ἀγ- *
γέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα·
Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγ- 7,1.
γέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ
τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐ- 16,12
φράτῃ.
15. Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσ- 20,7.
σαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμα-
σμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ
ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυ-
τόν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ
τρίτον τῶν ἀνθρώπων. 8,7ss.
16. Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν 7,4. 5,11.
στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ
δύο μυριάδες μυριάδων· *
ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.
17. Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς
ἵππους ἐν τῇ ὁράσει, καὶ
τοὺς καθημένους ἐπ᾽ αὐτῶν,
ἔχοντας θώρακας πυρίνους
καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώ-
δεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵπ-
πων ὡς κεφαλαὶ λεόντων,
Joel. 2,3. καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν
Job. 41,10 ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς
καὶ θεῖον.
* 18. Ἀπὸ τῶν τριῶν πλη-
γῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν
τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ
τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ
καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευο-
μένου ἐκ τῶν στομάτων αὐ-
τῶν.
* 19. Ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵπ-
πων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν
ἐστὶ καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐ-
τῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν
ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι κε-
φαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδι-
κοῦσι.
20. Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀν-
θρώπων, οἳ οὐκ ἀπεκτάν-
θησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύ-
16,9. 11,21 ταις, οὔτε μετενόησαν ἐκ τῶν
ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα
1Cor. 10,20 μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαι-
cet. μόνια καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυ-
Ps. 106, σᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ
37. χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ
96,5. Lxx; ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύ-
115, 4ss. ναται οὔτε ἀκούειν οὔτε
περιπατεῖν,
21. καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ
τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ
18,23 τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν οὔτε
17,2. 5. ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε
ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

CAP. X.

Angelus cum libello. Joanni devoranti dulcis et amarus.

Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον
ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ 5,2.
τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημέ-
νον νεφέλην, καὶ ἡ ἶρις ἐπὶ 4,3. *
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος,
καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦ- 1,15..
λοι πυρός,
2. *καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐ-* *
τοῦ βιβλαρίδιον ἀνεῳγμέ- 5,1.
νον· καὶ ἔθηκε τὸν πόδα
αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς
θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον
ἐπὶ τῆς γῆς,
3. *καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ,* Am.
ὥσπερ λέων μυκᾶται, καὶ ὅτε 3,8. 1,2.
ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ Hos.
βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. 11,10 Jer.
4. *Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ* 25,30
ἑπτὰ βρονταί, ἔμελλον γρά- 1,11. 19.
φειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· *
Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ 22,10 Dan.
ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ 12,4.
γράψῃς. 9.8,26.
5. *Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον*
ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης v.2.
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἦρε τὴν Dan. 12,7.
χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς Gen.
τὸν οὐρανόν, 14,22
6. *καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι* 4,9s.. Dt.
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, 32,40
ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ 4,11.
τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ 14,7.
τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασ-
* *σαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρό-*
6,11. *νος οὐκέτι ἔσται,*
7. *ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέραις*
8,6ss. 9,13. *τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγ-*
11,15 *γέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπί-*
1Cor. 15,52 *ζειν, καὶ ἐτελέσθη τὸ μυ-*
51. *στήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγ-*
Act. 3,21; *γέλισε τοὺς ἑαυτοῦ δούλους*
Am. 3,7. *τοὺς προφήτας.*
v.4. 8. *Καὶ ἡ φωνή, ἣν ἤκουσα*
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λα-
* *λοῦσα μετ' ἐμοῦ καὶ λέγου-*
σα· Ὕπαγε, λάβε τὸ βι-
βλίον τὸ ἠνεῳγμένον ἐν τῇ
v.2. *χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶ-*
τος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ
ἐπὶ τῆς γῆς.
9. *Καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν*
* *ἄγγελον, λέγων αὐτῷ δοῦναί*
μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ λέ-
Ez.3, 1.2,8. *γει μοι· Λάβε καὶ κατάφαγε*
12,12 *αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν*
c.13 *κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί*
ss.; 11,1. *σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι.*
15ss. c.19 10. *Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρί-*
ss. *διον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέ-*
λου, καὶ κατέφαγον αὐτό,
Ez. 3,3. *καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς*
μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον
αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία
μου.
* 11. *Καὶ λέγει μοι· Δεῖ*
7,9. Ez.3, *σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ*
4ss. *λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσ-*
σαις καὶ βασιλεῦσι πολ-
λοῖς.

Cap. XI.

Duo testes trucidati reviviscunt. Tuba septima; epinicium.

Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος 21,15
ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων· Ἔγει- Ez.
ραι καὶ μέτρησον τὸν ναὸν 40,3. 43,13
τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστή-
ριον καὶ τοὺς προσκυνοῦν-
τας ἐν αὐτῷ·
2. καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξω-
θεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω καὶ *
μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι
ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὴν 21,2..
πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι 13,5.
μῆνας τεσσαράκοντα δύο. L.21,24. 1Mc.
3. Καὶ δώσω τοῖς δυσὶ 4,60.
μάρτυσί μου, καὶ προφη-
τεύσουσιν ἡμέρας χιλίας v.2.
διακοσίας ἑξήκοντα περι- 12,6.. 14.
βεβλημένοι σάκκους. Joel.1,13.
4. Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι Zach.
καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώ- 4,3. 11.14
πιον τοῦ κυρίου τῆς γῆς *
ἑστῶτες.
5. Καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει *
ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται
ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ
κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐ- 2Rg. 1,10.
τῶν· καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει L.
ἀδικῆσαι, οὕτω δεῖ αὐτὸν 9,54.
ἀποκτανθῆναι.
6. Οὗτοι ἔχουσι τὴν ἐξου-
σίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, 1Rg.
ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέ- 17,1. L.
ρας τῆς προφητείας αὐτῶν· 4,25. *
καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν 16,3.
ὑδάτων, στρέφειν αὐτὰ εἰς Ex.7,19s.
Ex.9. 1Sm. αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν
4,8. ἐν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν
θελήσωσι.
7. Καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν
13,1. 17,8. μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θη-
ρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς
ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐ-
13,7. 1Rg. τῶν πόλεμον, καὶ νικήσει
19,10 αὐτούς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐ-
τούς.
Ps. 79,2. 8. Καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν
ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως
16,19 18,10 τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται
Jes. πνευματικῶς Σόδομα καὶ
1,10; Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ κύ-
1Cor. 2,8. ριος αὐτῶν ἐσταυρώθη.
L. 13,34 9. Καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν
λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσ-
10,11 σῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα
αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμι-
συ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν
* οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς
μνῆμα.
18,3. 10. Καὶ οἱ κατοικοῦντες
* ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ'
Esth. 9,19. αὐτοῖς, καὶ εὐφρανθήσον-
22. ται, καὶ δῶρα πέμψουσιν
ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο
προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς
κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.
11. Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς
Ez. ἡμέρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα
37,5. 10. ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰςῆλθεν
* ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ
L. 7,16. τοὺς πόδας αὐτῶν· καὶ φό-
βος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς
θεωροῦντας αὐτούς.
12. Καὶ ἤκουσαν φωνὴν

μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
λέγουσαν αὐτοῖς· Ἀνάβητε *
ὧδε· καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν 2Rg. 2,11.
οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ
ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐ-
χθροὶ αὐτῶν.

13. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ
ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ 16,18
τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπε-
σε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν
τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώ- 13,4.
πων χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ Act. 1,15.
λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ
ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ
οὐρανοῦ.

14. Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπ- 8,13. 9,12.
ῆλθεν· ἰδού, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη 12,12
ἔρχεται ταχύ.

15. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος 10,7..
ἐσάλπισε, καὶ ἐγένοντο φω-
ναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, *
λέγοντες· Ἐγένετο ἡ βασι- 19,6. 12,7s.
λεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου 10.
ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐ- Ps.2, 2.6;
τοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς Dan.
αἰῶνας τῶν αἰώνων. 2,44. 7,27.

16. Καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες
πρεσβύτεροι, οἱ ἐνώπιον τοῦ 4,4. 10.
θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς 7,11.
θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ
τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ
προσεκύνησαν τῷ θεῷ,

17. λέγοντες· Εὐχαριστοῦ-
μέν σοι, κύριε ὁ θεὸς ὁ παν- 4,8.
τοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὅτι 16,5. *
εἴληφας τὴν δύναμίν σου
τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευ- 19,6.
σας.

Ps. 2,1. 18. Καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθη-
6,17; σαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου
20,12 καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν,
14,7. κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μι-
22,12 σθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς
10,7. * προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις
καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ
ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ
13,16 τοῖς μεγάλοις, καὶ διαφθεῖ-
19,2. ραι τοὺς διαφθείροντας τὴν
γῆν.

15,5. 19. Καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ
14,17 4,1; θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ
Ebr. 9,4.. ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθή-
κης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ·
καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ
8,5. 16,18 φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σει-
16,21 σμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.
8,7.

CAP. XII.

Mulier ecclesiam jud. repraesentans et draco septiceps decicornis. Coelitus dejectus mulierem frustra infestat.

15,1. Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη
19,7. ἐν τῷ οὐρανῷ· Γυνὴ περι-
Gen. 37,9s. βεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ
σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν
αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτῆς στέφανος ἀστέρων
δώδεκα,

2. καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα
Mich. 4,9s. κράζει, ὠδίνουσα καὶ βασα-
5,2. νιζομένη τεκεῖν.

Jes. 26,17 3. Καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον
v.9. ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δρά-
Ez. 29,3. κων μέγας πυῤῥός, ἔχων κε-
φαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέ-

κα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐ- 13,1. 17,9.
τοῦ ἑπτὰ διαδήματα· 12.
4. καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει
τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ 8,9s; 6,13.
οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς Dan.
εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων 8,10. Jes.
ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναι- 14,12
κὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν,
ἵνα ὅταν τέκῃ, τὸ τέκνον
αὐτῆς καταφάγῃ.
5. Καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄῤῥενα, *
ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα 2,27. 19,15
τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· Ps.
καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐ- 2,9.
τῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς
τὸν θρόνον αὐτοῦ.
6. Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς Ps. 55,7s.
τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ Mt.
τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ 2,13.
τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν
αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακο- 11,3. Dan.
σίας ἑξήκοντα. 12,11
7. Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν
τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ Dan. 10,21
ἄγγελοι αὐτοῦ, τοῦ πολε- 12,1.
μῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος, *
καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ Jud. 9.6..
οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ,
8. καὶ οὐκ ἴσχυσεν οὐδὲ *
τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν
τῷ οὐρανῷ. Job.2,1.
9. Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων v.3.
ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὁ 20,2.. Gen.
καλούμενος διάβολος καὶ ὁ 3,1.
σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰ- Sap. 2,23s;
κουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς L.10,
τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐ- 18. Jo.
τοῦ μετ᾽ αὐτοῦ ἐβλήθησαν. 12,31

10. Καὶ ἤκουσα φωνὴν με-
γάλην ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγου-
11,15 σαν· Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτη-
ρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βα-
σιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ
ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ,
Job. 1,7ss. ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν
2,2ss. ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγο-
Zach. 3,1. ρῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
L.22, 31. Jo. ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός.
8,44.. 11. Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν
7,14. R.8, αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρ-
33.37 νίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς
6,9. μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ
2,10. Jo.12 ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐ-
25.. τῶν ἄχρι θανάτου.
18,20 12. Διὰ τοῦτο εὐφραίνε-
11,10 Ps. σθε, οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν
96,11 αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ τῇ
* 8,13. γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ, ὅτι
13,7. κατέβη ὁ διάβολος πρὸς
ὑμᾶς, ἔχων θυμὸν μέγαν,
εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.
13. Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δρά-
κων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν,
v.4. Gen. ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτε-
3,15. κε τὸν ἄῤῥενα.
14. Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυ-
Ex. 19,4. ναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀε-
Jes. τοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτη-
40,31 ται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν
v.6. τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφε-
Dan. 12,7. ται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς
7,25. καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσ-
ώπου τοῦ ὄφεως.
15. Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω
17,15 τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς πο-

ταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμο- Jes. 8,7.
φόρητον ποιήσῃ. Ps.124,2ss.
16. Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ
τῇ γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ Num. 16,32
τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέ-
πιε τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν
ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ.
17. Καὶ ὠργίσθη ὁ δρά-
κων ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ ἀπ-
ῆλθε ποιῆσαι πόλεμον με-
τὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρμα- Gen. 3,15.
τος αὐτῆς, τῶν τηρούντων 14,12
τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ
ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰη- 19,10
σοῦ. 1Jo.5,10.
18. Καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν Dan. 8,3;
ἄμμον τῆς θαλάσσης. Jos.15,12.

CAP. XIII.

Bellua decicornis septiceps impietatis. Bellua bicornis illi concilians, numeri 666.

Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσ-
σης θηρίον ἀναβαῖνον ἔχον 11,7.
κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς 12,3.. Dan.
ἑπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων 7,3.
αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ 7.19s.
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνό- * 17,3.
ματα βλασφημίας.
2. Καὶ τὸ θηρίον, ὃ εἶδον,
ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ Dan. 7,6.
πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ 5.4. Hos.
τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα 13,7s
λέοντος. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐ- 12,3.
τοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ 2,13.
καὶ ἐξουσίαν μεγάλην,
3. καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν 17,9.
αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς
θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ
v.12. 14. θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύ-
* 17,8. θη, καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ
γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου.
4. Καὶ προσεκύνησαν τῷ
* δράκοντι, ὅτι ἔδωκε τὴν
ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ
προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ,
18,18 Ex. λέγοντες· Τίς ὅμοιος τῷ
15,11 θηρίῳ, καὶ τίς δύναται πο-
λεμῆσαι μετ' αὐτοῦ;
Dan. 5. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα
7,8. 11,25 λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφη-
* μίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξου-
11,2. σία ποιῆσαι μῆνας τεσσα-
* ράκοντα δύο.
6. Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα
16,9. Lev. αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς
24,11 16. τὸν θεόν, βλασφημῆσαι τὸ
21,3. ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκη-
11,19 νὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐν τῷ
12,12 οὐρανῷ σκηνοῦντας.
* 11,7. 7. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλε-
Dan. μον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων
7,21. καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδό-
θη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν
7,9. φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσ-
σαν καὶ ἔθνος.
8. Καὶ προσκυνήσουσιν
17,8. * αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦν-
τες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέ-
20,15 cet.; γραπται τὸ ὄνομα ἐν τῷ
5,12. βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου
1Pt.1 19s.. τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ κατα-
βολῆς κόσμου.
2,7. 9. Εἴ τις ἔχει οὖς ἀκου-
Mt. 11,15 σάτω.

10. Εἴ τις αἰχμαλωσίαν *
συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν
ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ Mt. 26,52
ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μα- Gen.
χαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. Ὧδέ 9,6. Jes.
ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πί- 33,1.
στις τῶν ἁγίων. 14,12

11. Καὶ εἶδον ἄλλο θη-
ρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, v.1.5
καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια Mt. 7,15.
ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. Gen.
12. Καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ 3,1ss.
πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ v.7.
ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ποιεῖ
τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ
κατοικοῦντας ἵνα προσκυ- v.4.
νήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶ-
τον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πλη- v.3.
γὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

13. Καὶ ποιεῖ σημεῖα με- 19,20 2Th.
γάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ ἐκ 2,9;
τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν 1Rg. 18,24
εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀν- L.9,
θρώπων, 54..

14. καὶ πλανᾷ τοὺς κατοι- Mt. 24,24
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ Dt.
σημεῖα, ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆ- 13,1s.
σαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέ-
γων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ
τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ
θηρίῳ, ὃ ἔχει τὴν πληγὴν v.3..
τῆς μαχαίρας καὶ ἔζησε.

15. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦ- *
ναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ
θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ 16,13 19,20
εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιή-
σῃ, ὅσοι ἂν μὴ προσκυνή-
14,9. Dan. σωσι τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου
3,5. ἵνα ἀποκτανθῶσι.

16. Καὶ ποιεῖ πάντας τοὺς
19,18 μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους
καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς
πτωχοὺς καὶ τοὺς ἐλευθέ-
ρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα
19,20 14,9. δῶσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ
11. τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς
ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν,
* 17. καὶ ἵνα μή τις δύνηται
ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ
ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνο-
μα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθ-
15,2. μὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.
17,9. 18. Ὧδε ἡ σοφία ἐστίν· ὁ
ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν
ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· ἀριθ-
μὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστί, καὶ
* ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἑξακόσιοι
ἑξήκοντα ἕξ.

CAP. XIV.

Agnus cum piis signatis. Tres angeli praecones; evangelium aeternum. Falx messoris et vindemiatoris

5,6.. 17,14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τὸ
Ebr. ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος
12,22 Ps. Σιών, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἑκα-
2,6. τὸν τεσσαρακοντατέσσαρες
110,2 68,17 χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα
87,1. αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πα-
7,3s. 22,4. τρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ
3,12. τῶν μετώπων αὐτῶν.
2. Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ
1,15. τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδά-
19,6. 17,15 των πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν
βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φω-

νή, ἣν ἤκουσα, ὡς κιθαρῳ- *
δῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς 15,2. 5,8.
κιθάραις αὐτῶν.

3. Καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν 5,9. Ps.
καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου 96,1.
καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων
ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· 4,2ss.
καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μαθεῖν
τὴν ᾠδήν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν v.1. 7,4.
τεσσαρακοντατέσσαρες χι-
λιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ
τῆς γῆς. Hos.5,3.6,10?

4. Οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυ- 3,4;
ναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν· 2Cor.
παρθένοι γάρ εἰσιν οὗτοι οἱ 11,2; Mt.
ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ 19,28 8,19.
ὅπου ἂν ὑπάγῃ. Οὗτοι ἠγο-
ράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώ- 5,9.
πων ἀπαρχὴ τῷ θεῷ καὶ τῷ Jac.
ἀρνίῳ, 1,18..

5. καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν Mal.
οὐχ εὑρέθη ψεῦδος· ἄμω- 2,6. Zeph.
μοί εἰσι. 3,13.

6. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγε-
λον πετόμενον ἐν μεσουρα- 8,13.
νήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον 1Pt.1 23.25
αἰώνιον, εὐαγγελίσαι ἐπὶ R.
τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς 16,25 *
γῆς καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ 13,7.
φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ
λαόν,

7. λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ·
Φοβήθητε τὸν θεὸν καὶ δό- 15,4.
τε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ Dt. 32,3.
ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ
προσκυνήσατε τῷ ποιήσαν-
τι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν 10,6.
Act. 14,15 καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πη-
4,24. γὰς ὑδάτων.

Ps. 146,6 8. Καὶ ἄλλος ἄγγελος δεύ-
τερος ἠκολούθησε, λέγων·
18,2s. Ἔπεσεν, ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ
17,4s. * μεγάλη, ἣ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ
θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς
πεπότικε πάντα τὰ ἔθνη.

9. Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρί-
τος ἠκολούθησεν αὐτοῖς,
λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Εἴ
13,12 τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ
15ss. τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμ-
βάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ
μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν
χεῖρα αὐτοῦ·

16,19 Jes. 10. καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ
51,17 21ss. οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ,
Jer. τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου
25,15 Ps. ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς
75,9. αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται
60,5. ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον
19,20 20,14 τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώ-
21,8. πιον τοῦ ἀρνίου.

19,3. 18,18 11. Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βα-
20,10 σανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας
Jes. 34,9s. αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ
Mc. ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας
9,44. Mt. καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες
25,46 τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα
αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει
τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος
αὐτοῦ.

13,10 12. Ὧδε ὑπομονὴ τῶν ἁγίων
12,17 ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐν-
τολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πί-
στιν Ἰησοῦ.

12,10 13. Καὶ ἤκουσα φωνῆς

ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης·
Γράψον· Μακάριοι οἱ νε- 19,9.
κροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνή- Ph. 1,23.
σκοντες ἀπάρτι· ναί, λέγει
τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύ- Jes. 57,2.
σωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· Ebr.
τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ 4,10. *
μετ' αὐτῶν.

14. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νε-
φέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νε- 1,13. Dan.
φέλην καθήμενον ὅμοιον 7,13.
υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς Ez. 1,26;
κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον Ps.
χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ 21,4.
αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ.

15. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξ- v.8.
ῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων
ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· Πέμ- Joel. 3,18.
ψον τὸ δρέπανόν σου καὶ Mc.
θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα 4,29. *
θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ [Jo. 4,35.
θερισμὸς τῆς γῆς.

16. Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμε-
νος ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέ-
πανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν,
καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Mt.13,39ss.

17. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξ-
ῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν 15,5.
τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς
δρέπανον ὀξύ.

18. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξ- *
ῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, 8,3. 16,7;
ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυ- 8.5.
ρός, καὶ ἐφώνησε κραυγῇ
μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπα-
νον τὸ ὀξύ, λέγων· Πέμψον v.15.
σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ καὶ
Jer. 2,21. τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς
Dt. ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμα-
32,32 σαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς.

19. Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος
τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν
γῆν, καὶ ἐτρύγησε τὴν ἄμ-
πελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν
19,15 Joel. εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ
3,18. τοῦ θεοῦ τὸν μέγαν.
Jes. 63,3. 20. Καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς
11,2. ἔξωθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξ-
Jes. 34,3. ῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ
19,14 ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων,
Ez. ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακο-
32,6. σίων.

CAP. XV.

Egrediuntur, hymnum canentibus victoribus, septem plagarum angeli.

12,1. 3. Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον
ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυ-
17,1. μαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ
ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς
ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτε-
14,19 λέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ.
2. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν
4,6. ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί,
12,11 καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ
13,15 θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος
13,18 * αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑστῶ-
τας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν
14,2. 5,8. ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας
Ps. τοῦ θεοῦ.
43,4. 3. Καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν
14,3. Ex.15 Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ
Jes.12.2Mc.7,6.

θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρ- 5,9.
νίου, λέγοντες· Μεγάλα καὶ 12; Ps.
θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, κύ- 111,2
ριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ,
δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ 19,2. Ps.
ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν 145,
ἁγίων· *17.

4. τίς οὐ μὴ φοβηθῇ, κύ- Jer.
ριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά 10,7.
σου; ὅτι μόνος ὅσιος, ὅτι Ps. 99;
πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσι καὶ 86,9s.
προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν
σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου
ἐφανερώθησαν.

5. Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον,
καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκη- 11,19 13,6.
νῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ Ebr.
οὐρανῷ, 8,5.

6. καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγ- v.1.
γελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ
πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδε- 19,8. Ez.
δυμένοι λίνον καθαρὸν λαμ- 9,2.
πρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ 1,13.
τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς.

7. Καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων 6,1. 4,6ss.
ζώων ἔδωκε τοῖς ἑπτὰ ἀγγέ-
λοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς
γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Ex. 22,31
θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς 4,9.
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

8. Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς Jes. 6,4.
καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ 1Rg.
θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως 8,10s. Ex.
αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο 40,34 35.
εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναόν, ἄχρι
τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ
τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

CAP. XVI.

Effunduntur septem irae divinae phialae.

Καὶ ἤκουσα φωνῆς με-
15,5s. γάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγού-
σης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις·
* Ὑπάγετε καὶ ἐκχέατε τὰς
15,7. ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ
θεοῦ εἰς τὴν γῆν.

2. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος
καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ
* ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο
Ex. 9,9s. ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς
13,17 τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχον-
15s. τας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου
14,9. καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ
εἰκόνι αὐτοῦ.

3. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος
ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς
τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο
8,8s. αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα
Ex. 7,17s. ψυχὴ ζωῆς ἀπέθανεν, τὰ ἐν
* τῇ θαλάσσῃ.

4. Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεε τὴν
φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς πο-
Ex. 7,19. ταμοὺς καὶ εἰς τὰς πηγὰς
* τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο
αἷμα.

5. Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέ-
11,6. λου τῶν ὑδάτων λέγοντος·
v.7. Δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν,
6,10. ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας·
18,24 6s. 6. ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προ-
Ps. φητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα
79,2s. Sap. αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν· ἄξιοί
11,6. εἰσι.

14,18 6,9s. 7. Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσια-
* στηρίου λέγοντος· Ναί, κύ-

ριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ,
ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ v.5.. 19,2,
κρίσεις σου. 15,3.
8. Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεε *
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυ-
ματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν
πυρί.
9. Καὶ ἐκαυματίσθησαν
οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα,
καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνο- 13,6. *
μα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος
ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς
ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν 9,20s. Jer.
δοῦναι αὐτῷ δόξαν. 5,3. Jes.
10. Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεε 8,21. *
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ 13,2.
ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ
ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασσῶντο Ex. 10,22
τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ Jes.
πόνου, 8,22.
11. καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν v.9..
θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν
πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλ- v.2.
κῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόη-
σαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. 2,21.
12. Καὶ ὁ ἕκτος ἐξέχεε τὴν *
φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν πο-
ταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφρά- 9,14.
την· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ Jes. 11,15
αὐτοῦ, ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς 44,27
τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνα- 51,10 Jos.
τολῶν ἡλίου. 3,13.
13. Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στό-
ματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ 12,9.
τοῦ στόματος τοῦ θηρίου 13,1s.
καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ

13,11 19,20 ψευδοπροφήτου πνεύματα
* τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτρα-
Ex. 8,6; χοι·
1Tm. 4,1.. 14. εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαι-
13,13 μονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ
cet. ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασι-
1Rg. 22,22 λεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης,
συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν
19,19 17,14 πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης
τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ τοῦ
παντοκράτορος.
3,3.. L.12, 15. (Ἰδού, ἔρχομαι ὡς
35ss. κλέπτης· μακάριος ὁ γρη-
3,4; γορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια
18. 2Cor. αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περι-
5,3. πατῇ καὶ βλέπωσι τὴν
ἀσχημοσύνην αὐτοῦ.)
v.12. 16. Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς
Zach. 12,11 εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμε-
14,4. νον Ἑβραϊστὶ Ἀρμαγεδών.
Joel. 3,17. 17. Καὶ ὁ ἕβδομος ἐξέχεε
* τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
ἀέρα, καὶ ἐξῆλθε φωνὴ με-
15,5. 4,2. γάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου, λέ-
21,6. γουσα· Γέγονε.
4,5. 18. Καὶ ἐγένοντο ἀστρα-
8,5. 11,19 παὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί,
καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας,
Dan. 12,1. οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ οἱ
* ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς
γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς οὕ-
τω μέγας.
19. Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ
11,13 μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ
Jes. 30,25 πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον·
καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνή-
17,5. 18,5. σθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, δοῦ-

ναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ 14,10
οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς Jes. 51,22
αὐτοῦ. 23.
20. Καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, 6,14. 20,11
καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν.
21. Καὶ χάλαζα μεγάλη 11,19 Ex.
ὡς ταλαντιαία καταβαίνει 9,18.
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀν-
θρώπους· καὶ ἐβλασφήμη- v.11.
σαν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν
ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, Job. 38,22
ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ 23.
αὐτῆς σφόδρα.

Cap. XVII.

Meretrix belluae insidens sanguine ebria: urbs septicollis septem decemque regum.

Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν
ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων 15,1. 21,9.
τὰς ἑπτὰ φιάλας καὶ ἐλά-
λησε μετ᾽ ἐμοῦ, λέγων· Δεῦ- *
ρο, δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς v.5. 15s.
πόρνης τῆς μεγάλης τῆς Nah.
καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων 3,4.
τῶν πολλῶν,
2. μεθ᾽ ἧς ἐπόρνευσαν οἱ 18,9. Jes.
βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμε- 23,17
θύσθησαν οἱ κατοικοῦντες 18,3.
τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς 14,8. Jer.
πορνείας αὐτῆς. 51,7.
3. Καὶ ἀπήνεγκέ με εἰς 21,10
ἔρημον ἐν πνεύματι· καὶ εἶ- 1,10.
δον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ
θηρίον κόκκινον γέμον ὀνο- 13,1. *
μάτων βλασφημίας, ἔχον
κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα
δέκα.
4. Καὶ ἡ γυνὴ ἦν περι-
18,16 * βεβλημένη πορφυροῦν καὶ
κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη
Ez. 28,13 χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ
μαργαρίταις, ἔχουσα χρυ-
Jer. 51,7. σοῦν ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ
αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων,
* καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορ-
νείας αὐτῆς,
5. καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον
1,20. 2Th. αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον·
2,7. Μυστήριον· Βαβυλὼν ἡ με-
14,8. 16,19 γάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν
18,2. 10.16 καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς
Dan. γῆς.
4,27. 6. Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα
18,24 μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος
τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵμα-
τος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ,
καὶ ἐθαύμασα, ἰδὼν αὐτήν,
θαῦμα μέγα.
7. Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος·
Διατί ἐθαύμασας; ἐγώ σοι
v.5; 15ss; ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυ-
v.3., ναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ
8ss. βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ
ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς
καὶ τὰ δέκα κέρατα.
v.11. 8. Τὸ θηρίον, ὃ εἶδες, ἦν
13,1; 3;12; καὶ οὐκ ἔστι καὶ μέλλει ἀνα-
11,7; 19,20 βαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ
2Th. εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν· καὶ
2,3? * θαυμάσονται οἱ κατοικοῦν-
13,3. 8. τες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέ-
γραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ
20,15 cet. βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ κατα-
βολῆς κόσμου, βλεπόντων
τὸ θηρίον, ὅτι ἦν καὶ οὐκ
* ἔστι καίπερ ἔστιν.

9. Ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σο- 13,18
φίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ 13,1.
ὄρη εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ κά-
θηται ἐπ᾽ αὐτῶν,
10. καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν·
οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ εἷς ἔστιν, *
ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθε, καὶ
ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν 6,11. 20,3.
δεῖ μεῖναι.
11. Καὶ τὸ θηρίον, ὃ ἦν v.8..
καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς
ὄγδοός ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτά
ἐστι, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπά-
γει.
12. Καὶ τὰ δέκα κέρατα, ἃ 13,1. Dan.
εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσίν, 7,20.
οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλα- 24. *
βον, ἀλλ᾽ ἐξουσίαν ὡς βασι-
λεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσι
μετὰ τοῦ θηρίου.
13. Οὗτοι μίαν γνώμην v.17.
ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ
τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν τῷ *
θηρίῳ διδόασιν.
14. Οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου
πολεμήσουσι, καὶ τὸ ἀρνίον
νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος 19,16 cet.
κυρίων ἐστὶ καὶ βασιλεὺς 1Tm.
βασιλέων, καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ 6,15..
κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πι- R.1,7 Mc.
στοί. 24,31
15. Καὶ λέγει μοι· Τὰ
ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη v.1.
κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι Jes. 8,7.9
εἰσὶ καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. Jer.
16. Καὶ τὰ δέκα κέρατα, ἃ 47,2. Ps.
εἶδες, καὶ τὸ θηρίον, οὗ- 65,8.
τοι μισήσουσι τὴν πόρνην,

18,16 καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν
αὐτὴν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς
σάρκας αὐτῆς φάγονται,
καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν
18,8. ἐν πυρί.
17. Ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς
τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆ-
σαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ
* ποιῆσαι μίαν γνώμην, καὶ
δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν
τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθή-
10,7. σονται οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ.
18. Καὶ ἡ γυνή, ἣν εἶδες,
14,8. 16,19 ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ
ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν
βασιλέων τῆς γῆς.

CAP. XVIII.

Babylonis populorum meretricis (Romae) lapsus.

Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον
10,1. 20,1. ἄλλον ἄγγελον καταβαί-
νοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχον-
τα ἐξουσίαν μεγάλην· καὶ
Ez. 43,2. ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης
αὐτοῦ.
14,8. Jes. 2. Καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ
21,9. φωνῇ, λέγων· Ἔπεσεν, ἔπεσεν
Jer. 51,8; Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγέ-
Bar. 4,35. νετο κατοικητήριον δαιμό-
Jes. νων καὶ φυλακὴ παντὸς
13,21 34,14 πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ
11.13 Jer. φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκα-
50,39 θάρτου καὶ μεμισημένου·
51,37 3. ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυ-
17,2. μοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέ-
14,8. 10. πωκε πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ
Jer. βασιλεῖς τῆς γῆς μετ᾽ αὐτῆς
25,15 51,7. ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι

τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ Nah.
στρήνους αὐτῆς ἐπλούτη- 3,4.
σαν.
4. Καὶ ἤκουσα ἄλλην φω- Jer.
νὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγου- 50,8.
σαν· Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς, ὁ 51,6. 45.
λαός μου, ἵνα μὴ συγκοινω- Jes.
νήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐ- 52,11 48,20
τῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐ- Num. 16,26
τῆς ἵνα μὴ λάβητε· Gen.19,15.
5. ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς Jer.
αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρα- 51,9. Jon.
νοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ 1,2; Gen.
θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. 18,20
6. Ἀπόδοτε αὐτῇ, ὡς καὶ Jer.
αὐτὴ ἀπέδωκε, καὶ διπλώ- 50,15
σατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ 29. Ps.
ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ 137,8
ᾧ ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ
διπλοῦν·
7. ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν Jer.
καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον 50,29
δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ
πένθος. Ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς λέγει· Κάθημαι βα- Jes. 47,7s.
σίλισσα, καὶ χήρα οὐκ εἰμί, Zeph.
καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω· 2,15.
8. διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ Jes. 47,9.
ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς,
θάνατος καὶ πένθος καὶ λι-
μός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυ- 17,16
θήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς κύ- Jer. 50,32
ριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. *34.
9. Καὶ κλαύσονται καὶ κό- Ez.
ψονται ἐπ᾽ αὐτῇ οἱ βασι- 27,30 17,2.
λεῖς τῆς γῆς οἱ μετ᾽ αὐτῆς 2,22.
πορνεύσαντες καὶ στρηνιά-
σαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν

19,3. καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐ-
τῆς,
Ez. 26,16 10. ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκό-
τες διὰ τὸν φόβον τοῦ βα-
σανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες·
v.2.. Οὐαί, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγά-
λη, Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυ-
v.8. 1Th. ρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ
5,3. κρίσις σου.
Ez. 27,36 11. Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς
κλαίουσι καὶ πενθοῦσιν ἐπ᾽
αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν
οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι·
Ez.27, 5ss. 12. γόμον χρυσοῦ καὶ ἀρ-
17,4; γύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ
Esth. μαργαρίτου καὶ βυσσίνου
8,15. καὶ πορφύρας καὶ σηρικοῦ
καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον
θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλε-
φάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ
* ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλ-
κοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρ-
μάρου,
13. καὶ κινάμωμον καὶ
* ἄμωμον καὶ θυμιάματα καὶ
μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον
καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ
σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβα-
τα, καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν καὶ
Ez. 27,13 σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀν-
θρώπων.
14. Καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπι-
θυμίας τῆς ψυχῆς σου ἀπ-
ῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα
τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ
* ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ-
έτι οὐ μὴ εὑρήσῃς αὐτά.
15. Οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ

πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, v.19;
ἀπὸ μακρόθεν στήσονται 9s. Ez.
διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανι- 27,30 35.
σμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ Jer.
πενθοῦντες, 50,13 46.
16. λέγοντες· Οὐαί, οὐαί,
ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περι-
βεβλημένη βύσσινον καὶ 17,4.
πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ *
κεχρυσωμένη ἐν χρυσίῳ καὶ
λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις,
ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ v.19. 10.
τοσοῦτος πλοῦτος.
17. Καὶ πᾶς κυβερνήτης Ez. 27,27
καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων, *
καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θά-
λασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ v.10.
μακρόθεν ἔστησαν,
18. καὶ ἔκραζον βλέποντες v.9. Jes.
τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως 34,10
αὐτῆς, λέγοντες· Τίς ὁμοία 13,4.
τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ;
19. καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ Ez. 27,30
τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ Job.
ἔκραζον κλαίοντες καὶ πεν- 2,12. Jos.
θοῦντες, λέγοντες· Οὐαί, 7,6.
οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν
ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ v.15.
ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θα-
λάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος
αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρη- v.16. 10.
μώθη.
20. Εὐφραίνου ἐν αὐτῇ, 12,12
οὐρανὲ καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ Jes. 44,23
ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, Jer. 51,48
ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα
ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. v.24. 19,2.
21. Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος
5,2. * ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέ-
Jer. γαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θά-
51,63 64. λασσαν, λέγων· Οὕτως ὁρ-
μήματι βληθήσεται Βαβυ-
λὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ
Dt. 13,16 μὴ εὑρεθῇ ἔτι.
Ez. 22. Καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν
26,13 καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν
Jes. 24,8. καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκου-
σθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς
τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ
μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ
Jer. 25,10 φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ
ἐν σοὶ ἔτι,
Jer. 25,10 23. καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ
* φανῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ
Jer. 16,9. νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ
7,34. ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ
Jes. 23,8. ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγι-
47,9. στᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ
Nah. 3,4. φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθη-
σαν πάντα τὰ ἔθνη,
17,6. 24. καὶ ἐν αὐτῇ αἵματα
Ez. 24,7s. προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέ-
Mt. 23,35 θη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγ-
37. μένων ἐπὶ τῆς γῆς.

CAP. XIX.

Epinicium. Nuptiae agni. Victor. Epulum avium.

Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς
12,10 φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολ-
6,9s. 7,9; λοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, λεγόν-
Ps. των· Ἀλληλούϊα· ἡ σωτη-
104, 35. ρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύνα-
* μις τοῦ θεοῦ ἡμῶν,
15,3. 16,7; 2. ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι
17,1. αἱ κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινε
11,18 τὴν πόρνην τὴν μεγάλην,

ἥτις ἔφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ Jer.
πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκη- 51,25
σε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐ- 6,10. 18,20
τοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. Ps.9,13. Dt. 32,43
3. Καὶ δεύτερον εἴρηκαν·
Ἀλληλούϊα· καὶ ὁ καπνὸς 18,9. 18.
αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς Jes.
αἰῶνας τῶν αἰώνων. 34,10
4. Καὶ ἔπεσον οἱ πρεσβύ- 5,14. 4,4.
τεροι οἱ εἰκοσιτέσσαρες καὶ
τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ προς- 4,6ss.
εκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, λέγον-
τες· Ἀμήν, ἀλληλούϊα. Ps.106, 48.
5. Καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρό-
νου ἐξῆλθε, λέγουσα· Αἰ- Ps. 134,1
νεῖτε τὸν θεὸν ἡμῶν, πάν- 135,1
τες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ οἱ 20.
φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ
καὶ οἱ μεγάλοι. Ps.115,13.
6. Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν
ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν
ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φω- 14,2. Ez.
νὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λέ- 1,24.
γοντες· Ἀλληλούϊα, ὅτι *
ἐβασίλευσε κύριος ὁ θεὸς ὁ 11,15
παντοκράτωρ.
7. Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώ- Ps. 118,
μεθα καὶ δῶμεν τὴν δόξαν 24.
αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ v.9.. Jes.
ἀρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ 25,6;
ἡτοίμασεν ἑαυτήν, Ap.21,2.9.
8. καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα v.14. 15,6.
περιβάληται βύσσινον λαμ- Ps.
πρὸν καθαρόν· τὸ γὰρ 45,14 132,9
βύσσινον τὰ δικαιώματα
τῶν ἁγίων ἐστί. Eph.5,27. Jes.61,10.
9. Καὶ λέγει μοι· Γράψον· 14,13
20,6. Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον
Mt. 22,2.. τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κε-
14. 25,10 κλημένοι. Καὶ λέγει μοι·
21,5. Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοί
22,6. εἰσι τοῦ θεοῦ.
22,8s. 10. Καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν
τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυ-
νῆσαι αὐτῷ, καὶ λέγει μοι·
Act. 10,26 Ὅρα μή· σύνδουλός σου
14,15 εἰμὶ καὶ τῶν ἀδελφῶν σου
12,17 τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν
Mt. 4,10.. τοῦ Ἰησοῦ· τῷ θεῷ προς-
Eph. κύνησον. Ἡ γὰρ μαρτυρία
1,17. 1Jo. τοῦ Ἰησοῦ ἐστὶ τὸ πνεῦμα
4,13. τῆς προφητείας.
5,10s. 11. Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν
4,1; 6,2. ἀνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος
λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ'
3,14. αὐτὸν καλούμενος πιστὸς
1,5. καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιο-
σύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ·
1,14. 2,18. 12. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ
ὡς φλὸξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν
v.16. 12,3; κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα
2,17. πολλά· ἔχων ὄνομα γεγραμ-
Prov. 30,4. μένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ
αὐτός,
14,20 Jes. 13. καὶ περιβεβλημένος
63,2s. ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι·
Gen. 49,11 καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐ-
Jo. τοῦ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ.
1,1. 1Jo. 14. Καὶ τὰ στρατεύματα
1,1. τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει
αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἐν-
v.8. 4,4. δεδυμένοι βύσσινον λευκὸν
καθαρόν.
15. Καὶ ἐκ τοῦ στόματος
1,16 αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία

ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ * 12,5.
τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς ποιμα- Ps.
νεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, 2,9.
καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν 14,19
τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς Jes. 63,3.
ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντο-
κράτορος.
16. Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον
καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ
ὄνομα γεγραμμένον· Βα- 17,14 1,5.
σιλεὺς βασιλέων καὶ κύριος Jo.
κυρίων. 18,37
17. Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον Jes. 55,4.
ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ
ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων
πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετο- Ez.
μένοις ἐν μεσουρανήματι· 39,4. 17.
Δεῦτε, συνάχθητε εἰς τὸ *
δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ θεοῦ,
18. ἵνα φάγητε σάρκας βα- Ez. 39,18
σιλέων καὶ σάρκας χιλιάρ- 20.
χων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, Jes. 49,26
καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν Dt.
καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ 28,26
σάρκας πάντων ἐλευθέρων 13,16
τε καὶ δούλων καὶ μικρῶν *
καὶ μεγάλων.
19. Καὶ εἶδον τὸ θηρίον 13,1.
καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς 17,12 18.
καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν 16,14
συνηγμένα ποιῆσαι πόλε-
μον μετὰ τοῦ καθημένου
ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ v.11.
στρατεύματος αὐτοῦ. 14.
20. Καὶ ἐπιάσθη τὸ θη- *
ρίον καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ ψευ- 16,13 20,10
δοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ
σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν 13,11 13ss.

οἷς ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας
τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ
τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰ-
Num. κόνι αὐτοῦ· ζῶντες ἐβλή-
16,33 θησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην
20,10 Jes. τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν
30,33 θείῳ.
Dan. 7 11,26 21. Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάν-
v.15. θησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ
καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου
τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στό-
v.17. ματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ
ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ
τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

CAP. XX.

Resurrectio, vincto diabolo, ad regnum millenarium. Gog et Magog. Resurrectio ad judicium extremum.

Καὶ εἶδον ἄγγελον κατα-
18,1. βαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
9,1. 1,18. ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσ-
2Pt. σου καὶ ἄλυσιν μεγάλην
2,4. ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ.
v.10. 2. Καὶ ἐκράτησε τὸν δρά-
12,9. 2Cor. κοντα, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὅς
11,3. * ἐστι διάβολος καὶ ὁ σατα-
Tob. 8,3; νᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια
Jes. ἔτη,
24,22 3. καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς
Dan. τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισε
6,18. * καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐ-
2Th. τοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ ἔτι τὰ
2,9s. ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χί-
λια ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ
17,10 αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρό-
Dan. νον.
7,9. 22,27 4. Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ

ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ 2,26..
κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ 1Cor. 6,2s..
τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμέ- Mt.19
νων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰη- 28..
σοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ 6,9. 11,7.
θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προς-
εκύνησαν τῷ θηρίῳ οὔτε 13,15 *
τῇ εἰκόνι αὐτοῦ, καὶ οὐκ
ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ
μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα
αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβα- v.6.
σίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ 22,5. 5,10.
τὰ χίλια ἔτη· 2Tm.2,12. R.5,17.
5. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν Jes.
οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελεσθῇ 26,14 1Cor.
τὰ χίλια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνά- 15,24
στασις ἡ πρώτη. L.14,14. 1Cor.
6. Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ 15,22 1Th.
ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει 4,16. Mt.
τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ 24,31
δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει v.14; 2,11;
ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς 1,6..
τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, 5,10.
καὶ βασιλεύσουσι μετ' αὐ- v.4..
τοῦ χίλια ἔτη.
7. Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ
χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σα- v.2s.
τανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐ-
τοῦ,
8. καὶ ἐξελεύσεται πλανῆ-
σαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσ- 7,1.
σαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Jes. 11,12
Γὼγ καὶ τὸν Μαγώγ, συν- Ez. 38,2s.
αγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον, 39,1;
ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ Jos. 11,4.
ἄμμος τῆς θαλάσσης.
9. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ Ez. 38,8.
πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλω- 12.

Nu.2. Dt. σαν τὴν παρεμβολὴν τῶν
23,14 ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν
Ebr. 13,11 ἠγαπημένην· καὶ κατέβη
13; πῦρ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ
Ez. 38,22 οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐ-
39,6. τούς·
10. καὶ ὁ διάβολος ὁ πλα-
νῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν
v.14s. λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου,
19,20 ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ
14,10 ψευδοπροφήτης, καὶ βασα-
11. νισθήσονται ἡμέρας καὶ νυ-
κτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.
4,2. 11. Καὶ εἶδον θρόνον λευ-
Dan. 7,9. κὸν μέγαν, καὶ τὸν καθή-
Mt. 25,31 μενον ἐπ' αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ
16,20 προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ
2Pt. 3,7ss. ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ
Mt. 24,35 εὑρέθη αὐτοῖς.
12. Καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς,
* μικροὺς καὶ μεγάλους, ἑστῶ-
τας ἐνώπιον τοῦ θρόνου,
Dan. 7,10. καὶ βιβλία ἠνοίχθησαν· καὶ
Jer. 17,1. ἄλλο βιβλίον ἠνοίχθη, ὅ
v.15.. ἐστι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθη-
Mal. 3,16. σαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμ-
2,23.. μένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ
τὰ ἔργα αὐτῶν.
Jes. 26,19 13. Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασ-
σα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐ-
6,8. τῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ
Jo.5, * ᾅδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς
28s.. τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθη-
σαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα
αὐτῶν.
14. Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ
v.10. 19,20 ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν

λίμνην τοῦ πυρός· οὗτος ὁ 21,8.
θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν, 1Cor.
ἡ λίμνη τοῦ πυρός. 15,26.54s. *
15. Καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη
ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γε- 3,5.
γραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν 13,8. 17,8.
λίμνην τοῦ πυρός. 21,27.22,19. Ph.4,3..

CAP. XXI. L.10,20.

Novum coelum, nova terra, nova Hierosolyma; agni sponsa.

Καὶ εἶδον οὐρανὸν και- Jes. 65,17
νὸν καὶ γῆν καινήν· ὁ γὰρ 66,22
πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώ- 2Pt. 3,13.
τη γῆ ἀπῆλθον, καὶ ἡ θά- *
λασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. 20,11..Jes. 34,4.
2. Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, v.10..
Ἱερουσαλὴμ καινήν, εἶδον 3,12.. Ebr.
καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐ- 12,22
ρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἡτοι- 11,10 16.
μασμένην ὡς νύμφην κεκο- v.9..
σμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. 2Cor. 11,2.
3. Καὶ ἤκουσα φωνῆς με- Eph.
γάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λε- 5,27.
γούσης· Ἰδού, ἡ σκηνὴ τοῦ Ebr. 8,2.
θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, 9,11;
καὶ σκηνώσει μετ᾽ αὐτῶν, Ez. 37,27
καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσον- 48,35
ται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς μετ᾽ 2Cor. 6,16.
αὐτῶν ἔσται, θεὸς αὐτῶν. *
4. Καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς 7,17. Jes.
πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀ- 25,8.
φθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θά-
νατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε Jes. 35,10
πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε 65,16
πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ ss.
πρῶτα ἀπῆλθον. 20,11.4,2.9.
5. Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος 5,1.
Jes. 43,19 ἐπὶ τῷ θρόνῳ· Ἰδού, καινὰ
2Cor. πάντα ποιῶ. Καὶ λέγει·
5,17.. Sap. Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι
7,27. πιστοὶ καὶ ἀληθινοί εἰσι.
22,6; 6. Καὶ εἶπέ μοι· Γέγονε.
16,17, 22,13 Ἐγώ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦ,
cet. ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ
22,17 Ps. τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πη-
42,2s. γῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς
Jo. 7,37.. δωρεάν·
7. ὁ νικῶν κληρονομήσει
v.3.. Zach. ταῦτα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεός,
8,8. καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός.
Ebr. 8,10; 8. Τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπί-
10,38 στοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ
39.. 22,15 φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ φαρ-
Gal. μακοῖς καὶ εἰδωλολάτραις
5,20s; Jo. καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι, τὸ μέ-
8,44. ρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ και-
20,10 14.. ομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστιν
* ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.
9. Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν
17,1. 15,1, ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων
6s. τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς γεμού-
* σας τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν
ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησε μετ᾽
ἐμοῦ, λέγων· Δεῦρο, δείξω
v.2.. 19,7. σοι τὴν νύμφην, τοῦ ἀρνίου
τὴν γυναῖκα.
17,3. 10. Καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν
Ez. 40,2. πνεύματι ἐπ᾽ ὄρος μέγα καὶ
v.2.. ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν
11,2. Mt. πόλιν τὴν ἁγίαν, Ἱερουσα-
27,53 λὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ
4,5. οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ,
v.23. 11. ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ
15,8. θεοῦ. Ὁ φωστὴρ αὐτῆς
Jes. 60,1s. ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς
Ez.43,2.48,35.

λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλί- 4,3.
ζοντι·
12. ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ *
ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας Ez. 48,31
δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ss.
ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνό-
ματα ἐπιγεγραμμένα ἅ ἐστι
τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν *
Ἰσραήλ.
13. Ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶ- *
νες τρεῖς, καὶ ἀπὸ Βοῤῥᾶ
πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ Νό-
του πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ
δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς.
14. Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πό-
λεως ἔχον θεμελίους δώδεκα Ebr. 11,10
καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνό- Eph.
ματα τῶν δώδεκα ἀποστό- 2,20.
λων τοῦ ἀρνίου. Act. 1,13..26. Mt. 19,28
15. Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ
εἶχε μέτρον κάλαμον χρυ- * 11,1.
σοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πό- Ez.
λιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς 40,3. 48.
καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς.
16. Καὶ ἡ πόλις τετράγω- Ez. 45,2.
νος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐ- 43,16
τῆς ὅσον καὶ τὸ πλάτος. 48,16 20.
Καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν τῷ
καλάμῳ ἐπὶ σταδίους δώδε-
κα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ
τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐ-
τῆς ἴσα ἐστί.
17. Καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος
αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαρακον-
τατεσσάρων πηχῶν, μέτρον L. 20,
ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν ἀγγέλου. 36.
18. Καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις v. 11.
τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις, Zach. 2,5.
v. 21. καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθα-
* ρὸν ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ.
v. 14. 19. Καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ
Tob. 13,20 τείχους τῆς πόλεως παντὶ
Jes. λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι·
54,11 ss. ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις,
Ex. ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρί-
28,17 ss. τος χαλκηδών, ὁ τέταρτος
Ex. 28,13 σμάραγδος,
* 20. ὁ πέμπτος σαρδόνυξ,
ὁ ἕκτος σάρδιος, ὁ ἕβδομος
χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βή-
ρυλλος, ὁ ἔννατος τοπάζιον,
ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ
ἑνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δω-
δέκατος ἀμέθυστος.
v. 12. 21. Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες
δώδεκα μαργαρῖται· ἀνὰ εἷς
ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ
ἑνὸς μαργαρίτου. Καὶ ἡ
v. 18. 22,2. πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον
* καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής.
Jer. 31,33 22. Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν
Act. αὐτῇ· ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς
17,24 cet. ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς
ἐστί, καὶ τὸ ἀρνίον.
22,5. 23. Καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν
Jes. 60,19 ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σε-
20. λήνης, ἵνα φαίνωσιν αὐ-
24,23 τῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ
v. 11. ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύ-
χνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον.
* Jes. 24. Καὶ περιπατήσουσι
60,3. 49,23 τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐ-
Ps. τῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
72,10 Tob. φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν
13,14 τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν.
Neh. 13,19 25. Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς

οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας Jes. 60,11
(νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ), Zach. 14,7.
26. καὶ οἴσουσι τὴν δόξαν v. 24. Jes.
καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν 60,5.
εἰς αὐτήν. 61,6.
27. Καὶ οὐ μὴ εἰςέλθῃ εἰς v. 8. Jes.
αὐτὴν πᾶν κοινὸν καὶ ποιοῦν 52,1.
βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ 60,21
οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ 13,8.
τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου. 20,15..

Cap. XXII.

Flumen lignumque vitale beatae immortalitatis. Verba fida et propinqua sancte tuenda.

Καὶ ἔδειξέ μοι ποταμὸν 21,6. Es.
ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς 47,1. Gen.
κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον 2,10.
ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ 5,1.6
τοῦ ἀρνίου.
2. Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας 21,21
αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐν- *
τεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ξύλον 2,7. Es.
ζωῆς ποιοῦν καρποὺς δώδε- 47,7.
κα, κατὰ μῆνα ἕνα ἕκαστον 12. Gen.
ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐ- 2,9.
τοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου 3,24.
εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν.
3. Καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ 21,17 Zach.
ἔσται ἔτι· καὶ ὁ θρόνος τοῦ 14,11
θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐ- Jos. 7,12s.
τῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐ-
τοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ,
4. καὶ ὄψονται τὸ πρόσ- Ps. 17,15
ωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα 42,3. Ebr.
αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐ- 12,14
τῶν. 7,3..3,12.
5. Καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, 21,25 23.
καὶ χρείαν οὐκ ἔχουσι λύ- *

Ps. 66,10 χνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι
κύριος ὁ θεὸς φωτίζει ἐπ'
20,4.. αὐτούς· καὶ βασιλεύσουσιν
Dan. 7,27. εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
21,5. 6. Καὶ εἰπέ μοι· Οὗτοι οἱ
19,9. λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί,
Num. 27,16 καὶ κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευ-
1Cor. μάτων τῶν προφητῶν ἀπέ-
14,32 στειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ,
10,7. 1,1. δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ
δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει.
v. 12. 20. 7. Καὶ ἰδού, ἔρχομαι ταχύ.
3,11. Μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς
1,3. λόγους τῆς προφητείας τοῦ
βιβλίου τούτου.
1,2.9. * 8. Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης ὁ
ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα·
καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα,
19,10 ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπρο-
σθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέ-
λου τοῦ δεικνύοντός μοι
ταῦτα.
19,10 cet. 9. Καὶ λέγει μοι· Ὅρα μή·
* σύνδουλός σου εἰμὶ καὶ τῶν
ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν
καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λό-
γους τοῦ βιβλίου τούτου·
τῷ θεῷ προσκύνησον.
10,4. 10. Καὶ λέγει μοι· Μὴ
Dan. 12,4. σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς
8,26. προφητείας τοῦ βιβλίου
1,3.. Ph. τούτου· ὁ καιρὸς ἐγγύς
4,5.. ἐστιν.
1Cor. 14,38 11. Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω
2Tm. ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπαρευ-
3,13; Col. θήτω ἔτι· καὶ ὁ δίκαιος δι-
1,10s. καιοσύνην ποιησάτω ἔτι,
Mt. 13,30 καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι.

12. Ἰδού, ἔρχομαι ταχύ, v.7..
καὶ ὁ μισθός μου μετ᾽ ἐμοῦ,
ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ 2,23..
ἔργον αὐτοῦ ἔσται. Jes.40,10.62,11. *
13. Ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦ, 1,8.
πρῶτος καὶ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ 17.. 21,6.
καὶ τὸ τέλος. Jes.41,4.44,6.48,12.
14. Μακάριοι οἱ πλύνοντες 7,14. 12,11
τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται *
ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύ- v.2..
λον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶ- 21,12 27.
σιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν.
15. Ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ 21,8; Ph.3,
φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ 2.Mt.
οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολά- 7,6. 1Cor.
τραι καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ 6,9s.
ποιῶν ψεῦδος.
16. Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα 1,1.
τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆ-
σαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκ- 1,11. 3,22;
κλησίαις· ἐγώ εἰμι ἡ ῥίζα 5,5..
καὶ τὸ γένος Δαυΐδ, ὁ ἀστὴρ 2,28. 2Pt.
ὁ λαμπρὸς ὁ πρωϊνός. 1,19.L.1,78.
17. Καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ 14,13 19,10
νύμφη λέγουσιν· Ἔρχου. 21,9..
Καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· Ἔρ- *

21,6.. Jo. χου. Καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω,
7,37. ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς
4,14. Jes. δωρεάν.
55,1. * v.7. 18. Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ
τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς
προφητείας τοῦ βιβλίου
Prov. τούτου· Ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ᾽
30,6. αὐτά, ἐπιθήσει ὁ θεὸς ἐπ᾽
15,1. αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γε-
6ss. γραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ
τούτῳ·
* Dt. 19. καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ
4,2. τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς
12,32 προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ
ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ
v.2.. 14. τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ
21,10 τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, τῶν
cet. γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ
τούτῳ.
20. Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦ-
v.7.. 17. τα· Ναὶ ἔρχομαι ταχύ.
1,7. Ἀμήν, ἔρχου κύριε Ἰησοῦ.
Ebr. 10,37 21. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
Ebr. 13,24 Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάν-
25. των τῶν ἁγίων.

ΑΜΗΝ

ΕΡΧΟΥ ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ.

ANNOTATIO CRITICA.*)

Ev. Matthaei.

1, 1. R: Δαβὶδ. L: Δαυεὶδ.
5. LT²: Βοὸς. LT: Ἰωβὴδ.
6. LT²* ὁ βασ. RL: Σολομῶντα.
7s. LT²: Ἀσάφ.
10. LT²: Ἀμώς.
11. *M:* τ. Ἰωακείμ, Ἰωακ. δὲ ἐγένν. τὸν Ἰεχ.
18. T* Ἰησοῦ. RST: γέννησις.
19. LT: δειγματίσαι. [L* γὰρ.
24. LT¹: Ἐγερθεὶς.
25. LT* τὸν et αὐτῆς τὸν πρωτ.
2, 6. *Fritzsch.:* ταῖς ἡγεμόσιν.
9. LT: ἐστάθη. 11. R: εὗρον.
13. L: ἐφάνη.
17. RGKSH: ὑπὸ.
18. LT* θρῆνος καὶ. L: ἠθέ-
21. LT²: εἰςῆλθεν εἰς. [λησεν.
22. L* ἐπὶ.
23. L: Ναζαρέθ (al.: Ναζαράθ et Ναζαρέτ).
3, 2. LT²* καὶ.
3. RGKSH: ὑπὸ Ἡσ.
6. LT²† ποταμῷ.
8. R: καρποὺς ἀξίους.
10. RGKSH: Ἤδη δὲ καὶ.
14. LT²* Ἰωάνν.
16. LT²: Βαπτισθ. δὲ (* καὶ a. ἐρχ.). [ἐν π. ῥήμ.
4, 4. RG²S: ζήσ. ἄνθρ. LT:
5. L: ἔστησεν (pro ἵστησιν).
6. 9. L: καὶ εἶπεν.
10. R[L]* ὀπίσω μου.
13. LT: Καφαρναοὺμ.
15. *Fritzsch.:* ὁδὸς.
16. LT²: σκοτίᾳ.
18. R[KH] † ὁ Ἰησοῦς.
23. T²: ἐν ὅλῃ τῇ Γ. (it. L²,
24. LT²* καὶ (a. δαιμ.). [*ἐν).
5, 4. LT² pon. p. v. 5.
9. [L]T²* αὐτοὶ. [δόμενοι.
11. RGKSH † ῥῆμα. LT* ψευ-
13. LT²: βληθὲν ἔξω καταπατ.
22. LT* εἰκῆ.
25. LT* (alt.) σε παραδῷ.
27. R[KH] † τοῖς ἀρχαίοις.
28. RGH: αὐτῆς (T*).
30. LT²: εἰς γέενναν ἀπέλθῃ.
31. RGKSH: Ὅτι ὃς ἂν.
32. T²: μοιχευθῆναι. L: πᾶς ὁ ἀπολύων .. μοιχευθῆναι, κ. ὁ ἀπολελ. γαμήσας. *Pringlius* (etiam 19, 9.): πονη-
37. LT²: ἔσται. [ρίας.
42. RGKSH: δίδου.

*) Exhibetur, missis minutioribus, *conspectus lectionum* editionum R(eceptae) G(riesbachii) K(nappii) S(cholzii) L(achmanni) T(ischendorfii) H(ahnii), quae literae *uncis* inclusae sunt, ubi lectiones spectant uncis inclusas (*numeris* additis indicantur repetitae edi-

44. LT*B*(*AC* hiant) * εὐλογ. — τοῖς μισ. [R: τοὺς μισοῦντας] ὑμᾶς et ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ.
47. RS: οἱ τελῶναι. L: τὸ αὐτὸ π.
48. LT: ὡς ὁ π. ὑμ. ὁ οὐράνιος.
6, 1. T† δὲ. RS: τὴν ἐλεημοσύνην.
4. LT* αὐτὸς. RGKSH† (in f.) ἐν τῷ φανερῷ.
5. LT²: προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε. RGKSH: ὅπως ἂν φανῶσι.
6. T²: ταμεῖόν. RGKSLH: τῷ ἐν τῷ κρ. † (exc. L) in f.: ἐν τῷ φανερῷ.

---

tiones ubi dissentiunt). Ceterum significant *asteriscus* (*) omissa, *crucis* signum (†) addita, a.: ante, p.: post, al.: alii, alibi, alt.: alterum, c.: cum, eti.: etiam, exc.: exceptionem, f. finem, in.: initium, s.: versum sequentem. Literae si quando comparent *inclinatae*, usitatae sunt Codicum notationes [uncialium: ***A*: Alexandrinus** Lond., V. et NTi (except. Mt. 1, 1—25, 6. Jo. 6, 50—8, 52. 2 Cor. 4, 13—12, 7) saec. 5., editus (NT.) a Woidio; — ***B*: Vaticanus**, *a)* V. et NTi (except. Tim. Tit. Philem. Apoc.) saec. 4., ter (non plane convenienter) collatus, *b)* Apocalypseos, saec. 7.; — ***C*: Ephraemi Syri rescriptus** Parisiensis, fragmenta utriusque Ti a recentiore scriptore deleta, saec. 5., editus (sunt NTi quinque circiter octavae) a Tischendorfio (Lips. 1842. 45. fol.); — ***D*:** *a)* ***Cantabrigiensis*** Evangelior. et Act., editus a Kiplingio, *b)* ***Claromontanus*** epistolar. Pauli: uterque graeco-lat. saec. 7.; — ***E*:** *a)* ***Basileensis*** Evangeliorum, saec. 8. s. 9., *b)* ***Laudianus*** Oxon. Actor. c. versione lat., saec. 7., editus ab Hearnio, *c)* ***Sangermanensis*** Petropol. epistolar. Pauli graeco-lat., saec. 11.; — ***F*:** *a)* ***Boreeli Batavi*** Trajecto-Rhenanus Evangelior., saec. 8., *b)* ***Augiensis*** Cantabrig. epistolar. Pauli graeco-lat., saec. 9.; — ***G*:** *a)* ***Harlejanus*** Evangelior., saec. 11., *b)* ***Angelico-Romanus*** Actor. (8, 10 ss.) et epp. catholl., saec. 9., *c)* ***Börnerianus*** Dresd. epistolar. P. graeco-lat., saec. 9.; — ***H*:** *a)* ***Seidelii*** Lond. Evangelior., saec. 11., *b)* ***Mutinensis*** Actor., saec. 9., *c)* ***Coislinianus*** fragmentor. Pauli, saec. 7.; — ***I*:** *a)* ***Cottonianus*** Lond. fragmentor. Mt. et Jo., saec. 7., *b)* ***Angelico-Rom.*** epistolar. P. [idem c. Actor. *G*], *c)* ***Mosquensis*** epistolar. cathh., saec. 9.; — ***K*:** *a)* ***Cyprius*** Paris. evangelior., saec. 9., *b)* ***Mosquensis*** epistolar. P. saec. 9.; — praeterea evangeliorum sunt *L* (saec. 8.) ***MSUVX*** (saec. 10.) et *Δ* (***Sangallensis*** graeco-lat. saec. 9., editus a Rettigio), fragmentorum evv. ***NOPQRTYZΓ***; — Versionum praeter aegyptiacas (***Copticam, Sahidicam, Basmuricam*:** saec. 3.) momentum potissimum faciunt latinae (***Itala*** et ***Hieronymiana*** s. ***Vulgata***) et syriacae (***Peschito***, saec. 2., et *Philoxeniana*, saec. 6.)]. — Conjecturis, quarum nonnisi notabiliores notari poterant, praefixa sunt auctorum nomina.

10. LT^{2*} τῆς. [μεν).
12. LT^2: ἀφήκαμεν (T^1: ἀφίο-
13. G[K]SLT[H]* ὅτι—ἀμήν.
15. T* τὰ παραπτώματα αὐτῶν.
18. LT: ἐν τῷ κρυφαίῳ (bis). R[KH]† (in f.) ἐν τῷ φανερῷ.
21. RGKSH: ὑμῶν (bis).
25. RGKSH: καὶ τί πίητε (quae *T^2).
28. 32. LT^2: αὐξάνουσιν cet. ἐπιζητοῦσιν.
34. RGKSH: τὰ ἑαυτῆς.
7, 2. R: ἀντιμετρηθήσεται.
4. L: ἐκ τοῦ ὀφθ.
5. LT^2: ἐκ τοῦ ὀφθ. τὴν δ.
6. L: καταπατήσουσιν.
9s. LT^2 (* ἐστιν): ὃν αἰτήσει.. ἢ καὶ ἰχθὺν αἰτήσει.
14. RT: Ὅτι στενὴ (Al.: Καὶ). *Bornem.*: Τὶ (s. Τὶς) στ. cll. Act. 26, 8. (Τὶ ἄπιστον) 17, 18. 1 Tm. 5, 24.
15. L* δὲ (ab in.). *Dav. Schulz.*: ἐν ἐνδύματι. *Anon.* ap. *Bowyer.*: ἐν δέρμασι.
21. LT^2 † τοῖς.
24. L: ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ.
28. LT: ἐτέλεσεν.
29. RGKSH* αὐτῶν. L: αὐτ. καὶ οἱ Φαρισ.
8, 1. L: καὶ καταβάντος αὐτοῦ (Genit. etiam vv. 5. 28).
2. LT: προσελθὼν.
4. RS: Μωσῆς.
7. L* καὶ. 8. R: λόγον.
9. L † (c. Luca) τασσόμενος.
10. LT^2: παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστ. ἐν τῷ Ἰσρ. εὗρον.
13. L (* αὐτοῦ): ἀπὸ τῆς ὥρ. ἐκ.
15. RGKH: διηκόνει αὐτοῖς.
23. LT^{2*} τὸ.
25. [L]T^{2*} οἱ μαθ. R[KH] † αὐτῷ. RGKSH † ἡμᾶς.
28. RGH: Γεργεσ. KL: Γερασ.
29. RS[K] † (p. σοί) Ἰησοῦ.
31. RKSH: ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν.
32. RSH: εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρ. (pro εἰς τοὺς χ.). R[K]S[H] † (p. ἀγ.) τῶν χοίρ.
34. L: εἰς ὑπάντησιν.
9, 1. T^{2*} τὸ.
2. LT^2: προσφέρουσιν. L: ἀφίενται. LT^2: σου αἱ ἁμ. (* σοι).
4. L: εἰδὼς. RGKSH † (p. ἰν.) ὑμεῖς.
5. T^{2*} γάρ. L: ἀφίενταί. RH: σοι. ST: ἔγειρε (it. L ed. maj., et v. 6. ubi † a. ἆρον).
6. L^1: Ἔγειραι (L^2 T^2: Ἔγειρε) (pro Ἐγερθεὶς).
8. RGKSH: ἐθαύμασαν.
12. LT* Ἰησοῦς et αὐτοῖς.
13. LT: ἔλεος. R[K]S[H] † (in f.) εἰς μετάνοιαν.
17. LT^2: ἀπόλλυνται. R: ἀμφότερα.
18. R* εἷς. T^1: εἰςελθὼν. L: εἷς προςελθὼν.
19. LT^2: ἠκολούθει.
22. LT^2: στραφεὶς.
24. LT: ἔλεγεν (* αὐτοῖς).
30. LT^2: ἐνεβριμήθη.
33. R[H] † (p. λέγοντες) ὅτι.
35. R[KH] † (in f.) ἐν τῷ λαῷ.
36. R: ἦσαν ἐκλελυμένοι.

10, 3. LT* *Λεββ. ὁ ἐπικληθεὶς.*
4. R: *ὁ Κανανίτης.* LT²: *ὁ καναναῖος.* L: *ὁ Ἰσκαριώθ.*
8. ST* *νεκροὺς ἐγείρ.* R. ponit p. *λεπροὺς καθαρίζετε.*
10. ST: *ῥάβδους.*
12. *DL*† (in f.) *λέγοντες· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ.*
14. RGKSH* *ἔξω.* L: *ἐκ τῶν ποδ.*
15. T: *Γομόῤῥας.*
19. LT: *παραδῶσιν.* [L]* *δοθήσ.-λαλήσ.*
23. GL: *φεύγ. εἰς τ. ἑτέραν· κἂν ἐκ ταύτης* (L: *ἐν τῇ ἑτέρᾳ*, inclusis *κἂν — ἄλλην*) *διώκωσιν ὑμᾶς, φεύγ. εἰς τ. ἄλλην.* LT²* (pr.) *τȣ̃.*
25. LT²: *τῷ οἰκοδ.* et *τοῖς οἰκ.* (T²: *οἰκειακ.*). Al.: *Βεελζεβοὺβ.* R: *ἐκάλεσαν.*
28. R: *φωβηθῆτε.* RH: *ἀποκτεινόντ.* LT: *ἀποκτεννόντ.*
31. RGKSH: *φοβηθῆτε.*
32 s. LT² † (bis) *τοῖς.*
36. T²: *οἰκειακ.* (eti. 25).
11, 2. RGKSH: *δύο τῶν μαθ.*
8. [L]T* *ἱματίοις.* S: *βασιλείων.*
10. [L]T* *γάρ.* L: *καὶ κατασκ.*
16 s. R: *παιδαρίοις.* L: *ἐν ἀγορᾷ.* T: *ἑτέροις.* RGKSH: *καθημ. καὶ προςφωνοῦσι τοῖς ἑτ. αὐτ. καὶ λέγ.* Iid. (p. *ἐθρην.*) † *ὑμῖν.*
21. RGSH: *Βηθσαϊδάν.*
23. T: *ἣ ἕως οὐρ. ὑψώθης,* (L: *μὴ ἕως οὐρ. ὑψωθήσῃ;*). LT: *ἕως ᾅδ. καταβήσῃ.* LT²: *ἐγενήθησαν* et *ἔμειν εν.*
24. T: *ἢ ὑμῖν.*
25. LT²: *ἔκρυψας.*
27. T² (* *βȣ́λ.*): *ἀποκαλύψῃ.*
29. RGKSH: *πρᾶός.*
12, 3. R: *ἐπεὶν. αὐτὸς.*
4. LT: *ὃ οὐκ ἐξὸν.*
6. RGKH: *μείζων.* *E. Tinga* prob. *Wassenberg.*: *τῶν ἱερέων.*
8. R: *ἐστι καὶ.*
10. LT* *ἦν τὴν.*
11. L: *ἐγείρει.*
13. RGKH: *ἀποκατεστάθη.*
14. RGKSH: *Οἱ δὲ Φ. σύμβ. ἔλαβον κατ᾽ αὐτοῦ ἐξελθόντες.*
18. L* *εἰς.* 21. R † *ἐν.*
22. T* *τὸν κωφὸν.* RGKSH: *τὸν τυφλὸν κ. κωφ. καὶ λαλεῖν.*
31. L¹: *ὑμῖν τοῖς ἀνθρ.* LT²* (in f.) *τοῖς ἀνθρ.*
32. S: *ἐν τῷ νῦν αἰῶνι.*
35. R[KH] † *τῆς καρδίας.* SLT* *τὰ.*
38. RGKSH* *αὐτῷ.*
44. [L]T² † (a. *σεσαρ.*) *καὶ.*
48. RGKSH: *εἶπε τῷ εἰπόντι.*
13, 1. L* *δὲ* et *ἀπὸ.*
2. LT²* *τὸ.*
4. L: *ἦλθον .. κατέφαγεν.*
14. R: *ἐπ᾽ αὐτοῖς.*
15. RS: *συνιῶσι.* LT²: *ἰάσομαι.*
16. RGKSH: *ἀκούει.*
18. LT²: *σπείραντος.*
22. RGKSH † *τȣ́τȣ.*
23. LT²: *συνιείς.*
24 s. LT: *σπείραντι* et: *ἐπέσπειρεν.*
27. R † *τὰ.*
28 s. L: *αὐτῷ λέγουσιν.* T: *λέγ. αὐτῷ οἱ δοῦλ.* LT²: *φησι.*

30. LT^2: ἕως. R: ἐν τῷ καιρῷ.
T* αὐτὰ εἰς .. αὐτά.
34s. L: οὐδὲν. *κόσμου.
36s. L: διασάφησον. LT* αὐ-
39. LT* τοῦ. [τοῖς.
40. RLH: κατακαίεται.
RGKSH † (in f.) τούτου.
44. [L^2]T^{2*} πάλιν. T^{2*} τῷ.
46. RKH: ὃς εὑρὼν.
48. L † (p. ἀναβιβ.) αὐτὴν.
RGKSH: ἀναβιβ. ἐπὶ τὸν αἰγ. καὶ καθ. T: ὅτε δὲ ἐπληρώθη, ἀνεβίβασαν αὐτὴν καὶ.
51. RGKSH † Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς et (in f.) κύριε.
52. RSH: εἰς τὴν βασ.
L: ἐν τῇ β.
55. T: Μαρία. L: Ἰωσήφ.
57. RGKSH † (p. πατρ.) αὐτοῦ.
14, 3. L: κ. ἐν τῇ φυλ. ἀπέθετο.
T* Φιλίππου.
6. LT: γενεσίοις τλ.
RGKSH: ἀγομένων.
8. T: εἶπεν· Δός μοι.
9. LT: λυπηθεὶς (* δὲ).
10. LT^{2*} τὸν.
12. L: τὸ πτῶμα.
13. RGKSH: Καὶ ἀκȣ́σ.
14. RG[K]S[H] † ὁ Ἰησοῦς.
R: ἐπ' αὐτοὺς.
18. T^{2*} ὧδε.
19. LT^2: ἐπὶ τȣ̃ χόρτȣ. R: κ. λαβ.
22.25. R[KH] † ὁ Ἰησ. et (acc. L) αυτοῦ. T^{2*} (pr.) τὸ.
25. LT: ἦλθεν. LT^2: ἐπὶ τὴν θ.
26. LT: οἱ δὲ μαθ. ἰδ. αὐτ. ἐπὶ τῆς θ.
32. RGSH: ἐμβάντων.
33. T* ἐλθόντες.
15, 1. L* οἱ. 4. RGKSH: ἐνετείλατο λέγων. R: τὸν πατ. σου.
5. LT^{2*} καὶ. L: οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατ. αὐτ., κ. ἠκυρώσατε.
6. RGKSH: τὴν ἐντολὴν.
8. RSH: Ἐγγίζει μοι ὁ λ. οὗτ. τῷ στόματι καὶ τοῖς χ.
14. LT: τυφλοί εἰσιν ὁδηγοὶ.
15. LT^{2*} ταύτην.
17. RGKSH: οὔπω.
22. L: ἔκραζεν. LT* αὐτῷ.
25. KT^2: προσεκύνησεν.
26. LT^2: οὐκ ἔξεστιν (T^3: ἔστιν * καλ.).
31. *Vg. It.* * κυλλοὺς ὑγιεῖς.
L: καὶ χωλ.
32. KLTH: , pon. p. τρεῖς. T: eti. p. ὅτι. R: ἡμέρας.
33. T^2 † (p. Πόθ.) ἒν.
35s. L: Καὶ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπ. ἐπὶ τ. γ. ἔλαβεν... καὶ εὐχαρ. T (in f.): τοῖς ὄχλ.
39. RSLH: ἐνέβη. L: Μαγαδάν.
16, 3. LT* ὑποκριταί. L: καὶ τὸ μὲν.
4. LT* τοῦ προφ.
8. R[KH]† αὐτοῖς. L: οὐκ ἔχετε.
11. RGKH: περὶ ἄρτου.
LT: ὑμῖν; προσέχετε δὲ.
12. LT^2: τῶν ἄρτων.
13. RGKS[L]H † (p. τίνα) με.
17. LT^2: Ἀποκριθ. δὲ. L: Βαριωνᾶ.
19. LT^2: κλεῖδας.
20. L: ἐπετίμησεν. R: Ἰησ. ὁ Χρ.
23. T: εἶ ἐμοί. RGKSH: μου εἶ.
26. LT: ὠφεληθήσεται.

28. L: ὅτι εἰσίν. R: ἑστηκότων. ST: τινες ὧδε ἑστῶτες.
17, 3. L: ὤφθη.
4. LT²: ποιήσω. L: Μωυσεῖ.
5. G: νεφέλη φωτὸς.
7. L: Καὶ προςῆλθεν ὁ Ἰ. κ. ἁψάμενος αὐτῶν εἶπεν.
9. R: ἀπὸ τοῦ ὄρ. LT: ἐγερθῇ.
11. RGKSK † Ἰησοῦς .. αὐτοῖς. LT* πρῶτον.
14. L* αὐτῶν. R: αὐτῷ (pro αὐ-
15. L: κακῶς ἔχει. [τὸν).
17. RGKSH: ἔσομαι μεθ' ὑμῶν.
20. L: ὀλιγοπιστίαν. LT²: μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ.
22. L: Συστρεφομένων.
23. L: ἀναστήσεται.
25. L: κ. εἰςελθόντα.
26. RGKSH † ὁ Πέτρος. L: εἰπόντος δέ.., ἔφη.
18, 4. RGKH: ταπεινώσῃ.
5. L: ἓν παιδ. τοιοῦτ. T* ἓν.
6. RGH: ἐπὶ (L: περὶ) τὸν τράχ.
7. LT* ἐστιν. L* ἐκείνῳ.
8. RGKSH: αὐτὰ. LT²: κυλλ. ἢ χωλ.
10. T* ἐν οὐρανοῖς. L: [ἐν τῷ οὐρ.]
11. LT[T²]*(coll. Luc. 19, 10).
12. L: οὐχὶ ἀφήσει .. καὶ πορ.
14. LT: μου. LT²: ἓν.
15. LT²* εἰς σὲ. RSH: ὕπαγε
18. LT²* (bis) τῷ. [καὶ.
19. L: Ἀμὴν. RGKSH: δύο ὑμῶν.
24. LT²: προςήχθη.
25. RGKSLH: ὁ κύρ. αὐτοῦ. L: ὅσα ἔχει.
26. T † ἐκεῖνος. LT²* κύριε.
27. L* ἐκείνȣ.
28. RGKSH† μοι. R: ὅ τι ὀφείλ.
29. R[K]S[H]† εἰς τ. πόδας αὐτοῦ. LT²: ἐπ' ἐμέ. RG[KL]H † (a. ἀποδ.) πάντα.
31. L: Ἰδόντες οὖν.
34. RGKSH † (in f.) αὐτῷ.
35. RGKSH: ὁ ἐπουράνιος. R[K]SH† (in f.) τὰ παραπτώματα αὐτῶν.
19, 3. LT²* οἱ. RGKSH † αὐτῷ et (v. 4.) αὐτοῖς.
5. RGKSH: προςκολληθήσ.
7. LT* αὐτήν.
9. RS: εἰ μὴ. L: παρεκτὸς λόγȣ πορνείας.
16s. GLT (* ἀγαθέ): σχῶ ... Τί με ἐρωτᾷς περὶ τ. ἀγαθοῦ; εἷς ἐστὶν ὁ ἀγαθός· εἰ δὲ θέλ. ...τήρει τ. ἐντ. (c. *BDL* al.; R
19. R: τὸν πατ. σου. [e ll. pp.).
20. LT: ταῦτα π. ἐφύλαξα· τί ...
21. LT² † τοῖς.
24. Pauci: κάμιλον. RLH: διελθεῖν ἤ. LT: πλούσ. εἰςελθεῖν εἰς τὴν βασ. τῶν οὐρ.
29. RS: Καὶ πᾶς ὅς. LT* ἢ γυναῖκα. L: πολλαπλασίονα.
20, 5. RGKSLH* (alt.) δὲ.
6. RGKSH † ὥραν. R[K]S[H]† (p. ἑστῶτ.) ἀργοὺς.
7. LT* κ. ὃ — λήψεσθε.
9. L: ἐλθόντες δὲ. [ονα.
10. RGKSH: ἐλθόντες δὲ .. πλεί-
15. L* ἤ. RGSLH: ἢ ὁ ὀφθ.
16s. T* πολλοὶ — ἐκλεκτοί et μαθ. L: κ. ἐν τῇ ὁδῷ εἶπ.
19. T: ἐγερθήσεται.
20. LT²: ἀπ'.

22s. G[K]LT* ἢ - βαπτισθ. et καὶ - βαπτισθῆσ.
RGKSH † μου.
24. T²: Ἀκὸσ. δὲ.
26s. R † (p. οὕτ.) δὲ. L: ἐστὶν. LT (bis): ἔσται (pro ἔστω).
31. LT²: ἔκραξαν.
32. [L] † ἵνα. [μῶν.
33. LT²: ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθ. ἡ-
34. LT²: τ. ὀμμάτων. LT* αὐτῶν οἱ ὀφθ.
21, 1. LT²: εἰς τὸ ὄρος.
2. RGKSH: πορεύθητε et (acc. T): ἀπέναντι. LT: ἄγετε.
3. GKST: ἀποστέλλει.
4. RGKSH † (p. δὲ) ὅλον.
5. T²* (pr.) καὶ. LT²: κ. ἐπὶ.
6s. T: ἐποίησαν . . κ. ἤγαγον. RGKSH: προσέταξ. et: ἐπάνω αὐτῶν. R: ἐπεκάθισαν.
11. LT²: ὁ πρ. Ἰησ.
12. LT²* ὁ. L* τ. θεοῦ.
13. LT: ποιεῖτε.
15. LT²: τὸς κράζ.
19. LT²: Οὐ μηκέτι.
23. L: ἐλθόντος αὐτοῦ. T* διδάσκοντι.
25. LT: τὸ Ἰωάννου. LT²: ἐν ἑ-
28. L † τις. T* μου. [αυτοῖς.
29. [L]* δὲ.
30. LT²: Προσελθὼν δὲ. RLH: τῷ δευτέρῳ.
31. RGKSH † αὐτῷ. LT: ὁ ὕστερος (c. *B* [qui inverso ord. ἐγὼ κύριε τλ. et οὐ θέλω τλ.]; *D* al.: ὁ ἔσχατος. Fortasse: ὁ ὕστερον?).
32s. LT: οὐδὲ μετεμελ. R † τις.
38. RGKSH: κατάσχωμεν.
44. [L]T* (e Luc. 20, 18?). *Wassenberg*. a. v. 43. poni vult.
46. T: ἐπεὶ. LT: εἰς προφ.
22, 4. RGKSH: ἡτοίμασα. Al.: ἡτοίμασται.
5. RGKSH: ὁ μὲν .. ὁ δὲ.
7. RH: Ἀκούσας δὲ ὁ βασ. (L: Ὁ δὲ βασ. ἀκ.) ὠργίσθη. G¹K: ὁ βασ. ἐκεῖνος. S: Καὶ ἀκ. ὁ βασ. ἐκ. [τὸν).
13. LT* ἄρατε αὐτὸν κ. († αὐ-
16s. LT: λέγοντας. T: εἶπον.
23. L* οἱ. 25. LT²: γήμας.
28. LT²: ἀναστ. ἔν.
30. RGKSH: ἐκγαμίζ. († τ. θεῦ). LT² † τῷ.
32. L* (p. ὁ θεὸς) θεὸς.
35. LT* κ. λέγων.
37. LT* Ἰησ. RH: εἶπεν.
38. LT: ἡ μεγάλη κ. πρώτη.
39. Al.: ὁμοία, αὕτη (*D*: ταύτῃ).
40. LT: ὁ νόμ. κρέμαται κ. οἱ πρ.
44. LT²* ὁ. LT: ὑποκάτω τ. ποδ.
23, 3. LT (*τηρεῖν): ποιεῖτε [L: ποιήσατε] κ. τηρεῖτε.
4. RGKSH: Δεσμ. γὰρ. T* κ. δυςβάστακτα. LT²: αὐτοὶ δὲ τῷ δακτ.
5. RGKSH: Πλατ. δὲ. LT* τ. ἱματίων αὐτ.
6. RGKSH: τε.
7s. LT* (alt.) ῥαββί. LT: ὁ διδάσκαλος. R[K]S[H] † ὁ Χρ.
9. T (p. καλέσ.): ὑμῖν. LT²: ὁ ὀράν.
10. RGKSH: εἷς γάρ ὑμῶν ἐστὶν ὁ καθηγητής, ὁ Χρ.

14. LT* (c. *BDLZ*). GKSH (c. *EFGH*) pon. a. v. 13.
17. LT^{2}: τί γ. μεῖζον .. ὁ ἁγιά-
19. [L]T^{2}* *Μωροὶ* κ. [σας.
21. RLH: κατοικοῦντι.
23. RSH* δὲ. LT^{2}: ἀφεῖναι.
24s. L* οἱ et ἐξ. GKS: ἀδικίας. (Eti.: ἀκαθαρσίας cll. v. 27).
26. T* κ. τῆς παροψ. T^{2}* αὐτῶν (pro quo LT^{1}: αὐτȣ̃).
27. L: ὁμοιάζ. 30. R(bis): ἤμεν.
32. *DH*: ἐπληρώσατε. *B*: πλη-
36. GKS: ὅτι ἥξει. [ρώσετε.
37. T: ἀποκτέννουσα. RGKSLH: ἀποκτείνουσα. *Dav. Schulz.*: ἀποκτενοῦσα LT^{2}* ἑαυτῆς. [L]T^{2}† (p. πτ.) αὐτῆς.
38. L* ἔρημος.
24, 1. LT: ἀπὸ τ. ἱεροῦ ἐπορ.
2. RGKSH (pro ἀποκριθ.) Ἰησοῦς. RGKSH: Οὐ βλέπετε π. ταῦτα; (LT^{2}: ταῦτα πάντα;). T^{1}* οὐ (c. *DL. Vlg. It.* cll. Mc. 13, 2; it. *Fritzsch.*, at: βλέπετε τ. π.;). *Meyer.*: Οὐ (cf. 18, 20). Al.: Οὐ· βλ. π. ταῦτα· R † (p. ὃς οὐ) μή.
3. L* (alt.) τῆς.
6. RGKSH † (p. γὰρ) πάντα.
7. L* κ. λοιμοὶ. 15. LT: ἑστὸς.
17. RGKSH: καταβαινέτω. R: ἆραί τι.
18. RGKSH: τὰ ἱμάτια.
20. RH: ἐν σαββ.
27s. RGKH: ἔσται καὶ et (acc. S): Ὅπȣ γὰρ. *Whiston.* pon.
30. LT^{2}* τῷ. [p. v. 36.
31. T* φωνῆς. L: ἕως τῶν ἀκρ.

32. LT: ἐκφυῇ. [λεύσονται.
34s. RGKSH* ὅτι. RSH: παρε-
36. RH: κ. τῆς ὥρ. L† (c. *BD*; eMc.) οὐδὲ ὁ υἱός. GKL* μου.
38. T* ταῖς πρὸ. L† ἐκείναις. L: κ. γαμίσκοντες.
40. LT* (bis) ὁ. 41. LT^{2}: μύλῳ.
42. LT: ποίᾳ ἡμέρᾳ.
45. RGKSH † αὐτοῦ. LT: οἰκετείας. RKSH: διδόναι.
48. LT* ἐλθεῖν. [δὲ κ. πίνειν.
49. R: τύπτ. τοὺς συνδ., ἐσθίειν
25, 1. LT^{2}: ὑπάντησιν.
2. G^{1}KS † (p. καὶ) αἱ.
3. LT^{2}: *Αἱ* γὰρ. (L^{2}: δὲ).
6. RGKSH † ἔρχεται.
9. RGKH: μήπ. οὐκ ἀρκ. R† δέ.
13. R[KH] † ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρ. ἔρχεται.
15s. T: *Εὐθέως* δὲ πορευθεὶς. RGKSHT^{2}: καὶ ἐποίησεν.
17. LT* κ. αὐτὸς.
18. L† τάλαντον. T^{2}: τὴν γῆν. LT: ἔκρυψεν (cll. v. 25).
20. 22. LT* ἐπ' αὐτοῖς.
21. R† δὲ. 22. LT^{2}* λαβών.
29. RGKSH: ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχ.
30. R: ἐκβάλλετε.
31. R[K]S[H] † (a. ἀγγ.) ἅγιοι.
36. KLT: ἤλθατε.
39. LT^{2}: ἀσθενȣ̃ντα.
44. R: αὐτῷ κ. αὐτοί.
26, 3. RGKSH† (p. ἀρχ.) κ. οἱ γραμματεῖς.
7. L: πολυτίμου. LT^{2}: τῆς κεφ.
9. R[KH] † τὸ μύρον.
20. L† μαθητῶν.
22. RGKSH: * εἷς † αὐτῶν.

26. LT* τὸν. S: εὐχαριστήσας. LT: κ. δοὺς τοῖς μαθ. εἶπεν.
27. LT²* (alt.) καὶ.
28. L* (alt.) τὸ.
29. LT²: γενήμ.
33. R: Εἰ καὶ. *GHKM: ἐγὼ δὲ.*
35. G¹KS: Ὁμ. δὲ κ.
36. SLT: Γεθσημανεῖ. L † ἂν. T: ἕως ἂν.
39. S: προςελθὼν. T* μου.
42. LT* τὸ ποτήρ. [L]T* ἀπ' ἐ-
43. LT: πάλιν εὗρεν αὐτ. [μὲ.
44s. [L]T* ἐκ τρίτου. T* τὸ.
50. R: ἐφ' ᾧ. [γεώνων.
53. L: πλείω. [L]T* ἤ. T: λε-
55. T (* πρὸς ὑμ.): ἐν τῷ ἱερῷ ἐ-
59. LT* κ. οἱ πρεσβ. [καθεζ.
60. GLT. κ. οὐχ εὗρον πολλῶν (* καὶ). [L]T* (alt.) οὐχ εὗρ. T* ψευδομάρτυρες. *Schulz.:* * κ. πολλ. — εὗρ.
61. T²* αὐτόν.
63. T* ἀποκριθεὶς.
70. GKS: αὐτῶν πάντων.
71. S: κ. λέγει αὐτοῖς· Ἐκεῖ κ. οὗτ.
74. R: καταναθεματίζειν.
75. RGKSH † τοῦ et αὐτῷ.
27, 2. LT* (alt.) αὐτὸν. T* Ποντ.
3. LT: ὁ παραδοὺς.
4. SLT: ὄψῃ.
9. T* Ἱερεμ. (c. *Wassenberg.*). *Orig.* et *Valckenar.: Ζαχα-*
11. LT: ἐστάθη. [ρίου.
16s. T: Ἰησοῦν Βαραββᾶν (bis).
22. RGKSH † αὐτῷ.
23. T* ἡγεμὼν. [καίου.
24. LT²: κατέναντι. [L]T* τ. δι-
28s. L: ἐνδύσ. et: ἐν τ. δεξιᾷ.

33. R: ὅς. T* λεγόμενος. L: κραν. τόπ. λέγ.
34. LT²: πιεῖν οἶνον.
35. LT: βαλόντες. G[K]SLT[H]* ἵνα — κλῆρον.
37s. *Wassenb.* a. v. 35. poni vult.
40. L: σεαυτ., .. καὶ κατάβ.
42. T* εἰ. L: πιστεύομεν. RLH* ἐπ'. T: ἐπ' αὐτόν.
43. L: ἐπὶ τῷ θεῷ.
44. LT² † σὺν. R: αὐτῷ.
46. LT²: Ἠλὶ ἠλὶ λημὰ σαβακθανί.
49. *BCL* † ἄλλος δὲ λαβὼν λόγχην ἔνυξεν αὐτοῦ τ. πλευρὰν κ. ἐξῆλθεν ὕδωρ κ. αἷμα (eJo.).
53. *Αὐτοῦ* (al. αὐτῶν) ex explicatione? nonn. * μετὰ-αὐτοῦ.
54. LT²: τὰ γινόμ.
56. *L Vlg. It.:* Ἰωσήφ.
58. T* (alt.) τὸ σῶμα.
59. T² † ἐν. 60. L: ἐπὶ τῇ θ.
63. *Schulz.:* εἶπεν· Ὅτι (s. ἔτι) ζῶν μετὰ.
64. R[KH] † (a. κλέψ.) νυκτὸς.
65. R † δὲ.
28, 2. LT* ἀπὸ τ. θύρας.
3. T: εἰδέα. 4. LT²: ἐγενήθησαν.
6. T* ὁ κύρ. 7. *Triller.:* εἶπεν.
9. LT* Ὡς-αὐτοῦ (prob. *Schulz.*).
14s. L: ὑπὸ. LT² † ἡμέρας.
16. *J. D. Mich.:* Οἱ δὲ ἔνδ. κ. οἱ μ.
17. *Valck.* † οἱ μὲν. *Bez.* (pro οἱ δὲ): οὐδὲ. An. ap. *Valck.:*
18. LT² † τῆς. [διέστησαν.
19. R[L]H † οὖν. T²: βαπτίσαντες. *W. A. Teller.* * βαπτ.-πνεύμ.
20. R[K]S[H] † Ἀμήν.

Ev. Marci.

1, 1. LT* (alt.) τοῦ. *Gersdorf.* *Ἰησοῦ - θεοῦ.
2. T²: καθὼς. RH: ἐν τ. προφήταις. *Valck.* et *Wassenb.* * Ἡσαΐᾳ (v. 4. posito post v. 1). LT* ἐγώ. R[KH]† (in f.) ἔμπροσθέν σου.
5. RSH pon. πάντες p. ἐβαπτίζ. T²* ποταμῷ. [pro δὲ).
6. LT²: Κ. ἦν Ἰω. (ita saepiss.
8. [L]T* μὲν et (alt.) ἐν (T²* eti. alt. ἐν).
10. LT: ἐκ τοῦ ὕδ. RKH: ὡσεί. LT: εἰς αὐτόν.
11. RGKSH: ἐν ᾧ εὐδόκησα.
13. R[K]S[H] † (p. ἦν) ἐκεῖ.
14. LT²: Κ. μετὰ τὸ. LT* τῆς β.
15. T²* (ab in.) καί.
16. RGKSH: Περιπατῶν δὲ παρὰ. RGKH: αὐτοῦ. S: αὐτοῦ τοῦ Σίμ. R: βάλλοντας. T³*
18. LT* αὐτῶν. [ἀμφίβλ.
19. RGKS[L]H† (a. ὀλ.) ἐκεῖθεν.
21. LT: Καφαρν. T²* εἰςελθ.
23. T: Καὶ εὐθὺς.
24. LT²* ἔα. T: οἴδαμέν.
26. L: ἀπ' αὐτοῦ. T²: φωνῆσαν.
27. L: Τί ἐστιν τοῦτο; διδ. καινή· κατ' ἐξουσ. τλ. (T pon. · p. ἐξουσ.). *Griesb.*: Τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινή; κατ' ἐξουσ. τλ.
28. LT: κ. ἐξῆλθεν.
29. LT: ἐξελθὼν ἦλθεν.
32. LT: ἔδυσεν.
35. RGKSH: ἔννυχον.
38. T²: ἐξῆλθον.
39. RS: ἐν ταῖς συναγωγαῖς.
40. LT* κ. γονυπετῶν αὐτ.
41. LT²: Καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας.
42. LT* εἰπόντος αὐτ. [θεν.
44s. L* μηδὲν. RGKH. πανταχόθεν.
2, 1. LT: Καφαρν. L: ἐν οἴκῳ.
4. RGKSH: κράββ. ἐφ' ᾧ. LT² (semper) κράβαττον.
5. T: κ. ἰδὼν. L (eti. v. 9) ἀφίενταί. GKT (*σοι): σου αἱ ἁμ.
7. LT²: λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς.
8. L* οὕτω. GKST²: οὕτως αὐτοὶ.
9. RLH: σοὶ αἱ ἁμ. et (eti. v. 11): ἔγειραι κ. (L²: ἔγειρε [καὶ]).
12. T: ἠγέρθη κ. εὐθὺς ἄρ. LT²: εἴδαμεν.
15. T* ἐν τῷ.
16. [L]† (p. Φ.) καὶ. LT: ἰδ. ὅτι ἐσθίει. [L]* κ. πίνει.
17. R[KH]† in f. εἰς μετάνοιαν.
18. R: οἱ τῶν Φαρ. (bis).
20. R: ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμ.
21. R: Καὶ οὐδεὶς. L: ῥάκκους. T²: ἐπιράπτει. LT: ἐπὶ ἱμάτιον παλ. RGKSH* ἀπ'. T: τὸ πλήρωμα τὸ καινὸν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ.
22. LT²: ῥήξει. LT* ὁ νέος.
23. LT: διαπορ. et: ὁδοποιεῖν.
24. RGKSH † ἐν.
25. [L]T* αὐτός. LT²: λέγει.
26. *D* al. * ἐπὶ — ἀρχιερέως.
3, 2. LT: παρετηροῦντο. LT²: κατηγορήσωσιν.
3. L: τῷ τὴν χ. ἔχοντι ξηράν. RL¹H: ἔγειραι.
5. T* σου. RG¹KH: ἀποκατ.

T† εὐθὺς. R[KH]†(in f.) ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη.
6. T: εὐθὺς. T²: ἐδίδου.
7. RSH: πρὸς τ. θάλ. LT: ἠκολούθησεν.
8. LT²: ἀκούοντες.
11. RGKSH: ἐθεώρει cet.
12. [L]† (in f.) ὅτι ᾔδεισαν τ. Χριστὸν αὐτὸν εἶναι.
17. LT²: Βοανηργές. [ριώθ.
18s. LT²: τ. καναναῖον. L: Ἰσκα-
20. RGKSTH* ὁ. LT: μηδὲ.
25. T²: ἠ δυνήσεται .. στῆναι.
27. RT: Οὐ δύναται οὐδεὶς.
28. R* αἱ. L: ὅσα.
29. LT: αἰωνίου ἁμαρτήματος.
31. LT: Καὶ ἔρχ. et: καλοῦντες.
32. RGKSH: εἶπον δὲ αὐτῷ. RG²KTH* κ. αἱ ἀδελφαί σου.
33. LT: καὶ οἱ ἀδ.
34. RGKSH: περιβλεψάμ. κύ-
35. L* γὰρ. [κλῳ. L: Ἰδού.
4, 1. T: συνάγεται .. πλεῖστος .. ἤ-
4. R[KH]† τ. οὐρανοῦ. [σαν.
5. LT: Κ. ἄλλο. LT²† κ. et τῆς.
6. RGKSH: ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος. [εἰς (pro ἐν).
8. RGKSH: αὐξάνοντα. T² (ter)
9. R[KH]† αὐτοῖς. LT²: ὃς ἔχει.
10. RGKSH: Ὅτε δὲ .. ἠρώτησαν. T: τὰς παραβ.
11. LT* γνῶναι.
12. T²: ἀφεθήσεται. [L]T* τὰ ἁμ.
15. T: ἐν αὐτοῖς.
18. RS: Καὶ οὗτοί εἰσιν (item K, * postea οὗτοί εἰσιν).
19. R[K]S[H]† τούτου. [ἐν).
20. T²: ἐκεῖνοι et (ter): ἐν (pro
21. LT eti. in f.: τεθῇ.
22. LT* τι. LT* ὃ. † ἵνα.
24. LT* τοῖς ἀκ. G* eti. κ. προς-
25. LT²: Ὃς γ. ἔχει. [τεθ. ὑμ.
28. RGKSH† γὰρ. LT: πλήρης
29. LT: παραδοῖ. [σῖτος.
30. T: Πῶς ὁμ. LT: ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν;
31s. R: κόκκῳ. L: μικρότερον ὂν (* ἐστὶ, incl. τῶν ἐπὶ τ. γ.). T* ἐστὶ et (alt.) κ. ὅταν σπ.
34. T²† (a. μαθ.) ἰδίοις.
36. L* δὲ. RS: πλοιάρια.
37. LT: κ. τὰ κύμ. et(*αὐτὸ) in f.:
38. RKSH: ἐπὶ τῇ πρ. [τὸ πλ.
40. LT: ἐστε; οὔπω ἔχετε.
5, 1. LT: Γερασηνῶν.
2. L: ἐξελθόντος αὐτοῦ (*εὐθέως). LT: ὑπήντησεν.
3. R: μνημείοις. LT: οὐδὲ ἁλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο.
6. T: Καὶ ἰδὼν. T³: αὐτὸν.
7. RGKSH: εἶπε.
9. R: ἀπεκρίθη λέγων· RGKSH: λεγεὼν.
11. R: πρὸς τὰ ὄρη.
12. R[KLH]† πάντες. [K]T* οἱ
13. [L]T* ἦσαν δὲ. [δαίμ.
14. LT: Καὶ οἱ βόσκ. (R: β. τοὺς χοίρ ... ἀνήγγ.) et: ἦλθον.
15. LT* καὶ (a. ἱματ.). T* τὸν
18. LT: ἐμβαίνοντος. [ἐσχ. τ. λεγ.
19. R: Ὁ δὲ Ἰησ. οὐκ ἀφῆκεν et: ἐποίησε. L: ἀπάγγ.
22s. [L]T* ἰδού. T: παρακαλεῖ. RGKSH: ὅπως σωθῇ· κ. ζήσ.
33. RGKS[L]H† ἐπ'.
36. T² (* εὐθ.): παρακύσ.

37s. L: ἀκολουθ. RGKSH: ἔρχεται. RH* καὶ (a. κλ.). *Beza:* ὀλολύζ. (cll. Jac. 5, 1).
40. L: αὐτὸς δὲ. RH: ἅπαντας. G[KL]T[H] * ἀνακείμενον.
41. *D:* θαβιτά (cll. Act. 9, 40). T²(*BCL*): κοῦμ. RL¹: ἔγειραι.
42s. T† (p. ἐξέστ.) εὐθὺς. LT: γνοῖ.
6, 1. T: ἔρχεται εἰς. 2. L: αὐτῷ, κ. τλ. R: ὅτι κ. δύν. T: δοθ. τούτῳ, κ. αἱ δυν. τοιαῦται αἱ διὰ τ. χ. αὐτ. γινόμεναι;
3. Al.: ὁ τῦ τέκτονος υἱὸς κ. Μαρ. LT: καὶ ἀδ. et: Ἰωσῆτος (*Vlg.*: Ἰωσήφ).
9. RT: ἐνδύσασθαι. Al: ἐνδύσασθε.
11. G[KL]T[H] * Ἀμὴν-ἐκείνῃ.
12. T: ἐκήρυξαν. LT: μετανοῶσ.
14. LT: ἔλεγον (*D:* ἐλέγοσαν). T: ἀνέστη. L: ἐγήγερται ἐκ νε-
15. RG²H* δὲ. R: ἢ ὡς. [κρῶν.
16. GS[L]T* ἐστιν· αὐτὸς (T eti. ἐκ νεκρῶν).
17. R † τῇ. 19. L: ἐζήτει.
20. *Dan. Heins.:* ἀκοῦσαι.
21. L: ὅ τε Ἡρ. LT: ἐποίησεν.
22. LT²: ὀρχ. ἤρεσεν († δὲ p. εἶ-
23. T² * με. [πεν).
24s. RGKSH: αἰτήσομαι. T² (bis): βαπτίζοντος.
27. *Drus.:* σπικουλάτωρα. T³: ἐνέγκαι. [L]† in f. ἐπὶ πίνακι.
28. LT: Καὶ ἀπελθ.
30. LT* καὶ (p. πάντα).
31. T: ἀναπαύσασθε.
32. LT: ἀπῆλθον ἐν τῷ πλ.
33. R[KH]† (p. ὑπάγ.) οἱ ὄχλοι et (p. ἐπέγν., acc. S) αὐτὸν. LT* κ. συνῆλθον πρὸς αὐτ. G: συνέδραμον κ. ἦλθον ἐκεῖ (* rell.).
34. RGKSH: ἐπ' αὐτοῖς.
36. [L]T* ἄρτους, γὰρ et οὐκ ἔχ.
37. LT: κ. δώσομεν αὐτοῖς φαγεῖν. (non;) (L: ἄρτους;).
39. L: ἀνακλιθῆναι.
40. LT²: κατὰ (bis).
41. T: παρατιθῶσιν.
43. T: κοφίνων πληρώματα.
44. R† ὡσεὶ. 45. LT: ἀπολύει.
48. LT²: κ. ἰδὼν (* sq. καὶ).
51. [L]T* κ. ἐθαύμ. [ἐκείνου.
54. [L]† in f. οἱ ἄνδρες τ. τόπου
55. T: χώραν. L* ἐκεῖ.
56. T: ἐτίθεσαν. LT: ἥψαντο.
7, 2. T²: ὅτι κοιν. ... ἐσθίουσιν. LT: τοὺς ἄρτ. (vv. 3. 4. parenth., v. 5.: καὶ ἐπερωτῶσιν). R † (in f.) ἐμέμψαντο.
3. *Dav. Schulz.:* πυκνὰ (cll. Luc.
5. RSH: ἀνίπτοις. [5, 33).
6. T* ἀποκριθ. [L]T* Ὅτι.
7. Anon. ap. Bowyer. † καὶ.
8. LT* γὰρ. [L¹]T[T²] * βαπτισμ. — ποιεῖτε.
9. T: στήσητε.
12. L* καὶ. LT* (bis) αὐτοῦ.
14. LT: πάλιν (pro πάντα) et: ἀκούσατε .. σύνετε.
15. LT: τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρ. ἐκπορ.
17. LT: τὴν παραβολήν.
19. L: καθαρίζων. Ap. *Bowyer.:* καθαρίζοντα.
24. L: ὅρια. T* κ. Σιδῶνος. RGK † τὴν.

25. T: *ἀλλ' εὐθὺς ἀκούσ. γυνή.*
26. R: *Συροφοίνισσα.* GK: *Συραφοινίκισσα.* R: *ἐκβάλλῃ.*
27. LT: *Καὶ ἔλεγεν αὐτῇ.*
30. RGKSH: *ἐπὶ τῆς κλ.* LT: *εὗρεν τὸ παιδίον βεβλ. ἐπὶ τὴν κλ. κ. τὸ δαιμ. ἐξεληλυθός.*
31. RGKSH: *κ. Σιδῶνος ἦλθε* et (exc. G): *πρὸς τὴν θάλασσαν.*
32. LT† (p. *κωφ.*) *καὶ.*
35. LT: *ἠνοίγησαν.*
36. LT* *αὐτὸς*† (a. *μᾶλλ.*) *αὐτοὶ.*
8, 1. LT: *πάλιν πολλοῦ.* R[KH]† *ὁ Ἰησοῦς.* T* *αὐτῷ.*
2. Cf. ad Mt. 15, 32. L* *μοι.*
3. LT: *κ. τινες αὐτ.* L: *ἥκασιν.* T: *ἀπὸ μακρόθεν εἰσίν.*
6. LT: *παραγγέλλει.* T: *παρατιθ.*
7. T: *αὐτὰ εἶπεν παρατιθ.* L: *κ. ταῦτα εὐλ. εἶπ. παρατεθῆναι κ. αὐτά.*
8. RGKSH: *Ἔφαγον δὲ.*
9. T* *οἱ φαγόντες.*
10. Al.: *Μαγαδά, Μαγδαλά* sim.
12. RGKSH: *ἐπιζητεῖ.*
13. T* *εἰς τὸ πλοῖον.*
16. LT² (* *λέγοντες*): *ἔχουσιν.*
17. LT* *ἔτι.*
20. T²: *ἤρατε; Λέγουσιν αὐτῷ.*
21. T: *Οὔπω.* L: *Πῶς οὔπω.*
22. RGKSH: *ἔρχεται.*
23. T: *βλέπεις;*
24. RGKSH* *ὅτι* et *ὁρῶ.*
25. L: *ἀπεκατεστάθη.* T: *ἀπεκατέστη.* LT: *ἐνέβλεπεν.* RGKH: *ἅπαντας.*
26. R† *τὸν.* T: *Ὕπαγε εἰς τ. οἶκόν σου κ. μηδενὶ εἴπῃς εἰς τ. κώμην.*
28. T: *εἶπαν.* LT† *αὐτῷ λέγοντες.* T: *ὡς ἕνα.* L: *ὅτι εἷς.*
29. LT: *ἐπηρώτα αὐτούς.* T²: *Καὶ ἀποκρ.*
31. RGKSH: *ἀπὸ.* R* (bis) *τῶν.*
33. R: *κ. λέγει.*
34. LT: *Εἴ τις.* RLT¹H: *ἐλθεῖν.*
35. RLH: *ἀπολέσῃ τὴν ψ. αὐτοῦ.* R[KH]† (a. *σώσει*) *οὗτος.*
36. LT: *τὸν ἄνθρ.* (T²: *ὠφελεῖ .. κερδῆσαι .. ζημιωθῆναι*).
37. T²: *Τί γὰρ δοῖ.*
9, 2. RT † *τὸν.*
3. T* *ὡς χιών.* † (p. *δύν.*) *οὕτως.*
4s. T: *Μωϋσῇ.* RGS: *Μωσεῖ.*
6. RGSLH: *λαλήσῃ.* T: *ἀποκριθῇ.* RGKSH: *ἦσαν γὰρ ἔκφ.*
7. R[LH] † (a. *Οὗτ.*) *λέγουσα.*
8. L: *εἰ μὴ.* 9. LT²: *ἐκ τοῦ ὄρους.*
10. T: *τί ἐστιν· ὅταν ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.*
11. L: *Ὅ τι.* [L]† *οἱ Φαρισ. κ.*
12. T(* *ἀποκριθ.*): *ἔφη.* RGKSH: *ἀποκαθιστᾷ* et (acc. T): *κ. πῶς — ἀνθρ., ἵνα — ἐξουδενωθῇ;* (LT: *ἐξουδενηθῇ*).
13s. T: *ἤθελον.* T: *συζητ. πρὸς αὐτούς.*
15. LT: *ἰδόντες αὐτ. ἐξεθαμβήθησαν.*
16. RSH: *ἐπηρ. τ. γραμματεῖς.* RGKS: *αὐτούς.*
17. RGKSH: *κ. ἀποκριθεὶς* † *εἶπε.*
19. R: *αὐτῷ.* T*.
20. LT: *τὸ πν. εὐθὺς.* L²T: *συνεσπάραξεν.* D: *ἐτάραξεν.*
21. LT† *Ἐκ.*
22s. G¹S† *τὸ.* LT (bis): *δύνῃ.*

GS:, τὸ εἰ δύν. T: τό· Εἰ δύνῃ; (* πιστεῦσαι). *Knachtbull:* πίστευσαι.
24. LT* μετὰ δακρ. R[KH]† (p. πιστ.) κύριε. [LT: ἀπ'.
25. RGKSH: Τὸ πν. τὸ ἄλ. τλ.
26. LT²: κράξας et: σπαράξας. [L]T²* αὐτόν. LT† τούς.
27. LT: τῆς χειρὸς αὐτοῦ.
28. LT¹: εἰςελθόντος αὐτ. LT: Διὰ τί (L²: Ὅτι).
30. L: ἐπορεύοντο. [ἡμ.
31 (et 10, 34): RGKSH: τῇ τρίτῃ
33. LT: ἦλθον. *πρὸς ἑαυτούς.
34. [L]T* ἐν τῇ ὁδῷ.
38. T: Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰ. RLTH† ἐν. G[K]* ὃς ἐκ ἀ. ἡμῖν. T: ἐκωλύομεν (* ὅτι-ἡμῖν).
40. GKSL: ὑμῶν (bis). [alt. ὅτι.
41. R† τῷ et μου. RGKS[L]H*
42. LT (†τούτων): μύλος ὀνικός.
43. T²: σκανδαλίσῃ. LT: καλόν ἐστίν σε.
44. 46. T* (c. *BCLΔ*). [ἄσβ.
45. SLT: σε [L]T* εἰς τὸ πῦρ τὸ
47. T: σε. LT* τ. πυρός.
50. LT: ἐν ἑαυτοῖς ἅλα.
10, 1. LT* διὰ τοῦ. L: καὶ πέραν.
2. R: οἱ Φαρ. LT: ἐπηρώτων.
5s. T: Ὁ δὲ Ἰ. εἶπ. [L]T* ὁ θεός.
7. LT: τῇ γυναικί.
10. RGSH: ἐν τῇ οἰκίᾳ. LT: περὶ τούτου. T: ἐπηρώτων.
12. RGKSH: γαμηθῇ ἄλλῳ. T: κ. γυνὴ ἐὰν ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνδρ. κ. γαμήσῃ.
14. RLTH† καί. [τιθεὶς.
16. SL: εὐλόγει. T: κατηυλόγει
19. LT: Μὴ φον., μὴ μοιχ.
20. L: ἐφύλαξα.
21. T: σε. [L]T* ἄρ. τὸν σταυρ.
23. *D*† in f.: Τάχιον κάμηλος διὰ τρυμαλ. ῥαφίδος διελεύσεται ἢ πλούσιος εἰς τὴν βασ. τ. θεοῦ (* v. 25).
24. T* τοὺς — χρήμ. [καμέν.
28. R: Καὶ ἤρξ. LT: ἠκολουθή-
29. RH† δέ. S: Κ. ἀποκρ. T: Ἔφη ὁ Ἰησ. LT: ἢ μητ. ἢ πατ. (*ἢ γυν.) R[L]H* (alt.) ἕνεκεν.
30. L: κ. μητέρα. 31. RS: οἱ ἔσχ.
32. T* κ. ἀκολουθοῦντες ἐφοβ.
34. LT: ἐμπτύσ. α. κ. μαστ. Cf.
35. RGKSH* σε. [9, 31.
36. LT: ποιήσω ὑμῖν. [(* σε).
37. T: σου ἐκ δεξ. T²: ἀριστερῶν
38. RGKSH: καὶ τὸ βάπτ.
39. T* μέν. [μου.
40. RGKSH: καὶ ἐκ εὐων. R†
42. RGKSH: Ὁ δὲ Ἰ. προςκ. αὐτ.
43. RGKSH: ἔσται.
44. L: ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος.
46. LT: ἔρχεται. T: ἐκεῖθεν. RG²S* ὁ. LT* (alt.) ὁ. T: τυφλ. προσαίτης (* προσαιτῶν).
47. RGKSH: Ναζωραῖος. LT: υἱὲ Δ. T* Ἰησοῦ.
49. T: Φωνήσατε αὐτόν. RG¹SL¹H: ἔγειραι.
50. LT: ἀναπηδήσας.
51. T: Τί σοι θελ. π. R: ῥαββονί.
52. RSH: τῷ Ἰησ.
11, 1. LT: Ἱεροσόλυμα. * εἰς Βηθφ. L: ἀπέστειλεν.
2. L: οὐδ. οὔπω. T: λύσατε α. κ. φέρετε.

3. LT* ὅτι. R: ἀποστελεῖ. [L[1]]†
6. RGSH: ἐνετείλατο. [πάλιν.
7. T: φέρουσιν (cf. v. 2). RKSH: ἐπέβαλον. RGKSH: ἐπ' αὐτῷ.
8. T: Κ. πολλοὶ τά. LT: στιβάδ. T: κόψαντες ἐκ τ. ἀγρῶν (rell.*).
9. [L]T* λέγοντες.
10. R[KH]† (p. βασ.) ἐν ὀνόματι
11. LT* ὁ Ἰησ. κ. [κυρίου.
13. RG[2]KH* ἀπό. L† [μόνα] (a. οὐ) et ὁ. Vers. *Anglo-sax.* al. * οὐ. *Toup.* * οὐ-σύκων. *Dn. Heins.* et *Knatchbull.*: οὗ γ. ἦν.
14. R[KH]† ὁ Ἰησ. R: οὐδεὶς. T: φάγῃ.
17. T: κ. ἔλεγεν· Οὐ. et πεποιήκ.
18. LT: ἀπολέσωσιν. T: πᾶς γάρ.
19. T[2]: ὅταν. LT: ἐξεπορεύοντο.
23. LT* γάρ. L: ἃ λαλεῖ. T* ὃ ἐὰν εἴπῃ. [ἐλάβετε.
24. LT: ὅσα προσεύχεσθε κ. et
25. LT[2]: στήκετε. 26. T* (c. *BL*
28. T: ἔλεγον et ἢ τίς. [*SΔ*).
29. T* ἀποκριθεὶς et κἀγώ.
30. RGKSH* (alt.) τό.
31. LT: διελογίζοντο. * οὖν.
32. RGH: Ἀλλ' ἐὰν (*D* al. ex emend.: φοβοῦμεν s. φοβοῦμε-
33. [L[2]]T* ἀποκριθεὶς. [θα).
12, 1. LT: λαλεῖν. 2. T: τῶν καρπ.
3. LT: Κ. λαβόντες.
4. LT: κἀκ. ἐκεφαλ. κ. ἠτίμησαν.
5. G[K]LT[H]* πάλιν. LT: οὓς (bis) et ἀποκτέννοντες. RGKSH: ἀποκτείνοντες.
6. [L]* οὖν et καί. T: Ἔτι ἕνα εἶχεν υἱὸν ἀγαπ.· ἀπέστ. αὐ-
8. RGKSH* (alt.) αὐτ. [τὸν ἔσχ.
14. LT: Κ. ἐλθόντες. L† εἰπὲ οὖν ἡμῖν.
16. [L]* (alt.) οἱ δέ. LT: εἶπαν.
17s. LT: Ὁ δὲ Ἰ. εἶπ. T: Τὰ Καίσ. ἀπόδοτε Κ. LT: ἐθαύμαζον et ἐπηρώτων.
19. T: μὴ ἀφῇ τέκνον. 20. R† οὖν.
21s. T: κ. ὡσαύτως ἔλαβον τλ. ([L[2]]* ἔλαβον αὐτ. *Griesb.*: κ. ὡσαύτως κ. οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφ.). LT: ἔσχατον.
23. T* οὖν. [L]T* ὅταν ἀναστ.
24. T: Ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰ.
25. LT: γαμίζονται. R: ἄγγ. οἱ.
26. R: τῆς βάτου. T: πῶς. L* (duo ult.) ὁ. [T[2] * ὑμ. οὖν.
27. T* ὁ. R[KH]† (p. ἀλλ.) θεὸς.
28. LT: ἰδών. R: πασῶν.
29. R: πασῶν (S: πάντων) τ. ἐντολῶν. L: [ἐντολή ἐστιν]. T: Ἀπεκρ. ὁ Ἰ.· ὅτι πρώτη ἐστίν·
30. T* κ. ἐξ ὅλης τ. διανοίας σου et αὕτη πρ. ἐντολή.
31. [L]T* Καί. KL: αὐτῇ. T: δευτέρα δὲ αὕτη·
32. R† (p. ἐστὶ) θεὸς.
33. [L]T* κ. ἐξ ὅλης τ. ψυχῆς. T[2]: περισσότερόν ἐστιν.
36. [L]T* γάρ. GKS (* bis τῷ): „Λέγει. T[2] (* ὁ) κάθισον. T[3]:
37. [L]T* οὖν. [ὑποκάτω.
38. T: Κ. ἐν τῇ διδ. αὐτ. ἔλεγεν· *Anon.*: στοαῖς (cll. Jo. 10, 23).
40. Al.: μακρᾷ.
43. RSH: λέγει αὐτοῖς. LT: ἔβαλεν τ. βαλλόντων.
13, 1. T[2]† (p. εἷς) ἐκ.

2. T* ἀποκριθ. (eti. v. 5). LT† (p. ἀφ.) ὧδε. T: ἐπὶ λίθον.
3. T: ἐπηρώτα. 4. RGKSH: εἰπὲ.
8. T* (a. ἔσ. bis) κ. et (c. L.) κ. ταραχ.
9. SLT: Ἀρχὴ. T* γάρ.
11. LT: Κ. ὅταν. R: ἀγάγωσιν. [L]T* μηδὲ μελετᾶτε.
12. LT: Κ. παραδώσει.
14. G[KL]T[H]* τὸ-προφήτου. T: ἑστὸς. L: ἑστηκὸς.
15. LT* δὲ. [L]T* εἰς τὴν οἰκ.
16. LT* ὤν. 18. LT* ἡ φυγὴ ὑμ.
19. LT^2: ἦν.
21. T (* ἤ) ἴδε (bis; L alt. l.). R: πιστεύσητε.
23. [L]T* ἰδού.
25. LT† ἐκ. LT^2: πίπτοντες.
27. RGKS[L]H: † (p. ἀγγ.) αὐτοῦ. T* (eti. alt.) αὐτοῦ.
28. LT: ἐκφυῇ. T: γινώσκεται.
31. GKS: παρελεύσεται. T (in f.): παρελεύσονται.
32. R: κ. τῆς ὥρ. T^2: ἄγγελος ἐν οὐρ.
33. LT* κ. προσεύχεσθε.
34. LT* καὶ (a. ἑκάστ.). Piscator et Bez: * καὶ (a. τῷ θυρ.).
35. T^2: ἢ ὀψὲ. 37. LT: ὃ δὲ.
14, 2s. RGKSH: δὲ et τὸ. LT* κατὰ.
5. R* τὸ μύρον. 6. R: εἰς ἐμέ.
7. LT: αὐτοῖς.
8. R: εἶχεν. [L]T* αὕτη.
9. [L]T† δὲ. [L]T* τοῦτο.
14s. RGKS[L]H* μου. R: ἀνώγεον. [L]* ἕτοιμον. RGKSLH* καὶ.
19. T^{2*} Οἱ δὲ. T: κατὰ εἷς (c. BLΔ). K: καθεῖς. Al. (Piscat., Wetst., Dav. Schulz.): κἀθεῖς s. κἆτα (κ. εἶτα) εἷς. T* κ. ἄλλ.-ἐγώ;
20. RGKSH † ἀποκριθεὶς. T* ἐκ. L † τ. χεῖρα.
21. T† Ὅτι. [L]T* ἦν.
22. [L]T* ὁ Ἰησ. R[KH] † φάγετε.
23. RGKSH† τὸ.
24. T* (alt.) τὸ (c. [L^2]) et καινῆς. LT: ὑπὲρ (T: ἐκχ. ὑπ. π.).
25. T^2: γενήματος.
27. [L]T* ἐν τῇ ν. τ. (T eti. ἐν ἐμ.).
29. T: Εἰ καὶ. 30. R* σὺ. LT* ἐν.
31. LT: ἐκπερισσῶς ἐλάλει (* μᾶλλον). μανεῖ.
32. LT^2: ὧ ὄνομα. LT: Γεθσημανεῖ.
33. T* τὸν. R † (a. Ἰακ.) τὸν. LT^2: μετ' αὐτοῦ.
40. LT: Κ. πάλιν ἐλθὼν εὗρεν αὐτ. RGSH: βεβαρημένοι.
41. LT* τὸ (a. λοιπὸν). GSLT: ἀναπαύεσθε· C. de Pauw.: ἀπέχω.
43. LT† ὁ. L^2† ὁ Ἰσκαριώτης. LT* ὤν. [L]T* πολὺς.
44s. L: ἀπάγετε. LT* alt. ῥαββί.
46. LT* αὐτῶν. T: αὐτῷ.
47. LT (* τις) ὠτάριον.
51. LT: Κ. νεαν. τις συνηκολούθει. S: ἠκολούθησεν. LT* οἱ νεαν.
52. [L]T* ἀπ' αὐτῶν.
53. T* αὐτῷ.
61. T: οὐκ ἀπεκρ. οὐδὲν.
64. L: τὴν βλασφ.
65. LT: ἔλαβον (al. ἐλάμβανον et ἔβαλον)
67. LT: ἦσθα, τοῦ Ἰ.
68. LT^2: Οὔτε οἶδα οὔτε ἐπ. σὺ τί λ. [L]* κ. ἀλέκτωρ ἐφών.
69. T (* πάλιν) εἶπεν τ. παρεστῶσιν.
70. LT* κ. ἡ λαλιά σου ὁμοιάζ.

71. RSH: ὀμνύειν.
72. RG²H* εὐθ. KSH: ὅ. RG: τοῦ
15, 1. L* ἐπὶ τὸ. [ῥήμ. οὗ.
4. LT: κατηγοροῦσιν
7. LT: στασιαστῶν.
8. LT²: Κ. ἀναβὰς.
12. LT: ποιήσω τὸν βασιλέα.
13. L† λέγοντες.
14. R: περισσοτέρως. LT: ἔκρα-
17. LT: ἐνδιδύσκουσιν. [ζον.
18. GKST: ὁ βασιλεὺς.
20. L: τὰ ἱμ. αὐτοῦ et ἄγουσιν.
22. T: τὸν Γολγοθᾶν τόπον.
23. T* πιεῖν. 24. R: διεμέριζον.
28. T*(c. ABCDX, acc. Schulz.).
29. LT* ἐν. 30. LT: καταβὰς.
31. R† δὲ.
32. L† αὐτῷ et (c. T²) σὺν.
34. T* λέγων. RGKSH: λαμμᾶ.
L: λεμὰ.
35. T: παρεστώτων et Ἴδε.
36. T: τις. LT* καὶ et τε.
39. T* κράξας (c. BKL).
40. T* ἦν. LT (eti. v. 47) Ἰωσῆ-
42. L: πρὸς σάββ. [τος.
43. RGKSH: ἦλθεν.
44. L (pro πάλαι) ἤδη.
45. LT: πτῶμα.
46. LT (* alt. καὶ) ἔθηκεν.
47. LT: τέθειται (c. ABCDL).
16, 2. T: τῇ μιᾷ τῶν σαββ. L: μιᾷ σαββ. Bez. † οὐκέτι.
3. L: ἀπὸ.
8. R† (a. ἔφ.) ταχὺ. LT: εἶχ. γὰρ.
9-20. [T]* (c. B; al. sive notata s. alia. Argumenta contra sect. vid. externa ap. Griesbach. Comm. crit. p. 197ss., interna ap. Schulthess. in Keilii Analectis tom. 3. fasc. 3. p. 109ss.).
L: παρ' ἧς.
14. L † δὲ et ἐκ νεκρῶν. J. D. Mich.: αὐτοῖς καὶ τοῖς ἕνδ.
17s. LΔ al. * καιναῖς. C (a secunda m.) LXΔ al. † κ. ἐν ταῖς χερσὶν. R: βλάψει.
19. L † Ἰησοῦς.

Ev. Lucae.

1, 5. T² * τῆς. LT: κ. γυνὴ αὐτῷ.
6. T: ἐναντίον. 14. R: γεννήσει.
15. RSLH† τοῦ (a. κυρίου).
20. T²: πλησθήσονται.
22. LT²: ἐδύνατο. 25. LT* ὁ.
26. T: ἀπὸ.
27. LT: ἐμνηστευμ. (eti. 2,5).
28. T* ὁ ἄγγ. et εὐλογ. σὺ ἐν γυν.
29. GT: Ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λ. διεταρ. κ.
35. [L]T† ἐκ σοῦ.
36. L: συγγενίς. R: γῆρα.
37. T: παρὰ τοῦ θεοῦ.
39. Rob. Vales.: Ἰούτα s. Ἰούττα (Jos. 15,55). [κραυγῇ
42. Ap. Bow.: ἀντεφώνησε. T²:
44. RLTH: ἐσκίρτ. ἐν ἀγαλλ.
47. Valck.: ἠγαλλιάσατο τὸ πν.
49s. L: μεγάλα. T: γεν. κ. γενεὰς.
55. GKS: ἕως αἰῶνος.
61. LT: ἐκ τῆς συγγ. 62. LT: αὐτό.
66. RGKSH* γὰρ.
69s. LT* τῷ et τοῦ. T* (alt.) τῶν.
74. LT* τῶν et ([L]) ἡμῶν.
75. R[KH]† τ. ζωῆς (p. ἡμ.).
76. RGKSLH* δέ. Er. Schmid.: προβήτης. [τολῆ).
78. Pricaeus: ἄνωθεν (pro ἀνα-
2, 2. Paul. et Gersdorf.: Αὐτὴ.

L* ἡ (c. *BD*). Post *πρώτη* † *πρὸ τῆς Boullier*. s. *ἡ β'* [*δευτέρα*] *Venema* prob. *Valck.* L: *Κυρίνου* (c. *B* al.). *Bez.* al.: *Κυϊντιλίου* s. *Κ. Οὐάρου*. *H. Vales.*: *Σατουρνίνου*.
3. LT[1]: *ἑαυτοῦ*. [* *γυναικί*.
5. L: *ἀπογράφεσθ*. LT (cf. 1, 27)
7. LT* *τῇ*. 12. R† *τῇ*. T* *κείμ*.
11. *Valck*: *ὁ σωτὴρ* et *ὁ κύριος*. *Gersdorf*: *σωτήρ, ὁ Χρ. τοῦ*
14. L: *εὐδοκίας*. [*κυρίȣ*.
15. [L]T* *κ. οἱ ἄνθρ*.
17. L: *ἐγνώρισαν*.
20. R: *ἐπέστρεψαν* (ex errore typogr. R. Steph.).
21. R: *περιτ. τὸ παιδίον*.
23s. LT† (bis) *τῷ*. RGSLH: *νεοσ-*
29. *Wassenb.*: *ἀπολύοις*. [*σȣς*.
33. GT: *Κ. ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ κ. ἡ μ. θαυμάζ*. [* *ἀπὸ*.
37. T: *αὐτὴ*. RGKSH: *ὡς*. [L]T
38s. RGKSH† (a. *αὐτ.*) *αὕτη*. LT: *θεῷ* (* *ἐν*). LT* *τὴν* (alt.).
40. RGKSH† (p. *ἐκρ.*) *πνεύματι*.
42s. RGKSH: *ἀναβάντων*. T* *εἰς Ἱεροσ*. LT: *οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτ*. *Griesb.*: *οὐκ ἔγνωσαν. Νομίσαντες*.
45. R[K]S[L]H† *αὐτόν*. LT: *ἀναζητοῦντες*. [*αὐτȣ̃ εἶπε·*
48. RGKSH: *πρὸς αὐτ. ἡ μήτηρ*
51. L: *τὰ ῥήμ. πάντα* [*ταῦτα*].
52. T: *ἡλικ. κ. σοφ*.
3, 2. R: *ἐπ' ἀρχιερέων*. L: *Καϊ-*
3s. LT* *τὴν* et *λέγοντος*. [*φα*.
5. LT: *εὐθείας*. 9. [L]* *καλόν*.
10s. RGKH: *ποιήσομεν* (eti. v. 12. 14. acc. S). LT: *ἔλεγεν*.
14. RGKSH: *πρὸς αὐτούς·*
16. L† *εἰς μετάνοιαν*.
19. R[KH]† (p. *γυν.*) *Φιλίππου*.
20. LT* *τῇ* et (v. 22) *λέγȣσαν*.
23. T pon. *ἀρχ.* p. *Ἰησ.* et (c. L[2]) *υἱὸς* p. *ὤν*. T† *τοῦ*. *Casaub.* (cll. v. 16): *ἐρχόμενος*.
24. LT[2]: *Ἰανναί*. 26. T: *Ἰωσήχ*.
27. LT[2]: *Ἰωανάν*. 28. LT[2]: *Ἐλ-*
29. LT: *Ἰησοῦ*. [*μαδάμ*.
31. T (pro *Μαϊν.*) *Μεννᾶ* (c. [L]).
32. LT: *Ἰωβήδ* et *Βοός*.
33. L: *Ἐσρών*. 35. R: *Σαρούχ*.
36. T: *Καϊνάμ*. 37. LT[2]: *Ἰάρεθ*.
4, 1. LT: *ἐν τῇ ἐρήμῳ*.
2s. RGKSH† (a. *ἐπείνασε*) *ὕστερον*. Iidem: *Κ. εἶπεν*.
4s. T* *λέγων* et *ὁ διάβ.* et (c. [L]) *εἰς ὄρος ὑψ*.
7s. R: *πάντα*. R[K]S[LH]† *Ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ*. R† (p. *γέγρ.*) *γάρ*.
9. T: *Ἤγαγεν δὲ*. R† *ὁ*.
11. K* *ὅτι*. 17. L: *ἀνοίξας*.
18. R: *ἕνεκεν* et *εὐαγγελίζεσθαι*. G[KL]T[H]* *ἰάσ.-καρδίαν*. (e Jes.). [*σὴφ οὗτος;*
22. T: *Οὐχὶ ὁ υἱός ἐστιν Ἰω-*
23. RSH: *ἐν τῇ Καπ*. (LT: *Καφ.*).
25. LT* *ἐπὶ* (a. *ἔτη*). [*δῶνος*.
26. T: *Σάρεφθα*. RGKSH: *Σι-*
27. LT: *Ἐλισαίȣ*. LT[2]: *Ναιμάν*.
29. RLH: *τῆς ὀφ*. RSH: *εἰς τὸ*.
34s. T* *λέγων*. LT: *ἀπ'*. GK* *τὸ*.
38. RGKSLH: *ἐκ*. R† *ἡ*.
40. LT: *ἐπιτιθεὶς*.
41. LT[2]: *κραυγάζοντα*.

R[K]S[H]† ὁ Χριστός.
42. R: ἐζήτουν.
43. LT: ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην.
44. T: εἰς τὰς συναγωγάς.
5, 1. T²: αὐτῷ καὶ ἀκ.
2s. L: ἔπλυνον. T: καθίσ. δὲ.
5. T²* ὁ. LT²* τῆς.
13. L: λέγων. 15. LT* ὑπ' αὐτȣ.
17. LT († οἱ a. Φαρ.) συνεληλυθ.
19. R† διά. 21. LT: ἀφεῖναι.
22. L* ἀποκριθ. [ραλυτικῷ.
23s. RL¹H (bis) ἔγειραι. L: πα-
25. RGSLH: ἐφ' ᾧ.
28. RGKSH: ἠκολούθησεν.
30. RH* τῶν. 33. T* Διατί (c. BL).
36. RGKSLH* ἀπὸ et σχίσας. Iid. (exc. L): σχίζει et συμφωνεῖ. RGSLH* τὸ. K* τὸ ἐ-
38. T* κ. ἀμφ. συντηρ. [πίβλ.
39. T (* εὐθέως): χρηστός.
6, 1. [L]T* (c. BL) δευτεροπρ. RGKSH† τῶν. T²: κ. ἤσθ. τȣς
2. LT* ποιεῖν ἐν. [σταχ.
3. L: ὅτε. LT* ὄντες.
4. T* ὡς. L: πῶς. LT: λαβὼν ἔφαγε (* καὶ a. τοῖς).
5. D (loco versus post v. 16. transpositi): Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ θεασάμενός τινα ἐργαζόμενον τῷ σαββ. εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, εἰ μὲν οἶδας τί ποιεῖς, μακάριος εἶ· εἰ δὲ μὴ οἶδας, ἐπικατάρατος κ. παραβάτης εἶ τ. νόμου.
6s. LT* καὶ. RGKSH: Παρετήρουν. RTH† αὐτὸν. RGKSH: θεραπεύσει. T: κατηγορεῖν.
8. T: εἶπε δὲ τ. ἀνδρὶ. RG¹SL¹: ἔγειραι. LT: καὶ (pro Ὁ δὲ).
9. LT: δὲ. T: Ἐπερωτῶ. R: ὑμᾶς τι· Ἔξ. (Valck.: τι· Εἰ ἔξ.). LT: ὑμᾶς, εἰ ἔξ. τῷ σαββ. ἀγαθοπ. (L sine interrog.). GKS: ἀποκτεῖναι.
10. R: τῷ ἀνθρώπῳ. G[K]* οὕτω. RG¹KSH: ἀποκατ. R[KH] † ὑγιὴς. [L]T* ὡς ἡ ἄλλη.
11. LT: ποιήσαιεν.
12. T: ἐξελθεῖν αὐτὸν.
14ss. RGKSH* καὶ a. Ἰακ. et Φιλ. et Ματθ. et (acc. L) Ἰακ. (T* τὸν τοῦ) et Ἰȣδ. Ἰακ. LT: Ἰσκαριὼθ (* sq. καὶ).
18s. T: ἐνοχλούμ. RH: ὑπὸ. RGKSH: καὶ ἐθεραπ. (variâ interpunct.) T: ἐζήτουν.
23. R: χαίρετε. RGS: ταῦτα. LT: τὰ αὐτὰ (eti. v. 26).
25. T† (p. ἐμπ.) νῦν.
26. R† ὑμῖν. GKS* πάντες.
28. GSL: ὑμᾶς. R† (a. προσεύχ.) καὶ. T: περὶ.
30. [L]T* δὲ. [L]T²* τῷ.
31. [L]T²* κ. ὑμεῖς.
34. LT²: δανείσητε. T: λαβεῖν. L¹ * ἐστί. T* γάρ. RGKSH† οἱ.
35. L: ἀφελπίζ. R† τοῦ.
36. LT* οὖν et ([L]) καὶ.
37. L: ἵνα μὴ κριθ. T† καὶ.
38. LT (* alt. et tert. καὶ) ᾧ γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε.
39. RGKSH (* καὶ) πεσοῦνται.
40. RGKSH† αὐτοῦ. Castellio † [(a. ἔστ.) εἰ.
43. [L]T² † πάλιν.
45. [L]T* (alt.) ἄνθρ. et θησαυρȣ̃ - αὐτοῦ. LT* τȣ̃ et τῆς.

48. T: διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομεῖσθαι αὐτήν.
49. L: οἰκοδομοῦντι. T: συνέπεσ.
7, 1. LT: Ἐπειδὴ (* δὲ).
4. RGSH: παρέξει. 6. T[2*] πρὸς αὐτὸν.
7. T: ἰαθήτω (c. BL).
10s. LT* ἀσθ. AEGHLVXΔ: ἐν τῷ ἕξ. [L]T* ἱκανοί.
12. [L]* τεθνηκώς. K: αὐτή. LT[2]† ἦν. [K]LT[2][H]* ἦν.
16. GKS: πάντας. LT: ἠγέρθη.
19. T: τ. κύριον. 21. L[2*] δὲ. LT* τὸ.
22. [L]T* ὁ Ἰ. LT* ὅτι.
24ss. KLT[1]: ἐξήλθατε.
27. RGKSH† (p. ἰδού) ἐγώ.
28. LT* προφ. T* τοῦ βαπτ.
29s. KLT[1]H: parenth.
31. R† Εἶπε δὲ ὁ κύριος·
33. LT: ἔσθων (T eti. v. 34).
35. LT: ἀπὸ πάντων τλ.
36. LT: τ. οἶκον et κατεκλίθη.
37. LT: ἦν ἐν τῇ π. et κατάκειται. LT[2]: καὶ ἐπιγν.
41. LT[2]: χρεοφειλ. (eti. 16,5).
42. [L]T* (eti. v.5. in.) δὲ. LT* εἰπέ.
44. R[KH]† τ. κεφαλῆς.
45. T[2]: εἰςῆλθεν.
8, 3. RGKLTH: αὐτῷ. RGKSH: ἀπὸ.
6. T[2]: κατέπεσεν.
8. R: ἐπὶ. 9. LT* λέγοντες.
16s. LT: τίθησιν (bis) et ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ. [T[1]† ὅτι.
20. LT: Ἀπηγγ. δὲ (* λεγόντ.).
21. L: αὐτοῖς. RSH† αὐτόν.
22. RGKSH: Κ. ἐγέν. T: ἀνέβη.
23. Bowyer.: ἐφύπνωσε.
24. T[2]: διεγερθείς.
26. LT: Γερασηνῶν (eti. v. 37).
RGKSH: ἀντιπέραν.
28s. LT* καὶ. Iid.: παρήγγελλεν. T: ἐδεσμεύετο.
30s. LT[2*] λέγων. LT: παρεκάλεν.
32. LT: βοσκομένη et παρεκάλεσαν.
34. GSLTH: τὸ γεγονός. R† ἀπελθόντες.
36. LT* καὶ. 37. L: ἠρώτησεν.
38. T[1]: ἐδεῖτο. L: ἐδεεῖτο. [L]T* ὁ Ἰησ.
41. LT: οὗτος.
42. LT: κ. ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν.
43. R: εἰς ἰατροὺς. LT[2]: ἀπ᾽.
45. RSH: μετ᾽ αὐτοῦ.
46. T[2] * Ἰησ. T: ἐξεληλυθυῖαν.
47s. RGKSH† αὐτῷ. LT* θάρσει.
49. L: ἀπὸ et μηκέτι. T* αὐτῷ.
50. LT* λέγων. T: πίστευσον.
51. R: Εἰςελθὼν. LT: τινὰ σὺν αὐτῷ.
52. LT: οὐ γὰρ.
54. LT* ἐκβαλ.-καὶ. L[2]T: ἔγειρε (L[1]: ἔγειραι).
9, 1. R[K]SL[H]† μαθητὰς αὐτοῦ.
2. LT: ἀσθενεῖς.
3. R: ῥάβδους. A. Osiand.: εἰ μὴ ῥάβδον.
5. RGSH: δέξωνται. [L]T* καὶ.
7. [L]T* ὑπ᾽ αὐτ. LT: ἠγέρθη.
8. T: τις. 9. T* (alt.) ἐγώ.
10s. T (* τόπ. ἐρημ.) πόλιν καλουμένην. RGKSH: δεξάμενος.
12. RKSH: ἵνα ἀπελθόντ. T* τοὺς.
16. T[2]: παραθεῖναι. 21. RS: εἰπεῖν.
22. RGKSH: ἐγερθῆναι.
23. RSH: ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω. SL* καθ᾽ ἡμέραν.
27. T: αὐτοῦ (pro ὧδε). R: ἑστη-

κότων et *γεύσονται.*
28. R† *τὸν.* T: *κ.᾿Ιακ.κ.᾿Ιωάνν.*
31. L: *ἔλεγον* [*δὲ*]. [*τοὺς.*
34. T: *ἐπεσκίαζεν* et *εἰςελθ. αὐ-*
35. T: *ἐκλελεγμένος* (c. *BL*).
36. T (* *ὃ* c. L) *ἑώρακαν.*
37s. T* *ἐν.* RGKSH: *ἀνεβόησε.*
RLH: *ἐπίβλεψον.*
40. R: *ἐκβάλλωσιν.*
43. RKSH: *ἐποίησεν.* LT* *ὁ᾿Ιησ.*
45. LT: *ἐπερωτῆσαι.*
48. LT: *ἐστιν.* 49. RGKH† *τὰ.*
50. RH: *ἡμῶν* (bis).
51. *Bowyer.*: *ἀναλύσεως.*
T: *ἐστήρισεν.* L: [*αὐτοῦ*].
54. L: *ἐκ.* T* *ὡςκ.᾿Ηλ.ἐποίησε;*
55s. LT* *κ. εἰπ.-σῶσαι.* GS* *ὁ γὰρ- σῶσαι.*
57. LT* *κύριε.* 59. L: *ἀπελθεῖν.*
60. [KL]T* *ὁ᾿Ιησ.*
62. T* *πρὸς αὐτὸν.* L: *ἐπιβάλλων.* LT: *τῇ βασ.* [v. 17).
10, 1. T* *καὶ.* [L]T† *δύο* (eti.
2. LT: *δὲ* (p. *ἔλεγ.*). GKSL²T²H:
3. LT* *ἐγὼ.* [*ἐκβάλῃ.*
5 (eti. 10) LT: *εἰςέλθητε.*
6. R: *K. ἐὰν μὲν* .. *ὁ υἱὸς.*
7s. LT: *ἔσθοντες* (* *ἐστί*). L* *δ᾿.*
11. RGKSH* *εἰς τοὺς πόδας.*
R[K]S[H]† (p. *ἤγγ.*) *ἐφ᾿ ὑμᾶς.*
12. R[LH]† *δὲ.* [*νοι.*
13. LT: *ἐγενήθησαν* et *καθήμε-*
15. LT: *μὴ ἕως οὐρ. ὑψωθήσῃ;*
ἕως τλ.
19. T: *δέδωκα.* GKS: *ἀδικήσῃ.*
20. R[H]† *μᾶλλον.* T: *ἐγγέγραπται.*
21. RGKSH* *τῷ ἁγ.* LT* *ὁ᾿Ιησ.*
22. GKT* *K.-εἶπε.* T* *μου.*
25. T² * (alt.) *καὶ.* [*διανοίᾳ.*
27. L: *κ.ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ* .. *ἰσχύϊ* ..
29. LT: *δικαιῶσαι.* *Markland.*:
ὁ πλησ. (eti. v. 36).
30. LT* *τυγχάν.* 32. T* *γενόμ.*
33. [L]T* *αὐτὸν.*
35. LT* *ἐξελθὼν* et *αὐτῷ.*
36. [L]T* *οὖν.* RLTH: *δοκ.σοι πλ.*
37. RKSH (pro alt. *δὲ*) *οὖν.*
39s. T: *παρακαθεσθεῖσα πρὸς.*
LT: *τ. κυρίου.* T: *εἰπὸν.*
41. T: *ὁ κύριος.* LT: *θορυβάζῃ.*
42. [L]* *ἀπ᾿.*
11, 2. G[K]T* (c. *BL Vlg.*) *ἡμ.-οὐρ.* et *γενηθήτω-γῆς.* [L]* *ὡς-γῆς.* Greg. Nyss et Max. Confessor tradunt Lucam pro *ἐλθ. ἡ βασ. σου* scripsisse: *ἐλθέτω τὸ ἅγ. πνεῦμά σου ἐφ᾿ ἡμᾶς κ. καθαρισάτω ἡμᾶς.*
4. LT: *ἀφίομεν.* T† *τῷ.*
G[K]ST* *ἀλλὰ-πονηρ.* (c. *BL*
5. L. *ἐρεῖ.* [*Vlg.*).
6. T* *μου.* 8. T: *φίλον αὐτοῦ.*
9. RGKSLH: *ἀνοιγήσεται* (eti. v. 10., exc. L).
11. R (* *ἐξ*) *εἰ κ. ἰχθύν.*
13. L† *ὑμῶν.* T* (alt.) *ὁ.* Ap. *Bow.*:
14. L: *ἐκβληθέντος.* [*ὁ ἐν οὐρ.*
15. G¹LT† *τῷ* (a. *ἄρχ.*).
19. L* *οἱ.* 22. LT* *ὁ.*
21. T²: *φυλάσσει.*
24. L: *εὑρίσκον* [. *τότε*] *λέγει·*
26. T: *ἐλθόντα.*
27. RGKSH: *γυνὴ φωνὴν.*
28. RSH† in f. *αὐτόν.*
29. RGKSH* (alt.) *γενεὰ.* *Valck.*:

πονηρὰ εἴς τι σημ. T: *ζητεῖ.*
R[K]SH† in f. *τ. προφήτου.*
32. SL: *Ἄνδρ. Νινευῖται.*
33s. L: *τ. φῶς.* RG^{2}KH* (prim.)
σου. L* *κ.* (a. *ὅλ.*).
36. *Erasm.* et *Maldonat.*: *ὄμμα.*
J. D. Mich.: *φωτ. τὸ ὅλ.*
37. LT: *ἐρωτᾷ.* T* *τις.*
42. G^{1}K[L]† *δὲ.* LT^1: *παρεῖναι.*
T^2: *ἀφεῖναι.*
43. [L]† in f. *κ. τ. πρωτοκλισίας*
ἐν τ. δείπνοις.
44. RS[L]H† *γραμματεῖς κ. Φαρ.*
ὑποκριταί. LT* (alt.) *οἱ.*
48. T: *μάρτυρές ἐστε.* [L]T* *αὐ-*
τῶν τὰ μνημεῖα.
51. RGKSH (bis) *τοῦ αἵμ.*
53. T: *Κἀκεῖθεν ἐξελθόντος αὐ-*
τοῦ ἤρξ. (c. *BCL*). [*αὐτῶ.*
54. R† *καὶ.* T* *ζητ.* et *ἵνα κατηγ.*
12, 1. LT: *πρῶτον· Προσέχ.*
4. LT: *ἀποκτενν.* RH: *ἀποκτειν.*
5. Ap. *Bow.*: *τοῦ ἀποκτ.* [*πολλῶ.*
7. [L]T* *οὖν.* *Markland.*, *Valck.*:
9. L: *ἔμπροσθεν* (a. *τ. ἀνθρ.*).
11. T: *εἰςφέρ.* et *μεριμνήσητε πῶς*
ἀπολογήσησθε.
14. L: *κριτὴν ἢ μερ.* T: *κριτὴν.*
15. LT: *ἀπὸ πάσης πλ.* T: *αὐ-*
16. LT^2: *ηὐφόρησεν.* [*τῷ* (bis;
18. RT^1: *γεννήματα.* [L in f.).
20. LT^2: *Ἄφρων.*
22. *ὑμῶν*† RGKSH (p. *ψυχ.*) [L]
23. [L]T† *γὰρ.* [(p. *σώμ.*).
25. T* *μεριμνῶν* et *ἕνα.*
26. LT: *οὐδὲ.* [*νει·*
27. T: *πῶς οὔτε νήθει οὔτε ὑφαί-*
28. L: *σήμερον ἐν ἀγρῷ.* T: *ἐν*
ἀγρῷ τὸν χόρτ. LT: *ἀμφιάζει.*
29. T: *καὶ τί.*
31. LT: *αὐτοῦ.* [L]T* *πάντα.*
33. LT: *βαλλ.* 36. LT: *ἀναλύσῃ.*
38. T: *Κἂν ἐν τῇ δευτ. κἂν ἐν τ.*
τρίτῃ φυλ. ἔλθῃ. LT* *οἱ δοῦλ.*
40s. LT* *οὖν* et *αὐτῷ.*
42. T: *Κ. εἶπεν.* RGKSH: *κ. φρόν.*
T^{1}* *τοῦ* (acc. L.) et *τὸ.*
47. T* *ἑτοιμάσας μηδὲ.*
48. T^2: *ἀπαιτήσουσιν.*
49. LT: *ἐπὶ.* 50. LT: *ἕως ὅτου.*
52s. LT: *τρισὶν διαμερισθήσον-*
ται, πατὴρ τλ. et *ἐπὶ θυγα-*
τέρα (T: *τὴν θυγ.*). . *τ. μητέ-*
ρα. T: *ἐπὶ υἱῷ.* * (bis) *αὐτῆς.*
54. LT* *τὴν.* [L^2]T† *ὅτι.*
58. LT: *παραδώσει* et *βαλεῖ.* R:
13, 2. [L]T* *ὁ Ἰησ.* [*βάλλῃ.*
3. LT: *μετανοήσητε* et *ὁμοίως.*
4. RGKSH: *οὗτοι* (* sq. *τοὺς*).
T* *ἐν.* [*τως.*
5. LT: *μετανοήσητε.* T: *ὡσαύ-*
7. LT^2† *οὖν.* 8. RH: *κοπρίαν.*
11. LT* *ἦν.* 12. LT^2† *ἀπὸ.*
13. LT^2: *ἀνορθ.* 14. LT: *αὐταῖς.*
15. LT: *δὲ.* SLT: *ὑποκριταί.*
18. T: *Ἔλ. οὖν.* 20. KS* *καὶ.*
21. T: *ἔκρυψεν.* 24. GLT: *θύρας.*
25. LT* alt. *κύριε.*
27. [L]T* *ὑμᾶς.* T* *οἱ* et (c. L)
31. T: *ὥρα.* [*τῆς*
32. LT: *ἀποτελῶ.* [L]† *ἡμέρᾳ.*
34. cf. Mt. 23,37. L: *τὰ ἑαυτῆς*
νοσσία.
35. R: *ἔρημος* († eti. [K]H) *Ἀ-*
μὴν δὲ λ. [L]* *ὅτι.* T* *ἂν.*
LT: *ἥξει.*

14, 3. T* *Εἰ.* LT: *θεραπεῦσαι.*
[L]T† *ἢ οὔ.*
5s. RGKH: *ὄνος ἢ β.* *Mill.*: *ὄϊς.* LT:
πεσεῖται. [L]T* *ἐν.* T* *αὐτῷ.*
7. *Dn. Heins.*: *παραβ. ἐπάγων.*
10. R: *ἀνάπεσον.* GKH: *ἀνά-*
πεσαι. T: *ἐρεῖ.* LT† (p. *ἐνώπ.*)
πάντων.
13. L: *ἀναπείρους* (eti. v. 21).
15. T: *ὅςτις.* 16. LT^{2}: *μέγαν.*
17s. [L]* *πάντα.* T* *καὶ* (a. *ἰδεῖν*).
21. LT* *ἐκεῖνος.*
23. RGKSLH: *ὁ οἶκός μου.*
26. LT^{2}: *ἔτι τε κ.* T: *εἶν. μ. μαθ.*
28. L: *τὰ εἰς ἀπ.* RKH: *τὰ πρὸς.*
31. LT: *ὑπαντῆσαι.*
32. T^{2}: *τὰ εἰς εἰρ.*
34. T† *οὖν.* LT† (p. *δὲ*) *καὶ.*
15, 2. LT: *οἵ τε Φαρ.*
9. T: *συγκαλεῖ* (ut v. 6).
12. LT: *ὁ δὲ διεῖλεν.*
14. RGKSH: *ἰσχυρὸς.*
17. T: *ἔφη* et *περισσεύονται.*
GKSLT† *ὧδε.*
19. R: *K. οὐκέτι.* 21. LT* alt. *καὶ.*
22. RGKSH* *ταχὺ* (+ *τὴν*).
24. L* alt. *καὶ.* T* *κ. ἦν.*
RGKSH: *κ. ἀπολωλὼς ἦν.*
26. L: *τί [ἂν].* 28. LT: *ὁ δὲ.*
29. RGKSH* *αὐτοῦ.*
30. LT^{2}† *τῶν.* RGKSLH: *τὸν μό-*
32. RGKSH† *ἦν.* [*σχον τὸν σιτ.*
16, 1. T* *αὐτοῦ.* 2. T^{2}: *δύνῃ.*
4. [L]† *ἐκ.* 5. Cf. 7,41.
6s. LT (bis) *ὁ δὲ εἶπεν* et *τὰ*
γράμματα. * *κ.* (a. *λέγει*).
9. SL: *ἐκλίπῃ.* [L]† *αὐτῶν.*
12. T^{2}: *ἡμέτ.* 14. T^{2} * *καὶ.*

16. T: *μέχρι.* 18. LT* (alt.) *πᾶς.*
19. *Sahid.* al.: *ὀνόματι Νινευή.*
20. [L]T* *ἦν* et *ὃς.* LT: *εἱλκω-*
21. [L]T* *τ. ψιχίων.* [*μένος.*
RGKSH: *ἀπέλειχον.*
25. GKST* *σὺ.* RGKH: *ὧδε.*
26. R: *ἐντεῦθεν.* T*. LT* *οἱ.*
29. RGKSH* *δὲ.* T* *αὐτῷ.*
17, 1. RGKSH* *αὐτοῦ.* R* *τοῦ.*
L: *πλὴν οὐαὶ.* [*κρῶν τ. ἕνα.*
2. LT: *λίθος μυλικὸς.* T: *τῶν μι-*
3. RGKSH: *Ἐὰν δὲ ἁμ. εἰς σὲ.*
4. RGKSH: *ἁμάρτῃ.* LT* (alt.)
τῆς ἡμ. R: *ἐπὶ σέ.* GKST*.
7. RGKS[L]† *αὐτῷ.*
RGKSH: *ἀνάπεσαι.*
9. RGKSH† *ἐκείνῳ.* R† *αὐτῷ,*
[L]T* *Οὐ δοκῶ.*
10. L* *Ὅτι.* RGKS† (a. *ὃ*) *ὅτι.*
11. T^{2}* *αὐτὸν.* LT^{2}: *διὰ μέσον.*
12. L* *αὐτῷ.*
17. L: *Οὐχ.* LT* *δὲ.*
21. RGKSLH: *ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ.* T: *ἤ*
23. RGKSLH† *ἤ.* [*ἐκεῖ.*
24. L: *τῆς ὑπὸ τὸν οὐρ.* R[LH]T†
(p. *ἔσται*) *καὶ.* LT* *ἐν τῇ ἡμ.*
27. LT: *ἐγαμίζ.* [*αὐτȣ̃.*
30. RG^{1}: *ταῦτα.* T: *τὰ αὐτὰ.*
31. T* *τῷ.*
33s. T: *περιποιήσασθαι* et *ὃς δ'*
ἂν (c. *BL*). * alt. (c. [L]) et tert.
αὐτήν. [L]* *μιᾶς.* RT† *ὁ.*
35. K* *ἡ* (a. *μία*). T: *ἡ δὲ ἑτέρα.*
36. G[K]LT[H]*. [*αχθ.*
37. [L]T† *κ.* (a. *οἱ ἀ.*). T: *ἐπισυν-*
18, 1. LT* *καὶ.* † *αὐτοὺς.* Iid.:
3. R† *τις.* [*ἐγκακεῖν.*

4. RGKSH: ἠθέλησεν et κ. ἄνθρ. οὐκ ἐντρέπομαι.
7. LT: ποιήσῃ. T: αὐτῷ. LT: μα-
10. L* ὁ (a. εἷς). [κροθυμεῖ.
13. T: Ὁ δὲ. LT* (alt.) εἰς.
14. [L]†ὅτι. R* γὰρ. LTH: παρ' ἐκεῖνον. L: κ. ὁ ταπ.
15. RGKSH: ἐπετίμησαν.
16. T: προσεκαλέσατο αὐτὰ λέ-
20. RGKSH† σου. [γων.
21. L²T: ἐφύλαξα. T* μου.
22. LT* ταῦτα. L: δὸς. RGKSH: ἐν οὐρανῷ. LT: ἐν τοῖς οὐρ.
23s. T: ἐγενήθη et (* περίλ. γενόμ.) εἰς τ. βασ. τ. θ. εἰςπορεύονται.
25. LT: διὰ τρήματος βελόνης
27. L* τῷ. [διελθεῖν.
28. LT: ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολ.
30. T: οὐχὶ. L: λάβῃ.
35. LT: ἐπαιτῶν. 36. L: τί [ἂν].
39. RGKSH: σιωπήσῃ.
41. T* λέγων. [πλ. L²: [ἦν].
19, 2. T* καλούμ. LT: κ. αὐτὸς
4. LT: συκομωρ. R† δι'.
8. LT: τὰ ἡμίσεα. T* τοῖς.
13. LT: ἐν ᾧ ἔρχομαι.
15. T: δέδωκεν. L: δεδώκει.
16s. LT²: προσηργ. LT: Εὖγε.
19. T: ἐπάνω γίνε. 20. LT† ὁ.
22. KT* δὲ. 25. *D* al. *.
26. [L]T* γὰρ et ἀπ' αὐτοῦ.
27. T: τούτους. 29. L²T: ἐλαιών.
30. L: λέγων. T† καὶ. * αὐτὸν.
34. LT† ὅτι. 37. L: πάντων.
38. *Valck.*: ἐν ἀνθρώποις (cf. 2,14). [T²: κράξεσιν.
40. T* αὐτοῖς. LT: σιωπήσουσιν.
41. RGSH: ἐπ' αὐτῇ.
42. [L]T* καίγε et utrumq. σου (T: ἐν τῇ ἡμ. ταύτῃ κ. σὺ).
45. T* ἐν - ἀγοράζ.
46. L† ὅτι. T: Κ. ἔσται τλ.
20, 1. RGKSH† ἐκείνων.
2s. T (* λέγοντες) εἰπὸν. LT* ἕνα.
5. L: συνελογίζοντο († ἡμῖν). [L]T* οὖν.
10. L²T* ἐν. LT: δώσουσιν.
12s. L: κἀκεῖνον. LT* ἰδόντες.
14. L: διελογίσαντο. T: ἀλλήλες. RGKSH† δεῦτε.
19s. L: ἐζήτουν. RGKSH: εἰς τὸ.
22s. T: ἡμᾶς. * Τί με πειρ.
24. R: Ἐπιδείξ. [L]† οἱ δὲ ἔδειξαν. καὶ εἶπεν· T* δὲ.
25. T: πρὸς αὐτούς. † τῷ.
28. LT: ἄτεκν. ᾖ.
30s. [L]† (a. ὡσαύτ.) ὡσαύτως. R† (a. οὐ κατέλ.) καὶ. S: αὐτήν· ὡσαύτως-ἑπτὰ οὐ κατέλ. τλ. T: Κ. ὁ δεύτ. κ. ὁ τρίτος, ὡσαύτως οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφῆκαν τέκνον κ. ἀπέθανον.
32s. RGKSH† δὲ πάντων. T: κ. ἡ γ. ἀπέθ. Ἡ γ. οὖν ἐν τῇ ἀν.
34. RGKSH† (a. εἰπ.) ἀποκριθεὶς. LT: γαμίσκονται.
35. T: γαμίσκ. L: γαμίζονται.
36. LT: οὐδὲ. T* τοῦ.
37. LT* (alt. et tert.) τὸν.
40. T. γὰρ. 42. LT²* ὁ.
47. L: οἱ κατεσθίοντες et προσευχόμενοι.
21, 2. [L²]T* καὶ. 3. LT: πλείω.
4. T* τ. θεοῦ. 5. L: ἀναθέμ.
6. L† ὧδε (a. ὃς).

8. [L]T*"Ὅτι. LT* οὖν.
11. L: φόβηθρά τε κ. ἀπ' ὀρ. σημ.
12. GKSLH: πάντων. T: ἀπαγ.
14. LT: θέτε et ἐν ταῖς καρδ.
15. T* ἀντειπ. οὐδὲ. L: ἀντιστ. οὐδὲ ἀντειπ. GK: ἀντειπ. ἤ.
19. LT: κτήσεσθε. 22. R: πληρωθ.
23. RGKSH† δὲ. R† ἐν.
24. T²† ἐν. LT: ἄχρις οὗ.
25. *Bornemann.*: ἀπειρίᾳ. LT: ἤ-
33. RGKSH: παρέλθωσι. [χους.
34s. R: βαρυνθῶσιν. LT: ἐκείνη ὡς παγίς· ἐπεισελεύσ. γὰρ.
36. LT²: δὲ. T* ταῦτα.
37. L²T: ἐλαιών.
22, 3. R† ὁ. T: καλούμενον.
4. T* alt. τοῖς. L† (p. ἀρχ.) κ. τ. γραμματεῦσιν. [τερ ὄχλ.
6. L* κ. ἐξωμ. RGKSH: αὐτοῖς ἄ-
7. T* ἐν. 10. LT: εἰς ἣν.
12. R: ἀνώγεον. 13. LT: εἰρήκει.
14. LT* δώδεκα. [νὸν βρωθῇ.
16. [L]T* οὐκέτι. LT: αὐτό. *D*: καὶ-
17s. *Bez.* p. v. 20 (ubi * τὸ ὑπὲρ ὑμ. ἐκχ. cll. 1 Cor. 11, 24s). L († τὸ) εἰς ἑαυτούς. [τοῦ νῦν.
18. T* ὅτι. LT²: γενήμ. *BD*† ἀπὸ
22. T: ὅτι ὁ υἱὸς μὲν. [σησθε.
30. LT: ἔσθητε. RG¹SH: καθί-
31. T² * Εἶπ. δὲ ὁ κύρ.
32. LT: ἐκλίπῃ et στήρισον.
34. LT: ἕως τρὶς. LT² * μή.
35s. LT: βαλλαντ. T (pro οὖν) δὲ.
37. LT* ἔτι. L (pro τὸ· *K.*) ὅτι κ. [L]* γὰρ. 39. T* αὐτοῦ.
42. T: παρενέγκαι. L: παρένεγκε. T²: γινέσθω.
43s. [L]* (c. *AB* et *Sahid.* al.).
45. R[KH]† (p. μαθ.) αὐτοῦ.
47. RGKSH† δὲ. R: αὐτῶν.
51. T¹ * αὐτοῦ. 52. T² * ὁ Ἰησ. LT¹: ἐξήλθατε. [οἰκίαν.
54. RGKSH† (a. εἰς) αὐτὸν-T: τ.
55. T: Περιαψ. et καθισ. L: περικαθισ. T²: μέσος (LT¹ * αὐ-
57. LT* (pr.) αὐτόν. [τῶν).
58. T (bis) ἔφη. 60. R† ὁ.
61. T: πρὶν ἢ et φωνῆσ. σήμερον.
62. R[K]SL[H]† (p. ἔξω) ὁ Πέτρ.
63-65. in f. pon. *Bez.* LT: συνέχ. αὐτὸν.
64. [L]T* ἔτυπτον-καὶ.
66s. KS: συνέδρ. αὐτῶν. RGLTH: ἑαυτῶν. T: εἰπὸν.
68. LT* καὶ. T* μοι ἢ ἀπολ.
69. RGKSH* δὲ.
71. T: ἔχ. μαρτ. χρείαν;
23, 1. R: ἤγαγεν. 2. LT† ἡμῶν.
6. T² * Γαλιλαίαν.
8. L: ἐξ ἱκανῶν χρόνων θέλ. T*
10. *Camerar.*: ἐντόνως. [πολλά.
11. [L]T* alt. αὐτὸν. 17. [L]T*.
18s. T: Ἀνέκραγον et βληθεὶς ἐν τῇ φυλ. [θέλω.
20. LT: δὲ. L† αὐτοῖς. Ap. *Bow.*:
21. LT: Σταύρου, σταύρου. [ἀ.
23. T²: σταυρῶσαι. [L]T* κ. τῶν
24. LT: Κ. Πιλ. (L²: Πιλᾶτος).
25. R[LH]† αὐτοῖς. LT* τὴν.
26. LT: Σίμωνά cet. R: τοῦ ἐρχ.
27. RGKSH: αἳ καὶ.
29. T: αἱ κοιλ. LT: ἔθρεψαν.
31. T* τῷ. 33. LT: ἦλθον.
34. [L]*'Ο δὲ-ποιοῦσιν (c. *B* al.). T: κλήρους.
35. LT* alt. καὶ. [L]T* σὺν αὐτ.

T: τ. θεοῦ ὁ ἐκλ.
36. T: Ἐνέπαιξαν. [L]T* alt. καὶ.
38. L: ἐπιγέγρ. T*. [L]T* γράμμασιν-Ἑβρ. LT: Ὁ βασ. τῶν Ἰȣδ. οὗτος (L: [οὗτ.] T2* ὁ).
39. T (* λέγων) Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Χρ.;
40. T: ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη.
42. T: ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνήσθητι. [L] T* κύρ.
43. T* ὁ Ἰησ. 44. LT: Κ. ἦν ἤδη.
45. T: τ. ἡλίου ἐκλείποντος· ἐσχίσθη δὲ. [το (T* κ.).
46. LT: παρατίθεμαι et τοῦ-
47s. T: ἐδόξαζεν. LT: θεωρήσαντες. T* ἑαυτῶν.
49. LT: αὐτῷ. L: ἀπὸ μακρόθ. T:
51. LT* κ. et κ. αὐτὸς. [αἱ γυν.
53. RGKSH† αὐτὸ. LT2: ἔθ. αὐτὸν. LT: οὐδεὶς οὔπω.
54: LT: παρασκευῆς.
55. RGKSH: καὶ γυναῖκες.
24, 1. LT: βαθέως (* κ.-αὐταῖς).
3. LT: εἰςελθ. δὲ. T* τοῦ κυρ. Ἰ.
4s. LT: ἀπορεῖσθαι et ἐσθῆτι ἀστραπτέσῃ. T: τὰ πρόσωπα.
10. G1KS: Ἦν δὲ. T*. RGKSH* ἡ (a. Ἰακ.). LT* αἵ.
12. [L2]* (c. *D* al.). T* κείμενα.
17. T* κ. ἐστε. [ἐν Ἱερ.
18. LT* ὁ. [L]† ἐξ αὐτῶν. RLH:
19s. *Dav. Schulz.*: λαοῦ, ὅμως τε.
21. LT† (a. σὺν) κ. T2* σήμ. (ἡ σ.
22. LT: ὀρθριναὶ. [ap. *Bow.*).
23s. T1* alt. καὶ. LT* καὶ (p. καθ.).
27. L: διερμ. T: διερμήνευσεν.
28. T: ἤγγικαν. LT: προσεποιήσατο πορρώτερον.
29. [L]T† (p. κέκλ.) ἤδη.
32. RGKSH† (a. ὡς διήν.) καὶ.
33. LT: ἠθροισμένους.
36. R[K]S[H]† ὁ Ἰησ. L([L2])† in f. ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.
38. T* δια. LT: ἐν τῇ καρδ.
40. *D**. LT: ἔδειξεν.
41. L: κ. θαυμαζ. ἀπὸ τῆς χ.
42. LT* καὶ - κηρίου.
44. T: πρὸς αὐτούς· RGKS[L]H* μου. T† τοῖς (a. προφ.).
46. [L]T* κ. οὕτως ἔδει.
47. T: ἀρξάμενοι. 48. T* δὲ ἐστε.
49. T2: ἐξαπ. R[K]SH† Ἱερȣσ.
50. [L]T* ἔξω. LT: ἕως πρὸς.
51. *D* al. * κ. ἀνεφ. εἰς τὸν ȣ̓ρ.
52. T2* προσκυνήσ. αὐτ. et (53) αἰνȣ̃ντες κ. R[KLH]† ἀμήν.

Ev. Joannis.

1, 1. *Sam. Crell.*: θεοῦ (Ap. 19, 13). *C. F. Bahrdt:* ἦν καὶ ὁ λ.
3s. L: οὐδὲ ἕν. ὃ γέγονεν, ἐν αὐτῷ ζ. ἦν (L2: ἐστιν) c. *CDL*.
9. Ap. *Bow.*: Ὅτι ἦν.
14. *D* al.: πλήρη. 15. Al. p. v. 18.
16. GLT: Ὅτι ἐκ τ. πληρώμ.
18. υἱὸς *. Al.: θεὸς s. θεοῦ s. υἱὸς τ. θ. *Quidam* ap. *Bez.*: ἐ-
19. L† πρὸς αὐτὸν. [κεῖνον.
21. T: Σὺ οὖν τί; Ἠλίας εἶ;
22. LT* οὖν. 24. T* οἱ.
25. RGKSH: οὔτε (bis).
26. T (* δὲ) στήκει.
27. G[L]T* αὐτός ἐστ. et ὃς-γέγ. [L]* ἐγὼ (T pon. p. εἰμὶ).
28. R: Βηθαβαρᾶ.
29. R[KH]† ὁ Ἰωάννης.
30. LT: ὑπὲρ οὗ. 31. LT* τῷ.

36. [L]† in f. ὁ αἴρων τ. ἁμαρτί-
39. LT: μεθερμ. [αν τ. κόσμȣ.
40. T: ὄψεσθε. [L]T† οὖν. R† (a.
42. L: πρῶτον. R† ὁ. [ἦν] δὲ.
43. [L]T* Κ. RLH† δὲ. L: Ἰωάνȣ.
44. GK* ὁ Ἰησ. R pon. p. ἠθέλ.
46. T²* (p. Ἰησ.) τὸν (c. L) et τȣ̃.
50. LT pon. αὐτῷ ([L²]*) p. Ἀπεκρίθη. [L]T¹* κ. λέγει.
51. LT† ὅτι (a. εἶδ.). SLT: ὄψῃ.
52. LT* ἀπάρτι.
2, 8. T: οἱ δὲ ἦν. 10. [L]T* τότε.
11. LT* τὴν. 12. [L]T* alt. αὐτοῦ.
17. [L]T* δὲ. R: κατέφαγέ.
19. T²* ἐν. Ap. Bow.: ἐγὼ ἐγερῶ.
22. R† αὐτοῖς. LT²: ὃν εἶπεν.
24. LT: αυτὸν (pro ἑαυτ.). EGH al.: πάντα. 25. LT* τοῦ.
3, 2. R: πρὸς τ. Ἰησ. 8. L: ἢ πȣ̃.
13. T²* ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρ. (c. BL).
15. L: ἐπ᾽ αὐτὸν. T: ἐν αὐτῷ. [L]T* μὴ ἀπόληται ἀλλ᾽.
17. T²* αὐτȣ̃.
23. Al.: Σαλὴμ s. Σαλλεὶμ.
25. RH: Ἰȣδαίων. Bentl.: Ἰησοῦ. Dav. Schulz.: ἐκ τ. μαθητῶν μετὰ Ἰωάννȣ περὶ τλ.
32. [L]T* καὶ (ab in.).
34. Al.: μέρȣς. [L]T* ὁ θεὸς.
4, 5s. R: Σιχάρ. Al.: Σιχέμ. GSLT: οὗ ἔδ. RGKSH: ὡςεὶ.
9. L: πῖν. Wassenberg.* οὐ γὰρ τλ.
14. LT: διψησει. [L²]* ȣ̓ - δώσω αὐτῷ. [προςκυνεῖν δεῖ.
20. R: ἐν τούτῳ τῷ ὄρει. G¹LT:
21. L: πίστευέ (eti. T, γύν. p. μοι).
22. Beauclarius (bis): οὗ.
27. R: ἐθαύμασαν. 29. 39. T: ἅ.
30. † [L] Καὶ R[K] οὖν.
31. G¹[KL]T* δὲ. 34. LT: ποιήσω.
35s. DEL* ἔτι. Ap. Schulz.: ἤδη. R: τετράμηνόν. RS[L]H† (a. ὁ θερίζ.) καὶ. T conjung.: Ἤδη ὁ θερίζ. (* καὶ a. ὁ σπείρων).
42. [L]* Ὅτι. LT* ὁ Χρ.
43. [L]T* κ. ἀπῆλθεν.
45. LT: ὅσα.
46. † ὁ Ἰησ. R[KH] (a.) S (p.
47. [L]T* αὐτὸν. πάλ.).
50. [L]T* Καὶ. LT² ὃν εἶπεν († c. G¹S ὁ). [LT: αὐτȣ̃.
51. LT: ὑπήντ. T²* κ. ἀπήγγ.
52. T: εἶπον οὖν. LT: ἐχθὲς.
53. LT* (alt.) Ὅτι.
5, 2. Al.: προβατικῇ (* ἐπὶ τῇ). Gersdorf.: ἡ προβ. κολυμβ. ἡ λεγ. Al.: κολυμβήθρα. B: Βηθσαϊδά (al. Βηθζαθά et Βελζεθά).
3s. [L]T* πολὺ. [GK]T* ἐκδεχ.-νοσήματι (c. BC [a prima m.] al.; * A [a pr. m.] L: ἐκδεχ.-κίνησ. D: ἀγγ.-νοσήμ.; alii notarunt). [L]T² † (p. γὰρ) κυρίου. L: οἱωδηποτοῦν.
5. R[L]* καὶ. RGKS[L]H* αὐτοῦ.
7. R: βάλλῃ.
8. RL¹H: ἔγειραι. [L]† καὶ.
10. [L]T† κ. (a. οὐκ). LT† in f. σου.
11. LT: Ὅς δὲ ἀπ. 12. [L]T* ȣ̃ν.
13. T: ἀσθενῶν. Semler. *.
15. T: εἶπεν. [ἀποκτεῖναι
16. RS[L]H† κ. ἐζήτουν αὐτὸν
25. LT: ζήσουσιν. 27. L* (alt.) καὶ.
29. [L]* δὲ. 30. R[KH]† πατρός.
35. R: ἀγαλλιασθῆναι.

36. L: *μείζων*. T[2]: *δέδωκεν*. LT* *ἐ-*
37. T: *ἐκεῖνος*. 44. [L]* *θεοῦ*. [*γώ*.
46. LT[2]: *Μωϋσεῖ*.
6, 2. LT: *ἠκολ. δὲ* et *ἐθεώρων*.
R[KH]† (a. *τὰ*) *αὐτοῦ*.
4. *G. J. Voss.* al. * *τὸ πάσχα ἡ*.
5. SLT: *ἀγοράσωμεν*.
7. LT* *αὐτῶν*. [L]T* *τι*.
9. [L]T* *ἓν*. RGKSH: *ὃ*.
10. [L]T* *δὲ*. 11. LT: *οὖν*. RG
[K]SH† *τ. μαθηταῖς, οἱ δὲ*
μαθ. Al. (ap. *Bez.*) *ἤθελεν*
(eti. *Luth.*; *J. D. Mich.*: *ἦλ-*
13. LT: *ἐπερίσσευσαν*. [*θον*).
14. T[2] * *ὁ Ἰησ*.
15. LT* alt. *αὐτὸν*. 17. L: *οὔπω*.
18. T[2]: *διεγείρετο*. 19. LT: *ὡσεὶ*.
22. L: *εἶδον*. R[K]SH† *ἐκεῖνο,*
εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ. RSH: *πλοιάριον*.
23. LT[2]: *πλοῖα*. T† *τῆς*.
24. R: *κ. αὐτοὶ*. LT[2]: *πλοιάρια*.
32. LT: *ἔδωκεν*.
35. [L]T* *δὲ*. T[2]: *πρὸς ἐμὲ* (eti.
v. 37. 44s. 7,37). L. *πεινάσει*
36. [L]* *με*. [et *διψήσει*.
38. LT: *ἀπὸ*. 39. GKLT* *πατρός*.
40. R: *δὲ*. KLT: *τ. πατρός μου*.
[L]T* *ἐγὼ*. L† *ἐν*. [*τος*.
42. [L[1]]T[1]* *οὖν*. T[2]: *νῦν*. [L]T[2]* *οὐ-*
43. GS[L]T* *οὖν*. 44. R* *ἐν*.
45. R† *τοῦ*. RKH† *οὖν*. S: *ἀκούων*.
47. T[2]* *εἰς ἐμὲ*. 51. LT* *ἣν ἐγὼ δ*.
52. L† *αὐτοῦ*. 54. S[L]† *ἐν*.
55. LT: *ἀληθής* (bis, c. *BCKLT*).
57s. LT: *ζήσει* (T eti. v. 58).
LT: *ἐξ οὐρ*. (* *ὑμῶν*). G[K]T*
63. RGH: *λαλῶ*. [*τὸ μάννα*.
65. LT* *μου*. 68. R[K]H† *οὖν*.
69. R[KH]† *τ. ζῶντος*. GLT: *σὺ*
εἶ ὁ ἅγιος τ. θεοῦ.
71. LT: *Ἰσκαριώτου* (Al.: *ἀπὸ Καριώτου* al.). * *ὢν*.
7, 3. T* alt. *σου*. L: *σου τὰ ἔργα*.
4. L: *αὐτὸ*. [LT: *ὁ ἐμὸς καιρ*.
8. RGKS† *ταύτην*. RLH: *οὔπω*.
9. GKST* *δὲ*. T: *αὐτὸς*.
10. LT *εἰς τὴν ἑορτ*. pon. p. *αὐτοῦ*.
12. RLH† *δὲ*. 15. LT: *Ἐθαύμ. οὖν*.
16. RG[2]T* *οὖν*. 19. L: *ἔδωκεν*.
20. LT* *κ. εἶπε*.
22. RG[1]S: *Διὰ τοῦτο Μ*. [L]* *ἐν*.
23. *Battier.*: *χωλὸν* (pro *ὅλον*).
24. LT: *κρίνετε* (bis).
26. R[H]† (p. *ἐστιν*) *ἀληθῶς*.
28. RGKSLH: *εἰμί· καὶ*. 29. R† *δὲ*.
31. LT: *Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ*
(* *ὅτι* et *τι* et *τούτων*).
32. LT: *οἱ ἀρχιερεῖς κ. οἱ Φ*.
33. R† *αὐτοῖς*. [(bis): *εἶμι*.
34. 36. L† *με* (bis). Nonnulli
39. T[2]: *ὃ*. LT[2]: *πιστεύσαντες* (c.
BL; T: πιστεύσοντες). LT*
ἅγιον. L († *δεδομένον*): *οὔπω*.
40. RGKSH: *Πολλοὶ οὖν ἐκ τ. ὄχ.*
ἀκ. τὸν λόγον ἔλ. T[2]† *Ὅτι*.
41. [L]† *δὲ*. T* *δὲ* (L: *οἱ δὲ ἔλ.*).
44. LT: *ἔβαλεν*. 46. LT* *ὡς-ἄνθρ*.
47. T[2]* *αὐτοῖς*. 49. LT: *ἐπάρατοί*.
50. LT (* *νυκτὸς*) † (p. *αὐτὸν*)
πρότερον.
51. LT: *πρῶτον παρ' αὐτ*. Ap.
Bow. † *τὰ*. [*γείρεται*.
52. LT: *ἐκ τῆς Γαλ. προφ. οὐκ ἐ-*
53-8, 11. [GK]L[T]* (c. *BCTX*
et [spatio vacuo relicto] *LΔ*;

habent [adm. variant. saepeq. notat.] *DGHKMU;* hiant *AF INOPQR).*
53. Al.: εἰς τὰ ἴδια s. εἰς τ. τόπον.
8, 3. RG[K]TH† (a. γυν.) πρὸς αὐτὸν. S: ἐπὶ μοιχείᾳ.
5. S: λιθάζειν († περὶ αὐτῆς).
6. S: κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ. In f. † alii προςποιȣ́μενος al. μὴ προςπ.
8. *U* al. † in f. ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας.
9. RG[K]TH† κ. ὑπὸ τ. συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι et ἕως τῶν ἐσχάτων. S: οὖσα.
10. RG[K]TH† κ. μηδένα θεασάμενος πλὴν τ. γυναικός.
12. LT: περιπατήσῃ. [S* Ἡ.
14. RLTH: καὶ ποῦ.
16. LT: ἀληθινή.
20. R[KH]† ὁ Ἰησ. 21. LT* ὁ Ἰησ.
22. *Tan. Faber*: ἀποξενοῖ.
23. LT: ἔλεγεν. [γώ.
24. 28. *Colomes., Cler.* al.: ὅ τι ἐ-
25. LT* Καὶ. Al.: ὅτι. L: ὑμῖν;
26. LT: λαλῶ. 28. LT* αὐτ. et μȣ.
29. RGKSH† (p. μόνον) ὁ πατήρ.
33. LT: πρὸς αὐτόν·
38. LT: Ἃ ἐγὼ ἑώρ. (* μȣ) et ἃ ἠκȣ́σατε π. τ. πατρὸς (* ὑμῶν).
39. GL: ἐστε. GKST* ἄν.
41. LT (* οὖν) ȣ̓κ ἐγεννήθημεν.
42. GSLT* ȣ̓̃ν. L²† ὁ. 44. R* (pr.) τȣ̃.
45. [L]† ὑμῖν. 46. GSLT* δὲ.
48. GSLT* οὖν.
52. LT* οὖν. R: γεύσεται.
53. R† (p. σεαυτὸν) σὺ.
54. LT: δοξάσω. T: ἡμῶν.
55. L: ὑμῖν. 57. Al.: τεσσαράκ.
59. G[KL]T* διελθ.-οὕτ. (L²*).
9, 4. *BDL*: Ἡμᾶς δεῖ (*L* eti. πέμψ. ἡμᾶς).
6. T³: ἐπέθηκεν. LT† (a. τὸν πηλὸν) αὐτȣ̃. [L]T* τȣ̃ τυφλȣ̃.
7. [L]* νίψαι. *Syr.** ὃ ἑρμ. ἀπεστ. (prob. *Wassenb.*).
8. *Bez.* et *Piscator:* ὅτε. R: τυφλὸς (*Seml.* * utrumq.).
9. [L]T* δὲ. LT† ἔλεγον· [L]T† Οὐχί, ἀλλ' (* Ὅτι). L† δὲ.
10. [L]T† (p. πῶς) οὖν. LT: ἠνεῴχθησάν. R: σοι.
11. [L]T* κ. εἶπ. T† (a. ὕπ.) ὅτι. GLT: εἰς τὸν Σιλωὰμ. LT: οὖν.
12. LT* οὖν. 14. LT: ἐν ᾗ ἡμέρᾳ.
16. LT: Οὐκ ἔστ. ȣ̓̃τος παρὰ θ. ὁ ἄ.
17. LT† ȣ̓̃ν. T²: ἠνέῳξέν (eti. v.
20. L† οὖν. [L]T* αὐτοῖς. [32).
21. LT: αὐτὸν ἐρωτ., αὐτὸς (* T)
25. LT* κ. εἶπ. [ἡλικ. ἔχει.
26. LT: οὖν (* πάλιν).
28. R† οὖν. 29. LT²: Μωυσεῖ.
30. Al.: ἐν γὰρ τȣ́το. LT: ἤνοιξ.
31. LT* δὲ (eti. v. 37).
35. T²: (* αὐτῷ) τȣ̃ ἀνθρώπȣ.
36. LT* κ. εἶπ. RLH* Καὶ.
40. T* Καὶ. 41. [L]T* οὖν.
10, 3. LT: φωνεῖ.
4. T* Καὶ. LT (pro pr. πρ.) πάντα.
5. LT: ἀκολουθήσουσιν.
7. [L]T* ὅτι. 8. RG¹SH: πρὸ ἐμȣ̃ ἦλθ. (contra *ABDKL). D** πάντες. *EGMSΔ** πρὸ ἐμȣ̃.
12s. LT: ἔστιν. *Wassenb.*: κ. ὁ λύκος σκορπίζ. τὰ πρόβ. κ. ἁρπ. αὐτά. [L²]T* in f. τὰ προβ.

-φεύγ. (c. *BDL*). [(c. *BDL*).
14. LT: *γινώσκουσίν με τὰ ἐμά*
16. G (in margine): *γενήσονται*
19. LT* *οὖν*. [(c. *BDLX*).
21. Ap. *Bow*. (c. 2 Codd. Mosq.): *δαιμονιῶν*. T: *ἀνοῖξαι*.
22. T* *καὶ*. 23. R. *τοῦ Σολομῶντος*.
24. *Markland.*: *αἰωρεῖς*.
25. T²: *οὐκ ἐπιστεύσατε*.
26. G (in m.): *ὅτι οὐκ*. [L]T* *καθ. εἶπον ὑμῖν* (quae RG²S[L]H c. antecedd. jung.).
29. T* in f. *μου* (eti. c. [L] v. 32).
33. LT* *λέγοντες·* [*πον*.
34. T²* *ὑμῶν*. LT: *Ὅτι ἐγὼ*. L: *εἶ-*
38. LT: *πιστεύετε* et *γνῶτε κ. γινώσκητε* et *ἐν τῷ πατρί*.
40. LT²: *ἔμενεν*.
11, 12. L: *αὐτῷ οἱ μαθ*. T nonnisi
14. [L]T²* *οὖν*. [*αὐτῷ*.
17. L: *Ἦλθεν . . κ. εὗρεν*.
18. *Wall.*: *πέντε* (cll. Act. 1, 12).
19. LT: *πολλοὶ δὲ*. L: *πρὸς τὴν Μ*. LT²: *Μαριάμ* (eti. v. 28. 31 s. 45; contr. v. 1 s.). T* *αὐτῶν*.
21 s. G²KL* *ἤ*. LT: *οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδ. μου*. [L]T* *Ἀλλὰ*.
24. LT† *ἤ*. 28. T²: *τοῦτο*.
29. LT: *ἠγέρθη*. T²: *ἤρχετο*.
30. LT²: *ἦν ἔτι*.
31. T: *δόξαντες ὅτι ὑπάγει*.
32. T: *μου ἀπέθ*. 37. LT²: *ἐδύνατο*.
39. RGKSH: *τ. τεθνηκότος*.
40. LT: *ὄψῃ*. [*κείμενος*.
41. R[KH]† *οὗ ἦν ὁ τεθνηκὼς*
44. T* *Καὶ* † (p. *ἄφετε*) *αὐτὸν*.
45. R[KH]† *ὁ Ἰησ*. 46. LT²: *ὅ*.
50. LT: *λογίζεσθε*. T²: *ὑμῖν*.
51. LT: *ἐπροφήτ*. 53. L: *ἐβουλεύσ*.
54. T: *Ὁ οὖν Ἰησ*. RGSH: *Ἐφραΐμ*. Al.: *Ἐφρέμ, Ἐφράμ, Ἐφραθᾶ*. T* *αὐτοῦ*.
57. LT* *καὶ*. T²: *ἐντολάς*.
12, 1. [L]T* *ὁ τεθν*. LT† in f. *ὁ Ἰ*.
2. T²† *ἐκ*. R: *συνανακειμ. αὐτῷ*.
4. T: *Λέγει δὲ ὁ Ἰσκαρ., εἷς - αὐ-*
6. T: *ἔχων* (* *κ*.). [*τοῦ, ὁ μέλλ*.
7. LT: *ἵνα εἰς - τηρήσῃ αὐτό*.
12. T²: *ὁ ὄχλ*. 13. LT: *ἐκραύγαζον* ([L] † *λέγοντες*). KT* *ὁ* (a. *βασ*.).
15. LT: *θυγάτηρ*. 16. [L]T* *δὲ*.
17. *AQSXΔ* (prob. *Griesb.*): *ὅτε*.
18. R: *ἤκουσε*. 20. LT²: *προσκυνήσουσιν*. [(a. *λέγουσι*).
22. LT (pro *κ. πάλιν*) *ἔρχεται* † *κ*.
23. T²: *ἀποκρίνεται*.
26. RH† (p. *ἔσται*) *καὶ*.
28. *B*: *μου τὸ ὄν*. *LX*: *σου τ. υἱόν*.
29. L: *ἑστηκώς*. Ap. *Bow.*: *παρε-*
30. T: *Ἀπεκρ. κ. εἶπεν Ἰ*. [*στὼς*.
31. T²* (prius) *τούτου*.
34. T²: *λέγ. σύ·* K* *ὅτι* (a. *δεῖ*).
35. RH: *μεθ' ὑμῶν*. LT: *ὡς* (36).
40. LT: *στραφῶσιν*. L: *ἰάσομαι*.
41. LT: *ὅτι*. 47. LT: *φυλάξῃ*.
49. LT: *δέδωκεν*.
13, 1. LT: *ἦλθεν*.
2. T: *γινομ*. LT: *παραδοῖ*. T (prob. *Griesb.*): *καρδ., ἵνα παραδ. αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώ-*
3. [L]T* *ὁ Ἰησ*. T: *ἔδωκεν* [*της*.
6. T* *καὶ* et (c. L) *ἐκεῖνος*.
8. T* *ὁ Ἰησ*. 10. LT: *εἰ μὴ* (L¹: [*εἰ μὴ τ. πόδας*]).
11 s. LT† *Ὅτι*. pon. *καὶ* a. *ἀναπ*.

18s. T²: τίνας ἐξελ. et ἵνα πιστ. ὅτ.
20. LT: ἄν τινα. 22. T* οὖν.
23. R* ἐκ. 24. LT: Π. κ. λέγει αὐτῷ· Εἰπέ, τίς ἐστιν περὶ οὗ λέγει.
25. LT: ἀναπεσὼν. K: οὖν.
T (* δὲ) † (p. ἐκεῖνος) οὕτως.
26. [L]T† οὖν. L: ἐμβάψας. T: βάψω τὸ ψ. κ. δώσω αὐτῷ. βάψας οὖν τὸ ψ. λαμβάνει κ. δίδ. Ἰούδα Σ. Ἰσκαριώτου (c. *BCL* al.).
30s. LT: ἐξῆλθεν εὐθύς. GKS* (alt.) οὖν. K: νὺξ ὅτε ἐξῆλθε. *A*.
32. [L]T* Εἰ - αὐτῷ. [ὕστερον.
36. LT (* alt. αὐτῷ) ἀκολουθ. δὲ
38. LT: Ἀποκρίνεται Ἰησ. et φωνήσῃ et ἀρνήσῃ.
14, 2. † ὅτι L (ὑμῖν. ὅτι πορ.) T (ὑμῖν· ὅτι τλ., ubi al. in f.:
3. LT* (alt.) καὶ. [ὑμῖν;).
4. [L]* ἐγὼ. [L]T* κ. et οἴδατε.
5. L* καὶ. LT (* δυνάμεθα): οἴδαμεν (L: οἴδ. τ. ὁδ.).
7. T: ἂν ᾔδειτε. [L]T* sq. καὶ. [L]* alt. αὐτόν.
9. L: Τοσούτῳ χρόνῳ. LT* alt. καὶ.
10. T: ἃ ἐ. λέγω. [L]T* ὁ (a. ἐν ἐμ.). T* αὐτὸς. [L]T† in f. αὐτοῦ.
11. R† (p. ἐμοί) ἐστιν. T²* μοι.
12. LT* μου. 13. T²: αἰτῆτε.
14. [L]† με. 15. T²: τηρήσετε.
16. LT: ἵνα μεθ' ὑμ... ᾖ. [στίν.
17. [L]T* αὐτὸ (alt.) et δὲ. LT: ἐ-
19. T²: ζήσετε. 20. [L]T²* ὑμεῖς.
22. GKST: καὶ τί. [τρός.
23. LT: ποιησόμεθα. 24. T²* πα-
28. R† εἶπον· (a. πορ.). [L]T* μου.
30. R† τούτου. G (in marg.): εὑρήσει. Al.: εὑρίσκει.

31. [L]* καὶ. LT: ἐντολὴν ἔδωκέν.
15, 4. LT: μένητε et (v. 6.) μένῃ. G (in m.): αὐτὸ. G¹KS: τὸ πῦρ.
7. LT: αἰτήσασθε et (8) γένησθε.
10. LT²* (tert.) μου. 11. LT: ᾖ.
14. LT: ἃ. 16. T²: αἰτῆτε.
21. LT: εἰς ὑμᾶς.
22. 24. LT: εἴχοσαν et ἐποίησεν.
16, 3. R† ὑμῖν. [τῶν).
4. L: ὥρ. αὐτῶν (eti. T², * alt. αὐ-
7. G¹SL† (p. γαρ) ἐγὼ. T²: οὐ
10. T²* μου. [μὴ ἔλθῃ.
13. LT: εἰς τ. ἀλήθ. πᾶσ. LT²* ἂν (T²: ἀκούσει).
15. R: λήψεται. 16. LT: οὐκέτι. [L]T* ὅτι - πατέρα.
17s. LT (* ἐγὼ) Τί ἐστιν τοῦτο.
19. GT* οὖν. 20. LT* (alt.) δὲ.
22. LT: νῦν μὲν λ. ἕξετε et ἀρεῖ.
23. [L]T* ὅτι. LT: ἄν τι (pro ὅσα ἂν). T: δώσ. ὑμ. ἐν τ. ὀν. μ.
25. GKS[L]T[H]* ἀλλ'. LT: ἀπαγγελῶ.
27. LT¹* τοῦ. T: πατρὸς. 28. LT:
29. [L]T* αὐτῷ. LT† ἐν. [ἐκ.
31. KLTH: πιστεύετε·
32. LT* νῦν. T: κἀμὲ.
33. GKS: ἔχετε (pro ἕξ.).
17, 1. LT: ἐπάρας.. εἶπεν· * sq.
3. T²: γινώσκουσιν. [καὶ.
4. LT: τελειώσας (c. *ABCL*).
6. LT: ἔδωκας (bis et v. 7s.) et τετήρηκαν. T: κἀμοὶ.
8. [L]* κ. ἔγν. 10. *J. D. Mich.*: δεδοξάσομαι. [*Seml.*).
11. LT: κἀγὼ. R: οὓς. Al.: ὃ (ὡς
12. LT* ἐν τῷ κόσμ. T²: ᾧ δέδ. († c. [L] καὶ a. ἐφύλ.)

19. [L]* ἐγὼ. 20. R: πιστευσόντων.
21. [L]T* (alt.) ἕν. [μεν.
22. LT: Κἀγὼ et ἔδωκας. T* ἐσ-
23. LT* (alt.) κ. D al.: ἠγάπησα.
24. LT: πατήρ (eti. v. 25). T: ὃ.
L: ἔδωκας. LT: δέδωκας.
18, 1. R: τῶν Κέδρων.
4. LT: ἐξῆλθεν κ. λέγει·
5. T* ὁ Ἰησ. 6. LT* ὅτι.
10. T: ὠτάριον. 11. R† σου.
13. LT: ἤγαγον. [L]T* αὐτὸν.
14. LT: ἀποθανεῖν.
15. KL* ὁ (a. ἄλλος).
16. T²: ὁ γνωστὸς τῦ ἀρχ.
18. LT: ἦν δὲ κ. ὁ Π. μετ' αὐτῶν.
20. [L]T* αὐτῷ. LT: λελάληκα.
R († τῇ) ὅπου πάντοθεν. S:
21. LT: ἐρωτ. (bis). [πάντοτε.
24. RLH† οὖν. Al.: δὲ s. Καὶ.
28. G²LT: πρωΐ et ἀλλὰ (* ἵνα).
29. LT† (p. Πιλ.) ἔξω. T: φησίν.
30. T: κακὸν ποιῶν. [prius).
31. LT* (alt.) ὖν. ([L]T¹ eti.
34. LT* αὐτῷ. L: Ἀπὸ σεαυτῦ.
37. * T (prius) [L] (alt.) ἐγω.
40. T* πάντες.
19, 3. LT († ab in. κ. ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν): ἐδίδοσαν.
4. GKT* οὖν. L: Κ. ἐξῆλθ.
6. RT* αὐτόν. 7. LT* ἡμῶν. R† τοῦ. KLT: υἱὸν θ. ἑαυτὸν.
10. G¹[K]* οὖν. 11. [L]T† αὐτῷ. LT: παραδούς (quo jure?).
12. LT: ἐκραύγαζον.
13. LT: τῶν λόγων τῦτ. (* τῦ).
14. LT: ὥρα ἦν ὡς ἕκτη. DLX al. (Chron. alex. ad Joannis adeo ἰδιόχειρον, aliis ad signorum στῖ [στίγμα, = 6] et γάμμα commutationem provocantibus): τρίτη (G in marg.).
15. T: Ἐκραύγ. οὖν ἐκεῖνοι·
16. T²* δὲ (LT¹: οὖν). LT* κ. ἤγαγον. R: ἀπήγ.
17. LT† (p. βαστ.) αυτῷ (* αὐτῦ). T²* ὃς λ. † δὲ. L²: ὃ λ.
18. *Bentlej.*: κ. ἐκεῖθεν. (Ap. 22, 2).
23s. T²: ἄραφος. LT²* ἡ λέγυσα.
25. *Wieseler*. ita interpung. ut ab utraque Maria distinguantur Jesu mater et (Salome Zebedaei) matertera.
26. [L]T* αὐτῦ. G²KLT: ἴδε (LT
28. G [in m.]: ἰδὼν. [eti. v. 27).
29. LT (* οὖν): μεστόν· σπόγγον ὖν μεστὸν τ. ὄξυς ὕσσ. (L: ὑσ.) τλ. *Bochart.*: ὕσσωπον. *Camerar.*: ὑσσῷ τῳ (τινι) s. ὑσσῷ προπεριθ. *Heins.*: ὑσσωτῷ. Ap. *Er. Schmid.*: ὑσσοδίῳ. *Toup.*: ξυστῷ.
30. T* ὁ Ἰησ. 31. R: ἐκείνη.
35. R* κ. (a. ὑμ.). 38. LT (* ab in. bis ὁ) in f.: αὐτῦ et (v. 39) αὐτὸν. R: ὡσεὶ. *Markland.*: ἑ-
40. G¹KS† ἐν. [κατέρων.
20, 11. RG¹SH: πρὸς τὸ μνημ.
14. RH† Καὶ. [LT* ἔξω.
16. G¹S[L]T† Ἑβραϊστί.
17. *B*: *Μή ἅπτυ μυ* (al. * μυ). *Gersdorf.*: *Ἅπτυ μυ* s. *Μῦ ἅπτ.* *Schulthess.*: *Σύ μυ ἅπτ.* (fortasse: *Μή· μῦ ἅπτ.* cll. Mt. 28, 10). *Vogel.*: *Μὴ οὐ πτόου.* [L]T* μυ (a. πορ.).

18. LT: ἀγγέλλ. Ap. *Bow.*: ἀπαγγελῦσα.
19. LT* (prim.) τῶν et συνηγμ.
20. LT: κ. τὰς χεῖρ. κ. τὴν πλ.
21. T* ὁ Ἰησ. [αὐτοῖς.
23. LT: ἐάν (bis) et ἀφέωνται.
25. LT² (alt. l.): τόπον (c. *A*).
28s. RS† Καὶ. R† (p. με) Θωμᾶ.
30. LT* αὐτῦ. 31. [L]† αἰώνιον.
21, 1. T²* ὁ Ἰησ. 3. [L]† (a. ἐξῆλθ.) καὶ. R: ἀνέβ. LT* εὐθύς.
4. L: ἐπὶ τὸν αἰγ. (c. *ACDLMX*).
5. [L] * ὁ Ἰησ. 6. LT: ἴσχυον.
11. LT: εἰς τ. γῆν. 12. T* δὲ.
13. GKLT* ὖν. 15s. L (ter.): Ἰωάνυ (T²: Ἰωάννυ). LT: πλέον.
17. [L]* κ. (a. εἶπ.). T² (* ὁ Ἰ.) προ-
18. [L]† (p. οἴσ.) σε. [βάτιά.
20. LT* δὲ. 21. LT²† οὖν.
24. L† ὁ. *Bez.*: οἴδεν.
25. *s. tanq. προςθήκη notatur a nonnull. L²T: ἅ. *Markland.*: χωρήσειν s. χωρῆσαι ἂν. *Mich. Weber.* * τὰ γραφ. βιβλ.

Acta Apostolorum.

1, 4. Al.: συναυλιζ. *Hemsterhus.*: συναλιζομένοις.
6. LT: ἠρώτων. 8. μυ (* alt. ἐν).
10. LT: ἐσθήσεσιν λευκαῖς.
14. R[K]S[H]† κ. τῇ δεήσει. LT*
15. LT: ἀδελφῶν. [alt. σὺν.
16. LT* ταύτην. 17. R: σὺν.
18. R† τῦ. 19. LT: Ἀκελδαμάχ.
20. LT: λαβέτω. 21. LT: χρ. ᾧ.
23. LT: Βαρσαββᾶν. 25. LT: τόπον et ἀφ᾽ ἧς. *A*: δίκαιον. *Ve-*
26. LT: αὐτοῖς. [*nema*: ἀΐδιον.

2, 1. LT: πάντες ὁμοῦ.
2. LT: καθεζόμενοι.
3. L: κ. ἐκάθισεν. Al.: ἐκάθισαν.
7. KSLT* (prius) πάντες. LT* πρὸς ἀλλήλ. L: Οὐχ (T: Οὐχὶ).
9. *Lorin.* et *Erasm.*: Ἰνδίαν. *Casp. Barth.*: Ἰδυμαίαν. *Mangaeus*: Κιλικίαν. Ap. *Bow.*: Λυδίαν. Al. (cll. 1 Pt. 1, 1): Βιθυνίαν.
12. T: διηπορῦντο. LT: τί θέλει.
13. R: χλευάζ. 17. R: ἐνύπνια.
20. L* ἢ et (acc. T) sq. τὴν.
22. LT* (in f.) καὶ. 23. LT (* λαβόντες): χειρὸς. Ap. *Bow.*: προσπαίξαντες s. προπαίξ.
24. *D* al.: ᾅδυ. [RG¹: ἀνείλετε.
25. LT²: προορώμην.
26. LT: ηὐφράνθη. 27. εἰς ᾅδην.
30s. RSH† (a. καθ.) τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χρ. LT* τὸν θρ. R[K]SH† (p. κατελ.) ἡ ψυχὴ αὐτῦ. LT: ὔτε ἐγκατελείφθη . . ὔτε.
33. G²LT* νῦν. L† (p. ὑμ.) καὶ.
36. R: ὅτι κύρ. κ. Χρ. αὐτὸν ὁ θ.
37. LT: τ. καρδίαν. 38. LT* ἔφη (c. *B*; *AC*: φησιν p. Μεταν.) LT: ἐν τῷ ὀν. et τῶν ἁμαρτ.
39. LT: οὓς ἂν. [ὑμῶν.
40. RGSH: διεμαρτύρετο. LT† (p. παρεκ.) αὐτῦς.
41. LT* ἀσμένως. † ἐν.
42. [L]† ἐν. LT* (alt.) καὶ.
43. LT: Ἐγίνετο. 44. T: πιστευσαντες (* ἦσαν et καὶ).
47. } LT (* τῇ ἐκκλ.) καθ᾽ ἡμ. ἐπὶ
3, 1. } τὸ αὐτό. Πέτρος δὲ κ. Ἰ.
6. [L]T* ἔγειραι κ. 7. LT† αὐτόν.

8. [L]T* κ. (a. αἰν.).
10. LT: δὲ. T: αὐτὸς.
11. R: τ. ἰαθέντος χωλȣ͂. L: Σολομῶντος (eti. 5,12).
13. L† (eti. a. Ἰσ. et Ἰακ.) θεὸς. R* μὲν. LT* αὐτὸν.
18. LT pon. αυτȣ͂ p. τὸν Χρ.
20. R: προκεκηρυγμένον.
21. R: στόμ. πάντων ἁγ. αὐτȣ͂ προφ. [K]T* ἀπ' αἰῶνος. L: τῶν ἁγ. ἀπ' αἰῶνος αὐτȣ͂ προφ.
22. R† γὰρ. LT* πρὸς τȣ̀ς πατ.
23. L: ἐξολεθρευθήσ.
24. R: προκατήγγειλαν.
25. R* οἱ et ἐν. [αὐτῶν.
26. R[KH]† Ἰησȣ͂ν. T* ὑμῶν. L:
4, 4. LT (* ὁ) ὡς. 5. LT: ἐν Ἱερȣσ.
6. L: Ἅννας cett. 7. GKS* τῷ.
8. LT* τȣ͂ Ἰσρ. 11. LT: οἰκοδόμων.
12. LT: οὐδὲ. 14. LT: τε.
15. LT: συνέβαλλον. [σθαι.
16. L: ποιήσωμεν. LT: ἀρνεῖ-
17. L* ἀπειλῇ. 18. LT* αὐτοῖς τὸ.
20. LT: εἴδαμεν.
21. *Hemsterhus*: καὶ διὰ τὸν λ.
22. LT: γεγόνει.
24. LT* ὁ θεὸς. Al.: σὺ εἶ ὁ θ.
25. L: ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ πνεύμ. ἁγίου στόμ. τλ. (c. *ABE*; alii al.). R: τοῦ παιδός.
27. R* ἐν τῇ πόλει τ.
29. L: ἔφιδε. 30. LT* σου.
31. LT: τ. ἁγίȣ πν. 32. L* ἡ (bis).
33. *Heum.* et *Clarisse* pon. p. v. 31. (prob. *Wassenb.*). [L] † Χρ.
34. L: τις ἦν. 35. L: διεδίδετο.
36. LT: Ἰωσὴφ (c. *ABDE*) et ἀπὸ.
5, 1. LT: Σαπφείρῃ (c. *BD*).
2. LT: συνειδυίης (* αὐτȣ͂).
5. LT* ταῦτα. 8. LT: πρὸς αὐτὴν.
9. LT* εἶπε. 10. LT: πρὸς τ. πόδ.
12. *Heum.* et *Clar.* (prob. *Wassenb.*) p. πολλά pon. vv. 15 s. 14. 12 extr. 13. 17. [ναρίων.
15. LT: κ. εἰς (pro κατὰ) et κλι-
16. LT* εἰς. 18. LT* αὐτῶν.
19. LT* τῆς. T: ἀνοίξας.
20. *Junius*: τῆς ὁδοῦ ταύτ.
23. LT* μὲν. R† (a. ἑστῶτ.) ἔξω. LT: ἐπὶ τῶν θυρ.
24. LT* ἱερεὺς κ. ὁ.
25. R[KH]† λέγων.
26. LT: ἦγεν (* ἵνα). 28. LT* Οὐ.
32. T* αὐτȣ͂. L: ἐν αὐτῷ. LT* δὲ.
33. LT: ἐβούλοντο.
34. LT (* τι) τ. ἀνθρώπȣς.
36. *D* al. † (p. ἑαυτόν) μέγαν. RGSH: προσεκολλήθη. Al.: προσετέθη. LT: ἀνδρ. ἀρ. ὡς.
37. LT* ἱκανὸν.
38. LT: ἄφετε. *Wassenb.* p. αὐτȣ̀ς transpon. e v. 39. μήποτε τλ.
39. LT: δυνήσεσθε καταλ. αὐτȣ́ς.
40. T* αὐτούς. 41. R† αὐτοῦ.
42. LT: τὸν Χρ. Ἰησ.
6, 3. L: δή (* ἀδελφ.). LT* ἀγ. R: καταστήσωμεν.
5. L: πλήρης (c. *ACDE*).
7. Al.: τ. Ἰȣδαίων. *Casaub.* (prob. *Valck.*): καὶ τῶν ἱερ. (sc. τι-
8. R: πλήρ. πίστεως. [νές).
9. *Bez. Cler.* (probb. *Reland.* et *Valck.*, c. Vers. *armen.*): Λιβυστίνων. L* κ. Ἀσίας.
13. R[K]: ῥήμ. βλάσφημα (ut v. 11). R† (p. ἀγ.) τȣ́τȣ.

15. KLTH: πάντες.
7, 1. LT * ἄρα.
3. [L]T* alt. ἐκ. G[1]LTH† τὴν.
10. RG[1]S: ἐξείλετο.
11. LT: *Αἴγυπτον.*
12. RGKSH: σῖτα ἐν *Αἰγ.*
13. LT: ἐγνωρίσθ. L* τοῦ. T: αὐτοῦ.
14. G[K]SLT* alt. αὐτοῦ. *Bez.* et *Grot.* * πέντε. *Masson.* commutationem suspicatur signorum (OE: 75. et CΞ: 66; cll. Gen. 46,26s.). *Bertram.:* πάντας. *L. Cappell.:* πάντως.
15. LT: *K.* κατέβη.
16. R: ὃ. *Bez.* (prob. *Wassenb.* al.)* *Ἀβρ.* *Mas.* et *Cler.:* Ἰακὼβ. *Dn. Heins.:* ρ' [100] ἀμνῶν (ex Lxx. Gen. 33,19). RGKS: Ἐμμὸρ. *Grot.:* Ἐφρὼν (Gen. 23,8). L† ἐν (eti. T, *τοῦ).
17. LT: ὡμολόγησεν.
18. L† (p. ἔτ.) ἐπ' *Αἴγυπτον.*
19. LT (* alt. ἡμῶν): τὰ βρ. ἔκθ.
20. *Hammond.* et *Jun.:* τῇ θέᾳ (adspectu; cll. Ebr. 11,23). R[KH]† in f. αὐτοῦ.
21. LT: Ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ.
22. T: πάσαν τὴν σοφ. LT* alt. ἐν.
25. T* αὐτοῦ.
26. RGSH: δέ. *Valck.:* ἄλλοις. L: συνήλλασσεν. LT* ὑμεῖς.
27. LT: ἐφ' ἡμῶν. 28. LT: ἐχθὲς.
30. LT* κυρίου. [αὐτ.
31. GKS: ἐθαύμαζε. [K]LT* πρὸς
32. LT* ὁ θεὸς (a. Ἰσ. et Ἰακ.).
33. LT: ἐφ' ᾧ. 34. LT: αὐτοῦ et ἀποστείλω. [κεν σὺν.
35. LT (†κ. a. ἄρχ.): ἀπέσταλ-
36. R: *Αἰγύπτου.* L: ἐν τῇ *Αἰ.*
37. LT: εἶπας (* κύριος et αὐτοῦ ἀκούσ.). G[K]SLTH* prius ὑ-
39. L† ἐν. T: τῇ καρδ. [μῶν.
40. LT: ἐγένετο.
43. LT (* ὑμῶν) Ῥεφάν (*A:* Ῥαιφάν, *B:* Ῥομφᾶ. *D:* Ῥεφάμ).
44. KLT* prius ἐν. 46. LT: οἴκῳ.
48. R[K]† ναοῖς.
51. L: καρδίαις. *Jun.:* ἀντείπετε.
52. LT: ἐγένεσθε.
56. LT: διηνοιγμένους. [ξαντος.
57. *Battier.* (prob. *Valck.*): κρά-
59. *Bentl.* et *Valck.* † θεὸν.
8, 1. LT: δὲ (pro τε, eti. v. 6).
2. L: ἐποίησαν. 5. LT† τὴν.
7. LT: Πολλοὶ . . ἐξήρχοντο (c. *ABCE; D:* πολλοῖς).
8. LT: Ἐγέν. δὲ πολλὴ χαρὰ.
9. LT: ἐξιστάνων. 10. RK* καλουμ.
12. LT* τὰ. 13. GKS: δυνάμεις κ. σημεῖα μεγάλα γινόμενα.
16. RGKSH: οὔπω.
17. LT: ἐπετίθεσαν.
18. GSLTH: Ἰδὼν.
21. G[2]LT: ἔναντι. 22. LT: τ. κυρίου.
25. LT: ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσολ. et εὐηγγελίζοντο.
26. L: πορεύθητι. *Wassenb.** *Αὕτ.* ἐστ. ἔρ. Al.: *Αὐτή.*
27. LT* τῆς. L* alt. ὃς.
28. T: δὲ (* utroq. κ.) et ἀναγινώσκων. L: ἀνεγίνωσκέν τε.
32. T: κείραντος.
33. LT* (pr.) αὐτοῦ et δὲ.
37. *G[K]SLT[H]; qui hab (*E* al.) valde variant. [ριεστρ.
9, 3. LT: ἐξαίφν. τε et ἐκ. L: πε-

5s. LT* κύρ. εἶπ. GKSLT[H]* (ab *Erasm.* profecta) σκληρ.-αὐτόν († [exc. H] ἀλλὰ a. Ἀνάστηθι). LT: ὅ τι.
7. LT: ἐνεοί. *Valla* et *Jun.* (ob 22,9): θεωρ. μὲν τὸ φῶς μηδέ-
8. LT: ἠνεῳγμ. et ȣ̓δὲν. [να δὲ ἀκ.
11. L: Ἀνάστα.
12. LT (* ἐν ὁράμ.) τ. χεῖρας.
13. LT: ἤκȣσα.
15. LT: τῶν ἐθνῶν τε κ. βασ.
16. *J. D. Mich.:* ὑπέδειξα.
18. LT: ἀπέπεσαν et ὡς (* c. G²K παραχρ.).
19. R[K]† (p. δὲ) ὁ Σαῦλ.
20. R: τὸν Χρ.
24. RGKS: Παρετήρȣν τε τὰς π.
25. LT pon. αὐτὸν († αὐτȣ̃) p. καθῆκαν.
26. R[KH]† ὁ Σαῦλ. LT: ἐν Ἱερ. ἐ-
27. *Valck.:* αὐτȣ̃. [πείραζεν.
28. LT: εἰς Ἱερ. (* sq. κ. et Ἰησ.).
29. *A* al.: Ἕλληνας.
30. LT* alt. αὐτὸν. [εἶχον cett.
31. RGKSH: Αἱ . . ἐκκλησίαι . .
33. T: κραββάτȣ (L: κραβάττȣ).
35. LT: Λύδδα (eti. v. 32). RGKSH: Σάρωνα (al. Σαρωνᾶν s. Ἀσσάρωνα).
36. *Reuchl.:* Ταβιὰ s. Ταβία (2Chr. 24,1). *Luth.:* Tabea.
37. LT† τῷ.
38. LT: Μὴ ὀκνήσῃς . . ἡμῶν.
10, 1. G²LT* ἦν et (v. 2.) τε.
3. *Valck.:* ὅς εἰδ. L† περὶ.
4. LT: ἔμπροσθεν. 5. L: Σιμ. τινα.
6. R† in f. ȣ̃τος λαλήσει σοι, τί σε δεῖ ποιεῖν (ex 9,6).
7. R: τῷ Κορν. LT* αὐτοῦ.
10. RGSH: ἐκείνων. LT: ἐγένετο.
11. R[K]† ἐπ' αὐτὸν. LT* δεδεμ. κ.
12. RG[K]S[H]† (a. κ. τὰ ἑρπ.) κ. τὰ θηρία (transpos. τ. γῆς p. τετράπ.) ex 11,6. [πάλιν.
14. LT: καὶ ἀκ. 16. RGKSH: κ.
17. *Valck.* † (p. ἐν ἑαυτῷ) γενόμενος (*D:* ἐγένετο).
19. R: ἐνθυμȣμ. [K]T* τρεῖς.
20. G²LTH: ὅτι.
21. R[K]† τ. ἀπεσταλμένȣς ἀπὸ τȣ̃ Κορν. πρὸς αὐτὸν. [τῆς).
23. R (pro ἀναστ.) ὁ Πέτρος (†
24. LT: Τῇ δὲ ἐπ. 25. RK* τοῦ.
30. LT* νήστ. κ. RGKSH† ὥραν.
32. LT* ὅς παραγ. λαλήσει σοι.
33. LT: ἀπὸ τ. κυρίου.
36s. L (* ὃν) ἀρξάμενος [γὰρ] (vv. 35ss. var. interpunct.).
39. R[K]† ἐσμὲν p. ἡμ. R* ult. κ.
42. LT: οὗτος. 44. L: ἔπεσεν.
45. L: οἱ συνῆλθ. 47. LT: ὡς.
48. LT: ἐν τ. ὀν. Ἰησ. Χρ. βαπτ.
11, 2. LT: Ὅτε δὲ et Ἱερȣσ.
7. LT: δὲ καὶ. 8. R† πᾶν (e 10,14).
9. LT* μοι. 11. L: ἦμεν.
12. L: διακρίναντα. T* c. μηδὲν.
13. LT: δὲ. R[KH]† (p. Ἰόπ.)
16. GKSL† τοῦ. [ἄνδρας.
17. LT* δὲ. 18. L: ἐδόξασαν. LT:
19. L: Στεφάνȣ. [Ἄρα.
20. GKSLT: ἐλθόντες. L: ἐλάλ. κ. R: Ἑλληνιστάς.
21. LT† (a. πιστ.) ὁ.
22. L* διελθεῖν. 23. L† τὴν.
25. LT* ὁ Βαρν. (c. [K]) et (bis)
26. LT: αὐτοῖς κ. [αὐτὸν.

28. L: ἐσήμαινεν. RGKSH: μέγαν..ὅςτις κ. ἐγ. R[KH]† in f. Καίσαρος.
12, 3. LT: Ἰδὼν δὲ. R* αἱ.
5. L: ἐκτενῶς. LT: περὶ.
6. LT: προαγαγεῖν αὐτὸν.
8. LT: δὲ et Ζῶσαι.
9. LT* αὐτῷ. 10. LT: ἠνοίγη.
11. R: ἐξείλετο. 12. *Jun.* et *Hammond.*: Σπεύδων (it. 14,6: σπεύδοντες). [παν.
13. R: τοῦ Πέτρ. 15. LT (bis) εἶ-
17. T* alt. αὐτοῖς. LT: εἶπέν τε.
19s. LT* τὴν. R[KH]† ὁ Ἡρώδ.
23. GKSL* τὴν. 25. LT* alt. καὶ.
13, 1. LT* τινες.
2. R: τόν τε Βαρνάβ.
4. LT: Αὐτοὶ (* bis τὴν).
6. R* ὅλην et (c. GKS) ἄνδρα. Al.: Βαριησουάν et Βαριησοῦ eti. Βαριηού (*Luth.*: Barjehu).
8. *Heins.* et *Scalig.*: ὃ μάγος. *Valck.*: ἀποστρέψαι.
9. RGKSH† κ. (a. ἀτενίσ.).
11. R† τοῦ. LT: ἔπεσεν.
13. RGKS† τὸν. 14. LT: τ. Πισι-
15. RGKSH* τις. [δίαν.
17. GKST* Ἰσρ. LT: Αἰγύπτου.
18. GKSLT: ἐτροφοφόρησεν.
19s. R: κατεκληροδότησεν. L: ὡς ἔτ. τετρ. κ. πεντ., κ. μετὰ ταῦτα ἔδ. *Bez:* τριακοσίοις (τʹ pro υʹ).
21. L: Κεὶς et Βενιαμείν.
23. R: ἤγειρε.
25. LT: Τί ἐμὲ. KSH: εἶναι;
26. L: ἡμῖν ὁ λ. LT: ἐξαπεστ.
29. R: ἅπαντα. 31. RG²* νῦν.

33. L: τέκν. ἡμῶν. RSH: δευτέρῳ
35. LT: Διότι. [(var. ordine).
39. LT* καὶ et τῷ.
40. LT* ἐφ' ὑμᾶς. 41. RG: ᾧ οὐ μή.
42. *Griesb.**. R: Ἐξ. δὲ ἐκ τ. συναγωγῆς τῶν Ἰουδ., παρεκ. τὰ ἔθνη εἰς. *Scalig.* et *Casaub.*: σαββάτων. *Camerar.*: σαββάτου.
43. [K]S* αὐτοῖς. R: ἐπιμένειν.
44. RLH: δὲ. R: ἐρχομένῳ.
45. LT: λαλουμένοις (* ἀντιλ. κ.).
46. RGKSH: δὲ. 50. R† (p. γυν.) κ.
51. LT* αὐτῶν. 52. LT: τε.
14, 2. LT: ἀπειθήσαντες.
3. R† κ. (a. διδόντι).
6. L† εἰς (a. Λύστρ.).
8. *Jun.*: Λυστρίοις. R[K]† ὑπάρχων (a. ὃς). RH: περιεπεπατήκει. LT: περιεπάτησεν.
9. LT: ἤκουσεν. 10. LT* τῇ. L† (a. Ἀνάστ.) Σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνόμ. τοῦ κυρ. Ἰησοῦ Χρ. R: ἥλ-
11. LT: τε. 12. LT* μὲν. [λετο.
13. LT: τε. *Valck.*: τοῦ (sc. ναοῦ) τοῦ Δ. R† (p. πόλ.) αὐτῶν.
14. R: εἰςεπήδησαν.
15. RGKSH† (bis) τὸν.
17. LT: καίτοι. RGKSH: ἀγαθοποιῶν. † (p. οὐρανόθ.) R ἡμῖν, GKSLH ὑμῖν. GKSLH in f.: ὑμῶν.
18. L† in f.: διατριβόντων αὐτῶν κ. διδασκόντων. [κέναι.
19. LT: νομίζοντες αὐτ. τεθνη-
21. LT: Εὐαγγελιζόμενοί (rep. bis
26. *Hemsterhus.*: ἦσαν. [εἰς).
27. LT: ἀνήγγελλον.

28. R[K]† (p. δὲ) ἐκεῖ.
15,1.LT:περιτμηθῆτε (rep.τῷ).
2. T: δὲ. R: συζητήσεως.
3.*Jun.*:προςπεμφθ. Ap.*Wetst.*: ἐκπεμφθ. L: τήν τε Φ.
4. LT: Ἱεροσ. παρεδέχθησαν.
6. T: τε. 7. LT: ὑμῖν.
8. LT* alt. αὐτοῖς.
11. R (* τȣ͂) Ἰησ. Χρ.
14. RG[K]S[H]† ἐπὶ (a. τῷ).
17s. L (sine parenth.) *AD Vlg.*; GST *(BC)*: ὁ ποιῶν ταῦτα [R † πάντα] γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. Διὸ τλ.RKH:Γνωστὰ ἀπ' αἰῶν. ἐστι τ. θεῷ πάντα τ. ἔργα αυτ.
20.L* ἀπὸ et prius τοῦ. *Bentl.*: (prob. *Ernestio*): χοιρείας (al. πορκείας). Vett. multi (eti. v. 29) * κ. τ. πνικτȣ͂ [ob Lev. 17,13] † [e Mt. 7,12] κ. ὅσα μὴ θέλȣσιν (θέλετε) ἑαυτοῖς γίνεσθαι, ἑτέροις μὴ ποιεῖν.
22.LT: καλȣμ. Βαρσαββ. (1,23).
23s. LT* τάδε et κ. οἱ et λέγ.-νόμ.
25.LT: ἐκλεξαμένοις. 28. T* τȣτ. *Salmas*: ἐπ' ἀναγκῆς τȣτων. *Bentl.*: ἐν ἀγάπαις τȣτων. *Heumann*: ἐπαναγκεστάτων.
29. LT: πνικτῶν. Cf. v. 20.
30. LT: κατῆλθον. 32. R: δὲ.
33. RKH: ἀποστόλȣς.
34.LT*(ABEGH)**. 36.R† ἡμῶν.
37. LT: ἐβȣλετο. GKSLTH† κ. (p. συμπαραλ.).
38. LT: συμπαραλαμβάνειν.
39. LT: δὲ. 40. LT: τ. κυρίȣ.
16,1.L: δὲ κ.(rep.εἰς). R:γ.τινος.
3.L:πάντ. ὅτι Ἑ. ὁ πατὴρ αὐτ. ὑπ.
4.LT: παρεδίδοσαν (* alt. τῶν) et
6. LT: Διῆλθον. [Ἱεροσ.
7. LT(† δὲ) πορευθῆναι (R: κατὰ τὴν Βιθ. et * Ἰησ.).
9. LT (* τῆς) † κ. (p. ἑστώς).
10. *Jun.*: προκέκλ. LT: ὁ θεὸς.
11. LT (* τῆς) δὲ.
12. LT: κἀκεῖθεν εἰς (* alt. τῆς). *Crell.* et *Cler.* πρώτης (pro πρώτη τῆς, cll. Liv. 45,29). Ap. *Bow.*: καὶ κολωνία.
13. LT: τ. πύλης. L: ἐνομίζομεν προσευχὴν. *Jun.*: ἠδίζετο.
15. LT: μένετε.
16. LT († c. G¹ τὴν) πύθωνα.
17. GKST: ἡμῖν. 18. LT* τῷ.
19. L* δὲ. *Jun.*: ἐξέλιπεν.
22.LT²:περιρήξ. 24.LT:λαβὼν.
26. LT: ἠνεῴχθησαν δὲ.
27. L† τὴν. 31. LT* Χρ.
32.RGKSH:καὶ π.(σὺν:*ABCD*).
34. T* αὐτȣ͂.
36. L* τȣτȣς. LT: ἀπέσταλκαν.
38. LT: Ἀπήγγ. (* κ.).
39. LT: ἀπελθεῖν ἀπὸ.
40. R: εἰς τ. Λ. LT: ἰδ. παρεκ.
17, 1. LT* ἡ. [τȣς ἀδ.
2. LT: διελέξατο (*AB; DE*: διε-
3. L* ὁ (T eti. sq.,). [λέχθη).
4.*Mang.*:προσεκολλήθ.L:κ.Ἑλλ.
5. R† (p. οἱ) ἀπειθȣ͂ντες. GK: Προςλαβ. δὲ οἱ Ἰȣδ. [S† οἱ ἀπειθ.] τῶν ἀγορ. LT: κ. ἐπιστ. τῇ et: προαγαγεῖν.
10.LT* τῆς. 11. *Markl.*: εὐμενέστεροι. L* τὸ. *Piscator*: συγ-
13.LT† κ. ταράσσοντες. [κρίν.
14.LT:ἕως. *Markl.*: Θεσσαλίαν.

L: ὑπέμεινεν. T: ὑπέμεινάν τε.
15. LT: καθιστάνοντες (* sq. αὐ-
16. LT: θεωροῦντος. [τὸν).
18. G[1]SLT: δὲ καὶ. T* αὐτοῖς.
19. *Toup.*: Οὐ δυνάμ. L* alt. ἤ.
20. LT: τίνα θέλει.
21. LT: ηὐκαίρ. ἢ λ. τι ἢ ἀκ. τι κ.
23. LT: ὃ .. τοῦτο. 25. LT: ἀν-
θρωπίνων. *BG*: κατὰ πάντα.
26. LT(*αἵματος): παντὸς προς-
ώπου. R: προτεταγμ.
27. GKSLTH: τ. θεὸν. *D*: τὸ
θεῖον. LT: ἢ εὕρ. καίγε.
30. LT: πάντας et (31) καθότι.
32s. LT: σου περὶ τ. κ. πάλιν. Οὕ-
34. Ap. *Bow.*: ἕτεραι. [τως.
18, 1. LT* δὲ et ὁ Παῦλ.
2. LT: ἀπὸ τ. Ῥώμ.
3. LT[2]: ἠργάζ. LT: τῇ τέχνῃ.
5. R: τῷ πνεύματι (*Seml. Griesb.*
utrumq.*). LT† (p. Ἰουδ.) εἶναι.
7. LT: εἰςῆλθεν. *Syr.* al.: Τίτου.
E: Τίτου (*B*: Τιτίου) Ἰούστου. *Ar.*:
Τιτ. υἱοῦ Ἰούστ.
9. T* ἐν νυκτὶ. 11. LT: δὲ.
12. LT: ἀνθυπάτου ὄντος.
14. LT (* οὖν): ἀνεσχόμην.
15. LT: ζητήματά (* γὰρ).
17. LT* οἱ Ἕλλ. 19. LT: Κατήν-
τησαν. L: ἐκεῖ. LT: διελέξατο
20. LT* παρ' αὐτοῖς. [(cf. 17, 2).
21. LT: ἀποταξάμενος κ. εἰπών·
Πάλιν ἀνακάμψω — θέλον-
τος, ἀνήχθη (c. *ABE*).
23. LT: στηρίζων. [πελλῆς.
24. Al. Ἀπολλώ, Ἀπολλώνιος, Ἀ-
25. *Sherlok, Markl.* al. (cll. v. sq.):
οὐκ ἀκριβ. LT: τὰ π. τοῦ Ἰησ.
26. LT: Πρ. κ. Ἀκ. et τὴν ὁδ. τ. Θ.
19, 1s. LT: κ. εὑρεῖν .. εἶπέν τε
(* εἶπον et v. 3. πρὸς αὐτούς·).
4. G[2][K]LT* μὲν et Χρ.
6. LT* τὰς. 7. T. δώδεκα.
8. LT* τὰ et (v. 9.) τινός.
10. R[K]† Ἰησοῦ. [αὐτῶν.
12. LT: ἀποφέρ. R: ἐξέρχ. ἀπ
13. KLT: τινες καὶ τῶν. R: Ὁρ-
κίζομεν. [πτὰ (* οἱ).
14. L: τινος. LT pon. υἱοὶ p. ἑ-
15. LT† αὐτοῖς· 16. LT: ἐφαλόμ.
RGKSH: κ. κατακυρ. αὐτῶν ἴσχ.
17. L: ἔπεσεν. 21. L: διελθεῖν.
23. L: οὐχ ὀλίγ. 24. L: παρεῖχε.
25. LT: ἡμῖν. 26. L† (p. ἀλλὰ) καὶ.
27. LT: εἰς οὐθὲν λογισθήσεται,
μέλλει τε κ. καθ. τῆς μεγαλ.
Castellio: μᾶλλον δὲ.
29. LT* ὅλη († c. KS τῆς).
33. LT: συνεβίβ. T: προβαλόντ.
34. R: Ἐπιγνόντων.
35. LT: ἀνθρώπων. R† (p. μεγ.)
37. R: θεὰν. L: ἡμῶν. [θεᾶς.
38s. R: ἀγοραῖοι. LT: περαιτέρω.
40. G[1]T† (p. οὗ) οὐ. LT† περὶ.
20, 1. LT († παρακαλέσας a.
ἀσπασ.): πορεύεσθαι.
4. R* Πύῤῥ. *Heringa*: Δερβ. δὲ
5. LT† δὲ. [Τιμ.
7. R: συνηγμ. τ. μαθητῶν τοῦ κλ.
8. R: οὗ ἦσαν. 9. LT: καθεζόμ.
11. LT† τὸν. 13. LT: ἐπὶ τὴν Ἄ.
14. LT: συνέβαλλεν.
15. LT: ἄντικρυς (* κ. - Τρωγ.,
† δὲ a. ἐχομένῃ).
16. G[2]LT: Κεκρίκει et εἴη. [τῶν.
18. L† (p. αὐτόν): ὁμοῦ ὄντων αὐ-

19. R† (a. δακρ.) πολλῶν.
21. T*(pr.) τὸν. L* alt. τὴν. LT* Χρ.
23. R* μοι. 24. L: ἔχω, οὐδὲ ποιῦμαι. T: οὐδ. λόγυ ποιῦμαι τ. ψυχ. LT* (pr.) μυ et μετὰ χ.
25. RGKSH† in f. τ. θεῦ.
26. LT: εἰμι (pro ἐγώ).
28. LT* οὖν. GLT: ἐκκλ. τ. κυρίυ (c. *ABCDE* al.; *GH:* κυρ. κ. θεῦ. Alii al.). R: διὰ τῦ ἰδ. αἵμ. (Ebr. 13,12). *Knapp.:* ἐκκλ. ἣν περιεποιήσατο αὐτὸς [ὁ θεὸς] διὰ τῦ αἵμ. τῦ ἰδίυ [υἱῦ].
29. LT* γὰρ et τῦτο.
32. LT (*ἀδελφ. et ὑμῖν) οἰκοδομ.
33. L* (pr.) ἤ. 34s. R† δὲ. L: αὗται πάντα· ὑπέδειξα.
21, 1. R: Κῶν. L* sq. τὴν.
3. LT: κατήλθομεν. [πιβαίν.
4. LT: Ἀνευρ. δὲ. L: αὐτοῖς. LT: ἐ-
5s. LT: προσευξάμενοι ἀπησπασάμεθα. L: ἐνέβημ. T: ἀνέβ. *Valck.* (e vestigiis Codd.): Κ. ἀπεσπάσμεθα ἀλλήλων κ. ἐπέβημεν.
8. R† (a. ἦλθ.) οἱ περὶ τ. Π. et τῦ
10. LT* ἡμῶν. [(a. ὄντος).
11. LT: δήσ. ἑαυτῦ τ. πόδ. κ. τ. χ.
13. LT: Τότε ἀπεκρ. L† (p. Π.) κ. εἶπεν·
14. LT: Τῦ κυρ. τὸ θ. γινέσθω.
15. RGS: ἀποσκ. *Jun.:* ἀνασκευ-
17. LT: ἀπεδέξ. [ασάμενοι.
20. G²KLTH: τ. θεόν. L: εἰπόντες. LT: ἐν τοῖς Ἰυδ.
21. LT* πάντας.
22. T* δεῖ πλ. συνελθ. et γάρ.
24. L: ἐπ' αὐτὺς. R: γνῶσι.
25. L: ἀπεστ. LT* μηδ. - μὴ et
28. RGKSH: πανταχοῦ. [alt. τὸ.
31. LT: τε et συγχύνεται.
32. L: λαβὼν. LT: ἑκατοντάρχας.
33. LT* ἂν. 34. LT: ἐπεφώνυν et μὴ δυναμένυ δὲ αὐτῦ.
36. LT: κράζοντες.
22, 1. R: νῦν. 3. LT* μέν. *Hemsterhus.:* τὸν πατρ. νόμον.
7. RGSH: ἔπεσον.
9. LT* κ. ἔμφοβοι ἐγέν.
12. L: εὐλαβὴς (T*).
16. R: ὄν. τῦ κυρίυ. 18. LT* τὴν.
20. LT: ἐξεχύνετο. R[KH]† (p. συνευδ.) τῇ ἀναιρέσει αὐτῦ.
22. R: καθῆκον. 23. LT: τε.
24. G¹S: αὐτὸν ὁ χιλ. εἰςάγ. (R: ἄγεσθαι). LT: εἶπας. *Hemsterhus.:* ἀνετάσεσθαι.
25. R: προέτεινεν. [τοντάρχης.
26. R† (p. λέγ.) Ὅρα. LT: ἑκα-
27. R† (p. μοι) εἰ. 28. L: δὲ (T*).
30. LT: ὑπὸ. R[K]† ἀπὸ τ. δεσμῶν. GKSLTH: συνελθεῖν.. πᾶν τὸ συνέδρ. (* αὐτῶν).
23, 5. LT† Ὅτι (a. Ἀρχ.).
6. LT: υἱὸς Φαρισαίων.
7. L: εἰπόντος. LT* alt. τῶν.
8. L* μὲν. LTH: μήτε (bis).
9. LT: ἀναστ. τινὲς τῶν Φαρ. R† in f.: μὴ θεομαχῶμεν.
10. L: φοβηθεὶς. LT: ἀπάγειν.
11. R[K]† Παῦλε. [στροφὴν.
12. R: ποιήσ. τινες τῶν Ἰυδ. συ-
13. RGKSH: πεποιηκότες.
15. RG¹[K]S† (p. ὅπ.) αὔριον. RGKSH: πρὸς ὑμᾶς.
16. ST: τὸ ἔνεδρον.

18. 22. RGKSH: νεανίαν.
20. LT: μέλλων. 22. T²: ἐμέ.
23. L: δεξιοβόλȣς.
25. L: ἔχȣσαν. Ap. *Bow.*: τρόπον.
27. LT: ἐξειλάμην (* αὐτόν).
28. LT: τε ἐπιγνῶναι.
30. LT* μέλλειν. L: ἐξ αὐτῶν (* ἐξαυτῆς) (T* ὑπὸ τ. Ἰȣδ.). LT: λέγ. αὐτȣ̀ς ἐπὶ σȣ̃ (* Ἔῤ-[ῥωσο).
31. LT* τῆς.
32. LT: ἀπέρχεσθαι.
34. R[K]† (p. δὲ) ὁ ἡγεμὼν.
35. LT: κελεύσας (* τε).
24, 1. LT: μετὰ πρεσβ. τινῶν.
3. LT: διορθωμάτ. *Wakefield.* † (p. ἀποδεχ.) σε.
4. *Hemsterhus.*: συντόνως.
5. LT: στάσεις.
6-8. LT* καὶ - σέ (c. *ABGH* al.).
9. R: συνέθεντο.
10. RGKSH: δὲ. LT: εὐθύμως.
11. LT: ἐπιγνῶναι. R† ἤ. L: δώδεκα et εἰς Ἱερ.
12. LT: ἐπίστασιν. [νυνὶ.
13. LT: οὐδὲ († σοι p. δύν.) et
14. RH* alt. τοῖς (LT eti. ἐν).
15. RGKSH† (p. ἔσ.) νεκρῶν.
16. *Pricaeus* et *Jun.*: Ἐν τȣ́το (*Wassenb.*: Ἐν δὲ τ.). RGS: δὲ (pro καὶ).
18. SLT: ἐν αἷς. R* δὲ.
20. R: εἴ τι. LT* ἐν ἐμοὶ.
21. LT: ἐφ᾽ ὑμῶν.
22. R: Ἀκȣ́σας δὲ ταῦτα ὁ Φ. ἀνεβάλ. αὐτȣ̀ς. LT: εἴπας.
23. LT* τε. R: τηρ. τὸν Π. RGKSH† (p. ὑπηρ.) ἢ προςέρχεσθαι.
24. R† αὐτȣ̃ (L· τῇ ἰδίᾳ γυν.). SLT: Χρ. Ἰησ.
25. GSLT* ἔσεσθ. 26. R: δὲ κ. RG²[KH] † (a. διὸ) ὅπως λύσῃ
27. LT: χάριτα. [αὐτόν.
25, 2. LT: τε. RGKSH: ὁ ἀρχ.
4. Iid.: ἐν Καισ. Ap. *Bow.*: ἐκεῖ πορεύεσθαι.
5. LT: ἄτοπον (pro τȣ́τῳ).
6. R: ἡμέρας πλείȣς ἢ δέκα.
7. LT† αυτὸν (a. οἱ). RK: αἰτιάμ. LT: καταφέρ. (* κατὰ τȣ̃ Π.).
8. LT: τȣ̃ Π. ἀπολογȣμένȣ.
9. LT: κριθῆναι. 11. LT: μὲν οὖν.
15. LT: καταδίκην. [πώλειαν.
16. RG¹KSH† (p. ἄνθρ.) εἰς ἀ-
18. LT: ἔφερον. L† in f. πονηράν (T: πονηρῶν).
20. LT: τούτων. 21. LT: ἀνα-[πέμψ.
22. LT* ἔφη et Ὁ δὲ.
23. LT* (pr.) τοῖς et οὖσι.
24. RGKSH: πᾶν. L: βοῶντες.
25. LT: κατελαβόμην (* sq. κ.). RGKSH† in f. αὐτόν.
26. RGKSH: τι γράψαι.
26, 1. LT: περὶ σεαυτοῦ.
3. LT* σου. 4. RGKSH* τε.
6. Iid.: τῆς πρὸς. RG²* ἡμῶν.
7. LT: ἐγκ. ὑπο Ἰȣδ., βασιλεῦ (* Ἀγρ.). R† τῶν. [7, 14.
8. KLTH: Τί ἄπιστ. (*;) cf. Mt.
10. LT† τε (p. πολλ.). RK* ἐν.
12. *Jun.*: Ἐν αἷς. LT* (pr.) καὶ et τῆς παρὰ.
14. RGKS: δὲ. L* ἡμῶν. LT: φων. λέγȣσαν πρός με τῇ Ἑβρ.
15. LT: εἶπα († κύριος a. εἶπεν).
17. LT rep. ἐκ. RG¹S: νῦν (pro ἐγώ).

20. LT: πρ. τε κ. L: ἐν Ἱερ. (*εἰς).
22. LT: ἀπὸ. RGS: μαρτυρϐμ.
23. LT: τῷ τε λ. 24. LT: φησίν·
25. LT† Παῦλος. 26. LT* οὐδέν.
28. LT (* ἔφη): ποιῆσαι.
29. LT (* εἶπεν): μεγάλῳ.
30. R† Κ. ταῦτα εἰπόντος αὐτϐ
32. LT: ἐπικέκλητο. [(*sq. τε).
27, 2. KLT: μέλλοντι. L† (p.
3. LT: πορευθέντι. [πλ.) εἰς.
5. LT: Μύῤῥα. Al. Λύστρα.
Grot.: Λίμυρα.
7. Heins.: προσελῶντος.
8. T: Λασέα. L: Ἄλασσα.
9. Castellio: νηνεμίαν. [χος.
10. R: φόρτου. 11. R: ἑκατόνταρ-
12. LT: πλείονες. SLT: ἐκεῖθεν.
13. RS: Ἆσσον s. Ἄσσον (c. Vlg.).
14. LT: εὐρακύλων.
16. LT: Καῦδα (al. Κλαύδα, Κλαύδαν). J. D. Michael.* τῆς.
18. LT: τε. 19. LT: ἔῤῥιψαν.
21. RGKSH: δὲ (ab in.). [μὶ).
23. LT pon. ἄγγ. in f. († ἐγώ p. εἰ-
27. LT: ἐπεγέν. L: προσανέχειν.
29. L: μήπω. T: μήπου. RGKSH: εἰς. R: ἐκπέσωσιν.
30. L: πρῴρης. 33. προσλαμβάν.
34. R: προσλαβεῖν. LT: ἀπὸ. RK: πεσεῖται.
35. LT: εἶπας. 37. LT: Ἤμεθα.
39. LT: ἐβϐλεύοντο.
40. LT: ἀρτέμωνα. 41. LT: ἐπέκειλαν. L: πρῷρα ἐρ. ἔμενεν.
42. R: διαφύγοι. [LT* τῶν κυμ.
28, 1. LT: ἐπέγνωμεν.
2. RGKSH: δὲ. L: ἅψαντες.
3. RGKSH* τι. LTH: ἀπὸ. ST: δι-
5. ST: ἀποτιναξάμενος. [εξελθ.
8. LT: δυσεντερίῳ. 10. LT: τὰς
12. L: ἡμέραις τρισίν. [χρείας.
14. LT: παρ' αὐτοῖς. 15. ἦλθον.
16. LT: εἰσήλθομεν et (* ὁ στρατοπ.) ἐπετράπη τῷ Π.
17. R: τὸν Π. 19. LT: κατηγορεῖν.
23. L: ἦλθον. LT* τὰ.
25. LT: ὑμῶν. 26. R: εἰπέ.
27. AE: ἐπιστρέψϐσι. AG: ἰάσο-
28. LT† (a. τὸ) τοῦτο. [μαι.
29. LT*. 30. G[K]SLT[H]* ὁ Π.

Ep. ad Romanos.

1, 8. LT: περὶ. 13. R: καρπόν τινα.
16. R[K]† τοῦ Χρ. [L]* πρῶτον.
19. R: Ὁ γὰρ Θ. 24. LT* καὶ.
25. Jun.: ἠσεβάσθησαν.
27. LT: δὲ et ἄρσενες.
29. G²LT* πορνείᾳ (al., eti. * πονηρίᾳ, transp.). LT: κακ. πονηρ. πλεον.
31. LT* ἀσπόνδους.
2, 5. K† κ. (a. δικαιοκρισίας).
8. LT* μὲν. G²KLTH: ὀργὴ κ. θυμ.
13. LT* (bis) τϐ. 14. LT ποιῶσιν.
16. Transpon. Mich. et Wassenb. p. v. 12., al. p. v. 5. L: ᾗ.
17. R: Ἴδε (s. Ἰδὲ) σὺ. LT* τῷ.
3, 2. LT* γὰρ.
8. Ap. Bow.: ἔτι ποιήσωμεν.
9. Venema: προέχομεν; Valck.: Τί ϐν προεχώμεθα;
11. *L pr., [L] alt. ὁ. LT¹: συνίων (H: συνιών).
14. [L]† (p. στόμα) αὐτῶν.
22. L* Ἰησ. et κ. ἐπὶ πάντας.

25. LT* (pr.) τῆς.
26. LT† τὴν (a. ἔνδειξιν).
28. GKSLTH: γὰρ et δικ. πίστει.
29. R: ȣ̓χὶ δὲ κ. 30. LT: εἴπερ.
31. RGKS: ἱστῶμεν.
4, 1. LT: εὑρ. Ἀβρ. τ. προπάτορα
2. LT* τὸν. 4. R† τὸ. [ἡμ. κ. σ.;
9. [L]* ὅτι. 11. LT* alt. καὶ.
12. *Bez.** τοῖς. *Bowyer.*: τοῖς κ. στοιχ. RKS† τῇ (S: τ. πίστεως τῆς ἐν τλ.).
13. R[K]† τȣ̃ (a. κόσμου).
15. LT: ȣ̃ δὲ. 17. *Mang.*: εἰς ὄντα.
18. L: ἐφ' ἐλπίδι.
19. LT* οὐ. [L]T* ἤδη.
21. T* (pr.) καὶ. 22. [L]* καὶ.
5, 1. SL: ἔχωμεν. 2. LT* τῇ πίστ.
6. *B: Εἴγε, I: Εἰ δὲ, FG: Εἰς τί γὰρ* (pro Ἔτι γὰρ). GL rep. ἔτι p. ἀσθ. (c. *ABCDFG*).
14. Nonnulli * μὴ.
16. *DEFG* al.: ἁμαρτήματος.
17. T: ἐν ἑνὶ παραπτ. (L: [ἐν τῷ] ἑνὶ π.). [L]* τ. δωρεᾶς.
6, 1. G²LT: ἐπιμένωμεν.
11. R† (p. μὲν) εἶναι et in f. (acc. [K]) τῷ κυρίῳ ἡμῶν.
12. G nonnisi ὑπακ., S: ὑπακ. αὐτῇ (* rell.). R: αὐτῇ ἐν τλ.
13. L: ὡσεὶ. 15. LT: ἁμαρτήσωμεν.
19. *Markland.*: παρεστήσατε.
21. L† (p. τὸ) μὲν.
7, 6. R: ἀποθανόντος (*Bez.*; ex vitio? *Seml.* *utrumq.). *DEFG:* τ. θανάτȣ. [L]* ἡμᾶς.
10. G²K: αὐτὴ. 13. LT: ἐγένετο.
14. RKH: σαρκικός (adv. *ABC DEFGI;* cll. 1Cor. 3,1. Ebr. [7,16).
15. T* (pr.) τοῦτο.
18. LT: οὔ (* εὑρίσκω).
20. LT* (pr.) ἐγὼ. 21. * *Homberg.* τὸν νόμ., *Hemsterhus.* τὸ καλόν. Al.: τὸν καλὸν (cll. v. [16).
25. LT: Χάρις (e 6,17?).
8, 1. Ap. *Bow.*: ἄρα ȣ̃ν. * H (*A Syr. Vlg.*) ἀλλὰ κατὰ πνεῦμ., G[K]SLT (*BCFG*) μὴ - πν.
2. *Bow.*: τῆς ἐν Χρ. *J. D. Mich.*: καὶ τῆς ζωῆς.
3. Alii pon. comma a. κατέκρ.
11. LT: τὸν Ἰησ. (* τὸν a. Χρ., cui L† [Ἰησ.]). GKSH (*DE FGI*): διὰ τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ πνεῦμα (adv. *ABC*).
15. *Heins.*: ὅ (sc. ἐστι) πατήρ.
19.21. *Jun.*: ἀπολύτρωσιν... ὅτε.
23. T* ἡμεῖς. L: [ἡμεῖς] κ.
24. L* καὶ. [ἡμῶν.
26. LTH: τῇ ἀσθενείᾳ. LT* ὑπὲρ
28. L† ὁ θεὸς (p. συνεργ.) et τὸ.
33. KLH: δικαιῶν; (it. v. 34 [acc. T¹] ἡμῶν;). [L]† (p. Χρ.) Ἰησ. LT* (pr.) καὶ. [L]T* (alt.) κ.
36. GSLTH: ἕνεκεν.
38. R pon. ȣ̓́τε δυνάμ. p. ἀρχαί.
9, 3. LT: ἀνάθ. εἶναι αὐτὸς ἐγὼ.
4. L: ἡ διαθήκη.
5. Post σάρκα pon. comma RG² KH, punct. LT; item nonnulli alterutr. p. πάντων. *Schlichting.* (probb. *Crell.* et *Tayloro*): ὧν ὁ ἐπὶ π. θ.
11. LT: φαῦλον. R: τȣ̃ θ. πρόθ. *J. D. Mich.*: λαλȣ̃ντος.
12. LT: ἐῤῥέθη (eti. v. 26).

16. LT: ἐλεῶντος. [γὰρ.
19. LT: μοι ἒν· Τί ἒν ἔτι. R[L]*
20. LT: Ὦ ἄνθρ. μενοῦνγε.
22ss. RGKLTH absq. apodos.
27. LT: ὑπόλειμμα.
28. LT* ἐν - συντετμημ.
31. LT* (alt.) δικαιοσύνης (c. *ABDEFG* [*C* hiat] *Copt. It.*).
32s. RGKSH † (p. ἔργ.) νόμȣ et (p. προςέκ.) γὰρ et (a. ὁ πιστ.) πᾶς.
10, 1. RGKSH† ἡ (a. πρὸς). R: ὑπὲρ τȣ̃ Ἰσραὴλ ἐστιν (quod ἐστιν eli. † [KH]).
3. G²LT* (alt.) δικαιοσύνην.
5. L: ἐν αὐτῇ. 14s. RGKSH: ἐπικαλέσονται. LT: πιστεύσωσιν . . ἀκȣ́σωσιν . . κηρύξωσιν (* τῶν εὐαγγελιζ. εἰρήν. et
17. L: Χριστȣ̃. [τὰ).
20. [L]† (p. Εὑρέθην) ἐν.
11, 1. [L]† ὃν προέγνω.
2. R† in f. λέγων. 3. LT* (pr.) καὶ.
6. GSLT[H]* εἰ δὲ ἐξ ἔργ. - ἐστ. ἔργον (c. *ACDEFG* al., Latt. omnibus). *B* in f.: ἐστὶν χάρις.
7. R: τούτου.
13. LT: δὲ († ἒν p. μὲν).
19. G²KSLH* οἱ. [φρόνει.
20. LT: ἐκλάσθησαν. L: ὑψηλὰ
21. L* μήπως. R: φείσηται.
22. LT (alt. loco): ἀποτομία et χρηστότης θεȣ̃.
25. LT: ἐν ἑαυτοῖς. 26. LT* (alt.)
30. G²KLT* καὶ. [καὶ.
31. [L]† (a. ἐλεηθ.) νῦν.
12, 2. LT: συσχηματίζεσθαι et μεταμορφȣ̃σθαι (* ὑμῶν).
3. *Venema* † τι (p. ὄντι).
5. LT: τὸ δὲ.
11. G (*D*[a pr.m.]*FG*; eti. *Luth.*):
15. LT* καὶ. [τ. καιρῷ.
17. L († [ἐνώπιον τȣ̃ θεȣ̃ κ.] p. καλὰ) T: ἐνώπ. τῶν ἀνθρ.
20. T* οὖν. L: Ἀλλὰ ἐὰν.
13, 1. L: ὑπὸ. R[KH]† ἐξȣσίαι. GKSLH* τȣ̃.
3. LT: τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ, ἀ. τῷ κα-
7. LT* οὖν. [κῷ.
9. R[K] † (p. κλέψ.) ȣ̓ ψευδομαρτυρήσεις. LT: ἐν τῷ λόγῳ τ. [sq. ἐν τῷ L. includ.] et σεαυτ.
12. LT: ἐνδυσ. δὲ. *ADE*: ἔργα.
14, 1. Ap. *Bow.*: διὰ λογισμῶν.
3. LT: ὁ δὲ μὴ ἐσθίων.
4. RGKSH: δυνατὸς γάρ ἐστιν (adv. *ABFG*; *CDE*: δύναται). LT: ὁ κύριος.
6. LT* καὶ - φρονεῖ (c. *ABCDE FG* al.). R* (sq.) Καὶ.
8. L: ἀποθνήσκομεν (bis).
9. RGKS† (a. ἀπέθ.) καὶ. RH† (p. ἀπέθ.) κ. ἀνέστη. R: ἀνέ-
10. LT: τ. θεȣ̃. [ζησεν.
12. L (* οὖν) ἀποδώσει [τ. θεῷ].
14. R: δι' ἑαυτȣ̃. 15. LT: γὰρ.
18 G²LT: ἐν τȣ́τῳ. LT* (pr.) τῷ.
19. L: Ἆρα . . διώκομεν . . εἰς ἀλλ.;
21. T* ἢ σκ. ἢ ἀσθ. (c. *Kopp. Was-*
22. L† (a. ἔχεις) ἣν. [*senb.*).
15, 2. R† γάρ. 3. LT: ἐπέπεσαν.
4. LT (alt. l.): ἐγράφη. G¹LT rep.
7. R: ἡμᾶς. LT† τȣ̃. [διὰ.
8. LT: γὰρ (* Ἰησ.). L: γενέσθαι.
11. L† λέγει· LT: ἐπαινεσάτω-
12. *J. D. Mich.*: λαῶν. [σαν.

15. L: τολμηροτέρως. LT* ἀδελφ.
17. LT† τὴν et (c. GKSH) τὸν.
19. R: πν. θεȢ. 20. L: φιλοτιμȢ-
22. L: πολλάκις. [μαι.
24s. LT: ὡς ἄν. GKSLTH* ἐλεύσ. πρὸς ὑμ. et (exc. L) γάρ. L: Σπ., (ἐλπ. γὰρ - ἐμπλησθῶ) νυνὶ δὲ τλ. LT: ἀφ᾽ ὑμῶν.
29. RKH† τȢ εὐαγγελίȢ τȢ.
31. LT (* alt. ἵνα) ἡ δωροφορία et ἐν Ἱερ.
32. L: ἐλθὼν (* sq. κ.). LT: κυρίȢ Ἰησ. T* κ. συναναπ. ὑμ.
33. [KL]T* ἀμήν.
16, 2. RG1S: αὕτη. 3. R: Πρί-
5. R: τ. Ἀχαΐας. [σκιλλαν.
6. LT: Μαρίαν et ὑμᾶς.
7. LT: γέγοναν. 15. Al. ἸȢνίαν, Νηρέαν, Ὀλυμπίαν (Ὀλυμ-
16. R* πᾶσαι. [πεῖδα).
18. G1: Χρ. ἡμῶν. R: ἡμ. ἸησȢ Χρ.
19. LT: ἐφ᾽ ὑμ. Ȣν χ. (* τὸ et μὲν).
20. R[K]† in f. ἀμήν.
21. LT: Ἀσπάζεται. 24. LT *.
25-27. G pon. p. 14,23 (c. A [hab. bis] I et codd. minuscc. fere omnibus et provocatione ad παλαιὰ ἀντίγραφα).
27. L† τ. αἰώνων. S[K]LT* (eti. in rell. epp.) subscript.

Ep. I. ad Corinth.

1, 1. [L] * κλητὸς. [L* τε.
2. LT pon. τῇ Ȣσῃ ἐν Κ. p. ἸησȢ.
12. *Bow.*: ΚρίσπȢ (coll. v. 14. Act. 18,8).
13. LT: περὶ. 14. L† μου.
15. LT: ἐβαπτίσθητε.
20. LT* τούτου.
22. GKSLTH: σημεῖα.
23. R: Ἕλλησι. 25. L* in f. ἐστί.
28. [K]SLT* (ult.) κ. 29. RH: αὐ-
30. RGSH: ἡμῖν σοφ. [τȢ.
2, 1. *AC* al.: τὸ μυστήριον.
2. GKSLT (* acc. H τȢ) τι εἰδέν.
4. R[KH] † (a. σοφ.) ἀνθρωπίνης. Al.: ἐν πειθοῖ. *Vulcan.* et *Alberti*: ἐν πειθοῖ κ. *Jun.*: ἐν πειθȢς. *Valck.* (c. *Chrysost.* al.): ἐν πειθανοῖς. *Grot.*: ἐν πειστοῖς.
9. LT: ὅσα ἡτοίμ. 10. LT* αὐτȢ.
11. RGKSH: Ȣδεὶς οἶδεν.
13. *Bentl.* (a. πνεύμ.): ἀδιδακτοῖς. R[K]† ἁγίȢ. *Jun.*: πνευματικῶς συγκ. s. ἀνακρίνοντες.
15. LT* μὲν. [L]T† τὰ.
16. L: κυρίȢ (bis).
3, 1. RKSH: σαρκικοῖς (cf. R. 7,14).
2. GKSLTH* καὶ. R: ἠδύνασθε
3. LT* κ. διχοστασίαι. [et οὔτε.
4. LT: οὐκ ἄνθρωποί (c. *ABCD EFG Vlg. It* al.).
5. LT: τί (bis) rep. ἐστιν. RGKSH: Π... Ἀπ. RK† (a. διάκ.)
10. LT: ἔθηκα. [ἀλλ᾽ ἤ.
11. R: Ἰησ. ὁ Χρ. LT: Χρ. Ἰησ.
12. LT* τοῦτον. 13. *Jun.* pluresq. al.: ὅτε. LT† (p. πῦρ) αὐτὸ.
14. R: μένει. 17. LT: αὐτὸν.
22. LT* ἐστίν.
4, 1. *J. D. Mich.* † (a. ὡς) ἀν-
2. LT: Ὧδε. [θρώπȢς.
6. L: Ἀπολλὼν. LT: ἃ (* φρονεῖν). *Erasm.* al.: φυσιοῖσθε. *Jun.*: φυσιωθῇ.
8. KS: , , · T: · · · LH: ; ; ;

9. LT* (pr.) ὅτι. 11. LT: γυμνιτ.
13. T: δυσφημέμ. 17. L: Χρ. Ἰησ.
5, 1. R† (p. ἔθν.) ὀνομάζεται.
2. R: ἐξαρθῇ. 3. LT* ὡς.
4. LT* (bis) Χρ.
5. L: τȣ̃ κυρ. [ἡμῶν Ἰ. Χρ.].
7. R† οὖν. LT* ὑπὲρ ἡμ. R: ἐθύθη.
10. LT* (pr.) καὶ. RGKSH: ἢ ἅρπ. LT: ὠφείλετε.
11. R: ἢ πόρνος. 12. LTH* καὶ.
13. R: κρίνει. (GKSTH: κρινεῖ.). GSLTH* καὶ. RG[1]KS: ἐξαρεῖτε. *Hammond.: πόρνον.*
6, 2. GKSLTH† Ἢ. [δεὶς σοφ.
5. L: λαλῶ. R: οὐκ ἔστιν. LT: οὐ-
7. R: ἐν ὑμῖν. 8. LT: τοῦτο.
10. LT* οὐ (a. κληρονομήσ.).
11. *Com. Stollbergius: τίνες ἦτε;* L† [ἡμῶν] et Χρ.
14. R: ὑμᾶς. LT: ἐξεγείρει.
15. *L. Bos: ἆρα οὖν.*
20. G[K]SLT[H]* καὶ - θεοῦ.
7, 3. R: τ. ὀφειλομένην εὔνοιαν. [L]* δὲ. [et συνέρχεσθε.
5. R: σχολάζητε († τ. νηστείᾳ κ.)
7. LT: δὲ et (bis) ὁ.
8. R[K]† (p. αὐτοῖς) ἐστίν.
10. L: χωρίζεσθαι.
11. *Bentl.* † (p. χωρισθῇ) ἤ.
12s. RGKSH: αὐτὴ et αὐτὸς et
14. RGKSH: ἀνδρί. [αὐτόν.
17. R: ὁ θεός . . ὁ κύρ.
18. LT (alt. l.): κέκληταί τις.
22. LT* καὶ. 24. R† τῷ.
28. RGKSH: γήμῃς. [L]* ἡ.
29. GKSLTH* ὅτι. SLT: ἐστίν, τὸ λοιπὸν ἵνα. RGKH: τὸ λοιπόν ἐστιν.
31. RGKSH: τῷ κόσμῳ τούτῳ. L p. τούτου pon. comma.
32-34. LT (ter): ἀρέσῃ. L† (p. ἡ γυνὴ) ἡ ἄγαμος. T: Κ. μεμ. κ. ἡ γυνὴ κ. ἡ παρθένος· (it. K* alt., RH* pr. et alt. καὶ). S: γυναικί· μεμέρισται. Κ. ἡ γ. κ. ἡ παρθένος· [L]* καὶ (p. ἁγία). LT† (bis) τῷ.
35. LT: σύμφορον. R: εὐπρόςεδρον.
36. *Est.* et *Markland: ὀφείλειν.*
37. LT: ἐν τῇ καρδ. αὐτοῦ ἑδρ. L (alt. l.): ἐν τῇ καρδ. (* αὐτοῦ). T: ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδ. L: ποιήσει.
38. LT: ὁ γαμίζων τ. παρθένον ἑαυτοῦ. GSLTH: καὶ ὁ μὴ γ. L: ποιήσει. [alt. αὐτῆς.
39. R[H]† (p. δέδ.) νόμῳ. LT*
8, 2. LT (* δὲ): ἐγνωκέναι et οὔ-
4. LT* ἕτερος. [πω ἔγνω.
5. GKSLTH* τῆς. 6. [L]* ἀλλ'.
7. LT: τ. συνηθείᾳ. RGKSH: τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι.
8. LT: παραστήσει (* γὰρ) et ἐὰν μὴ φάγ. . . ἐὰν φάγ.
9. RGSH: ἀσθενοῦσιν.
10. [L]* σὲ. *J. D. Mich.: οἰκονομηθήσεται* (1Tm.1,4). *Tan. Faber: ὁδοποιηθήσ. Triller: εἰκότως εἰθίσεται.*
11. RGKSH: ἀπολεῖται. LT: ἀπολλ. γὰρ et ὁ ἀσθ. ἐν τ. σῇ γν., ὁ ἀδελφ. τλ. [LT* Χρ.
9, 1. GKSLTH: ἐλεύθ. . . ἀπόστ.
2. LT: μου τῆς ἀποστολῆς.
3. LT: ἐστιν αὕτη. 6. LT* τοῦ.
7. RGKSH: ἐκ τ. κάρπου (LT* ἐκ).

8. Iid.: ἢ ὐχὶ κ. ὁ νόμ. ταῦτα λέγει;
10. GSLTH: ὁ ἀλ. ἐπ' ἐλπίδι τῦ μετέχειν. *Griesb.*: ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν· κ. ὁ ἀλοῶν, ἐπ' ἐλπίδι τῦ μετέχειν.
12. *Js. Voss.* al.: οὐσίας.
13. LT· παρεδρεύοντες.
15. RK: ὐδενὶ ἐχρησάμην τὸτ. LT: καύχ. μυ· ὐδεὶς κενώσει.
16. R: ὐαὶ δὲ. LT: εὐαγγελίσω-
18. RGKSH† τῦ Χρ. [μαι.
20. R* μὴ ὢν αὐτ. ὑπὸ νόμον.
21. RGKSH: θεῷ.. Χριστῷ et κερδήσω. LT† τὺς.
22. LT* ὡς. RGKSH † τὰ.
23. RGKSH (ab in.): Τοῦτο.
27. *P. Faber* et *Bentl.*: ἄλλους.
10, 1. R: δὲ. 2. L: ἐβαπτίσθησαν.
3. LT: πν. ἔφ. βρ. (eod. ord. v. 4).
7. LT: ὥσπερ γ. 8. LT: ἔπεσαν.
9. LT: τ. κύριον (* κ. a. τινες, eti. v. 10). L: ἀπώλλυντο.
11. LT (* πάντα) τυπικῶς et κατήντηκεν.
13. R[K]† (a. ὑπενεγκ.) ὑμᾶς.
19. LT: εἰδωλόθυτόν.. εἴδωλόν. RKS (bis) τί ἐστιν. [θνη).
20. RGKSH: θύει (bis, † pr. 1. τ. ἔ-
23. R[KH]† (bis) μοι (a. ἔξεστιν).
24. Iid. † in f. ἕκαστος.
27. LT* δὲ.
28. RGKSH: εἰδωλόθυτόν. R† in f. (e v. 26) τῦ γὰρ - αὐτῆς.
30. R† δὲ. 33. LT: σύμφορον.
11, 2. LT* ἀδελφ. 5. L: αὐτῆς.
7. LT: ἡ γυνὴ.
10. *Gough*. p. v. 13., *Bow*. p. v. 15. pon. *Venema:* ὐκ ὀφ. *Gothofred.*: ἐξυβίαν (*Vlg.*: velamen i. q. exuviam?). *Al. Morus:* ἐξυσία. *Toup.*: ἐξιῦσα. *Valck.*: καυσίαν. *Gothofr.*: ἀγελαίυς. *Taylor.*: ἀγέλυς. *Toup.*: ὄχλυς. *J. B. Köhler.*: διαβόλυς (obtrectatores).
11. R: ἀνὴρ.. γυνή.
14. LT (* ἢ): ὐδὲ ἡ φ. αὐτὴ.
15. [K]ST* (alt.) αὐτῇ.
17. LT: παραγγέλλω ὐκ ἐπαινῶν et κρεῖσσον et ἧσσον.
18. R† τῇ. 19. [L]† (p. ἵνα) κ.
21. *Knatchbull*. pon. καὶ p. προλαμβ. [νῷ ὑμᾶς ἐν τύτῳ;
22. LT: Τί εἴπω ὑμῖν; L: ἐπαι-
23. L: παρεδίδετο. [κλώμενον.
24. G[K]SLT[H]* λάβ. φάγ. LT*
26. RGKH† τοῦτο. R† (p. ὐ) ἂν.
27. R† τοῦτον. GKSLTH† τοῦ.
29. LT* ἀναξίως et τῦ κυρ.
31. LT: δὲ. 32. T† τοῦ.
34. R† (p. εἰ) δέ.
12, 2. S[L]T† (p. ὅτι) ὅτε. Ap. *Griesb.*: Οἴδατε, ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε, ἦτε πρὸς.
3. LT: Ἀνάθεμα Ἰησοῦς et Κύριος Ἰησοῦς.
6. T: κ. ὁ αὐτ. R† (p. αὐτ.) ἐστι.
9. [L]T* (pr.) δὲ. RGKSH: αὐτῷ (bis). [διερμ.
10. LT (* alt. tert. et quart. δὲ):
12. [K]SLT[H]* τ. ἑνὸς.
13. LT* alt. εἰς. *L*: ἐφωτίσθημεν.
19s. [L]* τὰ et μὲν.
21. R[L]† (p. δύν.) δὲ (R* ὁ).
24. L: ὑστερυμένῳ. 26. LT: εἴ τι.
27. *D* al.: ἐκ μέλους.

28. LT: ἔπειτα (bis).
31. LT: τὰ μείζονα.
13, 2. LT: μεθιστάναι. [χήσ.).
3. R: ψωμίζω. L (ABG): (ἵνα καυ-
4. L: χρηστεύεται ἡ ἀγ., οὐ ζη-
λοῖ [ἡ ἀγ.], οὐ τλ.
8. LT: πίπτει. 10. LT* τότε.
11. LT* δὲ.
14, 2. L* τῷ. 5. LT: μείζων δὲ.
7. L: τ. φθόγγȣ. 10. *J. D. Mich.*:
ἐθνῶν. LT: εἰσὶν (* αὐτῶν).
13. LT: Διὸ. 14. [L]T* γάρ.
15. LT* (alt.) δὲ.
16. LT: εὐλογῇς (* τῷ).
18. R† μȣ. LT: γλώσσῃ λαλῶ
(*A* * λαλ., prob. *Rück.*).
19. LT: τῷ νοΐ. 21. LT: ἑτέρων.
23. [L]* οὖν. 25. R† (ab in.) Κ. οὕτω.
26. LT (* ὑμῶν) ἀποκαλ.. γλῶσσ.
(*Markland*: γνῶσιν). R: γενέ-
28. L: ἑρμηνευτής. [σθω.
32. *Bentlej.*: ὑποτάσσηται.
34s. *DEFG* al. pon. p. v. 40.
LT* ὑμῶν. RGKSH: ἐπιτέτρα-
πται. LT: ὑποτασσέσθωσαν
et γυναικὶ. [ἐστ. * ἐντ.).
37. R† τȣ̃. L: ἐστὶν ἐντολή (T:
38. LT: ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖται. *Mill.*:
ἀγνοείσθω.
39. [L]† μȣ et ἐν. 40. R* δὲ.
15, 1. *J. D. Mich.* γνωρίσω (v.
2 extr.: ἐπιστεύσατε;).
6. *Bez.* et *Valck.*: πεντήκοντα.
LT: πλείονες (* κ.).
7. *Venema* (prob. *Valck*): πάλιν.
8. K: ὡςπερεί τῳ (τινι).
10. L* (ult.) ἡ. 14. G[1]S[L]T† (p.
ἄρα) καὶ. LT* (alt.) δὲ.
17. [L]† (p. ὑμῶν) ἐστίν.
19. LT pon. ἐν Χρ. a. ἠλπικότ.
20. R† in f. ἐγένετο. 21. LT* ὁ.
24. LT: παραδιδοῖ.
25. LT* ἄν. [L]† αὐτȣ̃ (p. ἐχθρ.).
27. [L]* (pr.) ὅτι. *J. D. Mich.*:
ὅτι μὴ ἐκτὸς s. ὅτι ἐκ τȣ̃ ὑποτάξ.
28. [L]T* καὶ. LT* (ult.) τὰ.
29. *Valck* al.: βαπτ. ἀπὸ ἔργων
νεκρῶν (Ebr. 6, 1s.). R: τ. νε-
31. L† ἀδελφοί (a. ἣν). [κρῶν;
32. *Scaliger*: κατ' ἀνθρώπων.
33. GKST (*ABDEFG*): χρηστὰ
34. LT: λαλῶ. [(contr. metr.).
36. LT: Ἄφρων. 38. LT* τὸ.
39. R[K]† σὰρξ (a. ἀνθρ.).
LT: πτηνῶν . . ἰχθύων.
44. LT (*ABCDFG*): Εἰ ἔστιν σ.
ψυχ., ἔστιν κ. πνευμ. (* σῶμα).
45. [L]* ἄνθρ. 47. LT* ὁ κύρ.
49. LT: φορέσωμεν.
50. L (in f.): κληρονομήσει.
51. T* μὲν. L: παντες [μὲν] κοι-
μηθ., ȣ̓ πάντες δὲ ἀλλαγ. (c.
C; *FG*: π. μὲν οὖν κοιμ., ȣ̓ π.
δὲ. *D* [a pr. m.]: π. ἀναστη-
σόμεθα, ȣ̓ π. δὲ. *A* [a pr. m.]:
οἱ π. μὲν κοιμ., οἱ π. δὲ [a sec.
m.: οἱ π. μὲν οὐ κ., οὐ π. δὲ];
R c. *BDE* al. plerisq.).
52. L: ἀναστήσονται.
55. LT: νῖκος . . κέντρον et θάνατε
16, 2. RGKSH: σαββάτων. [(bis).
7. R: ἐλπ. δὲ. LT: ἐπιτρέψῃ.
13. [L]† κ. (a. κραταιȣ̃σθε).
17. LT: Φορτȣν. et ὑμέτερον ὑστ.
19. L: Πρίσκα. [αὐτοὶ.
22. LT* Ἰησ. Χρ. 24. *Bow.* * μου.

Est. (*c.Didym.* ap. *Hier.*): θεῦ. [KL]T* ἀμήν.

Ep. II. ad Corinth.

1, 5. L* (p. διὰ) τῦ. 6. [L]* in f. κ. σωτηρ. R εἴτε παρακ.-σωτηρ. pon. a. κ. ἡ ἐλπ. (contr. *BDEFGI*). GK: σωτηρίας· εἴτε παρακαλέμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσ. τ. ἐνεργεμένης ἐν ὑπομονῇ τ. αὐτῶν παθημάτων, ὧν κ. ἡμεῖς πάσχομεν· (κ. ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν·) εἰδότ. τλ. (c. *AC*).
7. LT: ὡς. 8. LT: περὶ (* ἡμῖν).
10. T* κ. ῥύεται (L: [κ. ῥύσεται] et [ὅτι]).
12. LT: ἁγιότητι (+ τῦ).
13. [L]*pr. ἤ. RGKSH+ (p. ὅτι) κ.
14. [L]+ ἡμῶν. 15. T[2]: σχῆτε.
16. L: ἀπελθεῖν εἰς.
17. SLT: βελόμενος. Ap. *Bow.* (et *J. D. Mich.*): τὸ ναὶ οὔ, κ. τὸ οὒ ναί;
18. RGKH: ἐγένετο. 20. LT: τὸ ναί· διὸ κ. δι᾽ αὐτῦ τὸ ἀμ.
2, 2s. LT (* ἐστιν et ὑμῖν): σχῶ.
7. LT* μᾶλλον. 9. L: ἦ (pro εἰ).
10. R: κ. γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρ., ᾧ
16. LT+ (bis) ἐκ. [κεχάρ., δι᾽ ὑμ.
17. LT: κατέναντι θεῦ.
3, 1. L: συνιστᾶν. GKSLTH: ἢ μὴ χρ. LT* (in f.) συστατ.
3. L: καρδίαις. 5. L: λογίζεσθαί (+ acc. T ἀφ᾽ ἑαυτῶν a. ὡς).
6. L: ἀποκταίνει (T: ἀποκτέννει).
7. L: γράμματι (* acc. T sq. ἐν).
9. LT: τῇ διακ. (* ἐν).
10. R: οὐδὲ. LT: εἵνεκεν.
14. G[1]SLT+ ἡμέρας. RS: ὅ τι.
15. LT: ἂν ἀναγινώσκηται.
17. Ap. *Cler.*: Οὗ δὲ κύριος RGKSH+ (a. ἐλευθ.) ἐκεῖ.
4, 1. 16. LT: ἐγκακ. (ut semper).
2. LT: συνιστάντες (eti. 6,4).
4. *Wassenb.** τῶν ἀπίστ. R+ (p. αὐγ.) αὐτοῖς. [LT* Ἰησ.
6. LT: Ἐκ.. λάμψει. L: δόξ. αὐτῦ.
7. *Curcellaeus*: ἐκ τοῦ θεοῦ.
10. R[K]+ (p. νέκρ. τῦ) κυρίε. Ap. *Bow.*: ὑμῶν (eti. v. 11).
12. R[KH]+ (p. ὁ) μὲν.
14. L* κύρ. RGKSH: διὰ Ἰησῦ.
16. Cf. v. 1. LT: ἔσω (+ ἡμῶν).
5, 3. L: εἴπερ κ. *D* [a pr. m.] *FG* al.: ἐκδυσάμενοι (probb. *Mill. Seml. Griesb. Rück.* al.).
4. L+ τέτῳ. 5. LT* καὶ.
10. *Vlg. It.* al.: τὰ ἴδια. *J. D. Mich.* τὰ ἴδ. διὰ τῦ σ. T: φαῦλον.
12. RGKSH+ (p. ἐ) γὰρ. L: κ. μὴ
14. LT* εἰ. [ἐν καρδ.
16. LT* δὲ. 17. LT* τ. πάντα.
18. *J. D. Mich.*: ὑμᾶς. LT* Ἰησ.
21. RGKSH+ γὰρ. LT: γενώμ.
6, 4. Cf. 4,2.
12. *Pierce*: στενοχωρέμεθα δὲ.
14. RGKSH: τίς δὲ κ. 15. LT: Χριστῦ. GKST(*CI*): Βελίαρ (*DE*: - αν. *FG*: - αβ). L: πιστῦ.
16. Ap. *Bow.*: εἰδωλείων. LT: Ἡμεῖς . . ἐσμὲν et μου.
17. LT: ἐξέλθατε.
7, 3. LT: Πρὸς κατάκρ. οὐ λ.
5. LT: ἄνεσιν ἔσχεν.
8. L+ (p. alt. εἰ) δὲ. LT* γὰρ.
10. RGKSH: κατεργάζεται.

11. Iid. † (p. λυπηθ.) ὑμᾶς. [L]† (p. κατειργ.) ἐν. [L]T* alt. ἐν.
12. L: ἕνεκεν (ter). RGKSTH: ἡμῶν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν. [ρισσ. δὲ.
13. RGKS (*· et δὲ) ὑμῶν· πε-
14. L* (alt.) ἡ. 16. R† οὖν.
8, 2. LT: τὸ πλοῦτος.
3. RGKSH: κ. ὑπὲρ.
4. R† (in f.) δέξασθαι ἡμᾶς.
5s. L: ἠλπίκαμεν et ἐνήρξατο.
7. LT: ἐξ ἡμ. ἐν ὑμ. 10. *Wassenb.*: τὸ θέλ. et τὸ ποιῆσ. (inverso
12. RG[K]S† (p. ἔχῃ) τις. [ord.).
13. L* δὲ. 16. ST: δόντι.
19. LT: ἐν τῇ χ. (* αὐτȣ). R: ὑμῶν.
21. RGK: προνοȣ́μενοι. RK* γὰρ.
24. LT: ἐνδεικνύμενοι. R: κ. εἰς.
9, 2. L: τὸ . . ζῆλος.
4. R† in f. τ. καυχήσεως (11,17).
5. L: πρὸς ὑμ. RGKS: προκατηγγελμ. R: ὥςπερ πλ.
7. LT: προήρηται.
8. RGKSTH: Δυνατὸς.
10. L: σπόρον. RK: χορηγήσαι κ. πληθύναι . . κ. αὐξήσαι. RT[1]: γεννήμ.
11. L* τῷ. 12. L: τῷ Χρ.
13. LT† ab in κ. 15. LT* δὲ.
10, 4. *Wakefield*: κ. γὰρ τὰ ὅπλα.
6s. L: Ὅταν πληρ. - ὑπακ., τὰ - βλέπετε. RGKS: Τὰ - βλέπ.; L: ἐφ' ἑαυτ. R[K] rep. in f. Χρ.
8. L* τε. LT* κ. et ἡμῖν.
10. L: ὅτι Αἱ .. φασιν et ἔξωθεν.
12s. T (probb. *Fritzsch. Billr. Olsh. Rinck.*) * οὐ συνιοῦσιν ἡμεῖς δὲ. L *(B)*: συνιᾶσιν· et οὐκ. *Grot.*: θεὸς μέτρον.
14. T* ὡς. L: (ὡς γὰρ μὴ .. ἑαυτούς; . . τοῦ Χρ.).
18. RGKS: συνιστῶν.
11, 1. R: ἠνείχεσθέ. RH: τι τῆς ἀφρ. GKS: τῇ ἀφρ. (* τι).
3. LT* ȣ̈τω. L† (p. ἁπλότ.) κ. τ. ἁγνότητος.
4. R: ἠνείχ. L: ἀνέχεσθε.
5. L: δὲ. 6. LT: φανερώσαντες.
14. RGKSH: θαυμαστόν.
21. L: ἠσθενήκαμεν.
23. L: ὑπερεγώ. *Soping.*: ὑπερέχω. LT: φυλακαῖς.. πληγαῖς.
25. LT: ἐραβδίσθ. 27. * pr. ἐν.
28. LT: ἐπίστασίς μοι.
31. LT* ἡμ. et Χρ. et 32. θέλων.
12, 1. *D* [a pr. m.] al.: δὲ. SLT *(BDEFGI)*: δεῖ. LT: ȣ̓ συμφέρον (* μοι) (L perg.: μέν, ἐ-
2. L* τȣ̃. [λεύσ. δὲ κ.).
3. RGKSH: ἐκτὸς. L* ȣ̓κ οἶδα.
5-7. LT* μȣ [L: ἀσθενείαις (ἐὰν γὰρ - ἐξ ἐμȣ̃) κ. τῇ ὑπ. τ. ἀποκαλύψεων. διὸ ἵνα] et τι. LT: σατανᾶ. [L]T* ἵνα μὴ ὑπερ.
8. [L]† ab in. Καὶ.
9. LT (* alt. μȣ) τελεῖται.
11. R[K]† (p. ἀφρ.) καυχώμενος.
12s. LT (* tert. ἐν.) ἡσσώθητε.
14. RK* τοῦτο. LT* (pr.) ὑμῶν.
15. LT (* alt. καὶ) ἧσσον.
19. RGKSH: Πάλιν . . ἀπολογȣ́μεθα; LT: κατέναντι θεȣ̃. GS: θεȣ̃, ἐν Χ., λαλ. τάδε πάντα.
20. LT: ἔρις, ζῆλος (Gal. 5,20).
21. RGKSH: ἐλθόντα με (* exc. G[1]S με p. ταπ.). L: ταπεινώσει (eti. T[2]) . . ἔπραξαν;

13, 2. R† (p. νῦν) γράφω.
3-5. L: Ἐπεὶ-ὑμῖν (κ. γὰρ - ὑμᾶς) ἑαυτὸς τλ. [L]* εἰ et εἰς ὑμᾶς. R† (a. ἡμεῖς) κ. LT: ζήσομεν. [L]T* ἐστίν.
7. LT: Εὐχόμεθα. 9. LT* (alt.) δὲ.
13. R[K]H† ἀμήν.

Ep. ad Galatas.

1, 4. R: ὑπὲρ. 7. *Wassenb.** ἄλλο.
10. *Mill.* et *Wassenb.* (c. *Syr.*)* ἢ - ἀρέσκ.; LT* (alt.) γὰρ.
11. T: γὰρ. 12. L: οὐδὲ ἐδιδ.
15. [L]T* ὁ θεός.
17. LT: ἀπῆλθον.
18. SLT: Κηφᾶν (eti. 2,11. 14).
2, 1. *Grot.* al. (c. Chron. alex.): τεσσάρων (δ' pro ιδ').
4. *Hier.* et *Theodoret.** δὲ (jung. c. antecedd.). RGK: καταδουλώσωνται.
5. *D* [a pr. m.] et latt. (probb. *Mill. Seml. Griesb.*)* οἷς οὐδὲ (quod Tert. Marcioni tribuit).
9. K[L]H† (p. ἡμ.) μὲν. [θ ε ν.
10. *Wassenb.** τοῦτο. 12. L: ἦλ-
13. *Grot.:* συνυπεκλίθησαν . . τῇ ὑποκλίσει.
14. L: οὐχ Ἰουδ. R: τί.
16. R* δὲ. LT in f.: ὅτι.
18. RK: συνίστημι.
20. L: τῇ τοῦ θ. κ. Χρ. τοῦ ἀγαπ.
3, 1. R[KH]† τῇ-πείθ. LT* ἐν ὑμ.
8. R: εὐλογηθήσ. 10. RK* Ὅτι.
12. R[K]† (p. αὐτὰ) ἄνθρωπος.
13. RGKSH: γέγρ. γάρ·
16. LT: ἐῤῥέθησαν.
17. LT* εἰς Χρ. RK: ἔτη τετρακ.
19. GKST: ἐτέθη. [κ. τρ.
21. [L]* τοῦ θ. LT. ἐκ νόμου ἂν ἦν.
22. L: ὑφ' ἁμαρτίαν.
23. SLT: συγκλειόμενοι.
28. LT: ἅπαντες. 29. * καὶ.
4, 6. RKH: ὑμῶν.
7. LT *(AB)*: κλ. διὰ θεοῦ (*C* pr. m. subscrips. in f. pag.; *FG:* διὰ θεόν). RGKSH: θεοῦ διὰ Χρ.
8. *Bez.:* ποτὲ. RG[1]KS: μὴ φύσει (*Seml.** φύσ.).
14. LT: πειρ. ὑμῶν (* sq. τὸν).
15. LTH: Ποῦ οὖν. RGK† (p. οὖν) ἦν. LT* ἂν.
17. R: ἡμᾶς θ. 18. LT* τὸ.
19. L: τέκνα. 23. [L]* μὲν.
24. R: αἱ δύο. 25. T: τὸ δὲ. KLH: (τὸ-Ἀραβ.). L: (δουλ.-αὐτῆς). L* Ἄγαρ. *Bentl.* (* rell.). τῇ δὲ Ἄγαρ συστοιχεῖ ἡ νῦν Ἱερ. R: δουλ. δὲ.
26. R[KLH]† (a. ἡμ.) πάντων.
28. LT: Ὑμεῖς . . ἐστέ. Ap. *Bow.:* καθὸ Ἰσ.
30s. LT: κληρονομήσει et Διό, ἀδ.
5, 1. GK: Τῇ ἐλευθ. ᾗ ἡμᾶς Χρ. ἠλευθ., στήκετε († οὖν R p. ἐλευθ., S p. στήκ.).
4. LT* τοῦ. 7. R: ἀνέκοψε. L* τῇ.
10. [L]† (p. ἐγὼ) δὲ.
14. LT: πεπλήρωται. R: ἑαυτ.
15. *Wassenb.** κ. κατεσθίετε.
17. LT: ταῦτα γὰρ.
19. G[K]SLT[H]* μοιχεία.
20. LT: ἔρις, ζῆλος (2 Cor. 12, 20).
21. [L]T* φόνοι et (alt.) κ.
24. LT† Ἰησοῦ.
26. L: ἀλλήλους φθον.
6, 2. LT: ἀναπληρώσετε.

9. LT: ἐγκακῶμ. [στεως;
10. L: Ἄρα..ἐργαζόμεθα..πί-
12. RGKS μὴ pon. p. ἵνα.
13. SLT: περιτετμημένοι.
14. LT* (alt.) τῷ. 15. R: ἰσχύει. T (* rell.): Οὔτε γὰρ περιτομή.
16. T: στοιχȣ͂σιν.
17. RGKSH† (a. Ἰησȣ͂) κυρίȣ.

Ep. ad Ephesios.

1, 1. *A*† (p. ἁγ.) πᾶσιν. *B* (c.cdd. et PP. ap. Basil. et Hier.) * ἐν Ἐφέσῳ. Marcion (ap. Tert.?): ἐν Λαοδικείᾳ.
4s. GKSLT: ἐν ἀγάπῃ προορίσ.
6. LT: ἧς. 7. LT: τὸ πλȣ͂τος.
10. R: τά τε ἐν (L: ἐπὶ τοῖς ȣ̓ρ.).
11. L: ἐκλήθημεν.
12. RGKH† τῆς. 14. LT: ὅ.
15s. L* τ. ἀγάπην. LT* alt. ὑμῶν.
17. *Piscator:* ὁ πατὴρ τȣ͂ κυρ. .. ὁ θεὸς τῆς δόξ. RGKSH: δῴη (eti. 3,16).
18. *Piscat.* et *Jun.:* πεφωτισμένοις. R: τ. διανοίας. LT* κ.
20. LT: ἐνήργηκεν et καθίσας.
23. R* τά. [L: ȣ̓ρανοῖς.
2, 1-3. Alii al. interpung. (*Καὶ* ctt. L: καὶ-λοιποί—). LT† in f. ὑμῶν. 2. *Jun.:* δαίμονα τȣ͂ κ. τ. *Id.* (v.3): ἐν αἷς. L: φύσει τέκνα.
5. [L]† (a. τῷ Χρ.) ἐν.
7. LT: τὸ ὑπερβάλλον πλȣ͂τος. Ap. *Bow.:* τῇ ἐφ᾽ ἡμᾶς.
8. LT* τῆς et 12. (pr.) ἐν.
15. LT: ἐν αυτῷ.
17. *Jun.** ὑμῖν (al.: ἡμῖν). LT rep. εἰρήνην (a. τοῖς ἐγγύς).
19. RGKS* (alt.) ἐστὲ. 21. LT* ἡ.

3, 1-14. L: ἐθνῶν (εἴ γε-ὑμῶν) τότε τλ. T[1]: ἐθνῶν—εἴγε τλ.
3. [L] * ὅτι. RK: ἐγνώρισε.
5. R† (p. ὃ) ἐν.
6. LT: ἐπαγγ. ἐν Χρ. Ἰησ. et (7) ἐγενήθην. G[2]LTH: τ. δοθείσης.
8. R† (p. πάντ.) τῶν. LT * ἐν.
9. [L] * πάντ. R: κοινωνία. RK† (in f.) διὰ Ἰησȣ͂ Χρ.
11. LT† τῷ (a. Χρ.).
12. LT* (alt.) τήν. 13. LT: ἐγκακ.
14. LT * τȣ͂ κυρ. - Χρ.
16. Cf. 1,17. LT: δῷ et τὸ πλ.
18. LT: κ. ὕψ. κ. βαθ.
21. RGKSH * καί.
4, 4. T[2] * καὶ (p. καθὼς).
6. R† (in f.) ὑμῖν (GKSH: ἡμῖν).
7. L* ἡ. 8. LT * καί.
9. G[K]SLT[H]* πρῶτον. T* μέρη
15. LT * ὁ. 16. T (*AC*): μέλȣς. *Battier.* (prob. *Wassenb.*) * τȣ͂ σώματος.
17. LT* λοιπά. 18. LT: ἐσκοτωμέ- [νοι.
19. *DEFG:* ἀπηλπικότες.
21. Ap. *Curcellaeum:* αὐτȣ͂ ἠκ.
26. LT* τῷ. 27. SLT: μηδὲ.
28. LT: τ. ἰδίαις χερσὶν τὸ ἀγ. (*Toup.:* τὸν ἄρτον).
32. LT* δὲ. L: ἡμῖν.
5, 2. T: ὑμᾶς et ὑμῶν.
4. LT: ἢ αἰσχρ. ἢ et ἃ ȣ̓κ ἀνῆκεν.
5. R: ἐστε. LT: ὅ ἐστιν.
9. R: τ. πνεύματος.
14. *Scalig.* et *Wassenb.**. GKST: [ἔγειρε.
17. LT: συνίετε.
19. [L]T† ἐν (a. ψαλμ.) * πνευματ. T* ἐν. L: ἐν ταῖς καρδ.
21. R: θεȣ͂.

22. L: ὑποτασσέσθωσαν([K]T*).
23. RH: ὁ ἀνήρ. RK† κ. (a. αὐτ.) et (p. αὐτ., acc. GS) ἐστι.
24. LT: ὡς (* ἰδίοις). [αυτῷ.
25. LT* ἑαυτῶν. 27. R: αὐτὴν ἑ-
28. LT: Οὕτως κ. οἱ ἄνδρ. ὀφ.
29. GKSLTH: ὁ Χρ.
30. LT* ἐκ τῆς - ὀστέων αὐτȣ.
31. LT (* τὸν et αὐτȣ et τὴν): προςκολλ. τῇ γυναικὶ.
32. [L]* (alt.) εἰς.
6, 1. LT* ἐν κυρίῳ.
5. LT: τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις.
6. RGKSH: τȣ Χρ. 7. R* ὡς.
8. LT: ὅτι ἕκαστος ὃ ἐὰν (L* τι) et κομίσεται. R† τȣ.
9. LT: κ. αὐτῶν κ. ὑμῶν.
10. LT: Τȣ λοιπȣ (* ἀδ. μȣ).
12. L: ὑμῖν. R[K]† (p. σκότ.) τȣ αἰῶνος. Ap. *Phot.* (probb. *Er. Bez. Grot.* al.): ὑπȣρανίοις.
16. L: ἐν πᾶσιν (* alt. τὰ).
17. Ap. *Bow.* † ἐλπίδα (1Th.5,8).
18. Ap. *Bow.*: προςοχῆς. LT* τȣτο.
19. R: δοθείη. [L]* τȣ εὐαγγ.
24. R[K]H† ἀμήν.

Ep. ad Philipp.

1, 4. *J. Pierce:* μνείαν (1Th.1,2).
5. LT† τῆς.
7. GKS[L]TH† ἐν (a. τῇ ἀπολ.)
8. [L]T* ἐστὶν. 9. LT: περισσεύ-
11. R: καρπῶν δικ. τῶν. [σῃ.
14. L† τ. θεȣ.
15. *Wassenb.* * τὸν Χρ. κηρ.
16. 17. GKSLTH transp. LT: θλ.
18. L† (p. πλὴν) ὅτι. [ἐγείρειν.
23. R: Συνέχ. γάρ. 24. T* ἐν.
25. L: παραμενῶ. 27. L: ἀκούω.
28. R: ἥτις αὐτοῖς μέν ἐστιν. LT:
30. RG: ἴδετε. [ὑμῶν.
2, 1. SL (c. *ABCDEFGI*): εἴ τις σπλάγχνα. *Bornem.*: τισι
3. LT (pro ἢ) μηδὲ κατὰ κεν.
4. LT: ἕκαστοι (eti., acc. G, inf.). R: σκοπεῖτε.
5. LT (* γὰρ) φρονεῖτε (c. *AB*
9. LT† (p. αὐτῷ) τὸ. [*CDEFG*).
13. LT* (pr.) ὁ. *Z. Pierce:* ἐπιτελεῖν (2Cor. 8,11).
15. LT: ἦτε et ἄμωμα μέσον.
19. L (pro κυρίῳ) Χρ.
21. R: τὰ τȣ Χρ. Ἰ. 23. L: ἀφίδω.
26. [L]† (p. ὑμᾶς) ἰδεῖν.
27. R: ἐπὶ λύπῃ.
30. LT* τȣ. R: παραβȣλευσ.
3, 3. SLT: θεοῦ. 6. LT: ζῆλος.
7. L: [ἀλλὰ] ἅτ. [εἶναι.
8. R: μενȣνγε κ. L† τȣ. LT* (alt.)
10. L* alt. τὴν. LT: συμμορφι-
11. SLT: τὴν ἐκ νεκρῶν. [ζόμ.
12. R: τȣ Χρ. Ἰησ.
14. LT: εἰς τὸ βραβεῖον.
15. *Bez:* τὸ αὐτὸ φρονῶμεν.
16. LT* κανόνι - φρον.
21. R[K]† (p. ἡμῶν) εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ.
4, 3. R: καὶ (pro ναὶ).
11. *H. Steph.*: Οὐχ ὅτι καθυστέρησα, λέγω.
12. R: Οἶδα δὲ ταπεινοῦσθαι.
13. R[K]H† in f. Χρ.
16. [L]* εἰς. 19. LT: τὸ πλȣτος.
23. RG[KH] † (p. κυρίȣ) ἡμῶν. RGKSH: μετὰ πάντων ὑμῶν. [KL]T* ἀμήν.

Ep. ad Coloss.

1, 2. RGKSH: *Κολοσσαῖς* (adv. *A B* et subscript. *C*). L† (p. *Χρ.*) *Ἰησ.* G[K]ST[LH]* *κ. κυρ. Ἰ. Χρ.*
3. LT (pro *καὶ*) *τῷ*. L: *ὑπὲρ*.
4. LT (pro *τὴν*) *ἣν ἔχετε*.
6. LT* (alt.) *κ.* R* *κ. αὔξαν*.
7. SLT* *κ.* LT: *ὑπὲρ ἡμῶν*.
10. R[KH]† (p. *περιπ.*) *ὑμᾶς*. RK: *εἰς τὴν ἐπίγν*.
12. L† (p. alt. *τῷ*) *καλέσαντι κ.* *Bentl.*: *καινώσαντι*.
14. L: *ἔσχομεν*. R[K]† (p. *ἀπολ.*) *διὰ τȣ̃ αἵματος αὐτȣ̃*.
16. LT* alt. *τὰ*. [L]T* tert. *τὰ*.
19. *Hemsterh.* (probb. *Valck.* et *Segaar.*): *κατοικίσαι*.
20. T²* *δι' αὐτ.* GKST: *εἰς αὐτόν*.
21. L: *ἀποκατηλλάγητε*.
22. RGS: *τ. σαρκὸς αὐτȣ̃*.
23. RGKS† (a. *κτίσει*) *τῇ*.
24. R† (p. *παθήμασιν*) *μȣ*.
27. LT: *τί τὸ πλ.* et *ὅ ἐστιν*.
28. R[K]† in f. *Ἰησ.*
2, 1. LT: *ὑπὲρ* et *ἑώρακαν*.
2. R: *συμβιβασθέντων*. LT: *πᾶν τὸ πλ.* RKH: *τ. θεȣ̃ κ. πατρὸς κ. τȣ̃ Χρ.* GS nonnisi: *τ. θεȣ̃.* LT *(B)*: *τ. θεȣ̃ Χρ.* (T: *θεȣ̃, Χρ.*) (+ *πατρὸς τȣ̃ AC*).
3. LT* (alt.) *τῆς*.
4. L* *δὲ*. LT: *μηδεὶς*.
7. LT* (alt.) *ἐν*. T* *ἐν αὐτῇ*.
10. L: *ὅ ἐστιν*. 11. R[KH]† (p. *σώμ.*) *τ. ἁμαρτιῶν*.
12. *Battier*: *τῇ ἐνεργείᾳ*. GKST* *τῶν*. [*ὑμῖν*.
13. G¹KSLT† *ὑμᾶς* (a. *σὺν*). R: 14. *Deyling*: *κ. ἐξαλείψ.* (* *κ.* a. *αὐτὸ*).
15. *Jun.* (in f.): *αὐτὸς ἐν αὐτῷ*. GS: *ἐν αὐτῷ*.
16. *Jun.*: *ἐν ἡμέρᾳ*. L: *νεομηνίας*.
17. L: *ὅ ἐστιν*. *Mangaeus*: *μενόντων*. GKST* *τȣ̃*.
18. *Jun.* et *Toup.*: *ἐλθὼν*. *Cler.*: *θέλγων*. LT* *μὴ*. *Al. Mor.* et *Curcellaeus*: *ἑώρα κενεμβατεύων*.
20. R† *οὖν* et (a. *Χρ.*) *τῷ*.
23. [L]* (alt.) *κ.*
3, 4. T: *ὑμῶν*. 5. T* *ὑμῶν*.
6. [L]* *ἢ* et (acc. T) *ἐπὶ-ἀπειθ.*
7. RGKSH: *ἐν αὐτοῖς*.
11. L† (p. *δȣ̃λ.*) *κ.* T* *τὰ*.
12. L* *τȣ̃*. R: *οἰκτιρμῶν*.
13. LT: *ὁ κύριος*.
14. RGSH: *ἥτις ἐστι*.
15. R: *τ. θεȣ̃*. 16. RGK† *κ.* (a. *ὕμν.*). LT * *κ.* (a. *ᾠδ.*) † *τῇ*. R: *ἐν τῇ καρδ. ὑμ. τῷ κυρίῳ*.
17. LT: *ὀν. Ἰησ. Χρ.* (* sq. *κ.*).
18. R[K]† (p. *τοῖς*) *ἰδίοις*.
19. LT† (p. *γυναῖκας*) *ὑμῶν*.
20. R: *τῷ κυρίῳ* (* *ἐν*).
21s. SL: *παροργίζετε* et *ἐν ὀφθαλμοδȣλείᾳ*. R: *τ. θεόν*.
23. RGKH: *κ. πᾶν ὅ τι ἐὰν*.
24s. RGKSH: *τῷ γὰρ κυρ.* et *ὁ δὲ*. LT: *κομίσεται*.
4, 1. LT: *ἐν ȣ̓ρανῷ*. 3. L: *δι' ὅν*.
8. SL: *γνῶτε* et *ἡμῶν*.
9. L: *γνωρίσουσιν*.
12. LT († *Ἰησ.* p. *Χρ.*) *πεπληροφορημένοι*. [*κόπον*).
13. RK: *ζῆλον πολὺν* (al. *πόθον*,

15. L: *Νύμφαν* et *αὐτῆς*.
18. R[K]H† *ἀμήν*.

Ep. I. ad Thessal.

1,1. *Hier.*: *Σίλας*. [L]T* *ἀπὸ-Χρ*.
2. LT* alt. *ὑμ*. 5. LT: *ἐγεν. πρὸς*.
7. KLT: *τύπον*. RGK* alt. *ἐν*.
8. G[1]SL† *ἐν τῇ* (a. *Ἀχ.*). LT: *ἀλλ'* (* *καὶ*).
9. R: *ἔχομεν*. 10. R* alt. *τῶν*.
2, 2. R† (p. *ἀλλὰ*) *καὶ*.
3. *Bentl.*: *ἐξ ἀνθρωπαρεσκείας* (cll. v. 4. al.). LTH: *ὐδὲ ἐν δόλ*.
4. *Bentl.*: *ἐλαλῦμεν*. [L]T* pr. *τῷ*.
7. L: *νήπιοι*. 8. R: *ἱμειρόμενοι*. SLTH: *ἐγενήθητε*.
9. R† (p. *νυκτ.*) *γὰρ*.
12. SLT: *περιπατεῖν*.
13. LT: *Κ. διὰ τ. κ.* *Venema* * [τ. θεῦ.
14. GKSLTH: *τὰ αὐτὰ*.
15. R† (p. *τῦς*) *ἰδίῦς*.
16. LT: *ἔφθακεν*.
18. LT: *Διότι*. 19. [K]LT* *Χρ*.
3, 2. S *(A Vlg.)* * *κ. συνεργ. ἡμ*. T *(B)* * *κ. διάκ. τῦ θ.* et *ἡμῶν* (eti. GL, qui p. *συνεργ.* † *τ. θεῦ* c. *D* a pr. m.). LT* alt. *ὑμᾶς*. G[2]LT: *ὑπὲρ*.
3. LT (ab in.): *τὸ*. *Reisk.* (prob. *Valck.*): *μηδὲν ἀσαίνεσθαι*. *Bez.* et *Bentlej.*: *μηδένα σαλεύεσθαι* (2Th. 2,2). Al.: *σιαίνεσθαι*.
7. RGK: *θλίψει κ. ἀνάγκῃ*.
8. T[2]: *στήκετε*.
11. 13. LT* *Χριστὸς* et (c. [K]) *Χριστῦ*. [L]† in f. *ἀμήν*.
4, 1. R† *Τὸ*. T* *ὖν*. LT† (p. *Ἰησ.*) *ἵνα* et (p. *θεῷ*) *καθὼς κ. περιπατεῖτε*. [νος (2Cor. 5,1).
3. [L]† *τὸ*. 4. Ap. *Bower.*: *σκῆ-*
6. LT* *ὁ*. GKS: *προείπομεν*.
8. LT: *τὸν διδόντα*. R: *εἰς ἡμ*.
9. LT: *ἔχομεν*. 10. L* alt. *τῦς*.
11. [K]LT[H]* *ἰδίαις*.
13. R: *θέλω*. LT: *κοιμωμένων*.
5, 2. LT* *ἡ*. 3. R† *γὰρ* (L[*δὲ*]).
4. L: *κλέπτας*. 5. R* *γὰρ*.
6. LT* (pr.) *καὶ*.
13. LT: *ὑπερεκπερισσῶς*.
15. SLT* (pr.) *καὶ*.
18. L† (p. *γαρ*) *ἐστιν*.
21. Ap. *Bow.*: *πνεύματα* (1Cor. 12,10. 1Jo. 4,1). R* *δὲ*.
25. [L]† (a. *περὶ*) *καὶ*.
27. LT: *Ἐνορκίζω* (* *ἁγίοις*).
28. G[K]SLT* *ἀμήν*.

Ep. II. ad Thessal.

1, 2. [L]T* *ἡμῶν*. 4. LT: *ἐγκαυχ*.
5. *Homberg.* *εἰς - πάσχ.* pon. a. *ἔνδειγμα - θεῦ*. [Χρ.
8. SLT: *ἐν φλογὶ πυρὸς*. [KL]T*
9. L: *ὀλέθριον*. 10. R: *πιστεύουσιν*. *Wall.*: *ὡς ἐπιστεύθη*.
12. [KL]T* (pr.) *Χρ*.
2, 2. LTH: *μηδὲ θρ*. R: *τῦ Χρ*.
4. *Jun.*: *ὑπὲρ πάντα*. *Bez.*: *ἐπὶ πᾶν τὸ*. RK[H]† *ὡς θεὸν* a. *καθίσ*.
8. R* *Ἰησ*. LT: *ἀνελεῖ*.
10. LT* (pr.) *τῆς* et (c. S) sq. *ἐν*.
11. RGKH: *πέμψει*.
12. T: *ἅπαντες* (* c. [L] *ἐν*).
13. RG[1]S: *εἵλετο*. LT: *ἀπαρχὴν*.
14. L: *ἡμᾶς*.
16. L († *ὁ* a. *Χρ.*): *κ.* [*ὁ*] *θ. ὁ πατ*.
17. RG[K] † (p. *στηρ.*) *ὑμᾶς*. RGH: *λόγῳ κ. ἔργῳ*.

3, 3. L: ὁ θεός. 5. R* alt. τὴν.
6. [L]T* ἡμῶν. KS: παρέλαβον (R: παρέλαβε. L: παρελάβετε).
8. L: νυκτὸς κ. ἡμέρας.
12. LT: ἐν κυρίῳ Ἰησ. Χρ.
13. LT: ἐγκακ. 14. RGKSH† κ. (a. μὴ). LT: συναναμίγνυσθαι.
16. LT: τόπῳ. 18. [K]T* ἀμήν.

Ep. I. ad Timoth.

1, 1. R: κ. κυρίȣ Ἰησ. Χρ.
2. LT* (pr.) ἡμῶν.
4. *Jun.*: γενεθλιαλογίαις. *Bentl.*: κενολογίαις (Eph. 5, 6). R: οἰκοδομίαν (*Erasm.* et *Bez.* sine codd.; *D* a pr. m.: οἰκοδομὴν).
8. LT: χρήσηται.
9. LT: πατρολῴαις κ. μητρολ.
11. *Pricaeus*: καὶ τῷ εὐαγγ.
12. LT* καὶ.
13. LT: τὸ. L† (p. ὄντα) με.
16. LT: Χρ. Ἰησ. τὴν ἅπασαν.
17. R† (p. μόνῳ) σοφῷ.
2, 3. L* γὰρ. 7. R† (p. λέγω) ἐν [Χρ.
8. T: διαλογισμῶν.
9. L* κ. LT (* τὰς) κ. χρυσίῳ.
12. KLT: διδάσκ. δὲ γυν.
14. LT: ἐξαπατηθεῖσα.
3, 2. 11. R: νηφάλεον et -έȣς.
3. RK† μὴ αἰσχροκερδῆ (a. ἀλλ').
7. LT* αὐτὸν. 14. LT: ἐν τάχει.
15s. GKH (interpung.): ζῶντος. Στῦλος-ἀληθείας κ. ὁμολογ. τλ. GLT (*AC* [uterq. a pr. m.] *FG*): ὃς ἐφανερώθη (*BEH* hiant; θεὸς [ΘC]: *I* et minuscc. fere omnes). *D* [a pr. m.] *Vlg.* *It.* et PP. latt. praeter Hier.: ὃ. *Bentl.*: ὃς ἐθανατώθη . . . ἀποστόλοις (1 Ptr. 3, 18. Act. 1, 3).
4, 2. LT: κεκαυστηριασμέν.
3. *Isidor. Pelus.*: ἀντέχεσθαι.
6. LT: ᾗς.
10. LT* (pr.) καὶ. L: ἀγωνιζόμ.
12. GSLTH* ἐν πνεύμ.
15. LT* (alt.) ἐν.
5, 4. *Wakefield*: εὐθετεῖν. *Toup.*: † (p. οἶκον) οἰκεῖν. R† (p. ἐστιν) καλὸν καὶ.
8. LT* (alt.) τῶν.
11. LT: καταστρηνιάσουσιν.
16. LT* πιστὸς ἢ (*Vlg.* al. * ἢ πιστὴ). L: ἐπαρκείσθω.
18. LT: Οὐ φιμ. β. ἀλ. 20. L† δὲ.
21. RG: κ. κυρίȣ Ἰησ. Χρ. L: [πρόσκλησιν.
23. LT* (pr.) σȣ.
25. LT († δὲ a. κ.) τὰ ἔργα τ. κ. et (* ἐστι) δύνανται.
6, 3. *Bentl.*: προσέχεται s. προσ-[έχει.
4. *Pricaeus*: τετύφλωται.
5. R: παραδιατριβαὶ. LT*. Ἀφ-[ίστ. - τοιȣ́τ.
7. LT* δῆλον.
11. LT* τοῦ. RGKH: πραότητα.
12. R† κ. (a. ἐκλήθης).
13. RGKSH: ζωοποιȣ̃ντος.
17. LT: ἐπὶ (pro ἐν) * τῷ ζῶντι. L† τὰ.
19. *Jun.*: κειμήλιον. *Bos* et *Wakefield*: θέμα λίαν. R: αἰωνίου.
20. R: παρακαταθήκην. [μήν.
21. LT: μεθ' ὑμῶν. R[K]H† ἀ-

Ep. II. ad Timoth.

1, 3. *Heins.*: ἐν καθαρότητι συνειδήσεως (s. ἐκ καθαρᾶς συνειδήσεως) ἀδιαλ. ἔχων περὶ τλ.
5. LT: λαβών. [ἐστι).
11. L* ἐθνῶν. 12. *Bentl.*: ἔσῃ (pro

14. R: παρακαταθήκην.
15. LT: Φύγελος.
16. LT²: ἐπαισχύνθη. [τέρως).
17. LT: σπεδαίως (A: σπεδαιο-
2, 2. Jun. et Knatchbull.: μαρ-
τυρῶν ταῦτα.
3. LT: Συγκακοπάθησον.
7. LT: ὃ λέγω. RGK: δώῃ.
12. Pricaeus: συνυπομένομεν.
LT: ἀρνησόμεθα.
13s. RG²KH* γὰρ. L: λογομάχει.
LT (sublata interpunct.): ἐπ'
ὀδὲν.
19. R: τὸ ὄν. Χριστε. 21. LT* κ.
22. LT† (p. μετὰ) πάντων.
25. LT: πραΰτητι et δώῃ.
3, 1. LT: γινώσκετε.
6. R: αἰχμαλωτεύοντες τὰ.
10. LT: παρηκολέθησάς.
11. LT: ἐγένοντο. 14. LT: τίνων.
15. [L]*(pr.) τὰ. 16. LT: ἐλεγμόν.
4, 1. R[K] † ὃν ἐγὼ et (p. κ.) τε
κυρίε. L: καὶ (pro κατὰ) τ. ἐπιφ.
3. Pricaeus: ἀντέξονται (1Tm. 1,
9). R: τὰς ἐπιθ. τὰς ἰδ.
6. LT: τ. ἀναλύσεώς με.
10. L: Δελματ. 11. LT: ἄγαγε.
14. SLT: ἀποδώσει. 15. LT: ἀντ-
16. L: παρεγένετο. [έστη.
17. RGKSH: ἀκέσῃ. L: ἐρύσθην.
18. LT* Καὶ.
20. A: Μηλώτῳ. Ar: Μελίτῃ
(Bez. probb. Baron. et Grot.).
22. LT* Χρ. R[K]H† ἀμήν.

Ep. ad Titum.

1, 4. KST: χάρις κ. εἰρ. LT* κυρ.
5. LT: ἀπέλιπ. et ἐπιδιορθώσῃς.
9. Pric. † με p. διδ. (2 Tm. 1,13).
10. LT* (pr.) κ. [L]† (p. μάλ.) δὲ.
15. RGKS† μὲν. L: μεμιαμμέν.
2, 4. L: σωφρονίζεσιν. [γάθες.
5. LT: οἰκεργές. Pricaeus: φιλα-
7. Ap. Bow.: περὶ πάντων. LT:
ἀφθορίαν. FG: ἀφθονίαν.
8. Pric. † (p. ἐντραπῇ) σε. RL: ὑ-
10. RG²K* (alt.) τὴν. [μῶν.
11. RGKSH rep. ἡ (a. σωτήρ.).
3, 1. LT* κ. Wassenb.* πειθαρχ.
5. LT: ἃ ἐποιήσ. et τὸ αυτ. ἔλεος.
L† (a. λετρε.) τε.
7. LT: γενηθῶμεν. 8.* τῷ et τὰ.
12. P. Allix: Νεάπολιν.
15. R[KL]H† ἀμήν.

Ep. ad Philem.

2. LT: τ. ἀδελφῇ. 5. L: ἔχ. εἰς.
6. R: ἐν ὑμῖν. LT* Ἰησ.
7. RK: Χάριν. LT: πολλ. ἔσχον.
9. Bentl. († πάλαι p. Π.): πρε-
σβευτής (Eph. 6,20).
10. L† ἐγὼ (a. ἐγένν.). LT* με.
11-13. LT† (p. ἀνέπ.) σοι (c. AC
DE)* προσλαβε (c. AFG; L eti.
σὺ δὲ c. A: ἀνέπ. σοι, αὐτόν,
τετέστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα. ὃν
ἐγὼ τλ. T: σοι. Σὺ δὲ αὐτόν,
τετέστ. τ. ἐμὰ σπλ., ὃν τλ.).
17. R: ἐμὲ. 18. LT: ἐλλόγα.
20. R: σπλ. ἐν κυρίῳ. 21. LT: ἃ λ.
23. R: Ἀσπάζονται.
25. G[K]SLT* ἀμήν.

Ep. ad Hebraeos.

1, 1. R: ἐσχάτων.
2. Griesb.: διότι καὶ.
3. LT* δι' ἑαυτε. LTH* ἡμῶν.
8. L: κ. ἡ ῥάβδ. τῆς εὐθύτ. ῥάβδ.
11. K: διαμενεῖς.

12. L† (p. αὐτὰς) ὡς ἱμάτιον.
2, 1. L: παραρυῶμεν. 6. L: Τίς.
7. G[K]S[L]T[H]* κ. κατέστ.-σῦ.
8. [L]* (pr.) αὐτῷ. 9. Vett. cdd. (*Oec.*al. tribuunt Nestorianis): χωρὶς θ. (cf. 1Cor. 15,27).
13. *Wall* * alt. *K.* πάλιν.
14. RGKS: σαρκ. κ. αἵμ.
15. *Jun.*: δειλίας (2Tm. 1,7).
3, 1s. R[K]† Χρ. (a. Ἰησ.). T* ὅλῳ.
3. *Mor.*: οἰκεῖȣ s. οἰκέτȣ.
4. RGKSH† τά. [ἀν.
6. *D:* ὅς οἶκ. (al.: οὗ ὁ οἶκ.). LT: ἐ-
9. LT(*ABCDE*): ȣ̂ ἐπείρ. οἱ πατ. ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ κ. εἶδον.
10. LT: ταύτῃ. L: εἶπα.
14. RK: γεγόν. τȣ̂ Χρ.
16. R: Τινὲς .. παρεπίκρ., ἀλλ' .. Μωσέως.
17. [L]† (p. δὲ) κ. LT: ἔπεσαν.
4, 2. LTH: συγκεκερασμένȣς. Ap. *Griesb.*: συγκεκραμένοις.
7. RGKS: εἴρηται.
12. RGKSH† (p. ψυχ.) τε.
15. KT: πεπειραμένον. *Jun.*: πεπλασμένον. *Wakefield:* δέ, κ. πάντα καθ' ὁμ.
16. LT: ἔλεος.
5, 1. LT* τε.
3. LT: δι' αὐτὴν et in f. περὶ ἁμ.
4. GKSLTH* (bis) ὁ. L: καθὼς (T: καθώςπερ).
9. RGKS pon. πᾶσιν p. αὐτῷ.
12. RGKSTH: ὑμᾶς, τίνα.
6, 2. L: διδαχήν (al.: διαδοχῆς).
3. *ACDE* al.: ποιήσωμεν.
9. LT: κρείσσονα.
10. R† (p. καὶ) τ. κόπȣ.
14. LT: Εἰ μὴν. 16. LT* μέν.
19. L: ἀσφαλῆν.
7, 1. R* (alt.) τȣ̂. L: ὅς συναντ.
4. LT* καί.
6. LT* (pr.) τὸν. L: ηὐλόγηκεν.
9. LT: Λευὶς. 10. LT* ὁ.
11. LT: ἐπ' αὐτῆς νενομοθέτηται.
13. T: προςέσχεν. Edd. *Erasmi* al.: προςέστηκεν.
14. RGKSH: ȣ̓δὲν περὶ ἱερωσύνης.
16. RKSH: σαρκικῆς (cf. R. 7,14).
17. LT: μαρτυρεῖται.
21. T* κατὰ-Μελχ. 22. LT: τοσȣ̂-
26. G[1]LT† κ. (a. ἔπρεπ.). [το.
8, 2. LT* (alt.) καί.
3. *J. D. Mich.*: ᾧ s. ȣ̂ προςενέγκῃ.
4. SLT: ȣ̓ν (pro γὰρ). LT* τ. ἱε-
5. SLT: ποιήσεις. [ρέων et τὸν.
6. LT: νῦν et τέτυχε. 8. LT: αὐτȣ̀ς.
10. [L]† (p. διαθ.) μȣ. *Piscator* (prob. *Valck.*): δώσω.
11. R: τ. πλησίον. LT* (pr.) αὐ-
12. T* κ. τῶν ἀνομ. αὐτ. [τῶν.
9, 1. R† (p. πρώτη) σκηνή. *Markland* (prob. *Valck.*): πρώτη ἐκείνη (est eti. in uno cod.).
2. L: ἅγια ἁγίων.
5. L(*B*): Χερȣβεὶν.
9. SLT: καθ' ἥν.
10. R: καὶ δικαιώμασι (G* κ.).
11. LT: γενομένων (pro μελλ.).
13. LT: τράγ. κ. ταύρ.
14. *Reisk.*: δι' ἁγνεύματος. *D:* πν. ἁγίȣ. KLT: ἡμῶν. L† in f. κ. ἀληθινῷ.
17. L: ὁ διαθέμενος;
19. LT† τὸν et τῶν. *Colomes* (prob. *Valck.*) * κ. p. βιβλ.

24. L: εἰςῆλθ. ἅγια. LT* τὸ.
26. L† τῆς (a. ἁμαρτ.).
27. *Grot.*: καθὼς.
28. R* κ. *Bentl.*: τῶν πολλ. L† in f. διὰ πίστεως.
10, 1. *Mangaeus:* μενόντων. T: αἷς et δύνανται. L: πραγμάτων. κατ' ἐνιαυτὸν τ. αὐταῖς θυσ. προσφέρουσιν, εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέπ. δύνανται τλ.
2. R* οὐκ. *H. Steph.*: ἐπαύσαντο ἄν. T: κεκαθαρισμένους (L: κεκαθερισμ.).
5. *Syr.* post. in m.: ὠτία (pro σῶμα).
8. LT: θυσίας καὶ προσφορὰς (* τὸν).
9. R[K]† (p. ποιῆσαι) ὁ θεός.
10. R† τοῦ (a. Ἰησ.).
11. LT: ἀρχιερεὺς.
12. KSLTH: οὗτος. L: ἐκ δεξιῶν.
15. LT: εἰρηκέναι. 16. LT: τ. διανοιαν.
17. RGKSH: μνησθῶ.
22. LT: ῥεραντισμένοι.
24. *Jun.*: κατανύσσωμεν. Ap. *Bow.*: κατακονῶμεν.
29. L* ἐν ᾧ ἡγιάσθη. [κύρ.
30. [K]T* λέγει κύρ. LT: Κρινεῖ
34. R: δεσμοῖς μου et ἐν ἑαυτοῖς. LT: ἑαυτοὺς κρείσσονα (* ἐν οὐρ.).
38. LT† (p. δίκ.) μου.
11, 3. *Syr.* al.: ἐκ μὴ. LT: τὸ βλεπόμενον. [λεῖ.
4. L: αὐτοῦ τῷ θεῷ. GKSLTH: λα-
5. LT: ηὑρίσκετο et (* αὐτοῦ) εὐαρεστηκέναι.
8. LT † ὁ (a. καλέμ.) * τὸν.
9. [K]LT* τὴν.
11. *J. D. Mich.*: αὐτῇ Σάῤῥα. R† (p. ἡλικ.) ἔτεκεν.
12. L: ἐγενήθησαν. R: ὡςεὶ ἄμμ.
13. L: προςδεξάμενοι (pro λαβόντ.). R† (p. ἰδόντες) κ. πεισθέντες.
15. LT: ἐξέβησαν. 16. R: νυνὶ.
19. LT: ἐγεῖραι. L: δύναται.
20. LT: Πίστ. κ. 23. L: δόγμα.
26. R: τ. ἐν Αἰγύπτῳ. L: ἐν Αἰγύπτου.
28. LT: ὀλεθρεύων.
29. LT† (p. ξηρ.) γῆς.
30. LT: ἔπεσαν. 32. L: με γάρ. LT* (pr.) τε καὶ c. sq. καὶ.
34. L: μαχαίρης (eti. 37.) et ἐδυναμώθ.
35. L: γυναῖκας.
37. *Wakefield*: ἐπειράθησαν (palis transfixi). *Jun.*: ἐπυράσθ. *Bez.*: ἐπυρώθ. *Tan. Faber.* ἐπηρώθ. *Gatak.*: ἐπρήσθ.
38. L: ἐπὶ ἐρημ. 39. L: τὰς ἐπαγγελίας.
12, 1. *Jun.*: ὄκνον. 2. R: ἐκάθισεν.
3. RGKSH: εἰς αὐτὸν (LT: ἑαυτ.).
7. RGKSH: Εἰ π. ὑπομ., ὡς τλ. LT* ἐστιν.
8. LT pon. alt. ἐστε p. υἱοί.
9. LT: πολὺ μᾶλλ.
15. *Est. Grot. Mill.* al.: ἐν χολῇ. LT: δι' αὐτῆς.
16. L: ἀπέδετο·
18. *Jun.* † (a. ψηλαφ.) οὐ s. μὴ. LT (* ὄρει) ζόφῳ (pro σκότῳ).
19. L: προςθεῖναι. [θήσεται.
20. R† in f.: ἢ βολίδι κατατοξευ-
22. R interpung. p. ἀγγέλων.
24. R: κρείττονα. Ap. *Bow.*: τὸ τοῦ Ἀβ. (*Valck.*: τὸ Ἄβ., quod eti. in codd.).

25. LT: ἐξέφυγον ἐπὶ γῆς παραιτησ. τὸν χρημ., πολὺ μᾶλ-
26. SLT: σείσω. [λον. R† τῆς.
27. T* τὴν. L: τὴν τῶν σαλ. μετάθ. Bos (probb. Wetst. Wakef. Mor. al.): πεπονημένων.
28. LT: μετὰ εὐλαβ. κ. δέους.
13, 4. L: γάρ. 8. LT: ἐχθές.
9. R: περιφέρ. LT: περιπατοῦντες.
11. LT pon. περὶ ἁμ. p. ἅγια.
18. LT: πειθόμεθα.
21. L† (p. ἔργῳ) κ. λόγῳ et αὐτὸς (a. ποιῶν). T* τ. αἰώνων.
22. L: ἀνέχεσθαι. Pricaeus: ἀντέχεσθε.
23. LT† (p. ἀδ.) ἡμῶν.

Ep. Jacobi.

1, 3. T* τῆς πίστ. 11. Ap. Bow.: εὐπορίαις. Jun.: ἐμπορίαις.
12. LT* ὁ κύρ. 13. R† τοῦ.
17. Mang. (Ebr. 12, 9): τ. πνευμά-
19. LT: Ἴστε et ἔστω δέ. [των.
20. LT: ἐργάζ. 25. LT* (pr.) οὗτος.
26. L† δέ et (p. εἶν.) ἐν ὑμῖν. L: αὐτοῦ .. ἑαυτοῦ (T bis ἑαυτ.).
27. R* τῷ.
2, 2. LT* τὴν. 3. T: ἐπιβλ. δέ. R[KH]† (p. εἴπ.) αὐτῷ. LT* alt. ὧδε. L† τ. ποδῶν (a. μου).
4. LT* (pr.) κ. KT[1]: πονηρῶν. (n.: πονηρῶν;).
5. R† τούτου. L: τῷ κόσμῳ.
10. LT: τηρήσῃ et πταίσῃ. Beauclar.: πάντως.
11. LT: μοιχεύεις, φονεύεις.
13. LT: ἀνέλεος. R† καὶ (L δὲ).
14. LT* τὸ. 15. T* δὲ et ὦσι.
16. L* τὸ. 18. R (pro χωρίς): ἐκ (ἔχω; Δεῖξ.? Vales.: ἐκτός).

LT* alt. σου. T* alt. μου.
19. L: ὅτι εἷς ἐστιν ὁ θεός; (T* ἐ-
20. LT: ἀργή. [στὶν ὁ).
24. R† (p. Ὁρ.) τοίνυν.
3, 1. G: πολύ. Jun.: πολυλάλοι.
3. R: Ἰδοῦ. LT: Εἰ δὲ et εἰς (pro πρὸς). [κον πῦρ.
5. L: μεγάλα αὐχεῖ. LT: ἡλί-
6. Grot.: πῦρ τῷ κόσμῳ (Syr.: mundus iniq. sicut ramus [ὕλ. v. 5. ramos] est). RGKSH† (p. ἀδικίας.) Οὕτως.
8. LT: ἀκατάστατον.
9. LT: κύριον (pro θεὸν).
12. RGKSH† (p. σῦκα;) οὕτως. RS: οὐδεμία πηγὴ αλυκὸν κ. γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.
17. RGKSH† κ. (a. ἀνυπόκρ.).
18. R† τῆς.
4, 1. RGKH* alt. πόθεν.
2. Ed. Erasm. alt. al., eti. Luth. (probb. Bez. et Valck.): φθονεῖτε. Grot.: φονᾶτε (Venema al. * φον.-ἔχ.). R† (p. ἔχ.) δὲ.
4. LT (AB [Chiat] Vss.) * Μοιχοὶ καὶ. L: ἐχθρά.
5. S: λέγει; (11 diversae interpunctt., ut: λέγει πρὸς φθ.; s. φθόνον· al.). LT: κατῴκισεν.
7. LT† (p. ἀντίστ.) δὲ. 10. * τοῦ.
11. RGKSH: καὶ (pro ἤ).
12. R* κ. κριτής et δὲ. LT: ὁ κρίνων τ. πλησίον.
13. GKST: κ. (pro ἤ) et quater Conjunct. (ω). LT[1] * ἕνα.
14. L: τὰ τῆς αὔρ. (* alt. γάρ). LT: ἐστε et κ. (pro δὲ).
15. LT: ζήσομεν. RGK: ποιήσωμεν.

5, 3. K: ὑμῶν· ὡς πῦρ ἐθησ.
4. LT: εἰςελήλυθαν. 5. LT* ὡς.
6. *Bentlej.* (prob. *Valck.* pro οὐκ): ΟΚC (i. e. ὁ κύριος, cll. 4,6).
7. T* ἂν. LT* ὑετὸν.
9. R: κατακριθῆτε (* ὁ).
10. LT* μȣ † ἐν.
11. KLT: ὑπομείναντας.
12-20. * *Rauch* (adv. quem *Hagenbach.* et *Schulthess.*).
13. *Pricaeus: Κακοθυμεῖ.*
14. LT* τȣ̃. 16. L († ȣ̃ν) τὰς ἁμαρτίας et προςεύχ. [τȣ̃.
19. LT† μȣ. 20. L† (p. ψυχ.) αὐ-

Ep. I. Petri.

1, 4. R: ἡμᾶς.
7. R: πολὺ τιμιώτερον.
8. LT: ἰδόντες. 9. T* ὑμῶν.
12. GSLT: ὑμῖν (a. δὲ). LT* ἐν.
13. *Valck.*: τῇ διανοίᾳ.
16. LT: ἔσεσθε (* εἰμι).
20. RGKSH: ἐσχάτων.
21. LT: πιστοὺς.
22. LT* διὰ πν. et καθαρᾶς.
23. R[K]† in f. εἰς τ. αἰῶνα.
24. L* (pr.) ὡς. R: δόξα ἀνθρώπȣ. [K]LT* αὐτȣ̃.
2, 2. R* εἰς σωτηρ. 3. LT: εἰ.
5. RGKSH* εἰς.
6. R: διὸ καὶ. *Jun.*: περιέχεται. T* τῇ. L: ἡ γραφή·
7. L: λίθος. 8. Ap. *Bow.*: οἷς (sc. λίθῳ κ. πέτρᾳ).
11. RGKSLH: ἀπέχεσθαι (L† ὑ-
12. L. ἐποπτεύοντες. [μᾶς).
13. LT* οὖν. *Jun.*: κρίσει.
14. R† μὲν. 20. LT† (p. τȣ̃το) γάρ.
21. ST: ὑπὲρ ἡμῶν ὑμῖν. [νοι.
24. LT* αὐτȣ̃. 25. LT: πλανώμε-
3, 1. LT (* αἱ) κερδηθήσονται.
3. L (* τριχῶν) ἢ (pro καὶ).
4. *Markland*: ἀνθρώποις. *Mang.*: κόσμος (quod subaudiri possit, * ἀνθρ.). *Wakefield*: πολυτελής.
5. LT: εἰς θεὸν. 6. LT: ὑπήκȣεν.
7. R: συγκληρονόμοις et ἐκκόπτ
8. R: φιλόφρονες (in f.).
9. RGKSH† εἰδότες (a. ὅτι).
10. LT* (bis) αὐτοῦ·
11. LT† (p. ἐκκλινάτω) δὲ.
12. SLT* οἱ. 13. LT: ζηλωταὶ.
15. RGKSH: θεὸν (pro Χρ.). L* δὲ (a. ἀεὶ). LT† ἀλλὰ (a. μετὰ).
16. L: καταλαλȣ̃σιν (T: καταλαλεῖσθε * ὑμῶν ὡς κακοπ.).
17. R: θέλει. 18. L: περὶ ἁμ. ἡμῶν ἀπέθανε. R† τῷ (a. πν.).
19. Ap. *Bow.*: Ἐνὼχ κ. (al. ἐν ᾧ κ. Ἐνὼχ s. Νῶε κ.). [γοι.
20. R: ἅπαξ ἐξεδέχετο. LT: ὀλί-
21. R (ab in.): ᾧ (*Erasm. Salmas. Jun.*: οὗ καὶ). L: ὑμᾶς.
4, 1. LT* ὑπὲρ ἡμ. et ἐν.
3. [K]LT* ἡμῖν. LT* τοῦ βίου. RGKSH: θέλημα.
7. LT* τὰς. 8. T* δὲ. LT* ἡ. KLT: καλύπτει.
9. LT: γογγυσμȣ̃. 13. R: καθὼς.
14. G[1]SL† (p. δόξ.) κ. δυνάμεως. LT* κατὰ - δοξάζεται.
15. L: ἀλλοτριεπίσκ.
16. LT: ὀνόματι. 19. LT (* ὡς) αυτῶν et ἀγαθοποιΐαις.
5, 1. L† οὖν (* τȣ̀ς).

2. L† (p. ἑκȣσίως) κατὰ θεόν.
5. LT* ὑποτασσόμενοι.
6. L† in f.: ἐπισκοπῆς. 8. R[H]† ὅτι (a. ὁ). L: τινὰ καταπιεῖν.
10. LT: ὑμᾶς (* ὑμᾶς et θεμελιώσει). GS: καταρτίσαι (R eti. in sqq. ter - αι).
11. LT* ἡ δόξα κ. 12. LT: στῆτε.
14. LT* Ἰησ. R[K]H† ἀμήν.

Ep. II. Petri.

1, 1. LT: Σίμων (*Grot.* * Πέτρ. et καὶ ἀπόστ.).
2s. T* τοῦ θ. κ. Ἰησ. LT: ἡμῶν, ὡς et ἰδίᾳ δόξῃ κ. ἀρετῇ.
4. LT† τῷ. 5. T: κ. αὐτὸ δὲ τȣτ. L: κ. αὐτοὶ δὲ σπ. (*Bez: κατ' αὐτὸ δὲ τ. Beng.: κ. αὐτοὶ δὲ τȣτῳ*).
8. L: παρόντα (pro ὑπάρχ.).
9. GST: ἁμαρτημάτων.
10. L: σπȣδάσ. ἵνα διὰ τ. καλῶν ὑμῶν ἔργων βεβ. . . ποιῆσθε.
12. LT: Διὸ μελλήσω.
20. *H. Steph. Calv. Grot.*: ἐπηλύσεως. *Hemming* et *Heins.*: ἐπελεύσεως. *Jun.*: ἐμπνεύσεως.
21. T: προφ. ποτέ et ἀπὸ (pro ἅγιοι). R: οἱ ἅγ. L: τȣ θ.
2, 2. R: ἀπωλείαις.
3. *Valck.*: εἰς ὑμᾶς.
4. L: σειροῖς. R: τετηρημένȣς (L: κολαζομένȣς τηρεῖν).
8. L* ὁ. 11. LT* παρὰ κυρ.
12. RGKSH: φυσ., γεγεννημ. (S: γεγενημ.) et καταφθαρήσ. (pro καὶ φθαρ.).
13. LT: ἀγάπαις.
14. L: ἀκαταπάστȣς. *Bentl.*: γεμισμένην. R: πλεονεξίαις.
15. R† τὴν (a. εὐθ.). *Bal.*: Βεώρ.
17. R: νεφέλαι (pro κ. ὁμίχλ.). LT* εἰς αἰῶνα.
18. R† (a. ἀσελγ.) ἐν (e conject. *Bezae*). T: ἀσελγείας. R: ὄντως. RGS: ἀποφυγόντας.
20. LT† (p. κυρίου) ἡμῶν.
21. T: ὑποστρέψ. (L: εἰς τὰ ὀπίσω ὑποστρ. ἀπὸ).
22. LT* δὲ T²: κυλισμὸν.
3, 2. LT*(ABCG)*: ὑμῶν. *Battier*: τȣ ἀποστόλȣ (Ebr. 3,1). Al. †κ. (p. ἐντολ.) s. διὰ (a. τῶν ἀπ.).
3. LT: ἐσχάτων. R* ἐν ἐμπαιγμ.
5. Ap. *Bow.*: λέγοντας.
7. RL: αὐτῷ. R: εἰσί, πυρὶ τηρ.
9. RGKSH† ὁ. LT: δι' ὑμᾶς (c. *A*; *BC*: εἰς ὑμ.).
10. LT* ἡ. R[K]† ἐν νυκτί (a. ἐν). LT: λυθήσεται.
11. T: οὕτως (pro οὖν).
12. L: τακήσεται.
13. L: κ. τὰ ἐπαγγέλματα αὐτȣ.
16. LT(*ταῖς) ἐν αἷς. 18. T* ἀμήν.

Ep. I. Joannis.

1, 3. RGKSH* (alt.) καὶ.
4. L: ἡμεῖς. T: ἡμῶν. [λία.
5. KT: ἔστιν αὕτη. R: ἡ ἐπαγγε-
7. LT* Χρ. 8. SLT: ἐν ἡμ. ȣκ ἔστ.
2, 4. LT† Ὅτι. 6. LT* ȣτως.
7. R: Ἀδελφοί. RG[K]S[H] † in f. ἀπ' ἀρχῆς.
8. *H. Steph.*: παράγει (eti. v. 17; cf. 1 Cor. 7,31).
13. Ap. *Bow.* (eti. v. 14): αὐτὸν (al. Χριστὸν) ἀπ' ἀρχ. (Cod. *Harlej.*: τὸ ἀπ' ἀρχ.). LTH:

ἔγραψα ὑμῖν, παιδία.
15. T: τ. Θεȣ̃. 18. LT* ὁ.
20 (et 27): *J. D. Mich.*: χρῆσμα.
23. R* ὁ ὁμολ.-ἔχει.
24. RGKS† οὖν. L* (ult.) ἐν.
25. L: ὑμῖν.
27. *B*: χάρισμα. RGKSH: μενεῖτε.
28. LT: ἵνα ἐὰν φ., σχῶμεν.
29. T† καὶ (a. πᾶς).
3, 1. LT† (p. κληθ.) κ. ἐσμέν.
2. LT* δὲ. 4. L* (pr.) ἡ.
5. LT* ἡμῶν. 7. T: Παιδία.
13. LT* μȣ. 14. LT* τὸν ἀδ.
15. LT: ἐν ἑαυτῷ.
16. RGKSH: τιθέναι.
18. LT* μȣ. R* τῇ et ἐν.
19. LT (* Καὶ) γνωσόμεθα. L: τὴν καρδίαν.
20. *Matthaei*: ὅ τι ἐὰν (s. ὅτε s. ὅτ' ἐὰν). L* alt. ὅτι. *H. Steph.* et *Bez.*: ἔτι μείζων.
21. LT* (pr.) ἡμῶν. 22. LT: ἀπ'.
23. L: πιστεύωμεν.
4, 3. Vett. exx. ap. Socr.: ὃ λύει τὸν Ἰησ. ἀπὸ θεȣ̃. R[KH]† (p. Ἰησ.) Χρ. ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα (eti. S, * Χρ.). *Stroth.*: κ. πᾶν [πνεῦμα] ὃ μή, ἐκ τȣ̃ Θ. ȣ̓κ ἔστιν. *H. Steph. Est. Pric.*: ὃν ἀκηκόατε.
6. L: Ἐν τȣ́τῳ. 16. [L]† in f. μένει.
19. L† ȣ̃ν. LT* αὐτόν. L: ὁ θεὸς (pro αὐτὸς).
5, 1. [L]* alt. κ. 2. *Grot.*: τ. θεὸν ὅταν τ. τέκνα. Ap. *Bow.*: ὅταν .. ὅτι. LT: ποιῶμεν.
4. *Bentl.*: ἔτι πᾶν.
6. L rep. ἐν (a. τῷ αἵμ.).
7s. G[K]SLTH* ἐν τῷ ȣ̓ρ. - ἐν τ. γῇ (c. codd. grr. fere omnibus). Al. (c. plurib. latt.): ὁ υἱὸς.
9. LT: ὅτι (pro ἣν). 10. L († τ. θεȣ̃ a. ἐν ἑαυτ.) τῷ υἱῷ.
13. GKSLTH: ὑμῖν, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζ. αἰών. ἔχετε [LTH: ζ. ἔχ. αἰών.] οἱ πιστεύοντες εἰς τὸ ὄν.
14. L: ὅ τι ἂν αἰτώμεθα.
15. L: Κ. ἂν οἴδ. LT[2]: ἀπ' αὐτȣ̃.
16. L: εἰδῇ.
20. GKSLH: Κ. οἴδ. LT* ἡ.
21. L: ἑαυτά. R[K]† ἀμήν.

Ep. II. Joannis.

1. RSH: ἐκλεκτῇ κυρίᾳ (et v 5: κυρία). *Jun.* (utroq. l.): ἐν κυ-[ρίῳ.
3. LT* κυρίου.
6. LT pon. alt. ἐστιν p. ἐντολ.
7. T: ἐξῆλθον (L: ἐξῆλθαν).
8. LT: ἀπολέσητε ἃ εἰργάσασθε et ἀπολάβητε.
9. LT: προάγων. L* (alt.) τοῦ Χρ. LT: κ. τ. υἱὸν κ. τὸν πατ.
11. LT: ὁ λέγ. γάρ.
12. LT: ἐβȣλήθ. R: ἀλλὰ ἐλπίζω. RGS: ἐλθεῖν. LT: ὑμῶν.
13. Ap. *Grot.*: Εὐδέκτης. R[K]† ἀμήν.

Ep. III. Joannis.

2. *Piscator*: πρὸ πάντων.
4. LT† τῇ. 5. L: ἐργάζῃ. RGKS: εἰς τȣ̀ς (pro τȣ̃το).
6. *Grot.*: ἐποίησας.
7. R[H] † αὐτοῦ. LT: ἐθνικῶν (*Bentl.*: ἐκκλησιῶν).
8. LT: ὑπολαμβ. 9. LT† τι (a. τῃ).
11. R† δὲ (a. κακοποιῶν).

12. LT: οἴδας. 13. LT: γράψαι σοι et in f. γράφειν σοι.

Ep. Judae.

1. *Grot.** ἀδ. δὲ Ἰακ. LT: ἠγαπημένοις. *Pricaeus*: ἐν Ἰησ. Χρ.
3. LT† (p. κοινῆς) ἡμῶν.
4. LT: χάριτα. R† (p. δεσπ.) θεὸν.
5. LT: εἰδότας ἅπαξ πάντα ὅτι ὁ Ἰησ. *Griesb.* (e vestig. codd.): εἰδ. ἅπαξ ὅτι ὁ κύρ. *Pric.*: εἰδ. ὑμᾶς τȣ̃το ὅτι ἅπαξ ὁ κύρ.
6. L: δὲ. 7. *Battier*: σαρκός, ἑτέροις πρόκ. *Triller*: σ. σφετέρας (*Wassenb.** ἑτέρ.).
9. L: Ὅτε Μιχ. ὁ ἀρχ. τότε τῷ δ.
12. LT† (p. εἰσιν) οἱ. L: ἀγάπ. αὐτῶν (*AC*: ἀπάταις). R: περι-[φερόμ.
13. GKSLT* τὸν.
14. T²: Ἐπροφήτ. GKSLTH: ἁγίαις μυριάσιν.
15. LT: ἐλέγξαι. LTH* (pr.) αὐτῶν. T* ἀσεβείας. *Pric.* † (p. ἁμαρτωλοὶ) καὶ.
18. T: ἐπ' ἐσχάτȣ χρ. ἐλεύσονται (eti. L, † τȣ̃). *Bentl.*: τ. ἀσελγειῶν (*Z. Pierce* *).
19. LT* ἑαυτȣ̃ς. 22s. LT: Κ. ȣ̃ς μὲν ἐλέγχετε διακρινομένȣς, ȣ̃ς δὲ σώζ. ἐκ πυρ. ἁρπαζ., ȣ̃ς δὲ ἐλεᾶτε ἐν φόβῳ, μισ. τλ.
24. T: αὐτȣ̀ς. 25. R† σοφῷ (p. μόν.) * διὰ-ἡμῶν. RGKSH† κ. (p. δόξ.). RG²K* πρὸ π. τȣ̃ αἰωνος.

Apocalypsis.

[K]SLT* τȣ̃ θεολόγȣ. *B*: τοῦ θεολ. κ. εὐαγγελιστȣ̃.

1, 2. R: ὅσα τε.
4. R† τȣ̃ (p. ἀπὸ). LT: πν. τῶν ἐνώπ.
5. R († ἐκ a. τῶν νεκρ.) ἀγαπήσαντι. RGKSH: λούσ. ἡμᾶς ἀπὸ. LT* ἡμῶν.
6. L: ἡμῖν. R: βασιλεῖς καὶ ἱερ. LT* τῶν αἰών.
8. RGSH (semper): τὸ Α κ. τὸ Ω. G[K]SLTH* ἀρχὴ κ. τέλ. R: ὁ κύρ. ὁ ὢν.
9. R† (p. ὁ) καὶ et ἐν τῇ. LT† (p. ὑπομ.) ἐν (*alt. διὰ et bis Χρ.).
10. L: φ. μεγ. ὄπισθέν μȣ.
11. R: λεγ. · Ἐγώ εἰμι τὸ Α κ. τὸ Ω, ὁ πρῶτος κ. ὁ ἔσχατος · κ. ȣ̃ βλ. et ταῖς ἐκκλ. ταῖς ἐν Ἀσιᾳ, εἰς τλ. L: Θυάτειραν.
12. RG: ἐλάλησε.
13. LT (*ἑπτὰ) μαζοῖς et χρυσᾶν
14. R: ωςεὶ ἔρ. 15. *Salmas.*: χαλκοκλιβ. (eti. 2,18). L: πεπυρωμένης.
16. LT (* ἔχων) ἀστέρες. T* χειρὶ.
17. R: ἐπέθηκε. R[K] † χεῖρα (p. αὐτȣ̃) et μοι (p. λέγων).
18. R († ἀμὴν p. αἰώνων) τ. ᾅδȣ κ.
19. R* οὖν. [τȣ̃ θαν.
20. LT: ȣ̃ς εἶδ. ἐν τῇ δεξ. R: κ. αἱ ἑπτὰ λ. ἃς εἶδες ἑπτὰ ἐκκλ.

2, 1. R: Ἐφεσίνης. LT: τῷ ἐν Ἐφ. et χρυσέων.
2. LT* alt. σȣ et tert. καὶ. GKS† (p. ἀποστ.) εἶναι. R: ἐπειράσω τ. φάσκοντας εἶναι ἀπ.
3. L: ȣ̓ κεκοπίακες (GST: ȣ̓κ ἐκοπίασας. R: κ. ἐβάστ., κ. ὑπομ. ἔχεις, κ. διὰ τὸ ὄν. μȣ κεκοπίακας, κ. ȣ̓ κέκμηκας).
5. R: ἐκπέπτ. LT* ταχὺ.

7. L (+ ἑπτὰ) νικῶντι (eti. v. 17). R: ἐν μέσῳ τοῦ παρ. GKST+ inf.
8. R: τῆς ἐκκλ. Σμυρναίων. [μου. LT: τῷ ἐν Σμ. (L: ἐν Σμύρνης).
9. LT* τὰ ἔργα κ. R: πλοῦσ. δὲ εἶ (* ἐκ).
10. LT: Μὴ φοβοῦ. SLT: βάλλειν. L: ἔχητε. [eti. αἷς).
13. LT* τ. ἔργα σου κ. T* ἐν (L
14. LT* ὅτι. R: τὸν Βαλὰκ.
15. RGKH+ τῶν. R (pro ὁμοίως) ὃ μισῶ.
16. R* οὖν. 17. R (+ φαγεῖν ἀπὸ a. τοῦ μάνν.) ἔγνω.
18. LT: τῷ ἐν Θ. [K]L* αὐτοῦ.
19. R+ καὶ (a. τὰ ἔσχ.).
20. R: κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἐᾷς τὴν γυν. Ἰεζ., τὴν λέγουσαν ἑαυτ. προφ., διδάσκειν καὶ πλανᾶσθαι ἐμοὺς. LT: τὴν Ἰεζ.
21. R: ἵνα μεταν. ἐκ τῆς πορν. αὐτῆς, κ. οὐ μετενόησεν.
22. R: Ἰδοὺ, ἐγὼ. A: φυλακὴν. LT: μετανοήσουσιν. R: ἔργ. αὐτῶν.
23. LT* (ab in.) κ. L: ἐραυνῶν.
24. R: κ. λοιποῖς (+ κ. a. οἵτινες) et βάθη et βαλῶ.
27. T: συντριβήσεται.
3, 1. R+ τὸ. 2. R: στήριξον . . ἃ μέλλει. *Wakefield:* ἀπολισθάνειν. RGKSH+ τὰ. R* μου.
3. [K]LT* (pr.) ἐπὶ σὲ. [οἱ οὐκ.
4. R (* Ἀλλ᾽) + κ. (a. ἐν Σ.). T:
5. LT: οὕτως. R: ἐξομολογήσομαι.
7. L: ἐν Φιλαδελφείας. R: κλεῖδα. *Bez.:* οἴκου Δαυῒδ (Jes. 22, 22). *Triller:* τοῦ Τωφὲθ s. Ταφὲθ (1, 18. Jes. 30, 33). L: κλεισει, κλείων.
8. R: κ. (pro ἣν). [σει, κλείων.
9. L: διδῶ. LT: ἥξουσιν κ. προσκυνήσουσιν.
11. R+ Ἰδοὺ. 12. R: ἣ καταβαίνει.
14. R: τῆς ἐκκλ. Λαοδικέων.
15. R: εἴης (pro ἦς).
17. LT: οὐδὲν. R* (alt.) ὁ.
18. R: ἔγχρισον.
19. RGKSH: ζήλωσον.
20. G¹S+ κ. (a. εἰςελεύσομαι).
4, 1s. GSL: ἀνεῳγμ. R: λέγουσα· L: Ἀνάβηθι . . ὅσα δεῖ γενέσθαι. Μετὰ ταῦτα εὐθ. (eti. T* Καὶ). LT: ἐπὶ τὸν θρ.
3. GSL* ἦν. R: σαρδίνῳ et ὁμοία.
4. L: θρόνους εἴκοσι τέσσαρες. R+ (p. τοὺς θρ.) εἶδον τοὺς. L* ἐν. R+ (p. sq. καὶ) ἔσχον.
5. G¹S+ αὐτοῦ (a. αἵ). 6. R* ὡς.
7. GST* ὡς. RK: ὡς ἄνθρωπος. R: πετωμένῳ (eti. 8, 13. 14, 6. 19, 17).
8. R (* τὰ) ἓν καθ᾽ ἑαυτὸ εἶχον.. γέμοντα et λέγοντα.
9. LT: ἐπὶ τῷ θρ. 11. RGKS (pro ὁ κ.- ἡμῶν) κύριε. R: εἰσὶ.
5, 1. S: κ. ἔξωθεν. *Grot.:* ἔσωθεν, κ. ὄπισθεν ἐσφραγισμ.
2. R* ἐν. RG[K]SH+ (p. Τίς) ἐστ.
3. G¹KS+ (p. οὐρ.) ἄνω. L: οὔτε βλ.
4. LT: πολύ. R+ (p. ἀνοῖξαι) κ. ἀναγνῶναι.
5. R+ (p. alt. ὁ) ὢν. T: ὁ ἀνοίγων. R+ (p. κ.) λῦσαι.
6. R: Κ. εἶδον κ. ἰδοὺ. LT* (alt.) ἑπτὰ et sq. τά.
7. RGKSH+ (p. εἴλ.) τὸ βιβλίον

8. Iid.: κιθάρας. 9. T* ἡμᾶς.
10. R: ἡμᾶς. T* τῷ θεῷ ἡμῶν. LT: βασιλείαν et βασιλεύουσιν (R: βασιλεύσομεν).
11. R: κυκλόθεν.
13. LT* (pr.) ἐστιν et ἅ (a. alt. ἐστι). R: ἐν τῇ γῇ. KT: πάντας. L: λέγοντα. LT: ἐπὶ τῷ θρ.
14. R[K]† (p. οἱ) εἰκοσιτέσσαρες et in f. ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τ. αἰώνων.
6, 1. R (*ἑπτὰ) φωνῆς et (eti. v. 3. 5. 7) Ἔρχȣ κ. βλέπε (GS: Ἔρχȣ κ. ἴδε [Jo. 1, 47. 40], eti. K v. 1).
2. R: ἐπ' αὐτῷ (eti. v. 4. 5).
3. R: τὴν δευτ. σφρ. (eod. ord. v. 5).
4. R† (p. εἰρήν.) ἀπὸ (GKSH: ἐκ). LT: σφάξουσιν.
6. L: ὡς φων. RGKSH: κριθῆς.
7. LT* φωνὴν. R: λέγȣσαν·
8. L* (pr.) αὐτȣ̃. RL: ἀκολȣθεῖ. GKST: αὐτῷ. R pon. ἀποκτ. p.
9. LT* (alt.) διὰ. [ἐξ.
10. R: ἔκραζον et ὁ ἀληθ. LT: ἐκ.
11. GS* ἑκάστῳ. R: ἐδόθησαν ἑκάστοις στολαὶ λ. RH† (p. χρ.) μικρόν (L: χρ. ἔτι μικρ.). GS: πληρώσωσι (R: ἕως ȣ̃ πληρώσονται). R: ἀποκτείνεσθαι.
12. R† ἰδȣ̀ (a. σεισμ.) * ὅλη.
13. L: σαλευομένη.
14. R* ὁ. LT: ἑλισσόμ.
15. R: δυνατοὶ. RGKS rep. πᾶς.
16. LT: πέσατε. 17. T: αὐτῶν.
7, 1. LT* K. SLT: τȣ̃το. L: τέσσαρες (bis). LT: ἐπί τι δένδρ.
2. R: ἀναβάντα. LT: ἀνατολῶν.
3. L: καὶ τὴν θάλ. RGKSH† (p. ἄχρ.) οὗ.
5-8. LT: ἐσφραγισμ. nonnisi primo et ult. loco.
6. Gomarus: Δὰν (ex compendio [MAN).
7. R: Ἰσασχὰρ.
9. T* ἰδȣ̀. L: ὄχλον πολύν (* κ. ἰδȣ̀). R: περιβεβλημένοι.
10. R: κράζοντες. LT: ἐπὶ τῷ θρ.
11. LTH: εἱστήκεισαν. R: ἐπὶ πρόσωπον.
12. RG[K]SH† in f. ἀμήν.
14. GKS[L]H† μȣ. L: ἀπὸ θλίψ. μεγ. R † (p. ἐλεύκαναν) στολὰς αὐτῶν (SLH: αὐτὰς).
16. L† μὴ (a. διψήσουσιν).
17. R: ζώσας πηγ. et ἀπὸ.
8, 1. LT: ὅταν et ἡμίωρον.
3. T: ἐστάθη ἐπὶ τȣ̃ θυσ. Grot.: λιβανωτὶν (eti. v. 5). LT: δώσει. Castell. Grot.: τὰς προσ-[ευχάς.
6. R* alt. οἱ. L: αὐτοὺς.
7. R[K]† (p. πρῶτος) ἄγγελος. R* ἐν et κ. τὸ τρ. τῆς γ. κατεκ.
9. [K]* alt. τῶν. RGS: διεφθάρη.
10. R* alt. τῶν.
11. R* ὁ et alt. τῶν. LT: ἐγένετο.
12. LT: φάνῃ. 13. R: ἀγγέλȣ.
9, 2. LT: ἐσκοτώθη. 4. LT: ἀδικήσȣσιν. R† μόνȣς. LT* αὐτῶν.
5. L: αὐτοῖς. LT: βασανισθήσονται. [φεύγει.
6. R: οὐχ εὑρ. LTH: εὕρωσιν. LT:
7. GKS: στέφ. χρυσοῖ.
10. RGKH: κ. κέντρα ἦν ἐν ταῖς ȣ̓ρ. αὐτ., κ. ἡ ἐξȣσ. S† τȣ̃ (a. ἀδικ.).
11. R† K. ST: Ἔχȣσαι. LT: ἐπ' αὐτ.
12s. LT: ἔρχεται (* τεσσάρων).
14. RGKSH: λέγȣσαν. R: ὃς εἶχε.

16. R* τῶν. LT: δισμυριάδες. R† καὶ (a. ἤκουσα).
18. R: Ὑπὸ (* πληγῶν) rep. bis ἐκ.
19. R: Αἱ γ. ἐξȣσίαι αὐτῶν ἐν . . εἰσίν· αἱ γὰρ.
20. GKST: ȣ̓ μετεν. LT: προςκυνήσȣσιν. R* alt. τὰ. LT: δύνανται. [τὴν κεφ.
10, 1. R* ἡ et (pr.) αὐτȣ̃. LT: ἐπὶ
2. R: κ. εἶχεν et ἐπὶ τὴν (bis).
4. R[K]† (p. βροντ.) τὰς φωνὰς ἑαυτῶν. R† μοι. RGS: ταῦτα.
5. R* τὴν δεξ. 6. R: ȣ̓κ ἔσται ἔτι.
7. R: τελεσθῇ et τοῖς ἑ. δȣ́λ. τοῖς πρ.
8. LT: λαλȣ̃σαν et λέγȣσαν. RGKSH: βιβλαρίδιον. R* τȣ̃ (a. ἀγγ.).
9. LT: ἀπῆλθα. R: Δός μοι.
11. LT: λέγȣσίν.
11, 1. R† (p. ῥάβδ.) κ. ὁ ἄγγελος εἱστήκει. T: ἔγειρε.
2. LT: ἔκβ. ἔξωθεν († κ. a. δύο).
3. L: περιβεβλημένους.
4. R (* alt. αἱ) τ. θεȣ̃ et ἑστῶσαι
5. R (bis) θέλῃ. [(L* τȣ̃).
6. RK* (pr.) τὴν (GS: τὸν ȣ̓ρ. ἐξ. κλεῖσαι). R: βρ. ὑετὸς ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφ. (* ἐν). GS pon. ἐν πάσῃ πλ. in f.
7. Ap. *Griesb.* † (p. θηρ.) τὸ τεράστιον (*A: τι τέταρτον*).
8. R: τὰ πτωματα et ὁ κύρ. ἡμῶν (LT: τῆς πόλ.).
9. R: βλέψȣσιν . . τὰ πτώμ. (bis) et μνήματα. LT: ἀφίȣσιν.
10. R: χαρȣ̃σιν. LTH: εὐφραίνονται.
11. R: ἐπ' αὐτȣ́ς. RGKS: ἔπεσε.
12. LT (* αὐτοῖς) Ἀνάβατε.
15. R: λέγȣσαι· Ἐγένοντο αἱ βασ.
16. L* (bis) οἱ.
17. R† (p. ἦν) κ. ὁ ἐρχόμενος.
18. *Gronov.*: ὠρύθησαν. *Wakefield*: ὠργιασθ. L: τȣ̀ς ἁγίȣς κ. τȣ̀ς cett. (* κ. a. διαφθ.).
19 L† (p. θεȣ̃) ὁ. GS: διαθ. τȣ̃ κυρίȣ. T* κ. σεισμὸς.
12, 2. S: ἔκραζεν. LT† κ. (a. ὠδ.).
5. T: ἄρσενα (L: ἄρσεν). R* alt.
6. R* (pr.) ἐκεῖ. [πρὸς.
7. L: ὅ τε Μιχ. R: ἐπολέμησαν (pro τȣ̃ πολ.) κατὰ.
8. RT: ἴσχυσαν. R: ȣ̓́τε. KL: αὐτῷ.
10. RGS: κατεβλήθη. R: ὁ κατήγορος. LT: αὐτȣ̀ς.
11. L: οὐχ ἠγάπ. 12. R: οὐαὶ τ. κατοικȣ̃σι τ. γῆν κ. τὴν θ.
13. T: ἄρσενα (L: ἄρσεναν).
14. LT† αἱ (a. δύο).
15. R: ταύτην. 17. † in f. τȣ̃ et Χρ.
18. RGKSTH: ἐστάθην (adv. *AC*).
13. 1. R: ὄνομα. 2. R: ἄρκτȣ.
3. R† (p. κ.) εἶδον (* ἐκ). LT: ἐθαυμάσθη.
4. R: τὸν δράκοντα ὃς (* τὴν) et προσεκ. τὸ θηρίον (* sq. κ.).
5. T: βλασφημίαν (L: βλάσφημα). T* ποιῆσαι (a. quod R† πόλεμον).
6. LT: βλασφημίας. L* ult. κ.
7. L* Κ. ἐδ.-αὐτȣ̀ς. R* κ. λαὸν.
8. R: αὐτῷ et τὰ ὀνόματα ἐν τῇ βίβλῳ (* alt. τȣ̃). LT: ȣ̃ ȣ̓ († αὐτȣ̃ p. ὄνομα).
10. LT† (p. Εἴ τις) εἰς. T[2]: ἀπάγει (pro συνάγ.). LT: μα-

χαίρῃ. L: ἀποκταίνει (T: ἀποκτέννει).
12. LT: προςκυνήσουσιν.
13. GS: μεγ., κ. πῦρ ἵνα ἐκ τοῦ οὐρ. καταβαίνῃ εἰς. [χαίρης.
14. L: εἰκόναν. LT: ὃς ἔχει et μα-
15. L: αὐτῇ. GKS: τῇ εἰκόνι. LT pon. ἵνα a. ὅσοι.
16. R: ἵνα δώσῃ et τ. μετώπων.
17. [K]LT* καί. R† (p. χάρ.) ἢ (LT: χάρ. τοῦ ὀνόματος).
18. R: τὸν νοῦν. RGKSH: χξς′ (C: ἑξακοσίαι δέκα ἕξ [χις′]).
14, 1. R* (pr.) τὸ. LT: ἑστὸς. R* τὸ ὄν. αὐτοῦ κ. 2. R: μεγάλης· κ. φωνὴν ἤκ. κιθαρῳδῶν.
3. GKST* ὡς. 4. LT: εἰσιν· οὗτοι οἱ ἀκολ. (a. quod RGKSH rep. εἰσιν). L: ὑπάγει.
5. R: δόλος († γὰρ p. ἄμωμοι [acc. GKSH] et in f. ἐνώπιον τ. θρόνου τ. θεοῦ).
6. T* ἀλλ. RGKS* (pr.) ἐπὶ. RLH: κατοικοῦντας (R* ἐπὶ a. πᾶν).
7. R: λέγοντα. RL* alt. τὴν.
8. RGS* δεύτ. (LT: ἄλλ. δ. ἀγγ.). R† ἡ πόλις. RGKS (pro ἢ) ὅτι
9. R* ἄλλος. L: αὐτῷ. [(* τὰ).
10. L (pro ἐν τῷ ποτ.) ἐκ τοῦ π. LT: βασανισθήσονται. T* ἁγίων (L: ἐνώπ. ἀγγ. ἁγ.).
12. LT† ἡ. R rep. ὧδε (a. οἱ).
13. R† μοι· T: ἀναπαύσονται (L: ἀναπαήσοντ.). LT: γὰρ (pro δὲ).
14. R: καθήμενος ὅμοιος. L: υἱὸν. LT: ἐπὶ τὴν κεφ.
15. R† (p. ἦλθ.) σοι. RGS† τοῦ (a.
6. LT: ἐπὶ τῆς νεφ. [θερίσ.).
18. LT (* ἐξῆλθεν) ὁ ἔχων et φωνῇ. J. D. Mich.: τ. πυροῦ s. πυῤῥοῦ.
19. R in f.: τ. μεγάλην. 20. R: ἔξω.
15, 2. R† (p. εἰκόνος αὐτοῦ) κ. ἐκ τ. χαράγματος αὐτοῦ.
3. RGS* (pr.) τοῦ. RKSLTH: βασ. τ. ἐθνῶν (C: τ. αἰώνων).
4. RGKS† σε. LT[2]: δοξάσει.
5. R† (p. alt. κ.) ἰδοὺ.
6. R* (alt.) οἱ. T* ἐκ τ. ναοῦ (eti. 16, 1). L: λίθον (cll. Ez. 28, 13). R† (p. καθαρὸν) κ.
16, 1. LT: ἐκχέετε. R* sq. ἑπτὰ.
2. SLTH: εἰς τ. γῆν .. ἐπὶ τοὺς ἀνθρ.
3. [K]LT* ἄγγελος. R: ζῶσα (S*). RGKSH* τὰ.
4. R[K]† ἄγγελος (eti. v. 8. 10. 12. 17). LT (* alt. εἰς) ἐγένοντο.
5. R† (a. εἶ) κύριε et (p. ἦν) κ. LTH: ἦν ὅσιος.
6. L: πῖν. R† γὰρ.
7. R† (p. ἤκ.) ἄλλου ἐκ.
9. G[1]S rep. (p. ἐβλασφ.) οἱ ἄνθρ.
10. LT: ἐμασῶντο. [LT† τὴν.
12. GKS* tert. τὸν.
13. R: ὅμοια βατράχοις.
14. R: δαιμόνων († τ. γῆς κ. p. βασ., * τὸν). LT: τῆς μεγ. ἡμέρ.
16. LT: Ἁρμαγ. R: Ἀρμαγεδδων (eti. Ἑρμ.; B: Μαγεδών).
17. R: εἰς. LT (* μεγάλη) ἐκ τοῦ ν. [K]LT[H]* τοῦ οὐρ.
18. LT: ἀφ' οὗ ἄνθρωπος ἐγένετο.
17, 1. R† μοι· LT: ἐπὶ ὑδ. πολλ.
3. LT: εἶδα. L: γέμοντα ὀνόματα (T: γέμον τὰ ὀνόμ.).
4. R: ἡ et: πορφύρᾳ κ. κοκκίνῳ

. . *χρυσῷ* et *κ. ἀκαθάρτητος πορνείας.*
8. R* *Τὸ.* LT: *ὑπάγει κ. θαυμασθήσονται.* L: *ȣκ ἐγέγραπτο.* SL: *τὸ ὄνομα.* R: *βλέποντες.* GKSLTH: *κ. παρέσται.*
10. R† *κ.* (a. *ὁ εἷς*). 12. LT: *ȣκ.*
13. KLT²: *κ. ἐξȣσ. αὐτῶν* (T¹: *αὑτῶν*). R: *διαδιδώσȣσιν.*
15. LT: *εἶπέν.*
16. R: *ἃ εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον.*
17. LT* *κ. ποιῆσαι μίαν γνώμ.* R: *τελεσθῇ τὰ ῥήματα.*
18, 1. LT* *Κ.* R* *ἄλλον.*
2. R: *ἐν ἰσχύϊ, φ. μεγάλῃ, λέγ.* LT: *δαιμονίων.* L† *κ. μεμισημένȣ* (eti. p. *πνεύμ. ἀκαθάρτ.*).
3. L (* *τ. οἴνȣ*) *πέπτωκαν.*
4. LT: *Ἐξέλθατε.* R: *κ. ἵνα μὴ*
5. R: *ἠκολȣθησαν.* [*λάβ.* cett.
6. R† *ὑμῖν.* LT* (alt.) *αὐτῇ.*
7. LT²: *αὐτὴν* (T¹: *αὑτὴν*). LT† (p. *λέγει*) *Ὅτι.*
8. LT* *κύριος.* R: *ὁ κρίνων.*
9. KST: *κλαύσουσι.* R† *αὐτὴν.* T: *κόψ. ἐπ' αὐτὴν.*
10. R† *ἐν* (a. *μιᾷ*). 11. T: *ἐπ' αὐτὴν.*
12. L: *μαργαρίταις.* R: *βύσσȣ.* LT: *ἐκ λίθȣ τιμιωτ.*
13. LT: *κιννάμωμ.* R* *κ. ἄμωμ.*
14. LT pon. *σȣ* a. *τῆς ἐπιθ.* R (pro *ἀπώλ.*) *ἀπῆλθεν.* LT: *ȣκέτι αὐτὰ ȣ μὴ εὑρήσȣσιν.*
16. RG[K]† ab in. *κ.* LH* *ἐν.* R: *ἐν χρυσῷ.* LT: *μαργαρίτῃ.*
17. R: *πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὅμιλος, κ. ναῦται.*
18: LTH: *ἔκραξαν* (eti. v. 19). R: *ὁρῶντες.* LT: *τὸν τόπον.*
19. L: *ἔβαλαν.* R* *τὰ.*
20. R: *ἐπ' αὐτήν.* GKS: *ἐπ' αὐτῇ.* R* *καὶ οἱ* (a. *ἀπόστ.*).
21. LT: *μύλινον.*
23. LT: *φάνῃ.* L* (sq.) *ἐν* et *οἱ*
24. RLH: *αἷμα.* [(a. *ἔμπ.*).
19, 1. R: *Καὶ μετὰ . . λέγοντος . . κυρίῳ τ. θεῷ ἡμῶν.* R[K]† (p. *δόξα*) *καὶ ἡ τιμὴ.*
2. KT: *διέφθειρε.* R: *τῆς χειρ.*
4. LT: *ἐπὶ τῷ θρόνῳ.*
5. KLT: *ἀπὸ τοῦ θρ.* LT: *τῷ θεῷ.* R: *καὶ οἱ μικρ.* [*μῶν.*
6. RLH: *λεγόντων.* GKS: *θεὸς ἡ-*
7. LT: *ἀγαλλιῶμεν κ. δώσομεν,*
8. GS† *καὶ.* R: *καθ. καὶ λαμπρ.*
9. LT: *οἱ ἀληθ. τ. θεοῦ εἰσίν.*
10. LT: *ἔπεσα.*
11. LT: *ἠνεῳγμ.* L* *καλȣμ.*
13. LT: *κ. κέκληται.* 14. R† *καὶ.*
15. G¹S: *δίστομος ὀξεῖα.* R: *πατάσσῃ . . καὶ τῆς ὀργ.*
16. RS: *τὸ ὄνομα.* 17. R: *κ. συνάγεσθε εἰς τὸ δ. τȣ̃ μεγάλȣ θ.*
18. LT: *ἐπ' αὐτούς.* R* *τε.* G¹S: *καὶ μικρῶν τε.*
20. L: *μετ' αὐτοῦ ὁ.* R: *μετὰ τοῦτο ὁ.* L: *τῆς καιομένης.*
21. R: *ἐκπορευομένῃ.*
20, 1. R: *τ. κλεῖδα.* 2. RGKSH: *τὸν ὄφιν τὸν ἀρχ.* (* sq. *ὁ*).
3. R: *ἔκλεισεν αὐτὸν.* GKS: *πλανᾷ.* [K]LT* *καὶ.*
4. GS: *τὸ θηρίον.* LTH: *τὸ θηρ. οὐδὲ τὴν εἰκόνα.* R[K]† *αυτῶν.* LT* *τὰ.*
5. LT* *δὲ.* R: *ἀνέζησαν ἕως.*

8. LT* (alt.) τὸν. G¹SLT† τὸν a. πόλεμον. R* αὐτῶν.
9. LT: ἐκύκλευσαν (* ἀπὸ τ. θεοῦ).
10. R* καὶ (p. ὅπου).
11. GST: ἐπ' αὐτόν. T † τοῦ.
12. LTH: τοὺς μεγάλ. κ. τοὺς μικρ. R: ἐνώπ. τ. θεοῦ. R: ἠνεῴχθησαν. RGKS: ἠνεῴχθη.
13. R: τὲς ἐν αὐτῇ (et τὲς ἐν αὐτοῖς) νεκρές. L: (eti. alt. l.) ἔδωκεν.
14. R: ἔτ. ἐστιν ὁ δεύτ. θάνατ. (* ἡ λίμνη τε πυρ.). [θαν).
21, 1. RK: παρῆλθε (LT: ἀπῆλ-
2. R: Κ. ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον .. ἀπὸ τε θ. ἐκ τε ἐρ. S: κεκοσμένην.
3. LT: ἐκ τ. θρόνου. GKST: λαὸς. R: ἔσται μετ' αὐτῶν. LT: αὐτῶν θεός. [(* ὅτι).
4. G[K]ST* ὁ θεὸς. L: δάκρ. ἐκ
5. R: τε θρ. RGKS: λέγει μοι.
6. LT: γέγοναν. G¹ST† (a. ἐκ) αὐ-
7. R: πάντα. RGS: ὁ υἱός. [τῷ.
8. R: Δειλοῖς δὲ. G¹S† (p. ἀπίστ.) κ. ἁμαρτωλοῖς. R: φαρμακεῦσι et ἐστι δεύτ. θάν.
9. R: πρός με εἷς (* ἐκ). LT: τῶν γεμόντων τῶν. KLTH: τὴν γυν. τοῦ ἀρν.
10. R† (p. πόλ.) τὴν μεγάλην.
11. R† (a. ὁ) καὶ et:
12: Ἔχεσάν τε .. ἔχεσαν. LT† (p. ἐστι) τ. ὀνόματα (* alt. τῶν).
13. R: Ἀπ'. GKS: ἀνατολῶν. R* (ter) καὶ.
14. R: ἐν αὐτοῖς (* δώδεκα).
15. R* μέτρον. 16. R† (a. ὅσ.) τοσοῦτόν ἐστιν. K* sq. καὶ.
18. LT* ἦν. RGS: ὁμοία.
19. LT* Καὶ. Reiz: καρχηδών.
20. LT: σαρδιόνυξ .. σάρδιον .. χρυσόπρασον.
21s. R: διαφανής. LT: ὁ ναὸς.
23. RK. ἐν αὐτῇ.
24. R: Κ. τὰ ἔθνη τ. σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς περιπατήσ. [K]LT* κ. τὴν τιμ.
27. R: κοινεν. LT: ποιῶν.
22, 1. R† (a. ποτ.) καθαρὸν.
2. RGKS: ἐντεῦθ. κ. ἐντεῦθεν. G[K]SLTH* ἕνα.
3. R: κατανάθεμα.
5. GSLTH: ἔτι. GS: κ. οὐ χρεία λύχνου. LTH: κ. οὐχ ἕξουσιν χρ. φωτὸς λ. T: φῶς ἡλ. LTH: φωτίσει. GKS: φωτιεῖ. R* ἐπ'.
6s. R: θεὸς τ. ἁγίων προφ. RK* Κ.
8. LTH: Κἀγὼ. R: ὁ βλέπων ταῦτα κ. ἀκ. T: κ. ὅτε εἶδον. RGK:
9. R: γάρ εἰμι. [ἔπεσον.
10. R[K]† ὅτι. LH† (p. καιρ.) γὰρ. [θήτω.
11. R: ῥυπῶν ῥυπωσάτω .. δικαιω-
12. Bez. v. 13. 12. pon. p. v. 16. R† Καὶ. LT: ἐστὶν αὐτοῦ.
13. R: Ἐγώ εἰμι. GS: ὁ πρῶτ. κ. ἔσχατος. R: ἀρχὴ κ. τέλος, ὁ πρ. κ. ὁ ἔσχ.
14. RGKSH: οἱ ποιοῦντες τὰς ἐν-
15. R† δὲ. LT* ὁ. [τολάς.
16. T* ἐπὶ. L: ἐν. R: τοῦ Δαβ. L: καὶ ὁ πρ. R: ὁ λαμπρ. κ. ὀρθρινός.
17. R: ἐλθὲ (bis) et ἐλθέτω κ. ὁ θέλων λαμβανέτω τὸ.
18. R: Συμμαρτυρεμαι γὰρ π. ἀκ.

.. ἐπιτιθῇ πρὸς ταῦτα (* τῷ).
19. R: ἀφαιρῇ ἀπὸ τῶν λ. βίβλϐ.. ἀφαιρήσει.. ἀπὸ βίβλϐ τ. ζ... καὶ τῶν γεγρ. (* τῷ). LT* ἐκ.
20. R† (p. Ἀμήν) ναί.
21. R† ἡμῶν. LT* Χριστϐ et τῶν ἁγίων. R: μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

RECENSUS
LOCORUM VETERIS TESTAMENTI IN NOVO. *)

Gen.
1, 1ss.. 2 Pt. 3, 5.
3... Ebr. 11, 3.
27... 2 Cor. 11, 7. *Mt. 19, 4.
2, 2... *Ebr. 4, 4.
7... *1 Cor. 15, 45.
9... Ap. 22, 1s.
22... 1 Cor. 11, 8.
23s.. *Eph. 5, 30s. *Mt. 19, 5p. *1 Cor. 6, 16.
3, 1... Ap. 12, 9.
4... 2 Cor. 11, 3.
16... 1 Cor. 11, 3. 14, 34.
4, 4... Ebr. 11, 4.
8ss.. Mt. 23, 35p. Ebr. 12, 24. 1 Jo. 3, 12. Jud. 11.
5, 24... Ebr. 11, 5.
6, 2... (Jud. 6.)
9ss.. Ebr. 11, 7.
11ss.. Mt. 24, 37ss. 1 Pt. 3, 20.
7s.. 2 Pt. 2, 5. 3, 6.
9, 6... (Ap. 13, 10.)
12, 1ss.. *Act. 7, 3. Ebr. 11, 8s.
3... *Gal. 3, 8.
14, 18ss.. Ebr. 7, 1ss.
15, 5... *R. 4, 19.
6... *R. 4, 3. Gal. 3, 6. *Jac. 2, 23.
13s.. *Act. 7, 6s.
17, 5... *R. 4, 17.
7... L. 1, 55.
10... Act. 7, 8. R. 4, 11.
18, 10... *R. 9, 9.
12... 1 Pt. 3, 6.
19...... 2 Pt. 2, 6s. Jud. 7.
24... L. 17, 26.
26... L. 17, 32.
21, 1ss.. Ebr. 11, 11. Gal. 4, 22ss.
10... *Gal. 4, 30.
12... *R. 9, 7. *Ebr. 11, 18.
22, 1ss.. Ebr. 11, 17.
9s.. Jac. 2, 21.
16... L. 1, 73.
17... *Ebr. 6, 14.
18... *Act. 3, 25. *Gal. 3, 16.
25, 23... *R. 9, 12.
29ss.. Ebr. 12, 16.
27, 28ss.. Ebr. 11, 20.
30ss.. Ebr. 12, 17.
28, 12... (Jo. 1, 52.)
37ss.... Act. 7, 9ss.
9s.. Ap. 12, 1.
47, 9... Ebr. 11, 13.
31.
48, 16. } Ebr. 11, 21.
49, 9s.. Ap. 5, 5.
26... [Mt. 2, 23.]

---

*) Praefiximus * iis quae ipsis verbis commemorantur, quae vero s. obscuriora s. dubia essent, haec [], illa () inclusimus.

50,24s.. Ebr. 11, 22.

Exod.

1, 7ss.. Act. 7, 17ss. [23ss.
2, 2ss.. Act. 7, 20ss. Ebr. 18,
14... *Act. 7, 27s. 35.
3, 5... *Act. 7, 33.
6... *Act. 7, 32. *Mt. 22, 32
7ss.. *Act. 7, 34. [pp.
6, 1... Act. 13, 17s.
7ss. ... Act. 7, 36.
Ap. 8, 7s. 9, 3ss. 16, 2ss.
11. 22.. 2 Tm. 3, 8.
9, 16... *R. 9, 17.
12, 3ss.. Ebr. 11, 28.
40s.. Act. 7, 7. Gal. 3, 16.
41... Ebr. 11, 27.
46... *Jo. 19, 36.
13, 2... *L. 2, 23.
21... 1 Cor. 10, 1.
14, 13ss. Ebr. 11, 29.
22... 1 Cor. 10, 1.
15, 1... (Ap. 15, 3.)
16, 15... Jo. 6, 49. Ebr. 9, 4.
1 Cor. 10, 3.
18... *2 Cor. 8, 15.
17, 6... 1 Cor. 10, 4.
19s. .... Act. 7, 38. Ebr. 12, 18s.
5s.. 1 Pt. 2, 9.
6... Ap. 1, 6.
13... *Ebr. 12, 20.
20, 12... *Mt. 15, 4p. *Eph. 6, 2s.
12ss.. *Mt. 19, 18s. pp.
13s.. *Mt. 5, 21. 27.
*R. 13, 9. *Jac. 2, 11.
17... *R. 7, 7.
21, 17... *Mt. 15, 4p.
24... *Mt. 5, 38.
22, 28... *Act. 23, 5.
24, 8... *Ebr. 9, 20.
25ss. ... Ebr. 9, 2ss. Act. 7, 44.
40... *Ebr. 8, 5.
32, 1... *Act. 7, 40.
6... *1 Cor. 10, 7.
33, 19... *R. 9, 15.
34, 29ss.. Mt. 17, 2pp. 2 Cor. 3,

Levit. [7ss.

11, 44... *1 Pt. 1, 16.
12, 3s.. L. 2, 21s. Jo. 7, 22.
6. 8.. *L. 2, 24.
14, 2ss.. Mt. 8, 4pp.
16, 27... Ebr. 13, 11.
18, 5... *R. 10, 5. *Gal. 3, 12.
19, 12... *Mt. 5, 33.
18... *Mt. 5, 43. 19, 19. 22,
39p. *L. 10, 27. *R. 13,
9. *Gal. 5, 14. *Jac. 2, 8.
20, 10... Jo. 8, 5.
24, 16... Jo. 19, 7.
26, 11s.. *2 Cor. 6, 16.

Num.

6, 3... L. 1, 15.
12, 7... Ebr. 3, 2. [Cor. 10, 5.
14, 22ss.. Ebr. 3, 8ss. Jud. 5. 1
16, 5. 26.. *2 Tm. 2, 19. Jud. 11.
17, 10... Ebr. 9, 4.
21, 5s.. 1 Cor. 10, 9.
21, 8s.. Jo. 3, 14.
22. ..... 2 Pt. 2, 15. Jud. 11.
25, 1ss.. 1 Cor. 10, 8. Ap. 2, 14.
28, 9... (Mt. 12, 5.)

Deut.

1, 31... Act. 13, 18.
4, 2... (Ap. 22, 19.)
24... Ebr. 12, 29.
37... Act. 13, 17.
5, 13... L. 13, 14.

7... *Act.13,33. *Ebr.1, 5.
8s.. Ap. 2, 26s. [5,5.
9... Ap. 12, 5. 19, 15.
4, 5... Eph. 4, 26.
5, 10... *R. 3, 13.
8, 3... *Mt. 21, 16.
5ss.. *Ebr. 2, 6 ss.
7... *1 Cor. 15, 27.
10, 7... *R. 3, 14.
14, 1ss.. *R. 3, 10ss.
16, 8ss.. *Act. 2, 25ss.
10... *Act. 13, 35. (1 Cor.
18, 50... *R. 15, 9. [15,4.)
19, 5... *R. 10, 18.
22, 2... *Mt. 27, 46 p.
9... Mt. 27, 43.
19... *Jo. 19, 24.
23... *Ebr. 2, 12.
24, 1... *1 Cor. 10, 26.
32, 1s.. *R. 4, 7s.
34, 9... 1 Pt. 2, 3.
13ss.. *1Pt. 3, 10ss.
21... Jo. 19, 36.
36, 2... *R. 3, 18.
37, 5... 1 Pt. 5, 7.
11... Mt. 5, 5.
39, 13... Ebr. 11, 13.
40, 7s.. *Ebr.10,5ss.
41, 10... *Jo.13,18.17,12. Act.
44, 23... *R. 8, 36. [1, 16.
45, 7s... *Ebr. 1, 8s.
51, 6... *R. 3, 4.
55, 23... 1 Pt. 5, 7.
68, 19... *Eph. 4, 8.
69, 5... *Jo. 15, 25.
10... *Jo. 2, 17. *R. 15, 3.
22... [Jo. 19, 28.]
23s.. *R. 11, 9s.
26... *Act. 1, 20.
78, 2... *Mt. 13, 35.
24... *Jo. 6, 31.
82, 6... *Jo. 10, 34.
89, 4s.. Act. 2, 30.
21... *Act. 13, 22.
90, 4... *2 Pt. 3, 8.
91, 11s.. *Mt. 4, 6p.
94, 11... *1 Cor. 3, 20.
95, 7ss.. *Ebr. 3, 7ss.
97, 7... *Ebr. 1, 6.
102, 26ss.. *Ebr. 1, 10ss.
27... 2 Pt. 3, 10.
104, 4... *Ebr. 1, 7.
106, 48... Ap. 19, 4.
109, 8... *Act. 1, 20.
[Jo. 17, 12.]
110, 1... *Mt.22,44pp. *Act.2,
34s. *1 Cor. 15, 25.
*Ebr. 1, 13. 10, 12s.
4... Jo. 12, 34.
*Ebr. 5,6. 7, 17. 21.
112, 9... *2 Cor. 9, 9.
115, 4ss.. Ap. 9, 20.
116, 10... *2 Cor. 4, 13.
117, 1... *R. 15, 11.
118, 6... *Ebr. 13, 6.
22s.. *Mt. 21, 42pp. *Act.
4, 11. *1 Pt. 2, 7.
25s.. Mt. 21, 9pp. 23, 39.
L.13,35. Jo.12,13.
119, 105.. 2 Pt. 1, 19.
140, 4.. *R. 3, 13.

Prov.

3, 11s... *Ebr.12,5s. Ap.3,19.
34... *Jac. 4, 6. 1 Pt. 5, 5.
4, 26... Ebr. 12, 12s.
10, 12... 1 Pt. 4, 8.

16,27... Jac. 5, 3.
20,12... Jac. 5, 20.
22, 8... *2 Cor. 9, 7.
24,21... 1 Pt. 2, 17.
25,21 s.. R. 12, 20.
26,11... 2 Pt. 2, 22.
27, 1... Jac. 4, 14.

Job.

1, 7ss.. Ap. 12, 9.
21 s.. Jac. 5, 11.
5,13... *1 Cor. 3, 19.
41, 3... *R. 11, 35.
42,10... Jac. 5, 11.

Cohel.

5,14... 1 Tm. 6, 7.

Esth.

9,22... Ap. 11, 10.

Dan.

2,44... Ap. 11, 15ss.
3, 8ss.. Ebr. 11, 34. (Ap. 13, 14s.)
4,27... Ap. 17, 5.
6, 2ss.. Ebr. 11, 33.
7, 3ss.. Ap. 13, 1ss.
7 s.. Ap. 11, 7.
9ss.. Ap. 20, 4. 11s.
10... Ap. 5, 11.
11... Ap. 19, 20.
13... Mt. 26, 64 p.
Ap. 14, 14.
20ss.. Ap. 17, 12.
25... Ap. 12, 14.
27... Ap. 11, 25ss.
8,26... Ap. 22, 10.
9,27... *Mt. 24, 15p.
10, 6... Ap. 1, 14s.
13ss.. Ap. 12, 7.
11,36... 2 Th. 2, 4.
12, 1ss.. Ap. 20, 11ss.
4ss.. Ap. 10, 4s.
4... Ap. 22, 10.

2 *Chron.*

24,21 s.. Mt. 23, 35p.

2 *Macc.*

6 s.. Ebr. 11, 35s.

Matth.

1,23. *Jes. 7, 14.
2, 6. *Mich. 5, 1.
15. *Hos. 11, 1.
18. *Jer. 31, 15.
23. ?Jes. 11, 1.
Jud. 13, 5. LXX.
3, 3. *Jes. 40, 3.
4, 4. *Dt. 8, 3.
6. *Ps. 91, 11s.
7. *Dt. 6, 16.
10. *Dt. 6, 13.
15 s. *Jes. 8, 23.
9, 1.
5, 5. Ps. 37, 11.
21. *Ex. 20, 13.
27. *Ex. 20, 14.
31. *Dt. 24, 1.
33. *Lev. 19, 12.
Dt. 23, 24.
38. *Ex. 21, 24.
43. *Lev. 19, 18.
8, 4. Lev. 14, 2ss.
17. *Jes. 53, 4.
9,13. *Hos. 6, 6.
10,35 s. Mich. 7, 6.
11, 5. Jes. 35, 5.
29, 18s.
10. *Mal. 3, 1.
14. Mal. 3, 23.
12, 3. 1 Sm. 21, 6.
5. (Num. 28, 9.)
7. *Hos. 6, 6.

19, 46. *Jes. 56, 7.
*Jer. 7, 11.
20, 17. *Ps. 118, 22.
18. Jes. 8, 14.
28. *Dt. 25, 5.
37. Ex. 3, 6.
42s. *Ps. 110, 1.
22, 37. *Jes. 53, 12.
23, 30. Hos. 10, 8.

Joann.

1, 23. *Jes. 40, 3.
52. Gen. 28, 12.
2, 17. *Ps. 69, 10.
3, 14. Num. 21, 8s.
6, 31. *Ps. 78, 24.
Ex. 16, 4.
45. *Jes. 54, 13.
49. Ex. 16, 15.
7, 22. Lev. 12, 3.
38. [Jes. 58, 11.
Zach. 14, 8.]
42. Mich. 5, 1.
8, 5. Lev. 20, 10.
Dt. 22, 21.
17. Dt. 19, 15.
10, 34. Ps. 82, 6.
12, 13. Ps. 118, 26.
15. *Zach. 9, 9.
34. Ps. 110, 4.
38. *Jes. 53, 1.
40. *Jes. 6, 10.
13, 18. *Ps. 41, 10.
15, 25. *Ps. 69, 5.
17, 12. [Ps. 41, 10.
109, 8.]
19, 7. Lev. 24, 16.
24. *Ps. 22, 19.
28. [Ps. 69, 22.]
36. *Ex. 12, 46.
Ps. 34, 21.
37. *Zach. 12, 10.

Actor.

1, 16. [Ps. 41, 10.]
20. *Ps. 69, 26.
*109, 8.
2, 17ss. *Joel 3, 1ss.
25ss. *Ps. 16, 8ss.
29. 1 Rg. 2, 10.
30. Ps. 89, 4s. al.
34s. *Ps. 110, 1.
3, 22s. *Dt. 18, 18s.
25. *Gen. 12, 3.
22, 18.
4, 11. Ps. 118, 22.
25s. *Ps. 2, 1s.
7, 3. *Gen. 12, 1.
6s. *Gen. 15, 13s.
8. Gen. 17, 10.
9ss. Gen. 37ss.
17ss. Ex. 1, 7ss.
20ss. Ex. 2, 2ss.
27s. *Ex. 2, 14.
32. *Ex. 3, 6.
33. *Ex. 3, 5.
34. *Ex. 3, 7ss.
35. *Ex. 2, 14.
36. Ex. 7ss.
37. *Dt. 18, 18.
38. Ex. 19, 3ss.
40. *Ex. 32, 1.
42s. *Am. 5, 25ss.
44. Ex. 25, 8ss.
45. Jos. 3, 14.
46. 2 Sam. 7, 2.
47. 1 Rg. 6, 1.
49s. *Jes. 66, 1s.
8, 32s. *Jes. 53, 7s.
10, 34. Dt. 10, 17.
13, 17. Dt. 4, 37.
18. Dt. 1, 31.
20. Jud. 2, 16ss.
21. 1 Sm. 8, 5ss.
22. 1 Sm. 16, 1ss.
*Ps. 89, 21.
33. *Ps. 2, 7.
34. *Jes. 55, 3.
35. *Ps. 16, 10.
36. 1 Rg. 2, 17.
41. *Hab. 1, 5.
47. *Jes. 49, 6.
15, 16s. *Am. 9, 11s.
23, 5. *Ex. 22, 28.
28, 26s. *Jes. 6, 9s.

Rom.

1, 17. *Hab. 2, 4.
22. Jer. 10, 14.
2, 24. *Jes. 52, 5.
3, 4. *Ps. 51, 6.
10ss. *Ps. 14, 1ss.
13. *Ps. 5, 10.
*140, 4.
14. *Ps. 10, 7.
15ss. *Jes. 59, 7s.
18. *Ps. 36, 2.
4, 3. *Gen. 15, 6.
7s. *Ps. 32, 1s.
11. Gen. 17, 10.
17. *Gen. 17, 5.
18. *Gen. 15, 5.
7, 7. *Ex. 20, 17.
8, 36. *Ps. 44, 23.
9, 7. *Gen. 21, 12.
9. *Gen. 18, 10.
12. *Gen. 25, 23.

13. *Mal. 1, 2s.
15. *Ex. 33, 19.
17. *Ex. 9, 16.
18. Ex. 7, 3.
20. Jes. 45, 9.
Jer. 18, 6.
25. *Hos. 2, 25.
26. *Hos. 2, 1.
27s.*Jes.10,22s.
29. *Jes. 1, 9.
33. *Jes. 28, 16.
10, 5. *Lev. 18, 5.
6ss.*Dt.30,12ss.
11. *Jes. 28, 16.
13. *Joel 2, 32.
15. *Jes. 52, 7.
16. *Jes. 53, 1.
18. *Ps. 19, 5.
10, 19. *Dt. 32, 21.
20s. *Jes. 65, 1s.
11, 1. Ps. 94, 14.
3. *1 Rg.19,10.
4. *1 Rg.19, 18.
8. *Jes. 29, 10.
9s. *Ps. 69,23s.
26s.*Jes.59,20s.
27. Jer. 31, 33 s.
34. *Jes. 40, 13.
35. *Job. 41, 3.
12, 19. *Dt. 32, 35.
20. Prov.25,21s.
13, 9. *Ex. 20, 13s.
*Lev. 19, 18.
14, 11. *Jes. 45, 23.
15, 3. *Ps. 69, 10.
9. *Ps. 18, 50.
10. *Dt. 32, 43.
11. *Ps. 117, 1.
15, 12. *Jes. 11, 10.
21. *Jes. 52,15.

1 Cor.

1, 19. *Jes. 29, 14.
20. Jes. 44, 25.
31. *Jer. 9, 23.
2, 9. Jes. 64, 4.
16. *Jes. 40, 13.
3, 19. *Job. 5, 13.
20. *Ps. 94, 11.
5, 13. Dt. 17, 7.
6, 16. *Gen. 2, 24.
9, 9. *Dt. 25, 4.
13. Dt. 18, 1.
10, 1. Ex. 13, 21.
14, 22.
3. Ex. 16, 15.
4. Ex. 17, 6.
5. Num. 14, 30.
6. Num. 11, 4.
7. *Ex. 32, 6.
8. Num. 25, 1. 9.
9. Num. 21, 4s.
10. Num. 14, 2.
26. *Ps. 24, 1.
11, 3. Gen. 3, 16.
7. Gen. 1, 27.
8. Gen. 2, 22.
14, 21. *Jes. 28, 11s.
34. Gen. 3, 16.
15, 3s. [Jes. 53, 8ss.
Ps. 16, 10.
Jon. 2, 1.]
25. *Ps. 110, 1.
27. *Ps. 8, 7.
32. *Jes. 22, 13.
45. *Gen. 2, 7.
54. *Jes. 25, 8.
15, 55. *Hos. 13, 14.

2 Cor.

3, 7. Ex. 34, 29 ss.
13. Ex. 34, 33.
4, 13. *Ps. 116, 10.
6, 2. *Jes. 49, 8.
16. *Lev. 26, 11s.
17. *Jes. 52, 11.
18. *Jer. 31, 9. 33.
8, 15. *Ex. 16, 18.
9, 7. *Prov. 22, 8.
9. *Ps. 112, 9.
10. (Jes. 55, 10.
Hos. 10, 12.)
10, 17. *Jer. 9, 23.
11, 3. Gen. 3, 4.

Galat.

2, 16. Ps. 143, 2.
3, 6. *Gen. 15, 6.
8. *Gen. 12, 3.
10. *Dt. 27, 26.
11. *Hab. 2, 4.
12. *Lev. 18, 5.
13. *Dt. 21, 23.
16. *Gen. 22, 18.
17. Ex. 12, 40s.
4, 22s. Gen. 21, 2ss.
16, 15.
27. *Jes. 54, 1.
30. *Gen. 21, 10.
5, 14. *Lev. 19, 18.

Ephes.

2, 17. Jes. 57, 19.
4, 8. *Ps. 68, 19.
26. Ps. 4, 5.
5, 14. [Jes. 60, 1 s.
26, 19.]
30 s. *Gen. 2, 23s.

17. Sir. 39, 39s.
Sap. 1, 14.
19. Sir. 5, 13 s.
Prov. 17, 27.
2, 8. *Lev. 19, 18.
11. *Ex. 20, 13s.
13. Sir. 28, 5.
21. Gen. 22, 9 s.
23. *Gen. 15, 6.
[Jes. 41, 8.]
25. Jos. 6, 25.
2, 15 s.
3, 6. Sir. 28, 10ss.
Sap. 1, 11.
9. Sir. 17, 3.
Sap. 2, 23.
4, 5. [Num. 11, 29.
Prov. 21, 10. 26.
Coh. 4, 4. al.]
6. *Prov. 3, 34.
Sir. 3, 20.
14. Prov. 27, 1.
Sap. 2, 4.
5, 3. Sir. 29, 13 s.
Prov. 16, 27.
4. Sir. 34, 27.
7. Sir. 6, 19.
11. Job. 1, 21 s.
42, 10.
13s. Sir. 38, 9.
17s. 1 Rg. 17 s.
20. Prov. 10, 12.

1 Petr.

1, 16. *Lev. 11, 44.
24s. *Jes. 40, 6ss.
2, 3. Ps. 34, 9.
4. Ps. 118, 22.
6. *Jes. 28, 16.
7. Ps. 118, 22.
9. Ex. 19, 5s.
Jes. 43, 21.
10. Hos. 2, 23.
17. Prov. 24, 21.
22ss. Jes. 53, 9.
7. 4ss.
3, 6. Gen. 18, 12.
Jes. 51, 2.
10ss. *Ps. 34, 13ss.
14 s. Jes. 8, 12s.
20. Gen. 6, 11ss.
4, 8. Prov. 10, 12.
17, 9.
17. Jer. 25, 29.
18. Prov. 11, 31.
5, 5. Prov. 3, 34.
7. Ps. 37, 5.
55, 23.

2 Petr.

1, 19. Ps. 119, 105.
20 s. Jes. 34, 16.
2, 5. Gen. 7 s.
6 s. Gen. 19.
8. (Ez. 9, 4.)
12. (Ps. 49, 21.)
15s. Num. 22.
22. Prov. 26, 11.
3, 4. (Ez. 12, 22.)
5s. Gen. 1, 1ss.
7, 21.
8. Ps. 90, 4.
10. Ps. 102, 27.
13. Jes. 65, 17.
66, 22.

1 Joan.

3, 5. (Jes. 53, 4s.)
12. Gen. 4, 8 ss.
3, 15. (Lev. 19, 17.)

Jud.

5. Num. 14, 35s.
6. Gen. 6, 2.
7. Gen. 19.
9. *Zach. 3, 2.
11. Gen. 4, 8.
Num. 22, 16.

Apocal.

1, 6. Ex. 19, 6.
7. Zach. 12, 10ss.
14s. Dan. 10, 6.
7, 9.
Ez. 1, 27. 24.
2, 14. Num. 31, 16.
20. 1 Rg. 16, 31.
2 Rg. 9, 22. 33
26 s. Ps. 2, 8 s.
3, 7. Jes. 22, 22.
9. Jes. 45, 14.
19. Prov. 3, 11s.
4s. Ez. 1s. Jes. 6.
4, 6s. Ez. 1. 10.
8. *Jes. 6, 3.
5, 1. Ez. 2, 9 s.
5. Gen. 49, 9 s.
6. Zach. 4, 10.
11. Dan. 7, 10.
6, 2. Zach. 6, 1 ss.
8. Ez. 14, 21.
12ss. Jes. 13, 10.
50, 3. 34, 4 al.
15. Jes. 24, 21.
2, 10ss.
16. Hos. 10, 8.
7, 3. Ez. 9, 4.
16. Jes. 49, 10.
17. Ps. 23, 2.

Jes. 25, 8.
8, 5. (Ez. 10, 2.)
7. Ex. 9, 23 s.
8. Ex. 7, 20.
9, 3 ss. Joel 1 s.
Ex. 10.
20. Ps. 135, 15 al.
10, 3. Am. 1, 2 al.
4 s. Dan. 12, 4 ss.
9 s. Ez. 2, 8 ss.
11, 4. Zach. 4, 2 ss.
5. 2 Rg. 1, 10.
6. 1 Rg. 17, 1.
7. Dan. 7, 7 s.
10. Esth. 9, 22.
15 ss. Dan. 2, 44.
7, 27. Ps. 2, 1 ss.
12, 1. (Gen. 37, 9 s.)
2. Mich. 4, 9 s. 5, 2.
5. Ps. 2, 9.
7. Dan. 12, 1.
9. Gen. 3, 1.
Job. 1, 7 ss.
14. Dan. 12, 7.
13, 1 ss. Dan. 7, 3 ss.
10. (Gen. 9, 6.)
14 s. Dan. 3, 5.
14, 8. Jes. 21, 9.
Jer. 51, 8.
5. Zeph. 3, 13.
10. Jes. 51, 17 ss.
11. Jes. 34, 9 s.
14. Dan. 7, 13.
15. Joel 3, 18.

19 s. Jes. 63.
15, 3. Ex. 15. al.
4. Jer. 10, 7.
8. Jes. 6, 4. al.
16, 2. Ex. 9, 9 s.
3 s. Ex. 7, 17 ss.
10. Ex. 10, 22.
12. Jes. 11, 15 s.
13. Ex. 8, 6.
21. Ex. 9, 18.
17, 1. Jer. 51, 13.
2. Jes. 23, 17.
4. Jer. 51, 7.
5. Dan. 4, 27.
12. Dan. 7, 20. 24.
15. Jes. 8, 7.
Jer. 47, 2.
18, 2 ss. Jes. 21, 1 ss.
Jer. 50 s.
3. Jer. 51, 7.
4 s. Jer. 51, 9.
6. Jer. 50, 15.
7 s. Jes. 47, 7 ss.
Jer. 50, 29 ss.
11 ss. Ez. 27.
18. Jes. 34, 10.
20. Jes. 44, 23. al.
21. Jer. 51, 63 s.
22 s. Jes. 24, 8 s.
23, 8. Jer. 7,
34. 25, 10.
19, 2. Dt. 32, 43.
3. Jes. 34, 10.
4. Ps. 106, 48.

6. cf. 11, 15.
19, 13. Jes. 63, 1 ss.
15. Ps. 2, 9.
Thren. 1, 15.
17 s. Ez. 39, 17 ss.
20. Jes. 30, 33.
Dan. 7, 11. 26.
20, 2. cf. 12, 9 ss.
4. Dan. 7, 9 ss.
8 s. Ez. 38 s.
11 s. Dan. 7, 9 ss.
12, 1 ss. Ez. 37.
13. Jes. 26, 19 s.
21, 1. Jes. 65, 17.
66, 22.
2 ss. Ez. 40. 48.
3. Ez. 37, 27.
4. Jes. 35, 10.
5. Jes. 43, 19.
10. Ez. 40, 2.
11 ss. Ez. 48, 31 ss.
15. Ez. 40, 3.
19 s. Jes. 54, 11 ss.
23. Jes. 60, 19.
24 ss. Jes. 60, 3 ss.
22, 1 s. Ez. 47, 1 ss.
Gen. 2, 9 s.
3. Zach. 14, 11.
5. cf. 21, 23.
10. Dn. 8, 26. 12, 4.
13. Jes. 44, 6.
16. Jes. 11, 1.
17. Jes. 55, 1.
19. Dt. 4, 2. 12, 32.

RECENSUS
PERICOPARUM ECCLESIASTICARUM.

Mt. 21, 1-9. . .	*Dom. I. Advent.* .	Rom. 13, 11-14.
Luc. 21, 25-36. .	- *II.* - .	Rom. 15, 4-13.
Mt. 11, 2-10. . .	- *III.* - .	1 Cor. 4, 1-5.
Jo. 1, 19-28. . .	- *IV.* - .	Phil. 4, 4-7.
Luc. 2, 1-14. . .	*Fest. Nativ.* . .	Tit. 2, 11-14. Jes. 9, 2-7.
Luc. 2, 15-40. Mt. 23, 34-39. .	- *II.* - . .	Tit. 3, 4-7. Act. 6, 8-7, 2. 51-59.
Jo. 1, 1-14. Jo. 21, 20-24. .	- *III.* - . .	Ebr. 1, 1-12. Sir. 15, 1-8. 1 Jo. 1.
Luc. 2, 33-40. .	*Dom. p. F. Nativ.*	Gal. 4, 1-7.
Luc. 2, 21. . .	*Fest. Circumcis.* .	Gal. 3, 23-29.
Mt. 2, 13-23. Mt. 3, 13-17. .	*Dom. p. F. Circ.* .	1 Pt. 4, 12-19. 1 Pt. 3, 20-22. Tit. 3, 4-7.
Mt. 2, 1-12. . .	*Fest. Epiphan.* .	Jes. 60, 1-6.
Luc. 2, 41-52. .	*Dom. I. p. Epiph.*	Rom. 12, 1-6.
Jo. 2, 1-11. . .	- *II.* - .	Rom. 12, 7-16.
Mt. 8, 1-13. . .	- *III.* - .	Rom. 12, 17-21.
Mt. 8, 23-27. . .	- *IV.* - .	Rom. 13, 8-10.
Mt. 13, 24-30. .	- *V.* - .	Col. 3, 12-17.
Luc. 2, 22-32. .	*Fest. Purif. Mar.*	Mal. 3, 1-4.
Mt. 17, 1-9. . .	*Dom. VI. p. Epiph.*	2 Pt. 1, 16-21. Col. 3, 18-4, 1.
Mt. 20, 1-16. . .	*Dom. Septuages.* .	1 Cor. 9, 24-10, 5.
Luc. 8, 4-15. . .	- *Sexages.* .	2 Cor. 11, 19-12, 9.
Luc. 18, 31-43. .	- *Estomihi.* .	1 Cor. 13.
Mt. 4, 1-11. . .	- *Invocavit.* .	2 Cor. 6, 1-10.

Mt. 15, 21–28. .	*Dom. Reminisc.* .	1 Thess. 4, 1–7.
Luc. 11, 14–28. .	- *Oculi.* . .	Eph. 5, 1–9.
Jo. 6, 1–15. . .	- *Laetare.* .	Gal. 4, 21–31.
Jo. 8, 46–59. . .	- *Judica.* .	Ebr. 9, 11–15.
Luc. 1, 26–38. .	*Fest. Annunc. M.* .	Jes. 7, 10–16.
Mt. 21, 1–9. . .	*Dom. Palmar.* .	Phil. 2, 5–11. 1 Cor. 11, 23–32.
Jo. 13, 1–15. . .	*Die Viridium.* .	1 Cor. 11, 23–32. Ex. 12, 1–13.
Histor. passionis. .	- *Parasceues* .	Jes. 53.
Mc. 16, 1–8. . .	*Fest. Paschatis.* .	1 Cor. 5, 6–8.
Luc. 24, 13–35. .	- *II.* - .	Act. 10, 34–41.
Luc. 24, 36–47. .	- *III.* - .	Act. 13, 26–33.
Jo. 20, 19–31. .	*Dom. Quasimodog.*	1 Jo. 5, 4–10.
Jo. 10, 12–16. .	- *Miser. Dom.*	1 Pt. 2, 21–25.
Jo. 16, 16–23. .	- *Jubilate.* .	1 Pt. 2, 11–20.
Jo. 16, 5–15. . .	- *Cantate.* .	Jac. 1, 16–21.
Jo. 16, 23–30. .	- *Rogate.* . .	Jac. 1, 22–27.
Mc. 16, 14–20. .	*Fest. Ascens. Chr.*	Act. 1, 1–11.
Jo. 15, 26–16, 4. .	*Dom. Exaudi.* .	1 Pt. 4, 8–11.
Jo. 14, 23–31. .	*Fest. Pentecost.* .	Act. 2, 1–13.
Jo. 3, 16–21. . .	- *II.* - .	Act. 10, 42–46.
Jo. 10, 1–11. . .	- *III.* - .	Act. 8, 14–17. Act. 2, 29–36.
Jo. 3, 1–15. . .	- *Trinitat.* .	Rom. 11, 33–36.
Luc. 16, 19–31. .	*Dom. I. p. Trin.*	1 Jo. 4, 16–21.
Luc. 14, 16–24. .	- *II.* - - .	1 Jo. 3, 13–18.
Luc. 15, 1–10. .	- *III.* - - .	1 Pt. 5, 6–11.
Luc. 1, 57–80. .	*Fest. Jo. Bapt.* .	Jes. 40, 1–5.
Luc. 6, 36–42. .	*Dom. IV. p. Trin.*	Rom. 8, 18–23.
Luc. 1, 39–56. .	*Fest. Visitat. Mar.*	Rom. 12, 9–16. Jes. 11, 1–5. Cant. 2, 8–17.
Luc. 5, 1–11. . .	*Dom. V. p. Trin.*	1 Pt. 3, 8–15.
Mt. 5, 20–26. . .	- *VI.* - - .	Rom. 6, 3–11.
Mc. 8, 1–9. . .	- *VII.* - - .	Rom. 6, 19–23.
Mt. 7, 15–23. . .	- *VIII.* - - .	Rom. 8, 12–17.
Luc. 16, 1–9. . .	- *IX.* - - .	1 Cor. 10, 6–13.

Luc. 19, 41-48. .	*Dom. X. p. Trin.*	1 Cor. 12, 1-11.
Luc. 18, 9-14. .	- *XI.* - - .	1 Cor. 15, 1-10.
Mc. 7, 31-37. . .	- *XII.* - - .	2 Cor. 3, 4-11.
Luc. 10, 23-37. .	- *XIII.* - - .	Gal. 3, 15-22.
Luc. 17, 11-19. .	- *XIV.* - - .	Gal. 5, 16-24.
Mt. 6, 24-34. . .	- *XV.* - - .	Gal. 5, 25-6, 10.
Luc. 7, 11-17. .	- *XVI.* - - .	Eph. 3, 13-21.
Mt. 18, 1-11. . .	*Fest. Michael.* .	Apoc. 12, 7-12.
Luc. 14, 1-11. .	*Dom. XVII. p. Tr.*	Eph. 4, 1-6.
Mt. 22, 34-46. .	- *XVIII.* - - - .	1 Cor. 1, 4-9.
Mt. 9, 1-8. . .	- *XIX.* - - - .	Eph. 4, 22-28.
Mt. 22, 1-14. . .	- *XX.* - - - .	Eph. 5, 15-21.
Jo. 4, 47-54. . .	- *XXI.* - - - .	Eph. 6, 10-17.
Mt. 18, 23-35. .	- *XXII.* - - - .	Phil. 1, 3-11.
Mt. 22, 15-22. .	- *XXIII.* - - - .	Phil. 3, 17-21.
Mt. 9, 18-26. . .	- *XXIV.* - - - .	Col. 1, 9-14.
Mt. 24, 15-28. .	- *XXV.* - - - .	1 Thess. 4, 13-18.
Mt. 25, 31-46. .	- *XXVI.* - - - .	2 Pt. 3, 3-14. 2 Thess. 1, 3-10.
Mt. 25, 1-13. Mt. 24, 37-51. Mt. 5, 1-12. .	- *XXVII.* - - - .	1 Thess. 5, 1-11. 2 Thess. 1, 3-10. 2 Pt. 3, 3-7. Rom. 3, 21-28.

Mt. 4, 18-22. . .	*Die S. Andreae.* .	Rom. 10, 8-18.
Luc. 12, 35-40. .	- - *Nicol. Ep.*	2 Cor. 1, 3-7.
Jo. 20, 24-31. . .	- - *Thomae.* .	Eph. 1, 3-6.
Mt. 19, 27-30. .	- *Convers. Paul.*	Act. 9, 1-22.
Mt. 11, 25-30. .	- *S. Matthiae.* .	Act. 1, 15-26.
Jo. 14, 1-14. . .	- *Phil. et Jac.* .	Eph. 2, 19-22. Sap. 5, 1-12.
Mt. 16, 13-20. .	- *Petri et Paul.*	Act 12, 1-11.
Luc. 7, 36-50. .	- *Mar. Magdal.*	Prov. 31, 10-31.
Mt. 20, 20-23. .	- *S. Jacobi.* . .	Rom. 8, 28-39.
Jo. 12, 24-26. .	- - *Laurent.* .	2 Cor. 9, 6-10.
Luc. 22, 24-30. .	- - *Barthol.* .	2 Cor. 4, 7-10. Eph. 2, 19-22.

Mt. 1, 1-16. . .	Die Nativ. Mar. .	Sir. 24, 19-24.
Jo. 12, 31-36. .	- Inv. Crucis. .	Phil. 2, 5-11.
Mt. 9, 9-13. . .	- S. Matthaei. .	1 Cor. 12, 4-11. Eph. 4, 7-14.
Jo. 15, 17-21. .	- Simon. et Jud.	1 Pt. 1, 3-9.
Mt. 5, 1-12. . .	- Omn. Sanctor.	Apoc. 7, 2. 3.
Luc. 19, 1-10. .	Fest. Encaen. .	Apoc. 21, 1-5.
Apoc. 14, 6-13. .	- Reformat. .	Ps. 46.

Editioni huic Novi Testamenti Theilianae Liber Baro B. de Tauchnitz, vir de litteris meritissimus, egregie consuli putabat si adderentur lectiones Sinaiticae. Has ut ex libris meis excerperem roganti deesse nolebam. Licet enim tota ista editio usui academico, non criticis studiis destinata sit, necdum quae olim Guilielmus Theile ex variis editionibus criticis exscripsit ad ea sint emendata quae post prodierunt cum magno rei criticae incremento, tamen recte fit, mea quidem sententia, ut nobilissimum litterarum sacrarum monumentum, quod singulari Dei benignitate huic tempori impertitum est, praeter cetera omnia in communem usum convertatur. Codex enim Sinaiticus ut omnium codicum uncialium solus totum Novum Testamentum continet, ita omnium, ne Vaticano quidem excepto, antiquissimus est. Quem vero praebet textum, eum multa sunt quae probent vel maxime ab usu eius pendere aetatis, qua Irenaeus et Clemens, qua Tertullianus et Origenes ecclesiam Christi studiis operibusque suis auxerunt.

In excerpendis lectionibus ita versati sumus ut, exceptis paucis quae universe quam singulatim indicare praestabat, ea quibus codex Sinaiticus ab editione Elzeviriana (a. 1624), plerumque etiam a Theilio retenta, discedit diligenter referremus[1]. Excepta igitur sunt nomina

---

1 Elzevirianam editionem plerumque cum Stephaniana a. 1550 consentire constat. Sunt tamen loci plus 150 ubi altera ab altera discedit. Cf. N. T. ed. crit. maj. 1859 p. LXXXV, item N. T. ex Sin. cod. p. LXXXIX. Cuius rei etiam in hac lectionum notatione passim ratio est habita.

propria *δαυειδ*, quod codex ubique tuetur ubi plene scriptum exhibet, *καφαρναουμ* ubique pro *καπερναουμ* positum, *ναζαρετ* et *ναζαρεθ*, *μωυσης* et *μωσης*, quae pariter atque Vaticanus cum sociis inconstanter ponit, *ιωανης* quod aliquoties (Vaticanus plerumque) pro *ιωαννης* habet, *ισδραηλειται* quam formam adamat. Nec relata sunt pleraque in quibus *ει* et *ι* fluctuant, ut *ραββει* (ita ubique), *ηλειας* et *πειλατος* (utrumque aliquoties), *λευεις*, *ιερειχω*, *γαλειλαιος*, *γαλειλαια*, *ελεισαβετ*, *αρειμαθαιας*, *ιεροσολυμειται*, *νινευειταις*, *τραπεζειταις*, *πολειτης*, *ειδεα*, *γεινεται*, *γεινωσκεται*, *κεραμειον*, *ειδον* et *ιδον*, *ιστηκει* et *ειστηκει*; item ubi codex *ι* adamat, *σαμαριτων*, *σαμαριας*, *καισαριας*, *σελευκιαν*, *αντιοχιαν*, *δανισασθαι*, *δανιον*, *ταμιοις*, *πορνια*, *ποριαις*, *δουλιαν*, *αναιδιαν*, *κολακιας*. Similiter fluctuant *αι* et *ε*, quemadmodum *μακαιδονια* pro *μακεδονια* scribi solet, *εξεφνης* pro *εξαιφνης*. Ubique *μ* ante *ψ* et *φ* servat in formis a verbo *λαμβανειν* derivatis, ut *λημψεται*, *συλλημψη*, *κατελημφθην*, *προλημφθη*, *αντιλημψεις*, item ubique habet *συνζητειν*, saepe etiam formas ut *συνπορευονται*, *συνπαραγενομενοι*, *συνχρωνται*, *συνμαθηταις*, *συνλαλησας*, *συνμετοχα*, *συνσωμα*, *ενγεγραμμενη*, *ενκαινια*, *παλινγενεσια*, *συνφυεισαι*, ubique *ενατος* et *ενενηκοντα*, *ενεοι*, *εκχυννομενον*, *τεσσερακοντα*, sed *τεσσερα* et *τεσσαρα*, *ολεθρευειν* et *ολοθρ.*, *εραυναν* ubique praeter Apoc. 2, 23. Huc pertinet etiam *βεεζεβουλ*, quod Sinaiticus praeter Mc. 3, 22 ubique cum Vaticano pro *βεελζεβουλ* praebet. Nec relata sunt *ουχ* et *ουκ* (ut *ουχ αδικω* Mt. 20, 13), *καθ* et *κατ* (ut *καθ ιδιαν* Mt. 24, 3) aliquoties inter se permutata. Atque in his quidem omnibus quae ab usu editionum discedunt magna est codicis Sinaitici et reliquorum antiquissimorum, ut *ABCD*, consensio. Praeterea index plerumque praeterit ubi differunt *αλλ* et *αλλα*, *μετ* et *μετα*, *εαν* et *αν*, *και εγω* et *καγω*, *και εκει* et *κακει*. *ουτως* in codice ubique fere etiam ante consonam scribitur; item *ν εφελκ.* omnino solet

etiam ante consonam scribi; nec tamen raro in Sinaitico pariter atque in Vaticano similibusque neglectum est.

Nec hoc praetereundum est, quod vitia aperta haud pauca, quae Alexandrinorum calligraphorum debentur ignorantiae, a collatione nostra arcenda duximus. Qua scripturae vitiositate rursus praeter cetera consentiunt Sinaiticus et Vaticanus; superat vero utrumque Cantabrigiensis. Coniunctam autem illa quidem praecipuam laudem habet. Scriptores enim illi litterarum Graecarum satis ignari prorsus abstinebant ab emendandi textus studio, quod primis p. Chr. saeculis integritati sanctarum litterarum plurimum detrimenti attulisse certum est. Ut autem omnibus quae ad aetatem codicum definiendam valent coniunctis probatur[1] ipsum codicem circa medium fere saeculum quartum scriptum esse (exemplari papyraceo ad describendum proposito), ita ex mira eius consensione cum veterrimis interpretibus, inprimis Italo quem dicunt, et iis quae scriptores alterius et tertii saeculi ex libris sacris exscripta reliquerunt, evidenter apparet eum maxime in Sinaitico codice textum superstitem esse qui diu ante concilium Nicaenum in ecclesia circumferebatur.

Reliquum est ut indicemus ordinem quo singuli libri in codice se excipiunt; item quid sibi velint sigla quibus correctorum studia designavimus. Quattuor evangelia solito ordine se excipiunt. Sequuntur epistulae Pauli, epistula ad Hebraeos post alteram ad Thess. posita. Has excipiunt acta apostolorum cum catholicis epistulis, post quas locum suum tenet apocalypsis. Hanc vero excipiunt, et ita quidem ut ad ipsum litterarum sanctarum corpus

1 Quidquid huc pertinet, denuo diligenter tractavimus in Prolegg. Novi Testamenti ex Sinaitico codice etc. Lips. 1865. pag. LI et sqq.

pertinuerint, epistula Barnabae integra et, deperditis sex foliis, initium Pastoris cum tota priore eius libri parte.

Quas emendationes siglo [a] comprehendimus, vel a diorthota codicis profectae sunt vel certe parum ab aetate eius differunt. Saeculo fortasse ab ea differunt emendationes correctoris [b], in priore maxime evangelii Matthaei parte conspicuae. Saeculo VII. adscribendae videntur lectiones correctorum [c] per totum librum frequentissimae. Distinximus passim [ca] et [cb], item in apocalypsi [cc] et [cc*], at dubito an longo illi intervallo scripserint. Qui paucas lectiones mutavit corrector [e], saeculi XII. putandus est; ille demum 1 Tim. 3, 16 ex *ος* ad normam codicum sui aevi *θεος* faciundum putavit.

Scribebam Lipsiae auctumno
anni 1864.

Constantinus Tischendorf.

COLLATIO
CODICIS SINAITICI

CUM

TEXTU ELZEV.

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ.

I.

2. * *ισακ· ισακ εγενν.*
4. *αμιναδαβ· αμιναδαμ δε*
5. *βοες* bis | *ιωβηδ* bis
6. om. *ο βασιλευς* | *τον σαλομων* ([b] *σαλωμωνα*)
7. [b] *σαλωμων* | * *αβιας δε* | *ασαφ*
8. *ασαφ* | * *οζειαν*
9. *τον αχαζ* ([a] vel [b] *αχας*)· *αχας δε*
10. [b] *μανασση δε* | *αμως* bis | * *ιωσειαν*
11. *ιωσειας*
13. *τον αβιουτ* ([b] *-ουδ*)
14. * *σαδωχ* bis | [b] *αχιμ* | * *ελιουτ*
15. * *ελιουτ*
18. *γενεσις* | om. *γαρ*
19. [a] vel [b] *δειγματισαι* ([c] *παραδ.*)
21. * om.[vid.] *αυτου* pr.
22. *υπο κυριου*
23. * om.[vid.] *αυτου*
24. *εγερθεις δε ιωσηφ* | [ca] *μαριαμ την γυ. αυτου* ([b] *εαυτου*)
25. *υιον* pro *τον υι. αυτ. τ. πρωτοτ.*

II.

1. [b] om. *του* sec. ([c] rest.)
3. *ο βασ. ηρωδ.*
5. *ειπαν αυτω* ([b] om., [c] rest.)
6. * om. *γαρ*
8. *εξετασ. ακριβ.*
9. *εσταθη*
10. * *αστεραν*
11. *ιδον* ([b] *ειδ.*) pro *ευρον*
12. *τ. χωρ. αυτων*
15. *υπο κυριου*
17. *δια ιερεμ.*
18. om. *θρηνος και*
19. *φαινετ. κατ οναρ*
21. *εισηλθεν*
22. om. *επι* | *του πατρ. αυτ. ηρωδ.*
23. [b] *υπο των προφ.*

III.

2. om. *και*
3. *δια ησαιου*
4. *αυτου ην*
6. *ιορδανη ποταμω* | * om. *υπ αυτου*
7. * om. *αυτου*
8. *καρπον αξιον*
10. *ηδη δε η αξινη*
11. *εγω μεν γαρ υμας βαπτιζω εν υδ.* ([b] *εν υδ. βα.*)

14. *ο δε* ([b] add. *ιωαννης*) *διεκ.*
15. *ημας* pro *ημιν*
16. *βαπτισθεις δε* | *ευθυς ανεβη* | * om. *αυτω* | *ειδεν πνευμα θεου* | * om. *και* ante *ερχομ.*
17. * *ηυδοκησα*

IV.

1. *υπο τ. πνευμ. εις τ. ερημ.*
2. *ημερ. τεσσερ. κ. τεσσερ. νυκτ.*
3. *ο πειραζ. ειπεν αυτω* | [b] *ειπον ινα*
4. *ο ανθρωπος*
5. *εστησεν*
6. [b] (non item [c]) *ειπεν* pro *λεγει*
8. *δεικνυει*
9. *ειπεν* pro *λεγει* | *ταυτα σοι παντα*
10. *προσκυνησης*
12. om. *ο ιησους*
13. * *την παρα θαλασσαν*
16. [b] *εν σκοτια* | *φως ιδεν*
18. om. *ο ιησους* | [b] *καλουμενον* pro *λεγομ.* | * *αλεεις*
19. * *αλεεις*, [b] *γενεσθαι αλιεις*
21. [a] *αδελφ. εαυτου*
22. * *το πλοιον αυτων*
23. *ο ιησους εν τη γαλιλαια* ([b] *ολην την γαλιλαιαν*) | * *διδασκων αυτους*
24. *εξηλθεν* | *πασαν* pro *ολην*

V.

1. * *προσηλθαν*
4. [b] *πενθουντες νυν*
9. om. *αυτοι*
11. *διωξουσιν* | om. *ρημα*
13. *αλα* ([c] *αλας*, sed ς rursus abstersum) et *αλα* | *βληθεν εξω καταπατ.*
19. *ος δ αν* usque *ουρανων* suppl. [a]
20. *υμων η δικαιοσυνη* | * *πλεον*
22. [b] om. *οτι* | * om. *εικη* ([cb] suppl.) | * *ραχα*
25. *μετ αυτου εν τ. οδω* | om. *σε παραδω* post *κριτης*
27. om. *τοις αρχαιοις*
28. * om. *αυτης*
30. * *η ολον* pro *και μη ολον* | *εις γεενναν απελθη*
31. om. *δε* ([b] add.) *οτι*
32. *οτι πας ο απολυων* | *μοιχευθηναι* pro *μοιχασθαι*
33. *εφιορκησεις*
36. * *τριχαν* | *λευκ. ποι. η μελαι.*
39. *αντισταθηναι* | *ραπιζει εις* ([c] *επι*) *τ. δεξιαν σιαγονα*
40. * *αφες τουτω* | om. *σου* sec.
41. om. *εαν* | *ενγαρευση*
42. *δος*
44. om. *ευλογειτε τ. καταρωμ. υμ. καλως ποιειτ. τ. μισουντ. υμ.* | om. *επηρεαζοντων υμ. και*
45. *και βρεχ.* etc. suppl. [a]
46. * om. *ουχι*
47. *ουχι κ. οι εθνικοι το αυτο ποι.*
48. *ως ο πατ. υμ. ο ουρανιος*

VI.

1. * *προσεχετε δε* | * et [b] *δικαιοσυνην*, [a] *δοσειν* pro *ελεημοσυνην* | * om. *τοις*

2. * *αμην αμην*
4. * *οπως η σου ελεημοσυνη η* | om. *εν τω φανερω*
5. [a] *προσευχη* ([c] *-χησθε*, item * omissis *ουκ εσεσθ.*) *ουκ εσεσθε ως οι* | om. *αν* | om. *οτι*
6. *ταμιον* | om. *εν τω φανερω*
7. *βατταλογησητε*
8. * *θεος ο πατηρ υμων*
10. *ελθατω* | *επι γης*
12. * *αφηκαμεν*
13. om. *οτι σου εστιν η βασιλ. και η δυναμ. και η δοξα εις τ. αιωνας αμην*
15. om. *τα παραπτωματα αυτων* | *ο πατηρ υμιν αφησει*
16. * *και οταν δε* | *ως* ([c] add. *οι*) *υποκριται* | * *το προσωπον* | * *αμην γαρ λεγω* | * om. *οτι*
18. bis *κρυφαιω* | * om. *σου* sec. | om. *εν τω φανερω*
20. *ου διορ. και κλεπτ.*
21. *σου* bis pro *υμων*
22. *εαν η ο οφθ. σου απλους*
23. * *εαν δε η ο οφθ. σου πονηρος*
24. *μαμωνα*
25. om. *και τι πιητε* | * om. *υμων* post *σωματι*
26. [b] *τας αποθηκας*
28. *αυξανουσιν ου κοπιωσιν ουδε νηθουσιν*
32. *ταυτ. γαρ παντα* | *επιζητουσιν* | *οιδεν γαρ* ([c] *δε*, sed restitutum *γαρ*) *ο θεος ο πατ. υμων οτι*
33. om. *του θεου*
34. om. *τα*

VII.

2. *μετρηθησεται*
3. * *την δε δοκον την εν τω σω οφθαλμ.*
4. * *λεγεις* pro *ερεις* | add. *αδελφε* ante *αφες* | *εκ* pro *απο*
5. *εκ τ. οφθ. σου την δοκον* | *εκβαλλειν*
9. *ον* ([b] add. *εαν*) *αιτησει*
10. *η και ιχθυν αιτησει*
12. *παντα* ([b] add. *ουν*) *οσα εαν*
13. *εισελθατε* | * om. *η πυλη* | * om. *εισιν* | [b] *πορευομενοι* pro *εισερχ.*, sed rursus ab ipso ut videtur deletum
14. [b] ut videtur et [c] *τι* pro *οτι*
15. om. *δε* prius
16. *σταφυλας*
18. *ποιειν* prius rescriptum ab ipso*; antea *ενεγκειν*? | *ενεγκειν* pro *ποιειν* sec.
21. * *τα θεληματα* | *εν τοις ουρανοις*
22. * *δαιμονια πολλα* | *επροφητευσαμεν* | * *εξεβαλλομεν*
24. *ομοιωθησεται* | *αυτου την οικ.*
25. [b] *προσεπεσαν* (* *-σεν*)
26. *αυτου την οικιαν* | [ca] *ψαμμον*, sed *ψ* rursus rasum
27. *ηλθαν* | * om. *κ. επνευσ. οι ανεμοι*, suppl. [a]
28. *ετελεσεν* | *εξεπληττοντο επι τη διδ. αυτου οι οχλ.* ([b] *οι οχλ. επι τ. δι. αυ.*)
29. *οι γραμμ. αυτων*

VIII.

1. [b] *καταβαντος δε αυτου*
2. *προσελθων*
3. *τ. χειρα αυτου* ([b] om. *αυτ.* [c] restituit) | om. *ο ιησους* | * om. *ευθεως*
4. * *ειπεν* pro *λεγει* | *αλλα υπαγε* | *μωυσης*
5. *εισελθοντος δε αυτου εις καφαρναουμ* | * *εκατονταρχης*
6. * om. *κυριε*
7. om. *ο ιησους* | *ante *εγω* add. *ακολουθει μοι*
8. * *αποκριθεις δε ο εκατονταρχης ειπεν* | *λογω*
9. *υπ. εξουσ. τασσομενος*
11. *ισακ*
12. * *εξελευσονται* pro *εκβληθ.*
13. * *εκατονταρχη* | om. *και* ante *ως* | om. *αυτου* post *ο παις* | * post *εκεινη* add. *και υποστρεψας ο εκατονταρχος εις τον οικον αυτου ευρεν τον παιδα υγιαινοντα* ([b] om., [c] restituit)
15. *ηγερθη και* [b] fecit ex *εγερθις* (pro *-θεισα*) ut videtur | * *διηκον. αυτω*
18. * om. *πολλους*
22. *ο δε λεγει αυτω*
23. [b] om. *το*, [c] rest.
25. om. *οι μαθηται αυτου* | om. *ημας*
26. * *τω ανεμω*
27. *αυτω υπακουουσιν*
28. * *ελθοντων αυτων*, [b] *ελθοντος αυτου* | * *γαζαρηνων*
29. om. *ιησου* | *ημας απολεσαι* ([b] *βασανισαι ημας*) *προ καιρ.*
31. *αποστειλον ημας εις*
32. *εις τους χοιρους* | om. *των χοιρων* | [b] *απεθαναν*
34. *εις υπαντησιν του ιησου*

IX.

1. *εις πλοιον*
2. *αφιενται σου αι αμαρτιαι*
4. om. *υμεις*
5. *αφιονται* ([c] *αφιενται*) *σου αι αμαρτ.* | *εγειρε* ([b] add. *και*) *περιπ.*
6. * *πορευου* pro *υπαγε*
8. *εφοβηθησαν* pro *εθαυμασαν*
9. * om. *εκειθεν* | *μαθθαιον* | * om. *και* ante *λεγει* | *ηκολουθει*
10. * *και ανακειμενων εν*, [b] *και εγενετο ανακειμενου αυτου* | om. *και* ante *ιδου* | * om. *ελθοντες*
11. *ελεγον* pro *ειπον*
12. om. *ιησους* | om. *αυτοις* | *ιατρων*
13. *ελεος* | *αλλα αμαρτωλους* omissis *εις μετανοιαν*
14. * om. *πολλα*, [b] add. *πυκνα*, [c] *πολλα*
15. *ελευσονται* usque *νυμφιος* supplevit[a]
16. * om. *αυτου*
17. *απολλυνται* | *αλλ οινον νεον εις ασκ. καιν. βλητεον* | *αμφοτεροι*
18. * *προσελθων*, [b] *εις προσελθων*, [c] *εις ελθων* | om. *οτι*

19. *ηκολουθει*
20. * *αιμαρροουσα*, [c] *αιμορροουσα*
21. * om. *μονον*
22. * om. *ιησους* | *στραφεις*
23. *ελεγεν* pro *λεγει αυτοις*
24. post *κατεγελων αυτ.* * add. *ειδοτες οτι απεθανεν*
26. *η φημη αυτης*
27. *κραυγαζοντες*
28. * *εισελθοντι* | * *οι δυο τυφλοι* | * *ιησους*, [c] *ο ιησους* | post *δυναμαι* * add. *υμιν*, [a] om., [b] restituit, [c] rursus om.
30. * om. *αυτων* | *ενεβριμηθη*
31. * om. *ολη*
32. om. *ανθρωπον*
33. om. *οτι*
35. * om. *και* ante *κηρυσσων* | post *λαω* * add. *και ηκολουθησαν αυτω*, [b] om. *εν τω λαω και ηκολ. αυτ.*
36. *εσκυλμενοι και ερριμμενοι*

X.

2. * *και ιακωβος*
3. *μαθθαιος* | om. *και λεββαιος ο επικληθεις*, [b] add. *και* ante *θαδδαιος*
4. *και ο* ([b] om.) *ιουδ. ο* ([b] om.) *ισκαρ.* | [b] *παραδιδους* ([c] rursus *παραδους*).
5. * om. *λεγων*
8. *νεκρ. εγειρ. λεπρ. καθαριζ.*, sed [a] vel [b] om. *νεκρ. εγειρ.*, [c] restituit
9. * om. *μηδ. αργυρον*
10. om. *εστιν*
11. *εν αυτη τις*
12. post *αυτην* * add. *λεγοντες ειρηνη τω οικω τουτω*, [b]? et [ca] om., [cb] restituit
13. *ελθατω* | *εφ υμας επιστραφ.*
14. *ος αν* | *εξερχ. εξω τ. οικιας η πολεως η κωμης* | *εκ των*
15. *και γη γομορρων*
16. * *ο οφις*
19. *παραδωσιν* | *ωρα τι λαλησητε*
23. *ετεραν* pro *αλλην* | *εως* ([c] add. *ου*) *ελθη*
24. *διδασκαλ. αυτου*
25. *βεεζεβουλ επεκαλεσαντο* ([c] *-λεσαν*)
28. *και μη φοβεισθε απ. τ. αποκτεννοντ.* | *φοβεισθε δε* | *και* ([b] add. *την*) *ψυχην και το σωμα*
31. *μη ουν φοβεισθε*
33. *καγω αυτον*
34. *ειρηνην βαλειν επι την γην*
39. *ο ευρων* usque *απολ. αυτ. και* suppl. [a]
40. * *ο δε* pro *και ο*

XI.

2. *δια* pro *δυο*
4. * *τω ιωαννη*
5. *και νεκροι*
7. *εξηλθατε*
8. *εξηλθατε ανθρωπ. ιδειν* ([b] *ιδ. ανθρ.*) | om. *ιματιοις* | * om. *εισιν*
9. *εξηλθατε προφητ. ιδειν* ([c] *ιδ. προφητ.*)
10. om. *γαρ*

13. *επροφητευσαν*
16 sq. *παιδιοις καθημ. εν ταις αγοραις α προσφωνουντα τοις ετεροις λεγουσιν*
17. om. *υμιν* post *εθρηνησαμεν*.
19. *φιλος τελωνων* | *εργων* pro *τεκνων*
21. *χοραζειν* | *ν* in *βηθσαϊδαν* a correctore erasum | *καθημενοι μετενοησαν*
23. *καφαρναουμ μη εως ουρανου υψωθηση* | *εγενηθησαν* | *εμεινεν*
24. * et [c] om. *οτι*, [b] supplevit | *ανεκτοτερον εστ. γη σοδ.*
25. *εκρυψας*
26. *ευδοκια εγενετο*
27 * om. *μου*
29. * om. *απ εμου* (suppl. [a]) | *πραϋς*

XII.

2. *ειπαν*
3. om. *αυτος*
4. *εφαγον*
6. *μειζον*
7. *ελεος*
8. om. *και*
10. om. *ην* et *την* | *θεραπευσαι*
11. * *πεση*, [b] *ενπεση* | *κρατησας εγερει αυτο*
13. * et [cb] *σου την χειρα*, [ca] *τ. χειρα σου* | *απεκατεσταθη* | om. *ως η αλλη*
14. *εξελθοντες δε οι φαρισ. συμβ. ελαβ. κατ αυτου*
15. om. *οχλοι*
17. *ινα πληρωθη*
18. * *ον ηυδοκησεν*, [b] *εις ον ηυδοκ.*
21. om. *εν*
22. * *αυτους* pro *αυτον* | *ωστε τον κωφον* (* add. *και*) *λαλειν κ. βλεπ.*
24. *βεεζεβουλ*
25. [b] *ιδων* | om. *ο ιησους*
27. *βεεζεβουλ* | *κριτ. εσοντ. υμων*
28. *εν πνευμ. θεου εγω*
29. *διαρπαση* pro *-σει*
30. *σκορπιζει με*
31. om. *τοις ανθρωποις* sec. loco
32. *και ος εαν* | * *ου μη αφεθησεται*
33. *γινωσκετε*
35. om. *της καρδιας*
36. *ο λαλησουσιν* | [b] *δωσουσιν*
37. om. *σου* sec.
38. *απεκριθησ. αυτω*
41. *νινευειται*
42. *σολομωνος*
43. [a] vel [b] *ζητων*, sed restitutum *ζητουν*
44. *εις τ. οικ. μου επιστρ.* | * om. *ελθον* | *σχολ. και σεσαρ.*
46. om. *δε* | * et [cb] *αδελφ. αυτου* ([ca] om.) | * om. *ζητουντες αυτω λαλησαι*
47. * om. *ειπ. δε τις* ([a] add. *των μαθητων αυτου*) *αυτω* ([a] om.) usque *εξω εστηκασι ζητουντες σοι λαλησαι* ([a] *εξω ζητουσιν σε*)
48. *λεγοντι* pro *ειποντι*
49. * *την χειραν*, [a] *τ. χειρα αυτου*

XIII.

1. om. *δε* | *εκ της οικ.*
2. *εις πλοιον*
3. *του σπειραι*
7. *επνιξαν*
9. * om. *ακουειν*
10. *ειπαν* | * *αυτοις λαλεις*
11. om. *αυτοις*
14. om. *επ* | *βλεψητε*
15. *τ. ωσιν αυτων βαρεως* | [b] *τ. ωσιν αυτων ακουσωσιν* | *ιασομαι*
16. *ακουουσιν*
17. om. *γαρ* | *ιδαν*
18. * *σπειραντος*
22. * om. *τουτου* | *συνπνιγει*
23. *επι την καλην γην* | *συνιεις*
24. *σπειραντι*
25. *επεσπαρκεν*, [b] *επεσπειρεν*
27. [b] om. *τα*
28. *οι δε δου. λεγουσιν αυτω*
29. *φησιν*
30. * et [c] *αχρι* | *εν τω* ([b] del., [c] rest.) *καιρω*
33. *ελαλ. αυτοις λεγων*
34. * *ουδεν ελαλησεν*
35. * *δια ησαιου του προφ.* | [b] om. *κοσμου*, [c] restituit
36. *εισηλθεν εις* | om. *ο ιησους* | * *διασαφησον ημιν*
37. om. *αυτοις*
39. *ο δε θερισμ. συντελ. του* ([a] om., [c] suppl.) *αιων. εστ.* suppl.[a]
40. om. *τουτου*
41. om. *αυτου* post *αγγελ.*
42. * *βαλλουσιν*
43. * om. *ακουειν*
44. om. *παλιν*, [b] *ομοια δε* | *πωλει παντ. οσ. εχει*
45. * om. *ανθρωπω*
46. *ευρων* (omisso *ος*) *δε*
48. [b] (non item [c]) *και επι τον αιγιαλ. καθισαντ.* | *αγγη* | * *εβαλλον*
50. * *βαλλουσιν*
51. om. *λεγει αυτ. ο ιησ.* | om. *κυριε*
52. *μαθητευθεις τη βασιλεια*
54. [a] vel [b] reposuit *πατριδα* pro *αντι πατριδ.* | *εκπλησσεσθαι*
55. *ουχ η μητηρ* | * *ιωαννης*, [a] *ιωσηφ* pro *ιωσης*
57. om. *ιησους* | *ιδια πατριδι* pro *πατρ. αυτ.*

XIV.

1. *τετρααρχης*
3. *εδησεν* ([a] add. *αυτον*) *και εν φυλακη απεθετο*, [c] *εδ. αυτ. εν τη φυλακ. και απεθ.*
4. *γαρ ιωαννης* ([c] add. *αυτω*) *ουκ*
6. *γενεσιοις δε γενομενοις*
7. *μετα ορκου*
10. * om. *τον*
12. *ηραν το πτωμα αυτου* ([ca] del., [cb] restituit) *και εθαψ. αυτον* ([c] *αυτο*)
13. *ακουσας δε* | *πεζοι*
14. om. *ο ιησους* | *επ αυτοις*
15. om. *αυτου* | *παρηλθεν ηδη* | *απολυσον ουν* | * *χωρας* pro *κωμας*
16. * om. *ιησους*
17. * *ωδε αρτους ει μη πεντε*
18. *ωδε αυτους*

19. *και εκελευσεν* | *επι τον χορτου*
22. *και* ([b]add. *ευθεως*) *ηναγκασεν τους μαθητας εμβηναι*
23. * om. *απολυσας τους οχλους*
25. *ηλθεν πρ. αυτ.* | om. *ο ιησους* | *επι την θαλασσαν*
26. *ιδοντες δε* ([a]*οι δε μαθηται ιδοντες*) *αυτον επι της θαλασσης περ.*
27. *ευθυς* | *αυτοις* sine *ο ιησους*, [a] *ο ιησους αυτοις*
28. *ει συ ει κυριε* | *ελθειν προς σε*
29. om. *ὁ* ante *πετρ.* | * *ελθειν ηλθεν ουν προς τον ιησουν*
30. om. *ισχυρον*
31. *ευθυς*
32. *αναβαντων*
33. om. *ελθοντες*
34. *ηλθον επι την γην εις γεννη.*
35. om. *εκεινου*
36. *εσωθησαν*

XV.

1. om. *οι* | *φαρισαιοι και γραμματ.*
2. om. *αυτων*
3. * om. *και*
4. [ca] *ειπεν* pro *ενετειλ. λεγ.* | om. *σου*
5. * ante *ου μη* add. *ουδεν εστιν* | om. *η την μητερ. αυτου*
6. * et [cb] *τον νομον*, [ca] *τ. λογον*
7. *επροφητευσεν*
8. *ο λαος ουτ. χειλ. με τιμα* pro *εγγιζει μοι* etc.
11. post *εις το στομα* * add. *τουτο*
12. *οι μαθηται ειπαν*
14. * et [cb] om. *τυφλων*, [ca] sic: *τυφλοι εισ. οδηγ. τυφλων*
15. om. *ταυτην*
16. om. *ιησους*
17. *εις τον αφεδρ.*
22. *εκραξεν* ([c]*εκραζεν*) *λεγουσα*
23. *ηρωτουν*
25. [c] *προσεκυνησεν* | *χωλ. τυφλ. κυλλους κωφους* | *εριψαν* | *αυτου* pro *τ. ιησου*
31. *τον οχλον* (servato *βλεποντας*) | om. *κυλλους υγιεις* | *και χωλ. περιπ.* | *εδοξαζον*
32. om. *αυτου* | [a] *ειπεν αυτοις* | *μη* pro *μηποτε*
33. om. *αυτου*
34. *ειπαν*
35. *και παραγγειλας τω οχλω*
36. *ελαβεν* pro *και λαβων* | * *τους δυο ιχθυ. και ευχαριστ.* | *εδιδου* | om. *αυτου* | *τοις οχλοις*
38. *ησαν ανδρ. ωσει τετρακ. χω. παιδ. κ. γυναικ.*
39. *μαγαδαν*, [c]*μαγεδαν*

XVI.

1. [c]*και οι σαδδ.* | * et [cb] *επηρωτων*, [ca] *ηρωτησαν*
2. 3. om. *οψιας γενομενης* usque *ου δυνασθε*
4. om. *του προφητου*
5. om. *αυτου*

6. om. *αυτοις*
8. *ειπεν αυτοις* | *εχετε* pro *λαβετε*
9. * om. *ουδ. μνημον.*
11. *περι αρτων ειπον υμιν προσεχετε δε*
12. *απο τ. ζυμ. των φαρισαιων και σαδδουκαιων*, [c] *α. τ. ζυ. των αρτων* | *αλλα απο τ. διδασκαλιας* ([c] *διδαχης*) *τ. φα. κ. σα.*
13. om. *με* | *οι ανθρ. ειναι λεγουσ.* ([c] *λεγ. ειν.*)
17. *αποκριθ. δε* | *αλλα*
19. om. *και* ante *δωσω* | * *τας κλειδας* | * *δησης επι την γην*
20. om. *αυτου* | om. *ιησους*
21. * *ιησους χριστος*, [ca] om., [cb] *ο ιησους* | *εις ιεροσ. απελθ.*
23. *σκανδ. ει εμου* ([c] *μου*)
25. *ος γαρ εαν*
26. *ωφεληθησεται* | [ca] *οταν* pro *εαν*
27. * *τα εργα* pro *τ. πραξιν*
28. *οτι εισιν* | *εστωτων* | [c] *ερχομ. εν τη δοξη του πατρος αυτου*

XVII.

1. *και τον ιακωβον*
3. *ωφθη* | *συνλαλ. μετ αυτου*
4. *ποιησω* | *μωυσει* | *ηλεια μιαν*
5. *ακουετ. αυτου*
6. *επεσαν*
7. *κ. προσηλθεν ο ιησ. και αψαμενος αυτων ειπεν*
8. *ει μη ιησουν αυτον μονον*
9. *εκ του ορους*
10. om. *αυτου*
11. om. *ιησους* | *οτι ηλειας μεν* | om. *πρωτον*
12. *εποιησαν αυτω*
14. om. *αυτων* | *γονυπ. αυτον*
15. om. *κυριε* | *κακως εχει*
17. *ο δε* ([c] *τοτε*) *αποκριθ.* ([c] add. *ο ιησους*) *ειπεν αυτοις* | *μεθ υμων εσομαι*
18. om. *ο παις*
19. *ειπαν*
20. *ο δε λεγει αυτοις* | *ολιγοπιστιαν* | *μεταβα ενθεν*
21. om. versum; [cb] suppl. (sed *εκβαλλεται* pro *εκπορευεται*)
22. *συστρεφομενων*
24. [c] *ειπαν* | * *ου τελει διδραχμα*
25. * et [cb] *εισελθοντα*, [ca] *ελθοντα* pro *οτε εισηλθεν*
26. *ο δε εφη απο τ. αλλοτρ. ειποντος δε απο των αλλοτριων εφη αυτω ο ιησ.*
27. *σκανδαλιζωμεν* | om. *την*

XVIII.

2. om. *ο ιησους*
4. *ταπεινωσει*
5. *παιδιον εν τοιουτο*
6. *περι τον τραχ.*
7. om. *εκεινω*
8. * *εξελε αυτον και βαλε* | *κυλλ. η χωλ.*
11. om. versum
12. * om. *επι τα ορη*
14. om. *εμπροσθεν* | *αποληται εν*
15. om. *εις σε* | *υπαγε ελεγξον*
16. *μετα σεαυτου* | *δυο η τρι. μαρτ.*

17. *ειπον* pro *ειπε*
18. *δεδεμ. εν τοις ουρανοις* | *οσα αν* ([b] *εαν*) *λυσητε* | *λελ. εν ουρανω*
19. *δυο συμφωνησουσιν εξ υμων* | *αυτοις γενησεται*
20. [b] *οπου* ut videtur pro *ου*
21. * om. *αυτω* post *προσελθ*.
24. * *εις αυτω οφ.* | *πολλων* pro *μυριων*
25. om. *αυτου* post *κυριος*, item post *γυναικα* | *παιδια* pro *τεκνα*
26. [c] *ο δουλ. εκεινος* | *αποδωσω σοι*
28. *αποδος ει τι οφ.*
29. om. *εις τους ποδ. αυτου* | * om. *παντα*
30. *και* ([c] *αλλα*) *απελθων* | *εως αποδω*
31. *ιδοντες ουν* ([ca] *δε*, [cb] rursus *ουν*) | [ca] *τα γεινομενα* | *οι δε ελθοντες* | *τω κυρ. εαυτων*
33. *καγω*
34. [ca] om. *αυτω*
35. *ουρανιος* | om. *τα παραπτωμ. αυτων*

XIX.

3. om. *αυτω* post *λεγ.* | * om. *ανθρωπω*
4. om. *αυτοις*
5. *ενεκα*
6. *μια σαρξ*
7. om. *αυτην*
8. *λεγ. αυτ. ο ιησους*
9. om. *ει* | om. *και ο απολελ. γαμ. μοιχ.*
10. *λεγουσιν* ([c] add. *αυτω*) *οι μαθηται ει* (*ει* suppl. [b] et [c]; * om.)
12. * om. *γαρ*
13. *προσηνεχθησαν*
14. *ειπεν αυτοις* | *προς εμε*
15. *τας χειρ. επ αυτους*
16. *προσελθ. αυτω ειπεν διδ.* | om. *αγαθε* | *ποιησας ζωην αιων. κληρ.*
17. *τι με ερωτας περι του αγαθου; εις εστιν ο αγαθος· ει δε θε. εις τ. ζω. εισελθ.*
18. *ποιας φησιν* | *ου μοιχ. ου κλεψ.* suppl. [a]
19. om. *σου* post *πατερα*
20. *εφυλαξα* | * om. *εκ νεοτητ. μου*, suppl. [cb]
21. * *τελειος γενεσθαι*
22. om. *τον λογον*
23. *πλουσιος δυσκολως*
24. *οτι ευκοπωτερον* | * *δια τρηματος* | *ραφιδ. εισελθειν* | om. *εισελθειν* post *θεου*
25. * om. *δε* | om. *αυτου*
26. *δυνατα παντα* | om. *εστι* sec. loco
28. *καθησεσθαι και αυτοι επι*
29. *πας οστις* | om. *οικιας η*, sed [a] add. *η οικιας* post *αγρους* | *ενεκα του εμου ονοματος*
30. *εσχατ. πρωτ. και πρωτ. εσχατ.*

XX.

3. *περι τριτην*
4. *και εκεινοις* | *εις τ. αμπ. μου*
5. *παλιν δε εξελθ.*

6. om. *ωραν* | om. *αργους*
7. * om. *ημας* (suppl.[a]) | om. *και ο εαν η δικ. ληψεσθε*
8. om. *αυτοις*
10. *και ελαβ. το ανα δηναρ. και αυτοι*
12. om. *οτι* | *αυτους ημιν*
13. *ενι αυτων ειπεν*
15. *ο θελω ποιησαι* | *η* (Steph. *ει*) *ο οφθ.*
16. om. *πολλοι γαρ* usque *εκλεκτοι*
17. om. *μαθητας* | *και εν τη οδω ειπ.*
18. *εις θανατον*
19. *εγερθησεται*
21. *εκ δεξιων κ. εις εξ ευων. σου*
22. om. *και το βα. ο εγ. βαπτιζ. βαπτισθ.*
23. om. *και* ante *λεγει* | om. *και το βαπτισμα* usque *βαπτισθησεσθε* | om. *μου* post *ευωνυμ.*
24. [c]*ακουσαντ. δε* | *ηρξαντο αγανακτειν*
26. om. *δε* | * *εσται υμων διακονος*
27. *εστω*
29. * om. *αυτω* (suppl.[a])
30. *ελεησ. ημας ιησου υιε δα.*
31. *οι δε πολλω μαλλον εκραξαν λεγ. κυρ. ελεησ. ημ. υιε δα.*
32. [c]*θελετε ινα*
33. *ινα ανοιγωσιν οι οφθ. ημων*
34. om. *αυτων οι οφθαλμοι*

XXI.

1. * *ηλθεν*
2. *πορευεσθε* | *κατεναντι* | *ευθυς*
3. *αυτον χρειαν* | *ευθυς*
4. om. *ολον*
5. *και επι πωλον* | *υιον*: [a]vel [b]delevit, [c]restituit
7. *επεθηκαν επ αυτων τα ιματ.* ([a]add. *αυτων*) | *εκαθισαν* ([c]*επεκαθισαν*) *επανω επ αυτων* ([c]*αυτον* pro *επ αυτ.*)
8. * *εστρωσαν* pro *εστρωννυον*
9. *οι προαγ. αυτον*
10. * *ελθοντος*
11. *ο προφητ. ιησους*
12. om. *ο* ([ca]add., [cb]rursus del.) | om. *του θεου*
13. *ποιειτε*
15. *τους παιδ. τους κραζ.*
16. *ειπαν* | om. *οτι*
17. * om. *εξω της πολεως* (suppl.[a])
18. * *πρωι δε επαναγαγων*
19. * om. *ευρεν* (add.[a]) | *γενοιτο*
23. *ελθοντος αυτου*
24. *και εγω* bis
25. *το βαπτ. το ιω.*
26. *ως προφ. εχουσ. τον ιω.*
27. *ειπαν* | *ο ιησους* pro *και αυτος*
28. om. *και* | om. *μου*
29. * om. *δε* post *υστερον*
30. *προσελθ. δε τω ετερω* ([c]*δευτερω*)
31. om. *αυτω* | * om. *οτι*

32. *ιωανν. πϱ. υμας*
33. om. *τις*|* om. *εν*|*εξεδετο*
36. * *και παλιν*
38. *σχωμεν*
39. *εβαλον*
41. *εκδωσεται*
42. * *παϱα κυϱιω*
43. om. *οτι*|* *τ. καϱπ. αυτου*
45. *ακουσαντ. δε*
46. * *τον οχλον* | *επει εις πϱοφητην*

XXII.

1. *ειπεν εν παϱαβ. αυτοις*
4. *ητοιμακα*
5. *ο δε εις την*
7. *ο δε βασ. οϱγ.*
10. *παντας ους* | *νυμφων* pro *γαμος*
11. * om. *εκει*
13. *ο βασιλ. ειπεν* | *χειϱ. εκβαλετε αυτον εις*
15. * om. *εν λογω*
16. *λεγοντας*
21. om. *αυτω*
23. * *και εν εκεινη* | * *πϱοσηλθον σαδδουκαιοι λεγοντες*
25. *γημας*
27. om. *και*
28. *εν τη αναστ. ουν*
29. *και αποκϱιθεις*
30. *γαμιζονται* | *αγγελοι θεου εν ουϱανω*
32. *και θεος ισακ* (^c *ισαακ*) *και θεος ιακωβ*|om. *ο θεος* post *εστιν*
35. om. *και λεγων*
37. *ο δε εφη αυτω* | ^c *εν ολη καϱδ.*
38. *εστ. η μεγαλη και πϱωτη*
39. *δευτεϱα* (^c add. *δε*) *ομοια αυτη*
40. *εντολ. ο νομος κϱεμαται και οι πϱοφ.*
42. om. *του* ante *δα.*
43. *καλει κυϱιον αυτον*
44. *ειπεν κυϱιος* | *υποκατω των*
46. *αυτω αποκϱιθ.*

XXIII.

3. *οσα εαν*|*ειπωσιν υμιν ποιησατε κατα δε*
4. *δεσμ. δε φοϱτ. μεγαλα βαϱεα κ. επιτιθ.* | *αυτοι δε τω δακτ.*
5. *πλατυν. γαϱ*|om. *των ιματ. αυτων*
6. *φιλουσι δε*|^c *τας πϱωτοκλισιας*
7. *ϱαββει* pro *ϱαββι ϱαββι*
8. *ϱαββει* | *υμ. ο καθηγητης* (^ca *διδασκαλος*, ^cb rursus *καθηγ.*)|om. *ο χϱιστος*
9. *υμων ο πατηϱ ο ουϱανιος*
10. *εστιν υμων*
11. *υμων εσται διακον.*
13. * om. (^a add.) *δε* post *ουαι*
14. om. versum: *ουαι* (ϛ add. *δε*) *υμιν γϱ. κ. φα. υποκϱ. οτι κατεσθ.* usque *πεϱισσ. κϱιμα*, quem ϛ ante vers. 13, ϛ^e post habet
16. * *οδηγοι οι τυφλ. οι λεγ.*
17. *ο αγιασας*
19. om. *μωϱοι και*
23. *το ελεος*|*αφειναι*

24. *οι* delevit corrector ([a]?), alter ([c]?) restituit
27. * *εξωθεν μεν* omisso *οιτινες*
28. *εστε μεστοι*
30. *ημεθα* bis
34. *εξ αυτων αποκτ.* pro *και εξ αυτ. απ.* | * *εξ αυτ. και μαστιγ.* pro *κ. ε. α. μαστ.*
35. [c]*οπως αν* | *παν* supplevit[c] | *εκχυννομενον* | * om. (supplevit[cb]) *υιου βαραχιου*
37. * om. *ή* | *αποκτενουσα* ([c]post *προφ.*) *τ. προφ.* | * *επισυναγειν* | *ορνις επισυναγει τα νοσσ. αυτης* ([c]*εαυτ.*)

XXIV.

1. *απο τ. ιερ. επορ.*
2. *ο δε αποκριθεις ειπεν* | *ταυτα παντα*, sed *παντα* [a] demum videtur supplesse | *ος ου καταλυθησεται*
3. om. *της* ante *συντελ.*
6. om. *παντα*
7. *επ εθνος* | *εσοντ. σεισμ. και λιμοι* (sine *κ. λοιμ.*) *κατ. τοπ.*
9. *υπο* ([c]add. *παντων*) *των εθν.*
10. *παραδωσουσιν εις θλιψιν*, omissis *και μισησ. αλληλ.*
11. *πολλους πλανησουσι*
14. *εις ολην την οικουμενην*
15. [c]*οταν δε ιδητε* | *εστος*
17. *μη καταβατω αραι το* ([c]*τα*) *εκ*
18. *το ιματιον*
20. *μηδε σαββατω*
21. *οια ουκ εγενετο*
22. * *εκολοβωθησαν* pro *κολοβωθησονται*
24. om. *μεγαλα* | *πλανηθηναι*
26. om. *ουν*
27. *εσται* sine *και*
28. om. *γαρ* | * *το σωμα*
29. *εκ* pro *απο*
30. *εν ουρανω* | * om. *τοτε* post *κοψ.*
31. om. *φωνης* | *επισυναξει*
32. *τα* : suppl. ipse * vel [a]
33. *ταυτ. παντ.*
34. *εως* sine *αν*
35. * om. ([c]suppl.) versum
36. *και ωρας* | post *ουρανων* add. *ουδε ο υιος*, [ca] om., sed [cb] restituit | om. *μου*
37. *εσται* sine *και*
38. *ως γαρ* | [c]*και γαμουντες* | *γαμιζοντες*
40. * *εσονται δυο* | *εις* bis pro *ο εις*
41. *μυλω*
42. *ποια ημερα*
43. *διορυχθηναι*
44. *η ου δοκειτε ωρα*
45. *ου καταστησει ο κυριος επι της οικιας αυτ. του δουναι*
46. *ουτως ποιουντα*
48. * om. *εκεινος* | *καρδ. εαυτου* | *χρον. μου ο κυρ.* | om. *ελθειν*
49. *εαυτου* pro *αυτ.* | *εσθιη δε κ. πινη*

XXV.

1. *υπαντησιν*

2. *πεντ. δε εξ αυτ. ησαν μωραι και πεντε φρ.*
3. *αι γαρ μωραι* | om. *αυτων*
4. *εν τοις αγγιοις μετα τ. λαμπ. εαυτων*
6. om. *ερχεται* | om. *αυτου*
7. *λαμπ. εαυτων*
9. *υμιν και ημιν* | om. *δε*
13. om. *εν η ο υιος τ. ανθρ. ερχ.*
16. * om. *δε* | * *ηργασατο* | [c] *εκερδησεν* pro *εποιησεν*
17. * om. *και* pr. | om. *και αυτος*
18. *ωρυξεν γην και εκρυψεν*
19. *πολυν χρονον* | *λογον μετ αυτων*
20. *πεντε*: add. *ταλαντα* | om. *επ αυτοις*
21. *εφη αυτω*
22. * *προσελθων και* | om. *κυριε* | om. *επ αυτοις*
24. *οτι ανθρωπ. αυστηρος ει*
27. *εδει σε ουν* | * *τα αργυρια*
29. *του δε μη εχοντος* pro *απο δε* etc.
30. *εκβαλετε*
31. om. *αγιοι*
32. *συναχθησονται* | * *αφορισει*
33. om. *αυτου* post *δεξ.*, sed add. post *ευωνυμων*
36. *ηλθατε προς εμε*
41. *υπαγετε απ εμου κατηραμενοι*
43. *γυμνος και ου περιεβαλετε* (omisso *με*) supplevit [c]
44. om. *αυτω* | * om. *και* pr. | *ουκ ηδιηκονησαμεν* (sic)

XXVI.

3. om. *και οι γραμμ.*
4. *δολω κρατησωσιν*
7. *εχουσα αλαβ. μυρου πολυτιμου* | *επι της κεφαλης*
8. om. *αυτου*
9. *εδυνατο* | om. *το μυρον*
10. *γαρ*: [ca] om., [cb] restituit | * *ηργασατο*
15. *και εγω*
17. om. *αυτω*
20. *των ιβ' μαθητων*
21. *λεγει* pro *ειπεν*
22. *λεγειν αυτω εις εκαστος μητι*
23. *την χειρ. εν τ. τρυβλ.*
25. *λεγει αυτω ο ιησους*
26. om. *τον* | *δους* (ex *εδιδου* factum) *τοις μαθ. ειπεν*
27. om. *το*
28. *το αιμ. μου της διαθ. το* | *εκχυννομενον*
29. om. *οτι* | *γενηματος*
31. *διασκορπισθησονται*
33. *ει* (* om.): [c] *ει και*
34. * *με απαρνηση*
36. *γεθσημανι* | *τοις μαθηταις αυτου καθισατε εως απελθων εκει προσευξ.*
39. *προσελθων* | *παρελθατω*
42. *προσηυξατο*: [a] vel [b] add. *ο ιησους*, sed rursus rasum est | om. *το ποτηριον* | om. *απ εμου*
43. *ελθ. παλιν ευρεν αυτ. καθευδ.*
44. *παλ. απελθ. προσηυξ. τον*

αυτ. εκ τριτου ([c]*εκ τρ. τον αυτ.*) *λογ. ειπ. παλιν*
45. om. *αυτον*
46. * *ο παραδιδων*
50. om. *ιησους* | *εφ ο*
52. *τ. μαχαιρ. σου* | *εν μαχαιρη*
53. om. *αρτι* | *παραστησει μοι ωδε* ([c]om.) *αρτι πλειω* ([c]*πλειους*) *δωδ. λεγιωνων* ([c]*λεγαιωνας*) *αγγελων* ([a]*αγγελους*, [c]rursus *-λων*)
55. *εξηλθατε* | om. *προς υμας* | *εν τω ιερω εκαθεζομ. διδασκ.*
58. om. *απο*
59. om. *και οι πρεσβυτεροι*
60. *και ουχ ευρον πολλων προσελθοντων ψευδομαρτ. υστερ. δε προσελθ. β'* (omisso *ψευδομαρτυρες*)
61. *ειπαν* | *αυτον οικοδομησαι*
63. om. *αποκριθεις*
65. *και λεγει ιδε εβλασφ.* pro *λεγων οτι εβλ.* | *μαρτυριων* | om. *αυτου* post *βλασφ.*
66. * *ειπαν*
67. *εραπισαν*
69. *εκαθητο εξω*
71. om. *αυτον* pr. | om. *και* ante *ουτος*
72. *μετα ορκου ουκ οιδα*
74. *καταθεματιζειν*
75. *ρηματος ιησου ειρηκοτος οτι*

XXVII.

2. om. *αυτον* sec. | om. *ποντιω*
3. *μετεμεληθη και* ([c]*μεταμεληθεις*) *εστρεψεν* | om. *τοις* sec.
4. *οψη*
5. *τα λ' αργυρια εις τον ναον*
9. * *και* pro *τοτε*
10. *εδωκα*
11. *εσταθη* | om. *αυτω*
12. om. *των* sec.
15. * *παρητουντο* pro *ηθελον*
21. *τον βαραββαν*
22. *λεγουσιν παντες*
23. om. *ηγεμων*
24. * *υμεις δε οψ.*
26. *παρεδωκεν*: [ca]add. *αυτοις*, [cb]rursus delevit
28. [ca]*ενδυσαντες*, [cb]rursus *εκδυσ.* | *χλαμ. κοκκιν. περιεθηκ. αυτω*
29. *επι της κεφαλης* | *εν τη δεξια* | *ενεπαιξαν*
31. *εκδυσαντες αυτον την χλ. ενεδυσαν*
33. * om. *λεγομενον* ante *γολγοθα* | *ο εστιν κρανιου τοπος λεγομενος* ([ca]om., [cb]restituit)
34. * *πιν* bis | *οινον* pro *οξος* | * et [cb]*ηθελησεν*, [c]*ηθελεν*
35. *βαλοντες* | om. *ινα πληρωθη* usque *εβαλον κληρον*
40. *και καταβηθι*
41. *ομοιως* sine *δε και* | *πρεσβυτ. και γραμμ.*
42. om. *ει* | *πιστευσωμεν επ αυτον*
43. om. *αυτον* post *νυν*
44. *συνσταυρωθ. συν αυτω ωνειδιζ. αυτον*

45. * om. *επι πασαν τ. γην*, [a] suppl. *εφ ολην τ. γ.* | *ενατης*
46. *ενατην* | *ελωι ελωι λεμα σαβαχθανει*
47. *εστηκοτων* | om. *οτι*
48. om. *εξ αυτων*
49. * *σωσαι* | *σω. αυτον*: add. *αλλος δε λαβων λογχην ενυξεν αυτου την πλευραν και εξηλθεν υδωρ και αιμα*
51. om. *απο*
52. * om. *και τα μνημ. ανεωχθ.* | *ηγερθησαν*
53. om. *εισηλθον* | *και ενεφανισθ.*
54. *εκατονταρχης* | * *υιος ην του θεου ουτος*
55. *κακει*
56. * om. *μαρια η μαγδαλ. και* | * *και η μαρια η ιωσηφ και η μαρ. η των*, [c] *και η ιωσ. μητηρ και η μητηρ των*
57. *εμαθητευθη*
58. om. *το σωμα*
61. *μαριαμ η μαγδ.*
64. *οι μαθηται κλεψουσιν αυτον*
65. *ασφαλισασθαι*

XXVIII.

1. *μαριαμ η μαγδ.*
2. *και προσελθων* | om. *απο της θυρας*
3. *ειδεα* | *ως* ([c] *ωση, ως η?*) *χιων*
4. *εγενηθησαν ως νεκρ.*
5. * om. *ταις γυναιξι* | * *φοβηθητε*
6. om. *ο κυριος*
7. * *ιδου ειπα υμιν*
8. *απελθουσαι*
9. *και ιδου ιησους υπηντησεν* ([c] *απηντ.*) pro *ως δε επορ. απαγγειλ.* usque *απηντησεν*
10. om. *μου* | * *ελθωσιν* | *και εκει*
11. *ανηγγειλαν*
12. *συμβουλ. τε εποιησαν και λαβοντες* (sed *κ. λαβ.* suppl.[a], [ca] delev. *εποι. και*, [cb] rest.)
13. *λεγοντες οτι ειπατε οι μαθ.*
14. om. *αυτον* | *ποιησωμεν*
15. * om. *τα* | * *ως εδιδαχθ.* | *εφημισθη* | *εως της*
17. om. *αυτω*
18. * om. *αυτοις*
19. om. *ουν*
20. *ειμι μεθ υμων* | om. *αμην*
Nil subscriptum est.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

I.

1. * om. *υιου του θεου*, [a] suppl. *υιου θεου*
2. *ως γεγραπτ. εν τω ησαΐα τω προφητη* | *αποστελω* | om. *εμπροσθ. σου*
4. * *και εγενετο ιω. ο βαπτιζ.*
5. *και οι ιεροσολυμειται παντες εβαπτιζοντ.* ([c] *και εβαπτ.*) *υπ αυτ. εν τ. ιορδ. ποταμ.*
6. *και ην ο ιω.* | * *εσθων*
8. om. *μεν* | *υμας υδατι* | * om. *υμας* sec.
9. *εις τον ιορδ. υπο ιω.*

10. *ευθυς* | *εκ* pro *απο* | *ως περιστ.* | *και μενον επ αυτ.*
11. * om. *εγενετο* | *εν σοι ευδ.*
13. om. *εκει* | *μ΄ ημερας* pro *ημ. τεσσ.*
14. om. *της βασιλειας*
15. * *και λεγων*, [a](videtur) suppl. *λεγων*
16. *και παραγων παρα* | *σιμωνος* pro *αυτου* | *αμφιβαλλοντας εν τη*
17. *αλεεις*
18. *ευθυς* | om. *αυτων*
19. * om. *ολιγον*, [c]add. post *προβας*
20. *ευθυς*
21. *και ευθυς τ. σαββ. εδιδαξεν* ([c]*εδιδασκεν*) *εις την συναγωγ.*
23. *και ευθυς ην εν*
24. * om. *εα* | *οιδαμεν*
25. * om. *λεγων*
26. *φωνησαν* pro *κραξαν*
27. *απαντες* | *συνζητειν αυτους λεγ.* | *διδαχη καινη κατ εξουσιαν και τοις πν.* etc. pro *τις η διδ.* etc.
28. *και εξηλθ. η ακ. αυτου* ([c]add. *ευθυς πανταχη*) *εις* | * *ιουδαιας* pro *γαλιλ.*
29 sq. *ευθυς* bis
31. om. *αυτης* | om. *ευθεως*
32. * transiluit a *κακ. εχοντ.* priore ad *κακ. εχοντ.* posterius, [c]supplevit unaque add. *ποικιλ. νοσοις*
33. *και ην ολη η πολ. επισυνηγμ.*
34. *εξεβαλλεν* | ad *ηδ. αυτον* [c]add. *τον χριστον ειναι*
35. *εννυχα*
36. *κατεδιωξεν* | om. *ο*
37. *και ευρον αυτον και λεγουσιν αυτω*
38. *αγ. αλλαχου εις* | *εξηλθον*
39. *και ηλθεν κηρυσσειν* ([c]*κηρυσσων*) *εις τας συναγωγας*
40. *γονυπετων* ([c]add. *και*) *λεγων αυτω*
41. *και σπλαγχνισθ. εκτ. τ. χειρ. αυτου ηψατο και λεγει θελω*
42. om. *ειποντ. αυτου* | *ευθυς*
43. *ευθυς*
44. om. *μηδεν* | *αλλα* | *σαυτον*
45. *δυνασθ. αυτον εις πολιν φανερως* | *επ* pro *εν* | *παντοθεν*

II.

1. *και εισελθων παλιν εις* | om. *και* | *εν οικω*
2. om. *ευθεως*
3. *φεροντ. πρ. αυτ. παραλυτ.*
4. *μη δυν. προσενεγκαι* | *τον κραβακτον* (ita ubique) *οπου*
5. *και ιδων* | * *τεκνον μου* | *αφ. σου αι αμαρτ.*
7. *λαλει βλασφημει*
8. *ευθυς* | *λεγει αυτοις*
9. *αφιενται σου αι αμαρτ.* | *εγειρε* | *τον κραβακτ. σου* | *υπαγε* pro *περιπατει*
10. *επι τ. γης αφιεν. αμαρτ.*
11. *εγειρε σοι λεγω αρον τ. κραβακτ. σου*

12. *κοι ηγερθη και ευθυς αρας τον κραβακτον εξηλθ. εμπροσθεν παντ.* | *οτι ουτως ουδεποτε εφανη εν τω ισραηλ*
13. * *εξηλθον* | * *εις την* | * *προς αυτους*
14. *λευει*, [c]*λευειν*
15. *και γινεται κατακεισθαι αυτον* | *ηκολουθουν*
16. *ηκολ. αυτω* [16] *και γραμματεις των φαρισαιων και ιδοντες οτι ησθιεν μετα* | *διατι μετα τε. κ. αμ. εσθιει ο διδασκαλος υμων*
17. om. *εις μετανοιαν*
18. *οι φαρισαιοι* | *και οι μαθηται των* | *οι δε μαθητ. σου*
19. *εχουσι τον νυμφ. μετ αυτων*
20. *εν εκεινη τη ημερα*
21. om. *και* ante *ουδεις* | *επιραπτει επι ιματιον παλαιον* | *αιρει πληρωμα απ αυτου το*
22. *ρηξει ο οινος τους ασκ.* | * om. *βλητεον*
23. *αυτον εν τοις σαββ. παραπορ.* | *και οι μαθ. αυτ. ηρξαντο*
24. om. *εν*
25. *και λεγει αυτοις*
26. om. *του* ante *αρχιερ.* | *ει μη τους ιερεις*
27. *και ουχ ο ανθρ.*

III.

1. *εις συναγωγην*
2. *εν τοις σαββ. θεραπευει*
3. *τω την ξηραν χειρ. εχοντι* | *εγειρε*
4. *αγαθον ποιησαι*
5. *απεκατεσταθη* | om. *υγιης ως η αλλη*
6. *ευθυς* | *εποιησαν*
7. *μετα τ. μαθ. αυτ. ανεχωρ.* | *απο τ. γαλιλ. και απο τ. ιουδαι. ηκολ.*
8. * om. *κ. απ. τ. ιδουμ.* | om. *και* (*και* suppl.[c]) *οι* ante *περι* | *ακουοντες*
11. *εθεωρουν^ προσεπιπτον* | *εκραζον λεγοντες*
13. *οι δε απηλθον*
14. post *δωδεκ.* add. *ους και αποστολους ωνομασεν*
15. om. *θεραπευειν τας νοσους και*
16. *και εποιησεν τους δωδεκα και επεθηκεν ονομ. τω σιμ.*
17. *βοανηργες*
18. *καναναιον*
19. *ισκαριωθ* | * *ερχεται*
20. [c]*ο οχλος*
25. *ου δυνησεται η οικ. εκει. σταθ.*
26. *εμερισθη* ([c]*και εμερισθ.*) *και* ([c]debebat delere) *ου δυναται στηναι*
27. *αλλ ου δυναται* | *οικιαν του ισχυρου τα σκευη αυτου διαρπασαι*
28. *τοις υι. τ. ανθρ. τα αμαρτ. και αι βλασφ. οσα αν*
29. *αλλα ενοχ. εσται αιωνιου αμαρτηματος*
31. *και ερχεται η μητ. αυτου*

κ. οι αδ. αυτ. και εξω σταντες | καλουντες
32. * προς pro περι | και λε•γουσιν pro ειπ. δε
33. και αποκριθεις αυτοις λεγει | και οι αδ. μ.
34. τους περ. αυτ. κυκλω
35. om. μου post αδελφη

IV.

1. συναγεται πρ. αυτ. οχλ. πλειστος | εις πλοιον εμβαντα | ησαν pro ην
2. πολλα εν παραβ.
3. * om. του
4. om. του ουρανου
5. και αλλο επεσ. επι τα πετρωδη (ᶜτο πετρωδες) | ευθυς
6. και οτε ανετειλεν ο ηλιος
8. αλλο | αυξανομενα | εφερον εις τρ. κ. εις εξ. κ. εις εκ.
9. om. αυτοις | * ος εχει
10. και οτε εγ. | ηρωτουν | τας παραβολας
11. το μυστηριον δεδοται της | om. τα
12. om. τα αμαρτηματα
15. ευθυς | αρπαζει pro αιρει | τον εσπαρμενον εν αυτοις
16. ομοιως εισιν | ευθυς
17. ευθυς
18. αλλοι pro ουτοι | επι pro εις | οι ακουσαντες τον λογ.
19. om. τουτου | * συνπνιγει τον λογον post πλουτου
20. εκεινοι pro ουτοι (εν ter pro ἓν)
21. * ερχετ. ο λυχν. υπο τον μοδ. τεθηναι | λυχνι. τεθη
22. εαν μη ινα φανερωθη | ελθη εις φανερ.
24. om. τοις ακουουσιν
25. ος γαρ εχει
26. ως sine εαν
27. εγειρεται
28. om. γαρ | ειτεν pro ειτα | ειτα σταχυν suppl. ᶜ
29. παραδοι | ευθυς
30. ᵃελεγ. αυτοις | πως pro τινι | η εν τινι αυτην παραβολη θωμεν
31. σιναπ. οταν (ᶜος οταν) σπαρη επι της γης ο (ᶜom.) μικροτερον ον παντων τ. σπερμ. των επι τ. γ.
32. μειζον παντ. τ. λαχ.
34. τοις ιδιοις μαθηταις
36. και αλλα πλοια ησαν μετ
37. μεγας (ᶜμεγαλη) ανεμου | και τα κυμ. επεβαλεν | ωστε ηδ. γεμιζ. το πλοιον suppl. ᵃ (pro ωστ. αυτο ηδ. γεμ.)
38. και αυτος ην εν τη | εγειρουσιν
40. ᶜλεγει pro ειπεν | εστε ουπω εχετε πιστιν
41. ο ανεμος (ᶜοι ανεμοι, sed restitutum est ο αν.) κ. η θαλ. αυτω υπακουει

V.

1. γερασηνων, ᶜγεργεσηνων | ευθυς υπηντησεν
3. εν τ. μνημασιν και ουδε αλ. ουκετι ουδεις εδυνατο

4. *ισχυσεν αυτον δαμασαι* (*om. *δαμ.*)
5. *εν τ. μνημασιν και εν τ. ορεσιν*
6. *και ιδων*
7. *λεγει* pro *ειπε*
8. *και ελεγεν* pro *ελεγ. γαρ*
9. *τι ον. σοι και λεγει αυτω λεγιων* ([c]*λεγαιων*)
10. *αυτον αποστειλη*
11. *προς τω ορει* | [c]*βοσκομενων*
12. om. *παντ. οι δαιμονες*
13. om. *ευθεως ο ιησους* | om. *ησαν δε*
14. *και οι βοσκοντ. αυτους* | *ανηγγ.* | [c]*ηλθον*
15. **ηρχοντο* | *καθημενον ιματισμενον* | *λεγιωνα* ([c]*λεγαιωνα*)
18. *εμβαινοντος* | *ινα μετ αυτ. η*
19. *και ουκ αφηκ. αυτ.* | *απαγγειλον* | *οσα ο κυρ. πεποιηκεν σοι*
20. *εις το περ. παλιν*
22. om. *ιδου* | *ιαϊρος*
23. *παρακαλει* | *τ. χειρ. αυτη ινα σωθη και ζηση*
25. om. *τις* | *δωδεκ. ετη*
27. *τα* ([c]om.) *περι του* | * *οπιθεν*
28. *οτι εαν αψωμαι καν του ιματιου αυτου*
29 et 30. *ευθυς* bis
33. *και* ([c]om.) *ειδυια ο γεγ. αυτη*
36. om. *ευθεως* | *παρακουσας* ([ca]*ακουσ.*, [cb]rursus *παρακ.*)
37. *ουδενα μετ αυτου συνακολουθησαι* | *τον πετρον*
38. *ερχονται* | *και κλαιοντας*
40. *αυτος δε εκβαλ. παντας* | om. *ανακειμενον*
41. *κουμ* | *εγειρε*
42. *ευθυς* | *ωσει ετων* | *κ. εξεστ. ευθυς*

VI.

1. *ερχεται* pro *ηλθεν*
2. *ηρξ. διδ. εν τη συναγ.* | *τουτω ταυτα παντα* | *η δοθεισα τουτω και αι δυναμ. τοιαυται* ([c]*αι τοι. αι*) *δια των χει. αυτ. γινομεναι*
3. *της μαριας και ο αδελφ.* | *ιωσηφ*
4. *και ελεγεν* | *εν τη* ([c]add. *ιδια*) *πατριδ. εαυτου* ([c]*αυτ.*) | [a]suppl. *τοις συγγενεσιν και εν*
5. *ποιησαι ουδεμ. δυναμ.*
6. *εθαυμασεν* | *περιηγεν ο ιησους*
7 sq. *εξουσιαν* usque *παρηγγ. αυτοις* suppl.[a], *ab *αυτοις* ad *αυτοις* transiluerat
8. *αρωσιν* | *μη αρτ. μη πηρ.*
9. *αλλα* | *ενδυσησθε*
10. *μεινατε*
11. *και ος αν τοπος μη δεξηται υμας* | om. *αμην λεγ. υμιν* usque *η τη πολει εκεινη*
12. *εκηρυξαν αυτοις* ([c]om.) *ινα*
14. *εγηγερται εκ νεκρ.*
15. *αλλοι δε ελεγ. οτι ηλ. εστ. αλλοι δε οτι προφητης ως εις των προφ.*

16. *ο ηρωδ. ελεγεν ον εγω απεκεφ. ουτος ιωαννης* ([a]add. *αυτος*) *ηγερθη* ([c]*απεκ. ιωαννην ουτος ηγ.*) | om. *εκ νεκρ.*
17. [ca]*ο γαρ* pro *αυτος γαρ ο*, sed [cb]restituit priorem scripturam | *εν φυλακη*
20. *ηπορει* pro *εποιει*
21. *εποιησεν*
22. **ελθουσης* | *τ. θυγατρ. αυτου ηρωδιαδ. κ. ορχησαμ. ηρεσεν* | *ο δε βασιλ. ειπεν* | *αιτησαι*
23. om. *με*
24. *και εξελθουσα* | *τι αιτησωμαι* | *του βαπτιζοντος*
25. *ελθουσα* ([c]*εισελθ.*) *ευθυς* | *εξαυτης δως μοι*
26. *αθετησαι αυτην*
27. *ευθυς* | *σπεκουλατορα* | *ενεγκαι*
28. scriptor a *την κεφαλ. αυτου* ad *τ. κεφ. αυτου* transiluit
29. *εθηκαν αυτον εν μνημειω*
30. *παντα οσα εποιησαν και* ([c]add. *οσα*) *εδιδαξαν*
31. *κ. λεγει αυτ.* | [c]*επ* pro *εις* | *ευκαιρουν*
32. *εν πλοιω εις ερ. τοπ.*
33. *υπαγοντας και επεγν. αυτους πολλοι* | om. *και συνηλθ. πρ. αυτον*
34. *ειδεν οχλον πολυν* | *επ αυτους*
35. *γινομενης* | *om. *αυτω* | *ελεγον*
36. *βρωματα τι φαγωσιν* pro *αρτους· τι γαρ φαγ. ουκ εχ.*
37. *δηναρ. διακοσ.* | *δωσωμεν*
38. *υπαγετε ιδετε και ελθοντες* ([c]*γνοντες*) *λεγουσιν*
39. *ανακλιθηναι*
40. *ανεπεσαν πρασιαι κατα εκατον και κατα πεντ.*
41. *και κλασας τους αρτ. εδιδου τοις μαθ. ινα παρατιθωσιν* ([c]*παραθωσιν*) *αυτοις*
43. *κοφινων πληρωματα* | *απο τ. δυο ιχθ.*
44. om. *τους αρτους* | *ως*
45. *ευθυς* | *εις πλοιον* | *απολυει*
48. *και ιδων* | *εναντ. ο ανεμ.* | om. *και* ante *περι*
49. *επι της θαλ. περιπατουντα εδοξ. οτι φαντ. εστιν*
50. *ειδαν* | *ο δε ευθυς ελαλ.*
51. *λιαν εν εαυτοις εξισταντο* | om. *και εθαυμαζ.*
52. *αλλ ην αυτων η καρδια*
53. *διαπερ. επι την γην ηλθον εις γεννησαρετ και προσωρμηθησαν* ([c]*-μισθησαν*)
54. *ευθυς*
55. *περιεδραμον ολ. τ. χωραν εκ. και ηρξαντ. εν* ([c]*επι*) *τοις κραβακτοις* | *οπου ηκουσθη οτι εστιν*
56. *η εις πολεις η εις αγρ.* | *ετιθεσαν* | *οσοι ηψαντο*

VII.

2. *οτι κοιναις χε. τ. αν. εσθιουσιν αρτον* | om. *εμεμψαντο*
3. *πυκνα* pro *πυγμη*

4. *ραντισωνται* | om. *και κλινων*
5. *και επερωτ.* pro *επειτα επ.* |*ου περιπατ. οι μαθ. σου*| *αλλα κοιναις* ([c]*ανιπτοις*) *χερσ.*
6. om. *αποκριθεις* | om. *οτι*| *επροφητευσεν*|*γεγραπτ. οτι ουτος*
8. om. *γαρ* | om. *βαπτισμους* usque *πολλα ποιειτε*
12. om. *και* ante *ουκετι*|om. *αυτου* bis
13. *πολλα τοιαυτα*
14. *παλιν* pro *παντα*|om. *μου παντες*
15. *εισπορ. επ* ([c]*εις*) *αυτον*| *κοινωσαι αυτον*|*αλλα τα εκ του ανθρωπου εκπορ. εστιν τα κοιν. τ. ανθρ.*
16. om. versum
17. *εισηλθον εις τον οικον*| *την παραβολην*
18. *ουπω νοειτε* | om. *εις τον ανθρωπ.*|*ου κοινοι τον ανθρωπον*
19. *εις τ. αφ. εκβαλλεται καθαριζων*
21 sq. *πορνιαι κλοπ. φον. μοιχειαι πλεονεξιαι*
23. *κακεινα κοινοι*
24. *εκειθεν δε* | *εις τα ορια*| *εις οικιαν* | *ηθελησεν* | *ηδυνασθη*
25. *αλλα ευθυς ακουσασα γυνη*|om. *αυτης*|*εισελθουσα*
26. *η δε γυνη ην* | *συροφοινικισσα*|*εκβαλλη*
27. *και ελεγεν αυτη*|*εστιν καλον*|*τοις κυναρ. βαλειν*
28. *και τα κυναρ. εσθιουσιν υποκατω τ. τραπ.*
29. *εκ της θυγ. σου το δαιμ.*
30. *οικ. εαυτης ευρεν το παιδιον βεβλημενον επι την κλινην και το δαιμ. εξελ.*
31. *τυρου ηλθεν δια σιδωνος εις την*
32. *κωφον και μογιλ.* | * *τας χειρας*
33. *κατ ιδιαν απο τ. οχλ.*|om. *αυτου* post *δακτ.*
34. [c]*εφφεθα*, sed restitutum *εφφαθα*
35. *κ. ηνοιγησαν αυτ. αι ακ. και ευθυς*
36. *μηδενι λεγωσιν· οσον δε αυτοις διεστ. αυτοι μαλλ. περισσοτερως*
37. *και αλαλους*

VIII.

1. *παλιν πολλου* pro *παμπολλ.* |*προσκαλ. τον μαθητ. λεγει αυτοις*
2. *ημεραι τρεις*
3. *και τινες αυτ. απο μακρ. ηκασιν*
4. om. *αυτω* | *οι μαθ. αυτ. και ειπαν*
5. *ηρωτα* | *αρτους εχετε*|*ειπαν*
6. *παραγγελλει* | *ινα παρατιθωσιν*
7. *ειχαν* | *και ευλογ. αυτα παρεθηκεν* ([a]*ειπεν και ταυτα παρατιθεναι*)

8. *και εφαγ. παντες | τα περισσευματα | σφυριδας*
9. om. *οι φαγοντες ως*
10. *ευθυς* | *ηλθεν ο ιησους* (ᶜom.) *εις*
11. *σημειον ιδειν*
12. *ζητει σημειον*
13. *παλιν εμβας* | om. *εις το πλοιον*
16. om. *λεγοντες*
17. ᶜom. *ο ιησους* | om. *ετι*
18. * om. *και* ante *ωτα*
19. *και ποσους* | *κλασματ. πληρ.*
20. *οτε και τους επτ. αρτους* | *και λεγουσιν* pro *οι δε ειπ.*
21. *ουπω* pro *πως ου*
22. ᶜ*ερχονται*
23. *εξηνεγκεν* pro *εξηγαγεν*
24. *αναβλεψ. ελεγε* (ᶜ*ελεγεν* | *οτι ως δενδρ. ορω περιπ.*
25. *και διεβλεψεν κ. απεκατεστη κ. εβλεψ.* (ᶜ*ενεβλεπεν*) *δηλαυγως* (ᶜ*τηλ.*) *απαντα* pro *και εποιησεν αυτον αναβλεψ.* etc.
26. * *απεστειλεν εις οικον αυτον αυτου* | *μη* (ᶜ*μηδε*) *εις την κωμην εισελθης* omissis reliquis
27. ᶜᵃom. *αυτοις* post *λεγων*
28. *οι δε ειπαν αυτω λεγοντες οτι* (ᶜom.) *ιωαννην* | *οτι εις* pro *ενα*
29. *και αυτος επηρωτα αυτους* | post *ο χριστ.* add. *ο υιος του θεου*
31. *υπο* pro *απο* | *και των αρχ. κ. των γραμμ.*
33. *επετ. πετρω και λεγει*
34. *ει τις θελει* | *σταυρ. εαυτου*
35. *απολεσει* pro *-ση* | om. *ουτος*
36. *τι γαρ ωφελει ανθρωπος* (ᶜ*-πον*) *κερδησαι* et *ζημιωθηναι*
37. *τι γαρ δοι* (ᶜ*δω*)

IX.

1. *εστωτων*
2. *μετα ημερας* | *υψηλον λιαν*
3. om. *ως χιων* | *ουτως λευκαναι*
4. *μωση* | *λαλουντες*
5. *τρεις σκηνας*
6. *ηδει τι απεκριθη· εκφοβ. γαρ εγενοντο*
7. *κ. εγενετο εκ τ. νεφ. φωνη ουτος* | *ακουετε αυτου*
8. *ει μη* pro *αλλα*
9. *και καταβαιν.* | *α ειδον διηγησ.*
11. *οι φαρισαιοι και οι γραμμ.*
12. *ο δε εφη αυτοις* | ᶜ*πρωτος* | * *αποκαταστανει*, ᶜ *αποκαθιστανει* | *εξουθενωθη*
13. * om. *οτι* | ᶜ*εν αυτω* | *ηθελον*
14. *ελθοντες* et *ειδον* | *συνζητ. προς εαυτους* (ᶜ*αυτ.*)
15. *ευθυς* | *ιδοντες αυτ. εξεθαμβηθησαν*
16. *αυτους* pro *τους γραμμ.* | *πρ. εαυτους* (ᵃ*αυτ.*, sed restitutum *εαυτ.*)
17. *κ. απεκριθη αυτω εις εκ τ. οχλ.*

18. * om. *αν* | om. *αυτον* post *ρησσει* | om. *αυτον* | *ειπα*
19. *αποκρ. αυτοις λεγ.* | *πρ. εμε*
20. *το πνευμ. ευθυς συνεσπαραξεν*
21. pro *ως* [c] *εξ ου* | *εκ παιδιοθεν*
22. *και εις πυρ αυτον εβαλεν και* | *αλλα ει τι δυνη*
23. *ειπεν αυτω το ει δυνη* ([c] *δυνασαι*) *παντα*
24. *και* ([c] *ευθυς* pro *και*) *κραξας* | om. *μετα δακρ.* | om. *κυριε*
25. *ο οχλος* | *το αλαλ. κ. κωφ. πνευμ. επιτασσω σοι*
26. *κραξας* | *σπαραξας αυτον* ([ca] om., [cb] restituit) | *τους πολλους*
27. *κρατ. της χειρος αυτου ηγειρ.*
28. *εισελθοντος αυτου* | *κατ ιδιαν επηρωτων αυτον*
29. om. *εν νηστεια* ([cb] suppl.)
30. *κακειθεν* | *γνοι*
31. *μετα τρεις ημερας*
33. *ηλθον* | om. *προς εαυτ.*
34. *διελεγχθησαν* | *μειζων εστιν*
37. *ος αν εν των παιδιων τουτων* | *και ος εμε δεχεται*
38. *εφη αυτω ο ιωαννης διδασκαλε* | *εν τω* | om. *ος ουκ ακολουθει ημιν* | *εκωλυομεν αυτον οτι ουκ ηκολουθει ημιν*
40. *καθ ημων υπερ ημων*
41. *εν ονοματι μου* ([c] om. *μ.*) | *οτι ου μη*
42. *τ. μικρ. τουτων των πιστ.* omisso *εις εμε* | *μυλος ονικος*
43. *σκανδαλιση* | *καλον εστιν σε κυλλ. εισελθ. εις τ. ζω.* | *εχοντα εισελθειν* ([c] *απελθ.*) *εις* | [ca] (?) om. *εις τ. πυρ το ασβ.*, [cb] (?) restituit
44. om. versum
45. *σκανδαλιζει* | *εστιν σε εις τ. ζω. εισελθειν κυλλον η χωλον* | *εις τ. γεενν. βληθηναι* | om. *εις το πυρ το ασβ.*
46. om. versum
47. *καλον σε εστιν* | om. *του πυρος*
49. *εν πυρι* | om. *και πασα* usq. *αλισθησεται*
50. * *αλα* bis pro *αλας*

X.

1. *και εκειθεν* | *της ιουδ. και περαν του*
2. *επηρωτων*
4. *ειπαν* | *επετρεψ. μωυσης*
5. *ο δε ιησ. ειπεν αυτοις*
6. om. *ο θεος*
7. *και τ. μητερα αυτου* omissis *και προσκ. πρ. τ. γυν. αυτ.*
8. *σαρξ μια*
10. *εις την οικιαν* | *οι μαθ. περι τουτων επηρωτων αυτ.*
12. *και εαν αυτη απολυσασα τον ανδρ. αυτης γαμηση αλλον*
13. *αυτων αψηται* | *επετιμησαν αυτοις*
16. *εναγκ. αυτα κατευλογει τιθεις τ. χ. επ αυτα*

19. *μη φον. μη μοιχ.* (sed *μ. μοιχ.* suppl.[a]) | * *μητερα σου*
20. *ο δε εφη αυτω*
21. *ετι εν σε υστερει* | om. *αρας τ. σταυρ.*
23. * *ελεγεν*
24. om. *τους πεπ. επι τοις χρημ.*
25. *δια τρηματος* ([c]*τρυμαλιας*) *ραφιδος εισελθειν*
26. *προς αυτον*
27. *εμβλεψας αυτοις ο ιησ. ειπεν* ([c]*λεγει*) | *αλλ ου παρα θεω* | om. *εστιν*
28. om. *και* | *ηρξ. λεγ. ο πετρ. αυτω* | post *ηκολ. σοι* add. *τι αρα εσται ημιν*
29. *εφη αυτω ο ιησους* | om. *η γυναικα* | * om. *ενεκ. εμου και*
30. *απολαβη* | * om. *οικιας* usque *διωγμων*, [a]suppl. *οικ. κ. αδ. κ. αδ. κ. μητερα κ.* ([c]suppl. *πατερα και*) *τεκνα* ([c]add. *και αγρους μετα διωγμων*)
31. *και εσχατοι πρωτοι*
32. *οι δε ακολουθουντες*
33. * om. *και τοις γραμμ.*
34. *κ. εμπτ. αυτ. κ. μαστιγ. αυτ.* | om. *αυτον* post *αποκτ.* | *μετα τρεις ημερας*
35. * *παραπορευονται αυτω* | *αιτησομεν σε* (sed *ινα ο εαν* usque *δος ημιν* v. 37 suppl.[c])
36. *τι θελετε με ποιησω* ([cb]*ποιησαι*) *υμιν*
37. *ινα εις σου εκ δεξ. κ. εις σου εξ ευω.*
38. *η το βαπτισμα*
39. *ειπαν* | om. *μεν*
40. *η εξ ευωνομ. ουκ* | * *ητοιμαστ. υπο του πατρος μου* ([ca]om., [cb]rest.)
41. *και περι ιακ.*
42. *και προσκαλ. αυτ. ιησους* ([c]*ο ιησ.*) | *βασιλεις* pro *μεγαλ. αυτων*
43. *εστιν* pro *εσται* | *ος αν θελη μεγας γενεσθ. εν υμ. εστω υμ. διακ.*
44. *ος αν θελη εν υμιν ειναι πρωτος*
46. *ο υιος τιμ. βαρτ. τυφλ. και προαιτης εκαθ. παρα την οδον*
47. *υιε δαυειδ*, item v. sq.
49. *ειπεν φωνησατε αυτον* | *εγειρε*
50. *αναπηδησας* pro *αναστας*
51. *κ. αποκρ. αυτω ο ιησ. ειπεν* | *τι σοι θελεις ποιησω* | *ραββουνι*
52. [ca]*και ο ιησους* | *ευθυς* | *ηκολ. αυτω εν*

XI.

1. *εις ιεροσολυμα* | *και εις βηθανιαν*
2. * om. *την κατεν. υμων* (suppl.[cb]) | *ευθυς* | *ανθρ. ουπω εκαθισαν* | *λυσατε αυτον και φερετε*
3. *και ευθυς αυτον αποστελλει παλιν ωδε*
4. *και απηλθον*
6. *ειπεν* pro *ενετειλατο*
7. *αγουσιν* ([c]*φερουσιν*) | *επι-*

βαλλουσιν αυτων τα ιμ. αυτω ([c]*αυτω τ. ιμ. αυτων*) | *εκαθισαν επ αυτον*

8. *και πολλοι* | *αλλ. δε στιβαδας κοψαντες εκ των αγρων* | om. *κ. εστρ. εις τ. οδον*

9. om. *λεγοντες*

10. om. *εν ονομ. κυριου*

11. om. *ο ιησους και* | *οψε*

13. *συκην μιαν απο μακροθεν* | *τι ευρησει* | *ο γαρ καιρος ουκ ην συκων*

14. om. *ο ιησους* | *εις τ. αιω. εκ σου μηδεις*

15. om. *ο ιησους* | *κ. τους αγοραζοντ.* | * *κατεστρεψεν* post *κολλυβιστων* ponit

17. *εδιδ. και ελεγεν αυτοις*

18. *οι αρχιερ. κ. οι γραμμ.* | *απολεσωσιν* | *πας γαρ ο οχλ. εξεπλησσοντο*

19. *και οταν*

20. *κ. παρεπορευετο πρωι και ιδον*

22. om. *ὁ* | *ει εχετε*

23. *αμην λεγω υμιν ος αν* | *αλλα πιστευη οτι ο λαλει* | om. *ο εαν ειπη*

24. *παντ. οσα προσευχεσθε και αιτεισθε* | *ελαβετε*

25. *στητε*

26. om. versum

28. *ελεγον* | *η τις σοι εδωκεν την εξ. ταυτ.*

29. om. *αποκριθεις* | [c]*καγω ερω*

30. *το βα. το ιω. ποθεν ην εξ ουρ. η εξ*

31. *προσελογιζοντο* ([ca]*διελ.*, [cb]rursus *προσελ.*)

32. *αλλα ειπωμεν* | *εφ. τον οχλον παντες* ([c]*απαντ.*) *γαρ ειχ. τ. ιω.* ([c]add. *οντως*) *οτι πρ. ην*

33. *τω ιησ. λεγουσιν* | om. *αποκριθεις*

XII.

1. *λαλειν* | *ανθρ. εφυτ.* | *εξεδετο*

2. * *λαβοι* | *απ. των καρπων*

3. *και λαβοντες*

4. *αλλον* ([c]add. *δουλον*)· *κακεινον εκεφαλιωσαν κ. ητιμασαν*

5. om. *παλιν* | *ους μεν* et *ους δε* | *αποκτεννοντες* ([c]*αποκτιννυντες*)

6. *ετι ενα ειχεν υιον αγαπητον· απεστειλεν αυτον εσχ. πρ. αυτ.*

7. *πρ. εαυτ. ειπαν*

8. *απεκτ. αυτον*

14. *και ελθοντες* | *δουναι κηνσ. καισαρι*

15. * *ιδων* | * *δην. ωδε ινα*

16. *ειπαν*

17. *ο δε ιησ.* omisso *αποκριθεις* | *τα καισ. αποδ. καισαρι* | *εξεθαυμαζον*

18. *επηρωτων*

19. *καταλειψη γυ. και μη αφη τεκνα* ([ca]*τεκνον*, [cb]*τεκνα*) | *την γυναικ.* absque *αυτου*

20. om. *ουν* | *ησαν*: [a]add. *παρ ημιν*, [c]rursus delevit | * *και ο εις*

21. *και απεθανεν μη καταλιπων σπερμα*
22. *κ. οι επτα ουκ αφηκ. σπερμα· εσχατον παντων και η γυν. απεθ.*
23. om. *ουν* | om. *οταν αναστωσι*
24. *εφη αυτοις ο ιησους*
25. *γαμιζονται* pro *γαμισκοντ.* | *ως αγγελοι εν*
26. *επι τοῦ βατου πως* | * *ισακ*
27. om. *θεος* ante *ζωντ.* | om. *υμεις ουν*
28. *ιδων* (ᶜ *ιδως*) *οτι καλ. απεκρ. αυτ.* | *εντολη πρωτη παντων*
29. *απεκριθη ο ιησ. οτι πρωτη εστιν·*
30. om. *αυτη πρ. εντολ.*
31. om. *και* | *δευτερα αυτη εστιν* | *μειζων δε*
32. * *ειπες* | *οτι εις εστιν και ουκ*
33. *καρδιας σου* | om. *και εξ ολ. της ψυχ.* | *εξ ολης* (ᶜ add. *της*) *ισχυος* | *πλησιον σου* | *ως σεαυτον περισσοτερον εστ.*
34. om. *ει*, ᵃ et ᶜᵇ post *μακραν* et ᶜᵃ post *βασιλ.* ponit | om. *αυτον* prius | * *επερωτησαι αυτον*
35. *δαυειδ εστιν*
36. om. *γαρ*
37. om. *ουν* | *και πως* (ᶜ *ποθεν*) *υιος* | *και πολυς* | *ηκουσεν*
38. *και εν τ. διδ. αυτου ελεγεν· βλεπ.*
41. om. *ο ιησους* | * *θεωρει* | *βαλλει τον χαλκον* | * *εξεβαλλον*
42. *μια γυνη χηρα*
43. *ειπεν αυτοις* | *πλεον παντ. εβαλλεν* (ᶜ *εβαλεν*) *των βαλλοντων*

XIII.

2. om. *αποκριθεις* | *ου μη αφεθη ωδε λιθ. επι λιθον ος ου καταλυθησεται* (ᶜ *ου μη καταλυθη*)
3. *επηρωτα* | *ο πετρος*
4. *ειπον ημιν* | *μελλη ταυτα συντελ. παντα*
5. om. *αποκριθ.* | *ηρξατ. λεγ. αυτοις*
6. om. *γαρ*
7. *ορατε* (ᶜᵃ om., ᶜᵇ rest.) *μη θροεισθε* (ᶜ -*σθαι*) | om. *γαρ*
8. * a *βασ.* ad *βασ.* transiluerat, ᶜ suppl.; idem suppl. *κατ. τοπ. εσοντ. λιμ.* | *επ εθνος* | om. *και* post *βασιλειαν* | *εσοντ. σεισμ. κατα τοπους εσονται λιμοι* | om. *και ταραχ.*
9. *αρχη* | * om. *εαυτους*
10. *πρωτον δει*
11. *και οταν αγωσιν* | om. *μηδε μελετατε*
12. *και παραδωσει*
14. om. *το ρηθ. υπο δανιηλ τ. προφ.* | *εστηκοτα*
15. om. *εις την οικιαν* | *εισελθατω*
16. om. *ων* | om. *εις τα*
18. om. *η φυγη υμων*, suppl.ᶜᵇ
19. *ἠν εκτισεν*

20. om. *κυριος*
21. *ιδε ωδε ο χρ. ιδε εκει μη πιστευετε*
22. *εγερθησ. δε ψευδοχρ.* | om. *και* ante *τους εκλ.*
25. *και οι αστ. εσοντ. εκ του ουρ. πιπτοντες*
27. *αποστελλει*
28. *ηδη ο κλαδος αυτης*
29. *ιδητε ταυτα*
30. *μεχρι ταυτ. παντα*
31. *παρελευσονται* pro *παρελθωσι*
32. *οι αγγελοι εν*
34. om. *και* ante *εκαστω*
35. *η οψε* | *μεσονυκτιον*
37. *ο δε υμιν*

XIV.

2. *ελεγον γαρ* | *εσται θορυβος*
3. * *εν οικια* | om. *και* ante *συντριψ.* | *τον* (c *την*) *αλαβαστρ.* | *κατεχεεν αυτου της*
4. * *προς αυτους* | om. *και λεγοντες*
5. *το μυρον* pro *τουτο* | *δηναρ. τριακ.* | *ενεβριμουντο*
6. *καλον γαρ εργ. ηργασατο* (c *ειργ.*) *εν εμοι*
7. *δυνασθε* (c add. *αυτοις παντοτε*) *ευ ποιησ.*
8. *ο εσχεν εποιησεν* | *το σωμ. μου*
9. *αμην δε* | om. *τουτο*
10. *και ιουδας* (c add. *ο*) *ισκαριωθ* (c add. *ο*) *εις* | *αυτον παραδ. αυτοις*
11. * *απηγγειλαντο* | *αυτον ευκαιρως*
14. *το καταλ. μου*
15. *αναγαιον* | *κακει*
16. * om. *και ηλθον*
18. *ο ιησ. ειπ.*
19. om. *οι δε* | *εις κατα εις* | om. *και αλλος μητι εγω*
20. om. *αποκριθ.* | om. *εκ*
21. *οτι ο μεν*
22. a om. *ο ιησους*, c restit. | *εκλασεν ευλογησας* | om. *φαγετε*
23. om. *το*
24. *το αιμα μου της διαθηκης το εκχυννομ. υπερ πολλ.*
25. om. *ουκετι* | *γενηματος*
27. om. *εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη* | *τα προβ. διασκορπισθησονται*
29. *ει και παντες*
30. *σημερον ταυτη τη νυκτι πριν αλεκτορα φω. τρ. με απαρνησει*
31. *εκπερισσως ελαλει εαν με δεη* (sed * *η* tantum, c *δεη* ante *με* | *απαρνησωμαι* | *ομοιως* (c *ωσαυτως*) *δε και*
32. *γεθσημανει*
33. om. *τον* bis (c add. ante *πετρ.*) | *μετ αυτου*
35. *επιπτεν* | * om. *εστιν*
36. *παρενεγκαι το ποτ. τουτ. απ εμου*
38. * *ελθητε*
40. *και παλιν ελθων ευρεν αυτ. καθ.* | *αυτων οι οφθ. καταβεβαρημενοι* (c *καταβαρυνομενοι*) | *αποκριθ. αυτω*
42. *ηγγισεν*

43. *ευθυς* | *εις των δωδ.* | om. *πολυς* | * om. *των* ante *πρεσβ.*
44. *απαγετε*
45. *ευθυς και* (c om.) *προσελθ.* | *ραββει* pro *ραββι ραββι*
46. *επεβαλαν τας χει. αυτων* (c *αυτω*)
47. om. *τις* | * *και επαισεν* | *ωταριον*
48. *εξηλθατε*
50. *εφυγ. παντ.*
51. *και νεανισκος τις συνηκολουθει* | om. *οι νεανισκοι*
52. om. *απ αυτων*
53. om. *αυτω*
54. *προς το φως*
58. *ειπεν* pro *ημεις ηκουσ. αυτου λεγοντος*
60. *εις μεσον*
61. *ο δε ιησους εσ. κ. ουκ απεκριν. ουδεν* | * *θεου* pro *ευλογητου*
62. *εκ δεξ. καθημ.*
64. *ιδε νυν ηκουσατε* | *ενοχον ειναι*
65. *αυτον το προσωπ.* | *ελαβον* pro *εβαλλον*
66. *κατω εν τ. αυλη* | *μια παιδισκη*
67. *μετα του ιησου ησθα του ναζαρ.*
68. *ουτε οιδα ουτε επιστ. συ τι* | om. *και αλεκτ. εφωνησε*
69. *ηρξατο παλιν λεγ. τοις παρεστωσιν*
70. * om. *και* ante *μετα* | om. *και η λαλ. σου ομοιαζ.*
71. om. *τουτον ον λεγετε*
72. *και ευθυς* (om. *εκ δευτ.*) *αλεκτ. εφ.* | *το ρημα ως* | *φωνησαι τρις με απαρν.* | * *εκλαυσεν*

XV.

1. *ευθυς πρωι συμβουλιον ετοιμασαντες* | *και των γραμματ.* | *παρεδωκαν πειλατω*
2. *αυτω λεγει* pro *ειπ. αυτω*
4. * om. *λεγων* | *κατηγορουσιν*
6. * *ον παρητουντο*
7. *στασιαστων* | *φονον τινα*
8. *αναβας* (cb *αναβοησας*) | om. *αει*
10. * *εγνωκει*
12. *παλιν αποκριθ. ελεγεν αυτοις* | om. *θελετε* | *τον βασιλεα*
14. * om. *αυτοις* | *περισσως* | *εκραξ. λεγοντες*
15. *βουλ. ποιησαι το ικαν. τω οχλ.*
17. *ενδιδυσκουσιν*
18. *ασπαζ. αυτ. και λεγειν*
20. *τα ιδια ιματια αυτου* | om. *αυτον* post *σταυρ.*
21. * *εγγαρευουσιν* (ut etiam *B**)
22. *επι τον γολγοθαν* (c add. *τοπον*) *οπερ*
23. om. *πιειν* | *ος δε*
24. *διαμεριζονται*
28. om. versum
29. ca om. *ουα*, cb restituit
30. *σεαυτον καταβας*
31. *ομοιως και*
32. *ισραηλ* sine *του* | *συν αυτω*

33. *και γενομ. ωρ.*
34. *τη ενατη ωρα* | om. *λεγων* | *λεμα σαβακτανει* ([c]*σαβαχθανει*) | *εγκατ. με*
35. *παρεστωτων* | *ιδε*
36. *τις* pro *εις* | om. *τε* | *αφες*
39. *οτι ουτως εξεπν.* | *ουτ. ο ανθρ. υιος θεου ην*
40. om. *ην* | *η ιακωβου* | [c]*ιωσητος*
41. *αι οτε ην*
43. *ελθων* | * om. *ος* | *πρ. τον πειλατον*
44. *εθαυμαζεν*
45. *το πτωμα*
46. om. *και* ante *καθελων* | *και εθηκεν* | *εν μνηματι* | *λιθον μεγαν*
47. * a *μαγδ.* ad *μαγδ.* seq. transiluerat, [c]suppl. | *και μαρια η ιωσητος* | *τεθειται*

XVI.

1. *η μαρ. η μαγδ.* | * *η ιακωβου*
2. *τη μια των σαββατων* | * *επι το μνημα*
4. *θεωρουσιν ανακεκυλισμενον τον λιθον*
6. * om. *τον ναζαρηνον* (suppl.[a])
8. om. *ταχυ* | *ειχεν γαρ*
9 sqq. inde a verbis *αναστας δε* usque ad finem evangelii omnia desunt.

Subscriptum est: *ευαγγελιον κατα μαρκον.*

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

I.

4. * *επιγνοις*
5. om. *του* ante *βασιλεως* | *και γυνη αυτω*
6. *εναντιον τ. θεου*
7. *καθοτι ην η ελεισαβετ*
8. *εναντιον*
10. *ην του λαου*
14. *επι τη γενεσει*
15. *ενωπιον κυριου*
17. *δυναμει ηλεια*
22. *εδυνατο*
25. om. *ὁ* ante *κυριος* | om. *το*
26. *απο του θεου* | * *ιουδαιας* pro *γαλιλ.*
27. *εμνηστευμενην* ([ca]*μεμν.*, sed restitutum *εμν.*) | *εξ οικου και πατριας*
28. *προς αυτην ο αγγελ.* | om. *ευλογ. συ εν γυναιξιν*
29. *η δε επι τω λογω διεταραχθη*
36. *συγγενις* | *συνειληφεν* | *γηρει*
37. * *παρα του θεου*
39. *επορευετο*
41. *ηκου. τον ασπ. της μαρ. η ελεισαβετ* | * *εσκιρτ. εν αγαλλιασει*
42. *ανεβοησεν*
43. * *προς εμε*
49. *μεγαλα*, [ca]*μεγαλια*, sed [cb] rursus *μεγαλα*
50. *εις γενεαν και γενεαν*
51. [ca]*διανοιας*, [cb]rursus *-νοια*
56. *ως μηνας*
59. *εν τη ημερα τη ογδοη*
61. *ειπαν* | *εκ της συγγενειας*
62. *καλεισθ. αυτο*
65. *εγενετο δε* | * *δια τα* pro *διελαλειτο παντα τα*

66. *και γαρ χειρ*
67. * *επροφητευσεν*
69. *εν οικω δαυειδ παιδος*
70. *των αγιων απ αιωνος αυτου προφητων*
74. *εκ χειρος εχθρων ρυσθ.*
75. om. *της ζωης*
76. *και συ δε* | *ενωπιον* pro *προ προσωπου*
78. * *επισκεψεται*

II.

1. *αγουστου*
2. *αυτη* ([c]add. *η*) *απογραφη εγενετο πρωτη* ([c] *πρωτ. εγεν.*)
3. * *επορευοντο εκαστος απογραφ.* | *εις την εαυτων* ([c]*εαυτου*) *πολιν*
4. *εις την πολιν δαυειδ*
5. * *απογραφεσθαι* | *τη εμνηστευμενη* ([ca] *μεμν.*, [cb]*εμν.*) *αυτω* | om. *γυναικι*
7. *εν φατνη*
9. om. *ιδου* | *δοξα κυριου επελαμψεν αυτοις*
10. * *ητις εστιν*
12. om. *κειμενον*, [a]suppl. *και κειμενον* | *εν φατνη*
14. * *ευδοκιας*
15. om. *και οι ανθρωποι* | *ελαλουν πρ. αλληλ. λεγοντες*
16. [a]*ανευραν*, [c] *ευραν*
17. *εγνωρισαν*
19. * *η δε μαρια* | [a]*καρδ. εαυτης*
20. *υπεστρεψαν*
21. *αυτον* pro *το παιδιον* | * *το λεχθεν*
22. [ca] *επληρωθησαν* | *του καθαρ. αυτων*
23. * *διανοιγων*
24. *εν τω νομω* | *νοσσους*
25. *ανθρωπ. ην* | * *ω ονομα αυτου* | * *ευσεβης* | *πνευμ. ην αγιον*
26. *εως* ([c]*πριν η*) *αν ιδη*
27. * om. *ιησουν*
28. * *και αυτος δε* | om. *αυτον*
33. *ην ο πατηρ αυτου και η μητ. αυτου* ([a]om. *αυτ.*)
34. *ηυλογησεν* | om. *εις* sec.
35. * *διαλογισμοι πονηροι*
36. [ca] *και* ([cb] rursus del.) *αυτη προβεβ.* | *μετα ανδρ. ετη επτα*
37. * *εως ετων εβδομηκοντα* | *εκ του ιερου*
38. *και αυτη τη ωρα* | *θεω* pro *κυριω* | om. *εν*
39. *ως ετελεσεν* ([c]*-σαν*) *παντα κατα* | *επεστρεψαν εις* ([c]add. *την*) *γαλιλαιαν εις* ([c]add. *την*) *πολιν εαυτων*
40. om. *πνευματι* | [c]*σοφια*
41. * *κατ εθος*
42. * *και αναβαινοντων αυτων* | om. *εις ιεροσολυμα*
43. * om. *ιησους* | *και ουκ εγνωσαν οι γονεις αυτου*
44. *αυτον ειναι εν τη συνοδια* | * om. et [c]suppl. *και εν* ([c]om.) *τοις γνωστ.*
45. om. *αυτον* | [c]*αναζητουντες*
48. *ειπεν πρ. αυτ. η μητ. αυτου* | [c]*ζητουμεν*
49. * *ζητειτε*

51. * om. *ταυτα*, [c] *τ. ρημ. ταυτ. συμβαλλουσα*
52. * *ο ιησους* | *προεκ. εν τη σοφια*

III.

1. * *τετρααρχ.* ter | *ιτουραι.* usque *λυσαν.* [a] rescripsit | *τετραχωνιτιδος*, [c] *και τραχωνιτ.*
2. *επι αρχιερεως* | om. *του*
4. om. *λεγοντος*
10. *ποιησωμεν.* Item vv. 12 et 14.
11. *ελεγεν*
13. * om. *ειπ. πρ. αυτ.*
14. *τι ποιησωμ. και ημ.* | *ειπ. προς αυτους* | * *μηδενα συκοφαντ.*
15. [a] *καρδ. εαυτων*
16. *απεκρ. λεγων πασιν* ([c] *πασιν λεγ.*) *ο ιω.*
17. * *διακαθαραι* pro *και διακαθαριει* | * *και συναγαγειν*
19. * *τετρααρχ.* | om. *φιλιππον* | * om. *και* ante *περι* | * *παντ. των πονηρων ων εποιησ. ο ηρ.*
20. * om. *και* ante *κατεκλ.* | *εν φυλακη*
21. *παντα*
22. *ως περιστ.* | om. *λεγουσαν* | *ευδοκησα*
23. *ην ιησους αρχομ. ωσει ετων τρ. ων υιος ως ενομιζ. ιωσηφ* | *ηλει*
24. *μαθθαθ* | *λευει* | *μελχει* | *ιανναι*
25. *εσλει*
26. *σεμεειν τ. ιωσηχ τ. ιωδα*
27. *ιωναν*, [a] *ιωαναν* | *νηρει*
28. *μελχει* | *αδδει* | *κωσα* ([c] *κωσαμ*) | *ελμαδαμ*
29. *ιησου* | *ελιαζερ* ([c] *ελιαιζερ*) | *ιωριμ* | *μαθθααθ* ([c] *μαθθαθ*) | *λευει*
30. *ιωναμ*
31. *μεννα* pro *μαϊναν* | * *ναθαμ* | *δαυειδ*
32. *ιωβηλ* ut etiam *B* et *D* ([c] *ιωβηδ*) | [c] *βοος* (* *βαλλς* altero *λ* iam prima ut videtur manu notato) | * *σαλα* pro *σαλμων*
33. * *αδαμ* pro *αμιναδαβ* | *του αδμιν του αρνει* pro *του αραμ* | *εσρωμ*
34. * *ισακ* | [c] *θαρρα*
35. *σερουχ*
36. *καϊναμ*
37. *ιαρετ* | * *μελελεηλ* | *καϊναμ*

IV.

1. *πληρης πνευμ. αγ.* | *εν τη ερημω*
2. om. *υστερον*
3. *ειπεν δε αυτω*
4. *απεκρ. πρ. αυτ. ο ιησ.* | om. *λεγων* | om. *αλλ επι παντ. ρημ. θε.*
5. om. *ο διαβολος* | * om. *εις ορ. υψηλ.*, suppl [a]
6. *πασαν* | *δωσω* pro *διδωμι*
7. * *προσκ. μοι ενωπ. εμου* ([c] *μου*) | *σου πασα*
8. *αποκρ. ο ιησους ειπ. αυτω* | om. *υπαγ. οπ. μου σατανα* |

om. *γαρ* | *κυρ. τον θε. σου προσκυνησεις*
9. *ηγαγεν δε* | om. *αυτον* sec. | *ει υιος ει*
10. * om. *γαρ*
12. [a] om. *οτι*, sed restitutum est
14. *χωρας* pro *περιχωρ.*
16. *εις ναζαρα* | *ανατεθραμμενος*
17. *του προφητ. ησαϊου* | *ευρεν τοπον*
18. *εινεκεν* | *ευαγγελισασθαι* | om. *ιασασθ. τους συντετρ. τ. καρδ.*
20. *παντων οι οφθ. εν τ. συν. ησαν*
22. *ουχι υιος εστιν ιωσηφ ουτος*
23. *εις την καφαρναουμ*
24. *πατρ. εαυτου*
25. *οτι πολλαι*
26. *της σιδωνιας*
27. *εν τω ισρ̀α. επι ελισαιου του προφ.* | *ναιμαν*
29. * om. *αυτον* prim. | *εως οφρυος* | *ωκοδομητο αυτων ωστε κατακρ.*
33. om. *λεγων*
35. *εξελθε απ αυτου*
36. [a] *υπακουουσιν αυτω* pro *εξερχονται*, sed [c]rursus *εξερχ.*
38. *απο της συναγωγης* | *οικιαν του σιμωνος* | om. *η*
39. *αφ. αυτην ο πυρετος*
40. *παντες* | *επιθεις τας χειρ.*
41. *εξηρχοντο* | om. *απο* | om. *ο χριστος*
42. * om. *τοπον* | *επεζητουν*
43. * *το ευαγγελιον* pro *την βασιλ.* | *οτι επι τουτο απεσταλην*
44. *εις τας συναγωγας τ. ιουδαιας*

V.

1. *εν τω συναχθηναι τον οχλ.* ([c]*τ. οχλ. επικεισθ. αυτω*) *και ακουειν*
2. * om. *δυο* | *πλοια* | *οι δε αλεεις* ([c]*αλειεις*) *αυτων* ([c]*απ αυτ.*) *αποβαντ. επλυναν*
3. om. *του* | *καθισας δε εν τω πλοιω εδιδασκεν*
5. *ειπεν σιμων*, [c]*σιμ. ειπ.* | om. *αυτω* | om. *της* | *τα δικτυα*
6. *πληθ. ιχθ. πολυ* | *διερρησσετο* | *τα δικτυα*
7. * *κατενευσεν* | om. *τοις* sec. | * *συνλαμβανεσθαι* | *ηλθαν* | * *αμφοτεροι*
8. om. *του* | * om. *κυριε*
9. * *περιεσχ. αυτους*
10. *ιακωβος κ. ιωαννης οι υιοι*
11. *παντα*
12. *ιδων δε*
13. * *τας χειρας* | *λεγων* pro *ειπων*
14. * om. ([a]suppl.) *δειξ. σεαυτ. τ. ιερ. και* | *προσενεγκαι*
15. * om. *περι* | om. *υπ αυτου*
17. *ιασθαι αυτον*
18. *φεροντ. ανθρ. επι κλιν. βεβλημενον*

19. om. *δια* ante *ποιας*
20. om. *αυτω* | *σου αι αμαρτιαι*
23. *σου αι αμαρτιαι* | *εγειρε*
24. *τω παραλυτικω* | *εγειρε και αρον τ. κλ. σου και*
25. *ενωπ. αυτον* | *εφ ο*
27. *λευειν* | *λεγει αυτω*
28. * *απαντας*
29. *μεγαλην λευεις εν τω οικω αυτ.* | *οχλ. πολυς τελωνων* (ᶜ add. *και αλλων*) *οι ησαν*
30. *εγογγ. οι φαρισαιοι κ. οι γραμμ. προς* | *μετα των*
32. * *αλλα ασεβεις*
33. *διατι* improbavit corrector, sed rursus restituit
34. *ο δε ιησους* | * *μη δυνανται οι υιοι* | * om. *ποιησαι* | ᶜ *νηστευσαι*
35. om. *και* ante *οταν* | *και τοτε* | *εν εκ. τ. ημ.* ad seqq. trahitur
36. * *ελεγεν προς αυτ. παραβολην* | *επιβλ. απο ιματ. καιν. σχισας* | *ει δε μηγε* (ᶜ add. *και*) *το καιν. σχισει* | *συμφωνησει το επιβλ.*
37. *ρηξ. ο οινος*
38. * *βαλλουσιν* | om. *και αμφοτ. συντηρ.*
39. ᶜ om. *και* | om. *ευθεως* | *χρηστος*

VI.

1. om. *δευτεροπρωτω* | * *δια σποριμων* | om. *τας*
2. om. *αυτοις* | om. *εν*
3. *ο ιησ. πρ. αυτ. ειπ.* | *οτε* | om. *οντες*
4. *ως* (ᶜ *πως*) *εισηλθ.* | om. *ελαβε και*
5. *αυτοις· κυριος εστ. του σαββ. ο υι. τ. ανθρ.*
6. om. *και* pr. | *ανθρ. εκει*
7. *θεραπευει* | *ευρωσ. κατηγορειν* (ᶜ *κατηγοριαν κατ*) *αυτου*
8. *ειπεν δε τω ανδρι τω την ξηραν* | *εγειρε* | *και αναστας*
9. *ειπεν δε* | *επερωτω υμας ει εξεστ. τω σαββατω*
10. *εξετεινεν* pro *εποι. ουτω* | *απεκατεστη*, ᶜ *απεκατεσταθη* | om. *υγιης ως η αλλη*
11. *ποιησειεν*
12. *εξελθειν αυτον εις* | * *επι τη προσ.*
14. add. *και* ante *ιακ.* et ante *φιλ.*
15. *και μαθθαιον κ. θω. και ιακωβον αλφαιου*
16. *και ιωδ. ιακ.* | *ισκαριωθ* (ᶜ *-ωτην*) *ος εγεν.*
17. *οχλος πολυς* | om. *του λαου* | post *ιερουσαλημ* * add. *και πιραιας*
18. *ενοχλουμενοι απο* | om. *και* ante *θεραπ.*
19. *εζητουν*
20. ᶜᵃ *πτωχ. τω πνευματι*
21. * et ᶜᵇ *χορτασθησονται*
23. *χαρητε*
25. *εμπεπλησμ. νυν* | om. *υμιν* sec.
26. om. *υμιν* | *καλ. ειπωσ. υμας οι ανθρ. παντ.* | ᵃ *τα αυτα* pro *ταυτα*

28. *καταρωμ. υμας προσευχεσθ. περι των*
29. * *εις την δεξιαν σιαγονα*
30. om. *δε*
33. * *και γαρ εαν αγαθ.* | om. *γαρ* ante *οι αμαρτ.*
34. *δανισητε* | *λαβειν* | *και αμαρτωλοι αμ. δανιζουσιν*
35. *δανιζετε μηδενα απελπιζ.* | [a] *πολυς εν τοις ουρανοις* | om. *του*
36. om. *ουν* | om. *και* | post *εστιν* [a] add. ([c] rursus del.) *ο ουρανιος*
37. *και μη καταδικαζ.*
38. *πεπιασμενον* ([c] *πεπιεσμ.*) *σεσαλευμενον υπερεκχυννομενον* | *ω γαρ μετρ. μετρειτε*
39. *ειπ. δε και* | *ουκ* pro *ουχι*
40. om. *αυτου* pr. | *κατηρτ. δε εστω ως*
42. *πως δε δυνασαι*
43. *ουδε παλιν δενδρ.*
44. *σταφυλ. τρυγωσιν*
45. om. *αυτου* prim. | om. *ανθρωπος* sec. | post *πονηρου* om. *θησαυρου της καρδ. αυτου* | *περισσευματ. καρδιας το στομ. αυτ. λαλ.*
47. * *μου των λογ. μου*
48. *πλημμυρης* | *δια το καλως οικοδομησθαι αυτην* pro *τεθεμελιωτο γαρ ε. τ. πετρ.*
49. *ευθυς συνεπεσεν*

VII.

1. * om. *παντα*
2. * om. *κακως εχων*
3. *οπως αυτος ελθων*
4. *ηρωτων* pro *παρεκαλουν* | *παρεξη*
6. om. *απο* | om. *προς αυτον* | *φιλους ο εκατονταρχ. λεγων* ([c] add. *αυτω*) *κυριε* | *ικανος ειμι* | *μου υπο τ. στεγ.*
10. *εις τ. οικ. οι πεμφθ.* | om. *ασθενουντα*
11. [c] *τω* pro *τη* | *επορευθη* | * om. *καλουμενην* | om. *ικανοι*
12. *μονογεν. υιος* | *αυτη ην χηρα* | *ην συν αυτη*
13. *επ αυτην*
16. *ηγερθη*
17. * om. *περι αυτου* | *και παση*
18. *ιωαννει*
19. *ετερον* pro *αλλον*
20. * om. *οι ανδρες* | *ειπαν* | *απεστειλεν* | *η ετερον*
21. *εν εκεινη τη ημερα* ([c] *ωρα*) | * *ακαθαρτων* pro *πονηρων* | * om. *το*
22. om. *ο ιησους* | *ιωαννει* | om. *οτι* | *και κωφοι* | *και πτωχοι*
24. * *τοις οχλοις* | *εξηλθατε*, item vv. sqq.
27. om. *εγω*
28. *αμην λεγω υμιν* | om. *προφητης* | om. *του προφητου*
30. om. *εις εαυτους*
31. om. *ειπε δε ο κυριος* | *τινι δε*
32. *αλληλοις α λεγει* ([c] *λεγοντα* pro *α λεγ.*) | om. *υμιν* post *εθρην.*
33. *μη εσθιων αρτον μηδε πινων οινον*

34. φιλος τελωνων
35. απο παντων (ᶜom.) των εργων αυτης
36. εις τον οικον | κατεκειτο (ᶜκατεκλιθη)
37. ητις ην εν τ. πολ. αμαρτωλ. | και επιγνουσα | κατακειται
38. οπισω post στασα pon. | τοις δακρ. ηρξ. βρεχ. τ. ποδ. αυτ. | * εξεμαξεν
40. ο δε διδασκ. ειπε φησιν
41. χρεοφειλεται ησ. δανιστη
42. om. ειπε | αγαπησ. αυτον
43. om. ὁ ante σιμων
44. υδωρ μου επι τους ποδας | * om. της κεφαλης
45. διελειπεν
47. * ειπον σοι pro λεγ. σοι | | * αφεονται | om. αυτης
48. * αφεονται

VIII.

1. διωδευσεν
2. πνευματ. ακαθαρτων
3. * εκ τ. υπαρχ. αυτων
4. * συνοντος
7. * επνιξαν
8. εις την γην | και εφυεν και εποι.
9. τις αυτη ειη η παραβ.
10. ακουοντ. ακουωσιν και μη συνιωσιν
12. ακουσαντες
13. * επι την πετραν | * τον λογ. του θεου | * om. και ante ουτοι
16. αλλ επι την λυχνιαν τιθησιν
17. ου μη γνωσθη
18. ος αν γαρ
19. η μητηρ αυτου
20. απηγγ. δε αυτω οτι η μητ. και οι
21. om. του θεου | om. αυτον
22. εγενετο δε μια (ᵃεν μια) τ. ημερ. (ᵃadd. και αυτος) ενεβη
24. διεγερθεις | επαυσατο
25. om. εστιν | οι δε φοβηθ. εθαυμ. | om. πρ. αλληλ.
26. γεργεσηνων | αντιπερα
27. om. αυτω sec. | εχων (ᶜος ειχεν) δαιμονια και χρονω ικανω (ᶜᵃεκ χρονων ικανων, sed ᶜᵇrestituit και χρονω ικ.) ουκ ενεδυσατο ιματιον (ᶜᵃκαι ιμ. ουκ ενεδ., sed ᶜᵇpriora restit.)
28. om. και ante ανακραξ.
29. παρηγγελλεν | εδεσμευετο | * om. και διαρρησσ. | υπο του δαιμονιου
30. * om. ο ιησους | om. λεγων | τι σοι ονομ. εστ. | λεγιων (ᶜλεγαιων) | οτι εισηλθεν δαιμ. πολλ.
31. παρεκαλουν
32. βοσκομενη | * παρεκαλουν | * om. αυτοις post επετρεψ.
33. εισηλθον | εις την θαλασσαν
34. το γεγονος | om. απελθοντες
35. αφ ου τα δαιμ. εξηλθεν (ᶜεξηλθον)
36. απ. δε λεγοντες αυτοις οι ιδ.

37. *ηρωτησεν* | *παν* | *γεργεσηνων* ([ca]*γαδαρηνων*, sed restituit [cb]*γεργεσην.*) | *εις πλοι.* | * *επεστρεψεν* ([a] *συνεστρ.*, [c]*υπεστρ.*)
38. om. *ο ιησους* | [a]*εδειτο*, sed restitutum *εδεετο*
39. *σοι εποιησεν*
40. [ca]*εν δε* pro *εγεν. δε εν*, sed [cb]rest. priora | *υποστρεφειν* | * *προσδ. τον θεον* ([a]*πρ. αυτον*)
41. * *ποδας ιησου*
42. * om. *ην*
43. *ιατροις* | * *τ. βιον εαυτης και ουκ*
45. *οι συν αυτω* | om. *και λεγ. τις ο αψ. μου*
46. *εξεληλυθυιαν*
47. *ιδουσα* usque *ηλθεν* suppl.[a] | om. *δι ην αιτ. ηψατ. αυτ.* | *διηγγειλεν ενωπιον*
48. om. *αυτη* et *θαρσει*
49. om. *αυτω* | *μηκετι*
50. *ειπεν* ([c] *απεκριθη*) pro *απεκρ. αυτ. λεγ.*
51. *ελθων* | *ουδενα αφηκεν συνεισελθειν αυτω ει μη*
52. *ου γαρ απεθ.*
54. *αυτος δε* (om. *εκβαλων* etc.) *κρατησας* | *εγειρε*
55. * om. ([a]suppl.) *και ανεστ. παραχρ.*

IX.

1. *τ. δωδ. αποστολους δεδωκεν*
2. *τ. ασθενεις*
3. *ραβδον* | *μητε δυο χιτ.* ([a]add. *εχετε*) pro *μητ. ανα δ. χ. εχειν*
4. *μεινατε*
5. *δεχωνται* | *εξερχ. εκ* | om. *και* ante *τον* | *αποτινασσετε εις μαρτ. αυτοις* ([ca] *επ αυτους*, [cb] *επ αυτοις*)
6. *κατα κωμας*
7. om. *ο τετραρχ.*, [a]suppl. *ο τετρααρχ.* | om. *υπ αυτου* | *ηγερθη*
8. *τις* pro *εις*
9. *ειπεν δε ηρωδης* | om. *εγω* ante *ακουω*
10. *α εποιησ.* | *εις τοπ. ερημ.* ([ca] *εις πολιν καλουμενην βηθσαιδα*, sed [cb]priora rest.) omissis *πολεως καλ. βηθσ.*
11. *αποδεξαμενος* | *ελαλησεν*
12. [ca] *τους οχλους* | *πορευθεντες* pro *απελθ.* | *και αγρους*
13. *ειπ. δε αυτοις* | *ειπαν* | *πλειονες* ([c]*πλειον η*) *αρτοι πεντ.* ([c]*π. αρτ.*) *κ. ιχθ. δυο*
14. * *ησαν δε* ([ca]*γαρ*, [cb]rursus *δε*) | *ωσει ανα πεντ.*
15. *κατεκλιναν παντας*
16. om. *αυτους* | *παραθειναι*
17. *το περισσ. των κλασμ.*
18. [a] post *ειν. αυτον* add. *εν τοπω*, sed rursus del. sunt | *επηρωτ. αυτ. ο ιησους λεγ.* | * *οι οχλ. λεγ. ειναι*
19. *ειπαν*
20. *πετρ. δε αποκριθ.*
21. *λεγειν τουτο*
22. * *δει* post *ανθρωπον* pon.

23. *οπ. μου ερχεσθαι* (a *ελθειν*) *αρνησασθω* | ca del. *καθ ημερ.*, cb restituit
25. *ωφελει*
27. *των αυτου εστηκοτων* | *γευσωνται*
28. * om. *και* post *οκτω* | om. *τον* | *προσευχεσθαι*
29. * *και εν τω προσευξασθαι αυτον το ειδος τ. πρ. αυτ. εγενετο ετερ.*
31. *ημελλεν*
32. *ειδαν*
33. *ποιησομεν* | *σοι μιαν*
34. *επεσκιαζεν* | *εν τω εισελθ. αυτους*
35. *εκλελεγμενος* pro *αγαπ.*
36. om. *ὁ*
37. om. *εν*
38. *εβοησεν* | *μοι εστιν*
39. om. *ιδου* | post *κραζει* add. *και ρασσει*
40. *εκβαλωσιν*
41. *μεθ υμων εσομαι* | c *προσαγαγε μοι*
43. om. *ο ιησους*
47. *ειδως* pro *ιδων*
48. *και ος εμε δεχεται* | *ουτος εστιν μεγας*
49. *εν τω* pro *επι τω* | om. *τα* | *εκωλυομεν*
50. *ειπεν δε πρ. αυτον ιησους* | *καθ υμων υπ. ημ.* (ca bis *ημων*, cb bis *υμων*)
51. om. *αυτου* post *αναλημψεως*
52. *εις πολιν* (c *κωμην*) *σαμαριτων ως* (c *ωστε*)
54. om. *αυτου* | *ειπαν* | om. *ως κ. ηλ. εποι.*
55. om. *και ειπεν* usque *εστε υμεις*
56. om. *ο γαρ υιος* usque *αλλα σωσαι*
57. *και* pro *εγενετ. δε* | om. *κυριε*
59. *πρωτ. απελθ.*
60. om. *ο ιησους*
62. *εστιν* (c add. *εν*) *τη βασιλεια*

X.

1. *ημελλεν*
2. *ελεγεν δε* | *εκβαλη*
3. om. *εγω*
4. *βαλλαντιον* | *μη υποδημ.* | * om. *και* ante *μηδενα*
5. *εισελθητε οικιαν*
6. om. *μεν* | * *ο υιος* | *επαναπαησεται*
7. om. *εστι*
8. *και εις ην αν*
10. *πολιν εισελθητε*
11. *πολ. υμων εις τους ποδας απομ.* | * *γινωσκ. υμεις* | * om. *εφ υμας*
13. *χοραζειν* | *βηθσαϊδαν* | *εγενηθησαν καθημενοι*
15. *μη εως ουρανου υψωθηση*
19. *ιδου δεδωκα* | *ουδεν υμας* (a add. *ου μη*) *αδικησει*
20. om. *μαλλον* | *ενγεγραπται*
21. *εν τω πνευμ. τω αγιω και ειπεν*
22. om. *και στραφ. πρ. τ. μαθ. ειπε* | *μοι παρεδοθ.*
24. *ιδαν*
25. om. *και* ante *λεγων*

27. *και εν ολη τη ψυχή σ. κ. εν ολη τη ισχυϊ σ. κ. εν ολη τη διανοια σου*
29. *δικαιωσαι αυτον* (a *εαυτ.*)
30. * om. *δε* | om. *τυγχανοντα*
32. *ομοιως* usque *αντιπαρ.* suppl.c | om. *γενομενος*
33. om. *αυτον*
34. *πανδοκιον* (c *-χιον*)
35. om. *εξελθων* | *πανδοκει* (c *-χει*) | om. *εγω*
36. om. *ουν* | *πλησιον δοκει σοι*
37. *ειπεν δε αυτω*
38. *εν δε τω πορευεσθαι αυτους αυτος εισηλθεν* | *εις την οικιαν* (a add. *αυτης*, c rursus del.)
39. *μαριαμ* (a add. *η*) *και παρακαθεσθεισα προς τ. ποδ. τ. κυριου* | c *ηκουεν*
41. *κυριος* pro *ιησους* | *θορυβαζη*
42. *ολιγων δε εστιν χρ.* (*χρ.* suppl.c) *η ενος· μαρ. γαρ* | *αφαιρ.* (c add. *απ*) *αυτης*

XI.

1. * om. *και* post *καθως*
2. om. *ημων ο εν τ. ουρανοις* | *ελθατω* | *ουτω και επι* (ca add. *της*, cb rursus del.) *γης*
3. *δος ημιν* (c add. *το*) *καθ*
4. *ως και* (c *και γαρ*) *αυτοι* | c *αφιομεν* | om. *αλλα ρυσαι ημας απο τ. πον.*, sed c post *γης* v. 2. add. *και ρυσ. ημ. απ. τ. πον.*
5. a *μεσονυκτιον*, sed restitutum *-τιου*
7. *εις τ. κοιτ. μετ εμου* | *και ου δυναμ.*
8. *φιλον αυτου* | * *δια δε την* | c *οσον*
11. *τις δε εξ υμων τ. πα. αιτησει αρτον* | *η ιχθυν* | *οφ. επιδ. αυτω*
12. *η και αιτησει*
13. *πονηρ. οντες* | *δοματ. αγαθ.* | om. *ο* ante *εξ*
14. om. *και αυτο ην*
15. *εν βεεζεβ. τω αρχ.*
16. *εξ ουρ. εζητ. παρ αυτ.*
17. *διαμερ. εφ εαυτην*
18. *εμερισθη* | * *τι* pro *οτι*
19. *αυτοι κριτ. εσοντ. υμ.*
20. a *εγω εκβαλλω*
21. * *οταν ισχυρος* | *εν ειρ. εσται*
22. *δε ισχυροτερος*
23. *σκορπιζει με* (ca om. cb rest.)
24. c *ευρ. τοτε λεγει*
25. *ευρ. σχολαζοντα σεσαρ.*
26. *παραλαμβ. μεθ εαυτου* | *επτα* post *εαυτου* pon.
27. *τις φωνην γυνη* | *μακαρια κοιλια*
28. *μενουν* | post *φυλασσ.* add. *τον λογον του θεου*, a om.
29. *η γεν. αυτ. γενεα* | *ζητει* | om. *του προφ.*
30. om. *γαρ*
31. * *μετ. τ. ανθρωπων* | *σολομωνος* bis
32. *ανδρ. νινευειται*
33. om. *δε* | *κρυπτην* | *το φως βλεπουσιν*
34. * *εστιν ο οφθ. σου* | om. *ουν*

36. * om. ὁ ante λυχνος
37. ερωτα | om. τις
42. [a] ταυτα δε | αφειναι, [c] παρειναι
43. υμιν φαρισαιοι
44. om. γραμματ. κ. φαρισ. υποκρ.
47. * και οι πατερες
48. αρα μαρτυρες εστε | om. αυτων τα μνημ.
49. * αποκτεινουσιν | διωξουσιν
50. [c] εκδικηθη | εκχυννομενον
51. απο αιματος et εως αιματος
52. εισηλθατε
53. κακειθεν εξελθοντος αυτου ηρξαντο
54. ενεδρευοντες θηρευσαι τι | om. ινα κατηγ. αυτου

XII.

1. πρωτον a seqq. distinctum est
2. ουδεν κεκαλυμμενον
4. αποκτεννοντων
5. om. δε | om. φοβηθητε alterum | εχοντα εξουσιαν εμβαλλειν
6. πωλουνται
8. οτι πας | * om. των αγγελων
10. βλασφημουντι
11. εισφερωσιν υμας εις | μεριμνησητε
13. εκ τ. οχλ. αυτω
14. κριτην pro δικαστην | * εφ υμων
15. πασης pro της | [c] υπαρχοντ. αυτω
18. * ανοικοδομησω | παντα τα γενηματα μου, omissis και τα αγ. μου, [a] vero et [c] τον ([c] παντα τον) σιτον μου και τα αγ. μου
21. * αυτω pro εαυτω
22. λεγω υμιν | om. υμων
23. η γαρ ψυχη
24. ουτε σπειρ. ουτε θεριζ.
25. * om. ενα
26. ουδε ελαχιστ. τι ([c] om.) δυν.
27. οτι ουδε σολ.
28. εν αγρω τον χορτ. οντα σημερον
29. και τι πιητε
30. επιζητουσιν
31. αυτου pro του θεου | * om. παντα
32. υμων ο πατηρ
33. βαλλαντια
36. αναλυση
38. καν εν τη δευτ. καν εν τη τριτ. φυλ. ελθη | μακ. εισιν omissis οι δουλοι εκεινοι, [a] suppl. εκεινοι
39. ερχεται ([a] add. εγρηγορησεν και, [c] εγρ. αν και) ουκ αν αφηκ. διορυχθηναι
40. om. ουν
42. και ειπεν | * δουλος pro οικονομος | * κατεστησεν | * διαδουναι
43. ουτως ποιουντα
45. * et [cb] μου ο κυριος
47. αυτου pro εαυτου | η ποιησας
48. * om. δε post παντι

49. *επι* pro *εις*
50. *εως οτου* | [ca] *συντελεσθη*
52. *εν ενι οικω*
53. *διαμερισθησονται* | *επι υιω* | *και μητηρ επι θυγατερα* | *επι μητερα* | * om. *αυτης* post *νυμφ.* et post *πενθερ.*
54. om. *την* | *επι δυσμων* | *λεγετε οτι*
55. *λεγ.* ([c] add. *οτι*) *καυσ. ερχεται* ([a] *εσται*)
56. [c] *του ουρ. κ. της γης* | *πως ουκ οιδατε δοκιμαζειν*
58. *παραδωσει* | *βαλει*
59. *εως και το* ([c] *τον*)

XIII.

2. om. *ο ιησους* | *ταυτα* pro *τοιαυτα*
3. *ομοιως* pro *ωσαυτως*
4. * *δεκαοκτω* | *επεπεσεν* | *δοκ. οτι αυτοι* | *παντ. τους ανθρ. τους*
5. * et [cb] *μετανοησητε* | *ωσαυτως* pro *ομοιως*
6. *πεφυτευμ. εν* ([c] add. *τω*) *αμπελ. αυτ.* | *ζητων καρπ.*
7. *ετη αφ ου*
8. *κοπρια*
9. *εις το μελλον· ει δε μηγε*
11. om. *ην* post *γυνη* | *δεκαοκτω*
12. *απολελ. απο*
14. *οτι εξ ημεραι* | *εν αυταις ουν*
15. *απεκριθη δε* | *υποκριται* | * *απαγων*
18. *ελεγεν ουν*
19. *ον λαβων* | *εις* ([a] add. *τον*) *κηπον αυτου* | om. *μεγα*
22. *εις ιεροσολυμα*
24. *θυρας* pro *πυλης*
25. *εξω εσταν. και* suppl. [a] | om. *κυριε* alterum
26. *αρξησθε*
27. om. *λεγω* | om. *οι* et *της*
28. *οταν ιδητε* | * *ισακ*
29. *και βορρα*
31. *ωρα* pro *ημερα*
32. *αποτελω*
33. *σημερον και* ([c] suppl. *αυριον και*) *τη ερχομενη*
34. *ορνιξ*
35. om. *ερημος* | om. *αμην δε* | [c] *λεγω δε* | om. *οτι* | *ιδητε με εως αν ειπητε*

XIV.

1. om. *των* ante *φαρισαιων*
3. om. *ει* | *θεραπευσαι η ου*
5. [ca] om. *αποκριθ.*, [cb] rest. | *πεσειται* | * *εν ημερα*
6. *αποκριθηναι προς ταυτ.*
8. * om. *υπ αυτου*
10. *αναπεσε* | *ερει σοι* | *τοτε* ([a] add. *σοι*) *εσται δο. ενωπ. παντων των*
12. om. *σου* post *συγγεν.* | *αντικαλ. σε* | *ανταποδ. σοι*
13. *δοχην ποιησης* | *αναπειρους*
14. * *δε* pro *γαρ*
15. *τις* ([a] add. *ταυτα*) *των συνανακ. ειπεν* ([c] add. *αυτω μακαριος οστις*, sed *μακαρ.* usque *ο δε ειπεν* v. 16 suppl. [a]
16. *εποιει*

17. *ερχεσθαι* | *ηδη ετοιμα εισιν* ([a] *παντα* add., sed rursus erasum est)
18. *παντες παραιτ.* | *εξελθων ιδειν* | * om. *σε*
21. om. *εκεινος* | pro *και τους* (* et [c]) [a] sic: *και οσους εαν ευρητε* | *αναπειρους* | *τυφλ. κ. χωλ.*
22. *ο επεταξας*
23. *μου ο οικος*
24. *ανθρωπων* pro *ανδρ.*
26. *πρ. εμε* | *πατερ. αυτου* | *τ. ψυ. εαυτ.* | *ειναι μου μαθητ.*
27. * om. *και* ante *οστις* | *ειναι μου μαθ.*
28. *τα εις απαρτ.*
29. *αυτω εμπαιζ.*
31. *ετερ. βασ. συμβαλλειν* | *βουλευσεται* | *υπαντησαι*
32. *ερωτα* ([c] add. *τα*) *προς*
33. *ειναι μου μαθ.*
34. *καλον ουν* | * *αλα* bis | *εαν δε και*

XV.

1. *αυτω εγγιζοντες*
2. *οι τε φαρισαιοι* | om. *ουτος*
4. *εξ αυτων εν* | *εως ου ευρη*
5. *ωμους αυτου*
7. *εν τ. ουρ. εσται*
8. *εως ου*
9. *συνκαλει* | *και γειτονας*
10. *γινεται χαρα*
12. * om. *πατερ* (suppl. [cb]) | * *και διειλεν*
13. *ουσιαν εαυτου*
14. *λιμος ισχυρα*
16. *επεθυμει χορτασθηναι εκ των*
17. *εφη* pro *ειπε*
18. * *αναστας δε*
19. om. *και* ante *ουκετι*
20. *πατερα αυτου*
21. om. *και* ante *ουκετι* | post *υιος σου* add. *ποιησον με ως ενα των μισθιων σου*
22. *δουλους εαυτου* | *ταχυ εξενεγκατε στολην την*
23. *φερετε* pro *ενεγκαντες*
24. *ο υιος μου ουτος* | *ην απολωλος* ([c] *απολ. ην*) pro *και απολωλως ην* | * om. *και* ante *ηρξαντο*
26. *παιδων* sine *αυτου*
28. *ο δε πατηρ*
30. *τον σιτευτον μοσχον*
32. *και εζησεν* ([c] *ανεζ.*) *απολωλως* ([c] *-λος*) *ην*

XVI.

1. om. *αυτου* post *μαθητας*
2. om. *αυτω* | *ετι δυνη*
4. *ινα αν μεταστ. εκ της* | *οικους εαυτων*
5. *χρεοφειλ. τ. κυριου αυτου* ([c] *εαυτ.*)
6. *ειπεν αυτω* | *βαδους* | *ελαιου. ο δε ειπ. αυτ.* | *τα γραμματα*
7. *λεγει δε* pro *και λεγει* | *τα γραμματα*
8. *φρονιμωτεροι* post *οτι*
9. *και εγω* | * *εαυτοις ποιησατε* | * et [cb] *εκλιπη*
12. *δωσει υμιν*
14. om. *και* post *παντα*
15. om. *εστιν* post *θεου*

16. *μεχρι* pro *εως* | * om. *και πας εις αυτ. βιαζεται*, suppl.[c] insuperque add. *και βιασται αρπαζουσιν αυτην*
20. om. *ην* et *ος* | *ειλκωμενος*
21. * om. *ψιχιων των* | *επελειχον*
22. om. *του*
23. * om. *και* ante *εν τω* | om. *τον*
24. *υδατι*
25. om. *τεκνον* | om. *συ* | *ωδε* pro *οδε*
26. *εν* pro *επι* | *ενθεν* pro *εντευθεν* | * om. *οι* ante *εκειθεν*
29. om. *αυτω*
30. *αναστη* pro *πορευθη*

XVII.

1. *μαθητ. αυτου* | *του τα σκανδ. μη ελθ. πλην ουαι δι ου*
2. *λιθος μυλικος* | * *των μικρ. τουτ. ενα*
3. *εαν αμαρτη* | om. *εις σε*
4. om. *της ημερας* | *επιστρ. προς σε*
5. *ειπαν*
6. *ει εχετε* | om. *ταυτη*
7. post *ερει* add. *τω* | *ευθεως* nil distinctionis secum habet | *αναπεσε*
8. * *ετοιμασ. μοι*
9. *εχει χαριν* | * om. *τω δουλ. εκεινω*, [a]suppl. *τω δουλω* | om. *αυτω ου δοκω*
10. * om. *παντα* | om. *οτι* sec. | * *ωφειλαμεν*
11. om. *αυτον* | *δια μεσον*
12. *υπηντησαν* | * om. *οι εστησαν πορρ.*
13. *την φωνην*
21. *ωδε η εκει*
23. *ιδου εκει και ιδου ωδε* | *μητε διωξ.*
24. om. *ἡ* ante *αστραπτουσα* | *εκ της υπο τον ουρανον* | om. *και* post *εσται*
26. *ημεραις νωε* | *του υιου*
27. *εγαμιζοντο* | *ηρεν* pro *απωλεσεν*
28. *ομοιως καθως*
30. [c]*κατα τα αυτα*
31. *οικια αυτου* | *εν αγρω*
33. *ος δ αν απωλεσει* omisso *αυτην*
35. totum versum [a] suppl. | *εσονται δυο* | *η μια παραλημφθ. η δε ετερ.*
36. om. versum
37. *εκει και οι αετ. ἐπισυναχθησ.*

XVIII.

1. om. *και* | * et [cb] *προσευχ. αυτους* | *ενκακειν*
3. *χηρα δε ην*
4. *ηθελεν* | *ουδε ανθρωπον εντρεπ.*
5. * *παρενοχλειν* pro *παρεχειν* | *κοπους*
7. *ου μη ποιηση* | *βοωντων αυτω* | *και μακροθυμει*
9. *εξουδενουντας*
11. * om. *προς εαυτον*
12. * *αποδεκατευω*
13. *ο δε τελωνης* | *επαραι εις τ.*

ουϱ. | *ετυπτε το στηϑ.* | * om. *ο ϑεος*
14. *παϱ εκεινον*
15. *επετιμων*
16. *πϱοσεκαλεσατο αυτα λεγων*
19. * *εις ϑεος*
21. *εφυλαξα*
22. om. *ταυτα* | *οτι εν* | *δος πτωχ.* | *εν ουϱανοις*
23. *ταυτα παντα* | *εγενηϑη*
24. om. *πεϱιλυπ. γενομ.* | *εις τ. βα. του ϑε. εισελευσοντ.*
25. *δια τϱηματος βελονης εισελϑ.*
26. *ειπαν*
27. *παϱα τ. ϑε. εστ.*
28. ^c *αφεντες τα ιδια ηκολ.*
29. * om. *οτι* | *η γυναικ. η αδελφους η γονεις* | *εινεκεν*
30. *ος ουχι μη*
31. *ιεϱουσαλημ*
35. *επαιτων*
37. * *οι δε απηγγ. οτι*
39. *ο δε* pro *αυτος δε* | *ιησου υιε*
41. om. *λεγων*
43. * *ηκολουϑει αυτον*

XIX.

2. *και ην πλουσιος*
4. *εις το εμπϱοσϑ.* | *συκομοϱεαν* | * *του ιδειν* | om *δι᾿*
5. om. *ειδεν αυτον και*
7. *παντες* | *ανδϱι αμαϱτωλω*
8. *ο ζακχ.* | *ημισια μου των υπαϱχ.* | *τοις πτωχ. διδωμ.*
9. * om *εστιν*
11. *εγγυς ειναι ιεϱουσ. αυτον* | * *δοκει αυτοις* | *η βασ. τ. ϑε. μελλ.*
13. *εν ω* pro *εως*
15. *δεδωκει* | *γνοι τι διεπϱαγματευσαντο*
16. *δεκα πϱοσηϱγασατο* (^c *πϱοσειϱγ.*) *μνας*
17. *δουλε αγαϑε*
18. *η μνα* (^c *μνας*, item v. 20) *σου κυϱιε*
19. *επανω γινου*
20. *ο ετεϱος* (sed ita ^c ex *οτεϱος*)
22. om. *δε*
23. *μου το αϱγυϱ. επι τϱαπεζαν καγω ελϑ. ουν* (^c om.) *συν τοκ. αν αυτο επϱ.*
25. *ειπαν*
26. * om. *υμιν* | * om. *απ αυτου*
27. *τουτους* pro *εκεινους* | *κατασφαξετε αυτους*
29. * *βηϑανια*, ut etiam *BD* d* et codex amiatinus | om. *αυτου*
30. *λεγων* pro *ειπων*
31. *λυετε*: ^ca add. *αυτον*, ^cb rursus del. | om. *αυτω*
33. *ειπαν*
34. *ειπαν οτι*
35. *επιϱιψαντες αυτων*
38. * om. *εϱχομενος* | *εν ουϱ. ειϱ.*
39. *ειπαν*
40. om. *αυτοις* | *σιωπησουσιν* | *κϱαξουσιν*
41. *επ αυτην*

42. *εγνως εν τη ημ. ταυτη και συ τα*
43. *παρεμβαλουσιν* pro *περιβ.* |**περικυκλωσουσιν και συνεξουσιν παντοθεν*
44. *λιθον επι λιθον εν σοι*
45. om. *εν αυτω και αγοραζοντ.*
46. *γεγραπται* ([c]add. *και εσται*) *ο οικος* | om. *εστιν*
48. *εξεκρεμετο*

XX.

1. om. *εκεινων*
2. *κ. ειπαν λεγοντες προς αυτον* ([a] add. *ειπον ημιν*) *εν ποια*
3. om. *ενα*
4. *το βαπτ. το ιωανν.*
5. *συνελογιζοντο πρ. αυτους* ([c]*εαυτους*) | *διατι ουκ*
6. *ο λαος απας*
8. * *αποκριθεις* pro *ο ιησους*
9. om. *τις* | * *εξεδετο*
10. *και καιρω* | *δωσουσιν* | *εξαπεστ. αυτ. δειρ.*
11. *ετερον πεμψαι*
12. *τριτον πεμψαι*
13. om. *ιδοντες*
14. om. *αυτον* post *ιδ. δε* | *προς αλληλους λεγοντ.*
16. *ειπαν*
19. *ειπ. την παραβ. ταυτ.*
20. *ωστε* pro *εις το* | *και εξουσια*
22. *εξεστιν ημας*
23. om. *τι με πειραζετε*
24. *δειξατε μοι δην. οι δε εδειξαν αυτω και ειπεν τινος* | *και ειπαν* omisso *αποκριθ.*
25. *ειπ. προς αυτους* | *τοινυν αποδοτε*
26. *επιλαβεσθαι του ρηματος*
27. *λεγοντες* pro *αντιλ.*
28. [a] suppl. *και ουτος ατεκν. η* (ita [c] pro *ην*) usque *γυναικα*
29. [a] post *ησαν* add. *παρ ημιν*
30. *και ο δευτερος* omissis reliquis omnibus
31. [c] *ελαβον* | *δε και οι επτα ου*
32. *υστερον* ([c]add. *δε*) *και η γυν. απεθ.*
33. *om. *ουν* | *τινος* ([c]add. *αυτων*) *εσται γυνη*
34. om. *αποκριθεις* | *γαμισκονται*
35. *γαμιζονται*
36. *υιοι θεου εισιν*
37. *και θεον ισακ* ([c] *ισαακ*) *και θεον ιακωβ*
39. *ειπαν*
40. *ουκετι γαρ*
41. *ειναι δαυειδ υιον*
42. *αυτος γαρ δαυ.*
46. *εν στολ. περιπατ.*

XXI.

1. *εις το γαζοφ. τα δωρ. αυτ.*
2. *δε τινα χηραν* | *λεπτ. δυο*
3. *αυτη η πτωχ. πλεον*
4. *παντες* | om. *του θεου* | *παντα*
5. *αναθεμασιν* | [a] *μεγαλοις* pro *καλοις*, sed restitutum *καλ.*
6. *επι λιθω* ([c] *-θον*) *ωδε*
8. om. *οτι* | om. *ουν*
10. *επ εθνος*

11. *μεγαλοι και κατα τοπ.* | *μεγαλα απ ουρανου*
12. *παντων* | * *επ αυτους* pro *εφ υμας* | *εις τας συναγωγας* | *απαγομενους*
13. * om. *δε*
14. *θετε* (c add. *ουν*) *εν ταις καρδιαις*
15. *αντιστηναι η αντειπειν*
20. om. *την*
22. om. *εισιν* | *πλησθηναι*
23. *ημεραις· εσται γαρ εν εκειναις ταις ημεραις* | *οργη τω*
24. *εις τα εθν. παντα* | *αχρι ου*
25. *εσονται* | *και εν απορια ηχους*
30. *εγγυς εστ. ηδ. το θερ.*
32. *εως παντα*
33. *ου μη παρελευσονται*
34. om. *δε* | *βαρηθωσιν* | *επιστη εφ υμας αιφνιδ.*
35. *ως παγις· επεισελευσεται* (c *επελευσ.*) *γαρ*
36. *αγρυπν. δε* | *ινα κατισχυσητε εκφ.* (c add. *ταυτα*) *παντα τα*

XXII.

3. *δε σατανας* | *καλουμενον*
4. *και στρατηγοις* | *αυτοις παραδω αυτον*
6. om. *και εξωμολογησε*, cb suppl. | *ατερ οχλ. αυτοις*
9. *ειπαν*
10. * om. *υδατος*, suppl. cb | *εις ην εισπορ.*
11. *λεγοντες· λεγει* | *καταλυμ. μου*
12. *αναγαιον* | *κακει*
13. *ειρηκει*
14. * *οι αποστολοι*, ca *οι δωδεκα*, cb *οι δωδ. αποστ.*
16. *οτι ου μη φαγω αυτο*
17. *λαβετε* (c add. *τουτο*) *και διαμερ. αλληλοις* (c *εις εαυτους*)
18. *ου μη πιω απο του νυν* | *γενηματος* | *εως ου*
20. *και το ποτηρ. ωσαυτ.* | *εκχυννομ.*
22. *οτι ο υιος* (c add. *μεν*) *του ανθρ. κατα το ωρ. πορ.*
24. *δε φιλον. εις εαυτους* (c *εν αυτοις*)
25. * *και οι αρχοντες των* (supplendum *εθνων*?) *εξουσιαζουσιν αυτων και ενεργ.*
26. *γινεσθω*
27. *ο μειζων* | *εν μεσω υμων ειμι*
30. *καθησεσθε* | c *επι δωδεκα θρονων*
31. om. *σιμων* alterum | *ξινιασαι*, sed ipse * etiam *σινιασαι*
32. *εκλιπη* | *στηρισον*
34. *ου φωνησει σημ. αλ. εως τρις με απαρν. ειδεναι*
35. *βαλλαντιου*
36. *ο δε ειπεν* (c *ειπεν δε*) | *βαλλαντ.*
37. om. *ετι* | *το περι εμου*
38. *ειπαν* (c add. *κυριε*) *ιδου*
39. om. *αυτου*
41. *προσηυξατο*
42. *παρενεγκαι τουτ. το ποτ.*

τουτο (sed h. l. [a] delevit) | *γινεσθω*
43. 44. Hos versus [a] deleri voluit, [c] rursus restituit
44. *γεναμενος* | *και εγενετο ιδρως* | *καταβαινοντος*
45. *μαθητας ευρεν κοιμωμ. αυτους*
47. om. *δε* | *προηρχ. αυτους*
48. *ιησους δε* | * om. *ιουδα*
49. *ειπαν* omisso *αυτω* | *μαχαιρη*
50. *τον αρχ. τον δουλ.* | *το ους αυτου*
51. om. *αυτου*
52. *δε ιησους* | *παραγεν. προς αυτον* | *εξηλθατε*
53. *αυτ. εστιν* ([c]add. *υμων*) *η ωρα και*
54. *δε αυτ. ηγαγον και εισηγαγ. εις την οικιαν*
55. *περιαψαντων* | om. *αυτων* post *συνκαθισ.*
57. om. *αυτον* post *ηρνησατο* | *ουκ οιδ. αυτ. γυναι*
58. *μετα βραχυ* ([a] add. *παλιν*, [c] rursus del.) | *ο δε πετρ. εφη*
59. * om. *ην*
60. *τι λεγεις* | *εφωνησεν αλεκτ.*
61. *ρηματος* pro *λογου* | *φωνησαι σημερον*
62. om. *ο πετρος*
63. *συνεχ. αυτον* | * *ενεπεξαν*
64. om. *αυτον ετυπτ. αυτου το προσωπ. και*
66. *ημερα εγενετο* | *απηγαγον* | *συνεδρ. αυτων* | *ειπον ημιν*
67. * om. *υμιν*
68. *εαν δε ερωτ.* | om. *μοι η απολυσητε*
69. *νυν δε*
70 et 71. *ειπαν*

XXIII.

1. *ηγαγον*
2. *εθν. ημων* | *φορους καισαρι διδ. και λεγοντα*
3. *ηρωτησεν* | *λεγει* pro *εφη*
5. *ανασειει τ. οχλον* ([c] add. *διδασκων*) *καθ* | *και αρξαμενος*
6. om. *γαλιλαιαν*
7. * *αυταις* pro *ταυταις*
8. * om *δε* | *εξ ικανων χρονων θελων ιδειν* | om. *πολλα*
9. * om. *δε* pr. | *ουκ* pro *ουδεν*
11. *εξουθενησ. το* ([c] add. *αυτον*) *και ο ηρ.* | om. *αυτον* post *περιβαλων* | * *επεμψεν*
12. *ο τε ηρωδ. κ. ο πιλ.* | * *προϋπηρχοντο* | *προς αυτους*
14. *ουθεν ευρον* | *ων κατηγ. αυτου*
15. *ανεπεμψε γαρ αυτον προς ημας*
18. *ανεκραγον*
19. * om. *βεβλημενος* | *εν τη φυλακη*
20. *παλιν δε* | *προσεφ. αυτοις*
21. *σταυρου σταυρου*
23. om. *και των αρχιερ.*
24. *και πιλατος*
25. om. *αυτοις* | *εις φυλακην*
26. *σιμωνα τινα κυρηναιον ερχομενον* | [a] *αιρειν* pro *φερειν*, [c] *φερειν* (* om.)
27. om. *αι και*

28. * et [cb] om. ὁ
29. ημεραι ερχονται | μακαριαι στειραι | και αι κοιλιαι | εθρεψαν pro εθηλασαν
30. [c] πεσατε
32. κακουργ. δυο
33. ηλθον
34. [a] ο δε ιησους usque ποιουσιν uncis inclusit, [c] rursus delevit uncos
35. δε οι αρχοντες λεγοντες | ο ([a] om.) του θεου ο εκλεκτος
36. ενεπαιξαν | om. και utrumque
38. om. γεγραμμενη | γραμμασιν ελλην. ρωμ. εβραϊκοις (quae omnia [ca] uncis inclusit, [cb] vero restituit) ο βασ. τ. ιουδ. ουτος
39. ουχι συ ει
40. επιτιμων αυτω εφη· ου ([c] ουδε) φο.
42. * om. τω | om. κυριε
43. om. ο ιησους
44. και ην ωρα ωσει ([c] add. και) σκοτος
45. του ηλιου εκλιποντος pro και εσκοτ. ο ηλιος | εσχισθ. δε
46. παρατιθεμαι | τουτο δε ειπων
47. εκατονταρχης | εδοξαζεν | λεγων οτι
48. εις την θεωρ. | θεωρησαντες | om. εαυτων
49. απο μακροθεν | συνακολουθουσαι
50. και ανηρ
51. συνκατατιθεμενος | ος προσεδεχετο | om. και αυτος
53. om. αυτο post καθελων | εθηκεν αυτον | ουδεις ουδεπω
54. παρασκευης
55. om. και ante γυναικες | εκ τ. γαλιλ. αυτω

XXIV.

1. βαθεως | επι το μνημειον ηλθον | om. και τιν. συν αυτ.
3. εισελθουσαι δε
4. απορεισθαι | ανδρ. δυο | εν εσθητι αστραπτουση
5. τα προσωπα | ειπαν
7. * τον υιον τ. ανθρ. οτι δει
9. παντα ταυτα
10. η μαγδ. μαριαμ | μαρια η ιακωβου | * om. αι ante ελεγον
11. ταυτα pro αυτων
12. * om. κειμενα μονα, [cb] suppl. μονα
13. εν τη αυτη ημ. ησαν πορευομ. | εκατον εξηκοντα
15. αυτος ιησους
17. εσταθησαν pro εστε
18. δε εις ονοματι | παροικεις ιερουσαλημ και ταυτα ουκ
29. ειπαν | ναζαρηνου | εν λογω κ. εργω
21. ελπιζομεν | γε και συν | om. σημερον
22. ορθριναι
27. διερμηνευσεν (sed ita [c]; * και διερμηνευειν (adden-

dum *ην* ante *αρξαμ.* ut est in cod. *D*?) | om. *πασαις* | *περι εαυτου*
28. *προσεποιησατο*
29. *κεκλικ. ηδη*
30. *και λαβων* | *ηυλογησεν* | *εδιδου*
31. * *διηνοιγησαν* | * om. *και επεγν. αυτον*
32. *ειπαν* | *οδω ως*
33. *ηθροισμενους*
34. *οντως ηγερθη ο κυρ.* | *τω σιμωνι*
36. om. *ο ιησους*
37. *φοβηθεντες* pro *πτοηθ.*
39. *τους ποδ. μ. και τας χει. μ.* | *οτι εγω ειμι αυτος* | * *σαρκας*
40. *εδειξεν*
41. * *ωδε* pro *ενθαδε*
42. om. *και απο μελισσ. κηριου*
44. *ειπ. δε προς αυτους* | *εν τοις προφ.* pro *και προφ.*
46. om. *και ουτως εδει*
47. *μετανοιαν εις αφεσιν* | *αρξαμενοι*
48. om. *δε*
49. *καγω αποστελλω* ([c] *εξαποστ.*) | om. *ιερουσαλημ* | *εξ υψ. δυναμ.*
50. *αυτους εως προς βηθ.* | *ηυλογησεν*
51. * om. *και ανεφερετο εις τ. ουρανον* (suppl. [c])
53. om. *αινουντ. και* | om. *αμην*

Subscriptum est *ευαγγελιον κατα λουκαν*

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

I.

1. *ουδεν* ([c] *ουδε εν*). In verbis *ουδ. ο γεγ. εν* nihil distinctionis adest
4. *εστιν* pro *ην* priore
6. * *ην ονομα αυτω*
10. * *δι αυτον*
13. * om. *εκ* sec.
15. * om. *λεγων* | *ουτος ην* ([a] add. *ο ειπων*, [c] *ον ειπον*) *ο οπισω* | * *ος εμπροσθεν*
16. *οτι εκ του*
17. * om. *χριστου*
18. *πωποτε· μονογενης* ([c] *ο μονογ.*) *θεος* ([b] add. *ο ων*) *εις τον κολπ.*
19. *επερωτησωσιν*
20. om. *και ωμολογησεν* | *εγω ουκ ειμι*
21. *κ. επηρωτησαν* ([a] *ηρωτ.*) *παλιν* ([c] *αυτον παλιν*) *τι ουν; ηλιας ει; λεγει* | * om. *ὁ* ante *προφητης*
24. * om. *οι* ante *απεσταλμ.*
25. om. *και ηρωτ. αυτον* | *ουδε* bis pro *ουτε*
26. * *εν τω υδατι* | *μεσος υμων εστηκει*
27. om. *αυτος εστιν* | * om. *ὁ* ante *οπισω* | om. *ος εμπρ. μου γεγονεν* | om. *εγω*
28. *εν βηθανια* ([cb] *βηθαραβα*) | *ιορδ. ποταμου* | *ο ιωαννης*
29. om. *ο ιωαννης*
30. * *υπερ* pro *περι*
31. *εν υδατι*

32. om. *λεγων* | *ως περιστ. καταβαι. εκ του ουρ. κ. μενον*
33. *και εγω* | *εν τω υδατι*
34. * *εκλεκτος* pro *υιος*
37. * om. *και* pr. | *οι δυο μαθ. αυτ.*
38. * om. *δε* | * om. *αυτοις*
39. [c] *μεθερμηνευομενον*
40. *ηλθον ουν* | *ωρα ην*
41. * om. *των* post *δυο*
42. [c] *πρωτον* | om. *ὁ* ante *χριστος*
43. om. *και* | om. *δε* | *ιωαννου* pro *ιωνα*
44. om. *ο ιησους* | *κ. λεγει αυτω* ([c] add. *ο*) *ιησους*
45. * om. *δε* et *ὁ* | * *απο βηθσαϊδαν* | * et [cb] om. *εκ*
46. om. *τον* ante *υιον*
47. om. *και* ante *ειπεν* | * *αγαθον τι*
48. * *ιδων ο ιησους* omisso *και* sq. | *λεγει περι του ναθαναηλ· ιδε*
50. *ειπεν* pro *λεγει αυτω*
51. *οτι ειδον σε* | *μειζονα τ. οψη*
52. om. *απ αρτι* | * *ηνεωγοτα*

II.

3. * *και οινον ουκ ειχον οτι συνετελεσθη ο οινος του γαμου ειτα λεγει η* pro *κ. υστερησαντος* etc. | * *οινος ουκ εστιν* pro *οιν. ουκ εχουσιν*
4. [ca] *και λεγει*
5. *οτι ο αν*
6. *λιθιναι υδριαι εξ* | om. *κειμεναι*, [c] add. post *ιουδαιων*
7. *και λεγει*
8. *οι δε ηνεγκαν*
10. om. *αυτοις* | * om. *τοτε* | *συ δε τετηρ.*
11. post *γαλιλαιας* add. *πρωτην* | * om. *αυτου* post *δοξαν* | *οι μαθ. αυτ. εις αυτ.*
12. om. *και οι μαθ. αυτου*
13. *εγγυς δε*
14. * *τους πωλ. και τα προβ. και βοας και περιστ.*
15. * om. *και* prim. | * *εποιησεν* | * *και παντας εξεβ.* | om. *τε* | *κατεστρεψεν*
17. om. *δε* | *καταφαγεται*
20. *οικοδομηθη* | *συ τρισιν*
21. om. *αυτου*
22. om. *αυτοις* | *ον ειπεν*
23. *εν τοις ιεροσολυμοις*
24. * *αυτον αυτοις* | om. *αυτον*
25. *χρειαν ουκ ειχεν*

III.

1. * *νικοδ. ονοματι*
2. *νυκτος προς αυτον* | *και ουδεις δυνατ. ταυτ. τ. σημ.*
3. * om. *και ειπεν αυτω*
4. *γερων ων γεννηθ.*
5. *απεκριθη ιησους* ([ca] add. *και ειπεν*, [cb] rursus om.) | *εξ υδ. κ. πνευμ. γεννηθη* | * *ιδειν την βασιλ. των ουρανων*
6. *γεγεννημ.* bis
8. *γεγενν. εκ του υδατος και του πν.*
13. om. *ο ων εν τω ουρανω*
15. om. *μη αποληт. αλλ*
16. * om. *αυτου*

17. om. *αυτου*
18. *ο μη πιστευ.*
19. *και οι ανθρ. ηγαπ.* | *αυτων πονηρα* [20] *και ουκ* usque *φως* suppl. [c]
21. *ο δε ποιων* usque *αυτου* suppl.[c] | *τα εργ. αυτου* | * *ειργασμενον*
22. *εις τ. ιουδ. γην και οι μαθ. αυτ. κακει*
23. * om. *ὁ* ante *ιω.*
25. * *εγεν. δε συνζητησις* | [c] *ιουδαιου*
27. *λαβειν*
28. om. *μοι*
29. *εστηκ. αυτου και ακου.*
31. * *ο δε ων επι της γης εκ της* | * om. *επανω παντων εστι*
32. * *ον εωρακε* | om. *τουτο*
34. om. *ο θεος* sec.
36. * om. *δε* | [a] *εχει* pro *οψεται*, [c] rursus *οψ.* | *επ αυτον μενει*

IV.

1. *εγνω ο ιησους οτι*
5. *συχαρ* | *τω ιωσηφ τω*
6. * et [cb] *ως εκτη*
7. *τις γυνη* | * *πιν*
9. * om. *ουν* | * *πιν* | *γυναικ. σαμαρ. ουσης* | * om. *ου γαρ συγχρ. ιουδ. σαμαρειταις*, suppl.[a]
10. * *πιν*
11. * *εκεινη* pro *η γυνη* | om. *ουν*
12. *οστις* pro *ος* | * *αυτος και* pro *και αυτος*
13. om *ὁ*
14. * *ο δε πινων* pro *ος δ αν πιη* | *διψησει* | *ο εγω δωσω γενησεται*
15. *μηδε διερχωμαι* ([c] *ερχομαι*) *ωδε* ([c] *ενθαδε*) *αντλ.*
16. * om. *ὁ*
17. * om. *και ειπεν* | *ανδρα ουκ εχω* | *ειπες οτι ανδρα ουκ εχεις*
18. *αληθως*
19. * om. *κυριε*
20. *εν τω ορει τουτω* | om. *ο τοπος* | *προσκυνειν δει*
21. *πιστευε μοι γυναι*
23. *αλλα ερχ.* | * *τους πρ. αυτω*
24. * *τους προσκ. εν πνευματι αληθειας προσκ. δει*
25. [c] *οιδαμεν* | * *αναγγελλει* | *απαντα*
27. * *εν τουτω επηλθαν* | *εθαυμαζον* | *ειπεν αυτω*
29. *παντα α εποι.*
31. om. *δε*
33. * *λεγουσιν οι*
35. *τετραμηνος* | * nec ante nec post *ηδη* interpunxit, [c] vero post *θερισμ.*
36. om. *και* ab initio
38. *απεσταλκα*
39. * om. *εις αυτον* | *παντα α*
40. *εμεινεν παρ αυτοις ημερ. δυο*
42. * *και ελεγον τη γυναικι* | * *μαρτυριαν* pro *λαλιαν* | *ακηκοαμ. παρ αυτου* | *αληθως ουτ. εστ.* | om. *ο χριστ.*
43. om. *και απηλθεν*
44. om. *ὁ* ante *ιησους*

45. * ως ουν ηλϑ. | * εωρακοτ. παντα | ᶜ οσα εποι. | εληλυϑεισαν
46. ηλϑαν ουν παλιν εις την καναν (ᶜ κανα) οπ. εποιησαν (ᶜ -σεν) | ην δε τις
47. * om. ουτος | ο ιησους | * ηλϑεν ουν pro απηλϑε | ηρωτα ινα
49. τον παιδα μου
50. om. και ante επιστ. | * του ιησου pro ω ειπ. αυτ. ιησους, sed ᶜ add. ον ειπεν αυτω
51. οι δουλοι υπηντησαν αυτω και ηγγειλαν οτι | αυτου pro σου
52. την ωρ. παρ αυτ. | εχϑες
53. * om. εν prius | ειπεν αυτω (ᶜ add. ο ιησους) ο υιος
54. εποιησ. σημει.

V.

1. η εορτη
2. προβατικη (ᶜ εν τη προβ.) pro επι τη πρ. | * το λεγομενον, ᶜ η επιλεγομενη | βηϑζαϑα
3. om. πολυ | om. εκδεχομ. τ. του υδατ. κινησιν
4. om. versum
5. om. εκει | τριακ. και οκτ. | ασϑεν. αυτου
6. * ανακειμενον | om. ηδη
7. βαλη
8. εγειρε | τον κραβακτον
9. * om. και ευϑ. | post ανϑρωπ. add. και ηγερϑη | τ. κραβακτον (h. l. ᶜ κραβαττον)
10. και ουκ εξεστιν | τ. κραβακτον σου
11. ο δε απεκρινατο (ᶜ απεκριϑη) | * υγιην | * ειπεν αραι τον κραβακτον (ᶜ κραβαττον) και περιπατειν
12. om. ουν | αραι (ᶜ αρον) και περιπατειν (ᶜ ut videtur -τει)
13. * ενευσεν | * μεσω pro τοπω
14. ευρισκ. ο ιησ. τον τεϑεραπευμενον εν τ. ιερ. κ. λεγει αυτ.
15. ᶜ απηλϑεν ουν | ειπεν pro ανηγγειλε
16. εδιωκ. οι ιουδ. τον ιησ. | om. και εζητ. αυτ. αποκτ.
17. om. ιησους | απεκρινετο
18. om. ουν
19. * ελεγεν ουν αυτοις ο ιησ. αμην λεγω υμιν, ᶜ απεκρινατ. ουν ο ιησ. κ. ελεγεν αυτ. αμ. αμην etc. | ποιει ομοιως
20. εργα δειξ. αυτω | ϑαυμαζετε
21. ως γαρ
25. * om. και νυν εστιν | ακουσωσι | * om. οι | ζησουσιν
26. * ως γαρ | ζωην εχει | ουτως usque εν εαυτω suppl. ᶜ | ουτ. και τω υιω εδωκ.
27. * και κρισιν εδωκ. αυτω εξουσ. ποιειν, ᶜ κ. εξουσ. εδωκ. αυτ. κρισ. ποι.
28. ακουσωσιν
30. ποιειν εγω | * om. (ᵃ suppl.) και ante η κρισις | om. πατρος

32. * οιδατε
35. * om. δε | αγαλλιαθηναι
36. om. την | δεδωκεν | om. εγω
37. εκεινος pro αυτος | πωποτ. ακηκοατε
38. εν υμιν μενοντα
39. εραυνατε
43. ελθη τω ονομ.
44. * ζητουντες
46. * γεγραφεν

VI.

2. ηκολουθει δε αυτω πολ. οχλ. | om. αυτον | περι των ασθ.
3. * και απηλθεν εις | * om. ὁ | και (c add. εκει) εκαθεζετο
5. τους οφθαλμ. (c add. ο) ιησους | οχλ. πολ. | προς φιλιππον | αγορασωμεν | ουτοι φαγ.
6. * τουτο γαρ | * αυτος δε
7. αποκρινεται ουν (ca απεκριθη αυτω, cb απεκριθ. ουν αυτ.) ο φιλιππ. | om. αυτοις | om. αυτων
9. om. εν post παιδ.
10. om. δε | ανεπεσαν | ως τρισχιλιοι (c πεντακισχ.)
11. c ελαβεν ουν | και ευχαριστησεν και εδωκεν (c add. τοις μαθ. οι δε μαθ.) τοις ανακειμ.
14. om. ο ιησους | om. οτι | ο εις τ. κοσμ. ερχομ.
15. * και αναδεικνυναι pro ινα ποιησωσιν αυτον (c om.) | * φευγει παλιν | μονος αυτος
17. εις πλοιον ερχονται | κατελαβεν δε αυτους η σκοτια και ουπω εληλυθει ιησους προς αυτους
19. * σταδια
20. και λεγει
21. ηλθον (pro ηθελον) ουν | * εγεν. επι την γην εις ην υπηντησεν
22. εστως | ειδεν | ει μη εκεινο εις ο ενεβησαν οι μαθητ. του ιησου (c pro his omnibus ει μη εν) και οτι ου συνεληλυθει αυτοις (c συνεισηλθεν τοις μαθηταις αυτου) ο ιησους εις το πλ. αλλα μονοι οι μαθ. αυτ. (c add. απηλθον)
23. επελθοντων ουν των πλοιων εκ τιβεριαδος εγγυς ουσης (c του τοπου pro ουσης) οπου και (c om.) εφαγον αρτον ευχ. τ. κυρ.
24. * και ιδοντες οτι ουκ ην εκει ο ιησ. ουδε οι μαθ. ανεβησαν εις το πλοιον και ηλθον etc. | c ενεβησαν αυτοι εις τα πλοιαρια
25. ηλθες pro γεγονας
26. om. ὁ ante ιησους
27. βρωσιν μη την απολλ. αλλα την μενουσαν | διδωσιν υμιν
28. τι ποιωμεν
29. om. ὁ ante ιησους | πιστευητε
30. τι ποιεις σημ. συ
31. * om. αρτον | δεδωκεν
33. ο γαρ αρτ. ο του
34. παντοτε κυριε

35. *ειπεν ουν | πρ. εμε | διψησει*
36. om. *με | τον ερχ. πρ. εμε* | * om. *εξω*
38. * *οτι ου καταβεβ.* et *ινα ποιησω* omisso *ουχ*
39. *τουτο δε* usque *τ. πεμψ. με* (om. *πατρος*) suppl.[ca], sed [cb] rursus del.
40. *τουτο γαρ | πατρος μου* pro *πεμψαντ. με | εν τη εσχ.*
42. * *οιδαμ. και τον πατερα* omissis *κ. τ. μητερα | ουτος λεγει εγω εκ*
43. *ουν ιησους αυτοις και ειπεν*
45. *διδακτοι θεου* | om. *ουν* | *προς εμε*
46. *εωρακ. τις | ο ων παρα τ. πατρος ουτος εωρ. τ. θεον* ([c] *πατερα*)
47. *οτι ο πιστευων εχει*
51. *φαγη εκ του εμου αρτου ζησει | ο* ([c] *και ο*) *αρτος ον εγω δωσω υπερ της του κοσμ. ζωης η σα. μου εστ.*
52. *πως ουν δυνατ. ημιν ουτος*
53. *το αιμ. αυτου | ζωην αιωνιον*
55. * ab *αληθως* pr. ad sec. transiluit, [c] vero suppl. *αληθης εστιν βρωσις και το αιμα μου.* Idem *αληθης* pro *αληθως*, sed h. l. *-θως* restitutum | * *ποτον* pro *ποσις*
57. *ζησει*
58. * om. *ουτος* | * *καταβαινων | οι πατερ. εφαγ.* | om. *το μαννα | ζησει*
60. *ο λογος ουτος*
61. * *εγνω ουν ο ιησ. εν* et *και ειπεν*
62. *εαν* ([c] add. *ουν*) *θεωρ. αναβ. τον υι. τ. ανθρ.*
63. * om. *το | λελαληκα* | om. *εστιν* tert.
64. *εξ υμων εισιν τινες | απ αρχης ο σωτηρ | οι πιστευοντες | τις* (suppl.[c]) *ην ο μελλων αυτ. παραδιδοναι*
65. *πρ. εμε* | * om. *αυτω* | om. *μου*
66. *εκ τουτ. ουν πολλ. των μαθ. απηλθ.*
68. om. *ουν*
69. *οτι συ ει ο αγιος του θεου*
70. *απεκρ. ιησ. και ειπεν αυτοις ουχι εγω υμ. εξελεξαμ.* ([c] add. *τους*) *δωδεκα* | * om. *εις*
71. * *δε ιουδαν σιμωνος | απο καρυωτου,* [c] *ισκαριωτου | γαρ και εμελλεν*

VII.

1. *μετα* ([ca] *και μετα*, sed *και* rursus rasum) *ταυτα περιεπατ. ο ιησ.*
3. *οι αδελφ. αυτ. πρ. αυτον* | * *θεωρουσιν,* [c] *θεωρησουσιν* | * om. *σου*
4. *τι εν κρυπτ. ποιων ζητει*
6. * *λεγει αυτοις ιησους* | * *ου παρεστ.*
7. * *ο κοσμ. ου δυν.* | *οτι μαρτυρω* omisso *εγω*

8. *ταυτην* pr. [ca] del., [cb] restituit | *ουκ αναβαινω* | *οτι εμος* ([c] *ο εμος*) *καιρος*
9. *ταυτα ειπων αυτος εμεινεν*
10. *εις τ. εορτ.* post *αδελφ. αυτ.* | *αλλ εν κρυπτω*
12. *ην περι αυτου εν τω οχλω* | add. *δε* post *αλλοι*
13. *περι αυτ. ελαλ.*
14. om. *ὁ* ante *ιησους*
15. *εθαυμαζ. ουν*
16. *απεκριθ. ουν αυτοις ιησους*
17. *εκ θεου*
18. *και ο ζητων*
20. om. *και ειπε*
21. om. *ὁ* ante *ιησους*
22. * *ο μωυσης* pro *δια τουτο μωσης* | *αλλ οτι εκ*
23. *ο νομ. ο μωυσεως*
25. om. *εκ*
26. *μητι αληθ. εγν. οι αρχιερεις οτι ουτ. εστ. ο χριστ.*
27. *ο χριστ. οταν ερχεται* | *γινωσκ. αυτον ποθ.*
28. *ουν ο ιησ. εν τω ιερ. διδ.* | *και εμε* | *αλλα εστιν αληθης*
29. * *παρ αυτω* | *απεσταλκεν*
30. *οι δε εζητ. αυτ.*
31. *επιστ. εκ του οχλ.* | om. *οτι* | *μη πλει. σημεια ποιησει ων ουτ. ποιει* ([c] *εποιησεν*)
32. *ηκουσαν δε* | *ταυτα περι αυτου* | *απεστειλ. τους υπηρετας οι αρχ. κ. οι φαρισ.*
33. *ειπ. ουν ο ιησους* | *χρον. μικρ.*
35. * om. *πρ. εαυτους* | om. *ημεις*
36. *τι εστιν ουτος*
37. *εκραζεν* | * om. *προς με*
39. *ελεγεν* pro *ειπε* | *ημελλον* | om. *αγιον* | *οτι ιησους ουπω δεδοξαστο* ([c] *εδοξασθη*)
40. *εκ του οχλ. ουν ακουσαντ. αυτου* ([c] om.) *των λογων τουτων ελεγ. αληθως ουτ. εστ.*
41. om. *δε* post *αλλοι* sec.
42. *ην ο δαν.*
43. *εγενετ. εν τω οχλω*
44. * *ελεγον* pro *ηθελον* | * *επεβαλ. αυτω*
45. *λεγουσιν* pro *ειπον*
46. *οι δε υπηρ. απεκρ. ουδεπ. ουτως ανθρωπος ελαλησεν* ([c] *ελαλ. ουτ. ανθρ.* omissis reliquis) *ως ουτος λαλει ο ανθρ.*
47. om. *ουν*
48. * *πιστευει*
49. *επαρατοι*
50. *ειπεν δε* | * om. *ο ελθ. νυκτ.* ([c] om.) *πρ. αυτ.* ([c] add. *προτερον*)
51. *ακουση πρωτον* ([c] add. *παρ αυτου*) *και*
52. *εραυνησον* | *εγειρεται*
53—VIII, 11. *και επορευθη εκαστος* usque *και μηκετι αμαρτανε*: haec omnia omissa sunt
12. *αυτοις ελαλ. ο ιησους* | * *εγω φως ειμι του* | *περιπατηση* | * *εχει*

14. *ειπεν αυτοις ο ιησους* | om. *δε* post *υμεις*
16. om. *πατηρ*
17. *γεγραμμενον εστιν*
19. *απεκρ. ο ιησ. και ειπεν* | om. *μου* ante *ηδειτε*
20. om. *ο ιησους* | om. *διδασκ. εν τ. ιερω*
21. *ελεγεν ουν αυτοις· εγω*
22. * *οπου αν*
23. * et [cb] *ελεγεν ουν αυτοις*
24. om. *ουν* | *πιστευσ. μοι οτι*
25. om. *ουν* post *ελεγον* | *ειπεν ουν αυτοις*
26. *ο πεμψ. με πατηρ* | **ηκουσα παρ αυτω* | *ταυτ. λαλω*
27. * *αυτοις ελεγεν τον θεον*
28. *αυτοις ο ιησους παλιν* | *εδιδ. με ο πατηρ ουτως λαλω*
29. * *ουκ αφηκ. με μονον· μετ εμου εστιν οτι*
31. * om. *ὁ* ante *ιησους* | * om. *μου*
33. *απεκρ. προς αυτον*
35. om. *ο υιος μενει ε. τ. αιων.*
38. *α εγω εωρακα* | *α εωρακατε* ([c] *ο ηκουσατε*) *παρα του πατρος υμ.*
39. *ειπαν* | *απεκριθη* pro *λεγει* | *εστε* pro *ητε* | * om. *αν*
41. [c] *υμεις δε ποι.* | *ειπαν αυτω* | * *ουκ εγεννημεθα* (ut etiam codd. *LT*)
44. *εκ του πατρ. του διαβ.*
46. *ει αληθειαν*
48. om. *ουν* | *ειπαν* | * om. *συ*
49. *απεκρ. ιησ. και ειπεν*
51. *τον εμον λογον τηρησει* | *θεωρησει*
52. *ειπαν αυτω* | *γευσηται*
53. om. *συ*
54. *ο ιησους* | * et [cb] *δοξασω*
57. *ειπαν* | * *εωρακεν σε*
59. * om. *διελθ. δια μεσ. αυτ. και παρηγ. ουτως*, [ca] suppl. *και διελθ. δια μ. αυ. επορευετο κ. παρηγ. ουτως* ([cb] del. *επορ. κ. παρηγ. ουτ.* Debebat etiam *και* ante *διελθ.* delere.)

IX.

3. om. *ὁ* ante *ιησους*
4. * *ημας* bis pro *εμε* et *με*
6. *αυτου τον πηλον επι τ. οφθαλμους* omisso *του τυφλ.*
8. *προσαιτης* pro *τυφλος*
9. om. *οτι* ante *ουτος* | *αλλ. δε ελεγον ουχι αλλα ομοι.* | *εκεινος δε* ([ca] om., [cb] rest.) *ελεγ. οτι* ([ca] om., [cb] rest.)
10. * *ελεγαν* | *πως ουν ηνεωχθησαν σου οι οφθ.*
11. om. *και ειπεν* | *ο ανθρ. ο λεγομ.* | *οτι υπαγε εις τον σιλωαμ* | *απελθων ουν*
12. *και ειπαν αυτω*
14. *εν η ημερα* pro *οτε*
15. *μου επι τ. οφθ.*
16. * *ελεγαν* | *ουκ εστ. ουτος παρα θεου ο ανθρ.* | *αλλοι δε*
17. *λεγουσιν ουν τω ποτε τυφλ.* | *ηνοιξεν*
18. *ην τυφλος*
19. * *ει* pro *λεγοντες* | *βλεπει αρτι*

20. *απεκριθησ. ουν οι | ειπαν*
21. *αυτος ηλικ. εχει* (c *αυτον ερωτησατε ηλικ. εχ.*) *περι* (c *αυτος περι*) *εαυτον λαλ.*
22. *ειπαν*
23. *ειπαν | επερωτησατε*
24. *τον ανθρ. εκ δευτ. | ειπαν | ουτ. ο ανθρ.*
25. om. *και ειπεν* | * *εν δε οιδα*
26. *ειπαν αυτω*, c *ειπον ουν αυτω παλιν*
27. *μαθηται αυτου*
28. *και* (c *οι δε*) *ελοιδορησαν αυτ. κ. ειπαν* | *μαθ. ει εκεινου*
30. *εν τουτω γαρ το θαυμαστ. | ηνοιξεν*
31. om. *δε* post *οιδαμεν*
34. *ειπαν*
35. * *και ηκουσεν ιησους* | * om. *αυτω* | *υιον του ανθρωπου*
36. *κυρ. και τις εστ.*
37. *εφη αυτω*
38. *ο δε εφη* usque v. 39 *κ. ειπεν ιησους* suppl. c
40. om. *και* ante *ηκουσαν* | * et cb om. *ταυτα* | *οι μετ αυτ. οντες* | *ειπαν*
41. * et cb *η αμαρτια υμ. μενει*, ca *αι αμαρτιαι υμ. μενουσιν*

X.

3. *φωνει* pro *καλει*
4. om. *και* ante *οταν* | *τα ιδια* (ca add. *παντα*, cb rursus del.) omisso *προβατα*
6. * *και* pro *εκεινοι δε*
7. *ειπεν ουν* (a add. *αυτοις παλιν*, ca om. *παλ.*, cb rest.) *ο ιησους· αμ. αμ.*
8. om. *προ εμου*, c post *ηλθον* add.
10. *ζωην αιωνιον*
11. * *διδωσιν* pro *τιθησιν*
12. *ο δε μισθωτος* | *εστιν* pro *εισι* | om. *τα προβατα*
13. om. *ο δε μισθ. φευγει*
14. * *γινωσκουσι με τα εμα* pro *γινωσκομαι* etc.
15. *διδωμι* pro *τιθημι*
16. *δει με* | *ακουσωσι* | c *γενησονται*
18. * *ηρεν* pro *αιρει*
19. om. *ουν*
20. *ελεγαν* (c *-γον*) *ουν* (ca *δε*, cb rursus *ουν*)
21. *αλλοι δε* | *ανοιξαι*
22. om. *τοις* | om. *και*
23. *στοα σολομωνος* (c *-μωντος*)
24. * om. *αυτον* | *ειπον* (ca *ειπε*, cb rursus *ειπον*) *ημιν*
25. * om. *αυτοις* | *εν ονοματι*
26. *οτι ουκ* pro *ου γαρ* | om. *καθως ειπ. υμιν*
27. *ακουουσιν και γινωσκ.*
28. *διδ. αυτ. ζω. αιων.* | * *αποληται* | *ου μη αρπαση*
29 *ο πατηρ* (c add. *μου*) *ο δεδ. μοι παντ. μειζων* (*ο* et *μειζων* ut *L*) | om. *μου* in fine
31. om. *ουν*
32. *εργα καλα* | * om. *μου* | *εμε λιθαζετε*
33. om. *λεγοντες* | om. *και* ante *ετι*

34. * om. *υμων* | * *οτι* ([c] add. *εγω*) *ειπα*
36. *υιος θεου*
38. *εμοι μη πιστευετε τ. εργ. πιστευετε ιν. γν. κ. πιστευητε* | *καγω εν τω πατρι*
39. *εζητ. ουν αυτον* ([c] add. *παλιν*)
40. * om. *εις τον τοπον* | *το προτερον*
41. om. *οτι*
42. *πολλ. επιστ. εις αυτ. εκει*

XI.

1. *της μαριας*
3. *προς αυτον αι αδελφ.*
4. *αλλ ινα δοξασθη*
7. * om. *παλιν*
9. om. *ὁ* ante *ιησους* | *ωραι εισιν*
12. *ειπαν ουν αυτω οι μαθηται* omisso *αυτου*
13. * om. *αυτου*
17. post *ο ιησους* [cb] add. *εις βηθανιαν* | *τεσσαρες* (sic) *ημερας*
18. * om. *ἡ* ante *βηθανια*
19. *πολλοι δε* | *προς την μαρθαν* | om. *αυτων*
20. om. *ὁ* ante *ιησους*
21. om. *τον* | *ουκ αν απεθανεν ο αδελφ. μου*
22. * om. *αλλα* | *οσα εαν αιτησει*
25. * *ειπεν δε*
28. *τουτο* pro *ταυτα*
29. *εκεινη δε* | *ηγερθη ταχυ και ηρχετο*
30. *ην ετι εν*
31. *δοξαντες* pro *λεγοντες*
32. * *ην ιησους* | *αυτου προς τ. ποδας* | *μου απεθαν. ο αδελφ.*
33. * *εβριμησατο*
35. *και εδακρ.* ([c] add. *ο*) *ιησους*
36. * *ελεγαν*
37. * *ειπαν*
38. *εμβριμουμενος* | * *επεκειτο αυτω*
39. *του τετελευτηκοτος*
40. *οψη*
41. om. *ου ην ο τεθν. κειμ.*
43. * *εκραυγαζεν· λαζαρ δευρ.*
45. *πολλοι δε* | om. *ο* ante *ιησους*
46. *ειπαν*
47. *ελεγαν* | *ποιει σημεια*
48. * *πιστευουσιν*
50. *λογιζεσθε* | om. *ημιν*
51. *επροφητ.* | om. *ὁ* ante *ιησους*
52. [ca] *εθνους δε,* [cb] rursus del. *δε*
53. *εβουλευσαντο*
54. *ο ουν ιησους* | *εφρεμ* | *κακει εμεινεν* | om. *αυτου*
56. *ελεγαν*
57. *δε οι αρχ.* | *εντολας*

XII.

1. om. *ο τεθνηκως* | *ηγειρεν* ([c] add. *ο*) *ιησους*
2. *εις ην εκ των ανακειμενων συν αυτω*
4. *λεγει δε ιουδας ο ισκαριωτης εις εκ τ. μαθ. αυτου*
6. *εχων* pro *ειχε και*

7. *ινα εις τ. ημ. τ. εντ. μου τηρηση*
9. *ο οχλος πολ.*
12. * om. ὁ ante *ελθων* | om. *ο* ante *ιησους*
13. *εκραυγαζον λεγοντες* | *και* ([ca] om., [cb] rest.) *ο βασιλευς*
16. om. *δε* | *αυτου οι μαθ.* | om. *ο* ante *ιησ.* | *επ αυτω ην*
17. *οτε τον λαζ.*
18. *αυτω οχλος πολυς οτι ηκουσαν αυτον τουτο*
19. *ειπαν*
20. *ελλην. τινες*
22. *και παλιν ερχεται ανδρ. κ. φιλ. και λεγ.*
23. *αποκρινεται*
25. *απολλυει*
26. *εμοι τις διακονη* | *εσται· εαν τις*
29. om. *και* ante *ακουσας*
30. *απεκριθη ιησους· ου* | *η φωνη αυτη*
32. * *παντα*
33. *εμελλεν*
34. *απεκριθ. ουν*
35. *εν υμιν* pro *μεθ υμων* | [c] *μη η σκοτια*
36. *ως* pro *εως* | *om. ὁ ante *ιησ.*
40. *επηρωσεν* | *κ. τη καρδ. συνωσιν* | *στραφωσιν* | *ιασομαι*
41. *οτι* pro *οτε*
43. *υπερ* pro *ηπερ*
47. *φυλαξη* pro *πιστευση*
49. *δεδωκεν*
50. *εγω λαλω*

XIII.

1. *ηλθεν*
2. * *γινομενου* | *βεβλ. εις την καρδ. ινα παραδοι* ([c] *-δω*) *αυτον ιουδας σιμωνος ισκαριωτης*
3. om. *ο ιησους* | *εδωκεν*
6. * om. *εκεινος κυριε*
7. * *α εγω*
9. * om. *κυριε*
10. *ουκ εχει χρ. νιψασθαι* omissis *η τους ποδας*
12. om. *και* ante *ελαβε* | *και ανεπεσεν* ([c] *αναπεσων*) pro *αναπεσων*
14. *νιπτειν αλληλων*
15. *δεδωκα*
18. *εγω γαρ οιδα τινας εξελ.* | *επηρκεν*
19. *ινα πιστευ. οταν γενηται*
21. om. ὁ ante *ιησους*
22. [c] om. *ουν*
23. *εις εκ των*
24. *πυθεσθ. τις αν ειη περι ου ελεγεν και λεγει αυτω ειπε τις εστιν περι ου λεγει*
25. *επιπεσων* ([c] *αναπ.*) *ουν εκεινος*
26. *αποκρ.* ([c] add. *ουν*) *ο ιησ. και λεγει* | *βαψας ουν το ψωμ.* ([ca] add. *λαμβανι και,* [cb] rursus del.) *διδωσιν* | *ισκαριωτου*
27. om. *τοτε*
29. *ιουδας* sine ὁ, item *ιησους* sine ὁ
30. *εξηλθ. ευθυς*
31. *οτε ουν εξηλθεν λεγει ιησους*
32. Verba *ει ο θε. εδοξασθ. εν*

αυτω suppl.[c] | *δοξ. αυτον εν αυτω* ([ca] *εαυτω,* [cb] rursus *αυτω*)
33. *μικρ. χρονον* | * om. *οτι* ante *οπου* | *εγω υπαγω*
34. om. *ινα* post *υμας*
35. *μετ αλληλων*
36. *οπου εγω υπαγω* | *ακολουθησεις δε ὕστερον*
37. *πετρος* sine *ὁ* | * om. *κυριε* | *υπ. σου την ψυ. μου*
38. *αποκρινεται ιησους* | *φωνηση*

XIV.

2. om. *αν* | *οτι πορευομαι*
3. *τοπον υμιν*
4. *υπαγω οιδατε την οδον*
5. *την οδ. ειδεναι δυναμ.*
6. om. *ὁ* ante *ιησους*
7. *ει εγνωκατε εμε* | *μου γνωσεσθε· και απαρτι γνωσεσθε αυτ.*
8. *ο φιλιππος*
9. * et [cb] *τοσουτω χρονω* | [c] post *φιλιππ.* interpunxit | om. *και* ante *πως* | * *οτι δειξον*
10. *μενων ποιει τα εργα αυτου*
11. *εν εμοι· ει δε μη τα* ([c] *δια τα*) *εργ.* | om. *μοι*
12. om. *μου* post *πατερα*
14. *αιτησητε με εν*
15. * om. *με* ([cb] add.)
16. *ινα μεθ υμ. η εις*
17. *ο* ([ca] *ον,* sed restitutum *ο*) *ο κοσμ.* | *θεωρει αυτο* ([ca] *αυτον,* sed restitutum *αυτο*) | om. *αυτο* post *γινωσκει* | om. *δε* post *υμεις*
22. *και τι γεγονεν*
23. *ιησους* sine *ὁ* | *ειπ. αυτω* ([ca] *αυτοις,* sed restitutum *αυτω*) | *τηρηση* | *ποιησομεθα*
26. *ον* pro *ο*
27. post *ο κοσμ. διδωσιν* add. *υμιν*
28. *εχαρ. αν οτι πορευομ.* | [ca] om. *μου* post *πατηρ*
30. om. *τουτου*

XV.

2. *καθαιρει αυτον* | *καρπον πλειω*
4. * *εαν μη μενη* | *μενητε*
6. *μενη* | *συναγουσιν αυτο* | *εις το πυρ*
7. *οσα εαν θελητε*
8. *μοι μαθηται*
10. *τηρησετε* | *εν τ. αγαπ. τη εμη* | *καθ. καγω του πατρ. μου τας εντ. ετηρησα*
13. * om. *τις*
14. * *υμεις γαρ* | *α εγω*
15. *λεγω υμας*
16. * om. *ινα* post *μενη* | *δωσει υμιν*
18. om. *υμων*
19. *ο κοσμ. μισει υμας*
20. *τον λογον ον ελαλησα υμιν* | *τηρησωσιν*
21. *εις υμας* pro *υμιν*
22. *ειχοσαν* | [c] *νυν δε*
24. *αλλος εποιησεν* | *ειχοσαν*
25. *εν τ. νομ. αυτ. γεγραμμ.*
26. om. *δε* post *οταν.*

XVI.

2. *αποσυναγ. γαρ ποιησωσιν*
3. *ποιησωσιν*

4. *ινα αν* (ᶜ *εαν*) *ελθη* | * om. *υμιν* post *εγω ειπον* | *αυτων*: ᶜᵃ om., ᶜᵇ restituit
5. *εγω υπαγω*
10. om. *μου*
12. *υμιν λεγειν* | * om. *αρτι*
13. *υμας εν τη αληθεια* (ᶜ add. *παση*) | *οσα ακουει*
14. *αναγγελει*
15. *παντα* usque *αναγγ. υμιν* suppl. ᶜ | *ειπον υμιν* | *λαμβανει* pro *ληψεται*
16. *ουκετι* pro *ου* | om. *οτι εγω υπ. πρ. τ. πατερα*
17. *μικρον* usque *και παλιν* suppl. ᶜ | om. *εγω* ante *υπαγω*
18. *τουτο το* (ᶜ *ο λεγι*) *μικρον*
19. om. *ουν* | *ημελλον* pro *ηθελον*
20. * om. *δε* ante *λυπηθ.*
21. * *ο ανθρωπος*
22. *και υμεις* (ᶜ add. *ουν*) *νυν μεν ουν* (ᶜ om.) *λυπ. εχετ.*
23. *οτι ο αν* | *δωσει υμ. εν τω ονομ. μου*
24. * *αιτησασθε* pro *αιτειτε*
25. om. *αλλ* | * *οπου* pro *οτε* | *απαγγελλω*
26. *αιτησασθε εν τω ονομ. μου*
27. *υμεις με*
29. *λεγουσιν οι μαθ. αυτω* (ᶜ *αυτον*) | *εν παρρησια*
32. *και* (om. *νυν*) *εληλυθεν η ωρα* (ᶜ om. *η ωρ.*)

XVII.

1. *λελαληκεν ιησους* | *επαρας* et *ειπεν* sine *και* | *ινα ο υιος δοξ. σε*
2. *δωσω* (ᶜ *-ση*) *αυτω* (ᶜ *αυτοις*)
4. *τελειωσας*
5. * *ην ειχον*
6. *ους εδωκας μοι* | *και εμοι αυτους εδωκας* | *ετηρησαν*
7. *εγνων* | *εισιν* pro *εστιν*
8. * om. *και εγνωσαν* (ut *AD* etc.)
10. *και εμοι αυτους εδωκας* pro *και τα εμα παντ. σα εστ. κ. τ. σ. εμα*
11. *αυτοι* pro *ουτοι* | *ω εδωκας* pro *ους δεδωκας*
12. om. *εν τω κοσμω* | * om. *ους δεδωκ. μοι* | *σου και εφυλασσον* (ᶜ *εφυλαξα*)
13. *πεπληρ. εν εαυτοις*
14. * om. *εγω* post *καθως*
16. *ουκ ειμ. εκ τ. κοσμ.*
17. * ab *αληθεια* pr. ad *αληθ.* sec. transiluit, ᶜ vero suppl. *σου ο λογ. ο σος αληθ.*
19. om. *εγω* | *ινα ωσιν και αυτοι*
20. *πιστευοντων*
21. * *πιστευη*
22. *εδωκα αυτοις* | * om. *εν εσμεν*
23. *και γινωσκη* sine *ινα*
24. *ο δεδωκας* pro *ους δεδ.* | *ην δεδωκας μοι*
26. *ηγαπ. αυτους* pro *ηγ. με*

XVIII.

1. *ιησους* sine *ο* | * *του κεδρου*
2. om. *ο* ante *ιησους*

3. * *και εκ των φαρισ.* | * om. *εκει*
4. *δε* pro *ουν*
5. *ιησους* sine *ὁ*
6. *ειπεν* (ᶜ add. *αυτοις*) *εγω ειμι* | *απηλθαν* | *επεσαν*
8. om. *ὁ* ante *ιησους*
10. *τον δουλ. του αρχ.* | *ωταριον*
11. om. *σου*
13. *ηγαγον* (ᶜ *απηγαγον*) *προς*
14. *αποθανειν* pro *απολεσθαι*
15. * *και αλλος*
16. *εξω προς τ. θυρ.* | *εισηνεγκε*
18. *ιστηκ. δε και οι* | *δε και ο πετρ. μετ αυτ.*
20. *και απεκριθη ιησους αυτω* (ᶜ *αυτ. ιησ.*) | *λελαληκα* | *εν συναγωγη* | *οπου παντες οι ιουδαιοι*
21. *ερωτας ερωτησον*
22. *εις παρεστηκως των* (ᶜ *των παρεστηκοτων*) *υπηρετων*
23. *ο δε ιησ. ειπεν αυτω· ει κακως ειπον* (ᶜ *ελαλησα*)
24. *δε* pro *ουν*
28. *πρωϊ* | *αλλα φαγωσιν*
29. *προς αυτ. ο πιλατ. εξω κ. φησιν* | * om. *κατα* (suppl. ᵃ)
30. *ειπαν* | *κακον ποιησας* (ᶜ *ποιων*)
31. * om. *αυτον* post *κρινατε*
32. * om. *ον ειπε*
34. *απο σεαυτου τουτο ειπας* (ᶜ *συ τουτο λεγεις*)
35. * *μη εγω* | * *ο αρχιερευς*
36. om. *ὁ* ante *ιησους* | *η εμη βασιλεια ουκ εστ.* | *ην η εμη βασιλ. και οι υπηρ. οι εμ. ηγωνιζ. αν ινα* | *νυν δε η εμη βασ.*
37. *ειμι· εγω εις* | * *μαρτ. περι της αληθειας* | * om. *εκ*
38. * *τις* pro *τι*
39. *ενα απολ. υμιν* | *ουν ινα απολ. υμιν*
40. om. *παντες*

XIX.

1. *λαβων* | om. *και*
3. ante *και ελεγον* add. *και ηρχοντο προς αυτον* | *χαιρε βασιλευ* | *εδιδοσαν*
4. om. *ουν* | *παλιν ο πιλατ. εξω* | * *οτι αιτ. ουχ ευρισκω* omissis *εν αυτω*, ᵃ *οτι αιτ. ουδεμ. ευρ. εν αυτω*
5. om. *το* ante *πορφυρουν* | *ιδου*
6. * *εκραξαν* | om. *λεγοντες* | *σταυρ. σταυρ. αυτον* | *και λεγει*
7. om. *αυτω* | om. *ημων* | *οτι υιον θεου εαυτον*
8. *τον λογ. τουτ.*
9. * om. *παλιν*
10. * om. *ουν* | *απολυσ. σε κ. εξ. εχ. σταυρ. σε*
11. *απεκρ. αυτω* | *ουκ εχεις εξ. κατ εμ. ουδεμ.* | *ην δεδ. σοι* | *παραδους*
12. *ο πιλ. εζητει* | * *ελεγον* pro *εκραζ. λεγ.* | *βασιλεα εαυτον*
13. *των λογων τουτων* | *επι βηματος* | * om. *δε* post *εβρ.*

14. *ωρα ην ως εκτη* (^c *τριτη*)
15. *οι δε ελεγον*, ^c *εκραυγασαν ουν εκεινοι* | *αρον* alterum punctis notatum rursus erasis
16. *παρεδ. αυτοις αυτον* | * *οι δε λαβοντες* (^c *παραλαβοντ. ουν*) *τον ιησουν απηγαγον αυτον*
17. *βασταζ. εαυτω τον σταυρ. εξηλθ.* | *ο λεγεται*
20. *ο τοπ. της πολεως* (sed ^a suppl. *τουτον τον* usq. *ο βασιλ. τ. ιουδ.*) | *εβραϊ. ρωμ. ελλην.*
23. *οι σταυρωσαντες* pro *οτε εσταυρ.* | * om. *και τον χιτωνα* | *αραφος*
24. *ειπαν ουν προς αυτους* (^c *εαυτους*) | om. *η λεγουσα* | *μου τα ιματια*
25. *μαριαμ* bis
26. om. *αυτου* post *μητερα*
27. *ιδε* pro *ιδου*
28. *πληρωθη* pro *τελειωθη*
29. *σκευος δε εκ. οξους μεστ.* | *σπογγον ουν μεστ.* (^c add. *του*) *οξους υσσωπω περιθεντες*
30. * om. *ο ιησους*
31. *επει παρασκ. ην* post *ιουδαιοι* | *μεγαλη ημερα εκεινου* | * *ηρωτησαν ουν*
33. * *ελθοντες ευρον αυτ. ηδ. τεθν. και ου*
34. *εξηλθ. ευθυς*
35. *αληθης* | *ινα και υμεις πιστευητε* (^a -*σητε*)
36. *συντρ. απ. αυτου*
38. *ιωσηφ* sine *ὁ* | * *ηλθον ουν και ηραν αυτον* (^c *το σωμα αυτου* pro *τ. σ. τ. ιησου*)
39. * *εχων ελιγμα* pro *φερ. μιγμα* | *ως λιτρ.*
40. * *εθος ην*
41. *ουδεις ουδεπω ην τεθειμενος*

XX.

1. *μαριαμ η μαγδ.* | *απο της θυρας εκ του μνημ.*
2. *προς τον σιμωνα πετρ.*
3 sq. pro *και ηρχοντο εις* usque *προεδραμε ταχιον* * sic: *και ετρεχον οι δυο ομου· προεδραμεν δε ταχιον*
4. *εις το μνημ. πρωτος*
5. *τα οθον. κειμενα* (sed * a *κειμενα* ad *κειμενα* sq. transiluit, suppl. ^c)
6. *ερχετ. ουν και σιμ.*
9. * *ηδει* pro *ηδεισαν*
10. * *προς αυτους*
11. *μαριαμ δε ιστηκει εν τω μνημειω* (^c add. *εξω*) *κλαιουσα*
12. * om. *δυο* | *καθεζομ. εν λευκ.*
13. om. *και* ante *λεγουσιν*
14. om. *και* ante *ταυτα* | *οτι ιησους*
15. *ιησους* sine *ὁ* | * *εκεινη δε* | * *ει συ ει ο βαστασας αυτον* | *εθηκ. αυτ.*
16. *μαριαμ* | *στραφ. δε εκεινη λεγ. αυτ. εβραϊστι* | ^ca post *διδασκαλε* add. *και προσ-*

εδραμεν αψασθαι αυτον, [cb] rursus del.
17. *πατερα· πορευου δε* ([ca] *ουν*, [cb] rursus *δε*) | om. *μου* post *αδελφ.* | *ιδου αναβαινω*
18. *μαριαμ* | * *αγγελλουσα* | *εωρακα*
19. *μια* ([c] *τη μια*) *σαββατων* | * om. *συνηγμενοι* | om. *αυτοις* post *λεγει*
20. *εδειξεν τας χειρ. κ. την πλευρ. αυτοις*
21. *ειπεν ουν* ([ca] *και ειπ.*, [cb] rursus *ειπ. ουν*) *αυτοις παλιν* | *πεμψω*, [ca] *αποστελλω*, [cb] *πεμπω*
23. *αφεθησεται* ([c] *αφεωνται*) *αυτοις· εαν δε* ([c] *αν* sine *δε*) *τινων*
24. *οτε ουν* ([c] om.) *ηλθεν ιησους*
25. * *ελεγον αυτω οι μαθηται* | * om. *αυτου* post *χερσιν* | *βαλω μου τον δακτ. εις την χειραν αυτου* ([c] *εις τον τυπον των ηλων*) | *βαλω μου την χειρα*
26. om. *αυτου* post *μαθηται*
28. om. *και* primum
29. *ειπεν* ([c] *λεγει*) *δε* pro *λεγει* | *οτι εωρ. με και* ([c] om.) *πεπιστευκας* | * *ιδοντες με*
31. *ινα πιστευητε* ([c] *-σητε*) *οτι ιησους* | * *θεου ινα* | *ζωην αιωνιον*

XXI.

1. *παλιν εαυτον*
2. *και οι υιοι ζεβεδ.*
3. *εξηλθον ουν κ. ενεβησαν* | om. *ευθυς* | * *εκοπιασαν*, sed [a] restituit *επιασαν*
4. * om. *ηδη* | *εστη ιησους επι τον* | *εγνωσαν*
5. *ιησους* sine *ό* | * om. *τι*
6. * et [cb] *λεγει* pro *ο δε ειπεν* | [ca] post *ευρησετε* add. *οι δε ειπον δι ολης της νυκτος εκοπιασαμεν και ουδεν ελαβομεν επι δε τω σω ρηματι βαλουμεν*, [cb] rursus del. | *οι δε εβαλον* | *ϊλκυσαι ισχυον*
8. *τω αλλω πλοιαριω*
9. * *ανεβησαν* pro *απεβησαν* | [ca] *επι* pro *εις*
11. *ενεβη ουν* | *εις την γην*
13. om. *ουν*
14. *τουτο δε ηδη* | om. *αυτου* post *μαθητ.*
15. *σιμων* omisso *ιωνα*, [a] suppl. *ιωανου* | *πλεον*
16. *παλιν λεγει αυτω* omisso *δευτερον*, [a] suppl. *το β′* | *σιμων ιωαννου* | * om. *ναι*
17. *σιμων ιωαννου* | * *ελυπηθη δε* | * *τριτ. και φιλεις με* | *λεγει* pro *ειπεν* | *παντα συ* | *και λεγει αυτω· βοσκε*
18. *εκτ. την χειραν* ([c] *τας χειρας*) *σου και αλλοι ζωσουσιν σε κ. ποιησουσιν σοι οσα* ([c] *κ. αποισουσιν σε οπου*) *ου θελ.*
20. * om. *ακολουθουντα ος*, [a] suppl. *ακολουθ.*, [c] insuper add. *ος* | *και λεγει* ([c] *ειπεν*) *αυτω κυριε*

21. *τουτον ουν ιδων | ειπεν τω ιησου* | om. *κυριε*
22. *μοι ακολουθει*
23. *ουτος ο λογος* | *ουκ ειπεν δε αυτω* | * om. *τι προς σε* (suppl.[a])
24. [a] *ο και γραψας*
25. totum versum * om., suppl.[a] | *πολλα α* | *χωρησειν* | om. *αμην*. Subscriptionem addidit[a]: *ευαγγελιον κατα ιωαννην* (a prima manu deerat ut in evang. Matth.)

ΠΡΑΞΕΙΣ.

I.

5. * *εν πν. βαπτισθ. αγ.*
6. *ελθοντες* ([c] *συνελθ.*) *ηρωτων*
8. *εσεσθ. μου μαρτ.*
10. *εν εσθησεσι λευκαις*
11. *ειπαν* | * *βλεποντες*
13. *κ. ιωανν. κ. ιακωβ.* | *μαθθαιος* | * *ζηλωτης* omisso *ὁ*
14. * *ομοθυμαδον προσκαρτ. ομοθυμαδον* ([c] om. *ομοθ.* sec.) | desunt *και τη δεησει* | om. *συν* ante *τοις αδ.*
15. *αδελφων* pro *μαθητων* | *ωσει* pro *ως*
16. *τ. γραφ.* omisso *ταυτην* | *ιησουν* sine *τον*
17. *εν ημιν*
18. *εκ μισθου*
19. * *ο κ. γνωστ.* | *τη διαλεκτ. αυτων* | *αχελθαμαχ*
20. *λαβετω*
21. * *χρον. ω εισηλθ.*
22. *αχρι της* | *συν ημ. γενεσθαι*
23. *βαρσαββαν*
24. *ειπαν* | *ον εξελεξω* post *αναδειξον*
25. *αφ ης*
26. *κληρ. αυτοις* | * *κατεψηφισθη μετα τ. ενδ.*

II.

1. *ησαν* ([c] add. *παντες*) *ομου επι*
3. *και εκαθισαν* ([c] *-σεν*)
4. *παντες* | *αποφθεγγ. αυτ.*
5. * *εις ιερ.* | deest *ιουδαιοι*
6. *ηκουσεν εκαστος*
7. * *απαντες* | desunt *προς αλληλους* | *ουχ ιδ. απαντες*
9. * om. *και ελαμιται*
12. *διηπορουντο* | *τι θελοι*
14. *ο πετρ.* | *παντες*
17. *ενυπνιοις*
18. *ε. τ. δουλας μου κ. ε. τ. δουλους μου*
20. *πριν ελθ. ημεραν* ([c] *την ημ.*) *κυρ. την μεγαλην* | om. *κ. επιφανη*
21. * om. *και εσται* usque *σωθησεται* (suppl.[a])
22. *αποδεδιγμ. απ. τ. θεου* | om. *και* ante *αυτοι*
23. * om. *λαβοντες* | *δια χειρος* | *ανειλατε*
25. *προορωμην* | *τ. κυρ. μου*
26. *ηυφρανθη μου η καρδ.* ([c] *η κα. μ.*) | *εφ ελπιδι*
27. *εις αδην*
30. om. *το κατα* usq. *τ. χριστον* | *επι τον θρονον*
31. *ουτε ενκατελιφθη* | om. *η*

ψυχ. αυτ. | *εις αδην ουτε η σαρξ*
32. *εσμεν ημεις*
33. *τ. πνευμ. του αγιου* | om. *νυν*
34. *κυριος* sine *ὁ*
36. *οτι και κυριον* | *αυτον και χρι.* | *εποιησεν ο θεος*
37. *την καρδιαν* | *ειποντες προς* | *ποιησωμεν*
38. *πρ. αυτ. μετανοησ. φησιν* | *των αμαρτιων υμων*
40. *διεμαρτυρατο κ. παρεκαλει αυτους*
41. deest *ασμενως* | *εν τη ημερα* | * *ως* pro *ωσει*
42. * om. *και* ante *τη κλασει*
43. *εγινετο* | *πολλα δε* | post *εγινετο* additur *εν ιερουσαλημ φοβος τε ην μεγας επι παντας*
44. *και παντες δε οι πιστευσαντες*
47. *επι το αυτο* pro *τη εκκλησια*

III.

1. desunt *επι το αυτο δε* | *πετρος δε*
4. *προς αυτον* pro *εις αυτον*
6. om. *εγειραι και*
7. *ηγειρεν αυτον* | *αι βασ. αυτου* | * *σφυδρα*
9. *πας ο λαος αυτον*
10. *επεγιν. δε οτι αυτος* | * *επι την ωραιαν πυλην*
11. *αυτου* pro *του ιαθεντος χωλου* | *τον ιωαννην* | *π. ο λα. πρ. αυτ.* | *σολομωντος*
12. *ο πετρος*
13. *και ο θεος ισαακ κ. ο θεος ιακωβ* | *υμεις μεν* | om. *αυτον*
16. * om. *επι* ante *τη πιστει*
18. *τ. προφ.* sine *αυτου* | *τ. χριστον αυτου*
19. *προς το εξαλ.*
20. *προκεχειρισμενον υμ. χρ. ιησ.*
21. *των αγιων* (ᶜ add. *των*) *απ αιων. αυτου προφητ.*
22. *μωσης μεν ειπεν* omissis *πρ. τ. πατερας* | * *ο θεος ημων εκ τ. αδελφ. υμ.*
24. *οι ελαλησαν κ. κατηγγ.*
25. *εστε οι υιοι* | ᶜ *πατερ. υμων* | *και εν τω*
26. *αναστ. ο θεος*

IV.

4. *αριθμος* sine *ὁ* | deest *ωσει*
5. *κ. τους πρεσβ. κ. τους γραμμ.*
6. *κ. αννας ο αρχιερευς κ. καιαφας κ. ιωαννης κ. αλεξανδρος*
7. *τουτο εποιησατε*
8. desunt *του ισραηλ*
9. *σεσωται*
11. *των οικοδομων*
12. *ουδε γαρ ετερον ονομα εστιν*
14. *τ. τε ανθρ.*
15. *συνεβαλλον*
16. *ποιησωμεν* | *αρνισθαι*
17. deest *απειλη*
18. *παρηγγιλαν* (ᶜ add. *το*) *καθολου*
19. *ειπον πρ. αυτ.*

20. *ειδαμεν*
23. *ανηγγιλαν* | *ειπαν*
24. *ειπαν* | deest *ο θεος*
25. *ο του πατρος ημων δια πνευματος αγιου στοματος δαυειδ*
27. post *επ αληθ.* additur *εν τη πολι ταυτη*
31. *παντες του αγ. πν.*
32. *ην καρδ. κ. ψυχη*
33. *δυν. μεγαλ.* | *ιησου χριστου τ. κυριου*
34. *ην* pro *υπηρχεν* | * om. *υπηρχον*
35. *διεδιδετο*
36. *ιωσηφ* | *απο τ. απ.* | *προς τ. ποδ.*

V.

1. *παμφιρη* ([c] *σαμφιρη* sic)
2. *συνιδυης* (sic) pro *συνειδυιας* | *γυναικ.* omisso *αυτου*
3. *ο πετρ.* | * *επηρωσεν*
5. *ο ανανιας* | * om. *ταυτα*
7. * *εως* pro *ως*
8. *προς αυτην πετρος*
9. *ο δε πετρ. πρ. αυτην τι ουν* ([c] om.) *οτι*
10. *προς τ. ποδας*
12. *εγινετο* | *πολλα εν τ. λα.* | *σαλομωντος*
15. *και εις τ. πλατιας* | *επι κλιναριων κ. κραβαττων*
16. *πολεων ιερουσαλημ*
18. *τ. χειρ.* omisso *αυτων*
19. *δια* ([c] add. *της*) *νυκτ. ανοιξας*
22. *παραγενομ. υπηρετ.*
23. *το δεσμ.* omisso *μεν* | om. *εξω* | *εστωτας επι τ. θυρ.*
24. *ο τε* (omissis *ιερ. και ο*) *στρατηγ.* | * *το τι αν*
25. * *ανδρες* omisso *οι* | * om. *εστωτ. και*
26. *ηγεν* | om. *ινα* ante *μη*
28. * om. *ου* | *επληρωσαται*
29. *ο πετρ.* et *ειπαν*
30. *ο δε θεος*
31. * *του δουναι*
32. *μαρτυρες* sine *αυτου* | *τ. πνευμ.* sine *δε*
34. *βραχυ τους ανθρωπους*
36. *προσεκλιθη ανδρ. αριθμ.* | [c] *ως* pro *ωσει* | * *τετρακοσιοι*
37. deest *ικανον*
38. * om. *υμιν* | *αφετε* pro *εασατε*
39. *δυνησεσθε καταλυσ. αυτους*
40. *απελυσαν* sine *αυτους*
41. *κατηξ. υπ. τ. ονομ. ατιμασθ.*
42. *τον χρ. ιησ.*

VI.

3. *επισκ. δε* | *πνευματος σοφιας* ([c] *και σοφιας*)
5. *εξελεξαν τον στεφ.* | *πληρης πνευματος κ. πιστεως* ([c] *πιστ. κ. πν.*) *αγιου*
7. * *ιουδαιων* pro *ιερεων*
8. *χαριτος* pro *πιστεως*
9. *τινες εκ της συναγωγης των λεγομενων*
11. *λεγοντες* | * *λεγοντος* pro *λαλουντος* | ex *βλασφημιας* ipse * fecit *βλασφημα*

12. * om. *επισταντες*
13. *λεγοντας*: *λεγοντες* | *λαλων ρηματ.* | om. *τουτου*
15. * om. *εις* | *παντες*

VII.

1. om. *αρα*
3. *εις την γην ην εαν* (c *αν*)
5. *δουναι αυτην εις κατασχ. αυτω*
6. *ελαλ. δε αυτω* (om. *ουτως*) | *σπερμα σου*
7. *ο θεος ειπεν*
8. * *τη εβδομη* | om. *ὁ* ante *ισαακ* et ante *ιακωβ*
10. *εναντι* | *εφ ολ. τ. οικ.*
11. *εφ ολην την αιγυπτον*
12. *σιτια εις αιγυπτον* | * *εξαπεστιλαν* (c *-λεν*)
13. om. *τω* ante *φαραω* | *του ιωσηφ*: *αυτου*
14. *ιακωβ τ. πατερ. αυτου* | *τ. συγγ.* sine *αυτου*
15. *και κατεβη*
16. *εν* (c *του εν*) *συχεμ*
17. *ωμοσεν*: *ομολογησεν*
18. *βασιλ. ετερ. επ εγυπτον*
19. *τ. πατερας* sine *ημων* | *τα βρεφη εκθετα αυτ.*
21. *εκτεθεντος δε αυτου*
22. *εν παση σοφια* | om. *εν* pr.
25. om. *αυτου* post *τ. αδελφ.* | *σωτηριαν αυτοις*
26. *τη τε επ.* | *συνηλλασσεν* | *υμεις* om.
27. *εφ ημων*
28. *εχθες*
30. om. *κυριου*
31. *εθαυμαζεν* | *προς αυτον* desunt
32. om. *ο θεος* ante *ισαακ* et ante *ιακωβ* | *μωυσης γενομ.* | *ετολμησεν*
33. *εφ ω*
34. *αποστιλω*
35. *δικαστην εφ ημων* | *αρχοντ. κ. δικαστην* (c *αρχοντ. κ. λυτρωτην*, *δικαστην* non deleto per incuriam) *απεσταλκεν*
37. *ο ειπας* | *ο θεος* omissis *κυριος* et *υμων* | * *αδελφων* omisso *υμων* | *αυτ. ακουσεσθε* desunt
38. *πατερ. υμων* | *δουν. υμιν*
39. *εν τ. καρδ.*
40. *μωυσ. ουτος ο ανθρωπος* | *γεγονεν*: *εγενετο*
43. * *ρομφαν* (c *ραιφαν*)
44. *ην τοις πατρασιν ημ. εν τη* | * *εταξατο*
45. * *εξεωσεν*
46. *τω θεω*: * *τω οικω*
47. *σαλομων*
48. om. *ναοις*
51. *ταις καρδιαις υμων*
52. *εγενεσθε*
54. *ταυτα* * om.
55. *πιστεως κ. πνευμ. αγιου*
56. *διηνοιγμενους* | * *εστωτ. εκ δεξ. τ. θεου*
60. *φωνη μεγαλη* * om.

VIII.

1. *παντες τε*: *παντες* (c *και παντ.*)
2. *εποιησαν*

3. * *τους ανδρας*
4. *διηλθον*: * *ηλθον*
5. *εις την πολ. της καισαριας* (c *σαμαριας*)
6. *προσευχ. δε*
7. `*πολλοι* | *φωνη μεγαλη εξηρχοντο*
8. *εγενετο δε πολλη χαρα*
9. *εξισταυων*
10. *προσειχαν* | *η καλουμενη μεγαλη*
12. *τον φιλιππον ευαγγελιζομενον* (c *τω φιλιππω ευαγγελιζομενω*) *περι της* | *θεου*: * *κυριου* | *ονομ. ιησ. χρι.*
13. * *εξισταντο*
14. *θεου*: * *χριστου* | *πετρον* sine *τον*
16. *ουδεπω*
17. *επετιθεσαν*
18. *θεασαμενος*: *ιδων* | om. *το αγιον*
21. *ενωπιον*: *εναντι*
22. *του θεου*: *του κυριου*
25. *διαμαρτυρομενοι* | *υπεστρεφον* | *ιεροσολυμα* | *ευηγγελιζοντο*
26. *τ. οδον την καλουμενην* (c om.) *καταβ.*
27. om. *της* ante *βασιλισσ.* | * om. *ος* ante *ελητ.*
28. * om. *και* ante *ανευ.*
30. *ησαιαν τον προφ.*
31. *οδηγησει*
32. *κιραντος*
33. om. *αυτου* post *ταπειν.* | *την γενεαν*
35. * *και ευηγγ.*
37. *ειπε δε* usque *τ. ιησ. χριστον* desunt

IX.

1. *ετι εμπνεων*: *ενπνεων* (c *ετι ενπ.*)
2. *επιστ. παρ αυτ.* | *οντ. της οδου*
3. *εξεφνης τε αυτ. περιηστρ.* | *εκ του ουρ.*
5. *ο δε* omisso *κυριος*
5 sq. *σκληρον* usque *προς αυτον* desunt
6. *αλλα αναστηθι* | *τι σε*: *οτι σε*
7. *θεωρουντες*: * *ορωντες*
8. *σαυλος* sine *ο* | *ηνυγμενων* (c *ηνεωγμ.*) | *ουδεν εβλ.*
10. *εν οραμ. ο κυρ.*
12. om. *εν οραμ.* | *ανδρ. αναν. ονομ.* | *χιρας* (c *τας χιρ.*)
13. *δε ανανιας* | *ηκουσα* | *τοις αγιοις σου εποιησεν*
15. *εστιν μοι* | *εθν. τε*
17. *η ηρχου* * om.
18. *απεπεσαν* | * *ως λεπιδ.* | *ανεβλ. δε και αναστ.*
19. om. *ο σαυλ.*
20. *ιησουν* pro *χριστον*
21. *εις ιερουσαλ.*
22. *συνεχυννε* (c add. *τους*) *ιουδ.*
24. *παρετηρουντο δε* | c *αυτ. ανελωσιν*
25. *αυτον οι μαθ.*: *οι μαθ. αυτου* | *καθηκαν δια του τειχ.*: *δια τ. τιχ. καθηκ. αυτ.* | *σφυριδι*

26. ο σαυλος deest | επειρατο: επιραζεν
27. * om. και ante πως
28. εις ιερουσαλ. | παρησιαζομ. sine και | om. ιησου
29. ανελ. αυτ.
31. η μ. ο. εκκλησια -- ειχεν ειρ. οικοδομουμενη κ. πορευομενη et επληθυνετο
32. λυδδαν: εν (sed ipse * del.) λυδδα
33. ονομ. αινε. | επι κραβακτου (ᶜκραβαττου)
34. ιησ. χριστ.
35. λυδδα κ. (ᶜ τον) σαρρωνα
37. * εθηκ. αυτην
38. λυδδας: ᶜ λυδδα | μη οκνησης διελθ. εως ημων
40. και θεις
42. επιστ. πολλοι
43. ᶜ εγενετο δε αυτον | αυτον deest

X.

1. ην deest
2. ποιων sine τε
3. ωσει: ως (ᶜ ωσει) περι
4. εις μνημοσυνον *om. | ενωπιον: εμπροσθεν
5. ανδρ. εις ιοππ.
6. ουτος λαλησ. usque ποιειν desunt
7. αυτον pro τω κορνηλιω | οικετ. omisso αυτου
8. απαντα αυτοις
9. εκεινων: αυτων | εκτην: ᶜ ενατην
10. επεπεσεν: εγενετο
11. επ αυτον desunt | om. δεδεμενον και
12. τετραποδα κ. ερπετα τ. γης κ. πετινα (omissis και τα θηρ.)
14. και ακαθαρτ.
16. κ. παλιν: κ. ευθυς
17. om. και ante ιδου | υπο τ. κορν. | του σιμωνος
19. διενθυμουμενου | τ. πν. αυτω | ζητουντες σε
20. οτι
21. τ. απεσταλμ. απ. τ. κορνηλ. πρ. αυτ. desunt
22. ειπαν
23. ο πετρ. εξηλθε: αναστας εξηλθεν | απο ιοππης
24. τη δε επαυρ. εισηλθαν
25. του εισελθειν
26. ηγειρ. αυτ.
28. καμοι εδιξ. ο θεος
30. νηστευων και τ. ενατ. ωραν: την ενατην | ενωπ. εμου
32. ος παραγενομ. λαλησ. σοι desunt
33. υπο τ. θεου: υπο (ᶜ απο) τ. κυριου
34. ᶜ το στομ. αυτου
36. ᵃ om. ον post λογον
37. αρξαμενος
38. ος διηλθ.: * ως διηλθ.
39. om. εσμεν | ανειλαν
40. * εν τ. τριτ. ημ.
45. συνηλθαν
46. πετρ. sine ὁ
47. δυνατ. κωλυσ. | καθως: ως

48. *προσεταξ. δε αυτοις εν τ. ονομ. ιησ. χρ. βαπτισθηναι*

XI.

2. *και οτε*: *οτε δε* | *ιερουσαλημ*
3. *εισηλθ. πρ. ανδρ. ακροβ. εχοντ.*
4. *πετρ.* sine *ὁ*
5. *προσευχομενος* * om. | *αχρι*
7. *ηκουσα δε και*
8. om. *παν*
9. *μοι* om.
10. *κ. ανεσπ. παλιν*
11. *εν η ημεν* | [c] *πρ. εμε*
12. *τ. πν. μοι* | *διακρινοντα* ([c] *-ναντα*)
13. *απ. τε*: *απ. δε* | *ειπ.* sine *αυτω* | *ανδρας* deest
16. *του κυριου* | [c] *οτι ιωαννης*
17. *δεδωκεν* | *εγω* omisso *δε*
18. *εδοξασαν* | *αραγε*: *αρα* | *εις ζω. εδωκ.*
20. *ελθοντες* | *ελαλ. και πρ. τ. ευαγγελιστας* (corrige *ελληνιστας*, [c] *ελληνας*)
21. *ο πιστευσας*
22. *της ουσης εν ιερουσαλημ* | *διελθειν* deest
23. *την του θεου*
24. *ανηρ ην*
25. *ο βαρναβας* deest | *ευρων ηγαγεν εις*
26. *αυτοις και ενιαυτον* | *πρωτως* | * *χρηστιανους*
28. *λιμον μεγαλην* | *ητις εγενετο* | *καισαρος* deest
29. *ευπορειτο*

XII.

1. *ο βασιλ. ηρωδ.*
2. *μαχαιρη*
3. *ιδων δε* | * *αρεστον* omisso *εστι* | *ημεραι* sine *αι*
5. *εκτενως* | *περι αυτου*
6. *ημελλ. προσαγειν αυτ.*
7. *εξεπεσαν*
8. *ζωσαι*
9. *ηκολ. αυτω*: * *ηκολ.* sine *αυτω* | * *εδοκ.* sine *δε*
10. *ηλθαν* | *ηνυγη*
11. *εν εαυτ. γενομ.* | *εξειλατο*
12. *της μαριας*
13. *του πετρου*: *αυτου* | *προηλθε* | * *υπακουουσα*
15. *ειπαν* | * *αγγελ. εστ. αυτ.*
17. *διηγησ.* sine *αυτοις* | *ειπεν τε*
19. *εις καισαριαν*
20. om. *ο ηρωδης*
21. om. *και* ante *καθισας*
22. * *ανθρωπων*
25. *εις ιερουσ.* | *συνπαραλαβ. ιωανν. τ. επικαλουμενον*

XIII.

1. om. *τινες* | * *τετρααρχου*
2. *τον βαρναβαν* | *και τον* ([a] del.) *σαυλ.*
4. *ουτοι*: *αυτοι* | *υπ. τ. αγ. πνευμ.* | *εις σελευκιαν* | *εις κυπρον*
5. *εις* ([c] *εν*) *σαλαμινη*
6. *ολην τ. νησον* | *ανδρα τινα μαγον* | *βαριησου*
9. om. *και*
10. * *του κυριου*
11. *δε* et *επεπεσεν*: *τε* et *επεσεν*
13. *περι παυλον*

14. *την πισιδιαν* | * *ελθοντες*
15. *ει τις εστ. εν υμ. λογ.*
17. *τ. λα. τουτ. ισραηλ* | *γη αιγυπτου*
19. *αυτοις* post *κατεκληρονομησεν* deest
19 sq. *ως ετ. τε. κ. πε. κ. μετα ταυτα εδωκεν*
20. om. *του* ante *προφ.*
22. *τ. δαυειδ αυτοις*
23. *απο τ. σπερμ.* *om. | *ηγειρε*: *ηγαγεν*
25. *ιωαν.* sine *ὁ* | *τινα με*: *τι εμε*
26. *ημιν ο λογος* | *εξαπεσταλη*
28. *ητησαν τον* (c *ητησαντο*) *πιλατον*
31. *εισι νυν*
33. *τ. τεκν. αυτων ημιν*: *τ. τεκν. ημων* | *γεγρ. τ. δευτ.*
35. *διοτι*
38. *υμιν εστω* | om. *και* ante *απο παντ.* | *εν νομω*
40. *επελθη*: * *απελθη* | *εφ υμας* desunt
41. *θαυμασετε* | *εργον ο* (c del.) *εγω* (intactum mansit) *εργαζ. εγω* | *εργ. ω*: *εργ. ο*
42. *εξιοντ. δε αυτων παρεκ.* | *τα εθνη* desunt
43. *λυθειοης δε αυτοις* (c del.) | *προσμενειν*
44. *τ. θεου*: *τ. κυριου*
45. *υπο παυλ. λαλουμενοις* | *αντιλεγοντες και* desunt
46. *δε*: *τε* | *ειπαν* | * *επιδη* sine *δε*
47. * *ημιν κυριος*
49. *καθ ολης*
50. *και* (c del.) *τας ευσχ.* | *και βαρναβ.*
51. *αυτων* deest

XIV.

1. *τ. ιουδαιων* * om.
2. *απιθησαντες*
3. * *επι τ. λογω* | *και διδοντι*: *διδοντος*
7. *ευαγγ. ησαν*
8. * *αδυνατ. εν λυστρ.* | om. *υπαρχων* | *περιεπατησεν*
9. *ηκουσεν* | * *λεγοντος* | *εχει πιστ.*
10. *μεγαλη φωνη*
11. *οι δε*: *οι τε* | *παυλ.* sine *ὁ* | *αυτων* * om.
12. *τον βαρν.* | *επειδη*: * *επει*
13. *ο δε*: *ο τε* | *αυτων* deest
14. *αυτων*: c *εαυτων* | *εξεπηδησαν*
15. *επι θεον* | *τον ζωντα*: c om. *τον*
17. c *καιτοι* | c *εαυτον αφηκ.* | *αγαθουργων* | *ημιν*: *υμιν* (c om.) | *διδ. υετους* | *ημων*: c *υμων*
19. *επηλθαν* | *εξω* * om. | *νομιζοντες* | *τεθνηκεναι*
20. *τ. μαθητ. αυτου*
20 sq. *και τη επ.* usque *τε τ. πολιν* * om.
21. *κ. εις εικον. κ. εις αντιοχ.*
23. *κατ εκκλ. πρεσβ.*
24. *εις την πισιδιαν* | *εις την παμφ.*
25. *εις την περγην* | *τ. λογ. του κυριου*

27. *ανηγγελλον* | *ο θε. εποιησ.*
28. *εκει* deest

XV.

1. *περιτμηθητε* | *τω μωυσεως*
2. *ουν*: *δε* | *εξ αυτ. αλλους*
3. *τ. τε φοινικην* | **διηγουμενοι* ([a] *εκδιηγ.*)
4. *παρεδεχθησαν* | * om. *και* ante *τ. αποστ.* | *om. *τε* post *ανηγγ.*
7. *ζητησεως* | *εν υμιν εξελεξ. ο θεος*
8. *δους* omisso *αυτοις*
11. *του κυρ. ιησ.* omisso *χριστ.* | *πιστευσομεν*
14. om. *επι* ante *τω ονομ.*
16. *κατεστραμμενα*
17. * *ποιων* sine *ὁ*
17 sq. *ταυτα* usque *εργ. αυτου*: *ταυτα γνωστα απ αιωνος*
20. *απεχ. των αλισγ.*
22. *καλουμ. βαρσαββαν*
23. *ταδε* * om. | **αδελφ.* omissis *και οι*
24. *επειδη*: **επει δε* | **εξ υμων* omisso *εξελθοντ.* | *λεγοντ.* usq. *τηρ. τ. νομ.* desunt
28. *τω πν. τω αγιω* | *τουτων* ([c] add. *των*) *επαναγκ.*
29. * *πνικτων*
30. *κατηλθον*
32. *ιουδ. τε και* | *κ. επεστηριξαν* * om.
33. *πρ. τ. αποστολ.*: *πρ. τ. αποστιλαντας εαυτους* ([a] vel[c] *αυτους*)
34. *εδοξε* usque *επιμ. αυτου* desunt
36. *πρ. βαρν. παυλ.* | *δη*: * *δε* | om. *ημων* post *αδελφ.* | *πολ. πασαν*
37. *εβουλετο* | *συνπαραλαβ. και τ. ιωανν.*
38. *συνπαραλαμβανιν*
39. *ουν*: *δε*
40. *τ. θεου*: *τ. κυριου*

XVI.

1. *και εις λυστρ.*
3. *τ. πατερ. αυτ. οτι* etc.: *οτι ελλην ο πατηρ αυτ. υπηρχ.*
4. *παρεδιδοσαν* | om. *των* ante *πρεσβ.* | *ιεροσολυμοις*
6. *διηλθον* | om. *την* ante *γαλατ.*
7. *ελθοντ. δε* | *εις τ. βιθ. πορευθηναι* | *το πν. ιησου*
9. *τ. παυλ. ωφθ.* | *μακ. τις ην* | *και παρακαλ.*
10. *εξελθ. εις μακ.* | *ημας* *om. | *κυριος*: *θεος*
11. *ουν*: *δε* | *απο τρωαδος* | *τη δε επιουση* | *νεαν πολιν*
12. *κακειθεν εις* | om. *της* ante *μακ.*
13. *πολεως*: *πυλης* | *ενομιζεν* (corrige -*ζομεν*) *προσευχην* | * *συνελθουσ. ημιν*
15. [c] *εβαπτ. αυτη* | *μενετε*
16. *εις την προσευχην* | *πυθωνα* | *υπαντησαι*
17. *κατακολουθουσα*
18. *παυλ.* sine *ὁ* | *εν ονοματι*
20. *ειπαν*
22. *περιρηξαντες*

24. *ειληφως*: *λαβων* | *ησφαλ. αυτων*
25. om. *το* ante *μεσονυκτ.*
26. *ηνοιχθησαν δε* | *ανεθη*: * *ανελυθη*
27. *ημελλεν*
28. *παυλ.* sine *ὁ*
30. * *προαγων*
31. *ειπαν* | *ιησ.* sine *χριστ.*
32. *κυριου*: * *θεου* | *συμ πασι*
33. *απαντες*
36. *απεσταλκαν* | *εις ιρηνην*
38. *απηγγιλαν τε* | *εφοβηθ. δε*
39. *απελθ. απο της πολεως*
40. *απο τ. φυλακης* | *προς τ. λυδ.* | *παρεκαλ. τ. αδελφους* | *εξηλθαν*

XVII.

1. *την απολλωνιαν* | *συναγ.* sine *η*
2. *διελεξατο*
3. *ιησ. χριστ.*
4. *πληθ. πολυ*
5. *δε οι ιουδ.* | *και επισταντ.* | *προαγαγειν*
6. *εσυρον ιασονα*
7. *ετερ. λεγοντ.*
10. *εξεπ. δια νυκτος*
11. om. *το* ante *καθ ημ.*
13. *σαλευοντ. και ταρασσοντες*
14. *ως*: *εως* | *υπεμιναν τε*
15. * *καθισπαντες* (*-σtανοντες*?) | om *αυτον* pr. | *τον τιμοθ.*
16. *αυτους του παυλου*: * *αυτου* | *θεωρουντος*
18. *τιν. δε και* | *και στοικων* | * om. *αυτοις* ante *ευηγγ.*
20. *τινα θελει*
21. *ηυκερουν* | *η ακουειν τι καιν.*
22. *παυλ.* sine *ὁ* | *εφη*: *ειπεν*
23. *σεβασματα*: *σεβαστα* | *ον ουν* et *τουτον*: * *ο ουν* et *τουτο*
24. *υπαρχ. κυρ.*
25. *ανθρωπινων χειρ.* | * *ως προσδεομ.* | *και* (ᶜadd. *τα*) *παντα*
26. *αιματος* deest | *επι παντος προσωπου* | *προστεταγμενους*
27. *τον κυριον*: *τον θεον* | *ψηλαφησειεν*
29. *χρυσιω*
30. * *απαγγελλει* | *πασι*: *παντας*
31. *διοτι*: *καθοτι*
32. *ειπαν*
32 sq. *περι τουτ. και παλιν. ουτως*

XVIII.

1. om. *δε* post *μετα* | *ο παυλος* deest
2. *εκ της*: *απο της* | * *τεταχεναι*
3. * *ηργαζοντο* | *τη τεχνη*
5. *πνευματι*: *λογω* | *ειναι τον χρ. ιησ.*
7. *εισηλθεν* | *τιτου ιουστου*
9. *εν νυκτ. δι οραμ.*
11. *εκαθ. δε* | *ενιαυτον ενα*
12. *ανθυπατου οντος* | *επι το*: *παρα το*
13. *αναπειθ. ουτ.*

14. *ει μεν ην* | * *ανεσχομην*
15. *ζητηματα* | *κριτης εγω*
17. *οι ελληνες* desunt
18. *εν κενχρ. τ. κεφ.*
19. *κατηντησαν* | *αυτου: εκει* | *διελεξατο*
20. c *επιμειναι* | *παρ αυτοις* desunt
21. *αποταξαμενος και ειπων* | *δει με* usq. *ιεροσολ.* desunt | om. *δε* post *παλιν* | *ανηχθ. δε* (c del.)
23. * *και καθεξης* | *στηριζων*
24. *απολλως:* * *απελλης*
25. * *ω ελαλ.* | *τον κυριου: τον ιησου*
26. *πρισκ. κ. ακυλ.* | *την οδ. τ. θεου*

XIX.

1. *απολλω:* * *απελλην* | *κατελθειν* | *ευρων: ευρειν*
2. *ειπεν τε* | *ειπον* deest
3. *ο δε ειπεν* omissis *πρ. αυτ.* | *ειπαν*
4. om. *μεν* post *ιωανν.* | om. *χριστ.*
6. om. *τας* ante *χειρ.* | *επροφητευον*
7. *δεκαδυο: δωδεκα*
9. om. *τινος*
10. *τον κυρ.* sine *ιησου*
11. *ο θε. εποιει*
12. *αποφερεσθαι* | *τα πονηρα εκπορευεσθαι* | om. *απ αυτων*
13. *απο των: και των* | *ορκιζω* | * *τον κυρ. ιησ.* | om. *ο* ante *παυλ.*
14. om. *υιοι* post *τινες* | *επτα υιοι τουτο*
15. *ειπεν αυτοις* | c *τον μεν ιησ.*
16. * *εφαλομενος* | *ο ανθρ. επ αυτ.* | *και* (c del.) *κατακυρ. αμφοτερων* | * *ενισχυσεν*
17. * *ο φοβος*
20. * *του κυρ. ο λογ.* | *ισχυσεν*
21. *ιεροσολυμα*
22. *εις μακαιδονιαν*
24. * *ναον αργυρουν* | *ουχ ολιγ. εργασ.*
25. *ημων: ημιν*
26. *πεισας* deest | * *θεοι δια*
27. *κινδυνευσει* | * om. *αλλα* | *εις ουθεν* | *μελλειν τε κ. καθ. της μεγαλιοτητος*
29. *πολις της* (c del.) *συγχυσ.*
30. *παυλ.* (c *του παυλ.*) *δε*
31. *εαυτον:* * *αυτον*
32. *ενεκα*
33. *συνεβιβασαν* | *προβαλοντων* | * *ο δ ουν* | c *τη χειρι*
34. *επιγνοντες* | *κραζοντες*
35. *ανδρ. εφεσιοι:* * *ανδρ. αδελφοι* | *ανθρωπων* | * *και της μεγ.* | om. *θεας*
36. *τουτων* * om. | *μηδεν προπετ.* (c add. *τι*) *πρασσιν*
37. *την θεον ημων*
38. *εχουσι πρ. τινα λογ.*
40. *δυνησομεθ.: ου δυνησομεθ.* | *λογ. περι της*

XX.

1. *προσκαλεσαμενος: μεταπεμψαμενος* | *και παρακαλεσας και ασπασαμ.* | *πορευεσθαι εις μακ.*

3. *επιβουλ. αυτω | γνωμης*
4. *αχρι τ. ασιας* desunt | *σωπ. πυρρου βεροιος* (^c *βεροιεος*)
5. *ουτ. δε προσελθοντ.*
6. *αχρις*: *απο* | *ον*: *οπου*
7. *των μαθητ. του κλασαι*: *ημων κλασαι*
8. *ησαν*: *ημεν*
9. *καθεζομενος*
11. * *τον αρτ.* | *αχρι*
13. *επι την ασσον* | *διατεταγμ. ην*
14. *συνεβαλλον* (^c *-λλεν*) | * *επι την ασσον*
15. *αντικρυς* | *κ. μειναντ. εν τρωγ.* desunt | *τη δε εχομενη*
16. *κεκρικει* | *ην*: *ειη* | *ιερουσαλημ*
19. om. *πολλων*
21. *εις θεον* | *πιστιν εις*
22. *δεδεμ. εγω*
23. *διαμ.* (^c *διεμαρτυρατο*) *μοι* | *δεσμ. κ. θλιψ. με*
24. *λογου* (^c *λογον εχω ουδε*) *ποιουμ.* | *τ. ψυχ.* sine *μου* | *ως* (^c *εως*) *τελιωσω* | *μετα χαρας* desunt
25. *ουκετι*: *ουκ* | *την βασ.* sine *του θε.*
26. *διοτι* | *καθαρ. εγω*: *καθαρ. ειμι*
27. * *πασ. τ. βουλ. τ. θ. υμιν*
28. om. *ουν* | *δια του αιμ. του ιδ.*
29. *εγω* (* add. *δε*) *οιδ. οτι* | *οπισ. εαυτων*
32. *αδελφοι* deest | *οικοδομησαι* | *δουν. την κληρ.*
33. *ουθενος*
34. om. *δε*
35. *μαλλ. διδον.*
37. *ικαν. τε κλαυθμ. εγενετο*

XXI.

1. *εις την κω* | * *αναχθεντας*
2. ^c *διαπερον*
3. *αναφαναντες* | *κατηλθομεν* | *το πλ. ην*
4. *ανευροντ. δε* | *επιβαιν. εις ιεροσολυμα*
5. om. *εως*
5 sq. *προσευξαμενοι απησπασαμεθα*
6. *και ανεβημεν* (^c *ενεβημεν*)
7. *κατηντησαμεν*: ^c *κατεβημεν* | * *πτολεμαιδαν*
8. *οι περι τ. παυλον* desunt | *ηλθομεν εις καισ.* | om. *του* ante *οντος*
9. *τεσσαρ. παρθεν.*
10. *ημων*: * *αυτων*
11. *δησ. εαυτου τ. ποδ. κ. τ. χειρ.* | * *εις τας χιρ.*
13. *τοτε απεκρ. ο παυλ. και ειπεν* | *κλαιοντ. και* * desunt
14. *του κυρ. το θελημ. γεινεσθ.*
15. *επισκευασαμενοι* | *ε. ιεροσολυμα*
16. *ιασονι*
17. *απεδεξαντο*
18. *τη δε*: *τη τε*
19. om. *δια*

20. *εδοξασαν τ. θεον ειπαν τε* | *ιουδαιων* deest
21. * om. *δε*
22. *συνελθ. πληθος* | *ακουσ. γαρ οτι*: * *ακουσοντ.* (ᶜsuppl. *γαρ οτι*)
23. *αφ εαυτων*
24. *ξυρησονται* | *γνωσι*: *γνωσονται* | *φυλασσ. τ. νομ.*
25. *μηδεν* usque *ει μη* desunt om. *το* ante *αιμα*
27. *επεβαλαν* (ᶜ-*λον*) *επ αυτ. τ. χιρ.*
28. *πανταχη*
29. *τροφιμον εφεσιον*
31. *ζητουντ. τε* | * *συνχυννεται* | *εκατονταρχας*
33. *τις ειη*
34. *εβοων*: *επεφωνουν* | *μη δυναμενου δε αυτου*
36. *κραζοντες*
39. * om. *ειμι* | * *λογον λαλησαι*

XXII.

1. *νυνι*
3. *εγω ανηρ ειμι*
7. *επεσα*
8. *απεκριθην και ειπα* | * *πρ. εμε*
9. *και εμφοβ. εγενοντο* desunt | ᶜ *ηκουον*
12. *ευλαβης*
13. *πρ. εμε*
16. *του κυριου*: *αυτου*
18. *ιδειν*: *ιδον* | *σου μαρτυριαν*
20. *εξεχυννετο* | *τη αναιρ. αυτου* desunt
23. * *αεραν*
24. *εκελ. ο χιλ. εισαγεσθ. αυτον* | *ειπας*
25. *προετειναν* | *εξεστιν*: * *εστιν*
26. * *εκατονταρχης* | *τω χιλιαρχ. απηγγ.*
27. * *λεγε* omisso *μοι*
28. *επεκρ. δε* | * *εγω και*
29. * om. *δε* post *χιλιαρχ.* | *αυτον ην δεδ.*
30. *παρα των*: *υπο των* | *απο τ. δεσμων* desunt | *συνελθειν* | *παν τ. συνεδρ.* sine *αυτων*

XXIII.

1. *τω συνεδρ. ο παυλ.*
2. * om. *αυτω* post *παρεστωσ.*
3. *πρ. αυτ. ο παυλ.*
4. *ειπαν*
5. *γεγρ. γαρ οτι*
6. *εκραζεν* | *φαρισαιων*
7. *λαλησαντος*: *ειπαντος* (ᶜ *ειποντος*) | *των σαδδ. και φαρισαιων*
8. *μηδε*: *μητε*
9. *τινες των γραμματεων* | *προς αλληλους λεγοντ.* | *μη θεομαχωμεν* desunt
10. *γινομενης* | *ευλαβηθεις*: *φοβηθεις* | * om. *εκ μεσ. αυτων*
11. *παυλε* deest
12. *ποιησ. συστροφ. οι ιουδαιοι* | *λεγοντες* ᶜ del.
13. *ποιησαμενοι*
14. *ειπαν*
15. *αυριον* deest | *προς υμ.*: *εις υμας* | * om. *του* ante *ανελειν*

16. *την ενεδραν* (Steph. *το ενεδρον*)
17. *απαγε*
18. *νεανισκον*
20. *τ. παυλ. καταγ. εις τ. συνεδρ.* | *μελλον* ([c] *μελλοντων*)
21. *εισιν ετοιμοι*
22. *νεανισκον* | *πρ. εμε*
23. *τινας δυο*
25. *περιεχουσαν*: *εχουσαν*
27. *εξειλαμην* sine *αυτον*
28. *βουλ. τε επιγνωναι* | om. *αυτον* post *κατηγ.*
29. *εχοντ. εγκλ.*
30. *μελλειν εσεσθ*: *υπο των ιουδ.*: *εσεσθαι εξ αυτων* | *εξαυτης* deest | *τα πρ. αυτον*: *αυτους*
31. *δια νυκτος*
32. *απερχεσθαι συν αυτ. επεστρεψαν*
34. *ο ηγεμων* deest | *απο κιλικ. εστιν* ([c] del.)
35. *κελευσαντος* ([c] *κελευσας*) *εν τω* | *φυλ. αυτον*

XXIV.

1. *μετα πρεσβ. τινων*
3. *διορθωματων*
5. *στασις* (i. e. -*σεις*)
6 sqq. *και κατα* usque *επι σε* desunt
10. *απεκρ. τε* | *ευθυμως*
11. *επιγνωναι* | *δεκαδυο*: *δωδεκα* | *εις ιερ.*
12. *επιστασιν*
13. *ουδε παραστ.* | *δυναντ. σοι* | *νυνι*
14. *τοις εν τοις* ([c] om. *εν τ.*) *προφηταις*
15. *προς τον θεον* | *ουτοι* deest | *νεκρων* deest
16. *εν τουτ. και αυτος*
17. *ελεημ. ποιησ. εις τ. εθν. μου παρεγ. κ. προσφ.* ([c] *και προσφ. παρεγ.*)
18. *εν οις*: *εν αις* | *τινες δε*
19. *εδει* | *πρ. εμε*
20. *ειπατ. τι ευρον αδικημα*
21. *εκεκραξα εν αυτ. εστ.*
22. *ακουσ. δε ταυτα* desunt | *ανεβ. δε αυτ. ο φηλ.* | *ειπας*
23. *διαταξαμενος τω* | *τον παυλον*: *αυτον* | *η προσερχεσθαι* desunt
24. *τ. γυν.* ([a] add. *ιδια*, [c] rursus del.) *αυτου* | * *και μετεπεμψατο* | * *εις χρ. ιησουν*
25. *εγκρ. κ. δικαιοσ.* | *εσεσθαι* deest
26. *αμα και* | *οπως λυσ. αυτον* desunt
27. *θελ. τε χαριτα* ([c] *δε χαριν*)

XXV.

1. * *τη επαρχιω*
2. *ενεφαν. τε* | *οι αρχιερεις*
4. *εις καισαριαν* | [c] *εκπορ. εν ταχ.*
5. *εν ημ. φησιν δυνατ.* | *καταβαντες* | *εν τ. ανδρι ατοπον*
6. *ου πλει. ημερ. οκτω η δεκ.* | * *προαχθηναι*
7. *περιεστ. αυτον* | *αιτιωματα καταφεροντες* | om. *κατα τ. παυλ.* | * *ισχυσαν*

8. *του παυλου απολογουμενου οτι*
9. *θελ. τοις ιουδαιοις* | *κριθηναι*
10. * *εστ.* (^c post *καισ.*) *επι τ. βημ. καισ. ειμι* | *ηδικηκα*
11. *ει μεν ουν*
13. *ασπασαμενοι*
15. *καταδικην*
16. *εις απωλειαν* desunt | *εχοι κατα προσωπ.*
18. *εφερον* | *εγω υπενο. πονηρα* (^c *πονηρων*)
20. *εγω την περι τουτων* | *ιεροσολυμα*
21. *αναπεμψω*
22. *εφη* deest | *ο δε* desunt
23. * *ακρωτηριον* | om. *τοις* ante *χιλιαρχ.* | *ουσι* deest
24. *απαν* | *βοωντες* | *αυτ. ζην*
25. ^c *κατελαβομην* | *και αυτου δε*: *αυτου δε* | om. *αυτον* post *πεμπ*

XXVI.

1. *περι σεαυτου* | *εκτ. τ. χειρα απελογ.*
3. * *σε οντα* | *ζητηματων*: ^c add. *επισταμενος* | om. *σου* post *δεομ.*
4. *εν τε ιεροσολ.*
6. *εις τους πατ. ημων*
7. *υπο ιουδ. βασιλευ* omisso *αγριππ.*
9. *του* (^c del.) *ιησ. του*
10. *πολλους τε* | *εν φυλακ.*
12. *εν οις πορευομ.* | om. *παρα*
14. *παντ. τε* | *λαλουσ. πρ. με και λεγουσαν*: *λεγουσ. πρ. με*
15. *ο δε κυριος ειπεν*
17. *εκ των εθνων* | *εις ους εγω αποστελλω σε*
20. *πρωτ. τε* | om. *εις* ante *πασαν*
21. * *με ιουδαιοι* | *συλλ. οντα με* (^c *με* del.) | *διαχειρωσασθ.*
22. *παρα*: *απο* | *μαρτυρομενος*
23. * *μελλειν* | *τω τε λαω*
24. *εφη*: *φησιν*
25. *ο δε παυλος*
26. *ουθεν* (^c del.)
28. *εφη* deest | *γενεσθαι*: *ποιησαι*
29. *ειπεν* deest | * *ευξαμην* | *πολλω*: *μεγαλω*
30. *και ταυτ. ειπ. αυτου* desunt | *ανεστη τε*
31. *η δεσμ. αξ. τι*

XXVII.

1. *ιουλ.* (^c del.) *ονομ. ιουλ.* (sic)
2. *μελλοντι* | *πλειν εις τους*
3. *τη τε*: ^c *τη δε* | *πορευθεντι*
5. *κατηλθαμεν εις λυστραν*
6. *εκατονταρχης.* Item v. 11. | * *αυτο τουτο*
8. *πολ. ην λασσαια* (^c *λαισσα*). Sic.
10. *φορτιου* | *ημων*: ^c *υμων*
11. *μαλλ. επιθ.* | *υπο παυλου*
12. *πλειονες* | *εκειθεν*
14. *κατα ταυτης* | *ευρακυλων*
16. *κλαυδα* (^c *καυδα*) | *ισχ. μολις*

17. * *βοηθιαν* | * om. *το* ante *σκευος*
18. *σφοδρ. δε*
19. *εριψαν*
20. * *πλειους*
22. * *ουδεμ. ψυχης*
23. *τηδε* (c *ταυτη*) *τη νυκτ. τ. θ. ου ειμ. εγω ω και λατρ. αγγελ.*
27. * *προαγαγειν*
28. * *οιτινες βολισ.*
29. *μηπου κατα τραχεις* | *εμπεσωμεν* | *τεσσαρες*
30. * et c *πρωρης* (* *πλ.*)
31. * *εν τ. πλ. μεινωσιν*
32. *απεκοψ. οι στρατ.*
33. *ημερ. εμελλεν* | *μηθεν*
34. *μεταλαβειν* (* add. *τι*) *τροφης* | *πεσειται*: *απολειται*
35. *ειπας* | *ευχαριστησας*
36. * *απαντες* | *προσελαβοντο*: *μεταλαβαν* (sic)
37. *ημεθα δε αι π. ψ. εν τ. πλοι.*
38. * *εις θαλασσαν*
39. *εβουλευοντο*
40. * *προελοντες* | *αρτεμωνα*
41. *επεκειλαν* | * *απο της βιας* | *των κυματων* * om.
42. c *ινα μη τις* | *διαφυγη*
43. *εκατονταρχης* | *αποριψαντ.* | *επι της γης*

XXVIII.

1. *επεγνωμεν*
2. *παρειχαν* | *αψαντες* | * *προσανελαμβανον* | * *και το ψυχ.*
3. *φρυγ. τι* (ipse * suppl.) *πληθος* | *απο της θερμ.*
4. *πρ. αλλ. ελεγ.* | * *εκ θαλασσης*
5. * *ουδ.* sine *κακον*
6. * *εμπιπρασθ.* | *αυτ. ειν. θεον*
8. *δυσεντεριω*
9. *τουτου δε* | *οι εν τ. νησ. εχ. ασθ.*
10. (c suppl. *τα*) *πρ. τας χρειας*
13. * *περιελοντες*
14. *παρ αυτοις* | *ηλθαμεν*
15. *ηλθαν εις υπαντ.* | *αχρι*
16. *εισελθομεν εις την* (c del. *την*) *ρωμ.* | *ο εκατονταρχ.* usque *τω στρατοπεδαρχω* desunt | *επετραπη τω παυλω*
17. *τον παυλον*: *αυτον* | *εγω* (c *λεγων*) *ανδρ. αδελφ.*
18. * *ανακρινοντες* | * *εβουλοντο με*
19. *κατηγορειν*
20. c *ενεκεν*
21. *ειπαν* | *κατα σου*
22. *ακουσ. παρ. σου* | *ημιν εστιν*
23. *ηκον*: *ηλθον* | *διαμαρτυραμενος* (* *-νοι*) | *πειθ.* (c add. *τε*) *αυτους περι*
24. * *οι μεν ουν*
25. * *ασυμφ. τε* | *πατερ. υμων*
26. *λεγων* | *και ειπον* | c *βλεψητε*
27. *επαχυνθη*: * *εβαρυνθη* | *ωσιν αυτων* | *κ. τη καρδ. συνωσιν* * om. | *ιασομαι*
28. * *τουτο το σωτηριον*
29. *και ταυτα* usque *συζητησιν* desunt

30. * *ενεμινεν* | *ο παυλος* deest
31. * om. *χριστου*
Subscriptum est: *πραξεις αποστολων*

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

I.

8. * om. *δια ιησ. χριστ.* | *περι παντων*
16. *τ. ευαγγ.* sine *του χριστου*
19. *ο θεος γαρ*
21. *ηυχαριστησαν*
24. *διο παρεδωκεν* | *εν αυτοις*
27. *αρρενες εν αρρεσι*
28. *ο θεος* * om.
29. *πορνεια* deest | *κακια πλεονεξια*
31. *ασπονδους* * om.

II.

2. *οιδαμ. γαρ*
5. [c] *και δικαιοκρισιας*
8. *μεν* * om. | *οργη κ. θυμος*
13. om. *του* bis ante *νομου*
14. *ποιωσιν*
16. *δια χριστου ιησου*
17. *ιδε*: *ει δε* | om. *τω* ante *νομω*
26. *ουχ η*

III.

1. * om. *η* ante *ωφελεια*
4. *καθαπερ γεγρ.* | *νικησεις*
5. * *τ. οργ. αυτου*
7. *ει γαρ*: *ει δε*
12. *ηχρεωθησαν* | *ο ποιων*
19. *λεγει*: * *λαλει*
22. *και επι παντας* * om.
25. *δια πιστεως*
26. *πρ. την ενδειξιν*
28. *ουν*: *γαρ* | * *δικαιουσθ. πιστ. ανθρωπ.*
29. om. *δε* post *ουχι*
30. * *ειπερ*
31. * *ιστανομεν*

IV.

1. *ευρηκ. αβρ. τ. προπατορα ημ.*
2. *προς θεον*
4. *κατα οφειλ.*
5. *ασεβην*
8. *ω ου*: * *ου ου*
9. om. *οτι*
11. *λογισθηναι αυτοις δικαιοσ.*
12. *της εν ακροβ. πιστ.* (*πιστ.* suppl.[a])
13. *ειναι κοσμου*
15. *ου γαρ*: * *ου δε*
19. om. *ου* ante *κατενοησεν*

V.

1. *εχομεν*: * *εχωμεν*
5. * *καρδ. υμων*
6. *ετι κατα καιρον*
7. *μολις*: * *μογις*
13. *ενελογειτο* ([a] *ελλογαται*, [c] *ενλογειται*)
18. * *δι ενος ανθρωπου παραπτωματος*

VI.

1. *επιμενομεν*
11. *ειναι νεκρ. μεν τη αμ.* ([c] *νεκρ. μεν ειν. τη αμ.*)
12. om. *αυτη εν* ante *ταις επιθ.*
13. *ως*: *ωσει*
14. *ουκετι κυριευσει*
15. *αμαρτησωμεν*

18. *ελευθ. ουν
21. [c] το μεν γαρ

VII.

2. απο του νομου τ. ανδρ.
4. και υμ. αδελφ. μου
6. αποθανοντες
8. αμαρτια: [c]η αμαρτ.
13. γεγονε: εγενετο
14. *σαρκινος
15. 19. 20. αλλα ter
17. ενοικουσα
18. ουχ ευρισκω: ου
23. εν τω νομ. τ. αμαρτ.
25. ευχαριστω: [a]χαρις δε | *τω νοι

VIII.

1. μη κατα usque πνευμα *om.
2. ηλευθ. σε
9. 15. 26. αλλ: αλλα
11. *τον ιησουν | ο εγειρ. εκ νεκρ. χριστον ιησουν | ζωοπ. τα θνητα | δια του ενοικουντος αυτου πνευματος
14. υιοι θεου εισιν
20. εφ ελπιδι
21. οτι: διοτι
23. ημεις και αυτοι
24. τι και ελπιζει: *και υπομενει
26. τη ασθενεια | υπερ ημων *om.
27. εραυνων
34. χριστος ιησους | μαλλον δε εγερθεις εκ νεκρων ([ca] del., [cb] rest.) ος ([c]ος και) εστ.
35. αγαπης του θεου
36. ενεκεν
38. ουτε ενεστ. ουτε μελλ. ουτε δυναμ.

IX.

3. ειναι αναθ. αυτος εγω
7. *ισακ
8. τουτεστιν: [c]addidit οτι
11. κακον: φαυλον | προθεσ. του θεου
12. ερρεθη
15. τ. μωυσει γαρ
16. ελεωντος
19. ερ. μοι ουν | τω γαρ βουλ.
20. ω ανθρ. μενουνγε
26. ω ([a]ου) ερρεθη
27. καταλειμμα: *υπολιμμα
28. εν δικ. οτι λογ. συντετμημενον *om. (suppl.[a])
31. *εις νομον ουκ
32. *εξ εργων omisso νομου | προσεκοψεν ([c]-ψαν γαρ)
33. και ο πιστευων

X.

1. om. η ante πρ. τ. θεου | υπερ του ισραηλ εστιν: υπερ αυτων ([c] add. εστιν)
5. γραφει: *γραφει οτι ([c]om.) | εκ νομου ([c]add. οτι) ο ποιησας ([c]ποιησ. αυτα) | εν αυτοις: *εν αυτη
6. εν τη καρδ.
14. επικαλεσωνται | πιστευσωσιν | ακουσονται ([c]-σωσιν)
15. κηρυξωσιν | ειρην. τ. ευαγγελιζομενων *om.
17. θεου: *χριστου
19. μη ισρ. ουκ εγν. | [c]παραζηλ. αυτους | επ εθνι | [c]παροργ. αυτους

XI.

1. *τ. λαον αυτου*: [c]add. *ον προεγνω*
3. *om. *και* ante *τα θυσιαστ.*
6. *ει δε εξ* usque *εστιν εργον* *om.
7. *τουτο ουκ επετ.*
8. *καθως*: *καθαπερ*
13. *υμιν γαρ*: *υμιν δε* | *εφ οσ. μεν ουν ειμι*
17. *om. *και* ante *της πιοτητ.*
19. *εξεκλασθ. κλαδοι*
20. *υψηλα φρονει*
21. *μηπως* deest | *φεισεται*
22. *αποτομια* ([c]*-ιαν*, sed ipse ut videtur rursus delevit *ν*) *επι δε σε χρηστοτητος* (non corr.) *θεου* | *εαν επιμενης*
23. *κακεινοι* | **εαν μη επιμενωσιν*
25. *ου θελω γαρ*
26. om. *και* ante *αποστρεψει*
30. *ωσπερ γαρ* usque *απειθεια* *om. | [a]om. *και* post *γαρ* (suppl.[c])
31. *και αυτοι*: *και νυν* ([c]*και αυτοι νυν*)
33. *ανεξεραυνητα*

XII.

1. **τω θεω ευαρεστον*
4. *πολλα μελη*
5. *ο δε*: *το δε*
7. *ειτε διακονιαν*: [c]*ειτ ο διακονων* | *ο προϊστανομενος*
11. *τ. καιρω*: *τ. κυριω*
15. om. *και* ante *κλαιειν*
20. *αλλ εαν πινα*

XIII.

1. *μη υπο θεου* | om. *εξουσιαι* | *υπο* ([c]add. *του*) *θεου*
3. *τω αγαθω εργω αλλα τω κακω*
4. *εις οργ. εκδικ.*
7. **αποδ. πασι*
8. *οφιλοντες* ([c]*οφιλητε*) | *αλλ. αγαπ.*
9. **ετερα εστιν εντολη* | *εν τ. λογ. τουτω* | *ως σεαυτον*
11. *ηδη υμας* ([c]*ημας*)
12. *om. *και* ante *ενδυσωμεθα*

XIV.

3. *και ο μη*: **ο δε μη*
4. *δυνατει γαρ ο κυριος*
5. **ος μεν γαρ κριν.*
6. *και ο μη φρ.* usque *ου φρονει* desunt | *και ο εσθιων*
8. *τ. κυρ. αποθνησκωμεν*
9. *και απεθανε και ανεστη*: **απεθανεν* | *κ. ανεζησεν*: *κ. εζησεν*
10. *χριστου*: **θεου*
14. *δι εαυτον*
15. *ει δε*: *ει γαρ*
18. **εν τουτω*
19. *διωκομεν*
20. *καταλυε*: **απολλυε* | *καθαρα*: [c]add. *τοις καθαροις*
21. *προσκ. η σκανδ. η ασθενει*: *λυπειται* ([a]*προσκοπτει*, [c]*προσκ. η σκανδαλιζεται η ασθενι*)
22. *εχεις*: *ην εχεις* | *σεαυτον εχε* | *ενωπ. τ. θεου* *om.

XV.

2. om. *γαρ* | *εις το αγαθον* *om.
3. *επεπεσαν*
4. *προεγραφη* sec. loco: **εγραφη* | *κ. δια της παρακλησ.*
5. *κατα ιησ. χρ.*
7. *υμας* pro *ημας* | *θεου*: *του θεου*
8. *λεγω γαρ χριστον* omisso *ιησ.*
11. *παντα τα εθνη τ. κυρ.* | *επαινεσατωσαν*
12. *λεγει ησαιας* | *ο ανιστανομενος*
14. *πασ. της γνωσεως*
15. *αδελφοι* *om. | * *απο τ. θεου*
16. *χριστου ιησ.*
17. *πρ. τον θεον*
18. *τολμησω* (ᶜ*τολμω*) *τι λαλειν*
24. *ως αν πορευ.* | *ελευσ. πρ. υμας* *om.
25. **διακονησων*
26 sq. *ηυδοκησαν* bis
27. *εισιν αυτων*
28. * *εις σπανιαν*
29. om. *του ευαγγ. του*
31. **και η διακονια* | *τ. αγιοις γενηται*
32. **ινα ελθων εν χαρα* | *θεου και*: **ιησου χριστου*

XVI.

1. ᶜ*και διακονον*
2. *και αυτου και εμου*
3. *πρισκαν*
5. *της αχαιας*: *της ασιας*
6. *εις υμας*
7. *om. *οι* ante *και προ* | *γεγοναν*
8. *αμπλιαν*: *αμπλιατον*
14. *ερμαν*: *ερμην* | *ερμην*: *ερμαν*
16. *αι εκκλ. πασαι*
17. **εκκλινετε*
18. om. *ιησου*
19. **εφ υμ. ουν χαιρω* | om. *μεν*
20. *ιησου* omisso *χριστου* | om. *αμην*
21. *ασπαζεται*
23. *ολης της εκκλ.*
24. *η χαρ.* usque *υμ. αμην* desunt
27. *αιωνας των αιωνων αμην*
Epigraphe: *προς ρωμαιους*

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α.

I.

2. **αυτων και*
4. *om. *μου* (suppl.[a])
14. *τω θεω* *om. | *κρισπον*: **πρισκον*
15. *εβαπτισα*: *εβαπτισθητε*
20. **τ. κοσμου* omisso *τουτου*
22. *σημεια*
23. *ελλησι*: *εθνεσιν*
25. *εστι* sec. loco *om.
27. *ινα καταισχυνη τ. σοφ.*
28. *τα αγενη*: **τα ασθενη* | *om. *και* ante *τα μη οντ.*
29. *καυχησηται* | *αυτου*: *του θεου*
30. *σοφια ημιν*

II.

1. *μαρτυριον*: **μυστηριον*
2. *εκρινα ειδεναι*
3. *καγω*
4. *ανθρωπινης* *om.
7. *θεου σοφιαν*
10. *απεκαλ. ο θεος* | om. *αυτου* | *εραυνα*
11. *οιδεν*: *εγνωκεν*
13. om. *αγιου*

III.

1. *καγω* | *σαρκινοις*
2. om. *και* ante *ου βρωμα* | *εδυνασθε* | *ουδε ετι*
3. *και διχοστασιαι* desunt
4. *ουχι σαρκικοι*: **ουκ ανθρωποι*
5. *τι* (ᶜ*τις*) *ουν εστ. απολλ. τι* (ᶜ*τις*) *δε εστιν παυλ.* | *αλλ. η* om.
7. *ουτε* sec.: * *ουδε*
10. *τεθεικα*: **εθηκα*
11. *ιησους χριστος*
12. **θεμελιον* sine *τουτον* | *χρυσιον αργυριον*
14. *εποικοδομησεν*
22. om. *εστιν* post *υμων*

IV.

2. *ο δε*: *ωδε* | *ζητειται*: * *τι ζητειτε*
4. *ο δε*: **ο γαρ*
6. om. *δε* | **απολλων* | *υπερ α* | om. *φρον.* post *γεγραπται*
9. *om. *οτι* post *γαρ*
11. *γυμνιτευομεν*
12. **δυσφημουμενοι*
14. *νουθετων*
17. **δια τουτο αυτο* | *μου τεκνον* | *εν χρι. ιησου*

V.

1. *om. *ονομαζεται*
2. *ποιησας*: *πραξας*
3. om. *ως* ante *απων*
4. om. *ημων* post *κυρ.* | *ιησ. χρ.* sec. loco: *ιησου*
7. *om. *ουν* | *ετυθη* | *υπερ ημων* *om.
10. *om. *και* ante *ου* | **και αρπαξ.* | *ωφειλετε*
11. *νυνι*: ᶜ*νυν*
12. om. *και* ante *τους* | *κρινετε*: **κρινειτε*
13. *και εξαρειτε*: *εξαρατε*

VI.

2. *η ουκ*
5. *σοφ. ουδε εις*: *ουδεις σοφος* | *διακριναι*: **ανακριναι*
7. *μεν ουν*: **μεν* | *εν υμιν*: *υμιν* | *κριμα*
8. *ταυτα*: *τουτο*
9. *θεου βασιλειαν*
10. *ου μεθυσοι* | *ου κληρονομ.*: *κληρονομ.*
11. *ιησ. χριστου*
15. *υμων*: **ημων*
19. ᶜ*απο του θεου* | *εαυτων*: **αυτων*
20. *δοξασ. δη*: **δοξασ.* | *και εν τ. πν.* usque *θεου* desunt

VII.

1. om. *μοι*
3. *οφειλομενην ευνοιαν*: *οφειλην*
5. *σχολασητε* | *om. *τη νηστ. και* | *συνερχεσθε*: *ητε*

7. *θελ. δε*: c *θελ. γαρ* | **ο μεν* et *ο δε* | *εχει χαρισμ.*
8. *αυτοις εστιν*: om. *εστ.*
9. *γαμησαι*: **γαμειν*
12. *λεγω εγω*
13. *ητις*: *ει τις* | *αυτος*: *ουτος* | *αυτον*: *τον ανδρα*
14. *εν τ. ανδρι*: **εν τ. αδελφω*
15. *η η αδελφη*: **η αδελφη* | *ημας*: **υμας*
17. *μεμερικεν* (c *εμερισεν*) *ο κυριος* | *ο κυριος*: *ο θεος* | *εν πασ. τ. εκκλ.*
18. *τις εκληθ.* sec. loco: *κεκληται τις*
22. *ομοιως και*: om. *και* | **χριστ. εστ.*
24. *παρα θεω*
28. *γημης*: *γαμησης*
29. *οτι ο καιρος*: om. *οτι* | *συνεστ. εστ. το λοιπ. ινα* | *και οι εχ.*
31. *τω κοσμ. τουτω*: **τον κοσμον*
32. 33. 34. *αρεσει* ter: *αρεση* ter
34. *μεμερ. η γυνη*: *και μεμερ. και η γυν. η αγαμος* | *κ. τω σωμ. κ. τω πν.*
35. *συμφορον* | *ευπαρεδρον*
37. *εν τη καρδ. αυτου εδρ.* (c *εδρ. ε. τ. κ. αυτ.*) | *εν τη ιδια καρδ. τηρειν* | *ποιει*: *ποιησει*
38. *εκγαμ. καλ. ποιει*: *γαμιζων την εαυτου παρθενον καλ. ποι.* | *ο δε*: **και ο* | *γαμιζων*: c *εκγαμιζων* | *ποιει*: *ποιησει*
39. *νομω* *om. | *ανηρ αυτης* sec. loco: *ανηρ*

VIII.

2. *ει δε*: *ει* | *ειδεναι*: *εγνωκεναι* | *ουδεπ. ουδεν εγνωκεν*: *ουπω εγνω*
3. *υπ αυτου* *om.
4. *ετερος* *om.
5. *επι γης*
6. *εις θε. ο πατ.*: **εις ο πατ.*
7. *συνειδησει*: *συνηθια* | *εως αρτι τ. ειδωλ.*
8. *ημ.* et *παριστησι*: **υμας* et *παραστησει* | *ουτε εαν φαγ.*
9. *ασθενεσιν*
10. **γνωσ. εχοντ.*
11. *και απολειται*: *απολλυται γαρ* (c *και απολλυτ.*) | *αδελφ. επι τη ση γνωσει*: *εν τη ση γνωσ. ο αδ.* (c *αδ. εν τ. σ. γν.*)
13. **κρεας*

IX.

1. *ουκ ειμι ελευθ. ουκ ειμι αποστ.* | om. *χριστον* | *εορακα*
2. *μου της αποστολης*
3. *εστ. αυτη*
4. *πιειν*: **πιω*
6. *του μη*: *μη*
7. *εκ του καρπου*: **τον καρπον*
8. *η ουχι* et *λεγει*: *η* et *ου λεγει*
10. **οφειλ. επ ελπιδ.* | *της ελπιδ. αυτ. μετ. επ ελπιδι*: **επ ελπιδι του μετεχ.*
12. *της υμ. εξουσιας* | c *ουχι μαλλ.* | *τινα εκκοπην*

13. *τα εκ τ. ιερου* | * *παρεδρευοντ.*
15. *ου κεχρημαι* (c *ουκ εχρησαμην*) *ουδενι* | *ινα τις*: * *ουδεις* | *κενωσει*
16. *καυχημα*: * *χαρις* | c *ουαι δε*
18. *μοι εστιν*: * *μου εστιν* | *του χριστου* desunt
20. post *ως υπ. νομ.* additur *μη ων αυτος υπο νομον*
21. *θεω* et *χριστω*: *θεου* et *χριστου* | * *κερδανω τους ανομ.*
22. * om. *ως* ante *ασθ.* | om. *τα* ante *παντα*
23. *τουτο*: *παντα*

X.

1. *θελ. δε*: * *θελ. γαρ*
2. *εβαπτισθησαν*
3. *το αυτο βρωμα πνευμ.*: * *πνευμ. βρωμα*
4. *πνευμ. επιον πομα* | *η πετρα δε*
5. *ευδοκησεν*
7. *ως*: *ωσπερ* | *πιειν*: *πιν*
8. *επεσαν μια* (c *εν μι.*)
9. *χριστον*: *κυριον* | *καθ. και*: om. *και* | *τιν. αυτων*: * *τινες* | *εξεπιρασαν* | *απωλλυντο*
10. *γογγυζωμεν* | *καθως και*: *καθαπερ*
11. *παντα δε ταυτα* | *τυπικως συνεβαινεν* | * *εις νουθεσιαν* | *κατηντηκεν*
13. * om. *υμας*
16. * *κοινωνιας* (a *-νια*)
18. *ουχι*: * *ουχ*
19. *οτι ειδωλον τι εστ. η οτι ειδωλοθυτ. τι εστ.*: *οτι ειδωλοθυτ. εστ.* (a *οτι ειδωλοθυτ. τι εστ. η οτι ειδωλον τι εστ.*)
20. *θυει*: *θυουσιν* | *δαιμ. κ. ου θε. θυουσιν*
23. *παντ. μοι* bis: * *παντα* bis
24. om. *εκαστος*
26. *του κυρ. γαρ*
27. *ει δε*: *ει*
28. *ειδωλοθυτον*: *ιεροθυτον* | *του γαρ κυρ.* usq. *αυτης* desunt
32. * *κ. ιουδ. γινεσθ.*
33. * *συμφορον*

XI.

2. *αδελφοι* deest | *παραδεδωκα*
3. *του χριστου*
5. *εαυτης*: *αυτης*
7. *γυνη*: c *η γυνη*
11. *γυνη χωρις ανδρ. ουτε αν. χωρ. γυναικ.*
14. *η ουδε αυτ. η φυσις*: *ουδε η φυσ. αυτη* | * *αν μεν γαρ*
17. *κρεισσον* et *ησσον*
18. *εν εκκλησια*
22. *ειπω υμιν*
23. *παρεδιδετο*
24. *λαβετε φαγετε* desunt | *κλωμενον* * om.
26. *ποτηρ. τουτο*: * *ποτηρ.* | *αχρις ου αν*: * *αχρι ου*
27. *αρτ. τουτον*: *αρτον* | *αναξ. του κυριου* | *του αιματος*
28. *εαυτον*: c add. *πρωτον*
29. *αναξιως* * om. | * *το σωμα* omissis *τ. κυρ.*
31. *ει γαρ*: * *ει δε*

32. *υπο του κυριου*
34. *ει δε*: **ει*

XII.

2. *οτι οτε εθνη*
3. *ιησουν*: *ιησους* | *κυριον ιησουν*: *κυριος ιησους*
6. *αυτ. εστι*: **αυτος*
9 sq. *ετερ. δε* bis: **ετερ.* bis
10. *διακρισις*
12. *πολλ. εχει* | *του ενος* *om.
13. om. *εις* ante *εν πνευμ.*
21. *ο οφθαλμος*
24. *το σωμα*: **σωμα* | *υστερουμενω*
25. *σχισματα*
26. *εν μελος*: *om. *εν*
28. *ειτα*: *επειτα*
31. *κρειττονα*: *μειζονα*

XIII.

1 sq. *γεγονα χαλκ.* usq. *αγαπ. δε μη εχ.* *om., [a]suppl. sed *μεθιστανειν* pro *μεθιστα-ναι*
2 sq. *ουδεν* bis: *ουθεν* bis
3. *ψωμισω* | *καυθησωμαι*: *καυχησωμαι*
8. **πιπτει* | *καταργηθησονται*
9. *εκ μερ. γαρ*
10. *τοτε* deest
11. *ελαλ. ως νηπ.* | *εφρον. ως νηπ.* | *ελογιζ. ως νηπ.* | *οτε δε*: **οτε*

XIV.

2. *τω θεω*: **θεω* | *ουθεις*
5. *μειζ. γαρ*: **μειζ. δε*
6. *νυνι*: *νυν* | *η εν αποκ.*: *εν αποκ.* | **η διδαχη*
8. *σαλπ. φων.*
10. *εστιν*: *εισιν* | *ουδ. αυτων*: **ουδεν*
13. *διοπερ*: **διο*
15. *προσευξομαι* pr. loco: *προσευξωμαι*
16. *ευλογης* ([c]add. *εν*) *πνευμ.*
18. *θεω μου*: *θεω* | *γλωσσαις λαλων*: *γλωσση λαλω*
19. *αλλ* *om. | *δια του νοος*: *τω νοι*
21. **τι γεγραπται* | *ετεροις*: *ετερων*
23. *λαλ. γλωσσ.*
25. *και ουτω* desunt | **οντως θεος*
26. **εκαστ.* sine *υμ.* | *αποκ. εχ. γλωσσ. εχ.* | *γινεσθω*
34. *αι γυναικ.* sine *υμ.* | *επιτρεπεται* | *υποτασσεσθωσαν*
35. **μανθανειν* | **γυναικι* | *λαλ. εν εκκλ.*
37. *οτι κυρ. εντολη εστιν* ([c]*εστ. εντολ.*)
38. *αγνοειτω*: **αγνοειται*
39. *αδελφ. μου* | *μη κωλ. γλωσσ.*
40. *παντ. δε*

XV.

4. *τη ημ. τη τριτ.*
5. *ειτα*: *επειτα*
6. *πλειονες* | *τιν. δε και*: *om. *και*
7. *ειτα*: **επειτα*
10. **απαντων* | *om. *η* ante *συν εμ.*
12. *εν υμ. τινες*
14. **και το κηρυγμ.* | *δε και*: om. *δε*
15. **τον χρ. αυτου*

17. *ετι*: **και ετι*
19. *εν χρ. ηλπικ. εσμ.*
20. *εγενετο* deest
21. *ο θανατος*: *θανατ.*
23. *οι του χριστ.*
24. *παραδιδω*
25. **αχρι ου θη*
27. *παντ. γαρ* usque *ποδ. αυτου*: haec suppl.[a], sed [c] post *καταργειτ. ο θαν.* transp. | *τα παντα*
29. *υπερ τ. νεκρων*: *υπερ αυτων*
31. *τ. υμετερ. καυχησ. αδελφοι*
33. *χρησθ*: *χρηστα*
34. *λεγω*: *λαλω*
36. *αφρων*
38. *διδ. αυτω* | *το ιδιον*: **ιδιον*
39. *αλλη μεν σαρξ*: *αλλη μεν* | *αλλη δε σαρξ πτην. αλλη δε ιχθ.*
44. *ει εστ. σωμ. ψυχ. εστ. και πνευματικον*
47. *ο κυριος* *om.
49. *φορεσωμεν*
50. *δυναται*
51. *ου κοιμηθ.*: *κοιμηθ.* | *παντες δε*: *ου παντες δε*
54. *το φθαρτ. τουτο ενδυσ. αφθ. και* *om. | *την αθανασιαν*
55. *που σου θανατε το κεντρον*: *που σου θανατε το νικος* (haec[c] om.) *π. σ. θ. τ. κεντρ.* | *om. *που σου αδ. τ. νικ.*

XVI.

2. *σαββατων*: *σαββατω* ([a]*-του*, [c]*-των*) | [c]*ευοδοθη*
4. [c]*αξιον η*
7. *ελπιζ. γαρ* | *επιτρεψη*
10. *καγω*
11. **προπεμψ. αυτον*
12. *περι δε* ([a]suppl. *απολλω*) *του αδελφ. δηλω υμιν οτι* ([c]del. *δη. υμ. οτ.*)
15. *om. *δε* post *παρακαλ.* | *στεφανα*: [c]add. *και φορτουνατου*
17. *φορτουνατου*
19. *ασπαζονται* sec.: *ασπαζεται* | *πρισκα*
22. *ιησ. χριστον* *om.
23. **ιησου* omisso *χρ.*

Epigraphe: *προς κορινθιους α*

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β.

I.

1. *χριστ. ιησου*
5. *παθ. του χριστ.*
6. *της ενεργουμ.* usq. *πασχομεν*: haec post *υπερ τ. υμ. παρακλησεως* leguntur | *και σωτηριας* desunt
7. *ωσπερ*: *ως*
8. *περι τ. θλιψ.* | **γενομενης* sine *ημιν* | *υπερ δυν. εβαρηθ.*
10. *ρυεται*: *ρυσεται*
11. *συνυπουργ.*: *υπ. υμων*
12. *απλοτητι*: **αγιοτητι* | *θεου* pr. loco: *του θεου*
13. om. *και* ante *εως*
14. *τ. κυρ. ημων ιησ.*

15. *εβουλ.* (ᵃadd. *προτερ.*) *πρ. υμ. ελθ.* | *χαριν*: ᶜ*χαραν* | *σχητε*
17. *βουλομενος*
18. *εγενετο*: **εστιν*
19. *ο του θε. γαρ υι. χρ. ιησ.* (ᶜ*ιησ. χρ.*)
20. *και εν αυτω το αμην*: *διο και δι αυτου* (ᶜadd. *το*) *αμην*
22. om. *ο* ante *και σφρ.* | *αραβωνα*

II.

1. *εν λυπ. πρ. υμ. ελθειν*
2. **τις* omisso *εστιν*
3. **εγραψ.* omisso *υμιν* | **σχω*
10. *καγω* | *ο κεχ. ει τι κεχαρ.*
13. *τω μη*: **του μη*
16. *εκ θανατου* et *εκ ζωης*
17. *κατεναντι* (ᶜ*κατενωπιον του*) *θεου*

III.

1. *η μη χρηζ.* | om. *συστατικ.* post *εξ υμων*
2. *καρδ. υμων*
3. *αλλ εν* | *καρδιαις*
5. *αφ εαυτ. ικαν. εσμ.*
6. *αποκτεννει*
7. *εν λιθοις*: **λιθοις*
9. *η διακονια*: *τη διακ.* | *εν δοξη*: **δοξα* (sic, male)
10. *ουδε*: *ου* | *ειvεκεν*
14. *της σημ. ημερας*
15. *αν αναγεινωσκηται*
16. **δε εαν*
17. *om. *εκει* ante *ελευθερια*

IV.

1. *εκκακουμεν*: *εγκακουμ.* Item v. 16.
2. *συνισταντες*
4. om. *αυτοις* post *αυγασαι* | *της δοξης* | *του θεου*: ᶜadd. *του αορατου*
5. *ιησ. χριστον* | *δια ιησουν*: *δια ιησου* (ᵃ*χριστου*)
6. **λαμψει*
10. *τ. νε. του ιησου* | *τοις σωμασιν*
12. *ωστε ο θανατος*
13. *διο*: *διο και*
14. *δια ιησ.*: **συν ιησ.*
16. *ο εσωθεν*: *ο εσω ημων*
17. *om. *εις υπερβ.*

V.

4. *εφ ω ου θελομεν*
5. *θεος ο και δους*: **ο θε. ο δους* | *αραβωνα*
8. *θαρρουντες* | *om. *εκ* ante *του σωμ.*
10. *κακον*: *φαυλον*
12. *ου γαρ*: *ου* | *υπερ ημων*: *υπ. υμων* | *και μη εν καρδ.*
14. *ει εις*: **εις*
16. *ει δε*: **ει*
17. *τα παντα* desunt
18. *δια χριστου*
21. *τον γαρ*: **τον* | *γενωμεθα*

VI.

4. **συνισταντες*
14. *τις δε*: *η τις*
15. *χριστου πρ. βελιαρ*
16. *υμεις* et *θε. εστε*: **ημεις* et *θε. εσμεν* (ᶜ*εστ. θε.*) | *μοι λαος*: *μου λαος*
17. *εξελθατε*

VII.

3. *πρ. κατακρ. ου λεγω*

10. *κατεργαζ.* pr. loco: **εργαζεται*
11. *λυπηϑ. υμας*: **λυπηϑ.* | [c]*κατειργ. εν υμιν* | **επιποϑιαν* | *εν τω πρ.*: *τω πρ.*
12. *ενεκεν* | ([c]praem. *αλλ*) *ουδε ενεκ.* et *αλλ ενεκεν* | *τ. υπερ υμων* (ita male pro *ημ.*)
13. *επι δε τη παρακλ. ημων* | om. *δε* post *περισσ.*
14. *ελαλ. υμιν*: **ελαλ.* | *η επι τιτου*: *επι τιτ.*
15. *om. *παντων*
16. *χαιρω οτι*

VIII.

2. **το πλουτος*
3. *υπερ*: *παρα*
4. *δεξασϑ. ημας* desunt
7. **εν πιστει*
12. *καϑο αν εχη* omisso *τις*
13. *υμιν δε*: **υμιν*
16. *διδοντι*: [c]*δοντι*
18. **τ. αδελφ. μετ αυτ.*
19. *προϑ. ημων*
21. *προνοουμεν γαρ* | **αλλα και ανϑρ.*
24. *και εις πρ.*: *εις πρ.*

IX.

2. *το υμων ζηλος* | *της καυχησεως* *om.
5. *προεπηγγελμενην* | *και μη*: **μη* | *ωσπερ*: *ως*
7. *προηρηται*
8. *δυνατος*: *δυνατει*
10. **χορηγησει* et *πληϑυνει* et *αυξησει* | *γενηματα*
14. *υμας*: [c]add. *ιδιν*
15. *χαρ. δε*: **χαρις*

X.

1. **πραυτητος*
7. *εφ εαυτου* | om. *χριστ.* post *ημ.*
8. *om. *και* ante *περισσ.* | *καυχησομαι* | *κυρ. ημιν*: **κυρ.*
10. **αι επιστ. μεν*
12. *om. *εαυτους* (suppl.[a]) ante *μετρ.* | **συνισασιν* ([a]*συνιασιν*)
13. *ουχι*: *ουκ*
14. **αχρι* omisso *γαρ* (suppl.[a])
18. *συνιστανων* | **δοκ. εστιν*

XI.

1. *ανασχεσϑε* (sic) | *μικρον τι αφροσυνης*
3. *εξηπ. εναν* | *ουτω* deest | **απλ. και της αγνοτητος* | *εις χριστον*
6. **φανερωσαντες*
9. *ουϑενος* | **εμαυτ. υμιν*
14. *ϑαυμα*
16. *καγω μικρ. τι*
17. *κατ. κυρ. λαλ.*
18. **κατα σαρκα*
19. *εις πρ. υμας*
21. *ησϑενηκαμεν* | *λεγω* *om.
23. *υπερβ. εν φυλ. περισσ.*: **περισσ. εν φυλ. υπερβ.*
25. *εραβδισϑ.*
27. *εν κοπω*: **κοπω*
28. *επιστασις μοι* ([c]*μου*)
31. *κυρ. ημ. ιησ. χρι.*: *κυριου ιησου*
32. *τ. πολ. δαμασκ.*

XII.

1. *καυχ. δη*: *καυχ.* ([c]praem. *ει*:

sic) *δε* | *συμφερει μοι*: *συμφερον μεν* | *ελ. γαρ*: *ελ. δε.*
3. *χωρις*: *εκτος*
6. *ακ. τι*: **ακ.*
7. *διο ινα μη* | **σατανα* | *ινα μη υπεραιρ.* *om.
9. *δυν. μου*: *om. *μου* | **τελειται*
10. *εν αναγκ.*: **και αναγκ.* | *εν στεν.*: **και στεν.*
11. *καυχωμενος* deest
12. *υπομονη* ([c]add. *τε*) *σημ. τε* ([a]om.) *κ. τερ.*
13. **ησσωθητε*
14. *τριτον τουτο* | om. *υμων* pr.
15. *ει και*: **ει* | **αγαπω ησσον*
16. *ου κατεναρκησα υμων*
19. *παλιν*: **παλαι* | *κατεναντι* ([c]add. *του*) *θεου*
21. *ελθοντα με*: **ελθοντος μου* | *ταπ. με*

XIII.

1. [c]*ιδον τριτον* | **ινα επι στομ.* | *η τριων*
2. *γραφω* deest
4. *ει εσταυρ.*: **εσταυρ.* | *και γαρ ημεις* | *συν αυτω αλλα ζησομεν*
5. *η ουκ*: **ουκ* | *χρι. ιησους*
7. *ευχομεθα* | *ποιειτε*
9. **τουτο και*
10. *ο κυρ. εδωκ. μοι*
13. *αμην* *om.

Epigraphe: *προς κορινθιους β* (post additum *στιχων* $\overline{\chi\iota\beta}$)

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ.

I.

3. *πατρ. ημων και κυριου*
4. **περι*, [c]*υπερ* | **τ. αιων. του ενεστ.* | **κατα το*: **κατα*
8. *ευαγγελισηται* ([c]add. *υμιν*)
9. **προειρηκα*
10. *ει ετι*
11. *γνωρ. δε*: [a]*γνωρ. γαρ* ([c]*δε*)
12. *ουτε*: *ουδε*
18. *τρια ετη* | *πετρον*: **κηφαν*
21. **και κιλικιας*

II.

4. *καταδουλωσουσιν*
6. *θεος*: *ο θεος*
9. *ημεις*: [a]add. *μεν*
11. *πετρος*: *κηφας*
12. *ηλθον*: *ηλθεν*
13. **ιουδ. παντες*
14. *πετρω*: *κηφα* | *κ. ουχ* ([c]*ουχει*) *ιουδ. ζης* | *τι*: *πως*
16. *ειδοτ. δε* | *οτι εξ εργ. νομ. ου δικ.*
18. *συνιστανω*

III.

1. *τη αληθ. μη πειθεσθαι* desunt | *εν υμιν* desunt
7. **υιοι εισιν*
8. *τα εθνη δικαι.* | *ενευλογ.*
10. *οτι επικαταρ.* | **εμμ. πασιν*
12. *ανθρωπος* deest
14. *εν ιησ. χριστ.*
16. *ερρεθησαν*
17. *εις χριστον* desunt | *τετρ. κ. τρ. ετ.*
21. *οντ. αν* et *ην*: *οντ.* et *ην αν*

23. *συνκλιομενοι*
28. *αρρεν* | *απαντες* | *εις εστε εν χριστω*: * *εστε εν* (punctis improbatum) *χριστου*
29. *και κατ*: *κατα*

IV.

3. *ημεθα δεδουλ.*
6. *υμων*: *ημων*
7. *θε. δια χρ.*: * *δια θεου*
8. *μη φυσει*: *φυσ. μη*
9. *δουλευσαι*
14. *πειρ. μου τον*: *πειρ. υμων* (c *π. τον*)
15. *τις ουν ην*: *που ουν* | *αν εδωκ.*: * *εδωκ.*
17. *εκκλ. υμας*
18. *το ζηλουσθαι*: *ζηλουσθε*
19. * *τεκνα* | * *μεχρις*
23. *δι επαγγελ.*
24. *αι δυο*: c om. *αι*
25. *αγαρ* deest | *εστιν*: *εστιν ον* (sic) | *δουλ. γαρ*
26. *ητ. εστ. μητ. παντ. ημων*: * *μητ. ημ.*
28. * *ισακ*
30. *κληρονομησει* | * *μετα* (a suppl. *τ. υι.*) *της ελευθ.*
31. *αρα*: *διο*

V.

1. *τη ελ. ουν η χρ. ημ. ηλ.*: *τη ελ. ημ. χριστ.* (c *χρ. ημ.*) *ηλ.* | *στηκ. ουν*
2. *παυλος* * om.
3. *οτι οφειλ.*: * om. *οτι*
4. *απο χριστου*
5. * *εκδεχομεθα*
7. *τη αληθ.*: * om. *τη*
14. *πεπληρωται* | *ως σεαυτον*
17. *ταυτ. γαρ* (c *δε*) *αντικ. αλληλ.* | *α εαν*
18. *ουκ*: c *ουκετι*
19. *μοιχεια* * om.
21. *φονοι* deest | * *καθως ειπον*
22. *πραυτης*
24. *του κυρ.* (a vel ipse * notavit) *χρι. ιησου*

VI.

1. *πραυτητος*
2. * *βαστασετε*
3. *φρεναπ. εαυτ.*
9. *εγκακωμεν* | *θερισωμεν*
10. *εχωμεν*
12. *μονον ινα τ. στ. τ. χρ. μη*
14. *τω κοσμω*: om. *τω*
15. *εστιν*: c *ισχυει*
17. *ιησ. χριστου*
18. *κυρ. ημων*: om. *ημ.*

Epigraphe: *προς γαλατας* (post additum *στιχ. τιβ*)

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ.

I.

1. *αγιοις*: c add. *πασιν* | *εν εφεσω* * om. (suppl. c)
3. * *του κυρ. και σωτηρος ημ. ιησ. χρ.* | *ευλογ. ημας*: * *ευλογ.*
6. *εν η*: * *ης*
7. * *εσχομεν* | * *το πλουτος*
10. * *τα επι τοις ουρ.*
12 et 14. *επαινον δοξης*
15. * om. *την αγαπην*
16. *μνει. υμων*: om. *υμ.*
18. *διανοιας*: *καρδιας* | *και τις*: * *τις* | *τ. κληρ. τ. δοξ.*

20. *κ. εκαθισεν*: *κ. καθισας αυτον*
23. *τα παντα*

II.

1. *αμαρτ. υμων*
3. *ημεν*: *ημεθα*
4. *εν ελεει*: *om. *εν*
7. *ινα ενδειξ.* usq. *εν χρ. ιησου* *om., suppl.[a] (sed habet *το υπερβαλλον πλουτος*)
8. *δια πιστεως*
10. *αυτου*: **θεου*
11. **ποτε υμεις*
12. *εν τ. καιρω*: om. *εν*
13. *εγενηθ. εγγυς*
15. *εαυτω*: **αυτω*
17. *κ. ειρηνην τοις εγγυς*
18. [a]*εσχομεν*
20. *αυτ. ιησ. χρι.*: *του χρι.* ([a]*αυτ. χρ. ιησ.*)
21. *om. *η* ante *οικοδ.*

III.

1. *χρ. ιησου*: *om. *ιησ.*
3. *εγνωρισθη*
5. *εν ετεραις*: om. *εν*
6. *αυτου εν τω χρ.*: *εν χρι. ιησου*
7. *εγενομην*: *εγενηθην* | *της δοθεισης*
8. *των αγιων*: om. *των* | *εν τ. εθν.*: om. *εν* | **το ανεξ. πλουτος*
9. *om. *παντας* | *κοινωνια*: *οικονομια* | *εν τ. θεω*: *om. *εν* | *δια ιησ. χριστ.* desunt
11. *εν*: [a]add. *τω*, [c]rursus del.
12. *την προσαγ.*: *om. *την*
13. *εγκακειν*
14. *τ. κυρ. ημ. ιησ. χρ.* *om.
16. *δωη*: *δω* | *το πλουτος*
21. *και εν χρι. ιησ.*

IV.

1. *εν κυριω*: *εν χριστω*
2. *πραυτητος*
6. *εν πασ. υμιν*: om. *υμ.*
8. *και εδωκεν*: **εδωκ.*
9. *πρωτον* *om.
15. *ο χριστος*: *om. *ο*
16. *εαυτου*: *αυτου*
17. *om. *λοιπα*
18. *εσκοτωμενοι*
24. **εν οσιοτ. κ. δικαιοσ.*
25. **εκαστ. αληθειαν* | *προς τον* ([a]*μετα του*) *πλησιον*
26. **επι παροργισμω*
27. *μητε*: *μηδε*
28. *τ. ιδιαις* ([c]om.) *χερσ. το αγαθον* | **εχηται*

V.

2. **ηγαπ. υμας* | *θυσ. κ. προσφ.*
3. *ακαθ. πασα*
4. *και μωρολ.*: **η μωρολ.* | *α ουκ ανηκεν*
5. *εστε*: *ιστε* | *ο εστιν*
6. *δια ταυτ. γαρ*: *om. *γαρ*
9. *πνευματος*: *φωτος*
14. *εγειρε*
15. *πως ακριβως*: *ακριβ. πως*, [c]*αδελφοι πως ακριβ.*
17. *συνιετε* | *θελημα*: **φρονημα*
19. *εν τη καρδ.*: *τη καρδ.*, [c]*εν ταις καρδιαις*
20. *τ. κυρ. ημ.*: om. *ημ.*
21. *θεου*: *χριστου*

22. *υποτασσεσϑωσαν*
23. *ο ανηρ*: om. *ο* | *και αυτ. εστ. σωτηρ*: * *αυτος ο σωτ.*
24. *ωσπερ*: *ως* | *ιδιοις* deest
25. *εαυτων* deest
27. *αυτην εαυτω*: * *αυτος αυτω* ([c] *εαυτω*)
28. *σωματα*: * *τεκνα*
29. *εαυτ. σαρκα*: * *σαρκ. αυτου* | *κυριος*: *χριστος*
30. *εκ τ. σαρκ.* usque *αυτου* * om. (suppl.[c])
31. *πατερα αυτου*: * *πατερα* | *πρ. την γυν. αυτου*: *τη γυναικι* ([a] add. *αυτου*), [c] *πρ. τ. γυν. αυτ.*
33. *εκαστος*: [c] *ινα εκαστος*

VI.

5. *τ. κατ. σαρκ. κυρ.* | *της καρδ.*: om. *της*
7. *τω κυριω*: *ως τω κυρ.*
8. *οτι ο εαν τι*: * *ο τι εαν* | *ποιησ. εκαστ.* | * *κομισεται*
9. *κ. υμων αυτων*: *κ. εαυτων κ. υμων* ([c] *κ. υμ. κ. εαυτ.*) | *εν ουρανω*
10. *το λοιπον αδελφ. μου*: * *του λοιπου* | * *εν τω κυριω*
12. *του αιωνος* om.
16. *επι πασιν*: *εν πασιν*
18. *εις αυτ. τουτο*: om. *τουτο*
19. * *δοϑη μοι* ([c] *μοι δοϑη*)
20. *παρρησ. εν αυτ.*
21. *και υμ. ιδητε* | *γνωρ. υμιν* | *διακονος* * om.
24. *αμην* * om.

Epigraphe: *προς εφεσιους* (post additur *στιχων* $\overline{\tau\iota\beta}$)

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ.

I.

1. *ιησ. χρ.*: *χρ. ιησ.*
4. * *τη δεησει*
5. *απο της πρωτης*
6. *αχρι*
7. *εν τη απολογ.*
8. *εστιν ο ϑε.*: * om. *εστ.* | *ιησ. χρ.*: *χρ. ιησ.*
10. *δοκ. υμας*: * om. *υμ.*
13. * *εν τω χρι. γεγονεναι*
14. *τ. λογ. του ϑεου*
15. *και δια*: [c] om. *και*
16 sq. Haec mutato ordine scripta sunt ut in *AB* etc. | *οι δε εξ αγαπ.*: *οι μεν εξ αγαπ.* | *οι μεν εξ εριϑ.*: *οι δε εξ εριϑ.* | *επιφερειν*: *εγειρειν*
18. *πλην οτι*
23. *συνεχ. γαρ*: *συνεχ. δε* | *πολλ. γαρ*: * om. *γαρ*
24. *εν τη σαρκι*: * om. *εν*
25. *συμπαραμ.*: *παραμενω* | * *πιστ. υμων*
27. *του χριστου* * om. | * *ακουω*
28. *ητις εστιν αυτοις ενδ.* | *υμιν*: *υμων*

II.

1. *ει τις σπλαγχν.*
2. *το εν*: * *το αυτο*
3. *η κενοδοξ.*: *μηδε κατα* ([c] om.) *κεν.*
4. *εκαστος* sec. loco: *εκαστοι* (cum sqq. conj.)
5. * *τουτο φρονειτε*
8. *του σταυρου*
9. *αυτ. το ονομα*
10. * *ιησ. χριστου*

12. *εν τη παρ.*: [c]om. *εν*
13. *ο θεος*: *θεος*
15. *αμωμα μεσον*
16. **εχοντ.* (*επεχ.*[a])
21. *τα ιησ. χριστ.*
23. *αφιδω*
24. [a]*αυτ. εγω ταχεως* | **ελευσ. προς υμας*
26. **ιδειν και αδημ.*
27. *θανατω*: [c]*θανατου* | *ηλεη. αυτον* | *επι λυπην*
29. *προσδεξασθαι*
30. *του χριστου*: *κυριου* | *παραβολευσαμ.* | *αναπληρωσει* | **πρ. εμε*

III.

1. *τα αυτα*: **ταυτα*
3. *θεω*: **θεου*
5. *βενιαμειν*
6. **ζηλος*
7. *αλλ* *om.
8. *και ηγ.*: *om. *και* | *σκυβ. ειναι*: *om. *ειναι*
9. **δικ. εμην*
10. *αναστασεως*: **γνωσεως* | **και κοινωνιαν παθηματ.* | **συνμορφιζομενος*
11. *την εκ νεκρων*
12. *ει και*: **ει* | *υπο του*: *υπο*
13. *ου*: *ουπω*
14. *εις το βραβ.*
15. *ουν* ([c]om.) *φρονουμεν*
16. *καν. το αυτο φρ.* *om. (suppl.[c])
21. *εις το γεν. αυτο* desunt | *εαυτω*: **αυτω*

IV.

3. *και*: *ναι* | *γνησ. συζυγε* ([c]*συνζ.*) | **και των συνεργ. μου κ. των λοιπων*
12. *οιδα και ταπ.*
13. *χριστω* *om.
18. *παρα επαφ.*: [a]*απο επαφ.*
19. **το πλουτος* | *εν δοξη*: **δοξη* ([a]*εν δο.*)
23. *του κυρ. ημων*: om. *ημ.* | **μετα του πνευματος υμων*

Epigraphe: *προς φιλιππησιους* (postea additur *στιχοι σ′*)

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ.

I.

1. *χριστου ιησου*
4. *εν χρ. ιησ.*: **εν κυριω ιησου* | *την αγ. ην εχετε*
6. *και εστι καρποφ.*: *εστιν καρποφ. και αυξανομενον*
7. *καθως και*: *καθως* | *υπ. υμων*: **υπ. ημων*
10. *υμας* *om.
11. *εις την επιγν.* ([c]praem. *εν*) *τη επιγνωσει*
12. *τω πατρι*: *τω θεω πατρι* | *ημας*: *υμας*
14. *δια τ. αιμ. αυτου* desunt
16. **τα παντα εν τ. ουρ. και επι τ. γης*
18. *om. *εκ*
22. *θανατου αυτου*
23. *τη κτισει*: *om. *τη* | *διακονος*: **κηρυξ και αποστολος*
24. *μου υπερ υμων*: **υμων*, [a]*υπερ υμ.* ([c]*μου υπ. υμ.*)
25. **εγω παυλος*
26. *νυν δε*

27. τουτου: *του
28. εν χρ. ιησου: * om. ιησ.

II.

1. περι: υπερ | *εορακαν (ᶜεορακασιν) | εν σαρκι * om.
2. συμβιβασθεντες | * παν πλουτος | θεου πατρος χρ. (ᶜκαι πατρ. του χρ.)
3. της γνωσ.: * om. της
4. τουτο δε: * om. δε | μη τις: * μηδεις
7. εν αυτω * om. | εν αυτη om. (ᶜεν αυτω)
8. εστ. υμας
10. της αρχης εκκλησιας (ᶜκαι εξουσιας)
11. των αμαρτιων * om.
12. ᶜβαπτισμω | εκ νεκρων
13. εν τοις: * τοις (ᵃεν τ.) | * συνεζ. υμας | χαρ. ημιν, ᶜχαρ. υμιν
14. * υπεν. ημων
17. του χρ.: ᶜ om. του
18. εν ταπειν.: * om. εν (ᶜadd.) | α μη εωρακεν: α (ᶜadd. μη) εορακ. | * σαρκ. αυτων
19. * αυξη
20. ει απ. ουν (ᵃει απ., ᶜει ουν απ.) συν χριστ.

III.

1. τω χριστω: * εν χρ. | ο χρ. εστιν: * om. εστ.
4. ημων: υμων
5. τ. μελ. υμ.: * om. υμ.
7. εν αυτοις: εν τουτοις
8. και υμεις * om.
10. * επενδυσαμενοι
11. τα παντα: * om. τα
12. οικτιρμον | πραυτητα
13. χριστος: * θεος
14. ητις: * ος
15. θεου: * του χριστου
16. χριστου: * κυριου | και υμν. και ωδ.: υμν. ωδ. | ᶜεν τη χαριτι | εν ταις καρδιαις | κυριω: θεω
17. ᶜτου κυριου | ιησ. χριστου | και πατρι: om. και
18. ιδιοις deest
19. ᶜτας εαυτων γυν.
20. τω κυρ.: εν κυρ.
21. ερεθιζ.: παροργιζετε
22. θεον: * κυριον
23. και παν ο τι εαν: ο (ᶜπαν ο) εαν
24. ᶜλημψεσθε | τω γαρ: om. γαρ
25. ο δε: ο γαρ | ᶜκομισεται

IV.

1. * ουρανω
2. εν αυτη εν ευχ.: * om. εν αυτ.
7. * τα δε κατ | και συνδουλ. * om.
8. γνω: * γνω τε
9. ᶜγνωρισουσιν
12. χρι. ιησου | * σταθητε | πεπληροφορημενοι
13. ζηλ. πολ.: πολυν πονον
15. αυτου: αυτων
18. αμην * om.
Epigraphe: προς κολασσαεις (post additur στιχων τ)

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α.

I.

2. *μνει. υμων*: *om. *υμ.*
4. *υπο του θεου*
5. *εναγγ. του θεου ημων* | *εν πληρ.* et *εν υμ.*: *εν* bis om.
7. *εν τη αχαια*
8. *υμων γαρ*: *om. *γαρ* (suppl.[a]) | *κυριου*: **θεου* | *και εν τη αχεια* | om. *και* post *αλλα* | *εχειν ημας*
9. *εσχομεν*
10. *εκ των νεκρων* | *εκ της οργης*

II.

2. *αλλα και*: *αλλα*
3. *ουτε*: *ουδε*
4. *τω θεω*: *om. *τω*
5. *εν προφασει*: [c]om. *εν*
7. *ηπιοι*: **νηπιοι*
8. *ομειρομενοι* | *εγενηθητε*
9. *νυκτ. γαρ*: om. *γαρ* | *εις υμας*: **υμιν*
11. *υμας* deest
12. *μαρτυρομενοι* | *περιπατειν* | *καλεσαντος*
13. *και δια τουτο* | *αληθως* *om. ([a]post *καθως*)
14. *ταυτα*: *τα αυτα*
15. *ιδιους* deest
18. *διοτι*
19. *η ουχι*: *om. *η* | om. *χριστου*
20. *η χαρα*: *om. *η*

III.

1. *ηυδοκησαμεν*
2. *και συνεργ. ημων* om. | *παρακαλ. υπερ της*
3. *τω*: *το*
6. *τ. υμων πιστ. κ. τ. αγ. υμων*
7. *τ. αναγκ. κ. θλιψ.*
8. *στηκητε*: [c]*στηκετε*
9. *θεω*: **κυριω* | *θεου*: **κυριου*
11. 13. *ιησ. χρ.* bis: *ιησ.* bis
13. **αυτου αμην*

IV.

1. *το λοιπον*: om. *το* | *εν τω κυριω* | *θεω καθως και περιπατειτε*
2. *δεδωκαμεν*
3. *απο της*: [c]*απο πασης*
4. **εν τιμη*
6. *ο κυριος*: **κυριος*
8. **διδοντα* | *εις υμας*
9. *εχετε*: [c]*εχομεν*
10. *αδελφ. τους*: **αδελφ. υμων*
11. *ιδιαις* [c]om. | [c]*παρηγγ. υμιν*
13. *κοιμωμενων* | *καθως*: [c]*ως*
14. **επιστευομεν*

V.

1. *του* ([c]om.) *γραφεσθ. υμιν*
2. *η ημερα*: om. *η*
3. *οταν γαρ*: *οταν* ([c]*οταν δε*) | *επισταται*
5. *παντες γαρ*
6. *ως και οι*: **ως οι*
8. *και αγαπης* *om.
10. *υπερ*: **περι*
12. *προϊστανομενους*
13. **και ειρηνευετε* | *εν αυτοις*
15. **αποδοι* | *και εις*: *om. *και*
18. *θεου*: **του θεου*

21. *ᶜπαντα δε*
27. *om. *αγιοις*
Epigraphe: *προς θεσσαλονικεις α*

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β.

I.

1. *πατρι*: **και* (ᵃom.) *πατρι*
3. *παντ. υμων*: **παντ.*
4. *αυτους ημας* | *εγκαυχασθαι*
8. *θεον*: ᶜ*τον θεον*
10. *τοις πιστευσασιν*
12. *ιησ. χρ.*: om. *χρ.*

II.

2. *μηδε θροεισθ.* | *χριστου*: *κυριου*
3. *αμαρτιας*: *ανομιας*
4. *ως θεον* desunt
6. *εαυτον*: **αυτον*
8. *ο κυρ. ιησους αναλοι* (ᶜ*ανελοι*)
10. *της αδικ.*: *om. *της* | *εν τοις*: **τοις*
11. *πεμψει*: **πεμπει*
12. *απαντες* | *εν τη*: **τη*
13. *υπο του κυριου* | *ειλατο* | *υμας*: **ημας*
14. *εις ο και*
16. *και πατηρ*: *ο* (ᶜom.) *πατηρ*
17. *τας καρδ. υμων* | *στηριξ. εν π. εργω κ. λογω αγαθ.*

III.

3. **ο κυρ. εστιν*
4. *υμιν και ποιειτε*: *ποιειτε* (ᶜ*και ποι.*)
5. *την υπομονην*
6. *παρελαβοσαν* (ᶜ-*βον*)
8. *νυκτος κ. ημερας*
10. *τουτο* *om.
12. *δια του κυρ. ημων ιησ. χρ.*: **εν κυριω ιησ. χρ.*
13. *εγκακησητε*
14. *και μη συναναμιγνυσθε*: *μη συναναμιγνυσθαι*
18. *αμην* *om.
Epigraphe: *προς θεσσαλονικεις* (sic; post additur *στιχων ρπ*)

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α.

I.

1. *χριστου ιησου* | *επιταγην*: *επαγγελιαν*
2. *πατρ. ημων*: **πατρ.*
4. *εκζητησεις* | *οικονομιαν*
9. *πατρολ. κ. μητρολ.*
12. *και χαριν*: om. *και* | *ενδυναμωσαντι με*: **ενδυναμουντι*
13. *τον προτερον*: *το προτ.*
15. *εις τον*: *εις*
16. *απασαν*
17. *σοφω* *om.
18. **στρατευση*

II.

3. *τουτο γαρ*: **τουτο*
6. *το μαρτ.*: **και μαρτ.*
7. *εν χριστω* ᶜom. | *πιστει*: *γνωσει*
8. ᶜ*διαλογισμων*
9. *ωσαυτως* (ᶜadd. *και*) *τας* | *κοσμιω*: ᶜ*κοσμιως* | *και χρυσω*
12. *διδασκ. δε γυναικ.*
14. **εξαπατηθ.*

III.

2. *νηφαλιον*, ᶜ*νηφαλαιον*

3. *μη αισχροκ.* desunt
4. *προϊστανομενον*
7. *αυτον* deest
8. *σεμνους* *om.
9. **και καθαρας συνειδησεως*
11. *νηφαλιους*
16. *θεος*: *ος*, ^c (i. e. corr. saec. 12.) substituit *θεος*

IV.

2. *κεκαυστηριασμ.*
6. *χρι. ιησ.*
8. *προς ολιγον*: **ολιγον*
9. *πασης* *om.
10. *και κοπ.*: om. *και* | *ονειδιζομ.*: **αγωνιζομ.*
12. *εν πνευματι* desunt
14. **πρεσβυτερον*
15. *εν πασιν*: om. *εν*
16. *ακ. σου*: **ακ.*

V.

1. *ως πατερα* *om.
4. *καλον και* desunt
5. *επι τον θεον*: **επι κυριον*
7. *και*: ^c om.
8. *των οικ.*: om. *των* | **προνοειται*
16. *πιστος η* desunt | *επαρκεισθω*
18. **της τροφης αυτου*
21. *κυρ. ιησ. χρι.*: *χρι. ιησ.*
23. *στομ. σου*: om. *σου*
25. *τα εργα τα καλα προδ.* (omisso *εστι*)

VI.

2. *οτι αδελφ. εισιν* *om.
3. *προσερχεται*: **προσεχεται*
5. *διαπαρατριβαι* | *αφιστ. απο τ. τοιουτων* desunt
7. *δηλον* *om.
10. *πολλαις*: **ποικιλαις*
11. *του θεου*: *θεου* | *ευσεβειαν* *om. | *πραοτητα*: *πραυπαθιαν* (^c *πραυτητα*)
12. *και εκλ.*: om. *και*
13. *παρ. σοι*: **παρ.* | *του θεου*: om. *του* | *χρι. ιησου*: *ιησ. χρι.*
14. *ιησ. χριστου*: *χρ. ιησ.*
16. *το κρατος*
17. *αιωνι*: **καιρω* | *υψηλα φρονειν* | *εν τω θε. τω ζωντι*: *επι θεω* | *παντα πλουσιως*
19. *αιωνιου*: *οντως*
20. *παραθηκην*
21. *μετα σου*: *μεθ υμων* | *αμην* *om.

Epigraphe: *προς τιμοθεον α* (post additur *στιχ. σν*)

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β.

I.

1. *ιησ. χριστου*: *χρ. ιησ.* | *κ. επαγγελιας*
2. *χρ. ιησ.*: **κυριου ιησ. χρ.*
5. **λαβων* | *ευνικη*
6. *χαρισμα*: **θελημα*
8. *om. *ημων*
10. *ιησ. χρ.*: **χρ. ιησ.*
11. *εθνων* *om.
12. *και ταυτα*: **ταυτα*
15. *φυγελος*
16. ^c *επαισχυνθη*
17. *σπουδαιως*

II.

3. *συ ουν κακοπαθ.*: *συγκακοπαθησον* | *χρι. ιησ.*
6. *πρωτον*: **προτερον*
7. **ο λεγω* | *δωσει*
12. **αρνησομεθα*
13. *αρνησ. γαρ* ([c]del. *γαρ*)
14. *κυριου*: *θεου* | *εις ουδεν*: **επ ουδεν*
18. *την αναστασιν*: om. *την* | *την πιστ. την* ([c]om.) *τινων*
19. *του θεου*: **του κυριου* | **παντας τ. οντας* | *ονομ. κυριου*
21. *και ευχρ.*: *om. *και*
24. *εν πραυτητι*
25. **δωη*

III.

2. *οι ανθρ.*: *ανθρ.*
3. *αστοργοι* deest
6. *αιχμαλωτιζοντες γυναικαρ.*
10. *παρηκολουθησας*
12. *ζην ευσεβ.*
14. *τινος*: *τινων*
15. *τα ιερα*: *ιερα*
16. *ελεγχον*: *ελεγμον*

IV.

1. *ουν εγω* desunt | *του κυρ. ιησ. χρ.*: *χρ. ιησ.* | *κατα*: *και*
2. **παρακ. επιτιμ.*
3. *τας ιδι. επιθυμ.*
5. *κακοπαθησον* *om.
6. *της αναλυσ. μου*
7. *τον καλ. αγωνα*
10. *γαλατιαν*: *γαλλιαν*
11. *αγε*
14. *αποδωη*: *αποδωσει* | *εργ. αυτου*: *om. *αυτ.*
15. **αντεστη*
16. *συμπαρεγ.*: **παρεγεν.*
17. *ακουσωσιν* | *ερυσθην*
18. *και ρυσεται*: *ρυσετ.*
21. *παντες* *om.
22. *ιησ. χρ.* *om. | *αμην* *om.

Epigraphe: *προς τιμοθεον* (sic; post add. *στιχων ρπ*)

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ.

I.

4. *χαρ. ελεος ειρ.*: *χαρ. και ειρ.* | *κυρ. ιησ. χρ.*: *χρ. ιησ.*
5. *κατελιπον*: **απελιπ.*
10. *και ανυπ.*: om. *και* | *εκ της περιτομ.*
12. **ειπεν δε*
13. *εν τη πιστει*: *om. *εν*
15. *παντ. μεν*: *om. *μεν* | *μεμιαμμενοι*
16. *και προς*: *προς* | *αγαθον* *om.

II.

3. **μηδε οινω*
4. **σωφρονιζουσι*
5. **οικουργους*
7. **τυπ. παρεχ.* | **αφθοριαν* | om. *αφθαρσιαν* (quod add. Steph., non item Elz.)
8. *λεγ. περ. ημων*
10. *αλλα πιστ. πασαν*: *αλλα πασ.* ([c]suppl. h. l. *πιστ.*) | *την του σωτηρος ημ.*
11. *η σωτηριος*: *σωτηρος* ([c]-*ριος*)
13. *ιησ. χρ.*: **χρ. ιησ.*
14. *εαυτον*: **αυτον*

III.

1. *και εξουσιαις*: om. *και*
2. *ενδεικνυμενους πραοτητα*: *ενδεικνυσθαι σπουδην* (c *-νυμενους πραοτη*) *τα* (sic, confusis duabus lectionib.)
3. * *εν επιθυμιαις*
5. *α εποιησαμεν* | *κατα το αυτ. ελεος*
7. * *γενηθωμεν*
8. *τω θε.* et *τα καλα*: *θε.* et *καλ.*
9. *ερεις*: * *εριν*
13. *απολλων*
15. *αμην* * om.

Epigraphe: *προς τιτον* (post add. *στιχων ϙς*)

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ.

2. *τη αγαπητη*: *τη αδελφη*
3. *πατρ. ημων*: * om. *ημ.*
6. *κοινωνια*: c *διακονια* | *εις χρ. ιησ.*: * *εις χρ.*
7. *εχομ. πολλ. και παρακλ.*: *πολλ. εσχον*
9. *ιησ. χρ.*: *χρ. ιησ.*
10. *δεσμ. μου*: * *δεσμ.*
11. *σοι*: *και σοι*
12. *συ δε*: * *σοι* | *προσλαβου* * om.
13. *ηβουλομην* | *μοι διακονη*
16. *αδελφον* * om.
18. *ελλογα*
20. *κυριω*: *χριστω*
21. *υπερ α λεγω*
23. *ασπαζεται*
25. *του κυρ. ημων*: *του κυρ.*

Epigraphe: *προς φιλημονα* (post add. *στιχων* sine numero)

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ.

I.

1. *επ εσχατου*
2. *εποι. τ. αιωνας*
3. *δι εαυτου* desunt | *τ. αμαρτ.* (c add. *υμων*) *ποιησαμενος*
5. *αυτω* suppl.[a]
8. *και η ραβδ.* (a suppl. *της ευθυτητος ραβδος*) | *βασ. σου*: *βασ. αυτου*
9. *ανομιαν*: *αδικιαν*
12. *ελιξεις αυτους*: *αλλαξεις* (c *ειλιξεις*) *αυτ. ως ιματιον*

II.

1. *περ. δει προσεχ. ημ.* | *παραρυωμεν*
8. *εν τω γαρ*
14. *αιμ. κ. σαρκ.*
18. *πειρασθεις* * om.

III.

1. *χρ. ιησ.*: *ιησουν*
3. *ουτος δοξης*
4. *ο δε παντα*
6. *εανπερ*: * *εαν*
8. *παραπικρασμω*: *πιρασμω*
9. *επειρ. με*: * om. *με* | *εδοκιμ. με*: * *εν δοκιμασια*
10. *εκεινη*: *ταυτη*
14. *του χρι. γεγοναμ.*

IV.

2. *συνκεκερασμενος*
3. *εισερχ. ουν*
6. *απειθειαν*: * *απιστιαν*

7. * *οριζ. τινα* | *προειρηται*
9. *αρα* usque *θεου* suppl. [a]
11. *τις* suppl. [c]
12. *ψυχης τε*: *ψυχης* (et quidem ipse * suppl.)
15. *πεπειρασμενον*
16. *ελεος*

V.

3. *δι αυτην* | *περι αμαρτ.*
4. *ο καλουμενος*: om. *ο* | *καθωσπερ* | *ο ααρων*: om. *ο*
9. *εγεν. πασιν τοις υπακ. αυτ.*
12. *και ου*: * *ου*

VI.

7. *ερχομ. πολλακ.*
9. *αγαπητοι*: * *αδελφοι* | *κρεισσονα*
10. *του κοπου* desunt
14. *η μεν*: *ει μην*
16. *ανθρ. γαρ*
18. * *τον θεον*

VII.

1. *ος συναντ.* | *του υψιστ.*
2. *εμερ. απο παντ.*
6. *τον αβρ.*: * om. *τον*
9. *δι αβρ.* | [c] *λευεις* (* *λευει*)
10. *ο μελχ.*: om. *ο*
11. *επ αυτης νενομοθετηται*
14. *περι ιερεων μωυσ. ουδ.* ([c] *ουδ. μωυσ.*) *ελαλ.*
16. *σαρκινης*
17. *μαρτυρειται*
21. *εις τ. αιων.* usq. *μελχισεδεκ* * om.
22. * *κατα τοσουτο και κρειττονος*
27. *προσενεγκας*

VIII.

2. *και ουκ*: *ουκ*
4. *μεν γαρ*: *μεν ουν* | *των ιερεων* desunt | * *κατα νομον*
5. *ποιησεις*
6. * *τετυχε* | *εστι διαθ.* usq. *κρειττ.* suppl. [a], sed *διαθ. εστιν* scripsit
8. *αυτοις*: * *αυτους*
10. *καρδιας*: * *καρδιαν*
11. *πλησιον*: *πολιτην* | *μικρου αυτων*: om. *αυτ.*
12. *και των ανομιων αυτων* * om.

IX.

1. om. *σκηνη*
3. [c] *τα αγ. των αγιων*
5. *χερουβιν* | *ουκ ενεστιν*
9. *καθ ον*: *καθ ην*
10. *και δικαιωμασι*: *δικαιωματα* ([c] praem. *και*)
13. *τραγ. κ. ταυρ.*
14. *αιωνιου*: [c] *αγιου*
17. *μηποτε*: * *μη τοτε*
19. [c] *κατα τον νομον* | *και των τραγ.* ([c] om. *κ. τ. τρ.*) | *ραντ.* Item v. 21.
24. *χειροπ. εισηλθ. αγι. χριστ.*
25. *αγια*: [c] add. *των αγιων*
26. *νυνι* | *της αμαρτιας*
28. *και ο χριστος*

X.

1. *θυσιαις αυτων* | *δυνανται*
2. *ουκ αν* | *κεκαθαρισμενους*
4. *τραγ. κ ταυρ.*
7. *ηκω* suppl. [a]
8. * *θυσιας κ. προσφορας* | *κατα νομον*

9. ο θεος *om.
10. εσμεν δια | του ιησ. χρ.: om. του
11. *λειτουργ. καθ ημερ.
12. αυτος: ουτος
15. ειρηκεναι
16. επι την διανοιαν
17. *μνησθησομαι
18. τουτων *om.
22. *ρεραντισμενοι | λελουσμενοι
23. *ελπιδ. ημων
25. εαυτων: *αυτων | οσω: *οσον
26. επιγνωσιαν
30. λεγ. κυριος *om. | κριν. κυριος
32. ημερας: *αμαρτιας ([a]ημερ.) υμων ([c]om. υμ.)
34. εχ. εαυτους κρισσονα | εν ουρανοις *om.
35. μεγ. μισθαπ.
36. *χρ. εχετ.
37. *χρονισει
38. δικαιος μου

XI.

3. το βλεπομενον
4. του θεου: *τω θεω | λαλει
5. ηυρισκετο | *οτι ([a]διοτι) μετετεθηκεν ([c]μετεθ.) | μεταθεσε αυτου: *om. αυτ.
6. τω θεω: *om. τω
8. *εις τοπον | λαμβ. εις κληρ.: *κληρ. λαμβ.
9. εις γην | συνκληρ. τ. επαγγ. αυτης ([a]της αυτ. επαγγ., [c]τ. επαγγ. της αυτης)
11. ετεκεν *om.
12. ως η αμμος
13. λαβοντες: *κομισαμενοι | κ. πεισθεντες desunt
15. *μνημονευουσιν | *εξεβησαν
17 sq. ισακ bis. Ita plerumque, sed non ubique
29. ξηρας γης
30. επεσαν
31. *η επιλεγομενη πορνη
32. γαρ με: με γαρ | βαρακ τε και: om. τε και | και ιεφθ.: om. και
33. *ηργασαντο
34. μαχαιρης. Item v. 37. | *εδυναμωθησαν
35. γυναικες: *γυναικας
37. επειρασθ. επρισθησαν
38. επι ερημιαις

XII.

1. τοσουτον: *τηλικουτον
2. του θεου desunt
3. εις αυτον: εις εαυτους ([c]αυτους)
7. ει παιδ.: εις παιδ. | *om. εστιν
8. κ. ουχ υι. εστε
9. ου πολυ ([c]add. δε)
10. εις το *om.
11. *πασ. μεν παιδ.
13. *ποιειτε
15. οι πολλοι
16. αυτου: *εαυτου
18. ορει deest | σκοτω: *ζοφω
19. μη προστεθην.: *om. μη
20. η βολ. κατατοξ. desunt
21. εκφοβ. ειμι: *om. ειμι | εκτρομος

23. *δικαιων τετελειωμενων*: **τελιων δεδικαιωμενοις*
25. **εξεφυγ. επι* | **τον χρηματιζ.* | *πολν*
26. *σεισω*
27. *την των σαλ. μεταθεσιν*
28. *εχομεν* et *λατρευομεν* | *αιδ. κ. ευλαβ.*: *ευλαβ. κ. δεους*

XIII.

2. **την φιλοξενιαν*
4. *πορν. γαρ*
6. *και ου*: **ου*
8. *εχθες*
9. *παραφερεσθε* | **περιπατουντες*
15. *δι αυτ. ουν*: *om. *ουν*
17. *υπεικετε*: [c]add. *αυτοις*
21. om. *εργω* | *ποιων*: *praem. *αυτω* | *εν ημιν*
22. *και γαρ*: *om. *γαρ*
23. **αδελφ. ημων*
25. *αμην* *om.

Epigraphe: *προς εβραιους* (post add. *στιχοι ψν*)

(*ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΑΚΩΒΟΥ*: ita certe subscriptum; inscriptio deest)

I.

7. *τι* om.
12. *ο κυριος* om.
13. *υπο θεου*
17. *ενι*: *εστιν* | **αποσκιασματος* (ut etiam *B*)
18. *αυτον*: *[c]εαυτον*
19. *ωστε*: *ιστω* (*[c]ιστε*) | *εστω*: *εστω δε*
20. *ουκ εργαζεται*
25. *ουτος* prius om.
26. *εν υμιν* om.
27. *[c]τω θεω*

II.

2. **εις συναγωγην*
3. om. *αυτω*
4. *και ου*: *ου*
5. *τον κοσμ. τουτου*: *τω κοσμω* | *βασιλειας*: **επαγγελιας*
6. *υμων*: **υμας*
10. *τηρηση πταιση*
11. *μοιχευσεις* | *μοιχευεις φονευεις*
13. *ανελεος* | *και κατακ.*: om. *και*
15. *εαν δε*: om *δε* | *ωσι* deest
17. *εχη εργα*
18. *εκ των εργ. σου*: *χωρις των εργ.* | *σοι δειξω* | *πιστ. μου*: om. *μου*
19. *εις εστ. ο θε.*
22. **συνεργει*
24. *τοινυν* deest
26. *χωρις των*: om. *των*

III.

2. *δυναμενος*
3. *ιδε*: **ειδε γαρ* | *εις το πειθ.*
4. *ανεμ. σκληρ.* | *οπου αν*: *οπου* | *βουλεται*
5. *ολιγον*: *ηλικον*
6. *και η γλ.*: *om. *και* | *ουτως* deest | *η σπιλ.*: **και σπιλ.* | *γενεσ. ημων*
8. *δαμ. ανθρ.* | *ακαταστατον*
9. *θεον*: *κυριον*
12. *ουτως ουδε αλυκον γλυκυ ποι. υδ.*
14. *εν ταις καρδιαις* | *της* (*[c]κατα της*) *αληθ. κ. ψευδεσθ.*

16. *εκει και*
17. *και ανυποκρ.*: om. *και*
18. *δε δικαιοσυνης*

IV.

1. *κ. ποθεν μαχαι*
2. *και ουκ εχετε δια*
3. **καταδαπανησητε*
4. *μοιχοι και* *om. | *κοσμ. τουτου* | *εστιν τω θεω* | *ος αν*: **εαν* | *εχθρος*: **εχθρα*
5. *κατωκισεν*
7. *αντιστ. δε*
9. *και κλαυσ.*: om. *και*
10. *ταπειν. ουν* | *του κυρ.*: om. *του*
11. *η κρινων*
12. *νομοθ. και κριτης* | *συ δε* | *ο κρινων τ. πλησιον*
13. *σημ. η αυρ.* | *πορευσομεθα* | *ποιησωμεν* | *ενα* deest | *εμπορευσομεθ. κ. κερδησομεν*
14. *ποια γαρ*: *om. *γαρ* | *ατμ. γαρ εστ.* desunt | *επειτα και αφ.*
15. *ζησομεν*
16. *κατακαυχασθ.* | *απασα*

V.

1. *επερχ. υμιν*
3. *σαρκ. υμων*: [c]add. *ο ιος*
4. *αφυστερημενος*
5. *ως εν*: *om. *ως*
7. *υετον πρωϊμον*: *καρπον τον* ([c]om. *τον*) *προϊμον*
8. *μακροθ. ουν*
9. *κριθητε* | *ο κριτης*
10. *λαβ. αδελφ. μ. της καλοκαγαθιας* | *μακροθυμιας*: [c]add. *εχεται* | *εν ονοματι*
11. *υπομειναντας*
12. **πρ. παντ. ουν* | **ητω δε ο λογος*
16. *εξομολ. ουν* | *τας αμαρτιας*
18. *εδωκ. τον υετον*
19. *αδελφ. μου* | *απο της οδου της αληθειας*
20. *ψυχ. αυτου*

Epigraphe: *επιστολη ιακωβου*

ΠΕΤΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α.

I.

1. *εκλ. και παρεπ.* | *ασιας* *om.
3. *αναγενν. ημας*
4. *αμαρ. κ. αμιαντ.* | *εις υμας* | *εν ουρανω*
6. *δεον εστιν*: **δεον* | **λυπηθεντας*
7. *πολυτιμοτερον* | *δοξ. κ. τιμ.*
8. *ειδοτες*: *ιδοντες*
10. *εξηραυνησαν*
11. *εραυνωντες*
12. *υμιν δε διηκ.*
16. *διο γεγρ.* | *εσεσθε διοτι* | *ειμι* deest
17. **αναστρεφομενοι*
20. **ανεγνωσμενου* | *εσχατου του χρονου* ([c]*των χρονων*)
21. **εγειροντα*
22. *δια πνευματος* desunt | [c]*εκ καρδ. αληθινης*
23. *σπορας*: *φθορας* (ut etiam *AC*) | *εις τον αιωνα* desunt
24. *ως* pr. loco: **ωσει* ([c]om.) | *δοξ. ανθρωπου*: *η δοξ. αυτου*, [c]*δοξ. αυτης* | *ανθ. αυτου*: om. *αυτ.*

II.

1. *πασαν καταλαλιαν
2. αυξηθ. εις σωτηριαν
3. ειπερ: *ει
5. εποικοδομεισθε | πνευματικος: πνευματος (cπνευματικ.) εις | om. πνευματικας | τω θεω: *om. τω
6. διοτι περιεχ. εν γραφη | *επ αυτον
7. υμιν: *ημιν | απιστουσιν δε | λιθον: cλιθος
8. cοι και προσκ.
12. εποπτευοντες | *δοξασουτρεμουσιν (sic, mixtis duabus lectionibus)
13. ουν deest | *om. ανθρωπινη
15. *φιμοιν
16. θε. δουλ.
18. εν παντι φοβω υποτ. | δεσποτ. υμων
20. cκολαζομενοι υπομενετε
21. ο χριστος απεθανεν υπερ υμ. υμιν
22. ηυρεθη
23. *ελοιδορει
24. εν τω σωμ.: *om. εν | μωλ. αυτου: com. αυτου
25. πλανωμενοι

III.

1. αι γυν.: *om. αι | κερδηθησονται
2. *εποπτευοντες
4. *εν αφθαρτ. | πραεως (cadd. και) ησυχ.
5. εκ. εαυτ. αι ελπ. επι τ. θε.
7. *συνομιλουντες | *om. κατα γνωσ. | *συνκληρονομους | ποικιλης χαριτος | ενκοπτεσθ.
8. φιλοφρονες: ταπινοφρονες
9. ειδοτες deest
10. χειλη αυτου: om. αυτ.
12. οι οφθ.: om. οι
13. μιμηται: ζηλωται
14. αλλ ει: cει δε | μακαρ. εστε
15. θεον: χριστον | ετοιμ. δε: om. δε | cαπαιτουντι
16. μετα: αλλα μετα | καταλαλουσιν | *εις χριστον
18. οτι και: οτι | *περι των αμ. | υπερ ημων απεθανεν | ινα ημας: *ινα | om. τω
20. απεξεδεχετο | ολιγοι
21. (cpraem. ο) και υμας νυν αντιτ.
22. του θεου: *om. του

IV.

1. παθοντος: *αποθανοντος | *υπερ υμων | εν σαρκι: om. εν | cαμαρτιαις
3. ημιν: υμιν (com.) | του βιου desunt | το βουλημα | κατειργασθαι | πορευομενους
4. *και βλασφημουσιν
6. cζησωσι
7. και νηψ.: *om. και | εις προσευχ.
8. παντ. δε: om. δε | η αγαπη: om. η
9. γογγυσμου
13. καθο
14. εν ονομ.: om. εν | δοξ. και της δυναμεως αυτου (com. αυτ.) | cεπαναπεπαυται |

κατ. μεν usq. *δοξαζεται* desunt
15. *αλλοτριεπισκοπος*
16. *μερει*: *ονοματι*
17. *ο καιρ.*: om. *ο* | **αφ υμων*
18. *και ο αμαρτωλ.*
19. *ως πιστω*: om. *ως* | *εαυτων*: *αυτων*

V.

1. *πρεσβ. ουν*
2. *επισκοπουντες* *om. | *εκουσ. κατα θεον*
5. **ομ. δε* | *τοις πρεσβ.* | *υποτασσομενοι* deest
6. *χειραν*
7. *επιρριψ.*: *επιριψαντες* | **περι ημων*
8. *om. *οτι* | *καταπιν* (ᶜ-*πιειν*)
9. *τω κοσμω*
10. *καλ. υμας* | om. *ιησου* | *καταρτ. υμας*: om. *υμ.*
12. **και ταυτην* | *στητε*
13. *βαβυλ. εκκλησια*

Epigraphe: *πετρου α*

ΠΕΤΡΟΥ Β.

I.

1. *εις δικαιοσυνην τ. κυριου* | | om. *ημων* post *σωτ.*
2. *ιησ. χριστου*
3. *τα παντα* | *πρ. τον θεον και* (ᶜom. *τ. θ. κ.*) *ζωην* | *ιδια δοξη κ. αρετη*
4. *τιμι. ημ. κ. μεγιστ.* | *φυσ. κοιν.* | *την εν τω κοσμ. επιθυμιαν*
5. *δε τουτο*
9. *αμαρτηματων*
10. *σπουδ. ινα δια των καλων εργων βεβ.*
11. *η εισοδος*: om. *η*
12. *διο μελλησω αει περι τουτ. υπομ. υμας*
12 sq. *καιπερ ειδ.* usq. *διεγειρ. υμας* suppl. ᶜ
13. *εν τη υπομονη*
15. *σπουδαζω*
17. *παρα του θεου*
18. *εκ του ουρανου*
19. *η ημερα*
21. *οι αγιοι*: om. *οι*

II.

1. *εν τ. λαω* ᶜom.
2. *απωλειαις*: *ασελγιαις* | *οδος*: ᶜ*δοξα*
3. ᶜ*ενπορευσ.* ex *εκπορ.*
4. *σειραις ζοφου*: *σιροις ζοφοις* (ᶜ*ζοφου*) | *τηρουμενους*: *κολαζομενους τηρειν*
9. **πειρασμων* | *αδικ. δε πεφυλακισμενους* (ᶜom. *πεφ.*) *εις*
10. *εν επιθυμιαις*
12. *ουτοι*: *αυτοι* | *γεγενημενα φυσικ.* | *αγνοουντες βλασφημουσιν* | **και φθαρησ.*, ᶜ*καταφθαρησ.*
13. *κομιουμενοι*: **αδικουμενοι* (ut *B*)
14. *μοιχαλιας* | *αμαρτιαις* | *πλεονεξιας*
15. *καταλειποντες ευθ.* | *βοσορ ος*: **βεωορσορ* (sic, mixtis duabus lect.)
16. *εν ανθρ.*: *om. *εν*

17. *νεφελαι*: *και ομιχλαι* | *εις αιωνα* desunt
18. om. *εν* ante *ασελγ.* | *τον οντ.* (ᶜ*τους ολιγως*) *αποφευγ.*
19. *τουτω και*: *om. *και*
20. *κυρ. ημων*
21. *κρεισσον* | *εις τα οπισω ανακαμψαι απο της*
22. *συμβ. δε*: *om. *δε*

III.

2. *απ. ημων*: *απ. υμων*
3. *γιγνωσκοντ.* | *εσχατων* | *εν εμπεγμονη εμπεκται*
5. **συνεστωτα*
7. *τω αυτου λογω*
8. *παρα κυριου*
9. *ο κυρ.*: om. *ο* | *εις ημας*: *δι υμας*
10. *εν νυκτι* deest | om. *οι* | *ουρ. μεν ρυζηδον* | *λυθησεται* | *κατακαησ.*: *ευρεθησεται*
11. *υμας*: **ημας*
12. *και σπευδοντας* *om.
13. *καιν. γην* | *τα επαγγελματα*
15. *δοθ. αυτ.*
16. *εν οις*: *εν αις*

Epigraphe: *πετρου β*

ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α.

I.

3. *ο ακηκ. κ. εωρ. και απαγγ. και υμ.*
4. *υμιν* et *υμων*: *ημεις* et *ημων*
5. *εστιν αυτη* | *η επαγγελια*: **η αγαπη της επαγγελιας*, ᶜ*η αγγελια*
7. om. *χριστου*
9. *ημιν τ. αμ. ημων*

II.

3. *τηρωμεν*: **φυλαξωμεν*
4. *λεγων οτι* | om. *εν τουτω* | *αληθ. του θεου*
7. *αδελφοι*: *αγαπητοι* | om. *απ αρχης*
8. *και εν αυτω*
9. *μισων*: add. *ψευστης εστιν και*
10. *ουκ εστ. εν αυτω*
13. *το πονηρον* | *γραφ. υμ.* tert. loco: *εγραψα υμ.*
18. *ο αντιχρ.*: om. *ο*
20. *παντα*: *παντες*
23. *εχει*: add. *ο ομολογων τον υιον και τον πατερα εχει*
24. *υμεις ο ακηκοατε απ αρχ.* | *εν τ. πατρι κ. εν τ. υιω*
26. *ταυτα δε*
27. *μεν. εν υμιν* | *το αυτου πνευμα* (ᶜ*χαρισμα*) | **αληθης* | *μενετε εν αυτω*
28. om. *και νυν τεκν. μεν. εν αυτ.* | *οταν*: *εαν* | ᶜ*σχωμεν* | *εν τ. παρ. αυτ. απ αυτου*
29. *οτι και*

III.

1. *κληθωμεν*: add. *και εσμεν* | *ημας*: **υμας*
2. *οιδαμ. δε*: om. *δε*
4. *εστ. και η ανομια*
5. *οιδαμεν* | *ουκ εστ. εν αυτω*
7. *την δικ.*: *om. *την*
11. *αγγελια*: *επαγγελια*

13. *μη: και μη | αδελφ. μου*: om. *μου*
14. *αδελφ. ημων | τον αδελφον* om.
15. *εν εαυτω*
16. *θειναι*
18. *τεκν. μου*: om. *μου | μηδε τη: και*
19. *γνωσομεθα*
20. *καταγιγνωσκ.*
21. *αγαπητοι: αδελφοι*
22. *αιτωμεθα | παρ: απ | τηρωμεν*
23. *πιστευωμεν*
24. *και εν τουτω*: *om. *και | εδωκ. ημιν*

IV.

2. **γινωσκομεν*
3. *τον ιησ. κυριον | οτι ακηκοαμεν οτι*
7. *γιγνωσκει*
8. *εγνωκεν*
9. **ζωμεν*
10. *αγαπη του θεου | απεσταλκεν*
12. *τετ. εν ημ. εστιν*
16. *και θεος εν αυτ. μενει*
17. *μεθ ημ. εν ημιν* (sic) | *εχομεν | εσομεθα*
19. *αυτον: τον θεον*
20. *ειπη οτι*: om. *οτι | πως: ου*

V.

1. *το γεγεννημενον*
5. *τις δε*
6. *δια υδατ. κ. αιμ. και πνευματος ιησ. χριστ.*
7. *οτι οι τρεις*

7 sq. *εν τω ουρ.* usq. *εν τη γη* desunt
9. *ην μεμαρτ.: οτι μεμαρτ.*
10. *ουκ επιστευκεν* et *εμαρτυρηκεν*
13. *τοις πιστ. εις το ον. τ. υι. τ. θεου* om. | *αιωνιον εχετε τοις πιστευουσιν* ([c]*οι πιστευοντες) εις το ον. του υι. του θεου*
15. *και εαν* usq. *ακ. ημων* *om., [c]suppl. *κ. εαν ιδωμεν οτι ακ. ημ. | ο εαν | οτι εαν* ([c]om. *εαν*) *εχωμεν | παρ αυτου: απ αυτου*
16. **αιτησεις* et *δωσεις* | [c]*ερωτησης*
20. *ινα γινωσκομεν* | **το αληθινον | και ζωη αιων.*
21. *εαυτους*: **εαυτα* | *αμην* deest

Epigraphe: *ιωαννου α*

ΙΩΑΝΝΟΥ Β.

3. *εσται μεθ ημων* | **απο θεου πατρ. και κυρ.* | **τ. υιου αυτου του πατρ.*
4. *ελαβον*
5. *καιν. γραφων σοι | αλλα εντολην ην ειχαμεν*
6. *εντολη αυτου ινα καθως | περιπατησητε*
7. *εισηλθον: εξηλθον | και αντιχρ.*
8. *απολεσητε* (**απολησθε*) | *ειργασασθε | απολαβητε*
9. *παραβαινων: προαγων* | *του χρ.* sec. loco desunt

11. *ο λεγων γαρ*
12. *εχων*: **εχω* | *εβουληθην* | *ελθειν*: *γενεσθαι*|**και στοματι προς*|*πεπληρ. η* (**ην*)
13. *αμην* deest
Epigraphe: *ιωαννου β*

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ.

3. *εχαρ. γαρ*: om. *γαρ*
5. *και τουτο*: *και εις τους*
7. *ονοματος εξηλθαν* | *εθνικων*
8. *υπολαμβανειν* | *αληθεια*: **εκκλησια*
9. **εγραψα τι*, ^c *εγρ. αν*
10. *εκ της*: om. *εκ*
11. *ο δε*: om. *δε*
12. *οιδας*
13. *ειχ. γραψαι σοι* | *καλ. σοι γραφειν*
15. *ασπασαι*
Epigraphe: *ιωαννου γ*

ΙΟΥΔΑ.

1. *ηγιασμενοις*: *ηγαπημενοις*
2. *αγαπητοι* ad priora trahitur
3. *του γραφειν* | *κοιν. ημων σωτηρ. και ζωης* | *εσχ. γραφειν υμ.*
4. *οι και παλαι*|om. *θεον*
5. *ειδ. υμ. παντα οτι κυριος απαξ*
7. *τροπον τουτον* | *προκειντ. δε*|*υπεχουσιν* (ita ^c ex *υπεχουσιν*)
8. *κυριοτητας*
9. *σοι ο θεος* (^c *κυρ.*)
12. *ουτοι εισιν*: * add. *γογγυσται μεμψιμυροι κα* (^c *κατα*) *τας επιθυμιας αυτων πορευομενοι*, ^c om. | *εν ταις*: ^c *οι εν ταις* | *παντι ανεμω παραφερομεναι* | **φθινοπωρικα*
13. *αγρι. κυματ.*|*εις αιωνα*
14. *προεπροφητευσεν* (sic)| *ηλθ. ο κυριος εν μυριασιν αγιων αγγελων*
15. *ελεγξαι πασαν ψυχην περι* |*ασεβειας αυτων* desunt | *σκληρ. λογων*
18. *οτι εν* etc.: *επ εσχατου του χρονου*|*εσονται*: ^c *ελευσονται* | *επιθυμ. αυτων* (^c *εαυτ.*)
19. *εαυτους* deest
20. *εποικοδομ. εαυτ. τη αγιωτ. υμ. πιστ.*
22. *ελεατε διακρινομενους*
23. *ους δε σωζετε εκ πυρ. αρπαζ. ους δε ελεατε εν φοβω μισουντ.*
25. *σοφω* deest | *σωτηρι ημ. δια ιησου χριστου του κυριου ημων ω* (^c del. *ω*) | om. *και* ante *μεγαλ.*|*εξουσ. προ παντος του αιωνος*|*εις τους αιων.*
Epigraphe: *ιουδα*

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ.

I.

1. *δουλοις*: **αγιοις*|**ιωανει*
2. *οσα τε*: om. *τε*
3. *τον λογον*

4. *ιωανης* | *απο του*: *απο ο ων* | *α εστιν*: *των*
5. *εκ των*: om. *εκ* | * *βασιλειων* (ipse * corr. -*λεων*?) | (c praem. *τω*) *αγαπωντι* | *λουσαντι ημ. απο*: *λυσαντι* (c add. *ημ.*) *εκ*
6. *ημας βασιλειαν* (c add. *και*) *ιερεις* | * *εις τον αιωνα*
7. *οψονται* | *οιτινες* (c suppl. *αυτ.*) *εξεκ.* | * *κοψονται αυτον*
8. *εγω ειμι το αλφα και εγω* (c om. *και εγω*) | *λεγ. κυρ. ο θεος*
9. *ιωανης* | *ο και*: om. *και* | *και βασιλεια* | *υπομ. εν ιησ.* (c add. *χρι.*) | *μαρτυριαν ιησου* (c add. *χριστ.*)
11. *λεγουσης*: cc -*σαν* | *εγω* usq. *εσχατος* desunt | *και ο βλεπεις* * om., c *ο βλεπεις* | *εις το βι.* (c add. *και*) *πεμψον* | *ταις επτα εκκλ.* | om. *ταις εν ασια* | *εις εφ. κ. ε. περγ. κ. ε. θυατ. κ. ε. ζμυρν. κ. ε. φιλαδ. και εις λαοδικ.* (c suppl. *κ. ε. σαρδ.*)
12. *ελαλει* | c *ιδον*
13. *εν μεσω*: *μεσον* | *υιω*: *υιον* | *μασθοις* | * *χρυσαν*
14. *ωσει*: *ως*
15. *πεπυρωμενω*
16. *εχων*: * *και ειχεν εν τ. δεξ.* | *χειρι αυτου* | *φαιν. ως ο ηλι.*
17. *προς*: *εις* | *ωσει νεκρ.* | *χειρα* * om. | om. *μοι* post *λεγ.* | *μη φοβου* * om.
18. *και ο ζων*: * om. *ο* | *αιωνων*: c add. *αμην* | *τ. θανατ. κ. τ. αδου*
19. *γραψ. ουν* | *α δει μελλειν γενεσθ.* (c *μελλει γειν.*)
20. *ων ειδες*: *ους ειδες* | *εισι και αι*: * *και* | *ας ειδες* desunt

II.

1. *της εν εφεσω* | * *δεξ. αυτ. χειρι*
2. *επειρασας τ. λεγοντας εαυτους απ.* (cc add. *ειναι*)
3. *κ. υπομ. εχ. και θλιψεις πασας* (c om. *κ. θλ. π.*) *κ. εβαστ. δια* | *κεκοπ. κ. ου κεκμ.*: *και ουκ εκοπιασας*
4. * *αφηκες* (cc -*κας*)
5. *πεπτωκες* | *ταχυ* deest
7. *δωσ. αυτω*: om. *αυτ.* | cc *εν μεσω τω παραδ.*
8. *της εν ζμυρνη εκκλησιας*
9. *αλλα πλουσ. ει* | *βλασφ. την εκ των λεγ. ιουδαιων* (c *ιουδαιους*) | *σατανα*: cc add. *εισιν*
10. *βαλλειν βαλιν* (c hoc del.) *εξ υμ. ο διαβ.*
13. *τα εργα σου και* desunt | *και εν ταις*: om. *και* | *εν αις*: * *εν ταις* | cc *αντειπας*
14. *κατ. σου* * om. | *τον βαλακ* * om. (a *βα* ad *βα* transiluit) | c *βαλλειν*
15. *ο μισω*: *ομοιως*
17. *δωσω εκ του* (om. *αυτ. φαγ.*) | *δωσ. αυτ. ψηφον*: om. *δωσ. αυτ.* | *εγνω*: *οιδεν*
18. *φλογα*: *φλοξ*

19. *αγ. κ. τ. πιστ.* (ᶜadd. *και* [ᶜᶜadd. *την*] *διακ.*) *και υπομ.* *και* | *και τα εσχ.*: om. *και*
20. *ολιγα*: *πολυ* | *εας*: *αφεις* (ᶜ*αφηκας*) | **ιαζαβελ η λεγουσα* | *αυτην προφητειαν* (ᶜ*προφητιν*) *ειναι* | *και διδασκει και πλανα τους εμ. δουλ.* | *φαγ. ειδωλοθ.*
21. *μετανοηση*: ᶜadd. *και ου θελει μετανοησαι* | *αυτης*: *ταυτης* | *κ. ου μετενοησεν* desunt
22. *ιδου βαλω* | *μετανοησουσιν* | *αυτων*: *αυτης*
23. *εργ. υμων*: *om. *υμ.*
24. *λεγω τοις* (*add. *εν*) *λοιπ.* | ᶜ*θυατειρη οι*, sed ᶜᶜ rursus *-ροις οσοι* | *και οιτινες*: om. *και*
25. *αχρι*
26. *επι των*: *om. *επι*

III.

1. *τα επτα πνευμ.* | *οτι ονομα*
2. *α εμελλον αποθ.* | *θεου μου*
3. om. *ουν* | *γρηγορησης*: **μετανοησης* | *γνως ποιαν*: *γνωση οιαν*
4. *αλλα εχεις* | *ονομ. εν σαρδ.*
5. *ουτος*: **ουτως* | *ομολογησω* | *ενωπιον*: *εμπροσθεν*
7. *ο αληθ. ο αγ.* | (ᶜsuppl. *την*) *κλειν* | *και ανοιγων κ. ουδ. κλεισει κ. κλειων κ. ουδ. ανοιξει*
8. *τα εργ. σου* | *ηνεωγμενην ην ουδ.* | *αυτην* deest
9. *διδωμι*: *δεδωκα* | *ηξουσιν κ. προσκυνησουσιν* | *γνωση*
11. *ιδου* deest
12. *στυλον* (ᶜadd. *εν*) *τω ναω* | *ετι* deest | *η καταβαινουσα*, ᶜ*της -νουσης*
14. *της εν λαοδικια εκκλ.* | **και ο μαρτυς* | *ο αληθινος* | *και η αρχη* | *κτισεως*: **εκκλησιας*
15. *ψυχρ. ει*: *om. *ει* | *ειης*: *ης*
16. *οτι ουτως χλιερος* (ᶜ*χλιαρ.*) | *ζεστ. ουτε ψυχρ. ει* (ᶜom. *ει*) | *μελλ. σε εμεσ. εκ τ. στομ. μου*: *παυσαι του* (ᶜ*μελλω σε εμειν εκ του*) *στομ. σου* (ᶜ*μου*)
17. *οτι πλουσ.*: om. *οτι* | **οτι ταλαιπ. ει*
18. *κολλυριον ενχρισαι*
20. *ανοιξη*: *ανοιξω* | *και εισελευσομαι*

IV.

1. *ιδον* | *κ. ιδου η φωνη* | *λαλουσαν* | **λεγων*
2. *και ευθ.*: **ευθ.*, ᶜ*ευθ. δε* | *επι τον θρονον*
3. *ην* om. | *σαρδιω* | **ιερεις* pro *ιρις* | *ομοια* *om., ᶜ*ομοιως*
4. *θρονοι*: *θρονους εικοσιτεσσαρες* | *επι τ. θρον.* usq. *εικοσιτεσσ.* *desunt | om. *ιματιοις* | om. *εσχον* | *χρυσεους*
5. *φωναι κ. βροντ.*
5 sq. ᶜ*α εισιν* (*α εισ.* usq. *ενωπ. του θρον.* suppl.ᶜ)
6. *ως θαλασσα*

7. *ως ομοιον ανϑρωπω* | *πετομενω*
8. *και τα τεσσερα* | *εν εκαστον αυτων* | *γεμουσιν* | *λεγοντες* | **αγιος* octies (c tantum ter) | *κυριος* (c add. *ο*) *ϑεος παντοκρ.*
9. *δωσωσιν* | *επι τω ϑρονω* | *αιωνων αμην*
10. *πεσουντ.*: *και πεσουνται* | *εικοσιτεσσαρες* | *προσκυνησουσιν* | *αιωνων αμην*
11. *κυριε ο κυριος και ϑεος ημων* | *την τιμην*: om. *την* | *εισι*: *ησαν*

V.

1. *εσωϑεν*: *εμπροσϑεν* | c*και κατεσφρ.*
2. *κηρ. ισχ. εν φωνη* | om. *εστ.*
3. *εδυνατο* et *ουτε* | *ουδ. υποκ. τ. γης* desunt | *ουτε βλεπειν*
4. om. *εγω* | *εκλ. πολυ* | *και αναγνωναι* desunt
5. *ο ων* om.
6. *και ιδου* om. | *εστηκως* et *εχων* | *τα επτ. πν. τ. ϑεου απεσταλμενα*
7. *το βιβλ.* om.
8. *τεσσερα* | *επεσαν* | *εχ. εκ. κιϑαραν* | *χρυσεας* | *α εισ.* (c add. *αι*) *προσευχ.*
10. *ημας*: *αυτους* | *βασιλειαν κ. ιερατειαν* | *βασιλευσουσιν*
11. *ως φωνην* | *κυκλω του* | adest *και ην ο* etc. (ς om. ex errore)
13. *ο εστιν*: *το* | *επι της γης* | *κ. υποκ. της γης* desunt | *επι της ϑαλ. α εστ.*: *τα εν τη ϑαλασση* | *και ηκουσα* | *και τω αρν.*: c om. *και* | *και το κρατος*: * *παντοκρατορος*
14. *εικοσιτεσσαρες* deest | *ζωντι* usq. *αιωνων* desunt

VI.

1. *ιδου* | *εκ των επτα σφραγιδ.* (*σφρ.* suppl.c) | *λεγοντων ως φωνην* | *βλεπε*: *ιδε.* Item vv. 3. 5. 7.
2. *επ αυτον.* Item vv. 4. 5. | *και ινα νικηση*: *και ενικησεν*
3. *την σφρ. την δευτ.*
4. *κ. ιδου και ιδου εξηλϑ.* | *αυτω λαβ.*: c om. *αυτ.* | *εκ της γης*, c om.
5. *την σφρ. την τριτ.*
6. *ως φωνην* | *κριϑων*
7. *λεγοντος*
8. *ιδου* | *ο ϑανατ.*: om. *ο* | *ηκολουϑει αυτω* | *επι τ. τετ. της γ. αποκτειν.* | *εν λιμ. κ. εν ϑαν.*: om. *εν* bis
9. *την σφρ. την ε'* | *των ανϑρωπων των εσφαγμ.* | **εσχον*
10. *εκραξαν* | *ο αληϑ.*: om. *ὁ* | *εκδικησεις* | *εκ των*
11. *εδοϑη αυτοις εκαστω στολη λευκη* | *ερεϑη* | *ετι*: *επι* | *εως πληρωσωσιν* | *αποκτεννεσϑ. υπο αυτων* (c om. *υπ. αυτ.*)
12. *και σεισμος* | *μελας εγενετο* | *σεληνη ολη*
13. *επι την γην* | *βαλλουσα* | *απο ανεμου μεγαλ.*

14. *ο ουρανος* | *ειλισσομενος* | *νησος*: *βουνος* | *τοπ. αυτων*: om. *αυτ.* | * *εκινησαν*
15. *και οι δυνατ.*: *και ισχυροι* | *και πας ελευθερ.* *om.
16. *κρυψετε* | *επι τω θρονω*
17. *αυτου*: *αυτων*

VII.

1. *μετ. τουτο ιδον δ'* | *πνευση*
2. *αναβαινοντα* | * *τοις τεσσαρες*
3. *αδικησετε* | *μητε* bis: *μηδε* bis | *αχρις σφραγισωμεν*
4. *τεσσαρες* deest
5-8. *εσφραγισμενοι* primo tantum et ult. loco legitur
6. *νεφθαλι*
7. *λευει* et *ισσαχαρ*
8. *ιωσηφ* et *βενιαμιν*: *βεν.* et *ιωσ.*
9. *ιδον* | *εδυνατο* | * *περιβεβλημενους* | * *φοινικας*
10. *κραζουσιν* | *τω καθημ.* *om. | * *επι τω θρονω* | *τω αρν.* (ᶜ*του αρνιου*) *εις τους αιωνας των αιων. αμην* (ᶜom. *εις* usq. *αμην*)
11. *οι αγγ.*: *om. *οι* | *ιστηκεισαν* | *επεσαν* | *επι τα προσωπα*
13. *εις των*
14. *κυρ. μου* | om. *μοι* | *ελ. στολ. αυτων*: *ελ. αυτας*
15. *σκηνωσ. επ αυτ.*· * *γινωσκει αυτους*
16. *πειν. ετι*: om. *ετι* | *διψασουσιν*
17. *ζωσας*: *ζωης* | *δρακνον* (cf. 21, 4)

VIII.

2. *ιδον*
3. *επι του θυσιαστηριου* | *ινα δωσει* | *το ενωπ.*: om. *το*
4. *ο καπν.*: *om. *ο*
5. *τον λιβ.* et *αυτον* | *βροντ. κ. φων.*
6. * *ητοιμ. αυτους*
7. om. *αγγελ.* | *μεμιγμενον εν αιματι* | *εις τ. γην και το τριτον της γης κατεκαη*
8. om. *αγγελ.* | *εγενηθη*
9. *το τριτ. μερος* | *ψυχην* | *διεφθαρησαν*
10. *των υδατ.*
11. * *αψινθιον* | *εγενετο* | *αψινθιον* | *των ανθρωπ.*
12. *μη φανη*
14. *ηκουσα αετου πετομενου* | *τους κατοικουντας*

IX.

1. * *αστερας* et * *πεπτωκοτας*
2. *κ. ηνοιξ. τ. φρ. της αβ.* desunt | * *επι του φρεατ.*
3. *αυταις*: *αυτοις*. Item vv. 4. 5.
4. *ουδ. παν χλωρον* desunt | *μονους* deest | *σφραγιδαν* | om. *αυτων*
5. *βασανισθησονται*
6. *και ου μη ευρ.* | *φυγη ο θαν. απ αυτ.*
7. *ομοιοι*
8. *ειχαν*
10. *ομοιας*: *ομοιοις* (ut et. *A*) |

κεντρα και εν ταις | *και η εξ.*: om. *και*
11. om. *και* pr. | *εχ. εαυτων τον βασιλ.* | *ω ονομ.* | *ελληνιδι εχει ονομ.*
12. * om. *η* bis, c add. ante *μια* | * *ερχεται* | *μετα ταυτα* ad sqq. trahitur
13. *και ο εκτ.*: om. *ο* | *φωνην* (c -*νης μιας εκ των κερατων*) *του θυσιαστ.*
14. *λεγοντα*, c *λεγουσης* | *ο εχων* | *τους τεσσαρες*
15. om. *οι* sec. | om. *κ. ημεραν*
16. *των στρατευμ.* | *δυο μυριαδων μυριαδας* (-*δας* non corr.) | *και ηκ.*: om. *και*
17. *επανω αυτων*
18. *απο των πληγων τουτ.* | *και του καπν. κ. του θει.*
19. *η γαρ εξουσια των ιππων* | | *εισιν*: *εστιν και εν ταις ουραις αυτων* | *εχουσας* (c -*σαις*)
20. *πληγ. αυτων ταυτ. ουδε* | *προσκυνησουσιν* | *τα ιδωλ. τ. χρυσαια* | *χαλκεα κ. τ. ξυλ. κ. τ. λιθ.* | *δυνανται*
21. *φαρμακων* | *πορνειας*: * *πονηριας*

X.

1. *ιρις*: * *θριξ* | *κεφαλ. αυτου*
2. *και εχων* | *ηνεωγμενον* | *επι της θαλασσης* et *επι της γης*
3. *ταις εαυτ. φωναις*
4. *οτε*: *οσα* | *τας φων. εαυτων* desunt | om. *μοι* | *οσα ελαλ.* | *αυτα*
5. *χειρ. αυτ. την δεξιαν*
6. * *ωμοσεν τω ζωντι* | *κ. την θαλ. κ. τα εν αυτη* * om. | *ουκ εσται ετι*: *ουκετι εστιν* (c *εσται*)
7. *του αγγ. του εβδ.* | *τους εαυτ. δουλους και τους προφητας*
8. *λαλουσαν* et *λεγουσαν* | *του αγγελου* | *επι της θαλ. και* * om.
9. *δουναι μοι τ. βιβλιον* | *λαβε αυτο κ. καταφ.* (c add. *αυτο*)
10. *βιβλιον* | *εγεμισθη η κοιλ. μου* (c add. *πικριας*)
11. *λεγουσιν*

XI.

1. *και ο αγγ. ειστηκει* om. | *λεγων*: * *λεγει* (c *λεγων*, cc* *και εστηκει ο αγγελος λεγων*) | *εγειρε*
2. *εξωθεν*: *εσωθεν* | *και εκβ. εξωθεν* (ita c pro *εσω*) | * *και τοις εθν.*
3. *εξηκοντα*: cc* add. *πεντε* | * *περιβεβλημενους*
4. c *και αι δυο λυχν. ενωπιον* | *θεου*: *κυριου* | * *εστωτες*
5. *θελει αυτους* | *θεληση αδικ. αυτ.*
6. *νετ. βρεχ. τας ημερας της προφ. αυτων* | *και παταξ.*: * om. *και* | *εν παση*
7. * *το θηρ. τοτε αναβαινον*
8. cc* *εσται επι της πλ. της πολ.* | *σοδομα*: c add. *και εγγυς ο ποταμος*. Sic. | *οπου και* (c om.) *ο κυρ.* (c add. *αυτων*) *εστ.*

9. *βλεπουσιν | φυλ. κ. λα. | το πτωμα | αφιουσιν | *μνημα*
10. *χαιρουσιν | ευφραινονται | *πεμπουσιν | οι προφ. οι δυο*
11. *μετα τρεις | εις αυτους*
12. *ηκουσαν* (ᶜ*-σα*) *φωνης μεγαλης | λεγουσης | αναβατε*
13. *εμφοβοι*: *εν φοβω*
14. *η ουαι*: ᶜom. *η* | *παρηλθεν | ερχ. η ου. η τριτ.*
15. **εγενετο*. Item v. 19. | *εγενετο η βασιλεια | αιων. αμην*
16. *οι εικοσι*: *om. *οι* | *καθημενοι*: *οι* (ᶜom.) *καθηνται* | *και επεσαν*
17. *κυριος ο θεος* (ᶜadd. *ο*) *παντοκρ.* | *και ο ερχομ. οτι*: *και* (ᶜᶜom.) *οτι*
18. **ωργισθη* | *και φοβουμ.* | **τους μικρους κ. τους μεγαλους*
19. **ουρ. ανω* | *διαθ. του θεου*

XII.

1. **την σεληνην*
2. *και κραζει*
3. *πυρρ. μεγ.* | *επτ. διαδημ.*
5. *ηρπαγη* | *προς τον θρ.*
6. *εχει εκει* | *τρεφουσιν* | *εξηκ.*: ᶜᶜ*add. *πεντε*
7. *πολεμησαι μετα του δρακ.*
8. *ισχ. προς αυτον ουδε τοτε* (ᶜ*τοπος*) *ευρ. ετι* (ᶜ*αυτοις* pro *ετι*) *εν*
9. *ο οφις*: om. *ο* | *και ο σατ.*: om. *και*
10. *εβληθη*
11. *αυτοι*: *ουτοι* | ᶜ*ψυχ. εαυτων*
12. *οι ουρ.*: om. *οι* | *οι κατοικουντες εν αυτ.* | *ουαι εις την γην* | om. *μεγαν*
13. ᶜ*οτι εβλ. ο δρακ.* | ᶜ*εξεδιωξεν* (**εδωκεν*) | *αρσενα*
14. ᶜ*εδοθη* | om. *του* pr. | *εις τοπον* | *om. *καιρον*, ᶜsuppl. *και καιρον* | **ημισου*
15. *εκ τ. στομ. αυτ. οπισω τ. γυν.* | *ταυτην*: *αυτην*
17. *πολ. ποιησαι* | *επιλοιπων* | *του ιησ. χρ.*: *του θεου*, ᶜ*ιησου*
18. *εσταθη*

XIII.

1. *κερ. δεκ. κ. κεφ. επτ.* | *κερ. αυτων* (ᶜ*αυτου*) *διαδ. δεκα*
2. *αρκου* | *λεοντων* | *ο δρακ.*: *om. *ο*
3. *κ.* (om. *ειδ.*) *μιαν εκ των* | *εθαυμασεν ολη η γη*
4. *τω δρακοντι* | *οτι εδωκ. την εξ.* | *τω θηριω*
5. *εδ. αυτω* (ᶜadd. *εξουσ.*) *ποιησαι ο θελει*
6. *εις βλασφημιας* | *το ονομα αυτου*: **αυτον* | *και τους*: om. *και*
7. *ποιησ. πολεμ.* | *φυλ. και λαον*
8. **ονοματα αυτων* | *εν* (ᶜadd. *τω*, sic per incuriam) *βιβλω* | *του εσφαγμ.*
10. *αιχμαλ. συναγ.* desunt | *αποκτεινει*

12. *εν αυτη προσκυνειν*
14. *και ποιησαι* | om. *την* | *μαχαιρης*
15. *ποιησει* | *προσκυνησουσιν τη εικονι* | om. *ινα* ante *αποκτ.*
16. ᶜ*ποιησει* | om. *τους* ante *μεγαλ.* | *πτωχ. κ. τ. πλουσ.* | *δωσιν αυτω* (ᶜ*αυτοις*) | *επι το μετωπον*
17. *και ινα*: *om. *και* | *χαραγμ. του θηριου* | *του θηρ.*: *αυτου*
18. *τον νουν*: **ους*, ᶜᶜ*νουν* | *και ο αριθ. αυτου* desunt | *εξακοσιαι*

XIV.

1. *το αρν. εστος* | *το ονομα αυτου και το ον. τ. πατρ. αυτ.*
2. *om. *μεγαλ.*
3. *αδ. ωδ. καινην και ην ενωπ.* | *κ. ενωπιον των πρεσβ.* | *εδυνατο* | ᶜom. *αι* | **τεσσερακοντα*
4. *ουτοι ακολουθουντες* | *απαρχη*: *απ αρχης* | **εν τω αρνιω*
5. *δολος*: *ψευδος* | *ενωπ. τ. θρον. τ. θεου* desunt
6. *ειδ.* (ᶜᶜadd. *αλλον*) *αγγελ. πεταμενον* | *ευαγγελισασθαι επι τους καθημενους* | *επι παν*
7. *λεγοντα* deest | *και την θαλ.*
8. *αλλ.* (ᶜᶜadd. *αγγελ.*) *δευτερος*
8 sq. *λεγων* usque *ηκολουθησ. αυτοις* *om., ᶜsuppl. *λεγων επεσεν βαβυλων η μεγαλη εκ του οινου του θυμου της πορνιας αυτης πεπτωκαν* (sic) *παντα τα εθνη και αλλος αγγελος ηκολουθησεν τριτος*
9. *επι τω μετωπω*
10. *ενωπ. αγγελ. αγ.*
11. *εις αιωνας των αιων. αναβ.*
12. *η υπομονη* | om. *ωδε* | *των τηρουντων*
13. *λεγουσης εκ τ. ουρ.* | *om. *ναι* | *αναπαησονται* | *τα γαρ εγγ.*
14. *κ. ειδον* om. | *καθημενον ομοιον υιον* et *εχοντα* (ᶜ*εχον*)
15. *ναου αυτου* | *ηλθ. σοι*: om. *σοι* | *του θερισμου*
16. *επι της νεφελης*
18. *φωνη μεγαλ.* | *το δρ. σου* | *της αμπελ. της γης*
19. *επι της γης*
20. **διακοσιων*

XV.

1. *ιδον*
2. *και της εικονος* | *κ. εκ του χαρ. αυτ.* desunt | *και εκ τ. αριθμ.* | *κυριου του θε.*
3. *κ. αδοντας* | *του δουλου* | *βασιλευ των αιωνων*, ᶜ*βασιλευς των εθνων*

4. *τις ου μη φοβ. σε: τις σε ου φοβ.* | *οτι δικαιωμ. ενωπιον σου*
5. *και ηνοιγ.*
6. *καθαρους λινους λαμπρους*
7. *επτα φιαλ.*: om. *επτ.* | *αιων. αμην*
8. *εις τ. να. εισελθ.*

XVI.

1. *εκχεετε τ. επτα φιαλ.*
2. [c] *εις τ. γην* (* om. *κ. απηλθ.* usq. *γην*) | *πονηρ. κ. κακ. επι τους* | *προσκυν. την εικονα αυτ.*
3. [c] *ο δευτερ. εξεχ.* (* om. *και ο* usq. *εξεχ.*) | *ως*: *ωσει* | *επι της θαλασσης*
4. *ο τριτος εξεχ.* | *επι τους* et *και τας*
5. *κυριε* deest | *ο ην ο οσιος*
6. *αιματα* | *εδωκ. αυτ.* | *οπερ αξιοι εισ.*
7. *ηκουσα του θυσιαστ.*
8. *εν πυρι*: om. *εν*
9. *την εξουσιαν*
10. *αγγ.* om. | [cc] *εσκοτισμενη* | *εμασωντο* | *απο του πον.*
11. *κ. εκ τ. ελκ. αυτ.* desunt | *εκ τ. εργ. αυτ.* desunt
12. *αγγ.* om. | *τον μεγ. ευφρ.* | *ανατολης*
13. *ακαθ. ωσει βατραχους* ([c] *-χοι*)
14. *δαιμονιων* | *α εκπορ. επι*: *εκπορευεσθαι* ([c] *-ρευονται*) *εις* | *τ. γης και* om. | *εις τον πολεμ.* | *εκεινης* om.
15. * *ο τε γρηγ.*
16. *συνηγαγον* | *εις τοπον* | *αρμαγεδων*
17. *ο ζ'* [c] corr. pro *οτε* | *επι τον αερα* | *εκ του ναου του θεου λεγουσα*
18. *βροντ. κ. αστρ. κ. φων.* (* add. *και βρονται,* [cc] om.) | * *ουκ εγενοντο* | om. *οι*
19. *η* ([c] *αι*) *πολις* | *επεσεν* ([c] *-σαν*) | *του δουν. αυτ. ποτ. οιν.* | *οργ. αυτ.*: om. *αυτ.*

XVII.

1. *εις των* | om. *μοι* | *επι υδατ. πολλ.*
2. *εποιησαν πορνιαν*
3. *γεμοντα* ([c] *γεμον*) *ονοματα* | *εχοντα*
4. *πορφυρουν κ. κοκκινον* | *ποτ. χρυσ.* | * *γεμων* | *κ. τα ακαθαρτα της πορν. αυτ. και της γης*
6. *ειδα* | *μεθ. τω αιματι* ([c] *του αιματος*) *θαυμ. μεγ. ειδων αυτ.*
8. *το θηριον* | *βλεποντων* | *και παλιν παρεσται,* [c] *και παρεστιν*
9. *επτ. ορ. εισ.* | *επτ. βασιλ.*
10. *και ο εις*: om. *και* | *μειναι δει*
11. *και αυτ. ογδ.*: *ουτος ο ογδ.*
13. *εξ. αυτων* | *διδοασιν*
15. *τα υδατα*: *ταυτα,* [cc] *ταυτα τα υδ.* | *και λαοι*

16. *και το θηριον* | *καταχ. πυρι*
17. [c]*γνωμ. αυτου* | [c]om. *κ. ποιησαι* | *τελεσθησονται οι λογοι*
18. *η εχ.*: om. *η* | *βασιλειων*

XVIII.

1. *και μετα*: om. *και* | *αλλον αγγ.*
2. *εκραξ. ισχυρα φωνη* | alterum *επεσ.* om. | *δαιμονιων*
3. *πεπτωκασιν*
4. *εξελθατε ο λα. μου εξ αυτ.* | *κ. εκ τ. πληγ. αυτ. ινα μη λαβ.*
5. *οτι εκολληθησαν*
6. *απεδ. υμιν και*: *απεδ.* | *αυτη διπλ.*: *τα διπλ.* | *ποτηρ. αυτης*
7. **εδ. αυτην* | *οτι καθημαι*
8. **ο θε. ο κυρ. ο κρινας*
9. *κλαυσ. κ. κοψ. επ αυτην* | *και στρην.* *om., [c]suppl. et add. *και στεναξωσιν* | *οταν ιδωσιν*
10. *εν μια*: om. *εν*
11. *επ αυτην*
12. *μαργαριτων κ. βυσσινων* | *μαρμαρ.*: *κινναμωμον*
13. *και κιναμ.*: *κ. αμωμον*, [c]om.
14. *οπωρ. σου* | *ψυχ. σου*: om. *σου* | *και λαμπρ. απωλοντο* | *αυτ. ευρησουσιν*
16. *και λεγ.*: om. *και* | *κεχρυσωμενον* | *μαργαριτη*
17. *ο επι τον τοπον πλεων*
18. *ορωντες*: *βλεποντες*
19. *επι της κεφαλης* | *ουαι ουαι*: om. alterum | *τα πλοια*
20. *επ αυτη* | *και οι αποστολ.*
21. *ισχυρος λιθον*: *λιθον ισχυρον* ([cc]-*ρος*) | *μυλον*: *λιθον* | *οτι ουτως* | *ετι*: add. *εν αυτη*
22. *και φωνη*: om. *και* | *σαλπιγγων* | *πασης τεχνης* desunt | *κ. φων. μυλ.* usq. *ετι* desunt

XIX.

1. om. *και* pr. | *ως φων. μεγ. οχλ. πολλ.* | *λεγοντων* | *δοξα και η* suppl.[c] | *και η τιμη* desunt | *δυναμ. του θεου ημ.*
2. *δουλ. αυτης εκ χειρος αυτ.*
4. *επεσαν* | *εικοσιτεσσ.* | *επι τω θρονω*
5. *φωναι εξηλθον* ([c]-*νη* -*θεν*) *εκ του θρ. λεγουσαι* ([c]-*σα*) | *τω θεω ημ.* | *και οι φοβ.*: om. *και*
6. *λεγουσων* | *ο θε. ο κυρ.* ([c]*κυρ. ο θε.*) *ημων*
7. *αγαλλιωμεν* | [c]*δωσομεν* | *γυνη*: [cc]*νυμφη*
8. *λαμπρ. καθαρ.* | *των αγ. εστ.*
9. *του γαμου* *om. | *κ. λεγ. μοι* *om. | *λογ. μου* | [c]*του θε. αληθ. εισ.*
10. *επεσα* | *αδελφ. σου*: *om. *σου* | *του ιησ.* bis: om. *του*

11. *ηνεωγμ.* | *πιστ. καλουμ.*
12. *ως φλοξ*: om. *ως* | [c]*ονοματα γεγραμμενα α ουδ.*
13. *ιμ. περιρεραμμενον*, [cc]*περιρεραντισμενον* | *κεκληται*
14. *τα εν τω*: om. *τα*
15. *παταξει* | *της οργ. του θυμ.*
16. *και τον μηρον ονομα*
17. *ενα*: *αλλον* | *εν φωνη* | *πετομενοις* | *δευτε συναχθητε* | *το μεγα του θεου*
18. *καθ. επ αυτοις* | *ελευθερ. τε και* | *των μεγαλ.*
19. *ιδον* | *τον πολεμον*
20. *και μετ αυτου* | **την εικονα* | *της κεομενης εν θειω*
21. *εκπορευομ.*: *εξελθουση*

XX.

1. [c]*αλλον αγγ.* | *εκ του ουρ.* *om. | *κλειν* | *εν τη χειρι*
2. *ο εστ. ο διαβ. κ. ο σατ.*
3. *εκλεισ. αυτον*: om. *αυτ.* | *πλανησει ετι τα εθν.* | *και μετα*: om. *και*
4. *ει τινες ουν ου* | *το θηριον ουδε την εικονα* | *μετωπ. αυτ.*: om. *αυτ.* | *τα χιλ.*: om. *τα*
5. *οι δε* usq. *χιλ. ετ.* desunt
6. *ο δευτ. θαν.* | *και του θεου* | *τα χιλια*
8. *παντα τα εθν. εν* | *τετρασι* | *της γης* *om. | *τον γωγ κ. τον μαγ.*: *om. *τον* bis | *και συναγ. αυτ. εις τον πολ.* | *αριθμ. αυτων*
9 sq. *πυρ* usq. *λιμνην* suppl.[c]
10. *του θειου* | *και οπου ο ψευδ.*
11. *μεγ. λευκ.* | *καθ. επανω αυτ.* | *απο του προσωπ.*
12. *και* ([c]add. *τους*) *μεγ. κ. τους μικρ.* | *επι* ([c]*ενωπιον*) *του θρονου* | *ηνεωχθη* | *κ. βιβλ. αλλ.* ([c] *α. βι.*) *ηνεωχθ.* *om. | *ταις βιβλοις*
13. *τους νεκρ. τους εν αυτη* | *τους νεκρ. τους εν αυτοις* | *κατεκριθησαν*
14. *και ουτ. ο δευτ. θαν. εστ. η λιμνη του πυρος*
15. **ευρεθησεται*

XXI.

1. *απηλθαν*
2. *εγω ιω.* om., *ειδον* post *καινην* pon. | *εκ τ. ουρ. απο τ. θεου*
3. **και φωνη μεγαλη* | **λεγουσα* | **εσκηνωσεν* | *λαοι* | *και αυτ.*: om. *και* | *εστ. μετ. αυτ.* | *θεος αυτων* om.
4. *ο θεος* deest | *παν δρακυ* (sic*) *εκ των* | *ο θαν.*: om. *ο* | *ουτε κραυγ. ουτε πενθ.* | om. *ουτ. πον.* | om. *ετι* sec. | *πρ. απηλθεν*
5. *επι τω θρονω* | *ποιω παντα* | *πιστ. κ. αληθ.*
6. *ειπε*: *λεγει* | *γεγονε*: *γεγονα*, [c]*γεγοναν*, sed postea totum del. | *εγω το αλφα*
7. *παντα*: *ταυτα* | *εσται μου υιος*

8. *τοις δε δειλοις | φαρμακοις | ο θαν. ο δευτερ.*
9. *προς με* desunt | *εις εκ των | των γεμοντων* (ᶜ*γεμουσων* sic) | *τ. νυμφ. την γυν. του αρν.*
10. *επι ορος | την μεγαλ.* desunt
11. *απο του θεου | και* om.
12. *εχουσα τε*: om. *τε | επι τους πυλωνας | ονομ. αυτων γεγραμμ. | των υι.*: om. *των*
13. *απο ανατ. | και απο βορρ. | απο νοτ.*: praem. *και | απο δυσμ.*: praem. *και*
14. *εχον* suppl.ᶜ | *επ αυτων δωδεκα ονομ.*
15. *μετρον καλαμον* (ᶜ *-μου*)
16. *το μηκος οσον το πλατ.* | **επι σταδιων*
17. *μδ′ πηχεων*
18. *ομοιον*
19. *και οι*: ᶜom. | *πρωτος*: *εις | και ο δευτ. | και ο γ′ | τεταρτος*: *δ′*. Ita usque *ιβ′*, ut etiam alibi passim.
20. *σαρδιον* | ᶜ*χρυσοπρασιος* | ᶜ*αμεθυσος*, * *-στινος*
21. ᶜsuppl. *ιβ′* ante *μαργ.* | *διαφαν.*: *διαυγης*
22. *οτι ο κυρ. ο θε.*, ᶜ*ο γαρ ο κυρ. θε.*
23. *εν αυτη*: *om. *εν*
24. *και περιπατ. τα εθνη δια του φωτος αυτης*
27. *εισελθωσιν* | *ο* (ᶜom.) *ποιων ωσει* (ᶜom.) *βδελ.* | *αρνιου*: *ουρανου*

XXII.

1. *καθαρ.* deest | *εκ του θρ.*: *εκ θρονου*
2. *ενθεν* (ᶜsuppl. *και ενθεν*) | om. *ξυλ. ζω.* (ex err.) | *ενα* om. | *αποδιδους τους καρπους | των ξυλων* | om. *των* ante *εθν.*
3. *καταθεμα* (**καταγμα*) | *εστ. ετι*: *om. *ετι | ο θρ.*: om. *ο*
4. *και επι των*
5. *εκει*: *ετι | ουκ εχ. χρ. φωτος λυχν. | φωτιει επ αυτους*
6. *ο κυριος ο θε. των πνευματων των προφ.* | **απεστ. με*
7. *και ιδου* | ᶜ*ερχονται*
8. *καγω ιω. ο βλεπ. κ. ακ. ταυτα | επεσα | δεικνυντος*
9. *σου ειμι*
10. **λογ. τουτους* | *ο καιρ. γαρ*
11. *ρυπαρος ρυπανθητω* | *δικαιοσυνην ποιησατω*
12. *και ιδου*: om. *και* | **αποδοθηναι | εργ. εστιν αυτου*
13. *εγω το αλφα | ο πρ. κ. ο εσχ. η αρχ. κ. το τελ.*
14. *οι πλυνοντες τας στολας*
15. *εξω οι | πας ποι. κ. φιλ.*
16. *γενος δαν.* | *και ορθο.*: *ο πρωινος*
17. *και πνευμ. κ. νυμφ.* | *ελθε* bis: *ερχου* bis | *ελθετω και*: *ερχεσθω* | *ο θελ. λαβετω υδωρ*
18. *μαρτυρω εγω παντι τω* |

επιθησει (^c suppl. *επ αυτα επιθησει*) *επ αυτ. ο θε.* | *εν τω βιβλ.*

19. *κ. αν τις αφελη* | *λογ. τουτων του βιβλ.* | *αφελει* | *απο του ξυλου τ. ζω.* | *αγιας των γεγρ. εν τω βιβλ.*

20. *ταυτα*: *add. *ειναι* | *αμην ναι* om. | *ιησου*: ^c add. *χριστε*

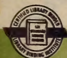
21. *του κυρ. ιησ. μετα των αγιων αμην*

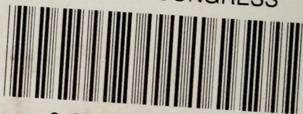
Epigraphe: *αποκαλυψεις ιωαννου*

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.

THE LIBRARY OF CONGRESS

THE HECKMAN BINDERY, INC.
BOUND TO PLEASE

CERTIFIED LIBRARY BINDER
LIBRARY BINDING INSTITUTE

LIBRARY OF CONGRESS
0 014 396 647 1
